

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

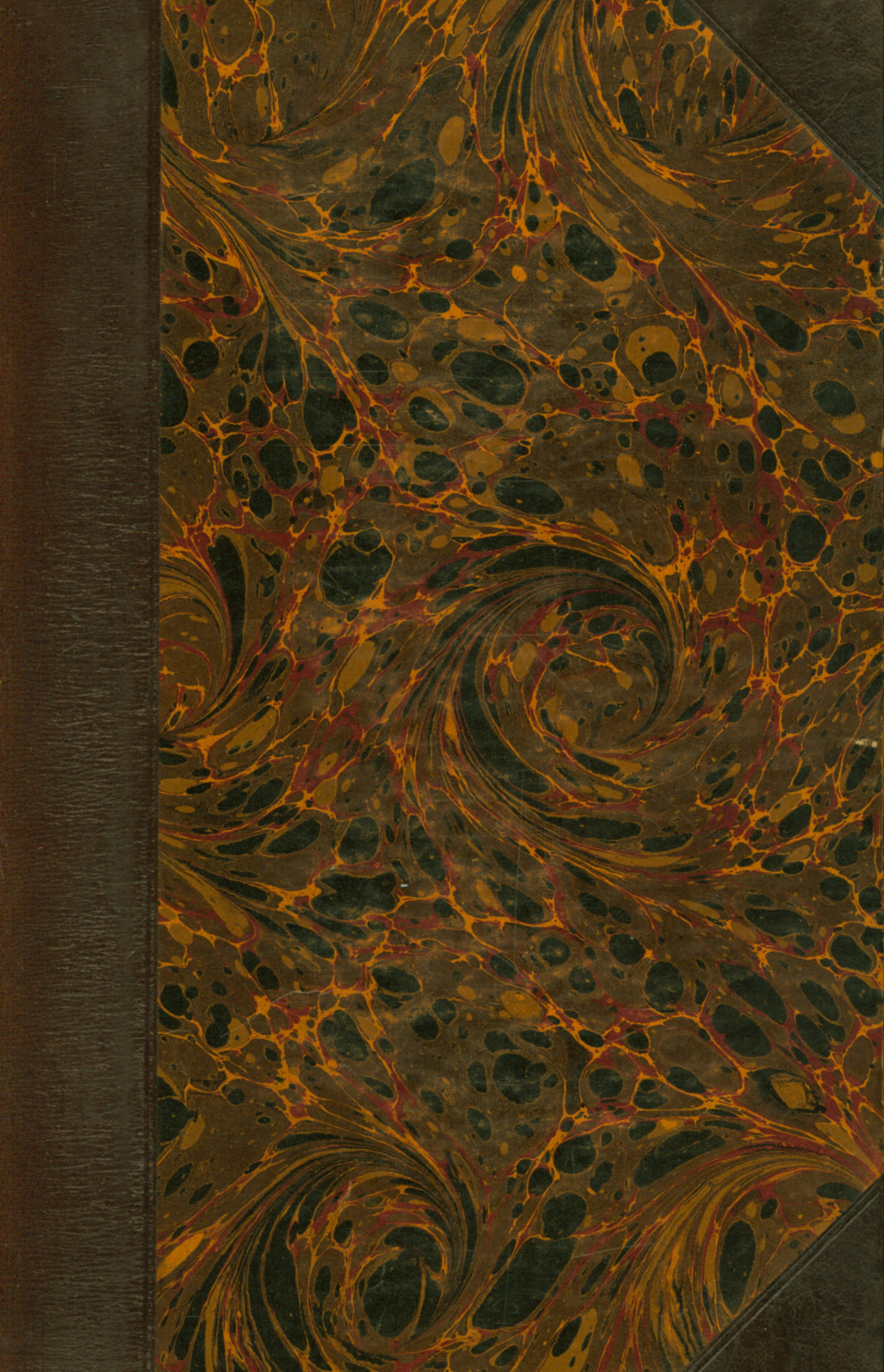
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DANSK LOVLEKSIKON

6. BIND.

DANSK LOVLEKSIKON

ANDEN SAMMENARBEJDEDE OG FORØGEDE UDGAVE AF
EMIL JÜRGENSENS »NYT LOVLEXIKON«

VED

E. HAMMERICH.
LANDSOVERRETSA SSESSOR.

VI. BIND.

T—Ø.

KØBENHAVN.
FORLAGT AF UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1903.

INDHOLD.

	Side		Side		Side
Taaber	1	Tarmbetændelse	12	Telegrafister	24
Taagesignaler	—	Tarmrensning	—	Telegrafkontrollører ..	—
Taarnpenge	—	Tarmstrengefabrik	13	Telegrafmestere ved	
Taarnvægter	2	Tarvelighed	—	Statsbanerne	—
Tabelkasserne	—	Tatere	—	Telegrafstationsbestyr.	—
Taffelpenge	—	Tavlepenge	14	Telegrafvæsen	—
Tagdrypsret	—	Tavler	—	Temere litigantes	32
Tage	—	Tavshedspligt	—	Teologisk Eksamen	—
Tagpap-Tagfilt	6	Teaterafgiften	—	Teologiske Embeder	33
Tagrender	—	Teaterchefen	—	Teologiske Fakultet	—
Tagspaan	7	Teatere	—	Teologiske Kandidater	—
Taksation	—	I. Forskell. Bestemm.	—	Teologiske Studenter	34
Taksationsmænd	—	II. Det kgl. Teater		Teologiske studerende	—
Takserborgere	—	og Kapel	15	Terminerne	—
Taksigelsesfest	8	Teaterjuryen	19	Terminus executionis	—
Takst	—	Teatermaleren	—	Terpentin-Terpentinolie	—
Talelidende	—	Teglbrænderi	—	Territorialhøjhed	—
Talg	—	Tegnepenge, af Kom-		Testament (Biblen)	—
Talgsmelteri	—	munkanter	20	Testamenter	35
Tallotteriet	—	Tegnere ved Statsb.	—	Testamenteksekutorer	41
Tamp	9	Tegneundervisning	—	Testamentvidner	42
Tamperretter	—	Tegninger	—	Testationsretten	—
Tandlægeeksamen	—	Teknisk Kontor	—	Testimonium	45
Tandlæger	—	Tekniske Skoler	—	Thaarupgaardske Stif-	
Tandlægeskole	11	Teksasfeber	22	telse	46
Tankskibe	—	Tekst	—	Thara	—
Tapetfabrikant	12	Telefoner-Telefonvæsen	—	The-, Porcellæns- og	
Tapetserer (Tapetmager)	—	Telegrafbude	23	Pottehandlere	—
Tappenstreg	—	Telegrafdirektøren	—	Thorsø	—
Tapperhed	—	Telegraффmænd ved		Thursø	—
Tapperhedsmedaille	—	Statsbanerne	24	Thursø	—
Tarifkontor	—	Telegraффmærker	—	Tidender, offentlige	—
Tarmberedningsanstalt	—	Telegraффingeniører	—	Tidens Bestemmelse	47

	Side		Side		Side
Tidepenge	47	Timelærere og -lærer-		Tobaksfabriker	145
Tidsskrifter (periodiske		inder	93	Tobakshandel	—
Skrifter)	—	Timepenge	—	Tobaksrygning	—
Tiende	—	Timeseddel	—	Tobaksspinder	—
Tiendeafløsningen	77	Tingbud	94	Tobaksspindersvendene	146
Tiendeafløsnings-Kom-		Tingdag og Tingtid	—	Togførere ved Statsb.	—
missærer	—	Tinghuse	100	Togter	—
Tiendeattester	—	Tinglysning	—	Told	—
Tiendekommission	78	Tinglæsning	—	Toldassistenter	—
I. Amtstiendekom-		I. Alm. Bestemm.	—	Toldbetjente	—
missioner	—	II. Af forskell. Do-		Toldbod	—
II. Den overordnede	79	kumenter	107	Toldbodpakhus	—
III. Kommissioner		A. Skøder, Gave-		Toldbog	—
og Overkommissio-		Mageskiftebreve		Toldbommen	—
ner til Afløsning af		og lign. Adkomst-		Tolddistrikter	—
Kvægtiende og		dokumenter	—	Toldembedsmænd og	
Smaaredsel	80	B. Købekontrakter	112	betjente	—
Tiendelaan	81	C. Vielsesattester	—	Toldflag	151
Tiendepenge	—	D. Panteobligatio-		Toldforvaktere	—
Tiendeskatte	—	ner o. lign. For-		Toldfrihed	152
Tiendesvig	—	hæftelsedokumt.	113	Toldfuldmægtige	155
Tiendeøl	—	E. Leje-, Forpagt-		Toldgodtgørelse	—
Tiggere	—	nings- og lign.		Toldinspektører	—
Tilbageførelse	—	Brugskontrakter	114	Toldintendanten	—
Tilbageholdelsesret	—	F. Ø. Forskell. an-		Toldkammer	—
Tilbagekøbsret	82	dre Dokumenter.	115	Toldkar	—
Tilbagesøgningsret	—	Tinglæsningsgebyrer	118	Toldkasserere	—
Tilbud, lovligt	—	Tingmænd	133	Toldkommission	—
Tilforordnede	—	Tingsogne (Isl.)	—	Toldkontor	156
Tilgangsliste over vær-		Tingsted	134	Toldkontrollører	—
nepligtige	—	Tingsvidner	140	Toldlaas og Toldsegl	
Tilgift	83	Tingtid	142	Toldmedhjælper	157
Tilhjemlingsed	—	Tingveje	143	Toldopbevaringskon-	
Tilhold	—	Titler	—	trollører	—
Tilkøbsafgift	—	Tivoli	—	Toldopsyn	—
Tillidsmænd	—	Tjenende-Tjenestefolk	—	Toldpas	161
Tillysningsbog	—	Tjenestebulig og -jord	144	Toldpasserseddel (Føl-	
Tillægseksamen	—	Tjenestebrevkort og		geseddel)	—
Tillægsstraf	85	-frimærker	—	Toldrorsbetjente	162
Tilnavn	86	Tjenestebøger	—	Toldseddel (Toldpas).	—
Tilregnelighed	—	Tjenestekommunen	—	Toldsegl	163
Tilsigelse	—	Tjenestepigehjemmet	—	Toldskilt	—
Tilstaaelse (Bekendelse)	—	Tjære	—	Toldsted	164
Tilsynsværge	87	Tjærekoget	—	Toldsvig	169
Tiltale (Paatale, Ak-		Tjæreolier	145	Toldtegn	174
tion)	—	Tjæretønde	—	Toldvæsenet	—
Tiltalte (Anklagede, In-		Tobak	—	Tolk	183
kvisit)	93	Tobaksdyrkning	—	Tombola	184
Tilvækst	—	Tobaksfabrikant	—	Tomme	—

	Side		Side		Side
Tomthusbænd (Isl.)..	184	Troppeamlinger	204	Tændstikfabriker	237
Tons	—	Trossamfund, fra Fol-	—	Tændstikker	—
Tontine — Tontinepo-	—	kekirken afvigende	—	Tærepenge	238
licer	—	Troværdighedsattest	208	Tærskemaskiner	—
Topmaal	—	Trusler	—	Tærskning	—
Topper	185	Tryglebrev	209	Tærø	—
Torp	—	Trykkefrihed	—	Tøjfabrikant	—
Torpedobaadsskole	—	Trykker	—	Tøjhusafdelingen	—
Torpedoer	—	Trykte Skrifter	—	Tøjhuset	239
Tort	—	Træhest	—	Tøjhusløjtnanter	—
Tortur	—	Trækul	—	Tøjmager	—
Torve	—	Trælast	—	Tøjmester	—
Torvehandel — Tor-	—	Trænaafdelingen	—	Tøjpresning	—
vedage	—	Trængende	210	Tøjsmed	—
Torvemester	190	Træplantning	—	Tømmer	240
Totalafholdsforening . .	191	Træsko og Trætøfler	—	Tømmerhandel	—
Totalisator	—	Træskomager	—	Tømmermand — Tøm-	—
Traadhandel	—	Træskæreri	—	mermester	—
Trafikassistenter ved	—	Trættekærhed	—	Tømmerpladser	241
Statsbanerne	—	Trøer	—	Tømmersvende	242
Trafikchefer ved do	—	Tuberkulin	—	Tømmerværk	—
Trafikinspektører ved	—	Tuberkulose	—	Tønne Land	—
do	—	Tugthusarbejde	212	Tøndepenge	—
Trafikkontor	—	Tugthuse — Tugt- og	—	Tønder	—
Trakter	—	Forbedringshuse	—	Tørninglen	—
Tran	194	Tutor in litem	—	Tørrestuer og — skure	—
Trankogeri	—	Tvang	—	Tørv	243
Transitering	—	Tvangsarbejde—Tvangs-	—	Tørvemoser	—
Transitoplæg	195	arbedsanstalt	213	Uaffordrede Arvemid-	—
Transittold	196	Tvangsavktion	219	ler	244
Translater og Tolk	—	Tvangsbøder	—	Uaffordrede til Kredi-	—
Transport	—	Tvangspas	222	torer paa Skifte ud-	—
Transport (Cession)	193	Tvigæld	—	lagte Beløb	—
Trantønden	200	Tyende	—	Uagtsomhed	245
Trapper	—	Tyendeforligsmæglere	231	Ubekendte Personer	246
Trasseret Veksel —	—	Tyendekontrakter	—	Ubergtethed	—
Trassent—Trassatus	202	Tyendesager	—	Udarvinger	249
Trekroner	—	Tyfus	233	Udbringelse af Ud-	—
Tremarksbøder	—	Tyføs Feber	234	lændinge	—
Tro og Love	—	Tynger	—	Uddybningsmaskiner	—
Trolddom	203	Typografer	—	Udeblivelse	—
Trolovelse	—	Tyre	—	Udenbys Mand	252
Trommesalen	—	Tyreholdsforeninger	—	Udenlandsk Adel	—
Trommeslagere og	—	Tyreskuer—Tyreskue-	—	Udenlandsk Ret	—
Trommeslag	—	kommissioner	—	Udenlandske Penge-	—
Tronfølgen	204	Tyveprocent-Afgift	—	effekter	—
Tronfølgeren	—	Tyveri	—	Udenrigsministeriet	—
Tronskifte	205	Tægtedag	236	Udflytning	253
Troppeafdelinger	—	Tænder, kunstige	—		

VIII

	Side		Side		Side
Udflyttere	253	Udskrivningskresene .	300	Uge	322
Udførsel	254	Udskrivningspas	—	Ugeblade	—
Udførselsafgift	—	Udskrivningsvæsenet .	—	Ugedagsarbejde	—
Udførselsforbud	—	Udslettelse af ting-		Uhjemlet	—
Udførselsgodtgørelse .	—	læste Dokumenter .	302	Ukrudt	—
Udførselstold	255	I. Forskellige Be-		Ukvemsord	—
Udgang	—	stemmelser	—	Uld	—
Udgiverens Ansvar ..	—	II. Af Forhæftelser		Uldkartefabrik	—
Udhuse	—	ældre end 20 Aar	307	Uldne Varer	—
Udkastelsesforretnin-		III. Gebyrerne her-		Ulve	—
ger	256	for	308	Ulykkestilfælde, For-	
Udkendelsesforretninger	—	IV. I Skibsregi-		sikring imod	—
Udklarering	—	strene	309	Umulighed	—
Udklækningsanstalter	257	Udstilling	—	Umyndige	—
Udlaan	258	Udstillingsbygninger	310	Umyndiges Midler... ..	324
Udlandet	—	Udstillingsfonden ...	—	Umyndiggørelse =	
Udlevering	260	Udstillingsmedaille ..	—	umyndiggjorte	334
Udleveringssedler ...	264	Udstykning	—	Undentag — Unden-	
Udliggere	—	I. Af Landejen-		tagskontrakter	338
Udliggersteder	—	domme	—	Underbibliotekarere...	—
Udlodningspaategnin-		A. I Anledning af		Underbogholderen ved	
ger	—	Afhændelse	—	Statsbanerne	—
Udlæg	—	B. I Anledning af		Underdegn	—
Udlægsforretninger ..	265	Brugsoverdra-		Underdirektørerne ved	
Udlægsskøde	—	gelse	313	Orlogsværftet	—
Udlændinge(fremmede)	—	C. Paa Færøerne	314	Underdommere	—
Udmarksjorderne	269	II. Af Købstadejen-		Underdyrlæger	—
Udmeldelse, Mænds..	—	domme	—	Underfoged	—
Udmønstring	273	III. Af Tiendehart-		Undergraver	—
Udpantning	—	korn	—	Underholdsbidrag	339
Udpantningsgebyrer ..	284	IV. og V. Magelæg		A. Bidragets Fast-	
Udraaben paa Gaden.	286	og Omdeling af		sættelse	—
Udridere	287	Fæstegods	—	I. Faderens til	
Udrustningshjælp ...	—	Udstykningskort	315	uægte Børn	—
Udsalgssteder	—	Udsættelse	316	II. Faderens til	
Udsendelse af Udlæn-		Udsættelsesforretnin-		ægte Børn	352
dinge	—	ninger	—	III. Til Hustruer	
Udsigtsret	—	Udtægtsforretninger		(og Børn)	353
Udskiftning	—	(Isl.)	317	IV. Til separerede	
Udskiftningskommissi-		Udtørring	—	Hustruer	—
oner	291	Udvalg, kommunale ..	—	V. Indrivelse heraf	
Udskiftningskort	—	Udvandring	—	i Sverige og her	354
Udskrifter	—	Udvandringsagenter .	320	VI. Til fraskilte	
Udskrivning	292	Udvisning af Udlæn-		Hustruer	—
Udskrivningsaar	294	lændinge	—	VII. Til Hustru-	
Udskrivningschefer ..	—	Udygtighedspas(Fripas)	—	ens uægte Børn	355
Udskrivningskommis-		Uformuenhed — ufor-		VIII. Hustruens	
sionen for Kbhvn.s		muende	321	til Manden eller	
Brandvæsen	300	Ufredsbønder	—	hendes Børn ...	—

	Side		Side		Side
IX.-XIV. Forskel-		Uniform.....	372	Vaagestuer.....	408
lige Bestemmel-		Universitetet.....	376	Vadested.....	—
ser.....	—	Universitets- og Kom-		Vagabonder.....	—
B. Ang. Tvangs-		munitetsforvaltere .	383	Vagere — Vagerafgift	—
midler til Inddri-		Universitetsbiblioteka-		Vagerinspektøren ...	—
velsen.....	356	ren.....	—	Vagervæsenet.....	404
I. Alm. Bestem-		Universitetsbiblioteket		Vagtarrest.....	—
melser.....	—	Universitetsbogbindere	—	Vagtbrænde.....	—
II. Beslag.....	358	Universitetsboghand-		Vagter, militære....	—
III. Udpantning..	360	lere.....	384	Vagthold.....	—
IV. Afsoning....	361	Universitetsbogtryk-		Vagtmester.....	—
V. Island.....	362	kere.....	—	Vagtskibet.....	—
Underholdspenge...	363	Unødig Trætte.....		Vagtstuer.....	405
Underjordiske Anlæg	—	Uraadighed.....	385	Vajsenhuset.....	—
Underkorporaler....	—	Ure, offentlige.....	388	Vakance.....	407
Underlæger.....	—	Urfutteralfabrikant ..	—	Vakination — Vak-	
Undermaaler.....	364	Urmager.....	—	inationsanstalter—	
Undermaskinmestre..	—	Urmagerlavet.....	—	Vakinationsattester	
Undermestre.....	—	Urmagersvendene ...	—	— Vakinationspro-	
Undernotarer.....	—	Urtekræmmere.....	—	tokoller.....	—
Underofficerer.....	—	Usikre Fordringer...		Vakcinatører.....	—
Underofficerskolen, Sø-		Uskiftet Bo.....	—	Valby Bakke.....	408
værnets.....	365	A. Adgangen til at		Valbyerne.....	—
Underpant.....	366	hensidde deri ..	—	Valg.....	—
Undersaatsforhold ...	367	B. Rekognitionen og		Valgbog.....	—
Underskattedekommis-		Gebyret.....	395	Valgbrev.....	—
sioner (Isl.).....	369	C. DL. 5—2—12.	396	Valgdage.....	409
Underskibsintendant	—	D. DL. 5—4—20.	—	Valgliste.....	—
Underskrift.....	—	Uskrivekyndige.....	—	Valglov.....	—
Understøttelsesfond		Usserød militære Klæ-		Valgmenigheder, Valg-	
(Isl.).....	370	defabrik.....	397	menighedspræster .	410
Understøttelsesfonden		Usømmelig Opførsel..	—	Valgmænd.....	415
af 2. April 1801... ..	—	Usømmelige eller util-		Valgmøder.....	416
Understøttelseskasser	—	børige Udtryk....	—	Valgret.....	—
Understøttelsesselskab,		Usømmeligt Forhold .	—	Valgrets Forbrydelse	—
det forenede.....	—	Usterlighed.....	—	Valkendorfs Kolle-	
Undersøgelsseskommis-	—	Utugt.....	—	gium.....	—
sion.....	—	Uudskiftede Jorder..	398	Valkeværk.....	—
Undersøminemestre ..	—	Uvederhæftighed....	—	Valle.....	—
Undertøjmestre.....	—	Uven.....	—	Vallø Stift.....	—
Undervisning.....	—	Uvillige Mænd.....	—	Valrov.....	—
Undervisningsinspek-		Uvisse Fordringer...	—	Vand og Brød.....	417
tionen.....	—	Uægte Børn.....	—	Vandafgift.....	—
Undervisningsinspek-		Vaaøen.....	301	Vandafledning.....	—
tør.....	—	Vaabenbrødrene....	403	Vandbygningsdirekte-	
Underøvrighed.....	371	Vaabenhus.....	—	ren.....	419
Undsigelse.....	—	Vaad.....	—	Vandbygningsinspek-	
Undvigelse.....	—	Vaade.....	—	tør.....	—
Ungdomsgilder.....	372			Vandbygningsvæsenet	—

	Side		Side		Side
Vandel	419	Vaskehuse	447	Vellugtende Vande,	
Vandflod	—	Vat	—	Fabrikation af	490
Vandforsyning	—	Vaterskouter	—	Velocipeder	—
Vandinspektøren	420	Vatfabrik	—	Vemmetofte adelige	
Vandinspektører	—	Vaukshal	—	Jomfrukloster	—
Vandkigger	—	Vederhæftighed	—	Venerisk Sygdom ...	—
Vandkommissionen ..	—	Vedtægt (Sædvane) ..	448	Venia sexus	496
Vandkraft	—	Vedtægter	—	Ventendes Arv	—
Vandkuranstalt	—	Vejarbejde	449	Ventepenge	—
Vandløb	—	Vejbøger	454	Ventilation	—
Vandløbsinspektør ..	423	Veje	—	Venø	496
Vandmestre	—	I. I København ...	—	Verandaer	—
Vandmøller	424	II. Landeveje	455	Verdenspostforeningen	—
Vandposter	425	III. Offentlige Bi-	—	Vestindien	—
Vandrebøger	—	veje	464	Vestindisk-Guineisk-	
Vands Afbenyttelse ..	428	IV. Private Veje ..	471	Rente- og Gene-	
Vandskat	—	V. Forskelligt ...	472	ral-Toldkammer ...	502
Vandspild	429	Vejerbod	475	Vestindiske Borger-	
Vandsteder	—	Vejere	—	milice	—
Vandsynsmænd	—	Vejermester	—	Vestindiske Gælds	
Vandværk	430	Vejerpenge	—	Likvidation	—
Vandvæsenet	—	Vejfiskal	—	Vestindiske Hær-	
Vanføre	436	Vejfred	476	styrke	—
Vantmager	—	Vejinspektører	—	Vestindiske Regering	—
Vanvittig — Vanvit-		Vejkasse	—	Vestmanøerne	—
tighed	—	Vejkasserer	477	Veterinær- og Land-	
Vanære	—	Vejkommissionen ...	—	bohøjskolen	—
Varder	441	Vejkorpset	—	Veterinærphysikus ...	505
Varebetegnelser	—	Vejmaterialier	—	Veterinærpolitiet ...	—
Varedepot, det mili-		Vejmænd	480	Veterinærrevisor ...	506
tære	—	Vejning, den offentlige	—	Veterinært Sundheds-	
Vareetiketter	—	Vejopsynsmænd	—	raad	—
Vareforfalskning	—	Vejpenge	—	Veterinærvidenskaben	—
Vareindførsel	—	Vejpolitiet	—	Veterinærvæsenet ...	507
Varemæglere	—	Vejrømme	484	Viaticum	—
Varemærker	—	Vejrø	—	Viceadmiralen	—
Varetægtsfængsel ...	443	Vejskat	—	Vicebrandinspektøren	—
Varetægtspenge	—	Vejvisere	485	Vicebrandmajor	—
Vareudførsel	444	Vejvæsenet	—	Vicedekanus	—
Varmeapparater	—	Veksel	—	Vicedirektøren ved	
Varpe- og Fortøj-		Vekselkurs	486	Kunstakademiet ...	—
tønder	445	Veksellærer	—	Viceembedsmænd ...	—
Varsel	—	Vekselmæglere	—	Vicegouvernør	—
Vartov Hospital	—	Vekselobligationer ..	487	Viceinspektør	508
Vartpenge	446	Vekselprotest	—	Vicekansler	—
Vaser og Vasetold ...	447	Velfærd	488	Vicekonsuler	—
Vask	—	Velgørenheds- og Un-		Vicepastorater	—
Vaskeanstalter	—	derstøttelsesselska-		Vicepolitidirektøren ..	—
Vaskegryder	—	ber	—	Viceraadmænd	509

	Side		Side		Side
Vicevandspektøren .	509	Vissen	549	Værdipapirer	576
Vide — Videbrev . . .	—	Visum repertum	—	Værelse	—
Videnskabelige Arbejder	—	Vitterlighedsvidner	—	Værftsingeniøren	—
Videnskabernes Selskab	—	Vivisektioner	550	Værftskommissionen	—
Videre Tiltale, Frifindelse derfor	510	Vogne	—	Værftsløjtnanter	577
Vidisser	—	Vognfabrikant	552	Værgemaalsregnskaber	—
Vidnegebyrer	—	Vognmandsnæring	—	Værgpenge	578
Vidnekamre	512	Vogumænd — Vognmandslav	—	Værgetold	586
Vidnepligt	513	Vognopsynsmænd ved Statsbanerne	557	Værkførere ved Statsbanerne	—
Vidner — Vidnesager	515	Vognpas	—	Værkmestre ved do.	—
Vielse	522	Vognremise	—	Værksleje	—
Vielseattest	539	Vognskure	—	Værksteder	—
Vielsebrev	540	Voks	—	Værktøj	587
Vielsepenge	541	Vold eller Trusel derom	—	Værnepligt	—
Vige	—	Voldene ved København	558	Værnepligtige	593
Vikarer	—	Volder	—	Værneting	604
Vikkelsø	—	Voldgift	559	Værtshushold — Værts-hus	610
Vilde Dyr	542	Voldtægt	560	Væver	611
Vildmosen	—	Volontører	561	Ydegæs	612
Vildtbane, den kongelige	—	Vornedgaarde	—	Yderste Formue	—
Vildthandel	—	Vornedskabet	—	Zahlkassen	613
Vilkaarsbygning	—	Votering i kollegiale Retter	—	Zoologisk Have	—
Vimpel	—	Vrag	—	Æbelsø	—
Vin	—	Vragning — Vragere — Vragerpenge	563	Æg	—
Vin og Brød	—	Vulkanlidte	564	Ægte Bern	—
Vinder	543	Vurdering	565	Ægtefæller	615
Vindikationsret	—	Vurderingskoner	567	Ægtehustru	618
Vindmølle	—	Vurderingsmestre	—	Ægtemand	—
Vinduer og andre Lyseller Luftaabninger	—	Vurderingsmænd	—	Ægtepagt	—
Vinhandel — Vinhandlere	544	Vurderingsmænd, faste	—	Ægter	619
Vinhandlerforeningen	545	Væbning	570	Ægteskab	—
Vinhuse	—	Væddeløb	572	Ægteskabsløfte	632
Vinterhavnepenge	—	Væddespil	—	Ægteskabspligt	633
Vinterlærere	—	Væggetøj	573	Ægteskabssager	—
Vinterskoler	546	Vægt	—	Ægypten	—
Vippepenge	—	Vægtattester	—	Ærbarhed	—
Vis major	—	Vægttere	—	Ærbødighed	—
Viser	—	Vægterinspektør	—	Ære — Straf paa Æren	634
Visering	—	Vægterløjtnant	575	Ære og Samvittighed	—
Visitation paa Person	—	Vægterskat	—	Ærefornærmelser	—
Visitationskonen ved Frederiks Hospital	—	Vægtkontrolhus	576		
Visitationsprotokol	—	Vægtlodder	—		
Visitats	—	Vægtskaale	—		

	Side		Side		Side
Æreløshed.....	636	Øjemed (ved Forbry-		Øltakst.....	646
Æresborgere.....	—	delser).....	640	Øltapper.....	—
Æreserklæringer.....	—	Øjenbetændelse.....	641	Øltønden.....	—
Æresoprejsning.....	—	Øjensygdom.....	—	Ølvragning.....	647
Æresord.....	638	Økonomi- og Inven-		Øre.....	—
Æressabel.....	—	tarieskriver.....	—	Øremønt.....	—
Ærø.....	—	Økonomiforvalter....	—	Øresparekasser.....	—
Æsler.....	639	Økonomiinspektør ved		Øresund.....	—
Æter.....	—	det kgl. Teater....	642	Øresundsfonden.....	—
Æteriske Olier.....	—	Økonomikontor.....	—	Øresundshospitalet...	—
Ætsende Stoffer.....	—	Økonomisk - statistisk		Øresundstold.....	—
Ætsende Varer.....	—	Eksamen.....	—	Ørholms Fabrik.....	—
Ævret.....	—	Øl.....	—	Ørredten.....	—
Øde Gods.....	—	Ølaftapningsanstalter	—	Østersfiskeri.....	—
Ødelæggelse og Be-		Ølbrygger - Ølbryg-		Østersøiske Kompagni	648
skadigelse af frem-		geri.....	—	Øvelseslejre.....	—
med Ejendom.....	640	Ølhandel.....	645	Øvrighed.....	—
Ødselhød.....	—	Ølskat.....	646	Øvrighedsattester....	649

Taaber og lignende i Henseende til Aandsevner indskrænkede Personer.

1. Hvem nogen stor Svaghed paakommer med Uvid, maa ikke være Værge, D. L. 3—17—13.

2. Viser man Taabe efter Ild, og deraf kommer Skade, da svarer den, der sender Taaben, selv dertil, D. L. 6—19—10.

3. Forudsat, at en saadan kan indgaa Ægteskab, Rskr. 28 April 1758 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab B). Se Vielse I 8 i, 3dje Led.

4. Øvrigheden skal foranstalte Appel af Straffedomme, naar der er Formodning om, at Domfældte formedelst Enfoldighed ikke selv er i Stand til at paase sit Tarv, Fr. 16 Decbr. 1840 § 2.

5. Taaber eller andre Personer, der, om de end ikke mangle al Bevidsthed, dog ikke kunne anses som fuldt tilregnelige, straffes med ringere Straf end den lovbestemte, L. 10 Febr. 1866 § 39, 25 Juni 1869 § 40 (f. Isl.).

Jfr. Idioter.

Taagesignaler.

1. Fra Fyrtaarne og Fyrskibe, se de under Fyr 14 og Fyrskibe 8 anførte Instruktioner samt med Hensyn til nogle enkelte Fyr og Fyrskibe Fyr 27 æ, ff, mmm, zzz og oooo og Fyrskibe 6 a, b, e, g, i—l.

2. Om Taagehorn paa Kronborg og Trekroner mærkes fremdeles Bkg. 12 Avg. 1879 (U. L.).

Se Lydsignaler. Paasejling 2. Trekroner 3.

Taarnpenge.

Ved Rskr. 21 Septbr. 1742 (to) blev det bestemt, dels at de, der benaades med Karakterer eller visse militære Charger, skulle erlægge en Afgift til Frue Kirkes og Taarns Istandsættelse lig med det til Bestallingen forbrugte stemplede Papir (jfr. Bevil-

lingsgebyrer c), dels at de, der benaades med Ridderordener, skulle erlægge noget efter eget Behag til samme Øjemed. Jfr. Rskr. 31 Maj 1690, 10 Septbr. 1751, Resl. 5 Febr. 1822.

Disse Afgifter, de saa kaldte Taarnpenge, bleve efter først at have været anvendte til forskellige andre Formaal, jfr. Rskr. 1 April 1746, 14 Febr. 1757, 5 Jan. 1759, tillagte Frederiks Hospital ved Rskr. 2 Febr. 1759 (to), jfr. Rskr. 21 Avg. 1761, 11 Maj 1764 (to), 10 Decbr. 1772 § 3. Ifølge Resl. 12 Avg. 1779 skulde »hvad der betaales i Anledning af Karakterers Erholdelse« tilfalde Fonden ad usus publicos (altsaa nu Statskassen); men K. Skr. 5 Marts 1842 viser, at dette ikke er anset anvendeligt paa Taarnpengene, som vedblivende tilfalde Frederiks Hospital.

Den anførte Skrivelse, hvorefter den tvungne Afgift af Karakterbestallinger m. m. fremdeles skal vedblive, indeholder Oplysning om sammes Beregning.

Denne tvungne Afgift er nu imidlertid tildels ophævet og erlægges, selv for saa vidt dette ikke er Tilfældet, kun aldeles undtagelsesvis, se det under Bestallingsgebyrer anførte.

Om deres Størrelse og Beregning mærkes fremdeles Resl. 1 Oktbr. 1825 (ang. et Hertugpatent), K. Skr. 11 Febr. 1826 (Førhøjelse til Seminariefonden beregnes ikke af dem) samt Bevilningsgebyrer 9 e (om Bestallinger, der meddeles »gratis« eller »aldeles gratis«).

Taarnvægter, se Vægttere I 1 og II 6.

Tablekasserne, der oprettedes ved Rskr. 22 Decbr. 1826, ere ophævede og deres Beholdninger tillagte Skolelærerhjelpekasserne, Pl. 10 Juni 1841, 22 Marts 1843 § 4. Jfr. Indbyrdes Undervisning 4. Skolelærerhjelpekasser.

Taffelpenge. Komme ikke i Betragtning ved Beregning af Pension eller Vartpenge, L. 5 Jan. 1851 § 4 Nr. 3, 24 Febr. 1858 § 5 Nr. 3, 4 Decbr. 1863 § 4 Nr. 3 (f. Vest.), jfr. ogsaa L. Nr. 62, 1 April 1871 § 3 (ang. et aarligt Lønningstillæg til Amtmændene).

Se Guvernør I A 4. Jfr. Søværnet 2.

Tagdrypsret, se Vandafledning 1, 3dje Stk.

Tage.

1. I København. Om deres Indretning m. m. handler Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 §§ 19—21 (deres Højde), 29 (Heltag kun tilladeligt i en vis Afstand fra Nabogrunden), 39 (Tagværkets Tømmer), jfr. fremdeles §§ 45 Nr. 5, 59. Særlig mærkes:

Taget maa i Reglen kun dækkes med Sten eller Metal, men særlig Tilladelse kan gives til Anvendelse af andet Materiale

saa som Tagpap eller Tagfilt, §§ 32 og 66 b, jfr. 33, 34. — Om Bygninger dækkede med antændeligt Materiale mærkes § 79.

Ang. Jerngittere paa Skifer- eller Metaltage til Afværgelse af Sneskred, §§ 53, 66 c.

Jfr. tidligere L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 §§ 11, 26—29, 58, 70 a, jfr. §§ 34, 70 c, 72.

2. I Købstæderne udenfor Kbhvn. (jfr. Bygningsvæsen 3) omhandles i L. 30 Decbr. 1858 §§ 6, 11, 25. Jfr. ang. Straatagenes Afskaffelse Fr. 6 April 1832 §§ 1—9.

Der findes ingen Bestemmelse, hvorefter det kan forbydes at give Tage af Brædder, belagte med Skifer eller andet uantændeligt Materiale, et Fremspring fra Ydermuren, J. M. Skr. Nr. 101, 16 April 1873.

Skulle ogsaa for ældre Bygningers vedkommende dækkes med uantændeligt Materiale, L. 30 Decbr. 1858 § 12. Med Hensyn hertil mærkes:

a. I Købstæderne paa Bornholm har det med Hensyn til de ældre Straatages Afskaffelse sit Forblivende ved Resl. 6 Avg. 1834 (i K. Skr. 23 s. M., jfr. K. Skr. 21 Maj 1833), fornævnte L. 1858 § 12.

Fristen efter nævnte Resolution er forlænget ved J. M. Skr. 24 Avg. 1850, Resl. 17 Juni 1859 med Note, og særlig for Neksø ved Resl. 6 Oktbr. 1865, Kdg. Nr. 7, 6 Jan. 1871.

b. Asfalt kan benyttes til Tagbeklædning under Iagttagelse af Pl. 29 Jan. 1845, L. 1858 § 12.

Derimod maa følgende Materialier ikke benyttes uden særlig Dispensation:

Croggons Patent-Asfalt-Filt, J. M. Skr. 2 April 1857.

Zeolith Pap, J. M. Skr. 3 Decbr. 1857 (i C. P. N. Petersens Bygningsret S. 88).

Tagpap, J. M. Skr. Nr. 278, 3 Avg. 1871.

Tagspaan, J. M. Skr. Nr. 325, 8 Septbr. og Nr. 403, 30 Novbr. 1871, hvorefter Tilladelse til Benyttelse deraf kun ganske undtagelsesvis kan ventes meddelt. — Paa den Del af Købstad-jorderne, for hvilke efter Bygningslovens § 41 Reglerne for Landet (se nedenfor 4) ere gældende, kan Tagspaan naturligvis anvendes under Iagttagelse af de for brandfarligt Materiale givne Afstandsbestemmelser, fornævnte Skr. 30 Novbr. 1871.

Jfr. ang. hvor vidt Asfalt-Filter eller -Papper kunne anses som brandfarlige, J. M. Skr. 14 Avg. 1862.

c. Fra denne Regel ere aabne Skure og Latrinhuse ikke undtagne, J. M. Skr. 20 Febr. 1863. Jfr. nedenfor 5.

d. Naar Svinehuse og desl. ere af saadan Beskaffenhed (gamle Kasser), at de ikke med Rette kunne betragtes som Bygninger, gælder dette ikke om dem, J. M. Skr. 27 Oktbr. 1866 (D. T. S. 1065 — tillige ang. Dispensation for Svine- og Hønehuse).

e. Tagpap bestrøget med et Lag Cementkit kan ikke i Købstæderne anses som uantændeligt Materiale, og til dets Benyttelse udfordres følgelig Dispensation, J. M. Skr. Nr. 226, 7 Decbr. 1882.

f. Ang. hvorledes Tagpap, der efter saadan Dispensation anvendes til Tage i Købstæderne, bør være beskaffent og oplægges, J. M. Skr. Nr. 89, 10 Maj 1883.

Med Hensyn til Anvendelsen af Tagpap og om Paptages Hvidtning mærkes Bestemmelser i nogle Bygningsvedtægter, Bkg. Nr. 174, 31 Decbr. 1883 § 24 (Horsens), Nr. 165, 31 Avg. 1888 §§ 16, 26 (Fredericia), Nr. 89, 3 Maj 1888 §§ 22, 23 (Vejle), Nr. 186, 27 Septbr. s. A. §§ 24, 25 (Randers) med flere. Jfr. nu nedenfor g.

Fornævnte Bkg. Nr. 89, 1888 § 22 forbyder hvide Tagflader i Almindelighed.

g. Ang. Myndighed for Byraadene til at tillade Anvendelsen af Tagpap (Tagfilt) til Tagdækningsmateriale i Købstæderne udenfor Kbhvn., L. Nr. 7, 3 Jan. 1890 § 1, og hermed overensstemmende Regler ere givne dels for nogle Handels- og Ladepladser, se Bygningsvæsen 4, dels for nogle Landdistrikter, se ibd. 5, saaledes at det her er Kommunalbestyrelsen eller Sogneraadet, der giver Tilladelsen.

Efter Bygningsreglement for Løkken i Bkg. Nr. 64, 30 April 1889 § 12 udkræves vedblivende Justitsministeriets Tilladelse til Benyttelse af Tagpap og Tagfilt.

h. Indskrænkende Forskrifter om Benyttelsen af Tagpap, og at Bygningskommissionen kan fastsætte Regler for Paptages Vedligeholdelse, Bkg. Nr. 38, 15 Marts 1892 § 24 (Hjørring) Nr. 14, 14 Jan. 1893 § 24 (Rudkøbing). Nr. 211, 11 Septbr. s. A. § 27 (Holbæk) med flere.

i. Ang. hvor vidt Tage maa hvidtes, Bkg. Nr. 147, 16 Septbr. 1891 § 25 (Slagelse), fornævnte Bkg. Nr. 38, 1892 § 24, Nr. 14, 1893 § 24, Nr. 211, s. A. § 27.

k. Om Regler for Tagværkets Styrke, fornævnte Bkg. Nr. 147, 1891 § 21 jfr. § 22, Nr. 38, 1892 § 21, Nr. 14, 1893 § 21, Nr. 211 af s. A. § 24, Nr. 259, 16 Novbr. 1893 § 15 (Aarhus), Nr. 280, 22 Decbr. s. A. § 13 (Odense) med flere.

l. Glastage maa ikke benyttes uden særlig Tilladelse, Bkg.

Nr. 147, 1891 § 23, Nr. 38, 1892 § 22, Nr. 14, 1893 § 22, Nr. 211, af s. A. § 25.

m. Ang. Jerngittere paa Skifer- eller Metaltage til Afværgelse af Sneskred, den foran anførte Bkg. Nr. 259, 1893 § 24.

n. Se Bygningsvæsen 3 d (ang. Anvendelsen af Tagpap). Mansardtag. Mølle 4 d. Naboforholdene 4.

3. I Frederiksberg gælde lige Regler som de foran under 1 anførte, dog med en Tillægsbestemmelse om Tage, der ere mere antændelige end Tagpap (Tagfilt), L. Nr. 57, 11 April 1890 § 12 smh. med Bkg. Nr. 58 af s. D. §§ 19—21, 29, 32—34, 39, 45, 53, 59, 66.

Se tillige fornævnte Lovs § 10 a i Slutn., jfr. ligeledes fornævnte Bkg. § 22 a i Slutn., om, at ingen Del af en Ejendoms ubebyggede Areal maa overdækkes med Tag.

Jfr. tidligere L. 12 Jan. 1858 smh. med L. 17 Marts 1856 §§ 17, 30—34, 40, 86, 88.

4. Paa Landet, L. 2 Marts 1861 §§ 1, 7, 8, 11, jfr. Bkg. Nr. 70, 16 April 1898 §§ 1, 3, 8, 9, 11—16.

a. Ang. Benyttelsen af galvaniseret Jertraad til at binde Straatage med, J. M. Cirk. 7 Juli 1868 (D. T. S. 701).

b. Tegltaget paa et Hus, der ligger 50 Alen fra nærmeste Nabosted, kan ombyttes med Straatag, uagtet et andet Hus af samme Gaard ligger indenfor denne Afstand, J. M. Skr. Nr. 128, 27 April 1872.

c. Ang. at asfalterede Tagpapper og Filter ikke i Henseende til de i Brandpolitiloven for Landet indeholdte Afstandsbestemmelser kunne anses som ikke brandfarlig Tagbeklædning, og at der ikke findes Anledning til ad Lovgivningsvejen at søge udvirket, at de af en vis Fabrikant forfærdigede Stentagpapper maa anses som ildfast Tagbeklædning, J. M. Skr. Nr. 178, 2 Septbr. 1874. Se nedenfor e.

d. Handelspladserne, se de under Bygningsvæsen 4 anførte Bestemmelser.

Om Benyttelsen af Tagpap, Tagfilt og desl. i forskellige Landdistrikter, for hvilke Bygningsreglementer ere givne i Henhold til L. Nr. 20, 11 Febr. 1876, se de under Bygningsvæsen 5 anførte Reglementer.

e. Om Tages Indretning m. m. handler Brandpolitil. Nr. 35, 1 Marts 1889 §§ 1, 2, 4—8 jfr. 9. Særlig mærkes:

Om de Fordringer, der stilles til Indretningen og Afstanden af Bygninger, der ere forsynede med Tag af Straa, Rør eller desl., og hvor vidt saadant Tag overhovedet maa have, §§ 1, 4, 5.

Om Tag af Spaan handler §§ 2, 4, 5, 6 i Slutn., 8.

Tagfilt (Tagpap) af en vis Tykkelse betragtes indenfor Lovens Omraade som ildfast Tag, § 1 i Slutn. jfr. § 2, dog med visse Undtagelser, §§ 4, 4de (ikke som i § 1 anførte 3dje) Stykke og § 8. Se nu L. Nr. 69, 6 April 1898 § 1, jfr. Bkg. Nr. 70, 16 s. M. § 3.

f. Se foran 2 g.

g. Se Skorstene I 4 a. Skorstensfejning og -udbrænding 3 d. Smedie 1, 5.

5. Bestemmelserne om ildfast Tag ere ogsaa anvendelige paa Lysthuse, J. M. Skr. Nr. 412, 8 Decbr. 1871. Jfr. foran 2 c og d. Jfr. Stakke 1.

6. I Nærheden af Jernbaner, se Jernbaner A 4.

7. Paa Kirker og Kirkespir, se Kirker 5 s og t.

8. Paa Præstegaarde, se Præstegaarde 2 e og f.

9. I Landkommunerne paa Færøerne, ang. deres Beskaffenhed, Adg. Nr. 84, 16 Juni 1882 §§ 4, 5.

Se Brandvæsenet 11 (om Brug af Lokomobiler i Nærheden af ildfængende Tage). Bygningsvæsen 3 o (nedlagt eller afvalmet Tag). Halvtage. Kirker 5 s og t (Kirketaarne). Mansardtag. Tagrender.

Tagpap—Tagfilt.

1. Ang. dets Forfærdigelse, se Næringsvæsen II 4 n.

2. Ang. dets Anvendelse, se Bygningsvæsen 3 d samt 4 b. Kirker 5 s, t. Tage 1, 2 b, e, f, g, h, 3, 4 c, d, e.

Tagrender.

1. Ang. hvor vidt de skulle anbringes paa Bygninger i København, og om deres Indretning, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 §§ 53, 66 c, jfr. § 34 (hvor vidt de maa være af Træ).

Jfr. tidligere L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 §§ 55, 70 d.

2. Paa Bygninger i Frederiksberg, Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 §§ 53, 66 c, jfr. 34. Jfr. tidligere L. 12 Jan. 1858 §§ 1, 5 og L. 17 Marts 1856 §§ 41, 66.

Bestemmelsen i L. 1856 § 66 om, at Bygninger til Gade og Gaard skulle forsynes dermed, gælder ogsaa om Bygninger ud til Veje og Alleer. J. M. Skr. 23 Avg. 1861.

3. Paa Købstadbygninger udenfor København (jfr. Bygningsvæsen 3), L. 30 Decbr. 1858 §§ 13, 23.

4. Ifølge nogle Bygningsvedtægter for Købstæder kan ogsaa Bygninger opførte før Bygningsloven forlanges forsynede dermed, Bkg. Nr. 174, 31 Decbr. 1883 § 6 (Horsens), Nr. 89, 3 Maj 1888 § 5 (Vejde), Nr. 147, 16 Septbr. 1891 § 5 (Slagelse), Nr. 38, 15

Marts 1892 § 4 (Hjørring), Nr. 14, 14 Jan. 1893 § 4 (Rudkøbing), Nr. 211, 11 Septbr. s. A. § 5 (Holbæk), Nr. 259, 16 Novbr. s. A. § 24 (Aarhus), Nr. 280, 20 Decbr. s. A. § 21 (Odense) m. fl.

Disse Bestemmelser med Undtagelse af Nr. 147, 1891 og Nr. 280, 1893 foreskrive tillige, at Nedløbsrørene skulle føres ned indtil en bestemt Afstand fra Brolægningen eller (i Aarhus) til Terrænets Vandafløb.

Eks. paa, at en Sundhedsvedtægt foreskriver, at alle Tagsider til Gaden skulle forsynes dermed, og giver Regler for deres Tilslutning til Kloakerne, Bkg. Nr. 124, 24 Juli 1893 § 13.

5. I Handelspladserne og i visse Landdistrikter, for hvilke Bygningsreglementer ere givne i Henhold til L. Nr. 20, 11 Febr. 1876, se Bygningsvæsen 4 og 5.

6. Forbud mod Trætagrender findes i nogle Bygningsreglementer for Landdistrikter, Bkg. Nr. 64, 30 April 1889 § 13 (Løkken), Nr. 144, 20 Septbr. 1890 § 13 (Odder), jfr. ogsaa ovennævnte Bkg. Nr. 259, 1893 § 16 (Aarhus), Nr. 76, 7 Maj 1894 § 24 (Lyngby), Nr. 98, 21 Maj s. A. § 23 (Søllerød).

Se Kirker 5 d og u.

Tagspaan.

1. Ang. sammes Benyttelse, se Jernbaner A 4. Kirker 5 s, t. Mølle 4 d. Tage 2 b, 4 e.

2. Se Indførselstold 9, 12. Laden og Lossen 5.

Taksation, se Syn, Skøn, Taksation og Vurdering, og om Vurdering paa Skifte, til Avktionsefterretning m. m. samt til Efterretning ved Udlaan af umyndiges m. fl. Midler, se Vurdering.

Taksationsmænd, se Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd, og om forskellige faste Vurderingsmænd, se Vurderingsmænd, faste.

Takserborgere.

1. De omtales i D. L. 3—6, Fr. 5 Maj 1683, Rskr. 10 Maj 1734, 15 Febr. 1743, 12 Avg. 1746, Fr. 24 Jan. 1761 II § 5, Rskr. 10 Avg. 1774, 16 Juli 1783 § 2, K. Prom. 27 Avg. 1785, 6 Maj 1786, Rskr. 2 Marts 1787 § 5, 17 Oktbr. 1788, K. Prom. 14 Marts 1789, Rskr. 8 Juli, 5 Avg. 1791, K. Prom. 17 Septbr., 19 Novbr. 1791, 7 April 1792 § 10, Cirk. 28 Febr. 1801 § 9, Rskr. 28 Novbr. 1806, K. Prom. 25 Juni 1808, Resl. 16 Juli 1817, K. Skr. 20 Novbr. 1819, 8 Avg. 1826, Rskr. 25 April 1827 § 2.

2. De ere afskaffede ved Adg. 24 Oktbr. 1837 § 21, og deres Forretninger ere gaaede over til Ligningskommissionerne, jfr. L. 31 Marts 1860 § 2, 26 Maj 1868 § 22.

Taksigelsesfest, se Bededag. Gudstjeneste 11, 14.

Takst.

1. For Handlende og Haandværkere.

a. Skulde Borgmester og Raad sætte i Købstæderne, D. L. 3—4—8.

Se fremdeles herom Fr. 23 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 9 § 6, Instr. 28 Avg. 1795 § 15, 4 April 1809 § 10, Pl. 1 Marts, K. Cirk. 6 Marts, Prom. 3, Cirk. 20 April, Prom. 20 Maj, 5 Juli, Cirk. 31 Juli, Prom. 30 Oktbr. og Pl. 5 Novbr. 1813, K. Skr. 31 Maj 1834, jfr. Fr. 1 Jan. 1840 § 31, K. Skr. 27 Novbr. 1845.

b. Kan Magistraten ikke mere sætte for Haandværkernes Arbejde, K. Skr. 7 Juni 1826.

Se i øvrigt Bagere 5. Møllere 12. Salt 2. Slagter 8. Sæbetakst. Øltakst.

2. Gæstgiveres, se Gæstgiveri 6 og Haandværkssvende II 1.

3. Ang. takstmæssige Betalingers Inddrivelse ved Udpantning paa Island, L. 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 i Till. t. Lovt.) § 1 Nr. 3, 4.

4. I øvrigt maa om de i forskellige Forhold gældende Takstbestemmelser henvises til de enkelte Artikler, saa som: Aviser II (privilegerede) 12. Droskekørsel. Fattigvæsenet III 6 a, Nr. 4. Gravere 4, 5. Jordemødre II. Kaperkørsel. Kirkegaard 25. Kirkeklokker 9 g. Klokker 5. Ligbæring I 2, 9. Lovgivningsmagten 2 q. Læger C. Maa-ler- og Vejerpenge. Medicinaltakst. Mindesmærker 1 k Nr. 3. Stoléstader 14 b.

Talelidende, Statens Institut for, se Døvstummeinstitutterne C 8.

Talg, se Tønder 2.

Talgsmelteri.

1. Smeltning af Talg maa i København ikke ske i Slagterhusene, Regul. 21 Oktbr. 1861 § 4 (i Reskriptsaml.).

2. Ang. Anlæg og Drift deraf i København og Købstæderne, se Lysestøberier 1 og 2. Med Hensyn til Landet, se Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A a.

3. Hører til de under Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A ommeldte brandfarlige Næringsbrug.

4. Henføres i mange lokale Sundhedsvedtægter, se dette Rubrum, til de for Sundheden skadelige Næringsbrug. Se for København Bkg. Nr. 78, 15 Juni 1886 § 20.

Tallotteriet (oprettet ved Oktr. 12 Jan. 1771) hæves, L. 22 Decbr. 1850.

Tamp, se Kat. — Om Anvendelsen af denne Straf i Skolerne og paa de under Fattigvæsenets Forsorg værende Børn, se Løgmelig Straf 5 og 6.

Tamperretter, se Skilsmisssager 5.

Tandlægeeksamen.

1. Regulativ for den Nr. 45, 1 April 1889, hvis § 9, 1ste Stykke og § 10, 2det Punktum, har faaet en anden Affattelse henholdsvis ved Bkg. Nr. 92, 28 Juni 1890 og ved Bkg. Nr. 226, 30 Novbr. 1892. Jfr. Anordn. Nr. 113, 19 Juni 1888 om Oprettelse af en Tandlægeskole.

Herved bortfalder Bkg. Nr. 18, 1 Marts 1873, jfr. Regulativets § 19.

2. Er ordentligvis Betingelsen for at opnaa Avtorisation som Tandlæge, Bkg. Nr. 26, 8 Marts 1892 § 1.

3. Om Forberedelseseksamen for dem, der ville indstille sig dertil, Adg. Nr. 134, 30 Avg. 1881 § 3. Se nærmere Forberedelseseksamen II 41 a.

4. Dertil kan ogsaa Kvinder indstille sig, Bkg. Nr. 46, 2 Maj 1877, Adg. Nr. 60, 12 Maj 1882 § 1.

Se Tandlæger 1. Tandlægeskolen.

Tandlæger.

1. Indretning af en Eksamen for dem under det lægevidenskabelige Fakultet ved Universitetet, Bkg. Nr. 18, 1 Marts 1873.

Ang. Tilladelse for Kvinder til at indstille sig til denne Eksamen, Bkg. Nr. 46, 2 Maj 1877. Jfr. J. M. Skr. 20 Maj 1853 med Note, K. og U. M. Skr. 24 Oktbr. s. A.

Ang. Reglerne for de aflagte Prøvers Bedømmelse, K. og U. M. Skr. Nr. 141, 17 Maj 1873. Jfr. Tandlægeeksamen. Tandlægeskolen.

2. Personer, som ikke have Tilladelse til at praktisere som saadan, ere uberettigede til at affile og udpille Tandstumper og til at plombere eller rense Tænder, J. M. Skr. Nr. 238, 2 Septbr. 1873.

3. Retten til Forfærdigelse og Indsættelse af kunstige Tænder er hverken betinget af almindelig licentia practicandi i Lægekunsten eller speciel Bevilling som Tandlæge, men kan frit udøves af enhver, K. Skr. 12 Marts 1844. Jfr. nedenfor 11 a Nr. 1.

4. De i Kbhvn. endnu tilbageværende Amtsbarberer have Ret til at trække Tænder ud, Fr. 22 Juni 1785 § 12. Jfr. nedenfor 6.

5. Ang. hvor vidt det kan formenes Personer, der ikke have Eksamen som Tandlæger eller Læger, at indsætte kunstige Tænder, J. M. Skr. Nr. 9, 5 Jan. 1875.

Ang. Bevillinger af Justitsministeriet for Personer til at foretage de til Anbringelsen af saadanne Tænder nødvendige Tandoperationer med Ret til at kalde sig »Dentist«, men ikke Tandlæge, Resl. 28 Febr. 1875 med Note (i Møller den civile Medicinallovgivn. IV B). Jfr. nedenfor 12.

6. Ang. at de gamle Amtsbarberer, men ikke andre Barberer, have Ret til at trække Tænder ud, J. M. Skr. Nr. 182, 21 Avg. 1875.

Eks. paa saadanne Tilladelser for Barberer, J. M. Skr. 28 Decbr. 1875 (i det fornævnte Værk).

7. Ang. Fysici's Myndighed med Hensyn til dem, Instr. Nr. 108, 22 Oktbr, 1877 §§ 2—4.

8. Ang. hvor vidt en Tandlæge er berettiget til at praktisere udenfor det Sted, hvor han har sin Bopæl, og at Fysikus skal foranledige Overskridelser af deres Ret i saa Henseende paatalt, J. M. Skr. Nr. 119, 24 Maj 1877. Jfr. nedenfor 11 a Nr. 2.

9. Eks. paa Tilladelse til Udøvelse af Tandlægevirksomhed i nogle Købstæder, indtil en Tandlæge bosætter sig samme Steds, M. T. B f. 1887 S. 404.

10. De i København praktiserende, en af dem skal være klinisk Lærer ved Tandlægeskolen, en anden Censor ved Eksamen, Adg. Nr. 113, 19 Juni 1888 §§ 2, 4, 6.

11. Ang. Betingelserne for at kunne udøve Virksomhed som Tandlæge (Dentist) og Omfanget af denne, Bkg. Nr. 26, 8 Marts 1892.

Bkg. Nr. 22, 3 Marts 1873 er ophævet, ibd. in initio.

a. Ved nævnte Bkg. 1892 § 2, der er ganske enslydende med Bkg. Nr. 1873 § 2, mærkes:

1) Plombering af Tænder maa kun udføres af avtoriserede Læger og Tandlæger, J. M. Skr. 25 April 1866.

2) Ang. at de ordentligvis ere uberettigede til at praktisere udenfor det Sted, hvor de bo, J. M. Skr. 21 Jan. 1881, jfr. Sundhedskoll. Skr. 2 Maj 1884, 3 Jan. 1885 (alle i Møller den civile Medicinallovgivn. V B.).

Eks. paa saadan Tilladelse, J. M. Skr. 12 Decbr. 1883 (ibd.).

3) Deres Medhjælpere have ikke Ret til at foretage de i § 2 omhandlede Forretninger, med mindre de opfylde Betingelserne for Udøvelse af Tandlægevirksomhed, J. M. Skr. Nr. 198, 9 Avg. 1890 ad 1.

4) Ved »Stedets overordnede Embedslæge«, for hvem de skulle anmelde Nedsættelse og Flytning, forstaas Fysikus, ibd. ad. 2.

Indskærpet saadan Anmeldelse, Sundhedskoll. Cirk. 16 Febr. 1892 (i den civile Medicinallovgivn. VI B.).

5) Ang. at den af Personer, der ikke have opnaaet 25 Aars Alderen, krævede toaarige Assistentvirksomhed skal falde efter den afsluttende Eksamen, Sundhedskoll. Skr. 26 Jan. 1893 (i den civile Medicinallovgivn. VI B.).

6) Tilladelser til besøgsvis Udøvelse af Tandlægevirksomhed ere i stræng Forstand personlige og kunne ikke udøves ved en Assistent, selv om denne er eksamineret Tandlæge, J. M. Skr. Nr. 203, 12 Juli 1894.

b. Efter Bkg. 1873 § 3 i Slutn. — ligelydende med Bkg. 1892 § 3 — ere Tandlæger uberettigede til at foreskrive Kloroform, Sundhedskoll. Skr. 5 Maj 1893 (i Møller den civile Medicinallovgivn. V B.).

12. Ang. Personer, der kun have Tilladelse til at indsætte kunstige Tænder og foretage den derved fornødne Behandling af de naturlige Tænder.

a. Ang. at der ikke med Nytte kan gøres Ansvar gældende imod dem, fordi de paa Skilt og i Bekendtgørelser kalde sig Tandlæge, J. M. Skr. 14 Juni 1881 (i Møller den civile Medicinallovgivn. V B.).

b. En saadan Person maa kun udøve sin Virksomhed, hvor han har Bopæl, og naar han flytter til en anden By følgelig kun i denne, J. M. Skr. 28 April og 14 Juli 1881 (begge ibd.).

En Ansøgning om en videre gaaende Tilladelse afslaaet, J. M. Skr. 6 Decbr. s. A. (ibd.).

c. Afslaaet en saadan Persons Andragende om Tilladelse til at udtrække Tænder ogsaa udenfor de Tilfælde, hvor kunstige Tænder skulle indsættes, J. M. Skr. 20 April 1882 (ibd.).

d. Eks. paa saadan Tilladelse, J. M. Skr. 13 Jan. 1883 (ibd.).

Eks. paa Nægtelse af saadan Tilladelse, J. M. Skr. 10 Novbr. 1884 (ibd.).

Tandlægeskole.

1. Ang. en saadans Oprettelse, Anordn. Nr. 113, 19 Juni 1888.

2. Regulativ for den Nr. 45, 1 April 1889, hvis § 9, 1ste Stykke og § 10, 2det Stykke have faaet en forandret Affattelse henholdsvis ved Bkg. Nr. 92, 28 Juni 1890 og ved Bkg. Nr. 226, 30 Novbr. 1892.

3. Studieplan, M. T. B f. 1890 S. 85—86.

4. Ændringer i og Tilføjelser til de for Tandlægeskolen gældende Bestemmelser, Min. Tid. B f. 1898 S. 513.

Tankskibe, se Stenolje 3 i Slutn.

Tapetfabrikant, se Tapetserer 5, jfr. 3.

Tapetserer (Tapetmager).

1. Kan have Udsalg af Tapetpapir til Anvendelse ved sit Arbejde, Ind. M. Skr. 5 Maj 1849.

2. Kan falholde polstrede Møbler, K. Skr. 7 Maj 1849, jfr. Pl. 4 Oktbr. 1843.

3. Tapetmagerarbejde er indbefattet under Sadelmagerprofessionen, K. Skr. 23 Oktbr. 1824, Ind. M. Skr. 5 Maj 1849.

Dog hvad Fabrikation af Tapeter angaar, maa en Sadelmager kun fabrikere Lædertapeter, K. Skr. 28 Juli 1840.

I København adskiltes de to Næringer ved Pl. 4 Oktbr. 1843, 3 Novbr. 1845. Jfr. dog Pl. 3 Maj 1858, hvorved en fælles Mesterprøve i begge Næringer anordnedes. Se nedenfor 5.

4. Ligeledes hører Tapetsering under Malerprofessionen, Ind. M. Skr. 6 April 1852.

Efter Tapeternes Beskaffenhed kan Tapetseringen foretages ogsaa af Malere, Bogbindere og andre Professionister, hvis Fag giver dem den fornødne Duelighed, K. Skr. 28 Juli 1840.

5. I Vedtægten om den bundne Næring i København findes nu opført »Sadelmager- og Tapetserer«, M. T. B f. 1898 S. 172. I Vedtægterne for Landet og Købstæderne S. 171 og 174, jfr. 803 ibd. er »Tapetserer (Tapetmager)« opført som en selvstændig, fra Sadelmager forskellig Næringsvej.

I alle Vedtægterne er »Tapetfabrikant (o: Forfærdiger af Tapet- og Betrækpapir)« opført som en særlig Næring.

Tappenstreg.

1. Ang. Kvarterværternes Forpligtelse til at anmelde, naar de indkvarterede ere ude af Kvartererne efter samme, se Kvarterværter.

2. Ang. Færdsel i Havnen og Kanalerne i København mellem Tappenstreg og Reveille, se Havne og Skibsbroer II 9.

Tapperhed. Udvist Tapperhed medfører i visse Tilfælde en mildere Behandling af militære Forbrydere, Straffel. f. Krigsm. Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 37, 73.

Tapperhedsmedaille, se Medailler 8.

Tariffkontor, Statsbanernes, L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 2.

Tarmberedningsanstalt. Ang. Arbejdet der paa Helligdage og Grundlovsdagen, Bkg. Nr. 160, 20 Oktbr. 1891 I.

Tarmbetændelse hos Svinet, se Svinedifteritis 1.

Tarmrensning. Eks. paa, at samme ved Sundhedsvedtægt henføres blandt de for Sundheden skadelige Næringsbrug, Bkg. Nr. 2, 5 Jan. 1889 § 26 (Kolding).

Tarmstrengefabrik.

1. Hører til de under Haandværks- og Fabriksdrift I 20 B omhandlede, for Sundheden skadelige Næringsbrug.

2. Henføres i mange lokale Sundhedsvedtægter, se dette Rubrum, til de for Sundheden skadelige Næringsbrug. Se for København Bkg. Nr. 78, 15 Juni 1886 § 20.

Tarvelighed, se Overdaadighed.

Tatere.

1. Den Skipper eller Færgemand, som overfører nogen Tater til eller i Riget, har forbrudt Skib og sit halve Boslod, D. L. 3—11—8, indskærpet ved Rskr. 8 Novbr. 1726, jfr. Fr. 24 Septbr. 1824 § 3.

2. Maa ingenlunde taaes i Riget, men skulle paagribes, og rømme de ikke efter Advarsel straks Riget, skulle de sættes i Rasphuset, Fr. f. Købst. og Land. 24 Septbr. 1708 Post 1 § 13, se ogsaa Fr. 22 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 4 § 3, Rskr. 20 Oktbr. 1711. — De øvrige Strafbestemmelser i den først citerede Bestemmelse maa formentlig være bortfaldne, da de ere ligefremme Anvendelser af D. L. 3—20—3, jfr. 1—24—16, hvilken Artikel er hævet ved Straffel. 10 Febr. 1866 § 308.

Bestemmelsen om Udvisning af Riget er fremdeles gyldig efter Fr. 30 Marts 1827 § 9, jfr. Straffelovens § 309.

3. Ang. Foranstaltninger til at forhindre Omstrejfen i Jylland af de saakaldte Natmandsfolk, K. Cirk. 15 Avg. 1835, jfr. K. Cirk. 22 Juni 1819.

Ang. Natmandsfolks og deres Børns Anbringelse til at fortjene Brødet, K. Prom. 13 April 1793.

4. Udenlandske, ikke her forsørgelsesberettigede, er det ikke tilladt at tage Ophold her i Landet, for saa vidt de ville søge Erhverv ved Omvandring, L. Nr. 52, 15 Maj 1875 §§ 1, 2, jfr. 17. Naar de ikke ville omvandre, gælde for deres vedkommende de almindelige under Arbejdssøgende Personer anførte Regler om Udlændinge. — Hermed maa dog nøje sammenholdes J. M. Cirk. Nr. 196, 19 Decbr. 1879, der udtaler, at Adgang til Landet ubetinget skal forhenes Taterselskaber.

5. Indskærpet Cirk. Nr. 196, 19 Decbr. 1879, hvorefter det ubetinget er forment Medlemmer af udenlandske Taterselskaber at tage Ophold her i Landet, lige som de, hvis de desuagtet maatte være komne ind i Landet, ved Politiets Foranstaltning ville være at fjerne herfra og eventuelt tilsnegne Opholdsbøger være at fratage dem, J. M. Cirk. Nr. 169, 8 Oktbr. 1897.

Se Omløbere.

Tavlepenge, se Kollekt.

Tavler, se Kollekt.

Tavshedspligt, se Embedshemmelighed.

Teaterafgiften, se Teatere II 16.

Teaterchefen for det kgl. Teater og Kapel.

1. Staar alene Kultusministeren til Ansvar, Tjenestereg. Nr. 170, 21 Septbr. 1892 § 1.

2. Om hans Myndighed og Forretninger, §§ 1—4, 6, 7, 9, 10, 27, 31—33, 37—41, 43, 44, 46—48, 50, 52—56, 60—62, 64 ibd.

3. Har Rang i 3 Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

4. Den kommitterede hos ham har Rang i 3 Klasse Nr. 9, Resl. Nr. 248, 28 Septbr. 1894.

Teatere.

I.

1. Pl. 24 Septbr. 1753, 2 Septbr. 1809 §§ 1, 2, 4 Decbr. 1819, 28 Avg. 1823, Bkg. 13 Maj 1852 — alle f. Kbhvn. — ere hævede ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

I Stedet for er traadt Politivedt. f. Kbhvn. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 2 om Orden ved Billetudsalg og Forlystelsessteder og § 75 om Orden og Meningsytringer ved offentlige Forestillinger. — For Købstæderne udenfor Kbhvn. findes lignende Bestemmelser i sammes Politivedtægter, jfr. M. T. B f. 1872 S. 38 §§ 2, 69, S. 49 § 54.

2. Bkg. 15 Jan. 1866 om Kørsel til Teatrene i Kbhvn. er ligeledes hævet ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2 og afløst af Politivedtægtens 4de Kap.

3. At Teatere og lignende offentlige Forlystelseslokaler i København og Købstæderne skulle være de af Brandvæsenet givne Forskrifter til Forebyggelse af og Redning under Ildsvaade undergivne, Bkg. Nr. 168, 14 Decbr. 1881 (udstedt i Henhold til L. f. Kbhvn. 15 Maj 1868 § 42 i Slutn. og L. f. Købst. Nr. 28, 21 Marts 1873 § 37 i Slutn.). Indberetning om de herefter truffne Foranstaltninger blev afgivet til Ministeriet, J. M. Skr. Nr. 185 af s. D. og Cirk. Nr. 186, 17 s. M.

Lige Bestemmelse er givet for Frederiksberg, Bkg. Nr. 27, 7 Marts 1882.

4. Om Teaterdrift i København, L. Nr. 62, 12 April 1889, der dels giver ny, meget indskrænkende Bestemmelser om det kgl. Teaters Eneret, dels ny Regler om Opførelsen af Skuespil i Kbhvn. og om de private Teatere.

Ang. de Skuespil, der bør søges opførte i de følgende 10 Aar

for der igennem at bevares under det kgl. Teaters Eneret, K. og U. M. Skr. 13 Juni 1889 (i M. T. B S. 729 ff.).

5. Bestemmelser for Indretningen og Benyttelsen af Teatere i København, 21 Decbr. 1881 (i Supplm. t. den lille Lovsaml. f. 1894 Side 264 Noten).

Ang. Forandringer i disse Bestemmelser, Kbhvn.s Mag. Skr. 7 Septbr. 1894 (i Supplm. t. den lille Lovsaml.).

Se Dramatiske Forestillinger. Forsamlingslokaler. Gasværker I 9 (Elektriske Anlæg). Kasino.

II. Det kgl. Teater og Kapel.

1. Ere Statsejendomme, Kdg. 30 Maj 1849 § 6.

2. Henlægges under Kirke- og Undervisningsministeriet, Resl. 25 Juni 1849, Bkg. 27 s. M. § 5. Jfr. Resl. 4 Septbr. 1867 (D. T. S. 905) og 27 Marts 1868 (D. T. S. 241).

3. Ang. dets Rettigheder.

a. Privilegium for samme 11 Septbr. 1750. Jfr. Konf. 3 Marts og Priv. 29 Decbr. 1747.

Den det herved hjemlede Eneret til Opførelsen af visse Skuespilarter staar fremdeles ved Magt, J. M. Skr. 12 Jan. 1860 med Note. Jfr. ovenfor I 4.

b. Uanset, at det i Bevillinger til Skuespils Opførelse er forment at opføre noget til dets Repertoire hørende Stykke, kan saadan Opførelse dog finde Sted 30 Aar efter Forfatterens Død, L. 29 Decbr. 1857 § 19 (S. 347).

c. Derimod medfører fornævnte Lovs § 18 ikke nogen Udvidelse af Sekondteatrenes Ret lige overfor det kgl. Teaters Repertoire, J. M. Skr. 16 Novbr. 1864.

d. Med Undtagelse af det kgl. Teater maa ingen uden Justitsministeriets Tilladelse offentlig opføre dramatiske Forestillinger, Politivedt. f. Kbhvn. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 71.

Pl. 25 Juli 1817 §§ 1, 2, indeholdende Forbud mod, at Skuespil i Kbhvn. opføres andet Steds end paa det kgl. Teater, er hævet, Adg. 22 Jan. 1869 § 2. — I Følge Plakatens § 3 er det forbudt Aviserne at optage Bekendtgørelser om Skuespil, som stride mod ovennævnte Forbud.

e. Kan ved egne Betjente bortavktionere Logerne og er fritaget for enhver Afgift af disse Avktioner, K. Prom. 21 Juli 1810.

4. Forbud mod at overlade andre de af samme udstedte Billetter mod en højere Pris end den derpaa satte, Pl. 2 Septbr. 1809 § 3, indskærpet ved Pl. 22 Decbr. 1825, Bkg. 8 Avg. 1832 (der særlig forbyder saadan Handel udenfor Teateret) og Bkg. 1 Septbr. 1855.

For at forebygge Omgaaelse skal enhver, der ved Bud afhenter Billetter, forsyne Buddet, der ellers vil blive straffet, med skriftlig Legitimation, Pl. 9 Decbr. 1812, Bkg. 2 Decbr. 1816.

5. Beneficeforestillinger ophæves, Resl. 26 Avg. 1820. Jfr. K. Skr. 3 Septbr. 1814, Resl. 27 Novbr. 1816 og 14 April 1838, hvorved aarlige Beneficeforestillinger tilstodes til bedste for almen-nyttige Institutioner.

Jfr. nedenfor 19 a.

6. Ang. Forandringer ved Tilskuerpladsen, Resl. 2 Juli 1822, Approb. 3 Septbr. 1824, Resl. 5 Juni 1833.

7. Ang. Antallet af Spilleaftener, Resl. 21 Juli 1842.

8. Direktionen ophæves, og Bestyrelsen af Teater og Kapel overdrages en Direktør, Resl. 23 Juli 1849, jfr. Reglm. 23 Juli 1856 1ste Afsnit.

Bestyrelsen overdrages atter til en Direktion paa 2 Medlemmer ved Resl. 28 Decbr. 1857.

Nu er Bestyrelsen henlagt til en Chef, jfr. M. T. B f. 1877 S. 321.

9. Om Udstedelsen af Fribilletter, Resl. 23 Juli 1849, Reglm. 23 Juli 1856 3dje Afsnit A § 7, B § 3, jfr. § 27, 5te Afsnit §§ 3, 5 og Regul. af s. D. § 11, jfr. Resl. 25 Avg. 1821.

10. Ang. de Kongehuset forbeholdte Loger, Resl. 23 Juli 1849, jfr. Priv. 11 Septbr. 1750 § 1, Kdg. 30 Maj 1849 § 6.

11. Ansættelse af en Medhjælper for Direktionen og af en Sceneinstruktør, Resl. 5 Avg. 1849 (D. T. S. 717).

12. Billetpriiserne, Bkg. 21 Septbr. 1855. Ang. Salg af Billetter til forhøjet Pris, Noten ibd., Bkg. 30 Avg. 1865 (i Till. t. U. L. f. 1873).

Billetpriiserne m. m., Betaling for Benyttelsen af Garderoberne, Toilet- og Aftrædelsesværelserne, Bkg. 1 Oktbr. 1874 (Nr. 187 i M. T. A).

En Forandring i Billetpriiserne er sket ved Bkg. Nr. 93, 21 Avg. 1875, og ny Priser for Billetterne i Etagerne ere fastsatte ved Bkg. 31 Juli 1877 (U. L.).

13. Tjenestereglement for Teateret og Kapellet Nr. 170, 21 Septbr. 1892.

Reglm. 23 Juli 1856, jfr. Resl. Nr. 86, 11 Juni 1880, er hævet, § 65 ibd.

14. Regulativ af 23 Juli 1856 ang. de til Opførelse indsendte og antagne Stykker.

Forandring af sammes § 12, K. og U. M. Skr. Nr. 296, 8 Novbr. 1872, Resl. Nr. 27, 26 Jan. 1877.

Forfatterregulativ, Bkg. Nr. 32, 13 Marts 1890.

Det foran anførte Regul. 23 Juli 1856 med Tillæg i Resl. Nr. 27, 26 Jan. 1877 er herved bortfaldet.

Forandring i Forfatterregulativet Nr. 32, 1890, Bkg. Nr. 94, 24 Juni 1896.

15. Ekstraordinært Tilskud dertil paa Grund af dets Lukning i Anledning af Frederik VII's Død, L. 31 Marts 1864.

16. Teaterafgiften til Kbhvn.s Kommune bortfalder, Kontrakt 29 Oktbr. 1869 § 8 Nr. 8.

17. Ang. Opførelse af en ny Teaterbygning, L. 18 Juni 1870.

18. Regulativ for Afslutning af Kontrakter paa 5 Aar med det derunder hørende Personale, K. og U. M. Skr. 5 Decbr. 1870 (Nr. 50 i Bl. 3 t. M. T. A for 1871).

19. Ang. Lønningsvæsenet derved.

a. Ang. Beneficengodtgørelsen, Resl. 26 Avg. 1820, 11 Juni 1822, 21 Juli 1842 §§ 5, 8.

b. Gagereglement, Resl. 2 Juni 1823.

c. Ang. hvorledes Feuindtægten skal tages med i Beregning ved Fastsættelsen af Personalets Pension, L. Nr. 42, 6 Febr. 1891.

Feuregulativ, Bkg. Nr. 28, 20 s M. Jfr. tidligere Regul. 28 Maj 1861, 23 Juli 1856, Resl. 21 Juli 1842 § 4, jfr. §§ 6—8.

d. Ang. det pensionsberettigede Personales Adgang til Sædtillæg og dettes Udredelse, L. 19 Febr. 1861 (S. 107) §§ 3, 28.

e. Regulativ for Alderdomsforsørgelsen ved Teateret og Kapellet, Bkg. Nr. 10, 13 Jan. 1871.

20. a. Teaterets Enkekasse ophæves, Resol. Nr. 312, 4 Septbr. 1871. Jfr. Konf. 29 Maj 1817, Resl. 16. Septbr. 1823.

Mulkt for Overtrædelse af Tjenestereglementet tilfaldt Enkekassen, Reglm. 23 Juli 1856 3dje Afsnit B § 29.

b. Kapellet's Enkekasse ophæves, og dens Aktiver og Forpligtelser overtages af Livsforsikringsanstalten, Resl. Nr. 333, 18 Septbr. 1871.

Prof. Schalls Legat til denne Enkekasse, Konf. 16 Juni 1835.

c. Ang. Oprettelsen af en Begravelseskasse, Resl. 15 Maj 1824. Jfr. Resl. Nr. 312, 4 Septbr. 1871 § 5.

d. Reglement for den private Pensionsfond 13 Maj 1863. Denne Pensionsfond er hævet.

e. Om Alderdomsforsørgelsesfonden, Beretning i M. T. B for 1898 S. 206 ff.

f. Ang. at samme Alderdomsforsørgelsesfond erholder bestemte Procenter af Forestillingernes Bruttoindtægt, Bkg. Nr. 28, 20. Febr. 1891 § 1.

21. Ang. Personalet.

a. Skuespillerne, Sangerne og Danserne af begge Køn kunne ikke arresteres for Gæld, om de endog udtrykkelig have forskrevet sig dertil, Pl. 8 Jan. 1776.

Ikke heller kan Arrest gøres i deres Gage for Gæld, Priv. 11 Septbr. 1750 § 8, jfr. Pl. 27 Juni 1781.

b. Medlemmerne af Kapellet have Fortrinsret til Bestillingerne som Stadsmusikant og Organist i Købstæderne, Rskr. 14 Juni 1780, K. Cirk. 24 Maj 1800, Prom. 13 April 1802, jfr. U. og Skoledir. Skr. 26 Novbr. 1825.

c. Hører til Hof- og Slotsmenigheden, Rskr. 19 Juni 1816 Nr. 18.

d. Bkg. 15 Decbr. 1823 (i Reskriptsaml.) om, at det ikke maa deltage i Koncerter m. m. paa de Dage, Teateret giver Forestillinger, er hævet ved Reglm. 23 Juli 1856 3dje Afsnit B § 7, hvorved saadan Deltagelse i Kbhvn. aldeles forbydes.

e. Ang. dets og dets efterladtes Adgang til Holbergs Understøttelseslegat, L. 19 Febr. 1861 § 2 (S. 228), Bkg. 12 Juni s. A. § 1.

f. Dets Adgang til et af Treschov stiftet Legat, Fund. 12 Jan. 1862 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1863).

g. Ved den under d anførte Bkg. 15 Decbr. 1823 mærkes det under 13 nævnte Reglm. 1892 § 36, jfr. §§ 39, 42, der indeholder Forbud mod, at Teaterets sceniske Kunstnere optræde i København eller sammes Forstæder.

h. Se Borgerlige Korpsers A 1 ff.

22. Regler for Til- og Frakørsel derved, Bkg. 13 Oktbr. 1874 (U. L.), 26 Avg. 1879 (U. L. — særlig om Sporvognenes Holdeplads).

23. Forbud mod Billetsjoveri, Bkg. 23 Novbr. 1874 (U. L.).

Om Forbud mod Natteophold paa Teaterets Trappe af Personer, der ville købe Billetter, Bkg. 14 Oktbr. 1882 (U. L.).

24. Om Forbud mod Pibning der under Forestillingen, Bkg. 8 Oktbr. 1875 (U. L.).

25. Teatersekretærposten inddrages, Resl. 10 April 1877 (M. T. B S. 321).

26. Ang. en Forandring ved Balkonetagens Pladsloge, Bkg. 31 Juli 1877 (U. L.).

27. Ophævelse af Bestemmelsen om, at udenbysboende ved Brev eller Telegram kunne forudbestille Billetter, K. og U. M. Skr. Nr. 132, 7 Oktbr. 1880.

28. Ang. Tiden for Musiken i Teaterets Loggia, og at al an-

den Kørsel end Sporvognskørsel i den Tid er forbudt forbi Teateret, Bkg. 26 Maj 1882 med Note (U. L.).

29. Musikdirigenten for det kgl. Kapel skal fremtidigt benævnes Koncertmester, M. T. B f. 1891 S. 498.

Koncertmesteren benævnes nu 2den Kapelmester, medens de tvende Kapelmusici, der fungere som Soloviolinister, benævnes Koncertmestere, Min. Tid. B f. 1895 S. 731.

30. Den faste Lærer ved Elevskolen skal fremtidigt benævnes »Forstander« for Skolen, M. T. B for 1891 S. 1082.

31. Rasmus Holmblads Mindelegat for Kunstnere ved Operaen eller Skuespillet ved det kgl. Teater, Stadf. Nr. 38, 16 Febr. 1897.

32. Det Hansenske Legat for Elever eller i Udvikling værende Kunstnere ved det kgl. Teater, Stadf. Nr. 39, 16 Febr. 1897.

Se Akademi III (Sorø) 15, 21. Dramatiske Forestillinger. Forsamlingslokaler.

Teaterjuryen ved det kgl. Teater. Om den handler §§ 9, 10 i Tjenesteregul. Nr. 170, 21 Septbr. 1892.

Teatermaleren ved det kgl. Teater. Om ham handler § 54, jfr. §§ 55, 56 i Tjenesteregul. Nr. 170, 21 Septbr. 1892.

Teglbrænderi (Teglovn, Teglværk).

1. Næring som Teglbrænder behandledes tidligere som fri paa Landet, K. Skr. 27 Oktbr. 1821, 11 Jan. 1848, jfr. dog K. Skr. 25 Oktbr. 1823, og er heller ikke nu optaget paa Vedtægten om den bundne Næring, se Vedtægt i M. T. B f. 1898 S. 171 ff.

Hvorimod den er bunden i København og i de fleste Købstæder, S. 172 ff., 803 ibd. Jfr. derimod tidligere Ind. M. Skr. 19 Marts 1849.

2. Tag- og Mursten behandles som Landbo- og Husflidsprodukter, Fr. 23 April 1845 § 1.

3. Ang. Bygningsmaaden af Teglovne, J. M. Cirk. 11 Juli 1848, Skr. 5 Juni 1849.

4. Ang. deres Anlæg og Drift, se under Kalkbrænderi 3 og 4.

5. Hvilke Dimensioner de Mursten skulle have, som fra Teglværker i Danmark indføres til København, Pl. 21 April 1752.

Jfr. Murværk 2.

6. Hører til de under Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A ommeldte brandfarlige Næringsbrug.

7. Henføres i adskillige lokale Sundhedsvedtægter, se dette Rubrum, til de for Sundheden skadelige Næringsbrug.

8. Ang. Arbejdet i Teglværker paa Helligdage og Grundlovsdagen, Bkg. Nr. 89, 28 Maj 1891 I e, II k.

Se Bygningsafgift II 1 qq.

Tegnepenge af Kommunikanter.

1. Kunne ikke fordres som en Ret, K. og U. M. Skr. 5 Maj 1848 (G. R.), 27 Juni 1850 (G. R.).

2. At Kirkebetjentene ikke have nogen Ret til dem, men maa modtage, hvad der aldeles frivillig bydes, K. og U. M. Skr. 20 Septbr. 1878 B, 14 Juni 1880 (begge i G. R.).

3. Kunne ikke gøres til Genstand for Afløsning, K. og U. M. Skr. 27 Avg. 1880 (G. R.). Dette er dog sket i Aalborg, Resl. 18 Marts 1879 (G. R.) og flere Steder, jfr. nedenfor 6.

4. Ang. at Degnen ved Kommunehospitalet i København ikke maa fordre eller modtage samme, K. og U. M. Skr. 1 Septbr. 1866.

Er en Kordegn uberettiget til at fordre, K. og U. M. Skr. 1 Juli 1890 (G. R.).

5. Tilladt, at de bortfalde, saaledes at der for vedkommende Kirkebetjents Tjenestetid tillægges ham en aarlig Erstatning af Kirkens Kasse, K. og U. M. Skr. 14 Decbr. 1892 (i M. T. B S. 1427 — Klokkeren i Fredericia), Nr. 323, 16 Septbr. 1893 (Kordeggen i Mariager), 31 Maj 1894 (Kantoren ved Viborg Domkirke — G. R.).

6. Eks. paa, at de ere afløste, vil kunne findes under Pastorerater.

Tegnere, faste, ved Statsbanedriften. Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 6 (jfr. 7), 8.

Tegneundervisning, se Skoler II A 14 i.

Tegninger, se Henvisningerne ved Bygningstegninger. Om Mønstertegninger, se Kunstarbejder 5.

Om industrielle, se under Varemærker.

Teknisk Kontor, Statsbanernes, L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 2.
Tekniske Skoler.

1. Regulativ, gældende for de tekniske Skoler i København, Odense og Aarhus, for Undervisningen i Bygnings-Statik og borgerlig Bygningskunst samt for de Prøver i disse Fag, som give Adgang til Afgangsprøve for Arkitekter ved Kunstakademiet, Nr. 55, 24 April 1888.

2. Tiden for Indsendelse af Andragender fra Skoler i Provinserne om Understøttelse af de paa Finanslovene dertil bevilgede Beløb, Ind. M. Cirk. Nr. 51, 30 April 1888.

3. Ang. fremtidig Anvendelse af en Del af den paa Finanslovene til Industriens Fremme givne Bevilling til Understøttelse af Elever ved det tekniske Selskabs Skole i København eller

undtagelsesvis i en af de større tekniske Skoler andet Steds, samt om Indgivelse af Ansøgning om disse Understøttelser, Ind. M. Cirk. Nr. 117, 14 Juli 1888.

4. Den delegerede i det tekniske Selskabs Skole i København er Medlem af Akademiraadet ved Kunstakademiet, Bkg. Nr. 16, 24 Jan. 1887 § 21, og af sammes Skoleraad, Reglm. Nr. 54, 20 April 1888 § 2.

5. Ang. Læremesteres Forpligtelser med Hensyn til deres Lær-linges Undervisning derved, L. Nr. 39, 30 Marts 1889 §§ 4, 10, jfr. 18, 19.

6. I Provinserne, en Inspektør er ansat til at føre Tilsynet med dem, M. T. B f. 1890 S. 427.

7. Enkelte saadanne:

a. Aarhus. Prins Valdemars Fond til samme, Stadf. Nr. 316, 11 Septbr. 1893.

b. Faaborg. Inspektør, Dbmd. Aug. Hundts Legat til Flids-præmier, Stadf. Nr. 384, 25 Novbr. 1892.

c. Fredericia. Det Fengerske Legat Stadf. Nr. 10, 13 Jan. 1879. Fabrikant Andreas Andresens og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 211, 2 Juni 1893, Tillægsfundats, Stadf. Nr. 16, 24 Jan. 1895.

d. Grenaa. En anonyms Legat til Skolens Præmiefond som Minde om Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllups-Jubilæum, Stadf. Nr. 237, 18 Juli 1892.

e. Herning. Generalkonsul H. Pontoppidans Legat til en Præmiefond, Stadf. Nr. 72, 17 April 1888.

f. Hillerød Industriforenings. Fabrikejer P. Niensens Legat, Stadf. Nr. 74, 6 Marts 1891.

g. Hjørring. En anonyms Legat til Skolens Præmiefond til Minde om Regeringsjubilæet, Stadf. Nr. 411, 19 Decbr. 1892.

h. Hobro. En anonyms Legat til Minde om Kong Christian den Niendes 25-aarige Regeringsjubilæum, Stadf. Nr. 39, 5 Febr. 1889.

i. Holstebro Haandværkerskole. V. Viums og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 79, 23 April 1879.

k. Kolding. Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat for trængende Elever, Stadf. Nr. 299, 14 Septbr. 1892.

l. København. Alexander August Albecks Legat for ufor-muende flittige og begavede Elever i det tekniske Selskabs Skole i København, Stadf. Nr. 259, 20 Oktbr. 1898.

m. Nordby. Fundats for Skolens Præmiefond, Stadf. Nr. 317, 6 Novbr. 1891.

n. Odense. Gustav Lotzes Præmielegat, Stadf. Nr. 141, 21 Avg. 1878. Tømmermester Rasmus Petersens, Stadf. Nr. 65, 20 April 1882. Fabrikant Christian Mogensens Præmielegat, Stadf. Nr. 35, 16 Jan. 1891.

o. Randers. Legater til samme, Stadf. Nr. 34, 31 Jan. 1889 (Felbereder Johan Hansens og Hustrus), Nr. 102, 25 April s. A. (Randers Søndagsskoles), Nr. 103, 19 Maj 1890 (en anonyms, til Skolens Præmiefond), Nr. 157, 13 Juli 1897 (Tobaksfabrikør Jesper Cortsens og Hustrus).

p. Ringkøbing. En anonyms Legat til Skolens Præmiefond til Minde om Kong Christian den Niendes Regeringsjubilæum, Stadf. Nr. 70, 7 Marts 1889.

r. Skive. Legat til Skolens Præmiefond til Minde om samme, Stadf. Nr. 245, 29. Avg. 1889.

s. Stege Haandværkerforenings. Brygger Lars Rasmussens Enkes Legat, Stadf. Nr. 276, 24 Avg. 1892.

t. Tisted. Generalkonsul H. Pontoppidans Legat til Skolens Præmiefond, Stadf. Nr. 21, 26 Jan. 1888.

Se Haandværks- og Fabriksdrift 15 cccc (Legat til det tekniske Selskabs Skoler i København). Handelsskoler 2 (om Industriskoler). Skolelærere II 18 (Kursus for Lærere ved tekniske Skoler).

Teksasfeber omhandles ikke i Instruks for Veterinærpolitiet Nr. 167, 24 Avg. 1894.

Tekst, se Prædiken 2.

Telefoner—Telefonvæsen.

1. Ang. Anvendelsen af et paa Finansloven bevilget Beløb til Oprettelse af Telefonstationer paa Landet i Forbindelse med Statstelegrafens Stationer, samt Udkast til Overenskomsterne herom med Sogneraadene, Ind. M. Cirk. Nr. 12, 20 Febr. 1883.

2. Forholdsregler til Beskyttelse af undersøiske Telegraf- og Telefonledninger, L. Nr. 54, 15 Febr. 1895.

3. Staten har paa dansk Land- og Søterritorium Eneret til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefoner, men der kan for et Tidsrum af 20 Aar meddeles Koncession paa Anlæg og Drift af private Telegrafer og Telefoner.

De nærmere Regler herom indeholdes i L. Nr. 84, 11 Maj 1897. Ang. Hemmeligholdelsespligten, ibd. §§ 17 og 18.

4. Anerkendelse af Telefonanlæg, Bkg. Nr. 111, 15. Avg. 1898, Nr. 123, 17 Septbr. 1898, Nr. 153, 19 Novbr. 1898. Jfr. nedenfor 9.

5. Ang. Indberetning om private Telefonanlæg, Ind. M. Cirk. Nr. 14, 24 Febr. 1898.

6. Koncession for Københavns Telefon-Aktieselskab paa Anlæg og Drift af Telefoner paa Sælland med Amager, Nr. 133, 6 Oktbr. 1898.

7. Koncession paa Anlæg og Drift af Telefoner paa Møen og Nyord, Nr. 164, 3 Decbr. 1898.

8. Ang. Oprettelse af Telefonforbindelser under Statstelegrafanlæg, M. T. B f. 1885 S. 749, 762, 885, 966; f. 1886 S. 798, 829, 845, 954, 1032, 1057, 1130, 1156; f. 1887 S. 14, 422, 876, 995, 1103, 1137, 1191; f. 1888 S. 365, 497, 574, 1057 (Femø); f. 1889 S. 9, 194, 372, 924 (bl. a. Manø), 999, 1057, 1120 (bl. a. Thunø), 1198 (bl. a. Agersø og Omø); f. 1890 S. 48, 720 (bl. a. Lyø), 997, 1048 (bl. a. Fejø); f. 1891 S. 52 (Sejerø), 117, 144, 506; f. 1892 S. 1112, 1148 (Avernakø og Bjørnø), 1209, 1258; f. 1893 S. 11, 232, 244, 324, 467, 678, 1086 (forskellige Stationer paa Ærø); f. 1894 S. 102, 214, 938; f. 1895 S. 180, 320, 742, 890 (bl. a. København—Hamborg og København—Berlin), 986, 1122 (bl. a. Odense—Kiel), 1154 (Esbjerg); f. 1896 S. 50, 62, 182, 218, 242, 811, 830 (Aalborg—Sydsverig), 890; f. 1897 S. 7, 52, 184, 206 (Jegindø), 612, 734, 740 (bl. a. Fanø), 760, 774 (Drejv og Skarø), 946 (bl. a. Strynø), 1074 (Marstal), 1098; f. 1898 S. 49, 104, 146, 157, 214, 282, 404, 430, 518, 550, 598 (bl. a. Askø), 726.

Jfr. M. T. B f. 1885 S. 527 (en nedlagt Telefonstation).

9. Anerkendelse af Telefonanlæg, M. T. B f. 1898 S. 430 (Lejrskov Brugsforening), 518. Jfr. ovenfor 4.

Se Recepter 20. Stempelafgiften III 11 e (Tilladelse til at benytte Veje og Gader til Telefonanlæg).

Telegrafbude ved Statstelegrafanlæg.

1. Ang. deres Lønning og Alderstillæg, L. Nr. 68, 30 Marts 1895 §§ 1, 2.

2. Ang. deres Enke- og Alderdomsforsørgelse, ibd. § 4, jfr. tidligere L. Nr. 49, 12 April 1889 § 3.

3. Ang. deres Uniformering, ibd. § 3.

Telegrafdirektøren.

1. Ang. hans Lønning, samt at han udnævnes af Kongen og er pensionsberettiget, L. Nr. 49, 12 April 1889 §§ 1 i Beg., 2 a, 3

2. Har Rang i 3dje Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874, hvorimod den i Indenrigsministeriet ansatte Generaldirektør for Telegrafvæsenet har Rang i 2den Klasse Nr. 5, Resl. Nr. 290, 7 Oktbr. 1889.

3. Ang. Telegrafdirektoratets Myndighed mærkes Reglm. for

Besørgelsen af indenlandske Telegrammer Nr. 179, 26 Septbr. 1894 §§ 1, 18, 53.

4. Ang. hans Forretninger med Hensyn til Telefonstationer paa Landet i Forbindelse med Statstelegrafstationerne, Ind. M. Cirk. Nr. 12, 20 Febr. 1883 med dertil knyttet Udkast til Overenskomst.

Se Telegrafvæsen 1, 23.

Telegraformænd ved Statsbanedriften omtales i L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 § 19 Nr. 1.

Telegrafrimærker omtales i internationalt Telegraf-Tjenestereglement i Bkg. Nr. 103, 17 Juni 1897, LXXIX.

Telegrafingeniører ved Statsbanedriften. Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 §§ 4, 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 5 (jfr. 7), 8, 19 Nr. 1.

Telegrafister ved Statstelegrafen, se om dem under Telegrafvæsen 23.

Telegrafkontrollører, de to ved Københavns Telegrafstation. Ang. at disse Poster skulle bortfalde, L. Nr. 49, 19 April 1889 § 7.

Telegrafmestere ved Statsbanedriften. Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 8, 19 1.

Telegrafstationsbestyrere ved Statstelegrafen, se om dem under Telegrafvæsen 23.

Telegrafvæsen.

1. Er henlagt under Indenrigsministeriet og bestyres af Chefen or 2det Departement som Generaldirektør for Post- og Telegrafvæsenet samt Jernbanedriften, se Indenrigsministeriet 2 e og 5 c.

2. Anlæg af Statstelegraflinier, L. 17 Marts 1852, 27 April 1856, 8 Decbr. 1859.

Ang. Indløsning af forskellige private Telegrafanlæg, L. 28 Maj 1870 (S. 179).

3. Staten har paa dansk Land- og Søterritorium Eneret til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefoner, men der kan for et Tidsrum af indtil 20 Aar gives Koncession paa Anlæg og Drift af private Telegrafer og Telefoner. De nærmere Regler herom indeholdes i L. Nr. 84, 11 Maj 1897. Se videre under Telefoner.

4. Forlangt Indberetninger om private Telegrafanlæg, Ind. M. Cirk. Nr. 14, 24 Febr. 1898.

5. Omkostningerne ved Omlægning af Telegraftraade paa Grund af Byggeforetagender maa falde Telegrafvæsenet, ikke den byggende, til Last, Ind. M. Skr. 18 Marts 1854.

6. Ang. Revisionen og Decisionen af Regnskaberne ved Statstelegrafvæsenet, Resl. 15 Oktbr. 1855.

7. Takstbestemmelserne herfor kunne fastsættes administrativt, F. M. Skr. 19 Maj 1857.

8. Udlevering af Telegrammer til Brug under kriminelle Sager bør kun finde Sted efter Kendelse, J. M. Skr. 1 Juni 1865.

Ellers kan saadan Udlevering til andre end Afsenderen eller Adressaten kun ske efter særlig derpaa rettet Fuldmagt, F. M. Skr. 29 Oktbr. 1870 (Nr. 18 i Bl. 1 t. M. T. A f. 1871).

9. Reglement for Besørgelsen af indenlandske Telegrammer ved Statstelegrafvæsenet Nr. 179, 26 Septbr. 1894. Jfr. tidligere Reglementer 1 Decbr. 1865 med Tillæg 9 Jan. 1869, 30 Marts 1869, Bkg. Nr. 181, 28 Decbr. 1874 § 1, Reglm. Nr. 129, 27 Decbr. 1875, Bkg. 14 Juli 1879 (U. L.), Reglm. Nr. 26, 16 Marts 1880 og Nr. 180, 9 Decbr. 1890.

10. Telegram-Postanvisninger, om dem handler Postadg. Nr. 179, 7 Septbr. 1888 II § 4, jfr. om Blanketterne til samme Postv. Off. Meddel. Nr. 13, 1886.

Ang. Betalingen for saadanne, Reglm. Nr. 179, 26 Septbr. 1894 § 46.

Jfr. Postdir. Cirk. Nr. 105, 29 Marts 1871, Postvæs. officielle Meddelelser Nr. 12, 21 Jan. 1875 a, Nr. 26, 1881 I.

Ang. hvorledes en Adressat, for hvem Genparten af et Postanvisningstelegram er bortkommet, skal forholde sig for at erholde en ny Genpart, Postv. Off. Meddel. Nr. 26, 1892, III.

Om disse Anvisninger i den internationale Telegrafforbindelse, Telegraf-Tjenestereglementet i Bkg. Nr. 103, 17 Juni 1897 XL, LXV, LXVI, LXXIX, jfr. Bkg. Nr. 19, 24 Febr. 1892 Art. 4.

11. Ang. Tilskud af Kolonialkassen til en Telegrafanstalt paa St. Thomas m. m., Adg. 12 Maj 1871 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.).

Om Forandring i Adg. 12 Maj 1871 om Tilskud fra Kolonialkassen til en Telegrafanstalt paa St. Thomas, tilhørende The West India and Panama Telegraph Company, m. m., Adg. 14 Jan. 1876 (Nr. 5 ibd.).

Om Tilskud til The West India and Panama Telegraph Company fra de tvende vestindiske Kolonialkasser og om det offentlige Forhold til samme i forskellige Retninger, to Adg. 2 Novbr. 1885 (Nr. 25 og 26 i Till. t. Lovt.), yderligere i 5 Aar to Adg. 7 Novbr. 1890 (Nr. 44 og 45 ibd.), og paa ny i 5 Aar to Adg. 21 Septbr. 1894 (Nr. 26 og 27 ibd.).

Ang. Forhøjelse af Betalingen for Korrespondance paa dette Selskabs Linier, Adg. 11 Maj 1877 (Nr. 8 ibd.).

Om Udvidelse af den dette Telegrafsekskab ved fornævnte Adg. 1871 c tilstaaede Fritagelse for Indførselstold, Skibs- og Havneafgifter for sammes Materiel, Adg. 22 April 1879 (Nr. 10 ibd).

12. Særlige Benævnelser paa forskellige Arter af Telegrammer:

Om Iltelegrammer, Reglm. Nr. 179, 26 Septbr. 1894 § 40.

Om Svartelegrammer, ibd. § 41.

Om Telegrammer med flere Adresser, ibd. § 45.

Om Pressetelegrammer, ibd. § 47.

Om Semafortelegrammer, ibd. § 48. Jfr. nedenfor 13.

Om Telegrammer i aftalt Sprog, Bkg. Nr. 227, 31 Decbr. 1894. Jfr. nedenfor 25 d.

13. Ang. Benyttelsen af de i Forbindelse med Telegrafstationerne paa Skagen og Hirtshals oprettede Signalstationer, Adg. Nr. 130, 11 Oktbr. 1872, hvorved Adg. Nr. 145, 15 Septbr. 1871 hæves. Med Hensyn til § 7 i Adg. Nr. 130, 1872 mærkes Bkg. Nr. 177, 24 Septbr. 1874 om Betalingens Erlæggelse i Krone-mønt.

Ang. Aabningen af disse Stationer, Ind. M. Cirk. Nr. 323, 28 Septbr. 1871, Nr. 258, 28 Oktbr. 1872.

Ang. Aabning af saadanne Signalstationer paa:

Hanstholm, Bkg. 19 Septbr. 1774 (M. T. B S. 521), jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 199, 18 Oktbr. s. A.

Hammershus, M. T. B f. 1875 S. 744, jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 233, 25 Novbr. 1875.

Ang. de mellem dem og Skibene udvekslede Telegrammer, de saakaldte Semafortelegrammer, Reglm. for Besørgelsen af indenlandske Telegrammer, Nr. 179, 1894 § 48, jfr. § 19, internationalt Telegraf-Tjenestereglement i Bkg. Nr. 103, 1897 V, XXXI, LXII, LXIII.

14. Jernbanetelegraferne.

Ang. Jernbanetelegrafafen paa Lolland, Bkg. Nr. 42, 1 April 1873 § 19.

Med Hensyn til Benyttelsen af dem kan mærkes oftnævnte Reglm. Nr. 179, 1894 §§ 25, 33. Jfr. 15, næstsidsste Stk.

Ang. de enkelte private Jernbaners Forpligtelse lige overfor Telegrafvæsenet indeholdes Bestemmelser i de under Jernbaner anførte Koncessioner paa saadanne Baner.

15. Oprettelse af Telegrafstationer og disses Tjenestetid, M. T. B f. 1871 S. 170, 798, 808, 882; f. 1872 S. 148, 340, 468, 586, 630, 820; f. 1873 S. 344, 487, 500; f. 1874 S. 24, 157, 485, 521, 522, 628, 632; f. 1875 S. 344, 738, 776; f. 1876 S. 145, 428, 473, 566, 662; f. 1877 S. 730, 894; f. 1878 S. 466, 487; f. 1879

S. 832, 1002; f. 1880 S. 432, 734; f. 1882 S. 440 (Thurø), 499, 513—14, 557, 584, 696, 711, 722, 742; f. 1883 S. 454, 838, 858 (København), 958; f. 1884 S. 578; f. 1885 S. 469, 527, 986; f. 1886 S. 808; f. 1887 S. 6, 1103; f. 1889 S. 418 (Brønderslev), 724 (Fredensborg); f. 1891 S. 52 (Sejerø), 62 (Jyderup og Snertinge), 117 (Haslev), 751 (Vamdrup), 932 (Holsted); f. 1892 S. 225 (Sundbyerne); f. 1894 S. 196 (Mariager, Skodsborg, Vedbæk); f. 1896 S. 807 (Vejen); f. 1897 S. 184 (Skjern), 190 (Skovsgaard).

Nedlæggelse af Telegrafstationer, M. T. B f. 1874 S. 521 (Skodsborghus), f. 1876 S. 473 (Vedbæk).

Forandring i Tjenestetiden, M. T. B f. 1876 S. 622 (Skanderborg).

Udvidelse af Tjenestetiden, M. T. B for 1887 S. 342 (Thurø), 400 (nogle Stationer paa Bornholm), f. 1888 S. 365 (Troense).

Den private Station i Terndrup (jfr. M. T. B f. 1885 S. 885) er optaget af Staten, M. T. B f. 1886 S. 954.

Ang. Jernbanetelegrafstationers Aabning for offentlig Korrespondance, M. T. B 1884 S. 343 (Randers—Hadsund Banen), 696 (Tommerup—Assens, Skive—Glyngøre), 748 (Horsens—Juelsminde), 807 (Hadsherredsbanen), 1886 S. 726 (Frederiksberg Bane-gaard), 1016 (Gedserbanen).

Ang. Oprettelse af Telefonforbindelser under Statstelegrafens, se Telefoner 8.

16. Bestemmelser til Telegrafiniernes Beskyttelse.

a. Straf for Beskadigelse af elektriske Telegrafer, Straffel. 10 Febr. 1866 § 295, 25 Juni 1869 § 297 (f. Isl.), Adg. 12 Maj 1871 (Nr. 9 i Till. t. Lovt. — f. St. Thomas). — Straffebestemmelserne i L. 29 Decbr. 1853 §§ 1, 2 og L. 21 Jan. 1857 ere hævede ved Straffelovens § 309.

Om den skyldiges Forpligtelse til at erstatte Skaden og Sagerens Behandling, L. 29 Decbr. 1853 §§ 3, 4.

b. Hvor undersøiske Tove findes, er bekendtgjort for de søfarende med Advarsel om ikke ved Opankring at beskadige dem, Bkg. 14 Maj 1853, 3 og 10 Novbr. 1854, 26 Maj og 15 Juni 1855, 2 April 1857, 30 Juni 1858, 30 Novbr. 1860.

Advarsel til søfarende mod at beskadige det af det store nordiske Telegrafsekskab mellem Skagen og Marstrand udlagte Kabel, Bkg. 11 Juni 1874 (U. L.).

c. Ang. hvad der skal iagttages ved Udførelsen af Arbejder i København, hvorved Telegraflinien kan beskadiges, Bkg. 16 Decbr. 1853.

d. Præsterne og Skolelærerne skulle advare mod Beskadigelse af Telegrafledningerne, K. og U. M. Cirk. 7 Marts 1868 (D. T. S. 239).

e. Ang. skærpet Tilsyn af Politivrighederne med Telegrafledningerne, og Belønning udlovte for Angivelse af Beskadigelser, J. M. Cirk. 11 Marts 1868 (D. T. S. 193).

f. Ang. Forholdsregler til Beskyttelse af undersøiske Telegrafledninger, L. Nr. 42, 30 Marts 1885 (galdt i 5 Aar) smh. med de internationale Konventioner i Bkg. Nr. 246, 18 Novbr. s. A. (f. Island 20 April 1886, Nr. 12 i Till. t. Lovt.) og Nr. 83, 26 April (f. Isl. 2 Avg., Nr. 10 i Till. t. Lovt.) 1888. — Sidstnævnte Bkg. angaar bl. a. Forstaaelsen af Ordet »forsættigt« i Bkg. Nr. 246, 18 Novbr. 1885 Art. 2 (Lovens § 1). Ang. Straf for at beskadige elektriske Telegrafindretninger paa St. Croix, Adg. 18 Septbr. 1885 (Nr. 17 ibd.).

Ny Lov ang. Forholdsregler til Beskyttelse af undersøiske Telegraf- og Telefonledninger Nr. 54, 15 Febr. 1895.

17. Ang. telegrafisk Meddelelse om Mobiliseringsordre, Adg. Nr. 130, 26 Maj 1893 § 3, jfr. om Lægdsforstandernes Benyttelse af Telegrafinstr. Nr. 80, 29 s. M. §§ 1, 7, jfr. Adg. Nr. 145, 4 Decbr. 1886 § 5.

18. Ang. at Dyrilægerne i visse Tilfælde skulle telegrafere direkte til Landbrugsministeriet om Udbrud af smitsom Sygdom blandt Husdyrene, L. Nr. 105, 14 April 1893 § 4 i Slutn., jfr. Bkg. Nr. 209, 10 Novbr. 1892 § 2.

19. Ang. Lanterner og Signaler for Skibe, der udlægge eller optage et Telegrafkabel, Anordn. Nr. 4, 22 Jan. 1897 Art. 4 b. Jfr. Anordn. Nr. 49, 28 April 1880 § 5, Nr. 22, 18 Febr. 1887 § 5, L. Nr. 42, 30 Marts 1885 § 2, f. Island Anordn. 26 Septbr. 1890 (Nr. 37 i Till. t. Lovt.) § 5 b.

20. Optiske Telegrafer, herom handler Bkg. 22 Jan. 1802, jfr. Resl. 10 Juli 1801, 15 Jan. 1802, Pl. 18 Juli 1812.

21. I Ministerialtidende B gives aarlig en statistisk Oversigt over Telegrafvæsenets Virksomhed, indeholdende bl. a. Oplysning om Telegraf- og Telefonstationer og om Telegramtaksterne, se saaledes B f. 1898 S. 881 ff.

22. Ang. Brandtelegrafanlæg i København, Regul. 15 Marts 1890 (Nr. 423 i M. T. A f. 1892) § 1, jfr. § 16.

23. Ang. Personalet ved Statstelegrafanlæg.

a. Om sammes Lønninger, L. Nr. 49, 12 April 1889.

Ang. hvilke af Funktionærene der udnævnes af Kongen og ere pensionsberettigede, § 3 i Beg. ibd.

Jfr. de tidligere Lønningslove 27 Jan. 1852, 2 Juli 1870 (S. 279), Nr. 26, 21 Marts 1873 § 4, Nr. 49, 17 April 1875:

b. Der ansættes i Postvæsenets 4de Lønningsklasse, beholde deres Tjenestealder, L. Nr. 50 af s. D. § 3 i Slutn.

c. Overtelegrafister og Telegrafister have fortrinnsvis Adgang til visse mindre Postembeder og -bestillinger, § 11, 2det Stk., ibd.

d. Om de offentlig ansatte Postekspedienters Forhold ved Telegraftjenesten paa de Provinspostkontorer, hvor Postmesteren er Telegrafbestyrer, mærkes Postv. Overbestyr. Cirk. Nr. 211, 21 Septbr. 1889.

e. Om Rang for Bestyreren af Københavns Telegrafstation og for Embedsmændene i Telegrafvæsenets 1ste og 2den Lønningsklasse, Resl. Nr. 290, 7 Oktbr. 1889. Se ogsaa Telegrafdirektøren 2.

f. Ang. fortrinlig Adgang for visse Personer til Ansættelse som Assistenten, se Militære 1 b.

g. Ang. deres Hemmeligholdelsespligt og Straf for Brud herpaa, L. Nr. 84, 11 Maj 1897 § 17.

h. Ang. Straf for den Telegrafembeds- eller Bestillingsmand, som forsæligt tilintetgør, underslaar eller forvansker et Telegram, ibd.

i. Er fritaget for Tjeneste i Frederiksberg Brandkorps, Vedt. 8 Marts 1877 (U. L.) § 8.

k. Se Borgerlige Korpser A 1 o Nr. 11. Brandkorps C 2. Indkaldelse, Værnepligtiges 20 e (Udsættelse med Møde i Mobiliseringstilfælde). Postvæsenet III 4 (fortrinlig Adgang til Ansættelse derunder).

24. Koncessioner paa Telegrafanlæg mellem:

a. St. Thomas, St. Croix og de omliggende Lande samt andre Verdensdele, Konc. 4 Septbr. 1857. Jfr. Konc. 23 Oktbr. 1856.

St. Thomas, St. Croix samt de vestindiske Øer og Amerika, Konc. 12 Febr. 1869 (i Till. t. Lovt. f. 1871 S. 10). Jfr. Adg. 11 Maj 1877 (Nr. 8 ibd.).

St. Thomas og Bermudas med eller uden Fortsættelse til New York, Konc. 15 Avg. 1873 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.).

St. Thomas og St. Croix og mellem St. Thomas og Para i Sydamerika, Konc. af s. D. (Nr. 13 ibd.).

St. Thomas og St. Croix samt over St. Croix imellem Portorico og Trinidad, Konc. 21 Decbr. 1874 (Nr. 34 i Till. t. Lovt.). For Tietgen og Erichsen.

Paa direkte Telegrafforbindelse mellem St. Thomas og Curaçao, Konk. 12 Novbr. 1875 (Nr. 39 ibd.). For A. G. Newton. Jfr. foran 11.

b. Danmark og England og mellem Danmark og Norge samt mellem Storbritannien eller Irland og Nordamerika over Færøerne, Island og Grønland, Konk. 17 Novbr. 1865.

c. Danmark og Storbritannien samt Danmark og Norge, Konk. 3 April 1868.

d. Danmark og Rusland, Konk. 12 Avg. 1868.

e. Vestkysten af Jylland eller Fanø og Frankrig samt mellem Jylland og Sverig, Bkg. Nr. 80, 31 Maj 1873.

f. Svendborg og Thurø med Oprettelse af en Telegrafstation paa sidstnævnte Ø, Bkg. Nr. 81, 31 Maj 1873.

25. Ang. Forholdet til Udlandet i saa Henseende:

a. International Telegrafkonvention, Bkg. Nr. 126, 23 Decbr. 1875. Jfr. Konv. 14 Avg. 1865 og den tidligere Konvention i Bkg. Nr. 94, 8 Juli 1872.

b. Tiltrædelser til Konventionen: Bkg. Nr. 28, 22 Marts 1877 (Rumænien, Storbritannien og Irland med Gibraltar og Indierne, Luxemburg, Ægypten, The eastern Telegraph Company), Nr. 84, 17 Avg. s. A. (Brasilien), Nr. 29, 21 Marts 1879 (Japan), Nr. 29, 10 Marts 1881 (Montenegro og Bulgarien), Nr. 77, 10 Maj s. A. (den engelske Koloni Natal), Nr. 172, 27 Decbr. s. A. (Kapkolonien), Nr. 103, 16 April 1883 (The West India and Panama Telegraph Company), Nr. 128, 23 Juni s. A. (Siam), Nr. 164, 29 Oktbr. s. A. (Bosnien og Herzegovina), Nr. 66, 12 Juli 1884 (det franske Cochinchina), Nr. 14, 4 Febr. 1885 (den engelske Koloni New-South-Wales), Nr. 82, 28 Maj s. A. (The Commercial Cable Company), Nr. 136, 4 Avg. s. A. (Tunis), Nr. 139, 8 s. M. (den engelske Koloni Tasmanien), Nr. 145, 21 s. M. (den franske Koloni Senegal), Nr. 208, 19 Novbr. 1888 (argentinske Republik), Nr. 101, 18 Juli 1889 (la Société française des télégraphes sous-marins for nogle Kablers vedkommende), Nr. 62, 22 April 1890 (Kuba, Porto-Rico og Philippinerne), Nr. 73, 13 Maj s. A. (det indo-evropæiske Telegraf-Kompagni), Nr. 63, 3 April 1891 (la Platas Telegraf- og Telefonkompagni), Nr. 20, 23 Jan. 1893 (The South American cable company for et Kabel mellem St. Louis i Senegal og Pernambuco), Nr. 25, 6 Febr. 1895 (Halifax and Bermudas Cable Company) (den i sidstnævnte Bkg. ommeldte Bkg. 23 April 1894 findes ikke i Lovtid. for dette Aar), Nr. 24, 9 Marts 1896 (Portugal, for saa vidt angaar nogle nærmere angivne Kolonier i Afrika og Asien), Nr. 49, 13 April 1896 (den franske

Koloni Ny Kaledonien), Nr. 76, 5 Maj 1897 (Ceylon), Nr. 109, 29 Juni 1897 (Kabel mellem Borkum og Vigo), Nr. 67, 13 April 1898 (West India Co. lim. for Linien Bermuda-Jamaica).

c. Revideret internationalt Telegraf-Tjenestereglement med Taksttabel, Bkg. Nr. 103, 17 Juni 1897.

En Del af de vedtagne Bestemmelser, der ere af særlig Interesse for Publikum, ere optagne i Bkg. Nr. 105 af s. D.

Jfr. de tidligere Reglementer, 28 Juli 1879, Bkg. Nr. 14, 18 Febr. 1880, jfr. Nr. 29, 18 Marts s. A. samt Nr. 181, 28 Decbr. 1874 § 2 og Nr. 130, 27 Decbr. 1875, Nr. 81, 18 Juni 1886, Nr. 83, 21 s. M., Nr. 77, 13 April 1891 og Nr. 107, 23 Juni s. A.

d. Om Telegrammer i »aftalt Sprog«, Bkg. Nr. 227, 31 Decbr. 1894, Nr. 33, 13 Marts 1897.

e. Tiltrædelse til en Konvention om en sydatlantisk Telegraf-forbindelse mellem Evropa og Amerika, Akt 31 Avg. 1869.

f. Konvention med Rusland om en undersøisk Telegraflinie 10 Juni 1865.

g. Konv. med Preussen 24 Marts 1867. Jfr. nedenfor i og k.

h. Sverig-Norge.

1) Ang. Betingelserne for Befordring af Telegrammer fra og til Udlandet gennem det dansk-svenske Fællesanlæg mellem Helsingør og Helsingborg, Bkg. 21 Decbr. 1859.

2) Bidrag til Udlægning af et nyt Telegrafterov i Øresund, L. 26 Maj 1863 (S. 138).

3) Konv. 29 Decbr. 1863 (hvorved Konv. 23 Novbr. 1854 hæves, se Intimationen). Med Undtagelse af Art. 1—4 hævet ved nedennævnte Deklaration.

4) Ang. Telegrafkorrespondancen derpaa, Dekl. 28 Decbr. 1866.

5) Taksten for Telegrammer dertil, Bkg. 30 Decbr. 1866. Herved bortfalder Bkg. 31 Jan. 1860.

6) Ang. Oprettelsen af en fælles dansk-svensk Kontroltelegrafstation i København, Overenskomst 23 Novbr. 1869 (i Till. t. Lovsaml. f. 1870).

7) Overenskomst herom, Bkg. Nr. 31, 24 Marts 1880.

Konv. 10 (bekendtgjort 29) Decbr. 1863 og Dekl. 29 (i U. L. 28) Decbr. 1866 ere hævede, Art. 7 ibd.

8) Ang. Forandring af Overenskomsten i Bkg. Nr. 31, 24 Marts 1880, Bkg. Nr. 84, 22 Juni 1886 (Takstforandring).

9) Deklaration ang. Telegrafkorrespondancen, Bkg. Nr. 104, 23 Juni 1891. — Bkg. Nr. 31, 24 Marts 1880 og Nr. 84, 22 Juni 1886 ere hævede, Art. 7 ibd.

10) En Telefonforbindelse med Sverig er etableret, M. T. B f. 1893 S. 1206.

i. Ang. Forlængelse af den danske Øresundslinie ind i Hamborg og en dansk Telegrafstation der, Konv. 21 Juni 1853. Jfr. Postkonv. 7 April 1868 Art. 2.

k. Tyskland. Konvention herom, Bkg. Nr. 150, 28 Decbr. 1876 med Tillæg i Bkg. Nr. 16, 21 Febr. 1880. Ved Konventionens Art. 8 ophæves alle tidligere Bestemmelser udenfor den under a nævnte Konvention.

Taksterne herefter ere bekendtgjorte ved Bkg. 28 Decbr. 1876 (U. L.).

Tillæg til Konventionen i Bkg. Nr. 150, 28 Decbr. 1876, Bkg. Nr. 82, 18 Juni 1886.

Ang. Anlæg af en Telegraf langs Jernbanen fra Ribe over Tønder til Heide, Konvention i Bkg. Nr. 152, 4 Avg. 1888 Art. 8.

Se ovenfor g og i.

26. Se Brandvæsenet 1 a (i Kbhvn. — om sammes Telegraf). Ekspropriation 3 c. Forberedelseeksamen II 20 (kræves ikke til Ansættelse derved). Fyr 19 (Fortegnelse over undersøiske Telegraflinier). Husdyr I A 2 n (ang. Udgiften til Telegrammer). Indkaldelse, Værnepligtiges 20 e (af Statstelegrafens Personale ved Mobilisering). Meteorologisk Institut 2 (Vejrberetningerne). Postvæsenet I 3 r Nr. 1 (Attestation af Postkontorerne for Portoudlæg kan ikke fordres), t (Breves Reklamation ved Telegram). Skifteretterne C 22 (disses Forpligtelse til at besvare telegrafiske Forespørgseler). Stempelafgiften III 33 b Nr. 3 (Telegrammer, der fremlægges i Retten). Telefoner. Telegrafbude. Telegrafdirektør. Samt de øvrige med Telegraf- begyndende Artikler.

Temere litigantes, se Unødig Trætte.

Teologisk Eksamen.

1. Derom handler Fund. 7 Maj 1788 IV § 9—14, Bkg. 18 Maj 1847.

2. De, som i Hertugdømmerne have underkastet sig samme, kunne faa Embeder i Danmark og omvendt, K. Prom. 18 Maj 1793, 11 Oktbr. 1794 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Gejstligheden A).

Ang. det gensidige Forhold mellem Karaktererne ved samme i Hertugdømmerne og ved Kbhvn.s Universitet, Pl. 21 Juli 1842, K. og U. M. Skr. 8 April 1858 (G. R.). Jfr. nedenfor 14.

3. I den mundtlige Eksamination ved samme bør alle Fakultetets Medlemmer deltage, U. og Skoledir. Skr. 16 Septbr. 1826.

4. Ang. Betalingen ved samme, Bkg. 29 Jan. 1839 II C.
5. Ang. Ophør af Brugen af det latinske Sprog derved og ang. Indførelsen af en særskilt Prøve i Latin, Bkg. 23 Decbr. 1849. Jfr. Resl. 13 Decbr. 1835, Bkg. 18 Maj 1847 § 3.
6. Dertil bør den ikke stedes, der i sit Petitum har erklæret de Dogmer, der udgøre den kristelige Tros Grundlære, for Imaginationer, U. og Skoledir. Skr. 26 Jan. 1842.
7. Paa Indberetninger fra det teologiske Fakultet til Kirke- og Undervisningsministeriet om de Kandidater, der have underkastet sig samme, skal optages disses Fødselsaar og Fødselsdag, K. og U. M. Skr. 28 Jan. 1853.
8. Ang. at en Student, der bekender sig til den reformerte Lære, maa underkaste sig en teologisk videnskabelig Prøve ved Universitetet, K. og U. M. Skr. Nr. 18, 19 Jan. 1872.
9. Ang. Fritagelse for ved samme at underkastes særlig Prøve i Hebraisk og det gamle Testamentes Eksegese mod at eksamineres i det gamle Testamentes Teologi m. v., K. og U. M. Skr. Nr. 174, 8 Juni 1872.
10. Ang. faste Censorer og Eksamenskommissioner ved samme, L. Nr. 55, 25 Marts 1871 § 9. Jfr. K. Skr. 10 Juni 1845.
11. Kandidateden er bortfalden, Bkg. 2 Septbr. 1870 § 1.
12. De teologiske kvindelige studerende kunne ikke indstille sig til teologisk Embedseksamen, men deres Studier afsluttes med en særlig Religionsprøve, Adg. Nr. 75, 25 Juni 1875 § 3. — Regler for denne Prøve ere givne ved Bkg. Nr. 92, 28 Juni 1876.
13. De teologiske kvindelige studerende paa Island kunne ikke indstille sig til teologisk Embedseksamen, men deres Studier afsluttes med en særlig Religionsprøve, Adg. 4 Decbr. 1886 (Nr. 38 i Till. t. Lovt.) § 2, jfr. § 3. Se Kvinder 14, 16.
14. Ang. at en ved Kiels Universitet i 1874 absolveret teologisk Embedseksamen ikke kunde give Adgang til gejstligt Embede her i Landet, K. og U. M. Skr. 14 Jan. 1897 (G. R.). Jfr. ovenfor 2.

Se Dekanus 5. Eksamenskommission 1. Gejstlige Embeder. Mosaiske Trosbekendere 20. Tillægseksamen 7, 8, 9.

Teologiske Embeder, se Ansøgninger 8.

Teologiske Fakultet, se Fakulteter 6, 7, 9.

Teologiske Kandidater.

1. Ang. det Wahreske Rejsestipendium, Rskr. 14 Oktbr. 1808, K. Skr. 2 Avg. 1836, K. og U. M. Skr. 26 Febr. 1855, 19 Jan. 1865.

2. Ang. et Forslag om, at de aarlig skulle indsende en Prædiken eller en religiøs Afhandling til Stiftets Biskop, K. Cirk. 11 Juni 1833. Jfr. Gejstlige Embeder 3. Adjunkter 3 f.

3. Og Studenter paa Island, deres Afgiftsfrihed ophæves, Pl. 22 Marts 1826.

4. De Bestemmelser i Adg. 29 Juli 1814, hvorved visse Lærerpøster forbeholdes dem, ere hævede, L. 8 Marts 1856 § 14. Jfr. Adg. 29 Juli 1814 f. Købst. § 81.

Jfr. Skolelærere I 4 f.

5. De aarlige Indberetninger om samme fra Provsterne til Biskopperne skulle vedblive, medens disse ikke længere skulle indsende dem til Ministeriet, K. og U. M. Skr. 26 Marts 1885 smh. med Skr. 20 Novbr. 1886 (begge i G. R.). Jfr. Teologiske Studenter.

Se Bispeeksamen. Gejstlige Embeder. Indbyrdes Undervisning 9. Pastorseminarium I. Praktiske Prøver. Teologisk Eksamen. Udskrivningschefer 15 (Bevis for deres Stilling til Værnepligten).

Teologiske Studenter. Ang. Indberetninger om dem fra Præsterne til Biskopperne, Rskr. 28 Decbr. 1804 § 2 h, K. og U. M. Skr. 14 April 1868 (G. R.). Se Teologiske Kandidater 5.

Teologiske Studerende. Kvindelige, om dem handler Anordn. Nr. 75, 25 Juni 1875 § 3, Anordn. f. Island 4 Decbr. 1886 (Nr. 38 i Till. t. Lovt.) § 3. Jfr. Pedeller 1 b.

Se Fakulteter 9. Pastorseminarium II (paa Island).

Terminerne, se Omslagsterminerne.

Terminus executionis, se Eksekutionstermin.

Terpentin, Terpentinolje og Fabriker til Tilvirkning deraf, se under Stenolje.

Territorialhøjhed. Den danske Stats, med Hensyn hertil mærkes Konk. 21 Decbr. 1874 (Nr. 34 i Till. t. Lovt.) Art. 6 og 12 Novbr. 1875 (Nr. 39 ibd.) Art. 4 om, at det er en Selvfølge, at for saa vidt de anbragte Telegraflinier passere kgl. Land- eller Søterritorium skulle Koncessionærerne eller deres befuldmægtigede og Betjente være den danske Lovgivning i alle Maade underkastede, selv om de ikke maatte være danske Undersaatter, uden nogen som helst Eksterritorialitetsret eller anden Undtagelse.

Se Søterritorium.

Testament, det ny.

Nedsættelse af en Kommission til at revidere Oversættelsen deraf, Resl. 2 Maj 1885 (i K. og U. M. Skr. 9 s. M. — G. R.).

Se Bibelen. Kollekt 30. Skolekasser I 5 k.

Testamenter.

1. Hvorved en fast Ejendom borttesteres, ere gyldige, uagtet Ejendommen ikke straks følger den, til hvem den er testeret, da et Testament ej skal fuldbyrdes, før Mand er død, D. L. 5—3—32.

2. Skulle ikke fuldbyrdes, førend den afdødes Gæld i alle Maader vorder aflagt, D. L. 5—4—16.

3. Efter Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 9 skulde den afdødes Testament oplæses, naar Ligprædiken holdtes.

4. Deraf skal Genpart leveres Skifteretten ved Dødsfalds Anmeldelse, Pl. 12 Jan. 1750 (f. Kbhvn.).

At alle saadanne, der indleveres til Skifteretten, enten skulle indføres i Skifteprotokollen eller vedlægges samme i Original eller bekræftet Genpart, J. M. Cirk. Nr. 155, 8 Septbr. 1876, Skr. Nr. 130, 30 Juni 1883. (Denne sidste Skrivelse, der angaar Testamenter, hvorved Enker tillægges Ret til at hendsidde i uskiftet Bo, henviser til Pl. 12 Jan. 1750).

5. Som mosaiske Trosbekendere oprette, skulle skrives paa dansk eller tysk og rette sig efter de danske Love, Adg. 29 Marts 1814 §§ 3, 5.

6. Ang. Formerne for deres Oprettelse, Fr. 21 Maj 1845 §§ 24, 25, jfr. 30, 33 (ang. ældre Testamenter), jfr. Pl. 8 Jan. 1823. Jfr. D. L. 5—4—17, Pl. 20 Febr. 1717 I B § 20 Nr. 1, K. Skr. 5 Febr. 1825 ad 2.

For Færøerne, L. 4 Jan. 1854; Island, Fr. 25 Septbr. 1850 §§ 23, 24, jfr. 25, 27; Vestindien, Rskr. 31 Decbr. 1848.

Pl. 8 Jan. 1823 § 1 er ikke at forstaa saaledes, at Notarius skal udfærdige en særskilt Notarialakt om Testamentets Udstedelse, men han skal tegne sin Attest paa selve Testamentet, og Gebyret beregnes derefter, K. Skr. 9 Avg. 1823.

Notarius er alene kompetent til at meddele Attest paa Testamenter, K. Skr. 18 Novbr. 1823 ad 3 (f. Vest.).

7. Ang. Forstaaelsen af Fr. 21 Maj 1845 § 33 i Slutn., K. Skr. 8 Avg. 1845 ad 1.

8. Med Hensyn til Formen for eller Beviset for Ægtheden af de i L. 26 Maj 1868 § 11 ommeldte Dispositioner, hvorved en Arvelader indsætter Værger og træffer Bestemmelse om de efterladte Midlers Bestyrelse, bør stilles samme Fordringer som til andre testamentariske Bestemmelser, J. M. Skr. Nr. 227, 26 Avg. 1872.

9. Oprettede i Felten.

a. Ere gyldige; naar de underskrives af Generalavditøren,

Krigsretsinstr. 9 Marts 1683 § 36, hvilket fremdeles gælder, Pl. 8 Jan. 1823 § 5, Fr. 21 Maj 1845 § 25.

b. Kunne skrives paa ustemplet Papir, Pl. 28 Avg. 1848, L. 19 Febr. 1861 § 24.

10. Oprettede ombord i et Krigsskib til Søs, ang. Formen derfor, Sø Krigsart. Br. 8 Jan. 1752 § 977 — i andre Skibe, Skibsart. 22 Septbr. 1758 XIV § 5, jfr. Art. 9 April 1794 VIII § 1. Disse Bestemmelser ere fremdeles gældende, Pl. 8 Jan. 1823 § 5, Fr. 21 Maj 1845 § 25. Jfr. dog nu, at de nævnte Skibsart. af 1758 ere hævede ved L. 23 Febr. 1866 § 43 (S. 258).

11. Selvejrbønder og enhver anden Ejer af Landejendomme, der ikke kunne henføres under Sædegaarde og udgøre mindst 1 Td. Hartkorn, kunne i Stedet for at benytte de sædvanlige Testamentformer indfinde sig ved deres Hjemting og der til Retsprotokollen diktere deres Vilje samt deraf tage Udskrift, Fr. 13 Maj 1769 § 5, 22 Novbr. 1837 § 11 (jfr. § 12), Fr. 21 Maj 1845 § 25, jfr. Pl. 8 Jan. 1823 § 5, 17 Marts 1847 § 2.

Gebynet for Protokollation og Udskrift er 9 Sk. til Dommeren og 18 Sk. til Skriveren, Fr. 1837 § 11, der tillige bestemmer Gebynet, naar Ekstraret sættes for at modtage Testamentet.

Herved mærkes:

a. Denne Form for Testamentets Oprettelse kan ogsaa anvendes, naar en Person, der ikke er begge Ægtefællers Arving efter Loven, indsættes til deres Universalarving, K. Skr. 4 Avg. 1818.

b. Dette kan ikke bringes til analogisk Anvendelse paa Fæsteres Testamenter, J. M. Skr. 28 Novbr. 1849.

c. Ved Modtagelsen af Selvejrbønders sidste Vilje skal Retsbetjent vejlede dem til Testamentets rette Affattelse, K. Prom. 4 Febr. 1792 (to).

d. Retsbetjenten kan ikke nægte at protokollere Testamentet, fordi det gaar ud over den lovhjemlede Testationsret, K. Prom. 4 Febr. 1792, Skr. 8 Jan. 1839, eller at tinglæse et saadant Testament, K. Prom. 4 Febr. 1792.

e. Disse Testamenter kunne lige som andre Testamenter tilbagekaldes og forandres af Testator paa samme Maade, som de ere stiftede, K. Skr. 15 Maj 1819 ad 3, 10 Juni 1820, se nu Fr. 1837 § 11. Se nedenfor g.

f. Ang. hvorledes der skal forholdes, naar en Selvejer i levende Live vil afstaa Gaarden til den indsatte Arving, F. M. Skr. 10 April 1849.

g. Et saadant Testament kan som genkaldelig Viljeserklæring

ikke noteres paa Ejendommens Folium som Forhæftelse, naar det begæres tinglæst af den i samme indsatte Gaardarving, J. M. Skr. 18 Maj 1854.

h. De med Hensyn til Selvejrbønders Testamenter hidtil indrømmede Stempelafgiftslettelser bortfalde for Fremtiden, L. 19 Febr. 1861 § 24, jfr. Skattedir. Skr. 17 Jan. 1868 (D. T. S. 98) ang. Testamenter, der ere oprettede før 1ste April 1862, men først træde i Virksomhed senere.

12. Oprettede inden 1ste April 1870 af Personer hjemmehørende i de inkorporerede slesvigske Distrikter, beholde den samme Gyldighed og Retsvirkning, som efter Fr. 4 Febr. 1854 (i Lovsaml.) vilde tilkomme dem, L. 16 Febr. 1866 § 5 (S. 200).

Præsterne i disse Distrikter vare indtil det nævnte Tidspunkt berettigede og forpligtede til at bekræfte testamentariske Dispositioner, J. M. Skr. 1 Maj 1867 (D. T. S. 483).

13. Oprettede i Udlandet af danske Undersaatte.

a. For dem gælde de danske Love, K. Prom. 6 Jan. 1801.

b. Et i England uden de sædvanlige Former oprettet Testament er ikke gyldigt uden Kancelliets Konfirmation, K. Skr. 16 Novbr. 1819 (f. Vest.). Jfr. nedenfor 15 a Nr. 2.

c. De danske Konsuler kunne bekræfte de i deres Distrikt sig opholdende danske Undersaatters Underskrift paa saadanne, Instr. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 § 15.

14. Ang. efter hvilket Steds Love Testamenter, som oprettes af danske, der have faste Ejendomme i Hertugdømmerne, skulle bedømmes med Hensyn til disse Ejendomme, K. Skr. 20 Novbr. 1819.

15. Ang. deres Konfirmation.

a. Ang. i hvilke Tilfælde den kan gives og er nødvendig, Fr. 21 Maj 1845 §§ 21, 22, 27, 28, jfr. Pl. 8 Jan. 1823 §§ 1—4.

1) Kan ikke meddeles paa et Testament, imod hvilket den Indsigelse er rejst, at Testator ikke var ved sin Fornufts fulde Brug, men Skifteretten maa afgøre Spørgsmaalet, K. Skr. 2 Juni 1846.

2) Mangler i Henseende til Beviset for deres Ægthed kunne ikke afhjælpes ved Konfirmation, hvorfor den i Pl. 8 Jan. 1823 § 4 omhandlede kgl. Konfirmation paa testamenta holographa ikke mere kan meddeles, lige saa lidt som mundtlige Testamenter — jfr. K. Skr. 18 Novbr. 1823 — nu kunne konfirmeres, Noten t. J. M. Skr. 2 April 1852. Jfr. foran 13 b.

3) Testamenter oprettede af Personer under 18 Aar kunne konfirmeres af Justitsministeriet, Konf. 6 Oktbr. 1847, Noten t. J. M. Skr. 2 April 1852, jfr. K. Prom. 3 Septbr. 1811.

Saadan Konfirmation kan ikke gives i vedkommendes levende Live, J. M. Skr. 8 Oktbr. 1853.

4) Ang. hvor vidt Testamenter kunne konfirmeres, hvorved der er truffet Dispositioner udenfor de i Fr. 21 Maj 1845 §§ 27, 28 omhandlede, J. M. Skr. 2 April 1852 med Note, hvori paavises, at den Kancelliet tidligere tilkommende uindskrænkede Myndighed til at meddele Konfirmation ad mandatum paa Testamenter efter Resl. 4 Juli 1800 § 2 a er bortfalden.

5) Formenes ikke at burde meddeles paa Testamenter, hvorved Forældre træffe Bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes med den Børnene efter dem tilfaldende Arv, saafremt Børnene dø uden at være blevne habiles testandi, J. M. Skr. 4 Novbr. 1857 med Note. Se Afkald II.

6) Nægtelse af Konfirmation paa et Testamente, der ind sætter Testatricis Børnebørn til Arvinger og kun tillægger hendes Datter og dennes Ægtefælle en Rentenydelse for Livstid, J. M. Skr. Nr. 35, 23 Jan. 1897.

7) Ligeledes paa et af en umyndig Person oprettet Testamente, idet det dog, hvis Testator maatte dø inden Opnaelsen af 18 Aars Alderen, vilde blive taget under Overvejelse, om Konfirmation kunde meddeles, samt med tilføjende, at behørigt atteret Ratihabition var nødvendig, hvis 18 Aars Alderen opnaedes og Testamentet fremdeles skulde gælde, J. M. Skr. Nr. 61, 26 Febr. 1897.

8) Se Executores testamenti 3 a, 8 a. Konfirmation, kgl., 2, 8, 9. Kurator I 5. Testationsretten 8 b, g og 10.

b. Det er ikke nogen Betingelse for, at Konfirmation skal kunne erholdes paa Forældres Dispositioner efter Fr. 21 Maj 1845 §§ 27, 28, at disse ere overensstemmende med Børnenes Ønske, og det er derfor heller ikke nødvendigt forinden Konfirmationens Meddelelse at indhente Erklæring for Børnene eller Svigersønnerne, J. M. Skr. 16 Febr. 1850.

c. De i fornævnte § 27 ommeldte Erklæringer fra de der omhandlede Mænd eller fra de paagældende Arvinger behøve ikke at underskrives for Notarius publicus eller Vitterlighedsvidner, J. M. Skr. 16 Febr. 1861.

d. Gives af Justitsministeriet ad mandatum, Resl. 4 Juli 1800 § 2 a, Pl. 8 Jan. 1823 §§ 2, 3, Fr. 21 Maj 1845 §§ 22, 27, 28. Jfr. Pl. 20 Febr. 1717 I A § 15, B § 20, Rskr. 26 Febr. 1768 Nr. 20 og foran a Nr. 2.

I de Tilfælde, hvor den efter Fr. 23 Maj 1800 § 17 kunde meddeles af Amtmændene, er Konfirmation nu unødvendig.

Paa Island kunne Amtmændene konfirmere umyndiggjortes Testamenter, Fr. 25 Septbr. 1850 § 21.

I hvilke Tilfælde den kan meddeles af den vestindiske Regering (nu Guvernøren), K. Skr. 18 Novbr. 1823 ad 2, Rskr. 9 Decbr. 1825 § 1, Resl. 21 Maj 1828, Rskr. 31 Decbr. 1848 § 1. Se Testationsretten 10. Executores testamenti 8 a. Jfr. Rskr. 13 Oktbr. 1758.

e. Konfirmation paa et Testamente oprettet i Hertugdømmerne af en paa Dødsfaldets Tid her bosat Mand maa søges i Kancelliet, medens det omvendt tilfalder vedkommende Avtoritet i Hertugdømmerne at konfirmere et af en der hjemmehørende Person under et midlertidigt Ophold her i Landet oprettet Testamente, K. Skr. 24 Oktbr. 1829.

f. Ang. Gebyret derfor og sammes Eftergivelse, Instr. 14 Juni 1800 § 3 e, K. Prom. 2 Maj og 26 Oktbr. 1812 — der er ophævet, K. Skr. 25 Avg. 1822 — Cirk. 9 Febr. 1813, 13 Jan. 1821, 5 Septbr. 1829, Pl. 17 Marts 1847 § 1, og for Vest., Rskr. 19 Maj 1850 § 1. Se nedenfor 20 c.

Regler for dets Eftergivelse paa Færøerne, K. Skr. 3 Marts 1835.

g. Konfirmationen er ikke til Hinder for, at Indsigelser, som angaa Testamentets Ægthed, Testators Forstands Forfatning eller andre faktiske Omstændigheder, som ved Konfirmationen forudsættes at være i Rigtighed, saa som at Testator ikke er raadig over det borttesterede, gøres gældende mod Testamentet ved Domstolene eller Skifteretten, Rskr. 22 April 1746, 24 Decbr. 1756, K. Prom. 31 Marts 1787, 17 Novbr. 1792 (alle i Reg. t Reskriptsaml. und. Arv og Skifte B), 19 Avg. 1813, Skr. 6 Septbr. 1814, 2 Avg. 1823.

Derimod kan et konfirmeret Testamente ikke bestrides paa Grund af Tilsidesættelse af Regler, som det just har været Konfirmationens Hensigt at dispensere fra, K. Prom. 19 Avg. 1813. Jfr. nu Grl. 28 Juli 1866 §§ 27, 72, 73.

h. Bevilling for en Testator til at forandre et konfirmeret Testamente, Rskr. 7 Febr. 1766 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte B).

Konfirmationen er ikke til Hinder for, at Testator tilbagekalder Testamentet, Noten t. Ind. M. Skr. 1 Decbr. 1855.

i. Ved Konfirmation af Testamenter efter Fr. 23 Maj 1800 (jfr. foran d), hvorved Gaver legeredes Fattigvæsenet, Skole-

væsenet eller offentlige Stiftelser, skulde Overøvrigheden gøre Indberetning derom til Stiftsdirektionen, K. Prom. 23 Maj 1812.

k. At Justitsministeriet er villigt til ex tuto og uden Gebyr at meddele Konfirmation paa et af en Enke med sin faste Lavværges oprettede Testamente, J. M. Skr. Nr. 48, 14 Marts 1881.

l. Ang. at Tinglæsning af et konfirmeret Testamente, hvorved Kapitaler (ikke fast Ejendom) baandlægges under Overformynderiet og holdes udenfor Ægtefællers Formuesfællesskab, formentes at burde tinglæses ved de paagældende Arvingers personlige Værneting paa den Tid, Baandlæggelsen finder Sted, J. M. Skr. Nr. 90, 15 April 1884.

m. Ang. at Tinglæsning af et konfirmeret Testamente først skal foregaa, naar der falder Arv, og ske ved det Værneting, som vedkommende Arvinger paa den Tid have, J. M. Skr. Nr. 332, 6 Decbr. 1889.

n. Se Enkedronning 1. Facultas testandi. Konfirmation, kgl., 2. Militære 10. Overformynderiet 1 d. Testationsretten 8, 10.

16. Som ikke er attesteret af Notarius publicus, har, naar det modsiges, kun Retsgyldighed, naar de derved brugte Vitterlighedsvidner edfæstes, K. Skr. 24 Marts 1846 (Koll. T. S. 354).

Ang. Betydningen af Testamenter underskrevne af ikke edfæstede Vitterlighedsvidner, se Executores testamenti 3 c og d.

17. Værgen for de umyndige Arvinger kan gyldigen frafalde Krav paa, at Ægtheden af et paa lovformelig Maade i Vitterlighedsvidners Overværelse oprettede Testamente godtgøres ved Tingsvidne, J. M. Skr. 20 Jan. 1852.

18. I ethvert Tilfælde, hvor efter en afdød et Testamente forekommer, hvis Ægthed ikke er godtgjort paa en af de i Fr. 21 Maj 1845 § 24 foreskrevne Maader, og for hvis Rigtighed der heller ikke foreligger alle vedkommendes Erkendelse, maa Skifteforvalteren ex officio tage Boet under Behandling og ved Kendelse afgøre, om Testamentet kan tages til Følge og Boet ekstraderes Testamentarvingerne, J. M. Skr. 17 April 1852, 27 Febr. 1856.

19. Amtmanden maa, naar Værgen og Skifteforvalteren deri ere enige, under visse Betingelser approbere, at et uden Iagttagelse af de befalede Former oprettede Testamente, som er anerkendt af de myndige Arvinger, maa tages til Følge for de umyndiges vedkommende, J. M. Cirk. 1 Juli 1857 I f, jfr. J. M. Skr. 11 Juni 1855.

20. Reciprokke.

a. Mellem Ægtefæller, der ikke havde Livsarvinger, omtales i Pl. 20 Febr. 1717 I B Nr. 20 (den der omtalte Konfirmation er nu uforuden).

b. Derved kan enhver Ejer af en Landejendom paa mindst 1 Td. Hartkorn, som ikke kan henregnes til Sædegaardene, og hans Hustru under visse Betingelser tillægge den længstlevende Ejendomsret over Gaard med Tilbehør, uagtet der er Livsarvinger, Fr. 22 Novbr. 1837 §§ 5, 8, Pl. 17 Marts 1847 § 2, jfr. Fr. 21 Maj 1845 § 26.

c. Ang. Gebyret for Konfirmation af et saadant Testamente, K. Skr. 3 Septbr. 1831.

d. Mellem Ægtefæller, ang. Meddelelse af Notarialattest derpaa, naar Notarius ikke har Vished om de paagældendes Identitet, K. Skr. 28 Jan. 1832 ad 2.

e. Mellem Ægtefæller, ang. hvor vidt de kunne tilbagekaldes ensidigt, og at Tilbagekaldelse i alt Fald kan ske af begge Ægtefæller, Noten t. Ind. M. Skr. 1 Decbr. 1855.

f. Ere stempelpligtige efter samme Regler som andre Testamenter, L. 19 Febr. 1861 § 24.

g. Se videre Notarius publicus II 3 (ang. Attestgebyret). Skifte 14 r. Ægtepagt 9.

21. Straffangers, se Straffanger 5 b.

22. Ang. Gebyret for notarii publici Attest derpaa, se Notarius publicus II 3 og 4 samt foran 6, 3dje Led.

23. Ang. Betalingen for deres Affattelse ved Notarius, se Notarius publicus II 7.

24. Ang. deres Stempelpligt, L. 19 Febr. 1861 §§ 24—27. Se i øvrigt foran 9 b, 11 h og 20 f samt Stempelafgiften III 3, jfr. IV A ad § 74 c.

25. Ang. deres Benyttelse og Tinglæsning som Adkomstdokumenter, se Adkomst 3. Arveafgifter V 6 l. Halvprocentafgift 17. Tinglæsning II A 7 l Nr. 5 og u. Tinglæsningsgebyrer 10 g, 36.

26. En Persons Bestemmelse om, at hans Lig skal brændes, skal affattes i Testamentsform, L. Nr. 58, 1 April 1892 § 1, jfr. Regul. Nr. 176, 4 Oktbr. s. A. § 4.

Se Arveafgifter V 2 p (svares af Efterstemplingsbeløbet). Executores testamenti. Konfirmation, kgl. 2, 8, 9. Skifte. Skiftegebyrer. Testationsretten.

Testamentsseksekutorer, se Executores testamenti.

Testamentvidner omhandles i Fr. 21 Maj 1845 §§ 24, 25. Se Testamenter 16. Uskrivekyndige 3.

Testationsretten.

1. Derom handler Fr. 21 Maj 1845 §§ 18, 21, 23 og 26—29 (ang. Testationsrettens Udstrækning), 21 og 22 (om Habiliteten til at oprette og tilbagekalde Testamente), 33 (ang. ældre Testamenter), jfr. §§ 10, 15, 30.

Fr. 1845 er med nogle Modifikationer udvidet til Færøerne, L. 4 Jan. 1854, og Vestindien, Rskr. 31 Decbr. 1848.

For Island, Fr. 25 Septbr. 1850 §§ 18, 20—22, jfr. §§ 10, 15, 25, 27.

2. Den, der efterlader Livsarvinger, er berettiget til at disponere over $\frac{1}{3}$ af sit Bo, hvad enten Dispositionen oprettes til Fordel for private eller til bedste for Kirker, Skoler, fattige eller andet saadant Øjemed, Fr. 21 Maj 1845 § 23 smh. med L. 29 Decbr. 1857 (S. 326) § 2, udvidet t. Vestindien ved Adg. 24 April 1860 § 2.

Se nedenfor 8 a, 2det Led, 9 samt Adoption 10.

3. Naar Arveret efter Ascendenter er forbrudt ved Vold eller Fornærmelser imod dem, kan den i det hele eller for en Del tilbagegives den skyldige ved en testamentarisk Bestemmelse, L. 10 Febr. 1866 § 304, 25 Juni 1869 § 306 (f. Isl.).

4. Ang. Arveladeres Myndighed til Indsættelse af testamentariske Værger, se Værger 8. Se ogsaa Kurator I 5.

5. Ang. en Arveladers Myndighed til ved Testamente at anordne offentligt Skifte, ogsaa naar der findes Livsarvinger, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 6, jfr. § 75, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 6, jfr. 74 (f. Isl.).

6. Ang. at der ved lovformeligt Testamente indsættes executores testamenti, fornævnte L. 1874 § 6, jfr. § 83, 1878 § 6, jfr. § 91.

7. L. om gifte Kvinders Raadighed over, hvad de erhverve ved selvstændig Virksomhed, Nr. 53, 7 Maj 1880 angaar kun saadan Raadighed i levende Live, Lovens § 1.

8. Selvejeres og andre Landejendomsbesidderes.

a. Ang. den dem tilkommende særlige Testationsret over Gaarden med Besætning, Inventarium, Ind- og Udbo til Fordel for et af Børnene eller den længstlevende Ægtefælle, Fr. 13 Maj 1769 §§ 5, 6, 22 Novbr. 1837. (Denne Testationsret kunde ogsaa efter de nævnte Bestemmelser anvendes til Fordel for Udarvinger, men, naar der ikke findes Livsarvinger, tilkommer der nu enhver uindskrænket Testationsret efter Fr. 21 Maj 1845 § 21).

Denne Ret skal vedblive, men dens Anvendelse medfører, at paagældende, der har Børn, indskrænkes i Testationsretten over sin øvrige Formue, saaledes at han kun kan raade over $\frac{1}{8}$ af samme, Fr. 21 Maj 1845 § 26.

b. Konfirmation kan ventes paa Testamenter, hvorved bestemmes, at Gaarden m. v., saafremt det Barn, den agtes overdraget til, maatte afgaa ved Døden før Testator, skal tilfalde bemeldte Barns efterlevende Ægtefælle, Pl. 17 Marts 1847 § 1.

Med Hensyn til den ved Pl. 17 Marts 1847 § 1 givne Ud-sigt til Konfirmation paa Testamenter, hvorved bestemmes, at Gaarden m. v., saa fremt det Barn, den agtes overdraget til, maatte afgaa ved Døden før Testator, skal tilfalde bemeldte Barns efterlevende Ægtefælle, mærkes J. M. Skr. Nr. 225, 3 Decbr. 1877, hvorved saadan Konfirmation nægtes, fordi det i Testamentet var bestemt, at Svigerdatteren kun skulde udrede det samme Vederlag til Medarvingerne som Sønnen.

c. Den under a. og b. omhandlede Testationsret tilkommer Selvejrbønder, Arvefæstere med Ret til at sælge og pantsætte samt Ejerne af enhver Ejendom, der har et Tilliggende af mindst 1 Td. Hartkorn, og som ikke kan henføres til Sædegaardene, Fr. 13 Maj 1769 § 5, 22 Novbr. 1837 § 8, Pl. 17 Marts 1847 § 2. Jfr. Rtk. Skr. 30 Marts 1816 (om en Selvejermøller kan anses som Selvejrbonde).

I de inkorporerede slesvigske Distrikter have ogsaa de Ejere, som den 1ste April 1867 besidde Ejendomme under 1 Td. Hartkorn, samme Ret, L. 16 Febr. 1866 § 6 (S. 200).

Med Hensyn til denne Testationsret mærkes fremdeles:

d. Ang. det Tilfælde, at Testamentet i Stedet for at sætte en Værdi paa Gaarden bestemmer, hvilke Summer Gaardarvingen skal tilsvare sine Søskende, K. Skr. 28 April 1821 ad 1.

e. Ang. Betydningen af Testamenter, hvorved den over-skrides, K. Skr. 9 Febr. 1822, jfr. ogsaa K. Prom. 4 Febr. 1792.

f. Den hjemler ikke en Disposition, hvorved Gaarden testes et af Børnene saaledes, at der ikke tillægges de andre noget Vederlag i Penge, men livsvarigt Ophold paa Gaarden, J. M. Skr. 13 Oktbr. 1849.

g. Den længstlevende i uskiftet Bo hensiddende Ægtefælle kan udøve den, naar han ikke derved raader over mere end sin egen Halvpart af Boet; for at dette kan konstateres, maa Testamentet indeholde en Opgivelse af Boets Status, hvorefter Boslodden kan beregnes, og i Mangel deraf kan Testamentet kun efter Justitsministeriets Approbation lægges til Grund for

Skiftebehandlingen, J. M. Skr. 27 Febr. 1856, jfr. Fr. 22 Novbr. 1837 § 10.

h. Pl. 17 Marts 1847 § 1 er anvendelig paa et Testamente, hvorved Gaarden tillægges en allerede afdød Søns Enke, J. M. Skr. 19 Maj 1865.

i. Ang. at Bestemmelserne herom herefter ogsaa omfatte Gaardene paa Bornholm, L. Nr. 5, 8 Jan. 1887 § 2.

k. Se Broderlød 5. Testamenter 11.

9. Sædegaardsejeres.

Det skal være en saadan tilladt at disponere over sit halve Bo til Fordel for den af sine Livsarvinger, som han vil tillægge Sædegaarden, dog at han i saa Fald kun kan disponere over $\frac{1}{4}$ af sin øvrige Formue til Fordel enten for de andre Børn eller for fremmede, Fr. 21 Maj 1845 § 27, hvorved det har sit Forblivende, Pl. 17 Marts 1847 § 2.

Ved Testamentet maa Hovedgaarden umiddelbart tillægges et af Børnene, og det kan ikke overlades Værgen paa et senere Tidspunkt at bestemme, hvem af dem der skal have den, J. M. Skr. 11 Juli 1853.

De særegne Bestemmelser i D. L. 5—4--6 ere hævede, Fr. 1845 § 27.

Jfr. foran 8 c og Testamenter 11.

10. Vestindiske Plantageejeres og andre Vestindianeres.

a. Plantageejere have Ret til under visse Betingelser at testere Plantagen med Tilbehør til et af Børnene m. m., Rskr. 15 Novbr. 1765.

Disse Testamenter skulle dog forsynes med kgl. Konfirmation, ibd., der meddeles ad mandatum af den vestindiske Regering, Pl. 12 Avg. 1800.

b. Den vestindiske Regering er ogsaa bemyndiget til at meddele Konfirmation paa Testamenter, oprettede af andre end Plantageejere, naar de ikke gaa udenfor de Bestemmelser, som indeholdes i Rskr. 1765, Resl. 9 Juli 1802.

c. Den under a. og b. omhandlede Testationsfrihed vedbliver fremdeles, saaledes at der som hidtil paa de ifølge heraf oprettede Testamenter skal søges allerhøjeste Konfirmation, Rskr. 31 Decbr. 1848 § 4, Adg. 24 April 1860 § 2.

d. Der er ikke herved hjemlet Testator, der har Livsarvinger, Ret til at testere over sin Formue til Fordel for andre end et af Børnene, J. M. Skr. 21 Maj 1862.

11. Over Forlags- og lignende Rettigheder, L. 29 Decbr. 1857

(S. 344) §§ 3 og 19, 31 Marts 1864 (S. 167) § 2, L. 23 Febr. 1866 (S. 259) §§ 1—3. Jfr. Forlagsret 4.

12. Over Jordejendomme eller Selvejergaarde paa Færøerne, L. 4 Marts 1857 (S. 52) §§ 6—17. Jfr. L. 4 Jan. 1854.

13. Ang. Meddelelsen af Konfirmation paa testamentariske Bestemmelser, se Testamenter 15.

Se Arveret 15 A i (ang. Hospitalslemmer). Facultas testandi. Straffanger 5 b. Testamenter. Uskiftet Bo.

Testimonium.

1. Vitæ, for den, der forlader en lærd Skole, ang. sammes Udstedelse og Betalingen derfor, Fr. 7 Novbr. 1809 §§ 106—108, U. og Skoledir. Cirk. 7 Marts 1818, 23 Decbr. 1820, Skr. 17 Jan., 11 Juli og 20 Oktbr. 1835, K. og U. M. Skr. 31 Juli 1852, Cirk. 30 Novbr. 1854 (med det i Noten optagne U. og Skoledir. Cirk. 13 Septbr. 1845). Jfr. Rskr. 23 Avg. 1697.

2. Publicum, derom handler Fund. 7 Maj 1788 IV § 6. Jfr. Rskr. 23 Avg. 1697.

Forinden samme forevises, maa ingen Embedsbestalling udleveres, K. Skr. 2 April 1831.

Ang. Forpligtelsen til at løse samme og Gebyret derfor, Bkg. 29 Jan. 1839, og med Hensyn til lægevidenskabelige Kandidater, Bkg. 31 Decbr. 1843, jfr. med Hensyn til Kandidater, der ansættes i militære Lægeembeder, Krigs M. Skr. 8 Decbr. 1854, 16 Avg. 1873 (begge i M. R.).

Ang. at det ikke paaligger dem, der have taget den teoretiske, men ikke den praktiske Del af en Embedseksamen, at løse samme, U. og Skoledir. Skr. 20 April 1841.

Skal ikke løses af dem, der have taget Magisterkonferens og lignende Prøver, der ikke ere Embedseksaminere, K. og U. M. Skr. Nr. 396, 24 Novbr. 1871.

Skal løses af en cand. politices, der bliver kgl. Embedsmand (Premierløjtnant), Krigs M. Skr. 13 Decbr. 1883 (M. R.).

Se Kapellaner I 3 i Slutn.

3. Facultatis, derom handler Fund. 7 Maj 1788 IV §§ 6, 13, 17 og 21, Instr. 3 April 1789 § 5, Fr. 26 Jan. 1821 §§ 11 og 12, Pl. 30 Jan. 1838 § 7, Bkg. 22 Oktbr. 1849 § 2.

4. Paupertatis, derom handler Fund. 7 Maj 1788 I § 12, Bkg. 16 Avg. 1831 § 5, 24 Jan. 1835.

5. Ang. det stemplede Papir til Testimonier eller Eksamensvidnesbyrd, L. 19 Febr. 1861 § 70. Se Stempelafgiften III 32 c, jfr. ibd. I 7 c Nr. 2.

6. For studerende Disciple, der afgaa fra de lærde Skolers

4de, 5te eller 6te Klasse, hvor vidt og hvorledes betales, samt om gratis Attest for dem, der afgaa fra 4de Klasse, om Modenhed til Opflyttelse i 5te, K. og U. M. Skr. Nr. 137, 2 Juli 1874.

7. Om Skoletestimonium ved de højere Statsskoler.

a. Ny Regler for samme ere givne ved K. og U. M. Cirk. Nr. 27, 1 Marts 1890.

Ved dette Cirkulære mærkes:

1) Ang. Forstaaelsen af »Embedsforflyttelse«, K. og U. M. Skr. Nr. 252, 7 Septbr. 1891.

2) Ang. at der efter samme overhovedet kun skal erlægges Gebyr for de Testimonier, der udfærdiges til Brug for Disciple ved deres Udrødelse af Skolen, K. og U. M. Skr. Nr. 295, 14 Novbr. 1890 smh. med Skr. Nr. 123, 21 Marts 1892.

3) Ikke enhver offentlig Understøttelse, men kun Nydelser af Skolebeneficier og desl. medfører Fritagelse for Gebyr, fornævnte Skr. Nr. 123, 1892.

4) Ang. at den, der en Gang har betalt et saadant, fremtidig kan erholde enhver Art af Skoletestimonier udleveret uden Betaling, ibd. Den her citerede Skr. skal formentlig være Nr. 137, 2 Juli 1874.

b. Ang. hvilken Dokumentation der kræves ved Skolens Regnskab for Gebyrerne herfor, K. og U. M. Skr. Nr. 295, 14 Novbr. 1890.

c. Ang. at ethvert Vidnesbyrd om en ved de lærde Skoler aflagt Prøve skal forsynes ikke blot med Underskrift, men tillige med Segl, K. og U. M. Cirk. Nr. 164, 4 Novbr. 1879.

Se Pedeller 1 c (Karaktersedler).

Thaarupgaardske Stiftelse, se Adelige Kloostere 15.

Thara, se Indførselstold 6, 17.

The-, Porcellæns- og Pottehandlere, se Korporationer 8 a. Porcellæns- og Pottehandlere.

Thorø, se Sundhedsvedtægter B II 476.

Thunø, se Amter 1 t. Amtsfattiggassen D 9. Distriktslæge-Distrikterne D 72. Fattigvæsenet I D 9 o. Fuldmægtige 14 (Retsbetjentes) B 4de Stk. Færgvæsen II 47. Jurisdiktionsforholdene B 173. Lodsvæsen B 73. Pastorater 771. Skoledirektion 7. Telefoner—Telefonvæsen 8. Udskiftning 1 s. Vaccinatører 1. Visitats II 10.

Thurø, se Jordemødre IV C 1 a. Pastorater 795. Telegrafvæsen 15, 24 f.

Tidender, offentlige, se Aviser.

Tidens Bestemmelse.

1. At samme overalt skal regnes efter Middelsoltiden for København, L. Nr. 10, 6 Febr. 1880.

At samme fra d. 1 Januar 1894 skal bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15de Længdegrad Øst for Greenwich, L. Nr. 83, 29 Marts 1893.

Om Gennemførelsen heraf ved Aarsskiftet, samt om Tidssignalet fra Nikolaj Taarn i København, Bkg. Nr. 278, 20 Decbr. 1893.

2. Ang. Beregningen af Uger, Maaneder, halve Maaneder (jfr. Maaned) og Aar i Vekselforholdet, L. Nr. 52, 7 Maj 1880 §§ 33, 90, og om Tidsberegning efter gammel Stil, § 34. Jfr. L. om Checks m. m. Nr. 58, 23 April 1897 §§ 10, 11. For Island, L. 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) §§ 33, 90, 34.

3. At Posttiden for Jylland, ligesom Jernbanernes Tid, bliver at regulere efter Københavns Middeltid, og at de offentlige Ure skulle reguleres efter samme, Postdir. Cirk. 27 Febr. 1866 med Note.

I de under Jernbaner anførte Politireglementer for forskellige private Baner er det foreskrevet, at Stationernes Ure skulle reguleres efter fornævnte Tid.

Nu maa herved selvfølgelig det under 1, 2det Stk., anførte iagttages.

4. Ang. at derved kun regnes med hele Dage eller Døgn, se Arrestomkostninger 8, 11—13. Forsørgelsessted A 2.

5. Se Lønning 18 (for en Dag beregnes som for $\frac{1}{30}$ af en Maaned). Maaned.

Tidepenge.

1. Til Svendeladerne, Forpligtelsen til at erlægge dem er bortfalden ved Næringsloven, Ind. M. Cirk. 24 Jan. 1862.

2. Mesternes, se Haandværks- og Fabriklav 5.

3. I Sager derom i København erlægges ikke Gebyr, Pl. 28 Febr. 1845 § 2.

Tidsskrifter (og periodiske Skrifter).

1. Om dem gælder, hvad der er anført under Aviser I 4, 6, 9.

2. Ang. Udgivernes Beskyttelse mod Eftertryk, L. 29 Decbr. 1857 § 7 (S. 345).

Jfr. i øvrigt Bøger.

Tiende.

1. Ang. Jordernes Tiendepligtighed.

a. Derom handler D. L. 2—23—1 til 3, 10, 11, Fr. 8 Jan. 1810 §§ 2 og 3.

b. Ang. at Bøndergaardes Jorder, som siden Aaret 1661 ere

henlagte til Avls- eller Ladegaarde, skulle svare Tiende, Priv. f. Gejstligh. 24 Juni 1661 § 2, D. L. 2—23—3.

Ladegaarde, som Kongen i Betaling bortskøder, og som forhen have givet Tiende, skulle vedblive at give Tiende, Rskr. 27 April 1666.

Ang. Forstaaelsen af D. L. 2—23—3, Ob. Br. 25 Oktbr. 1684, 9 Maj 1685.

At en Ladegaards Jorder ere tiendefri, for saa vidt de ere henlagte til samme før 1661, K. og U. M. Skr. 29 Febr. 1876 ad 1 (G. R.).

c. Ang. Tiendefrihed for Grevers og Friherrers Residenser og Hovedgaarde, Priv. 25 Maj 1671 f. Grev. § 9, f. Frih. § 8.

d. Residerende Kapellaners Gaarde ere tiendefri, Resl. 19 Avg. 1699, Rskr. 6 Oktbr. 1797.

Ang. Degnejords Tiendepligt, K. Prom. 26 Febr. 1791, 18 Jan. 1812.

e. Ang. Skolelodders Tiendefrihed, Fr. 8 Jan. 1810 § 32. Jfr. Rtk. Prom. 27 Avg. 1796, Rskr. 6 Oktbr. 1797, K. Cirk. 17 Febr. 1798, Rskr. 3 Avg., 7 Septbr. 1798, Resl. 29 Maj 1799, Rskr. 21 Febr. 1800.

Ang. at Skolelodder udlagte efter Emanationen af Fr. 8 Jan. 1810 ere tiendepligtige, og at Tienden udredes af Kommunen, Pl. 22 Maj 1839 § 1, K. Skr. 5 Juli 1845, F. M. Cirk. 27 Febr. 1851 b Nr. 1, K. og U. M. Skr. 2 Febr. og 24 April 1856 (G. R.), 9 Oktbr. 1858 (G. R.). Jfr. dog K. Skr. 1 Juni og 19 Novbr 1816, 21 Maj 1822.

Ang. en midlertidig Skolelods Tiendepligt, K. Skr. 30 Juni 1846 (G. R.).

Ved Magelæg af Skolejord gaar Tiendefriheden over paa den Jord, der erhverves til Skolelod, medens den tidligere Skolejord bliver tiendepligtig, K. og U. M. Skr. 26 Juni 1855 (G. R.).

f. Ang. hvor vidt Skovfoged- og Skovløberlodder ere tiendefri, K. Prom. 22 Oktbr. 1796 § 3, Skr. 6 Oktbr. 1818, K. og U. M. Skr. 9 Febr. 1865.

Om hvor vidt Ejerne af en af Statskassen købt Kirketiende kunne kræve Tiende af nogle til Skovkultur indtagne, Statskassen tilhørende Fæstejorder, der vare tillagte Skovbetjente som Tjenestelodder, og med Hensyn til hvilke Domænedirektoratet i 1852 havde givet Afgangsordre paa bemeldte Tiende, K. og U. M. Skr. 27 Juni 1876 (G. R.).

g. Borgmesterjorder ere ikke tiendefri, K. Skr. 24 Marts 1846 (G. R.).

h. Jordemoderlodder ere ikke tiendefri, men Tienden udredes ordentligvis af Amtsfonden, selv om Lodden er større end anordningsmæssigt, K. Skr. 6 Decbr. 1817, J. M. Skr. 7 Maj 1869 (D. T. S. 754).

i. Ang. Hedejords Tiendefrihed, Fr. 8 Jan. 1810 § 2 A, Pl. 17 Juni 1812 § 1, 14 Juni 1825, K. Skr. 12 Avg. 1826, Pl. 13 Marts 1827.

Pl. 14 Juni 1825 gælder ikke i Tørninglen, K. Skr. 31 Decbr. 1827.

Ang. bestandig Tiendefrihed for dem, der nedsætte sig paa Jyllands Heder, Fr. 30 Novbr. 1751, K. Skr. 17 Septbr. 1796, Rskr. 15 April 1797.

Ang. Udredelsen af Tienderefusioner for Kolonistederne paa Alheden og Randbøl Hede, Rtk. Skr. 20 Novbr. og K. Skr. 4 Decbr. 1838, L. 31 Marts 1852 § 7.

k. Ang. Sandflugtsjorders Tiendepligtighed, Pl. 4 Septbr. 1822.

l. Ang. Moser og Kær, Fr. 8 Jan. 1810 § 3, K. Skr. 6 Juni 1820 ad 2 og 3, Skr. 14 Septbr. 1847 (G. R.).

m. Enge, som opdyrkes, ere straks tiendepligtige, K. Skr. 6 Juni 1820 ad 1, 11 Novbr. 1845 ad 1, F. M. Skr. 27 Febr. 1851 b Nr. 2, K. og U. M. Skr. 20 Juli 1855 (G. R.). Jfr. nedenfor 16 b.

Ang. at uopdyrkede Enge ere tiendefri og kun komme i Betragtning ved Bestemmelsen af Tiendevederlaget af de paa-gældende Ejendommens øvrige Jorder, for saa vidt de forhøje disses Produktionskraft, samt at der, naar en Eng fraskilles en Ejendom, maa paalægges den forholdsvis Tiende efter det Hartkorn, hvortil den ansættes, K. og U. M. Skr. 29 Febr. 1876 ad 2 (G. R.).

At indensognsboende, der kun eje Eng, men ingen Agerjord, ere tiendefri, ad 3 ibd. Jfr. 17 c.

n. Naar Jord anvendes til Skovs Opelskning, kan der ikke fordres Refusion for Tienden, K. Prom. 21 Decbr. 1793, Rtk. Prom. 30 Avg. 1794, K. Prom. 23 Novbr. og 14 Decbr. 1799, 16 Novbr. 1805 c, Fr. 8 Jan. 1810 § 1, Rtk. Skr. 12 Avg. 1815.

Saadan Refusion er dog tilstaaet ved K. Prom. 20 Juni 1789, Rtk. Prom. 30 Avg. 1794, K. Prom. 2 Juli 1796, Rtk. Prom. 10 Juli 1802.

Om Jord, der indtages til Fredskov, ophører at være tiendepligtig, afhænger af, hvor vidt der forinden dens Indtagelse til Skov var indgaaet Forening om Tienden eller ikke, K. og U. M. Skr. 30 Ja. 1855.

Der kan ikke fordres Afgang i Tiendevederlaget for Jord, der indtages til Fredskov, K. og U. M. Skr. 4 Juni 1855 (G. R.).
Jfr. nedenfor 16 c.

o. Af Skovjord, som opdyrkes, skal svares Tiende, med mindre denne i Forvejen er afløst for den paagældende Ejendom, K. Prom. 28 Novbr. 1812, Skr. 20 Febr. 1819, K. og U. M. Skr. 24 Juni 1854 (G. R.), 24 Juni 1856 (G. R.).

p. Opdyrkede Bygge- og Havepladser ere tiendepligtige, K. Prom. 28 Novbr. 1789, 2 Juni 1792, 21 Juni 1794 § 1.

Naar Tienden er afløst for den paagældende Ejendom, kan der ikke fordres særskilt Tiende af en Gaardsplads under samme, som opdyrkes, K. Skr. 26 Febr. 1814 ad 8.

q. Ang. øde Jorders Tiendepligt, Rskr. 19 Novbr. 1666, Konf. 15 Decbr. 1670 § 1, D. L. 2—22—22, Rskr. 11 Decbr. 1688, Resl. 30 Juli 1708, K. Prom. 24 April 1790, jfr. Fr. 8 Jan. 1810 § 2 B.

r. Tiendepligten bortfalder ikke for Jord, der lægges under Hovedgaarde, K. Prom. 21 Decbr. 1793, jfr. Fr. 1 Avg. 1707 § 10.

s. Tiendepligt indtræder ikke for fri Hovedgaardsjord, der bruges af Husmænd, K. Prom. 2 Jan. 1796 § 5, 9 Jan. 1796.

t. Ang. at den Jord, som ved Udskiftningen tillægges nogen for fri Hovedgaardstakst, er tiendefri, K. Prom. 30 Juli 1796.

u. Ang. hvor vidt Kirkejord er tiendefri, K. og U. M. Skr. Nr. 289, 4 Novbr. 1873.

v. Ang. Tienden af Jorder, der afgives til Vejanlæg, K. Skr. 12 Juni 1824, Resl. 16 Avg. 1826, Ind. M. Cirk. 5 Maj 1849. Ang. Tiende af Jorder, der afgives til Jernbaneanlæg, Fr. 5 Marts 1845 § 18, til Vand- og Gasanlæg i København, L. 20 Avg. 1853 § 6 og til Vandafledningsanlæg i København og Købstæderne, L. 30 Novbr. 1857 § 9, jfr. § 14. Ang. Kapitalisering af Tienden af Ejendomme, der indtages til Befæstningsanlæg, Krigs. M. Skr. 2 Marts 1888 (M. R.).

x. Ang. Tienden af Jord, der indtages til Kirkegaard, Fr. 23 April 1845 § 5.

y. Ang. Grundene til Tiendefriheden for forhen udyrkede Jorder, der opdyrkes, K. Skr. 16 Oktbr. 1832.

z. Afslag paa et Andragende om Tiendens Forandring til en paa Landets hele Hartkorn fordelt Pengeafgift, Resl. 26 Avg. 1846.

æ. Ang. Erhvervelse af Tiendefrihed ved Afstaaelse af Jord til Oprettelse af en Tiendegaard, Resl. 27 Oktbr. 1784 (i Reskriptsaml. 1ste Del), K. Prom. 20 Novbr. 1784.

ø. Ang. Tiendens Afløsning ved en Købesum en Gang for alle, K. og U. M. Skr. 9 Juli 1852 (G. R.).

aa. Forpligtelse til Korntiendes Ydelse kan ikke indtræde for de Jorder, der ikke inden 1ste Jan. 1856 ere blevne tiendepligtige, L. 14 April 1852 § 22.

Ang. Forstaaelsen af denne Bestemmelse, K. og U. M. Cirk. 7 Juni 1855, Ind. M. Skr. 22 Jan. 1856.

Om alle verserende tvivlsomme Spørgsmaal om Jorders Tiendepligt blev begæret Indberetning ved K. og U. M. Cirk. 7 Juni 1855.

At nogle i Randers Fjord opgroede Arealer ikke ere tiendepligtige, naar de ikke have været det før 1ste Jan. 1856, men at de, naar de ere blevne matrikulerede sammen med tiendepligtig Jord, hæfte i Forening med denne for Tienden, K. og U. M. Skr. 29 Marts 1879 (G. R.).

Ang. hvor vidt Ejendomme, der først ved den ny Matrikul ere ansatte til Hartkorn, og som ved en efter 1ste Jan. 1856 passeret Tiendekommissionskendelse paalagdes Tiendeydelse, ere tiendepligtige, K. og U. M. Skr. 1 Juni 1874 (G. R.).

bb. Ang. Afgang i Tienden for nogle Ejendomme, hvis Hartkorn var nedsat paa Grund af Skade ved Stormflod, samt om Formen, hvorunder saadan Afgang skal finde Sted, Ind. M. Skr. Nr. 86, 11 April 1877, K. og U. M. Skr. 17 Novbr. 1886 ad 2 (G. R.).

Ang. hvorledes forholdes for at opnaa sammes Nedsættelse af Ejendomme, hvis Hartkorn er nedsat paa Grund af Skade ved Stormflod, og at der ikke tilkommer Sognepræsten Erstatning for det ham herved forvoldte Indtægtstab, K. og U. M. Skr. 28 Juli 1892 (G. R.).

cc. At der tilkommer et Sognekald Tiende af en fra en tidligere Anneksgaard, der nu er Præstegaard, til Kommunen solgt Parcel, K. og U. M. Skr. 11 Oktbr. 1892 (G. R.).

dd. Ang. hvor vidt tiendefrit Hartkorn deltager i forskellige Byrder og Rettigheder, K. og U. M. Skr. 14 Novbr. 1876, 3 Jan. 1877 (begge i G. R.). Se Kirkehoveri 3 c, jfr. b. Se ogsaa under Kirker.

ee. Ang. at Spørgsmaal om Jorders Tiendepligt afgøres ved Domstolene, men at Tiendekommissionerne, hvor der er Tvivl om Tiendepligten, skulle fastsætte et eventuelt Tiendevederlag, K. Skr. 14 Novbr. 1807, Ind. M. Skr. 2 Septbr. 1854, K. og U. M. Cirk. 7 Juni 1855, Skr. 1 Juni 1874 (G. R.).

ff. Sager om Jorders Tiendepligt bør behandles ved ordinær Ret, K. Prom. 7 Febr. 1795, K. Skr. 6 Decbr. 1823.

gg. Tiendefrihed tilstaaet:

1) Ladegaarden ved København (Frederiksberg), Konf. 20 Oktbr. 1670.

2) Klaræ Klosters Jorder ved Roskilde, Ob. Br. 27 Oktbr. 1681, jfr. Rskr. 22 Novbr. 1727.

3) Domkirken, Hospitalet m. fl. i Viborg, Rskr. 26 Avg. 1740, 15 Septbr. 1741.

4) Se ogsaa de ovenfor under b anførte Ob. Br. 25 Oktbr. 1684, 9 Maj 1685 samt K. Prom. 9 Jan. 1796.

2. Ang. af hvilke Sædarter den svares.

a. Derom handler D. L. 2—23—1, Fr. 8 Jan. 1810 § 1. Jfr. om Humleavl, Rskr. 1 Maj 1741, K. Prom. 1 Novbr. 1783, 27 Novbr. 1784 — om Tobaksavl, Rskr. 8 Oktbr. 1734, Pl. 5 Maj 1779 — om Græsning, Rskr. 1 Juli 1720 § 5, K. Prom. 28 April 1787 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Tiende), 19 April 1794 (ibd.) — om Hør og Hamp, Rskr. 3 Oktbr. 1685, 1 Maj 1744 — om Bønner og Linser, Fr. 17 April 1688 — om Kartoffler, K. Prom. 15 Oktbr. 1774, 21 Juni 1794, 2 Maj 1795 — om Tiende af alt, hvad som saas, Rskr. 19 Avg. 1757.

b. Ang. hvor vidt den skal svares af Hør, Hamp, Raps, Kløver og Kartoffler, K. Prom. 4 April 1812, Skr. 16 Novbr. 1822, 19 Septbr. 1826.

c. Ang. hvor vidt den skal svares af grønne Ærter, K. Skr. 22 Febr. 1817.

d. Ang. Tiende af Vikker, Bønner og Linser, K. Skr. 19 Juni 1832.

e. Ang. hvor vidt den svares af selvsaaet Sæd, K. Skr. 18 Avg. 1835.

f. Ang. hvor vidt den svares af Vikkehavre, der høstes moden, K. Skr. 4 Maj 1847 (G. R.).

g. Svares kun af de i D. L. 2—23—1 og Fr. 8 Jan. 1810 § 1 udtrykkelig benævnte Sædarter og kun af den Jord, der besaas med disse, med mindre der er oprettet Tiendeforening, da den svares, hvad enten Jorden dyrkes eller ej, K. Skr. 30 Septbr. 1820.

3. Ang. Korntiendens Oppebørsel in natura og om Tiendesvig.

a. Derom handler D. L. 2—23—5 til 9, Fr. 8 Jan. 1810 §§ 8—22. Jfr. de ældre Bestemmelser i Fr. 9 Avg. 1708, Rskr. 25 Juli, 1 Avg. og 19 Decbr. 1766, 14 Febr. 1783, K. Prom. 20 Septbr.

1783, 19 Febr. 1785, 9 Febr. 1788, 3 Avg. 1793, 17 Maj 1794, 27 Avg. 1796, 6 Septbr. 1800.

b. Ang. hvor vidt Tiendeyderens Korn maa hjemkøres først, K. Prom. 21 Septbr. 1811.

c. Ang. nærmere Bestemmelse af Fr. 8 Jan. 1810 § 16, Pl. 17 Juni 1812 §§ 3, 4.

d. Med Hensyn til Tiendens Tilførsel er D. L. 2—23—5 og Fr. 8 Jan. 1840 § 16 Regelen, K. Skr. 19 Febr. 1814 ad 2.

e. Ang. Anvendelsen af Fr. 8 Jan. 1810 § 8, K. Skr. 25 Novbr. 1820.

f. Ang. Anvendelsen af Fr. 8 Jan. 1810 §§ 15, 17, 21, K. Skr. 11 Avg. 1829.

g. Ang. hvorledes Tiendetageren erholder sin Tiende, naar han har forsømt Iagttagelsen af Fr. 8 Jan. 1810 § 12, K. og U. M. Skr. 22 Maj 1857.

h. Ang. at det skal have sit Forblivende ved de om Tiendesvig gældende Straffebestemmelser, Fr. 11 April 1840 (hævet ved Straffelovens § 309) § 59.

i. Tiendekorn in natura kan fordres leveret af Yderens egen Avl, K. og U. M. Skr. 6 Febr. 1888 (G. R.).

4. Ang. Kvægtiende in natura, D. L. 2—22—17, 2—23—2, Rskr. 20 April 1686, Fr. 24 Jan. 1701.

5. Ang. Kvægtiendes Erlæggelse med Penge, Fr. 7 April 1740, Fr. 8 Jan. 1810 § 6.

Afgørelse af forskellige Spørgsmaal om, for hvilke Føl, Kalve, Lam, Kid og Bisværme Kvægtiendepenge skulle erlægges, Rskr. 29 Decbr. 1758, K. Prom. 13 Marts 1790, 9 Marts 1793, 10 April 1802, Skr. 20 Febr. og 13 Marts 1819, 8 Jan. 1820, 1 Decbr. 1821, 22 Marts og 5 April 1823, 3 Decbr. 1825, 30 Juli 1836 ad 1, 6 Juni 1837 ad 1, 15 Avg. s. A., 18 Maj 1847 (G. R.). K. og U. M. Skr. 30 Decbr. 1858 (G. R.).

Ang. Kvægtiendepengenes Erlæggelse i Rigsbankpenge, K. Skr. 10 Juli og 13 Novbr. 1813, 17 Decbr. 1814.

Ang. Kvægtiendepengenes Inddrivelse, K. Skr. 6 Jan. 1816, 16 Febr. 1819, 6 Novbr. 1849 (G. R.).

6. Skal svares af alle Militære paa Landet, Rskr. 5 Novbr. 1751.

7. Afvigende Religionsbekendelse ophæver ikke Tiendepligten, K. og U. M. Skr. 20 April 1859.

8. Ang. dens Deling i Konge-, Kirke- og Præstetiende.

a. Tienden skal deles i tre lige Dele til Kongen, Kirken og Præsten efter den Brug og Skik, som hidtil været haver, D. L. 2—23—4.

b. Af Anneksgaardene nyde Præsterne selv alle Tiendens Dele, D. L. 2—12—3.

Ang. at Tienden af en Anneksgaard, der var hjemfalden til Kongen som øde Gods, burde deles i tre Dele, K. Prom. 27 Decbr. 1788.

At Præsteenker paa Færøerne nyde alle 3 Tiender af de Anneksgaarde, de besidde i Stedet for at oppebære Pension, K. og U. M. Skr. 26 Jan. 1884 (G. R.). Jfr. ovenfor 1 cc og Anneksgods 11.

c. Ang. at Præsterne i Fyns Stift nyde al Tienden af Boghvede, Hør, Hamp, Føl, Bier m. v. efter Skik og Brug paa hvert Sted af Alders Tid, Ob. Br. 3 Oktbr. 1685.

d. Præsterne i Lolland og Falster maa overalt nyde al Kvægtienden og Tienden af Vikker, Bønner og Linser uden at lægge noget fra sig deraf til Kongen eller Kirken, Fr. 17 April 1688 § 4.

Ang. at Præsternes Ret til hele Tienden af de nævnte Sædarter ikke er bortfalden, og hvorledes Tiendekommissionerne have at forholde sig med Hensyn til denne Tiendes Afløsning, K. Skr. 9 Juni 1829, 19 Juni 1832.

e. Ang. hvor vidt Præsterne udenfor Lolland-Falsters Stift nyde hele Kvægtienden, Rskr. 20 April 1686, 21 Septbr. 1793, K. og U. M. Skr. 6 Decbr. 1851 ad 1 (G. R.).

f. Købstadtierne deles kun i tvende Parter, den ene til Kirkens og den anden til Præsternes Behov, D. L. 2—23—10.

Dette gælder paa Lolland og Falster ogsaa om Tienden af de Landsbyer, der ligge til Købstadsogne, Fr. 17 April 1688 § 5. Jfr. om andre Købstæders Landsogne K. Skr. 23 Marts 1822, 11 Novbr. 1826.

g. Med Hensyn til Kvægtiende- og Smaaredselsvederlagets Deling mellem de dertil berettigede mærkes Noten t. J. M. Skr. 29 Septbr. 1876 (G. R.).

9. Gejstligheden tilsikres sine Tiender, D. L. 2—12—5, 2—17—20, Fr. 1 Avg. 1707 § 10.

10. Ang. Kirketiender, som ejes af Yderne, se Kirker 40 c.

11. Ang. at der ikke kan udnævnes Bestyrere for Kongetiender, der ejes af Yderne, K. Skr. 6 April 1830.

12. Dens Bortfæstning eller Bortforpagtning.

a. Ang. Bortfæstning af Kirkernes og Kongens Tiender, D. L. 2—22—18 til 23, 30, 72, 5—3—26, Priv. 24 Juni 1661 § 9, Fr. 1 Juli 1687, 17 April 1688 § 7, Rtk. Prom. 16 Marts 1700, Rskr. 8 Juni, Rtk. Prom. 28 Avg. 1703, Fr. 3 Jan. 1702, Rskr. 16 Oktbr. 1761 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Landvæsenet A).

b. De, som Tiende pro officio nyde, maa bortfæste den, til hvem de ville, D. L. 2—22—24, Rskr. 12 Avg. 1746, K. Skr. 22 Decbr. 1764, Rskr. 3 Juni 1778.

Fr. 12 April 1698 om et Maksimum af Fæsteafgift for saadan Tiende blev tilbagekaldt ved Rskr. 11 Juni 1698.

c. Ang. Gyldigheden af Forpagtningskontrakter om samme, ældre end den kongelige Indbydelse, K. Prom. 16 Juli, 20 Avg. og 19 Novbr. 1796.

d. Ang. hvor vidt Tienden kan bortforpagtes, efter at den kongelige Indbydelse er udkommen, K. Cirk. 17 Maj, Prom. 11 Juni og 16 Juli 1796, 6 Septbr. 1800, 6 Novbr. 1802.

e. Ang. Tiendens Afløsning, naar den er under Forpagtning, Fr. 8 Jan. 1810 § 27.

f. Ang. at en Kirkepatron ikke kan bortfæste Kirkens Tiender for længere Tid, end han vedbliver at være Kirkepatron, Rtk. Skr. 10 Decbr. 1825.

g. Ang. efter hvilken Norm en Kirketiende erlægges for det Tiendenaar, i hvilket Fæsteren afgaar ved Døden, K. og U. M. Skr. 6 Febr. 1864 (G. R.).

h. Se Auktionsgebyrer I 21 b Nr. 3. Fideikommiser I 3 e.

13. Dens Afløsning.

a. Hovedbestemmelserne derom:

1) Kongelig Indbydelse til mindelige Foreninger om Korn-tiendens Afløsning mod et Korn- eller Pengevederlag, hvorunder ogsaa Kvæg- og Smaaredselstienden maa indbefattes, 18 Marts 1796. Jfr. Instruktion af Maj 1768 §§ 1, 3 (S. 118), Gen. Landv. Koll. Skr. 7 Maj 1768, Resl. 27 Oktbr. 1784 i Slutn. (i Reskriptsaml. 1ste Del).

2) Om Korntiendens Forandring til en bestemt aarlig Afgift ved Forening eller Kendelse af Tiendekommissionen, Fr. 8 Jan. 1810 §§ 23—35.

3) Nogle nærmere Bestemmelser om Korntiendens Forandring til faste aarlige Afgifter, L. 14 April 1852. Jfr. om Forslag til at fremme Naturaltiendens Afløsning, K. Cirk. 27 Oktbr. 1835, Skr. 7 Oktbr. 1837, 20 Juli 1839.

4) Tillæg til fornævnte L. 1852, L. 12 Decbr. 1860.

5) L. om Adgang til at afløse Tiender Nr. 102, 8 Maj 1894. Jfr. om samme nærmere nedenfor under pp.

b. Ang. at Tienden skal ydes i Kærven, indtil den er afløst, eller anden Regel ved Lov bliver fastsat, Pl. 5 Juli 1796, K. og U. M. Skr. 22 Maj 1857. Jfr. nu L. 12 Decbr. 1860 § 5.

Den skal ydes i Kærven i den Tid, en Tiendekommissionskendelse er under Appel, K. Prom. 11 Septbr. og 18 Decbr. 1813, Skr. 17 Novbr. 1840 ad a, Ind. M. Skr. 3 April 1860.

Ang. Forstaaelsen af Fr. 8 Jan. 1810 § 28 Nr. 3, K. Skr. 28 Marts 1818, 23 Jan. 1819, 17 Novbr. 1840 ad a.

c. Ang. at Tiendeforeninger ældre end den kongelige Indbydelse skulle holdes, K. Prom. 13 Avg. 1796.

d. Bestemmelserne om, at Provsten og Amtmanden skulle søge Tienden afløst ved Forening, naar Præstekald blive ledige, ere ophævede, K. Cirk. 3 Avg. 1822. Jfr. K. Prom. 11 April, 20 Maj, 3 Juni og Cirk. 21 Oktbr. 1797, Prom. 9 Marts 1811, 30 April 1814.

e. I Tiendeforeninger skal Hartkornet anføres, K. Cirk. 21 Marts 1801.

Ang. at den ny Matrikuls Hartkorn skal anføres i Foreningerne og Vederlaget bestemmes derefter, for saa vidt det fastsættes til noget vist pr. Td. Hartkorn, K. og U. M. Cirk. 4 Septbr. 1849.

f. Den i Indb. 18 Marts 1796 § 8 b, jfr. K. Cirk. 3 Juni 1797 § 2, Prom. s. D., befalede Vedtagelse af Tiendeforeninger for Amtmanden, naar Tiendeyderne vare af Bondestanden, bortfaldt ved L. 14 April 1852 § 8.

g. Ang. særskilte Foreninger om Kvægtienden, K. Prom. 27 Avg. 1796.

h. Kvægtienden kan ikke anses indbefattet under en Tiendeforening, naar den ikke udtrykkelig er nævnt deri, K. Skr. 19 Marts 1846 (G. R.).

i. Ang. hvor vidt den tiltrædende eller den fratrædende Præst skal indgaa Akkord om Tienden, naar sidstnævnte oppebærer Tiende i Pension, K. Skr. 28 Marts 1826.

k. Ang. at Godsejeren kan overbyde sine Fæstebønder ved Forhandlinger om Afløsningen af deres Tiende, K. Skr. 22 Septbr. 1835.

l. Ang. Forstaaelsen af den Bestemmelse i Tiendeforeninger, at Tiendevederlaget skal udredes med Penge efter Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitelstakster, K. Prom. 26 Febr. 1803, 24 Novbr. 1804, 16 Febr. 1805, 29 Marts 1806.

Ang. at Tiendekommissionerne maa fastsætte Tiendevederlaget saaledes, at Yderne have Valget mellem at erlægge det i Korn, i Penge efter Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitelstakster eller i Penge efter hvert Aars Kapitelstakst, K. Prom. 6 Juni 1812, Pl. 17 Juni 1812 § 6.

Ang. Omregning af Middeltallet af Kapitelstakster, naar Tiendekendelsen ikke har været iværksat lige længe for alle Yderne, K. Skr. 18 Jan. 1817.

Ang. Forandring af den Bestemmelse i Tiendeforeninger, at Afgiften udredes efter Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapiteltakster, derhen at Udredelsen sker efter hvert Aars Kapiteltakst, K. Cirk. 29 Maj 1821 (to), 19 Oktbr. 1822, Skr. 24 Decbr. 1822.

m. En temporær Tiendeakkord er ikke til Hinder for, at Yderne kunne forlange Tienden fastsat for bestandig ved Tiendekommissionens Kendelse, K. Skr. 1 Juli 1834. Jfr. nu L. 14 April 1852 §§ 4—6.

n. Ang. Bemyndigelse til under visse Forudsætninger at fordre offentlige Stiftelsers, Fonds og kongelige Embedsmænds Tiender afløste ved Tiendekommissionen, Pl. 17 Juni 1812 § 5, K. Prom. 2 Maj 1812 (to), og Eksempler paa Bevillinger, Bev. 22 Jan., 21 Maj, 20 Avg. 1813.

Pl. 17 Juni 1812 § 5 kan ikke komme til Anvendelse paa langt bortliggende Tiender, K. Skr. 3 Juni 1820.

En Tiendetager, der bor paa en Ø, kan ikke ifølge Fr. 8 Jan. 1810 § 20 fordre Tiender, som han ejer paa Fastlandet, afløste ved Kommissionens Kendelse, K. Skr. 27 Juli 1816.

Jfr. nu L. 14 April 1852 § 1, 12 Decbr. 1860 § 1.

o. Ang. Forstaaelsen af Bestemmelserne i Fr. 8 Jan. 1810 § 28 Nr. 3 om Tiden for Tiendekommissionsforhandlinger, K. Prom. 23 Febr. 1811, Skr. 7 Maj 1833 ad 2, 7 Novbr. 1837 ad 3, Ind. M. Skr. 2 og 9 Septbr. 1854.

Bevillinger til, at Tiendeforhandlinger skulle være gyldige, uagtet de ikke sluttes inden St. Hansdag, Rskr. 21 Maj og 16 Juli 1813. Se nu L. 12 Decbr. 1860 § 3.

p. Ang. den i Fr. 8 Jan. 1810 § 28 omhandlede uindskrænkede Fuldmagt, U. og Skoledir. Cirk. 21 Jan. 1815, K. Skr. 26 Juni 1821.

q. Ang. et Skema til Forlig om Tiendens Afløsning, K. og U. M. Cirk. 22 Oktbr. 1854.

r. Ang. ukonfirmerede Tiendeforeningers Gyldighed, K. Prom. 17 Maj 1800, 11 Decbr. 1813 ad 2, 7 Maj 1833 ad 1, K. og U. M. Skr. 8 Marts 1858 (G. R.).

Foreninger om Kirketiender, der ejes af private, bør konfirmeres for at gælde for bestandig, K. Skr. 15 Marts 1836.

Ligeledes Foreninger om Majoraters Tiender, J. M. Skr. 3 Juli 1861 (i Reskriptsaml. f. 1861 S. 214).

s. Bemyndigelse for Kancelliet til at meddele Konfirmation ad mandatum paa Tiendeforeninger, Resl. 4 Juli 1800 § 7.

Ligeledes paa Foreninger om et fast aarligt Pengevederlag for Kvægtienden uden Hensyn til Kreaturtillæget, Resl. 22 Decbr. 1830.

Ligeledes paa Tiendeforeninger, hvori der foruden et antageligt Vederlag i Korn eller Penge efter Kornværdi er vedtaget en ubetydelig Præstation af anden Art, Resl. 15 Maj 1833.

t. Tiendeforeninger, hvorved der foruden en Kornafgift er betinget visse Kørseler, kunne ikke konfirmeres til bestandig Regel, K. Skr. 16 Juli 1814, 21 Novbr. 1817. Jfr. nedenfor gg.

u. Gejstlige Beneficiariers Tiendeforeninger skulle, forinden de indsendes til Konfirmation, attesteres af Provsten og Biskoppen eller af Stiftamtmanden at være passende, K. Prom. 27 Avg. 1796, 3 Juni 1797 § 1.

v. Tiendeforeninger skulle indsendes til Konfirmation, forinden de tinglæses, K. Prom. 3 Juni 1797.

x. Førend Foreninger om Præstetiender indsendes til Konfirmation, bør det oplyses, om Tiendeyderne ere Fæstebønder eller Selvejere, og i første Tilfælde, at Godsejeren har samtykket i Foreningen, K. Cirk. 2 Oktbr. 1802.

y. Foreninger om offentlige Stiftelsers og Beneficiariers Tiender skulle indsendes til Stadfæstelse hver for sig, K. Prom. 9 Febr. 1811.

z. Tiendekommissionerne skulle ved til Konfirmation at indsende Foreninger, afsluttede udenfor samme om offentlige Stiftelsers og Beneficiariers Tiender, afgive deres Betænkning, K. Skr. 7 Juni 1817.

æ. Ang. Underretning til Tiendekommissionerne om Konfirmationer paa Tiendeforeninger, K. og U. M. Cirk. 20 Septbr. 1855, J. M. Cirk. 25 Febr. 1856.

ø. Ang. hvorledes Enge i eller uden Sognet tages i Betragtning ved Tiendeafløsningen, K. Skr. 21 Novbr. 1843, Ind. M. Skr. 12 Decbr. 1854, 20 Juli 1855 (G. R.).

aa. Ang. hvorledes Tiendevederlaget fastsættes for Ejendomme, der bestaa af flere Matrikulsnummere, og navnlig naar nogle af disse bestaa af Enge, Græsningsjorder, Tørvejorder, Skove og desl., Ind. M. Skr. 21 Oktbr. 1854 ad 1, 12 Decbr. 1854.

bb. Ang. at Afløsning skal ske i de Tilfælde, hvor Tiendeafgiften er indbefattet under Fæste- eller Arvefæsteafgift, Ind. M. Skr. 21 Oktbr. 1854 ad 2.

Ang. Fastsættelsen af Vederlaget for nogle Statskassen tilhørende Tiender, der vare indbefattede under Arvefæsteafgiften, L. 20 Novbr. 1868.

cc. Ang. Fastsættelse af Vederlaget for Korntiender, der ejes af Yderne, L. 19 Marts 1855. Jfr. L. 14 April 1852 § 14, Ind. M. Skr. 29 Juli 1854.

Ang. at Fastsættelsen ubetinget skal ske for alle Tiender, der ejes af Yderne, Ind. M. Skr. 9 Septbr. 1854.

Ang. at Yderne have Valget imellem Ansættelse til Korn i Skæppen eller til Penge efter Kapitelstakst, Ind. M. Skr. 21 Oktbr. 1854 ad 3.

Ang. Forstaaelsen af Bestemmelsen om Omkostningernes Udredelse af Statskassen, Ind. M. Skr. 4 Avg. 1855.

Ang. at Ansættelserne ere endelige og ikke kunne undergives Appel, K. og U. M. Skr. 12 Septbr. 1855 (G. R.), Ind. M. Skr. 15 Jan. 1856, K. og U. M. Skr. 10 Decbr. s. A. (G. R.).

dd. Ang. hvorledes Tiendeverlaget svares efter en Forening, hvorved det er fastsat til noget vist pr. Tønde gammelt Hartkorn, og at der i saadanne Tilfælde ikke kan blive Spørgsmaal om Konfirmation af en ny Forening om Tiendeydelse efter det ny Hartkorn, K. Skr. 22 April 1847 (G. R.).

ee. Ang. hvorledes en Fejlskrift i en konfirmeret Tiendeforening rettes, K. og U. M. Skr. 17 Decbr. 1851 (G. R.).

ff. Ang. at ifølge L. 12 Decbr. 1860 § 4 et Tiendeverlag, der støtter sig paa en privat Overenskomst, har samme Betydning som et efter Lovgivningens almindelige Regler fastsat Tiendeverlag, og at en Overenskomst om sammes Forandring derfor ikke egner sig til Approbation, K. og U. M. Skr. 28 Avg. 1865.

gg. Ang. Afløsning af en som Vederlag for Tiende vedtagen Kørselspræstation, K. og U. M. Skr. 7 Decbr. 1867 (G. R.), 21 Oktbr. 1868 (G. R.).

hh. Ang. Tiendeforeningers Stempelpligt, K. og U. M. Skr. 6 Avg. 1862 (G. R.), 17 Avg. 1867 (G. R.). Jfr. Kgl. Indb. 18 Marts 1796 § 8 a, K. Prom. 19 Novbr. 1796 § 2, 13 Maj 1797, Rtk. Skr. 22 Novbr. 1817, Fr. 3 Decbr. 1828 § 6 Nr. 6, K. Skr. 4 Maj 1830. Jfr. nedenfor pp Nr. 8.

ii. Ang. Tinglæsning og Opbevaring af Tiendeforeninger og Tiendekommissionskendelser og Omkostningerne derved, Kgl. Indb. 18 Marts 1796 § 8 c og d, K. Prom. 19 Novbr. 1796 § 2, Fr. 8 Jan. 1810 § 34, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 84, Fr. 12 Marts

1828 §§ 4—7, K. Cirk. 5 April 1828. Jfr. K. Cirk. 30 April 1814, 1 Septbr. 1818, 8 Avg. 1820. Se Tinglæsning I 7 a.

Ang. at der ikke er Anledning til at udvide Fr. 12 Marts 1828 § 7 til Tiendeforeninger, der ikke indgaas for Tiendekommissionen, K. Skr. 20 Septbr. 1828.

Ang. hvilke Foreninger det paaaligger Kommissionen at lade tinglæse, K. Skr. 27 Febr. 1836 ad 1.

Ang. at alle ved Tiendekommissionens Mægling tilvejebragte Foreninger skulle opbevares i Stiftsarkivet, og at den i Sportelreglm. 22 Marts 1814 § 77 ommeldte Genpart kan bortfalde, K. Skr. 6 Maj 1828.

Ang. at selve de konfirmerede Foreninger skulle opbevares i Stiftsarkivet og en Genpart tilstilles Tiendetageren, som derfor skal betale Gebyr efter Sportelreglementets almindelige Regler, K. Skr. 17 Juni 1828.

Ang. hvor vidt de i Fr. 12 Marts 1828 § 4 ommeldte Udskrifter skulle udstedes ex officio, K. Skr. 22 Febr. 1831.

Ang. hvad disse Udskrifter skulle indeholde, K. Cirk. 2 Septbr. 1828.

Tinglæsningsgebyr skal erlægges for Foreninger om Tiender, der tilhøre Kongen, K. Skr. 22 Novbr. 1817.

Ang. hvorledes Gebyret beregnes, naar flere Sogne ere indlemmede i en Forening, og at der kan beregnes Gebyr for Protokollation og Genpart, uagtet Tienden ikke er bestemt ved Kendelse, J. M. Skr. 11 April 1855 ad 1 og 2, 11 April 1856 ad 1 og 2.

Ang. hvor Tinglæsningen skal ske, og af hvem Udskrifter skal meddeles, naar Jorderne høre under forskellige Jurisdiktioner, K. Skr. 18 Juli 1835.

Der kan ikke beregnes særligt Gebyr for Tinglæsning af Konfirmationen, J. M. Skr. 2 Oktbr. 1856.

Gebyret for de i Fr. 12 Marts 1828 §§ 4 og 6 ommeldte Udskrifter beregnes efter Sportelreglementets § 83, J. M. Skr. 16 Oktbr. 1856.

Ang. hvorledes Tinglæsningsgebyrerne udredes af de paa-gældende, K. Prom. 2 Avg. 1800, Skr. 26 Febr. 1814, 21 Marts 1826, 19 Septbr. 1837, J. M. Skr. 8 Maj 1862, Ind. M. Skr. 2 Juli 1864.

Ang. til hvem Retsbetjenten har at holde sig for Gebyrerne, K. Skr. 22 Febr. 1831, J. M. Skr. 11 April 1855 ad 3, 11 April 1856 ad 3, K. og U. M. Skr. 4 Oktbr. 1858 (G. R.), J. M. Skr. 3 Novbr. 1858, 17 Jan. 1862, 29 Novbr. 1864.

kk. Ang. Kollisioner mellem Tiendeforeninger og Tiendekendelser, Ind. M. Cirk. 20 Maj 1854.

Ang. Kollision mellem en ukonfirmeret Tiendeforening, der har været fulgt i 25 Aar, og en ældre konfirmeret Tiendeforening, K. og U. M. Skr. 17 Marts 1855 (G. R.).

Ang. Kollision mellem to konfirmerede Tiendeforeninger, K. og U. M. Skr. 10 Juli 1855 (G. R.).

Ang. Kollision mellem en Tiendeforening og en Tiendekommissionskendelse, afsagt efter Foreningens Konfirmation, K. og U. M. Skr. 4 Juli 1855 (G. R.).

Ang. Kollision mellem en Tiendeforening og en Tiendekommissionskendelse, afsagt efter Foreningens Indgaaelse, men før dens Konfirmation, K. og U. M. Skr. 5 Maj 1863 (G. R.).

ll. Ang. Gyldigheden af Kontrakter mellem Tiendeydere og Tiendetagere om at vende tilbage til Tiendeydelse in natura, K. Skr. 24 Decbr. 1822, 29 Novbr. 1823, Cirk. 6 Decbr. 1825.

Ang. Gyldigheden af Kontrakter om at erlægge Naturaltiende til Tredjemand, mod at denne udreder det fastsatte Tiendevederlag, K. Skr. 9 Maj 1818.

mm. Ang. Indberetninger om Tiendeafløsninger, Resl. 4 Juli 1800, K. Cirk. 26 Marts 1833, Ind. M. Cirk. 29 April 1852. Se Præster III 27 e.

nn. Ang. Ratihabition af Tiendekendelser, afsagte efter den i L. 14 April 1852 § 1 angivne Tid, Ind. M. Cirk. 28 Juni 1859, L. 12 Decbr. 1860 § 3.

oo. Ang. at Beneficiariers Udgifter ved Tiendeafløsningen kunne lægges som Gæld paa Embedet, Resl. 6 Decbr. 1837, K. og U. M. Skr. 26 Septbr. 1860 (G. R.).

pp. Om Adgang til at afløse Tiender, L. Nr. 102, 8 Maj 1894. Med Hensyn til denne Lov mærkes:

1) Enhver Tiendeydelse, Kvægtiende, Smaaredseltiende og Smaaredsel samt Degnetrave og Degnekorn deri indbefattet, kan afløses ved Betaling af en Kapital en Gang for alle, § 1.

2) Om Afløsningen skal være opnaaet Overenskomst mellem Tiendeejeren og en nærmere angivet Del af Tiendeyderne, § 2, jfr. § 3.

3) Ang. Indbetaling af Tiender til Statskassen, §§ 3, 4.

4) Om Afløsning af Tiender paa Fæstejord, § 6, paa Embeds- og andre beneficerede Jorder, § 7.

5) Om Afløsning af Kirketiende, § 8.

6) Tiendeafløsningskommissærer, §§ 9, 12, 16.

7) Om Tiendelaan af Statskassen, §§ 10, 11, 12, 14, 15.

8) Overenskomster om Afløsning af Tiende, Bevisligheder og Obligationer for Tiendelaan kunne udfærdiges uden Brug af stemplet Papir og tinglæses uden Gebyr, § 14. Jfr. ovenfor hh og ii.

9) Vejledning ved Udførelsen af Tiendeafløsningsforretninger, Ind. M. Cirk. Nr. 252, 26 Novbr. 1894.

10) Retsskrivernes Opmærksomhed henledes paa den under 9) ommeldte Vejledning, hvorhos Retsskriverne anmodes om at bistaa Tiendeafløsningskommissærerne, Ind. M. Cirk. Nr. 253, s. D.

11) Instruks for Tiendeafløsningskommissionerne, Nr. 31, 12 Febr. 1895.

12) Instruktion for Amtstuerne med Hensyn til Tiendeafløsningen, Fin. Min. Cirk. Nr. 42, 30 Marts 1895.

13) Ang. Afløsning af Tiende paa Købstadsteder, ibd. in fine.

14) Instruktion for Stiftsøvrighederne med Hensyn til Gennemførelsen af Tiendeafløsningsloven, K. og U. M. Cirk. Nr. 55, 27 April 1895.

15) Ang. at der, naar en Kirketiendejer i Henhold til L. Nr. 102, 1894 lader afløse sin Andel i et Sogns Kvæg- og Smaaredselstiende, af Afløsningssummen skal henlægges det tilstrækkelige Beløb til vedkommende Kirkes fremtidige Vedligeholdelse, saaledes at naar Afløsningssummen ikke overstiger den til Kirkens Vedligeholdelse m. m. fornødne Kapital, ingen Del af Summen kan stilles til Disposition for Tiendejeren, K. og U. M. Skr. 20 Juni 1896 (G. R.).

16) Med Hensyn til Udstykning, L. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 11, 2det Stk.

rr. Med Hensyn til Foreninger om Tiendeafløsning se Naadensaar II 16.

ss. Oplysninger om Tiendeafløsningens Historie, Ind. M. Skr. 5 Maj 1866.

14. Af Huslodder.

a. Ang. hvorledes Tienden erlægges af og Tiendeforeninger indgaas for Huslodder, navnlig naar de ikke ere satte i særskilt Hartkorn, K. Prom. 23 Decbr. 1797, 16 Oktbr. 1802, Skr. 30 Jan. 1819, 3 Decbr. 1825.

b. Ang. hvilken Indflydelse det har med Hensyn til Tienden, at Huslodder ved den ny Matrikul faa særskilt Hartkorn, K. Skr. 17 Febr. 1846 ad 2, 30 Juli 1847 (G. R.), F. M. Cirk. 27 Febr. 1851 b Nr. 2.

c. Ang. Tiendeydelse og Tiendeafløsning af Huslodder efter

Emanationen af L. 14 April 1852, Ind. M. Skr. 10 Juni og 2 Septbr. 1854.

d. Se videre 15 og 16. Jfr. L. om Jords Afstaaelse til Fatighuse 4 Juli 1850 § 3.

15. Af Jorder, som efter en Tiendeforenings Indgaaelse ved Udskiftning fragaa Gaardene og sættes i særskilt Hartkorn som Huslodder, skulle Husmændene udrede Tiendeverlaget, K. Skr. 29 Novbr. 1817.

16. Af Parceller.

a. Naar Tienden af en Gaard er afløst inden dens Udparcellering, skal den svares af Parcellernes Hartkorn uden Hensyn til, om Jorden besaas, i modsat Fald skal Tienden kun svares af den Jord, der besaas, K. Skr. 25 Juni 1814.

b. Af Engparceller, K. Skr. 20 Jan. 1829, 21 Novbr. 1843, 10 Febr. 1846 ad 1 og 2 (G. R.), K. og U. M. Skr. 20 Juli 1855 (G. R.).

c. Af Skovparceller, K. Skr. 10 Febr. 1846 ad 3 (G. R.), Ind. M. Skr. 12 Juli 1859.

d. Ang. Anvendelsen af Fr. 25 Juni 1810 § 8 paa Tienden i Tilfælde af Udstykning, K. Prom. 14 Decbr. 1811, Skr. 12 Novbr. 1814, 25 Jan. 1820, 11 Novbr. 1828, 17 Febr. 1846 ad 1, 20 Avg. 1847 (G. R.), K. og U. M. Skr. 5 Juli 1856, 25 Juni 1858 (G. R.), Ind. M. Skr. 7 Maj 1861. Jfr. L. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 11, 2det Stk.

e. Spørgsmaal om Præsten havde Alderstidshævd paa, at samme for en Del Smaaparcellers Vedkommende blev erlagt under et, saaledes at Parcellisterne selv efter Omgang besørgede Opkrævningen, K. og U. M. Skr. 8 Jan 1878 (G. R.).

f. Ang. hvorledes Tienden for Huse, der hidtil har været erlagt under et med Tienden af Sognets Gaarde, kan blive overført paa Husene, K. og U. M. Skr. 7 Juli 1880 (G. R.).

g. Der tilhøre udensogns Mænd, ang. Tiendeverlagets Opkrævning og Inddrivelse, K. og U. M. Skr. 1 Decbr. 1881 (G. R.).

h. Jfr. ovenfor 14 og 15 og nedenfor 33 c, d og f, 34 i og x.

17. Af Ejendomme med Jord i to Sogne.

a. Ang. til hvilken Kirke og Præst Tienden skal svares af Ejendomme, der ved Udskiftningen faa Jord i to Sogne, K. Prom. 17 Maj 1788, Rskr. 14 Jan. 1791, K. Prom. 14 Juni 1794.

b. Ang. at det er uden Indflydelse paa Tiendens Svarelse, at Jord ved den ny Matrikulering henføres til et andet Sogn, K. Cirk. 19 Marts 1846.

c. Ang. Rettigheden til Tienden af Enge, som sælges til udensognsboende, K. Prom. 17 Marts 1804, Skr. 21 Novbr. 1843.

d. Ang. Kvægtiendens Deling, naar en Sognebeboer har nogle af sine Jorder eller alle disse liggende i et Nabosogn, K. Skr. 7 Oktbr. 1828, 19 Jan. 1836, 17 Jan. 1837 ad 2.

e. Ang. hvilken Indflydelse det har paa Præstens Ret til Tienderne af en Gaard, at den nedlægges og henlægges under en Gaard i et andet Sogn, K. Skr. 17 Jan. 1837, K. og U. M. Skr. 17 Marts 1852 (G. R.).

f. Ang. hvorledes Tienden afløses for saadanne Ejendomme, K. Skr. 1 Febr. 1817. Se ogsaa ovenfor 13 ø.

18. Ang. hvorledes Betaling for Tiendevederlag er gaaet over til Rigsbankpenge, K. Prom. 10 Juli 1813, 13 Novbr. 1813, Pl. 3 Avg. 1813, K. Skr. 17 Decbr. 1814, 9 Marts 1819, 19 Juli 1825.

19. Ang. at Vederlaget skal oppebæres hos Fæsterne, uagtet Foreningen er indgaaet med Godsejeren, K. og U. M. Skr. 17 Marts 1853 (G. R.).

Ang. at Vederlaget i et særegent Tilfælde maa indkræves hos Ejeren, med hvem Tiendeforeningen er indgaaet, og ikke hos Lejerne af Jorden, K. og U. M. Skr. 13 Febr. 1864.

20. Tiendetageren er ikke pligtig at kræve Yderne for Tiendevederlaget, K. Skr. 19 Febr. 1839 ad 1.

21. Ang. hvor Tiendevederlaget skal leveres.

a. Naar det er fastsat ved Kendelse, Pl. 26 Marts 1816.

Denne Plakat er kun anvendelig paa Tiendevederlag, der er bestemt ved Kendelse, K. Skr. 24 Septbr. 1816 ad 1, 1 Marts 1836.

Tiendeyderne ere kun pligtige at føre Vederlaget til den nærmeste af de i Plakaten nævnte Handelssteder, K. Skr. 13 Juli og 24 Septbr. 1816.

Plakaten er anvendelig paa Tiendekommissionskendelser, afsagte før den udkom, med mindre de indeholde særlige Bestemmelser om Tiendens Transport, K. Skr. 20 Juli, 24 Septbr. og 21 Decbr. 1816.

Ang. hvor vidt Tiendevederlaget kan fordres leveret andet Steds end i nærmeste Købstad eller Ladeplads, K. Skr. 28 Decbr. 1816, 30 April 1831.

Ang. hvad der forstaas ved »Ladeplads« i Pl. 26 Marts 1816, K. Skr. 6 Oktbr. 1818, 28 Decbr. 1830 ad 2, 30 April 1831, 2 April 1846 ad 1 (G. R.), 10 Marts 1869 (G. R.).

b. Naar det er fastsat ved Forening, K. Skr. 29 Juni 1816, 24 Septbr. s. A. ad 1, K. og U. M. Skr. 6 Jan. 1855 (G. R.), 21 Juli 1859 (G. R.), Nr. 140, 17 Maj 1873.

c. Ang. hvor og til hvilken Dag i Maanedens Tiendenyderen

kan forlange Korntiendevederlaget leveret, K. og U. M. Skr. 8 Decbr. 1891 (G. R.).

22. Yderne maa anses pligtige at bringe Kornet fra Vognene op i Magasinet, K. Skr. 12 Jan. 1847 ad 2 (G. R.).

23. Ang. hvem der skal betale Konsumtion, Bom- og Bropenge ved Tiendekornets Levering, K. Skr. 4 April 1820, 23 Maj s. A. ad 2, 9 April 1822, 12 Jan. 1847 ad 3—7 (G. R.).

Derom skal træffes Bestemmelse i Tiendeforeninger og Tiendekendelser, K. Cirk. 5 Febr. 1825.

24. Ang. hvem der, naar Tiendevederlaget skal leveres over Vand, skal betale Overfart, Bropenge og Opkørselspenge, K. Skr. 24 Juli 1838 ad 1 og 2.

25. Ang. hvor vidt hver Kornsort kan fordres leveret for sig, K. Skr. 2 April 1846 ad 2 (G. R.).

26. Ang. Tiendekornets Vægt og øvrige Kvalitet, Rskr. 19 Maj 1752, K. Skr. 3 Jan. 1829, 21 Juli 1835, 23 Febr. 1836 ad 1 24 Juli 1838 ad 3, 3 Maj 1842.

Om hvorledes Spørgsmaal om Tiendekorns Forsvarlighed afgøres, K. og U. M. Skr. 20 Jan. 1882 (G. R.).

27. For det leverede Tiendekorn kan forlanges Kvittering, K. Skr. 12 Jan. 1847 ad 9 (G. R.).

28. Ang. Opmaal paa Tiendekorn, se Opmaal.

29. Ang. Leveringstiden for Tiendekorn, og hvor vidt Tiendetageren kan fordre Underretning om Leveringsdagen, Fr. 8 Jan. 1810 § 29 b, K. Skr. 26 Febr. 1814 ad 2, 18 Decbr. 1819, 23 Maj 1820 ad 1, 28 Decbr. 1830 ad 1, 15 Decbr. 1835, 19 Febr. 1839 ad 1, 12 Jan. 1847 ad 1 (G. R.), K. og U. M. Skr. 15 Marts 1867 (G. R.), 8 Decbr. 1891 (G. R.).

Ang. Betalingstiden, naar Tienden betales efter Kapitelstakst, K. Skr. 4 Jan. 1817, 18 Decbr. 1819.

30. Ang. Forandring af Kvægtiendeafgiften og Smaaredslet til en Bygafgift at betale efter Kapitelstakst.

a. Derom handler L. 19 Febr. 1861 (S. 221).

b. Ang. hvor vidt Fisketiende bliver at medtage under Afløsningen, K. og U. M. Skr. 26 Juni 1862, 23 Septbr. 1863 (G. R.).

c. Loven kommer kun til Anvendelse paa Ydelser, der virkelig have fundet Sted i Løbet af de sidste 10 Aar, K. og U. M. Skr. 22 Maj 1863 (G. R.).

d. Ang. hvor vidt Loven kommer til Anvendelse paa Kvægtiende, der ved konfirmeret Forening er fastsat til et Vederlag af anden Art end Byg, K. og U. M. Skr. 10 Novbr. 1863 (G. R.).

e. Ang. Lovens Anvendelighed paa Ydelse af Gæs fastsat ved konfirmeret Tiendeforening, K. og U. M. Skr. 11 April 1864 (G. R.).

f. Afløsning skal ske uden Hensyn til, om de i Forholdet interesserede ønske det, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 1.

g. Vederlaget skal bestemmes ogsaa for Tiender, der ejes af Yderne, og Omkostningerne derved affholdes efter Lovens § 10, Ind. M. Skr. 1 Marts 1862 ad 1 og 2.

h. Ang. Forstaaelsen af Bestemmelserne i Lovens §§ 1 og 2 om de smaa Ejendomme, der ikke skulle medtages ved Vederlagets Paaligning, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 1, K. og U. M. Skr. 10 Septbr. 1862 (G. R.).

i. Ang. hvorledes Vederlaget skal bestemmes for de enkelte Ydere og Modtagere, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 2 og 3, K. og U. M. Skr. 10 Septbr. 1862 (G. R.).

k. Ang. at det ny Hartkorn skal lægges til Grund for Vederlagets Fordeling, Ind. M. Skr. 1 Marts 1862 Nr. 1.

l. Ang. Ydernes Indkaldelse efter Lovens § 4, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 4, 1 Marts 1862 Nr. 3 (to).

m. Kommissionens Formand kan rekvirere Matrikuludskrifter hos Amtstuen, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 i Slutn.

n. Naar en Hovedparcel forinden Kommissionsforretningen har svaret Smaaredsel ogsaa for Biparcellernes vedkommende, maa den vedblive dermed, K. og U. M. Skr. 8 Oktbr. 1862 (G. R.), 22 Maj 1863 (G. R.), 22 Marts 1872 (G. R.).

o. Ang. Vederlagets Optrævning, K. og U. M. Skr. 25 Avg. 1863, 1 Decbr. s. A. (G. R.).

p. Ang. Indretningen af de i Lovens § 5 ommeldte Udskrifter og om Beregningen af Gebyret for deres Tinglæsning, K. og U. M. Skr. 20 Maj 1864.

Tinglæsningsgebyret udredes af Kommunen, K. og U. M. Skr. 26 Febr. og 20 Maj, J. M. Skr. 4 Juni 1864.

q. Ang. Afløsning af Kvægtiende og Smaaredsel i de i Kongeriget indlemmede forhen slesvigske Sogne, L. 26 Marts 1870.

r. Ang. Vederlagets Fordeling og Optrævning i Tilfælde af Udstykning, K. og U. M. Skr. 28 Jan. 1861 (G. R.), 9 Febr. 1864.

s. At der ikke kan ske nogen Nedsættelse af det en Ejendom paalagte Vederlag for Smaaredsel, samt hvorledes Nedsættelse af Kvægtiendeverderlaget kan finde Sted, naar dette er paalagt en Ejendom med et større Beløb, end der kan tilkomme

samme efter dens Hartkorn, K. og U. M. Skr. 22 Marts 1876 (G. R.).

31. Ang. at Yderne af Præstetiende ikke ere berettigede til ensidigt at forandre Ydelsesmaaden fra Levering in natura til Betaling med Penge efter Kapitelstakst, K. og U. M. Skr. 3 Oktbr. 1893 (G. R.).

32. Ang. at en tidligere Ejer af en Fjerdedel af en Kirketiende, efter at Ejerne af de øvrige tre Fjerdedele ved en tinglæst Deklaration have frasagt sig deres Rettigheder til denne Tiende, vil kunne betragtes som Ejer af den samlede Kirketiende, lige som alle de en Kirketiende-ejer ifølge Lovgivningen paahvilende Forpligtelser fremtidigt ville kunne gøres gældende mod ham, K. og U. M. Skr. 4 Juli 1893 (Supplém. t. den lille Lovsaml.).

33. Ang. Kvægtiende- og Smaaredselsvederlagets Notering paa Panteregistrene.

a. Derom handler L. 23 Jan. 1862 (S. 514) § 9.

b. Ang. Gebyret, Ind. M. Skr. 10 Septbr. 1862, J. M. Skr. 18 Oktbr. s. A., 4 Marts 1864, Ind. M. Skr. 17 Novbr. s. A., Rev. Dep. Skr. 1 Juni 1865 § 5 a Nr. 3 (i M. T. A f. 1872 S. 103 Notén).

c. Ang. det noterede Vederlags Fordeling i Tilfælde af Udstykning og Omdeling, Ind. M. Cirk. 12 Marts 1863 Nr. 6.

Ang. hvorledes Fordelingen sker, naar Ejendommen tidligere er bleven udstykket, uden at nogen Fordeling har fundet Sted, Ind. M. Skr. 2 Juni 1863.

d. Ang. Optrævning af det fordelte Vederlag hos Parcelisterne, og at Hovedparcellisten intet Ansvar har for Biparcellerne, Ind. M. Skr. 10 Marts 1869 (D. T. S. 418). Jfr. K. og U. M. Skr. 7 Oktbr. 1853.

e. At den ommeldte Notering paa Panteregistrene skal ske saaledes, at de enkelte Tiendeydere hver for sig tilkommende Vederlag anføres, og om hvorledes der, naar Registernes Indretning ikke tillader saadan Notering, maa udarbejdes enten ny Register eller Supplementer til Realregisterne, J. M. Skr. 29 Septbr. 1876 (G. R.).

f. Hvorledes der forholdes med den angivne Notering paa Panteregistrene, naar det noterede Vederlag ikke er blevet fordelt ved en stedfunden Udstykning af Ejendommen, K. og U. M. Skr. 9 Oktbr. 1883 (G. R. — Retsskriveren havde forsømt at anføre Vederlaget i Tiendeattesten).

g. Se Tiendeattester 3.

34. Ang. Korntiendevederlagets Konstatering og Notering paa Panteregistrene.

a. Derom handler L. 23 Jan. 1862 (S. 514).

b. Ang. Paalæg til Præsterne om at lade deres Embeders Tiender konstatere og notere samt om Udredelsen af Omkostningerne derved, K. og U. M. Cirk. 19 Oktbr. 1863 (G. R.), 28 Febr. 1866 (to i G. R. og D. T. S. 402 og 404), 30 Decbr. 1869 (G. R. og D. T. f. 1870 S. 34).

c. Ang. at Kvæg- og Smaaredselstienden kun kan konstateres sammen med Korntienden, naar den ved Korntiendens Afløsning er bleven indbefattet under Vederlaget for denne, Ind. M. Skr. 9 Febr. 1864, K. og U. M. Skr. 2 Febr. 1866 (G. R.), 7 Decbr. 1867 (G. R.).

d. Ang. Konstatering af Tiende, der ikke er bestemt ved Forening eller Kendelse, K. og U. M. Skr. 29 April 1864 (G. R.), 25 Septbr. 1866 ad 1 (G. R.).

e. Ang. Konstatering af et Tiendevederlag, der er fastsat dels til Korn dels til Arbejde, K. og U. M. Skr. 7 Decbr. 1867 (G. R.).

f. Yderne have intet Krav paa at faa Tienden konstateret, K. og U. M. Skr. 3 Jan. 1866 (G. R.).

g. Ang. hvorledes der erholdes Oplysning om Hartkornsbrugernes Navne og Ejendommenes Matrikulsnummere og Hartkorn, K. og U. M. Skr. 19 Oktbr. 1863 ad 1 (G. R.).

h. Ang. at Brugerne af Jorder tilhørende offentlige Institutioner ikke skulde opføres paa Tiendefortegnelserne, da de paa-gældende Institutioner maatte betragtes som Tiendeyderne, K. og U. M. Skr. 13 Febr. 1864.

i. Ang. hvorledes Tienden opføres paa Fortegnelserne for Ejendomme, der ere udparcellerede, K. og U. M. Skr. 31 Marts 1864, 25 Septbr. 1866 ad 2—5 (G. R.), Ind. M. Skr. 4 April 1868 (D. T. S. 334).

For Parceller bør ikke opføres mindre Brøker end $\frac{1}{4}$ Fjerdingkar, K. og U. M. Skr. 9 Jan. 1867 (G. R.).

Ang. hvor vidt de fra en Ejendom bortsolgte Klitparceller skulde opføres med en forholdsmæssig Andel af Ejendommens Tiendevederlag, Ind. M. Skr. 9 Avg. 1871 (G. R.).

k. Ang. Ønskeligheden af, at meget store Brøker i Tiendefortegnelser reduceres, Ind. M. Skr. 30 April 1864.

l. Opmaal bør ikke opføres paa Tiendefortegnelser, K. og U. M. Skr. 14 Novbr. 1864 (G. R.).

m. Ang. at Retsbetjentene skulde tillægge Fortegnelserne

Retskraft, naar Betingelserne derfor ere til Stede, uden at undersøge Indholdets Rigtighed, J. M. Skr. 11 Juli 1864.

n. Ang. Meddelelse af Retsanmærkninger paa og Berigtigelse af Fejl i de konstaterede Fortegnelser, K. og U. M. Skr. 23 Maj 1866 (G. R.), J. M. Cirk. 18 Oktbr. s. A. (D. T. S. 1000), K. og U. M. Cirk. 8 Novbr. s. A. (G. R. og D. T. S. 1070), Skr. 20 Decbr. 1867 (G. R.), Nr. 167, 31 Maj 1872.

o. Ang. at Deklarationer til Berigtigelse af Tiendekonstate-ringsforretninger skulle tinglæses og noteres, samt ang. Gebyret derfor, K. og U. M. Skr. 27 Maj 1870 (G. R.).

Ang. Tinglæsningsgebyret og det stemplede Papir til saadanne Deklarationer, K. og U. M. Skr. 16 Oktbr. 1869 (G. R.), 28 Novbr. 1870 (Nr. 33 i Bl. 2 t. M. T. A f. 1871), J. M. Skr. Nr. 269, 29 Juli 1871, Nr. 15, 23 Jan. 1874. Jfr. nedenfor v.

p. Paa en Deklaration bør ikke meddeles Retsanmærkning om, at den ikke stemmer med Udstykningsapprobationen, naar den netop gaar ud paa at forandre den Konstatering, der er lagt til Grund for Approbationen, K. og U. M. Skr. 20 Juni 1871 (G. R.).

r. Ang. Retsanmærkningers Annulation, K. og U. M. Skr. 16 Oktbr. 1871 (G. R.).

s. Ang. at en stedfunden Konstatering kan suppleres ved Kontinuationsfortegnelser, og om Betydningen af Konstateringen, K. og U. M. Skr. 27 Juni 1876 (G. R.).

t. At den konstaterede Tiendeliste og Panteprotokollens dermed stemmende Angivelse af Tiendens Størrelse af en Ejendom maa være afgørende, saaledes at en derfra afvigende Angivelse i vedkommendes Skøde ikke kan komme i Betragtning, K. og U. M. Skr. 17 Novbr. 1886 ad 1.

u. Ang. hvorledes Omdeling paa nogle Ejendomme af det dem efter Konstateringen paahvilende Tiendevederlag kan tillades og foregaa, K. og U. M. Skr. 28 Maj 1890 (G. R.).

v. Ang. at en Berigtigelse af en i den konstaterede Tiendeliste indløbet Fejl kun vil kunne ske med Samtykke af samtlige i Tiendeforholdet interesserede Parter, saaledes at der af hver af de tiendepligtige Parcelejere efter stedfundet Omfordeling at det berigtigede Tiendevederlag udstedes en af Sognepræsten medunderskrevet Deklaration om den de vedkommende Ejendomme retteligt paahvilende Tiende, hvilken Deklaration derefter bliver at tinglæse og notere paa Ejendommens Konto i Registeret til Skøde- og Panteprotokollen, K. og U. M. Skr. 25 Juli 1896 (G. R.). Jfr. foran o.

x. Ang. Tiendevederlagets Fordeling i Tilfælde af Udstykning, Ind. M. Cirk. 15 Marts 1862, 12 Marts 1863, Skr. 8 Decbr. 1863.

Ang. hvor vidt Tiende og Smaaredselsvederlaget kan fordeles under et, K. og U. M. Skr. 1 Oktbr. 1866 (G. R.).

Foregaar uden Tiendetagerens Medvirkning, samt om hvorledes denne skal komme til Kundskab om de skete Fordelinger, K. og U. M. Skr. 29 Juli 1874 (G. R.).

Om hvorledes Præsterne skulle faa Kundskab herom, og at det ikke vil blive paalagt Retsbetjentene at kommunikere dem Udstykningsapprobationerne, K. og U. M. Skr. 11 Jan. 1878 (G. R.).

At det konstaterede Vederlag for en af flere særskilte Matrikulsnummere bestaaende Ejendom maa, naar disse Nummere adskilles, fordeles efter Hartkornet, og hvorledes der bliver at forholde, naar dette ej er iagttaget ved Udstykningen, K. og U. M. Skr. 23 Maj 1878 (G. R.).

Ang. at Tiendevederlag, der er mindre end $\frac{1}{2}$ Fjerdingskar, ikke kan fordeles ved Udstykning, og hvorledes der skal forholdes med sammes Overførelse paa en enkelt af Parcellerne, Ind. M. Cirk. Nr. 60, 26 April 1893 I.

Jfr. L. Nr. 81, 11 Maj 1897 §§ 12, 15.

Se videre Hartkornsattester. Tiendeattester.

y. Gebyret efter L. 23 Jan. 1862 § 8:

1) Beregnes for hver paa Fortegnelsen opført Ejendom, selv om den er tiendefri, men ikke for hvert Matrikulsnummer, hvoraf den bestaar, Ind. M. Skr. 24 Novbr. 1863, J. M. Skr. 6 Maj og Ind. M. Skr. 23 Juli 1864.

2) Skal erlægges, naar Forretningen er paabegyndt, selv om den ikke fuldføres, J. M. Skr. 30 Septbr. og 27 Decbr. 1864, 1 Novbr. 1865.

3) Indbefatter Betalingen for Tinglæsningen, J. M. Skr. 30 Novbr. 1864, Ind. M. Skr. 27 Decbr. s. A.

4) Tilfalder Statskassen, naar Retsbetjenten er paa fast Gage, Ind. M. Skr. 17 Novbr. 1864, Rev. Dep. Skr. 1 Juni 1865 § 5 a Nr. 3 (i M. T. A f. 1872 S. 103 Noten).

5) Ang. hvor vidt der foruden samme skal erlægges Gebyr for Protokollationen, Ind. M. Skr. 24 Novbr. 1863, J. M. Skr. 6 Maj 1864 med Note, Ind. M. Skr. 4 Juli 1865, K. og U. M. Cirk. 28 Febr. 1866 (G. R. og D. T. S. 404).

Med Hensyn til Spørgsmaalet, om der ved Tinglæsningen af Konstateringsfortegnelser skal erlægges Gebyr for Protokollationen, mærkes J. M. Skr. 17 Jan. 1866.

6) Retsbetjenten er berettiget til Kopipenge, naar der ikke følger Kopi med, Ind. M. Skr. 20 Maj og 4 Juli 1865.

z. Se fremdeles Fæste 25 c. Kirkeprotokoller 4. Kirker 47 o (Konstatering af Kirketiende efter Bestemmelse af Tiendejernernes Majoritet). Naadensaar II 16. Smaaredsels-tiende I. Tinglæsning II A (af Skøder) 7 s.

35. Ang. Præsteenkers og entledigede Præsters Prioritet i Præstetienden for et Aars Pension, Pl. 5 Juni 1801 § 1, 5 Septbr. 1814.

36. Ang. hvor vidt Tiender kunne tjene til Sikkerhed for umyndiges Midler, K. Skr. 5 Novbr. 1814, 22 Juni 1830, 15 Febr. 1834. Se nu Adg. 12 Novbr. 1870.

37. Ang. hvor Obligationer med Pant i Præstetiender af Sogne under flere Jurisdiktioner skulle tinglæses, J. M. Skr. 3 Decbr. 1856.

38. Ang. at Tiender kunne belægges med fideikommissariske Baand, se Fideikommisser I 1 c Nr. 5.

39. Ang. Tienders Salg.

a. Ang. Tinglæsningsgebyret for Skøder og Købekontrakter paa Tiender, der sælges til Yderne selv, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 84, J. M. Skr. 26 Maj 1856.

b. Ang. at Beboerne enkeltvis maa købe deres Kirketiende, saaledes at de i Forhold til deres Hartkorn deltage i Kirkens Vedligeholdelse, K. Prom. 30 Juli 1803.

c. Ang. at Tiendeskyldshartkornet kan fordeles paa Lods-ejerne ved Paategning paa deres Ejendomsskøder, hvilke Paa-tegninger dog blive at tinglæse, K. Skr. 14 Jan. 1826.

d. Se Avktionsgebyrer I 14, 21 b Nr. 3 og c Nr. 2. Avktionsskøde 11 h. Halvprocentafgift 2, 10. Stempelaafgiften III 6 l.

e. Om Tienders Pantsætning, se Kirker 34 og 47 v, 2det Stykke.

f. Jfr. Kirker 33 og 47.

40. Ang. Tiendekorns Salg:

a. Ved offentlig Avktion, derved beregnes Gebyret efter Fr. 27 Juli 1832, K. Skr. 28 April 1846 (G. R.).

b. Ang. hvorledes Salg af offentlige Stiftelsers Tiendekorn skal ske, K. Skr. 11 Juni 1833.

41. Ang. Indkrævningen af en Tienderefusion, K. og U. M. Skr. 22 Jan. 1857 (G. R.). Se Kirker 47 m.

42. Skatter og Byrder paa samme.

a. Ved Tiendeforeninger kunne Yderne paatage sig at udrede Skatterne af Tienden, men ellers skulle de udredes af

Tiendetagerne, K. Prom. 9 Marts 1811, 3 April 1813, 19 og 26 Febr. 1814. Jfr. Rtk. Prom. 28 Decbr. 1805, K. Prom. 3 Jan. 1807.

Ang. Betydningen af en Vedtagelse om, at Yderne skulle udrede Skatterne, i Tilfælde af, at disse forandres eller eftergives, K. Skr. 15 Novbr. 1836, K. og U. M. Skr. 27 April 1865 (G. R.).

Ang. hvor vidt en saadan Vedtagelse medfører, at Tiendeyderne skulle svare Bankrenten, K. Skr. 27 April 1833.

Ang. Forpligtelse for vedkommende Tiendeyder til efter de indgaaede Tiendeforeninger at refundere Randers Hospital den af dettes Kongetiende betalte Krigsskat, J. M. Skr. 6 Juni 1866.

b. De et Præsteembede paahvilende Tiendeafgifter skulle udredes efter det tiendeydende Hartkorns Størrelse uden Hensyn til Tiendevederlaget, K. Skr. 17 Jan. 1837 ad 3.

c. Ang. hvor vidt samme skulle erlægges og fordeles efter det gamle eller det ny Hartkorn, Fr. 24 Juni 1840, K. Skr. 12 Marts 1844, F. M. Cirk. 4 Juni 1850 C. Se videre Kirker 47 d.

d. Ang. Bevisligheder for Tiendeafgiftens Beregning, Rtk. Cirk. 14 Oktbr. 1815, F. M. Cirk. 4 Juni 1850 B.

e. Landskatten, Fr. 15 April 1818 § 2, jfr. §§ 8, 9, 11, 24 Juni 1840 § 5. Se Landskat A 4.

Om den Gejstligheden forundte, men nu bortfaldne Lettelse i denne Skat, se Præstegaarde 26.

f. Bankhæftelsen, Fr. 9 Juli 1813 § 3. Se videre under Bankhæftelsen.

Om Bankhæftelsen af Gejstlighedens Tiender, se Bankhæftelsen 5 og 14.

g. Ang. hvor vidt nogle af Staten overtagne Bispetiender skulle svare Indkomstkrigsskat, Ind. M. Skr. 3 Juni 1864.

h. Se Halvandenskillingsafgift.

i. Hartkornsskatter og -byrder paa Tienderne ere dels bestemte efter det tiendeydende Hartkorn, se de ovenfor under e, f og h anførte Bestemmelser og Henvisninger, dels efter det matrikulerede Tiendehartkorn.

Det matrikulerede Tiendehartkorn skriver sig fra Matriklen af 1664, da Konge- og Kirketiender (ikke Præstetiender) bleve matrikulerede, og dette Hartkorn undergik ingen Forandringer ved Matriklen af 1688 (Mandix: Om det danske Kammervæsen S. 46—47) eller ved Matriklen af 1844, Fr. 24 Juni 1840 § 9.

Af det uprivilegerede matrikulerede Tiendehartkorn udredes en Del af Landskatten paa Konge- og Kirketiender, Fr. 15 April 1818 § 2, 10 Jan. 1823, L. om Ophæv. af flere Skatter 20 Juni 1850 § 1 i Slutn. Jfr. om de ældre Skatter, som denne Land-

skat er traadt i Stedet for, og som efter Mandix's Vidnesbyrd l. c. vare de eneste Skatter paa dette Hartkorn, Fr. 29 Novbr. 1746, 14 Maj 1768, 17 Juni 1773 og 9 Juli 1813 § 10 Nr. 2 a og c.

Den Gejstligheden ved Fr. 11 Septbr. 1822 § 3 tilstaaede Begunstigelse med Hensyn til Udredelsen af denne Skat bortfaldt ved L. om Udjævning af Hartkornsforskellen 20 Juni 1850 § 7 og L. om Ophævelse af flere Skatter af s. D. § 6.

Det privilegerede matrikulerede Konge- og Kirketiendehartkorns Fritagelse for Landskatten bortfaldt ved L. om Udjævning af Hartkornsforskellen 20 Juni 1850 § 2.

Tiendehartkornet deltager kun i de enkelte Skatter, som udtrykkelig ere lagte paa samme, og saaledes navnlig ikke i kommunale Afgifter, der lignes efter Hartkornet, K. Skr. 16 Septbr. 1815, 18 Oktbr. 1825.

Med Hensyn til Bornholm erindres, at der svares ingen Kongetiende, at der intet matrikuleret Kirketiendehartkorn er, men at L. om Ophævelse af flere Skatter 20 Juni 1850 § 8 har paalagt de bornholmske Kirketiender en fast aarlig Afgift til Statskassen i Stedet for den paa andre Tiender hvilende Beskatning.

Ang. Præstetiendens Skattefrihed efter L. 20 Juni 1850, og at samme kun formenes at gælde, for saa vidt Tienden oppebæres af gejstlige som Embedsindtægt, Skattedir. Skr. 11 Oktbr. 1866 (om en af en Skole ejet Præstetiende).

Jfr. ovenfor 39 c.

k. Ang. Tiendeskatternes Omsætning fra Rigmønt til Kronemønt, Skattedir. Cirk. Nr. 207, 22 Oktbr. 1874.

l. Om de særlige Byrder paa Kirketienden, se under Kirke-ejer med Henvisninger og under Kirker.

m. Se Formue og Lejlighed III 5 f. Naadensaar II 22 b (ang. deres Deling).

43. Ang. Tiendevederlagets Fortrinsret i Ydernes Bo og dets Inddrivelse ved Udpantning m. v.

a. Derom handler kgl. Indb. 18 Marts 1796, Fr. 8 Jan. 1810 § 29, 8 Juli 1840 § 2.

Ved Udpantningsloven Nr. 36, 29 Marts 1873 formenes ikke at være sket nogen Forandring med Hensyn til Beregningen af den Tid, i hvilken der ved Fr. 8 Jan. 1810 § 29 er indrømmet Fortrinsret i Tiendeyderens Bo, K. og U. M. Skr. 18 Juli 1887 (G. R.).

b. Efter Foreninger med Fæsterne, som Husbonden ikke har samtykket i, K. Prom. 2 Avg. 1800.

c. Godsejerens Forpligtelse er i Regelen kun subsidær, K. Prom. 27 Novbr. og 11 Decbr. 1813, Rtk. Skr. 15 Febr. 1817, K. Skr. 10 Maj 1823, 16 Septbr. 1826, jfr. K. Cirk. 5 Juni 1827. Se foran 19.

d. Ang. Fortrinsrettens Varighed, Rtk. Skr. 4 Jan. 1817, 6 Avg. 1825.

e. I Forholdet mellem Jorddrot og Fæster, Fr. 8 Marts 1838 §§ 2 og 3, 8 Juli 1840 § 27.

f. I Tilfælde af Yderens Konkurs, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 Kap. 2 og § 32. Jfr. K. Skr. 17 Juni 1815.

g. Ang. Udpantning for Tiendevederlaget, L. Nr. 36, 29 Marts 1873. Jfr. K. Skr. 23 Maj 1818, 2 Novbr. 1819, 17 Maj 1823, U. og Skoledir. Skr. 14 Avg. 1824, K. Skr. 6 Avg. 1825, 23 Septbr. 1826, Cirk. 5 Juni 1827, Pl. 31 Oktbr. s. A., Fr. 2 Juni 1830 § 2, K. Skr. 23 Febr. 1836 ad 2 og 3, Cirk. 5 Juni 1838, Skr. 19 Febr. 1839, 20 Febr. 1845, J. M. Skr. 10 Juni og 26 Avg. 1868 (D. T. S. 1083 og 1103).

At Pl. 31 Oktbr. 1829 om Værdiansættelse af Tiendekorn in natura i Tilfælde af Udpantning er afløst af den almindelige Forskrift i Udpantningslovens § 7, K. og U. M. Skr. 8 Maj 1891 (G. R. — indeholder Oplysning om en Overretsdømme). Jfr. K. og U. M. Skr. 3 Oktbr. 1893 sidste Punktum (om Værdiansættelse ved Fogedens Skøn med Bistand af Vidnerne).

h. Ang. at samtlige Tiendeydere, der staa til Restance, kunne søges ved en Stævning, K. Skr. 12 Septbr. 1818. Jfr. Bev. 31 Marts 1786 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A), Rskr. 12 Jan. 1787 (ang. de Rektoren ved Aalborg lærde Skole. tillagte Tiender).

i. Se Udpantning II 16 (Tiendeyderens Bopæl ubekendt).

44. Slagelse Hospitals, Ob. Br. 16 Marts 1661, Rskr. 3 Avg. 1798, 22 Decbr. 1812 § 8, Approb. 8 Novbr. 1814.

45. Ang. Fremvisning af Adkomst paa Præsternes Kongetiende i Aalborghus Len, Rskr. 24 Juli 1667.

46. I Lolland-Falsters Stift, Bef. 15 Marts 1687, Fr. 1 Juli s. A., 17 April 1688, Rskr. af s. D., 29 Maj 1688, K. Skr. 9 Juni 1829, 19 Juni 1832.

47. Ang. Kvægtienden i Viborg, Aalborg og Ribe Stifter, Rskr. 20 April 1686, 21 Juli 1688.

48. Ang. Universitetets Kongetiende af Sortebrødregaard, Resl. 30 Novbr. 1697.

49. Paa Møen, Ob. Br. 25 Febr. 1663, Rskr. 3 Oktbr. 1685, Fr. 3 Jan. 1702.

50. Til Hørning Hospital og andre af Herringholm, Tustrup og Essenbæk Stamtods, Rskr. 30 Oktbr. 1782.

51. Paa Ærø og i andre forhen slesvigske Distrikter.

a. Om Tiendeforholdene paa Ærø handler K. Prom. 25 Jan. 1777, Rtk. Prom. 13 Novbr. 1802, K. Skr. 30 Avg. 1817, Fr. 7 Novbr. 1832 § 7, Rskr. 29 Juli 1857.

b. Ang. Ordningen af Tiendeforholdene paa Ærø og i nogle forhen blandede Sogne i Ribe Stift, L. Nr. 26, 11 Febr. 1871.

c. Ang. at Beboerne af et i Kongeriget indlemmet forhen slesvigske Distrikt (Obbekær) ikke ved Indlemmelsen ophøre at være tiendepligtige til den tidligere, nu under Tyskland hørende Sognekirke (Fohl), hvorfor Tienden indtil videre skal indbetales til Stiftsøvrigheden, K. og U. M. Skr. 14 Jan. 1882 (G. R.).

d. Se foran 30 q.

52. I Tørninglen, derom handler K. Prom. 14 Jan. 1786, 28 Juni 1788, Resl. 15 Decbr. 1824, K. Skr. 20 April 1843, 17 Febr. 1844, Resl. 15 Maj 1846.

53. Paa Bornholm.

a. Ang. Indvaanernes Frihed for Kongetiende, Forkl. 21 Septbr. 1770.

b. Ang. Reglerne for Tiendens Svarelse, K. Prom. 5 Decbr. 1789, Skr. 5 Novbr. 1816.

c. Se foran 42 i, næstsidsste Stykke.

54. Paa Færøerne.

a. Af Faar og Uld, Fr. 30 Maj 1691 § 8, Resl. 24 April 1833 (Mygenæs).

Ang. Afhændelse af Kongens Tiendeuld til Arbejdsskolen i Thorshavn, Resl. 23 Marts 1836.

b. Ang. dens Ydelse for Fremtiden, Rskr. 6 Novbr. 1776.

c. Af Korn, Fisk og Sælhundede, K. Skr. 20 Avg. 1833, 29 Marts 1842.

d. Af Grindfangsten, Reglm. 5 Febr. 1872 §§ 20 a og 30 (Nr. 7 i Till. t. Lovt.).

e. Til Statskassen m. v., dens Erlæggelse efter Kapitalstakt, L. 1 Maj 1868 § 6. Jfr. L. 16 Febr. 1856 § 2.

f. Fisketienden ophæves, og en Erstatning derfor af Statskassen til de tiendeberettigede, L. Nr. 44, 30 Marts 1892 Kap. III.

55. Paa Island.

a. Derom handler Adg. 17 Juli 1782 (i Reskriptsaml. 1ste Del).

Ang. Forstaaelsen af Adg. 17 Juli 1782 § 5, K. Skr. 14 Decbr. 1822.

Ang. Forandring af Adg. 17 Juli 1782 § 7, Pl. 18 Marts 1853. Jfr. K. Skr. 28 Oktbr. 1847.

b. Ang. Evaluation af Tiende paa det beneficerede Gods, K. Prom. 29 Jan. 1785.

c. Ang. Straf for Tiendesvig, Pl. 1 Septbr. 1786.

d. Som ikke udredes i det fastsatte Naturale, betales efter Kapitelstaksten, Fr. 16 Juli 1817, jfr. K. Skr. 28 Oktbr. 1847, Pl. 18 Marts 1853.

e. Af umyndiges Midler, K. Cirk. 3 Marts 1819.

f. Ang. Repstyreres og verdslige Embedsmænds Forpligtelse at svare samme af Gods og Løsøre til Kirke, Præst og fattige, K. Skr. 25 Maj 1824, 20 Oktbr. 1840.

g. Til Fattiggassen af løst og fast Gods og af Fiskefangst, Reglm. 8 Jan. 1834 § 14 Nr. 2 og 4, Resl. 27 April 1836.

Ang. hvor vidt Tiende til de fattige skal ydes af Kirke- og Klosterjorder, K. Skr. 4 Oktbr. 1831.

Ang. hvor vidt Tiende til de fattige skal svares af Kongens og Kirkens Jorder, K. Skr. 18 Maj 1843.

h. Af Inventarie-Kvilder og udlejede Kreaturer, Fr. 14 Maj 1834.

i. Af Jordejendomme, skal opkræves og erlægges efter den ny Jordebog, Fr. 1 April 1861.

k. Kongetienden er ophævet, L. 14 Decbr. 1877 (Nr. 31 i Till. t. Lovt.) § 1.

l. Paa Vestmannøerne, L. af s. D. (Nr. 35 ibd.) §§ 1, 2.

m. Til Abæjar Kirke, L. af s. D. (Nr. 37 ibd.) § 1.

n. Løsegodstiende (til de fattige, Kirke og Præst) er indført ved Lov 12 Juli 1878 (Nr. 13 ibd.).

Tillæg til L. om Løsegodstiende 12 Juli 1878 (Nr. 13 i Till. t. Lovt.), L. 24 Novbr. 1893 (Nr. 40 ibd. — ang. Tienden af Dampskibe, hvormed drives Fiskeri eller Hvalfangst). — Ved bemeldte Lov jfr. fremdeles L. om Hundeskatten 22 Maj 1890 (Nr. 20 ibd.) §§ 2, 3, L. om Broerne over Ølfusaa og Thjorsaa 24 Novbr. 1893 (Nr. 37 ibd.) § 2.

Forandring i L. 12 Juli 1878 om Løsegodstiende, L. 6 April 1898 (Nr. 9 ibd.).

56. En Udsigt over det danske Tiendevæsen blev tilstillet den storbritanniske Regering, K. Skr. 17 Decbr. 1833.

57. Oplysninger om Tiendebyrdens nuværende Tilstand blev indhentet ved Ind. M. Cirk. Nr. 169, 26 Juni 1872 og Nr. 120, 20 Juli 1888 med Skema.

58. Brevveksling, der i Nyderens eller Yderens Interesse finder

Sted om Præstetienden, maa ikke frigøres paa Statens Bekostning, Adg. Nr. 178, 6 Septbr. 1888 § 3 Nr. 5.

59. Om Ejendomsretten over Kirketienden og de dermed forbundne Rettigheder og Forpligtelser, se Henvisningerne under Kirkeeejer, fornemlig Artiklen Kirker.

60. Om Kirkeafgift af Huse, se Kirker 45 t, aa.

61. Specielle Bestemmelser derom, se under Pastorater.

Se Fisketiende. Høstdag I. Legater II B II 1677 (Legat af Konge- og Kirketienden i Virket). Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871 17 (yder ikke Laan mod Sikkerhed i Præstetiende). Naadensaar II 15 m og 16 m. fl. Opmaal. Pebersvende. Præster VIII (deres Pension) 10. Skolelærere VI D 10 (Husmandstiende). Skove II 5 i Slutn. Smaaredsel. Smaaredselstiende.

Tiendeafløsning, se Tiende 13.

Tiendeafløsnings-Kommissærer, se Tiende 13 pp Nr. 6, 11.

Tiendeattester.

1. For særskilt Attest af Panteregistrene om den en Ejendom paahvilende Tiende betales i alt 12 Sk., L. 23 Jan. 1862 (S. 514) §§ 8, 11.

Saadanne Attester ere stempelfri, § 11 ibd.

2. Der gaa ud paa, at Tiendeberigtigelse efter L. 23 Jan. 1862 ikke har fundet Sted, derpaa er fornævnte Gebyrbestemmelse uanvendelig, og en saadan Attest maa betales efter de almindelige Sportelbestemmelser om Retsskriverattester, J. M. Skr. 22 Marts 1864 og nedenfor 3. Jfr. derimod Ind. M. Cirk. 12 Marts 1863 § 7.

Derimod er en saadan Attest stempelfri efter Indenrigsministeriets Fortolkning af L. 1862 § 11 ibd. Jfr. dog nedenfor 3.

3. L. 1862 §§ 8, 11 komme kun til Anvendelse, naar Tienden er noteret paa den i sammes § 5 ommeldte Maade, J. M. Skr. 14 Marts 1865 (ang. Attester om Fæstesteders Tiendebyrder i en Jurisdiktion, hvor Register over Fæstebreve ikke føres, og Notering efter Loven paa Registeret følgerig heller ikke har kunnet ske for saadanne Ejendommens vedkommende).

4. Til Brug ved Udstykning skulle omfatte samtlige de i L. 1862, følgerig ogsaa i sammes § 9 ommeldte Tiender, Ind. M. Cirk. Nr. 75, 3 April 1872 § 5, jfr. Ind. M. Cirk. 15 Marts 1862, 12 Marts 1863 § 7. Jfr. nedenfor 7.

5. Ang. at Retsskriveren ikke deri er pligtig at angive de paa-gældende Ejendommens Hartkorn, undtagen hvor det er nødvendigt til en nøjagtig Betegnelse af disse Ejendomme, Ind. M. Skr.

Nr. 135, 1 Juli 1874 (den der nævnte Skr. 4 Septbr. 1872 findes ikke i Samlingerne).

6. Ang. disses Affattelse, naar Tiendevederlagene ere konstaterede og noterede pr. Tønde Hartkorn, Ind. M. Cirk. Nr. 60, 26 April 1893 i Slutn.

7. Skulle medfølge Andragender om Udstykningsapprobation, L. Nr. 81, 11 Maj 1897 §§ 12, 15.

Se Hartkornsattester. Sporteljournal 8. Tiende 33 f. **Tiendekommission.**

I. Amtstiendekommissionerne.

1. Derom handler, Fr. 8 Jan. 1810 §§ 28 ff, L. 14 April 1852, Resl. 11 Decbr. 1852 (f. Ærø), L. 12 Decbr. 1860, Nr. 26, 11 Febr. 1871 (f. Ærø og nogle blandede Sogne i Ribe Stift).

2. Ang. Tiendekommissionsdistrikterne:

a. I Aalborg Amt, Resl. 28 Marts 1855.

b. I Aarhus (og Skanderborg) Amt, Resl. 27 Maj 1824, 16 Maj 1855.

c. I Frederiksborg Amt, Resl. 1 April 1854.

d. I Hjørring Amt, Resl. 28 Febr. 1854, 30 Decbr. s. A., 3 Juli 1855 (D. T. S. 575).

e. I Holbæk Amt, Resl. 28 Febr. 1854.

f. I Maribo Amt, Resl. 20 Marts 1854.

g. I Præstø Amt, Resl. 14 April 1854.

h. I Randers Amt, K. Prom. 9 Oktbr. 1813.

i. I Ribe Amt, Resl. 17 Septbr. 1854.

k. I Ringkøbing Amt, Resl. 8 Marts og 19 Maj 1854.

l. I Sorø Amt, Resl. 13 Juli 1819.

m. I Thisted Amt, Resl. 22 Marts 1855.

n. I Vejle Amt, Resl. 11 Maj 1855.

o. I Viborg Amt, Resl. 27 Maj 1824, 22 Juni 1854.

3. Regler til lagttagelse af samme ved Forhandlinger og Kendelsers Afsigelse, K. Prom. 23 Febr. 1811, 6 Febr. 1813 (to), Cirk. 28 Jan. 1817, Skr. 7 Novbr. 1837 ad 1 og 2, Cirk. 26 Avg. 1840 ad 1, Ind. M. Skr. 29 Juli 1854, Cirk. 2 Jan. 1855, Skr. 22 Decbr. s. A. Se i øvrigt Tiende.

4. Ang. hvor vidt den kan foretage Forretninger, naar den er ufuldtallig, K. Skr. 3 Marts 1827, Ind. M. Skr. 13 Juni 1854.

5. Dens Kendelser angaaende Tiender, som tilhøre Kirker og gejstlige Embeder, bør straks begæres beskrevne og indsendes til Kirke- og Undervisningsministeriet til Approbation eller Appel, K. og U. M. Cirk. 8 Septbr. og 15 Decbr. 1854.

6. Underretning om ikke paaankede Kendelser af samme blev forlangt ved K. Cirk. 8 Marts 1817.

7. Ang. Betalingen til samme samt Befordringsgodtgørelse.

a. Kunde inddrives ved Udpantning, K. Skr. 1 Oktbr. 1814, 6 Maj 1815, Pl. 25 Maj 1816, K. Skr. 15 Avg., 12 Septbr. og 31 Oktbr. 1826, Pl. 12 Marts 1828 § 1.

b. Udskrift af Forhandlingerne kan ikke nægtes, fordi Omkostningerne ikke ere erlagte, K. Skr. 6 Maj 1815 ad 2, 16 Novbr. 1816 ad 1.

c. For Udskrifter, K. Skr. 16 Novbr. 1816 ad 2, 2 Avg. 1817, 27 Febr. 1836 ad 1, jfr. K. Skr. 2 Septbr. 1828.

d. Skal erlægges, skønt Kendelsen appelleres, K. Skr. 2 Avg. 1817.

e. Ang. af hvem Omkostningerne skulle erlægges, og hvorledes de fordeles, K. Skr. 10 Febr. 1818, 8 Avg. 1820 ad 2, 31 Decbr. 1825, 12 Avg. 1826, 31 Oktbr. s. A., 29 Juli 1834, 5 Jan. 1836, Ind. M. Skr. 22 Decbr. 1855.

f. Kan forlanges forud, K. Skr. 12 Septbr. 1826. Jfr. K. Skr. 1 Oktbr. 1814.

g. Betaling kan ikke fordres for Oplysningers Meddelelse til den overordnede Tiendekommission, K. Skr. 16 Juni 1827.

h. Diætpenge, Pl. 17 Decbr. 1812 § 7, 9 Juli 1813 § 3, K. Cirk. 26 Avg. 1840 ad 2, Ind. M. Skr. 23 Septbr. 1854, 4 Avg. 1855.

i. Befordring og Befordringsgodtgørelse, K. Cirk. 22 Avg. 1826, Skr. 3 Marts 1827.

k. Ang. Anker over deres Regninger m. v., Pl. 12 Marts 1828.

8. Tiendekommissærer kunde vente at benaades med Rang, K. Cirk. 1 Juni 1816.

9. Deres fuldskrevne Protokoller skulle indleveres til Kancelliets Arkiv, K. Cirk. 24 Maj 1828, jfr. L. 14 April 1852 § 20.

10. De før L. Nr. 26, 11 Febr. 1871 oprettede Tiendekommissioner ophæves, Resl. 31 Decbr. 1864, jfr. L. 14 April 1852 § 21, 12 Decbr. 1860 § 4, jfr. § 6.

11. Se Sagførere II 3 e (at de kunne være Tiendekommissærer).

II. Den overordnede.

1. Derom handler Fr. 8 Jan. 1810 § 28 Nr. 5, L. 14 April 1852 §§ 15, 16, 19—21, 12 Decbr. 1860 § 4, Nr. 26, 11 Febr. 1871 §§ 8 ff (f. Ærø m. v.).

2. Kan ikke underkende Amtstiendekommissionens Kendelser uden Paaanke, K. Skr. 13 Juni 1826.

3. Ang. Sagers Indankning for og Paakendelse af samme, Pl. 12 Marts 1828, K. Skr. 17 Novbr. 1840 ad b, Ind. M. Cirk. 12 Febr. 1861.

4. Ang. Omkostningerne ved samme og dens Henlæggelse under Indenrigsministeriet, Resl. 29 Juli 1849 (G. R.).

5. Ang. hvor vidt dens Kendelser have tilbagevirkende Kraft, Ind. M. Skr. 3 April 1860.

6. Den før L. Nr. 26, 11 Febr. 1871 bestaaende overordnede Tiendekommission ophæves, Resl. 31 Decbr. 1864, jfr. L. 14 April 1852 § 21, 12 Decbr. 1860 § 4.

7. Se foran I 7 g.

III. Kommissioner og Overkommissioner til Afløsning af Kvægtiende og Smaaredsel.

1. Derom handler L. 19 Febr. 1861 (S. 221) §§ 3 ff.

2. Ang. hvor vidt afgiftsberettigede kunne beskikkes til Medlemmer af Kommissionerne, K. og U. M. Skr. 27 Juni 1861.

3. Til Medlemmer deraf kunne vælges Mænd udenfor Distriktet, Ind. M. Skr. 20 Avg. 1861.

4. Kommissionens Formand skal ikke foranledige dens to andre Medlemmer valgte, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 2.

5. Kommissionens Medlemmer kunne ikke fordrø Befordring in natura i Stedet for Befordringsgodtgørelse, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 3.

6. Naar den ydelsesberettigede udebliver efter anmeldt lovligt Forfald, maa Omkostningerne ved det forgæves Møde fordeles efter L. 19 Febr. 1861 § 10, Ind. M. Skr. 1 Marts 1862 Nr. 2.

7. Ang. hvor vidt Kommissionen kan inddrage Betalingen til en Skriver under Omkostningerne, Ind. M. Skr. 18 Juni 1861 Nr. 5.

8. Ang. Beregningen af Diæter til Kommissionens Medlemmer, Ind. M. Skr. 25 Febr. 1862.

9. Kommissionen kan ikke paakende Spørgsmaal om dens Medlemmers Regninger, J. M. Skr. 26 Juni 1862.

IV. Kommissioner til Afløsning af Tiende efter L. Nr. 102, 8 Maj 1894.

1. Om Tiendeafløsningskommissærer, L.s §§ 9, 12, 16.

2. Vejledning ved Udførelsen af Tiendeafløsningsforretninger, Ind. M. Cirk. Nr. 252, 26 Novbr. 1894.

3. Retsskrivernes Opmærksomhed henledes paa den under 2 ommeldte Vejledning, hvorhos Retsskriverne anmodes om at bistaa Tiendeafløsningskommissæerne, Ind. M. Cirk. Nr. 253 af s. D.

4. Instruks for Tiendeaflysningskommissionerne, Nr. 31, 12 Febr. 1895.

5. Jfr. Tiende 13 pp.

Tiendelaan, se Tiende 13 pp Nr. 7.

Tiendepenge, se Sjette- og Tiendepenge.

Tiendeskatter, se Tiende 42.

Tiendesvig, se Tiende 3, 55 c (Island).

Tiendeol.

1. Derom handler D. L. 2—23—12, Resl. 10 Juli 1731 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Tiende), Rskr. 27 Juli 1742 (f. Ærø), 27 Juli 1771 (f. Lolland).

2. Bør gives, hvor Tienden ydes in natura, men bortfalder, hvor den er afløst, K. Skr. 24 Juli 1813, 10 Decbr. 1814.

Er bortfalden ved Fr. 8 Jan. 1810 § 35, K. Skr. 29 April 1815, 12 Jan. 1847 i Slutn. (G. R.).

Tiggere, se Betlere—Betleri.

Tilbageførelse (Tilbagebetaling) paa Skifte.

1. Arvingers, af det dem udlagte eller udbetalte:

a. For Kreditorernes Skyld, omhandles i Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 61, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 60 (f. Isl.). — D. L. 5—4—9 og 10 ere hævede, fornævnte L. 1874 § 61, jfr. Adg. f. Færøerne Nr. 30, 14 Jan. 1876 Nr. 18.

b. Naar Skiftet fra privat overgaar til offentlig Skiftebehandling, og Tilbageførelsen er nødvendig til Skiftets Berigtigelse, fornævnte L. 1874 §§ 75, 80, 1878 §§ 74, 79.

2. Hustruens, af det hende ved Skifte af Fællesboet i Tilfælde af Skilsmisse eller Separation udlagte, til Kreditorernes Fyldestgørelse, se L. 1874 § 68, 1878 § 67.

3. Se Værneting II 18 (for Søgmaal hertil).

Tilbageholdelsesret.

1. Konkursboers og andre Boers, derom handler L. 25 Marts 1872 § 6, jfr. § 146 (om Tilbageholdelsesret imod Boer synes Loven ikke at indeholde nogen Bestemmelse), jfr. L. 30 Decbr. 1858 (S. 737) §§ 10, 16, Nr. 51. Jfr. nedenfor 3.

2. Optagerens, af optagne Kreaturer, L. Nr. 53, 25 Marts 1872 § 4. Jfr. den ved sammes § 15 ophævede L. 29 Marts 1867 § 19. Adg. f. St. Croix 9 Juli 1886 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) §§ 6, 9, f. St. Thomas og St. Jan 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) §§ 6, 9.

3. Naar nogen i et Dødsbo eller andet Bo, der ikke behandles som Konkursbo, paastaar Udlevering af Genstande, kan Skifträtten gøre Udleveringen afhængig af, at vedkommende opfylder sine Forpligtelser i den Anledning mod Boet, Skiftel. Nr. 155

30 Novbr. 1874 § 36, jfr. 56, 57, 82, 83. — Paa Island er den samme Regel givet for alle Boer, ogsaa Konkursboer, Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 35, jfr. §§ 55, 56, 81, 90, 91. Jfr. ovenfor 1.

4. Postvæsenets, derom handler Postl. Nr. 57, 5 April 1888 § 27, jfr. Postadg. Nr. 179, 7 Septbr. s. A. II § 16. Jfr. tidligere L. Nr. 9, 7 Jan. 1871 § 27.

5. Ved flere af de under Havne og Skibsbroer VIII samt Jernbaner B og C anførte enkelte Reglementer tillægges der Havnen osv. Tilbageholdelsesret i oplagt Gods for tilgodehavende Afgifter af samme.

6. Skipperens i Gods, naar Fragt m. v. ikke er betalt, derom handler Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 155, jfr. § 157, og om Passagergoods, § 173.

7. I Skib og Gods, hvorpaa der hviler ubetalte Havaribidrag, § 217 ibd., eller ubetalt Bjergeløn, § 229 ibd.

8. Har Magistraten over Kreaturer, hvoraf Afgifterne til Københavns Kvægtorv ikke ere betalte, Reglm. 1 April 1895 § 13 (Supplm. t. den lille Lovsaml.).

Se Havneafgifter A 18 (Toldvæsenets Tilbageholdelsesret af Skibspapirer). Sagførere I A 6 d.

Tilbagekøbsret, se Stempelafgiften III 6 r Nr. 5.

Tilbagesøgningsret, se Vindikationsret.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor vidt Ydelser, der ere erlagte imod Lovgivningens Forbud, kunne tilbagesøges af Yderne, kan mærkes Fr. 6 Oktbr. 1753 §§ 7, 8, L. 25 Juni 1870 § 8 (S. 226).

Tilbud, lovligt.

1. En Debtors af den skyldige Ydelse, om Virkningen deraf, se Lovmaal 1. Jfr. ogsaa Fr. 9 Febr. 1798 § 1.

2. Ang. hvor vidt det kan afværge Eksekution af Forlig, L. f. Island 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 5.

Tilforordnede, se Assessorer.

Tilgangslistes over Værnepligtige.

1. Ang. deres Affattelse saa vel ved Lægdsforstanderierne som ved Udskrivningskresene, samt at Lægdsforstanderne maanedlig skulle indsende dem til Udskrivningschefen, J. M. Cirk. 31 Decbr. 1861. Jfr. Fr. 20 Juni 1788 § 12, K. Prom. og Cirk. 18 April 1795, J. M. Cirk. 19 Juli 1852, 24 Decbr. 1858.

2. Lægdsforstandernes, til Lægds- og Sørullen, Skema dertil, J. M. Cirk. 31 Decbr. 1869 I (D. T. f. 1870 S. 35).

3. Tilgangslisten til Rullen for det følgende Aar skal være dan-

net d. 1ste Novbr., samt ang. det anmeldte 17aarige Mandskabs Optagelse paa samme, J. M. Cirk. Nr. 284, 31 Avg. 1871. Jfr. fornævnte Cirk. II.

4. Af- og Tilgangslistes:

a. Til Forfattelsen deraf kan Lægdsforstanderen fordrø, at Lægdsmandene skulle møde hos ham, og disse Rejser behandles som Amtsrejser, Fr. 26 Juni 1844 § 4 Nr. 15.

b. Skulle ikke underskrives af Lægdsmandene, J. M. Cirk. 26 April 1859.

c. Se Lægdsruller 12 og 16.

Jfr. Afgangslistes.

Tilgift maatte ikke gives i Khvvn. af Brændevinsbrændere, Lavsart. 27 Oktbr. 1741 § 15, Tobakspindere, Lavsart. 11 Maj 1750 § 9, og Urtekræmmere, Pl. 9 Novbr. 1750.

Tilhjemlingsed.

1. Ang. hvor vidt samme behøver at aflægges, og om Indstævningen til dens Aflæggelse, se Bestjaalne 1 og 2.

2. I Skovforbrydelsessager, skal aflægges af vedkommende Skovbetjent, Pl. 26 Juli 1837 § 6. Jfr. L. 10 Febr. 1866 § 234, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 236.

Tilhold, se Polititilhold.

Tilkøbsafgift af Skibe, se Skibe 9, næstsidske Stk.

Tillidsmænd (Likvidatorer, Administratorer). Ang. Firmategning, naar en Forretning stilles under saadannes Bestyrelse med Ret for dem til at tegne Firmaet, L. Nr. 23, 1 Marts 1889 § 15.

Tillysningsbog, se Lysning 5.

Tillægseksamen.

1. For dem, der have taget almindelig Forberedelseseksamen eller Realafgangseksamen af højere Grad og tillige polyteknisk Adgangseksamen eller Landinspektør- eller Skovbrugseksamen, for polytekniske Kandidater med 1ste og 2den Karakter, Løjt- nanter, der have bestaaet Afgangseksamen ved Officersskolens næstnyngste Klasse, og dem, der have bestaaet Overgangsprøven fra yngste til ældste Klasse ved Søofficersskolen, — naar de ville indskrives som akademiske Borgere ved Universitetet, Bkg. 2 April og 6 Oktbr. 1869. Disse Bkg. ere hævede, jfr. nedenfor 2.

Meddelt en Seminarist Tilladelse til at indstille sig til denne Eksamen, K. og U. M. Skr. Nr. 78, 7 Marts 1872.

2. For a) dem, der have taget almindelig Forberedelseseksamen ved Universitetet eller Realafgangseksamen, begge af den højere Grad (nu den ny Forberedelseseksamen, se dette Rubrum II), tillige med enten polyteknisk Adgangseksamen i Matematik, Land-

inspektør- eller Skovbrugseksamen ved Landbohøjskolen, b) polytekniske Kandidater, c) Løjtnanter, der have bestaaet Afgangseksamen fra Officersskolens næstyoungste Klasse. d) dem, der have bestaaet Overgangsprøven fra yngste til ældste Klasse ved Sø-officersskolen, samt e) dem, der enten have bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen for studerende Disciple ved en lærd Skole eller Skolelærereksamen og derefter den i Bkg. Nr. 124, 26 Septbr. 1872 Post 3, jfr. nedenfor 3, bestemte Prøve, naar de derhos have bestaaet den polytekniske Adgangseksamen i Matematik eller en af de andre under a) nævnte Eksaminer, — naar de ville erhverve akademisk Borgerret ved Universitetet enten i sproglig-historisk Retning eller i matematisk-naturvidenskabelig Retning, Bkg. Nr. 78, 22 Maj 1874. — Bkg. 2 April og 6 Oktbr. 1869 ere hævede, § 9 ibd.

3. For dem, der have Skolelærereksamen, for at erhverve de med almindelig Forberedelseeksamen af højere Grad forbundne Rettigheder, Bkg. Nr. 124, 26 Septbr. 1872 Nr. 3. Jfr. K. og U. M. Skr. 6 Oktbr. 1870 (Nr. 13 i Bl. 2 til M. T. A f. 1871), Nr. 149, 22 April 1871, Nr. 177, 13 Juni 1872.

4. For dem, der have matematisk-naturvidenskabelig Afgangseksamen, naar de ville indstille sig til den teologiske eller den fuldstændige juridiske Embedseksamen, L. Nr. 64, 1 April 1871, Adg. Nr. 91, 1 Juli 1872. Ang. Erlæggelse af en Kendelse af dem, der indstille sig til samme, K. og U. M. Resl. Nr. 101, 31 Maj 1876.

5. Ang. Betingelserne for at opnaa admissus ved de ved Adg. om Skoleembedseksaminer Nr. 162, 25 Oktbr. 1883 A § 7 indførte Tillægseksaminer, Bkg. Nr. 37, 21 April 1884 § 2. Jfr. nedenfor 6.

6. For a) teologiske Kandidater og dem, der have underkastet sig en Magisterkonferens i et af de under det filosofiske Fakultet hørende Skolefag, b) dem, der have underkastet sig saadan Konferens i Astronomi eller Kemi samt polytekniske Kandidater, og c) dem, der have underkastet sig Magisterkonferens i Naturhistorie eller Geografi — for at kunne erhverve samme Adgang til Skoleembeder, som Skoleembedseksaminerne give, Bkg. Nr. 165, 31 Decbr. 1889. Jfr. Adg. Nr. 162, 25 Oktbr. 1883 § 7.

7. Bevilget, at en Person, der havde Realafgangseksamen af lavere Grad, maatte indstille sig til Adgangseksamen ved den polytekniske Læreanstalt, efter at han i Lighed med, hvad der er tilstaaet dem, der have taget Skolelærereksamen, ved Bkg. Nr. 124, 26 Septbr. 1872, havde suppleret bemeldte Realafgangseks-

amen med en Prøve i Engelsk og Fransk, K. og U. M. Skr. Nr. 177, 20 Juni 1873.

8. Tillægseksaminerne til Erhvervelse af akademisk Borgerret

a. Give Adgang til Tandlægeskolen, Regul. Nr. 45, 1 April 1889 § 3.

b. Ang. at de Prøver i Latin eller i Latin og Græsk, hvormed Forberedelseseksamen kan suppleres, kunne tages samtidig med denne Eksamen, og at ligeledes de tvende Tillægsprøver (nemlig til Erhvervelse af almindelig Forberedelseseksamen og til Erhvervelse af akademisk Borgerret) for Seminarister kunne tages i samme Eksamenstermin, K. og U. M. Cirk. 107, 28 Maj 1889 Nr. 6.

c. Tilladt en Person, der havde bestaaet Afgangsprøven ved Flaadens Skibbygnings- og Maskinskole, at indstille sig dertil i matematisk-naturvidenskabelig Retning, K. og U. M. Skr. Nr. 254, 13 Oktbr. 1890. Ligeledes en Person, der havde bestaaet den udvidede Skolelærereksamen, K. og U. M. Skr. Nr. 90, 11 Marts 1891.

9. De forskellige, der kunne tages ved de lærde Skoler og Realskolerne, jfr. med Hensyn til dem Bkg. om Eksamensprotokoller Nr. 12, 17 Jan. 1891.

10. Tillægsprøver for dem, der ville indstille sig til Adgangs-eksamen ved den polytekniske Læreanstalt, til Medhjælpereksamen ved den farmaceutiske Læreanstalt eller til de ved Veterinær- og Landbohøjskolen foreskrevne Prøver for Skovbrugs-, Landinspektør- og Dyr lægeelever, eller som ville optages paa Tandlægeskolen, Anordn. Nr. 42, 1 Marts 1895 § 2.

11. Ang. Betingelserne for at supplere almindelig Forberedelseseksamen og Skolelærereksamen til at gælde lige med 4de Klasses Eksamen, K. og U. M. Skr. Nr. 280, 28 Novbr. 1896.

Se Forberedelseseksamen II 7, 8. Juridisk Eksamen 16 (for juridiske Kandidater, der ville tage statsvidenskabelig Eksamen). Jfr. under Skoler I A 8.

Tillægsstraf.

1. Oplyses det, efter at nogen er dømt for en eller flere Forbrydelser, at han da tillige havde begaaet andre Forbrydelser, bliver der under en ny Sag at idømme ham en Tillægsstraf, svarende til den Strafforhøjelse, som de saaledes senere oplyste Forbrydelser vilde have medført, hvis de vare blevne inddragne under den ældre Sag, L. 10 Febr. 1866 § 64, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 65.

2. For saa vidt den skyldige paa den Tid, Dommen falder i

den ny Sag, endnu ikke har udstaaet den ham tidligere idømte Straf, og denne bestaar i Strafarbejde, kan saadant idømmes ham som Tillægsstraf i kortere Tid end den for Strafarbejde ellers foreskrevne korteste Tid, ibd.

3. Idømmes ved Gerningsstedet, se den under Værneting II 29 h anførte Skr. Nr. 322, 1872 med Note.

Se Forbedringshusarbejde 5.

Tilnavn, se Navn 1, 3, 12.

Tilregnelighed, derom handler Straffel. 10 Febr. 1866 Kap. 3, 25 Juni 1869 Kap. 3 (f. Isl.). Det nærmere herom maa søges under de enkelte Artikler, saa som Afsindige, Børn osv.

Tilsigelse, se Indkaldelse. Stævning.

Tilstaaelse (Bekendelse).

1. Om egen Bekendelse handler D. L. 1—15.

2. Præsterne skulle formane de Fanger, som sidde paa deres Liv i Fængsel, til Sandheds Bekendelse, Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 6 Art. 4. Jfr. Fr. 13 Marts 1761 §§ 3—5.

3. Delinkventers for Retten, bør altid ske uden Baand og Tvang, Fr. 21 Maj 1751 § 2, jfr. Fr. 30 Decbr. 1771 § 10 med Note smh. med Rskr. 6 Decbr. 1837. Se nedenfor 7.

Enhver voldsom Behandling, der har til Hensigt at tvinge den tiltalte til Bekendelse, skal være afskaffet paa Island, Rskr. 25 Juli 1808 § 9.

Der maa ikke paalægges Inkvisiter Jern for derved at bringe dem til at afgive Tilstaaelse, K. Cirk. 16 Maj 1835.

For at fremtvinge en Arrestants Tilstaaelse maa Slag af en Stok eller Tamp ikke bruges, hvorimod sliig Revselse tillodes anvendt i et Tilfælde, hvor det var aabenbart, at vedkommende i Forhørene anstillede sig som afsindig, K. Skr. 4 Jan. 1820.

Ang. Straf for den Undersøgelingsdommer, der i en Strafferets-sag anvender ulovlige Tvangsmidler for at udpresse Tilstaaelse eller Forklaring, L. 10 Febr. 1866 § 126, 25 Juni 1869 § 127 (f. Isl.).

Jfr. Forhør 3.

4. I Horsager, hvor vidt er gyldig, D. L. 3—16—15 § 1.

5. Efter at Delinkventen har afgivet samme, maa der dog ikke straks fældes Dom over ham, men al den videre Oplysning søges, som haves kan, Fr. 21 Maj 1751 § 2.

6. Inkvisitionskommissionen maatte anholde medskyldige, naar dertil hævdes god Grund, saa som egen Tilstaaelse, Fr. 30 Decbr. 1771 § 6.

7. Ang. den Betydning, der kan tillægges saadanne Tilstaael-

ser. som formedelst en eller anden Mangel ikke faa den fulde i D. L. 1—15—1 hjemlede Beviskraft, men dog ikke formedelst ulovlig Tvang eller af andre særlige Aarsager maa betragtes som aldeles ugyldige, Fr. 8 Septbr. 1841 § 5.

8. Egen, ang. Betydningen af sammes Afgivelse, se Politisager II 5 l i Slutn.

Se Bøder E 23. Selvangivelse.

Tilsynsværge.

Til at føre Tilsyn med de af Københavns Fattigvæsen udenfor København anbragte Plejebørn, om dem handler Bkg. Nr. 147, 24 Juli 1888 §§ 2 ff. Jfr. Plejebørn. 3.

Se Værger 19.

Tiltale (Paatale, Aktion).

1. Ministrene kunne for deres Embedsførelse tiltales ved Rigsretten af Kongen eller Folketinget, Grl. 28 Juli 1866 § 14 (5 Juni 1849 § 20), jfr. L. 3 Marts 1852 § 1.

Andre end Ministrene kan Kongen ved Rigsretten med Folketingets Samtykke lade tiltale for Forbrydelser, som han anser for særdeles farlige for Staten, L. 3 Marts 1852 § 1.

2. Hvor vidt kan institueres mod Rigsdagsmænd, saa længe Rigsdagen er samlet, Grl. 28 Juli 1866 § 57 (5 Juni 1849 § 61). Ang. Altingsmænd paa Island, se Forfatnsl. 5 Jan. 1874 § 32 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

3. Offentlig Paatale:

a. Skal finde Sted for de i Straffeloven omhandlede Forbrydelser, for saa vidt ikke anderledes særlig er bestemt, L. 10 Febr. 1866 § 298, 25 Juni 1869 § 300 (f. Isl.).

b. Finder kun Sted paa den fornærmedes Begæring for Forbrydelser efter fornævnte L. 1866 §§ 84, 159, 174, 175, 235, 236, 254, 263 og 278, 2det Stykke, jfr. § 212, 2det Punktum, L. 1869 §§ 85, 160, 175, 176, 237, 238, 256, 265 og 280, 2det Stykke, jfr. § 214, 2det Punktum.

Ang. at der ikke ubetinget skal ske Indstilling til Amtet, forinden et Tyveri paatales ved Politiretten som hørende under Straffelovens § 235, J. M. Skr. Nr. 67, 1 Marts 1872, jfr. K. Skr. 28 Oktbr. 1845. Jfr. nedenfor 5 i.

c. Kan bortfalde, naar den fornærmede deri samtykker eller begærer det, for Forbrydelser efter L. 1866 §§ 203, 256 og 257, jfr. §§ 135 og 136, 1869 §§ 205, 258 og 259, jfr. §§ 136 og 137.

d. Overøvrigheden kan ikke samtykke i, at Forbrydelser, der henhøre under Straffeloven, behandles politiretsvis eller som

private Sager, hvor dette ikke udtrykkelig er hjemlet i Lovgivningen, J. M. Skr. Nr. 161, 25 Maj 1872.

e. De i Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 omhandlede Forbrydelser paatales af det offentlige, Lovens § 63.

f. Finder kun Sted paa den forurettedes Begæring af visse Overtrædelser mod Mark- og Vejfreden i Vestindien (der forfølges som offentlige Politisager), Adg. 11 Juli 1883 (Nr. 10 i Till. t. Lovt.) § 20, Adg. 9 Juli 1886 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) § 21 (St. Croix), 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) § 20 (St. Thomas og St. Jan).

g. Bestemmelserne herom i det ved forel. L. Nr. 224, 2 Novbr. 1885 — se sammes § 7 — givne Tillæg til Straffeloven ere bortfaldne ved forel. L. Nr. 109, 19 Juni 1888, der hæver bemeldte Tillæg.

h. En større Del Straffesager angaaende Overtrædelser af Søløven forfølges ikke af det offentlige, med mindre det begæres af den forurettede, Skipper eller Reder, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 311.

4. Privat Paatale finder Sted ubetinget efter L. 10 Febr. 1866 §§ 116, 200 og 223, 25 Juni 1869 §§ 117, 202 og 225, og for Forbrydelser efter L. 1866 § 296, 1869 § 298, naar Handlingen hverken har medført Fare for den offentlige Fred eller været forbunden med Overtrædelse af Politiforskrifter, samt for Forbrydelser efter L. 1866 §§ 210 og 211, 1ste Stykke, 1869 §§ 212 og 213, 1ste Stykke, naar den skyldiges Forhold ikke antages at egne sig til større Straf end Bøder eller simpelt Fængsel, ifølge L. 1866 § 212, 1869 § 214.

5. Ang. hvilken Myndighed, der tager Bestemmelse om Tiltale.

a. Paatale finder kun Sted efter Befaling af Justitsministeriet:

1) For de i Straffelovens Kap. 11, jfr. L. Nr. 32, 25 Febr. 1871, omhandlede Forbrydelser mod Kongen, Kongehuset, de lovgivende Forsamlinger m. m., L. Nr. 32, 25 Febr. 1871 § 3. Se med Hensyn til Island L. 25 Juni 1869 § 98.

Tiltale i Sager om usømmelig Tale mod Kongen maa ikke finde Sted, forinden kgl. Resolution til dens Iværksættelse er erhvervet, Rskr. 3 Juli 1705 og 13 Febr. 1733. Se nedenfor 6 d.

2) For Forbrydelser efter L. 10 Febr. 1866 §§ 82 og 83, med Undtagelse af de i § 82, 1ste og 2det Stykke, omhandlede (L. 25 Juni 1869 §§ 83 og 84) mod fremmede Regenter og Gesandter, L. 1866 § 84, 1869 § 85.

3) Naar der er forløbet 10 Aar, siden Forbrydelsen blev begaaet, L. 1866 § 70, 1869 § 71.

4) For Forbrydelser begaaede i en fremmed Stat af her hjemmehørende Undersaatter, L. 1866 § 6, 1869 § 7. Se Udlandet 7 a, 3dje Led (ang. Indberetning til Justitsministeriet om saadanne Forbrydelser).

5) Sager imod Embedsmænd for Embedsforseelser skulde tidligere kun anlægges efter kgl. Resolution, Fr. 31 Juli 1739 § 2 og K. Prom. 14 Febr. 1795, men beordres nu anlagte af Justitsministeriet ad mandatum efter Resl. 4 Juli 1800 § 1. Jfr. med Hensyn til Vestindien Rskr. 4 Novbr. 1778 § 7.

6) Den Myndighed, som efter alm. Straffelov tilkommer Justitsministeriet til at lade en dansk Undersaat tiltale her i Landet for de af ham i fremmed Stat begaaede Forbrydelser, skal tilkomme vedkommende militære Ministerium med Hensyn til de til Krigsmagten hørende Personer, for saa vidt de blive at tiltale ved Krigsret, L. Nr. 68, 7 Maj 1881 § 7.

Samme Ministerium skal beslutte, om Forfølgning skal frafalde, naar der er forløbet 10 Aar, siden Forbrydelsen blev begaaet, og denne hører under Krigsret, § 59 ibd.

7) Jfr. Hor 4. Straffanger 12.

b. I gejstlige Sager beordrer vedkommende Biskop Aktion, se Biskop I 16 F f.

c. Paa Island kan Forbrydelsers Forfølgning iværksættes af Syssemanden, uden at nogen Ordre fra Amtmanden hertil er fornøden, Fr. 24 Jan. 1838 § 15. Se dog nu ovenfor a.

d. I København er det med Hensyn til kriminelle Sager Vicepolitidirektøren eller Politidirektøren, der beslutter Aktion, Regul. 12 Juni 1863 § 20, jfr. Fr. 28 Febr. 1845 §§ 4, 17, 19 og Fr. 15 Juni 1771 § 12, og med Hensyn til offentlige Politiforseelser Politidirektøren, der tager Bestemmelse om Tiltale, L. 11 Febr. 1863 § 4, jfr. § 2, jfr. Fr. 28 Febr. 1845 §§ 4 og 17.

Dog kunne Sager angaaende Myndigheds Misbrug af Politiets Personale, navnlig uberettiget Anvendelse af Magt, ogsaa indbringes for Kriminal- og Politiretten ved en af den formentlig forurettede paa Rettens Justitskontor indleveret Klage, L. 11 Febr. 1863 § 2, jfr. § 4.

e. Udenfor København er det med Hensyn til kriminelle Sager Amtmanden, Fr. 3 Juni 1796 § 28, jfr. Fr. 29 Novbr. 1837 § 5, K. Prom. 19 Febr. 1791, og med Hensyn til offentlige Politiforseelser Politimesteren eller Amtmanden, der beslutter Tiltale, Pl. 12 Jan. 1821 §§ 1, 2, der er udvidet til Vestindien, Rskr.

30 Maj 1823 § 5 q, og til Færøerne, K. Skr. 4 Oktbr. s. A., og som ligefrem er anvendelig paa Island, K. Skr. 24 Marts 1840.

f. Med Hensyn til visse Toldforseelser, der, naar den skyldige fordrer sit Forhold paakendt ved Retten, behandles som offentlige Politisager, er det Overtoldbestyrelsen, der foranlediger saadan Tiltale, L. om Skibes Maaling 13 Marts 1867 § 25, L. om Beskatning af Roesukkerfabrikationen Nr. 52, 3 Maj 1873 § 42.

Naar ellers Toldforseelser skulle behandles som offentlige Sager, er det den sædvanlige Øvrighed, der instituerer Tiltale, K. Skr. 24 Decbr. 1824, 3 Decbr. 1833.

g. Forfølgning for Overtrædelse af Forskrifterne om, at Kronen i visse Regnskaber og Udfærdigelser skal anvendes som Regningsenhed, finder kun Sted efter Begæring af vedkommende overordnede Myndighed, L. Nr. 66, 23 Maj 1873 § 13, jfr. § 2.

h. I Sager, hvor Søforhør er optaget, er det den vedkommende Overøvrighed, L. om Søretter Nr. 72, 12 April 1892 § 10.

i. Amtet afgør, hvor vidt et foreliggende Tilfælde af Tyveri skal gøres til Genstand for Justitsaktion eller som faldende under Straffelovens § 235 paatales ved Politiret, J. M. Skr. Nr. 274, 23 Avg. 1892 (det er dog formentlig ikke Meningen, at Dommeren skulde være udelukket fra af egen Drift at rejse politiretlig Tiltale efter den nævnte Strafbestemmelse). Jfr. ovenfor 3 b, 2det Stk.

k. Med Hensyn til Amtets Tiltalemyndighed, jfr. Jernbaner B III 12.

l. Se Pressen — Presseforseelser 4 d.

6. Ang. Tiltales Bortfalden.

a. Ang. Amtmændenes Myndighed til at lade Tiltale bortfalde i Justits- og Politisager, der ikkun kunne medføre Bødestraffe, imod at paagældende uden Dom erlægger en Bøde, se Amtmænd IV 8.

b. Eksempler paa kongelig Tilladelse under særlige Omstændigheder til, at Aktion maatte bortfalde, indeholdes i Resl. 20 Febr. 1850 med Note.

c. Tilladelse til, at Aktion for et voldeligt Overfald maatte bortfalde, blev meddelt ved J. M. Skr. 20 Jan. 1854. Jfr. L. 10 Febr. 1866 § 203.

d. Tilladelse til, at Aktion for usømmelig Tale mod Kongen m. m. i et enkelt Tilfælde maatte bortfalde, er givet ved Resl. 5 April 1856.

e. Ang. at Spørgsmaalet om, hvor vidt Tiltale for en be-gaaet Lovovertrædelse kan bortfalde, hører under Justitsmini-

steriets, og ikke under noget andet Ministeriums Afgørelse, J. M. Skr. 30 Juli 1858. Jfr. Benaadning 2.

f. For Forbrydelser, begaaede af Børn mellem 10 og 15 Aar, er Justitsministeriet, hvis det er antageligt, at paagældende ved andre Foranstaltninger kan rettes og forbedres, bemyndiget til at frafalde Paatale, for saa vidt den laveste Grad af Straffen for samme Forbrydelse, begaaet af en voksen, ikke er højere end Forbedringshusarbejde, L. 10 Febr. 1866 § 36, 25 Juni 1869 § 37 (f. Isl.).

Jfr. Børn 3 g (ang. hvor vidt Amtet skal forelægge Ministeriet Sager imod Børn), 6 l.

g. Naar der er forløbet 10 Aar, siden en Forbrydelse blev begaaet, er Justitsministeriet bemyndiget til at frafalde offentlig Paatale, fornævnte L. 1866 § 70, 1869 § 71.

h. Tilfælde, hvor Tiltale efter Straffeloven kan bortfalde efter den fornærmedes Begæring, se foran 3 c.

i. Amtet er berettiget til at untlade Tiltale for en Forseelse, der er begaaet for over 2 Aar siden, naar Straffen maa antages ikke at kunne blive højere end Bøder, simpelt Fængsel eller Ris, selv om den Straffebestemmelse, hvorunder Forseelsen henføres, foreskriver et større Straffekvantum, J. M. Skr. Nr. 438, 29 Decbr. 1871.

k. Ang. at Dommeren i offentlige Politisager kan modtage den indklagedes Tilbud om at erlægge en passende Bøde, der kan være ringere end den lovbestemte, og kan hæve Sagen, naar han ikke finder tilstrækkelig Anledning til at forfølge den videre, L. 11 Febr. 1863 § 17, Nr. 21, 4 Febr. 1871 § 14.

Dette kan dog udenfor København, saafremt Sagen er anlagt efter Amtmandens, vedkommende kommunale Myndigheds eller en privat Klagers Begæring, kun finde Sted med Samtykke af den, der har begæret Sagen anlagt, L. Nr. 21, 4 Febr. 1871 § 14.

Se Advarsel B og Amtmænd IV 8.

l. Frafaldelse af Tiltale mod medskyldige for derved at gøre dem til Vidner i Sagen omhandles i K. Skr. 8 Novbr. 1831.

m. For Voldshandlinger efter Straffelovens § 203, udøvede af en Søn mod sin Fader, kan bortfalde efter dennes Begæring, J. M. Skr. Nr. 23, 22 Jan. 1875.

n. Ved Resl. 5 Novbr. 1880 (M. T. B S. 615) bifaldtes det, at der ikke med Undtagelse af en mod 40 Personer rejst Sag skulde foretages videre mod Deltagerne i Oprøret paa St. Croix i 1878.

o. I Sager om Overtrædelse af Karantæneloven, kan under visse Betingelser ske, naar den skyldige gør et af Karantænekommissionen eller Politimesteren modtaget Tilbud om paa Stedet at erlægge en Bøde, L. Nr. 97, 2 Juli 1880 § 38. Jfr. r.

p. En for Overtrædelse af Bestemmelserne om Brændevinsbrændingsafgiften anlagt Sag bortfalder, naar Toldvæsenet tager sin Paastand om Bøde eller Straf tilbage, eller naar tiltalte frafalder Domstolenes Afgørelse. L. Nr. 47, 1 April 1887 § 49.

r. I Sager om Overtrædelse af L. om yderligere Foranstaltninger mod Koleras Indførelse Nr. 40, 30 Marts 1885 kan Tiltale under visse Betingelser undgaas, naar den skyldige gør et af Karantænekommissionen eller Politimesteren modtaget Tilbud om paa Stedet at erlægge en Bøde, se Lovens § 13. Jfr. foran o.

s. Se Kongen 18 (i Anledning af dennes 70-aarige Fødselsdag).

t. Eks. paa, at den af Amtet dekreterede Tiltale for Tyveri frafaldes, mod at paagældende forlader Landet, og saaledes at Tiltalen genoptages, hvis han atter indfinder sig her, Resl. 23 Marts 1866.

u. Ved Sagens Afgørelse uden Dom, se Bøder E (administrativ Paalæggelse af Strafbøder). Politisager II 4, 5 (deres Afgørelse ved Mulkttilbud eller Advarsel). Jfr. Advarsel B.

v. Forfølgning af visse offentlige Politisager ang. Vold mod sagesløs Person kan bortfalde, naar den fornærmede begærer det, L. Nr. 80, 11 April 1897 § 1.

x. Se Værnepligtige 11 a (ang. Udskrivningschefernes Myndighed med Hensyn til Sager imod dem).

7. Forfølgning under en Sag af flere Betlere og Løsgængere, som paa en Gang anholdes, kan ikke billiges, J. M. Skr. 2 Avg. 1869 (D. T. S. 1055).

8. Ang. Aktions Beordrelse imod en Person, der var løsladt paa Vilkaar, at han i Tilfælde af ny Forbrydelse uden Dom vilde blive genindsat i Strafanstalten paa Livstid, J. M. Skr. 1 Novbr. 1870 (Nr. 8 i Bl. 1 t. M. T. f. 1871). Jfr. K. Skr. 23 Decbr. 1823, 14 Marts 1826, Resl. 21 Jan. 1829, K. Cirk. 20 Jan. 1835, hvorefter de paa saadant Vilkaar løsladte Fanger under lagttagelse af visse Former kunde genindsættes i Strafanstalten, uden at Tiltale var nødvendig.

9. Ang. at den skadelidte i et Tilfælde, hvor Bedrageri her i Landet var begaaet af en til Sverig tilbagevendt Svensker, selv maatte henvende sig til de svenske Myndigheder om Sagens For-

følgning, da Ejendomsforbrydelser i Sverig kun paatales efter den skadelidtes Begæring, J. M. Skr. Nr. 84, 17 Marts 1871.

10. Ang. Forældelse af Paataleretten i private Sager, se Forældelse II.

Se Aktionsordre. Aktor. Defensor. Danebrogsordenen 5 (ang. Indberetning om Tiltale mod Riddere og Dannebrogsmænd). Politisager II 6 (om privat Paatale kan finde Sted af offentlige Sager). Tiltalte. Videre Tiltale.

Tiltalte (Anklagede, Inkvisiter).

1. Ang. Tvangsmidler imod dem, se Afhentelse. Forhør 3. Tilstaaelse 3. Tortur.

Naar en saadan i Grønland vedvarende søger at unddrage sig fra at møde for Forstanderskabet, kan Inspektøren efter dets Indstilling bestemme, at hans Navn skal offentliggøres, forel. Best. Nr. 20, 31 Jan. 1872 § 24.

2. Ang. deres Fritagelse for Retsgebyrer, se Retsgebyrer II A 1 a Nr. 1.

3. Ang. Sekvestration af deres Boer, se Sekvestration B 2.

4. Ang. hvor vidt de, der ere under Justitiens Tiltale, kunne udøve visse Rettigheder, se Forligsmægling A 5 b (kunne ikke møde derved for andre). Næringsvæsen I 22 (ang. Næringsrettigheder). Vanære 5—9.

5. Se Afsindige 8, 15. Aftens Varsel 3—5, 7, 8.

Tilvækst. Tilsættende Land til en Landtunge ved Stranden tilfalder efter de almindelige Regler om Akcession Landtungenes Ejer, K. Skr. 8 Marts 1834. Jfr. med Hensyn til Indsøer og lignende Vande N. L. 5—11—5.

Timelærere og lærerinder ved de kommunale Skoler.

Se Dyrtidstillæg C 3 i Nr. 2, l Nr. 4, 7, 10, og Skolelærere VI B (Alderstillæg) 4 h. Skolelærere I 2 e og Skolelærerinder 17 (deres Ansættelse). Skolepenge I 24.

Timepenge til Statsbanernes Personale, derom handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 13, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 § 15.

Timeseddel ved Ekstrapostbefordringer, derom og om de Paa-tegninger, der skulle gives den, handler Fr. 27 Jan. 1804 §§ 43, 50, 52, 55, 56, 64, 72, 82, Pl. 9 Maj 1811 § 4, Postdir. Cirk. 18 Juni 1811, Pl. 23 Maj 1812, jfr. Pl. 11 Maj 1819, Postdir. Cirk. 14 Jan. 1815, Skr. 13 Jan. 1816 (to). Cirk. 27 s. M. §§ 3, 5, Skr. 20 Jan. 1827, Cirk. 8 Decbr. s. A., Bkg. 7 Juni 1828 § 4, Resl. 24 Oktbr. s. A., Pl. 1 April 1834 §§ 4, 5 g og i,

Postdir. Cirk. 26 s. M., Pl. 21 Avg. 1841 § 9, 21 Avg. 1842 § 9, 14 Jan. 1843.

Tingbud, se Retsbude.

Tingdag og Tingtid.

A.

1. Herreds-, Birke- og Byting skulle holdes en Gang om Ugen paa de Dage, som sædvanligt ere, D. L. 1—3—5.

2. Indfalder den paa en Helligdag, skal Tinget holdes næste Søgnedag, D. L. 1—3—4, Ob. Br. 22 Decbr. 1686 i Slutn., Rskr. 15 April 1719, Adg. 4 Novbr. 1720 i Slutn. (i Reskriptsaml.), 7 Juli 1721 (ibd.), 19 Novbr. 1725 (ibd.).

Dette følges ikke, idet Retten i saa Tilfælde først holdes paa den næste ordinære Tingdag, hvilket ogsaa er forudsat i K. Cirk. 16 Oktbr. 1819.

3. Tingdagene ved de fynske Landjurisdiktioner findes anførte i Ob. Br. 22 Decbr. 1686. — Ligeledes ved de jydsk Landjurisdiktioner i Ob. Br. og Adg. 13 Marts 1688. — Jfr. med Hensyn til Sælland Rskr. 16 Juni 1683.

Indberetning om de nuværende Tingdage ved samtlige Jurisdiktioner forlanges afgivet, J. M. Cirk. Nr. 113, 27 April 1871.

4. Forandringer deri kan Kancelliet (Justitsministeriet) bevilge ad mandatum, Resl. 20 Juni 1815.

5. Jfr. Sessioner A 3 c.

B. For de enkelte Jurisdiktioner (herunder findes tilige nogle specielle Bestemmelser om Tingtiden).

1. I Aakirkeby skal ordentligvis kun afholdes maanedlige Ting, Rskr. 4 Febr. 1820.

2. For Aalborg Birk er Lørdag til lovbefalet Tid, Bkg. Nr. 63, 24 Maj 1879.

3. For Amager Birk er Torsdag, Rskr. 19 Decbr. 1821 § 2.

4. For Antvorskov Birk er Tirsdag, Ob. Br. 16 Novbr. 1689, Adg. 4 Novbr. 1720 § 1 (i Reskriptsaml.).

5. For Bjerge og Aasum Herreder er Lørdag, Rskr. 10 Decbr. 1689.

6. For Bjerre Herred er Mandag, Bkg. 5 Novbr. 1855 § 2.

7. For Grevskabet Bregentveds og Gisselfeld Klosters Birker er Fredag, Rskr. 24 Febr. 1851, jfr. Resl. 4 Marts 1857. Jfr. Rskr. 19 Oktbr. 1804.

Med Hensyn til Tingdag og Tingtid for Bregentved-Gisselfeld Birk, jfr. Bkg. Nr. 3, 14 Jan. 1878.

8. For Bølling og Nørre Herreder er Torsdag, Rskr. 26 Febr. 1830. Jfr. Rskr. 10 Novbr. 1688, 25 Oktbr. 1765, 23 April 1777.
9. For Børglum Herred er Torsdag, Rskr. 10 Febr. 1826.
10. For Christiansø (under Bornholms Øster Herred) er første Fredag i hver Maaned Kl. 11, Rskr. 8 Avg. 1857.
11. For Dragsholm Birketing skal holdes paa den sædvanlige Tingdag (o: Fredag), Rskr. 18 Marts 1773.
12. I Ebeltøft er Mandag, jfr. Bev. 7 Maj 1756.
13. Estrup Birk henlægges under Sønderhald Herred med samme Tingdag som Herredet, Rskr. 6 Avg. 1849. Se nedenfor Rougsø Herred.
14. I Faaborg er Fredag, K. Prom. 5 Juni 1802.
15. Fleskum Herred, Tinget for den under Byfogeden i Aalborg henlagte Del af samme skal holdes Lørdag til lovbestemt Tid, Rskr. 8 Maj 1845, jfr. Rskr. 29 Septbr. 1820.
16. Fredericia, forandres fra Mandag til Tirsdag, Bkg. Nr. 114, 4 Juli 1892.
17. Frederiksborg Birk, er som hidtil Torsdag, Bkg. Nr. 245, 31 Oktbr. 1893.
18. I Frederikshavn er den samme som for Horns Herredsting, Rskr. 12 April 1825.
19. I Frederikssund er Tirsdag, og skal Horns Herredsting afholdes under et med Bytinget, Rskr. 6 Oktbr. 1842.
20. For Galten, Støvring og Nørhald Herreder er Torsdag, Rskr. 25 April 1820.
21. For Gaunø Birk er Tirsdag, Rskr. 4 Juni 1836. Jfr. Rskr. 9 April 1811.
22. For Gerlev og Onsild Herreder er Onsdag Kl. 10, Rskr. 16 Marts 1848. Jfr. Bev. 9 Novbr. 1775.
23. For Gislum og Rind Herreder er Torsdag Kl. 10, Bev. 15 Jan. 1774, Rskr. 28 Oktbr. 1847.
24. Gisselfeld Klosters Birk, se foran 7.
25. For Gjørding og Malt Herreder er Fredag, Rskr. 26 Febr. 1811 § 2.
26. Grevskabet Gyldenstens Birk. De for Lunde-Skam, Skovby og Vends Herreder bestemte Tingdage blive gældende for de samme underlagte Dele af Birket, Resl. 4 Marts 1857 § 2.
27. For Hads Herred er Mandag, Rskr. 27 Juli 1853 § 6.
28. Hammershus Birks ordinære Ret afholdes fra 1 Septbr. 1897 hver Mandag (i Stedet for hidtil hveranden), Bkg. Nr. 126, 5 Avg. 1897.
29. For Hammerum Herred er Lørdag, Rskr. 10 Novbr. 1688.

30. For Hasle Købstad og Bornholms nordre Herred er Onsdag, Rskr. 17 Juni 1852.

31. Hasle, Vesterlishjerg, Framlev og Sabro Herreders Ting skal holdes paa den sædvanlige Tingdag (o: Onsdag), Rskr. 21 Jan. 1803.

32. For Hatting Herred er Lørdag, Bkg. 5 Novbr. 1855 § 2.

33. For Hillerslev og Hundborg Herreder er Tirsdag Kl. 11, Rskr. 19 Juni 1838.

34. Hillerød Købstad er Lørdag, Bkg. Nr. 245, 31 Oktbr. 1893.

35. For Hirschholm Birk er Fredag, Rskr. 4 Juli 1820. Jfr. Resl. 31 Jan. 1752.

36. Hjelslev og Gjern Herreder. Jfr. Rskr. 14 Jan. 1729 ang. Skanderborg Distrikts Birketing (Torsdag er fremdeles Tingdag for Herrederne).

37. For Hjerm og Ginding Herreder er Fredag, Rskr. 10 Novbr. 1688.

38. I Hobro er Torsdag Kl. 9, Rskr. 28 Oktbr. 1847. Jfr. Rskr. 27 Jan. 1846.

39. Baroniet Holstenhus's Birk, se Grevskabet Muckadells Birk.

40. For Hornum Herred er Lørdag, Rskr. 29 Septbr. 1820.

41. For Hvetbo Herred er Onsdag, Rskr. 24 Febr. 1844.

I Hvetbo Herred er Tingtid og Tingdag uforandret, Bkg. Nr. 192, 28 Oktbr. 1892.

42. Kerteminde og Hindsholm Herred, forandres fra Mandag til Onsdag, Bkg. Nr. 48, 7 Marts 1895.

43. For Knuthenborg (nu Maribo) Birk er Torsdag, Rskr. 28 Febr. 1817. Jfr. Rskr. 20 Decbr. 1771.

44 og 45. Kronborg vestre og østre Birker have Tingdag henholdsvis Tirsdag og Onsdag, Pl. 30 Decbr. 1848 § 1, Resl. 31 Oktbr. s. A. § 5. Jfr. Rskr. 11 Oktbr. 1754.

46. For Kær Herred er Fredag, jfr. Rskr. 24 Febr. 1844.

47 og 48. Københavns Amts nordre og søndre Birker, Tingdag er Onsdag til sædvanlig Tid, Rskr. 25 Avg. 1819 d. Jfr. Rkr. 7 og Pl. 29 Oktbr. 1803.

49. Det ny oprettede Københavns Amts søndre Birk er Onsdag Kl. 11, Bkg. Nr. 75, 18 April 1888.

50. Køge Byting maa sættes paa samme Dag som Bjeverskov Herredsting, nemlig Torsdag til sædvanlig Tid, Rskr. 13 Juli 1852.

51. For Lejre Herred er Mandag, Adg. 1 Decbr. 1705 (i Re-skriptsaml.).

52. I Lemvig er Tirsdag, Rskr. 26 Avg. 1831. Jfr. Rskr. 8 Febr. 1822.

53. For Lunde og Skam Herreder er Tirsdag, Rskr. 11 Febr. 1785. Se Gyldenstens Birk.

54. For Lysgaard og Hids Herreder er Fredag, Rskr. 31 Jan. 1832.

55. I Mariager er Onsdag Kl. 9, Rskr. 16 Marts 1848.

56. I Maribo er Mandag paa lovbefalet Tid, Rskr. 15 Oktbr. 1802.

57. Maribo Birk, se foran Knuthenborg Birk.

58. I Middelfart er Tirsdag, Rskr. 7 Febr. 1794.

59. For Mols og (en Del af) Sønder Herred er Mandag, Bev. 7 Maj 1756, jfr. Rskr. 1 April 1803.

60. Grevskabet Muckadells samt Baronierne Holstenhus's og Brahetrolleborgs Birketings skal holdes Onsdag henholdsvis Kl. 9, 11 og 10, Rskr. 2 Decbr. 1847.

Grevskabet Muckadells samt Baronierne Holstenhus's og Brahetrolleborgs Birker er (samlet under et) Onsdag Kl. 10, Bkg. Nr. 47, 1 April 1886.

61. I Neksø er Torsdag Kl. 9, Rskr. 16 Marts 1848. Neksø Købstads ordinære Ret afholdes Torsdag Kl. 10 (i Stedet for tidligere Kl. 9), forandret samtidigt med Bornholms Sønder Herreds ordinære Ret, Bkg. Nr. 121, 16 Maj 1895.

62. I Nibe er Lørdag, jfr. Rskr. 29 Septbr. 1820.

63. For Ning Herred er Lørdag, Rskr. 27 Juli 1853 § 6.

64. I Nyborg er Mandag, jfr. Rskr. 10 Decbr. 1689.

65. I Nykøbing paa Falster er Mandag Kl. 10, Bkg. 29 Novbr. 1858 i Slutn.

66. I Nykøbing paa Morsø er Lørdag Kl. 10, Rskr. 15 April 1825, 20 Oktbr. 1846.

67. For Nykøbing Herred er Fredag Kl. 10, Bkg. 29 Novbr. 1858 i Slutn.

68. Næstved Købstads og Tybjerg Herreds ordinære Retter afholdes fra 1 Avg. 1897 (i Stedet for som hidtil henholdsvis Mandag og Onsdag) under et om Torsdagen, Bkg. Nr. 104, 15 Juni 1897.

69. Nørre Herred, Bornholms, se foran Hasle.

70. For Nørre og Sønder Herreder paa Morsø er Lørdag Kl. 11, Rskr. 15 April 1825, 20 Oktbr. 1846.

71. For Odense Herred er Tirsdag, Rskr. 11 Febr. 1785. (Nu Torsdag).

72. For Ramsø og Thune Herreder er Fredag, Rskr. 7 Febr. 1688.

73. For Riberhus Birk (nu Ribe Herred) er Onsdag, Adg. 15 Juli 1735 (i Reskriptsaml.).

74. I Ringkøbing er Fredag, Rskr. 23 April 1777.

75. I Ringsted er Onsdag, Rskr. 20 Juni 1815. Jfr. Rskr. 6 Oktbr. 1683. Se Ringsted Herred. Jfr. nedenfor 83.

76. For Ringsted Herred er Onsdag, og skal Ringsted Byting holdes før Herredstinget, Bev. 8 Oktbr. 1756, Rskr. 20 Juni 1815.

77. For Rougsø, Sønderhald og Østerlisberg Herreder er Tirsdag, Rskr. 28 Avg. 1795. Se foran Estrup Birk.

78. For Salling Herred er Mandag, Rskr. 10 Decbr. 1689. For Salling (o: Sallinglands) Herred er Fredag Kl. 11, Rskr. 21 Jan. 1847. Jfr. nedenfor 82.

79. For Silkeborg Birk er Tirsdag, Bkg. 18 Jan. 1854 § 2.

80. For Skads Herred er Tirsdag, Rskr. 26 Febr. 1811 § 1. Jfr. Rskr. 11 Jan. 1737, 10 Febr. 1747. Jfr. nedenfor 96.

81. Skanderborg, ang. Forslag til en Tingdag, Rskr. 22 Jan. 1707.

Skanderborg Købstad og Hjlemslev-Gjern Herreder (samlet under et) er Fredag Kl. 11, Bkg. Nr. 150, 23 Decbr. 1886.

82. I Skive er Fredag Kl. 9, Rskr. 21 Jan. 1847.

Skive Købstad og Sallinglands Herreder (under et) er Fredag Kl. 10, Bkg. Nr. 21, 8 Marts 1884.

83. For Skjoldnæsholm og Svenstrup Birker er Tirsdag, Rskr. 13 Febr. 1818.

84. For Skodborg og Vandfuld Herreder er Onsdag, Rskr. 8 Febr. 1822.

85. For Skovby Herred er Tirsdag, Rskr. 11 Febr. 1785. Se Gyldenstens Birk.

86. Storehedinge Købstads ordinære Ret afholdes fra 1 April 1896 (i Stedet for som hidtil om Mandagen) om Tirsdagen Kl. 10 sammen med Stevns-Fakse Herreders ordinære Ret, Bkg. Nr. 30, 20 Marts 1896.

87. I Stubbekøbing er Tirsdag Kl. 10, Bkg. 29 Novbr. 1858 i Slutn.

88. For Stubbekøbing Herred er Tirsdag Kl. 11, ibd.

89. Svaneke, se Øster Herred.

90. For Sønder Herred, Bornholms, er Torsdag Kl. 10, Rskr. 16 Marts 1848.

91. Sønderlyng og Middelsom Herredsting maa holdes Tirsdag Stedet for Torsdag, Rskr. 9 Febr. 1816. (Det holdes Torsdag).

92. I Thisted er Tirsdag Kl. 9, Rskr. 19 Juni 1838.

93. For Tybjerg Herred er Onsdag, Bev. 8 Oktbr. 1756.

94. For Ulfborg og Hind Herreder er Onsdag, Rskr. 23 April 1777. Jfr. Rskr. 10 Novbr. 1688.

95. For Vallø Stifts Birk er Torsdag, Noten t. Rskr. 16 Oktbr. 1855.

96. Varde Købstads, Øster og Vester Herreders samt Skads Herreds Jurisdiktioner, ere vedblivenee henholdsvis Mandag, Onsdag og Tirsdag, Bkg. Nr. 3, 11 Jan. 1893. Jfr. foran 80 og nedenfor 106.

97. Vends Herred, se Gyldenstens Birk.

98. For Vester Herred, Bornholms, er Mandag, Rskr. 17 Juni 1852.

99. For Vester Herred, Falsters, er Torsdag Kl. 10, Bkg. 29 Novbr. 1858 i Slutn.

100. I Viborg er Onsdag til lovbestemt Tid, Rskr. 3 Avg. 1813. Jfr. Rskr. 6 Oktbr. 1683.

101. For Vinding Herred er Lørdag, Rskr. 10 Decbr. 1689.

102 og 103. Vordingborg nordre Distrikts og søndre Distrikts Birker have Tingdag henholdsvis Torsdag og Onsdag, Rskr. 9 Juni 1809. Jfr. 104.

104. Vordingborg Købstads og Vordingborg søndre Birks ordinære Ret afholdes fra 1 Jan. 1896 under et Tirsdag Kl. 11 Form., i Stedet for henholdsvis Mandag Kl. 10 og Onsdag Kl. 10, Bkg. Nr. 187, 10 Oktbr. 1895.

105. Øster Herred, Bornholm, Herredstinget skal holdes Fredag under et med Svaneke Byting, Rskr. 1 Maj 1849.

106. For Øster og Vester Herreder, Ribe Amt, er Onsdag, Rskr. 23 Marts 1770, 1 Novbr. 1816. Jfr. Rskr. 10 Novbr. 1688, K. Prom. 7 Jan. 1797 § 2. Jfr. foran 96.

107. De Tingdagene i de nedlagte Birker vedrørende Bestemmelser findes blandt de under Birk 5 og 6 anførte ældre Bestemmelser.

C. Ang. Tingenes Afholdelse paa Færøerne, Rskr. 9 Jan. 1807, 8 Septbr. 1815, Fr. om Høst- og Maanedsting 30 Marts 1836, Bkg. ang. Forandring i Tiden for Afholdelsen af Vaar- og Maanedsting 30 Jan. 1864.

De ordinære Ting maa ikke berammes til de høje Festdage forudgaaende Dage, K. Skr. 13 Jan. 1818.

Ang. Bemyndigelse for Amtmanden til efter Indstilling fra Sorenskriveren aarlig at fastsætte Tid og Følgeorden for Vaar-tingene, Resl. Nr. 10, 9 Jan. 1891.

Ang. Forandring i Bestemmelserne om Afholdelsen af Ting, L. Nr. 52, 1 April 1896.

D. For Island, se Mandtalsting. Repstyrereting.

Reykjavik Byting skal holdes paa en bestemt Dag, Adg. 15 Avg. 1832 § 4.

Tinghuse, se Amtmænd XXVII 1 (en Indberetning). Arrestsamt Ting- og Raadhuse.

Tinglysning, se Kuldllysning.

Tinglæsning.

I. Derom handler Fr. 7 Febr. 1738, 24 April 1833 (f. Isl.), 28 Marts 1845.

1. Ved hvilke Retter den foretages:

a. I København ved Hof- og Stadsretten, Fr. 15 Juni 1771 § 14.

Ang. Læsningens Fuldbyrdelse ved Brevskriveren og Rettens Deltagelse deri, Reglm. af s. D. § 12, hvorefter en Assessor og Justitiarius skulle underskrive Læsningspaategningerne, jfr. J. M. Skr. 2 Jan. 1850 § 3.

b. Udenfor København, paa Færøerne og Island ske alle Tinglæsninger nu ved Stedets ordinære Underret, D. L. 5—3—28, Pl. 5 Febr. 1802 smh. med Fr. 25 Jan. 1805 § 20, Pl. 18 Maj 1816 § 4 (f. Færø), Fr. 24 April 1833 §§ 1, 3 (f. Isl.), ved hvilke Bestemmelser Tinglæsning ved Landstingene (paa Island Lands-overretten) afskaffedes. (Herved erindres, at samtlige private Birker ere nedlagte eller forandrede til kongelige, jfr. t. Eks. Resl. 4 Marts 1857 § 3).

c. Paa St. Thomas og St. Jan foretages alle Tinglæsninger, ogsaa de, der vedkomme Plantagerne ved vedkommende Underret, Rskr. 5 April 1850. Jfr. derimod tidligere K. Skr. 12 Maj 1835.

d. Dokumenter, hvorved Plantager afhændes eller pantsættes, samt alle Skiftebreve skulle paa St. Croix læses ved Overretten, samt ang. en eventuel Forandring heraf, Rskr. 25 og K. Prom. 27 Jan. 1776, L. 15 Febr. 1857 §§ 1, 4, jfr. Fr. 25 Maj 1804 § 14.

e. Kan ikke foregaa ved Ekstraret, Fr. 24 April 1833 § 4 (f. Isl.).

f. Ang. ved hvilke Ting paa Færøerne Tinglæsninger kunne foretages, K. Skr. 21 Septbr. 1847.

g. Ang. Tinglæsning af Dokumenter, der vedkomme flere Jurisdiktioner, se nedenfor II A 5 og D 1 e. Tiende 13 ii og 37.

2. Dertil er Kald og Varsel ufofnøden, D. L. 1—4—34. Jfr. dog den midlertidige Bestemmelse i L. 16 Febr. 1866 (S. 198) § 8 om de inkorporerede slesvigske Distrikter.

Den kan heller ikke standses ved en mod dens Foretagelse fremsat Protest, Rskr. 21 Juni 1762. Jfr. nedenfor 9 d.

3. Ang. Dokumenters Indlevering dertil.

a. Tiden derfor:

Udenfor København skulle de afgives til Retsbetjenten, førend Retten sættes, eller det første, at den er sat, D. L. 1—3—7, jfr. Fr. 24 April 1833 § 4 i Slutn. (f. Isl.).

I København, Pl. 16 Oktbr. 1804.

b. Retsbetjentene ere ikke pligtige til at give skriftlig Tilstaaelse for Modtagelsen af de indleverede Dokumenter, K. Skr. 8 Maj 1819, 5 Oktbr. 1833. Jfr. dog med Hensyn til af Stiftsøvrigheden indleverede Forskrivninger for offentlige Midler K. Skr. 25 Oktbr. 1817.

c. Dommeren er pligtig til at modtage dem paa sit Kontor, Skr. 5 Oktbr. 1833.

d. Se Stempelafgiften III 33 c Nr. 2 (Begæringer om Foretagelsen af Tinglæsning).

4. Skal foregaa, forinden Retssagerne foretages, D. L. 1—3—7, og maa, naar disses Behandling er begyndt, intet Dokument antages til Læsning, K. Skr. 20 Febr. 1844.

5. De dertil fremkomne Dokumenter skulle indtegnes i Justitsprotokollen, D. L. 1—8—3, hvorved forstaas, at deri skal gøres en Bemærkning om Læsningen, ikke at Dokumenterne skulle indføres, K. Skr. 2 Maj 1829, jfr. Fr. 24 April 1833 § 5 (f. Isl.).

Ang. hvor vidt Skriveren kan foretage denne Indregistrering forinden Retten sættes, J. M. Skr. 16 Juni 1857.

6. Ang. Dommerens og Skriverens Forhold dertil.

a. Attestpaategningen paa Dokumenterne om Læsningen underskrives af begge, D. L. 1—8—4, jfr. K. Prom. 26 Septbr 1801. Jfr. foran 1 a.

b. Skriveren skal læse og paaskrive Dokumenterne i den Stand, hvori de fremkomme paa Tinge, og indføre dem i de forordnede Bøger, D. L. 1—25—16.

c. Det er Dommeren, der egentlig skal foretage Læsningen, hvorfor Dokumenterne ogsaa skulle indleveres til ham, K. Skr. 5 Oktbr. 1833, jfr. J. M. Skr. 16 Juni 1857.

d. Se Skøde- og Pantebøger 6. Udslættelse I 23.

7. Den, der begærer et Dokument tinglæst, skal dermed lade følge en verificeret Genpart til Opbevaring ved Protokollen, Pl. 6 Decbr. 1771 (f. Khvn.), Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 77. Ang. disse Genparter mærkes:

a. De behøves ikke af Tiendeforeninger, K. Skr. 6 Maj 1828

(der gaar ud fra den Forudsætning, at Indførelsen i Pantebøgerne kan ske efter Genparterne).

b. De behøve kun at verificeres af Rekvirenten og ikke af Udstederne, K. Skr. 5 Febr. 1839 ad b, J. M. Skr. 17 Juli 1861.

Naar Skriveren besørger dem tagne, behøver han ikke at forsyne dem med embedsmæssig Attestation, K. Skr. 11 Marts 1830 ad 1.

c. De kunne ikke fordres leverede i nogen bestemt Form, J. M. Skr. 17 Juli 1861.

d. Et Forslag om at benytte dem til Dannelsen af Duplikat-Pantebøger forkastet, K. Skr. 13 Juli 1830.

e. Ang. at Retsskriveren er berettiget, men ikke forpligtet til at forlange Genpart af de til Tinglæsning indleverede Dokumenter og i manglende Fald selv at tage samme, J. M. Skr. Nr. 139, 11 Juli 1876.

f. Da det er tilstrækkeligt, at Genparten er verificeret af Rekvirenten af Tinglæsningen, kan Kopipenge ikke fordres i et Tilfælde, hvor Genparten er attesteret af Dokumentets Udsteder, ikke tillige af Modtageren, J. M. Skr. Nr. 36, 3 Marts 1883.

g. Ang. at Tilvejebringelsen af Kopier af de til Tinglæsning indleverede Dokumenter ikkun har til Hensigt at fremme Ekspeditionen af disse ved at muliggøre det originale Dokuments Tilbagelevering før Indførelsen i Pantebogen og saaledes kan undlades, hvor dette Hensyn ikke taler derfor, at Kopiering ved Hjælp af Kopipresse efter Pantebøgerne, hvorved det nævnte Øjemed ikke fremmes og Pantebøgerne let beskadiges, rettest bør undlades, og at Retsskriverne, naar Kopier tages ved Hjælp af Kopipresse, ikke ere berettigede til at beregne sig Kopipenge, J. M. Skr. Nr. 245, 17 Septbr. 1895.

h. For Island er, naar de originale Dokumenter ønskes tilbageleverede straks, anordnet Brugen af Genpart, der uden Betaling verificeres af Retsbetjentene, Pl. 28 April 1841.

Se i øvrigt Kopipenge. Udslættelse I 25.

8. Forinden et Dokument tinglæses, bør Retsskriveren forvise sig om, at det ikke er behæftet med Mangler af en saadan Beskaffenhed, at det ikke maa antages til Læsning, J. M. Skr. 11 Marts 1859, jfr. Rskr. 21 Juni 1762.

9. Kan ikke nægtes af et Dokument:

a. Fordi Debitor er uberettiget til at udstede det paa Grund af en ham overgaaet tinglæst Arrestforretning, K. Prom. 13 Avg. 1805.

b. Fordi Læsningen er unyttig, men Retsskriveren bør i saa Fald fordre skriftlig Begæring, K. Skr. 28 Oktbr. 1815.

c. Uden særlig Hjemmel, fordi det indeholder lovstridige Bestemmelser, K. Prom. 4 Febr. 1792 (ang. Selvejertestamenter, som gaa udenfor den lovhjemlede Testationsret), Skr. 28 Novbr. 1818 ad 1 og 10 Avg. 1820 (ang. ulovlige Betalingsvilkaar), J. M. Skr. 16 Juni 1856 (ang. en Lejekontrakt, hvori et mod Fr. 27 Maj 1848 stridende Antal Arbejdsdage betinges), 26 Juni 1862 ad 4 (ang. et Skøde, hvorved en Ejendoms ubebyggede Areal formindskes, saa at det bliver mindre end det bebyggede). Jfr. ogsaa Rtk. Prom. 17 April 1802 og K. Cirk. 3 Marts 1804 (ang. Forlig, der indeholdt Pantsætninger), K. Skr. 20 Juli 1819 samt nedenfor II C 1 f. Jfr. derimod Vognmænd I 15.

Ikke heller skal Retsskriveren i den Anledning give Dokumentet nogen Anmærkning, K. Skr. 16 Juni 1856, jfr. dog K. Skr. 28 Novbr. 1818 ad 1, men vel efter Omstændighederne henlede vedkommende Avtoritets Opmærksomhed paa Lovovertrædelsen, J. M. Skr. 26 Juni 1862 ad 4. Jfr. Retsanmærkning 3.

d. Fordi der eksisterer kontraktmæssige Forbud mod Tinglæsningen, J. M. Skr. 24 Juni 1857.

Ang. at kontraktmæssige Bestemmelser ikke kunne begrunde Nægtelse af Tinglæsning (Skriveren havde in casu inden Læsningen af et Skøde forlangt Bevis for, at en Ejendommen paa-hvilende Arvefæsteafgift og Rekognition ved Ejerskifte var betalt), men kun eventuelt medføre Retsanmærkning, men at Ministeriet ikke kan paalægge Retsskriveren at foretage saadan Læsning, J. M. Skr. Nr. 334, 9 Decbr. 1889.

10. Af et Dokument, der stifter flere Rettigheder, har kun Virkning med Hensyn til de af dem, i Henseende til hvilke det ved Paategning paa Dokumentet er begært læst, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 72, jfr. Reglm. 7 Jan. 1868 § 47 (f. Vest. — i Till. t. Lovsaml. f. 1868). Jfr. ang. Forstaaelsen heraf K. Skr. 4 April 1835 med Note, Skattedir. Skr. 21 Decbr. 1866 (D. T. f. 1867 S. 40).

Mangler den nævnte Paategning, bør Dokumentet læses for alle Rettighedernes vedkommende, Noten t. K. Skr. 31 Jan. 1835. — Retsskriveren kan i saa Fald ogsaa nægte at modtage det til Læsning, men er derimod uberettiget til paa egen Haand kun at læse Dokumentet med Hensyn til en enkelt af Rettighederne og give det Paategning herom, J. M. Skr. 13 Septbr. 1860 (i den lille Reskriptsaml.). Jfr. nedenfor 28.

Retsskriveren maa ikke gøre Anmærkning paa en Panteobli-

gation om en Aftægt, der ikke er sikret ved Pant i Ejendommen, og med Hensyn til hvilken Skødet heller ikke var begært særlig tinglæst, J. M. Skr. 26 Oktbr. 1860 (ibd.).

Jfr. nedenfor 18.

11. Henregnes til den saakaldte *jurisdictio voluntaria*, Pl. 18 Maj 1816 § 4.

12. Af Dokumenter, hvorved en Retsbetjent erhverver Rettigheder, kan han selv foretage, K. Skr. 22 April 1823.

13. Kendelser, hvorved Antagelsen af et Dokument dertil nægtes, kunne kun omstødes ved Appel, K. Skr. 10 Maj 1834, J. M. Skr. 5 Jan. 1858 i Slutn.

14. Tinglæste Dokumenter bør saa vidt muligt ekspederes inden 14 Dage, K. Skr. 8 Avg. 1835.

For Ekspeditionen af Tinglæsningsdokumenter er ingen bestemt Frist foreskrevet, men den bør foregaa saa hurtigt, som Omstændighederne tillade, J. M. Skr. Nr. 155, 10 Avg. 1883.

15. Først ved Læsningen og Protokollationen erhverves den tinglige Ret, som et Dokument gaar ud paa at stifte, Pl. 28 April 1841 § 2 (f. Isl.), jfr. Fr. 24 April 1833 § 4. Se nedenfor II A 1 c.

16. Ang. hvor vidt det er nødvendigt, at et Dokument paa Island læses ved de flere Mandtalsting i samme Syssel, K. Skr. 8 Oktbr. 1844 (Koll. T. f. 1845 S. 365).

17. Ang. hvor vidt den skal foretages med Hensyn til de i de inkorporerede slesvigske Distrikter før Inkorporationen stiftede tinglige Rettigheder, L. 16 Febr. 1866 § 8 (S. 200).

18. Dokumenter vedrørende Ejeren af en fast Ejendom, saa som generelle Pantsætninger, Arrestforretninger, Bestallinger og Kavtioner for Oppebørselsbetjente, Umyndigheds- og Falliterklæringer, maa udtrykkelig begæres læste som Forhæftelser paa den faste Ejendom, for at der fra Pantevæsenets Side skal kunne tillægges dem nogen Betydning som saadanne ved Retsanmærkninger og Udstedelse af Panteattester, J. M. Skr. 21 Novbr. 1866 (D. T. S. 1028).

19. Kan ske ved Dokumenternes Oplæsning ekstraktvis, men der maa da gives dem, der ønske det, Adgang til at blive bekendt med deres Indhold, J. M. Skr. 3 Avg. 1869 (D. T. S. 1008).

20. Retsskriverne skulle Dagen efter hver Retsdag paa Tinghuset opslaa en Ekstraktudskrift af Justitsprotokollen over de tinglæste og aflæste Dokumenter, J. M. Cirk. Nr. 308, 14 Decbr. 1872 (den deri for Kbhvn. nævnte Skr. 25 Juni 1860 findes ikke i Reskriptsaml.).

De ommeldte Ekstrakter af Justitsprotokollen om tinglæste og aflæste Dokumenter skulle Retsskriverne tilstille Amtstuerne, naar de have været opslaaede i befalet Tid, J. M. Cirk. Nr. 5, 20 Jan. 1875, jfr. Skattedir. Cirk. Nr. 58, 1 April s. A.

Saadanne Fortegnelser kunne ogsaa meddeles private til Offentliggørelse, men maa, naar de udfærdiges af Skriveren, betales og stemples som Udskrifter, K. Skr. 14 Marts 1848, J. M. Skr. 27 Marts 1862. Jfr. K. Prom. 4 Maj 1793. Jfr. Beskrivelser og Udskrifter I 11.

21. Ang. at i Skifteretsattester, der begæres læste som Adkomst paa Ejendomme, udlagte paa Skiftet, bør disse Ejendomme specificeres, men at Retsskriveren ikke kan nægte at læse en anderledes affattet Attest, der af Rekvirenten er forsynet med Paategning om, paa hvilke Ejendomme den ønskes læst som Adkomst, J. M. Skr. 23 Jan. 1866.

22. Dokumenter for en Enkes Legitimation til at hensidde i uskiftet Bo maa udtrykkelig begæres læste som Adkomst paa Boets faste Ejendomme, naar hun ved sammes Salg vil undgaa Retsanmærkning, J. M. Skr. 18 Decbr. 1866.

23. Af en Fogedforretning, forinden samme foreligger beskreven, maa anses som utilstedelig, J. M. Skr. Nr. 76, 21 April 1879.

24. Ang. at Tinglæsningspaategningerne paa Hæftelsedokumenter foruden med Underskrift tillige skulle forsynes med et officielt Stempel, J. M. Cirk. Nr. 112, 15 Septbr. 1880, der skal paatrykkes umiddelbart ved Attestationen, J. M. Skr. Nr. 29, 19 Febr. 1881.

Dette Stempel kan ikke fordres anbragt ved Ophævelsen af en Retsanmærkning om præjudicerende Hæftelser, J. M. Skr. Nr. 28, 13 Febr. 1881.

25. At Retsskriveren er pligtig efter Begæring at tilbagesende tinglæste Dokumenter til Rekvirenten, naar denne forud betaler alle Udgifterne ved Forsendelsen som anbefalet Brev, derunder ogsaa for Postvæsenets Kvittering, J. M. Skr. Nr. 36, 3 Marts 1883.

26. Generaldirektoratet for Skattevæsenet nægter at udtale sig om, hvor vidt en Retsskriver er berettiget til at tinglæse Købekontraktstransporter, der medfølge Skøder, naar saadan Læsning ikke særligt er forlangt, idet Afgørelsen heraf udelukkende er hos Retsskriveren under Appel til højere Ret, Skr. Nr. 65, 28 Febr. 1889.

27. Af Dokumenter angaaende faste Ejendomme, Tilførselen

herom i Justitsprotokollen skal ordentligvis indeholde sammes Matrikulsnummere, J. M. Skr. Nr. 62, 22 Febr. 1890 III.

28. At Retsskriveren, naar et Dokument, der stifter forskellige Rettigheder, fremkommer til Tinglæsning uden Paategning om, i hvilke Henseender det ønskes læst, ikke er pligtig til at modtage det til Tinglæsning og formentlig ikkun er berettiget til at betragte Dokumentet som begært tinglæst med Hensyn til dets Hovedegenskab, J. M. Skr. Nr. 247, 25 Septbr. 1894, jfr. J. M. Skr. 13 Septbr. 1860 (i Noten til Skr. Nr. 247, 1894 i Supplem. t. den lille Lovsaml.). Jfr. foran 10.

29. Retsskriverne skulle gøre Indberetning om Læsning af:

a. Skøder paa Bøndergaarde, hvorved Herligheden forbedholdes, til Amtstue og Amtmand, Pl. 30 Marts 1814.

b. Skøder paa Kirker til Stiftsøvrigheden, Pl. 1 Marts 1837 smh. med Resl. 9 (i K. og U. M. Cirk. 16) Oktbr. 1849.

Ang. Kirkegods, K. Cirk. 12 Oktbr. 1841.

c. Kavtioner for Oppebørselsbetjente til Skifteforvalteren, alm. Kassefr. 8 Juli 1840 § 8.

d. Skøder og Lejekontrakter paa Grundstykker fra Jernbanebestyrelser til Generaldirektoratet for Skattevæsenet, J. M. Cirk. 23 Decbr. 1867 (D. T. S. 1280).

e. Adkomstdokumenter eller Afhændelseskontrakter betræffende Overformynderipanter til Overformynderiet, L. 26 Maj 1868 § 14, jfr. J. M. Cirk. 27 Juli 1868 (D. T. S. 769), 12 Septbr. s. A. II A (S. 918 ibd.).

f. Panteobligationer, som kunne ses at tilhøre umyndige, og med Hensyn til hvilke de paagældende ikke udtrykkelig have erklæret, at de ikke skulle inddrages under Overformynderiet, til Skifteforvalteren, J. M. Cirk. 29 Avg. 1870 (D. T. S. 714).

g. Desuden skal Brevskriverkontoret i København:

1) Give Vandkommissionen Underretning om de ifølge læste Skøder passerede Ejerforandringer, K. Skr. 18 Juni 1822. Jfr. L. 4 Marts 1857 § 1 (S. 103).

2) Meddele Fattigvæsenet en Fortegnelse over læste Skøder med Angivelse af Dato og Beløb af de dermed fulgte Kvitteringer for Kvartprocentafgiften, K. Skr. 18 Maj 1830.

h. Alle Adkomstdokumenter, Fæste- og Arvefæstebreve, Fr. 8 Febr. 1810 § 12 (til Kontrol med den i Forordningen foreskrevne Halvprocentafgift m. m.), jfr. K. Prom. 30 Jan. 1813. Jfr. L. 19 Febr. 1861 § 4 (S. 118), hvorved den foreskrevne Afgift ved Fæste- og Arvefæstesteders Overgang til ny Ejere hæves.

i. Ang. aarlige Indberetninger til Statens statistiske Bureau

om tinglæste Overdragelsesdokumenter vedrørende faste Ejendomme udenfor Købstadgrund paa mindst 2 Skp. Hartkorn og om tinglæste Overdragelser af Fæstejord af mindst samme Hartkorn, J. M. Cirk. Nr. 200, 3 Novbr. 1896.

Følgende Indberetninger ere bortfaldne:

aa. De aarlige om tinglæste Adkomstdokumenter, derunder Fæstebreve, efter Fr. 25 Juni 1810 § 14, Ind. M. Cirk. 10 Novbr. 1862 Nr. 7.

bb. Om læste Skøder til Branddirektørerne efter Pl. 27 Novbr. 1839 § 4, L. 23 April 1870 § 3, J. M. Cirk. Nr. 49, 14 Marts 1872.

30. De Paategninger, som Magistraten efter Adg. 22 Maj 1688 (i Reskriptsaml.), 6 Septbr. 1728 (ibd.), Konf. 4 Maj 1731, Rskr. 10 Septbr. 1734, 25 April 1760, 20 April 1775, 5 Novbr. 1790 § 5 skulde give Dokumenter forinden Tinglæsningen om, at Udstederen ikke skyldte Kongen, Byen eller de umyndige noget, ere bortfaldne, K. Skr. 25 Novbr. 1845, J. M. Skr. 27 Juli 1857. Jfr. derimod K. Skr. 10 Maj 1834.

Ligeledes er Attest paa Skøder og Panteobligationer fra Overformynderiet efter flere af de fornævnte Bestemmelser samt Rskr. 1 April 1729, 9 Septbr. 1735, 19 Decbr. 1766 (jfr. K. Prom. 14 Febr. 1795), 20 Jan. 1775 om, at intet skyldes til Overformynderiet, bortfalden, K. Skr. 25 Novbr. 1845, J. M. Skr. 30 Avg. 1856, jfr. for Vestindien Bkg. 30 April 1860 (hvorved Rskr. 25 Jan. 1776 § 5 hæves).

Se Retsanmærkning. Skøde- og Pantebøger. Skøde- og Panteregistre. Stempelafgiften I 6 a Nr. 2 (ang. Indlevering dertil af ustemplede Dokumenter). Udsltelse I.

II. Af forskellige Dokumenter.

A. Af Skøder, Gave-, Mageskiftebreve og lignende Adkomstdokumenter.

1. Virkningen heraf:

a. Derom handler D. L. 5—3—28 til 30, Pl. 8 Juni 1787, jfr. Pl. 18 Jan. 1788 § 1 og 27 Novbr. 1839 § 1, Fr. 4 Decbr. 1795 og 25 Novbr. 1831 § 1. Se Fredskove 5 a.

b. Udenfor Reykjavik, hvor der bliver at forholde efter de almindelige Regler, bliver et saadant Dokuments Virkning først at regne fra Tinglæsningens Dato, Fr. 24 April 1833 § 4, jfr. Pl. 28 April 1841 § 2.

c. Først derved fuldbyrdes Ejendomsoverdragelsen endeligt, K. Skr. 4 Febr. 1840.

d. Paa Færøerne er Tinglæsning af et om det stedfundne Salg eller Mageskifte oprettet skriftligt Dokument Betingelse for

Retshandelens Gyldighed, L. om Udstykning 4 Marts 1857 § 19 (S. 58).

2. Af hvert Skøde, der i Assens fremkommer til Protokollering, skal betales 3 Mk. til Skibsbroen, Rskr. 24 Maj 1720 Nr. 4 (i Reskriptsaml. 1ste Del).

3. Dertil maa ikke antages Skøder, hvorved Græsningen paa Saltholm afhændes særskilt fra de Steder, hvortil den hører, Rtk. Prom. 1 Maj 1813. Jfr. Fr. 3 Decbr. 1819 § 7.

4. De ved Læsningen af Parcelskøder og andre Adkomstdokumenter medfølgende avtoriserede Kort skal Retsskriveren uden Betaling paategne, at de have været foreviste, Pl. 21 April 1848 §§ 1, 2, 4.

Kortene bør medfølge ved Læsningen, Noten t. J. M. Skr. 19 Decbr. 1855.

5. Adkomstbreve paa Bøndergods, der afhændes fra et samlet Gods og ikke ligger under samme Jurisdiktion, skulle efter Pl. 5 Febr. 1802 og Fr. 25 Jan. 1805 § 20 først aflyses ved Godsets Værneting og derpaa tinglæses ved den Jurisdiktion, hvorunder den afhændede Ejendom ligger, J. M. Skr. 18 Marts 1852, 10 April 1854, dog at Køberne kunne frafalde Aflysningen, J. M. Skr. 12 Febr. 1856.

6. Paa uudsiftede Andele i Moser, Tørveskær og desl., hvorledes dermed skal forholdes, J. M. Skr. 19 Decbr. 1855.

7. De nævnte Dokumenter maa ikke antages til Læsning, forinden følgende Bevisligheder foreligge:

a. For Jordskyldens Betaling af Ejendomme, hvorpaa saadan hviler, D. L. 5—10—5, Pl. 4 Maj 1822 i Slutn. a, jfr. Adg. 5 Juni 1771 VII h.

b. Paa Fyn og Langeland skulde forinden Læsningen deraf og af Kontrakter, hvorved Ejendomsret overdrages — ogsaa over Løsøre — svares en Afgift til det nu nedlagte Tugthus i Odense, Ekstens. 10 April 1753 § 8, Rskr. 3 April 1782 § 4, K. Skr. 21 Juli 1821, 12 Jan. 1822.

c. For, at Grunden er opmaalt, og Grundtaksten derpaa lignet, ved Læsning af Skøder paa Stykker af Købstadgrunde, se Grundtakst II 3.

d. I Fyns Købstæder maa intet Skøde og ingen Panteobligation antages til Læsning, uden at vedkommende Ejendomsnummer deri er anført, K. Prom. 8 Oktbr. 1791, jfr. med Hensyn til København Pl. 1 Avg. 1759.

e. I Randers og Holbæk Attest for, at den befalede Afgift til Fattigvæsenet er erlagt, Rskr. 23 Decbr. 1791 § 3, Adg. 23

Novbr. 1798 II § 1 (i Reskriptsaml.), der fremdeles er gældende, K. Skr. 2 April 1818.

f. Skøder og Obligationer vedrørende nogle fra Ballerup Præstegaard bortarvefæstede Jorder maa ikke læses uden Sognepræstens Attest for, at Rekognition er erlagt og Skatter og Afgifter betalte, Rskr. 5 Septbr. 1800 § 4.

g. Attest fra Bestyrelsen for de fattiges Kasse, om Gave til samme er erlagt i Anledning af Afhændelsen eller ej, og i bekræftende Fald hvor meget, K. Prom. 9 Oktbr. 1802, Cirk. 6 og 27 Juli 1805, 27 Maj 1809, Skr. 17 April 1845, J. M. Skr. 5 Jan. 1858, K. og U. M. Skr. 9 April s. A. (G. R.), J. M. Skr. 13 Juli 1869 (D. T. S. 921), jfr. L. 8 Marts 1856 § 7. Jfr. Reglm. 5 Juli 1803 f. Købst. § 42 Nr. 7, f. Land. § 46 Nr. 4.

Naar Attesten mangler, kan Læsningen dog straks iværksættes, men Dokumentet maa ikke udleveres, forinden den bringes til Veje, J. M. Skr. 9 Decbr. 1851.

Saadan Attest kan ikke forlanges ved Tinglæsning af et Skøde til Kongen (Statskassen), K. Prom. 21 Maj 1811.

Attest om Erlæggelsen af Gave til de fattiges Kasse kan ikke kræves ved Tinglæsning af et Udlægsskøde, J. M. Skr. Nr. 135, 23 Juni 1888. Jfr. Kvartprocentafgift I 1 a Nr. 3.

Ang. at Erlæggelsen af Afgiften til de fattiges Kasse ved Skøders Tinglæsning maa anses for en aldeles frivillig Sag, K. og U. M. Skr. 17 Febr. 1894 (G. R.).

h. Attest om, at Halvprocentafgiften er erlagt, Fr. 8 Febr. 1810 § 7. Se nærmere Halvprocentafgift 17. Jfr. Arveafgifter V 6 l.

i. Amtmandens Paategning paa Parcelskøder om Tilladelse til Udstykningen og Vilkaarene for den, Fr. 25 Juni 1810 §§ 7, 10, jfr. Fr. 3 Decbr. 1819 § 15, Rtk. Cirk. 6 Decbr. 1845 § 2. Se nedenfor q.

Dette gælder ogsaa, naar Skødet lyder paa et af de flere Matrikulsnumre, hvoraf en Ejendom bestaar, selv om det er særligt skyldsat, J. M. Skr. 1 Septbr. 1855 (ang. det Tilfælde, at det ved Udstykningstilladelsen er bestemt, at Parcellen skal forenes med en bestemt Ejendom), 14 Avg. 1865.

En imod denne Bestemmelse foretagen Tinglæsning maa anses som en Nullitet og ny Læsning ske, efter at Amtets Paategning er meddelt, J. M. Skr. 26 Maj 1851.

Den Omstændighed, at et Skøde paa et udstykket Areal tidligere fejlagtig er antaget til Læsning, medfører ikke, at et

senere Skøde derpaa bør antages, J. M. Skr. 19 Decbr. 1855 med Note.

Intet Skøde eller andet Adkomstbrev paa en Del af en matrikuleret Ejendom maa af Retsskriveren tinglæses, forinden det af Amtmanden er blevet forsynet med Paategning om Udstykningsapprobationens Dato, om Parcellens Hartkorn og Gammel-skat samt om de særlige til Approbationen knyttede Forpligtelser, Udstykningsl. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 1, 3dje Stk. Denne Bestemmelse gælder ogsaa for Købstadejendomme, Landbr. M. Skr. Nr. 197, 27 Septbr. 1897.

k. Ang. Læsning af Skøder paa Rosengaarden i Sorø Amt eller Parceller af den, Resl. 14 Oktbr. 1818 § 3.

l. Attest for, at alle forfaldne Bankrenter, kongelige og kommunale Skatter af Ejendommen ere betalte, hvilke Attester skulle udstedes uden Betaling, Pl. 12 Jan. 1820, jfr. f. Vestindien Pl. 2 Novbr. 1821, f. Færø. K. Skr. 21 Septbr. 1822. Jfr. Pl. 4 Maj 1822.

1) Skattekvitteringsbogs Forevisning kan ikke træde i Stedet, da der saa ved Retsprotokollen vilde mangle Bevis for Bestemtns Efterlevelse, K. Skr. 26 Septbr. 1820, jfr. K. Skr. 20 Avg. 1822.

2) Naar Skatterne erlægges til Herlighedsejeren, der indestaar for samme, kan han udstede Attesten, K. Skr. 20 Avg. 1822.

3) Om forældede Restancer eller saadanne, som ved lovlig Omgang have vist sig uerholdelige, bør forhindre Læsningen, K. Skr. 18 Febr. 1823, 10 Maj 1825 § 4 c, 9 Decbr. 1826 sammenholdt med Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 2, jfr. § 22.

4) Restancer, hvormed Henstand er givet, forhindre ikke Læsningen, K. Skr. 2 Oktbr. 1824.

5) Dette gælder ikkun ved kontraktmæssige Overdragelsesdokumenter, K. Skr. 4 Oktbr. 1831 ad 1, J. M. Skr. 24 Juni 1857.

6) Ang. denne Attest Meddelelse ved Salg af en enkelt Gaard eller enkelte Tønder Hartkorn fra et samlet Gods. Rtk. Skr. 30 Juni 1832.

7) Med Hensyn til Virkningen af Tilsidesættelse heraf jfr. Kom. Koll. Prom. 21 Maj 1811.

8) Ang. at der fremdeles forinden Læsningen skal præsteres Attest fra vedkommende Oppebørselsbetjent for, at der ikke paahviler Ejendommen Skatterestancer, J. M. Skr. Nr. 338, 27 Septbr. 1893.

9) Jfr. nedenfor C i Slutn.

m. Hvilke Attester der skulle produceres i København, Pl. 4 Maj 1822, jfr. Rskr. 14 Oktbr. 1690, Pl. 17 Oktbr. 1742. 12 Juni 1747, 13 Avg. 1764, 28 Septbr. 1768, Reglm. 5 Juni 1771 VII, Pl. 30 Decbr. 1797, Plan 1 Juli 1799 § 171, Pl. 14 Marts 1800, 28 Maj 1810, 30 Juni 1815 § 4, Konf. 22 Maj 1822 § 4 c, L. 14 Decbr. 1857 § 6 (S. 311). Jfr. L. om Københavns Brandvæsen 15 Maj 1868 §§ 44, 45.

Bkg. om Tillæg til Vedtægterne for Kbhvn.s Brandforsikring Nr. 163, 31 Decbr. 1889 (til § 14) henviser til Pl. 12 Juni 1747 (jfr. Pl. 4 Maj 1822 § 10 b og i Slutn. h).

n. Naar ved de saa kaldte kgl. halve Købesummers Fordeling i Anledning af Udstykning den paa en Parcel faldende Andel udgør under 50 Rdl., maa Skødet paa samme ikke tinglæses, forinden Amtstuens Kvittring for Udbetalingen deraf er forevist, Rtk. Cirk. 20 Maj 1826. Jfr. Udstykningsl. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 1, næstsidste Stk.

o. I Roskilde og Stege Attest fra Brandkaptajnerne for, at de befalede Brandredskaber haves, Reglm. 22 April 1828 § 11, 29 Avg. 1835 § 11. Jfr. L. Nr. 28, 21 Marts 1873.

p. Ved Skøder paa Slangerup Overdrevslodder Kvittring fra Kæmneren i Frederikssund for en Afgifts Erlæggelse, K. Skr. 8 Juli 1834.

q. Amtmændenes Paategning paa Parcelskøder ang. Rigtigheden af det deri anførte Hartkorn og Gammelskat, naar dette ikke stemmer med Sælgerens tinglæste Adkomst, J. M. Cirk. 8 Marts 1849, Skr. 31 Maj s. A.

Det herunder og under i. anførte gælder kun om det første Skøde paa en Parcel, J. M. Skr. 5 Febr. 1858. Se ovenfor i, sidste Stykke.

r. Ved Skøder paa Parceller af Kolonistederne paa Alheden og Randbølhede Bevis for, at Køberen har berigtiget den paa Parcellen faldende Andel af Pantegælden, L. 31 Marts 1852 § 5.

s. For Tiendens Fordeling ved Skøder paa Parceller eller enkelte Matrikulsnumre af en Ejendom, L. 23 Jan. 1862 § 6 (S. 517), J. M. Skr. 14 Avg. 1865.

t. Ifølge Fr. 7 Febr. 1738 § 7, maatte intet Skøde læses, uden at dermed fulgte en Panteattest, som vedhæftedes. men dette er hævet ved den senere Lovgivnings Bestemmelser om, at Retsanmærkninger meddeles Skøder paa samme Maade som Obligationer, K. Skr. 13 Novbr. 1827, 14 Oktbr. 1830.

u. Ligeledes ere Bestemmelserne i Brandforsikringsadg. f. Land. 29 Febr. 1792 § 17, jfr. Kom. Koll. Prom. 21 Maj 1811,

om, at intet Skøde maatte antages til Læsning uden Amtstuen's Attest for, at Brandhjælpspengene vare betalte, og i Pl. 15 April 1828 § 5 om Branddirektørernes Attest paa Skøder hævede ved L. 23 April 1870 § 3, jfr. J. M. Cirk. Nr. 49, 14 Marts 1872.

I Købstæderne maatte derimod midlertidig endnu intet Skøde tinglæses uden Attest om, at ingen Restance af Brandhjælpspenge til Købstædernes Brandforsikring paahviler Ejendommen, Fr. f. Købst. 29 Febr. 1792 § 16 sammenholdt med L. 14 Maj 1870 § 5, Bkg. Nr. 62, 9 April 1872 II § 1. Dette er nu bortfaldet, Vedt. Nr. 95, 18 Juli 1874, J. M. Cirk. Nr. 44, 1 Marts 1875.

Disse Bestemmelser blev ansete anvendelige ogsaa paa Læsningen af en Selvejerbondes Testamente, hvorved han overdrog et af Børnene Gaarden, K. Prom. 30 Jan. 1813. Jfr. dog derimod J. M. Skr. 14 Maj 1852 og foran I Nr. 5.

v. Amtmandens Attest af nærmere bestemt Indhold paa Skøder, hvorved Fæstegods afhændes til Ejendom eller udgaar fra et samlet Gods, Fr. 25 Juni 1810 § 12. Se Arvefæste I 2 a.

x. Det er en Selvfølge, at der ikke i Anledning af disse Attesters Forevisning ved Tinglæsningen skal betales noget Gebyr, Pl. 2 Novbr. 1821 Nr. 2 (f. Vest.).

y. Se foran I 30.

8. Paa Arvefæsteejendomme, hvoraf der ved Ejerskifte svares Rekognition til Statskassen, kan ikke nægtes, fordi Kvittering for sammes Betaling ikke medfølger, J. M. Skr. 24 Juni 1857 (ang. Læsning af et Skiftebrev og Vielsesattest). Jfr. dog derimod K. Prom. 10 Febr. 1807. Se foran 7 f.

9. Indberetninger herom, se ovenfor I 29.

10. Af Skibsskøder, se Skibsskøde 1.

Jfr. Halvprocentafgift. Kvartprocentafgift I.

B. Af Købekontrakter.

Ang. at Retsskriveren, naar en Købekontrakt indleveres til Tinglæsning alene som Pantebrev, ikke er beføjet til at læse den som Købekontrakt og i Registrene at notere, at en Købekontrakt er læst, men at han, for saa vidt Dokumentet begæres læst alene som pantstiftende uden at indeholde nogen Pantsætning, maa afvise Begæringen, og for saa vidt det begæres læst alene som pantstiftende i Tilfælde, hvor det virkelig indeholder Pantsætning, maa modtage det til Læsning som Pantebrev og i Registrene alene notere, at et saadant Dokument er læst, J. M. Skr. Nr. 242, 13 Septbr. 1895.

C. Af Vielsesattester til Berigtigelse af Adkomsten paa faste Ejendomme, se Adkomst 2. Jfr. Arvefæstebreve 3.

Betydningen af saadan Tinglæsning er ikke at stifte Ejendomsretten, thi denne er allerede fuldstændig erhvervet før Læsningen ved Ægteskabets Indgaaelse, K. Skr. 4 Oktbr. 1831 ad 1, 1 Juli 1834, J. M. Skr. 24 Juni 1857, Ind. M. Skr. 31 Decbr. 1863 (i C. E. Amdrup Haandbog i den danske Lovgivning om Brugen af stemplet Papir S. 474). Jfr. K. Skr. 24 Juni 1834.

De i Pl. 12 Jan. 1820 og 15 April 1828 ommeldte Attester (jfr. foran A 7 l og u) kunne ikke fordres, forinden Læsningens Foretagelse, K. Skr. 4 Oktbr. 1831 ad 1.

D. Af Panteobligationer (og lignende Forhæftelsesdokumenter).

1. Med Pant i faste Ejendomme.

a. Derom gælde de samme Regler som om Skøders Tinglæsning, D. L. 5—3—30. Læses de i rette Tid, regnes Virkningen fra Udstedelsesdagen, ellers først fra Tinglæsningsdagen, D. L. 5—3—28, 29, 5—7—7, Pl. 8 Juni 1787, Fr. 28 Juli 1841 § 1, jfr. Pl. 18 Jan. 1788 § 1 og 27 Novbr. 1839 § 1, Fr. 4 Decbr. 1795 og 25 Novbr. 1831 § 1. For Isl. Fr. 24 April 1833 § 2.

Ifølge Pl. 8 Juni 1787 giver en Obligation, som læses i urette Tid efter Debtors Fallissement osv., ingen Fortrinsret, K. Skr. 3 April 1832 ad 2.

b. Maatte ikke ske i Odense Amt, forinden Debtors Skøde var tinglæst, K. Prom. 2 Juni 1792, 23 Decbr. 1809 (ang. Baag og Vends Herreder).

c. Obligationer maatte ikke antages til Læsning, naar det ikke udtrykkelig var anført, om Betalingen skulde ske i Sølv eller Sedler, Fr. 5 Jan. 1813 § 20. Jfr. Aab. Br. 6 April 1818 A og Kvartalskursen.

d. Saadanne Dokumenter, som fremkomme til Læsning paa Ejendomme, hvortil Ustederen ikke har tinglæst Adkomst, eller paa Dele af Ejendomme, som ikke have særligt Folium, skulle noteres paa vedkommende Ejendoms Folium, J. M. Skr. 7 Febr. 1854, 21 Juni 1861.

e. En Obligation, hvorved Pant gives i et Præstekalds Indtægter, maa læses ogsaa ved Annekssoignets Jurisdiktion, J. M. Skr. 3 Decbr. 1856.

f. Der lyde paa højere Rente end 4 pCt., derved er Retskriveren ikke berettiget til at fordre Bevilling til saadan Rentesvarelse forevist, J. M. Skr. 24 Avg. 1869 (D. T. S. 1055), 28 Marts 1870 (D. T. S. 406), jfr. J. M. Skr. 24 Septbr. 1860.

g. Se videre foran I 18, 29 f, 30 og II A 7 f. Legater II A 4 og 5 (deres Perpetuering i faste Ejendomme). Pant 8.

2. Med Pant i Løsøre, derom handler Fr. 28 Juli 1841 § 1. Jfr. L. 16 Febr. 1866 § 8 (S. 200).

Ang. Tinglæsning af Pantsætninger af visse Løsøregenstande i Forbindelse med faste Ejendomme, fornævnte Fr. 1841 § 3.

Disse Regler gælde fremdeles, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 154.

Ang. Pantsætning af faste Ejendomme i Forbindelse med Besætning og Inventarium eller andet rørligt Gods skal Notering ske baade paa Real- og Personalregistrene, Fr. 24 April 1833 § 2 (f. Isl.), 25 Marts 1845 § 14.

3. Om Kreditor vil lade den foretage, beror paa ham selv, K. Skr. 10 Maj 1783.

4. Ang. Tinglæsning af Skifteekstrakter til Sikkerhed for Børnemidler, se Skifteekstrakt, fornemlig 17.

5. Se Tiende 37.

E. Af Leje-, Forpagtnings- og lignende Brugskontrakter.

1. Af Lejekontrakter om Beboelse, derom handler Fr. 4 Decbr. 1795.

Af Kontrakter om Forpagtning eller Leje af Jordejendomme, derom handler Fr. 25 Novbr. 1831, udvidet til Færøerne ved K. Skr. 19 Oktbr. 1833 Nr. 8. Jfr. Rtk. Skr. 4 Novbr. 1815 (ang. Huse paa Landet).

Med Hensyn til Vestindien mærkes Rskr. 28 Avg. 1835.

Ifølge disse Bestemmelser gælder den tinglæste Kontrakt fra Tinglæsningsdagen imod enhver Tredjemand.

2. Herefter maa en utinglæst Lejekontrakt paa Lejetagerens Livstid vige for et senere Udlæg, K. Skr. 30 Jan. 1821 ad 5. Jfr. fremdeles med Hensyn til Virkningen af manglende Læsning K. Skr. 22 Febr. 1825, Koll. T. f. 1831 S. 884.

3. En Paategning paa samme, hvorved Pant gives for Lejesummen, kan tinglæses, uagtet Kontrakten ej er eller forlanges tinglæst og følgelig ikke heller indføres i Pantebogen, K. Skr. 29 Novbr. 1827.

4. Af Forpagtningskontrakter om Fæstegaarde, herom gælde de samme Regler som om Fæstebrevs Tinglæsning, L. 25 Juni 1870 § 7.

5. Maa ikke finde Sted af:

a. Kontrakter om Præstegaardsjorder ud over Præstens Levetid, uden at de ere forsynede med Paategning om Approbation, Pl. 19 Marts 1812, jfr. Pl. 26 Oktbr. 1831 § 5.

Den Approbationspaategning, hvormed visse Forpagtningskontrakter om Præstegaarde skal være forsynet, for at sammes Tinglæsning kan finde Sted, meddeles nu af Stiftsøvrigheden, Bkg. Nr. 23, 12 Febr. 1891 § 2 i Slutn.

b. Kontrakter, hvorved enkelte Dele af en Ejendom udenfor Livsfæste overdrages til Brug for længere Tid end 50 Aar, forinden det for Retten er oplyst, at Ejendommen er udstykket, Pl. 21 April 1847.

Ang. denne Plakats nærmere Anvendelse paa forskellige Kontrakter, se Udstykning I B 1.

Sker Tinglæsningen alligevel, bliver den uden Virkning, Ind. M. Skr. 14 Juni 1856.

6. Se foran I 29 d.

F. Af Bevillinger paa Navneforandringer paa Landejendomme og af Deklarationer, hvorved Ejendomme, som ikke tidligere have haft Navn, tillægges saadant, Pl. 11 April 1821. Jfr. Landejendomme 1 a.

G. Af Oppebørselsbetjentes Bestallinger og Kavtionerne for dem.

a. Alm. Kassefr. 8 Juli 1840 §§ 4, 9, 11, 48, 49, jfr. Pl. ang. offentlige Stiftelsers Midler 10 April 1795 § 6. Jfr. Rev. Dep. Cirk. Nr. 185, 29 Oktbr. 1877, Nr. 106, 25 Juni 1895, Nr. 252, 12 Decbr. s. A.

b. Saadan Tinglæsning skulle Retsbetjentene ex officio foranledige, fornævnte Fr. 1840 § 10.

c. Med Hensyn hertil mærkes Krigs M. Skr. 19 Marts 1879 (M. R.) om, at Tinglæsning skal ske ved 2 Reserveintendanters Overførelse til Intendanten i Forstærkningen.

d. Se foran I 18. Kirkeværgen 4. Konstitution I 3. Retsbetjente I 23.

H. Af Erklæringer om, at Ejendomme paa Færøerne skulle forblive samlede og uudsiftede, L. 4 Marts 1857 (S. 52) § 2, jfr. §§ 3, 4.

I. Af Deklarationer om fælles Brandgavle og Brandmure, Nabogrundes Bebyggelse efter fælles Plan og Kælderes Benyttelse, L. 30 Decbr. 1858 § 9 (f. Købst.), Nr. 77, 12 April 1889 §§ 22 f, 30, 41 (f. Kbhvn.), Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 §§ 30, 41 (f. Frederiksberg). Jfr. nedenfor T.

K. Af Forretninger, hvorved det forbydes at borttage Sten, Sand osv. fra Forstranden udenfor en Ejendom, L. 23 Jan. 1862 § 4 (S. 507). Se Forstrand 3 a Nr. 2.

L. Lige som Tinglæsning ikke gør de i Firmaloven fore-

skrevne Anmeldelser overflødige, saaledes bør Tinglæsning finde Sted, uanset at saadan Anmeldelse er foregaaet, hvor Tinglæsning i øvrigt er fornøden, L. 23 Jan. 1862 § 14 (S. 434). Ikke gentaget i den nu gældende Firmal. Nr. 23, 1 Marts 1889.

M. Af Kendingskontrakter paa Færøerne, L. 23 Febr. 1866 (S. 226) § 76. Se fremdeles § 5, 6 og 30 ang. andre Tinglæsninger Haugevæsenet vedkommende.

N. Af Paategninger paa Skøder om Afløsning af Arvefæstefgifter og andre i Ejendomme radicerede Afgifter til Statskassen, Bkg. Nr. 108, 30 Juni 1871 § 6 c.

O. Vedtægter for Digelag, vedhæftede Fortegnelser over de bidragpligtige Ejendomme, skulle tinglæses, L. Nr. 53, 10 April 1874 § 10.

P. Af Vandingsinteressentskabsvedtægter, L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 75.

R. Af Sundhedsvedtægter for de færøiske Landkommuner, L. Nr. 71, 7 Maj 1881 § 2.

S. Af Dokumenter og Domme vedkommende Markeskel paa Island, derom handler L. 17 Marts 1882 (Nr. 7 i Till. t. Lovt.) §§ 4, 6, 12.

T. Af Deklarationer om Fællesgavl, adskillige Bygningsreglementer, f. Eks. i Bkg. Nr. 4, 9 Jan. 1888 § 9 (en Del af Frederiksborg Slotsogn), Nr. 64, 20 April 1889 § 9 (Løkken Ladeplads), Nr. 101, 15 Juni 1891 § 2 (Kellerup), Nr. 76, 7 Maj 1894 § 19 (Dele af Lyngby Sogn), Nr. 98, 21 s. M. § 12 (en Del af Søllerød Sogn), Nr. 162, 19 Avg. 1895 § 30 (en Del af Hvidovre Sogn), Nr. 177, 17 Septbr. s. A. § 30 (Gentofte—Ordrup), Nr. 21, 23 Juni 1897 § 14 (Struer), Nr. 42, 3 Decbr. 1898 § 34 (Brøndshøj Sogn). Jfr. foran I.

U. Af Registreringsforretninger over fattiges Ejendele, ang. dens Virkning, og hvorledes den skal foregaa, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 38, L. Nr. 97, 10 April 1895 § 50 (f. Færø). Jfr. nedenfor Z i Slutn.

V. Ang. Tinglæsning af Overenskomst om Tiendeafløsning, L. Nr. 102, 8 Maj 1894 § 13.

X. Ang. Tinglæsning og Notering i Panteregisteret af Udskrifter af de Forretninger, hvorved Kvægtienden og Smaaredselsvederlaget ere bestemte, K. og U. M. Skr. 21 Febr. 1894 (G. R.).

Y. Tinglæsning af Erklæringer om Skelberigtigelse i Tilfælde af Udstykning foranlediges iværksat af Landbrugsministeriet og finder Sted uden Gebyr, L. Nr. 81, 11 April 1897 § 6.

Z. Island.

Af Dokumenter, der give Underpant i Løsøre, om sammes Virkning, og naar og hvorledes den skal foregaa, handler L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 24 i Till. t. Lovt.) § 7.

Af Udlægsforretninger i faste Ejendomme, L. af s. D. (Nr. 25 ibd.) § 46.

Af Registreringsforretninger over fattiges Gods m. v. til Sikkerhed for den ydede Hjælp, L. af s. D. (Nr. 26 ibd.) § 3, og af Umyndighedsdekreter over fattige, § 4.

Æ. Af Love og Anordninger og desl. finder nu ikke mere Sted, se Love 2. Se dog Færøerne 2 a, b og 3. Island 18. Vestindien A 2—4, jfr. 6.

Ø. Af forskellige andre Dokumenter, se: Adkomst (dens Berigtigelse i visse Tilfælde). Arvefæstebreve, -skøder 6. Enkekasser II B 6 c (Sekvestrationsforretninger). Fallitdeklaration 1 og 2 (jfr. foran I 18). Fattiglemmer 6 (Registreringsforretninger). Fledføringskontrakt 1. Fredskove 4 a (Domme til Opelskning af Skov i Stedet for forhugget Skov). Fæstebreve 11. Jernbaner A 8 (Kontrakter om deres Anlæg). Kavtion 8. Kuldlysning 4. Købekontrakt 2 og 3. Samfrændeskiftebreve. Servituter 3. Skifte 18 a (ang. Skifterettens Overtagelse af Boet efter den først afdøde Ægtefælle). Stamhuse 7. Tiende 13 ii, jfr. v (Tiendeforeninger og Kommissionskendelser), 34 (ang. Tiendens Konstatering). Umyndiggørelse 6 (Dekreter herom). Uraadighed 2 (Arrestforretninger m. m.). Ægtepagt 6.

AA. Ang. at den i visse Tilfælde er unødvendig og unyttig, se: Avktionsplakater 3. Ekspropriation 8. Forældelse I 9 (Paategninger, hvorved den afbrydes). Fuldmægtige 14 (Retsbetjentes) A h (deres Konstitutioner). Island 18 (af islandske Love og Anordninger bortfalder). Overformynderiet I 27 (Gavebreve, hvorved Kapitaler baandlægges). Rettergangsmaade 1 (Deklarationer, hvorved en Panthaver underkaster sig den hurtige Rettergangsmaade). Sagførere II 1 d (deres Beskikkelser). Stiftsmidler 4 (Tinglæsning af Obligationer for Embedsmaan til Præster er uforuden).

Se videre Kopipenge (ang. Forpligtelsen til at levere Genpart af de dertil indleverede Dokumenter). Retsanmærkning. Stempelafgiften I 6 a Nr. 2 (Indsendelse til Læsning indeholder Begæring om Kassation af Stempelmærkerne), III 6 r Nr. 1 3dje Stykke og 33 d Nr. 11 (et Dokuments Læsning medfører ikke forhøjet Stempelafgift), 18 n (Panteretten ikke kommen til

Eksistens paa Grund af manglende Læsning), 26 c (ang. Stempelovens § 63, 3dje Stykke). Testamenter 15 l, m (konfirmerede). Tinglæsningsgebyrer. Udslettelse.

Tinglæsningsgebyrer.

1. Derom handler Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 64—85.

2. Sp. Reglm. § 74 kan kun antages at sigte til det Tilfælde, at der ved Hoveddokumentet er vedhæftet andre forklarende Dokumenter, hvorimod der, naar flere Hjemmelsdokumenter vedhæftes hinanden, maa betales Gebyr for hvert enkelt af dem, K. Skr. 2 Decbr. 1815. Skal ikke særlig beregnes af Købekontraktstransporter, der ere vedhæftede og paaberaabte i Skøder men i Tilfælde af saadanne Transporters særskilte Læsning erlægges Gebyr efter Sp. Reglm. § 65, Skattedir. Skr. Nr. 65, 28 Febr. 1889. Se nedenfor 12 f, i, 25 b.

3. Skulle beregnes efter den Sum, hvorpaa Dokumentet lyder, naar det fremkommer til Læsning, uden Hensyn til dets oprindelige paalydende, K. Skr. 13 Marts 1819 (ang. det Tilfælde, at en Del af Købesummen er eftergivet før Skødets Læsning).

4. Ved Læsning af en Dom efter D. L. 5—3—18 kan Domhaveren ved Paategning begære den læst med Hensyn til en hvilken som helst Sum, som er mindre end objectum litis, K. Skr. 30 Novbr. 1822 ad 2. Jfr. L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 157.

5. Naar et af flere Personer udstedt Dokument vedrørende flere Ejendomme læses og noteres paa de forskellige Ejendomme, kan Gebyr beregnes for hver enkelt Ejendom, K. Skr. 13 Novbr. 1827, 22 Febr. 1840, 16 Maj 1856 med Note. Se derimod nedenfor 10 e og f, ligesom ogsaa det modsatte Resultat er antaget i K. Skr. 8 April 1828 ang. et Pantdokument.

Ved Læsning paa 10 forskellige Ejendomme af et af flere Ejendomsbesiddere udstedt Dokument ang. Nedlæggelse af en Vej samt tillige indeholdende en Overenskomst mellem nogle af Udstederne og paagældende Ejer om Afbenyttelse af en anden Vej antaget, at Gebyr efter Sp. Reglm. § 71 ikke kunde beregnes for hver Udsteder eller hver Ejendom, men at det maatte beregnes to Gange for den dobbelte Retshandel, Skattedir. Skr. Nr. 69, 14 Marts 1873.

For Læsningen af et med solidarisk Ansvar af ni Mænd udstedt Skadesløsbrev paa 50,000 Rdl., hvorved de 8 give Panteret i de dem tilhørende forskellige Ejendomme, skal fuldt Gebyr beregnes 8 Gange efter Sp. Reglm. § 66, hvorimod Promille af 47,000 Rdl. kun skal beregnes en Gang, Skattedir. Skr. Nr. 303, 22 Novbr. 1873.

For Tinglæsning af et mellem Ejeren af en Gaard og Ejerne af nogle samme frasolgte Parceller indgaet Forlig om Tiendebyrdens Fordeling skal Gebyr beregnes efter Sp. Reglm. § 71, men kun en Gang, hvorimod der ikke er tilstrækkelig Grund til at beregne særligt Gebyr for hver af Deklarationens Underskrivere, J. M. Skr. Nr. 15, 23 Jan. 1874.

Af et Dokument, der for to Ejendomme stifter forskellige Servituter over en tredje Ejendom, skal erlægges to Gange Gebyr, J. M. Skr. 1 Maj 1866.

6. Kunne fordres forudbetalte med det Beløb, som de bestemt vides at ville komme til i det mindste at andrage, K. Skr. 19 April 1834, 22 Juli s. A. (ang. Obligationer, som Overformyndieriet lader læse), J. M. Skr. 17 Decbr. 1855 ad 1.

7. Ang. Gebyret for Læsningen af en Viljestilkendegivelse, hvorved der renunceres paa en Brugsret enten pure eller saaledes, at der sættes en anden Byrde i Stedet, K. Skr. 22 Febr. 1842 i Slutn.

8. Udpantning derfor kan foretages, uden at vedkommende forud er underrettet om, at Dokumentet er ekspederet, eller Gebyrerne afkrævede ham, J. M. Skr. 3 April 1855.

9. Naar et Dokument efter sit Indhold bør sportuleres efter Sp. Reglm. § 64, er Retsskriveren hverken berettiget eller forpligtet til at fordre saadanne nærmere Oplysninger, som kunde hjemle den lavere Beregning efter § 65, J. M. Skr. 2 Maj 1865.

10. Sp. Reglm. § 71 (ang. Dokumenter, paa hvilke ingen af de foregaaende Bestemmelser ere anvendelige) kan ikke anvendes, hvor en bestemt Analogi taler for et lavere Gebyr, K. Skr. 7 Febr. 1824. Se nedenfor 27 d og g.

Efter denne § beregnes Gebyret for Læsning af:

a. Deklorationer, hvorved Arvefæstere under et Gods erkende en Skødeformular som Regel for deres Rettigheder og Pligter, hvorhos tillige betales Gebyr efter Sp. Reglm. § 82 for enhver af Ejendommene, K. Skr. 13 Novbr. 1827.

b. Et Erektionsbrev paa et Stamhus, Rtk. Skr. 22 Decbr. 1832, K. Skr. 17 Jan. 1833 med Note.

c. En af flere Personer udstedt Deklaration, hvorved Servituter paalægges flere Ejendomme, K. Skr. 28 Juni 1836 (med Hensyn til Noten se Note t. J. M. Skr. 16 Maj 1856).

d. En Deklaration, hvorved nogle Arvefæstere forpligte sig til at indbetale Skatter direkte i Amtstuen, hvorhos Gebyr tillige kan beregnes efter Sp. Reglm. § 82, J. M. Skr. 16 Novbr. 1855.

e. Deklorationer om Landgildens Konvertering paa Born-

holm, og Gebyr kan hverken beregnes efter § 82 eller for Kol-
lationering af Genparterne, J. M. Skr. 27 Marts 1861.

f. Foreninger om Afløsning efter L. 28 Febr. 1856 af Ægt
og Arbejde ved Kirkereparationer, og Gebyret kan kun beregnes
en Gang uden Hensyn til, paa hvor mange Folier de maa noteres,
J. M. Skr. 6 Juni 1861.

g. Et Testamente som Legitimation for Tiltrædelsen af et
Stamhus, Noten t. J. M. Skr. 15 Oktbr. 1861.

h. Brandassuranceattester og Brandtaksationsforretninger til
Bevis for, at en hidtil ubebygget Grund er bebygget, J. M. Skr.
29 Jan. 1862.

i. Fortegnelser over Sandflugtsstrækningers Overgang til
Lodsejernes fri Raadighed, J. M. Skr. 7 Novbr. 1865.

k. Testamenter, Gavebreve og Reskripter til Overformyn-
deren ang. Baandlæggelse af Kapitaler, Skattedir. Skr. 12 Maj
1870 (D. T. S. 414).

l. Se fremdeles foran 5, 2det og 4de Led, og nedenfor 12 g,
18, 22, 27 h, 33 f, 45 d. Ekspropriation 8. Jfr. Bønder-
gods 6 i.

11. Ang. Anvendelsen af Sp. Reglm. § 72 (om Dokumenter,
der stifte forskellige Rettigheder).

a. Paa et Skøde, hvorved tillige en Servitutret over en an-
den Ejendom overdrages, K. Skr. 31 Jan. 1835.

b. Paa et do., hvori Sælgeren reserverer sig Brugsret over
en Del af det solgte, K. Skr. 4 April 1835.

c. Paa en Interessentskabskontrakt, der tillige indeholder
en Pantsætning, K. Skr. 25 Febr. 1837.

d. Naar et Dokument ang. Stiftelse ef Vejservituter tillige
læses med Hensyn til den nogle af Ejendommene paalagte Vej-
afgift, skal herfor ikke beregnes særligt Gebyr, Skattedir. Skr.
Nr. 69, 14 Marts 1873.

e. Se fremdeles nedenfor 13, sidste Led, 16 f, g, 20, 21 c.

12. Adkomstdokumenter paa faste Ejendomme, Sp. Reglm.
§§ 64, 65, jfr. 68 og 84. Se fremdeles foran 11 a, b og neden-
for 17, 20, 33, 36, 38, 40 d.

a. Af en som saadan læst Ekstraditionsforretning beregnes
Gebyr efter Sp. Reglm. § 65, K. Skr. 2 Decbr. 1815.

b. Ved Tinglæsning af et Skiftebrev, en Udlægspaatægning
paa et Skøde eller andet lignende Dokument som Adkomst for
en Enke paa en hende under Skifte med Mandens Arvinger ud-
lagt Ejendom, beregnes kun Gebyr af Ejendommens halve Taksa-

tionssum efter Sp. Reglm. § 64, K. Skr. 10 Novbr. 1818, 23 Jan. 1830 ad b, J. M. Skr. 2 Maj 1865 med Note.

Er det derimod en anden Arving, der lader saadant Adkomstdokument tinglæse, beregnes Gebyr efter Sp. Reglm. § 65 af hans egen Arvepart i Ejendommen (— hvis Dokumentet læses som Adkomst for en Universalarving eller samtlige Medarvinger altsaa efter denne § alene —) og efter § 64 af Resten af Værdien, K. Skr. 12 Avg. 1815, 6 Febr. 1844 (i Noten t. Skr. 28 Oktbr. 1843), 21 April 1846, Noten t. J. M. Skr. 2 Maj 1865, Nr. 411, 6 Decbr. 1871. Jfr. nedenfor m, n og o.

c. Af en som Adkomst læst Udskiftningsforretning beregnes Gebyr efter Sp. Reglm. § 64 efter Jordernes Værdi, K. Skr. 30 Novbr. 1822 ad 1.

Efter K. Skr. 23 Jan. 1830 skal Gebyret, da Ejerne ikke erhverve noget nyt ved Udskiftningen, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, og kun naar en Ejer lader et Uddrag af Forretningen læse som speciel Adkomst for sig efter § 64.

d. Af en Præsteattest ang. en Enkes og hendes Svigersøns Adkomst til en Ejendom beregnes enkelt Gebyr (ikke som for to Attester) efter Sp. Reglm. § 65, da Attesten kun indeholder en Bevidnelse om Adkomsten, ikke et Dokument, hvorved samme overdrages, K. Skr. 25 Novbr. 1826.

e. Af en Landvæsenskommissionsforretning læst som Adkomst for flere Personer paa forskellige Grundstykker, beregnes Gebyr efter Sp. Reglm. § 64 efter Jordernes Værdi, J. M. Skr. 5 Juli 1853.

f. Af en Adoptionsbevilling i Forbindelse med en Vielsesattest beregnes kun enkelt Gebyr efter Sp. Reglm. § 65 efter den Sum, hvorfor Ejendommen senest er solgt, J. M. Skr. 11 Marts 1856.

g. Af et Tingsvidne læst til Berigtigelse af Adkomsten til en Ejendom, skal beregnes efter Sp. Reglm. § 71, J. M. Skr. 13 Jan. 1859.

h. Af en Beregning over Arealer indvundne ved en Inddæmning, læst som Adkomst for enhver af Lodtagerne paa hans Anpart, skal Gebyret beregnes efter Sp. Reglm. § 64 enkeltvis for enhver, J. M. Skr. 28 April 1859.

i. Naar en Udlægsforretning, hvorved en Ejendom udlægges en Panthaver til Ejendom, i Forbindelse med en Transport til Tredjemand læses som Adkomst for denne, bør Gebyr og Promille beregnes efter § 64 som for to Overdragelser, J. M. Skr.

7 Avg. 1865 (Moderation dog tilstaaet paa Grund af Omstændighederne).

k. Ang. den Købesum eller Værdi, hvorefter Gebyret ifølge Sp. Reglm. §§ 64 og 65 skal beregnes.

1) Deri medregnes de prioriterede Forhæftelser, som Køberen overtager, K. Cirk. 11 Novbr. 1815.

Arvefæsteafgifter, Jordskyldsafgifter, Aftægtsydelser og lignende vedvarende Byrders kapitaliserede Værdi skulle ved den Afhændelse, hvorved de paalægges Ejendommen, medtages i Beregningen af Gebyr, Promille og Justitsfondafgift, men derimod ikke ved senere Afhændelser, J. M. Skr. 20 Decbr. 1849, 9 Avg. 1852, 5 Febr. 1863 (i Noten t. Skr. 28 Oktbr. 1862), 17 Juni 1864, 4 Novbr. 1865, 28 Juni 1869 (D. T. S. 788).

Se Promille 6 a Nr. 2.

2) Naar Dokumentet ikke lyder paa nogen Sum, og den paagældende Ejendom ikke tidligere har været afhændet, saa at sidste Købesum saaledes ikke heller kan lægges til Grund for Gebyrberegningen, maa Rekvirenten gøre Anmeldelse om Ejendommens Værdi (jfr. Stempell. 19 Febr. 1861 § 21 g), og Gebyret beregnes derefter, K. Skr. 30 Novbr. 1822 ad 1, J. M. Skr. 5 Juli 1853.

3) Naar en af tvende Medinteressenter tilkøber sig Interessentskabets Ejendom ved Avktion, skal Gebyr og Afgifter kun beregnes af den halve Købesum, K. Skr. 12 April 1834. Jfr. foran b.

4) Ang. dens Beregning, naar Sælgeren har forbeholdt sig Brugsretten af Ejendommen og — for saa vidt han maatte give Afkald paa samme — en Aftægt, K. Skr. 22 Febr. 1842 ad 1 og 2, jfr. K. Skr. 4 April 1835.

5) Naar Retten ifølge Købekontrakt eller approberet Avktionsbud til at erholde Skøde er overdraget en anden, maa Gebyret for Læsningen af dennes Skøde beregnes efter den af ham udredede — ikke efter den oprindelige — Købesum, K. Skr. 30 Juli 1846, Skattedir. Skr. Nr. 120, 5 April 1871. Naar Retten ifølge Købekontrakt til at erholde Skøde er overdraget til en anden, maa Gebyret for Læsningen af dennes Skøde beregnes efter den oprindelige, ikke efter den af Transporthaveren udredede Købesum, Skattedir. Skr. Nr. 103, 2 Juni 1876. Hermed er den ældre Anskuelse fraveget. Jfr. K. Skr. 2 Febr. 1839.

Et modsat Resultat er antaget med Hensyn til Promillegebyret i Ind. M. Skr. 9 Septbr. 1862.

6) Naar en ved Købekontrakt afhændet Ejendom udstyk-

kes og sælges af Køberen, og Handelen fuldbyrdes ved Skøder paa Parcellerne fra den første Sælger, skal Gebyr ved et saadant Skødes Tinglæsning beregnes efter den paa Parcellen faldende forholdsvise Andel af den oprindelige Købesum for den samlede Ejendom, J. M. Skr. 20 Jan. 1864.

7) Ang. Forstaaelsen af Ordene »den Sum, hvorfor Ejendommen senest er solgt«, Skattedir. Skr. Nr. 16, 15 Jan. 1872.

8) Se fremdeles foran 3 og nedenfor 38. Jfr. Avktionsgebyrer I 23.

l. Af en Bevilling til at inddæmme og udtørre et Stykke Strand, læst som Adkomst paa dette, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, J. M. Skr. Nr. 31, 13 Febr. 1876.

m. Af Skifteretsattester, læste som Adkomst for Arvinger, ang. Gebyrets Beregning efter Sp. Reglm. §§ 64 og 65, Skattedir. Skr. Nr. 33, 25 Febr. 1876. Jfr. ovenfor b.

n. Af Skifteekstrakter, der læses baade som Adkomst for Enken og som Sikkerhed for umyndiges Midler, specielt i Husmænd og Indersters Boer, J. M. Skr. 6 Juni 1866. Jfr. ovenfor b.

o. Af Dokumenter, der legitimere en Enkes Ret til Hensidde i uskiftet Bo, naar de læses som Adkomst paa faste Ejendomme, skal Gebyr betales efter Sp. Reglm. § 65 særskilt for hver Ejendom efter den Købesum, hvorfor samme sidst er solgt, men ellers beregnes Læsningsgebyret efter § 71, J. M. Skr. 18 Decbr. 1866. Jfr. ovenfor b.

p. Se Ekspropriation 8. Promille 6 i (om Bevillinger til at sidde i uskiftet Bo).

13. Af Aftægtskontrakter. Ang. Udregningen af en Aftægts Kapitalværdi samt Gebyret for Læsningen, Sp. Reglm. § 68.

Gebyret for Tinglæsning af Aftægtskontrakter mellem fra- og tiltrædende Fæstere beregnes efter den nævnte §, K. Skr. 28 Novbr. 1829.

Læsningsgebyret af en Kontrakt, hvori Aftægtsnyderen har betinget sig Panteret for Aftægten, beregnes efter § 68 alene, J. M. Skr. 9 Avg. 1852.

14. Af Anfordringssedler, hvorved der gives Pant, beregnes efter Sp. Reglm. § 67, Pl. 30 Juli 1817 § 5.

15. Af Arveafkald, beregnes som af andre Afkald efter Sp. Reglm. § 67, K. Skr. 24 April 1817.

16. Af Arvefæste- og Fæstebreve paa Gaarde og Huse, Sp. Reglm. § 84.

a. Disse Dokumenter skulle protokolleres, og derfor foruden

Gebyret efter Sp. Reglm. § 84 betales Gebyr efter § 73, K. Prom. 23 Marts 1811, Skr. 27 Febr. 1817, 20 Novbr. 1819, J. M. Skr. 7 Juni 1869 (D. T. S. 762). Jfr. derimod K. Skr. 17 Septbr. 1814 ad 2 (hvorefter de ikke behøve at protokolleres, naar en Genpart indleveres til Protokollens Følge).

Den Fæstebrevet vedhæftede Synsforretning og Hoveriforening behøver ikke at protokolleres, K. Skr. 18 Jan. 1812. Jfr. dog fornævnte J. M. Skr. 7 Juni 1869.

b. Af Paategninger paa Arvefæstebreve ang. en Forandring i den betingede Kanons Erlæggelsesmaade, K. Skr. 14 Febr. 1815.

c. Af en Paategning om Fæsteafgiftens Nedsættelse beregnes kun Gebyr som for et Fæstebrevs Læsning, K. Skr. 21 Febr. 1824.

d. Sp. Reglm. § 84 kan ikke anvendes udenfor de der udtrykkelig nævnte Tilfælde, og Gebyret for Læsning af Forpagtningskontrakter paa langt Aaremaal maa derfor betales efter Sp. Reglm. § 69, K. Skr. 3 Juni 1843, J. M. Skr. 23 Decbr. 1864. Jfr. L. Nr. 36, 9 Marts 1872 § 6.

e. Af Fæstebreve om Købstadjorder beregnes Læsningsgebyret ikke efter § 84, men som for Lejekontrakter i Almindelighed, K. Skr. 2 Septbr. 1847.

f. Af Fæstebreve, hvorefter der eksisterer Indfæstningsrestancer, J. M. Skr. 16 April 1853. Jfr. K. Skr. 28 Juli 1846.

g. Kun naar et Arvefæstebrev eller -skøde udtrykkelig begæres læst som Hæftelsesdokument for Arvefæsteafgiften, skal Gebyr tillige beregnes efter Sp. Reglm. § 66, J. M. Skr. 11 Marts 1863 (ang. Arvefæsteskøder efter L. 24 April 1860), 22 Septbr. 1864. Jfr. K. Skr. 24 April 1821.

h. Jfr. foran 10 a og d, 12 k Nr. 1.

17. Af Arvefæsteskoeder, der maa betragtes som Ejendoms-skøder, betales Gebyr efter Sp. Reglm. § 64, sammes § 84.

Se med Hensyn til Arvefæsteskoeder til Brugerne og visse af disses nærmeste under Bøndergods 9 (ang. Anvendelsen af L. 4 Juli 1850 og de sig til samme sluttende Bestemmelser).

Ang. Protokollation og Læsningsgebyr af Arvefæsteskoeder: til Kongens Fæstebønder i Frederiksborg og Kronborg Amter, Rskr. 11 Oktbr. 1788; paa Baadesgaard Gods, Rskr. 23 Marts 1792, der fremdeles staar ved Magt, K. Skr. 10 Maj 1817; paa Sorø Akademis Bøndergods, Rskr. 2 Jan. 1796, der endnu gælder, K. Skr. 9 April 1818. Jfr. ang. Protokollationen deraf paa Baronet Brahetrolleborg Rskr. 25 Oktbr. 1793.

Se foran 16 g og nedenfor 27 i.

18. Af Bestallinger og Beskikkelser.

a. Kirkeværgers, skulle læses uden Gebyr, K. Skr. 24 Novbr. 1814, Cirk. 18 Maj 1833. Jfr. Kirkeværger 4.

b. For Oppebørselsbetjente, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, alm. Kassefr. 8 Juli 1840 § 11. Se Retsbetjente I 23.

Herved maa Bestemmelserne i Pl. 10 April 1795 § 6 og 13 Septbr. 1821 § 1 ang. Læsning uden Gebyr af Bestallinger for offentlige Stiftelsers Forstandere og Oppebørselsbetjente og for Landmilitæretatens Oppebørselsbetjente være hævede.

Af Bestallinger og Beskikkelser for Postembedsmænd og -betjente, beregnes efter Sp. Reglm. § 71 og blive at udrede af paagældende selv, J. M. Skr. 20 Marts 1866. (Med Hensyn til den i Noten nævnte K. Skr. 12 Jan. 1829 skal bemærkes, at det er en Selvfølge, at Forskriften i Kammerretsordn. 18 Marts 1720 II § 15 om Tinglæsning af Regnskabsbetjentes Bestallinger uden Gebyr er hævet ved alm. Kassefr. 8 Juli 1840 § 11).

c. For Prokuratorer, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, K. Skr. 1 Decbr. 1846, J. M. Skr. 22 Oktbr. 1858 ad 1 (ang. en Tilla-delse til at procedere paa Prøve). Jfr. nedenfor 45 a samt Sag-førere II 1 d.

19. Af Fledføringskontrakter, Sp. Reglm. § 68.

20. Af Forlig, indeholdende en Ejendomsoverdragelse og Pantsætning, beregnes kun efter Sp. Reglm. § 67, naar det ikke er begært læst i de nævnte Egenskaber, J. M. Skr. 30 Novbr. 1854. Jfr. L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 157.

21. Af Forpagtnings- og Lejekontrakter, Sp. Reglm. § 69.

a. Efter denne § betales Læsning af Lejekontrakter om Huse med Hartkorn, K. Skr. 17 Marts 1818.

b. Af en Kontrakt, hvorved en Forpagtning afstaaes, beregnes efter samme §, K. Skr. 1 Maj 1824.

c. Naar Kontrakten læses med Hensyn til, at Lejetageren har givet Pant til Sikkerhed for Afgiften, og Gebyr følgelig skal betales efter Sp. Reglm. § 66, skal dette kun beregnes efter et Aars Afgift, K. Skr. 10 og 29 Novbr. 1827.

En Kavtionspaategning af to Mænd paa en Forpagtningskontrakt, hvorved den ene Kavtionist tillige giver Pant i fast Ejendom, skal kun beregnes i Henhold til Sp. Reglm. § 66 efter den højeste stipulerede Afgift for et enkelt Aar, Skattedir. Skr. Nr. 387, 1 Decbr. 1892.

d. Ang. Gebyrets Beregning ved meget langvarige Brugskontrakter samt ved Kontrakter, hvorved Brugeren afhænder saadan Brugsret, Rtk. Skr. 3 Juni 1843.

e. Se foran 16 d og e. Jfr. nedenfor 33 d (Overdragelse af en Brugsret til Tredjemand).

22. Af Interessentskabskontrakter, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, K. Skr. 14 Juni 1836.

Lyde de paa Penge, beregnes Gebyret efter Sp. Reglm. § 67, Skattedir. Skr. Nr. 139, 4 Maj 1872.

Se foran 11 c og 12 k Nr. 3.

23. Jordskyld. Af en Deklaration, hvorved saadan paalægges en Ejendom, beregnes Læsningsgebyret efter Sp. Reglm. § 66, K. Skr. 22 Febr. 1840.

24. Af Kavtioner, Sp. Reglm. § 67.

a. For Rodemestere i København, skulde læses uden Gebyr, Resl. 26 Juni 1816 § 2.

b. For Regnskabsføreren ved Odense Kommunitet, skal læses paa hans Bekostning, Resl. 8 Febr. 1828 § 4 i Slutn.

c. For Oppebørselsbetjente, beregnes efter Sp. Reglm. § 67, alm. Kassefr. 8 Juli 1840 § 11. Jfr. nedenfor 44.

25. Af Købe-, Gave-, Mageskifte- og desl. Kontrakter, Sp. Reglm. § 65.

a. Af en Købekontrakt om en Tiende, erlægges kun efter Sp. Reglm. § 84 samt Justitsfondafgift og for Protokollationen, J. M. Skr. 26 Maj 1856.

b. Naar en Købekontrakt og det efter samme udstedte Skøde begæres tinglæste paa en Gang, kan kun et Gebyr beregnes efter Sp. Reglm. § 64, J. M. Skr. 4 Avg. 1858.

c. Af Foreninger ang. deres Ophævelse, betaltes tidligere efter Sp. Reglm. § 64. Herom vil, efter at den der paaberaabte Fr. 9 Juni 1812 er hævet ved Fr. 23 Maj 1827 § 1, ikke blive Tale, og en tinglæst Købekontrakt maa nu kunne begæres ud-slettet mod Gebyr efter Sp. Reglm. § 80.

26. Af Kontrakter, som lyde paa Penge, Sp. Reglm. § 65.

Af en Kontrakt, hvorved der tilsikres en Person Underhold mod Vederlag bestaaende dels af en aarlig Sum, dels i Efter-givelse af en Gæld m. m., J. M. Skr. 9 Juni 1856.

Af en Kontrakt, hvorved Sukcessionsretten til et Fideikommis afstaas, skulle beregnes efter Sp. Reglm. § 68, uden at den paa Fideikommisset hvilende Gæld kommer i Betragtning, K. Skr. 15 Febr. 1823.

27. Af forskellige Paategninger paa Dokumenter.

a. Af en Delegationspaategning paa en Obligation

beregnes Gebyr og Promille som af et selvstændigt Gælds brev, J. M. Skr. 9 Oktbr. 1865.

b. Af Fornyelsespaategninger paa Panteobligationer efter D. L. 5—14—4, beregnes efter Analogien af Fr. 28 Marts 1845 § 17 (o: halvt Læsningsgebyr uden Promille), J. M. Skr. 2 Oktbr. 1861.

Ifølge J. M. Skr. 6 Juni 1854 skal Gebyret derimod beregnes efter Sp. Reglm. § 67.

Af Fornyelsespaategninger paa Obligationer, Skattedir. Skr. Nr. 4, 14 Jan. 1876 (den der anførte Skrivelse findes ogsaa i Reskriptsaml.).

Se Bankhæftelsesobligationer 9. Kreditforeningsobligationer 5, 6, 8. Promille 6 k.

c. Ang. Forstaaelsen af Sp. Reglm. § 82 om Moderationspaategninger, J. M. Skr. 12 Oktbr. 1861.

For saadanne Paategninger betales intet Protokollationsgebyr, J. M. Skr. Nr. 259, 9 Oktbr. 1873.

Se fremdeles foran 10 a, e.

d. Af Omskrivningspaategninger paa en Panteobligation, skulle, naar Læsning deraf forlanges (uagtet den efter Sp. Reglm. § 79 er ufnøden), betales efter § 66, men maa ikke overstige Gebyret efter § 71, K. Skr. 28 Oktbr. 1815 ad 1. Se nedenfor 39 b.

e. Af Relaksationspaategninger, beregnes efter Sp. Reglm. § 80, 1ste Led — ikke efter § 82 — og naar et Afdrag samtidig begæres aflæst, skal Gebyr desuden beregnes efter § 80, 2det Led, Skattedir. Skr. Nr. 118, 20 April og Nr. 270, 22 Oktbr. 1872, der giver nærmere Regler for Beregningen.

Dette er nu frafaldet, saaledes at Gebyr skal beregnes efter Sp. Reglm. § 82, Skattedir. Cirk. Nr. 146, 15 Avg. 1876.

Ifølge Sp. Reglm. § 75 kan kun enkelt Gebyr beregnes, naar flere Ejendomme relaxeres, K. Skr. 7 Oktbr. 1834.

f. Af en Paategning paa en Panteobligation om Gældens Forandring fra Sølv- til Navneværdi, skal beregnes med Minimum (48 Sk.) efter Sp. Reglm. § 66, K. Skr. 7 Marts 1818.

g. Af en Paategning paa en Panteobligation ang. Opsigelsesfristen m. m., skal beregnes i Forhold til Obligationens Sum efter Sp. Reglm. § 67, naar Gebyret derved bliver lavere, end om det beregnedes efter § 71, K. Skr. 7 Febr. 1824.

h. Af Paategning paa Genparten af en Panteobligation om, at den skal tjene som Hovedbevis for en Del af Originalens paa-

lydende, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, Skattedir. Skr. Nr. 423, 13 Decbr. 1871.

i. Af Paategning paa Arvefæsteskeder om Afløsning af Klapjagtshoveri, beregnes efter Sp. Reglm. § 67, Skattedir. Skr. Nr. 119, 20 April 1872.

k. Gebyret efter Sp. Reglm. § 82 (Moderationspaategninger) skal i Henhold til § 85 deles mellem Dommeren og Skriveren, J. M. Skr. 12 Septbr. 1866.

l. For to Paategninger paa en af tvende tidligere Samejere udstedt Kreditforeningsobligation, hvorved den ene erkender sig som Enedebitor, medens den anden af Kreditforeningen fritages for sin personlige Gældsforpligtelse, beregnes to Gange Gebyr efter Sp. Reglm. § 71, Skattedir. Skr. Nr. 32, 13 Jan. 1893.

m. Se fremdeles foran 21 c.

28. Af Dokumenter, der give Panteret, Sp. Reglm. § 66.

Af Transporter paa Pantebreve, § 67 ibd.

Af en Deklaration, hvorved en Arving ratihaberer en af Arveladeren udstedt Panteobligation, beregnes efter Sp. Reglm. § 67, J. M. Skr. 20 Febr. 1861.

Af Udskriften af en Forretning, hvorved en Ejendom overdrages Panthaveren til brugeligt Pant, samt af Ejerens Erklæring om, at de Beløb, som Panthaveren maatte laane til Ejendommens Drift, skulle være panteberettigede i samme, Skattedir. Skr. Nr. 371, 28 Oktbr. 1871.

Ang. at Stempelafgift og Tinglæsningsgebyr for en Panteobligation, hvorved en ny Interessent i en Kreditforening overtager en tidligere Interessents Gæld til Foreningen, kun vil være at beregne i Forhold til den i Obligationen anførte Restgæld, Skattedir. Skr. Nr. 318, 12 Septbr. 1893.

Se fremdeles foran 5 3dje Led, 11 c, 13 3dje Led, 14, 16 g, 20, 21 c, 27 samt nedenfor 30, 37, 40 b, e.

29. Af Registreringsforretninger hos Fattiglemmer til Sikkerhed for Fattigvæsenet, beregnedes tidligere efter Sp. Reglm. § 67, J. M. Skr. 31 Marts 1860, 29 Maj 1861. Nu gebyrfri, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 38.

30. Af Reverser, der give Pant, beregnes efter Sp. Reglm. § 67, Pl. 30 Juli 1817 § 5.

31. Af Sekvestrationsforretninger.

a. For Skatter, beregnes efter Sp. Reglm. § 67, K. Skr. 3 Marts 1821, 2 Decbr. 1826. Jfr. Fr. ang. Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 §§ 20, 21.

b. Af en under kriminel Forfølgning værende Persons Ejen-

dele, beregnes efter samme §, J. M. Skr. 2 April 1855, 12 Juli 1869 (D. T. S. 641).

32. Af Skifteekstrakter.

a. I ethvert Tilfælde, hvor det modererede Gebyr — 27 Sk. foruden Justitsfondafgift og Protokollationsgebyr — efter Sp. Reglm. § 67, 2det Led (ang. Lodsedler i Husmænds og Indersters Stervboer) ikke kommer til Anvendelse, skal Gebyr betales efter § 67, 1ste Led, Pl. 13 April 1824 i Slutn., jfr. K. Skr. 19 Avg. 1820, 21 Septbr. og 19 Novbr. 1822, 3 Septbr. 1846. Jfr. K. Skr. 5 Jan. 1819. — Tidligere betales intet Gebyr, K. Cirk. 10 Febr. 1798, 30 Jan. 1802, Skr. 27 Avg. 1814, 7 Oktbr. 1815.

b. Den Omstændighed, at der er tillagt vedkommende umyndige en Gave udenfor Arven, medfører ingen Forandring i Tinglæsningsgebyret, K. Skr. 20 Marts 1830.

c. Af en Ratihabitionspaategning af en Enkes ny Mand paa en Skifteekstrakt til Sikkerhed for Børnemidler betales Læsningsgebyr efter Sp. Reglm. § 67, og behøver Vielsesattesten ikke at tinglæses, men kun at forevises, J. M. Skr. 18 Avg. 1854.

d. Se Skifteekstrakter 1, 3dje Led (om Uddraget af Skifteopgørelsen ved privat Skifte). Udslettelse 3.

33. Af Skøder, Mageskifte- og Gavebreve eller andre desl. Dokumenter, hvorved Ejendomsret overdrages, Sp. Reglm. § 64, jfr. § 84, 1ste Led.

a. Af Skøder, hvorved forskellige Staten eller offentlige Stiftelser tilhørende Bondeejendomme afhændes til Fæsterne eller Lejerne til Selvejendom, svares kun Gebyr som for Fæstebreve, L. 8 April 1851 § 14, 27 Jan. 1852 § 4 og 8 Febr. 1854 § 2 (jfr. Bøndergods 9 b Nr. 7), L. 3 Marts 1852 § 1 (se Bøndergods 7), L. 31 Marts 1852 § 8, L. 24 April 1860 § 13 og 24 Febr. 1865 (jfr. Beneficeret Gods 13 g).

Se fremdeles Bøndergods 9 (ang. L. 4 Juli 1850 og de sig dertil sluttende Bestemmelser) og 10 d (ang. L. 21 Juni 1854).

b. For Aflysning af Skøder paa Bøndergods ved Godsets Værneting efter Pl. 5 Febr. 1802 og Fr. 25 Jan. 1805 § 20 betales sædvanligt Tinglæsningsgebyr, J. M. Skr. 18 Maj 1852 (i Noten t. Skr. 18 Marts s. A.), 26 Oktbr. 1854.

c. Af et af to Personer udstedt Skøde paa to Ejendomme, hvoraf enhver ejer sin, betales Læsningsgebyr som af to Skøder, J. M. Skr. 10 Novbr. 1854.

d. Af et Skøde, hvorved overdrages Brugsretten over en Jordlod samt Ejendomsretten over et derpaa værende Hus, Skattedir. Skr. Nr. 91, 18 Marts 1872.

f. Af et Skøde fra en Godsejer til en Arvefæster paa Herlighedsretten over hans Ejendom, beregnes efter Sp. Reglm. § 71, Skattedir. Skr. Nr. 267, 1 Oktbr. 1872.

g. Ang. den Købesum eller Værdi, hvorefter Gebyret skal beregnes, se foran 12 k.

h. Se foran 11 a og b. Tinglæsning II A 4 og 7 x.

34. Af Tiendeforeninger og Tiendekommissionskender, se Tiende 13 ii, 30 p.

Af konstaterede Tiendefortegnelser, se 34 y ibd., og af Deklarationer til Berigtigelse af Fejl i samme, 34 o, v.

Af Tiendesköder, se 39 a ibd.

35. Af Udlægsforretninger til Ejendom, Sp. Reglm. § 64. Se foran 12 i.

Af Udlægsforretninger til Foravktionering, skulle ligeledes beregnes efter Sp. Reglm. § 64, ikke efter § 67, J. M. Skr. 17 Juni 1863.

36. Af Bevillinger til at sidde i uskiftet Bo eller testamentariske Dispositioner, som hjemle Ret dertil, læste som Adkomst paa faste Ejendomme, Sp. Reglm. § 65.

Ang. Beregningen af Gebyret, eftersom disse Dokumenter begæres læste som Adkomst eller i andet Øjemed eller baade som Adkomst og i andet Øjemed, Skattedir. Skr. 21 Decbr. 1866 (D. T. f. 1867 S. 40).

37. Af Vekselsobligationer, som give Pant, Sp. Reglm. § 67, jfr. § 66.

For Læsning af et Skadesløsbrev til Sikkerhed for en Veksels Indfrielse betales Gebyr efter Sp. Reglm. § 66, ikke efter § 67, J. M. Skr. 19 Jan. 1866.

38. Af Vielsesattester, læste som Adkomst paa faste Ejendomme, Sp. Reglm. § 65. Jfr. K. Skr. 25 Novbr. 1826.

Den Værdi, hvorfor et Hus er udlagt en Enke paa Skifte, maa lægges til Grund ved Beregningen af Gebyret for Læsningen af en Vielsesattest som Adkomst for Enkens anden Mand, K. Skr. 11 Avg. 1818, og maa Gebyret beregnes af hele Værdien, K. Skr. 10 Novbr. s. A., 23 Jan. 1830 ad c.

39. Ang. at det bliver uden Betydning for Sportuleringen af Dokumenter angaaende de i Sportelreglm. § 69 ommeldte Brugsrettigheder, at der for samme findes angivet en Værdi, naar denne ikke netop er et for Rettigheden ydet Vederlag, samt at bemeldte § 69 kun angaar egentlige Brugsrettigheder, medens Dokumenter angaaende Servituter i alle Tilfælde — selv om der

maatte være stipuleret et bestemt Vederlag for dem — bliver at sportulere efter § 71, Skattedir. Skr. Nr. 307, 15 Novbr. 1894.

40. Uden Gebyr skal læses:

a. Paategninger paa Fæstebreve om Forandring i Stedernes Hartkorn, Sp. Reglm. § 84.

b. De i Sp. Reglm. § 79 ommeldte Omskrivningspaategninger paa offentlige Stiftelsers Obligationer, K. Skr. 24 Septbr. 1814. Jfr. foran 27 d.

c. Sundhedsvedtægter og Vedtægter om den bundne Næring, J. M. Skr. 5 Novbr. 1863, 22 Septbr. 1868 (D. T. S. 1097). Jfr. nu L. om Lovtidenden 25 Juni 1870.

d. Adkomstdokumenter paa frivilligt afstaaede eller eksproprierede Sandflugtsstrækninger, L. 29 Marts 1867 § 23 (S. 101).

e. Paategninger, hvorved en Panteobligation udlægges en Lodtager i Overformynderiet, L. 26 Maj 1868 § 14 (S. 293). Jfr. nedenfor l, m.

f. Paategninger paa Dokumenter, hvorved meddeles Samtykke til, at en Ejendom maa udtræde af den almindelig Brandforsikring for Landbygninger eller af do. for Købstadbygninger, L. 23 April 1870 § 3 i Slutn., 14 Maj s. A. § 6 i Slutn.

g. Vedtægter for Digelag, L. Nr. 53, 10 April 1874 § 10.

h. Ang. den almindelige Enkekasses Gebyrfrihed, se Enkekasser I 4 d.

i. Udskrifter af Landvæsenskommissionernes og Vandsynsmændenes Protokoller, der tjene som Adkomst paa Jordstykker, der ere fraskaarne ved Vandløbs Regulering, L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 19 (hvorefter Læsningen ligeledes sker uden nogen Afgifts Erlæggelse).

k. Vedtægter for Vandingsinteressentskaber skulle læses ved de enkelte Interessenters Værneting og noteres paa Ejendommene uden Gebyr, naar først Tinglæsning (der skal betales) har fundet Sted ved Interessentskabets Værneting, § 75 ibd.

l. Transporten paa en Panteobligation, hvorved denne overdrages til en umyndig, naar Læsningen forlanges i Forbindelse med en Paategning om Obligationens Inddragelse under Overformynderiet, Skattedir. Skr. Nr. 188, 25 Septbr. 1884 ad 3.

m. Ligeledes en Anmeldelse fra Overformynderiet om Transport af en Panteobligation til sammes indenbys Afdelings almindelige Masse, Skattedir. Skr. Nr. 210, 8 Septbr. 1888.

Jfr. ovenfor e.

n. Obligationer, udstedte inden 1 Jan. 1889, hvorved Pante-gæld konverteres, L. Nr. 49, 1 April 1887 § 2 og Nr. 41, 31 Marts

1888 smh. med J. M. Cirk. Nr. 41, 22 April 1887. Denne Fri-tagelse omfattede ikke Gebyrer for Retsanmærkninger, Skattedir. Skr. Nr. 76, 23 Maj 1887, men derimod Protokollationsgebyret, Skattedir. Skr. Nr. 179, 14 Oktbr. s. A. Se videre herom Skattedir. Skr. Nr. 82, 13 Juni 1887, Rev. Dep. Cirk. Nr. 132, 30 Septbr. 1887, samt om det yderste Tidspunkt, inden hvilken gebyrfri Læsning kunde foregaa, Skattedir. Skr. Nr. 254, 20 Decbr. 1888. Se videre under Konvertering.

o. For Læsning af Registreringsforretninger over Fattiglemmers Ejendele erlægges intet Gebyr, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 38 i Slutningen.

p. Overenskomster om Afløsning af Tiende og de af Tiende-ejerne udstedte Bevisligheder for Tiendelaan og Afløsningssummens Indestaaen i de paagældende Ejendomme tinglæses uden Afgift til det offentlige, L. Nr. 102, 8 Maj 1894 § 14.

r. Tinglæsning af Erklæringer om Skelberigtigelse i Tilfælde af Udstykning finder Sted uden Gebyr, L. Nr. 81, 11 April 1897 § 6.

s. Se foran 18 a og 24 a. Adjudikation i Slutn. Bankhæftelsen 16.

41. Ang. Eftergivelse eller Nedsættelse af Gebyrerne.

Gebyrfrihed eller Nedsættelse i Gebyrerne for Læsning af Paa-tegninger paa Adkomstdokumenter paa Skovskifter om disses Behandling som Fredskov kan Kancelliet ikke bevillige, K. Skr. 27 Juni 1835. Jfr. ovenfor 12 i.

At Justitsministeriet savner Hjemmel til at bevilge enten Fri-tagelse for Tinglæsningsgebyrer for Retsbetjentes Fuldmægtiges Konstitutioner eller Tilbagebetaling af de erlagte Gebyrer, J. M. Skr. Nr. 95, 16 April 1877.

42. Gebyrfrihed tilkommer ikke:

a. Fattigvæsenet for de Dokumenter, det lader tinglæse, K. Skr. 11 Jan. 1840, 1 Oktbr. 1846, J. M. Skr. 25 Oktbr. 1849, 31 Marts 1860, 29 Maj 1860, F. M. Skr. 21 Decbr. 1850. Jfr. derimod K. Skr. 10 Novbr. 1821, 26 April 1834.

Ikke heller Københavns Fattigvæsen, J. M. Skr. 7 Decbr. 1854.

For Læsning af Registreringsforretninger over Fattiglemmers Ejendele erlægges dog intet Gebyr, se ovenfor 40 o.

b. Toldvæsenet for Læsning af en Lejekontrakt, K. Skr. 11 Febr. 1845 (der henviser til Grundsætningen i Pl. 3 Juni 1842). Jfr. derimod tidligere K. Skr. 15 April 1834 smh. med K. Skr. 5 Decbr. 1822.

c. For Læsning af et Dokument, hvorved renunceredes paa den en Ejendom tilkommende Konsumtionsfrihed, skulde Gebyr erlægges, K. Skr. 25 Maj 1822.

d. Fri Proces medfører ikke Fritagelse for Tinglæsningsgebyrer, se Beneficerede Sager III 4 d.

43. Paa Færøerne, Sp. Reglm. 30 Marts 1836 §§ 28—33, L. 29 Decbr. 1857 § 1 e og f (S. 331).

44. Paa Island, L. 2 Febr. 1894 §§ 24—30 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.), jfr. Sp. Reglm. 10 Septbr. 1830 §§ 29—34 og Fr. 24 April 1833 § 9.

Af Kavtioner for kgl. Oppebørselsbetjente betaales intet Gebyr, Fr. 24 April 1833 § 9.

45. I Vestindien, Rskr. 28 Avg. 1850 og Sp. Reglm. 7 Jan. 1868 §§ 43—49 (i Till. t. Lovsaml. f. 1868), stadfæstet ved Resl. 5 Oktbr. 1870 (D. T. S. 1012).

a. Prokuratorbestillinger skulle læses uden Gebyr, K. Skr. 16 Febr. 1822.

b. Af Udskrifter af Skifte-, Ekstraditionsforretninger, Vielsesattester m. m., der læses som Adkomst paa en fast Ejendom, J. M. Skr. 12 Juni 1857.

c. Af Dokumenter, der stifte langvarig Nyttens- og Brugsret over faste Ejendomme eller desl., J. M. Skr. 3 Febr. 1864.

d. Af Skifteretsattester til Oplysning om usufructuarii Død, beregnes efter Rskr. 1850 § 3 (enslydende med Sp. Reglm. 1814 § 71), ibd.

e. Ang. Fritagelse derfor for Aktieselskabet St. Croix Fælles-Sukkerkogerier, Adg. 15 Marts 1878 (Nr. 6 i Till. t. Lovt.).

Se Promille. Retsanmærkning 28 c i Slutn. (paa Dokumenter, der læses i flere Egenskaber). Udslettelse.

Tingmænd, se Retsvidner.

Tingsogne paa Island.

1. Ang. Forandring med Hensyn til nogle Tingsogne, Rskr. 23 Febr. 1816.

2. Ang. Forandring med Vallne og Hvam Rep, K. Skr. 14 Juni 1823.

3. I Myre og Hnappedals Sysler skal hvert Rep udgøre et særligt Tingsogn med nærmere bestemt Tingsted, Pl. 17 Marts 1847. Jfr. Rskr. 26 April 1833.

4. Ang. Forøgelse af Tingstederne i Arnes Syssel, Pl. 22 Febr. 1855.

5. Bæjar Rep i Øster Skaptafells Syssel skal udgøre et særligt Tingsogn med nærmere bestemt Tingsted, Pl. 18 Avg. 1864.

6. Grafnings Rep skal være et særskilt Tingsogn med Tingsted paa Ulfljotsvatn, L. 2 Novbr. 1885 (Nr. 38 i Till. t. Lovt.).

Tingsted.

A.

1. Herreds- og Birketingene maa ej være i Landsbyerne, men paa andre belejlige Steder, D. L. 1—3—2, jfr. Rskr. 16 Juni 1683.

2. Herredstingene paa Bornholm skulle holdes i den Købstad, hvor Herredet er beliggende, Rskr. 30 Marts 1686.

3. Tingstederne ved de fynske Landjurisdiktioner findes anførte i Ob. Br. 22 Decbr. 1686. — Ligeledes ved de jyske Landjurisdiktioner i Ob. Br. og Adg. 13 Marts 1688. — Jfr. med Hensyn til Sælland Rskr. 16 Juni 1683.

4. Ang. Tilvejebringelse af faste Tingsteder i Lundenæs og Bøvling Amter, Rskr. 30 Marts 1753.

5. Indberetning om de nuværende Tingsteder ved samtlige Jurisdiktioner forlanges afgivet, J. M. Cirk. Nr. 113, 27 April 1871.

6. Forandringer med Hensyn dertil kan Kancelliet (Justitsministeriet) bevilge ad mandatum, Resl. 20 Juni 1815.

7. Se Fribeholdningsvæsenet V 1 C c (ang. Rejser til og fra Tingstedet).

8. Ang. hvilke Sager der kan berammes til Foretagelse paa et Tingsted, hvor der efter Justitsministeriets Bestemmelse skal holdes ekstraordinær Ret hver 14de Dag (in casu Hjallerup Kro

Dronninglund Herred), og at Anker over Dommerens Beslutning i saa Henseende maa gøres gældende ved Appel, J. M. Skr. Nr. 66, 13 April 1883.

9. Ang. at der i en Jurisdiktion, hvor det er paalagt Retsbetjenten to Gange maanedlig at holde Ekstraret, Politiret og Skifteret et Sted udenfor det ordinære Tingsted (in casu i Refs Herred), ikke tilkommer Klageren Ret til at vælge, paa hvilket af disse tvende Steder han ønsker en privat Politisag foretaget i Retten, men at dette bestemmes af Dommeren under Ansvar for Overdomstolene, J. M. Skr. Nr. 313, 2 Novbr. 1889.

B. For enkelte Jurisdiktioner, nemlig for:

1. Allinge, se Hammershus Birk.

2. Amager Birk, Rskr. 19 Decbr. 1821 § 2. (Tinget holdes nu i Amtets Tinghus paa Blegdamsvejen).

3. Antvortskov Birk er Slagelse, Rskr. 19 Juli 1775, jfr. K. Prom. 29 Juni 1799. Jfr. Adg. 4 Novbr. 1720 § 1 (i Reskriptsaml.).

4. Arts og Skippinge Herreder, Rskr. 11 Juli 1794. (Tinget holdes nu i Kallundborg).

5. Baag Herred er Assens, Rskr. 18 Maj 1798.

6. Bjerge og Aasum Herreder er Odense, Rskr. 20 Septbr. 1816 § 6.

7. Bjerre Herred er Sønderbjerre, Rskr. 31 Juli 1782.

8. Bjevskov Herred er Køge, Rskr. 5 April 1816.

9. Baroniet Brahetrolleborgs Birk, se Grevskabet Muckadells Birk.

10. Grevskabet Bregentveds og Gisselfeld Klosters Birker er Bregentved, Rskr. 24 Febr. 1851. Jfr. Resl. 19 Oktbr. 1804. (Nu ere de to Birker forenede, Resl. 4 Marts 1857). For Bregentved-Gisselfeld Birk er nu Vesteregede, Bkg. Nr. 3, 14 Jan. 1878.

11. Bølling og Nørre Herreder er Skjern, Rskr. 26 April 1814, 26 Febr. 1830. Jfr. K. Skr. 2 Jan. 1762, 6 Febr. 1768 (begge i Reskriptsaml. 1ste Del), Rskr. 25 Oktbr. 1765, 23 April 1777, K. Prom. 7 Jan. 1797 § 2.

12. Børglum Herred er Hjørring, Rskr. 21 Septbr. 1825 § 3. Jfr. Rskr. 5 Oktbr. 1753.

13. Christiansø (under Bornholms Østerherred) er Svanike, Rskr. 8 Avg. 1857.

14. Dragsholm Birk er Nykøbing, Rskr. 18 Marts 1773.

15. Dronninglund Herred er Sæby, Rskr. 21 Septbr. 1825 § 3.

16. Estrup Birk henlægges under Sønderhald Herred med samme Tingsted som Herredet, Rskr. 6 Jan. 1849. Se nedenfor Rougsø Herred.

17. Fleskum Herred, Tinget for den under Byfogeden i Aalborg henlagte Del af samme skal holdes i Aalborg, Rskr. 8 Maj 1845. Jfr. Bev. og Adg. 19 Febr. 1734.

18. Frederiksborg Birk er Hillerød, Adg. 7 Juli 1721 § 2 (i Reskriptsaml.). For Frederiksborg Birk er som hidtil Raad- og Arresthuset i Hillerød, Bkg. Nr. 245, 31 Oktbr. 1893.

19. Fugelse Herred er Rødby, Rskr. 7 Maj 1803.

20. Galten, Støvring og Nørhald Herreder er Randers, Rskr. 22 Novbr. 1776, 25 April 1820.

21. Gaunø Birk er Gaunø, Rskr. 4 Juni 1836. Jfr. Rskr. 9 April 1811.

22. Gerlev og Onsild Herreder er Mariager, Bev. 22 April 1746, 9 Novbr. 1775, jfr. Rskr. 16 Marts 1848. Jfr. Rskr. 16 Febr. 1748.

23. Gislum og Rind Herreder er Hobro, Bev. 15 Jan. 1774.

24. Gisselfeld Klosters Birk, se foran 10.
25. Gjørding og Malt Herreder, Rskr. 26 Febr. 1811 § 3, 24 Decbr. 1829. (Tingstedet er nu Holsted).
26. Hads Herred er Odder, Rskr. 27 Juli 1853 § 1 b, jfr. § 6. Jfr. Rskr. 21 Juli 1815.
27. Hammershus Birk samt Allinge og Sandvig maa Sandvig fremdeles være, K. Prom. 5 Jan. 1799, jfr. K. Prom. 22 Septbr. 1798. For Hammershus Birk er Raadhuset i Allinge, Bkg. Nr. 4, 9 Jan. 1882.
28. Hasle, Vesterlisberg, Framlev og Sabro Herreder er Aarhus, Rskr. 21 Jan. 1803.
29. Hatting Herred er Sønderbjerre, Rskr. 31 Juli 1782. Jfr. Bkg. 5 Novbr. 1855.
30. Hellum og Hindsted Herreder er Bælum, Rskr. 18 Septbr. 1835. For Hellum-Hindsted Herreder er Terndrup (i Stedet for Bælum), Bkg. Nr. 103, 18 Oktbr. 1884.
- Ligeledes for det dermed forenede Lindenberg Birk, Rskr. 21 Oktbr. 1857.
31. Hillerslev og Hundborg Herreder er Tisted, Rskr. 4 Juni 1717.
32. For Hillerød Købstad er Hillerød, Bkg. Nr. 245, 31 Oktbr. 1893.
33. Hirschholm Birk er Hirschholm, Resl. 31 Jan. 1752.
34. Baroniet Holstenhus's Birk, se Grevskabet Muckadells Birk.
35. Horns Herred i Frederiksborg Amt er Frederikssund, Rskr. 4 Maj 1832 § 3, 6 Oktbr. 1842. Jfr. Rskr. 27 Novbr. 1827 smh. med Rskr. 4 Maj 1832.
36. Horns Herred i Hjørring Amt er Fladstrand, Rskr. 15 Novbr. 1815 § 5.
37. Hornum Herred er Nibe, Bev. og Adg. 19 Febr. 1734.
38. Hvetbo Herred, K. Skr. 6 Oktbr. 1818. Jfr. Rskr. 25 Novbr. 1704. For Hvetbo Herred er nu Pandrup (i Stedet for Blokhus), Bkg. Nr. 192, 28 Oktbr. 1892.
39. Kjær Herred, K. Skr. 6 Oktbr. 1818. Jfr. Rskr. 25 Novbr. 1704. (Nu er Nørresundby Tingsted).
- 40 og 41. Kronborg vestre og østre Birker. Jfr. Ob. Br. 15 Juni 1686, Adg. 7 Juli 1721 § 3 (i Reskriptsaml.).
- Det østre Birks Tingsted er forlagt til Fredensborg, Rskr. 24 Marts 1849.
- Det vestre Birks Tingsted er Helsinge.
42. Københavns Amts nordre og søndre Birker er Amtets Tinghus, Rskr. 25 Avg. 1819 d. Jfr. Adg. 7 Juli 1721 § 1 (i Re-

skriptsaml.), Rskr. 24 Juni 1803 § 1, K. Prom. 16 Juli og 31 Oktbr. 1801.

For det ny oprettede Københavns Amts søndre Birk er Ting- og Arresthuset paa Blegdamsvejen, Bkg. Nr. 75, 18 April 1888.

43. Langelands Nørre og Sønder Herreder er Rudkøbing, Rskr. 1 Oktbr. 1784.

44. Baroniet Lehns Birk er Svendborg, Rskr. 7 Juni 1858.

45. Løjre Herred, Bev. og Rskr. 14 Avg. 1761, Rskr. 4 Maj 1819. Jfr. Rskr. 18 Maj 1792. (Nu er Roskilde Tingsted).

46. Lindenborg Birk, se foran Hellum og Hindsted Herreder.

47. Lunde og Skam Herreder er Odense, Rskr. 11 Febr. 1785.

48. Lysgaards og Hids Herreder, K. Prom. 12 Febr. 1791. (Herredstinget holdes nu i Hørup).

49. Løve Herred, Rskr. 10 Novbr. 1752. (Herredstinget holdes nu i Høng).

50. Maribo Birk er Maribo, Rskr. 1 Septbr. 1856.

51. Mols og (en Del af) Sønder Herred er Ebeltoft, Bev. 7 Maj 1756, jfr. Rskr. 1 April 1803.

52. Grevskabet Muckadells samt Baronierne Holstenhus's og Brahetrolleborgs Birketing skal holdes paa eller i Nærheden af Brahetrolleborg (i Spanget), Rskr. 2 Decbr. 1847. Jfr. Rskr. 24 Deebr. 1813. For Grevskabet Muckadells samt Baronierne Holstenhus's og Brahetrolleborgs Birker er nu Raadhuset i Faaborg, Bkg. Nr. 47, 1 April 1886.

53. Musse Herred er Saksøbing, Rskr. 8 Oktbr. 1802. Jfr. Rskr. 9 Febr. 1742.

54. Møens Herred er Stege, Rskr. 26 Jan. 1821.

55. Ning Herred er Aarhus, Rskr. 21 Juli 1815, jfr. Rskr. 27 Juli 1853 § 1 b.

56. Nykøbing Herred (paa Falster) er Nykøbing, Bkg. 29 Novbr. 1858 § 2.

57. Nørlyng og Fjends Herreder er Viborg, Rskr. 30 Juni 1779.

58. Nørre Herred, Lollands, er Nakskov, Rskr. 27 Septbr. 1780.

59. Nørre Herred, i Randers Amt, er Grenaa, Adg. 15 April 1726 (i Reskriptsaml.).

60. Nørre og Sønder Herreder paa Morsø er Nykøbing, Rskr. 20 Jan. 1721.

61. Odense Herred er Odense, Rskr. 11 Febr. 1785. Jfr. Rskr. 15 April 1719.

62. Ramsø og Thune Herreder er Roskilde, K. Prom. 14 Novbr. 1801. Jfr. Rskr. 7 Febr. 1688.

63. Riberhus Birk (nu Ribe Herred) er Ribe, Adg. 15 Juli 1735 (i Reskriptsaml.).

64. Ringsted Herred er Ringsted, Rskr. 15 Maj 1801 § 3. Jfr. Bev. 8 Oktbr. 1756.

65. Grevskabet Roepstorffs Birk er Ensiedelsborg, Rskr. 19 Avg. 1817.

66. Rougsø, Sønderhald og Østerlisberg Herreder er Randers, Rskr. 28 Avg. 1795. Se foran Estrup Birk.

67. Salling Herred er Faaborg, Rskr. 26 Febr. 1783.

68. Salling (o: Sallinglands) Herred er Skive, Bev. 12 Maj 1727, jfr. Rskr. 21 Jan. 1847. Jfr. Rskr. 30 Novbr. 1712.

69. Sandvig, se Hammershus Birk.

70. Silkeborg Birk er Silkeborg, Bkg. 18 Jan. 1854 § 1.

71. Skads Herred er Varde, Rskr. 26 Febr. 1811 § 1. Jfr. Rskr. 11 Jan. 1737, 10 Febr. 1747. For Skads Herred er nu Tinghuset i Esbjerg, Bkg. Nr. 3, 11 Jan. 1893.

72. Skjoldnæsholm og Svenstrup Birker er Svenstrup, Rskr. 13 Febr. 1818.

73. Skovby Herred, Rskr. 11 Febr. 1785. Jfr. Rskr. 15 April 1719. (Hertedstinget holdes nu i Bogense).

74. Stevns og Fakse Herreder er Storehedinge, Rskr. 17 Jan. 1815.

75. Stubbekøbing Herred er Stubbekøbing, Bkg. 29 Novbr. 1858 § 2.

76. Sunds og Gudme Herreder er Svendborg, Rskr. 14 Decbr. 1792.

77. Sønder Herred, Bornholms, er Neksø, Rskr. 16 Marts 1848.

78. Sønder Herred, Lollands, er Nakskov, Rskr. 27 Septbr. 1780.

79. Sønderlyng og Middelsom Herreder er Viborg, Rskr. 9 Febr. 1816. Jfr. Bev. 27 Septbr. 1775, Rskr. 10 Febr. 1804, 8 Septbr. 1815.

80. For Thorseng Birk er Tinghuset i Svendborg, Bkg. Nr. 156, 10 Novbr. 1881. Jfr. Noten i U. L. f. 1881 S. 648.

81. Thyrsting og Vrads Herreder er Brædstrup, Rskr. 29 Maj 1801. Jfr. Rskr. 24 Novbr. 1741, 14 Febr. 1744, 20 April 1759.

82. Tybjerg Herred er Næstved, Rskr. 15 Maj 1801 § 2. Jfr. Bev. 8 Oktbr. 1756.

83. Ulfborg og Hind Herreder er Ringkøbing, Rskr. 23 April 1777.

84. Vallø Stifts Birk er Køge, Resl. 28 Marts 1855 § 6, Noten t. Rskr. 16 Oktbr. s. A. Jfr. Rskr. 7 Juni 1833.

85. For Varde Købstads og Øster- og Vesterherreds Jurisdiktion er Varde, Bkg. Nr. 3, 11 Jan. 1893.

86. Vends Herred er Middelfart, Rskr. 18 Maj 1798.

87. Venneberg Herred er Hjørring, Rskr. 15 Novbr. 1815 § 5.

88. Vesterflakkebjerg Herred er Skelskør, K. Prom. 28 Febr. 1801.

89. Vester Herred, Falsters, er Nykøbing, Bkg. 29 Novbr. 1858 § 2.

90. Vinding Herred er Nyborg, Rskr. 20 Septbr. 1816 § 8.

91 og 92. Vordingborg nordre og søndre Distrikts Birker ere henholdsvis Præstø og Vordingborg, Rskr. 9 Juni 1809.

93. Øster Herred, Bornholms, er Svaneke, Rskr. 1 Maj 1849. Se foran 13.

94. Øster og Vester Herreder, i Ribe Amt, er Varde, Rskr. 23 Marts 1770, 1 Novbr. 1816. Jfr. Rskr. 25 Oktbr. 1765. Jfr. foran 85.

95. Østerflakkebjerg Herred er Førsløv, Rskr. 10 Marts 1819 § 2.

96. De Tingstederne i de nedlagte Birker vedrørende Bestemmelser findes blandt de under Birk 5 og 6 anførte ældre Bestemmelser.

C. Om Afholdelsen af ekstraordinær Ret for:

1. Aars og Slet Herreder samt Løgstør Birk i Ulstrup, L. Nr. 41, 30 Marts 1885 § 6, jfr. Nr. 71, 12 April 1892 § 7, Nr. 64, 23 April 1897 § 6.

2. Rinds-Gislum Herreder i Gjedsted, L. Nr. 45, 1 April 1888 § 7, Nr. 71, 12 April 1892 § 2, Nr. 64, 23 April 1897 § 2.

3. Rongsø m. fl. Herreders Jurisdiktion i Ørsted og Hornslet, L. Nr. 41, 30 Marts 1885 § 2, Nr. 37, 22 Marts 1890 § 3, Nr. 102, 10 April 1895 § 3.

4. Børglum Herred i Vester Brønderslev og Løkken, L. Nr. 71, 12 April 1892 § 5, Nr. 64, 23 April 1897 § 4.

5. Dronninglund Herred i Hjallerup Kro, L. Nr. 71, 1892 § 6, Nr. 64, 23 April 1897 § 5.

6. Gjerlev-Onsild Herreder i Havndal, L. Nr. 12, 8 Febr. 1889 § 5, Nr. 52, 13 April 1894 § 6.

7. Hassing-Refs Herreder i Hvidbjerg, L. Nr. 71, 1892 § 5, Nr. 64, 23 April 1897 § 4.

8. Kjær Herred i Hals, L. Nr. 71, 1892 § 5, Nr. 64, 23 April 1897 § 4.

9. Lysgaard-Hids Herreder i Silkeborg, L. Nr. 71, 1892 § 7, Nr. 64, 23 April 1897 § 6.

10. Nørvang-Tørrild Herreder i Give, L. Nr. 71, 1892 § 7, Nr. 64, 23 April 1897 § 3.

11. Stevns - Fakse Herreder i Fakse, L. Nr. 64, 23 April 1897 § 5.

D. Paa Færøerne, se de under Tingdag C anførte Bestemmelser.

Ang. at Beboerne paa Suderø ikke i Politisager, private eller offentlige, maa indkaldes til Møde for Retten i Thorshavn, J. M. Skr. Nr. 42, 14 Jan. 1892. L. om Forandring i Bestemmelserne om Afholdelsen af Ting Nr. 52, 1 April 1896. Flytning af Tingstedet for Suderø Syssel fra Ørdevig til Tveraa, Resl. Nr. 128, 14 April 1896.

E. Paa Island, se Tingsogne.

Tingsvidner.

I.

1. Om hvorledes der forholdes ved Førelse af et Tingsvidne, hvad derved forstaas, og om dets Beviskraft m. m., D. L. 1—4—1, 1—7—1, 1—8—3 og 9, 1—13—28 og 29, 4—8—2.

2. Til Fornyelse af Gældsbreve, omtales i D. L. 5—14—4.

3. Om Tingsvidner i Anledning af Bønders Restancer med Skatter eller anden Gæld til Husbonden, D. L. 5—14—53, der ikke er bleven berørt af Rskr. 3 Jan. 1755 (indeholdende Forbud mod subjektiv passiv Kumulation), Rskr. 24 Oktbr. 1755 og 23 Febr. 1759.

De i D. L. 5—14—53 befalede Tingsvidner ere efter den senere Lovgivning ikke fornødne for at konservere Godsejerens Ret til Restancer hos Fæstebønderne, naar Skylden paa anden Maade kan bevises, K. Skr. 15 Juli 1828.

Jfr. nedenfor II 2. Forligsmægling A 2 s Nr. 8. Stævning A 3 b.

4. Hvor vidt deres Førelse i Udskiftningssager kan tilstedes, Fr. 23 April 1781 § 31.

5. Unyttige, ang. Sagers Forhaling derved, Fr. 1 Maj 1782 § 4.

6. Om løst fra Havet inddrevet Gods, og at vedkommende Toldinspektør skal indvarsles til samme, Rtk. Skr. 13 Septbr. 1817, K. Skr. 18 Juli 1829 ad 2.

7. Ang. sammes uforsvarlige Forhaling, Fr. 16 Jan. 1828 § 15.

8. Ang. Optagelse i Vestindien af Tingsvidner, som skulle benyttes ved engelske eller nordamerikanske Retter, ved dertil af disse Retter avtoriserede Mænd, K. Skr. 15 Avg. 1829.

9. Til Afbenyttelse ved en preussisk Domstol, kan optages efter

de i den preussiske Lovgivning foreskrevne Former, K. Skr. 26 Avg. 1841.

10. Ang. at Parternes Forpligtelse til at dokumentere Sagen ved Fremlæggelse af de derunder førte Tingsvidner, ogsaa for saa vidt angaar mindre Gældssager, ikke henhører under administrativ Afgørelse, J. M. Skr. 11 Maj 1848.

I Noten findes en Udvikling af Spørgsmaalet med særligt Hensyn til den ved Hof- og Stadsrettens Gældskommission stedfindende Praksis.

11. Optaget ved Sø- og Handelsretten i København, uden Iagttagelse af Forskrifterne i D. L. 1—4—1, kan der ikke tillægges fuld Beviskraft udenfor den enkelte Sag, under hvilket det er optaget, L. 19 Febr. 1861 § 35. Jfr. Vidner—Vidnesager 11.

12. Stemples til Takst 48 Sk., L. 19 Febr. 1861 § 71, jfr. dog § 74 n (ang. Tingsvidner i Sager af Værdi ikke over 20 Rdl.).

Dog skulle Tingsvidner, der erhverves til Præmies Erholdelse for tilsyneladende druknedes Redning saa vel som til Oplysning ved Ansøgninger om en eller anden Benaadning formedelst indtrufne Ulykkestilfælde, fremdeles være stempelfri, ibd., jfr. Fr. 3 Decbr. 1828 § 42 I Nr. 11.

13. Ang. Meddelelse af fri Proces til Førelse af Tingsvidner og den befalede Sagførers Salær derunder, se Beneficerede Sager II 2 h, 5 c, III 2 b og f samt Sagførere I A 6 g Nr. 1.

14. Ang. deres Benyttelse til Berigtigelse af Adkomsten til faste Ejendomme, se Halvprocentafgift 15 c. Hævd 5 og Lavhævd 3. Tinglæsningsgebyrer 12 g.

Se i øvrigt Vidner, samt: Bevis 11. Handelsinspektører (i Grønland) 4. Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten 6 (ang. dens Bedømmelse af Tingsvidner, der fremkomme i beneficerede og kriminelle Sager i 1ste Instans). Sessionstingsvidner. Umyndiggørelse 5 (Tingsvidner til Brug derved).

II. Ang. Gebyrerne for deres Optagelse og Beskrivelse.

1. Se under Vidner—Vidnesager.

2. Til Dommeren for Restance-Tingsvidner, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 4. Jfr. Fr. 11 Jan. 1793.

3. For Tingsvidneaktens Underskrift og Forsegling betales altid 40 Sk. til Dommeren, Sp. Reglm. 1814 § 9 (jfr. dog § 4), K. Skr. 10 Juli 1832 ad a.

Til Skriveren betales Bekræftelsesgebyr kun, naar Rekvirenten

ikke har forudbetalt 3 Arks Beskrivelse ved Inkaminationen, Sp. Reglm. 1814 § 14 2det Led, K. Skr. 10 Juli 1832 ad a.

4. For Beskrivelse og Bekræftelse af Tingsvidner efter D. L. 5—3—1 om, at Lovbydelse af en Gaard har fundet Sted, betales sportelmæssigt Gebyr, Pl. 31 Avg. 1827 § 3.

5. For Optagelse og Beskrivelse af følgende Tingsvidner erlægges ingen Betaling:

a. Til Erhvervelse af Moderation i Skatter eller af Præmien for druknedes Redning, naar de optages i den sædvanlige Tingtid, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 12, 18. Jfr. § 131.

b. Til Oplysning om de paa Bemandingslisten opførte værnepligtige, som en Skipper foregiver at være døde eller deserterede paa Rejsen, Fr. 8 Jan. 1802 § 57 d, L. Nr. 29, 26 Febr. 1872 § 13, jfr. L. om Sø- og Handelsretten 19 Febr. 1851 § 49.

c. Til Oplysning om en Legemssvaghed hos en Reserve (jfr. J. M. Skr. 16 Novbr. 1859) til Brug ved Sessionerne, Pl. 7 Novbr. 1827 § 1, jfr. K. Cirk. 22 April 1828.

I andre Tilfælde betales Gebyr for Tingsvidner til Sessionsbrug og deres Beskrivelse efter de almindelige Regler for Politisager, Pl. 1827 §§ 1, 2, K. Skr. 21 Marts 1843.

d. Gebyr skulde ikke betales for Tingsvidner i Anledning af nationale Rytterhestes Død eller Kassation, K. Cirk. 11 Marts 1815. Se Retsgebyrer II A 1 a Nr. 2.

6. At der vil være at erlægge Gebyr for Inkaminationen af en Tingsvidnesag, der til Oplysning i en mindre Gældssag anlægges ved en anden Ret end Hovedsagen, men derimod ikke for de paa Vidnestævningen meddelte Attester om Stævningmændenes Kompetence, Skattedir. Skr. Nr. 144, 30 Maj 1894.

Se Beneficerede Sager III 4 a, b, jfr. 2 c Nr. 11. Gældssager, smaa, II 2 a, i, k. Krigsretter 6. Retsgebyrer II A 1 a Nr. 2 (Tingsvidner til Brug ved Umyndiggørelse). SessionsTINGSVIDNER. Toldsvig 17 c. Vidner—Vidnesager.

Tingtid er for By-, Herreds- og Birketingene Kl. 10 Formiddag, Fr. 16 Jan. 1828 § 11, der giver nærmere Bestemmelser for Overholdelsen af denne Tid.

Ved Forordningens § 12 ere Bestemmelserne i Rskr. 18 Maj 1792 og K. Prom. 14 Novbr. 1801 om, at Lejre og Ramsø-Thune Herredsting ikke maatte hæves før Kl. 2, formentlig bortfaldne.

Se i øvrigt ang. de enkelte Jurisdiktioner Tingdag B.

Se fremdeles Dommer II, 19, 20. Højesteret 16, jfr. 22. Kriminal- og Politiretten 7. Sø- og Handelsretten 7. Tingdag C (Færø).

Tingveje, se Veje III A 1 a.

Titler, se Rang.

Tivoli, se Aktieselskaber 2. Dramatiske Forestillinger 4.

Tjenende—Tjenestefolk.

1. Husbonden kan udføre Retstrætter ved sin Tjener, D. L. 1—9—14, Pl. 13 Avg. 1753 (»virkelige Tjenestefolk«).

2. Om dem handler D. L. 3—19, der dog for en stor Del er ophævet ved L. 10 Maj 1854 § 77.

3. Maa ej afhænde noget af Husbondens Gods mod hans Vilje, D. L. 5—3—8.

4. Med Hensyn til Husbeboere paa Landet, der ere i Husets Ejers faste Tjeneste, gælde særegne Regler om deres Lejeret til Huset, Fr. 27 Maj 1848 § 4.

5. Ang. den saa vel højere som lavere tjenende tilkommende Fortrinsret for Løn og Kostpenge i insolvente Boer for et Aar tilbage at regne fra den sidste Fardag før Konkursens Udbrud, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 33 Nr. 2 f, jfr. §§ 145, 146, L. 10 Maj 1854 § 48.

For Færøerne, L. 16 Febr. 1856 § 48 og Adg. Nr. 13, 13 Febr. 1873.

Om Fortrinsret for Tyendes og andre tjenendes Løn og Kostpenge i insolvente Boer paa Island, L. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 83 b Nr. 5, 89, 90. Jfr. Fr. 26 Jan. 1866 § 31.

6. Personer, som staa i privat Tjenesteforhold, ere udelukkede fra Valgret og Valgbarhed til:

a. Det islandske Alting, Fr. 6 Jan. 1857 §§ 1 c, 2, L. 14 Septbr. 1877 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) §§ 1 e, 6.

b. De kommunale Repræsentationer for nogle islandske Købstæder, Adg. 29 Avg. 1862 §§ 3, 4, 26 Jan. 1866 §§ 3, 4, Fr. 20 April 1872 § 5 (Nr. 21 i Till. t. Lovt.), L. 8 Oktbr. 1883 (Nr. 24 ibd.), L. af s. D. (Nr. 25 ibd.).

c. Borgerrepræsentationen i Thorshavn, L. 16 Febr. 1866 (S. 207) §§ 3, 4.

d. De islandske Repsforstanderskaber, Fr. 4 Maj 1872 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 3, Sysselstanderskaber, § 30, og Amtsraad, § 45.

e. Forstanderskaberne for de færøiske Landkommuner, L. Nr. 30, 28 Febr. 1872 § 4.

f. De under Uberygtethed 2 e anførte kommunale Repræsentationer m. v., ifølge de der nævnte Bestemmelser.

g. Deltagelse i Bestyrelsen af St. Petri tyske Menigheds

Anliggender, med mindre paagældende holder Dug og Disk, Resl. Nr. 183, 13 Decbr. 1880 §§ 3, 4, 9 (bruger Udtrykket »privat« Tjenesteforhold).

h. Valgbarhed — men ikke Valgret — til det mosaiske Trossamfunds Repræsentantskab i Kbhvn., Kdg. 18 Febr. 1849 § 3 b.

i. Valgret og Valgbarhed til Rigsdagens Folketing og Lands-ting, Grl. 28 Juli 1866 §§ 30 a, 31, 35, 38, Valgl. 12 Juli 1867 §§ 3, 7, 47, 48. Jfr. Kapellaner I 13.

7. Ang. Kommunalbestyrelsens Myndighed paa Island til at paalægge den, der nyder Fattighjælp, at tage enhver forsvarlig Tjeneste og udføre ethvert almindeligt Arbejde, L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) §§ 5, 6, 8.

8. Hos fremmede Gesandter og Konsuler, se Gesandter II 3 og 5. Konsuler C 4 h.

Se fremdeles Husbond og Tyende samt: Belejring—Belejringsstilstand 2 (ang. Officerers Tjenestefolk). Beværtningssteder 3 a. Brudegave. Bøder D I 1 (ang. Præster-nes Tjenestefolk). Underholdsbidrag B II (Beslag i Tjenesteløn). Vaaben I 1 c (maa Tjenere ikke bevæbnes med).

Tjenestebolig og -jord, se Embedsbolig og -jord.

Tjenestebrevkort og -frimærker, se under Brevkort. Postfrimærker 2 og 3. Postvæsenet I 4, særligt y.

Tjenestebøger, se Skudsmaal—Skudsmaalsbøger II 21.

Tjenestekommunen, ang. dens Forpligtelser se Tyende 16 samt: Begravelsesomkostninger 7. Dagleje — Daglejere 2. Lærlinge 2. Skudsmaal II 8.

Tjenestepigehjemmet i Kbhvn., se Asyler II 6 bb Nr. 11. Tyende 24 æ.

Tjære, se Oplag I 2.

Tjærekogeri.

1. Hører til de særdeles brandfarlige Næringsveje, om hvis Anlæg og Drift m. m. særlige Regler ere givne for København, L. 15 Maj 1868 §§ 22 (Nr. 2), 23, 24, 27, 36 (jfr. § 26 Nr. 2), Reglm. i J. M. Skr. Nr. 88, 14 Marts 1872 I Nr. 3 og II — for de andre Købstæder, L. Nr. 28, 21 Marts 1873 §§ 17 (Nr. 2), 18, 19, 22 (jfr. § 21 Nr. 2), Bkg. Nr. 2, 10 Jan. 1874 §§ 2 Nr. 3, 18 — og for Landet, L. 2 Marts 1861 § 3, jfr. Bkg. Nr. 70, 16 April 1898 §§ 4, 7. Se nærmere Haandværks- og Fabrikdrift I 20 A.

2. Ang. Kogning af Tjære paa Reberbanerne udenfor Kbhvn., Pl. 22 Novbr. 1805.

3. Næringsbrug, hvorved der koges eller opvarmes Tjære, hen-

regnes i Sundhedsvedtægten for København til de for Sundheden skadelige Næringsbrug, Bkg. Nr. 78, 15 Juni 1886 § 20.

Tjæreoljer, se Stenoljer 3 a.

Tjæretønde, en norsk, skal holde 120 Potter, Fr. 10 Jan. 1698 I § 4.

Tobak, se Indførselstold 25 B (Isl.). Udførselsgodtgørelse 1 (afstrippede Tobaksstilke).

Tobaksdyrkning. Anvisning hertil omdeltes ved Kom. Koll. Prom. 1 Maj 1810.

Se Tiende 2 a. Tobaksspinder 2.

Tobaksfabrikant, se Tobaksspinder.

Tobaksfabriker. Regler for Orden og Renlighed m. m. i disse Fabriker ere givne ved Sundhedsvedtægterne for København og en stor Del af de andre Købstæder, se nærmere herom under Cigar- og Tobaksfabriker.

Tobakshandel.

1. Fr. 14 Juni 1786 er hævet, L. 29 Decbr. 1857 § 100 (S. 380).

2. Ang. Vægten af Tobak i Karduser, K. Skr. 30 Avg. 1831.

3. Paatrykning af fremmedes Vignetter paa indenlandsk Tobak er ulovlig, K. Skr. 11 Maj 1841. Jfr. Straffelovens § 278.

4. Ulovlig, paa Island, Fr. 13 Juni 1787 II § 2, Pl. af s. D. § 1.

Se Tobaksspinder 3 og 4. Værtshushold 14.

Tobaksrygning, se Uniform 3 o.

Tobaksspinder, **Tobaksfabrikant**.

1. Tobaksspinderlavet i København, Art. 11 Maj 1750.

Forhøjelse af Mestrenes Tidepenge, K. Prom. 22 Jan. 1811.

Legat for Mestrene og deres Enker, Konf. 10 Oktbr. 1859.

2. Fr. 14 Juni 1786 er hævet, L. 29 Decbr. 1857 § 100 (S. 380).

Allerede tidligere hævdedes Fabrikanternes Forpligtelse til at stemple Tobaken med et Mærke, V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 24 Juni 1797, jfr. V. G. R. og Gen. Toldk. Prom. 28 Marts og Cirk. 18 April 1795.

Ligeledes deres Forpligtelse til selv at plante Tobak eller indkøbe deraf fra Fredericia, Kom. Koll. Prom. 14 April 1798.

3. De af dem anvendte Skiltfigurer maa Tobakshandlerne ikke benytte, Pl. 18 Juni 1823 (f. Kbhvn.).

4. Forbud imod, at de forfalske Tobaken ved Indblanding af Runkelroblade og desl. uden at betegne Produktet som Tobakssurrogat, Ind. M. Cirk. 9 Juni og Skr. 30 Decbr. 1856.

5. I Vedtægten om den bundne Næring i København er opført »Tobaksfabrikant«; i Vedtægterne for Købstæderne og Landet »Tobaks- og Cigarfabrikant« og »Tobaksfabrikant (Tobaksspinder)«, se M. T. B for 1898 S. 171 ff.

6. Tobaksfabrikant Beckers og Hustrus Legat for dem og deres Enker i København, Stadf. Nr. 235, 29 Decbr. 1882 (heri indeholdes Oplysninger om Tobaksspinderforeningen, der har afløst det under 1 ommeldte Lav).

Tobaksspindersvendene i København have en Syge-, Begravelses- og Pensionsforening, Konf. 16 Decbr. 1861 (i Noten t. Konf. 19 s. M.).

Togførere ved Statsbanerne. Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 §§ 6 ff., jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 8 (V), 12, 13, 19 d, h og l.

Togter, se Søværnepligtige 7.

Told.

1. Konvention om Dannelsen af en international Union til Udgivelse af Toldtarifer, Bkg. Nr. 92, 29 Maj 1891.

2. Af toldpligtige Postpakker i den internationale Forbindelse, ang. dens Erlæggelse, Bkg. Nr. 175, 21 Decbr. 1898 Art. 9.

3. Ang. Toldbegunstigelser for danske Handelsrejsende i Rusland og Finland, Bkg. Nr. 14, 11 Febr. 1898.

Se Bjergning C 1 (ang. Toldbehandling af løst fra Havet inddrevet Gods). Indførselstold. Stempelafgiften III 24 d (af Kavtionsbeviser). Sundtold. Toldforvaltere 4 (ang. Toldbehandlingen). Toldfrihed. Toldvæsenet. Transit-told. Udførselsgodtgørelse. Udførselstold.

Toldassistenter (forhen Underbetjente).

1. Ang. deres Pligter, Instr. 26 Avg. 1797 §§ 67—72, 12 Decbr. s. A. §§ 61—72, Fr. om Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840 § 3.

2. Straf for Vold og Fornærmelser mod dem, L. 10 Febr. 1866 §§ 100, 101, jfr. 102, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 101, 102, jfr. 103. Jfr. Toldembedsmænd 2 a.

3. I København. En Laane- og Understøttelseskasse for dem, Konf. 28 Oktbr. 1841. — Ang. en Ligkasse, se Syge- og Begravelseskasser 18.

4. Deres Lønning m. v., L. Nr. 90, 2 Juli 1880 §§ 1, 2, 9, jfr. L. Nr. 89, 8 Maj 1894 § 2, Nr. 19, 26 Febr. 1898 § 2. Jfr. Toldembedsmænd 5.

5. Posterne som saadan blive at fordele mellem Toldstederne efter Tjenestens Tarv, L. Nr. 90, 1880 § 6.

6. Gedes Legat for deres Enker og Døtre i Nysted, Stadf. Nr. 92, 21 Maj 1887 II 1.

Se Enkeforsørgelse II 15 (Assistenter uden kgl. Udnævnelse). Militære I a Nr. 4 og b. Syge- og Begravelleskasser 20. Toldembedsmænd (Henvisn.). Toldforvaltere 4 (Meningsulighed om Toldbehandlingen). Toldopsyn. Toldvæsenet.

Toldbetjente, se Toldembedsmænd.

Toldbod, se Toldkontor 1. Toldsted.

Toldbodpakhuis, se Henvisningerne under Pakhuse 3.

Toldbog. Ang. Benyttelsen deraf for Fartøjer af 6 Tons Drægtighed og derunder i indenrigsk Fart, Bkg. Nr. 15, 5 Febr. 1881 C 2—4.

Toldbommen, se Toldsted 2 hh.

Tolddistrikter, se under Toldsted, navnlig 1.

Toldembedsmænd (-betjente).

1. Almindelige Regler om dem og deres Forhold ere givne i Fr. 1 Febr. 1797 VII.

Instruktioner for dem af 26 Avg. 1797 (f. Khvn.) og 12 Decbr. s. A. (f. det øvrige Land), jfr. Fr. 1 Febr. 1797 § 85. Med Hensyn til først nævnte Instruktion jfr. Noten t. Resl. 23 Maj 1848.

2. Forbrydelser mod eller af dem, samt om deres Hemmelighedsholdelsespligt.

a. Bestemmelserne om Forbrydelser mod dem i Fr. 1 Febr. 1797 §§ 91 og 92 (§§ 93 og 94 bortfaldt allerede ved Fr. 4 Oktbr. 1833) ere ophævede ved Straffel. 10 Febr. 1866 § 309 og afløste af de almindelige Bestemmelser i sammes Kap. 12. Se Toldassistenter 2.

Fornærmelser og Modstand mod det ved Landtoldgrænsen ansatte Personale straffes efter den almindelige Straffelovgivnings Bydende, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 11.

Ang. hvorledes Sager om Fornærmelser mod dem skulle behandles, K. Skr. 24 Decbr. 1824, 3 Decbr. 1833, jfr. K. Skr. 9 Septbr. 1841.

Med Hensyn til Straffen for Forbrydelser mod dem skal mærkes Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1892 b, der udtaler, at en Skippers Overtrædelse af Toldfr. § 137, bl. a. ved ikke at stoppe op efter Signal fra Krydsfartøj, straffes efter Straffelovens § 98, jfr. § 100, og at Skipperen har Valget mellem at betale en af Generaldirektoratet bestemt Bøde eller justitiel Tiltale.

Se Rapport 2.

b. Ang. ulovlig Sportulering af dem.

Fr. 1 Febr. 1797 § 392 er hævet ved Straffelovens § 309 og afløst af de almindelige Bestemmelser i sammes Kap. 13.

Derom handles videre i Fr. 1797 §§ 393—395, Fr. om Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840 § 7.

c. Indskærpet Toldstederne, at de Oplysninger, som Toldvæsenets Personale gennem de fremlagte Fakturaer maatte erholde om vedkommende Importørs Forretningsforhold, ville være at hemmeligholde, Skattedir. Skr. 20 April 1896 (Tidsskr. f. Toldv.). Se Embedshemmelighed 16.

3. De maa ikke uden særlig Tilladelse drive borgerlig Næring — Handel, Haandtering eller Skibsrederi — Fr. 1 Febr. 1797 § 84, og for saa vidt Handel og Skibsrederi angaar, kan saadan Tilladelse ikke mere gives, hvorimod Toldbestyrelsen fremdeles kan tillade dem at drive en Haandtering, Resl. 3 Jan. og 7 Febr. 1826 (i Noten t. Gen. Toldk. Skr. 12 Juli 1845), jfr. K. Skr. 15 Avg. 1826.

De maa vel have Aktier i oktrojerede Handelsselskaber, fornævnte Resl. 3 Jan. 1826, men derimod ikke i private Skibsrederselskaber, K. Skr. 24 Juni og Gen. Toldk. Skr. 12 Juli 1845.

Dette gælder ogsaa konstituerede Embedsmænd, Gen. Toldk. Skr. 15 Avg. 1844.

Ifølge utrykt Resol. 12 Febr. 1845 kunde det af Kongen forventes tilladt Toldvæsenets Embedsmænd og Betjente at have Aktier i Dampskibsinteressentskaber. Ved Resol. 29 Avg. 1849 (i Handels-, Told- og Posttidende for 1849 Nr. 7, S. 166) blev det bestemt, at Fr. 1797 § 84 igen skulde træde i Kraft, saaledes at Overtoldbestyrelsen altsaa nu har den ved denne Lovbestemmelse hjemlede Dispensationsret.

Maa ikke, bortset fra lovmæssige Onera og Ombud, paatage sig nogen som helst Funktion, lønnet eller ulønnet, for offentlige Avtoriteter eller private uden Generaldirektoratets Tilladelse, Skattedir. Resl. 26 Oktbr. 1891 (i Tidsskrift f. Toldv. 10de Aarg. S. 25).

4. Ang. den Troskabsed, som affordres de ikke kgl. udnævnte Bestillingsmænd, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1860, c, jfr. Nr. 1, 1864, d og Nr. 1, 1867, a.

5. Ang. deres Lønninger, L. Nr. 90, 2 Juli 1880, jfr. L. Nr. 89, 8 Maj 1894 (bl. a. angaaende Toldembedsmænd ved Københavns Frihavn) og L. Nr. 19, 26 Febr. 1898, jfr. L. Nr. 31, 30 Marts 1889, Bkg. Nr. 164, 3 Decbr. 1881, Skattedir. Cirk. Nr. 254, 22 Decbr. 1874 § 4, Nr. 257, 30 s. M. b, og L. 2 Juli 1870 (S. 265),

jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1873, a, Skattedir. Cirk. Nr. 130, 31 Maj 1873 § 1.

Ang. Lønningstillæg til Toldassistenterne, L. Nr. 44, 25 Marts 1872 og Nr. 26, 21 Marts 1873 § 1.

Om Lønningsforholdene for det ved Landtoldgrænsen ansatte Personale, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 §§ 12 ff. Jfr. Skattedir. Cirk. Nr. 130, 31 Maj 1873 § 2.

Om de ved Bryggerikontrollen anførte Embedsmænds Lønning, L. Nr. 50, 1 April 1891 § 23.

6. Ang. deres Kontorholdsgodtgørelse, L. Nr. 90, 8 Maj 1894, smh. m. L. Nr. 19, 26 Febr. 1898, jfr. L. Nr. 32, 30 Marts 1889, Nr. 40, 18 Marts 1881, Nr. 55, 15 Maj 1875 og L. 2 Juli 1870 (S. 270).

Se Klarering 3 (Betaling maa ikke tages for Blanketter). Kontorholdsgodtgørelse 13 (om de aarlige Indberetninger). Skatteoppebørselsmanden paa Ærø 1.

7. Ang. deres Uniformering, Instr. 19 April 1845, Noten t. Resl. 25 Maj 1848, F. M. Cirk. 16 Oktbr. 1851, Resl. 18 Juli 1857, 2 Juli 1867 (D. T. S. 645).

Nyt Uniformsreglement for dem, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1885, jfr. Nr. 4, s. A., a—c.

8. Ang. deres Rang, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

9. Ang. deres Diæter og Befordring.

Ang. Befordring til deres Embedsrejser, Fr. 1 Febr. 1797 § 390, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 6, 1845, e, jfr. Gen. Tolddir. Cirk. 21 Juli 1856, L. om Skibes Maaling 13 Marts 1867 § 19.

a. Ang. deres Diæter ved Forretninger i Anledning af Skibsmaaling eller Lossen og Laden udenfor Toldstederne, Fr. 1 Febr. 1797 § 390, jfr. Pl. 28 Novbr. 1812, Gen. Toldk. Cirk. 28 Jan. 1813 § 13 og 10 April s. A., Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1846, g og Nr. 1, 1870, f, Tolddir. Cirk. 21 Juli 1856, L. om Skibes Maaling 13 Marts 1867 § 19.

b. Ang. deres Diæter for Opsyn ved Toldstederne udenfor Ekspeditionstiden, Pl. 23 Jan. 1841 smh. med Tolddir. Skr. 2 Avg. 1862 (i Bayer: den gældende Told-, Skibsafgifts- og Brænderi- afgiftslovgivning S. 308), Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1879, b. Se nedenfor m.

c. Ang. deres Diæter og Befordringsgodtgørelse ved Strandinger, Strandingsl. Nr. 103, 10 April 1895 § 17, jfr. tidligere Fr. 28 Decbr. 1836 § 22. Se i øvrigt under Stranding 8 e.

Med Hensyn til deres Befordring se videre Ekstrapostvæsenet I 1 og Vognmænd I 7 d.

d. Ang. Natpenge til Toldopsynet paa forskellige jyskfynske Jernbanestationer, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1884, d.

e. Regler for de ikke tillige som opsynsførende fungerende Toldregnskabsføreres Diæter ved Ekspedition af et Fartøj eller Udførelsen af andre Regnskabsforretninger udenfor den sædvanlige Forretningstid, Nr. 1, 1886, b ibd.

f. Ang. Befordringsudgifter og Dagpenge ved deres Forretninger med Brændevinsbrænderier, L. Nr. 47, 1 April 1887 § 34.

g. Ved Forretninger med Ølbryggerier i Anledning af Ølskatten, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1891, f 5 i Slutn.

h. Ved deres Forretninger med Brændevinsbrænderierne, Instruks ibd. Nr. 3, 1892 § 20.

i. Ang. deres Diæter for Vagthold om Bord i Skibe, og at det ikke kan medføre forøget Udgift for Skibet, at Toldvæsenet af dette uvedkommende Grunde lader Vagtholdet besørge ved Afløsning af flere, Rev. Dep. Resl. 10 Decbr. 1888 (i forberemdelte Tidsskrift 7de Aarg. S. 58).

k. Ekstratilsyn i Københavns Frihavn maa betaales af Rekvirenten efter de almindelige Regler, Konc. Nr. 87, 27 April 1892 § 27.

l. Ang. Natpenge til Toldopsynet paa Gedser Jernbanestation, Skattedir. Resl. 29 April 1892 (i oftnævnte Tidsskrift 10de Aarg. S. 110), og paa Københavns Jernbanestation, Resl. 11 Juli s. A. (S. 140 ibd.).

m. Regler for Beregningen af Dagpenge til Toldpersonalet for Forretninger, der udføres udenfor Ekspeditionstiden og for Opsynsførelse ved Toldstederne udenfor København udenfor den anordnede Forretningstid, Skattedir. Cirk. 30 Novbr. 1895 (Toldvæs. Cirkulæresaml.). Jfr. foran b.

n. Ang. Beregningen af Diæter til Toldopsynet for afholdt Nattevagt ved et i Tolddistriktet henliggende Skib, Skattedir. Skr. 22 Septbr. 1896 (Tidsskr. f. Toldv.).

o. Det paahviler det ved et Skib ifølge Rekvisition mødende Overopsyn mod Diæter som for en enkelt Forretning at varetage samtlige ved selve det paagældende Skib samtidigt forefaldende Forretninger, hvorfor i et Tilfælde af Lossen og Laden ved et Skib urettelig var beregnet Diæter for Tilsynet med hver enkelt af disse Forretninger, Skattedir. Skr. 16 Juli 1897 (Tidsskr. f. Toldv.).

p. Ang. at en Toldkontrollør havde været berettiget til ved Indklarering udenfor Ekspeditionstiden af forskellige Dampskibe

at beregne sig Diæter for »Paategning af Papirerne«, Skattedir. Skr. 21 Juli 1897 (ibd.).

r. Ang. Diæternes Beregning m. m., Skattedir. Skr. 17 Febr. 1898 (ibd.).

Se Krydstoldvæsenet 2.

10. Beslag i deres Lønning kan ikke gøres uden deres Minde og Overbestyrelsens Samtykke, Fr. 1 Febr. 1797 § 98. Se Lønning 4.

11. De ikke pensionsberettigede, som afskedigedes i Anledning af L. 11 Marts 1851, den dem efter denne Lovs § 9 tilstaaede Understøttelse er forhøjet ved L. 18 Decbr. 1851.

12. Toldvæsenets Funktionærer ere fritagne for Tjeneste i Frederiksberg Brandkorps, Vedt. 8 Marts 1877 (U. L.) § 8.

13. Regler for deres Embedskavtion, Resl. 10 Juli 1882, jfr. Resl. 23 Decbr. 1840, 1 Juli 1849, 6 Septbr. 1869, 10 Juli 1882 (alt i Tidsskrift f. Toldv. 6te Aarg. S. 54—56).

14. Saa ofte det forlanges af en saadan, skal Skipperen forevise Skibets Registrerings- og Nationalitetscertifikat, L. Nr. 57, 1 April 1892 § 34.

15. Toldassistent og Dbm. Johan Jürgen Ludvig Ditlev Friederichsen og Datters Legat for en trængende Enke eller ugift Datter af en Toldassistent i Skelskør, Stadf. Nr. 99, 19 Marts 1898.

16. Paa St. Thomas, ang. deres Benævnelse og Uniform, Resl. 29 April 1855.

Se i øvrigt de enkelte Embeds- og Bestillingsmænd efter deres Benævnelse samt: Amtmænd I 2 e. Arrest A 5 c (ang. Varetægtsfængsel). Brandkorps D 2 c Nr. 1. Embedsmænd 26 (Arrest i civile Sager), 41 n (et Legat). Enke- og Alderdomsforsørgelse 5. Krigsministeriet 5. Militær Assistance 2 g. Militære 1 b (deres Adgang til Ansættelse under Toldvæsenet). Mønstringsbestyrere 1. Postvæsenet I 4 n Toldopsyn. Toldskilt. Toldvæsenet.

Toldflag for Krydstoldvæsenet omhandles i Fr. 1 Febr. 1797 §§ 95, 137, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1847, f, Instr. 24 April 1860 § 5.

Toldforvaltere.

1. Saaledes skulle Tolderne paa Anholt, Bandholm, Læsø og Samsø kaldes, Resl. 22 Maj 1845.

2. Ang. Besørgelse af Amtsforvalterforretningerne paa Ærø ved Toldforvalteren samme Steds, L. 2 Juli 1870 § 5 (S. 263), Skattedir. Cirk. Nr. 55, 8 April 1874.

3. Ang. deres Lønning og Kontorholdsgodtgørelse, se de under Toldembedsmænd 5 og 6 anførte Love.

4. Ang. hvorledes der skal forholdes i Tilfælde af Meningsulighed mellem Toldforvalter og Toldassistent om Varers Toldbehandling, Skattedir. Skr. 25 April 1893 (i Tidsskrift f. Toldv. 11te Aarg. S. 93).

Se Karantænekommissionerne 10 (Esbjerg). Postgods-Toldforvalteren i København. Toldembedsmænd. Toldoppebørselskontrollører. Toldsted 2 c (Dragør). Toldsvig 14.

Toldfrihed.

1. Tilkommer ingen andre Varer end de, der anføres i L. 4 Juli 1863 §§ 15—19, jfr. Fr. 1 Febr. 1797 §§ 51—54 (se med Hensyn til nyere Lovbestemmelser nedenfor under 5 og 6), nemlig:

a. Varer tilvirkede i Island, Færøerne eller Grønland samt Udbyttet af danske Skibes Hval- og Robbefangst, L. 1863 § 15, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864, Skattedir. Skr. 29 Decbr. s. A. (i Bayer: den gældende Told-, Skibsafgifts- og Brænderiafgiftslovgivning S. 237 — ang. toldfri Indførsel af islandske Produkter over fremmede Havne). Jfr. Reglm. 2 Juli 1781 §§ 19—21, Pl. 18 Avg. 1786 §§ 9—11, Fr. 13 Juni 1787 I § 15, 13 Avg. 1790 §§ 19, 20, 11 Septbr. 1816 § 19 og nedenfor 7.

Med Hensyn til Toldfriheden for Varer tilvirkede paa Island og Færøerne mærkes Skattedir. Resl. 29 Decbr. 1864 og 21 Septbr. 1870 (i Tidsskrift f. Toldv. 11te Aarg. S. 65 til 66 — ang. Kbhvn.s Toldsted). Jfr. nedenfor 7.

b. Medbragt Skibsredskab, Skibsproviant m. m., L. 1863 § 16, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

c. Rejse- og Flyttegods, L. 1863 § 17, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

d. Jernskyts og Projektiler til Militæretaterne, L. 1863 § 18 a, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864. Jfr. tidligere Rskr. 2 Oktbr. 1834, Resl. 5 Juli 1835.

e. Vaaben m. m., som indføres fra udenfor Toldterritoriet stationeret dansk Militær, L. 1863 § 18 b, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

f. Kunstværker, L. 1863 § 18 c, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

g. Genstande til videnskabelige Samlinger, L. 1863 § 18 d, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

h. Det først indførte Eksempplar af en almennyttig Maskine

af ny Konstruktion, L. 1863 § 18 e, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

For Maskiner af ny Opfindelse, vil ikke mere blive tilstaaet, Bkg. Nr. 71, 5 Maj 1876.

i. Gødningmidler og Salt til Anvendelse i Agerbruget eller Kvægavlen, L. 1863 § 18 f, jfr. Toldv. Cirk. Nr. 3, 1864 og Nr. 1, 1867, e.

For Kainit, Kieserit og deslige Stassfurtersalte til Brug som Gødning, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1886, b. Chilislipeter, ibd. Nr. 2, 1897 g.

k. Brugte Sager, som indkomme som Gave eller Arv til trængende, L. 1863 § 18 g, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

l. Genstande til Anvendelse ved retslige Undersøgelser, L. 1863 § 18 i, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

m. Pakningsgenstande bestemte til at indføres som Embalage, L. 1863 § 18 o, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

n. Hampeolje, se Indførselstold 1, 2det Stykke.

o. Ang. Bemyndigelse for Toldstederne til under Iagttagelse af visse Betingelser at tilstaa toldfri Indførsel i Henhold til L. 4 Juli 1863 § 18 n af Sager, der have været udførte til Reparation, Vask og desl., Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1893, b.

2. Den Toldfrihed og Afgiftsnedsettelse, der ved Privilegier eller kgl. Resolutioner har »indtil videre« været tilstaaet Fabrikker eller andre, ophører, Fr. 1 Maj 1838 § 52.

Forskellige ifølge denne Bestemmelse vedblevne Toldbegunstigelser ophæves, Bkg. 9 Juni 1853, L. 15 April 1854.

3. Ang. at Materialier, Maskiner og Redskaber til ny Vand- og Gasledninger, Kloakindretninger eller lignende store Anlæg for en Kommunes Regning kunne indføres mod en særlig lav Told, L. 4 Jan. 1854. Jfr. Resl. 8 April 1845, L. 27 Febr. 1852, 24 Febr. 1858 (S. 541).

4. Ved Anlæg af forskellige Jernbaner er Indførselstolden af Materialier og Materiel til samme blevet godtgjort, Kdg. 15 Marts 1845 (i Till. t. Lovsaml. f. 1866) § 5 (jfr. L. 27 Febr. 1852 § 8, 19 Febr. 1861 (S. 200) § 5, 13 Marts 1863 § 2, 21 Juni 1867 (S. 261) § 4, 26 Febr. 1869 (S. 159) § 4, Nr. 56, 25 Marts 1872 § 4, Nr. 72, 23 Maj 1873 § 2, Nr. 39, 31 Marts 1874 § 3), L. 10 Marts 1861 § 12 (jfr. L. 20 Novbr. 1868), Bkg. Nr. 75, 20 Maj 1874 § 21 d (Gedser Bane), Nr. 79, 26 s. M. § 24 d (sydfynske Bane), Nr. 87, 16 Juni s. A. § 24 d (Randers-Grenaa), Nr. 128, 26 Septbr. s. A. § 24 d (Silkeborg-Herning), Nr. 61, 27 Maj 1875 § 23 d (østsællandske Bane), L. Nr. 43, 4 Maj s. A.

§ 4 og Bkg. Nr. 118, 12 Novbr. s. A. § 24 d (Aarhus-Ryomgaard), Nr. 72, 7 Juni 1878 § 24 d (Vemb-Lemvig), Nr. 6, 18 Jan. 1879 § 23 d (Grib Skov Bane), Nr. 70, 28 Maj 1880 § 21 d (Fakse Banen), L. Nr. 36, 18 Marts 1881 § 3 og Bkg. Nr. 52, 12 April s. A. § 21 d (Odense-Bogense), L. Nr. 84, 25 Maj 1881 § 3 og Bkg. Nr. 141, 20 Septbr. s. A. § 21 d (Randers-Hadsund), L. Nr. 58, 12 Maj 1882 § 3 og Bkg. Nr. 113, 10 Avg. s. A. § 21 d (Horsens-Juelsminde), L. Nr. 59, 12 Maj 1882 § 3 og Bkg. Nr. 118, 7 Septbr. s. A. § 21 d (Odder Bane) — jfr. derimod L. Nr. 53, 23 April 1881 § 5 (Damfærgeforbindelsen over Store Belt) — Gedser Banen, Bkg. Nr. 50, 30 Maj 1884 § 23 d (i den ved Bkg. Nr. 58, 17 April 1886 givne Koncession findes ingen saadan Bestemmelse), L. Nr. 40, 30 Marts 1889 § 4 og Bkg. Nr. 94, 1 Juli s. A. § 23 d (Skagenbanen), L. Nr. 52, 12 April s. A. § 3 og Bkg. Nr. 147, 25 Novbr. s. A. § 22 d (Horsens-Tørring), L. Nr. 53, 12 April s. A. § 3 og Bkg. Nr. 103, 15 Juni 1892 § 23 d (Vejle-Give), L. om Anlæg og Drift af private Jernbaner Nr. 88, 8 Maj 1894 § 6 og de i Henhold til denne Lov udfærdigede Koncessioner.

Af de Materialier, der anvendes til nogle Jernbaneanlæg m. v. erlægges ingen Indførselstold, L. Nr. 41, 30 Marts 1889 § 3 (Anlæg ved den nordsællandske Bane), Nr. 54, 12 April s. A. § 6 (Hobro-Løgstør Bane og den dermed i Forbindelse staaende private Bane Aalestrup-Viborg) — ikke desto mindre foreskriver Koncessionen paa sidstnævnte Bane, at Tolden skal godtgøres, Bkg. Nr. 83, 4 Juni 1890 § 13 d — Nr. 55, 12 April 1889 § 4 (Slagelse-Næstved Bane med Sidebane til Skelskør), og flere senere Love om Statsbaneanlæg.

For Materialier til Frihavns-Jernbaneanlægget kan Toldfrihed tilstaa, L. Nr. 44, 31 Marts 1891 § 6 i Slutn.

5. For Salt til Sodafabrikation, kan Finansministeriet tilstaa, L. Nr. 46, 12 April 1878.

6. Ang. Toldfrihed for raa Is, L. Nr. 20, 26 Febr. 1898.

7. Den Toldfrihed, som hidtil har været tilstaaet Færøerne, skal indtil videre vedblive saa vel for de Varer, som fra indenlandsk Sted udføres dertil, som for færøiske Varer, som indføres til et indenlandsk Sted, og skal den 1 pCt., som hidtil er erlagt i Afgift for færøiske Varers Udførsel fra Danmark til fremmed Sted bortfalde, L. 21 Marts 1855 § 9. Jfr. ovenfor 1 a.

8. Med Hensyn til Vestindien:

a. For Materialier til Telegrafanlæg, Konk. 21 Decbr. 1874 (Nr. 34 i Till. t. Lovt.) Art. 2 samt Telegrafvæsen 11 i Slutn.

b. For de til Anlægget af Fællessukkerkogerier paa St. Croix fornødne Materialier og Maskiner, Adg. 21 Decbr. 1874 (Nr. 33 ibd.) c, 16 Juni 1876 (Nr. 24 ibd.) § 1 c.

c. For Materialier til Genopførelse eller Istandsættelse af den under Negeropstanden paa St. Croix i 1878 ødelagte Ejendom, Adg. 19 Septbr. 1879 (Nr. 24 ibd.) § 1.

d. Paa St. Thomas, derom handler Adg. om Told og Skibsafgifter 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 ibd.) § 2.

Se Attester 4 f (Øvrighedsattester) Nr. 5. Frihavne.

Toldfuldmægtige, se Fuldmægtige 7 d, 19.

Toldgodtgørelse, se Indførselstold 5. Udførselsgodtgørelse.

Toldinspektører.

1. Ang. deres Embedspligter, Fr. 1 Febr. 1797 §§ 25 ff, Instr. 12 Decbr. s. A. §§ 13—37, Fr. om Gen. Told. Kassev. 8 Juli 1840 §§ 4, 10, og særlig for København, Instr. 26 Avg. 1797 §§ 11, 23 smh. med Resl. 25 Maj 1848 med Note.

2. Ang. Inspektøren ved Kontrollen med Bryggerierne og Ølbeskatningen og hans Lønning, L. Nr. 50, 1 April 1891 § 22, jfr. om hvem Inspektøren er Ind. M. Cirk. Nr. 218, 22 Septbr. s. A.

Se i øvrigt Toldembedsmænd samt: Ekstrapostvæsenet I 3 a. Forhyringskontrakt 8. Mønstringsbestyrere 9. Toldopsyn. Toldoppebørselskontrollører. Toldsvig 14. Toldvæsenet.

Toldintendanten paa St. Thomas, om ham handles i K. Skr. 28 Marts 1835, Pl. 29 Septbr. 1836, L. 16 April 1862 § 18, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874 (hans Rang — 3dje Klasse Nr. 9).

Om hans Forretninger mærkes Anord. 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.), særligt §§ 17, 25.

Toldkammer, se Toldkontor 1 og Toldsted. — Ang. Øresunds Toldkammer, se Overformyndere 1. Skifteretterne A 8 d.

Toldkar, se Mølle 2.

Toldkasserere. Ang. deres Forretninger, Fr. 1 Febr. 1797 §§ 24 ff, Instr. 12 Decbr. 1797 §§ 37—52, Fr. om Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840. Se i øvrigt Toldembedsmænd samt: Forhyringskontrakt 8. Havneafgifter A 2. Mønstringsbestyrere 9. Toldopsyn. Toldvæsenet.

Toldkommission. Nedsættelse af en saadan, Tidsskr. f. Toldv. f. 1895 S. 102.

Toldkontor.

1. Ang. paa hvilken Tid de skulle holdes aabne, Fr. 1 Febr. 1797 § 100, Pl. 24 Decbr. 1805, L. 30 Juni 1850 § 14 (St. Croix), 16 April 1862 § 20 (St. Thomas).

Med Hensyn til København se Toldsted 2.

Ang. Forretningstiden ved Toldregnskabsførernes Kontorer udenfor København, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1870, b.

Med Hensyn til Forretningstiden ved Provinstoldstederne mærkes Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1893, e.

2. De hidtil værende Toldekspeditionskontorer for Kongerigets Told- og Brænderianliggende ere sammendragne til et Kontor under Navn af Kongerigets Toldekspeditionskontor, Resl. 26 Septbr. 1860 (D. T. S. 864).

Toldkontrollører.

1. Saaledes skulle de tidligere Overbetjente og Strandtoldbetjente benævnes, Resl. 22 Maj 1845, jfr. f. Vest. Resl. 29 April 1855.

2. Forskellen mellem de forskellige Slags Kontrollører i København bortfalder, Noten t. Resl. 25 Maj 1848.

3. Ang. deres Embedspligter, Instr. 26 Avg. 1797 §§ 39—66, 12 Decbr. s. A. §§ 53—61.

4. Ang. 5 Kontrollører ved Kontrollen med Bryggerierne og Ølbeskatningen og deres Lønning, L. Nr. 50, 1 April 1891 § 23.

5. Om deres Lønning se fremdeles de under Toldembedsmænd 5 anførte Love.

Se i øvrigt Toldembedsmænd. Toldopsyn. Toldvæsenet. Jfr. Toldoppebørselskontrollører.

Toldlaas og Toldsegl. Derom handler Fr. 1 Febr. 1797 §§ 102—105, 139, 147, 159, 199, Instr. 12 Decbr. s. A. § 23, L. 7 Febr. 1851 § 13, jfr. §§ 15, 25, 26, 30 (Forsegling af Brændevinsbrændingsredskaber, der ikke benyttes), Instr. for Krydstoldvæsenet 24 April 1860 §§ 5, 18, L. Nr. 52, 3 Maj 1873 §§ 5, 25, jfr. 14, 32, 37, 38 (Roesukkerfabriker).

Med Hensyn til den i Fr. 1797 §§ 103—5 foreskrevne Straf for Brud derpaa mærkes Pl. 25 Juni 1818 (til § 103 og § 105), Gen. Toldk. Cirk. 12 Jan. 1822 § 1, K. Skr. 24 Juni 1826, Bkg. 22 April 1865 § 14 (Gods, der føres paa Jernbane), fornævnte L. 1851 § 25, 1873 § 38. Jfr. Straffelovens § 106. — For Vestindien er Straffen for Brud paa Toldsegl bestemt ved Fr. 9 April 1764 VII § 4.

Se i øvrigt under Toldopsyn. Toldsegl.

Toldmedhjælper. Ang. at der til Ansættelse som saadan fremtidig som Regel kræves almindelig Forberedelseseksamen eller en dermed ligestillet Eksamen, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1892, f.

Toldoppebørselskontrollører.

1. Ang. deres Forhold til den paa Stedet ansatte Inspektør eller Forvalter, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 5, 1854, a, jfr. Nr. 7, 1851, g.

2. Toldoppebørselskontrolløren i Gudhjem er Formand for Havnekommissionerne for Gudhjem og Melsted Havne, Reglm. Nr. 225 og 227, 22 Oktbr. 1885 § 2.

Se Toldembedsmænd. Toldopsyn. Toldvæsenet.

Toldopsyn.

A. Med Hensyn til indkommende Skibe og Varer.

Jfr. nedenfor C om ind- og udgaaende Skibe og Varer.

1. Skibe, forinden de indkomme til et Toldsted, Fr. 1 Febr. 1797 §§ 137—143, Pl. 21 Marts 1837 (ang. Isefjord), jfr. Fr. 27 Marts 1831 §§ 8, 13, 39.

Ang. Tilsynet ved Københavns Frihavn, L. Nr. 89, 8 Maj 1894 §§ 1, 4—6. Jfr. foreløbigt Reglm. ang., hvad det ved Benyttelsen af bemeldte Frihavn er at iagttage overfor Toldvæsenet, 16 Oktbr. 1894 (i Supplm. t. den lille Lovsaml.). Ang. at Fartøjer, kommende fra Kbhvn.s Frihavn, skulle ved Kontrolstederne ved Indsejlingen til Fjorde afgive Deklaration paa samme Maade som Førerne af andre fra Udlandet kommende Fartøjer, Skattedir. Skr. 10 Juni 1895 (Tidsskr. f. Toldvæs.).

2. Skibe ved et Toldsted.

a. Ang. den foreløbige Anmeldelse til Eftersyn m. m., Fr. 1797 §§ 144—149, Instr. 12 Decbr. 1797 § 23, Gen. Toldk. Cirk. 10 Decbr. 1836 § 4, Resl. 15 Marts 1845 (i Bayer: den gældende Told-, Skibsafgifts- og Brænderiafgiftslovgivning S. 340), Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1865, f.

Ang. Straf for uanmeldte Adgange til Lasten m. m., Fr. 1797 § 147 og Pl. 25 Juni 1818, jfr. K. Skr. 8 Marts 1831, Gen. Toldk. Cirk. 10 Decbr. 1836 § 5. — Den i Pl. 1818 foreskrevne Bøde af fra 10—30 Rdl. kan den øverste Toldbestyrelse nedsætte under Minimum, Resl. 29 Septbr. 1846 (i ovennævnte Værk S. 341).

b. Ang. Skipperens Generalangivelse, Fr. 1797 §§ 14, 150—154, Pl. 9 Juli 1821, jfr. Pl. 28 Febr. 1817 og 25 Juni 1818, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1848, Nr. 2, 1896, a.

Ang. Kontinuations-Generalangivelse, Toldvæs. Cirk. Saml. Nr. 3, 1895, h.

Ang. Straf for Undladelse af at afgive Generalangivelsen, Fr. 1797 § 150; for urigtig Generalangivelse, §§ 161—162 ibd., jfr. Pl. 27 Jan. 1800, 28 Febr. 1817, 25 Juni 1818, 9 Juli 1821, 2 Novbr. 1822, Gen. Toldk. Cirk. 5 s. M., Pl. 16 Septbr. 1826. Jfr. D. L. 4—2—20.

c. Under Skibets Udlosning, Fr. 1797 §§ 157—160, Instr. 12 Decbr. s. A. §§ 18, 21, 22, 41, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1848, Nr. 1, 1870, a.

d. Ang. Varemodtagerens Specialangivelse, Fr. 1797 §§ 163—174, jfr. Instr. 12 Decbr. 1797 § 18, Pl. 27 Jan. 1800, 28 Febr. 1817, 25 Juni 1818, 9 Juli 1821, 2 Novbr. 1822, 16 Septbr. 1826.

Ang. Straf for urigtig Specialangivelse, Fr. 1797 § 175, Pl. 9 Juli 1821, jfr. Skattedir. Cirk. Nr. 34, 7 Marts 1874 d.

e. Den Omstændighed, at et Fartøj indkommer til et Toldsted forsynet med et Forseglings- og Inkvireringsrevers fra Krydstoldvæsenet, berettiger ikke Landtoldopsynet til at undlade at foretage en fuldstændig Inkvirering af Fartøjet overensstemmende med Toldfr. §§ 146 og 147, Toldvæs. Cirk. Saml. Nr. 3, 1895, c.

f. Ang. Fremgangsmaaden, naar en til et Toldsted indkommen Skibsladning Stenkul, Kokes eller Cinders er bestemt til delvis at losses ved dette og et andet Toldsted til to forskellige Modtagere, Toldvæs. Cirk. Saml. Nr. 1, 1898, b.

3. Lossen og Laden udenfor Toldstederne, Fr. 1797 §§ 9—15, 176—179, jfr. Pl. 5 Septbr. 1820.

Ang. Diætpenge og Befordringsomkostninger for Opsyn herved, se Toldembedsmænd 9.

Ang. Bøder for ulovlig Lossen og Laden, Fr. 1797 § 15 og Pl. 31 Marts 1802.

Ang. at en for Toldopsynet uanmeldt Ilandstigning af Personer fra Skibe, der ere ankomne fra Udlandet og opankrede under Kysterne, ikke medfører Bøde efter Toldfr. 1 Febr. 1797 § 15, uanset at Skibet forinden er forsejlet af Krydstoldvæsenet, Skattedir. Skr. 25 Septbr. 1896 (Tidsskr. f. Toldvæs.).

4. Strandede Skibe og Varer, se Stranding 8.

5. Varer, som indføres til Lands fra Udlandet.

a. Med Posten, Fr. 1797 §§ 192—200, V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 17 og Gen. Postamt Cirk. 23 Juni s. A., Instr. 12 Decbr. s. A. § 30, Gen. Toldk. Cirk. 9 Marts 1822 § 1, 9 Juli 1836, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 5, 1847, Nr. 1, 1850, b, L. om Landtoldgrænsen Nr. 65, 23 Maj 1873 § 3. Ang. Besørgelse af Told-

klarering af udenlandske Forsendelser ved Posthusene, Postvæs. officielle Medd. Nr. 13, 1897, I, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1898 d.

Se Postvæsenet I 16. Toldsted 1 d. Toldvæsenet 37.

b. Med Fragtvogne og ved Lejlighed, Fr. 1797 §§ 201—203, jfr. L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 3.

c. Med Jernbaner, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1871, b, A, Nr. 3, 1878, b (hele Vognladninger), Nr. 1, 1884, d, Nr. 2, 1896, b, jfr. Bkg. 27 Marts 1896 (ibd.), Nr. 1, 1897, b, Nr. 2, 1897, c.

Ang. Forsendelse af Toldgods med Statsbanerne, L. Nr. 62, 24 April 1896 § 25.

d. Stenkul, Kokes og Cinders, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1896 b.

6. Ny Regler for Krydstoldvæsenets Inkvirering m. m. af Skibe i danske Farvande, Toldvæs. Cirk. Saml. Nr. 2, 1897, b, jfr. Skattedir. Resol. 23 Marts 1897 (Tidsskr. f. Toldv.).

B. Med Hensyn til udgaaende Skibe og Varer.

Jfr. nedenfor C om ind- og udgaaende Skibe og Varer.

1. Udslibning ved Toldstederne.

a. Skippernes mundtlige Anmeldelse, Fr. 1797 § 230.

b. Specielle Udførselsangivelser, som udstedes af Vareafsenderen, og Kontrollen i saa Henseende:

1) For Varer i Almindelighed, Fr. 1797 §§ 232—234, Instr. 12 Decbr. 1797 §§ 18, 21 a, 41, 42.

2) For Kreditoplagsvarer, Fr. 1797 §§ 235—241, jfr. 73, 256, 261, 265—267, 275, 276, Pl. 31 Marts 1802, 25 Juni 1818, jfr. Instr. 12 Decbr. 1797 § 21 b, V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 4 April s. A. (§ 275).

3) For Transitoplagsvarer, Fr. 1797 §§ 60, 242—245, 256, jfr. Instr. 12 Decbr. 1797 § 32, Gen. Toldk. Cirk. 12 Jan. 1822 § 1.

Ang. Tilladelse for et Dampskibsselskab til at oplægge paa privat Transitoplag Tæpper, som Selskabet agter at indføre fra Udlandet til Brug for Emigranter med Selskabets Skibe saaledes, at Passagererne ved Ankomsten til Amerika kunne medtage disse Tæpper som deres Ejendom, Skattedir. Skr. 12 Juni 1896 (Tidsskr. f. Toldvæs.).

4) For indenlandske eller fremmede fortoldede eller fri Varer, Fr. 1797 §§ 247—249, jfr. Gen. Toldk. Cirk. 12 Jan. 1822 § 2 og 9 Marts s. A. § 2, Fr. 1 Maj 1838 § 8, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1848, Nr. 1, 1870, a, Ind. M. Skr. 3 Jan. 1863.

c. Skippernes udgaaende Generalangivelse, Fr. 1797 §§ 232, 251—259, 273, Instr. 12 Decbr. s. A. §§ 43—45, Gen. Toldk.

Cirk. 26 Maj 1818, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1848, Nr. 7, 1850, a, jfr. K. Skr. 2 Maj 1835 og 2 April 1836.

d. Under og efter Indladningen, Fr. 1797 §§ 260—262.

e. Skibe ved Udsejling af Fjordene, Pl. 26 Septbr. 1826 (til § 139), jfr. Pl. 21 Marts 1837 (ang. Isefjord).

f. Ang. Forseelser ved Indladningen, Fr. 1797 §§ 264—271, Pl. 31 Marts 1802, jfr. Gen. Toldk. Cirk. 24 Febr. 1816, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1847, k.

g. Ang. Bestuvningsansættelsen for udgaaende, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1887, Nr. 4, 1887 b.

2. Udskibning fra Ladepladser udenfor Toldsted, Fr. 1797 §§ 272—274, jfr. §§ 11—13.

Om Toldopsynets Befordring og Diæter, se Toldembedsmænd 9.

3. Med udgaaende Skibe. Om Ankomstattester ved Udklarering af Fartøjer til indenrigsk Sted med uoplossede, ufrigjorte Varer, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1881, b, jfr. Nr. 3, 1880, a.

4. Varer, som til Lands udføres til Udlandet.

a. Med Postvogn eller anden Befordring, Fr. 1797 §§ 275—283, jfr. L. om Landtoldgrænsen Nr. 65, 23 Maj 1873. Se fremdeles Gen. Toldk. Cirk. 12 Jan. 1822 § 1, 5 Juli 1823.

b. Med Jernbanen, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1871, b, B.

5. Se Ankomstattester. Toldpasserseddel. Toldseddel. Udklarering.

C. Med ind- og udgaaende Skibe og Varer.

Derom mærkes:

1. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1880, a, der for en væsentlig Del er optaget i Bkg. Nr. 15, 5 Febr. 1881, om Lossen og Laden i indenrigsk Fart mellem toldpligtige Steder. — Med Hensyn til Skippernes ind- og udgaaende Generalangivelser (jfr. A 2 b og B 1 c) mærkes nævnte Bkg. B 2, 4 og 5.

At de særlige Bestemmelser om Fjordfarten, Dampskibsfarten, Post- og Færgefarten, Letterfartøjer, Bjergningsfartøjer, Stensamlerfartøjer m. m. forblive gældende. Ligeledes vedblive de for Beboerne paa Askø, Femø, Skalø, Fejø, Sejerø, Samsø og Ærø fra ældre Tid tilstaaede specielle Begunstigelser. D ibd.

2. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a, der giver ny Regler for Farten mellem Steder paa Kysten og Udlandet om Klarring, Lossen og Laden m. v. — Med Hensyn til Skippernes ind- og udgaaende Generalangivelser mærkes A 2 b, B 1 c.

De om Dampskibsfarten, Farten mellem Steder paa Kysterne i Fjorde og Udlandet samt om Lystfartøjer tidligere meddelte særlige Bestemmelser vedblive fremdeles, lige som ogsaa Bestemmelserne om Krydstoldvæsenets Opsyn paa Øen Manø, C i Slutn. ibd. Særlige Bestemmelser gives derhos i Cirkulæret om Farten fra Baagø, Brandsø og Lyø paa Slesvig, A 6 og B 1 ibd.

3. Ang. Udlæggelse af et Toldvagskib i det sydlige Løb af Tyborøn Kanal, Bkg. Nr. 62, 28 April 1881.

4. Ang. en Forandring i de ved Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1866, h for Provinstoldstedernes vedkommende foreskrevne Bestemmelser med Hensyn til Specificationsangivelser, fornævnte Saml. Nr. 3, 1884, b.

5. Ang. Varemodtagerens Specialangivelse med Hensyn til Gods, der forbliver under Toldkontrol til senere Omladning i andet Skib til fremmed Sted, Skattedir. Resl. 20 Decbr. 1886 (i Tidsskr. f. Toldv. 5te Aarg. S. 31).

6. Toldopsynet er forpligtet til at føre Tilsyn med Lossen og Laden uden Afbrydelse i Middagstimerne, og tilkommer der følgende ikke samme Diæter for disse Timer, Skattedir. Resl. 1 April 1887 med Note (ibd. S. 142—43).

7. Ang. Distriktsinddelingen ved Kystbevogtningen fra Rungsted til Kalkbrænderierne, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1889, c.

8. Ang. Forandringer i de for Københavns Toldsted gældende Bestemmelser for Skibes Ind- og Udklarering samt Angivelsernes Protokollation m. m., Skattedir. Resl. 23 Marts 1897 (Tidsskr. f. Toldvæsen 1897), jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1897, a.

Ang. Toldbehandlingen paa Østerbro Station, Approb. 16 Juli 1897 (Tidsskr. f. Toldv.).

9. Paa St. Thomas, Adg. 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) §§ 10—22, jfr. 27.

Se i øvrigt Baade (Baadefart) 9. Bugserfartøjer 7. Fiskerikontrollen 2. Fjordfart. Fyrinspektøren—Fyrinspektionen 2. Grænsetoldvæsenet. Indførselstold. Klarering. Laden og Lossen. Maaling og Vejning 13. Postførere 2. Roesukkerfabrikation 3. Sprængstoffer. Toldembedsmænd. Toldlaas og Toldsegl. Toldpasserseddel. Toldseddel. Toldsted. Udklarering. Ølskat.

Toldpas, se Toldseddel.

Toldpasserseddel (Følgeseddel).

1. Med Postgoods, Fr. 1 Febr. 1797 § 194, jfr. Gen. Toldk. Cirk. 9 Marts 1822 § 1.

Med Gods, der føres fra Kreditoplag, Fr. 1797 §§ 217, 222, Pl. 30 Decbr. s. A. (til § 217).

Om Godsets Anførelse deri mærkes Gen. Toldk. Cirk. 12 Jan. 1822 § 1.

Med uberigtiget Gods, der forsendes med Jernbane, Bkg. 22 April 1865 §§ 5—10.

2. For Brændevinsredskaber, Fr. 14 Maj 1845 § 15.

3. Alle indenlandske og fremmede toldfri samt fortoldede Varer kunne forsendes landværts uden Følgeseddel, L. 7 Febr. 1851 §§ 2, 3.

4. For udgaaende Varer i indenrigsk Fart, om Udstedelsen deraf mærkes Bkg. om Laden og Lossen udenfor Toldstederne Nr. 15, 5 Febr. 1881 B 1 og 5, C 3.

5. For Kreditoplagsvarer, der sendes til Lands fra Oplag til Oplag, derom handler Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1886, c.

6. For Stenfiskerfartøjer, Skattedir. Resl. 7 Marts 1887 (i Tidskrift f. Toldvæsen 6te Aarg. S. 89). Jfr. Toldseddel 8.

7. Om Toldsedler for Skibe, der indføre Vin, Spiritus m. m. til Færøerne, handler L. Nr. 44, 30 Marts 1892 §§ 3—6, jfr. J. M. Cirk. Nr. 107, 24 Maj s. A., Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1892, b.

8. Med Hensyn til de Toldsedler, hvormed Skibe, der handle paa Island, skulle være forsynede, mærkes L. 9 Avg. 1889 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) §§ 3, 4.

Se Ankomstattester 3. Baade 9. Maaling og Vejning 13. Toldsted 2 z.

Toldrorsbetjente.

Københavnske Toldembeds- og Bestillingsmænds Legat til bedste for Toldrorsbetjentforeningens Alderdoms- og Enkeboliger, Fundsats, Stadf. Nr. 33, 17 Jan. 1896.

Toldseddel (Toldpas) fra udgaaende Skippere.

1. Omhandles i Fr. 1 Febr. 1797 §§ 253, 255, 258, 259, 270, jfr. L. 30 Juni 1850 § 6 II a, 16 April 1862 §§ 4, 5.

ad § 253: V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 28 Oktbr. 1797, 17 Jan. 1801, Gen. Toldk. Cirk. 4 Septbr. og 23 Novbr. 1819.

ad § 258: Gen. Toldk. Cirk. 26 Maj 1818.

2. For mindre danske og svenske Fartøjer i Fart mellem visse Tolddistrikter, derom handler Bkg. Nr. 150, 22 Septbr. 1871 §§ 2—4.

3. I indenrigsk Fart, der berettiger til Lossen og Laden uden Klarering, derom handler Bkg. Nr. 15, 5 Febr. 1881 B 2 og 3.

4. I Fart mellem Steder paa Kysterne og Udlandet, herom handler Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a A 4, 5, 7, B 3, 4 (ang.

Forhindring af det Misbrug, at samme Toldseddel bruges flere Gange), 5.

5. Med Hensyn til de Toldsedler, hvormed Skibe, der handle paa Island, skulle være forsynede, mærkes L. 11 Febr. 1876 (Nr. 13 i Till. t. Lovt.) §§ 2, 3, Bkg. 16 s. M. (Nr. 16 ibd.) §§ 1, 2, L. 24 Avg. 1877 (Nr. 14 ibd.), jfr. forel. L. 21 Febr. s. A. (Nr. 5 ibd.). Se fremdeles Indførselstold 8, ad A, B og C. (Alle om Indførselsafgifter af Spirituosa og Tobak).

6. Om Passerseddel i København, Bkg. 5 Avg. 1879 (U. L.) II.

7. Ang. Udfærdigelse af 3 Maaneders Toldsedler for Dampskibe i indenrigsk Fart ere ny Regler givne ved Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1885, d.

8. For Stenfiskerfartøjer, e ibd.

9. Ang. Fritagelse for Kvaser, der ere hjemmehørende i Danmark og komme fra eller gaa til Fiskeri ved Danmarks Kyster, for Ind- og Udklarering ved Toldstederne mod Løsning af en Toldseddel og de nærmere Regler herfor, Skattedir. Skr. 2 April 1894 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. Cirk. Saml. Nr. 3, 1895, i.

10. Paa St. Thomas. Jfr. Adg. om Told- og Skibsafgifter 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) § 2 d Nr. 3, § 10.

Se Toldpasserseddel.

Toldsegl.

1. Med Hensyn til, i hvilke Tilfælde Toldforsegling skal benyttes, kan mærkes Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1880, a B 2 (ogsaa i Bkg. Nr. 15, 5 Febr. 1881) og 11. For København, Bkg. 5 Avg. 1879 (U. L.).

2. Med Hensyn til, i hvilke Tilfælde Toldforsegling skal benyttes, mærkes endvidere L. om Brændevinsbrændingsafgiften Nr. 47, 1 April 1887 §§ 15, 16, 21, 24, 30, og om Straffen for at bryde samme, § 42.

3. Regler for Returneringen af de til Toldlukke for Jernbanevogne benyttede Toldlaase, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 7, 1887, d.

Se Kreditoplæg 11. Toldlaas og Toldsegl.

Toldskilt eller Toldtegn, hvormed enhver Toldbetjent skal være forsynet til Legitimation, derom handler Fr. 1 Febr. 1797 § 95, jfr. § 137, Instr. 24 April 1860 § 5.

Naar det forevises af en Toldbetjent, skal ingen undskylde sig med ikke at have kendt ham, Fr. 16 Febr. 1820 § 25.

Dermed skulle Medlemmerne af det militært organiserede Toldpoliti ved Grænsen forsynes, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 8, jfr. Organisationsplan 17 Jan. 1865 § 8, og nu Organisationsplan Nr. 21, 11 Febr. 1876 § 8.

Se Toldflag.

Toldsted.**1. Almindelige Bestemmelser.**

a. Regler for Grænserne mellem de forskellige Toldsteders Distrikter, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1892, a, jfr. med Hensyn til Distrikterne paa Falster Nr. 2, 1893, d ibd.*)

b. Ang. at Toldvæsenet ikke har Ansvar for Ud- og Indpakningen paa Toldstederne, men at det fremtidigt vil blive paa-set af Toldvæsenet, at Ud- og Indpakningen sker forsvarligt, Skattedir. Skr. 7 April 1896 (Tidsskr. f. Toldv.).

c. Indskærpet Toldstederne, at de Oplysninger, som Toldvæsenets Personale gennem de fremlagte Fakturaer maatte erholde om vedkommende Importørs Forretningsforhold, ville være at hemmeligholde, Skattedir. Skr. 20 April 1896 (ibd.). Se Embedshemmelighed 16.

d. Ang. Besørgelse af Toldklarering af udenlandske Forsendelser ved Posthusene, Postvæs. off. Medd. Nr. 13, 1897, I.

Ang. at Prøveforsendelser af indtil 50 Kvints Vægt af Postvæsenet kunne udleveres direkte til vedkommende Adressat uden foregaaende Toldbehandling, Skattedir. Skr. 12 Jan. 1897 (Tidsskr. f. Toldv.). Se nedenfor 2 t og Toldopsyn A 5 a.

2. Københavns:

a. Instruktion for Toldembedsmændene samme Steds 26 Avg. 1797.

b. En Toldboden tilhørende Grund overlades paa 30 Aar til Fattigvæsenet, Resl. 29 Marts 1837.

c. Vedbæks og Dragørs Toldsteder underlægges samme, Resl. 11 Juni 1841.**)

Ang. Oprettelse af et Overtoldinspektorat for de 3 Toldsteder, se Overtoldinspektører.

Ang. Ansættelse af 3 Toldinspektører under Overtoldinspektøren, Resl. 25 Maj 1848. Ang. Toldinspektøren ved Frihavnen, L. Nr. 89, 8 Maj 1894 § 1.

Ang. Inddragelse af Toldforvalterembedet i Dragør og Strandkontrollørposten i Kastrup, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1850.

*) Som det fremgaar af Cirk. Saml. Nr. 1, 1894, b og Nr. 3 s. A., a gælder denne Inddeling kun med Hensyn til Toldvæsenets Tilsyn med og Afgiftsoppebørsel af Brænderier og Ølbryggerier.

***) Mærk Bkg. 22 Novbr. 1865 om Forlæggelse af Toldstedet for Vedbæk Tolddistrikt fra Vedbæk til Skodsborg, saaledes at der i Vedbæk kun stationeres en Opsynsassistent.

Om de Kontrollørerne i Rungsted og Humlebæk paalagte Forretninger se ibd.

d. Ang. Udredelse af Udgifterne til en ny Landingstrappe, Resl. 21 Septbr. 1844.

e. Den Toldskriverne tilstaaede Betaling af Stadens Kasse for Lister over ind- og udgaaede Skibe er bortfalden, Resl. 13 Novbr. 1844.

f. Ang. Foretagelse af den fuldstændige Skibsekspektion for den indenlandske Fart ved Havnekontorerne og Ophævelse af Toldbodens Havnekontor, Bkg. 25 Marts 1853 § 1, jfr. Bkg. 28 Decbr. 1872 (U. L.).

g. Ang. Ekspeditionstiden ved Havnekontorerne, Pl. 30 Jan. 1805, 23 Jan. 1841, Bkg. 25 Marts 1853 § 2, 21 Jan. og 23 Juni 1868.

h. Ang. en Forandring i Forretningsforholdene og Ekspeditionstiden paa Toldboden, Bkg. 18 Novbr. 1865.

i. Ang. Toldklarering paa Jernbanegaarden, Bkg. 5 Decbr. 1857, 25 Maj 1859.

k. Ang. Overdragelse til Havnevæsenet af Bolværker ved Toldboden, L. 17 Novbr. 1865.

l. Toldbodkommandantens Sportler hævedes ved Fr. 28 Maj 1825 § 8.

m. Kbhvn.s Politis Myndighed er udvidet til Toldbodpladsen, Pl. 9 Avg. 1864.

n. Takst og Regulativ for Arbejdspengene ved Varers Ind- og Udførsel til og fra Toldbodpladsen og dens Pakhuse, Resl. Nr. 230, 18 Novbr. 1874, jfr. Bkg. 4 Jan. 1875 (U. L.) §§ 2, 3, jfr. tidligere Resl. 31 Marts 1870 (i Noten t. efterfølgende Resl.), jfr. Resl. Nr. 279, 30 Oktbr. 1872.

o. Ang. et nyt Eftersynslokale paa Gammelholm for Kreditoplagsvarer og Godtgørelsesvarer, som udføres fra Havnen, Bkg. 4 Jan. 1875 (U. L.).

p. Om den ny Toldkammerbygning, om Toldklareringen m. m. samt Instruktion for Toldopsynsførelsen paa Toldboden og dens Havnedistrikt, Bkg. 27 Septbr. 1875 med Note (U. L.).

r. Om Ophævelsen af Uligheden i Behandlingen af Damp- og Sejlskibe, der ankomme til København, Bkg. 5 Avg. 1879 (U. L.). Giver særlig strænge Bestemmelser med Hensyn til Sundfarten.

s. Toldbodvagten er inddraget og dens Lokaler overgivne til Havnevæsenet, Krigs M. Skr. 17 Maj 1881 (M. R.). Jfr. Militær Assistance 2 o.

t. Om Behandlingen af indgaaende toldpligtige Brevforsendelser, Bkg. 3 Jan. 1880 (U. L.).

Om Toldbehandlingen af Pakkepostsager indtil 10 Pd.s Vægt, Bkg. 4 Maj 1874 (U. L.), jfr. ang. Behandling af Pakker fra det

sydlige Udland uden Adressatens Nærværelse Bkg. 7 Jan. 1882 (U. L.).

Om Gebyret for og Fremgangsmaaden ved Toldklarering ved Postvæsenet af Pakker indtil 10 Punds Vægt i København og Københavns Overpostmesterembedes Distrikt udenfor København, Bkg. 3 Septbr. 1885 (U. L.), jfr. Bkg. 23 og 24 Maj 1884 (begge i U. L.).

Med Hensyn til Pakker ankommende fra Sverig-Norge med Nordbanen, Skattedir. Resl. 13 Juli 1892 (i Tidsskr. f. Toldv. 10de Aarg. S. 142).

Jfr. ovenfor 1 d og Toldopsyn A 5 a.

u. Regler for Klarering og Ekspedition af Skibe i Farten derfra til Island, Færøerne og Grønland, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1884, c.

v. Ang. Indkøb af nogle Ejendomme til Indlemmelse under Toldbodpladsen, L. Nr. 36, 23 Marts 1888 § 1.

x. Om Udlosning i Kbhvn.s Havnedistrikter af Stykgods af Skibe fra fremmed Sted, Skattedir. Resl. 20 Decbr. 1886 (i Tidsskrift f. Toldv. 5te Aarg. 831), jfr. Skr. 7 Febr. 1886 (S. 78 ibd.).

y. Om Pakhuselejen paa Toldboden, Skattedir. Resl. 4 Maj 1887 (S. 111 ibd.).

z. Om Toldbehandling til Udførsel af Varer til Forsendelse med de kgl. Poster ved Toldkontrollen paa Kristianshavn og Eftersynslokalet paa Gammelholm, og om Toldpassersedlernes Udfærdigelse gennem de vedkommende Havneoppebørselskontorer, Skattedir. Resl. 9 Juli 1888 med Note, jfr. Rev. Dep. Skr. 16 s. M. (6te Aarg. S. 150—52 ibd.).

æ. Klarering af Fiskekvaser paa Refshaleøen, Skattedir. Resl. 23 Maj 1889 (oftnævnte Tidsskrift 7de Aarg. S. 106).

ø. Ang. nogle Lempelser med Hensyn til Klareringsformerne for Dampskibe i udenrigsk Fart, Skattedir. Resl. 24 Septbr. 1892 Nr. 1 (S. 185, jfr. 194 ibd.), og om Bortfalden af særlig Losserulle for alle Skibe, nævnte Resl. 1892 Nr. 2.

aa. Konsulatafgiften indbetales til Toldbodens Havneoppebørselskontor, Skattedir. Cirk. Nr. 343, 18 Decbr. 1893 B 1.

bb. Ang. de sammes forskellige Kontorer tillagte Kontorholdsgodtgørelser, L. Nr. 90, 8 Maj 1894 § 1.

cc. Om Toldbodens Forbindelse med Frihavnen, L. Nr. 44, 20 Marts 1891 §§ 1, 2.

Ang. et Toldklaringskontor i Frihavnen, Konc. Nr. 87, 27 April 1892 § 27.

Ang. Fremgangsmaaden ved Fortoldning af Varer ved Ud-

førsel fra Frihavnen til Toldterritoret, Skattedir. Resl. 22 Marts 1895 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. Toldv. Cirk. Saml. 3, 1894, b.

Ekspeditionstiden i Frihavnen, Skattedir. Skr. 25 Marts 1896 (Tidsskr. f. Toldv.). Do. i Kbhvn.s Varefrilager, se Tidsskr. f. Toldv. f. 1896 S. 95.

dd. Skibe, der paa Rejse fra Udlandet til København anløbe en dansk Havn og ankomme til København med Toldseddel fra det paagældende Toldsted, ville være at betragte som kommende til Kbhvn. i indenrigsk Fart, hvoraf følger, at Skibsekspedition og Afgiftsklarering for saadanne Skibe skal ske ved det Havneoppebørselskontor, i hvis Distrikt Skibene losse, Skattedir. Resl. 1 Decbr. 1893 (Tidsskr. f. Toldv. 1894).

ee. Ang. Klareringsret for Kalkbrænderiernes Toldkontrol i Københavns Toldsteds Distrikt, Skattedir. Resl. 22 Decbr. 1894 (Tidsskr. f. Toldv. f. 1895), 27 Marts 1895 (ibd.).

ff. Ang. Toldberigtigelse af Trælast ved Nørrebro Station, Skattedir. Resl. 9 Juli 1894 (Tidsskr. f. Toldv.).

gg. Forandringer i de for Københavns Toldsted gældende Bestemmelser for Skibes Ind- og Udklarering samt Angivelsers Protokollation m. m., Skattedir. Resl. 23 Marts 1897 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. Cirk. Saml. Nr. 2, 1897, a.

hh. Ang. Optrævningen af Kørepenge til Statsbanerne og Arbejdspenge til Københavns Stations Dragerforening for Transporten fra Banen til Toldboden af med Banen ankommet Toldgods, der er begært klareret paa Jernbanen, men som efter i 2 Dage at være oplagt dersteds paa den tredje Dag transporteres til Oplæggelse paa Toldboden, Skattedir. Resl. 2 Oktbr. 1897 (Tidsskr. f. Toldv.).

ii. Om Skibes og andre Fartøjers Ind- og Udpassering af Toldbodens Bomløb ere ny Regler givne ved Havnereglement i Bkg. Nr. 118, 9 Juli 1897 § 11, jfr. §§ 8, 9, 21. Jfr. Bkg. Nr. 7, 17 Jan. 1884 § 11, jfr. §§ 8, 9 — denne sidste § smh. med Bkg. Nr. 74, 26 April 1887 — 22, Pl. 3 April 1843, Bkg. 26 Marts 1853, Reglm. 29 Septbr. 1853 §§ 8—12 (i Noten t. efterfølgende Bkg.), 2 Oktbr. 1856, 30 Maj 1860, 23 Novbr. 1867 (den sidste i Bayer: den gældende Told-, Skibsafgifts- og Brænderiafgiftslovgivning S. 305), Bkg. Nr. 40, 20 Marts 1891.

kk. Se fremdeles angaaende Toldboden: Bolværkspenge I 6 b, f, n, o (ang. Toldbodens Bolværker). Dragere 2. Fri-lagere 1 og 2. Karantænevæsenet A 7, 14. Toldfrihed 1. Vejermester 1.

3. Udenfor København.

a. I Roskilde, Bev. 6 Septbr. 1671; Ebeltoft, Rskr. 2 Septbr. 1672; Maribo, Rskr. 26 Marts 1673; Ribe, Pl. 1 Novbr. 1771; Nordby og Sønderho paa Fanø, V. G. R. og Gen. Toldk. Prom. 29 Maj 1784, 20 Maj 1786, jfr. Prom. 29 Juli s. A. — atter op-hævede ved Prom. 21 Maj 1791; Neksø, Resl. 26 Juli 1805; Vedbæk, Pl. 20 Septbr. 1810 (se foran 2 c); Storeheddinge, Pl. 3 Novbr. 1836; Roskilde, Holbæk, Frederikssund og Nykøbing, Pl. 21 Marts 1837; Hobro, Pl. 30 Novbr. 1839; Viborg, Tisted, Skive, Nykøbing, Lemvig, Holstebro, Nibe, Løgstør, Pl. 10 Avg. 1841, jfr. Pl. 28 Decbr. 1837; Varde, Pl. 15 Decbr. 1842, 10 Oktbr. 1846.

b. Oprettelse af en Told-Kontrolpost paa Helnæs (i Assens Tolddistrikt), Bkg. Nr. 43, 18 April 1877.

c. Om Toldstederne ved Landsgrænsen, se Grænsetold-væsenet 2 og 6.

d. Fortegnelse over Toldkontrolsteder og Kystposter, hvor — foruden ved de egentlige Toldsteder — fuldstændig Ind- og Udklarering af Skibe i indenrigsk Fart kan finde Sted, Bkg. Nr. 15, 5 Febr. 1881 A, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1880, a.

Ved hvilke Toldkontrolsteder Klarering i udenrigsk Fart kan ske, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a A.

e. Henlæggelse af Told-Kontrolposten i Boulstrup til Hou, Bkg. Nr. 41, 29 April 1884.

f. Oprettelse af et Toldkontrolsted ved Gedser, Bkg. Nr. 79, 17 Juni 1886.

g. Fakse Toldkontrolsted, ang. Udstrækningen af den der-ved stedfindende Klarering og Fortoldning, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1891, k.

h. Gedser Toldkontrolpost forandres til et selvstændigt Toldsted, M. T. B f. 1889 S. 786.

i. Skallebæk Toldsted nedlægges, og en Toldkontrolpost oprettes samme Steds, ibd.

k. Sorø, ang. et fast Toldopsyn, ibd. S. 724.

l. Ang. Kystposterne.

Paa Fejø, har Klareringsret i indenrigsk Fart, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1893, d.

Ved Orehoved, ang. sammes Oprettelse, Nr. 2, s. A., d i Slutn. ibd.

m. Ang. Nedlæggelse af Toldforvalterembedet i Løkken og Oprettelse af en Toldkontrolpost dersteds, der tillige med Posten

i Blokhus henlægges under Aalborg Toldsted, Skattedir. Resl. 29 Juni 1894 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. L. Nr. 89, 8 Maj 1894 § 1.

n. Ang. Klarering ved Toldkontrolposten paa Baagø, Skattedir. Resol. 31 Avg. 1895 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. Resl. 12 Avg. 1865 samt Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a A Nr. 6.

o. Ang. Toldgrænsen mellem Aalborg og Mariager Toldsteder, Skattedir. Resl. 7 Oktbr. 1895 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. Cirk. Saml. Nr. 3, 1895, g.

Oprettelse af en Kontrolpost i Dokkedal under Aalborg Toldsted, ibd.

Do. af en Strandkontrollørpost i Ø. Hurup By, ibd.

Ophævelse af Kontrolposten ved Als, ibd.

p. Ang. Toldklarering i Haslev under Køge Toldsted, Skattedir. Resl. 9 Decbr. 1896 (Tidsskr. f. Toldvæs. f. 1897), jfr. Cirk. Saml. Nr. 3, 1896, c.

r. Frederiksværk, Ekspeditionstid for Toldlokalerne paa Jernbanestationen, Skattedir. Resl. 3 Maj 1897 (Tidsskr. for Toldv.).

s. Brandsø, i Assens Tolddistrikt, ang. Toldklarering der, Skattedir. Resl. 20 Avg. 1897 (Tidsskr. f. Toldv.), jfr. Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a A 6.

t. Aarhus, Reglementariske Bestemmelser for det ved Aarhus Toldsted oprettede almindelige Frilager for Varer af mindre Omfang, Nr. 95, 2 April 1898.

u. Jfr. Prøvehandel 1 f i Slutn. (ang. Byer, hvor intet Toldkammer findes).

Se Fattigbøsser 7. Toldkontor 1.

Toldsvig.

1. Derom i Almindelighed handler Fr. 1 Febr. 1797 §§ 106—136, hvorhos der i øvrigt saa vel i de foregaaende som fornemlig i de følgende §§ findes Bestemmelser om forskellige enkelte Toldforseelser.

Straffen herfor er uforandret, Fr. 11 April 1840 (ophævet ved Straffelovens § 309) § 59.

2. Til Toldforordningen slutte sig forskellige nyere specielle Bestemmelser:

Pl. om Stempling af Spillekort 9 Juni 1847 §§ 6, 7.

Ang. Straf for Fremlæggelse af urigtigt eller Proforma-Adkomst-dokument paa Skibe til Besvigelser af Indførselstolden af dem, L. 4 Juli 1863 § 9.

Toldsvig ved Benyttelse af Frilager, Bkg. 28 Marts 1866 § 8.

Ang. Toldsvig ved Roesukkerfabrikationen, L. Nr. 52, 3 Maj 1873 §§ 34 ff.

Ang. ulovlig Vareførsel over Grænsen, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 §§ 3, 6 ff.

Ved Brændevinsbrænding, derom handler L. Nr. 47, 1 April 1887 6te Afdeling, jfr. § 32.

Med Hensyn til Ølskatten se nedenfor 21.

Se Brændevinsbrænden, ulovlig. Brændevinsbrændingsafgiften. Laden og Lossen 2. Prøvehandel. Toldlaas og Toldsegl. Toldopsyn.

3. Konfiskation af de forsvegne Varer er i mangfoldige Tilfælde en Del af Straffen, Fr. 1 Febr. 1797 §§ 15, 16, 107, 161, 162, 175, 179, 210, 221, 256, 264, 266, 301, Pl. 25 Juni 1818 ad § 147 samt de under 2 nævnte Bestemmelser.

4. Ang. Varers Anholdelse til Konfiskation eller Bøder og den videre Fremgangsmaade derved, Fr. 1797 §§ 113—125, Instr. 12 Decbr. 1797 §§ 16, 35, 37, 38, 40, 54, 71, Gen. Toldk. Cirk. 12 Jan. 1822 § 3, 15 Marts 1823 § 2 (ad fornævnte Instruks §§ 16, 54, 71), 23 April 1833 § 1. Jfr. ogsaa V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 12 April 1814 § 6, Gen. Toldk. Cirk. 4 Juli 1818.

Naar Anholdelser ved Grænsen ske, skulle de, som føre Varerne eller følge med dem, under Straf af Bøder standse og henhøre det anholdte til det Anholdelsesstedet nærmeste Told- eller Kontrolsted, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 10.

Se videre i det følgende.

5. Ang. Delingen af konfiskerede Varers Værdi og af Bøder, Fr. 1797 §§ 125, 131—136, 142, Instr. 26 Avg. s. A. §§ 73—77, 12 Decbr. s. A. §§ 37, 73—79, Fr. 2 April 1814 § 18, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 6, 1848, b, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 11. Se nedenfor 16 a, g samt Bøder D I 8.

Anholderens eller Angiverens Andel er ikke underkastet Konkurs eller Beslag, Pl. 5 Septbr. 1820 ad §§ 132 og 136.

6. Fr. 1797 § 28 (nu L. 4 Juli 1863 § 4) finder Anvendelse ogsaa i alle Tilfælde, hvor Mulkt i Overensstemmelse med de senere Forordninger skal erlægges efter Varernes Værdi, V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 27 Marts 1813.

7. Naar flere Varer anholdes i Tilfælde, hvor enten femfold Afgift eller — naar saadant bliver lavere — Varernes halve Værdi skal bødes, bliver Bøden at udregne for hver Varesort for sig og halv Værdi ikkun at tage af dem, hvis femfold Afgift vilde overstige den halve Værdi, Gen. Toldk. Cirk. 24 Febr. 1816.

8. Ang. hvorledes Varernes halve Værdi skal beregnes, naar samme skal bødes i Stedet for femfold Afgift, og paagældende er utilfreds med Toldvæsenets Taksation af Varerne efter Fr.

1797 § 28 (nu L. 4 Juli 1863 § 4), Gen. Toldk. Cirk. 23 Decbr. 1820 § 3.

9. Et Opbudsbo kan ikke fordre de Boet tilhørende, men af Toldvæsenet konfiskerede Varer godtgjorte mod Toldens Betaling, K. Skr. 27 Maj 1820.

10. Ang. hvor vidt Bøder kunne dikteres af den øverste Told-avtoritet, K. Skr. 24 Decbr. 1824, 9 Septbr. 1841, 18 Jan. 1842 med Note. Jfr. L. om Skibes Maaling 13 Marts 1867 § 24, L. om Beskatning af Roesukkerfabrikationen Nr. 52, 3 Maj 1873 § 42.

Ang. hvor vidt Udpantning kunde foretages for saadanne Bøder, og om de kunne afsones, se Afsoning I 5 og sammes d.

11. En fremmed Mands Baad, der er benyttet til Vareindsnigelse, kan ikke hæfte for Mulkten efter Pl. 30 Juli 1828, K. Skr. 7 Juni 1831.

Ang. hvor vidt Skibet hæfter for Skipperens Toldforseelser, se Skipper 10 a og b.

12. Ang. Anvendelsen af Bestemmelsen i Fr. 1797 § 107 om Borgerskabs Forbrydelse, K. Skr. 28 Juni 1838, 21 Novbr. 1844.

13. Ang. hvor vidt Straf for Udlosning af et større Kvantum Varer, end der efter Angivelse skulde være lastet, kan forbindes med Straf for den Besvigelse af Afgifter, som er bevirket ved, at Varerummet er anset som ubestuvet, K. Skr. 4 Juni 1839.

14. Ang. Toldinspektørens eller Toldforvalterens Bemyndigelse til at frafalde eller nedsætte den anordningsmæssige Straf efter Fr. 1797 §§ 162, 175 og 264, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 6, 1860, b.

15. Den tidligere tilladte Nedsættelse til 10 pCt. af Værdien af Tolden af konfiskerede Varer er hævet, Resl. 12 Maj 1866 (Nr. 2, 1866, a ibd.).

16. Ang. Husundersøgelse og anden Inkquisition til Opdagelse og Anholdelse af forsvegne Varer.

a. Maa Politiet ikke foretage uden Generaltoldkammerets specielle Ordre, Rskr. 6 Novbr. 1782. Jfr. om Politiets Virksomhed til Toldsvigs Opdagelse og dets Andel i de konfiskerede Varer K. Prom. 4 Juli 1812, Gen. Toldk. Cirk. 8 Novbr. 1817 (om Kystpolitiet).

b. Ang. de ved Toldvæsenet ansatte Betjentes almindelige Pligt og Myndighed i saa Henseende, Fr. 1 Febr. 1797 § 86, og med Hensyn til Grænsetoldvæsenet, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 9, jfr. Fr. 12 Decbr. 1838 § 14. Jfr. K. Skr. 28 Novbr. 1839.

c. Ang. Inkquisition efter ustemplede Varer og ulovlige Vareoplag, Fr. 2 April 1814 §§ 14—18, Pl. 5 Septbr. 1820 i Slutn.,

jfr. Fr. 16 Marts 1831 § 11, hvilke Bestemmelser imidlertid have tabt deres væsentlige — om ikke al — Betydning.

Ang. Politiets Medfølge ved Inkquisitioner efter Fr. 2 April 1816 §§ 14, 15 og Pl. 5 Septbr. 1820 og nærmere Regler for deres Foretagelse, Pl. 27 Decbr. 1837. (Se om denne Plakat nedenfor e og h).

Jfr. ang. disse Bestemmelser Anvendelse V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 12 April 1814 § 18, K. Skr. 30 Juli 1825, 18 Febr. og 4 Marts 1837, 16 Maj 1839 og nedenfor g.

d. Bestemmelsen i Pl. 15 Novbr. 1826 b, jfr. K. Skr. 4 Juni 1839, om koncessionerede handlende paa Landet har tabt sin Betydning, L. 7 Febr. 1851 § 2 med Note.

e. Ved Brændevinsbrænderier, L. 7 Febr. 1851 § 18, og Roesukkerfabriker, L. Nr. 52, 3 Maj 1873 § 27.

Ifølge disse Bestemmelser skulle Husundersøgelser i Almindelighed ske i Politiets Medfølge og i Overensstemmelse med Forskrifterne i Pl. 27 Decbr. 1837 §§ 3—8. Se nedenfor h.

f. Naar den paagældende er bortrejst, kan Toldvæsenet i Politiets Nærværelse aabne Huset og foretage Undersøgelsen, K. Skr. 3 April 1824.

g. Ang. Betydningen af de foreskrevne Formers Til sidesættelse herved, og at Toldbetjentene i saa Fald ikke kunne erholde Andel i Konfiskationen af de anholdte Varer, K. Skr. 2 Avg. 1825, 17 Jan. 1826, Gen. Toldk. Cirk. 23 April 1833 § 2.

Den paagældendes Samtykke til Husundersøgelsens Foretagelse gør de foreskrevne Formaliteters lagttagelse uforuden, og der kan tillægges de vedkommende Betjente Andel i Konfiskationen af de derved anholdte Varer, K. Skr. 17 Jan. 1826.

(Alle de nævnte Bestemmelser angaar de under c omhandlede Inkquisitioner).

h. Ang. Politimesterens Gebyr for Overværelse af Undersøgelsesforretningen eller Specifikation af de anholdte Varer og for Beskrivelser af disse Forretninger, Pl. 27 Decbr. 1837 §§ 6—8.

Ang. at der for en Undersøgelse, som foretages paa flere Steder efter indsmuglede Varer, henhørende til en Indsnigning eller tilhørende en Person, kun kan beregnes som for en Forretning, K. Skr. 17 Marts 1842. Jfr. K. Skr. 22 Decbr. 1821.

For at give Medfølge ved Toldvæsenets Inkquisitioner efter Varer, navnlig efter Brændevin, kan Politimesteren ikke fordre den i Fr. 14 Maj 1845 bestemte Dagbetaling, K. Skr. 28 Jan. 1847.

i. Se Brændevinsbrænden, ulovlig, 11. Skudehandel 5. Vidnegebyrer 5.

17. Ang. Sagernes Behandling og Optagelsen af Forhør.

a. Sager herom skulle som Regel behandles og paadømmes gæsteretsvis ved de ordinære Retter, K. Skr. 29 Juni 1833, 4 Marts 1837, jfr. Noten t. K. Cirk. 1 Oktbr. 1846 (se de der nævnte Bestemmelser samt Kammersager); men der er intet til Hinder for, at Forseelsen søges oplyst ved officielle Forhører, som Dommeren ikke kan nægte at foretage efter Toldvæsenets Rekvisition, ibd., K. Skr. 26 Juni 1830.

Toldvæsenet kan begære et saadant Forhør optaget ved Politiretten, men finder Dommeren, at Sagen ikke egner sig hertil, kan han afvise den ved Kendelse, Gen. Toldk. Cirk. 18 Juli 1833.

b. Ang. i hvilke Tilfælde disse Sager skulle behandles som Justitssager, K. Skr. 24 Decbr. 1824, 29 Juni 1833, 21 Novbr. 1844.

c. Ang. Gebyret til Rettens Betjente for Forhør i Toldovertrædelsessager, samt at der, naar herefter intet Gebyr skal betales, forholdes i Henseende til Befordring og Diætpenge efter Anordningerne for Justitssager, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 21.

Ang. at den i Sp. Reglm. § 21, jfr. § 20, foruden de ordinære Gebyrer fastsatte Betaling til Dommeren, der i Sager herom maa foretage Rejser for at pleje Retten, maa betragtes ikke som Diæt, men som Gebyr og derfor, naar Retsbetjenten er paa fast Gage, tilfalde Statskassen, J. M. Skr. 7 April 1866 med Note.

Denne Bestemmelse gælder i alle Toldsvigssager, K. Skr. 26 Juni 1830, 4 Marts 1837.

Den kan ikke anvendes paa Tingsvidner, som Kammeradvokaten lader optage i saadanne Sager, og skal der ikke for samme betales Gebyr, K. Cirk. 1 Oktbr. 1846.

Ang. Gebyrerne, se fremdeles K. Skr. 7 Maj 1833, 4 Marts 1837.

d. Fr. 30 Juni 1723, der tillagde Medhjælperes og Medvideres Forklaring i Toldsvigssager fuld Troværdighed som uvilige Vidnesbyrd, er hævet ved Fr. 1 Febr. 1797, og det findes ikke tilraadeligt at give særlige Regler i saa Henseende for disse Sager, K. Skr. 26 Maj og 8 Novbr. 1831.

e. Se Appellationstermin 10 og 12 c. Sagførere I A 5 b. Tiltale 5 f.

18. Ang. Toldvæsenets Avktioner over konfiskerede Varer, se Avktion 12 d og e, 15 e. Avktionsgebyrer I 24 f Nr. 3. Omløbere I 9 og 13.

Varerne ved Toldvæsenets Avktioner skulle sælges som Transitarer, K. Cirk. 18 Maj 1816 § 1.

19. Ang. Forholdsregler til Forebyggelse af Smugling paa begge Sider af Øresund, Bkg. Nr. 150, 22 Septbr. 1871.

20. Ved Landtoldgrænsen, med Hensyn dertil kan mærkes Organisationsplan for Grænsegendarmeriet Nr. 21, 11 Febr. 1876 §§ 1, 8.

21. Med Hensyn til Ølskatten, derom handler L. Nr. 50, 1 April 1891 §§ 14—22.

22. I Søloven findes en Række Bestemmelser, der sigte til at forhindre bl. a., at Besætning, Passagerer eller Befragtere gøre sig skyldige deri til Skade for Rederen, Ladningsejerne osv., Sølov Nr. 56, 1 April 1892 §§ 28, 81 — smh. med 108 og 171 — 89, 115, 190 Nr. 1 samt Strafbestemmelserne i §§ 290, 307, 311.

23. Ang. Straf for den Købmand paa Island, der uden Politimesterens Tilladelse tager noget af Varer, hvorfor Tolden er ham krediteret, og at han forbryder Retten til saadan Kredit, L. 22 Maj 1890 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 4.

24. I Vestindien, Fr. 9 April 1764 VII §§ 4, 18, 19, Fr. 6 Juni 1833 § 13, L. 30 Juni 1850 § 15 og Adg. 2 Oktbr. 1862 §§ 5, 6 (f. St. Croix), L. 16 April 1862 §§ 21—28 (f. St. Thomas).

Paa St. Thomas, Adg. 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) §§ 9, 16, 25, 28—35.

Her fortjener at mærkes Bkg. om en Pakkepostoverenskomst mellem de dansk-vestindiske Øer og de forenede Stater 4 Novbr. 1890 (Nr. 43 ibd.) Art. VI 2, hvorefter der hverken kan paalægges Afsender eller Adressat nogen Mulkt eller Bøde for Forseelse mod Toldanordningerne.

Se Brændevinsbrændere 15. Handel (og Skibsfart) III 33 b (ang. Smugling af Te paa England). Rapport 2.

Toldtegn, se Toldflag. Toldskilt.

Toldvæsenet.

1. Hører under Finansministeriets Overbestyrelse, Bkg. 5 Decbr. 1848 B. Se Generaldirektoratet for Skattevæsenet. Toldkontor 2.

2. Hovedloven for samme er fremdeles Fr. om Tolden og Købstadkonsumtionen 1 Febr. 1797, ved hvis Intimation alle ældre Bestemmelser hæves.

a. Alt hvad der i denne Forordning angaar Konsumtionen og Brændevinsbeskatningen er hævet ved L. 7 Febr. 1851 § 49.

Alle Bestemmelser i samme og de mangfoldige senere Lovbestemmelser om Tarifen for Indførselstolden samt alt, hvad der angaar Udførsels- og Transittolden og de enkelte Skibsafgifter til Statskassen, bortfalder ved L. 4 Juli 1863 og 11 Marts 1865.

Forordningens §§ 91, 92 og 392 ere hævede ved Straffel. 10 Febr. 1866 § 309.

b. Medens der i øvrigt med Hensyn til de sig til samme knyttende senere Bestemmelser maa henvises til de enkelte Artikler skal dog her anføres følgende Tillægsbestemmelser, som i det mindste til Dels endnu have Betydning: Pl. 30 Decbr. 1797, 27 Jan. 1800, 31 Marts 1802, 23 Febr. 1815, 28 Febr. 1817, 25 Juni 1818, 5 Septbr. 1820, 9 Juli og 6 Novbr. 1821, 2 Novbr. 1822, 16 Septbr. 1826, 30 Juli 1828, 12 Oktbr. 1831.

3. Af L. 4 Juli 1863 skal her fremhæves de almindelige Bestemmelser om Beregningen af Told- og Skibsafgifter i §§ 58, 59, 61, 62.

De Bestemmelser i denne Lov, som særlig angaa de afstaaede Hertugdømmer, ere hævede, L. 23 Decbr. 1864 smh. med Resl. 14 Febr. 1865.

4. Ang. Tolddokumenters Fritagelse for Stempelafgift, L. 19 Febr. 1861 § 74 g.

5. Toldafgifter kunne kun i et enkelt Tilfælde inddrives ved Udpantning, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 1. Jfr. Sekvestration B 1.

6. Ang. Regnskabsføringen og Opsynet dermed, Fr. 1 Febr. 1797 § 81, Instr. 26 Avg. s. A. §§ 24—37, 40—48, 12 Decbr. s. A. §§ 37—50, Gen. Toldk. Cirk. 28 Jan. 1826, Fr. ang. Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1844, p og Nr. 1, 1870, a.

Ang. Indbetalinger i Statskassen fra Toldkasserne, Gen. Toldk. Cirk. 27 April og 10 Avg. 1816.

Ang. Bemyndigelse for Direktøren for General-Toldkammer- og Kommercekollegiet (nu Finansministeriet) til at meddele Kvittance paa Regnskaberne, Rskr. 31 Decbr. 1840, jfr. Regnskabskvittancer.

Veksler og kvitterede Regninger, som indsendes fra Toldkasserne til Finanshovedkassen, kunne sendes i anbefalet Brev uden Værdiangivelse, Skattedir. Cirk. Nr. 125, 29 April 1871.

Ang. at Toldstederne skulle i Tide rekvirere Pengetilskud fra Finansministeriet, naar saadant behøves til Dækning af Lotteri-

gevinster, m. m., Cirk. f. Generaldecisor Nr. 212, 17 Juni 1871 med Note.

Se Regnskab I 5 c og d Nr. 2 (ang. hvor vidt Dokumenter til Regnskabsbrug skulle betales).

7. Ang. Øvrighedens og Politiets Pligt til at bistaa samme, Fr. 1 Febr. 1797 § 96, jfr. de ophævede Bestemmelser i § 352 ibd. og Fr. 12 Decbr. 1838 § 17. Se Militær Assistance 2 g, o, p.

8. Ang. Forretningstiden ved samme, se Toldkontor 1.

9. Ang. Toldafgifternes Betaling ved Veksler, Fr. 8 Septbr. 1813 i Slutn., Gen. Toldk. Cirk. 11 s. M. §§ 9, 10, 31 Avg. 1819, Fr. om Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840 § 6, Gen. Tolddir. Cirk. 13 Septbr. 1856, L. 4 Juli 1863 § 61, jfr. Told. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

10. Kan selv bestemme Tiden for en af det rekvireret Avktion, K. Skr. 27 Avg. og 19 Novbr. 1814.

Ang. dets Avktioner, se Avktion 15 e og Toldsvig 18 med Henvisninger. Jfr. Avktionsgebyrer I 23 a. Frilagere 3.

11. Om Toldbestyrelsen ved Kammeradvokaten kan anlægge Sag for Fornærmelser mod Toldvæsenets Betjente i Form af Justitssager, K. Skr. 3 Decbr. 1833.

12. Ang. at Skippere, Redere og Mæglere ved at oplægge Fragtgods paa Toldboden kan forbeholde sig Sikkerhed deri for Fragt, Kaplak osv., K. Skr. 27 Maj 1834.

13. At Oplysninger af Toldregnskaberne kunne meddeles til Brug i private Retssager, K. Skr. 5 Avg. 1841.

14. Bestemmelsen i Fr. 1 Febr. 1797 § 249 om Angivelsesstedet for indenlandske Varer kan bortfalde, Ind. M. Skr. 3 Jan. 1863.

15. Ang. hvad der med Hensyn til Toldvæsenet er at iagttage ved Godsforsendelse paa de sællandske Jernbaner, Bkg. 22 April 1865, jfr. Pl. 29 Maj 1847, og paa de jysk-fynske, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1871, b og Nr. 2, 1872, d.

Om hvad der med Hensyn til Toldvæsenet er at iagttage ved Godsforsendelser paa:

a. Den nordvestsællandske Bane, Bkg. Nr. 160, 7 Decbr. 1874.

b. De lolland-falsterske Baner, Bkg. Nr. 105, 5 Avg. 1874. Se nedenfor e.

c. Frederikssund Banen, Bkg. Nr. 97, 18 Avg. 1879.

d. Den østsællandske Bane, ibd.

Ved hvilke Bestemmelser Bkg. 22 April 1865 udvides til ogsaa at gælde om disse Baner.

e. Ang. en Modifikation i denne Bkg. 1865 for de sællandske Baner og de lolland-falsterske Baner, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1880, c.

f. Bkg. 22 April 1865 om, hvad der med Hensyn til Toldvæsenet er at iagttage ved Godsforsendelse paa de sællandske Jernbaner, gælder ogsaa for Gedser Banen, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1886, e.

g. Indskærpet Bkg. 22 April 1865 § 6 om, at ved Klarering af uberigtiget Forsendingsgods med Jernbane, maa Godset ikke idleveres, forinden Jernbanens Kvittering for de paa samme næftende Omkostninger er forevist, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1889, f.

h. Ang. Forsendelse af Toldgods med Statsbanerne, L. Nr. 12, 24 April 1896 § 25.

i. Med Hensyn til de enkelte private Jernbaners Forpligtelse lige overfor Toldvæsenet mærkes Bkg. Nr. 94, 1 Juli 1889 § 17 (Skagenbanen), Nr. 147, 25 Novbr. s. A. § 18 (Horsens-Tørring), Nr. 83, 4 Juni 1890 § 1 (Aalestrup-Viborg), Nr. 103, 15 Juni 1892 § 18 (Vejle-Give) og de øvrige under Jernbaner B anførte Bekendtgørelser om Koncessioner paa private Jernbaner.

k. Se Toldopsyn A 5 c, B 4 b, C 8. Toldsted 2 i.

16. Ang. Frigørelsen af Toldvæsenets Tjenestebrevveksling, Skattedir. Cirk. Nr. 100, 28 Marts 1871 § 1.

17. Om Toldbehandlingen af svenske Skibe, Bkg. Nr. 150, 22 Septbr. 1871.

18. Toldstederne skulle føre Tilsyn med, at Skippere til Færøerne mindst 24 Timer før Afrejsen melde sig ved nærmeste Postkontor for at medtage Brevposten, Skattedir. Cirk. Nr. 130, 1 Maj 1873 § 5.

19. Ang. fortrinlig Adgang for visse Militære til Ansættelse i ammes lavere Poster, se Militære 1 a Nr. 4 og b, jfr. e.

20. Ang. dets Ansvar for det i dets Bevaring overgivne Gods, e Postvæsenet I 21. Transitoplag 5.

21. Ang. Beregningen af Told, Krigsskat, Pakhusleje og øvrige Afgifter i Kronemønt, Skattedir. Cirk. Nr. 247, 28 Novbr. 1874, Nr. 254, 22 s. M. § 6.

22. Ang. hvad der med Hensyn til sammes Kasse- og Regnskabsvæsen bliver at iagttage i Anledning af Overgangen til den nye Regningsenhed, Skattedir. Cirk. Nr. 254, 22 Decbr. 1874. Jfr. Nr. 219, 22 Oktbr. 1875.

23. Maa ikke tage Betaling for Blanketter til Fortoldningsangivelser, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1882, a.

24. Om Adresseringen af Toldsager til 2det Revisionsdepartement, Meddel. i M. T. B f. 1882 S. 13.

25. Ang. Anmeldelse for samme af Gods, modtaget om Bord i Fyrskibene, m. m., Instr. 10 Maj 1879 (U. L.) § 29.

26. Ang. at Indberetningerne til statistisk Bureau om Vare-Ind- og Udførselen samt om Skibsfarten, Brænderidriften m. m. fremtidig skulle afgives for Kalenderaaret, samt Regler for disse Indberetninger, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1875, a.

Ang. Kvartalsindberetningerne om Vare-Ind- og Udførsel, Skattedir. Skr. 19 Avg. 1898 (Tidsskr. f. Toldv.).

Om Skibsfart- og Varelisterne se fremdeles Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1879, e.

27. Ny Regler for Toldstedernes Aarsberetninger, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1878, c smh. med Nr. 3, 1880, f, Nr. 3, 1882, a C 1, jfr. Nr. 2, 1879, f om, at den i Nr. 1, 1878, c foreskrevne Oversigt over Bedrifter, hvori Dampkraft anvendes, kan bortfalde.

28. Om Toldkassernes Forretninger med Distributionen af den ny Mønt og Rigsmøntens Omveksling, se de under Møntvæsen 12 g—k anførte Bestemmelser samt Seddelpenge 2 m.

Om deres Forretninger, hvor ingen Amtstue findes, se fremdeles Klasselotteriet 8.

Ang. Indbetaling i Toldkasserne, hvor Amtstuer ikke findes, af Gebyrer for Synsforretninger over Dampkedler paa Landjorden og om Regnskabsførelsen derfor, Rev. Dep. Cirk. Nr. 237, 24 Oktbr. 1889, jfr. Skattedir. Cirk. Nr. 234, 18 s. M. (smh. med Cirk. Nr. 249, 31 Oktbr. s. A.) og J. M. Cirk. Nr. 283, 29 Novbr. s. A. — Herved mærkes fremdeles Instr. for Fabrikinspektørerne Nr. 291, 10 Decbr. 1889 §§ 4, 5.

29. Kunde forlange Bistand af Gendarmerikorpsset, Bkg. Nr. 250, 7 Decbr. 1885 § 1.

30. Ang. sammes Forretninger i visse Tilfælde med Fremskaffelsen af den med private Skibe sendte Post, Postl. Nr. 57, 5 April 1888 § 9.

31. Staaende Fuldmagter til Besørgelse af Forretningerne derved, særlig vedrørende Kreditoplagene, skulle notarialiter attesteres, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1889, b, dog ikke, naar der til Handelsregisteret er meddelt vedkommende Fuldmagt som Prokurist, Skattedir. Skr. 27 Febr. 1893 (i Tidsskr. f. Toldv. 11te Aarg. S. 70).

32. Meddelelse ang. en Bestemmelse i den ny amerikanske

Toldlov om, at indførte Varer skulle være forsynede med et Mærke, der angiver, hvorfra Varen hidrører, 11 Novbr. 1890 (i M. T. B S. 1005).

33. Ang. at det maa anses for en Selvfølge, at det kongelige Flag paa Statens Fartøjer altid og ubetinget bør hilses med det kongelige Flag paa Toldkammeret, Skattedir. Skr. 28 Novbr. 1893 (Tidsskr. f. Toldv. f. 1894).

34. Ang. at Toldvæsenet ikke har Ansvar for Ud- og Indpakningen paa Toldstederne, men at det vil blive paaset af Toldvæsenet, at Ud- og Indpakningen sker forsvarligt, Skattedir. Skr. 7 April 1896 (Tidsskr. f. Toldv.).

35. Indskærpet Toldstederne, at de Oplysninger, som Toldstedernes Personale gennem de fremlagte Fakturaer maatte erholde om vedkommende Importørs Forretningsforhold, ville være at hemmeligholde, Skattedir. Skr. 20 April 1896 (ibd.).

36. Nedsættelse af en Toldkommission, Tidsskr. f. Toldv. f. 1895 S. 102.

37. Ang. Besørgelse af Toldklarering af udenlandske Forsendelser ved Posthusene, Postv. off. Medd. Nr. 13, 1897 I.

Ang. hvorledes der skal forholdes med Brevforsendelser, der mulig kunne være toldpligtige, ere Regler givne for København ved Bkg. 3 Jan. 1880 (U. L.), der ved Bkg. 16 Decbr. s. A. (ibd.) er udvidet til at gælde for hele Landet, jfr. Postv. off. Meddel. Nr. 35, 1880, I, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 4, 1880, a. Jfr. Meddel. Nr. 212, 16 Juli 1874.

Om Toldkontrollen med og Toldens Erlæggelse af Postforsendelser til og fra Udlandet ville Bestemmelser findes i de under Postvæsenet II B og C anførte Konventioner om Udveksling af Postpakker, særlig ang. Forudbetaling af Tolden ved Afsendelsen.

Om Toldbehandlingen af Pakker se fremdeles Toldsted 2 t.

Ang. at Prøveforsendelser af indtil 50 Kvints Vægt af Postvæsenet kunne udleveres direkte til vedkommende Adressat uden forudgaaende Toldbehandling, Skattedir. Skr. 12 Jan. 1897 (Tidsskr. f. Toldv.).

Toldpligtige Sager maa ikke indlægges i almindelige eller anbefalede Postforsendelser, Bkg. om Verdenspostkonventionen Nr. 172, 21 Decbr. 1898 Art. 16 Nr. 2 b, jfr. ang. Pakker Bkg. Nr. 175 af s. D. Art. 12.

Ang. Udredelsen af Toldafgifterne af Postpakker, fornævnte Bkg. Nr. 175, 1898 Art. 9 Nr. 2, 11 Nr. 1, jfr. M. T. B f. 1898 S. 821 ff.

38. Ang. dets Forretninger med Hensyn til:

a. Islandske Søpas, Pl. 7 Marts 1787 § 5, L. 15 April 1854 § 5.

b. Fremmede handlende, Fr. 8 Juni 1839. Se Prøvehandel.

c. Ulovlig Brændevinsbrænden paa Landet, Fr. 14 Maj 1845 §§ 11 ff. Se nærmere under Brændevinsbrænden, ulovlig.

d. Brændevinsbrænderier og Afgiften af dem, L. Nr. 47, 1 April 1887. Se Brændevinsbrændingsafgiften.

e. Ang. at samme udenfor Søkøbstæderne fører Karantænetilsynet, L. Nr. 97, 2 Juli 1880 § 6, jfr. §§ 1, 15, 29. Se Karantænevæsenet A 3 c. — Udenfor Søkøbstæderne skulle Lodserne anmelde Overtrædelser af Karantænelovgivningen til Toldopsynet, Instr. 1 Febr. 1881 (U. L.) § 21.

Om dets Tilsyn, ogsaa i Købstæderne, med Fyldestgørelsen af Skibes Anmeldelsespligt, fornævnte L. 1880 § 1, Bkg. Nr. 98, 15 s. M. § 1 (ang. Dampskibe i regelmæssig Fart).

I Søkøbstæderne er den øverste Toldembedsmand Medlem af Karantænekommissionen, oftnævnte L. 1880 § 7.

Om Regnskabsaflæggelsen for Betalingen af Sundhedspas og Karantænebeviser, Rev. Dep. Cirk. Nr. 161, 7 Decbr. 1880.

Ang. Toldopsynets Forretninger med rejsende, med Hensyn til hvilke Lægetilsyn mod Kolera er anordnet, Bkg. Nr. 208, 9 Septbr. 1893 §§ 2, 3, 6.

f. Indførsel af Stenolie m. m. i København, L. 15 Maj 1868 § 20, og i Købstæderne, L. Nr. 28, 21 Marts 1873 § 15.

g. Mønstring af Skibsmandskab, L. 6 Marts 1869 § 6, Nr. 29, 26 Febr. 1872 og Vejledning i Skattedir. Cirk. Nr. 74, 26 Marts 1872, jfr. J. M. Cirk. Nr. 295, 27 Novbr. 1873. Jfr. ogsaa Vejledning for Mønstringsbestyrerne i Bkg. Nr. 40, 20 Marts 1872. Se Mønstring (af Skibsmandskab) 3. Mønstringsbestyrere 1, 9, 12, 18.

h. Forhyring af Søfolk, Bkg. Nr. 105, 16 Juni 1871 § 11, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1872, g og Nr. 1, 1873, i og k.

i. Ang. dets Forretninger med danske Fartøjer, der drive Fiskeri i Nordsøen, L. Nr. 114, 27 April 1883, Adg. Nr. 26, 29 Marts 1884 §§ 2, 3, 10, 21, jfr. Adg. Nr. 66, 3 Maj 1890.

k. Oppebørselen af Ølskatten og den dermed forbundne Kontrol samt Tilsynet med Bryggeriejerne henlægges under Toldbestyrelsen, L. Nr. 50, 1 April 1891 § 3. Om Toldvæsenets Forretninger i saa Henseende henvises til Lovens enkelte Bestemmelser. Se fremdeles Ølskat 1.

Rekvitioner til Fogeden om Udpantning for Bøder efter L. om Ølskat Nr. 50, 1891 ville for Københavns vedkommende være at afgive af Overtoldinspektøren og for Provinstoldstedernes vedkommende af Toldkamrene, Skattedir. Skr. 31 Oktbr. 1894 (Tidsskr. f. Toldv. f. 1895).

l. Ang. Toldbestyrelsens Myndighed og Forretninger med Hensyn til Skibsregistreringen, L. Nr. 57, 1 April 1892 §§ 2, 5, 6, 9, 10, 12, 22, 30, 35, 45, 67, jfr. Adg. f. Færøerne Nr. 220, 16 Septbr. 1893 Nr. 4.

Ang. hvilke Toldkamre der skulle være Distrikts-Registreringskontorer, Lovens § 6, jfr. § 10, smh. med Bkg. Nr. 271, 8 Decbr. 1893.

m. Optrækker Konsulatafgiften, L. Nr. 92, 14 April 1893 § 2, jfr. Skattedir. Cirk. Nr. 343, 18 Decbr. s. A.

Se Konsulatafgift.

n. Sprængstoffer maa ikke af Toldvæsenet udleveres, før Modtageren har godtgjort sin Berettigelse til at indføre det paa-gældende Stof, L. Nr. 100, 1 April 1894 § 5.

Toldstedernes Opmærksomhed henledet paa denne Bestemmelse med tilføjende, at de i L.s § 1 nævnte Personer ere saadanne, der, foruden at fyldestgøre de i saa Henseende i Næringslovgivningen foreskrevne Betingelser, tillige have faaet Just. Min.s Tilladelse til at tilvirke og forhandle de nævnte Stoffer, Skattedir. Cirk. Skr. 13 Juni 1894 (Tidsskr. f. Toldv.).

o. Fører Tilsyn med de i L. om Straf for Brugen af urigtige Varebetegnelser indeholdte Bestemmelser ang. Udførsel og Transitering af Smør, der ikke er tilvirket i Danmark, L. Nr. 70, 27 April 1894 § 4.

Kan i visse Tilfælde fastsætte Bøde for Overtrædelse af disse Bestemmelser, ibd.

Instruktion om Toldvæsenets her omhandlede Tilsyn, 4 Maj 1895 (Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1895, jfr. Skattedir. Resl. 29 Febr. 1896, Tidsskr. f. Toldv.).

p. Ang. Toldvæsenets Eftersyn af Skibsdagbøgerne, Anordn. Nr. 120, 15 Juni 1894, Skattedir. Resl. (to) 30 Maj 1895 (ibd.), jfr. Cirk. Saml. Nr. 3, 1895, d. Se Skibsdagbøger.

r. Fører Tilsyn med Overholdelse af Bestemmelserne ang. Bekæmpelse af Tuberkulose hos Hornkvæget, L. Nr. 57, 26 Marts 1898 § 8.

s. Fører Kontrol med, at de fra Udlandet ankommende Gødnings- og Foderstoffer om fornødent ere ledsagede af de foreskrevne Blanketter, L. Nr. 64 af s. D. § 10.

t. Ang. sammes Virksomhed og Funktioner ved Stranding og Bjergning se Stranding A 8. Strandingsavktioner 11, 20.

39. Med Hensyn til Færøerne se Toldfrihed 7, jfr. 1 a.

40. Paa Island. Ang. en Indførselsafgift af Brændevin og andre spirituøse Drikkevarer, Fr. 26 Febr. 1872 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.). Se nærmere Brændevinsafgift 25.

Om Indførselsafgifter af Spirituosa, Tobak m. m. se Indførselstold 25.

At de Skibe, hvorfra drives Handel, skulle opfylde Bestemmelserne om Erlæggelsen af Told, L. 7 Novbr. 1879 (Nr. 38 i Till. t. Lovt.) §§ 3, 4.

Spekulanthandlere ere pligtige at fyldestgøre Toldbestemmelserne, L. 2 Decbr. 1887 (Nr. 34 ibd.) § 2.

41. I Vestindien.

a. Angaaende alle Øerne:

Se de under Handel (og Skibsfart) II C 1 og 2 anførte Bestemmelser.

Ang. de Forandringer i Toldafgifter, som fra 1 April—31 Marts kunne ske ved kgl. Anordning, L. 16 April 1862 § 2. Se nedenfor b Nr. 1.

Ang. Indførselstold af Skibe og Baade, Adg. 8 Septbr. 1871 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.).

Se Vejerpenge 3.

b. Paa St. Croix, L. 30 Juni 1850.

Se i øvrigt de under Handel II C 3 anførte Bestemmelser, hvortil endnu maa føjes:

1) L. 30 Juni 1850 § 6 II a og b er forandret ved Adg. 29 Decbr. 1865, jfr. L. 16 April 1862 § 2 a. Jfr. L. 11 Marts 1865.

2) Med Hensyn til fornævnte Lovs § 11 (om betingelsesvis national Behandling af fremmede Skibe) kan mærkes Trakt. 26 April 1826 § 6 (de nordamerikanske Fristater), Pat. 4 Decbr. 1863 Art. 1 (Belgien), 10 Decbr. 1864 Art. 10 (Italien) samt Henviisningerne under Handel II C 6.

3) Til de der anførte ældre Bestemmelser føjes: Resl. 11 April 1798, Pl. 27 Maj 1825, Gen. Toldk. Cirk. 25 Marts 1834 § 10.

c. Paa St. Thomas og St. Jan, L. 16 April 1862, jfr. L. af s. D. § 2 b.

Se i øvrigt de under Handel II C 4 anførte ældre Bestemmelser, hvortil maa føjes: Rskr. 4 Novbr. 1782 § 3 (i Reskriptsaml. 1ste Del — om Toldfrihed for Gods, som fremmede, der ville nedsætte sig der, medføre), Pl. 3 Maj 1797 § 1.

Om Toldfrihed for Materialier m. m. til et Telegrafanlæg, Adg. 12 Maj 1871 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.).

St. Thomas, Adg. om Told- og Skibsafgifter 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 ibd.).

Midlertidige Forandringer i Anordn. 23 Oktbr. 1885, Anordn. 14 April 1893 (Nr. 3 ibd.).

Anordn., hvorved nævnte Anordn. 14 April 1893 udstrækkes til at gælde for et Tidsrum af yderligere 5 Aar fra 1 April 1895 at regne, 15 Febr. 1895 (Nr. 3 ibd.).

Se Toldfrihed 8.

Se i øvrigt under de enkelte Artikler, fornemlig: Appel III 1 a Nr. 2, 4, 6. Avktionskataloger 4. Bjergning C 1 (Toldbehandling af løst fra Havet inddrevet Gods). Brandforsikring C I 6 a. Færgevæsen I 14 (Indberetninger herom). Generaldirektoratet for Skattevæsenet. Grænsetoldvæsenet. Handel I 20. Havne IV 12 (Indberetning). Havneafgifter 3, 18 (Oppebørsel ved Toldkontrollen). Helligdage 5 Af (Toldforretninger paa dem). Indførselstold. Indklarening. Justering 6 f. Klarering. Kreditoplag. Krydstoldvæsenet. Kystopsynet. Kystpolitiet 5. Købstæderne A 6 x (Kolding) og cc (Ribe). Laden og Lossen. Lovgivningsmagten 2 u. Maaling og Vejning 13. Margarine 10 b. Militær Assistance 2 o. Mønstring af Skibsmandskab. Mønstringsbestyrere. Prøvehandel 1 (Udstedelse af Adgangsbeviser). Rederi 6. Retsgebyrer II A 3 l. Revisionsdepartementerne 4 b. Roesukkerfabrikation 3. Skibes Maaling. Skibes Registrering. Skibsdagbøger. Skibspapirer 4. Sprængstoffer. Søpas 2 (islandske) e og f. Tinglæsningsgebyrer 42 b. Told og de enkelte med Told begyndende Artikler. Transitoplag. Tændstikker 3 b (Tilsyn med deres Indførsel). Udførselsgodtgørelse. Udklarering.

Tolk.

1. Ved Retshandlinger, behøves ikke, naar Retsbetjenten selv forstaar de i et fremmed Sprog afgivne Forklaringer, K. Skr. 14 Juli 1827.

2. Hvis Politiet i Strandingstilfælde selv forstaar et Sprog, som Skipperen eller den, der træder i hans Sted, taler, saaledes at de indbyrdes kunne gøre sig forstaaelige for hinanden, bliver ingen særlig Tolk at benytte. Men i modsat Fald bør saa vidt muligt enten en edsvoren Tolk eller i Mangel af en saadan to lovfaste Vidner, som have den fornødne Sprogfærdighed, benyttes

til den gensidige Forklaring, Strandingsanordn. Nr. 135, 1 Juli 1895 § 8. Jfr. tidligere Fr. 28 Decbr. 1836 § 16.

3. Strandingsprotokollen bør, hver Gang den slutes, underskrives bl. a. af den eller dem, der maatte være brugte som Tolke, ibd. § 7.

Jfr. Translatører.

Tombola.

1. Bevilling til Afholdelse deraf kan meddeles, naar særlige Omstændigheder tale derfor, L. 6 Marts 1869 (S. 177) § 2 i Slutn.

2. Saadan Bevilling meddeles af Justitsministeriet, Politivedt. i M. T. B f. 1872 S. 45 § 66, S. 55 § 51 (f. Købst. udenf. Kbhnv.).

3. Maa ikke afbenyttes i København uden Politiets Tilladelse, Vedt. 18 Jan. 1869 § 72.

4. Begært Amtmændenes Erklæring om, hvor vidt der maatte være Anledning til at indskrænke Meddelelse af Tilladelse til sammes Afholdelse, J. M. Cirk. Nr. 14, 6 Febr. 1875.

5. Ang. at Tilladelser til Bortlodning herved nu meddeles af Politidirektøren i København og Amtmændene, i Stedet for som før af Justitsministeriet, og om Betingelserne for saadan Tilladelse, J. M. Cirk. Nr. 112, 20 Juni 1889 smh. med Cirk. Nr. 161, 13 Septbr. 1890.

Se Hasardspil. Stempelafgiften I 9 c (sammes Indbetaling under et), III 28 i (Ansøgninger om Tilladelse til Tombola skulle stemples).

Tomme eller Tol. En Fod deles i 12 Tommer og Tommen i 12 Linjer, Fr. 10 Jan. 1698 I § 1, jfr. IV § 3, 18 Juni 1784 § 1 (f. Isl.), 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 1 (f. Færø).

Tonthusmænd eller Strandsiddere paa Island omtales i Reglm. 8 Jan. 1834 § 21, Fr. 26 Maj 1863 II, jfr. K. Skr. 22 Novbr. 1836 (ang. Vestmannø).

Tons.

Derved forstaas i Sønæringsloven Register-Tons Brutto, L. Nr. 40, 25 Marts 1892 § 19, jfr. L. Nr. 134, 20 Febr. 1876 § 11.

Se Skibe. Skibes Maaling 3, 10.

Tontiner, Tontinepolicer, se Livrentesocieteter.

Topmaal.

1. Alle Varer skulle maales uden Top og stryges efter Breden med et linjeret rundt Strygholt undtagen Stenkul og andre Kul, Bark, Æbler, Rødder og andre store Frugter, som maa maales med lovlig Top, Fr. 10 Jan. 1698 IV § 8, jfr. Fr. 18 Juni 1784 § 12 (f. Isl.), 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 12 (f. Færø).

Korn, Salt og Kalk skal maales med strøget Maal, Kul med

Topmaal, D. L. 3—10—2, Adg. 5 Maj 1863 I § 3, II § 5, IV § 3, Gen. Toldk. Prom. 30 April 1771, Fr. 2 Marts 1785 § 6, Pl. 22 Avg. 1788, K. Cirk. 6 Juni 1829. Jfr. med Hensyn til Korn under Opmaal.

Se Ler.

2. Ang. hvad der forstaas ved »at stryge efter Breden«, Ind. M. Skr. 26 Juli 1864.

Topper, se Heste 9.

Torp (o: Steder, som ere fraliggende fra Byen) omhandles i D. L. 5—10—54, jfr. 2—15—2, 3—13—31.

Torpedobaadsskole, en aarlig for Maskinmestere og Fyrbødere (underlagt Orlogsværftets Skibbygning- og Maskinvæsen), ang. Afholdelsen deraf, Best. 12 Septbr. 1883 (i Søværnets Lovsaml.).

Torpedøer, se under Søminekorpset—Søminevæsenet.

Tort, se Skadeserstatning 21 (for uforskyldt Arrest eller Straf). Jfr. Vanære.

Tortur. Ang. hvor vidt pinligt Forhør kan finde Sted, D. L. 1—20, jfr. Rskr. 12 Jan. 1711 (M. R.). Jfr. med Hensyn til den ophævede Inkvisitionskommission Fr. 30 Decbr. 1771 § 10, Rskr. 29 Oktbr. 1772 (i Noten samme Steds), 6 Decbr. 1837. Se Polske Buk. Jfr. Tilstaaelse 3.

Torve.

I København, se Politivedtægter I 11 b Nr. 2 (de offentlige Pladsers Benyttelse som Holdepladser for Landboerne). Torvehandel 10 h (Kvægtorvet).

Se Ekspropriation 4 u Nr. 1. Gadenavne. Gader, særligt I 7.

Torvehandel—Torvedage.

1. Ang. Tilbagesøgning af torvekøbte stjaalne Koster, D. L. 6—17—5.

2. Afgifter maa ikke paalægges de torvesøgende uden særlig Hjemmel, K. Cirk. 21 Decbr. 1822.

3. Al Torvetvang ophæves, L. 29 Decbr. 1857 § 37. Jfr. Ind. M. Cirk. 20 Marts 1850. Jfr. Forprang.

4. Torvedage kunne ikke tillades afholdte paa Landet, ikke heller med Landvæsenprodukter, Ind. M. Skr. Nr. 172, 11 Avg. 1875.

5. Ang. Torvehandel paa Helligdage, L. Nr. 57, 7 April 1876 § 3.

6. Ang. i hvilket Omfang Bestemmelser vedkommende Torvehandelen gyldig kunne gives ved Politivedtægt, Ind. M. Skr. Nr. 138, 30 Juni 1888 (nærmere anført under Landvæsenprodukter og Stadepenge II 1).

7. Bkg. Nr. 209, 10 Novbr. 1892 § 3 om Dyrslægetilsyn med Kreaturhandelen paa Torvedage er ophævet ved Ind. M. Cirk. Nr. 199, 27 Septbr. 1893.

8. Handel med Margarine paa Torv og fra Skib er forbudt, L. Nr. 43, 22 Marts 1897 § 3, jfr. L. Nr. 57, 1 April 1891 § 3, Nr. 53, 5 April 1888 § 3.

9. Se Landvæsensprodukter 15—18, 20.

10. I København.

a. Om Torvehandel gives visse almindelige Regler i den ny Politivedtægt Nr. 125, 22 Juni 1883 Kap. 10, jfr. den tidligere Politivedtægt 18 Jan. 1869 §§ 61—65.

b. De nærmere Bestemmelser om Torveordenen, Torvetiden, og paa hvilke Steder de forskellige Varer maa falholdes, ere givne ved Pl. 10 Marts, 29 Maj og 24 Septbr. 1869, 4 Jan. 1870.

Om Forandringer i Torveordenen, Pl. 10 Novbr. 1884 (U. L.), jfr. Bkg. 14 Jan. 1885 (U. L.), Pl. 1 Juni 1887 (væsentlig ang. Forhandling af indenlandske Produkter paa aabent Torv) smh. med Pl. 1 April 1889 og 19 Maj 1892 (om Forhandling af Have-sager m. v. paa Torvepladsen ved Vendersgade), Pl. 19 Decbr. 1887 (ang. Forlæggelse af Handelen med Hø og Halm m. m. fra Halmtorvet til Torvepladsen i Ny Stormgade), 15 Maj 1888 (om Kødhandelen paa sidstnævnte Torveplads), Pl. 27 Marts 1894 (ang. Torvehandel paa Christianshavns Torv). Alle disse Plakater findes i den ved Indenrigsministeriets Foranstaltning udgivne Samling af Love m. v. samt tillige til Dels i U. L.

c. Udsalg tillades i stort og smaat, som Sælger og Køber derom enes, Pl. 10 Marts 1869 § 4. Jfr. Landvæsensprodukter 10.

d. Ang. Afgiften af Handel paa Fisketorvet, Resl. 4 (i Kan.-, Havne- og Fyrdir. Prom. 12) Septbr. 1811, Bkg. 3 Maj 1814. Jfr. Pl. 10 Marts 1869 § 3.

e. Ang. hvorledes Hø og Halm samt Tørv skulle sælges, se Hø og Halm 1. Tørv.

f. Ang. Torvepolitiet, Instr. 23 Juni 1863 (S. 189). Men tilsvarende Bestemmelse findes ikke i Instruks 7 Juni 1869.

g. Magistraten er uberettiget til at tage Beslutninger om ekstraordinær Benyttelse af Byens Torve, Resl. 8 Febr. 1844 (ang. Opførelse af en Bygning paa Kongens Nytorv).

h. Kvægtorvet.

Reglement for dets Benyttelse 1 April 1895 (i Supplm. t. den lille Lovsaml.), indeholdende et Torvereglement, et Betalingsreglement og et Reglement for Jernbaneforsendelser til og fra

Torvet, jfr. Tillæg 23 Decbr. s. A. (ibd.). Herved bortfaldte de ældre tilsvarende Bestemmelser i Pl. 1 Juni 1887 (lille Lovsaml.), Reglm. 16 Febr. 1885 (U. L.), Bkg. 19 Oktbr. 1883 (ibd.), 30 Juni 1882 (ibd.), 28 Decbr. 1881 (i Till. t. U. L. f. 1882), 6 Oktbr. 1880 (U. L.), 26 Febr. s. A. (ibd.), 24 Novbr., 29 s. M. og 3 Decbr. 1879 (alle i Till. t. U. L. f. 1879).

Om Personalet derved og ved Slagtehusene, deres Lønninger, Friboliger m. m., Stadf. 25 Marts 1898 ad 3 og 4 (i Supplm. t. den lille Lovsaml.), jfr. Ind. M. Skr. Nr. 104, 7 Avg. 1880, Nr. 213, 20 Decbr. 1883, Nr. 144, 12 Avg. 1887, Nr. 126, 2 Maj 1889.

Ang. øjeblikkelig Slagtning i Slagtehusene af de paa Torvet modtagne Kreaturer, saafremt Mund- og Klovesyge viser sig der, Bkg. 12 Novbr. 1892 (i Supplm. t. den lille Lovsaml.). Ophævet, se Noten ibd.

Ang. Modtagelse der af levende Kvæg, Faar, Geder og Svin, Bkg. 22 Marts 1893 (ibd.).

Ang. Betingelserne for Modtagelse der af klovbærende Husdyr, Bkg. 3 Avg. s. A. (ibd.).

Om Areal- og Vandskattens Svarelse af Embedsboliger ved Kvægtorvet, Kbhvn.s Mag. Skr. 29 Novbr. 1895 (ibd.).

Instruks for Betjente ved Københavns Kvægtorv og Slagtehus, 1 Juni 1898 (ibd.).

Jfr. Markeder II A 25. Slagtehus. Trommesalen.

i. Det er ikke tilladt at falbyde udenlandsk Frugt, udenlandske Kartofler og Grøntsager paa Stadens Torve, Bkg. 1 Maj 1878 (U. L.) Nr. 1.

k. Se i øvrigt om Torvene Gadenavne I. Gader I. Pladser, offentlige, 1. Stadepenge II 2. Trommesalen.

Jfr. om Torvehandelen Markeder I 20. Valbyerne.

l. De ældre Bestemmelser herom i Fr. 28 Juli 1684, 10 Jan. 1685 (§ 5), 22 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 6 §§ 1, 2, Rskr. 19 Maj 1727, Pl. 24 Juni 1794, 27 Novbr. 1815, Bkg. 30 Juni 1823, Pl. 27 Decbr. 1826 (jfr. Pl. 19 Febr. 1823), 20 Maj 1844 og 7 Novbr. 1866 ere hævede ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2. Jfr. fremdeles Rskr. 25 Decbr. 1700, K. Skr. 28 Febr. 1824.

De indskrænkende Bestemmelser om Høkeres og andre handlendes Opkøb paa Torvene i Fr. 28 Juli 1684 § 8 (jfr. foran), Pl. 21 Oktbr. 1782, 6 Septbr. 1784, 31 Oktbr. 1792, 30 Novbr. 1813, 27 Novbr. 1815 § 2 (jfr. foran) bleve først væsentlig modificerede ved Pl. 31 Juli og 13 Decbr. 1841 og ophævedes der-

efter aldeles ved den nyere Lovgivnings Regler om Opkøb af Landmandens Produkter, hvorom se under Landvæsensprodukter.

Se fremdeles Kød 1.

11. I Frederiksberg. Torveordenen findes i U. L. f. 1885 S. 378—79 Noten.

12. I Købstæderne udenfor Kbhvn.

a. Ang. Torvepladsers Indrettelse i: Fredericia, Rskr. 21 Decbr. 1695; Kallundborg, K. Prom. 8 Novbr. 1783; Nykøbing i Odsherred, K. Prom. 24 Juli 1813.

Ang. Afhændelse af et Stykke af Torvet i Vejle, Rskr. 16 Juni 1797.

b. Landboerne kunne besøge Torvene alle Søgnedage, hvorimod Købstadbeboerne ere uberettigede til at have Stade paa Torvene endog paa Torvedagene, K. Skr. 25 Juli 1835, jfr. med Hensyn til Købstadhaandværkere K. Skr. 26 Juni 1830, 3 Juni 1834. Se Kød 2. Landvæsensprodukter 5 og 8.

c. Regler for Torvehandelen findes nu i de lokale Politivedtægter, se M. T. B f. 1872 S. 44 §§ 55—59, S. 54 §§ 42—45.

d. Eks. paa, at det i Sundhedsvedtægter for Købstæder til Fremme for Undersøgelsen af Næringsmidler er anordnet, at der som hidtil skal være to bestemte Torvedage, paa hvilke de til Salg hidførte Næringsmidler kunne falbydes under offentlig Kontrol, Bkg. Nr. 120, 7 Juli 1891 § 44 (Stubbekøbing — Tirsdag og Fredag), Nr. 61, 4 April 1892 § 44 (Vordingborg — Onsdag og Lørdag).

I Middelfart og Holstebro er Handel med Kød kun tilladt paa Torvedagene, nemlig henholdsvis Tirsdag, Fredag og Tirsdag, Lørdag, Bkg. Nr. 179, 8 Decbr. 1890 § 2, Nr. 141, 5 Septbr. 1891 § 32 Nr. 3. — Men denne Indskrænkning i Handelen med Kød synes i Strid med, hvad der er anført under Kød 1, 2 og Landvæsensprodukter 5 samt ovenfor under b.

13. Torvedage.

a. Ang. hvorledes de herefter bag i de aarlige Almanaker skulle indføres, Rskr. 14 April 1747.

I Noten findes en af Almanaken for 1747 tagen Fortegnelse om dem.

b. Disses Antal, hvilke Dage de skulle afholdes, Torvetiden og, hvad ellers dermed staar i Forbindelse, maa Øvrigheden bestemme efter Overlæg med Borgerrepræsentationen, K. Skr. 15 Juli 1847 (ang. Aarhus). Se ligeledes tidligere for Middelfarts vedkommende K. Skr. 28 Avg. 1819. Jfr. nu Torve 12 c.

Det overlodes Amtmanden at bestemme dem i Ribe Stift, Rskr. 6 Maj 1740, paa Bornholm, Resl. 5 Juni 1744, i Lollands Stift, K. Prom. 3 Maj 1806, og i Vordingborg, K. Skr. 14 Febr. 1818 ad 1.

e. I de enkelte Købstæder.

A. Sælland, Møen og Bornholm:

Frederiksborg, Rskr. 14 Juni 1775*. Frederikssund, Ordre 11 Marts 1873 (i M. T. B S. 214). Helsingør, Ob. Br. 30 Juni 1691 †. Kallundborg, K. Prom. 8 Novbr. 1783 †. Nakskov, ugentlig Torvedag med Kreaturer, Ordre 31 Oktbr. 1882 (M. T. B S. 711). Nykøbing, K. Prom. 24 Juli 1813, jfr. K. Prom. 31 Marts 1812 †. Nykøbing p. F., tilladt, at der ved de ugentlige Torvedage maa forhandles Heste og Kreaturer, Ordre 13 Septbr. 1883 (M. T. B S. 872). Roskilde, en maanedlig Torvedag med levende Kreaturer, Rskr. 19 Jan. 1866. Rønne, Rskr. 5 Juni 1744 †. Skelskør, Ordre 8 Septbr. 1870 (D. T. S. 749), de maanedlige Torvedage med Kreaturer bortfalde, Ordre 24 April 1877 (M. T. B S. 380). Sorø, Ordre 1 Oktbr. 1873 (M. T. B S. 576), jfr. Rskr. 24 Febr. 1774, 11 Maj 1787. Stege, Ob. Br. 22 Decbr. 1685 †. Storeheddinge, Rskr. 11 Decbr. 1776, jfr. Rskr. 10 Juli 1771 †.

B. Fyn, Langeland og Ærø:

Assens, Rskr. 24 Novbr. 1856. Bogense, Rskr. 1 Maj 1861. Faaborg, Ordre 24 Avg. 1870 (D. T. S. 681). Kerteminde, Rskr. 30 Maj 1859. Marstal, Ordre 9 Marts 1868 (D. T. S. 193). Middelfart, Rskr. 7 April 1780 †, jfr. foran 12 d. Nyborg, jfr. Rskr. 24 Oktbr. 1794. Odense, Rskr. 6 Oktbr. 1851, 24 Juli 1860. Rudkøbing, Ob. Br. 12 Novbr. 1689*.

C. Aalborg Stift:

Frederikshavn, K. Skr. 12 April 1825 †. Hjørring, Rskr. 26 Oktbr. 1787 †. Sæby, Rskr. 9 Febr. 1843 (Koll. T. S. 127), jfr. Rskr. 24 Febr. 1774.

D. Aarhus Stift:

Ebeltoft, Rskr. 8 Juni 1742 †. Grenaa, K. Skr. 8 Decbr. 1827, jfr. Rskr. 8 Juni 1742. Hobro, Rskr. 16 Febr. 1839 (Koll. T. S. 159). Mariager, Bev. 12 Maj 1685, Rskr. 2 Septbr. 1757. Skanderborg, Rskr. 25 April 1750, jfr. Rskr. 12 Febr. 1746; en maanedlig Torvedag med levende Kreaturer, Rskr. 18 Decbr. 1866.

* De saaledes betegnede Bestemmelser stemme ikke med Angivelserne i Almanaken.

† For de saaledes betegnede Byers vedkommende findes ingen Torvedage anførte i Almanaken.

E. Ribe Stift:

Fredericia, Rskr. 19 Novbr. 1740 § 2, 7 April 1780, jfr. Rskr. 21 Decbr. 1695. Holstebro, Rskr. 18 Novbr. 1740 § 5. Kolding, ibd. § 3, Rskr. 14 April 1747 D III. Lemvig, Rskr. 20 April 1827. Ribe, Rskr. 18 Novbr. 1740 § 1†, jfr. Ob. Br. 22 Septbr. 1669 (om at Handelen skal ske paa de forordnede Steder). Ringkøbing, Rskr. 18 Novbr. 1740 § 6, K. Skr. 15 Septbr. 1827. Varde, fornævnte Rskr. 1740 § 5. Vejle, ibd. § 4; i Fasten maa paa Torvedagene der falholdes Heste og Kvæg, Rskr. 10 Septbr. 1803 § 6.

F. Viborg Stift:

Løgstør, Rskr. 14 Juli 1838 †. Nibe, Rskr. 7 Septbr. 1770 †. Skive, K. Skr. 20 Decbr. 1823, jfr. Rskr. 13 Oktbr. 1758 †. Viborg, Ordre 12 April 1873 (M. T. B S. 214).

14. Ang. Torvehandelen i Vestindien, Adg. 6 Septbr. 1853 §§ 5 i Slutn., 8 (i Till. t. Lovsaml. f. 1854).

Se Købmandshandel 3. Markeder I 19. Mund- og Klovesyge 5. Stadepenge. Torve. Udsalgssteder 2 (Torvestade kan ikke anses som Butik, der rammes af Næringslovens § 34).

Torvemester.

A. I København har en saadan været ansat, jfr. Rskr. 5 Jan. 1731 § 3 (hans Antagelse og Lønning), Resl. 21 Marts 1850 (D. T. S. 92) § 5 (hans Uniform, jfr. Pl. 15 Juli 1793), men er bortfalden ved den ny Ordning af Politiet i Henhold til L. 11 Febr. 1863, uden at det dog noget Steds udtrykkelig udtales, at Bestillingen ophæves.

B. Ang. Torvemestere i Købstæderne udenfor København.

1. Disses Forretninger, der bestaa i at holde Orden paa Torvene og opkræve Stadepenge m. m., udføres i alt Fald i Reglen af en Politibetjent, der tillige er ansat som Torvemester, saaledes i Skelskør, K. Prom. 10 Septbr. 1803.

2. Hvor der ikke gælder særegne Regler, ansættes Torvemesteren af Magistraten efter D. L. 3—4—9.

3. I Rskr. 18 Avg. 1727 er det udtalt, at ingen Torvemester behøves i Helsingør.

4. Ansættelse af en saadan er anordnet i Ringkøbing ved Sundhedsvedtægten, Bkg. Nr. 31, 19 Marts 1888 § 30.

† For de saaledes betegnede Byers vedkommende findes ingen Torvedage anførte i Almanaken.

Totalafholdsforening, se Skoler II A 2 ø Nr. 15 (Benyttelsen af Skolelokale til en saadans Møde). Jfr. Good Templar Ordenen (Henviisn.).

Totalisator.

Ang. Beskatning af Spil ved Totalisator ved Væddeløb m. m., L. Nr. 73, 30 Marts 1895, jfr. Bkg. Nr. 115, 4 Maj s. A. Instruktion for Amtstuerne med Hensyn til Afgiftens Modtagelse, Skattedir. Cirk. Nr. 62, 6 Maj 1895. Paalæg til Amtmændene om at avtorisere Bøger for Selskaber, der foranstalte Væddeløb med Totalisatorspil, Skattedir. Cirk. Nr. 63 af s. D. Ang. Indsendelse af Andragender om Tilladelse til Totalisatorspil, Bkg. Nr. 158, 22 Novbr. 1898.

Traadhandel, se Handel I 25.

Trafikassistenter ved Statsbanedriften. Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 6 (jfr. 7), 8 (IV).

Trafikchefer for Statsbanedriftens Trafikafdelinger.

Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 §§ 3, 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 3, 8.

Have Rang i 3dje Kl. Nr. 8, Resl. Nr. 307, 1 Septbr. 1893.

Trafikinspektører ved Statsbanedriften.

Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 §§ 4, 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 5 (jfr. 7), 8.

Have Rang i 5te Kl. Nr. 4, Resl. Nr. 307, 1 Septbr. 1893.

Trafikkontor, Statsbanernes, L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 2.

Traktater.

1. Kongen erklærer Krig og slutter Fred samt indgaar og ophæver Forbund og Handelstraktater; dog kan han ikke uden Rigsdagens Samtykke afstaa nogen Del af Landet eller indgaa nogen Forpligtelse, som forandrer de bestaaende statsretlige Forhold, Grl. 28 Juli 1866 § 18. Jfr. Grl. 5 Juni 1849 § 23.

Ang. Udstrækningen af Kongens grundlovmæssige Myndighed til uden Rigsdagens Samtykke at afslutte Forbund og Handels-traktater, J. M. Skr. 2 Avg. 1850 (ang. Afslutning af en Konvention om Beskyttelse mod Eftertryk), 28 Septbr. s. A. (ang. Afslutning af en Konvention om Forbryderes Udlevering), F. M. Skr. 7 April 1851 og 13 Novbr. 1860 (Postkonventioner), J. M. Skr. 19 April og 23 Avg. 1864 (om Forandring af en Handels-traktat).

2. Derved kan Regeringen paa Betingelse af Gensidighed vedtage fra de almindelige afvigende Regler med Hensyn til her

bosatte Udlændinges Udtrædelse af det undersaatlige Forhold til vedkommende fremmede Stat, L. Nr. 54, 25 Marts 1871 § 1.

Se fremdeles om Regeringens Ret til at afslutte Traktater Eftertryk 2 b, 3, 4. Kunstarbejder 3.

3. Som kunne ventes at ville afgive en Regel for Domstolene her i Landet ved Retssagers Afgørelse, bør tinglæses, J. M. Skr. 12 Avg. 1861. Jfr. J. M. Skr. 8 Marts 1851. Jfr. nu L. om Lovtidenden 25 Juni 1870.

4. Kopier deraf skulle opbevares i Kancelliet, men Originalerne i Kongens eget Arkiv, Rskr. 16 Febr. 1668.

5. Af forskelligt Indhold med de enkelte fremmede Stater:

a. Generalakt afsluttet i Berlin, indeholdende de paa den internationale afrikanske Konference vedtagne Beslutninger, Bkg. Nr. 140, 8 Avg. 1885.

Hermed maa sammenholdes den specielle, mellem Danmark og det internationale Kongoselskab afsluttede Konvention, Bkg. Nr. 167, 14 Septbr. (f. Island 3 Novbr., Nr. 39 i Till. t. Lovt.) 1885.

b. Algier. Fredstraktat, 10 Avg. 1746.

c. Argentinske Republik. Konferenceprotokol 20 Jan. 1841 om dens Anerkendelse og gensidige Tilsikring af Behandling som venskabelig Magt (i danske Handelstraktater efter 1800, udgivne af Udenrigsministeriet, 1ste Bind S. 97).

d. Hamborg. Forlig 28 April 1736, hvis Post VI, der blandt andet angaar hamborgske Borgeres Modtagelse her i Landet, findes ved J. M. Skr. 13 Avg. 1857. Se Arrest A 45 m (Arrestfrihed for hamborgsk Ejendom).

e. Italien. Parternes Undersaatter skulle gensidigen være fritagne for Tvangslaan og enhver Art militær Tjeneste, Dekl. 29 Oktbr. 1868.

f. Marokko. Konvention om Tributens Ophør 5 April 1845 (i danske politiske Traktater efter 1800, udgivne af Udenrigsministeriet, 1ste Bind S. 171). Konvention ang. Retten til Beskyttelse, Pat. Nr. 110, 23 Juni 1881.

g. De nordamerikanske Fristater:

1) Ang. Afstaaelsen af St. Thomas, se Vestindien B 5 d.

2) Ang. de i de forenede Stater naturaliserede danske Undersaatters og de i Danmark naturaliserede amerikanske Borgeres Retsstilling, Pat. Nr. 25, 18 Marts 1873.

h. Preussen. Fredstraktater 25 Avg. 1814 (i Reskriptsaml.), 2 Juli 1850, jfr. Protokol af s. D. og af 2 Septbr. s. A.

Preussen og Østerrig. Fredstraktat 30 Oktbr. 1864, Kdg.

16 Novbr. s. A. Se i øvrigt Hertugdømmerne. — Ang. Fortolkning af Amnestibestemmelsen i Traktatens Art. 23, J. M. Skr. 4 Oktbr. 1865. Jfr. nedenfor s.

i. Rusland. Fredstraktat 8 Febr. 1814.

k. Spanien:

1) Fredstraktat 14 Avg. 1814 (i Lovsaml. f. 1817 S. 535).

2) Ang. Betalingen af Spaniens gamle Gæld til den danske Krone, Special-Trakt. 25 Febr. 1860.

l. Storbritannien:

1) Fredstraktat 14 Jan. 1814.

2) Parternes Undersaatter skulle gensidig være fritagne for Tvangslaan og enhver Art militær Tjeneste, Dekl. 14 Juni 1869.

3) Se Ostindien.

m. Sverig-Norge:

1) Fredstraktater 27 Maj 1660, 3 Juni 1720, 10 Decbr. 1809, 14 Jan. 1814.

2) Ang. de i Forbindelse med Norges Afstaaelse staaende Traktater, se Norge.

3) Ang. gensidig Fuldbyrkelse af danske og svenske Domme, Kdg. 13 Juni 1861.

4) Deklaration ang. danske og svenske Undersaatters gensidige Fritagelse for i Tilfælde af Rettergang at stille Sikkerhed for Procesomkostninger og Skadeserstatning, Bkg. Nr. 113, 25 Juli (f. Island 30 Decbr., Nr. 42 i Till. t. Lovt.) 1887.

5) Ang. Hjemsendelse af Personer, der falde Fattigvæsenet til Byrde, Bkg. Nr. 160, 18 Avg. 1888.

n. Schweiz. Venskabs-, Handels- og Bosættelsestraktat, Pat. Nr. 86, 28 Juli 1875.

o. Tripolis. Freds-, Kommerce- og Navigationstraktat 22 Jan. 1752, jfr. Kom. Koll. Prom. 22 Juli 1797. Fredstraktater 13 Jan. 1816 (S. 99 i ovennævnte Handelstraktater efter 1800), 25 Jan. 1824 (S. 135 ibd.), jfr. Konv. 12 Febr. 1826 (S. 136 ibd.).

p. Tunis. Fredstraktat 8 Decbr. 1751.

r. Tyrkiet. Ang. Ret for danske Undersaatter til at erhverve og besidde faste Ejendomme der, Overenskomst 7 Juni 1869.

s. Det tyske Rige. Traktat om gensidig Behandling af de Undersaatter, der blive trængende til Understøttelse, samt om Modtagelsen af Personer, der udvises fra den ene Parts Territorium til den andens, Bkg. Nr. 159, 19 Decbr. 1873, Nr. 142, 24 Septbr. 1881.

6. Ang. deres Gyldighed, naar vedkommende Lands statsretlige

Forhold ere undergaaede en væsentlig Forandring, jfr. J. M. Skr. 22 Septbr. 1856, 26 Jan. 1865.

7. Ang. Spørgsmaalet om Traktaters Betydning for Landsdele, der først efter Traktatens Afslutning ere blevne forenede med det paagældende Land, jfr. Fr. 23 Febr. 1813, Dekl. 17 Marts 1775 (i Reskriptsaml. 1ste Del).

Se i øvrigt om de med de forskellige Lande gældende Traktater efter sammes Genstand under de enkelte Artikler, fornømlig: Beneficerede Sager II 2 o. Dødsattester B 3—5. Eftertryk 2—4. Fiskeri I 14. Handel (og Skibsfart) III. Havneafgifter A 10. Hjemsendelse III og IV. Jernbaner A 30. Karantæneanstalt 2. Kunstarbejder 3. Maal og Vægt 16 (Meterkonventionen). Møntvæsen 17. Nationer, de mest begunstigede. Oversættelse 8. Postvæsenet II, A—C. Rejsepas 1. Saluttering 3. Sjettepenge og Tiendepenge. Skibes Maaling 12, 16. Skibsafgifter I c. Skifte 20. Sundtold. Sømænd 6. Telegrafvæsen 25. Udlevering. Varemærker 1 b—f. Vrag 1 b. Værnepligt 3 d. Ægypten 1 (internationale Domstole), 2.

Traktør. Herved forstaas Herbergerer eller Gæstgivere, Pl. 27 Septbr. 1805. Jfr. Pl. 10 Novbr. 1815, Rskr. 26 April 1816 § 4. Herpaa lydende Borgerskab meddeles ikke mere, jfr. L. 29 Decbr. 1857 § 58.

Se Bagerier 4.

Tran, se Fiskeri V 14 (Udførselsafgift deraf paa Island).

Trankogeri.

1. Hører til de for Sundheden skadelige Næringsveje, der omhandles under Haandværks- og Fabriksdrift I 20 B.

2. Hører til de særdeles brandfarlige Næringsbrug, om hvis Anlæg og Drift m. m. særlige Regler ere givne for København, L. 15 Maj 1868 §§ 22 (Nr. 2), 23, 24, 27, 36 (jfr. § 26 Nr. 2), Reglm. i J. M. Skr. Nr. 88, 14 Marts 1872 I Nr. 3 og II — for de andre Købstæder, L. Nr. 28, 21 Marts 1873 §§ 17 (Nr. 2), 18, 19, 22 (jfr. 21 Nr. 2), Bkg. Nr. 2, 10 Jan. 1874 §§ 2 Nr. 3, 13 — og for Landet, L. 2 Marts 1861 § 3, jfr. Bkg. Nr. 70, 16 April 1898 § 3. Se nærmere Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A.

3. Henføres i mange lokale Sundhedsvedtægter, se dette Rubrum, til de for Sundheden farlige Næringsbrug. Se for København Bkg. Nr. 78, 15 Juni 1886 § 20.

Transitering.

1. Af Smør, der ikke er tilvirket i Danmark, derom handler L. Nr. 70, 27 April 1894 § 4.

2. Af Margarine og Margarineost, derom handler L. Nr. 43, 22 Marts 1897 §§ 4—6, 9, jfr. tidligere L. Nr. 57, 1 April 1891 §§ 4—6, 9.

Transitoplæg.

1. Omhandles i Fr. 1 Febr. 1797 §§ 55—64, 71, 160, 195, 242—245, 256, 275—280, Instr. 12 Decbr. 1797 §§ 28, 31, 32, Pl. 30 Decbr. 1797 ved §§ 61 og 62, 23 Febr. 1815, Gen. Toldk. Cirk. 9 Juli 1823, K. Skr. 3 Septbr. 1825, Pl. 16 Septbr. 1826 § 58, Gen. Toldk. Cirk. 19 Septbr. s. A. § 2, Fr. 1 Maj 1838 §§ 26, 27, 34, Fr. om Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840 § 10, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1845, d, L. 4 Juli 1863 §§ 22, 50. Jfr. Fr. 10 Marts 1814.

2. Tømmer og Træ kan ikke tages paa Transitoplæg, Fr. 1 Maj 1838 § 25.

3. Ang. den særlige Oplagsret for strandede Varer, Fr. 1 Febr. 1797 § 190, jfr. § 189.

4. Ang. Pakhuslejen, L. 4 Juli 1863 §§ 48—50, 63, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864.

5. Ang. Ansvarret for det paa Toldboden og i dens Pakhuse oplagte Gods, Fr. 1 Febr. 1697 § 59, Instr. 12 Decbr. 1797 § 26, Fr. om Gen. Toldk. Kassev. 8 Juli 1840 § 10, jfr. med Hensyn til kasuel Skade K. Skr. 30 April 1825, 6 Avg. 1836.

6. Ang. hvor vidt der kan gives Skippere eller Redere Sikkerhed for Fragt m. v. i det paa Københavns Toldbod oplagte Gods, K. Skr. 27 Maj 1834.

7. Tilladt en handlende dertil at overføre et ham mod Kredit paa Toldafgifterne udleveret Parti fremmed Sukker, L. 31 Marts 1858.

8. Transitoplagsvarer kunne kun udføres over Landtoldgrænsen, ad de Veje, hvor Grænsetoldopbeholdssteder ere oprettede, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 4.

9. Private paa Kysten, f. Eks. Salt, Varer, som udføres derfra, undersøges af Kysttoldopsynet efter ved Toldstedet bogført Angivelse, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a A 7.

10. Den i Instr. 12 Decbr. 1797 § 37 f foreskrevne Indberetning maa anses bortfalden ved L. 4 Juli 1863 § 50, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1885, c.

11. Afslaaet Andragende fra et Dampskibsselskab om Tilladelse til at oplægge paa privat Transitoplæg Tæpper, som Selskabet agter at indføre fra Udlandet til Brug for Emigranter med Selskabets Skibe, saaledes at Passagererne ved Ankomsten til Amerika kunne medtage disse Tæpper som deres Ejendom, hvorimod

Selskabet henvistes til at benytte enten Frilageret eller Kreditoplag, Skattedir. Skr. 12 Juni 1896 (Tidsskr. f. Toldvæs.).

Se Ankomstattester 3. Maaling og Vejning 13. Toldopsyn.

Transittold er ophævet ved L. 11 Marts 1865. Jfr. Hospitaler II 30 (Helsingør) i.

Translatør og Tolk.

1. Bevilling som saadan meddeles ad mandatum af Kancelliet (nu Indenrigsministeriet), Resl. 4 Juli 1800 § 6.

2. Meddelt en Skolelærer Tilladelse til at fungere som saadan, K. Prom. 2 Febr. 1805.

En Sagfører kan meddeles Bevilling som saadan, J. M. Skr. Nr. 416, 9 Decbr. 1871.

3. Da deres Bestilling hjemles ved en kgl. konfirmeret Bevilling, skulle de ikke erhverve Borgerskab, K. Skr. 27 Febr. 1834.

4. Oprettelse af en Eksamenskommission for dem, som ville underkaste sig Prøve som saadan, Resl. 1 Juni 1858. Jfr. Ind. M. Skr. 4 Avg. 1857.

5. Hvis Bevilling lyder paa et bestemt Sted, kan dog frit betjene alle og enhver, hvor de saa høre hjemme, Ind. M. Skr. 18 Decbr. 1849.

6. Ang. deres Betaling for Møder i Retten, Resl. 15 (i K. Prom. 22) Juni 1811, jfr. K. Prom. 24 Avg. 1813, Skr. 20 Jan. 1821.

7. Til dem kan notarius publicus i København overlade Besørgelsen af Oversættelser, Instr. 28 Avg. 1829 § 6.

8. I civile Sager kan en Oversættelse gælde uden Bekræftelse af en Translatør, naar Modparten erkender sammes Rigtighed, K. Skr. 6 April 1831 Nr. 1 (ved § 5).

9. Med Hensyn til de Bevisligheder om Færdighed i paagældende Sprog, der skulle medfølge Andragender om Bevilling som saadan, mærkes Ind. M. Skr. Nr. 119, 26 Juni 1876.

10. Eksempler paa, at Bevilling som saadan er meddelt ugifte Kvinder, M. T. B f. 1877 S. 380, 1879 S. 218, 1880 S. 576, 1882 S. 289, 323, 626, 764, 1883 S. 776.

Se Borgerlige Korps A 2 g. Brandkorps C 2 b Nr. 2. Tolk.

Transport.

I. Af anholdte og Arrestanter samt af domfældte til Straffestedet.

1. Ang. Afgivelse af Vagthold over Arrestanter, se Pligtarbejde I F.

Ang. at der nu ved Transporten, ogsaa paa Landet, bør lejes

Bevogtning, og om Omkostningernes Udredelse, Ind. M. Cirk. 25 Septbr. 1869 (D. T. S. 866 — dets nærmere Indhold findes anført under Aktionsomkostninger 2 e. Delinkventomkostninger 1 b).

2. Ang. at Transporten, saa vidt den finder Sted til Vogns, sker som Amtsrejse, Fr. 26 Juni 1844 § 4 Nr. 12 og § 10. Se nærmere Fribefordringsvæsenet V 1 O.

Ang. at den ogsaa i Landjurisdiktionerne kan ske ved lejet Befordring, og om Udgifternes Udredelse, se Delinkventomkostninger 1 I Nr. 3, jfr. Aktionsomkostninger 2 a.

3. Skal ordentligvis ske til Fods og ikke under større Følge end nødvendigt, K. Cirk. 25 Febr. 1792 og Prom. 18 April 1795 § 2 (ang. Straffanger), Fr. 26 Juni 1844 § 4 Nr. 12, K. Skr. 29 April 1847. Se nærmere under Fribefordringsvæsenet V 1 O a. Jfr. dog nu Ind. M. Skr. Nr. 39, 2 Febr. 1871.

Vægrer den paagældende sig ved at gaa, kan han bringes dertil ved umiddelbar Tvang, K. Skr. 27 Juni 1835.

Naar Skibsejlighed kan faas til Befordring af Fanger til Strafanstalterne, skal den benyttes, Rskr. 27 Maj 1768.

4. Af undvegne Varetægtsarrestanter fra Anholdelsesstedet tilbage til Arresten, skal ske gennemgaaende og direkte overensstemmende med L. 14 Marts 1867 § 1 samt ang. Omkostningernes Udredelse, Ind. M. Cirk. 24 Maj 1867 (D. T. S. 520).

5. Af de af Kystpolitiet anholdte Personer, K. Cirk. 24 Oktbr. 1818.

6. Af Personer til Indsættelse i Tvangsarbejdsanstalten i Odense, Pl. 21 Decbr. 1825 § 10.

7. Ang. Transportanders Befordring med de jysk-fynske Jernbaner, se M. T. B f. 1873 S. 39 ad § 15.

Ang. Betalingen for fattige, der hjemsendes under Transport paa Statsbanerne og de disse underlagte Dampskibe og -færger, Ind. M. Cirk. Nr. 26, 9 Marts 1886 (der indeholder en Modifikation af den foranførte Bestemmelse).

8. Ang. at Personer, der rejse med Statsbanerne under Politiledsagelse, skulle beforders i særskilt Vognafdeling, og at saadan Vognafdeling, naar den bestilles med 24 Timers Varsel, vil blive leveret, naar der for Transportanden betales dobbelt Fragt, for Ledsageren almindelig Fragt, J. M. Cirk. Nr. 209, 4 Decbr. 1897.

9. Transportander maa ikke modtages til Befordring med Personposterne, Postadg. Nr. 179, 7 Septbr. 1888 IV § 2.

10. Af Fanger, ang. Udredelsen af de dermed forbundne Udgifter, J. M. Skr. Nr. 108, 19 April 1888 (hvis nærmere Indhold

findes anført under Aktionsomkostninger l n—p og Delinkventomkostninger l dd 2det Stykke og gg). Se Generalmerikorps 9.

11. Dertil kan Politimesteren leje en anden Mand, naar han ikke mener at kunne undvære en Politibetjent, J. M. Skr. 2 Jan. 1866. Se i øvrigt Politibetjente IV 13—15.

12. Ang. Transportpas for de fra Strafanstalterne udsendte Bevogtere med Fanger, der efter udstaaet Straf hjemtransporteres, Regul. Nr. 184, 30 Decbr. 1891 § 7.

Ang. Diæterne for saadanne Fangers Transport henholdsvis ved fornævnte Bevogtere og ved Politiets Betjente, samt om Fortæringsudgift for Transportanten, § 8 ibd.

13. Se videre: Afsoning I 10 f (Afhentelse til Afsoning af en Bøde). Arrestanter 8 (maa ikke beforders med Posterne). Færgævæsen I 10 b (der tilkommer dem fri Overfart). Livsstraf l c (Transport til Retterstedet). Militær Assistance 3 a. Vognmænd I 5 g (Fritagelse for at benytte Vognmandsbefordring).

14. Ang. Straffangers Transport til Strafanstalten, se fremdeles Strafanstalter I 4. Indkvartering III 6 a. Læger B II 4 d Nr. 1 (Undersøgelse af Fangens Sundhedstilstand).

Ang. løsladte Straffangers Hjemsendelse fra Strafanstalten, se Straffanger 8.

15. Desertørers, se Rømning l h.

Undvegne Værnepligtiges, se Delinkventomkostninger l c.

16. Paa Island.

a. Ang. Betalingen til Følgemænd med Arrestanter, K. Skr. 25 Avg. 1846. Jfr. K. Prom. 10 Maj 1788, Rskr. 25 Juli 1808 § 5.

b. Ang. Udredelsen af Omkostninger ved Delinkventers Transport til Straffestedet, K. Skr. 22 Septbr. 1840.

c. Ang. Straffangers Nedsendelse til Danmark, se Strafanstalter I 4 k.

d. Derfor og for andre ved deres Hæftelse forbundne Udgifter erholde Repstyrene Godtgørelse efter Øvrighedens Bestemmelse, L. 13 Jan. 1882 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) § 12.

17. Ang. Skipperes Forpligtelse til at medtage saadanne Personer, ogsaa fra Udlandet, Island og Vestindien, se Skipper 16.

II. Ang. Hjemsendelse af Personer ved offentlig Foranstaltning, se Hjemsendelse.

Transport (Cession).

1. Se Gældsbreve 1.

2. Paa private Gældsbreve, som sælges ved Avktion:

a. Skal Avktionsdirektøren udstede, Pl. 21 Septbr. 1815 § 2.
Den kan dog ikke paatvinges Køberen imod hans Vilje, K. Skr. 25 Oktbr. 1825. Jfr. Tvangsavktionsl. Nr. 66, 9 April 1891 § 18.

b. Gebyret for en saadan Transport er det halve af, hvad Sp. Reglm. § 119 bestemmer for et Avktionsskøde, beregnet efter Tilslagssummen, Pl. 21 Septbr. 1815 § 3.

c. Se Avktion 15 k, 2den Sætn. (ang. Stempelpligten).

Jfr. i øvrigt Avktionsskøde.

3. Er foreskrevet som en Form, uden hvilken Køberen ej erhverver Adkomst til et købt Gælds brev, K. Skr. 25 Oktbr. 1825.

4. Kan ikke finde Sted af de for Statsobligationer udstedte Indskrivningsbeviser, Bkg. 20 Septbr. 1859 § 5.

5. Af et insolvent Bos Haandskriftskrav, maa ikke finde Sted saaledes, at vedkommende Skyldneres Ret til Modregning udelukkes, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 15, jfr. § 146, jfr. L. 30 Decbr. 1858 (S. 737) § 13.

6. Den med en Fordring forbundne Udpantningsret følger Fordringen ved Overdragelse, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 2.

7. Ang. dens Stempelpligt, se Stempelafgiften III 25.

8. Af cederede Bankhæftelsesobligationer og Nationalbankaktier, se Bankhæftelsesobligationer og Nationalbanken 20.

9. Herom findes følgende Bestemmelser i Søl. Nr. 56, 1 April 1892:

a. Befragteren kan overdrage Retten efter Befragtningskontrakten til en anden, men vedbliver ikke desto mindre at være ansvarlig for Opfyldelsen af de Forpligtelser, som Fragtkontrakten medfører for ham, § 112.

b. Konossement kan overdrages ved Transport (Endossement) til bestemt Person eller in blanco, § 134. Jfr. Stempelafgiften III 12.

c. At Bodmeribrev overdrages til en anden, afskærer ikke den Indsigelse, at de lovlige Betingelser for Bodmerilaans Optagelse ikke have været til Stede, § 178.

d. Ang. at Søforsikreren, naar han har betalt Skaden, indtræder (altsaa eo ipso og uden Transport) i den forsikredes Ret til at fordre Erstatning af Tredjemand, § 239.

e. I det Tilfælde, at ved Dispatch en anden er bleven begunstiget til Skade for den forsikrede, er denne pligtig at overdrage Forsikreren sin Fordring paa den saaledes begunstigede, § 251.

f. Naar Forsikringsgodtgørelsen udbetales, kan Forsikreren fordre, at den forsikrede skriftlig overdrager ham de Rettigheder,

der som Følge af Afstaaelse af den forsikrede Genstand skulle overføres paa Forsikreren, § 263.

g. Ang. det Tilfælde, at en Fordringshaver med Søpanteret i flere Panter holder sig til et enkelt af disse til Skade for Ejeren eller en anden Panthaver, der da indtræder i Fordringshaverens Ret med Hensyn til de andre Panter, § 281.

Se Avktionsskøde 11 (Transport af Retten til at erholde samme). Endossement 1 (ang. Postanvisninger). Køb og Salg 5 (Undtagelser fra Omsætningsfriheden). Overformynderiet I 40. Statsobligationer 26 (Transportpaategninger uden Betydning lige overfor Statskassen). Stempelafgiften IV B 1 a, b (Tilfælde, hvor den kan ske uden Brug af Stempel). Tinglæsningsgebyrer 40 e, l, m (ang. Transport af en Panteobligation til en umyndig eller til Overformynderiet). Udslettelse I 22, III 2.

Trantønden skal indrettes efter Øltønden (136 Potter), Fr. 10 Jan. 1698 IV § 15, jfr. I § 4.

Trantønder, der benyttes ved Handelen paa Island, Færøerne og Grønland, skulle kun være paa 120 Potter, Pl. 19 Marts 1777.

Er ligeledes kun 120 Potter paa Island og Færøerne, Fr. 18 Juni 1784 § 2, 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 2.

Se Justering 6 b, e.

Trapper.

1. I København, ang. deres Anbringelse ud- og indvendigt i Bygninger, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 §§ 8 (Op- og Nedgange fra Gaden), 16 og 27 e (Trappehuse), 22 f (Vinduer til Lysningsgaarde), 30 (Trappeveksler i Brandmure), 34 (udvendige Trætrapper), 43, jfr. 28 (Trappernes Antal og Beskaffenhed), jfr. tidligere L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 §§ 4, 35, 36.

2. For Frederiksberg gælde ganske lige Regler som de foranstaaende for København, dog med Udeladelse af § 22 f, Bygningsl. Nr. 57, 11 April 1890 smh. med Bkg. Nr. 58, 19 s. M. §§ 8, 16 og 27 e, 30, 34, 43, jfr. 28. Jfr. tidligere L. 12 Jan. 1858, smh. med L. 17 Marts 1856 §§ 7, 44, 45.

3. I København. Trapper og Trappegange, der ere til fælles Afbenyttelse, skulle holdes tilbørlig rene, Bkg. Nr. 78, 15 Juni 1886 § 15.

4. Tidligere skulde Bevillinger til Fritagelse for efter Pl. f. Kbhvn. 17 Juni 1811 (hævet ved L. 17 Marts 1856 § 105) at indrykke udvendige Trapper tinglæses, K. Prom. 10 April 1813.

5. I Købstæderne, L. 30 Decbr. 1858 §§ 4, 14.

Med Hensyn til Anvendelsen af Bygningsl. for Købstæderne

udenfor Kbhvn. 30 Decbr. 1858 § 14 (om Antallet og Beskaffenheden af Trapper i Bygninger) mærkes:

a. I L. 30 Decbr. 1858 § 14 om Anbringelse af to Trapper i Beboelseslejligheder maa »Kælder« betyde saa vel beboede som ubeboede Kældere, J. M. Skr. 11 Maj 1863 i Slutn.

b. Ang. at Loftsværelser, som udgøre selvstændige Beboelseslejligheder, maa anses som en Etage, J. M. Skr. Nr. 197, 25 Septbr. 1874.

c. Ang. hvilken Brede Trappen skal have i en Bygning, hvis Grundflade ikke udgør over 300 □ Alen, J. M. Skr. Nr. 97, 26 Maj 1876.

d. Med Hensyn til Forstaaelsen af Bygningslovens § 14 (om deres Antal og Beskaffenhed) udtalt, at en til Skolestuer og Opbevaring af Skolerekvisiter indrettet Kvistetage maa anses som en Etage, J. M. Skr. Nr. 224, 30 Decbr. 1887.

e. Om deres Brede, Antal og Beliggenhed ere særlige Bestemmelser givne ved nogle Bygningsvedtægter, Bkg. Nr. 57, 20 Juni 1884 § 12 (Rønne), Nr. 165, 31 Avg. 1885 § 17 (Fredericia), Nr. 89, 3 Maj 1888 § 28 (Vejle), Nr. 147, 16 Septbr. 1891 § 32 (Slagelse), Nr. 38, 15 Marts 1892 § 32 (Hjørring), Nr. 211, 11 Septbr. 1893 § 34 (Holbæk), Nr. 182, 27 Septbr. 1895 § 26 (Aarhus), Nr. 191, 14 Oktbr. s. A. § 31 (Køge), Nr. 21, 10 April 1896 § 25 (Nakskov), Nr. 72, 18 Decbr. s. A. § 43 (Odense), Nr. 3, 11 Jan. 1897 § 28 (Aalborg), Nr. 32, 29 Septbr. 1898 § 27 (Randers).

Om udvendige Trapper af Træ handle fornævnte Bkg. Nr. 147, 1891 § 27, Nr. 38, 1892 § 26, Nr. 211, 1893 § 29, Nr. 85, 30 Marts 1895 § 29 (Hillerød), samt Bkg. Nr. 14, 14 Jan. 1893 § 26 (Rudkøbing).

I fornævnte Bkg. Nr. 85, 1895 § 12, Nr. 182 s. A. §§ 10, 14, 17, Nr. 21, 1896 §§ 9, 14, Nr. 35 s. A. § 10, Nr. 72 s. A. §§ 8, 28, Nr. 3, 1897 § 12, Nr. 32, 1898 §§ 12, 16 gives derhos yderligere Regler om Op- og Nedgange fra Gaden, Trappehuse og Skillevægge om Trapper.

f. Ang. at Fremspring deraf paa Fortovet kan tillades mod en Kendelse til Kæmnerkassen, fornævnte Bkg. Nr. 165, 1885 § 3.

6. Ved »Huslinje« i Købstadbygningslovens § 4 om Trappers Fremspring maa forstaaes den Linje, til hvilken det er tilladt at bygge (selv om der faktisk ikke er bygget til samme), J. M. Skr. Nr. 174, 30 Novbr. 1880 (ang. Trappen ved et afbrudt Hjørne).

7. Ang. deres Anbringelse ud- og indvendigt i Bygninger i Struer, Frederiksværk og i visse Landdistrikter, for hvilke Byg-

ningsreglementer ere givne i Henhold til L. Nr. 20, 11 Febr. 1876 se de under Bygningsvæsen 4 og 5 anførte Bestemmelser.

Se Bygningsafgift II 1 rr.

Trasseret Veksel, Trassent, Trassatus, se Veksler. Jfr. Stempelafgiften I 7 p (Kassation af Stempelmærker).

Trekroner, Batteriet.

1. Chefen kan befale, at Skibene paa Reden skulle flytte: Reglm. 9 Septbr. 1853 § 13 (i Note t. Bkg. 2 Oktbr. 1856).

2. I Farvandet tæt omkring samt overalt udenfor Batterie kommanderer dette som Vagtskib, § 20 ibd.

3. Ang. Taagesignaler derfra, Bkg. 20 Oktbr. 1862.

4. Tilladelsen for fremmede Krigsskibe til at ligge udenfor samme med Krudt om Bord ophæves, Resl. 14 Novbr. 1870 (Søværnets Lovsaml.).

5. Ang. hvor vidt Fortschefen, naar et Arrestdekret over et Skib anmeldes for ham, bliver ansvarlig for dettes Tilstedeværelse J. M. Skr. Nr. 18, 27 Jan. 1876.

6. Ang. Afleyering dertil af Provisionskrudt, Fyrværkerisage m. v. fra Skibe i Københavns Havn, Bkg. Nr. 118, 9 Juli 189 § 19.

Se fremdeles: Ballast A 2. Fyr 27 rrrr. Søbefæstningen.

Tremarksbøder foreskrevet i D. L. 5—2—78, 87, 89, 5—3—11 5—7—15, 5—8—3, 4, 12, 6—13—6, 7, 6—15—1, 13, 17, 18 6—17—15, 28, 40, 6—19—3, 6—21—2, 5, 7, Fr. 28 Oktbr. 170 §§ 3, 4, Adg. 18 Novbr. 1757 § 5, Fr. 3 April 1775 § 7.

Samtlige disse Bestemmelser ere hævede. Jfr. L. 10 Febr. 1866 § 308.

D. L. 5—3—9, hvori disse Bøder ligeledes foreskrives, ha tabt sin Anvendelse.

Tro og Love.

1. Ang. Straf for falsk Erklæring paa Tro og Love i Tilfælde hvor Loven tillader eller paabyder saadan Erklæring, L. 10 Febr. 1866 § 154, 25 Juni 1869 § 155 (f. Isl.).

2. Forsikring paa Tro og Love er foreskrevet i L. 4 Juli 186 § 17, L. om Skifteafgifterne m. m. Nr. 156, 30 Novbr. 1874 § jfr. § 11, L. om Indførselsafgift af Tobak paa Island 11 Febr. 1876 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 3, jfr. Bkg. 16 s. M. (Nr. 16 ibd. § 1, L. om Udførselsafgift af Fisk, Tran m. m. paa Island 4 Novbr. 1881 (Nr. 19 ibd.) § 3, L. om Eksekution paa Island 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 2, L. om Indførsel af Raafisk t Færøerne i udenlandske Fiskerskibe Nr. 33, 23 Marts 1888 § 2 k

Adg. om Post-Tjenesteforsendelser Nr. 178, 6 Septbr. s. A. § 7, L. om Indførselsafgift af Kaffe og Sukker paa Island 9 Avg. 1889 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) § 3, L. om Alderdomsunderstøttelse Nr. 69, 9 April 1891 § 3, L. om Indførselsafgift af Vin, Spiritus m. m. paa Færøerne Nr. 44, 30 Marts 1892 § 3, Skibsregistreringsl. Nr. 57, 1 April s. A. § 11, 12, 14 I, jfr. Adg. f. Færø. Nr. 220, 16 Septbr. 1893 Nr. 6 og Instruk. for de danske Konsuler Nr. 283, 15 Decbr. s. A. Kommentaren ad § 25 Nr. 1 a, L. Nr. 100, 10 April 1895 om Afgift af Apoteker § 6, Bkg. Nr. 115, 4 Maj 1895 ang. Afgift af Totalisatorspil ved Væddeløb, L. om statistiske Tabeller vedrørende Islands Næringsveje 8 Novbr. 1895 §§ 7, 8 (Nr. 34 i Till. t. Lovt.), L. f. Island om Skibes Registrering 13 Decbr. 1895 § 9 ad 2 (Nr. 36 ibd.).

Se fremdeles Apotek 27. Militære 9 (deres Ægteskab) n. Skolelærere II 15. Ære og Samvittighed. Æresord.

Trolddom.

1. »Om Trolddom«, saaledes overskrives D. L. 6—1, men samtlige de derom handlende Artikler ere nu hævede, jfr. Overtro.

2. Den, som er forvunden derfor, skal ikke staa til troende i Vidnesbyrd eller i andre Maader, D. L. 1—13—19.

Trolovelse omtales i D. L. 2—8—2 og 5 til 7, 2—9—8, 29, 2—13—11, 3—16—3, 5, 6, 10 til 14, 16 § 2, 3—19—10, 5—2—33, 6—13—4, 22, Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8, Fr. 14 Decbr. 1736, Rskr. 17 Juli 1739, 30 Novbr. 1753, Adg. 7 Deebr. 1770 § 9, 17 Juli 1782 § 10 (f. Isl. — i Reskriptsaml. 1ste Del), Fr. 19 Febr. 1783, Pl. 1 og K. Prom. 17 Febr. 1798, men er afskaffet ved Fr. 4 Jan. 1799, jfr. K. Prom. 18 Maj s. A., 17 Juli 1802, 7 April 1804, Adm. Koll. Prom. 10 Juni 1805, Rskr. 17 April 1807, K. Prom. 16 Febr. 1811. Jfr. Jaord. Kirkebøger 1.

Trommesalen i København.

1. Ang. Handel der med Heste, Hornkvæg, Faar, Svin og andre levende Kreaturer (undtagen Fjerkræ), Pl. 10 Marts 1869 § 1 Nr. 7, jfr. § 2.

2. De samme Steds for Kreaturer bestemte Folde, som tilhøre Københavns Kommune, maa ikke benyttes til Opstaldning, men alene som Samlingssted for Kreaturer, Bkg. 1 April 1869.

3. Handelen her er ophørt ved det ny Kvægtorvs Tagen i Brug, Bkg. 25 Novbr. 1879 (U. L.). Jfr. Torvehandel 10.

Trommeslagere og Trommeslag i Købstæderne.

1. Hvor ikke særegne Forhold ere til Stede, antages Trommeslagerne af Magistraten efter D. L. 3—4—9, men Bestillingen

som Trommeslager findes jævnlig forenet med Bestillingerne som Politibetjent, Vægter og lignende, saaledes i Tisted, Rskr. 30 Mart 1798, i Slagelse, K. Skr. 28 Oktbr. 1815.

2. Til at besørge Avktioners Bekendtgørelse ved Trommeslag kan ethvert Steds Øvrighed paa Bornholm udvælge, hvem der finder for godt, Rskr. 21 Juni 1771.

3. Om Betalingen til Fredericia Bys Tambour, K. Prom. 8 Jul 1800.

4. Om Stadstambourens Løn i Roskilde, K. Prom. 29 Mart 1777 (i Reskriptsaml. 1ste Del).

5. Om Stadstambourens Løn i Kolding, K. Prom. 22 Decbr 1798.

6. Ved Trommeslag ske Bekendtgørelser til Indvaanerne i Købstæderne, K. Prom. 26 Septbr. 1785, 17 Novbr. 1804, Pl. 8 Jun 1811, Fr. 2 Juni 1830 § 1, Adg. 27 Novbr. 1846 § 10 (i Till. t Lovsaml. f. 1847), L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 4.

7. Ang. Betaling for Bekendtgørelser derved i Hobro, K. Prom 17 Novbr. 1804.

8. Bekendtgørelse derved af Licitationer og Avktioner i offentlige Anliggender bør i Købstæderne ske uden Betaling, K. Skr 28 Juli 1838.

9. Om Loves Bekendtgørelse ved Trommeslag handles i K Prom. 11 Marts 1813, Fr. 10 Marts 1725, 27 Juli 1742 § 4, 26 Decbr. 1770. Jfr. Fr. 8 Oktbr. 1824. L. 25 Juni 1870.

Jfr. Bekendtgørelser.

Tronfølgen (Arvefølgen til Tronen).

1. Er ordnet ved Tronfølgel. 31 Juli 1853, jfr. Traktat 8 Ma 1852, kgl. Budskab 4 Oktbr. s. A. med Note.

Er den i nævnte Tronfølgelov Art. I og II bestemte, Grl. 26 Juli 1866 § 1.

Se Kongeloven.

2. Er der ved Tronledighed ingen Tronfølger, vælger den forenede Rigsdag en Konge og fastsætter Arvefølgen, Grl. 28 Jul 1866 § 8, jfr. 67. Tronfølgelovens Art. III formenes bortfalden

3. Straf for Handlinger, der tilsigte at bevirke Forandringer Tronfølgeordenen, L. 10 Febr. 1866 §§ 85, 86, 25 Juni 1859 §§ 86, 87 (f. Isl.).

Jfr. Kongen I 16.

Tronfølgeren.

1. Om ham handler Grl. 28 Juli 1866 §§ 7, 8, 15, jfr. L. 1 April 1856 (S. 602).

2. Ang. hans Ret til at overtage Regeringens Førelse under

Kongens Umyndighed, Sygdom eller Fraværelse, L. Nr. 25, 11 Febr. 1871 § 1.

3. Ang. hvorledes der skal forholdes, naar han befrygtes ikke at kunne overtage Regeringen ved Kongens Død, § 2 ibd., eller ved dennes Død er fraværende, § 4 ibd.

4. Straf for Forbrydelser imod ham, L. 10 Febr. 1866 §§ 91—93, jfr. L. Nr. 32, 25 Febr. 1871 § 3, og f. Isl., L. 25 Juni 1869 § 92—94.

5. Se Ministerraad 2.

Tronskifte, se Konfirmation, kgl., 1. Pension 14.

Troppeafdelinger, fremmede, se Eksterritorialitetsret.

Troppeamlinger, se Krigsmagten 11 (smitte Sygdom).

Trossamfund (Religionsbekendere, Trosbekendere), **de fra Folkekirken afvigende**.

1. Borgerne have Ret til at forene sig i Samfund for at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod Sædeligheden eller den offentlige Orden, Grl. 28 Juli 1866 § 76 (5 Juni 1849 § 81), Forfatnsl. f. Isl. 5 Jan. 1874 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) 46.

I den vestindiske Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 71 tilføjes: Religionsamfund, hvis Lærdomme maa anses farlige for Staten eller det almindelige Velfærd, kunne forbydes ved Anordning.

Ang. hvor vidt Mormonsamfundet kan gøre Fordring paa den ved Grl. 5 Juni 1849 § 81 hjemlede Rettighed, K. og U. M. Skr. 9 Jan. 1851, J. M. Skr. 21 Febr. 1859 (i Noten til Rskr. 24 April 1856).

2. Ingen er pligtig til at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen; dog skal enhver, som ikke godtgør at være Medlem af et i Landet anerkendt Trossamfund, til Skolevæsenet svare de til Folkekirken lovbefalede personlige Afgifter, Grl. 28 Juli 1866 § 77 (5 Juni 1849 § 82).

Til de »personlige Bidrag« henregnes Højtidsoffer, Præstepenge (i Reglen), den i Pl. 5 Juli 1828 anordnede Høstdag og den i D. L. 2—23—13 ommeldte Afgift, men ikke Dagsværk paa Bornholm, den i D. L. 2—12—5 ommeldte Høstdag, Bidrag, der paalægges Kirkeejerne efter Fr. 13 Novbr. 1829, Ægt og Arbejde til Kirkers og Kirkegaardes Vedligeholdelse eller Aflønningsvederlaget derfor samt Smaaredsel, K. og U. M. Skr. 3 Decbr. 1850, 2 Decbr. 1853, 5 Jan. og 5 April 1854, 20 April 1859 (to), 18 Decbr. 1865. Jfr. nedenfor 13.

Ang. hvorledes dette Bidrag fastsættes og inddrives, K. og

U. M. Skr. 22 Decbr. 1853, 5 Jan. 1854. Jfr. L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1.

Ang. hvad der forstaas ved Skolevæsenet, K. og U. M. Skr. 22 Decbr. 1853.

Jfr. Præstepenge 6.

3. De fra Folkekirken afvigende Trossamfunds Forhold ordnes nærmere ved Lov, Grl. 28 Juli 1866 § 78 (5 Juni 1849 § 83).

4. Ingen kan paa Grund af sin Trosbekendelse berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder eller unddrage sig Opfyldelsen af nogen almindelig Borgerpligt, Grl. 28 Juli 1866 § 79 (5 Juni 1849 § 84), Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 72, Forfatnsl. f. Isl. 5 Jan. 1874 § 47 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

Ang. at det er en Følge af denne Grundlovsbestemmelse, at ingen paa Grund af sin Trosbekendelse kan fritages for at efterkomme Lovgivningens Bestemmelser mod Løsgængerer, J. M. Skr. 3 Juni 1853.

5. Bidrag til deres kirkelige Indretninger kunne i Vestindien tilstaas ved Anordning, Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 70.

6. Ang. en Ordning af deres Forhold i Vestindien, F. M. Skr. 30 Decbr. 1863.

7. Ang. Betydningen af og Fremgangsmaaden ved deres Anerkendelse, J. M. Skr. 2 Septbr. 1862, Bkg. 2 Novbr. 1865 (med Noten i G. R.).

Ang. hvad der kræves, for at Anerkendelsen kan komme de enkelte Menigheder til gode m. v., Noten t. Bkg. 2 Novbr. 1865 (G. R.), K. og U. M. Skr. 4 Oktbr. 1867 (G. R.).

8. I Fredericia, deres Fritagelse for Bidrag til det almindelige Skole- og Fattigvæsen skal indtil videre opretholdes, L. 11 Febr. 1863 § 17. Se Katolske 9. Reformerte 7 p, x. Jfr. Mo-saiske Trosbekendere 27 c.

9. Regeringen er bemyndiget til at indrømme de anerkendte Religionssamfunds Gejstlige samme Stilling i Henseende til den dem paahvilende Værnepligt som Folkekirken's gejstlige, L. 6 Marts 1869 § 39, jfr. L. 12 Febr. 1849 § 6, 2 Marts 1861 § 4.

10. Anerkendte, deres Gejstlige bør fritages for Tjeneste i Brandkorpset, J. M. Cirk. Nr. 105, 1 Maj 1873.

11. Anerkendte, ang. hvor vidt der haves Udpantningsret for Afgifter og Ydelser til dem, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 1 og 2. Jfr. J. M. Skr. 25 Avg. 1865.

12. Præsterne skulle ikke hadskeligen lade ilde paa dem, som have anden Trosbekendelse, D. L. 2—4—10.

13. Til de »personlige Bidrag«, som de efter Grundlovens § 77

kulle erlægge til Skolevæsenet, hører den i D. L. 2—23—13 omdelte Afgift, K. og U. M. Skr. 31 Maj 1878 (G. R.). Jfr. ovenfor 2.

14. Med Hensyn til Anvendelsen af Grundlovens § 79 (om orgernes Ligestilling uden Hensyn til Trosbekendelse), se Arvegiffter I 6 b næstsidste Stk.

15. Dødsattest for enhver i Sognet afdød Person skal uden Hensyn til Trosbekendelsen afleveres til Stedets Sognepræst, Instr. Nr. 250, 15 Decbr. 1875 § 3.

Ved Begravelser af fremmede Trosbekendere udenfor Dødsstedets Kirkegaard gælder, hvad under Kirkegaard 16 er anført.

16. Med Hensyn til Dødfødseler blandt dem sker Jordemødres Anmeldelser til Folkekirken Præst paa Stedet, Instr. Nr. 101, 8 Septbr. 1877 § 14.

17. Ang. hvorledes de anerkendte Trossamfund og disses Præster, særlig de katolske Menigheder, ere stillede her i Landet, K. og U. M. Skr. 9 Novbr. 1881 (G. R. — paa en Forepørgsel fra den tyske Gesandt).

Disse Samfunds gejstlige ere fritagne for Tjeneste i Frederikserg Brandkorps, Vedt. 8 Marts 1877 (U. L.) § 8.

Om de anerkendte Trossamfunds Præster, se fremdeles Døde og Fødte 2.

18. Om fremmede Religionsbekenderes Adgang til forskellige Funktioner og Stillinger, se Faddere 2. Forlovere 9. Moaiske Trosbekendere 10. Skolelærere I 4 v, IX 7. Skolelærereksamen. Skolelærerinder 7. Vaisenhuset 1 (Understøttelser derfra).

19. Island. Ang. Personer, der staa udenfor Folkekirken, L. 9 Febr. 1886 (Nr. 4 i Till. t. Lovt.).

20. De anerkendte. Dertil høre ikke de engelsk reformerte eller de anglikansk biskoppelige, J. M. Skr. Nr. 112, 24 Maj 1888 ved Note.

21. Udgifterne til Kirkers Opvarmning skulle kun lignedes paa de til Folkekirken hørende Beboere, L. Nr. 49, 9 Marts 1893 § 2, 3, 8, jfr. K. og U. M. Skr. Nr. 365, 19 Oktbr. 1893.

22. Ang. de Forpligtelser, der paahvile de anerkendte Trossamfunds Præster med Hensyn til Indberetninger til Statens statistiske Bureau om viede, fødte, døde og konfirmerede, K. og U. M. Cirk. Nr. 223, 23 Novbr. 1896.

23. De anerkendte, se Arkivvæsenet 6 b Nr. 4. Kirkebøger 6 b, 10 g. Kirkeklokker 21 (Ringning i Mobiliseringstilfælde). Præster XIX.

24. Der have deres eget Fattigvæsen, se Alderdomsunderstøttelse 1. Reformerte 7 i, p, x.

Se Alterets Sakramente 13 b. Begravelse 13. Borgerligt Ægteskab. Bygningsafgift II 2 k (deres Kirker) Daab 14. Faddere 2. Folkekirken. Frimenigheder—Frimenighedspræster. Gudsdyrkelse. Kaldsbrev I 7 Kirkegaard 15—17. Kirkeklokker 20. Kirker 50. Konfirmation, Ungdommens, 7, 8, 27—31 (i Folkekirken, af fremmede Trosbekenderes Børn). Ligkapeller 7. Lysning 27 Metodister. Mosaiske Trosbekendere. Navn 1 (Børn: Navngivelse) b. Offentlige Midler 6 (at deres Midler ikke ere under offentligt Tilsyn). Offer I 7, III 15. Præster XIX Religion 6 b, c (ang. hvilken Religion Børn af blandede Ægteskaber skulle opdrages i). Skolekommission 1 r, v (kunne ikke være Medlemmer deraf). Skoler II A 6 ø (Adventistbørn fri for Skole om Lørdagen), 11 c (ang. Skoletvang mod Dissenters Børn), C 20 (Henvisninger). Skudsmaalsbøger 4 (Avtorisation deraf for Dissenters Børn). Vielse I 4 (ved en Præs af Folkekirken), 8. Værnepligt 15.

Troværdighedsattest.

Om Øvrighedens Meddelelse deraf mærkes L. om Alderdomsunderstøttelse Nr. 69, 9 April 1891 § 3.

Paa de i Bkg. Nr. 53, 13 Marts 1893 — sat ud af Kraft ved Bkg. Nr. 225, 27 Septbr. s. A. — ommeldte Hjemstedsbeviser for Kreaturer, kunde meddeles af enhver Embeds- eller Bestillingsmand, sammes § 1 og Skemaet.

Trusler.

1. Ang. Straffen for den, som, uden at Handlingen gaar ind under Røveribegrebet, for at forskafe sig eller andre Fordel truer nogen med Skade paa Liv, Lemmer, Frihed, Ære eller Gods, L. 10 Febr. 1866 § 245, 25 Juni 1869 § 247 (f. Isl.).

Domme efter § 245 (f. Isl. § 247) skulle, naar paagældende senere findes skyldig i Tyveri, have samme Virkning, som om det havde været Tyvsdomme, L. 1866 § 246, 1869 § 248.

2. Undsiger nogen en anden eller truer ham med Brand eller anden Ulykke, bliver det, for saa vidt saadan Undsigelse eller Trusel ikke gaar ind under nogen af de i Straffeloven indeholdte Straffebestemmelser, efter den paagældendes Begæring ifølge Øvrighedens Foranstaltning af Domstolene at afgøre, om den undsigende i den Anledning skal stille Sikkerhed, og da hvilken eller i Mangel deraf hensættes i Varetægtsfængsel paa det offentliges Bekostning, L. 1866 § 299, 1869 (f. Isl.) § 301.

Er nogen saaledes dømt til at stille Sikkerhed, og han senere mener at burde fritages derfor paa Grund af forandrede Forhold, bliver Spørgsmaalet herom under en offentlig Sag at afgøre af den samme Domstol, for saa vidt ikke den undsagte for Fogeden erklærer sig enig i, at Sikkerhedsstillelsen opgives, ibd.

D. L. 1—23—1 (jfr. K. Skr. 17 Marts 1829, 10 Juli 1832, 21 Juli 1835, 23 Juli 1846, J. M. Skr. 2 Febr. 1853) er ophævet, L. 1866 § 308, 1869 § 310.

3. Ang. Straf for Trusler mod visse Personer, L. 1866 §§ 89, 90, 93 og 94, jfr. § 97, 1869 §§ 90, 91, 94 og 95; jfr. § 98.

4. Ang. Straf for Trusel om personligt Angreb paa visse Personer, L. 1866 §§ 82 og 83, jfr. § 84, 1869 §§ 83 og 84, jfr. § 85.

5. Ang. Tilfælde, hvor Trusel om Vold er en Bestanddel af Forbrydelsens Begreb, se Vold 9.

6. Straf derfor i visse Tilfælde, Straffel. for Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 117, 118, 122, 125, 126, 131 (jfr. 132), 134, 137, 140, 149, 153, 183.

Tryglebrev.

1. Maa Præsterne ikke udstede, se Almisse 4.

2. Paa Færøerne, derom tales i Fr. 21 Maj 1777 § 12.

Jfr. Almisse.

Trykkefrihed er hjemlet ved Grl. 28 Juli 1866 § 86 (5 Juni 1849 § 91), L. 3 Jan. 1851, Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 78, Forfatnsl. f. Isl. 5 Jan. 1874 § 54 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.): Se Pressen—Presseforseelsen.

Trykker, se Farver 5, 7. Kattuntrykker.

Trykte Skrifter, se Bøger.

Træhest.

1. At ride Træhesten nævnes som en Politistraf i den ophævede Pl. 30 Juni 1786.

2. Dermed maa Jorddrotten ikke paa egen Haand straffe deres Fæstebønder, Fr. 8 Juni 1787 § 16.

3. At ride Træhesten har været anvendt som Straf i Hæren, men er afskaffet, Gen. Kom. Koll. Skr. 21 Jan. 1792 (M. R.).

Trækul, se Kul.

Trælast, se Tømmer (Henv.). Tømmerhandel.

Trænafdelingen. Ang. Oprettelsen af en særlig, under Artilleriet henhørende Trænafdeling, Till. t. Hærl. Nr. 106, 25 Juli 1880 § 4, jfr. §§ 8, 10, jfr. L. Nr. 63, 13 April 1894 § 2 c.

Om Udskrivning og Indkaldelse af Mandskab til Træntjenesten, se det under Hestepassere, militære 1 anførte.

Trængende.

1. Som saadanne behandles i forskellige Retninger de Personer, der nyde Alderdomsunderstøttelse, L. Nr. 69, 9 April 1891 § 5.

2. Betaling for de af Kbhvns Begravelseskontor udfærdigede Dødsattester kan frafalde overfor dem, K. og U. M. Skr. 4 Juni 1888 (G. R.).

Se Fattige. Uformuenhed—Uformuende.

Træplantning, se Fæstebønder 4. Planteskoler.

Træsko og Trætøfler, se Husflid 2 d.

Træskomager.

1. Maa ikke bo eller nedsætte sig i Kongens Skov eller Vildtbane, Fr. 26 Jan. 1733 § 24, K. Skr. 4 Febr. 1817.

2. Paa Landet, Næring som saadan er fri, K. Skr. 15 Juni 1822, jfr. K. Skr. 4 Febr. 1817.

Et Forslag om, at de skulde være over 24 Aar og indskrænkes i Benyttelsen af Medhjælp m. m., forkastedes ved K. Skr. 11 Avg. 1842 ad b.

3. Fines ikke optaget paa Vedtægterne om den bundne Næring i M. T. B f. 1898 S. 171 ff.

4. Se Landvæsensprodukter 3 c.

Træskæreri, se Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A (brandfarlige Næringsbrug) c.

Trættekærhed, se Unødige Trætte.

Trætøfler, ang. deres Forfærdigelse og Handel dermed, se Landvæsensprodukter 3 d, Næringsvæsen II (fri Næring) 4 l og Skomager 4.

Trøer.

Lov om Afhændelse af Trøer og Grundstykker af Statens Fæstegods paa Færøerne, Nr. 56, 13 April 1894, jfr. L. 19 Jan. 1863.

Tuberkulin, se Tuberkulose B.

Tuberkulose.**A. Hos Mennesket.**

1. Ang. Foranstaltninger mod Lungetuberkulose, L. Nr. 117, 11 Maj 1897, jfr. J. M. Cirk. Nr. 81, 21 Juni s. A.

2. Ang. at Sundhedskommissionerne savne Hjemmel til at lade Boliger desinficere efter Fraflytning af tuberkuløse Patienter, J. M. Skr. Nr. 182, 6 Septbr. 1897.

3. Ang. at en af en Sundhedskommission udstedt Bekendtgørelse om, at der, naar Personer ere døde af Lungesvindot, ved Kommissionens Foranstaltning skal foretages Desinfektion

fter L. Nr. 117, 1897, ikke ligger udenfor Kommissionens Bepøjelse, men at Udstedelsen af et saadant almindeligt Paabud ikke kan udelukke Kommissionen fra i særlige Tilfælde at gøre Indtagelse fra samme, J. M. Skr. Nr. 216, 16 Oktbr. 1897.

4. Ang. at Desinfektion efter L. Nr. 117, 1897 dels af nogle mellem en af Lungesvindstot ved Døden afaaet Skræders Efterenskaber forefundne, forskellige fremmede tilhørende Klædningsstykker dels af hans Klædelager ikke kunde finde Sted, dermod vel med Hensyn til nogle af ham efterladte blæsende Instrumenter, J. M. Skr. Nr. 224, 28 Oktbr. 1897.

5. Færøerne. Foranstaltninger mod Lungetuberkulose, L. Nr. 54, 26 Marts 1898.

6. I en Del lokale Sundhedsvedtægter findes Bestemmelser sigende til at hindre Udbredelsen af denne Sygdom fra Kreaturer til Mennesker, se Kød 7—12 og Mælk—Mælkehandel 5 (tilige om, naar Sygdommen skal antages at være til Stede).

B. Hos Kvæg.

1. Hos Kvæg (derunder ogsaa Yvertuberkulose) og Svin, ang. Foranstaltninger til at forhindre sammes Udbredelse, L. Nr. 105, 4 April 1893 §§ 11, 12. Jfr. Instr. Nr. 167, 24 Avg. 1894 § 165.

2. Om Statsunderstøttelse til Creaturejere og Kvægavlsforninger til sammes Bekæmpelse hos Kvæget ved Prøve med Tuberkulin, L. Nr. 106, 14 April 1893.

Regler for Anmeldelserne om Understøttelse efter denne Lov 3kg. Nr. 136, 31 Maj 1893.

3. Ang. hvor vidt de i L. Nr. 105, 1893 § 11 b indeholdte Bestemmelser ere anvendelige ogsaa overfor Svineslagterier, Ind. M. Skr. 2 Novbr. 1895 (Veter. Sundhedsraads Aarsberetn. f. 1895 s. 17).

4. Tillæg til L. Nr. 106, 1893, L. Nr. 220, 13 Decbr. 1895 (ang. Forhøjelse af Statstilskudet).

5. Ny Lov om Foranstaltninger til Bekæmpelse af Tuberkulose hos Hornkvæg, Nr. 57, 26 Marts 1898, mærk særligt §§ 2 og 3 om Karantæneanstalt og Tuberkulinprøve for fra Udlandet indørt levende Kvæg. Jfr. Bkg. Nr. 68, 16 April 1898.

6. Ang. Anmeldelser om Statsunderstøttelse til Bekæmpelse af Tuberkulose hos Hornkvæg, Bkg. Nr. 79, 3 Maj 1898.

7. Ang. at Indførsel af levende Hornkvæg her til Landet af Hensyn til Tuberkulosens Bekæmpelse indtil videre kun maa foregaa over København, Helsingør og Frederikshavn, Bkg. Nr. 13, 28 Maj 1898.

Se Dyrlæger 7 n. Husdyr I A.

Tugthusarbejde.

1. Idømmes enten for Livstid eller for visse Aar, ikke under 2 og ikke over 16 Aar, L. 10 Febr. 1866 § 11, 25 Juni 1869 § 12 (f. Isl.).

Undtagelsesvis kan en Forhøjelse af Maksimum indtil 24 Aar og en Formindskelse af Minimum af denne Straf finde Sted, L. 1866 §§ 63 og 64, 1869 §§ 64 og 65.

2. Livsvarigt, bliver, hvor den lovbestemte Straf skal nedsættes et vist Forhold, at regne lige med 18 Aars Strafarbejde, L. 1866 § 12, 1869 § 13.

3. Ang. om det kan anses for ulovligt, at Tugthusarbejde under streng Bevogtning udstaaes i Lænker, naar Sikkerhedshensyn kræver det, J. M. Skr. 28 Jan. 1865 med Note.

4. Ang. Fuldbrydelsen af Tugthusstraffen i det hele og navnlig gennem forskellige Stadier efter det fremadskridende System, Adg. Nr. 12, 13 Febr. 1873 §§ 1—19, jfr. § 22, 28 Febr. 1874 (Nr. 11 i Till. t. Lovt. — f. Isl.) §§ 1—17, jfr. § 21.

Se i øvrigt Strafarbejde. Strafanstalter.

Tugthuse—Tugt- og Forbedringshuse, se Strafanstalter.

Se ogsaa Lønning 7 b (ang. Lønningsafkortning til dem). Strafarbejde. Straffanger.

Tutor in litem, se Procesværge. Jfr. Kurator.

Tvang.

I. Ulovlig.

1. Fremtvungne Retshandeler skulle ikke holdes, D. L. 3—16—14 § 1, 5—1—2, 4 (ang. Vedersigelse til Tinge) og 5, Fr. 21 Marts 1705 § 18, 28 Decbr. 1836 § 9.

Om Virkningen af en fremtvungen Retshandel i et enkelt Tilfælde, se 5—3—38.

Om fremtvungen Bekendelse, D. L. 1—15—4. Se videre Tilstaaelse 3.

Om Virkningen af Tvang i Henseende til en Forbrydelses Tilregnelser kan mærkes den ved Straffelovens § 308 ophævede D. L. 6—4—6. At Tvang ordentligvis ikke kan medføre Straffrihed fremgaar af Straffelovens §§ 38 og 39 smh. med 41, 56, 187, 189, 205. Jfr. Tyende 4.

2. Straf derfor, L. 10 Febr. 1866 § 210, jfr. § 245, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 212, jfr. § 247.

Ang. hvor vidt offentlig Paatale finder Sted, L. 1866 § 212, 1869 § 214.

Med Hensyn til Straffen derfor mærkes Straffel. f. Krigsm.

Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 99 ff (Tvang mod militære foresatte), 164 (Tvang ved Hverving).

3. Ang. Straf for ved Vold eller Trusel derom at tvinge Embedsmænd m. fl. til at foretage eller undlade en Embedshandling, L. 1866 § 98, jfr. § 102, 1869 § 99, jfr. § 103.

Ang. samme Forbrydelse mod Skildvagter, Militærpatrouiller, underordnede Rets- og Politibetjente m. fl., L. 1866 §§ 99, 100, jfr. 102, 1869 §§ 100, 101, jfr. 103.

4. Ang. Straf for den Embedsmand, der misbruger sin Embedsstilling til retsstridig at tvinge nogen til at foretage, taale eller undlade noget, L. 1866 § 124, 1869 § 125. Jfr. L. 1866 § 126, 1869 § 127.

II. Ang. lovlig Anvendelse deraf.

1. Derved kan om fornødent Hjemsendelse og Transport ske, se Hjemsendelse VII 1, Transport I 3.

2. Ang. lovlig Anvendelse deraf i visse Tilfælde mærkes §§ 132, 145, jfr. 146 i Straffelov f. Krigsm. Nr. 68, 7 Maj 1881.

3. Ang. lovlig Anvendelse deraf i visse Tilfælde, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 §§ 75, 101 og 108 (jfr. 289, 296, 311).

Se videre Afsindige 13, 19, 20. Sygehuse 9 (tvungen Indlæggelse deri).

Tvangsarbejde—Tvangsarbejdsanstalt.

I. I København.

1. Ang. Fattigvæsenets Arbejdshuse, se Plan 1 Juli 1799 §§ 47, 48, 56, 75, jfr. M. T. B f. 1871 S. 477 Nr. 4, 14, 23, 29.

2. a. Ang. Sogdenes Arbejdshuse, Plan 1 Juli 1799 § 55.

b. Ang. Nedlæggelsen af Holmens, Frue og Nikolaj Arbejds-
hus, M. T. B f. 1871 S. 477 Nr. 10—12, jfr. 17, S. 481 Nr. 3
a og d.

Ang. Legater til Frue Sogns Arbejdshus, Konf. 11 Novbr. 1794, 9 Novbr. 1827.

c. Ang. Frelserens Arbejdshus, M. T. B f. 1871 S. 477 Nr. 13 og 14 og S. 481 Nr. 3 a.

Et Legat til dette Arbejdshus, Konf. 18 Marts 1831 Nr. 1.

3. Ang. Forstanderne ved Arbejdsanstalterne i København, Plan 1 Juli 1799 § 22, Vedt. 30 Decbr. 1857 §§ 11, 16, 18, 21, 22, 25, fr. M. T. B f. 1871 S. 481.

4. Se Ladegaarden.

II. Fattig- og Arbejdsanstalter (eller Fattiggaarde) indenfor Kbhvn.

1. Bestemmelsen i Rtk. Cirk. 27 Jan. 1838 om Nødvendigheden af Kancelliets (Indenrigsministeriets) Approbation paa Indretnin-

gen deraf, hæves, og det overlades Amtmanden efter Forhandling med Amtsraadet at stadfæste Planerne for ny eller væsentlig forandrede Fattiggaarde og -huse paa Landet, Ind. M. Cirk. 9 Febr 1869 (D. T. S. 123).

2. Ang. de Fordringer, der i sanitær Henseende skulle stilles til deres Indretning, ibd.

3. Ang. Udøvelsen af Straffemyndigheden i samme; at Spørgsmaal om fattiges Indlæggelse i Anstalterne, naar disse skulde vægre sig derved, skulle indstilles til Amtet eller Indenrigsministeriet; samt at Lemmerne, naar Sogneraadet nægter at opfylde deres Forlangende om at udtræde af Anstalten, kan fordre Spørgsmaalet afgjort af vedkommende Politivævrighed under Rekurs til højere Øvrighed, ibd.

4. De deri værende Personer kunne vel beskæftiges med Arbejder, der ere Genstand for Haandværksdrift, men dette bør dog kun ske undtagelsesvis, idet Spinden og Væven bør være de væsentligste Arbejde, K. Skr. 27 Oktbr. 1842.

Lemmerne kunne ikke mod deres Vilje udlejes til Arbejde for private udenfor Anstalten, Ind. M. Cirk. 9 Febr. 1869 (D. T. S. 123).

5. Ang. Indsættelse deri, for at den paagældende ved sit Arbejde skulde bidrage til sine under Fattigvæsenet værende Børns Underhold, se tidligere J. M. Skr. 12 Febr. 1867 (D. T. S. 403)

6. Se videre Efterlysning 6 c (af Personer, for at indlægges deri). Kirkegaard 25 b, 6te Stk. (Lemmernes Begravelse) Sessioner B 3 c (Udeblivelse paa Grund af Indlæggelse deri)

7. Enkelte saadanne:

a. Aalborg, Konf. 2 Novbr. 1792, Prom. 3 s. M., Rskr. 21 April 1797, Konf. 18 April 1837. Se nedenfor III 3 k, p.

b. Helsingør, Rskr. 10 Jan. 1794.

c. Holbæk Amts. Løvenskjolds Gavebrev dertil, Konf. 21 Maj 1856. Se nedenfor III 3 i, r.

d. Kallundborg, Rskr. 6 Oktbr. 1786, 10 Oktbr. 1794.

e. Kerteminde, Rskr. 15 Febr. 1805.

f. Køge, K. Skr. 18 Oktbr. 1823.

g. Kolding, Rskr. 8 Juli 1791 (ang. en Spindeanstalt for de fattige).

h. Korsør, Konf. 22 Avg. 1794. Se nedenfor III 3 g.

i. Læsø, Ind. M. Skr. 9 Jan. 1855.

k. Middelfart, K. Skr. 9 Maj 1829.

l. Næstved, K. Prom. 3 Maj 1803. Se nedenfor III 3 n.

m. Nyborg, Konf. 22 Jan. 1790, K. Prom. 23 Jan. og 20 Marts s. A.

n. Odense, Rskr. 11 Juni 1817, Reglm. i K. Skr. 27 Juni 1818, Pl. og Rskr. 21 Decbr. 1825, Fr. 21 Avg. 1829 § 6, Pl. 7 Juli 1848, jfr. Resl. 3 Juni 1818. Jfr. K. Prom. 25 Juli 1789.

o. Randers, Rskr. 23 Decbr. 1791. Se nedenfor III 3 p.

p. Ribe, Rskr. 6 Febr. 1789 (ang. en Spindeanstalt), K. Prom. 6 Juli 1793.

q. Rønne, Rskr. 17 Septbr. 1817.

r. Varde, ang. Anlæg af Spindeanstalter, K. Prom. 2 Avg. 1788, 11 Septbr. 1790, Rskr. 1 April 1791.

s. Vestenskov og Kappel Sogn paa Lolland, et Skolehus skal anvendes til en Arbejdsanstalt i Forbindelse med Skolevæsenet, Rskr. 30 Juli 1813.

8. Ang. Grosserer Kofoeds Enkes Legat til Oprettelse af 4 Arbejdshuse paa Bornholm, K. Prom. 16 Febr. 1813.

III. Ang. Tvangsarbejdsanstalter.

1. Ang. Ønskeligheden af Oprettelsen af kommunale Tvangsarbejdsanstalter, Ind. M. Cirk. 19 Marts 1860, jfr. K. Cirk. 15 Avg. 1835, samt ang. Fremgangsmaaden ved Oprettelsen, K. Cirk. 27 Jan. 1838. Udgifterne til saadanne Anstalter for Landet afholdes af Amtsrepartitionsfondene, L. 6 Juli 1867 § 49 (S. 341).

Ang. Stiftelse eller Ophævelse af Fællesskab i Henseende til Tvangsarbejdsanstalter mellem Købstæder og Amtsraadskreise eller flere saadanne, ibd. og L. 26 Maj 1868 § 20 (S. 305).

2. Justitsministeriet bestemmer, hvilke Fattig- og Arbejdsanstalter der med Hensyn til Straffen for Beteri og Løsgængeri skulle anses som Tvangsarbejdshuse, saa at Tvangsarbejde i dem kan anvendes i Stedet for Fængsel paa Vand og Brød (jfr. L. 3 Marts 1860 § 1), samt af hvilke Jurisdiktioner de skulle benyttes, L. 3 Marts 1860 § 4, jfr. Pl. 14 Decbr. 1810 § 23.

Ved Bestemmelsen i L. 3 Marts 1860 § 4 er ikke udelukket, at Tvangsarbejde kan udstaaes i saadanne Anstalter, der allerede i den tidligere Lovgivning ere betegnede som Tvangsarbejdsanstalter, J. M. Skr. 24 Maj 1860 (ang. Odense Tvangsarbejdsanstalt). Jfr. nedenfor 17.

3. Tvangsarbejdsanstalter, hvori Tvangsarbejde ifølge det foran under 2 anførte kan udstaaes, ere:

a. Ladegaarden i København, se Ladegaarden.

b. Odense Tvangsarbejdsanstalt, se om samme foran II 7 n og III 2, 2det Led.

c. Gamle Københavns Amts Syge-, Daare- og Tvangsarbejds-

anstalt samt Roskilde Amts Syge-, Daare- og Arbejdsanstalt, Bkg. 8 Marts 1865.

d. Tisted Amts Fattigarbejdsanstalt, Bkg. 10 April 1865. Bkg. 10 April 1865 om, at den skal anses som Tvangsarbejdsanstalt, hæves, Bkg. Nr. 83, 25 Juli 1878.

e. Arbejdsanstalten ved Horsens for Skanderborg og Vejle Amter samt for Aarhus Amt og indtil videre for Andst og Slaugs Herreder i Ribe (nu Vejle) Amt, Bkg. 10 April 1865 og 11 Decbr. s. A.

f. Maribo Amts Tvangsarbejds- og Daareanstalt, Bkg. 19 Juni 1866.

g. Korsør Arbejdshus for Sorø Amt, Bkg. 7 Juli 1868.

h. Pleje- og Arbejdsanstalten for Landjurisdiktionerne i Randers Amt og for Mariager Købstad, Bkg. 10 Maj 1869.

i. Holbæk Amts Sygehus samt Arbejds- og Daareanstalt, Bkg. Nr. 60, 2 April 1872. Jfr. nedenfor r.

k. Aalborg Købstads Arbejdsanstalt, Bkg. Nr. 74, 22 April 1872. Jfr. nedenfor p, 2det Sik.

l. Slagelse Købstads Arbejdsanstalt har været benyttet som Tvangsarbejdsanstalt, Bkg. Nr. 23, 7 Febr. 1871, men kan ikke længere benyttes som saadan, Bkg. Nr. 14, 11 Febr. 1873.

m. Arbejdsanstalten i Viborg bliver at anse som Tvangsarbejdsanstalt for Viborg Amt, Bkg. Nr. 81, 12 Juni 1882.

n. Arbejdsanstalten ved Næstved for Præstø Amt, Bkg. Nr. 245, 16 Novbr. 1885.

o. Tvangsarbejdsafdelingen i Frederiksborg Fattigforsørgelses- og Arbejdsanstalt for samtlige Landjurisdiktioner i Frederiksborg Amt, Bkg. Nr. 119, 29 Juni 1888.

Tvangsarbejdsafdelingen i Frederiksborg Fattigforsørgelses- og Arbejdsanstalt paa Hillerød Overdrev for samtlige Købstæder og Landjurisdiktioner i Frederiksborg Amt, Bkg. Nr. 13, 17 Febr. 1896.

p. Tvangsarbejdsafdelingen i Randers Kommunes Fattigforsørgelsesanstalt for Mænd fra Randers, Bkg. Nr. 81, 23 Maj 1890, fra Hobro, Grenaa og Ebeltoft, Bkg. Nr. 26, 27 Febr. 1891, og fra Aalborg Købstad, Bkg. Nr. 240, 18 Oktbr. 1893.

Sidstnævnte Bestemmelse ophæver Bkg. Nr. 240, 18 Oktbr. 1872 betræffende Arbejdsanstalten i Aalborg.

r. Tvangsarbejdsafdelingen af Arbejds-, Tvangsarbejds- og Daareanstalten i Tostrup By for samtlige Jurisdiktioner i Holbæk Amt, Bkg. Nr. 88, 19 Juni 1890, der ophæver Bkg. Nr. 60, 2 April 1872 om en Anstalt i Holbæk Købstad.

s. Jfr. nu nedenfor 11 og 17.

4. Ang. at Hensættelse i Tvangsarbejdsanstalter ikke i Lovgivningen henregnes under Begrebet om »offentligt Arbejde«, J. M. Skr. 10 Maj 1856.

Ang. at disse Anstalter ikke kunne anses som Strafanstalter, se fremdeles Hjemsendelse VII (om Udredelse af Omkostningerne ved løsladtes Hjemsendelse).

5. Fattigvæsenet kan ikke anbringe Fattiglemmer i Tvangsarbejdshuse udenfor den Provins, hvor de ere hjemmehørende, J. M. Skr. 31 Juli 1856.

6. Ang. Fattigbestyrelsens Myndighed til at anvende Tvangsarbejde som Straf og Politimesterens Myndighed i saa Henseende, se Fattigvæsenet III 3 samt foran II 3.

7. Se Delinkventomkostninger 5 d Nr. 4.

8. Ang. Fysici Tilsyn med Arbejdshuse, Instr. Nr. 108, 22 Oktbr. 1877 § 7. Jfr. Sindssygeanstalter 12 (Maribo Tvangsarbejds- og Daareanstalt).

9. At den Tid, hvori en til Tvangsarbejde paa Ladegaarden hensat Person er indlagt paa den derværende Sygestue, maa medregnes i Straffen, J. M. Skr. Nr. 123, 27 Septbr. 1880. Jfr. Fængsel II 3 g.

10. De som Tvangsarbejdsanstalter benyttede kommunale Arbejdsanstalter ere underkastede Tilsyn af Overinspektøren for Fængselsvæsenet, Ind. M. Cirk. Nr. 91, 30 Juni 1887.

11. Ang. Tilvebringelsen af Tvangsarbejdsanstalter for hele Landet, hvilke Personer deri kunne indsættes, og Udredelsen af Omkostningerne ved samme, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 33, 1ste Stykke, jfr. Ind. M. Skr. Nr. 238, 3 Avg. 1892.

Ang. Forberedelse til Gennemførelsen heraf, J. M. Cirk. Nr. 191, 19 Septbr. 1893.

12. Om en Anstalt kan benyttes som Tvangsarbejdsanstalt afgøres af Justitsministeren, under hvem Godkendelse af Planer og Reglementer for en saadan Anstalt henhører, fornævnte § 33, 2det Stykke.

At ogsaa de nu approberede Planer og Regulativer for alt bestaaende Anstalter ikke mindre end Planer og Regulativer for de ny Anstalter, der oprettes i Henhold til det foran under 11 anførte, skulle forelægges Ministeriet til Godkendelse, ovennævnte Cirk. 1893.

13. Hvorledes Udgifterne ved Tvangsarbejdsstraffens Fuldbyrivelse udredes, § 33, 3dje Stykke.

14. Ang. Anvendelsen af Tvangsarbejde som disciplinær Straf

mod Personer, som nyde offentlig Fattighjælp, Fattiglovens § 41 1ste Stykke, ibd.

15. For Tvangsarbejdsanstaltens vedkommende kan Justitsministeren indvillige i, at der i Reglementerne optages Bestemmelser om, at Anstaltens Bestyrelse, efter dertil af Politimesterer i hvert enkelt Tilfælde meddelt Samtykke, for grovere Uordene kan ikende Lemmerne Cellestraf, dog ikke ud over 2 Maaneder at denne Straf efter Omstændighederne kan skærpes ved Forbrydelse af Overarbejdspenge eller Nægtelse af at anvende disse eller ved Udelukkelse fra Arbejde, dette sidste dog ikke ud over 14 Dage, samt at Anlæggelse af Spændetrøje kan bringes til Anvendelse under de i Arrestreglementet B § 12 angivne Betingelser paa Lemmer, hvem Cellestraf er ikendt, 2det Stykke ibd. Jfr Fattigvæsenet III 3. Fængsel II 3.

Om hvilke Straffe der kunne anvendes i disse Anstalter, a Cellestraf maa medregnes i Straffetiden, og at de i Lovens § 41 ommeldte Straffe ikendes af Tvangsarbejdsanstaltens Bestyrelse med Politimesterens Samtykke, J. M. Skr. Nr. 156, 17 April 1893

16. Af Fattiglovens § 56 formenes at fremgaa, at Tvangsarbejde vedblivende ikke henhører under Begrebet »offentligt Arbejde«

17. Ang. at der nu overalt er tilvejebragt Tvangsarbejdsanstalter, hvorfor Udstaaelse af Tvangsarbejde (efter Lovene om Løsgænger og Betleri, venerisk Syge, Fremmedloven og Bølleloven) ikke er afhængig af en fra Justitsministeriet udgaaet Bekendtgørelse om, at bestaaende Anstalter ere godkendte til Udstaaelse af saadan Straf, samt som Følge hvoraf Domme i alle de paagældende Tilfælde kunne lyde paa Tvangsarbejde i Almindelighed uden at nævne nogen særlig Anstalt, J. M. Cirk. Nr. 158 27 Septbr. 1897.

18. Ang. Anvendelse af Tvangsarbejde i Stedet for Fængsel eller Bøder som Straf for Vold mod sagesløs Person, L. Nr. 80 11 Maj 1897 §§ 2, 3.

19. Ang. at tvende fra en Tvangsarbejdsanstalt i en Købstad undvegne Personer, som derefter i en Landjurisdiktion havde gjort sig skyldige i Forbrydelser, herfor vilde være at tiltale ved sidst nævnte Jurisdiktion, samt at Omkostningerne ved Anholdelsen og Transporten tilbage til Tvangsarbejdsanstalten maatte blive Sagen angaaende de under Undvigelsen begaaede Lovovertrædelser uvedkommende, J. M. Skr. Nr. 283, 8 Oktbr. 1896.

20. Ang. at for saa vidt Bortgang uden Tilladelse fra en Arbejds- eller Forsørgelsesanstalt har været forbundet med Løs

gænger, omfatter den almindelige Løsgængeristraf tillige Straffen for den ulovlige Bortgang, Ind. M. Skr. Nr. 24, 10 Febr. 1897.

IV. Ang. en Arbejdsanstalt og et Straffehus for Færøerne, K. Skr. 13 Maj 1815, 25 Jan. 1817.

V. Vestindien. Ved Optagelsen i Tvangs- og Arbejdsanstalter skal det paases, at vedkommende er vaccineret, Adg. 2 Febr. 1877 (Nr. 2 i Till. t. Lovt.) § 4.

Se Afsindige 8 (en saadan, dømt til at holdes i Forvaring). Avktion 3 c og d (over det af de fattige forarbejdede). Fattiganstalter 1 a (som saadan maa en Tvangsanstalt ikke benyttes). Fattiggaarde—Fattighuse. Hjemsendelse VII 1 sidste Stykke (Oplysning om Forsørgelsessted ved Aflevering dertil). Ladegaarden i København. Licitation 1 e (kan Anstaltens Bestyrelse selv afholde). Læger B II 4 d Nr. 8 (Betaling for Undersøgelse af Personer, der skulle indlægges i en Tvangsanstalt). Sindssygeanstalter 12, 2det Stykke (en Tvangs-arbejds- og Daareanstalt anses som saadan med Hensyn til Indlæggelsen af fattige afsindige). Strafarbejde 11 (om Eksekution af nogle Straffe af Tvangsarbejde i Konkurrence med en Straf af Forbedringshusarbejde). Underholdsbidrag (Beslag i Arbejdsfortjeneste).

Tvangsavktion.

Bidrag til Besvarelsen af Spørgsmaalet om, hvilke Avktioner der ere at anse som frivillige og hvilke som Tvangsavktioner, findes under Appel V 2 g. Aviser II 8. Avktion 3—5. Avktionsgebyrer I 22 e, f. Avktionsplakater 4, 5. Strandingstavktioner 17 b.

Tvangsbøder.

1. Bør bestemmes i Forlig, hvis Genstand bestaar i Foretagelsen af en Handling, Fr. 10 Juli 1795 § 44, 7 Decbr. 1798 § 30 (f. Vest.).

2. Ang. Anvendelsen deraf til Fremtvingelse af Dømmes Opfyldelse, Fr. 6 April 1842.

3. Ang. forskellige Avtoriteters Myndighed til Paalæggelse deraf, se: Amtmænd VII. Biskop I 16 F e og Degne 2 (ang. Biskoppernes Myndighed). Færgevæsen I 5 (Postbestyrelsen). Magistrat I (Kbhvn.s) 25. Overpræsidenten 11 b og c og Skifteforvaltere II 16 (ang. Overpræsidentens Myndighed). Jfr. Amtsforvalter I A 20.

Om Anvendelse deraf i forskellige Tilfælde, se fremdeles: Amsraad A 4 n og C 79 r. Avktionsgebyrer I 5. Bestillinger A 4. Byraad A 3 k. Cirkulærbreve 1. Erklæ-

ringer 5. Inkassator I 9. Kæmner B 3 e og g. Lagting 2. Medicinalindberetninger 2. Mesterstykke 3. Ombud 3, 18. Regnskab I 6. Separation 7 e. Skoleforstandere 2 b. Skolemulkter. Skoler II A 11, B 2. Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd II a. Værgemaalregsnskaber 4.

4. Det er Domhaverens — ikke Fattigvæsenets — Sag at foranstalte de i Domme, hvorved Tvangsbøder ere tillagte Fattigvæsenet, bestemte Tvangsmidler bragte i Anvendelse, og der tilkommer Fogeden Gebyr som i andre private Sager, K. Prom. 10 Decbr. 1808, Skr. 13 Juli 1815, 21 Jan. 1817, 7 Juli 1818, Cirk. 13 Juni 1837 i Slutn.

5. Eksekutionskraften af Domme, hvorved saadanne ere ikendte, ere ikke undergivne Forældelse, K. Skr. 16 Novbr. 1816.

6. Til Fremtvingelse af Forpligtelser mod det offentlige, paa dem er Bestemmelsen i Fr. 6 April 1842 § 2 om, at paaløbne, men endnu ikke inddrevne Tvangsbøder bortfalde ved Forpligtelsens Opfyldelse, ikke anvendelig, K. Skr. 6 April 1847 (ang. administrativt dikterede Bøder).

7. Ang. Inddrivelse og Nedsættelse af de en Embedsmand paalagte Dagmulkter, ibd.

8. Ang. hvor vidt Bøder efter Skovfr. 27 Septbr. 1805 § 14 skulle anses som saadanne eller som Strafbøder, og Betydningen heraf med Hensyn til Eftergivelse m. m., J. M. Skr. 3 Oktbr. 1850.

9. Ang. deres Inddrivelse og Afsoning:

a. Ang. Bøder, paalagte til Fremtvingelse af Forpligtelser mod det offentlige.

1) Naar de ere paalagte ved Dom eller Øvrighedsresolution, skulle de afsones og ikke inddrives, L. 16 Febr. 1866 § 3 (S. 197), der giver nærmere Regler for Afsoningen. Jfr. tidligere Fr. 16 Novbr. 1836 § 6.

2) Derimod ere de ikke Genstand for Afsoning, naar de ere paadragne ifølge Forlig, J. M. Skr. Nr. 263, 4 Oktbr. 1872, eller Kontrakt, J. M. Skr. 7 Marts 1862 (D. T. f. 1863 S. 420).

3) Bøder, dikterede en Læge af Amtmanden til Fremtvingelse af befalede Indberetninger, skulle afsones efter L. 16 Febr. 1866 § 3, J. M. Skr. Nr. 205, 16 Juli 1873.

4) Afsoning af paaløbne, ikke betalte Bøder bortfalder efter L. 16 Febr. 1866 § 3 ved Foretagelsen af den Handling, der skulde fremtvinges, J. M. Skr. Nr. 64, 24 Marts 1875 (ang. et Barns Vaccination). Jfr. nedenfor b in fine.

5) At Afsoningsbestemmelsen i fornævnte § 3 i hvert Fald er analogisk anvendelig paa Tvangsbøder, fastsatte til et bestemt Beløb (ikke fortløbende), J. M. Skr. Nr. 27, 17 Febr. 1880.

b. Bøder paalagte til Fremtvingelse af Forpligtelser mod private ere ikke Genstand for Afsoning, hvorimod de kunne søges inddrevne ved Eksekution, og Gældsføngsel i Mangel af Betaling anvendes for samme, Fr. 16 Novbr. 1836 § 6 i Slutn. — fr. K. Skr. 27 Febr. 1819, 31 Juli 1823, 24 Avg. 1830 ad 6 — mh. med Fr. 6 April 1842 og L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 162, fr. § 169. Se Faldsmaal 1 d.

Om Anvendelsen af Gældsføngsel herfor, se nærmere under Fældsarrest.

Tvangsbøder til Fremtvingelse af Forpligtelser mod private naa i Henhold til Fr. 6 April 1842 § 2 i Slutn. borfalde, naar den paagældende Handling foretages inden Realisationen af det for Mulkterne udlagte Gods, J. M. Skr. Nr. 133, 9 Oktbr. 1880. Jfr. foran a Nr. 4.

c. De i Fr. 6 April 1842 § 8, jfr. §§ 10 og 11, ommeldte Bøder ere Strafbøder og maa som saadanne nu afsones efter L. 6 Febr. 1866 § 1.

10. Kan paalægges:

a. Selvskiftende Arvinger til Fremtvingelse af de i L. Nr. 56, 30 Novbr. 1874 § 4 ommeldte Oplysninger, se l. c.

b. Sparekassers Bestyrelser og Revisorer af Indenrigsministeren, L. Nr. 64, 28 Maj 1880 § 12.

c. Apotekere til Fremtvingelse af Indberetninger om Apotekets Bruttoindtægt, L. Nr. 100, 10 April 1895 § 6, jfr. L. Nr. 48, 3 April 1894 § 3.

d. Efter L. om Telegrafer og Telefoner Nr. 84, 11 Maj 1897 § 7.

e. Se videre Amtmænd VII. Haandværks- og Industritælling. Sysselmænd II 26.

11. Bøder paalagte en Præst af Provsten til Fremtvingelse af Indberetningers eller Erklæringers Afgivelse skulle i Mangel af Betaling afsones, K. og U. M. Skr. 2 April 1884 (G. R.).

12. Derved kan Afgivelse af Oplysninger til statistiske Tabeller vedrørende Islands Næringsveje fremtvinges, L. 8 Novbr. 1895 § 8 (Nr. 34 i Till. t. Lovt.).

13. Tvangsbøder efter Udstykningsl.s Bestemmelser om Hovedværcellers Bebyggelse og Pligthuses Udlæggelse, Bebyggelse og Bevaring tilfalde Statskassen, L. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 30.

Se Bøder. Skolelærere II 15.

Tvangspas.

1. Ved Udvisning af ikke her forsørgelsesberettigede Udlændinge, derom handler L. Nr. 52, 15 Maj 1875 §§ 15, 22.

2. Med Hensyn til tyske Undersaatters Hjemsendelse, derved mærkes Bkg. Nr. 142, 24 Septbr. 1881 2 A i Slutn.

3. Med Hensyn til Benyttelsen af saadant Pas ved Udvisning af Udlændinge mærkes Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 57 i Slutn.

4. Ang. fattiges, Haandværkssvendes og arbejdssøgendes Hjemskrivning dermed, se under Hjemsendelse I 3 og V 1.

Tvigæld's Erlæggelse efter D. L. 6—15—1 og 6—17—39, jfr. Fr. 6 Decbr. 1743 § 20, afskaffes, Fr. 20 Febr. 1789 § 8.

Tyende.

1. Ere villige Vidner i Husbondens Sager, D. L. 1—13—16, jfr. Fr. 14 Maj 1845 § 17.

2. Tjenestekarl maa ikke være Værge for umyndige, D. L. 3—17—13.

3. Værtshusholdere i Kbhvn. maa ikke give deres Tjenestepiger Forskud paa Lønnen, Pl. 27 Novbr. 1775 § 4.

4. Der gaa i Husbondens Ærinde og føre Varene aabenlyst, anses ikke som Medhjælpere i Tilfælde af Toldsvig, Fr. 1 Febr. 1797 § 112.

Den Omstændighed, at Husbonden har befalet et Tyende at bære et lovstridigt Liberi, fritager ikke Tyendet for Straf herfor, Pl. 31 Juli 1812 § 6, 24 Novbr. 1835 § 6. Jfr. derimod tidligere Pl. 28 Avg. 1790 § 4, 27 Novbr. 1801 § 2.

Ang. hvor vidt Tyende, der har gaaet til Haande ved ulovlig Brændevinsbrænden, skal straffes; at dette i Reglen ikke bør ske, naar de kun have udført saadan Tjeneste, hvorfor de efter Forholdets Natur ikke kunde undslaa sig, Fr. 14 Maj 1845 § 7.

Brændevinsbrænderes og Roesukkerfabrikanters samt Ølbryggers Folk straffes for bevist Delagtighed i Besvigelse af Brændevinsbrændingsafgiften og Afgiften af Roesukkerfabrikationen samt Ølskatten, L. 7 Febr. 1851 § 30, Nr. 52, 3 Maj 1873 § 41, Nr. 50, 1 April 1891 § 18.

5. Ang. deres onera, se Formue og Lejlighed III 4 d. Høstdag (til Præsten) I 2 d og II 2. Kirker 1 e (Stolestadepenge). Ombud 24.

6. Ere ikke forpligtede til at benytte Ekstrapost, Fr. 27 Jan. 1804 § 7 Nr. 8.

7. Betale kun halve Gebyrer i samme Tilfælde som Daglejere, se Dagleje 1.

8. Ingen maa i Kystpolitidistrikterne huse anden Mands Tje-

æstetyende, førend det er lovlig skilt fra Husbonden, og selv da naa det udenfor de lovbestemte Skiftetider anmeldes for Distriktskommisæreren, om end Tyendet kan anses at høre hjemme

Distriktet, Pl. om Kystpolitiet 1 Juni 1817 § 4, jfr. Fr. 24 Juli 1822 § 9. De ældre lignende almindelige Forbud i Pl. 3 Decbr. 1755 § 13 og Fr. 25 Marts 1791 § 11 ere hævede ved Tyendetoovens § 77.

9. Naar Tyendeforholdet er opløst før Tiden, og Tyendet har aget Ophold andet Steds, maa dets Sogneforhold ikke bedømmes efter det ældre, men efter det nuværende Opholdssted, K. Skr. 2 April 1825, 24 Decbr. 1832 ad 1.

Se fremdeles om Tyendes Menigheds- og Sogneforhold Præster II 21 og Sogn 4.

10. Tyendeforholdet er ordnet ved L. 10 Maj 1854, ved hvis § 77 en Mængde ældre Bestemmelser ophæves.

For Færøerne gælder den dermed næsten ligelydende L. 16 Febr. 1856.

Om Tyendeforholdet paa Island, Fr. 26 Jan. 1866. Jfr. Adg. Juni 1746, Fr. 13 Juni 1787 II § 4. — Ang. Forpligtelsen til at tage fast Tjeneste der, Fr. 26 Maj 1863.

Om Tyendevæsenet i Vestindien, Adg. 18 Avg. 1853 (i Till. t. Lovsaml. f. 1854).

11. For at forlokke et Tyende af dets Tjeneste var Straf bestemt i D. L. 6—22—4, der gentoges i Pl. 3 Decbr. 1755 § 12, jfr. ogsaa Pl. 27 Novbr. 1775 § 4. Pl. 1755 og hele D. L. 6—22 ere imidlertid hævede, L. 10 Maj 1854 § 77, 10 Febr. 1866 § 308, og denne Forseelse er nu kun strafbar, naar den begaas af en æstemand, L. 1854 § 4, 16 Febr. 1856 § 4 (f. Færø.).

Paa Island straffes den, der med Vidende og Vilje fæster en anden Mands Tyende, med Bøder, Fr. 26 Jan. 1866 § 5.

12. Den dem ved L. 1854 § 49, jfr. Fr. 25 Marts 1791 § 16, og K. M. Skr. 13 Jan. 1859, tillagte Udpantningsret hos Husbonden for resterende Løn og Kostpenge er ophævet, jfr. L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1. Jfr. for Færøerne L. 16 Febr. 1856 § 49, jfr. L. Nr. 40, 30 Marts 1894 § 1, og for Island, Fr. 26 Jan. 1866 § 32, jfr. L. 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 i Till. t. Lovt.) § 1.

13. Ang. Anmeldelserne efter Tyendetovens § 60 om Tyenders Tilgang og Afgang:

a. Skulle paa Landet fremtidig gøres for Sognefogeden i Tilgang og Afgang for Sognepræsten, L. Nr. 52, 15 Maj 1875 § 10, jfr. § 15, og Skudsmaalsbøger II. Jfr. K. og U. M. Skr. Nr. 134, 29 Juni 1875.

b. Om Sognefogedernes Protokol for disse Anmeldelser, se under Sognefoged.

c. Ang. at der ikke herved er sket nogen Forandring i den tidligere Regel om, at en saadan Anmeldelse kun skal ske, naar Tyendet flytter til et andet Pastorat, og at Anmeldelse altsaa ikke skal ske ved Flytning til en anden Sognefogedkreds i samme Pastorat, J. M. Skr. Nr. 283, 29 Decbr. 1875.

d. Ang. den Maade, hvorpaa Kontrollen med Anmeldelse af Tilgangen bør føres, K. Skr. 6 Avg. 1833 ad b og c.

e. Skal i Løgstør ligesom i Købstæderne afgives for Politimesteren, J. M. Skr. 18 Oktbr. 1854. Jfr. Tyendesager 2.

f. Forpligtelsen for Tyendet i Købstæderne til efter D. L. 3—19—8 og 10 samt Fr. 24 Juli 1822 § 7 at anmelde Af- og Tilgang for Sognepræsten er bortfalden ved Tyendelovens § 60, J. M. Skr. 20 Decbr. 1854. Jfr. fremdeles ang. Købstadpræster-nes nuværende Stilling til Tyendet i saa Henseende J. M. Skr. 24 Oktbr. 1860.

g. Politiassistenterne i Kbhvn. skulle paase, at enhver Tyendeforandring behørig anmeldes paa Politistationerne, Instr. 7 Juni 1869 § 49. Jfr. Pl. 4 Marts 1817.

14. Ang. Forstaaelsen af Tyendelovens § 15 Nr. 6 (om Husbondens Ret til at nægte at modtage et Tyende paa Grund af Sygdom), J. M. Skr. 19 Jan. 1857.

15. Ang. Tjenestetyenders Sygdom.

a. Ifølge Tyendelovens § 33 skal Husbonden saa vel betale et sygt Tyende den betingede Løn samt ogsaa yde det Kost og Logis, J. M. Skr. 20 Oktbr. 1855.

1) For at Forpligtelsen i saa Henseende skal ophøre til førstkommende Fardag, hvortil lovlig Opsigelse kan gives, maa saadan Opsigelse virkelig ogsaa have fundet Sted, Ind. M. Skr. 11 Septbr. 1855 Noten (G. R.).

2) Naar Tyendet indlægges paa et Sygehus, skal Husbonden bære en forholdsmæssig Del af Forplejningsomkostningerne, ibd. Jfr. ogsaa tidligere K. Skr. 4 April 1829 og nedenfor 17 f.

3) Ang. Anvendelsen af den ældre, nu ophævede Regel i Pl. 14 Decbr. 1810 § 18 om Husbondens Forpligtelse mod et sygt Tyende mærkes foruden de sidstnævnte 2 Skrivelser:

K. Skr. 28 Febr. 1815 om, at Frugtsommelighed og Barselfærd ikke kan henregnes til den Slags Sygdomme, under hvilke Husbonden skal forsørge Tyendet.

K. Skr. 19 Avg. 1837 ang. smitsom Sygdom.

K. Skr. 26 Maj 1842 ang. Sindssygdom.

b. Ang. det Ansvar, som Husbonden ved Tilsidesættelse af Tyendelovens § 36 (om Flytning af Tyende, angrebet af smitsom Sygdom) paadrager sig lige overfor Fattigvæsenet i den Kommune, hvortil den syge er bleven flyttet, samt hvorledes Fattigvæsenet bør forholde sig ved Sags Anlæg, Ind. M. Skr. Nr. 16, 18 Jan. 1886.

Ang. at Tyendelovens § 36 (om Flytning af Tyende, angrebet af smitsom Sygdom) ikke blot er given til Tyendets Beskyttelse, men ogsaa tilsigter at sikre mod Smittes Udbredelse, J. M. Skr. 22 Jan. 1885 (i Møller den civile Medicinallov. V B.).

c. Ang. Anvendelse paa Lærlinge af Tyendelovens §§ 31, 32, 35 og 36, L. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 11, og paa Island a Tyendel. 26 Jan. 1866 §§ 21, 22, 25, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 11.

d. Paadrager Tyendet sig en Sygdom ved eget utilbørligt Forhold, ere Omkostningerne ved dets Helbredelse Husbonden uvedkommende, samt om Husbondens Forpligtelse i andre Tilfælde af Tyendets Sygdom saa vel mod dette selv som i Forhold til Fattigvæsenet, L. om det offentlige Fattigvæsen, Nr. 67, 9 April 1891 § 14. — Ang. hvorledes Husbonden skal forholde sig, naar han vil gøre Krav paa Erstatning af Fattigvæsenet for de Udgifter, han ikke selv skal afholde, ibd. sidste Stykke. For Færøerne, L. Nr. 97, 10 April 1895 § 30.

Jfr. tidligere Pl. 14 Decbr. 1810 §§ 15, 16, K. Skr. 3 Marts 1838, Ind. M. Skr. 8 Septbr. 1852, 11 Septbr. 1855 Noten (G. R.), 8 Febr. 1856 ad 2, Nr. 48, 23 Marts 1876.

e. Naar Tyendeforholdet hæves efter Overenskomst i Utide paa Grund af Sygdom, frigøres Husbonden ikke derved i Forhold til Fattigvæsenet, som Tyendet maatte falde til Byrde, fra sine lovbestemte Forpligtelser (se Tyendelovens §§ 31—33) mod Tyendet, L. 1854 § 34.

Selv om Tyendeforholdet er indgaaet paa længere Tid end sædvanligt, kan dog intet Krav gøres gældende paa Husbonden ud over den første almindelige Fardag, som indtræffer 3 Maaned, efter at Forholdet faktisk er opløst, J. M. Skr. 20 Oktbr. 1855.

Tyendet kan ikke retsgyldig, til Skade for Kommunen, frafalde Krav paa Kost og Logis, men derimod paa Løn, ibd.

f. Der kan ikke paalægges den Husbond, som indforskriver udenlandske Tjenestefolk, nogen ud over den almindelige gaaende Forpligtelse i saa Henseende, Ind. M. Skr. 8 Febr. 1856 ad 4.

g. Ang. Udredelsen af Omkostningerne ved en Tjenestepiges

Anbringelse for Skarlagensfeber paa et Sygehus i et Tilfælde hvor hun forinden Indlæggelsen havde taget midlertidigt Ophold udenfor Tjenestekommunen, J. M. Skr. 27 Septbr. 1895 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.).

16. De tidligere i Pl. 29 Decbr. 1829, Fr. 24 Jan. 1844 § 13 jfr. Ind. M. Skr. 11 Marts 1854, indeholdte Bestemmelser om Tjenestekommunens Forpligtelser med Hensyn til syge Tyender hvorefter den uden Krav paa Forsørgelseskommunen skulde bære Udgifterne til deres Kur, Pleje og Begravelse, saa længe Tyendeforholdet bestod, og i det mindste i 6 Uger i det løbende Aar hvis Tyendeforholdet ophørte tidligere, for saa vidt ikke Tyende selv eller dets Herskab kunde og burde udrede dem, ere bortfaldne ved fornævnte Fattigl. Nr. 67, 1891, hvis § 67 ophæver Pl. 1829 og Fr. 1844.

Fortolkningsbidrag til de nævnte ældre Bestemmelser fandtes K. Skr. 8 Juni 1830, 12 April 1842, 27 Novbr. 1845, 8 Septbr. 1846, J. M. Skr. 12 Oktbr. 1848, Ind. M. Skr. 22 Oktbr. 1849 alle ang. Tyende, der kommer i Barselseng, K. Skr. 15 Juni 1833 6 Maj 1847, ang. Sindssygdom, K. Skr. 24 Decbr. 1832 ad 4 Ind. M. Skr. 3 Septbr. 1846 (G. R.), 21 Avg. 1849, 30 Avg. 1850 (G. R.), 8 Juli 1854, 26 Novbr. 1855 (G. R.), alle ang. Tyendeforholdets Ophævelse efter Overenskomst efter Sygdommens Begyndelse, K. Skr. 24 Decbr. 1832 ad 4, J. M. Skr. 26 Maj 1848 (G. R.), ang. Ophævelse før Sygdommen, K. Skr. 9 Jan. 1841 5 April 1842, 6 Maj 1847, Ind. M. Skr. 8 Febr. 1850, 2 Juli 1850 (G. R.), alle ang. Sygdom ved Tjenestens Tiltrædelse, Ind. M. Skr. 5 Decbr. 1850 (G. R.), ang. Hospitalsudgifter, Ind. M. Skr. 22 Jan. 1851 (D. T. f. 1852 S. 301) ang. Eftergivelse af Husbondens Krav paa Kommunen, Ind. M. Skr. 3 Decbr. 1851 ang. Tyende under 18 Aar, Ind. M. Skr. 26 Maj 1854 (G. R.) ang. Tyende som med lovlig Grund er nægtet Modtagelse i Tjenesten, Ind. M. Skr. 17 Oktbr. 1854 (G. R.) ang. Beregning af Tiden, Ind. M. Skr. 7 Avg. 1855 (G. R.) ang. Omkostninger i Sygdomstiden til Livets Ophold, Ind. M. Skr. 14 Jan. 1863 ang. Opholdet i Kommunen Ind. M. Skr. Nr. 34, 29 Febr. 1876 ang. at en Møllersvend ikke i her omhandlede Henseende er Tyende, Ind. M. Skr. Nr. 129. 9 Juni 1884 ang. undladt Bortvisning af Tyendet, som kunde have fundet Sted, Ind. M. Skr. Nr. 16, 18 Jan. 1886 ang. det Tilfælde, at Tjenestekommunens Fattigbestyrelse har gjort sig skyldig i lovstridigt Forhold.

17. Ved Beregningen af den Tid, i hvilken Tjenestetyende ved fortsat Ophold erhverver Forsørgelsesret i en Kommune, skal

naar Tyendeforholdet er stiftet fra en Skiftetid til en anden og Tyendet overgaaet fra en Tjeneste til en anden, den Omstændighed, at Tjenesten forlades højst otte Dage forinden den bestemte Skiftetid eller tiltrædes højst otte Dage efter samme, ikke komme i Betragtning, hvorimod Opholdet regnes fra den ene Skiftetid til den anden, oftnævnte Fattigl. Nr. 67, 1891 § 16. Se tidligere Fr. 24 Jan. 1844 § 7, jfr. K. Skr. 24 Decbr. 1832 ad 4, 18 April 1843, Ind. M. Skr. 9 Maj 1854, 13 Juli s. A., 9 April 1863, 7 April 1865.

18. Som Tyende kunne de højere tjenende, hvortil Huslærere, Forvaltere, Forstbetjente og Gartnere regnes, ikke henføres, K. Prom. 20 Juli 1793, Skr. 13 Juni 1820, 20 Marts 1821, 16 Septbr. 1823, 14 Jan. 1834. Ang. hvem der skulle henregnes til det egentlige Tyende, fortjene ogsaa Rtk. Cirk. 17 og 20 Septbr. 1791 (to) at nævnes. Se ogsaa Haandværkssvende I 21.

Bestemmelserne om Tyendeforholdet ere anvendelige paa de Folk, der ere i Tjeneste ved Færgemandslavet i Helsingør, Lavsart. 10 Maj 1836 § 13.

Ved Reglementerne om Overholdelse af Orden under Bygning af de forskellige Jernbaner har det været bestemt, at Jernbanearbejdere, der egenraadigen forlade Arbejdet, straffes med Bøder i Analogi med Bestemmelserne i den almindelige Tyendelovgivning om dem, som i urette Tid forlade deres Tjeneste, jfr. f. Eks. Reglm. 8 Avg. 1853 § 11, 26 Maj 1860 § 5, 7 Maj 1862 § 5, 8 Marts 1869 § 5, Nr. 120, 31 Juli 1871 § 5, Nr. 102, 2 Avg. 1872 § 5, Nr. 75, 26 Maj 1873 § 5. Jfr. Reglm. 29 Maj 1845 § 13 (i Reskriptsaml.).

Ang. hvor vidt Tyendelovgivningen kan anvendes udenfor det egentlige Tyendeforhold, se fremdeles: Dagleje 2. Haandværkssvende I 12. Handelsbetjente 1. Lærlinge 2. Tyendesager 5 og 6.

19. Fremmede, ikke her forsørgelsesberettigede.

Ang. hvor vidt de maa tage Ophold her i Landet, og hvorledes derved forholdes, samt om deres eventuelle Udvisning eller Udsendelse, L. Nr. 52, 15 Maj 1875 §§ 3, 4, 11 ff, jfr. 1, 2. Med Hensyn til saadanne Personer, der før 1ste Juli 1875 opholdt sig her, mærkes Bestemmelsen i § 4.

Bestemmelserne i nævnte Lov §§ 5—9 finde ikke Anvendelse, saa længe vedkommende har fast Tjeneste som Tyende eller kun forlader en saadan Tjeneste for straks at tiltræde en anden; saa længe dette er Tilfældet, tjener Opholdsbogen som Skuds-

maalsbog, og blive da de for Tyendeforholdet gældende Bestemmelser at iagttage, § 10 ibd.

20. Udenlandske, der melde Tilgang, og hvis Opholdsbøger senest findes forsynede med Afgangspaategning til Udlandet skulle henvises til enten at søge udstedt ny Opholdsbog, eller for saa vidt de ikke virkelig have været i Udlandet, paalægges at søge Afgangspaategningen berigtiget, og maa Tilgangs anmeldelsen ikke modtages, før saadant er sket; J. M. Cirk. Nr. 159 3 Septbr. 1890.

21. Eks. paa, at der ved en Sundhedsvedtægt er tillagt Sundhedskommissionen Tilsyn med, at Drengene og unge Piger i Tjeneste ikke overanstreges, Bkg. Nr. 164, 30 Decbr. 1880 § 31 (Næstved).

Eks. paa, at der ved Sundhedsvedtægt er givet Regler om Beskaffenheden af Sove- og Opholdssteder for dem, og paa Forbud mod Sengesteder over hinanden, Bkg. Nr. 258, 16 Novbr. 1892 § 9 i Slutn.

22. I Vedtægterne for de anerkendte Sygekasser kan bestemmes, at Tyende uden Husstand først nyder Pengehjælp af Kassen fra det Tidspunkt, da Husbondens Forpligtelse til at yde Løn ophører, L. Nr. 85, 12 April 1892 § 20 Nr. 3.

23. Den under Stiftelser II 43 ommeldte Stiftelse paa Jægerspris er bestemt til Opdragelse af dygtige Tjenestepiger.

24. Legater m. m. til bedste for dem:

a. Brødrene Thomsens, til Kassen for gamle tro Tjenestepiger i Kbhvn., K. Skr. 7 Novbr. 1818 Nr. 15.

b. H. S. Ledertugs, til 2 Tjenestepiger i Kbhvn., Konf. 26 Marts 1825.

c. Justitsr. Bruuns, i Kbhvn., Konf. 1 Juni 1830 § 2.

d. Etatsr. Bergs, for gamle Tjenestepiger i Helsingør, Konf. 25 Oktbr. 1838. — Ang. dette Legats Bortgivelse, K. Skr. 7 Maj 1839

e. Etatsr. Koefods, for Tjenestepiger, K. Skr. 28 Novbr. 1839 X.

f. Det Benzon-Gersdorffske, til Præmiepensioner for Tyende i Odense, Konf. 10 Novbr. 1841 X.

g. Kbmd. N. C. Didriksens, for tro Tjenestefolk i Tisted K. Skr. 12 Maj 1846.

h. Etatsr. J. H. Schous, for aldrende Tjenestefolk, Konf. 1 Juli 1840.

i. Gamle Tyende understøttes af den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, Fund. 12 April 1832 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1865).

k. Stiftamt., Kmhr., Baron Holstens Jubilæums-Legat for Tjenestetyende i Lolland-Falsters Stift, Stadf. Nr. 55, 13 Marts 1875.

l. Legat for gamle Tjenestefolk paa Svanholm Gods, Stadf. Nr. 78, 27 Marts 1877.

m. Maren Elisabeth Mortensens, for Tjenestepiger fødte i Herlufsholms Sogn, Stadf. Nr. 137, 27 Juni 1877.

n. Kbmd. V. Viims og Hustrus, for trængende i Holstebro og Hjerm-Ginding Herreder, som i en længere Aarrække have været Tjenestetyende, Stadf. Nr. 120, 12 Juli 1878.

o. A. F. Lundsgaards og Hustrus Sølvbryllupslegat for Tyende i Sallingland og Skive, Stadf. Nr. 175, 31 Oktbr. 1879.

p. F. Bangs fra Tersløse, for en Pige af den tjenende Klasse Horsens, Stadf. Nr. 177, 31 Oktbr. 1881.

r. Stiftamtmand Nielsens Jubilæumslegat for Ribe Amt, Stadf. Nr. 156, 9 Septbr. 1882.

s. Gmd. Mathias Pedersens, for Tjenestefolk i Øster Snede Sogns nordre Fogderi, Stadf. Nr. 177, 3 Oktbr. 1882.

t. Ib Ibsen Jacobsens, til ældre og værdige Tjenestetyende Aal Sogn, Stadf. Nr. 91, 16 April 1884.

u. Moritz G. Melchiors og Hustrus, til Belønnings- og Forsørgelsesforeningen for Tyender i København og Frederiksberg, Stadf. Nr. 204, 30 Decbr. 1885.

v. Gedes, til Præmier for Tyende, derunder Husbestyrerender og Lærerinder i Nysted, Stadf. Nr. 92, 21 Maj 1887 I C.

x. Det Rosenkrantzske, for tjenende i denne Slægt, Konf. 16 April 1866.

y. Frederik Madsens, for ubemidlede Tjenestekarle i Svalleup Sogn, Stadf. Nr. 231, 18 Avg. 1891.

z. Kronprins Frederiks Legat af 23 Juni 1891 for trængende Tjenestetyender paa Bornholm, Stadf. Nr. 331, 16 Novbr. 1891 bestyres af Præmieforeningen for Bornholms Tjenestetyender).

æ. Mægler Davids og Hustrus samt Børns til Fordel for Københavns Tjenestepigehjem, Stadf. Nr. 319, 20 Septbr. 1892.

ø. Legat til Minde om Kong Christian den Niendes og Droning Louises Guldbryllupsjubilæum for Tjenestefolk i Hellum-Hindted Herreders Jurisdiktion, Stadf. Nr. 117, 29 Marts 1893.

aa. Etatsr. H. P. Larsens og Hustrus, bl. a. til Kronprinsesse Louises praktiske Tjenestepigeskole, Stadf. Nr. 162, 21 April 1893.

bb. Frk. Dorothea Davids, til Fordel for højere Tyender, Stadf. Nr. 181, 16 Maj 1893.

cc. Ane Andersdatters Minde, til Belønning for Tjeneste-

tyende i Haderup Sogn, ev. Borbjerg Sogn, Stadf. Nr. 360, 19 Oktbr. 1893.

dd. Mads Aleksander Madsens Mindelegat, bl. a. til Præmier for Tjenestetyende i Skamby Sogn, Stadf. Nr. 367, 21 Oktbr 1893 § 6.

ee. Laurits Pedersens og Hustru Ane Martinussens, for Tjenestefolk i Sindbjerg Sogn, Stadf. Nr. 164, 13 Juni 1896.

ff. Peder Olesens og Hustru Kirsten Poulsdatters Mindelegat til Præmier for Tjenestefolk i Aal Sogn, Stadf. Nr. 286, 31 Decbr 1897.

gg. Poul Pedersens og Hustru Kirsten Marie Christensens Mindelegat til Præmier for Tjenestefolk i Aal Sogn, Stadf. Nr 287, 31 Decbr. 1897.

hh. Niels Aarestrup og Hustru Petrine Aarestrups, Stadf Nr. 52, 3 Febr. 1898 § 2 c.

ii. Se Legater II B I 63 (Enkefru Laura Jacobsens), 104 (Petresch's), C 15 (Kancellir. Andersens), 33 (det Bjelkeske). Jfr Sparekasser 16 a.

25. Ang. Beslag paa deres Løn til Dækning af Underholdsbidrag, se under Underholdsbidrag.

26. Island. Hvor vidt ukonfirmerede Personer over 18 Aar kunne fæste sig bort, og at dertil kræves Præstens Tilladelse L. 12 Maj 1882 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) § 7.

Ang. en dem paalagt Afgift til Understøttelseskassen, og hvem der henhører under Tjenestetyende, L. 11 Juli 1890 (Nr. 31 Till. t. Lovt.) § 2, jfr. § 3, jfr. L. 18 Decbr. 1897 (Nr. 33 ibd.)

27. Vestindien. Tyendevæsenet er ordnet ved Adg. 24 Oktbr 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.). — Adg. 18 Avg. 1853 er hævet § 21 ibd.

Se Afsoning I 5 g (af Bøden i en Sag i Anledning af, at et umyndigt Tyende har forladt Tjenesten i Utide). Efterlysning 6 a. Embeder 3 c (Domestikker maa ikke befordres dertil). Fæstepenge 2. Fæstevirksomhed. Haandværkslærlinge. Husbond—Husfader. Hustugt 2. Husvilde A 1 b Kreaturer 10 (ang. Aftagelse af døde Kreaturers Hud). Lærlinge. Løstgæst 3 e. Militære 8 c. Ombud 24 (Fritagelse herfor). Opholdsbøger. Skiftetid. Skoler II A 6 Nr. 1 (særlig Skolegangsorden for tjenende Børn). Skudsmaa—Skudsmaalsbøger. Smitsom og epidemisk Sygdom III 4. Tjenende—Tjenestefolk. Tyendeforligsmæglere Tyendekontrakter. Tyendesager. Værnepligtige 9 og 16.

Tyendeforligsmæglere.

1. Om deres Beskikkelse, Forretninger og Betaling handler Tyendel. 10 Maj 1854 §§ 65—76. Jfr. ang. Iværksættelsen af de første Valg J. M. Cirk. af s. D.

2. Ere ikke pligtige at foretage Forligsmægling paa Klagerens Bopæl, J. M. Skr. 2 Maj 1856.

3. For dem og efter Reglerne for Tyendesager skal Forlig prøves i alle Sager angaaende Aftægt, naar Parterne bo i samme Sogneforstanderskabsdistrikt, L. 4 Marts 1857 (S. 35) § 8.

4. Til deres Protokoller og til alle Indkaldelser til dem bruges ustempet Papir saa vel som ogsaa til Dels til Udfærdigelser af dem, L. 19 Febr. 1861 § 74 o.

5. Dertil kan en Prokurator ikke vælges, J. M. Skr. 27 Novbr. 1869 (D. T. f. 1870 S. 170).

6. Skulle ikke vælges i de med Købstæder i Henseende til Fattigvæsenet forbundne Landdistrikter, J. M. Skr. Nr. 285, 31 Decbr. 1875.

Se Tyendesager 2.

Tyendekontrakter saa vel som Kontrakter, hvorved nogen paa-tager sig Arbejder, som ere lige med dem, der forrettes af Ty-ende, uden at indgaa i et egentligt Tyendeforhold, ere stempelfri, L. 19 Febr. 1861 § 46.

Tyendesager.

1. Ang. deres Paatale og Behandling ved Politiretten, L. 10 Maj 1854 §§ 64, 74. Jfr. Fr. 25 Marts 1791 §§ 20 ff.

2. Ang. den særegne Forligsmægling deri paa Landet, naar Husbond og Tyende opholde sig i samme Sogneforstanderskabs-distrikt, L. 10 Maj 1854 §§ 65—76. Se Tyendeforligsmæg-lere.

De særegne Regler herom finde ikke Anvendelse paa de til en Købstad hørende Landdistrikter, som ikke have eget Sogneforstanderskab, J. M. Skr. 11 Avg. 1854, jfr. Skr. Nr. 285, 31 Decbr. 1875.

Ikke heller i Løgstør, J. M. Skr. 18 Oktbr. 1854, eller i Fre-deriksværk, J. M. Skr. 7 Marts 1856.

3. Ang. Retsgebyrerne og Gebyr for Beskrivelser deri og i Sager angaaende Hoveri og Husmænds Pligtarbejde, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 32, der for saa vidt fremdeles er gældende, Pl. 1 Maj 1822 § 4 i Slutn., J. M. Skr. 21 Maj 1856.

a. Ang. Gebyrberegningen, naar flere hoverigørende Bønder indkaldes ved samme Klage, K. Skr. 30 Septbr. 1819, 10 Jan. 1829.

b. Gebyret kan fordres ved Indkaldelsens Udstedelse og betales ikke tilbage, dersom Sagen ikke kommer for Retten, K. Skr. 5 Septbr. 1829.

c. Dette er anvendeligt ogsaa paa de i Købstæderne forekommende Sager, og der tilkommer ikke Retsskriveren nogen Andel i det almindelige Gebyr af 30 Sk., K. Skr. 2 Febr. 1832 ad 1.

d. Ligeledes paa Sager, som Tyendet anlægger mod Husbonden paa Grund af Injurier, K. Skr. 14 Juli 1835.

Som saadanne skulle Sager, anlagte af Tyende mod Husbonden angaaende saa vel Løn som Straf og Erstatning for verbale og reelle Injurier, sportuleres, Skattedir. Skr. Nr. 175, 9 Maj 1893.

e. For Udskrifter under Sagens Drift skal intet Gebyr betales, Skattedir. Skr. Nr. 169, 29 April 1871.

f. Ang. København se nedenfor 5.

g. Jfr. Høstdag I 11.

4. I de under 3 nævnte Sager erholde Stævningsmændene ingen Betaling, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 146, jfr. K. Skr. 27 Avg. 1816 ad 3, 20 Jan. 1820 ad 4. Jfr. dog med Hensyn til Forkyndelsen af Forligsklager i Tyendesager L. 10 Maj 1854 § 76.

5. De Regler, som Anordningerne foreskrive angaaende Behandlingen deraf (jfr. Fr. 25 Marts 1791 §§ 20 ff), saa vel som om Retsgebyrerne deri (se foran 3 og 4 samt nedenfor 7), skulle ogsaa være anvendelige paa Sager, som opstaa i Anledning af Dagleje eller andre Overenskomster, hvorved nogen overtager sig Arbejder, der ere lige med dem, som forrettes af Tyende, uden dog at indgaa i et egentlig Tyendeforhold, Pl. 6 Septbr. 1828, der ogsaa gælder paa Færøerne, K. Skr. 10 Maj 1832 Nr. 1. Se nedenfor 6.

Pl. 1828 er anvendelig paa Sager mellem Mestere og Fabrikanter paa den ene Side og Haandlangere og Drengene paa den anden Side, hvorimod i Sager mellem Principaler og Kontorister, Købmandssvende eller Haandværkssvende betales almindeligt Gebyr efter Pl. 1 Maj 1822, for saa vidt de behandles politiretsvis, K. Skr. 2 Febr. 1832 ad 2, J. M. Skr. 26 Septbr. 1853. Jfr. Næringsl. 29 Decbr. 1857 § 84. (Nu behandles Sager mellem handlende og deres forskellige Betjente som Handelssager, L. 19 Febr. 1861 § 13 Nr. 5).

6. Ved Kriminal- og Politiretten i Kbhvn., deri betales i Gebyr i alt 40 Sk. samt for Beskrivelsen 15 Sk. Arket; for Tiligelser betales intet, Pl. 28 Febr. 1845 § 2.

Disse Regler gælde ogsaa om Sager mellem Haandværksmestere og Drengene og om Dagleje, ibd.

De ere fremdeles givne Anvendelse paa Sager ved Sø- og Handelsretten i Kbhvn. mellem Skippere og Skibsfolk i Anledning af sidstnævntes Tjenesteforhold, L. 19 April 1850, jfr. Pl. 30 Novbr. 1848, 19 Febr. 1861 §§ 12 Nr. 1, 58.

7. For Eksekution hos Husbonden for Tyendets tilgodehavende Løn og Kostpenge betales kun Gebyr, naar det kan erholdes hos Husbonden, efter at Tyendet er fyldestgjort, Rskr. 15 Jan. 1802, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 61, L. 10 Maj 1854 § 50.

8. De deri faldende Bøder skulle i Reglen tillægges Politikassen, J. M. Skr. 19 Septbr. 1855.

9. Paa Færøerne, Sp. Reglm. 30 Marts 1836 §§ 10, 27, L. 29 Decbr. 1857 (S. 330) § 1 a og 16 Febr. 1856 § 50 (ang. Retsgebyrerne) samt sidstnævnte Lovs §§ 64—73 (ang. Behandlingen ved Politiretten og Forligsmæglingen).

10. Paa Island, L. 2 Febr. 1894 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 9, Sp. Reglm. 10 Septbr. 1830 §§ 10, 28 og L. 26 Jan. 1866 § 33 (ang. Gebyrerne).

Indførelse af en særegen Forligsmægling deri er stillet i Bero, Bkg. 9 Juni 1865 I Nr. 2.

Deri erholde Stævningsmændene halve Gebyrer, L. 13 Jan. 1882 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) § 2.

11. I Sager ang. Arbejds- og Tyendeforhold i Vestindien erlægges kun Gebyr for Udskrifter, Adg. 6 Jan. 1852, Sp. Reglm. 7 Jan. 1868 § 21 (i Till. t. Lovsaml. f. 1868).

Se Afsoning I 5 g. Husbond—Husfader 17.

Tyfus.

1. Eksantematisk. Hører til de Sygdomme, som særlig omhandles i Karantænel. Nr. 97, 2 Juli 1880, se Lovens § 13. Se nærmere under Karantænevæsenet A. Læger B (Embedslægernes Betaling m. v.) 4 h Nr. 3 b.

Om Foranstaltninger imod Indførelsen deraf til Færøerne og Island, se Karantænevæsenet C og D.

2. Eksantematisk, er altid Genstand for offentlig Behandling, L. om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme Nr. 46, 30 Marts 1892 § 2, 1ste Stykke, jfr. de særlige Bestemmelser i §§ 3, 5, 8, 9, 12, 15.

Tyfus og gastrisk Feber, ang. deraf lidende Patienters vederlagsfri Behandling paa offentlige Sygehuse, § 2 næstsidste Stykke ibd.

Tyfoid Feber omhandles tillige i Lovens § 9 og Regul. for Be-

handlingen af Lig Nr. 109, 23 Juni 1892 § 3. Jfr. Smitsom og epidemisk Sygdom I 27 f.

3. Enhver Sygdom hos Heste, Kvæg, Faar, Geder og Svin, under hvilken der udvikler sig tyføs eller putrid Feber, henregnes til de mildere smitsomme Sygdomme, der omhandles i L. Nr. 105, 14 April 1893, se sammes § 10 A.

Tyføs Feber, se under Tyfus.

Tynger (Tyngder), se under Byrder.

Typografer. Otto Baron Kragh-Juell-Wind-Arenfeldts Legat for Enker og Børn efter Typografer i København, Stadf. Nr. 59, 2 April 1886. — Se Legater II C 67 (Eibeschutz's).

Tyre.

1. Maa i København ikke drives, men kun trækkes enkeltvis og forsvarligt nikkede eller paa anden Maade gjorde uskadelige af Personer, som dertil have erhvervet Politiets Tilladelse, samt kun ad de af Politiet bestemte Veje, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 45, jfr. Till. 27 April 1870 til Politivedt. 18 Jan. 1869 § 45 samt Till. Nr. 124, 20 Novbr. 1877 (der træder i Stedet for Till. 27 April 1870), smh. m. Bkg. 27 Decbr. 1877 (U. L.), jfr. f. Købst. Vedt. i M. T. B f. 1872 S. 42 § 41, S. 52 § 33.

2. Ang. Forpligtelse for Magistraten i Holbæk til at holde en Tyr til Beboernes Benyttelse, K. Prom. 10 Septbr. 1796.

3. Maa ej holdes løse i Vestindien, Adg. 9 Juli 1886 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) § 11 (St. Croix), 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) § 11 (St. Thomas og St. Jan).

Tyreholdsforeninger, se Husdyr II 1.

Tyreskuer—Tyreskuekommissioner, se under Husdyr II 1.

Tyve Procentafgift, se Justitsfondafgift.

Tyveri.

1. Derom handler D. L. 6—17. Jfr. fremdeles 1—19—2, 1—23—2, 3—16—14 § 6, 16 § 6, 5—7—1, 5—8—14, 5—13—9.

Af D. L. 6—17 ere Art. 3, 12, 20—30, 32—41 (naar der i Lovsaml. staar: 20—31, 33—43, er saadant en aabenbar Trykfejl, saaledes som det ogsaa fremgaar af L. 1869 § 310) samt Straffebestemmelserne i Art. 11 og 15 hævede, L. 10 Febr. 1866 § 308, 25 Juni 1869 § 310 (f. Isl.).

Ligeledes er D. L. 3—20—3; 5—9—2, 6—13—12, 6—15—15 og 16, 6—22—2 samt Straffebestemmelsen i D. L. 4—4—5 hævet, ibd.

D. L. 4—1—21 er hævet ved L. 23 Febr. 1866 § 43 (S. 258).

2. Ang. Straffen derfor, L. 10 Febr. 1866 Kap. 23, 25 Juni 1869 Kap. 23 (f. Isl.).

Om Straffen herfor i visse Tilfælde, Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 151, 156, 169—171, 172 i Slutn., 190, 193.

Fr. 11 April 1840 (hvorved den ældre Lovgivning om Straffen for Tyveri bortfaldt) er hævet ved L. 1866 § 309, 1869 § 311. Derimod gælder denne Forordning vedblivende i Vestindien, jfr. Rskr. 17 Febr. 1843.

Den islandske Fr. 15 Marts 1861 § 30 er hævet ved L. 1869 § 311.

Ang. Straffen herfor i Grønland, forel. Best. Nr. 20, 31 Jan. 1872 §§ 22, 24, jfr. 21.

3. Ang. den civile Tyvslovgivnings Anvendelse paa Militære, K. Skr. 8 Juli 1815. Jfr. om Paatalen af de af Soldaterne begaaede Tyverier Rskr. 15 Novbr. 1747.

Ang. den Regimenterne paahvilende Pligt til at erstatte det, som af Soldaterne anden eller tredje Gang vorder stjaalet, Rskr. 11 Juni 1745.

4. Den Politimesteren i København ved Instr. 24 Marts 1741 § 5 tillagte Myndighed til i visse Tilfælde at afgøre Tyvsager hævedes ved Rskr. 30 Juli 1751 § 2.

Straffen herfor maa i Vestindien ikke bestemmes ved Generalguvernørens Resolution, K. Skr. 18 Juni 1836.

5. Dølger nogen de af ham modtagne Gaver til Skolerne paa Island, da er det Tyveri, Adg. og Rskr. 3 Maj 1743 § 70.

Se fremdeles ang. hvad der skal anses som Tyveri, K. Skr. 27 Febr. 1822 samt Skovforbrydelser 6.

6. Ang. at i Tyvsager de stjaalne Koster skulle vurderes, Fr. 21 Maj 1751 § 5. Se videre under Bestjaalne.

7. Ang. Anvendelsen af D. L. 6—17—10 og 11 (om det ekstraordinære Tyvsbevis), Fr. 8 Septbr. 1841 § 6.

8. Pl. 24 Septbr. 1841 om Besiddelsen af stjaalne Koster er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 309, 25 Juni 1869 § 311. Dog gælder den fremdeles i Vestindien, Rskr. 7 Jan. 1846 § 3.

9. De i Straffelovens § 235 ommeldte (undtagne) Tyverier behandles som offentlige Politisager, L. 16 Febr. 1866 (S. 198). Se Tiltale 3 b, 2den Sætn.

Se fremdeles om Tyvsagers Behandling i København og Vestindien Politisager IV B 1 e og D 1 c, d, og i Helsingør, Aktor 1 c.

Med Hensyn til Værnetinget for Tyvssager, se Værneting II 17 e og f.

Med Hensyn til Tyvssagers Appel, se Appel II 2 a.

10. Se Indbrudstyveri. Kirkeblok 1. Nødstilfælde 2. Sandflugt 5. Skovforbrydelser 6 (Skovtyveri). Straffanger 4 a, 3dje Led (små Tyverier i Strafanstalterne).

Med Hensyn til gentaget Tyveri, se Eksekution A 5 e.

Med Hensyn til Tyveri af Børn, se Skoler II A 18 e.

11. Den, som er forvunden for nogen uærlig Sag, Tyveri osv., skal ikke staa til Troende i Vidnesbyrd eller i andre Maader, D. L. 1—13—19.

Anses som en i den offentlige Mening vanærende Forbrydelse, Pbf. 3 Avg. 1846 § 2, L. 10 Maj 1854 § 15 Nr. 1 og § 41 Nr. 1, jfr. Instr. 4 Juni 1846 § 11 c (i Noten til J. M. Skr. 14 Avg. 1860), Adg. om Tyendevæsenet i Vestindien 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 6.

Det i Straffel. § 235 omhandlede Forhold maa anses for en i den offentlige Mening vanærende Handling, J. M. Skr. Nr. 329, 12 Decbr. 1894.

Om de Virkninger, der i saa Henseende ere knyttede til Tyveriforbrydelsen, se Vanære og Uberygtethed.

Ang. Virkningerne deraf i forskellige andre Retninger, se Anholdelse I 2 a Nr. 3. Beværtningsnæring 2. Danebrogsordenens Hæderstegn 3. Jordemødre I 7. Relegation 2. Skolelærere I 4 k, IX 6, XI 14.

12. Visse Bestemmelser til at forebygge Tyveri af Landprodukter m. m. findes i Adg. om Mark- og Vejfred 9 Juli 1886 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) § 18 og 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) § 16 henholdsvis for St. Croix og for St. Thomas og St. Jan.

Se Aktionsomkostninger 17 (ang. de for Udbyttet af Tyverier anskaffede Genstande). Brugstyveri. Delinkventomkostninger 4 (kunne ikke tages betalt af et stjaalet Pengebeløb). Fattigvæsenet III 3 b, 2det Stykke (Forvanskning af sammes Ejendele). Posttyveri. Ransagning 2 c, g og 9. Skovforbrydelser 6 og 8 d. Søforbrydelser 2 a, 2det Stykke. Tiltale 3 b (ang. Straffelovens § 235). Vanære 6 e samt 8 u (Straffel. § 235). Vidner 22 f (om bestjaalne kan faa Vidnegodtgørelse).

Tægtedag, o: den Tingdag, da en Sag falder i Rette, se D. L. 1—3—4, Pl. 30 April 1814.

Tænder, kunstige, deres Indsættelse, se Tandlæger 3.

Tændstikfabriker (Fyrstik-, Svovlstikfabriker).

1. Fabriker for Tilvirkning af Fyrstikker af ethvert Slags høre til de særdeles brandfarlige Næringsveje, om hvis Anlæg og Drift m. m. særlige Regler ere givne for København, L. 15 Maj 1868 §§ 22 (Nr. 3), 23, 24, 27, 36 (jfr. § 26 Nr. 2), Reglm. i J. M. Skr. Nr. 88, 14 Marts 1872 II, Forskrifter for Indretning og Drift deraf, Pl. 16 Decbr. 1876 (U. L.), Reglm. 17 Novbr. 1866 er hævet, Bkg. 10 Marts 1877 (U. L.) — og for de andre Købstæder, L. Nr. 28, 21 Marts 1873 §§ 17 (Nr. 3), 18, 19, 22 (jfr. § 21 Nr. 2), Bkg. Nr. 2, 10 Jan. 1874 § 13. Se nærmere Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A.

2. I de Tændstikfabriker, hvor der bruges rødt (amorft) Fosfor og klorsurt Kali, skulle disse Stoffer bearbejdes i Lokaler, der ere vel afsondrede fra hverandre, L. Nr. 13, 14 Febr. 1874 § 2.

3. Ang. de tidligere Bevillinger paa Friktionsfyrtøj- og Svovlstikfabriker, K. Skr. 13 Novbr. 1842.

4. I Købstæderne udenfor København og i Frederiksberg. Reglementariske Bestemmelser ang. deres Anlæg og Drift, Bkg. Nr. 18, 28. Febr. 1877.

Disse Bestemmelser gælde ogsaa i Silkeborg, Bkg. Nr. 71, 6 Juni 1878 § 17.

5. I Løgstør gælde de under 4 anførte reglementariske Bestemmelser for samme, Bkg. Nr. 18, 28 Febr. 1877, Bkg. om Reglement for Brandvæsenet Nr. 5, 8 Jan. 1891 § 17.

6. Ved adskillige af de under Sundhedsvedtægter anførte lokale Vedtægter er det udtrykkelig paalagt Sundhedskommissionen at paase Overholdelsen af L. Nr. 13, 14 Febr. 1874 § 2.

I Vedtægten for Ærøskøbing henføres de blandt de for Arbejdernes Sundhed skadelige Fabriker, der ere undergivne Sundhedskommissionens Tilsyn, hvorfor Arbejdslokalerne skulle være rummelige og hensigtssvarende ventilerede, Bkg. Nr. 125, 15 Maj 1893 § 29.

Tændstikker.

1. Forfærdigelse, Indførsel og Forhandling af visse Tændstikker er forbudt, L. Nr. 13, 14 Febr. 1874.

2. Friktionssvovlstikker og desl. maa ifølge Toldforordningens § 57 ikke tages paa Transitoplæg, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1848, c.

3. De ved L. Nr. 13, 14 Febr. 1874 forbudte.

a. Ang. paa hvilke Tændstikker Loven er anvendelig, J. M. Cirk. Nr. 221, 29 Oktbr. 1875, jfr. J. M. Cirk. Nr. 9, 29 Jan. 1876.

b. Ang. Toldvæsenets Tilsyn med, at de ikke indføres, deres Anholdelse m. v., Skattedir. Cirk. Nr. 257, 30 Decbr. 1874 a.

c. Maa ikke medføres paa Passagerdampfartøjer, Bkg. Nr. 74, 28 Juni 1875 § 11, jfr. L. Nr. 22, 24 Marts s. A. § 5.

4. Tilladte, hvor vidt maa indføres med nævnte Fartøjer, ibd. jfr. med Hensyn til Udvandrerskibe for Island L. 14 Jan. 1876 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) § 11.

5. Om Benyttelsen deraf i Værksteder i København, hvor der arbejdes i Træ, Pl. 1 Novbr. 1882 § 4 (U. L.)

Tærepenge.

1. Til hjemskrevne Haandværkssvende, se Hjemsendelse V 2.

2. Til Udlændinge, der udvises af Landet, derom handler L. Nr. 52, 15 Maj 1875 §§ 16, 17.

3. Til Vidner m. fl. paa Island, se Befordring, fri 12.

Tærskemaskiner og andre Maskiner, der drives ved Hestekraft Ejerne deraf opfordres gennem Politimestrene til at træffe Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved deres Brug J. M. Cirk. 9 Septbr. 1868 (D. T. S. 889).

Se Hestegang. Hoveri I A 4 f. Maskiner 5 c (ang Synsmændenes Betaling).

Tærskning, se Helligdage 5 B b Nr. 2.

Tære, se Lodsvæsen B 74.

Tøjfabrikant.

1. Kan selv farve det Garn, hvoraf han forarbejder Tøjer, K. Skr. 2 Novbr. 1839.

2. Hvad der forstaas herved i Modsætning til Væver, Ind. M. Skr. 11 Juli 1863.

3. Næring som saadan er over alt bunden, se Vedtægter M. T. B f. 1898 S. 171 ff. og 803 ff. (Klædefabrikant).

Jfr. ang. de tidligere Privilegier som Tøjfabrik-Entreprenør Resl. 23 Decbr. 1835, K. Skr. 15 Oktbr. 1839 ad 2, Ind. M. Skr. 13 April 1850.

Tøjhusafdelingen.

1. De Overtøjmesteren og Kommandøren for Tøjetaten hidti underlagte Forretninger henlægges direkte under Artilleriet, Resl. 31 Avg. 1865.

2. Detachmentet i Fredericia anses med Hensyn til Portofrihed som en detacheret Afdeling, Postdir. Skr. Nr. 13, 9 Jan 1871. Jfr. Postanordn. Nr. 178, 6 Septbr. 1888 § 1 Nr. 7.

3. Ang. Etableringen af »Besigtelseskommissionen for Artilleri.

materielgenstande under Tøjhusafdelingen«, Krigs M. Skr. Nr. 467, 22 Juni 1871, 13 Avg. 1872 (Nr. 15 i Till. t. M. T. f. 1872).

4. Orlogsværftets, L. Nr. 69, 28 Maj 1880 §§ 20, 21.

5. Om Søtøjhusets Køb af brugte Hulprojektiler m. v., L. Nr. 39, 16 April 1880 § 1, jfr. 2.

Se Geværkommission. Hæren 15 (Udlaan derfra af Telte m. v.).

Tøjhuset, se Byrder 23. Rustmesteren. Sprøjter 3. Tøjhusafdelingen.

Tøjhusløjtnanter, de to ved Orlogsværftets Tøjhusafdeling, L. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 21.

Have Rang i 7de Klasse Nr. 4, Resl. Nr. 184, 6 Decbr. 1880.

Af Søværnet have Rang i 7de Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 290, 7 Oktbr. 1889.

Instruktion for Tøjhusløjtnanten ved Arsenalet og for Tøjhusløjtnanten ved Laboratoriet 23 Decbr. 1880 (i Søværnets Lovsaml.).

Tøjmager.

1. Se Væver 2.

2. Tøjmagerlavet i København, Art. 30 Jan. 1741.

3. Ang. deres Næringsret, K. Skr. 15 Oktbr. 1839 ad 1, jfr. K. Skr. 30 Oktbr. 1832.

4. Deres Toldbegunstigelser hæves, L. 15 April 1854 § 1 Nr. 2 og 3.

Tøjmester.

1. Tøjmesteren (Søtøjmesteren), der er Chef for Flaadens Artillerikorps og for Orlogsværftets Tøjhusafdeling, L. Nr. 69, 28 Maj 1880 §§ 14, 21.

Instruktion for ham 23 Decbr. 1880 (i Søværnets Lovsaml.).

Er Medlem af Kommissionen for Hæderstegnet for god Tjeneste ved Søetaten, Aab. Br. 12 Novbr. 1886 § 9 (i Søværnets Lovsaml.).

Ang. hans Forretninger med:

Artilleriskolerne henholdsvis for Officerer og for Underofficerer, Plan 3 Oktbr. 1889 §§ 2, 7 og af s. D. §§ 2, 3, 9 (begge i Søværnets Lovsaml.).

Reserveløjtnantsskolen, Plan Nr. 6, 3 Jan. 1890 §§ 7, 9.

2. Ved Bornholms Tøjhus. Instr. for den som saadan fungerende Kaptajn af Artilleriets Forstærkning 26 April 1883 (M. R.).

Tøjpresning, se Farver 7 og Næringsvæsen II (fri Næring) 4 g.

Tøjsmed, se Smed.

Tømmer (Trælast), se Indførselstold 5 a, 8, 9, 11, 12. Laden og Lossen 5. Oplag I 1, 3.

Tømmerhandel.

1. Ang. i hvilke Maal Tømmer skal forhandles, Fr. 10 Jan 1698 IV § 5.

2. Ingen maa købe det af Skippere til Kongens Tjeneste hidførte Egetømmer, Pl. 24 Juli 1741 (f. Kbhvn.).

3. Egetømmer tjenligt til Skibstømmer maa ikke sælges uder Admiralitetets Tilladelse, Pl. 30 Oktbr. 1807, 13 April 1808, jfr Pl. 6 Maj 1812, Rtk. Cirk. 27 Febr. 1813 (i Mandix Landvæsensret II S. 477).

4. Reglerne om Opkøb og Salg af Landmandens Produkter gælde ogsaa om alle Slags Skoveffekter, Fr. 23 April 1845 § 1 Jfr. dog med Hensyn til Salg af det i de kongelige Skove til Bønderne udviste Egetømmer og andet Gavntre Fr. 18 April 1781 §§ 42, 44.

Se Snedker 7.

5. Tømmerhandlerne ere berettigede til i en vis Grad at aptere de til deres Handel hørende Varer, og den blotte Uddetaillering af Bræder m. m. ved Overskæring er dem forbeholdt, Ind. M. Skr. 2 Avg. 1855.

6. Herpaa kan i Købstæderne faas et særegent Borgerskab, L. 29 Decbr. 1857 § 45.

7. I København.

a. Ang. Ophævelse af Fr. 8 Septbr. 1775, Pl. 17 Oktbr. 1804 Jfr. Næringslovens §§ 38, 39. Se foran 2.

b. Fr. 1 Novbr. 1805 § 24, Pl. 21 Febr. 1828 og 27 Maj 1846 om, hvor Tømmeroplæg til Handel maatte have, ere hævdede ved L. om Brandvæsenet i København 15 Maj 1868 § 45 Se nu § 17 ibd.

8. Ang. Oplæg af Tømmer i Kbhvn. og Købstæderne, se videre Oplæg I 1 og 3.

9. Se Indførselstold 5 a, 8, 9, 11, 12 (af Tømmerlast).

Tømmermand (Hustømmermand) — **Tømmermester.**

1. Borgerskab som saadan giver Ret til at udføre alt under Bygningssnedkeriet henhørende Arbejde, L. 29 Decbr. 1857 § 20 a

2. Kan nedsætte sig paa Landet indenfor en Mils Afstand fra nærmeste Købstad, § 28 ibd.

3. Tømmermandslavene:

a. Artikler for dem 4 Novbr. 1682.

Sammes § 11 er, for saa vidt København angaar, hævet Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

b. Ang. Lavet i København, Konf. 30 Juli 1674, Rskr. 26 Febr. 1762, Pl. 26 Maj 1812.

c. Tømmermændene i Fredericia maa ikke danne et Lav, K. Skr. 19 April 1825.

d. Se Haandværks- og Fabriklav 2 (ang. Viborg).

4. Ang. Grænsen mellem Tømmer- og Snedkerlavene, Regim. 27 Febr. 1723, K. Skr. 5 Juni 1824, jfr. K. Skr. 26 Jan. 1828.

5. Indskærpet Forbudet i Lavsart. 1682 § 19, mod, at nogen Bygherre skænker Svendene eller Drengene Ros, Spaaner eller desl., Rskr. 1 og Pl. 6 Oktbr. 1756.

6. Ang. Betalingen for Tømmer- og Murarbejde, Pl. 6 April 1813.

Al Betaling efter Takst for Drengene hæves, Pl. 18 Oktbr. 1815; ligeledes Taksten for Svendenes Dagløn, Pl. 28 Oktbr. 1826.

Herved ere tillige Bestemmelserne i Pl. 1813 om Mesterlønnen bortfaldne, K. Skr. 3 Febr. 1844.

7. Paa Landet, maa udføre Bygningssnedkerarbejde (jfr. foran 1) og forfærdige simpelt Husgeraad og Ligkister, sammenslaede med Søm, Pl. 29 Novbr. 1822 § 4.

Ang. Forstaaelsen af »simpelt Husgeraad«, K. Skr. 27 Febr. 1823, 22 Marts 1834.

8. Er uberettiget til at forfærdige Mæskekar og Svaletønder, hvilket er Bødkerarbejde, K. Skr. 31 Maj 1831.

9. Maa ikke drive Møllebyggeri, men kun udføre Reparationsarbejde ved Møller, Pl. 28 Avg. 1833 § 4, K. Skr. 27 April 1847 (tillige ang. hvad der kan anses som Reparationsarbejde), Ind. M. Skr. 3 Juni 1861 ad 2.

Hvad der skal anses som Reparationsarbejde, maa Domstolene afgøre, Ind. M. Skr. 3 Juni 1861 ad 2.

Tidligere var denne Næring og Næringen som Møllebygger forenede, K. Skr. 5 Juli 1831, jfr. K. Skr. 14 Novbr. 1816.

10. Paa Landet, maa udføre Pumpemagerarbejde, K. Skr. 26 Febr. 1842.

11. Under Næringen som saadan hører Tildannelse af Tømmer ved Høvling, Pløjning og Skæring af Bræder m. m. og Forhandling deraf, Ind. M. Skr. 2 Avg. 1855. Jfr. Tømmerhandel 5.

Se Haandværks- og Fabriksdrift III 2 b (ang. Ansvar for deres Arbejde). Haandværkslærlinge 1. Legater II C 96. Pælebukker. Snedker 7.

Tømmerpladser i København, om dem handler Rskr. 30 Maj 1755, Pl. 1 Decbr. 1766, 5 Juli 1794, 17 Oktbr. 1804 §§ 1, 2, Resl. 13 Maj 1838. Jfr. K. Skr. 9 Juni 1818.

Tømmersvende (Tømrere).

1. I København, Rskr. 26 Febr. 1762.

Bestemmelserne i Pl. 26 Maj 1812 om deres Opsigelsestid ere hævede, L. 29 Decbr. 1857 § 65 Nr. 3.

2. Hustømrerne danne en Forening, Konf. paa Vedtægter 19 Decbr. 1861 i Noten.

Se Haandværkssvende I 5 og 7. Tømmermand 5 og 6.

Tømmerværk, se Bjælker—Bjælkelag.

Tønde Land, en, er 14000 Kvadratalen, K. Skr. 24 Novbr. 1818.

Tøndepenge, se Sømærker II og ang. de enkelte Lodserier tillagte Tøndepenge Lodsvæsen B.

Tønder.

1. Ang. deres Størrelse, Fr. 10 Jan. 1698 I §§ 3, 4, Fr. 18 Juni 1784 § 2 (f. Isl.), 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 2 (f. Færø.).

Se Barktønden. Kalktønden. Korntønden. Kultønden. Salttønden. Tjæretønden. Øltønden.

2. Efter Øltøndens Storlighed (136 Potter) skal indrettes alle Tønder, som bruges til Mel, Smør (se Foustager 3), Talg, Sæbe, Kød (se nedenfor 3), Fisk (se Sildetønden), Tran (se Trantønden) og andre Købmandsvarer, Fr. 10 Jan. 1698 IV § 15. Jfr. med Hensyn til Mel § 12 ibd.

Sæbe, Smør og Talg maa sælges efter Vægt i Stedet for efter Maal, og regnes 14 Lpd. lig en Tønde, Rskr. 2 Juli 1751, Fr. 3 April 1775 § 3 (ang. Sæbe), Pl. 4 Septbr. 1829 § 2 (ang. Smør). jfr. ogsaa Fr. 1 Maj 1683 § 9, hvorefter Tønder med fede Varer skulle veje 16 Lpd., nemlig Tønden 2 og Varerne 14 Lpd.

3. Tønder til saltet Kød skulle være af 112—114 Potters Størrelse, Adg. 8 April 1782 § 8.

4. Ang. deres Justering, se Justering 6.

Tørninglen (Provsti i Haderslev Amt indbefattende Herrederne Frøs — med Undtagelse af Skodborg Sogn — Kalslund, Nørre Rangstrup og Hviding samt Sognene Nustrup og Skrydstrup af Gram Herred).

1. Ang. hvor vidt samme i gejstlig Henseende hørte under Biskoppen i Ribe og dansk Ret, Rskr. 17 Febr. 1708, 6 Oktbr. 1727, 18 Jan. 1732, 25 Juli 1738, 20 Marts 1750, Rtk. Skr. 11 April 1752, K. Skr. 14 Febr. 1761, 21 Decbr. 1765, 7 Juni 1766 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Gejstligheden A), 12 April 1777, 31 Jan. 1778, 28 Marts 1789, 15 Maj 1790, 19 Jan. og 16 Novbr. 1793, 30 Septbr. 1807 ad VII og VIII, 19 Novbr. 1814, 3 Maj 1817, 15 April 1826, 13 Marts 1830, 9 Juni 1835, 4 Marts 1837,

9 Maj 1840, 4 og 6 Novbr. 1841, K. og U. M. Skr. 8 Decbr. 1848, 21 Marts 1851 ad 1 (G. R.).

2. Ang. Skolerne, K. Prom. 12 April 1777, 18 April 1789, 16 Novbr. 1793, Skr. 23 Maj og 31 Oktbr. 1837, 17 Febr. 1844, 22 an. 1846 (G. R.).

3. Ang. Kirkerne, Rskr. 6 Oktbr. 1727, 2 Juni 1797, K. Skr. 7 Febr. 1844, 22 Jan. 1846 (G. R.).

4. De ikke afstaaede Dele af samme ere henlagte under Ribe Stift, L. 16 Febr. 1866 (S. 204) §§ 1—3. Se om de indlemmede lesvigske Distrikter Slesvig 2.

Tørrestuer og -skure.

1. (Tørringsstuer) til Næringsbrug høre til de brandfarlige Næringsbrug, om hvis Anlæg og Drift særlige Bestemmelser ere ivne i København, L. 15 Maj 1868 §§ 26 (Nr. 1), 27, 36 og teglm. i J. M. Skr. Nr. 88, 14 Marts 1872 I — og i de andre Løbstæder, L. Nr. 28, 23 Marts 1873 §§ 21 (Nr. 1), 22, Bkg. Nr. 2, 10 Jan. 1874 §§ 2 ff.

2. Ang. hvor vidt i Købstæderne Hør og Hamp maa tørres eri, K. Skr. 15 Juni 1824.

3. Se Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A (brandfarlige Næringsbrug) b, c, jfr. om Tørrestuerne i Cigar- og Tobaksfabriker de under dette Rubrum anførte Bestemmelser, for Kbhvn. mh. med Bkg. Nr. 133, 7 Novbr. 1876 § 8, jfr. Bkg. Nr. 78. 5 Juni 1886 § 75 i. f.

4. I Tændstikfabriker, om dem handler Bkg. Nr. 18, 28 Febr. 1877 A, B §§ 5, 8.

5. Ang. Tørrestuer til Næringsbrug paa Landet, se Brandolitolov i Bkg. Nr. 70, 16 April 1898 § 12, 3dje Stykke.

Tørv. Der føres til Torvet i Kbhvn., skulle sælges efter Tal, l. 4 Decbr. 1812, indskærpet ved K. Cirk. 30 Juli 1816.

Se Brænde 5 og 6. Brændeafgift. Brændsel. Friandel 1. Oplag I 1. Portbrænde. Skolebrændsel.

Tørvemoser.

1. Ang. deres Udskiftning, se Udskiftning 4.

Om Tinglæsning af Skøder paa uudsiftede Andele deri, se Fællesskab I 4.

2. Om Udstykning og Afhændelse af Tørvelodder, Fr. 3 Decbr. 1819 §§ 3, 5, 7, der dog er hævet ved Udstykningsl. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 31.

Forbudet i § 7 mod Stiftelse af nyt Fællesskab derved, at Tørveskæret i en Lod afhændes mod Forbehold af Grunden, er ikke til Hinder for, at Tørvemaal overdrages i Leje eller For-

pagtning paa langt Aaremaal eller paa ubestemt Tid, saa længe der findes Tørv i Maalet, Rtk. Skr. 4 Juni 1836, jfr. K. Skr. 7 Maj s. A. Nu vil Pl. 21 April 1847 formentlig finde Anvendelse paa saadanne Overdragelser.

3. I de kgl. Skove, om dem handler Fr. 18 April 1781 VII, udvidet til Bornholm ved Pl. 5 Avg. 1801 § 1. Jfr. Fr. 26 Jan. 1733 § 42.

4. I Fælleshaugerne paa Færøerne, ang. deres Benyttelse, L. 23 Febr. 1866 §§ 41, 42.

5. Ang. Benyttelsen af Tørveskær paa forskellige andre Ejendomme, se Anneksgoods 7 (Ret til Tørveskær i en afhændet Gaards Mose kan ikke forbeholdes). Fæste 16 og Fæstetvang 2 (ang. Tørvemoserne paa Fæsteejendomme). Præstegaarde 12, jfr. Naadensaar II 10. Selvejere 4. Skolelod II 7.

6. Deri maa umyndiges m. fl. Midler ikke udlaanes, Adg. 12 Novbr. 1870 § 2 d.

7. En under en Købstad hørende, hvoraf Skatter og Afgifter hidtil ikke have været erlagte, kan fremdeles fritages for Deltagelse deri, K. Skr. 30 Marts 1839.

Se Hede-, Mose- eller Skovbrand. Heder 4 (ang. en Ejers Afbrænding af egen Mosetørv og Mosejord). Købstadjorder II 10 (Helsingør) a. Moser. Veje III A 11 (til Tørvemoser). Vejpolitiet 7 (ang. Gravning af Tørv ved Vejene).

Uaffordrede Arvemidler, se Arveløse Kapitaler og uaffordrede Arvemidler.

Uaffordrede, til Kreditorer paa Skifte udlagte Beløb.

1. De Summer, som paa Skifte blive udlagte til Kreditorer og ikke affordres inden Aar og Dag fra den Tid, Udlæget er sket, skulle indbetales til Fonden ad usus publicos — nu Statskassen, Pl. 26 April 1842 — hvorfra vedkommende kan erholde dem udbetalt uden Renter inden 15 Aar, Fr. 2 April 1817 § 8, jfr. §§ 9, 10, udvidet til Vestindien, Rskr. 13 Febr. 1822. Jfr. D. L. 5—14—36.

Herved maa Gen. Kom. Koll. Skr. 2 Marts og 22 Juni 1771 (begge i M. R.), jfr. Krigsart. Br. 9 Marts 1683 § 151, hvorefter saadanne Kapitaler i Boer efter Militære tilfaldt Krigshospitalskassen, være bortfalden.

2. Ang. Skifteforvalternes Regnskabsaflæggelse derfor, Fr. om

Kanc. Kassev. 8 Juli 1840 §§ 1—6. Jfr. med Hensyn til København Reglm. Nr. 40, 26 Marts 1874, fornemlig i Begyndelsen Nr. 2 og § 2.

3. Ang. at Oplysning derom skal medfølge Genparterne af Ekstrakterne til Statsbogholderiet, Rev. Dep. Cirk. Nr. 92, 4 Maj 1877.

Uagtsomhed (Forsømmelse, Skødesløshed, Uforsigtighed).

1. Uagtsomme Handlinger straffes ikke uden udtrykkelig Hjemmel i Straffeloven, L. 10 Febr. 1866 § 43, jfr. §§ 130, 132 i Slutn., 143, 148 (Ubetænksomhed), 149, 2det Stykke, 188, 195, 197, 198, 204, 207, 263, 280, 282, 284, 286, 287, 289, 290, 3dje Stykke, 291, 292 og 295. Jfr. f. Isl. L. 25 Juni 1869 § 44 og de til fornævnte svarende §§.

Straf for Uagtsomhed er foreskrevet i Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 121, 141; for Skødesløshed i §§ 158, 159, 186, 188, 194, 196; for Uforsigtighed i § 163.

2. Straf for Forsømmelse i Embedsførelse, se Forsømmelse.

Ang. Straf for den Embedsmand, der af Uagtsomhed lader en ikendt Straf fuldbyrde med Tilsidesættelse af de med Hensyn til Dommens Prøvelse ved højere Ret eller Benaadning gældende Bestemmelser, L. 1866 § 130, 3dje Stykke, 1869 § 131, 3dje Stykke.

Ang. Straf for den Embedsmand, hvem en Fanges Bevogtning paaligger, der af Uagtsomhed eller Forsømmelse har ladet Fangen undvige, L. 1866 § 132, 2det Stykke, 1869 § 133, 2det Stykke.

3. Straf for herfra hidrørende Forseelser er foreskrevet ved de under Vandvæsenet nævnte lokale Vedtægter.

4. Om Ansaret for »pligtstridig Forsømmelse« mærkes L. om Spare- og Laanekasser Nr. 64, 28 Maj 1880 § 12.

5. Straf for Uagtsomhed er foreskrevet i Adg. om Telegrafers Beskadigelse paa St. Croix 18 Septbr. 1885 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 1, Adg. om Told- og Skibsafgifter paa St. Thomas 23 Oktbr. s. A. (Nr. 23 ibd.) § 31, L. om Brændevinsbrændingsafgiften Nr. 47, 1 April 1887 §§ 42, 44 c; for Mangel paa skyldig Agtpaa-givenhed i L. om Ølskatten Nr. 50, 1 April 1891 § 15, jfr. § 20; for grov Uagtsomhed i L. om Udryddelse af Svartsbogsæg ved Bredebugten paa Island 19 Febr. 1892 (Nr. 8 i Tillæg til Lovt.) § 1; for Mangel paa skyldig Agtpaa-givenhed i L. om Forholdsregler til Beskyttelse af undersøiske Telegraf- og Telefonledninger Nr. 54, 15 Febr. 1895 § 1, jfr. L. Nr. 42, 30 Marts 1885 § 1, Bkg. Nr. 246, 18 Novbr. s. A. Art. 2 smh. m. Bkg. Nr. 83, 26 April 1888.

6. Grov, udvist af Indehaveren af et Konossement, er i Virkning ligestillet med Mangel paa god Tro, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 §§ 165, 166, 168.

Se Angivelse II. Haandpant 7 b. Selvangivelse 2 (Straf for Beskadigelse af Sømærker). Vindikationsret 8 (grov Uagtsomhed).

Ubekendte Personer.

1. Ang. hvor vidt de maa tilstedes at vidne, D. L. 1—13—5, a ægtevies, D. L. 2—8—3, og at antages til Altergang, se Alteret Sakramente 13 f.

2. Som ere højstbydende paa Tvangsavktion over fast Ejendom, om dem handler L. Nr. 66, 9 April 1891 § 39.

Se Anholdelse I 3. Rejsende 2 a, jfr. c.

Überygtethed.

1. Kræves som Betingelse for at kunne beklæde visse Stillinger eller udføre visse Hverv, nemlig med Hensyn til:

a. Dommere, D. L. 1—5—1.

b. Stokkemænd, D. L. 1—7—2.

c. Sagførere, D. L. 1—9—8, jfr. Lov 26 Maj 1868 (S. 279 § 1, og Fuldmægtige hos dem, sammes §§ 10, 11.

d. Faddere ved Daaben, D. L. 2—5—5.

e. De Præsten tilforordnede Sognemænd, D. L. 2—9—1.

f. Den Person, som en Husmand eller Inderste sender paa Dagarbejde i sit Sted, Fr. 27 Maj 1848 § 8.

g. Medlemmer af Sø- og Handelsretten, L. 19 Febr. 186 § 4 (uplettet Rygte), jfr. § 6.

h. Udvandringsagenter og deres Fuldmægtige, L. 1 Maj 186 § 2, Nr. 52, 25 Marts 1872 § 3.

i. Faste Vurderingsmænd efter L. 13 Marts 1869, sammes § 2.

k. Den midlertidige Bestyrer og Kurator i et Konkursbo L. Nr. 51, 25 Marts 1872 §§ 53, 66, Adg. Nr. 13, 13 Febr. 187 (f. Færø.).

l. Tandslæger, Bkg. Nr. 22, 3 Marts 1873 § 1 (ulasteli Vandel). Jfr. nedenfor t.

m. Værger og Kuratorer, se under Værger.

n. Udvandringsagent eller en saadans Fuldmægtig paa Island, L. 14 Jan. 1876 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) § 2.

o. Deltagelse i Præstevalg paa Island, L. 8 Jan. 1886 (Nr. i Till. t. Lovt.) § 3.

p. Vurderingsmand ved nogle Kreditforeninger m. m., Kd, Nr. 59, 16 April 1890 § 3 (Kreditkassen for Landejendomme

Østifterne), Nr. 20, 13 Febr. 1891 § 8 (jysk Husmandskreditforening), Nr. 182, 19 Decbr. s. A. § 12 (Østifternes do.).

r. Kræves for at kunne deltage i Bestyrelsen af St. Petri tyske Menigheds Anliggender, Resl. Nr. 183, 13 Decbr. 1880 §§ 3, 4, 9.

s. Uplettet Rygte er Betingelse for at blive Medlem af Søretterne udenfor Kbhvn., L. Nr. 72, 12 April 1892 § 2.

t. Ulastelig Vandel er Betingelse for at blive Tandlæge, Bkg. Nr. 26, 8 Marts 1892 § 1. Jfr. foran l.

2. Er Betingelse for Valgret og Valgbarhed til:

a. Det islandske Alting, Fr. 8 Marts 1843 § 4 Nr. 1, § 5, L. 6 Jan. 1857 § 2, Forfatnsl. 5 Jan. 1874 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) §§ 17, 18 (uplettet Rygte), L. 14 Septbr. 1877 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) §§ 2, 6.

Byraadet i Reykjavik, Fr. 20 April 1872 (Nr. 21 i Till. t. Lovt.) § 5, jfr. L. 2 Oktbr. 1895 (Nr. 25 ibd.) §§ 1, 2, Byraadene, Ligningskommissionerne og Revisorbestillingen i de islandske Købstæder Akureyri, L. 8 Oktbr. 1883 (Nr. 24 i Till. t. Lovt.) §§ 4, 20, 29, jfr. 10, Isafjord, L. af s. D. (Nr. 25 ibd.) §§ 5, 21, 30, jfr. 11, Seydisfjord, L. 8 Maj 1894 (Nr. 15 ibd.) §§ 5, 21, 30, jfr. 11.

De islandske Repsforstanderskaber, Fr. 4 Maj 1872 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 3 (uplettet Rygte), Sysselforstanderskaber, § 30, og Amsraad, § 45.

b. Det færøiske Lagting, L. 15 April 1854 §§ 2, 3.

c. De vestindiske Kolonialraad, L. 27 Novbr. 1863 §§ 18, 19.

d. Rigsdagens Folketing og Landsting, Grl. 28 Juli 1866 §§ 30, 31, 35, 38, Valgl. 12 Juli 1867 §§ 1, 2, 7, 47, 48, jfr. Grl. 5 Juni 1849 §§ 35, 36, 39, 40, Valgl. 16 Juni s. A. §§ 1, 2, 50, 29 Decbr. 1850 §§ 2, 7 smh. med L. 12 Juli 1867 § 46.

e. De kommunale Repræsentationer for:

Handelspladserne, L. 23 Decbr. 1861 §§ 3, 4, jfr. f. Marstal Regul. 29 Marts 1867 §§ 4, 5.

København, L. 23 Decbr. 1865 §§ 1, 2 (§ 29 indeholder Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes, naar en Borgerrepræsentant tiltales for en i den offentlige Mening vanærende Handling).

Landsognene, L. 6 Juli 1867 § 3 (efter § 10 skal den, der hører op at være uberygtet, udtræde af Sogneraadet).

Amterne, § 35 ibd.

Købstæderne, L. 26 Maj 1868 § 6, og Ligningskommissionen samme Steds, § 22. Se Byraad A 3 e.

Hvilke Bestemmelser samtlige henvise til de for Valgret til Folketinget gældende Regler.

f. Forstander for den reformerte Menighed i Fredericia, Rskr. 23 April 1863 § 1 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1865).

g. Fr. 15 Maj 1834 § 3 Nr. 1, Valgl. 7 Juli 1848 § 7 a, 28 Septbr. 1849 § 3 a krævede »uplettet Rygte«.

3. Ret til at drive Handel paa Færøerne er betinget af uplettet Rygte, L. 21 Marts 1855 § 10.

4. Ingen kan anses som uberygtet, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, Valgl. 16 Juni 1849 § 2, 29 Decbr. 1850 § 2, L. 27 Novbr. 1863 § 18, Valgl. 12 Juli 1867 § 2. Jfr. Fr. 8 Marts 1843 § 4 Nr. 1. Jfr. dog Børn 11.

Som uberygtet kan ingen anses, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, med mindre han har faaet Æresoprejsning, L. 14 Septbr. 1877 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) § 2.

Om Valgret og Valgbarhed til Sogneforstanderskab og Rigsdag tilkom en Person, der havde gjort sig skyldig i misligt Forhold under et Skifte, men mod hvem Tiltale var bortfalden ifølge kgl. Resolution, mod at han erlagde en Bøde, Ind. M. Skr. 25 Juni 1859 (i den lille Reskriptsaml.).

5. I et Tilfælde resolveret, at en Straf af Fængsel paa Vand og Brød ikke skulde være til Hinder for, at paagældende beskikkedes til Hverv, der kræve Uberygthethed, Resl. 21 Febr. 1845.

6. Præsters og Superintendenters Enker skulle nyde deres Pension, saa længe de hensidde i uberygtet Enkesæde, D. L. 2—13—10 og 11, 2—17—24.

7. Ægteskabsløftets Gyldighed er betinget af, at Fruentimmeret er uberygtet, Fr. 5 Marts 1734 § 8.

8. Den Mand, som Skifteretten kan beskikke til som Værge at bestyre Boet, naar det skønnes nødvendigt, at den længstlevende Ægtefælle eller i Separations- og Skilsmissetilfælde Manden sættes ud af Raadigheden over samme, skal være en »god Mand« L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 58, 64, 12 April 1878 (Nr. 9 Till. t. Lovt.) §§ 57, 63 (f. Isl.).

Ligeledes den Mand, der af Skifteretten beskikkes til at varetage en fraværende Arvings Tarv paa privat Skifte, naar Arvinger ikke selv efter Opfordring vil møde, fornævnte L. 1874 § 73 1878 § 72.

9. Tilladelse til Oprettelse af en privat lærd Skole er betinge

af, at Bestyreren godtgør at have ført et uplettet Liv, Bkg. Nr. 174, 1 Decbr. 1890 § 2.

10. Naar en dansk Konsul tiltales for en hans borgerlige Agtelse berørende Handling, suspenderes han, Instruk. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 § 6.

11. Under civile Retshandlinger, foretagne for dansk Konsul, er denne berettiget til at fordre, at den, der møder som Fuldmægtig for en Part, er en uberygtet Mand, L. Nr. 35, 15 Febr. 1895 § 7.

Se Agtelse. Faddere 1 (ang. uægte Børns Forældre). Vanære. Æresoprejsning.

Udarvinger. Den dem tilkommende Arveret er ikke til Hinder for, at Arveladeren testerer over samtlige sine Ejendele, Fr. 21 Maj 1845 § 21. Jfr. derimod tidligere D. L. 5—4—7, 14, 16.

I D. L. 5—2—54 betyder »Udarving« den af Fællesskabet med sine endnu i Fællig værende Medarvinger udskiftede Arving.

Se i øvrigt Arvinger.

Udbringelse af Udlændinge, se Udvisning og Udsendelse.

Uddybningsmaskiner, se Muddermaskiner.

Udeblivelse.

I. Parters, under civile Retssager og desl.

1. Ang. at Dommeren ordentligvis ikke kan udsætte Sagen paa Grund af en Parts Udeblivelse, K. Skr. 28 Febr. 1829, 23 Decbr. 1837; men at saadant dog kan ske, hvor notoriske fysiske Hindringer, saa som Vejens Ufremkommelighed og desl., vides at have forhindret Mødet, K. Skr. 28 Febr. 1829, Rskr. 6 April 1831 ved § 9 (f. Vest.).

Naar Vindens, Vejrligets eller Søgangens Beskaffenhed forhindrer Møde i rette Tid ved Maanedstingene paa Færøerne, bør den saaledes udeblivende endnu i Løbet af 48 Timer stedes til Møde, Fr. 30 Marts 1836 § 3.

2. Citantens, paa første Tægtedag, se derom Afvisning 1 f, jfr. d. Højesteret 7 og Unødig Trætte 3. Kost og Tæring 1. Optagelsesgebyr 1. Paternitets- og Alimentionssager 7.

3. Indstævntes, paa første Tægtedag. Ang. Sagens Paakendelse i Overensstemmelse med Sagsøgerens Paastand og de af ham fremlagte Beviser, og at indstævnte fortaber sine mulige Indsigelser, D. L. 1—4—30, 31, Fr. 25 Marts 1791 § 21 (ang. Politisager), 3 Juni 1796 § 2, 15 Avg. 1832 § 8 (f. Isl.), jfr. Pl. 13 Avg. 1766 § 2. Jfr. Højesteret 17. Lavdag 1.

4. Den ene eller begge Parters, under Sagens Drift, ang. Virk-

ningen deraf, Pl. f. Kbhvn. 13 Avg. 1766 § 2 (udvidet til Vestindien ved Rskr. 4 Novbr. 1778 § 4), Fr. 16 Jan. 1828 § 9, 15 Avg. 1832 § 14 (f. Isl.). Se Optagelsesgebyr 2.

5. Ved Bestemmelsen om, at Dommeren ikke maa hæve den ordinære Ret inden en Time fra den Tid, da Retten er sat, bortfalder ikke den enhver Part paaliggende Forpligtelse til at være til Stede i Retten, naar den ham vedkommende Sag efter sin Orden paaraabes, Fr. 16 Jan. 1828 § 12. Jfr. Reassumption 1.

6. Vidnecitantens, naar han har indkaldt Vidner og Modpart i Vidnesager, Fr. 3 Juni 1796 § 14. Jfr. den derved bortfaldne Fr. 3 Marts 1741 § 7.

7. I Landvæsens- og Overlandvæsenskommissionssager, ang. Virkningen deraf, L. 30 Decbr. 1858 §§ 8, 20.

8. Udebliver Skyldneren fra det i Anledning af en Fordringshavers Begæring om, at Skyldnerens Bo skal tages under Konkursbehandling, tilvarslede Skifteretsmøde, kan han anses som den, der ikke drister sig til at modsige Fordringshaverens Opgivelse, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 48.

Om Parternes Udeblivelse under Skiftesager jfr. fremdeles nedenfor 13.

9. Fordringshavernes, fra den efter Konkurslovens § 52 b sammenkaldte Skiftesamling, ang. Virkningen deraf med Hensyn til Kuratorvalget, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 66.

10. Ang. Parternes Udeblivelse fra Forligsmægling ved Forligskommissionerne, se Forligsmægling A 4.

Ang. Udeblivelse fra Mæglingen ved Tyendeforligsmæglerne, L. 10 Maj 1854 §§ 71, 72, 16 Febr. 1856 §§ 69, 70 (f. Færø.).

11. Ang. at Rekvirenten skal møde ved Udlægsforretninger, se Eksekution B 12 p. Derimod ikke ved Udpantningsforretninger. L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 7.

12. Ang. at den Skyldner, der ikke efter Tilsigelse møder ved en hos ham rekvireret Arrest- eller Eksekutionsforretning, under visse Betingelser kan fængsles, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 167.

13. Fra Skiftesamlinger i Dødsboer og andre Boer, der ikke behandles som Konkursboer, derom handler Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 25, 26, 51, jfr. 56, 57, 82, 83. (Særlig mærkes den Udtalelse i § 25, at den udeblivende »selvfølgelig ikke anses for at have givet Afkald paa nogen Rettighed eller Fordring») — Se for Island de med Hensyn til alle Boer, ogsaa Konkursboer, gældende tilsvarende Regler i Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 25, 26, 51, jfr. 55, 56, 81, 90, 91.

14. Parternes, i Markeskelssager paa Island, derom handler L. 17 Marts 1882 (Nr. 7 i Till. t. Lovt.) § 8.

Meddomsmændenes i do., ang. Straf og Erstatningsansvar derfor, § 15 ibd.

15. Rekvirentens ved Udpantningsforretninger, derom handler L. f. Island 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 i Till. t. Lovt.) §§ 7, 8.

16. Eksekutionsforretning kan ikke fremmes, med mindre Domhaveren giver behørigt Møde, L. f. Island 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 ibd.) § 34.

17. De i en Tvangsavktion interesseredes, fra Mødet til Avkøbsvilkåarenes Fastsættelse, derom handler L. Nr. 66, 7 April 1891 §§ 21 i Slutn., 27.

18. Af de Mænd, der deltage i Afsigelsen af Voldgift i visse Lærtingsager, derom handler L. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 18, og for Island, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 18.

19. Færøerne. Om Rekvirentens Udeblivelse ved Udpantningsforretninger, hvor Møde ikke er fornødent, L. Nr. 40, 30 Marts 1894 § 7.

II. Tiltaltes, i Straffesager.

Udeblive de i Skovforbrydelsessager sigtede, skulle de anses som havende vedgaaet Sigtelsen og idømmes den lovbestemte Straf, hvilket skal anføres i Indkaldelsen, Pl. 26 Juli 1837 §§ 3, 4.

Ang. at den i offentlige Politisager i København tiltalte, der udebliver efter Tilsigelsen uden at godtgøre lovligt Forfald, anses at vedgaa den ham paasigtede Forseelse, naar samme kun kan medføre Straf af Bøder, hvilket skal anføres i Tilsigelsen; dog kan den saaledes afsagte Udeblivelsesdom under visse Betingelser atter ophæves af Dommeren, L. 11 Febr. 1863 §§ 6, 9 og 10.

Den, som i Sager, der ikke kunne medføre højere Straf end Bøder, møder ved Fuldmægtig, skal, naar denne ikke er i Stand til at meddele alle fornødne Oplysninger i Sagen, anses som udebleven, § 11 ibd.

Se i øvrigt Afhentelse, jfr. Faldsmaal 2.

III. Vidners, se Faldsmaal.

IV. Værnepligtiges.

Efter Indkaldelse, se Indkaldelse 8, 22. Militær Jurisdiktion A 6 h og i samt m.

Fra Session, se Sessioner B.

V. For Udeblivelse til Møde efter Amtmandens Tilsigelse kan Tvangsmulkt anvendes, se Amtmænd VII 3.

VI. Fra Hoveri og Pligtarbejde til Husbonden, Fr. 25 Marts

1791 § 8 (jfr. Hoveri I A 12), 30 Jan. 1807 § 8 og 27 Maj 1848 § 6. Se Klapjagtsdage A 2.

Fra offentligt Pligtarbejde og -kørsel, se Fribefordringsvæsenet I 5. Pligtarbejde I. Pligtkørsel I 6. Snekastning. Vejarbejde II A 12.

Fra Kirkearbejde, se Kirkehoveri II 13.

Udenbys Mand omtales i D. L. 1—21—8, 6—3—5, Pl. 12 Jan 1790, Fr. 21 Juni 1793 § 2, Plan 1 Juli 1799 § 158, Lavsart 5 Juni 1807 § 18, Pl. 28 Juli 1810, 9 Oktbr. 1813.

Udenlandsk Adel, se Adel I 2.

Udenlandsk Ret, se Fremmed Ret.

Udenlandske Pengeeffekter.

1. I adskillige af de under Umyndiges Midler 13 anførte Bestemmelser er det udtrykkelig foreskrevet, at de paagældende Midler ikke maa anbringes deri.

2. Ang. hvor vidt der maa gives umyndige Udlæg deri paa Skifte, L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 49, 12 April 1878 (Nr. 9 Till. t. Lovt.) § 48 (f. Isl.).

3. Købstædernes almindelige Brandforsikrings Midler maa ikke anbringes i udenlandske Papirer eller Præmieobligationer, Vedt Nr. 95, 18 Juli 1874 § 68.

4. Ang. Forandring i Præget af de norske 25-Ørestykker, Bkg Nr. 40, 30 Marts 1896.

Se Børskurs. Præmieobligationer. Stempelafgifter III 36, jfr. IV A a, ad § 74 b.

Udenrigsministeriet.

1. Saaledes skal Departementet for de udenlandske Anliggender herefter benævnes, Resl. 8 Avg. 1848.

2. Ang. dets Organisation, ibd.

Det bestaar nu af 2 Departementer, nemlig »Departemente for Handels- og Konsulatsager« og »Departementet for de udenlandske politiske Sager«, Resl. 11 Decbr. 1848, 18 Febr. 1851 med Note smh. med Resl. 24 Febr. 1862.

Hvilket Personale der er ansat deri, L. 17 Juli 1870 § 1.

3. Derunder høre samtlige udenrigske Anliggender, hvorunde Konsulatsager, Kdg. 24 Novbr. 1848 I, jfr. Resl. 11 Decbr. 1848 Jfr. Kdg. 28 Jan. 1852.

Derigennem skulle Andragender om Sagens Forfølgning tilstille vedkommende Regering, naar der er begaaet Misbrug ved Visitation eller Opbringelse af danske Handelsskibe paa Grund a formentlig antaget Negerhandel, Fr. 3 Juli 1835 § 16.

Ang. dets Forhold til de danske Konsuler, se den tidligere nstr. 24 Marts 1868 §§ 2 ff. Se nu nedenfor 6 b, c.

4. Ang. Departementschefernes (nu Ministeriets Direktørs, jfr. . 17 Juli 1870) Myndighed til at underskrive paa Ministeriets Tegne, Resl. 4 April 1856 (i Noten t. Resl. 18 Febr. s. A). — Efter hvad samme Steds er anført, anses den Departements- og Ekspeditionssekretærerne ved Resl. 26 Septbr. 1848 i saa Henseende tillagte Myndighed ophævet.

5. Lønningslov for sammes Embeds- og Bestillingsmænd 17 Juli 1870.

6. Ang. sammes Myndighed og Forretninger med Hensyn til:

a. Ægteskabs Indgaaelse for de danske Konsuler i Udlandet, . Nr. 79, 19 Febr. 1892 §§ 1, 3, 4, 7, 8, 10.

b. Konsulatvæsenet, L. Nr. 92, 14 April 1893 §§ 3—7, 9, r. Instruk. Nr. 283, 15 Decbr. s. A.

c. Danske Konsulers Doms- og Øvrighedsmyndighed paa Steder, hvor danske ikke ere undergivne Landets Jurisdiktion, . Nr. 35, 15 Febr. 1895 §§ 1, 2, 8, 11, 12, 14.

d. Anerkendelse af Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar, som have deres Sæde paa Steder, hvor danske ikke ere undergivne Landets Jurisdiktion, L. Nr. 36, 15 Febr. 1895.

7. Ang. Rang for Udenrigsministeriets Arkivar (4de Kl. Nr. 3), Resl. Nr. 55, 26 Febr. 1897.

Se Borteblevne Personer 4. Ordener 3 (Indsendelse af værnede Ordener). Smitsom og epidemisk Sygdom III 23 Meddelelse derom til Sundhedskollegiet).

Udflytning.

1. Af Fæstegaarde, se Fæste 27.

Sager om, hvor vidt Fæstebønder ere forpligtede til at lade deres Gaarde udflytte, høre under Landvæsenkommissionernes Raadgivning, Pl. 6 Jan. 1802.

2. Ang. Bygningshjælp i Anledning deraf, se Bygningshjælp B, jfr. A 2 f.

3. Se Veje III A 1 m, jfr. IV 10.

Udflyttere.

1. Ang. deres Deltagelse i Ombud og kommunalt og desl. Arbejde, se Oldermænd I 4. Branddamme 2 b. Vejarbejde I A 7. Jfr. Bygningshjælp B.

2. Se Bekendtgørelser 4. Oldermænd I 11 l og q (deres Tilslutning til Arbejde).

3. Se Tiende 1 p.

Udførsel.

1. Af Husdyr, om Regler derfor, se Husdyr I C.
2. Af fersk Kød, Tilsyn hermed, se Kød 16.
3. Af Smør, som ikke er tilvirket i Danmark, se Smør 1.
4. Af Margarine, se Udførselsforbud.

Udførselsafgift paa Island.

Ang. de Politimestrene tilkommende Procenter af Udførselsafgift af Fisk, Tran m. v., L. 2 Febr. 1894 § 12 (Nr. 2 i Till. t. Lovt.).

Tillæg til og Forandring i L. 4 Novbr. 1881 om Udførselsafgift af Fisk, Tran m. v., L. 13 April 1894 (Nr. 10 ibd.).

Forandring i anførte L. Nr. 10, 1894, L. 6 Marts 1896 (Nr. 8 ibd. — ang. Udførselsafgift af Helleflynder og Rødspætter).

Se Fiskeri V.

Udførselsforbud.

1. Mod Margarine, hvis Indhold af Smørfedt overstiger 15 pCt., L. Nr. 43, 22 Marts 1897 § 4, eller af for stærk Farve, § 5 ibd., eller i andre Beholdere end de foreskrevne, § 6 ibd.

2. Mod Margarine og Margarineost kan Landbrugsministeren udstede, ibd. §§ 6, 9, jfr. tidligere L. Nr. 57, 1 April 1891 §§ 6, 9, jfr. 17, L. Nr. 53, 5 April 1888 § 6.

Se Heste 7. Krigskontrabande 4.

Udførselsgodtgørelse.

1. Ang. Tilbagebetaling af Tolden eller Afskrivning af Kreditoplag for Materialier ved Udførsel af deraf forarbejdede Varer L. 4 Juli 1863 § 23 og 27, jfr. Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1864, Nr. 2, 1865, l, Nr. 2, 1866, e, Nr. 2, 1867, i, Nr. 1, 1869, f, Nr. 1, 1870, d, Nr. 5, 1870, d, Nr. 1, 1873, e, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1876 (Sejldug syet i Sejl), Nr. 2, 1879, c, Nr. 1, 1884, f (ang. en betydelig Mængde forskellige Fabrikata), Nr. 1, 1886, c (afstrippede Tobaksstilke), Nr. 3, s. A., b (Salt ved Udførsel af saltet Kød og Flæsk).

2. Se i øvrigt Brændevinsbrændingsafgiften A 4. Indførselstold 5. Kreditoplag.

3. Varer, med Hensyn til hvilke der gøres Fordring paa Afgiftsgodtgørelse, herunder indenlandsk tilvirket Brændevin, kunne kun udføres over Toldgrænsen ad de Veje, ved hvilke Grænsetoldoppebørselssteder ere oprettede, L. Nr. 65, 23 Maj 1873 § 4.

4. Ang. sammes Udbetaling for Toldkontrolposterne Tuborg, Rungsted og Humlebæks vedkommende, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 3, 1882, a A 1.

5. Af Spiritus, se under Indførselstold 5 a, b m. fl. — Af Roesukker, se Roesukkerfabrikationen 5.

6. For Salt, ved Udførsel af saltet Flæsk fra Svineslagterier, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 1, 1889, c, og ved Udførsel af Smør, ibd. Nr. 2, 1893, a.

7. Med Hensyn til Ølskatten, jfr. L. Nr. 50, 1 April 1891 § 12.

8. For Sukker, ved Udførsel af Konserves samt Frugtvin, L. Nr. 51 af s. D. § 2.

Regler herom ere givne ved Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1891 d.

9. Ved Udførsel af Chokolade og Sukkervarer, ang. Størrelsen af Toldgodtgørelsen, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1891, e.

10. Ang. at Fristen for sammes Begæring først begynder at løbe fra den Dag, Varene have passeret sidste danske Toldsted, Nr. 1, 1893, c ibd.

11. Ang. at Tilbagebetalinger af erlagt Told eller Afgift ved Varers Udførsel maa kræves inden 4 Uger, Skattedir. Skr. 13 Maj 1896 (Tidsskr. f. Toldvæs.).

12. Færøerne. Ang. Tilbagebetaling af Indførselsafgiften af Vin, Spiritus m. m., der efter midlertidigt at have været oplagt, atter udføres, L. Nr. 44, 30 Marts 1892 § 9.

Se Ankomstatter 1. Brændevinsbrændingsafgiften A 4. Indførselstold 5 (ang. Tilbagebetaling deraf). Creditoplag 13, 15.

Udførselstold er ophævet ved L. 4 Juli 1863 § 42.

Se dog med Hensyn til Vestindien L. 30 Juni 1850 §§ 7 ff. og 6 April 1862 § 3 (f. St. Croix), L. 16 April 1862 §§ 13—16, 8 ff., jfr. L. af s. D. § 2 (St. Thomas og St. Jan).

Betales paa St. Thomas og St. Jan af Sukker med Biprodukter, tilvirket paa de nævnte Øer, Adg. 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. Lovt.) § 3, jfr. §§ 19—22, 25 ff.

Se Fiskeri V (Island).

Udgang, se Hævd 3.

Udgiverens Ansvar for trykte Skrifter, L. 3 Jan. 1851 § 3.

Udhuse.

1. Om smaa Udhuse paa de fjernere Dele af Københavns Grund gælder visse særlige Bygningsregler, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 § 66. Jfr. tidligere L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 § 70 b.

Ligeledes i Frederiksberg, Bygningsl. Nr. 57, 11 April 1890 11 smh. med Bkg. Nr. 58, 19 s. M. §§ 27 i Slutn., 66. Jfr. tidligere L. 12 Jan. 1858 § 1 smh. m. L. 17 Marts 1856 §§ 84, 85.

2. I Købstæderne. Om Udhuse i Almindelighed i Købstæderne jfr. Bygningsvæsen 3) gælde visse særlige Bygningsregler

se L. 30 Decbr. 1858 § 6. Ang. at udvendige Mure i mindre 1-Etages Udhuse, der ere forsynede med Ildsted og ligge nærmere ved anden Mands Grund end 10 Alen, naar saadanne Bygninger opføres af Grundmur, ville være at opføre af en hel Stens Mur J. M. Skr. Nr. 78, 17 Marts 1897.

3. I Struer, Frederiksværk og i visse Landdistrikter, for hvilke Bygningsreglementer ere givne i Henhold til L. Nr. 20, 11 Febr 1876, se de under Bygningsvæsen 4 og 5 anførte Bestemmelser.

Se Bygningsafgift II 1 ss. Ekspropriation 4 b Nr. 2 Skoler II A 2 m.

Udkastelsesforretninger, se Udsættelsesforretninger.

Udkendelsesforretninger, betræffende bornholmske Selvejergaarde, se Deklarationer 1 d. Halvprocentafgift 15 n

Udklarering.

1. Til Sikkerhed for skyldige Lodspenges Betaling ere nogle Bestemmelser med Hensyn hertil givne ved Lodsl. Nr. 73, 13 Juni 1879 §§ 16, 40.

2. At samme ikke kan ventes, forinden Havneafgifterne ere betalte, er udtrykkelig udtalt i nogle Havnereglementer, se Bkg. Nr. 166, 10 Decbr. 1881 § 15 (Nyborg), Nr. 54, 9 Maj 1882 § 15 (Holbæk), Reglm. Nr. 24, 24 Febr. 1883 § 14 (Nykøbing p. S.) Bkg. Nr. 102, 10 Oktbr. 1884 § 25 (Korsør), Nr. 123, 27 Juli 1885 § 15 (Bogense), Nr. 26, 3 Marts 1887 § 29 (Horsens), Nr. 174, 10 Novbr. s. A. § 14 (Bandholm), Nr. 98, 17 Maj 1888 § 26 (Sakskøbing), Nr. 6, 23 Jan. 1889 § 13 (Struer), Nr. 130, 18 Oktbr. s. A. § 23 (Vejle), Nr. 84, 4 Juni 1890 § 13 (Løgstør) Nr. 125, 5 Avg. s. A. § 15 (Køge), Nr. 90, 7 April 1893 § 23 (Randers), Nr. 244, 28 Oktbr. s. A. § 15 (Hammerhavnen) med flere af de under Havne og Skibsbroer VIII anførte Reglementer.

3. At samme ifølge bemeldte Reglementer i nogle Havne ikke finder Sted, forinden Bøder og Erstatning, som er paadraget ved Overtrædelse af Reglementerne, er betalt, se t. Eks. Bkg. Nr. 13 30 Jan. 1878 § 9 (Klintholm), Nr. 117, 23 Avg. 1880 § 14 (Neksø) Reglm. Nr. 156, 7 Decbr. 1880 § 15 (Svaneke), Bkg. Nr. 139 19 Septbr. 1881 § 7 (Snekkersten), jfr. ogsaa Bkg. Nr. 136, 29 Septbr. 1880 § 15 (Grenaa). Jfr. Arrest A 34.

4. Om Straffen for at bortsejle uden at være klargjort mærket Bkg. f. Kbhvn. 5 Avg. 1879 (U. L.) II A.

5. Ophævelse af Skibsafgiften for udgaaende medfører ingen

Forandring i de derfor bestemte Former, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1887. Se dog Ankomstattester 1.

6. Paa St. Thomas, derfor ere Regler givne ved Adg. 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) §§ 19—22.

Ang. at samme kan nægtes, indtil Sager om Toldforseelser ere afgjorte, § 33 ibd.

7. Af danske Skibe maa ikke ske, med mindre de have det foreskrevne Antal Styr mænd og den foreskrevne Maskinbetjening, Sønæringsl. Nr. 40, 25 Marts 1892 §§ 4, 8, jfr. 20—22, og for Island, Sønæringsl. 26 Oktbr. 1893 (Nr. 33 i Till. t. Lovt.) § 6.

Ang. at Mønstringsbestyrerne, hver Gang et Skibs Bemandingsliste forelægges dem, saa vel som ogsaa, naar et Skib fra »indskrænket Fart« gaar over i anden Fart, skal paase, at Sønæringslovens Bestemmelser om Befalingsmændenes Antal og Kvalifikation er efterkomne, saaledes at Mønstringsbestyrerens Underskrift, henholdsvis Paategning derom, paa Bemandingslisten afgiver det fornødne Bevis herfor for Toldvæsenet, Ind. M. Cirk. Nr. 303, 1 Decbr. 1893.

8. Derved skal Skibsdagbogen forevises Toldopsynet, der uden Betaling giver Bogen Forevisningspaategning, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 35.

9. Ang. at der ved et Skibs første Udklarering efter dets Registrering skal gives Nationalitets- og Registreringscertifikatet Paategning om Skipperens Navn og Berettigelse til at føre Skib, Registreringsl. Nr. 57 af s. D. § 33.

10. Udklareringsbevis hører til de nødvendige Skibspapirer, § 32 ibd.

11. Island. Af fremmede Skibe, maa ikke ske, forinden Reglerne om Mandskabets Mønstring ere iagttagne, L. 22 Marts 1890 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 27.

12. Ang. at Mønstringsbestyrerne kunne lægge den officielle danske Skibslistes Angivelse af Dampskibes Hestekraft til Grund ved Afgørelsen af, hvor vidt Sønæringsl.s Fordringer med Hensyn til Klasse og Antal af Maskinister ere fyldestgjorte, Ind. M. Cirk. Nr. 152, 1 Avg. 1895.

Se Arrest A 35. Havneafgifter A 3. Ind- og Udklarering. Indførselstold 8 ad A, B og C a (Skibe til Island). Klarering. Postvæsenet I 40 h (Udklarering til Vestindien). Skibspapirer 1. Toldsted.

Udklækningsanstalter for Ferskvandsfisk, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 §§ 6, 7, 8.

Udlaan, se Laan. Ang. Udlaan af Dokumenter fremlagte Retten, se Fremlæggelse 11.

Udlandet.

1. Ang. Stævnevarselet og Indstævningen af der bosatte Personer, L. Nr. 55, 11 April 1890 §§ 1, 3. Se Stævnevarsel 1 2det Stykke.

Jfr. D. L. 1—4—12, 19, Fr. 3 Juni 1796 § 16, 11 Juli 1800 § 15, 25 Maj 1804 § 17, 25 Jan. 1805 § 23, L. om Rigsretter 3 Marts 1852 §§ 29, 51, L. om Sø- og Handelsretten 19 Febr. 1861 §§ 22, 23, 54. Jfr. D. L. 1—4—17 og Pl. 14 Febr. 1821 § 3 om det Tilfælde, at en Person, efter at være stævnet, rejser til Udlandet.

I Skiftesager var tidligere foreskrevet en længere Appellationsfrist for dem, der opholde sig udenfor Riget, Pl. 26 Avg. 1784 § 1, 2 Juni 1819 § 1, jfr. Fr. 16 Jan. 1828 § 17, L. Nr. 51, 24 Marts 1872 § 136. Se nu Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 88

2. Den, som bor udenfor Riget, men har Gods her, skal have en Fuldmægtig her i Riget, som kan modtage Søgmaal Godse betreffende, D. L. 5—10—3. Jfr. D. L. 1—4—13.

3. Pensioner og Understøttelser af offentlige Stiftelser kunne Almindelighed ikke fortæres udenfor Riget, K. Skr. 29 Avg. 1820

Pensioner af Staten eller Vartpenge ophøre, naar paagældende uden særlig Tilladelse tager Ophold i Udlandet, Pensionsl. 5 Jan. 1851 § 7 Nr. 3, § 11 Nr. 2, 9 April s. A. § 7 Nr. 3, § 28 Nr. 1 24 Febr. 1858 § 9 Nr. 3, § 13 Nr. 2, 4 Decbr. 1863 § 9 Nr. 3 § 13 Nr. 2, L. Nr. 135, 20 Novbr. 1876 §§ 5 Nr. 3, 13 Nr. 1 Nr. 136 af s. D. §§ 7 Nr. 2, 16 Nr. 1, 19, 27 Febr. 1880 (Nr. 4 i Till. t. Lovt.) § 5 Nr. 2 og 3 (f. Island), L. om Præsteenkens Pension paa Island 3 Oktbr. 1884 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) § 7 Nr. 2, L. om Statsbanedriftens Ordning Nr. 52, 26 Marts 1896 § 17 n Nr. 3.

Derimod kunne Pensioner af den almindelige Enkekasse fortæres udenlands, Fund. 30 Avg. 1775 § 15.

4. Ang. hvor vidt Udtrykket »Udlandet« kan antages at indbefatte Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, K. Skr. 2 Juni 1821 Saadant maa nu utvivlsomt antages i ethvert Tilfælde, jfr. Ind M. Skr. 20 Oktbr. 1865.

5. Ang. hvorledes der skal forholdes med Mortifikation paa Gældsbreve, udstedte af danske Undersaatter i Udlandet, Fr. 7 Febr. 1823 § 6.

6. Ang. hvor vidt der oprettede Dokumenter ere stempelpligtige L. 19 Febr. 1861 § 90. Se Stempelafgiften VII ad § 90.

7. Ang. der begaaede Forbrydelser.

a. Hvor vidt her hjemmehørende Undersaatter straffes for her begaaede Forbrydelser, L. 10 Febr. 1866 §§ 4—6, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 4—6. Med Hensyn til der begaaede Forbrydelser mærkes Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 4, 6, 7.

Har paagældende, der her tiltales for en saadan Forbrydelse, været straffet for samme i en fremmed Stat, skulle Domstolene tage Hensyn hertil og kunne nedsætte Straffen under den lovæstemte eller endog ganske lade den bortfalde, fornævnte L. 1866 § 7, 1869 § 7.

I ethvert Tilfælde, hvor en her hjemmehørende Undersaatter har begaaet en Forbrydelse i Udlandet, bør der i Henhold til Straffelovens § 6 ske Indstilling om Sagen til Justitsministeriet, selv om Amtet formener, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at lade den paagældende tiltale, J. M. Skr. Nr. 27, 19 Jan. 1871.

D. L. 3—16—9 Nr. 8, 6—4—3 og 6, Pat. 21 Maj 1726 og Nr. 30 Marts 1827 § 2 med Undtagelse af Slutningen er hævet, L. 10 Febr. 1866 §§ 308, 309, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 310, 311.

b. Forbrydelser, der ere begaaede af Udlændinge i Udlandet, kunne, om disse end senere antræffes her i Landet, aldrig straffes efter de danske Love, K. Skr. 27 Septbr. 1823 i Slutn. Jfr. Lager 3 b.

Se Søforbrydelser.

8. Ang. Virkningen af Rejser dertil med Hensyn til Forsikringer, tegnede i Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1870, L. 18 Juni 1870 § 12, Bkg. Nr. 6, 5 Jan. 1871 § 12, Nr. 19, 23 M. § 11 (ang. pligtige Forsikringer).

Med Hensyn til Følgerne af Bestillingsmænds Rejser og Ophold er i Henseende til pligtig Overlevelserente for deres Enker, jfr. Regul. Nr. 118, 23 Avg. 1880 § 7.

9. Om der udstedte Veksler handler L. Nr. 52, 7 Maj 1880 § 19, 34, 35, 51, 78, 84—86, jfr. Veksell. f. Isl. 13 Jan. 1882 Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

10. Ang. Tilsynet med udenrigske Dampskibe og i Udlandet udfærdigede Dampkedler, L. Nr. 22, 24 Marts 1875 §§ 15, 16 og Bkg. Nr. 74, 28 Juni s. A. § 9, L. Nr. 23, 24 Marts 1875 § 7 og Bkg. Nr. 151, 1 Decbr. 1880 §§ 9, 10.

11. Ang. Antagelse af Tyende eller Arbejdere til Udlandet, L. om Fæstevirksomheden, Nr. 53, 1 April 1891 § 1, jfr. § 6.

12. Ang. Forstaaelsen af Ordene »Udland, Udlænding osv.« i Øloven, L. Nr. 56, 1 April 1892 § 313. — Se ogsaa Island 29 Henv.).

13. Ang. Retternes Medvirkning til Optagelse af Bevis i Udlandet m. m., L. Nr. 161, 18 Decbr. 1897.

14. Ang. der afsagte Domme, se Eksekution A 5 g og B 2 a Skilsmisse 24 g. Værnepligt 5 f. Æresoprejsning 4.

15. Ang. de sig der opholdende danske Undersaatter, om dansk Rets Anvendelse paa dem mærkes Veksell. Nr. 52, 7 Maj 1889 § 85, jfr. f. Isl. L. 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 85. Se videre Arveret 21 (efter danske i de nordamerikanske Fristater) Borgerskab og Næringsbevis 2 g. Dødsattester B 3 Fattige E 13. Firmaer 4. Forlovende I 12, 14, 17. Hjemsendelse IV. Hjemstedsbeviser II. Konsuler B. Lysning 28. Præster XVII. Religion 6 c Nr. 14. Separation 2. Skifte 20 med Henvisninger. Skoler II A 11 (Skoletvangen) aaa. Vielse I 3. Værger 2 g.

16. Ang. værnepligtiges Rejser dertil, se under Værnepligtige.

17. Om Underholdsbidrag af og til der værende Personer, se Underholdsbidrag A I 7, 17, 25, 30 d Nr. 3, 5, 11, e.

Se videre Appel VII B 13 a. Daab 2 s, 4, 19. Domme 3 (Henv.). Eksamen 3. Handel (og Skibsfart) III. Hjemsendelse III. Kirkebøger 9 i Nr. 4. Konfirmation 7 (om der fødte Børn). Ligsyn 10 (over der afdøde Personer). Lotteri 6 (ang. Bekendtgørelse om der stedfindende Lotteritrækning) Postvæsenet II. Proklama I 12 h. Separation 2. Stempelafgiften VII ad § 90 (ang. der oprettede Dokumenter). Søforbrydelser 2. Udlændinge. Vielsebrev 11. Ægteagt 11.

Udlevering.

1. Af almindelige Forbrydere.

a. Fremmede, der i et fremmed Land have gjort sig skyldige i Sørøveri, udleveres, naar saadant forlanges, Fr. 20 Apr 1825 § 7. Jfr. Sørøveri 1, 3dje Led.

b. Traktater herom ere indgaaede med:

Belgien, Kdg. 16 April 1851, Bkg. Nr. 74, 13 Maj 1876
Herved er Kdg. 16 April 1851 ophævet, Art. 18.

Den franske Republik, Bkg. Nr. 65, 11 Maj 1878.

Hamborg, Forlig 28 April 1736 Post 6 (ved J. M. Skr. 1 Avg. 1857), indskærpet med Hensyn til Desertører ved Gen. Kon Koll. Prom. 29 Juli 1786.

Italien, Bkg. Nr. 131, 30 Septbr. 1873. Jfr. Trakt. me Genua 30 Juli 1789 Art. 3, 26.

Luxemburg, Bkg. Nr. 106, 15 Septbr. 1879.

Nederlandene, Kdg. 20 Febr. 1852, Bkg. Nr. 107, 22 Oktbr. 877. Herved er Kdg. 20 Febr. 1852 ophævet, Art. 17. Konvention herom, Bkg. Nr. 143, 19 Juli 1894. Tillægskonvention ertil, Bkg. Nr. 172, 9 Septbr. 1895. Jfr. 2 Bkg. for Island 2 Juni 896 (Nr. 14 og 15 i Till. t. Lovt.).

Rusland, Kdg. 22 Decbr. 1866.

Siam, Trakt. 21 Maj 1858 Art. 12 (i Patent 3 Febr. 1860).

Spanien, Bkg. Nr. 80, 22 Maj (for Island 30 Septbr., Nr. 39 Till. t. Lovt.) 1890.

Storbritannien, Kdg. Nr. 62, 17 Maj 1873.

Sverig-Norge, Separatartikel til Trakt. 10 Decbr. 1809, Pl. 8 Juli 1810, Trakt. 14 Jan. 1814 § 27, Erkl. 7 Marts 1823 § 4 i K. Cirk. 15 April s. A.), jfr. J. M. Skr. 18 Oktbr. 1858 med Note.

c. To Søfolk, der havde gjort sig skyldige i Tyveri om Bord, dleverede til Preussen, K. Skr. 28 Juli 1818. Derimod nægtet dlevering til samme af en politisk Forbryder, K. Skr. 25 Novbr. 834, jfr. K. Skr. 12 Novbr. 1839.

Betræffende Udlevering til Østerrig, J. M. Skr. 24 April 1855.

d. Sker kun efter formelig fra Regering til Regering rettet begæring, støttet paa afgivet Retsdekret, se de under b anførte yere Traktater.

Hvorledes Akten, der skal indsendes til Kancelliet, skal uderdiges af de danske Avtoriteter, K. Cirk. 2 Maj 1835.

I Forholdet til Sverig-Norge kan Udleveringen ske efter direkte Forhandling mellem vedkommende lokale Avtoriteter (Kommandanterne i Kronborg og Helsingborg, Overøvrighederne), tesl. 9 (i K. Cirk. 28) Maj 1814, K. Cirk. 29 Juli 1817, J. M. kr. 8 Novbr. 1855, Noten t. J. M. Skr. 18 Oktbr. 1858.

e. Medens Udlevering ellers ikke kan ske, naar Forbrydelser er begaaet her i Landet, kan den dog finde Sted af fremmede, der om Bord i fremmede Skibe paa dansk Territorium ave begaaet Forbrydelser, som ikke ere til Fornærmelse for en danske Stat eller nogen af dens Undersaatte, K. Skr. 28 uli 1818 (Tyveri), J. M. Skr. 19 Juni 1855 (Overfald), jfr. K. kr. 16 Novbr. 1830.

Med Hensyn til de Forbrydelser, der falde ind under Straffen oven 10 Febr. 1866, er dette nu forandret ved sammes § 2. led Hensyn til andre Forbrydelser, jfr. derimod Analogien af . 23 Febr. 1866 § 21 (S. 252), Instr. 24 Marts 1868 § 37.

f. Ang. de Oplysninger m. v., der skulle medfølge Begæringerne derom fra Storbritannien og Tyskland, J. M. Cirk. Nr. 146, 9 Septbr. 1881.

g. Ved Traktat herom med Storbritannien i Kdg. Nr. 63 17 Maj 1873 mærkes J. M. Cirk. Nr. 109, 6 Juni 1889 om, hvilke Oplysninger de danske Rekvisitioner om den foreløbige Anholdelse skal indeholde og om Politivrvrighedernes Forhold i saa Henseende. Jfr. ovenfor under b.

I Slutningen af dette Cirkulære udtales, at Cirk. Nr. 146 19 Septbr. 1881 (se ovenfor f) om, hvad der skal iagttages ved Udlevering af Forbrydere fra Storbritannien og Tyskland, forbliver i Kraft.

h. Overenskomst om Udredelsen af Omkostningerne herved i Forholdet mellem Danmark og Tyskland, J. M. Cirk. Nr. 205 10 Septbr. 1891.

2. Af militære Desertører og værnepligtige.

a. Desertører fra fremmede Krigsskibe udleveres ikke uden ifølge indgaaet Kartel, Resl. 2 Avg. 1779 § 1 (i K. Prom. 28 s. M.), K. Skr. 5 Novbr. 1814.

b. Overenskomster herom med fremmede Stater:

1) Med Sverig-Norge haves Overenskomst om Udlevering af Desertører, Separatartikel til Trakt. 10 Decbr. 1809 §§ 1, 5, 6 Pl. 28 Juli 1810, Trakt. 14 Jan. 1814 § 27, K. Cirk. 29 Juli 1817 Erkl. 7 Marts 1823 § 4 (i K. Cirk. 15 April s. A.).

2) Konvention med de til det tyske Forbund hørende Stater om Udlevering af Desertører og værnepligtige, Pl. 12 April 1831, 10 Septbr. 1832 (udvidet til Færøerne, K. Skr. 19 Oktbr 1833, og til Vestindien, K. Skr. 8 April 1834, 31 Jan. 1835), jfr Pat. 8 Septbr. 1863. — Kartelkonventionen i Pl. 12 April 1831 har ogsaa Gyldighed med Hensyn til Kongeriget, J. M. Skr. 19 Jan. 1860.

Denne Konvention maa i øvrigt nu have tabt sin Gyldighed, J. M. Skr. 26 Jan. og 23 Juni 1865.

3) Ved den under 2) omhandlede Pl. 12 April 1831 blev de ældre med enkelte Stater af det tyske Forbund afsluttede Konventioner, nemlig med:

Preussen, Pl. 24 Marts 1821,

Meklenborg-Strelitz, Pl. 23 Jan. 1823,

Meklenborg-Schwerin, Pl. 29 Marts 1823 og

Hamborg, Pl. 4 Oktbr. 1823 (se ogsaa foran 1 b),

hævede, for saa vidt de ere i Strid med nævnte Pl. 1831, jfr. § 19.

Konventionen med Preussen i Pl. 24 Marts 1821 for menes vedblivende at staa ved Magt, J. M. Skr. 17 Febr. 186 med Note.

4) Om Udlevering af Desertører fra Krigs- (og Handels-) skibe er Overenskomst indgaaet med:

Venezuela, Bkg. 17 Maj 1856, Pat. 10 Avg. 1863 Art. 19.

De nordamerikanske Fristater, Pat. 16 Oktbr. 1861 Art. 2.

5) Om Udlevering af »Søfolk«, der ere deserterede fra de kontraherende Parters »Skibe« (Spørgsmaal om herunder kan medregnes Desertører fra Krigsskibe) bestaar Overenskomst med:

Belgien, Bkg. 25 Juni 1855, Pat. 4 Decbr. 1863 Art. 16.

Frankrig, Konv. 9 Febr. 1842 Art. 6.

Italien, Pat. 10 Decbr. 1864 Art. 11.

Liberia, Pat. 7 April 1865 Art. 10.

Spanien, Bkg. Nr. 7, 20 Jan. 1879 Art. 10. (Er bortalden ved Opsigelse).

Se fremdeles med Hensyn til Siam Pat. 3 Febr. 1860 Art. 12.

6) Med Brunsvig-Lyneborg og Storbritannien har der bestaaet en Traktat om Udlevering af Desertører, Ratifik. 4 Juni 1732, 4 Septbr. 1744, 21 Marts 1759, 17 Decbr. 1767, Pl. 19 Oktbr. 1776 (sidste Fornyelse).

7) Ang. en paatænkt Kartelkonvention med Østerrig, J. M. Skr. 23 Juni 1865.

c. Hvor saadan ifølge Konventioner skal finde Sted, bør den ske ogsaa uden Requisition, K. Cirk. 29 Juli 1817.

d. Undvegne værnepligtige kunne kun, naar de ere behandlede til Udskrivning eller henhøre til Linjen, reklameres fra de Stater, med hvilke Konvention haves, J. M. Skr. 9 Juli 1849.

3. Af Søfolk, der undvige fra Handelsskibe.

a. Kan finde Sted mod Gensidighed, Resl. 2 Avg. 1779 §§ 2, 3 (i K. Prom. 28 s. M.), J. M. Skr. 14 Febr. 1853, 9 Marts 1855.

b. Særlig Overenskomst herom er indgaaet med Storbritannien, Bkg. 21 Oktbr. 1853.

Storbritannien og Irland, Bkg. Nr. 112, 30 Juni (for Island 20 Juli, Nr. 11 i Till. t. Lovt.) 1881. Herved maa Bkg. 21 Oktbr. 1853 være hævet.

Det tyske Rige, Bkg. Nr. 111, 25 Juni (for Island 20 Juli, Nr. 10 i Till. t. Lovt.) 1881. — Se fremdeles de foran under b Nr. 4 og 5 anførte Traktater.

4. Ang. Forholdet i saa Henseende mellem Danmark og andre Stater, Noten t. Ind. M. Skr. 5 April 1854.

5. Da den kun bør ske, naar paagældende i Udlandet har gjort

sig skyldig i et Forhold, der ifølge specielle Traktater hjemler en fremmed Magt Ret til at faa ham udleveret, kan en Person, hvis Hustru nyder Fattigunderstøttelse i Lübeck, ikke efter Begæring derfra hjemsendes med Tvangspas, J. M. Skr. 29 Maj 1857.

6. Landets egne Undersaatter — dette saavel forstaaet om de indfødte som om Udlændinge, der paa Grund af længere Tids Ophold her maa anses som danske Statsborgere — udleveres ikke, J. M. Skr. 14 Febr. 1853, Noten t. J. M. Skr. 18 Oktbr. 1858 og de fleste af de under 1 b, 2 b og 3 b anførte Traktater.

7. Konventioner herom høre til de Forbund, som kunne afsluttes af Kongen uden Rigsdagens Medvirkning, J. M. Skr. 28 Septbr. 1850 med Note.

8. At indfødte ikke og ordentligvis ikke heller fremmede, der maa betragtes som danske Statsborgere, udleveres, se samtlige de forannævnte enkelte Traktater.

Udleveringssedler (paa Varer og desl.) ere stempelfri, for saa vidt de ikke ere akcepterede, L. 19 Febr. 1861 § 74 e, men Overdragelse af Retten derefter til en anden skal, om den end sker ved Paategning paa selve Udleveringssedlen, stemples efter de almindelige Regler for Overdragelse af rørligt Gods (jfr. Stempelovens § 34), § 62 f ibd. Jfr. den analoge Regel i Pl. 14 Novbr. 1812, der i øvrigt forandredes ved Fr. 3 Decbr. 1828 § 4. jfr. K. Skr. 14 Novbr. 1829 (ang. Udleveringssedler, der ere udstedte af Køberen og akcepterede af Sælgeren), F. M. Skr. 8 Maj 1851 (anført under Stempelafgiften IV A a, ad § 74 e).

Udliggere paa Island, se Handel II A 4.

Udliggersteder paa Island, se Handelssteder.

Udlodningspaategninger, se Stiftsmidler 1 c.

Udlæg.

1. Eller Eksekution, se Eksekution B.

2. Til Ejendom. Ang. den Pant- og Udlægshavere i en fast til Tvangsavktion stillet Ejendom tilkommende Ret til under visse Betingelser at erholde samme udlagt til Ejendom, og saadant Udlæg fuldbyrdes paa den hidtil gældende Maade, L. Nr. 66, 9 April 1891 § 38.

Se Retsbetjente 22 h (Indberetning om saadant Udlæg i registreret Skib). Stempelafgiften III 25 a Nr. 8, 34 b. Ud-slettelse I 5.

3. Til Arvinger, Kreditorer m. fl. paa Skifte i Dødsboer og andre Boer, der ikke behandles som Konkursboer, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 10, 28, 43, 47—49, 60, 65, 78, 85, jfr

56, 57, 82, 83, og paa Island i alle Boer, ogsaa Konkursboer, Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 10, 28, 42, 46—48, 59, 64, 77, 93, jfr. 55, 56, 81, 90, 91.

Se Skifte (Arveudlæggets Benyttelse som Adkomst paa registreret Skib). Stempelafgiften III 5. Umyndiges Midler 3 a.

Udlægsforretninger, se Eksekutions- og Udlægsforretninger (Henv.).

Udlægsskøde.

Ang. Beregningen af Gebyret for et Udlægsskøde til en Pant-haver, der ikke tillige var Udlægshaver, Skattedir. Skr. Nr. 155, 15 Juni 1895.

Se Tinglæsning II A 7 g (ingen Fattiggave).

Udlændinge (fremmede).

1. Som midlertidigt opholde sig her i Landet, skulle rette sig efter Landets Love, D. L. Fortalen og 1—1—5, Rskr. 25 Septbr. 1739, 9 Oktbr. 1816, K. Skr. 27 Septbr. 1823, 5 Marts 1836, Straffel. 10 Febr. 1866 § 2.

2. Kunne frit nedsætte sig her i Riget, og der fordres ordentligvis ikke nogen særlig Betingelse for Udøvelsen af de almindelige private og statsborgerlige Rettigheder, Ind. M. Skr. 2 Maj 1851, 15 Avg. 1854, Fæl. Ind. M. Skr. 5 Febr. 1856, jfr. K. Skr. 25 Juni 1846, Ind. M. Skr. 6 Juli 1853, Bkg. 12 Avg. 1865 § 4. Jfr. Indfødsret B.

Fr. 26 Jan. 1667 indeholdende Forbud mod, at de ejede faste Ejendomme i Kbhvn., maa allerede antages hævet ved Christian V's Lov.

De ere berettigede til at forblive her, saa længe de ikke blive trængende til offentlig Understøttelse eller gøre sig skyldige i nogen Overtrædelse af Landets Love, J. M. Skr. 29 Maj 1857, jfr. K. Skr. 22 April 1847. Se nedenfor 12.

3. De fremmede, som nedsætte sig for at anlægge Fabriker, drive Haandværk eller anden borgerlig Næring, ved Edikt 29 Novbr. 1748, Pl. 12 Febr. 1802 og flere Anordninger tillagte Forrettigheder ere bortfaldne, dog med Opretholdelse af de alt erhvervede Rettigheder, L. 29 Decbr. 1857 § 99, jfr. § 1. Jfr. dog Mesterstykke 2 a.

Ang. Friheder for de til St. Thomas og St. Jan kommende fremmede, Rskr. 4 Novbr. 1782 (i Reskriptsaml. 1ste Del).

Om deres nuværende Næringsret, se Næringsvæsen III. Borgerskab 2 g, 21. Markeder I 11.

4. Om Udlændinge, der tage Ophold i en Kommune uden at

drive borgerligt Erhverv, ere skattepligtige til samme, afgør Indenrigsministeriet, L. 19 Febr. 1861 (S. 180) § 7, 6 Juli 1867 § 21, 26 Maj 1868 § 26, jfr. L. Nr. 30, 28 Febr. 1872 § 23 (f. Færø.), Fr. 20 April s. A. (Nr. 21 i Till. t. Lovt.) § 22 (f. Reykjavik), Bkg. Nr. 114, 18 Oktbr. 1878 § 24 (f. Marstal), jfr. med Hensyn til Indkomstskatten paa Island L. 14 Decbr. 1877 (Nr. 33 i Till. t. Lovt.) § 10.

Midlertidigt Ophold her medfører ikke Forpligtelse til at svare Indkomstskat efter L. 2 Juli 1870, sammes § 6 e.

5. Blive Værnepligt undergivne, naar de erhverve fast Hjem her i Landet, for saa vidt Overenskomst med en fremmed Stat eller undersaatligt Forhold til en saadan ikke er til Hinder derfor, L. 6 Marts 1889 § 2, Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 82. Se Værnepligt 3.

6. Undersaatligt Forhold til en fremmed Stat udelukker fra Valgbarhed til det islandske Alting, Fr. 8 Marts 1843 § 5 Nr. 1, L. 6 Jan. 1857 § 2, Forfatnsl. 5 Jan. 1874 § 18 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) og L. 14 Septbr. 1877 (Nr. 23 ibd.) § 6, og de islandske Amtsraad, Fr. 4 Maj 1872 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 45.

7. Indtrædelse i statsborgerligt Forhold til en fremmed Stat medfører, at tidligere erhvervede ekstraordinære Hjemstedsbeviser ikke kunne gøres gældende, L. Nr. 37, 9 Marts 1872 § 5.

8. Ved hvilke Retter Sager imod Udlændinge skulle paakendes, og efter hvilke Love de skulle paadømmes, K. Skr. 27 Septbr. 1823. Se Værneting II 15, jfr. Sø- og Handelssager 5. Jfr. Henvisningerne under Fremmed Ret.

9. Ere uberettigede til Forhøjelse af Invalidforsørgelse efter L. 24 Febr. 1858 (S. 537), med mindre de have fast Ophold og Bopæl her i Landet, Lovens § 5, jfr. L. 27 April 1856 § 5. Jfr. L. 9 April 1851 § 7 Nr. 3.

10. En fremmed Undersaat kan gøre Fordring paa at behandles efter de med hans Stat indgaaede Traktater, om ogsaa hans Ophold her er nok saa langvarigt, Noten t. J. M. Skr. 28 Febr. 1857.

11. Ang. amerikanske Borgeres Retsstilling her i Landet, Pat. Nr. 25, 18 Marts 1873.

12. Ang. deres Udvisning af Riget.

a. Naar en Udlænding, der ikke i de sidste 5 Aar har haft stadigt Ophold i den danske Stat, gør sig skyldig til Strafarbejde eller under visse Betingelser til Straf af Fængsel paa Vand og Brød, bliver han tillige at dømme til at bringes ud af Riget; begiver han sig derefter uden Tilladelse ind i Landet, skal han

straffes herfor og derpaa atter udvises, L. 10 Febr. 1866 § 16, 25 Juni 1869 § 17 (f. Isl.). — Pl. 19 April 1805 og Pl. 23 Maj 1840 § 3 ere hævede, L. 1866 § 309, 1869 § 311.

En efter Pl. 19 April 1805 til at udføres af Landet dømt Udlænding eftergaves denne Del af Straffen i Medfør af Kongens Benaadningsret, J. M. Skr. 28 Jan. 1860 med Note.

Jfr. Benaadning 4 a Nr. 3.

b. Om hvilke fremmede det er forbudt at tage Ophold her i Landet, Tilsynet med de her værende fremmede samt Regler for disses Udvisning eller Udsendelse, L. Nr. 52, 15 Maj 1875. — Ifølge denne Lovs § 12 bliver den fremmede, der har erhvervet Forsørgelsesret her i Landet, for saa vidt Lovens Bestemmelser angaar, at betragte som Indlænding. Jfr. tidligere Fr. 30 Marts 1827 §§ 9, 10.

Med Hensyn til denne Lov se videre Arbejdssøgende Personer 4. Bøder (at Bøder efter Loven tilfalde Politikassen). Hertugdømmerne 7 (om Lovens Anvendelse paa Personer fra dem). Hjemsendelse III 9 (om Omkostningernes Udredelse). Omløbere III 2. Opholdsbøger. Rejsende. Sognefoged (dennes Protokol).

c. Ang. at der ikke kan meddeles dem Tilladelse til at omløbe med Dyr, Kunster og desl., og at saadanne Udlændinge skulle afvises ved Grænsen, J. M. Cirk. Nr. 177, 18 Septbr. 1874 § 1.

d. Udenlandske Jernbanearbejdere kunne kun da hjemsendes efter Arbejdets Ophør, naar de ikke kunne godtgøre lovligt Erhverv eller ere mistænkelige Personer, K. Skr. 22 April 1847.

e. Se nærmere under Hjemsendelse VIII.

13. Ang. Oplysning til Brug for den engelske Regering om de d. 4 April 1882 her i Landet sig opholdende storbrittanske Undersaatter, Ind. M. Cirk. Nr. 36, 11 Marts 1881.

14. Ang. hvor vidt de maa drive Fiskeri paa dansk Søterritorium, L. Nr. 56, 5 April 1888 § 1.

15. Udenlandsk Forretnings Filial betragtes i Henseende til Firmategning som selvstændig Forretning, L. Nr. 23, 1 Marts 1889 § 16.

16. Under visse Betingelser kunne de vinde Forsørgelsesret her, men Hovedreglen er, at de ikke kunne det, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 23, smh. med Lovens § 25.

Se nærmere Forsørgelsessted B 2 b, 3 b, C, D, F 2 b, c, 3. K.

17. Ang. hvor vidt de kunne være Ejere af Skib, der farer

under dansk Flag, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 §§ 1 (jfr. Registreringsl. Nr. 57 af s. D. §§ 1, 57), 5, 20, jfr. 273. Jfr. for Færøerne Adg. Nr. 203, 4 Novbr. 1892 Nr. 1, 2.

18. I Tilfælde af Dødsfald her af tyske Undersaatter eller af Personer, der ere fødte i det tyske Rige, vil Dødsattest kun være at erhverve af Retsbetjentene, naar den paagældende var anbragt under offentlig Forsorg, saa som i Sygehuse, Fængsler eller lignende, eller er død paa et Sted, hvor han ikke havde Slægtninge eller bekendte; Dødsattesten vil derhos, for saa vidt der paa Dødsstedet findes ansat en tysk Konsul, være at afgive til denne, medens den ikkun i modsat Fald som hidtil vil være at indsende til Justitsministeriet gennem Amtet, J. M. Cirk. Nr. 170, 5 Oktbr. 1894.

19. Ang. de enkelte Staters Undersaatters Retsstilling her i Landet maa henvises til de med vedkommende Lande afsluttede Traktater, der findes under de enkelte Artikler, og navnlig ville talrige Bestemmelser herom findes i de under Handel III anførte Traktater. — Det kan her mærkes, at det i en stor Del af de under Sjette- og Tiendepenge 6 anførte Traktatbestemmelser udtales, at den ved samme indrømmede Frihed kun strækker sig til Formuen og ikke vedkommer Personerne, navnlig heller ikke Udvandringsforholdene eller Pligten til at gøre Krigstjeneste.

Se fremdeles Aager 3 b. Adel I 1—3. Arbejdssøgende Personer 1, 4. Arrest A 26 d, jfr. Gældsarrest 1 b, 5 b. Arveafgifter V 1 og 6 h samt Skiftegebyrer. Arveløse Kapitaler I 2. Arveret 4. Beneficerede Sager II 2 o. Borgerlige Korpser A 1 g og 3. Dramatiske Forestillinger 6 b. Dødsattester B 3. Dødsfald 1 f Nr. 4. Executores testamenti 3 e. Fiskeri IV 2, 3, V 6 (paa Færøerne og Island). Forlovare I 16. Forlystelser og Forestillinger 4 a, 8, 11. Frivillige 5 (ang. Udlændinges Antagelse som saadanne i Hæren). Fødsels- og Plejestiftelsen 13 c Nr. 2. Haandværkslærlinge 5. Haandværkssvende. II. Handel III, jfr. Prøvehandel. Hertugdømmerne 2, 7 (ang. Udvisning efter Fremmedloven). Hjemsendelse III. Hæren 12. Indfødsret B 5 (ang. deres Næringsret), 13. Jus practicandi 4, 14. Kollekt 11, 13 a. Kommunehospitalet 8. Licitation 7 (ang. Udlændinges Udelukkelse fra offentlige Arbejder og Leverance). Mosaiske Trosbekendere 2. Myndighed 2. Næringsvæsen III. Opholdsbøger. Prøvehandel. Rejsepas 9. Skifte 20. Skoler II A 4, 5 e, 11 d, aaa. Skudsmaal II 7.

Tyende 19, 20. Udlandet. Underholdsbidrag A I 7. Undersaatsforhold B. Ægteskab 15 med Henvisninger.

Udmarksjorderne paa Bornholm, se Almindig 2.

Udmeldelse, Mænds.

I.

1. Se Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd I 1—3 og 5.

2. Af hvem den foretages.

a. Naar ikke andet særlig er bestemt, maa den efter D. L. 1—17, Fr. 4 Marts 1690 § 5 og Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 127, 148 foretages af Dommeren.

Er Forretningens Foretagelse bestemt ved en Politiretsdom, bør Udmeldelsen ske ved en Politiret, J. M. Skr. 26 April 1851, jfr. K. Skr. 30 Decbr. 1826.

b. I København.

I Processager og ved Skifter, sker ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten, men ellers af Magistraten, K. Prom. 4 Maj 1776 (i Reskriptsaml. 1ste Del), Vedt. 30 Decbr. 1857 § 3. Jfr. de under Syn, Skøn osv. I 4 anførte Bestemmelser. Stempelafgiften III 33 c Nr. 2.

Udmeldelse af Mænd ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten til Taksation af faste Ejendomme sker udenfor Retsprotokollen af Justitssekretæren ved Udfyldelse af en Blanket, og disse Udmeldelser skulle derfor ikke stemples, Skattedir. Skr. 2 Oktbr. 1867 (i Amdrup Haandbog i Lovgivningen om Brugen af stemplet Papir S. 439).

Ang. Sø- og Handelsrettens Kompetence til Udmeldelse af Syns- og Skønsmænd, Fremgangsmaaden dermed og om Formandens særlige Myndighed i saa Henseende, L. 19 Febr. 1861 §§ 16, 37.

c. Paa Færøerne skal Udmeldelse til Syns- og desl. Forretninger inden Retten ske af Sorenskriveren og ikke af Landfogeden, K. Skr. 16 Febr. 1843 ad 2.

d. Udmeldelse af Mænd efter Pl. 4 Juni 1845 § 3 til at søge Grus til Bivejene skal ske ved Retten, J. M. Skr. 24 April 1850.

e. Af Mænd til Taksation af den ved Brandvæsenets Sluknings- og Redningsforanstaltninger i København og paa Landet foraarsagede Skade foretages henholdsvis af Magistraten og den stedlige Kommunalbestyrelse, L. Nr. 153, 30 Novbr. 1874.

f. Af Mænd til at syne Dampfartøjer (og tidligere tillige af Dampkedler paa Landjorden), af hvem den foretages henholdsvis

i og udenfor København, L. Nr. 22, 24 Marts 1875 § 13, Nr. 25 af s. D. § 9, jfr. § 22, og af Oversynsmænd i lige Tilfælde, L. Nr. 22 § 18, Nr. 23 § 11. Se videre under Dampkedler Dampskibe.

g. Bygningsreglement for en Del af Odder Sogn i Bkg. Nr. 144, 20 Septbr. 1890 § 2 i Slutn. foreskriver, at de der omdelte Taksationsmænd skulle udmeldes af Retten.

h. Af Mænd til Taksation af den ved Brandvæsenets Sluknings- og Redningsforanstaltninger i Løgstør forårsagede Skade foretages af Kommunalbestyrelsen, Bkg. Nr. 5, 8 Jan. 1891 § 27 Jfr. L. Nr. 28, 21 Marts 1873 § 27.

i. Politimesteren skal udmelde Mænd til:

1) Udvisning paa Island af Byggegrund til Handelsanlæg og af Grund til Anbringelse af Fortøjningsredskaber samt til Fastsættelse af Erstatningen herfor, L. 13 Marts 1891 (Nr. 3 Till. t. Lovt.) §§ 1, 2, 4.

2) Fastsættelsen af Erstatninger i Anledning af Foranstaltninger mod smitsom Sygdom blandt Husdyrene, L. Nr. 105 14 April 1893 §§ 8, 17, 1ste Stykke; i et enkelt Tilfælde skee Udmeldelsen dog ved Retten, § 17, 2det Stykke.

3) Bedømmelse af Lærlinges Prøvestykke paa Island, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 10.

k. Se Amtmænd VIII. Skiftekommissærer 14. Vurdering A (paa Skifte) 4 og 5.

3. Bør foregaa i Retten, for saa vidt den sker ved Dommeren K. Skr. 23 Jan. 1836. Jfr. dog med Hensyn til København foran 2 b, 2det Led.

4. Foretaget af en Retsbetjent af Mænd, der ikke høre under hans Jurisdiktion, er betydningsløs, og den derefter foretagne Forretning mangler offentlig Troværdighed, K. Skr. 28 Oktbr. 1845, jfr. Fr. 12 Febr. 1790.

5. Naar særlig Kundskab fordres til Vurderingen af de et Dødsbo eller andet ikke som Konkursbo behandlet Bos Ejendele eller naar Rigtigheden af Skiftevidnernes Vurdering eller af der længst levende Ægtefælles egne Opgivelser om Ejendelenes Værdi bestrides, sker Vurderingen ved Mænd, som dertil udmeldes af Skifteretten, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 16, 48, 60, jfr. 56, 57, 82, L. Nr. 156 af s. D. § 7 i Slutn. Se Adg. f. Færø. Nr. 30, 14 Jan. 1876 Nr. 6.

For Island ere lige Regler givne for alle Boer, ogsaa Konkursboer, Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 16, 47, 59. jfr. 55, 56, 81, 90.

6. Til Foretagelse af Skøn efter Bestemmelserne om Mark- og Vejfred i Vestindien, ang. dens Foretagelse ved Politiret og uden Gebyr, Adg. 9 Juli 1886 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) §§ 3, 8, 14, 22 (St. Croix), 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) §§ 3, 8, 21.

7. Da Udmeldelsen af Mænd til Taksation af Klitrealer, der skulle eksproprieres til Beplantning, skal foretages ved Retten, maa der paa Klitvæsenets Vegne gives formeligt Møde derved og alle vedkommende forud være stævned, J. M. Skr. Nr. 137, 10 Avg. 1887.

8. Ved Fogeden, til Vurdering af den Erstatning, der paa Island i visse Tilfælde tilkommer en Domhaver, naar domfældte ikke har efterkommet Dommen, derom handler L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) §§ 11, 13, 15, jfr. § 2.

9. Ved Avktionsforvalteren, af Mænd til at beskrive og vurdere faste Ejendomme, der skulle stilles til Tvangsavktion, derom handler L. Nr. 66, 9 April 1891 § 29, jfr. for Færøerne Adg. Nr. 52, 12 April 1892 Nr. 8.

For saadan Udmeldelse erlægges i intet Tilfælde Betaling, ibd.

10. Skønsmændene til Bedømmelse af Skade paa Skib og Ladning beskikkes efter den paa hvert Sted gældende Lov eller Sædvanen, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 41, jfr. § 196.

Udmeldelse af Syns- og Skønsmænd til Besigtigelse af Skib og Ladning kan, naar desangaaende ikke er rejst Sag, ske udenfor Retten af Sørrettens Formand, saa vidt muligt efter Forhandling med et eller flere af Amtets Sørretsmedlemmer, L. Nr. 72, 12 April s. A. § 1. Se fremdeles Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd I 3, sidste Stykke.

Ang. at de forommeldte af Formanden foretagne Udmeldelser naa anses som skete paa Rettens Vegne, og sædvanligt Gebyr derfor betales for samme, lige som Rekvisitioner derom til Formanden skulle stemples til Takst 1 Kr. efter Stempelovens § 71, Skattedir. Skr. Nr. 250, 7 Juli 1893.

11. Af Mænd udenfor paagældende Jurisdiktion, se Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd I 3.

Til Vurdering af et i tvende Jurisdiktioner beliggende Gods, se Vurderingsmænd, faste I 12.

12. Udskrifter deraf og Rekvisitioner derom, ang. deres Stempelpligt, se Stempelafgiften III 33 c Nr. 2 og d Nr. 1 samt oran 2 b, 2den Sætn. Vurdering D 5. Jfr. nedenfor II 9.

13. Jfr. Stempelafgiften III 33 h Nr. 3 (om Mænds Udnævnelse af Parterne selv). Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd I 15 (deres Udnævnelse ved de danske Konsuler).

II. Ang. Gebyrerne derfor.

1. Derom handler Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 127, 130, 131 — Se i i øvrigt Syn, Skøn osv. II 1, 5, 6 samt for Færøerne Island og Vestindien de under 12—14 ibd. anførte Bestemmelser

2. Naar den foregaar uden Stævning, skal Inkaminationsgebyr ikke betales, K. Skr. 16 Decbr. 1817. Det modsatte er — og vistnok med Rette — antaget i K. Skr. 15 Decbr. 1832.

3. Ved Inkaminationen skal efter Sp. Reglm. § 14 forudbetales 3 Arks Beskrivelse, K. Skr. 15 Decbr. 1832, 14 Jan. 1834.

4. De almindelige Gebyrer skulle erlægges for Udmeldelse a Taksationsmænd, der begæres af den, der skylder Erstatning for udeblevne Naturalpræstationer til Fattigvæsenet, naar han er utilfreds med sammes Værdiangivelse, K. Skr. 28 Avg. 1824.

5. Naar flere Personer begære Mænd udmeldte til at takserer deres forskellige Ejendomme, bør hver af Rekvirenterne betale særskilt Gebyr, K. Skr. 28 Avg. 1824, 24 Oktbr. 1843. Smh. hermed Syn, Skøn osv. I 10.

6. Derimod skal Gebyr kun erlægges for en Udmeldelse, naar denne angaar flere Ejendomme, som tilhøre en Ejer, K. Skr. 30 Oktbr. 1830.

7. For Udmeldelse, der foregaar:

a. Ved Ekstraret, skal ikke betales dobbelte Gebyrer, K. Skr. 3 Avg. 1847 i Slutn., J. M. Skr. 20 Marts 1850.

b. Ved Politiret, skal betales Gebyr efter Sp. Reglm. § 127 men for Forretningens Beskrivelse efter Pl. 1 Maj 1822, K. Skr. 30 Decbr. 1826, J. M. Skr. 26 April 1851.

c. I smaa Gældssager, skal intet Gebyr betales, J. M. Skr. 1 Juni 1869 (D. T. S. 754).

d. Ved Avktionsforvalteren, se foran I 9.

8. Ved Sø- og Handelsretten udenfor Retssager, L. 19 Febr. 1861 § 59.

9. Selve Udmeldelsen bør kun beskrives som simpel Udskrift hvorfor Bekræftelsesgebyr ikke kan beregnes, og kun den fulde endte Taksationsforretning som Akt, K. Skr. 9 Maj 1829.

10. Naar Sportelreglementerne tale om Mænds Udmeldelse haves herved kun Udmeldelse til selvstændige Forretningers Foretagelse for Øje, og de derfor foreskrevne Gebyrer ere følgelig uanvendelige paa Tilkaldelse af Vidner til en Forretning, hvilke er en Øvrighedshandling, hvorfor Gebyr ikke kan beregnes, K. Skr. 28 Marts 1840 (f. Isl.).

11. Gebyr efter Sp. Reglm. § 127 er kun hjemlet for Udmeldelser, som foretages i Retten, og kan derfor ikke beregnes fo

Udmeldelser af Øvrigheden, J. M. Skr. 5 Jan. 1855 (ang. Udmeldelse af Mænd til Opmaaaling af Bygninger med Hensyn til Bygingsafgift). Jfr. K. Skr. 13 April 1822.

Der foretages af Øvrigheden, derfor kan ikke beregnes Gebyr, J. M. Skr. Nr. 40, 18 Febr. 1882 (ang. Overskønsmænd til Vurdering af Brandskade ved Købstædernes almindelige Brandforsikring), J. M. Skr. Nr. 94, 25 April 1884 (ang. Udmeldelse til Vurdering til Avktionsefterretning efter Fr. 19 Decbr. 1693 § 3).

12. Til Øvrigheden for Udmeldelse mellem de faste Vurderingsmænd til Vurdering af Ejendomme til Efterretning ved Udlaan f umyndiges og offentlige Midler, L. 19 Marts 1869 § 11. Se Vurdering D 5.

13. Betales ikke for Udmeldelse af Skøns- eller Overskønsmænd til Fredlysning af Fuglebjerge paa Færøerne, L. Nr. 165, 21 Novbr. 1871 §§ 2, 3.

14. Ang. Betalingen for Mænds Udmeldelse paa Island, L. 2 Febr. 1894 § 62 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

15. Se Fæste 11 C a. Kirkesyn 4 d. Omvurderinger 4. Oversyns-, -skøns-, -taksations- og -vurderingsmænd 1. Udmønstring af Skibsmandskab, se Mønstring.

Udpantning.

I.

1. Derom handler L. Nr. 36, 29 Marts 1873 I, hvis § 1 opegner de Fordringer, hvorfor Udpantning kan ske, og derhos bestemmer, at udenfor disse Tilfælde kan Udpantning ikke finde Sted. Jfr. Fr. 2 Juni 1830, Pl. 2 Novbr. 1836 samt Amtsforaltere I A 20.

2. Foruden de i L. 1873 § 1 nævnte Tilfælde kan Udpantning følge nyere Bestemmelser foretages for:

a. Bøder for Overtrædelse af Loven om Beskatning af in- enlandsk Roesukkerfabrikation, dog kun i et enkelt nærmere bestemt Tilfælde, L. Nr. 52, 3 Maj 1873 § 43.

b. Afdrag paa og Forrentning af Laan til Opførelse af Diger paa Lolland og Falster, L. Nr. 69, 23 Maj 1873 § 2 i Slutn.

c. Ligeledes for den Skorstensfejere tilkommende takstmæssige Betaling, Bkg. Nr. 7, 1 Febr. 1877 § 10 (f. Frederiksberg), Nr. 71, 6 Juni 1878 § 10 (Silkeborg), Nr. 114, 18 Oktbr. s. A. 20 (Marstal). Jfr. nedenfor l.

d. Kan ifølge L. om Vands Afledning og Afbenyttelse Nr. 3, 28 Maj 1880 foretages for:

Pengebidrag til offentlige Vandløbs Regulering og Vedligeholdelse

holdelse, § 24, og til Nedlæggelse eller Forandring af Møller Vandværker og desl., § 39.

Omkostninger ved Arbejder ved Vandløb, som det offentlige maa lade udføre for de forsømmeliges Regning, §§ 29, 48, 76. og ved Arbejder og Forretninger, som foranlediges ved ulovlig Anbringelse af Møller, Vandværker m. v., § 33.

Samtlige Udgifter ved Vandsynsmændenes Forretninger med de private Vandløb, § 48.

For Erstatningsbeløb eller Omkostninger i visse Vandløbs-sager, L. Nr. 67, 23 April 1897 § 3.

Jfr. ogsaa J. M. Skr. Nr. 146, 7 Juli 1875 (om Arbejde ved Vandløb).

Jfr. Vandløb A.

e. Kan foretages for Tvangsbøder paalagte Bestyrelserne og Revisorerne for Sparekasser af Indenrigsministeriet, L. Nr. 64. 28 Maj 1880 § 12.

f. Ligeledes for Udgifter forvoldte ved Brud paa Karantænebestemmelserne, L. Nr. 97, 2 Juli 1880 § 36 f.

g. I Overensstemmelse med Udpantningsl. § 1 Nr. 7 bestemmer Bkg. Nr. 147, 28 Avg. 1885 § 48, at Udpantning kan foretages for Præmier til Københavns Brandforsikring.

h. Kan ikke foretages for det de offerpligtige i en Købstad paalignede Vederlag for Højtidsoffer, K. og U. M. Skr. 14 Avg. 1886 (G. R.). Jfr. derimod om Udpantningsretten for resterende Højtidsoffer, K. og U. M. Skr. 4 Febr. 1895 (G. R.). Jfr. Offer I 11 a Nr. 6.

i. Kunde foretages efter den tidligere Epidemilov for Udgifterne ved den Lægebehandling, Forplejning og Forsyning med Medicin, der ved offentlig Behandling af en Sygdom ydes i Hjemmet til Personer, der efter Kommunalbestyrelsens Skøn ikke kunne anses som uformuende, L. Nr. 78, 20 April 1888 § 21. Jfr. nedenfor m.

k. I Overensstemmelse med Udpantningslovens § 1 Nr. 5 er det i mange af de under Sundhedsvedtægter anførte lokale Vedtægter udtrykkelig bestemt, at Omkostningerne ved Arbejder, som Sundhedskommissionen lader udføre for vedkommendes Regning, kunne inddrives ved Udpantning.

l. Kan foretages for den Skorstensfejerne tilkommende takstmæssige Betaling, Bkg. Nr. 5, 8 Jan. 1891 § 10 (for Løgstør).

m. Ligeledes for Udgifterne ved den Lægebehandling, Forplejning og Forsyning med Medicin, der ved offentlig Behandling af en Sygdom ydes i Hjemmet til Personer, der efter Kommunalbestyrelsens Skøn ikke kunne anses som uformuende, L. Nr. 46, 30 Marts 1892 § 25.

n. Ligeledes for Afgift af personlige Apotekerbevillinger, L. Nr. 100, 10 April 1895 § 4.

o. Ligeledes for Jordemødres Takstbetaling, Instr. Nr. 129, 15 Novbr. 1896 § 19.

p. Ligeledes for Erstatninger for Beskadigelse af Statsbaner og Driftens Ejendele eller det under Driftens Varetægt værende Gods eller Materiel, L. Nr. 85, 11 April 1897 § 15.

r. Ang. Udpantning for Tienderestancer, K. og U. M. Skr. Nr. 10 Oktbr. 1897 (G. R.).

s. Kan foretages for Arbejderes Krav i Henhold til L. om Ulykkestilfælde-Forsikring for Arbejdere, naar Arbejdsgiveren ikke har forsikret Kravene i et anerkendt Selskab, L. Nr. 4, 7 Jan. 1898 § 11.

t. Ligeledes for Indbetalinger til landøkonomiske Forskudsforeninger, L. Nr. 65, 26 Marts 1898 § 3.

u. Se Afsoning I (af Bøder) 5 d. Brandkontingent 5. Cirker 41. Offer I 5 b, d. Vejarbejde 6.

3. Efter den tidligere Lovgivning antoges Udpantning ikke at kunne ske i følgende Tilfælde, og det samme formenes at være Tilfælde nu:

a. For Betalingen for stemplet Papir til retslige Beskrivelser, K. Skr. 24 Decbr. 1825.

b. For Konfiskationsbeløb, K. Skr. 7 Novbr. 1837.

c. For Forpagtnings- eller Lejeafgifter af Statens og Kommunens Ejendomme, K. Skr. 15 April 1847, J. M. Skr. 3 Oktbr. 1849 (ang. en af Kongen approberet Kontrakt, 10 April 1852).

d. For den Skolelærere tilkommende Erstatning for Tab af Offer derved, at Barselkoners Kirkegang ikke mere sker paa nordnet Maade, K. og U. M. Skr. 20 Febr. 1864.

e. Hos Søgneraad for Omkostningerne for Arbejde paa Biejene, udført for Kommunens Regning ved Amtsrådets Forantaltning, Ind. M. Skr. 20 Jan. 1869 (D. T. S. 192), eller for ikke indbetalte, resterende Brændevinsafgifter, Ind. M. Skr. Nr. 24, 8 Jan. 1871.

f. For de en Ejendom ved Afhændelse paalagte faste Kornafgifter til Sognekald, J. M. Skr. 24 Oktbr. 1870 (Nr. 5 i Bl. 1 til M. T. A f. 1871), K. og U. M. Skr. Nr. 25, 18 Jan. 1871.)*

g. For resterende Bidrag til Omkostningerne ved en af

*) Men dette Tilfælde maa nu formentlig falde ind under L. 1873 § 1 Nr. 2, og det under f anførte hører følgende ikke hjemme her, men nedenfor under 4, 2det Led.

Kommunen anbragt Kloakledning til Afløb fra Husene i en bestemt Gade, J. M. Skr. Nr. 183, 18 Juni 1872.

h. Se fremdeles Arvefæste I 1 h. Brandredskaber B 3. Fjenden 10. Fæste 23 d. Husbondhold 2. Husvilde A I 1 f. Jordemødre II 11. Landgilde 6.

4. I adskillige Tilfælde, hvor Udpantning tidligere kunde ske kan den nu ikke mere finde Sted, se Børn og Forældre 14 f (Omkostninger ved Børns Underhold, der ere fratagne Forældrene). Hegnsvæsenet 1 og 2 anden Sætn. Indfæstning 5 (ang. Bornholm). Sandflugt 2 b. Skorstensfejere B 7 Sygehuse I 3 b (ang. Begravelsesomkostninger). Tyende 12 Vandløb A.

Omvendt vil Udpantning nu kunne foretages i en Række Tilfælde, hvor den tidligere ikke antoges hjemlet, se saaledes Brød og Vin 4. Bygningsinspektører III 2 c Døvstummeinstituttet A 22 f. Indkvartering 5. Sætte retsbetjente 8. Vandsynsmænd 1.

Om de enkelte Tilfælde, hvori samme kan ske, maa for øvrig henvises til de enkelte Artikler, saa som Bankhæftelsesobligationer 3. Bolværker I 3. Brokorn A 5 og 6. Forligs kommissioner A 21 h. Frederiks Hospital 15. Græspenge. Hospitaler II 62 d (Provstekorn). Hoveri I B 6 og Husmænd 3 A e Nr. 3. Indkvartering II 4. Jagt A 3 l (Afløsningsvederlaget). Jordskyld 7. Kirkehoveri II 13 og 16 l. Kvartprocentafgift I 9. Ligbæring I 9. Maaler og Vejerpenge 1. Offer I 5 b. Ombud 6. Plovhavre 2 Retsgebyrer I 11. Skibsbemandingsliste 12 b. Skolekasser I 5 b (Udlæg til Skolebøger). Skolepenge I 15 g Skudsmal II 15 (Udlæg til Skudsmaalsbøger). Smaaredse 20. Smaaredselstiende 12. Stolestader 14 m. Sygehuse I 3 b (ang. Betalingen). Sømærker II 3. Tinglæsningsgebyrer 8. Vandløb A. Vidnegebyrer 7. Vragning 9.

5. Kan ikke gyldig vedtages udenfor de lovbestemte Tilfælde J. M. Skr. 3 Oktbr. 1849, 10 April 1852 og Husmænd 3 A Nr. 3, jfr. ogsaa Fr. 9 Marts 1838 § 3 i Slutn., Fr. om Amtstue oppeb. 8 Juli 1840 § 27, L. 4 Juli 1850 § 6 (S. 222). Jfr. dog, derimod K. Skr. 3 Jan. 1826. Dette er nu aldeles klart, s foran 1.

6. Den i Pl. 17 Oktbr. 1815 foreskrevne Udpantning efter d Øvrighedsresolutioner, hvorved fastsættes, om der i det enkelt Tilfælde paa Grund af Farvandets Beskaffenhed skal erlægge

øjere Betaling ved Færgestederne end den takstmæssige, forenes at være uberørt af den ny Lov.

Det samme maa gælde den i D. L. 3—13—31, jfr. Rskr. 12 Avg. 1735 § 1, foreskrevne Pantning for Bøder efter de af Almuen vedtagne Markvedtægter, for saa vidt Udpantningen vedlivende kan ske paa den i Artiklen forudsatte Maade ved privat lagt. — Saafremt dette derimod erkendes saaledes forandret ved Udpantningsinstitutets senere Udvikling, at Udpantningen ogsaa i dette Tilfælde kun kan ske paa sædvanlig Maade, jfr. Ind. M. Skr. 24 April 1830, ville disse Bøder nu efter L. 1873 § 1 ver hovedet ikke kunne gøres til Genstand for Inddrivelse ved Udpantning.

Den Udpantning, Anholderen maatte foretage ved privat Magt efter Fr. 29 Oktbr. 1794 § 22, er bortfalden ved L. Nr. 53, 25 Marts 1872 § 15. Udpantningen efter samme Forordnings § 9 bortfaldt ved L. om Hegn 6 Marts 1869 § 25.

7. Kan foretages efter L. om Hegn 6 Marts 1869 § 21, uagtet der intet foreligger om, at Hegnssynsmændenes Kendelse er opstillet for Rekviritus, og den heller ikke senere er forkyndt forsamlingen, Ind. M. Skr. Nr. 218, 10 Avg. 1872.

8. Ang. Anvendelse af den ældre Bestemmelse i Pl. 2 Novbr. 1836 § 1 om, at Inddrivelsen skulde iværksættes inden 1 Aar fra Ydelsens Forfaldstid (se nu den modificerede Regel i L. 1873 § 2 og om Anvendelsen af denne § nedenfor II 2 c og 3 Tempelafgiften VI ad § 88 c):

a. Ved Inddrivelse af kommunale Afgifter, naar Ligningen af samme har været udsat til over et Aar efter Forfaldstid, Ind. M. Skr. 20 Avg. 1852 ad 2.

b. Naar Udpantning for Skatterestancer ikke har kunnet ske inden Fristens Udløb, fordi de paagældendes Opholdssted ikke har kunnet udfindes, J. M. Skr. Nr. 342, 22 Septbr. 1871, Ind. M. Skr. 12 Maj 1863.

c. Paa en Tiendejers Krav paa Erstatning for den ham påbudte en arbejdspligtigs Undladelse af at udføre Ægt og Arbejde i Kirken forvoldte Udgift, J. M. Skr. Nr. 425, 15 Decbr. 1871.

d. Se Retsgebyrer I 11.

9. Naar Udpantning er begæret for resterende Højtidsoffer til en kollektør, skal vedkommende Retsbetjent ex officio besørge det nødvendige til Inddrivelsen, ogsaa Avktionen, J. M. Skr. 21 Juni 1850.

Den samme Forpligtelse paahviler ham med Hensyn til Ind-

drivelsen af resterende Skolemulkter (skulle nu afsones og ikke inddrives), J. M. Skr. 11 Marts 1857.

Se nedenfor II 3 b, jfr. L. 1873 §§ 4, 5.

10. Med Hensyn til Bestemmelsen i L. 1873 § 7 1ste Led om de Omkostninger, som Udpantningen skal omfatte, mærkes J. M. Skr. 10 Juni 1868 ad 3 (D. T. S. 1083) om, at Udpantning kan gøres for Portoudgifterne til det inddrevne Beløbs Forsendelse til Rekvirenten.

11. Med Hensyn til Bestemmelsen samme Steds om, at naa: Ydelsen, hvorfor Udpantning skal foretages, ikke bestaar i Penge skal Fogeden eller Sognefogeden med Vidnernes Bistand ansætteden til en Pengeværdi, jfr. (ang. Ydelser i Korn) Pl. 31 Oktbr 1827 § 1, 2 Novbr. 1836 § 3, Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 26 d, og om Betydningen af den saaledes skete Ansættelse J. M. Skr. 10 Juni 1868 ad 1 (D. T. S. 1083).

12. Ang. Rekvirentens Ansvar for Forretningen, hvormed efter L. 1873 § 13 skal forholdes efter de hidtil gældende Regler, Fr. 20 Oktbr. 1819 § 2, 2 Juni 1830 § 6, jfr. Pl. 2 April 1841 § 1 (f. Isl.), L. 29 Marts 1867 § 5 (f. Færø.).

13. Ang. Sognefogedens Foretagelse deraf, L. 1873 § 5, jfr §§ 7, 9.

a. Vejledning for Sognefogeden i saa Henseende i J. M. Cirk. Nr. 89, 15 April 1873 med Note.

b. Den særegne Bemyndigelse efter Rtk. Skr. 31 Juli 1841 for Sognefogeden paa Endelave til at foretage Udpantning for Skatterestancer uden Hensyn til deres Størrelse formenes ikke forenelig med L. 1873 § 5.

c. Han er berettiget til at tiltvinge sig Adgang til vedkommendes Bopæl for at sætte sig i Besiddelse af udpantet Gods der skal foravktioneres, men han tør ikke derom anstille nogen Inkvisition paa Bopælen, J. M. Skr. 19 Oktbr. 1857.

d. Med Hensyn til Bestemmelsen i Udpantningslovens § 7 (jfr. Fr. 11 Novbr. 1791 § 4 g) om, at de af Sognefogeden tilkaldte Vidner ere pligtige at følge ham, mærkes K. Prom. 2 Juni 1794 og 25 Avg. 1810 om Straffen for Overtrædelse heraf.

e. Er ikke pligtig at have nogen Udgift ved Forsendelse af det inddrevne Beløb til Rekvirenten, J. M. Skr. 10 Juni 1868 ad 3 (D. T. S. 1083). Se foran 10.

f. Se nedenfor 14. Jfr. Avktion 13 e.

14. Til Iværksættelse deraf hos Sognefogeden for Skatterestancer under 50 Rdl. kan Amtet konstituere en anden Mand Sognet, K. Skr. 5 Oktbr. 1843, Rtk. Skr. 13 Jan. 1844.

Den Omstændighed, at Sognefogeden er opført paa en Tiendestanceliste, er ikke til Hinder for, at han foretager sammes Bekendtgørelse, hvorimod det i dette som i andre lignende Tilfælde paaligger Fogeden efter Foranledning af, efter Omstændighederne, enten Rekvirenten eller Sognefogeden at afgøre, hvorledes der bør forholdes med Udpantningen, J. M. Skr. 10 Juni 1868 ad 2 og 4 (D. T. S. 1083).

15. »Udpantning« bruges i Fr. 25 Marts 1791 § 26 i Betydning af »Eksekution«, J. M. Skr. 29 Novbr. 1865.

16. Gebyrerne for Udpantningsordrers Forkyndelse i Kbhvn. tillægges Hof- og Stadsrettens Bude, Resl. 8 Oktbr. 1831.

17. Ang. Anvendelse af Udpantningslovens § 10 paa Bortsalg af udpantet og udlagt Løsøre af en vis lav Værdi, L. om Tvangsauktioner Nr. 66, 9 April 1891 § 1, jfr. Adg. f. Færø. Nr. 62, 12 April 1895 § 1.

18. I Skib og Skibspart, ang. Registrering deraf i Skibsregistrene og sammes Betydning, L. Nr. 57, 1 April 1892 §§ 23, 49—51, 59.

19. For Konsulatafgiften, Regler for Begæring derom fra Toldstederne, Skattedir. Cirk. Nr. 343, 18 Decbr. 1893 B 3.

20. Ang. Udpantnings Foretagelse ved Fogedens Fuldmægtige, se Fuldmægtige 14 A c og i.

21. I de Genstande, hvori Eksekution ikke kan gøres, maa ikke heller Udpantning kunne ske, jfr. ogsaa Hoffet 2. Jfr. i svrigt Eksekution B 8.

22. Ang. Udpantningsforretningers Stempelpligt, se Stempelafgiften III 33 i Begyndelsen og d Nr. 8.

23. Om Avktion over udpantet Gods, se Avktion 13.

24. Rekvisitioner til Fogeden om Udpantning for Bøder efter L. om Ølskat Nr. 50, 1 April 1891 ville for Københavns vedkommende være at afgive af Overtoldinspektøren og for Provinstoldstedernes vedkommende af Toldkamrene, Skattedir. Cirk. 31 Oktbr. 1894 (Tidsskr. f. Toldv.).

25. For Færøerne er nu givet en ny Lov om Udpantning n. m., L. Nr. 40, 30 Marts 1894.

I Lovens § 1 angives, for hvilke Fordringer Udpantning kan inde Sted med tilføjende, at udenfor de anførte Tilfælde kan Udpantning ikke finde Sted.

Ang. Betalingen for Udpantning, Lovens § 14.

Jfr. tidligere L. 29 Marts 1867 (S. 84), jfr. L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 16. Jfr. Tyendel. 16 Febr. 1856 § 49.

Kan foretages for de af Kommunekassen forskudsvis udredede

Skorstensfejerpenge, Adg. Nr. 103, 13 Avg. 1886 § 8 — Befordringsudgifter og Dagpenge til Medlemmerne af og Vidnerne ved Landvæsenskommissionerne og Overlandvæsenskommissionen samt til Sysselmændene ved Rejser i Anledning af Udskiftningsforretninger, L. Nr. 54, 1 April 1891 § 11 — Gebyrer for Beskrivelser af forberedte Kommissioners Protokoller, § 12 ibd. — Beløb som de arbejdspligtige skulle erlægge efter L. om Ødelæggelse af Ravnens Yngel Nr. 34, 11 Marts 1892 §§ 2 og 3, se sammes § 4 26. Island.

a. Lov om Udpantning 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 i Till. t Lovt.), der forbliver gældende, L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 ibd.) § 1

b. Jfr. tidligere Pl. 2 April 1841 samt Pl. om Udpantning for Jordebogsafgifter hos de kgl. Lejlændinge 21 Maj 1829 (— hvorved det har sit forblivende, Pl. 1841 § 6 —), Fr. om Skab hos Faarene 5 Jan. 1866 § 7, Fr. om Tyendeforholdet 26 s. M. § 32 Fr. om Silde- og Graasejfskeri 12 Febr. 1872 (Nr. 10 i Till. t Lovt.) § 7, Fr. om Bestyrelsen af Reykjaviks kommunale Anliggender 20 April 1872 (Nr. 21 ibd.) § 25.

c. Kunde efter ældre Bestemmelser foretages for Skatter til Landskassen, L. 14 Decbr. 1877 (Nr. 31 i Till. t Lovt.) § 6, a s. D. (Nr. 32 ibd.) § 5, af s. D. (Nr. 33 ibd.) § 24 — den takstmæssige Betaling for Skorstensfejning i Reykjavik, L. 15 Oktbr 1875 (Nr. 33 ib.) § 5 — Løsegodstiendeafgifter, L. 12 Juli 1878 (Nr. 13 ibd.) § 15 — Kirkeafgiften af Huse, L. 19 Septbr. 1879 (Nr. 19 ibd.) § 4 — Omkostningerne ved Børns Anbringelse paa Grund af Forældrenes Forsømmelse af deres Undervisning, L. 9 Jan. 1880 (Nr. 2 ibd.) § 4 — Gebyrerne til Mænd, der foretaget tinglige Forretninger, i 2 Aar efter Forretningens Foretagelse L. 13 Jan. 1882 (Nr. 3 ibd.) § 13 — Byskatterne i Akureyri og Isafjord, L. 8 Oktbr. 1883 (Nr. 24 ibd.) § 23, jfr. § 24, L. a s. D. (Nr. 25 ibd.) § 94, jfr. § 25.

d. Kan ifølge yngre Love foretages for: Bidrag til Udgifterne ved Menighedsmøders Afholdelse i Anledning af Præstevalg, L. 8 Jan. 1886 (Nr. 1 ibd.) § 11. — De aarlige, paa Brugerne lignede Bidrag til Tilbagebetaling af et Laan til Ophjælpning af Ederfuglevarp, L. af s. D. (Nr. 3 ibd.) § 3, jfr. L. 4 Decbr. s. A (Nr. 36 ibd.). — Gæld for modtagen Fattigunderstøttelse, L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 26 ibd.) § 2. Ifølge sidst nævnte Bestemmelse er Kommunens Adgang til at begære Udpantning ikke indskrænket til den i Udpantningslovens § 2 foreskrevne Frist. — Afgifter fra en Menigheds Medlemmer til Kirkesang og -spil, L. 22 Maj 1890 (Nr. 23 ibd.) § 3 — Afgiften til Understøttelseskasser for

Almuesfolk, L. 11 Juli s. A. (Nr. 31 ibd.) § 10. — Lovbefalede Ydelser paahvilende Løsemænd, L. 2 Febr. 1894 (Nr. 3 ibd.) § 4. — Byskatter til Købstaden Seydisfjord, L. 8 Maj s. A. (Nr. 15 ibd.) § 24. — Brandkontingent i Reykjavik Købstad, L. 13 Decbr. 1895 (Nr. 37 ibd.) § 5. — Refusion af visse Udgifter i Anledning af smitsomme Sygdomme, L. 31 Jan. 1896 (Nr. 2 ibd.) § 12.

27. Vestindien.

a. Med Hensyn til Vestindien, jfr. K. Skr. 13 Marts 1832, L. 4 Decbr. 1863 § 20.

b. Kan finde Sted paa St. Croix for: Afgiften til Rombodonden, Adg. 12 Novbr. 1875 (Nr. 40 i Till. t. Lovt.). — Vedligeholdelsesomkostninger m. v. ved Veje, Adg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 ibd.) §§ 15, 16, 19. — Jordemødres takstmæssige Betaling, Adg. 2 Novbr. 1885 (Nr. 24 ibd.) § 5. — Omkostningerne ved Foranstaltninger paabudte af Sundhedsvæsenet, Bkg. 30 Jan. 1886 (Nr. 10 ibd.) § 39, af s. D. (Nr. 11 ibd.) § 8. — Afgifterne af Rombod- og Værtshushold, Adg. 4 Maj s. A. (Nr. 13 ibd.) § 21, jfr. Adg. 4 Juni 1898 (Nr. 18 ibd.).

c. Ifølge ovennævnte Adg. 2 Novbr. 1885 § 5 skal Udpantningen ske uden Udgift for vedkommende Jordemoder.

d. Paa St. Croix kan Udpantning efter Guvernementets Approbation ske for Udgifterne ved Foranstaltninger mod Snive, som Politiet har ladet udføre for den forsømmelige Ejer, Adg. 16 Septbr. 1893 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 6.

II. For Skatte- og Afgiftsrestancer. Se foran 8 a og b, 13 b samt 14.

1. Saa vel til Stat som til Kommune er hjemlet ved L. 1873 § 1 Nr. 1.

2. Til Statskassen, derom handler Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 §§ 1, 2, 11—27, der ogsaa gælder paa Bornholm, Pl. 12 Juni 1844.

Ved alm. Kassefr. 8 Juli 1840 § 58 er Fr. 30 Jan. 1793 og Pl. 24 Septbr. 1828 hævet.

a. Restancelisterne kunne først approberes til Udpantning 3 Maaneder efter Forfaldstiden og Udpantning derefter først værksættes efter Udløbet af det i Fr. 1840 § 12 foreskrevne Varsel af 14 Dage, Ind. M. Skr. 13 Avg. og 15 Oktbr. 1862. Jfr. Bkg. f. Kbhvn. 30 Maj 1862.

Ang. Beregningen af denne Frist af 14 Dage, K. Skr. 26 Oktbr. 1841.

b. Amtstuerne skulle nu afgive Restancelisterne direkte til

Fogeden i Stedet for efter Fr. 1840 § 11 at indsende dem til Amtmanden, Skattedir. Cirk. Nr. 156, 19 Juni 1873.

c. Ifølge Udpantningslovens § 2 kan nu ingen Udpantning foretages, med mindre den er begært inden et Aar efter Restancens Forfaldstid, ibd. Jfr. derimod tidligere Fr. 1840 § 3 (der ikke fandtes anvendelig paa Kommuneskatter, Ind. M. Skr. 31 Jan. 1863, J. M. Skr. 18 Juli 1864).

3. Af Kommuneafgifter, derom handler Fr. 2 Juni 1830 §§ 1, 2, Pl. 2 Novbr. 1836 §§ 1, 3.

a. Naar den skal foretages hos en udenfor Jurisdiktioner boende, paahviler det Magistraten som Skatteopkræver — ikke Byfogeden — at henvende sig herom til vedkommende Foged K. Skr. 27 Avg. 1814.

b. Ang. hvilken Virksomhed Fogeden er pligtig til ex officio at udvise med Hensyn til Inddrivelsen af resterende Fattig- og Skolebidrag, fornemlig i Henseende til Realisationen af det udpantede Gods, J. M. Skr. 7 Marts 1861.

c. Ang. naar Udpantningen kan foretages, og fra hvilket Tidspunkt Udpantningsfristen af 1 Aar skal begynde at løbe, L. 6 Juli 1867 § 25 (f. Land.), 26 Maj 1868 § 29 (f. Købst.), J. M. Skr. Nr. 223, 15 Juni 1871.

Ang. Udpantnings Foretagelse i København, Bkg. 30 Ma. 1862, jfr. Ind. M. Skr. 13 Avg. og 15 Oktbr. s. A.

d. Ang. Svig og Proforma for at gøre Udpantningen virkningsløs, Ind. M. Skr. 23 Juni 1863.

e. Ang. at Fogeden selv ved Kendelse maa afgøre, hvor vid Konkurslovens § 167 (om en Debtors Hensættelse i simpel Fængsel, naar han under Arrest- og Eksekutionsforretningerne vægrer sig ved at paavise sine Ejendele m. m. eller undlader at møde ved Forretningen) er anvendelig paa Udpantningsforretninger for Kommuneskatter, J. M. Skr. Nr. 237, 24 Novbr. 1874

f. For resterende Kommuneafgifter. Se Kirkestævne (at Sognefogedens Betaling for Bekendtgørelser om Udpantning maa bæres af Restanterne). — Jfr. for Marstal Bkg. Nr. 114 18 Oktbr. 1878 § 23.

4. Ejeren af bortfæstede Ejendomme og af enhver anden særlig skyldsæt Ejendom, der er overladt en anden til Brug, er berettiget til at erholde de Skatter og Afgifter til det offentlige som det paaligger Brugerne at udrede, inddrevne ved Udpantning, Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 27 i Slutn., Rtk. Skr. 10 Oktbr. 1840 med Note, jfr. Fr. 8 Marts 1838 § 3, L. 4 Jul 1850 (S. 219) § 6. Jfr. Rtk. Skr. 7 Avg. 1813 (Skatter af Par-

cellister til Hovedparcellen), K. Skr. 12 April 1828 og 23 Jan. 1836 (ang. Porpagtere), Rtk. Skr. 24 Juni 1837.

Retsbetjenten er efter Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 27, jfr. § 12, ikke pligtig at besørge de fra et Gods modtagne Restancelister over kgl. Skatter til Sognefogederne, men dette bliver Rekvirentens egen Sag, J. M. Skr. 16 Juli 1870 (D. T. S. 965).

5. Ang. Bekendtgørelse om sammes Foretagelse, L. 1873 § 4.

Med Hensyn til Anvendelsen af de ældre lignende Bestemmelser mærkes:

a. Ang. Bekendtgørelsens Beskaffenhed, og at den rettest bør indrykkes 3 Gange i vedkommende Avis, K. Skr. 24 Avg. 1830 (f. Kbhvn.), Cirk. 15 Novbr. 1836.

b. En udenfor Kommunen boende Restancedrager kan ikke fordre specielt Varsel, inden Udpantningen foretages i hans i Kommunen beliggende Ejendom, K. Skr. 15 Septbr. 1846 i Slutn., Ind. M. Skr. Nr. 260, 19 Juli 1871.

c. Naar der gives Restancedragene i en Købstad speciel Paamindelse ved Stævnevidnerne om at betale, kan det ikke fordres, at de derfor skulle betale Gebyr, J. M. Skr. 3 Oktbr. 1859, jfr. ogsaa K. Skr. 24 Avg. 1830. Jfr. derimod K. Skr. 16 Novbr. 1822.

6. Gebyrerne for Forretningen og dens Tinglæsning m. m. maa udredes tillige med Skatterne, og som et Tillæg til disse nyde samme Fortrinsret til Fyldestgørelse, K. Skr. 3 Marts 1821, 30 Novbr. 1822.

7. Maa hæves, naar Restanten foreviser kvitteret Skattebog, Rtk. Skr. 13 Septbr. 1823, Cirk. 28 Avg. 1830. Se Udpantningsgebyrer 4 c.

8. Ang. hvor vidt den maa udsættes paa Grund af indgiven Ansøgning om Eftergivelse af eller Dilation med Restancerne Betaling, Rtk. Cirk. 12 Febr. 1825.

9. Naar den er sket i en Ejendom for ældre Skatterestancer, og ny Restancer derefter ere paaløbne, maa ogsaa en ny Udpantningsforretning foretages for disse og nyt Gebyr erlægges for samme, K. Skr. 15 Septbr. 1827.

10. Forinden Foretagelse deraf hos Gejstligheden paa Ærø skal der 8 Dage forud gøres Anmeldelse til Biskoppen, som skal om muligt bevirke, at Betalingen bliver erlagt, Fr. 7 Novbr. 1832 § 15.

11. Kan straks foretages i Debtors faste Ejendom, naar Avktion forgæves er prøvet over det for Restancerne udlagte upant-satte Løsøre, K. Skr. 9 Novbr. 1839 ad 3.

12. Kan foretages i en Ejendom, hvoraf ingen vil betale Skatter, og hvis Ejer er ubekendt, K. Skr. 15 Septbr. 1846.

13. Derved kommer Reglen om Skyldnerens Ret til at fordre at der ved Udlæg levnes ham Genstande af en nærmere bestemt Værdi, ikke til Anvendelse, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 160 Instr. 15 April 1873 § 6 (i Noten t. Cirk. Nr. 89 af s. D.).

14. I sammes Foretagelse ligger intet, der kan formindske paa gældende Restants Agtelsesret, hvad enten Grunden til, at han lader det komme til Udpantning, er, at han ikke vil eller ikke kan betale, Krigs M. Skr. Nr. 448, 2 Febr. 1871 (ang. Udpantning hos en Officer).

15. For Skatterestancer, Antallet af disse Forretninger for hver Finansaar skulle Retsbetjentene indberette til Amtstuerne inder Udgangen af Marts Maaned, J. M. Cirk. Nr. 16, 12 Febr. 1879

16. Ang. Fremgangsmaaden ved Inddrivelsen af Tiendevederlag naar vedkommende afgiftpligtiges Bopæl er ubekendt, K. og U. M. Skr. 1 Decbr. 1881 (G. R.).

17. Ang. resterende Højtidsoffer, K. og U. M. Skr. 4 Febr. 1895 (G. R.).

18. Ang. Tienderestancer, K. og U. M. Skr. 20 Oktbr. 1897 (G. R.).

19. Se fremdeles Eksekution B 2 a (svenske Skatterestancer) 9 d (hos Oppebørselsbetjente). Oppebørselsbetjente 6 (skulle ikke være til Stede ved Forretningerne). Sporteljournal I 4 (Forretningerne skulle indføres enkeltvis). Udpantningsgebyrer.

III. For Underholdsbidrag.

Ang. at en Barnemoders Opholdskommune er forpligtet til ved Udpantning at søge et Alimentationsbidrag inddrevet hos Barnefaderen for at kunne søge det refunderet af dennes Forsørgelseskommune, selv om Barnemoderen forgæves har søgt Udpantning, Ind. M. Skr. Nr. 252, 11 Novbr. 1898.

Jfr. for øvrigt Underholdsbidrag B III.

IV. Jfr. Eksekution B 2 c og Lovmaal 3 (om Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig).

Se Appellationstermin 27. Fogedvidner 3 (ang. Udpantningsl. § 7). Retsgebyrer I 11. Stempelafgiften VI: Nr. 2 (om Stempelresolutioner vedkommende offentlige Myndigheder). Tiende 43.

Udpantningsgebyrer.

1. De kunne ikke fordres forudbetalte, L. Nr. 36, 29 Mart. 1873 § 7.

2. Ved Udpantninger, der foretages af Sognefogeden, er henholdsvis 16 Sk. og 32 Sk. (foruden 8 Sk. til hvert af Vidnerne), efter som Fordringen er 25 Rdl. og derunder eller over 25 Rdl., § 14 ibd.

3. Ved Udpantninger, der foretages af Fogeden, betales som for Udlægsforretninger efter de hidtil gældende Sportelbestemmelser (hvorved maa sigtes til Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 45, 47—51, 54, jfr. 59, 149, 156, se Skattedir. Skr. Nr. 231, 27 Avg. 1873), med mindre Udpantningen ikke overstiger 50 Rdl., i hvilket Tilfælde Betalingen er den under 2 anførte, ibd.

Herved ere Sportelbestemmelserne for Udpantning for Skatterestancer i Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 14 — jfr. K. Sirk. 12 Oktbr. 1847, J. M. Skr. 3 Maj 1855, Ind. M. Skr. 21 Oktbr. 1862, J. M. Skr. Nr. 17, 13 Jan. 1871 — hævede.

Ligeledes er Sportelbestemmelsen i L. om Overlevelsesserter i Jan. 1851 § 6 bortfalden.

4. Ved Udpantninger for Skatterestancer.

a. Naar Gebyrerne for Udpantninger for kommunale Skatter ikke kunne erholdes hos Restanterne, bortfalde de, K. Prom. 31 Marts 1792, J. M. Skr. 30 Septbr. 1865 (begge ang. Kbhvn.).

Dette gælder ogsaa ved Udpantninger for Bidrag til det nordsaiske Trossamfund i Kbhvn., J. M. Skr. 30 Septbr. 1865.

b. Underfogeden (nu Kongens Foged) i København kan eftergive Gebyrerne, naar Summen, hvorfor Udpantning foretages, ikke overstiger 6 Rdl., og det ikke er Modvilje, der har foranlediget Forretningen, Rskr. 31 Maj 1814 (findes ogsaa i Lovsaml. 1814 S. 71 Noten).

c. Naar Restancedrageren paa Fogedens Bopæl, inden Fogeden (Sognefogeden) har forladt samme, godtgør, at Restancen er betalt, kan Gebyr ikke fordres, K. Skr. 13 Febr. 1845, jfr. ogsaa K. Skr. 4 April 1848.

Naar Udpantning for en Skatterestance ikke finder Sted, skal Gebyr ikke heller betales, J. M. Skr. 7 April 1866 (denne Skrivelse har aabenbart kun til Hensigt at udtale det samme, som anføres i K. Skr. 13 Febr. 1845).

Derimod maa Gebyr betales, naar Restanten først foreviser Kvittering, efter at Fogeden (Sognefogeden) har indfundet sig paa hans Bopæl, K. Skr. 8 Febr. 1825, 31 Marts 1829 ad 1, Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 14.

d. Naar Udpantning foretages for Restancer af flere Ejenlomme, som tilhøre en Mand og ere beliggende i samme Sogn,

skal kun enkelt Gebyr betales, K. Skr. 4 April 1848. Jfr. K. Skr. 9 Febr. 1830.

e. Ved Udpantning for Skatterestancer paa over 100 Kroner som ved andre Udpantninger af samme Størrelse beregnes Gebyret overalt efter Sp. Reglm. § 45 med Forhøjelse efter § 156, F. M. Skr. Nr. 243, 24 Maj 1876.

f. Tilkomme ikke Sognefogeden, naar de ikke kunne erholdes hos Rekviritus, J. M. Skr. Nr. 147, 1 Juli 1884 (ang. Skatterestancer). De her anførte tvende Skrivelser findes ikke citerede foran, fordi de kun udtale, at Sognefogeden ikke kan fordre Udpantningsgebyrerne forudbetalte af Rekvirenten, hvilket nu udtrykkelig og for ethvert Tilfælde af Udpantning foreskrives i Udpantningslovens § 7.

g. Rekvirenten af Udpantning for Tienderestancer er, saafremt Gebyrerne for Udpantningsforretningen ikke kunne erholdes hos de vedkommende Skyldnere, ikke pligtig at tilsvare Gebyrerne, K. og U. M. Skr. 20 Oktbr. 1897 (G. R.).

h. Ang. at Udpantningsgebyr for Kommuneskat ikke kan kræves erlagt, naar Restancen tilbydes paa Fogedens Kontor, forinden Fogeden har forladt sit Hjem for at foretage Forretningen, Skattedir. Skr. Nr. 213, 26 Septbr. 1898.

i. Se Udpantning II 6 og 9.

5. Paa Færøerne, til Sysselmanden og Vidnerne, L. 29 Marts 1867 § 4 (S. 85). Se nu L. Nr. 40, 30 Marts 1894 § 14.

6. Paa Island, Pl. 2 April 1841 § 4.

Ang. Betalingen for Udpantning til Repstyreren og Vidnerne, L. 13 Jan. 1882 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) § 5, jfr. L. 13 Decbr. 1895 (Nr. 38 ibd.) § 4. Derom handler Udpantningsl. 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 ibd.) § 14. Se nu L. 2 Febr. 1894 (Nr. 1 ibd.) §§ 14—17, 21—23.

7. I Vestindien, Sp. Reglm. 7 Jan. 1868 (i Till. t. Lovsaml. f. 1868) § 29, jfr. § 81. Jfr. Udpantning 27.

Udraaben paa Gaden.

1. Med Varer, ang. paa hvilken Tid den maa finde Sted i København, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 5.

I København med Varer, maa ikke finde Sted ved Børn under 16 Aar, Till. t. Politivedt. Nr. 88, 28 April 1892 til § 5.

Se med Hensyn til Købstæderne Politivedt. for Randers i M. T. B f. 1872 S. 38 § 4.

2. Og Syngen med Viser, Bøger og desl. er forbudt i København, fornævnte Vedt. 1883 § 5.

I Pl. 18 Oktbr. 1805, sidste Stykke (der for Kbhvn.s vedkom-

nende er hævet ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2) findes et lignende ulmindeligt Forbud.

Se Bekendtgørelser. Trommeslagere.

Udridere, de Amtsforvalterne dertil tillagte Summer bortfaldt ved L. 25 Febr. 1851 § 2.

Udrustningshjælp, se Hæren 24 d, s.

Udsalgssteder (Butiker), Næringsdrivendes.

1. Omhandles i L. 29 Decbr. 1857 §§ 23, 31, 34, 40, 55, 63, fr. § 21.

2. Forbudet i Næringslovens § 34 mod, at handlende have butik paa flere Steder i samme Kommune, overtrædes ikke ved Etablering af et Stade paa Torvet, Ind. M. Skr. 30 April 1866.

Om Udsalgssteder i forskellige Kommuner, se Handel I 30.

3. Ang. Betydningen af, om saadant holdes eller ej, med Hensyn til Spørgsmaalet, om Næringsadkomst skal løses, kan mærkes Ind. M. Skr. Nr. 128, 4 Juni 1884.

4. I Kældere i Frederiksberg, derom handler Bygningsl. Nr. 57, 1 April 1890 § 8, jfr. Bkg. Nr. 58, 19 s. M. § 15.

Om de Bygningsregler, der finde Anvendelse paa saadanne, se fremdeles Bygningsvæsen 3 x Nr. 6 (Loftshøjden). Kældere 8. Vinduer.

Se Apotekere 11. Beværtningsnæring 3. Børsen 3, 4 Boderne i samme). Detailhandel 4. Forbrugsforeninger 5. Haandværks- og Fabriksdrift I 5 b (ang. Frinæring), 7 og 8 (ang. Fabrikanter), III 10 (Købstadhaandværkere). Handel I 10. Købmandshandel 7. Landvæsensprodukter 5. Markeder I 14—17. Marskandiserhandel 6. Modehandel 3. Næringsvæsen I 22 d samt II 6 (Næring efter Næringslovens § 16) e og f. Slagter 11.

Udsendelse af Udlændinge, se Udvisning.

Udsigtsret, se Hævd 3. Vinduer.

Udskiftning.

1. Herom handler Fr. om Jordfællesskabets Ophævelse 23 April 1781. Ved sammes Intimation hæves en Række ældre Bestemmelser herom (jfr. fremdeles Instr. 4 Oktbr. 1761, Fr. 15 April 1768 § 3, 13 Maj 1769 § 2).

Denne Forordnings §§ 4, 30—33 ere ophævede ved L. om landvæsenskommissioner 30 Decbr. 1858 § 27.

Den i § 23, jfr. Rtk. Prom. 26 Septbr. 1789, foreskrevne Vedagelse til Tinge af de af Selvejrbønder indgaaede Udskiftningsforretninger skal herefter ikke være nødvendig, naar saadanne

Foreninger ere indgaaede skriftlig og i Vidners Overværelse, L. 30 Decbr. 1858 (S. 813) § 10.

Den Udskiftningen forudgaaende Jordtaksation sker nu ved de faste Jordboniteringsmænd, L. 4 Juli 1850 (S. 239) § 1, efter denne Lovs Bestemmelser, smh. m. Udstykningsl. Nr. 81, 11 Maj 1897 Afsnit V. Jfr. om de tidligere af Retten udmeldte Taksationsmænd Rskr. 6 Juni 1794 Nr. 2 og Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd II 9.

Til Forordningen af 1781 slutte sig fremdeles følgende Lovgivnings- og administrative Bestemmelser:

a. Medens Landevejenes Retning ikke maa forandres ved Udskiftningen, Fr. 1781 § 9, kunne derimod Bivejene under visse nærmere Betingelser omlægges, ibd., Fr. 13 Decbr. 1793 § 12 29 Oktbr. 1794 § 8, jfr. K. Prom. 19 Marts 1808.

Ved Udskiftningen skal Landinspektøren sørge for, at de fornødne Fodstier og private Veje blive udlagte, Fr. 1781 §§ 9 17, 13 Decbr. 1793 § 12.

b. Ang. Skoves Udskiftning, Fr. 1781 § 16, 27 Septbr 1805 I, jfr. Pl. 20 Jan. 1821 § 3 (ang. Forstsyn i den Anledning). Jfr. D. L. 5—10—11, 17—19, 24.

Ang. Forstaaelsen og Anvendelsen af Fr. 27 Septbr. 1805 § 1, K. Skr. 28 April 1835. Se Fredskove I b.

c. Ang. Udskiftning af Fæstegods for at gøre Gaardene lige i Hartkorn og Hoveri, Fr. 1781 § 20, 8 Juni 1787 § 1 a, 25 Jun 1810 § 11.

Ang. Bygning og Inventarium i Tilfælde af Fæstesteders — Gaardes eller Huses — Udskiftning, K. Prom. 23 Maj 1795.

Om Udskiftning af Fæstegods, se fremdeles Arvefæste I b. Fæste 27.

d. Ang. at Amtmændene bør i egen Person bivaane visse Aastedsmøder om Jordfællesskabets Ophævelse, Rtk. Prom. 27 Marts 1784. Se nedenfor h.

e. Ved fuldbyrdede Udskiftninger skal Mærker og Skelstenbringeres anbringes i Grænselinjerne, Rtk. Cirk. 28 Decbr. 1784 (i Re skriptsaml. 1ste Del).

f. Ang. Omkostningernes Inddrivelse hos Lodsejere i et andet Amt, Rtk. Prom. 23 Juni 1787.

Ang. deres Udredelse, hvor den, der oppebærer Landgilden og den, hvem Indfæstningen tilfalder, begge ere at betragte som Lodsejere i samme Ejendom, Rtk. Skr. 2 Septbr. 1837.

g. Ang. at Kancelliet intet har at erindre imod, at nogle

høvejere selv udskifte deres Jorder uden Landinspektør, K. Prom. 1788 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Landvæsen A).

h. Ang. Plans Læggelse og Protokollens Underskrift ved Aastedsmøder, Landinspektørens Underskrift og en konstitueret Amtmandens Sted, Rtk. Prom. 9 Jan. 1790, jfr. Rtk. Cirk. 16 . M. Jfr. foran d.

i. Ang. hvor vidt Taksation maa gaa forud for Delingsplanen, naar en hel By skal udskiftes, Rtk. Prom. 22 Oktbr. 1791, 21 og 28 Jan. 1792, K. Prom. 25 Avg. s. A. (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Landvæsen A), Rtk. Prom. 30 Avg. 1794, 1 Novbr. s. A. (ibd.).

k. Hjælp dertil bliver i Fremtiden ikke tilstaaet, Rtk. Prom. 1 Oktbr. og 6 Decbr. 1794.

Ang. Bygningshjælp til den derved foranledigede Udflytning, se Bygningshjælp B.

l. Ang. at Amtmanden efter Begæring af en enkelt Lodsejer eller denne selv kan antage en Landinspektør til Opmaaling og Udskiftning af en Bys Jorder, og ang. Tilkendegivelse til de andre Lodsejere om saadan Antagelse, Rtk. Prom. 28 Marts og 5 Septbr. 1795, 10 Oktbr. s. A. (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Landvæsen A).

m. Ang. at en Overenskomst om, at en enkelt Lodsejer ikke skal kunne fordre Udskiftning, ikke kan approberes som tridende imod Fr. 1781, men at der intet haves at erindre imod, at Fællesskabet vedbliver, saa længe alle vedkommende Ejere er i live, K. Prom. 28 Juli 1798 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Landvæsen A).

n. Ang. Indberetning derom fra Landinspektørerne til Renteammeret, Rtk. Cirk. 30 Jan. 1802 (to).

o. Ang. Forhøjelse af Landinspektørernes Betaling derfor jfr. Fr. 1781 §§ 27, 33), Pl. 7 Juli 1810.

p. Ang. Udskiftningen paa Bornholm, Pl. 30 Maj 1832, Resl. 4 April 1833.

q. Ang. Tilsigelsesmaaden i Udskiftningssager, K. Skr. 20 an. 1835, 28 Marts s. A. (ang. Bornholm), jfr. K. Skr. 12 Juli 1834. Se Stævningsemænd C 9.

r. Ang. Fremgangsmaaden derved, naar en Ejer er fraværende, samt ang. Skelretningen mellem et under Udskiftning værende Sogns og en Købstads Jorder, Rtk. Skr. 22 Febr. 1834.

s. Ang. at der ikke vil blive givet en Lov om en vis Tid, inden hvilken Klager over en Udskiftning skulle ske, Resl. 3 uni 1835.

t. Ang. Thunø, K. Skr. 16 Jan. 1836.

u. Ang. Læsø, Ind. M. Skr. 9 Jan. 1855.

v. Af beneficeret Gods, se Beneficeret Gods 2.

x. Af Købstadjorder, se Købstadjorder I 14, jfr. 4 samt foran r — og med Hensyn til de enkelte Købstæders Jorder, se Købstadjorder II.

y. Ang. Udlæggelse af Skolelod derved, se Skolelod II 1 a.

2. Ang. at der til de af Kongens Bønder, som udskiftes af Fællesskabet, skal udvises fornødent Gærdsel af Kongens Skov, for saa vidt saadant ikke findes paa deres Marker, Fr. 18 April 1781 § 4.

3. Af Gadejord, se Gadejord 5.

4. Af Tørvemoser, derom handler L. 30 Decbr. 1858 (S. 813). Jfr. Rtk. Skr. 10 Juni 1815, 28 Decbr. 1816 og Ind. M. Skr. 25 Maj 1852, hvorefter Fr. 23 April 1781 ikke var anvendelig paa Tørvemoser, jfr. dog denne Forordnings § 17.

Med Hensyn til Loven af 1858 mærkes:

a. Forinden den udkom, blev Amtsraadenes Erklæringer indhentede ved Ind. M. Cirk. 26 Jan. 1858.

b. Regler for Opmaalingen og Taksationen, Bkg. 19 Juli 1859.

c. Ang. om Indenrigsministeriet, Landvæsenkommissionen eller Parterne skulle sørge for Udnævnelse af en Landinspektør til at undersøge Rigtigheden af den med Hensyn til Udskiftningerne foretagne Udregning og Afsætning, Ind. M. Skr. 3 Juli 1860.

d. Den kan ikke bringes til Anvendelse af Fæstere uden Godsejerens Samtykke, Ind. M. Skr. 8 Decbr. 1860.

Naar de i en Mose delagtige Selvejere og Godsejere ere enige om Udskiftningen, kan Fæsteres Protest ikke forhindre samme, og at Landvæsenkommissionen i saa Tilfælde maa bestemme, hvilken Del Fæsterne skulle tage i Udgifterne, Ind. M. Skr. 27 Juni 1865.

e. Om Domstolene eller Landvæsenkommissionerne skulle afgøre Spørgsmaalet om Mosens Udstrækning, Ind. M. Skr. 2 Juli 1861 ad 1.

f. Ang. Gyldigheden af en Forening, hvorefter hver Lodsejer erholder sin Andel i Tørveskæret, medens de græsningsberettigede beholde Græsningen i dens tidligere Omfang, ad 2 ibd.

g. Foreninger om Udskiftning skulle skrives paa stemplet Papir, naar de ikke enten ere indgaaede for Landvæsens- eller for Forligskommissionen, ad 3 ibd.

h. Ang. Indberetning om Udskiftningsforeninger, ad 4 ibd.

i. I Tilfælde, hvor Ejerne ikke ere lodtagne efter bestemte Anparter, maa Landvæsenskommissionen ved Udskiftningen i Mangel af mindelig Forening bestemme den enkelte Lodsejers Andel, ad Nr. 5 ibd.

5. Af fælles Sandklitter, derom handler den nu ved L. 29 Marts 1867 § 25 ophævede Fr. 19 Septbr. 1792 II, jfr. I.

Af uudsiftede Sandflugsstrækninger, der undergives det offentliges Tilsyn, derom indeholdes nu en Bestemmelse i fornævnte L. 29 Marts 1867 § 11.

6. Ang. de Kort og andre Oplysninger, som skulle medfølge Udskiftningssager ved disses Indsendelse til Ministeriet, Ind. M. Cirk. Nr. 180, 16 Decbr. 1885.

7. Af Fælleshauger paa Færøerne, L. 4 Marts 1857 (S. 58), jfr. L. 23 Febr. 1866 (S. 226) §§ 80 ff. Jfr. K. Skr. 27 Maj 1845.

Af Fælleshauger, ang. Ophævelse af Udskiftningskommissionerne med tilhørende Overinstanser og Udskiftningens Behandling ved Landvæsens- og Overlandvæsenskommission, L. Nr. 54, 1 April 1891 §§ 1, 11.

Ang. Udskiftning og Deling af Fælleshauger og i Fællig værende Herligheder kan Vedtægter oprettes paa Grandestævne, L. Nr. 56 af s. D. § 2 a.

Se Hegnsvæsenet 2 c (ang. Hegnsbyrder, paalagte ved Udskiftningen). Papir og Blæk 11 (til Udskiftningssager). Retsanmærkning 5 d. Stempelafgiften IV A a ad n Nr. 1 (Udskiftningsforretningers Stempelpligt). Tinglæsning II A 6 (ang. Skøder paa uudsiftede Andele i Moser m. m.). Tinglæsningsgebyrer 12 c (af Udskiftningsforretninger som Adkomst). Uudsiftede Jorder. Vandløb A 1, 3dje Stykke.

Udskiftningskommissionerne paa Færøerne omhandles i L. 4 Marts 1857 (S. 58) §§ 1 ff., L. 23 Febr. 1866 (S. 226) §§ 80 ff. Se Udskiftning 7.

Udskiftningskort omhandles i Fr. 23 April 1781 §§ 5 ff.

Indskærpet denne Forordnings § 33 (jfr. Udskiftning 1, 2det Led) om Indsendelse til Rentekammeret af Kopikort, Rtk. Cirk. 30 Jan. 1802 (to).

Ang. naar den største Lodsejer kan forlange det originale Kort udleveret af Landinspektøren, Rtk. Prom. 8 Juli 1797.

Ang. Betalingen for Kort ved Opmaaling af privates Skove til Udskiftning, Pl. 20 Septbr. 1806 § 1.

Udskrifter, se Beskrivelser og Udskrifter.

Udskrivning.

I. Værnepligtiges.

1. Intet Mandskab kan udskrives uden ifølge Lov, Grl. 28 Juli 1866 § 47.

Alle i Lægdsrullen optagne tjenestedygtige værnepligtige udskrives til den egentlige Krigstjeneste eller som Militærarbejdere, Hærl. 6 Juli 1867 § 7, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 19, jfr. ang. det udskrevne Mandskabs Indkaldelse § 26 ibd.

Hvor mange befarne der skulle udskrives, bestemmer Krigsbestyrelsen, § 29 ibd.

2. Ang. Udsættelse dermed, § 14 ibd.

a. Saadan Udsættelse kan indenfor den bestemte Grænse (25 Aars Lægdsrullealderen) gives for et eller flere Aar, J. M. Skr. Nr. 336, 20 Septbr. 1871, lige som den ogsaa efter Værnepligtsl. 12 Febr. 1849 § 18 kunde begæres stykkevis, J. M. Skr. 2 Novbr. 1852.

b. De, der efter nævnte Værnepligtslovs § 17 (den nugældende Værnepligtslovs § 16) ere foreløbig forbigaaede, kunne forlange Udsættelse paa en følgende Session, J. M. Skr. 11 Septbr. 1854.

c. De paa Sessionen i 1864 udskrevne værnepligtige gaves der Adgang til bagefter at erholde Udsættelse, som om de endnu ikke havde været udskrevne, L. 24 Febr. 1865, J. M. Cirk. af s. D.

d. Se Sessioner B 6.

3. Ang. værnepligtiges Adgang til forinden den sædvanlige Udskrivningsalder at blive endelig behandlede til Udskrivning, naar de ere tjenestedygtige, medens de i modsat Fald enten afvises eller behandles og bedømmes foreløbig dog uden at udskrives, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 15.

a. Ang. Anvendelsen heraf, og at Ordet »tjenestedygtig« maa forstaas saaledes, at ogsaa den, der paa Grund af uheldelig Fejl kun er tjenestedygtig til Militærarbejder, kan blive udskreven, inden han naar Udskrivningsalderen, J. M. Cirk. Nr. 84, 10 April 1872 § 1. Jfr. J. M. Skr. 23 Febr. 1854.

b. Ret til at lade sig behandle til Udskrivning efter Værnepligtsl. 2 Marts 1861 § 11 (der til Dels svarer til den nugældende Værnepligtslovs § 15) er ikke betinget af, at vedkommende har den i Lovens § 11 (nu Værnepligtslovens § 20) foreskrevne Højde, J. M. Cirk. 4 Septbr. 1861 § 2 (M. R.).

Denne Bestemmelse formenes hævet ved ikke at være optagen i Bkg. og Regul. 25 Septbr. 1862, J. M. Skr. 10 Oktbr.

1863 (i Oppermann den danske Rets Bestemmelser om Værnepligten og Udskrivningsvæsenet S. 56).

c. Ogsaa i Tilfælde af saadan forlods Udskrivning maa Vedtegnings gives om Tjenestedygtighed i samtlige de Tjenestegrene, hvortil paagældende egner sig, J. M. Skr. 6 Maj 1865, jfr. J. M. Skr. 10 Jan. 1854. Jfr. Værnepligtslovens § 19, Adg. 17 Septbr. 1869 § 6.

d. Ret til saaledes at lade sig udskrive tilkommer efter Vpl. 12 Febr. 1849 § 19 den 21-aarige værnepligtige, ogsaa naar han ved Sygdom er forhindret fra at møde personlig ved Sessionen, men hans Tjenestedygtighed er godtgjort ved Lægeattest, idet i saa Fald Lægdsmanden trækker Lod for ham, J. M. Skr. 3 Marts 1855. — Efter Værnepligtslovens § 15 kan der nu ikke gøres nogen Forskel paa, om den paagældende er over eller under 21 Aar, men det synes ikke tvivlsomt, at §'en efter sin Affattelse overhovedet kun kan komme til Anvendelse, naar han møder personlig.

4. Ang. Anvendelse af Værnepligtslovens § 16 om, at værnepligtige under visse Betingelser paa Grund af manglende Legemsdygtighed kunne forbigaaes ved deres to første Møder ved Sessionen med Paalæg om atter at møde ved 3dje Aars Session, J. M. Cirk. Nr. 84, 10 April 1872 § 2, jfr. J. M. Cirk. 11 Maj 1854.

Ang. Forandring i Værnepligtsl. § 16, hvorefter de værnepligtige af Udskrivningsalder, der paa Sessionen findes at lide af nogen Svaghed eller Legemsfejl, der antages at kunne hæves, kunne forbigaaes med Paalæg om at møde paa næste Aars Session, paa hvilken de da skulle endeligt behandles og enten udslættes af Rullen eller udskrives, L. Nr. 218, 13 Decbr. 1895. Instruktion om Anvendelsen af denne Lov, J. M. Cirk. Nr. 288, 31 s. M.

5. Af forskellige til Orlogstjeneste udskrevne værnepligtige, der vare ansatte ved Redningsstationerne, blev hævet, J. M. Skr. 18 Marts 1861. Se ogsaa Indkaldelse, værnepligtiges 3.

6. Derved skulle Sessionerne drage særlig Omsorg for, at alle de efter deres Erhverv egnede Personer tildeles Søværnet, J. M. Cirk. 12 April 1866 (D. T. S. 498) § 1 (Grunden til denne Indskærpelse er nu bortfalden, da alle til den egentlige Krigstjeneste idskrevne indkaldes).

7. Naar en værnepligtig derved tildeles Søværnet eller et andet Vaaben eller Korps, fordi han antages i Besiddelse af visse særlige Kundskaber, skal derom gøres Bemærkning i Lægdsrullerne,

Udskrivningspassene og Rekrutlisterne, J. M. Cirk. Nr. 84, 10 April 1872 § 3 b.

Med Hensyn til det til Søværnet udskrevne Mandskab er det særlig foreskrevet, at det i Kommandorullerne skal bemærkes, hvem af dem der have lært Tømmermands m. fl. andre Haandværk eller ere dampskibskyndige eller brugelige til Fyrbødere. J. M. Cirk. 5 April 1850, 15 Juli 1858.

Af Lægdsrullemandskab, til Tjeneste i Søværnet, derom handler L. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 5, jfr. §§ 3, 4, Anordn. Nr. 159, 24 Avg. 1894.

8. Ang. det udskrevne Mandskabs Fordeling, Anordn. Nr. 159 24 Avg. 1894, Regul. Nr. 160 af s. D., jfr. J. M. Cirk. Nr. 139 25 s. M., Nr. 162, 22 Avg. 1895, Nr. 141, 15 Avg. 1896, Nr. 101 11 Avg. 1897. Jfr. tidligere Anordn. Nr. 87, 16 Juni 1882, Bkg Nr. 123, 30 Avg. 1880, Anordn. Nr. 112, 16 Avg. 1876, Adg. 17 Septbr. 1869 §§ 20—23.

Se fremdeles Hærl. 6 Juli 1867 §§ 7—10, 152, L. om Forplejningskorpset 26 Maj 1868 § 2, L. om Søværnet 24 April s. A § 1, L. om Personellet ved Søminetjenesten 28 Maj 1870 (S. 184) L. om Søværnet Nr. 69, 28 Maj 1880 § 5, jfr. §§ 3, 4, L. om Ordning af Hærens Forplejningskorps Nr. 40, 22 Marts 1897 § 4

9. Udskrivningscheferne skulle i betimelig Tid forinden Rekrutfordelingens Affattelse ved særlig Skrivelse meddele Revisioner ethvert Faktum, der kan have Indflydelse paa samme, J. M. Cirk. 8 Avg. 1865, 22 Febr. 1858 (efter hvilken sidste Bestemmelse Udskrivningschefen selv kan foretage den fornødne Forandring i Repartitionen, naar Oplysningen først kommer ham til Hænde efter at han har modtaget samme).

Se Militærarbejdere. Underlæger. Udskrivningsvæsenet og derved anførte Henvisninger.

II. Skolebørns af Skolen, se Skoler II A 16 og B 12.

Udskrivningsaar, se Værnepligt 5. Værnepligtige 4.

Udskrivningschefer.

1. Embederne som saadan bleve oprettede ved L. 23 Marts 1851 § 2, og de under nærværende Artikel anførte ældre Bestemmelser angaa de tidligere Sø- og Landkrigskommissærer.

Om deres Beskikkelse m. m., Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 6

Paa Bornholm er Kommandanten Udskrivningschef, ibd., Rskr 21 Maj 1823.

2. Ang. deres Lønning og Godtgørelse for Kontor- og Rejseudgifter, L. 23 Marts 1851 § 4, J. M. Cirk. 26 Avg. 1852.

Denne Godtgørelse kan ikke forhøjes, Ind. M. Skr. 25 Juli 1857.

Se nedenfor 29 a Nr. 3.

3. Deres Uniform, Resl. 23 Juni 1851, jfr. Resl. 31 Oktbr. (i Krigs M. Cirk. 10 Novbr.) 1849, 15 Marts 1851.

4. Have Rang i 3dje Klasse Nr. 9, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874. Jfr. Rangskat 1 f.

5. Ang. deres Myndighed og Forretninger, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 §§ 6, 9, 11 Nr. 7, 13, 22, 31, 34, 35, 40, 43, 54.

6. Ere Medlemmer af Sessionerne og sammes Formænd, Fr. 14 Septbr. 1774 § 12, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 9.

Kunde i Sygdomsforfald lade deres Fuldmægtige møde for sig ved Sessionerne, dog uden at disse vare stemmeberettigede, Rskr. 9 Marts 1792, K. Cirk. 25 Marts 1794. — Dette er formentlig uanvendeligt nu, da Udskrivningschefen er Sessionens Formand.

7. Ang. deres Myndighed udenfor Sessionen som øverste lokale Udskrivningsmyndighed (»den vedvarende Session«), K. Cirk. 13 Septbr. 1794, J. M. Cirk. 23 Avg. 1855 II og IV, jfr. J. M. Cirk. 15 Oktbr. og Skr. 31 Decbr. 1859.

8. Ere pligtige til at efterkomme Generalkrigskommissariatets (nu Justitsministeriets) Forskrifter til Ensformighed i Bestemmelsernes Anvendelse saa vel som til efter sammes Decision at rette indløbne Fejl, K. Cirk. 23 Juli 1796, 19 Jan. 1799 § 6, Skr. 2 Febr. 1808 (M. R.), 28 Novbr. 1837.

9. Skulle bestemme en passende Frist, inden hvilken Lægdsforstanderne skulle besvare gjorte Notater, K. Prom. 3 Marts 1798.

10. Ang. hvor vidt Kassation af de hos dem beroende Arkivalia kan finde Sted, K. og U. M. Cirk. 10 Marts 1852 (ang. Præsternes Udskrifter af Kirkebøgerne), J. M. Cirk. 25 Jan. 1853. Se ogsaa J. M. Cirk. 13 Febr. 1860.

11. Ang. de Protokoller, som de skulle føre, J. M. Cirk. 23 Avg. 1855 VI.

12. Ang. deres Forretninger med Hensyn til Flyttebeviser, J. M. Cirk. 2 Juli 1869 I (D. T. S. 678).

13. Ang. deres Forretninger ved Sessionerne, J. M. Cirk. 16 Septbr. 1869 I (D. T. S. 845).

Skulle ved Sessionerne efterse Mønstringsbestyrernes Sporteljournaler, Bkg. Nr. 40, 20 Marts 1872 § 27.

14. Skulle inden Udgangen af December tilbagesende de fra lægdsforstanderne modtagne Fortegnelser over værnepligtige, der

skulle overføres til Forstærkningen eller udslettes af Rullen, bilagte med Forstærknings- og Afskødspas og om fornødent berigtigede, J. M. Cirk. 23 Decbr. 1869 (D. T. f. 1870 S. 2).

15. Skulle uden Betaling meddele teologiske Kandidater Bevis for deres Stilling i Henseende til Værnepligten, J. M. Cirk. 14 Marts 1870 § 2 (D. T. S. 228).

16. Den af Udskrivningscheferne som Mønstringsbestyrere Svendborg, Aalborg, Aarhus og Rønne oppebaarne Betaling for Afregningsbøger skal af dem indsendes direkte til Finanshovedkassen, Bkg. Nr. 105, 16 Juni 1871 § 11.

17. Udskrivningschefen for første Kres skal mod et af Justitsministeriet bestemt Vederlag forsyne Udskrivningskommissioner for Kbhvn.s Brandvæsens Reservekorps med Udskrifter af Lægdsrullen m. m., Adg. Nr. 125, 5 Avg. 1871 § 5 i Slutn.

18. Kunne fordre Oplysninger om de søfarende meddelte af Mønstringsbestyrerne, Bkg. Nr. 40, 20 Maj 1872 § 26.

19. Skulle straks efter Modtagelsen af Rekrutfordelingen udstede og tilstille Lægdsforstanderne Udskrivningspassene, J. M. Cirk. Nr. 73, 22 Marts 1873 § 1.

20. I Rullen over de indkaldte befarne, som tilstilles Orlogsværftet, saa vel som i Regnskaberne for Underholdspenge, skulle de meddele Oplysning om, hvilke af de indkaldte der have haft Tilladelse til at gaa i udenrigsk Fart, J. M. Cirk. Nr. 160, 13 Juni 1872. Jfr. L. Nr. 66, 6 April 1898.

21. Ang. deres Forretninger med Hensyn til Indkaldelsen af befarne, og at de uopholdelig til Udskrivningsvæsenets Revision skulle indsende det ene Eksemplar af de fra Mønstringsbestyrerne modtagne Fortegnelser over de værnepligtige, som have afleveret deres Søfartsbøger, J. M. Cirk. Nr. 8, 26 Jan. 1876.

Ang. at de fra Justitsministeriet kunne rekvirere Blanketter til fornævnte Fortegnelser, ibd.

22. Om Kassationsattesternes Indsendelse til dem, Adg. Nr. 87. 16 Juni 1882 §§ 13 B, 20.

23. Ekstraordinære Indkaldelsesordrer tilstilles Lægdsforstanderne gennem Udskrivningskresene for alt værnepligtigt hjemsendt Mandskab, Adg. Nr. 145, 4 Decbr. 1886 § 3.

24. Chefen for 1ste Udskrivningskres, ang. hans Forretninger, naar Mobiliseringsordre udstedes, § 12 ibd., jfr. J. M. Cirk. Nr. 55, 2 Maj 1887.

25. Ang. deres Forretninger med Mødebefalingers Udlevering m. m., Bkg. Nr. 132, 27 Maj 1893 §§ 6, 7 smh. med Bkg. Nr.

1860, 17 Novbr. s. A., jfr. Adg. Nr. 130, 26 s. M. § 5, J. M. Cirk. Nr. 83, 31 s. M.

26. Instruks ang. deres Forhold med Hensyn til de ved fornævnte Anordning foreskrevne Foranstaltninger til Krigsmagtens hurtige Mobilisering Nr. 80, 29 Maj 1893, jfr. J. M. Cirk. Nr. 54, 22 Juli s. A.

Chefen i 1ste Udskrivningskres beordrer Ringningen med Kirkeklokker i København, K. og U. M. Cirk. Nr. 127, 27 Juni 1893.

27. For dem blive Nummerbytninger at berigtige, L. Nr. 217, 3 Decbr. 1895.

28. Ang. Meddelelser og Indberetninger til dem fra:

a. Lægdsforstanderne:

1) Indberetning om Mandskab, der ved Mobilisering ikke nøder efter Indkaldelse m. m., fornævnte Adg. Nr. 145, 1886 § 11, jfr. J. M. Cirk. Nr. 56, 2 Maj 1887 II 6. Om Mandskaber ved Mobilisering ikke har kunnet findes i Lægdsforstanderiet, ovennævnte Instr. Nr. 80, 1893 § 10.

2) Se Værnepligtige 12 (om dem overgaaede Domme).

3) Se Lægdsforstandere 14.

b. De militære Myndigheder:

1) Disse skulle gøre Indberetning om enhver Afgang fra Tjenesten af værnepligtige, Gen. Kom. Koll. Cirk. 5 Avg. 1820 § 2 og i militær Reskriptsaml.: Gen. Kom. Koll. Cirk. 5 Maj 1813, Cirk. fra Direkt. f. Armeens Personel 24 Avg. 1849.

2) Om værnepligtige, der erhverve eller miste en Grad, antages til stadig Tjeneste eller afgaa fra samme, K. Cirk. 20 Jan. 1827, Pbf. 3 Septbr. 1838, Krigs M. Cirk. 4 Oktbr. 1852.

3) Krigsministeriet giver dem direkte Underretning om forefaldende Troppedislokationer, J. M. Cirk. 2 Oktbr. 1852.

4) Fra Hvervningen, om de i Søkrigstjenesten anvendte værnepligtige, J. M. Cirk. 30 Juni 1854.

5) Om de som Sygevogtere indøvede Militærarbejdere, U. M. Cirk. 16 Febr. 1856.

6) Fra Stabslægen og Stabsdyrlægen, om forefaldende Forandringer ved Læge- og Dyrlægekorpset, J. M. Cirk. 27 Febr. 1869 (D. T. S. 236).

7) Om naar de indkaldte værnepligtige ere mødte, se Forstærkningen 4. Indkaldelse, værnepligtiges, 22 n Nr. 1. Navnelister.

8) Om Nummerbytninger, se Nummerbytning 1 a.

9) Om permitteret Mandskab, se Hjemforlovelse 6.

10) Se fremdeles Hærstyrke, den dansk-vestindiske, 7 b.

11) Fra de militære Afdelinger om Hvervning af Mandskab til Gendarmerikorpset, Krigs M. Skr. 6 Novbr. 1885 (M. R.)

12) Fra Militærarbejderdepotet om hjemsendte Militærarbejdere, Krigs M. Skr. 3 Marts 1886 (M. R.).

Med Hensyn til Søværnet, se Militærarbejdere 13.

c. Mønstringsbestyrerne. Ang. Fortegnelse over de af den i Mobiliseringstilfælde stoppede værnepligtige, J. M. Cirk. Nr. 154, 22 Juli 1893 I.

29. Ang. Indberetninger og Meddelelser fra dem til:

a. Justitsministeriet.

1) De skulle straks efter Sessionernes Slutning indsende Fortegnelser over de som for Tiden utjenstedygtige fra Afdelingerne hjemsendte, der ere bedømte paa Sessionen og fundne tjenestedygtige, J. M. Cirk. 11 Febr. 1852, 10 Marts 1853.

2) Ang. forskellige Indberetninger dertil, J. M. Cirk. 4 Juli 1852.

3) Aarligt om, hvad der er medgaaet til Kontor- og Rejsseudgifter, J. M. Cirk. 26 Avg. 1852.

4) De skulle kvartaliter tilstille Revisionen Fortegnelser over Bøder i Værnepligtssager, hvilke Bøder kunne indbetales Finanshovedkassen eller paa vedkommende Amtstue, Ind. M. Cirk. 28 Maj 1862 med Note, J. M. Cirk. 15 Febr. 1866 § 2 (D. T. S. 357), jfr. J. M. Skr. Nr. 307, 28 Novbr. 1873.

5) Ang. Udeblivelse af indkaldte, se Indkaldelse værnepligtiges, 22 n Nr. 2, 4, 5.

De skulle indberette, naar en efter Indvarsling ulovlig udebleven søværnepligtig eller en saadan, der skal betragtes som forlods indkaldt, antræffes, J. M. Cirk. 20 Septbr. 1853, 20 Febr. 1863 C, 22 Jan. 1870 §§ 7 b, 8 (D. T. S. 173).

6) De skulle dertil indsende Genparter af de omskrevne Ruller med Af- og Tilgangslistes, se Lægdsruller 15 og 16.

7) Ang. Sessionerne, se Sessioner A 17 a—c og (ang. Udgifterne derved) F.

8) Om Antræffelse af værnepligtige, der som udeblevne fra Session kunne afgives til Tjeneste, se Sessioner B 10.

9) Om befarne, der skulle indkaldes, se Søværnepligtige 8 a, e.

10) Om ethvert Faktum, der kan have Indflydelse paa Rekrutfordelingen, se Udskrivning I 9.

11) At de skulle indsende forskellige Indberetninger, som

idtil have været tilstillede Justitsministeriet, direkte til Udskrivningsvæsenets Revision, J. M. Cirk. Nr. 110, 16 Juli 1884 (de før anførte Bestemmelser med Undtagelse af Cirk. 8 Decbr. 1869, der ikke er trykt, findes citerede under Sessioner A 17 c og under Søværnepligtige 8 b og c).

12) Ang. Meldingslisternes (jfr. J. M. Cirk. 2 Juli 1852) Affattelse og Indsendelse af de fra Afdelingerne modtagne Hjemvendelseslister (se Hjemforlovelse 6) direkte til ovenmeldte Revision, J. M. Cirk. Nr. 117, 21 Juli 1884 Nr. 2, 3.

b. Lægdsforstanderne.

1) Om permitteret Mandskab, se Hjemforlovelse 6.

2) Maanedlige Meldingslister, se Lægdsruller 7.

c. De militære Myndigheder.

1) De skulle tilstille Militærarbejderdepotet, Københavns Garnisonssygehus, Rytter- og Artilleriregimenterne Fortegnelser saa vel over Kombattanter som Militærarbejdere, der skulle overføres til Forstærkningen, Best. 8 Avg. 1871 (M. T. B S. 392).

2) De skulle aarlig tilstille dem Lægdsforstandernes afdelingsvis affattede Afgangslister, se Afgangslister 2.

3) Aarligt, ang. de Kresen tilflyttede, hjemforlovede værnepligtige, se Flytning I 5.

4) Naar en indkaldt værnepligtig ikke kan møde, se Indkaldelse, værnepligtiges, 22 n Nr. 3.

5) Ang. Rekrutlisterne, se Rekrutlister.

6) Til de militære Ministerier om Sessionernes Afholdelse, se Sessioner A 17 d. Sessionsplakater 7.

7) Om Afleveringen af antrufne, fra Sessionen ulovlig afblevne værnepligtige, se Sessioner B 10.

8) Skulle inden hvert Aars 30 December indberette til vedkommende Afdeling, hvilke Løjtnanter og Underofficerer af Forstærkningen der den paafølgende 1 Januar skulle udslettes af Rullen, Krigs M. Skr. 14 Novbr. 1882 (M. R.).

9) Ang. at de aarligt inden Udgangen af December Maaned skulle tilstille vedkommende militære Afdelinger Underretning om de Befalingsmænd af Hæren, som fra den paafølgende 1 Januar skulle udslettes af Rullen, J. M. Cirk. Nr. 273, 18 Decbr. 1895.

d. Andre Udskrivningschefer, se Sessioner A 17 e.

30. Udskrivningschefen i Aalborg er fast Medlem af Bestyrelsen for Aalborg Sømandsforening, Vedt. Nr. 424, 14 Decbr. 1871 } 11.

31. Se fremdeles ang. deres Forretninger m. m.: Afgangs-

lister. Afskedspas. Flytning I 5. Indkaldelse af værnepligtige 22 f (Indberetning til dem om udeblivende indkaldte). Lodtrækningslister 7. Lægdsforstandere 1, 2. Lægds mænd 1. Lægdsruller 1, 3, 13. Løjtnanter 2. Mønstringsbestyrere 1 (om Mønstringsforretningernes Udførelse under Udskrivningschefens Fraværelse). Nummerbytning 3. Pension 24 (specielle Pensionslove). Permissionspas 1 c. Rekrutlister. Sessioner A 3 (Berømmelse af Tiden for dem). Sessionstingsvidner 4. Skyldbøger 2. Søværnepligtige 8 c, e. Udskrivningskresene. Udskrivningspas. Udskrivningsvæsenet 1 (ang. deres Kontorbetjente). Udygtighedspas. Værnepligtige 2 (Syges Kur), 9 (Bortrømtes Efterlysning), 11 (Værnepligtssager og Bøder i Sagen mod dem), 12 (Vedtegning i Rullen om dem overgaaede Straffe).

Udskrivningskommissionen for Københavns Brandvæsens Reservekorps, om den handler Adg. Nr. 125, 5 Avg. 1871 § 3, jfr §§ 4—7, jfr. Regul. 1 April 1898 § 9 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.).

Udskrivningskresene.

1. Ang. Kongerigets Inddeling i 6 Udskrivningskresene, Værnepligtst. 6 Marts 1869 § 6, Bkg. 21 Juni s. A. (D. T. S. 589) Med Hensyn til Inddelingen se under Lægder.

2. Kontoret for 4de Kres forlægges til Aarhus, J. M. Cirk. 14 Marts 1870 § 4 (D. T. S. 228).

3. 2den, ang. Kontorets Forlæggelse til Kallundborg, J. M. Cirk. Nr. 49, 9 April 1879.

Se i øvrigt under Udskrivningschefer.

Udskrivningspas.

1. Udfærdiges af den Udskrivningschef, til hvis Distrikt Mandskabet hører paa Udfærdigelsens Tid, J. M. Skr. 21 Oktbr. 1852 Cirk. 31 Oktbr. 1853, 28 Novbr. 1862 § 3 (M. R.).

2. Ang. deres hurtige Besørgelse, J. M. Cirk. Nr. 73, 22 Marts 1873

3. Bestemmelsen i J. M. Cirk. 17 Septbr. 1859 om, at de ikke skulde udfærdiges for Mandskab, der er taget til Tjeneste ved Afdelingerne ifølge Nummerbytning foregaaet ved samme, har formentlig tabt sin Anvendelse. Jfr. Værnepligtst. § 22.

Se Mødebefalinger. Rejsepenge I A 5 o. Udskrivning I 7. Jfr. Indkaldelsesordre.

Udskrivningsvæsenet.

1. Ingen Embedsmand, der har Forretninger i Anledning af samme, eller deres Fuldmægtige maa befatte sig med Stillingers Besørgelse, Pl. 10 Marts 1813, jfr. J. M. Skr. 3 Juni 1856, der

ned Hensyn til Udskrivningschefernes Kontorbetjente er indkærpet ved J. M. Cirk. 11 Febr. 1856. — Dette gælder fremdeles, J. M. Skr. Nr. 214, 26 Juli 1873.

Dette Forbud er ikke til Hinder for, at Udskrivningschefernes Kontorbetjente paatage sig at tilvejebringe Attester m. m. eller at koncipere Stillings- og Bytningskontrakter og i øvrigt ordne Sagen, naar Parterne forinden ere enige om Betingelserne, J. M. Skr. 4 Juli 1856, 26 Marts 1857.

Indskærpet Forbudet i Pl. 10 Marts 1813, jfr. Cirk. 11 Febr. 1856 mod, at Udskrivningschefernes og Lægdsforstandernes Kon-
orpersonale og andre Funktionærer ved Udskrivningsvæsenet
efatte sig med at være Bytningskommissionærer eller Mellem-
andlere for saadanne, J. M. Cirk. Nr. 105, 14 Avg. 1885. Jfr.
Nummerbytning.

2. Saa vel til Land- som til Søkrigstjeneste sorterer under Ju-
titsministeriet, Kdg. 24 Novbr. 1848 IV.

3. Om dets Omordning, L. 23 Marts 1851, jfr. f. Kbhvn. L. af
. D. og J. M. Skr. 25 Juli 1854.

Amtmændenes og Kbhvn.s Magistrats Rulleføring og øvrige
orretninger dermed udenfor Sessionerne bortfalde og overgaa
il Udskrivningscheferne, J. M. Cirk. 15 Oktbr. 1859. Jfr. Værne-
ligtige 11 a.

4. Forskellige dermed forbundne Udgifter overtages af Stats-
assen, L. 4 Marts 1857 (S. 51).

De disse Udgifter vedkommende Regninger skulle indsendes til
Revision i Justitsministeriet, forinden de anvises, J. M. Cirk. 9
Marts 1857.

5. Ang. dets Revision, der foretages i et under Justitsministeriet
ørende Revisionskontor, jfr. L. 23 Marts 1851 § 1, Bkg. 30 Juni
1860 § 3 i Slutn.

a. Ang. sammes Revision af Lægdsruller, Af- og Tilgangs-
ster, Sessionsforhandlingerne, og hvad der i øvrigt vedkommer
Udskrivningsvæsenet, samt at den skal drage Omsorg for en
nsartet Anvendelse af Bestemmelserne herom, K. Cirk. 23 Juli
1796, 19 Jan. 1799 § 6. Se Lægdsruller 15, 16. Ses-
sioner A 17.

b. Ang. den formelle Fremgangsmaade ved Revisionen og
otaternes Besvarelse, K. Prom. 31 Oktbr. 1795 (i Reskriptsaml.
ste Del), Skr. 20 Novbr. 1802, 28 Novbr. 1837.

c. Er berettiget til at gøre Notat med Hensyn til en af
Sessionen truffen formentlig urigtig Afgørelse, J. M. Skr. 2 Febr.

d. Skal meddele Justitsministeriet en Oversigt in duplo over det Mandskab, der indkaldes, indeholdende særlig Oplysning om Militærarbejderne, J. M. Skr. 8 Marts 1856 (i Noten t. Cirk. af s. D.).

e. Ang. Indberetninger dertil:

1) Fra Orlogsværftet, naar for sildig mødte befarne beholdes til Tjeneste udenfor Reglerne, Best. 23 Maj 1884 (i Till. t. Søværnets Lovsaml. f. 1884).

2) Naar værnepligtige af Lægdsrullen ved Søværnet erklæres for stedse utjenstdygtige til egentlig Krigstjeneste, men tjenlige til Militærarbejdere, Best. 16 Juni 1884 (ibd.). Jfr. Militærarbejdere 13.

3) Fra Rytterregimenterne, om Afgang af Hestepassere, Krigs M. Skr. 13 April 1886 (M. R.).

4) Se Nummerbytning 1 a. Sessioner A 17 f. Udskrivningschefer 29 a.

Se fremdeles: Afgangslister. Afregningsbog. Afskeds-pas. Aviser II 9 c Nr. 10, d Nr. 6 og 10 (ang. Betalingen for Udskrivningsvæsenets Bekendtgørelser). Flytning. Flyttebevis. Forstærkningen. Frivillige. Hjemforlovelse. Hvervning. Hærstyrke, den dansk-vestindiske. Indkaldelse, værnepligtiges. Indkaldelsesordre. Indtegningsbevis. Kassationsattester. Kassationskommissioner. Lodtrækning. Lodtrækningslister. Lægder. Lægdsforstandere. Lægds mænd. Lægdsrullealder. Lægdsruller. Militærarbejdere. Mobiliseringsordre. Mønstring (af Skibsmandskab). Mønstringer. Mønstringsbestyrere. Nummerbytning. Officersoppasser. Permissionspas. Rejsepenge. Rekrutlister. Retsgebyrer II A 3 f (Fritagelse derfor). Sessioner (og de øvrige Artikler paa Session-). Skibsbemandingsliste. Skyldbøger. Stilling. Søfartsbøger. Søruller. Søværnepligtige. Tilgangslister. Udskrivning I. Udskrivningschefer. Udskrivningskresene. Udskrivningspas. Udygtigheds-pas. Vandrebøger 8 og 9. Væbning. Værnepligt. Værnepligtige.

Udslettelse af tinglæste Dokumenter.

I.

1. Af indfrieede Panteforskrivninger, er Debitor pligtig at foranstalte, D. L. 1—8—4, Fr. 7 Febr. 1738 § 5. Straffebestem-melsen 1—8—4 er hævet ved Straffelovens § 308.

2. Af Obligationer, sker derved, at Retsskriveren i Marginei

af Pantebogen tegner, at Brevet efter Kreditors egenhændige Paaskrift er udslettet, og derhos sætter Datum og bevidner hver lig Udslettelse med sin Underskrift, Fr. 7 Febr. 1738 § 5, hvorhos Anførsel derom skal gøres paa vedkommende Sted i Panteregistrene, Fr. 28 Marts 1845 § 11. Jfr. Skøde- og Pantebøger 5.

Indskærpet, at Skriveren skal underskrive Udslettelsespaategingerne i Pantebogen, J. M. Cirk. 15 Marts 1858.

3. Sker efter forudgaaende Aflæsning i Retten, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 80, 81, 10 Septbr. 1830 § 32, 30 Marts 1836 § 1, Fr. 28 Marts 1845 § 11. Se nedenfor 5 d. Jfr. dog 4.

4. Af tinglæste Arrestforretninger, skal Skriveren ex officio optage uden Gebyr, naar Aar og Dag efter Læsningen er forløbet, Pl. 18 Jan. 1788 § 4, K. Prom. 13 Avg. 1805, Fr. 28 Marts 1845 § 11 (som desuden som Udslettelsesgrund nævner Forretningens Underkendelse ved højere Ret og Gældens Afgørelse).

Ang. Udførelsen af denne Skrivers Pligt, K. Skr. 22 Decbr. 1821, jfr. K. Skr. 16 Oktbr. 1845.

I Henhold hertil skal han ogsaa ex officio og uden Gebyr udslette de tinglæste Retsfølgninger, som ved L. 25 Marts 1872 § 157 have tabt deres Virkning til at sætte vedkommende i raadighedstilstand, J. M. Skr. Nr. 297, 12 Novbr. 1872.

5. Naar en Ejendom bortsælges ved Avktion efter Pl. 22 April 1817, uden at de yngre Prioritetshavere kunne erholde Betaling af Købesummen, maa de til disse udstedte Obligationer uden videre udslettes af Pantebogen, Plakatens § 1, jfr. Tvangsavkøns. Nr. 66, 9 April 1891 § 44, hvorefter den i Medfør af denne Lov stedfundne Bekendtgørelse af Tvangsavktionen træder Stedet for den i Pl. 22 April 1817 § 3 paabudte. Se nedenfor 27. Jfr. K. Skr. 3 Marts 1818, 9 Maj s. A., 25 Novbr. 1820, 10 Oktbr. 1821, 18 Jan. 1823 ad 2.

Jfr. de ældre Bestemmelser i K. Skr. 24 Juni 1802, 13 Avg. 1805, 2 Avg. 1806, 9 Decbr. 1819.

Om denne Udslettelse mærkes:

a. Ang. hvor vidt den kan bringes i Anvendelse paa Arrestforretninger, Kavtioner og Købekontrakter, K. Skr. 17 Juni 1819, 2 Oktbr. 1822 ad 2, 18 Jan. 1823 ad 1, 31 Juli s. A., sammenholdt med Pl. 27 Novbr. 1839.

b. Den sker kun efter Begæring af Køberen, der maa fremsætte Bevis for, at den lovbestemte Fremgangsmaade er fulgt ved Avktionerne, K. Skr. 20 Oktbr. 1821, 12 Oktbr. 1822 ad 1, 7 Maj 1823. Jfr. K. Skr. 2 Juni 1838.

Beviset derfor føres ved en i Avktionsskødet derom optager Bemærkning, K. Cirk. 5 Novbr. 1825.

• c. Der skal betales Gebyr for den, K. Skr. 12 Oktbr. 1825 ad 4, 17 Maj 1823. Jfr. derimod K. Skr. 15 Febr. 1820.

Promillegebyr skal kun svares af det Beløb, som Kreditor har faaet Dækning for, og hvorfor han har meddelt Kvitting K. Skr. 2 Juni 1838.

d. Det fornødne derom skal tilføres Justitsprotokollen, K. Skr. 17 Maj 1823.

e. Bestemmelserne herom ere anvendelige, naar en Gaard er udlagt Statskassen for resterende Skatter, efter at Avktion forgæves har været forsøgt, K. Skr. 16 Septbr. 1826, jfr. K. Skr. 20 April 1819, 31 Avg. 1822.

Dette statueret, endogsaa i et Tilfælde, hvor de i Plakaten § 3 foreskrevne Former ikke vare iagttagne, K. Skr. 8 Decbr. 1832.

f. Den bør ordentligvis først ske samtidig med Skødets Læsning, K. Skr. 18 Decbr. 1832.

g. Kan ikke finde Sted, naar Debitor selv lader sig Ejendommen tilslaa, K. Skr. 8 Juni 1839.

h. Kan finde Sted uden forudgaaende Undersøgelse om hvor vidt beediget Vurderingsforretning har været fremlagt ved Avktionerne, K. Skr. 17 Febr. 1844.

i. Island. Ang. at Reglerne i Pl. 22 April 1817 skulle være anvendelige paa Udslettelse af Panteobligationer, der i Tilfælde af Tvangsavktion eller Skifte- eller Fogedudlæg til en Panthaver ere blevne udækkede, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 18 i Till. t Lovt.) § 1.

k. Se fremdeles nedenfor 12 a. Jfr. Avktion 11.

6. Af over 20 Aar gamle Gældsbreve, kan kun finde Sted, naar Bevis kan præsteres for, at de ikke ere fornyede, K. Skr. 10 April 1819, jfr. J. M. Cirk. 28 Febr. 1857.

Saadant Bevis maa ordentligvis føres ved Gældsbevets Mortifikation, K. Skr. 15 Jan. 1833.

7. Af et mortificeret Dokument, kan finde Sted efter Forevisning af Dommen, uden at denne behøver at tinglæses, K. Skr. 26 Novbr. 1825. Jfr. K. Skr. 29 Septbr. 1829.

8. Af Veksleobligationer og Reverser, hvorved er givet Underpant, K. Skr. 21 Septbr. 1819, 22 April 1820. Jfr. Fr. 3 Decbr. 1828 § 13 a, L. 19 Febr. 1861 § 52.

9. Af Fæstebreve, behøves ikke, naar Ejendommen sælges til Fæsteren eller bortfæstes paa ny, K. Skr. 10 Juni 1826, 5 Marts 1833

Skriveren kan ikke nægte Udslettelsen, fordi Frasigelse af Fæsteretten er sket ved Forligskommissionen, ibd.

10. Af en tinglæst Forpligtelse, der ophører med Udløbet af en vis Tid eller under visse Vilkaar, kan finde Sted, naar den bestemte Tid er forløben, eller de fastsatte Vilkaar ere indtraadte, Fr. 3 Decbr. 1828 § 20.

11. De samme Steds givne ejendommelige Regler om Udslettelsen af opsigelige Forpligtelser ere hævede ved L. 19 Febr. 1861 § 92, jfr. § 64.

12. Af Dokumenter, paa hvilke Fr. 9 Febr. 1798 ikke er anvendelig, kan ske, uden at det originale Dokument er til Stede, naar der ved løs Kvittering eller paa anden Maade fremskaffes Bevis for, at de derefter berettigede ere fyldestgjorte, K. Skr. 24 April 1832, J. M. Skr. 3 Marts 1856. — Naar Debitor ikke kan tilvejebringe saadant Bevis, kan han ved offentlig Stævning i Medfør af D. L. 1—4—12 sagsøge de efter Dokumentet berettigede ved den faste Ejendoms Værneting til at høre sig kendt berettiget til at lade det udslette, J. M. Skr. 16 Juli 1869 (D. T. S. 827).

Dette finder Anvendelse paa:

a. En sekundær Panteobligation, der efter Udfaldet af en ifølge Pl. 22 April 1817 afholdt Avktion ikke kan blive dækket, K. Skr. 12 Oktbr. 1822 ad 1 og 3, 8 Decbr. 1832, 26 Febr. 1833.

b. Skifteekstrakter for Børnemidler, K. Skr. 17 Febr. 1827, 24 April 1832, J. M. Skr. 3 Marts 1856, jfr. J. M. Skr. 16 Juli 1869 (D. T. S. 827). Jfr. dog nu L. 26 Maj 1868 § 12 (S. 292).

Som Bevis for, at Arvingerne ere fyldestgjorte, kan deres Afkald til Overformynderiet (nu til Værgen) ikke tjene, J. M. Skr. 28 Novbr. 1851. Jfr. derimod K. Skr. 5 April 1825.

c. Aftægtskontrakter, K. Skr. 18 Septbr. 1830.

For at erholde dem udslettede er Forevisning af Dødsattest tilstrækkelig, hvorfor Gebyr beregnes efter Sp. Reglm. 1814 § 81, K. Skr. 13 Juli 1833, jfr. Fr. 28 Marts 1845 § 11, J. M. Cirk. 28 Febr. 1857. Nu antages det, at Gebyr efter § 81 ikke kan beregnes for Forevisning af Dødsattester som Legitimation for Aftægtskontraktens Udslettelse, Skattedir. Skr. Nr. 178, 6 Oktbr. 1887.

Ifølge K. Skr. 18 Septbr. 1830 bør dog ogsaa Bevis være tilvejebragt for, at Aftægtsnyderens Arvinger intet have at fordre.

d. En Ekstraktudskrift af et Arveudlæg, K. Skr. 9 Jan. 1834.

e. Ang. Anvendelsen heraf paa en Forpagtningskontrakt, der er læst med Hensyn til et af Forpagteren stillet Pant, J. M. Skr. 17 Febr. 1854.

f. Forlig, hvorved Panteret stiftes, J. M. Skr. 3 Juli 1854, 3 Marts 1856, jfr. J. M. Skr. 26 Novbr. 1851. Heri har Stempelovens § 74 o formentlig ingen Forandring gjort.

g. En saa kaldet Opgivelse af, hvad en Fattigkasse har udlagt til en Families Underhold i et vist Tidsrum, og som var tinglæst som Forhæftelse paa en fast Ejendom, J. M. Skr. 20 Febr. 1856.

h. Købekontrakter, J. M. Skr. Nr. 74, 13 Marts 1871. Jfr. dog derimod J. M. Skr. 3 Septbr. 1853, hvorefter Mortifikationsdom maa erhverves paa en Købekontrakt, naar Originalen ikke kan skaffes til Stede.

13. Af Dokumenter, paa hvilke Fr. 9 Febr. 1798 er anvendelig, kan kun ske, naar det originale Dokument forsynet med Kreditors Paategning bringes til Stede, og Retsskriveren skal ligeledes derpaa give Paategning om Udslettelsen eller Indskrænkningen, Fr. 28 Marts 1845 § 11, jfr. D. L. 1—8—4.

Dette gælder, selv om det paa Grund af Dokumentets særdeles Beskaffenhed er uantageligt, at det skulde være borttransporteret, K. Skr. 13 Febr. 1827.

Jfr. nedenfor 19—21.

14. Af en Fallitdeklaration, kan finde Sted, naar Boet er sluttet, uden at Kreditorerne ere fyldestgjorte, K. Skr. 12 Febr. 1835, jfr. Fr. 28 Marts 1845 § 11.

15. Hvorledes der skal forholdes, naar det, efter at Aflæsningen er foregaaet, viser sig, at Udslettelse ikke kan finde Sted, K. Skr. 5 Febr. 1839 med Note.

16. Ang. Protokollation af Udslettelseskvitteringer og desl., K. Skr. 18 Marts 1834.

17. Af Behæftelser paa Grundstykker, der ere eksproprierede til Jernbaner, kan ske uden Læsning af Relaksationspaategninger, K. Skr. 28 Decbr. 1847.

18. Det er enhver egen Sag at sørge for, at hans Ejendoms Folio kan blive befriet for indfrieede Forhæftelser, og Retsskriveren er ikke pligtig til at foretage noget i saa Henseende, J. M. Skr. 28 Novbr. 1851.

19. Ang. hvor vidt ældre Pantebehæftelser paa Grund af senere vunden Hævd kunne udslettes, J. M. Skr. 8 Febr. 1854, jfr. K. Skr. 23 Marts 1830.

20. En Obligation, hvorved Pant er givet i en under to Jurisdiktioner beliggende Ejendom, kan, efter at den som indfriet er udslettet ved den ene Jurisdiktion, skønt bortkommen ogsaa udslettes ved den anden, J. M. Skr. 3 Maj 1854.

21. En egentlig Bemyndigelse til en saadan Udslettelse kan udstitsministeriet ikke meddele Retsskriveren, ibd.

22. Af en Obligation, kan Retsskriveren ikke gøre afhængig af en Undersøgelse om Ægtheden af Transporter, hvortil Kvitteringen tætter sig, J. M. Skr. 10 Septbr. 1858.

23. Dommeren og Retsskriveren bør i Forening afgøre, hvor idt den kan ske efter de producerede Kvitteringer, J. M. Skr. 4 Febr. 1859 ad 1.

24. Af Panteobligationer, lydende paa højere Rente end 4 pCt., derved er Retsskriveren uberettiget til at fordre Rentebevilling forevist, J. M. Skr. Nr. 102, 13 Maj 1875. Jfr. Tinglæsning I C 1 f.

25. Derved kan Genpart af de som Legitimation foreviste Dokumenter ikke fordres, J. M. Skr. Nr. 205, 7 Novbr. 1882.

26. Ang. Protokollation in extenso af de Dokumenter, i Henhold til hvilke Udslettelse har fundet Sted, og Henvisning i Panteegisteret til vedkommende Folio i Pantebogen, J. M. Skr. Nr. 62, 2 Febr. 1890 II.

27. Ang. at Avktionsforvalteren, naar det oplyses for ham, at en Kreditor, der efter tinglæst Forskrivning eller Udlæg har Krav paa Dækning af Købesummen for en ved Tvangsavktion solgt Ejendom, trods lovligt Tilbud ikke vil eller kan meddele behørig Kvittering til Udslettelse af Pantebogen, kan modtage Beløbet i Forvaring, og skal da hans Erklæring herom i Avktionsskødet afgive Hjemmel for, at vedkommende Dokument kan udslettes ved Skødets Tinglæsning, L. Nr. 66, 9 April 1891 § 43. Jfr. venfor 5.

28. Jfr. Stiftsmidler 4 (Attest om, at tinglæste Obligationer enstaa udslettede).

29. Se Demarkationslinje I 2. Fredskove 4 a. Kendelser 1 d (Gebyr for en Kendelse, hvorved Udslettelse nægtes, g deus Beskrivelse). Stempelafgiften III 33 c Nr. 2 (ang. Tegninger om sammes Foretagelse). Ægtepagt 6.

II. Af Forhæftelser, som ere over 20 Aar gamle, efter Bevilling og offentlig Stævning, derom handler Fr. 28 Marts 1845 17. Jfr. Bev. 19 Jan. 1816.

Denne Udslettelse, der finder Sted i det offentlige Interesse, bør ske uden Betaling, J. M. Skr. 14 Febr. 1859 ad 2.

Udgifterne derved udredes af Sigt- og Sagefaldskassen, Resl. 7 Oktbr. 1819.

Paa Færøerne, derom handler L. om Udarbejdelsen af ny

Skøde- og Panteregistere Nr. 33, 11 Marts 1892 § 3, j (Gebyrfrihed).

Paa Island. Ang. en saadan ekstraordinær Udslettelse Hæftelsesbreve paa faste Ejendomme, L. 16 Septbr. 1893 i Till. t. Lovt.) §§ 2, 3, og at samme og dermed i Forb. staaende Forretninger foretages uden Gebyr, § 4. Ny Lov. 6 Novbr. 1897 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.).

Se Aviser II 9 d Nr. 13.

III. Gebyrerne herfor, Sp. Reglm. 29 Marts 1814 §§ For Færøerne, Sp. Reglm. 30 Marts 1836 § 31, jfr. L. 29 Decbr. (S. 330); Island, L. 2 Febr. 1894 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) §§ jfr. Sp. Reglm. 10 Septbr. 1830 § 32; Vestindien, Rskr. 2. 1850 § 9, Sp. Reglm. 7 Jan. 1868 § 48 (i Till. t. Lovsaml. f.

1. For Protokollation kan ifølge Sp. Reglm. § 80 ikke nes Gebyr, selv om Udslettelseskvitteringen ordret protokol. K. Skr. 18 Marts 1834.

Derimod kan Retsskriveren fordre Kopipenge, se I penge 7 c.

2. For en Ekstraditionspaategning paa en Overformyndgation kan ikke beregnes særligt Gebyr for Forevisning ef Reglm. § 81, K. Skr. 7 Oktbr. 1834 ad 1.

Efter Rskr. 28 Avg. 1850 § 9 i Slutn. (enslydende me Reglm. § 81) kan ikke heller saadant Gebyr beregnes for porter, der ere vedhæftede eller paategnede Hoveddokur J. M. Skr. 10 Septbr. 1858.

3. Naar et Dokument vel er læst til Udslettelse, men skriveren derefter nægter at foretage samme, kan Gebyr forlanges, K. Skr. 5 Febr. 1839 Noten.

4. For Udslettelse af Bestallinger, Beskikkelser og Ka for Oppebørselsbetjente betales ordinært Gebyr, alm. Kas Juli 1840 § 11. Jfr. dog f. Isl. L. 2 Febr. 1894 (Nr. 1 i Lovt.) § 30.

5. Naar en Skifteekstrakt begæres udslettet i Henhold Dokument, der indeholder Oplysning om, at Arvingerne e destgjorte, maa dette Dokument betragtes som et Bilag. gæringen om Udslettelse, og Gebyr beregnes efter Sp. § 81 som for Forevisning, J. M. Skr. 10 April 1854. Se I 12 b.

6. Sp. Reglm. § 81 er at fortolke saaledes, at der fo af flere foreviste Dokumenter skal beregnes $\frac{1}{4}$ af Læsnings; uden Begrænsning i Henseende til Størrelsen af de samm Gebyrer, J. M. Skr. 15 Oktbr. 1868 (D. T. f. 1869 S. 20).

Den i Sp. Reglm. § 81 foreskrevne **Begrænsning af Gebyret** til 1 Rdl. gælder kun for det enkelte af flere foreviste Dokumenter, ikke for det sammenlagte Gebyr, J. M. Skr. 20 Novbr. 1866.

7. Af Obligationer, derfor skal Gebyr beregnes efter § 81, naar Kvitteringens Gyldighed hjemles ved en Transport eller Udlægs-aaetegnning, som er paategnet selve Obligationen, J. M. Skr. Nr. 38, 1 Juli 1876.

8. Fra 1 April 1887 til 1 Januar 1889 — jfr. dog herved Skattedir. Skr. Nr. 254, 20 Decbr. 1888 — bortfaldt Aflæsningsgebyrer for de Obligationsbeløb, som konverteredes ved Udstedelse af ny Obligationer, L. Nr. 49, 1 April 1887 § 3 og Nr. 11, 31 Marts 1888, jfr. J. M. Cirk. Nr. 41, 22 April 1887, Skr. Nr. 82, 13 Juni s. A., Rev. Dep. Cirk. Nr. 132, 30 Septbr. s. A., Skattedir. Skr. Nr. 179, 14 Oktbr. s. A.

Se nærmere Konvertering ang. Forlængelse af disse Bestemmelser.

9. Ved Læsning af et Dokument, hvorefter fire ældre servitutstiftende Deklarationer kunne udslettes, skal Udslettelsesgebyr beregnes fire Gange, J. M. Skr. 1 Maj 1866.

10. Ang. Gebyret for Afløsning af Skøder paa Bøndergods solgt fra et samlet Gods, se Tinglæsningsgebyrer 33 b, jfr. Tinglæsning II A 5.

Se fremdeles foran I 4, 5 c og II. Bankhæftelsen 16. Beneficerede Sager III 2 c Nr. 6. Kreditforeningsobligationer 5 (Gebyr med Hensyn til det solidariske Ansvar.) Overformynderiet I 2 a (af Obligationer for en umyndigs kænkedede Kapital). Tinglæsning I 20 (ang. de opslaaede Forøgnelser over aflæste Dokumenter). Tinglæsningsgebyrer 15 c og 27 e.

IV. I Skibsregistrene, af Pantebreve og andre Hæftelser i Skibe og Skibsparter, derom handler L. Nr. 57, 1 April 1892 § 56, jfr. § 11 i Slutn.

Udstilling.

1. Ang. Ansøgning om Patent paa en Opfindelse, der er fremtillet paa en international Udstilling her i Landet eller i fremmede Lande, L. Nr. 69, 13 April 1894 § 28, jfr. Anordn. Nr. 181, 18 Septbr. s. A.

2. Ang. Straf for urigtig Angivelse af, at Varer ere belønnede ved Udstillinger, L. Nr. 70, 27 April 1894 §§ 1, 5.

Se Akademi II 1 og 8. Borgerskab 14 f.

Udstillingsbygninger.

1. Se Forsamlingslokaler.

2. Ang. Opførelsen af en saadan ved Charlottenborg Slot for den aarlige Kunstudstilling, Akademiets Bibliotek, Skulptursamlingen m. m., L. Nr. 105, 24 Juli 1880.

Om Udstillingerne ved Akademiet, Bkg. Nr. 16, 24 Jan. 1887 §§ 32—35 og (om Udstilling af Skolearbejder) Reglm. Nr. 54, 20 April 1888 § 16, jfr. Bkg. Nr. 5, 9 Jan. 1883 §§ 31—34.

Udstillingsfonden. Om dens Tilskud m. v. til en Udstillingsbygning samt om dens Bestyrelse og Indtægter, L. Nr. 105, 24 Jul 1880, Bkg. Nr. 16, 24 Jan. 1887 § 33, jfr. Nr. 5, 4 Jan. 1883 § 32

Udstillingsmedaille, se Akademi II 1, tredjesidste Stykke.

Udstykning.

I. Af Landejendomme.

A. I Anledning af Afhændelse af Dele af samme.

1. Ny Regler om Jords Udstykning og Sammenlægning er givne ved L. Nr. 81, 11 Maj 1897, hvis Afsnit I og II §§ 1—1 særligt handle om Udstykning.

De ældre Hovedbestemmelser i Fr. 25 Juni 1810, 3 Decbr 1819, Pl. 13 Septbr. 1832 samt L. 4 Juli 1850 om Jordboniteringsmænd ere hævede ved § 31 ibd.

Jfr. tidligere Pl. 2 Avg. 1786 og 26 Novbr. 1800.

Christian V's Lov kendte ikke dette Institut, jfr. Lovens 1—24—25, 3—17—22, 5—3—7 og 22.

2. Andragender om Udstykning indsendes med Erklæring fra vedkommende kommunale Bestyrelse gennem Amtet til Landbrugsministeriet, L. 1897 § 7.

Ang. hvilke Bilag der skal medfølge, ibd. §§ 6, 8—14.

Retsbetjentenes Erklæring over Udstykningsandragender behøve ikke at indhentes, med mindre særlige Omstændigheder gøre det ønskeligt, Landbr. M. Skr. Nr. 1, 5 Jan. 1898, jfr. derimod tidligere Ind. M. Skr. Nr. 21, 30 Jan. 1878.

Ang. hvor vidt Andragenderne skulle skrives paa stemplet Papir, se Stempelafgiften III 28 l.

3. Af Heder og andre raa Jorder, ang. en friere Adgang der til, Resl. 21 April 1847 (Koll. T. S. 412).

4. Lige som en Afhændelse af en udstykket Del af en Ejendomme er en Nullitet, og Skødet ikke en Gang maa antages til Tinglæsning, saaledes formenes en Pantsætning af en saadan Del at lid af samme Ugyldighed, J. M. Skr. 4 Septbr. 1855. Se Retsanmærkning 6.

Naar en Afhændelse sker ikke af en fysisk Del af en Ejen-

dom, men af en ideel Anpart, er Udstykning ikke nødvendig, K. Skr. 28 Avg. 1830.

5. Ang. Udstykningssagers Behandling og de Grundsætninger, der fulgtes og endnu til Dels følges af Ministeriet ved sammes Afgørelse, Ind. M. Cirk. 30 Novbr. 1852, 26 Marts 1861, Nr. 75, 3 April 1872, Nr. 180, 16 Decbr. 1885, Nr. 60, 26 April 1893.

6. Fremdeles kunne følgende ældre Bestemmelser mærkes:

a. Det er i Almindelighed uforholdent at forlange Skøde- og Panteattester i Anledning af Udstykningssager, K. Skr. 24 Juni 1826.

b. Rentekammeret kan lade Jordtaksationer, hvis Rigtighed der er Grund til at betvivle, nærmere prøve, K. Skr. 28 April 1831. Se nu L. 1897 § 25, tredjesidste Stykke.

c. Advarsel mod Afslutning af endelige Handeler om Parceller forinden Udstykningens Bevilgelse, Rtk. Cirk. 6 Decbr. 1845 § 1, Ind. M. Cirk. 14 Decbr. 1854, 26 Marts 1861 § 14.

d. Ved Udstykning af en Gaard skal dennes Andel i en Fælleslod forblive udelt ved en af Parcellerne, Ind. M. Skr. 22 Juli 1856.

7. Ang. Skyldsætning — uden formelig Udstykning — ved Landbrugsministeriets Foranstaltning af Parceller, hvis geometriske Størrelse ikke overstiger 4 Tdr. Land, eller større Arealer af ringe Beskaffenhed, L. 1897 § 15. Jfr. tidligere L. 4 Juli 1850 (S. 239) § 4 smh. med Ind. M. Cirk. 30 Novbr. 1852 § 4, 11 Juli 1857, 26 Marts 1861 § 7, 15 Marts 1862, Nr. 75, 3 April 1872 § 3, jfr. Rtk. Cirk. 6 Decbr. 1845 § 4, Ind. M. Skr. Nr. 186, 22 Juni 1872.

8. Af Fredskovstrækninger, L. 1897 §§ 2, 3.

Jfr. tidligere Fr. 3 Decbr. 1819 §§ 3, 6, Rtk. Cirk. 6 Decbr. 1845 § 3, Ind. M. Skr. 25 Maj 1852, Cirk. 30 Novbr. s. A. § 3, 26 Marts 1861 § 9.

9. Udgøre Sandflugtsstrækninger, der erhverves af vedkommende Kommune, Amtet eller Staten, Dele af særskilt skyldsatte Ejendomme, skal der forinden Erhvervelsen ved Indenrigsministeriets Foranstaltning paalignes dem særskilt Hartkorn og Gammelkat efter Matrikulstaksterne, L. 29 Marts 1867 § 23.

10. Ang. Udstykning af det til en Kirkegaards Udvidelse anvendte Areal, Ind. M. Skr. Nr. 186, 22 Juni 1872.

11. Ang. den derved stedfindende Fordeling af Ejendommens Skatter og Byrder, se Parceller 6 med Henvisninger.

12. Ang. at det ikke fritager for Hegnspligten, om nogen uden højeste Nødvendighed derved lader sig en Lod udlægge af en

saa ufordelagtig Form, at den ikke uden uforholdsmæssig Jordspilde kan indhegnes, Fr. 9 Juli 1817 § 6, jfr. nu L. 6 Marts 1869 § 3 (S. 218).

13. Til Udstykning af de i Fr. 13 Maj 1769 ommeldte Selvejergaarde kræves Herlighedsejernes Samtykke, Forordningens § 6.

14. Udstykningstilladelser berettiger ikke til Byggeforetagender, som ere i Strid med Bygningslovgivningen, J. M. Skr. 13 Juni 1856.

Lige saa lidt som lovstridige Byggeforhold maa tilvejebringes ved en allerede bebygget Ejendoms Deling i flere selvstændige Ejendomme, J. M. Skr. 22 Jan. 1859 ad 6.

Jfr. nedenfor II 4 og 6.

15. At Udstykning af et Præstekalds Mensalgaard, hvorpaa hviler en Kornafgift til Kaldet og Rekognition ved Ejerskitte, ikke kan ske uden særlig Tilladelse, da Beneficiarius har Ret til at fordre Gaarden bevaret som en Helhed, K. og U. M. Skr. 6 Juni 1884 (G. R.). Jfr. Parceller 6 g.

16. Naar en ved Tvangsavktion solgt Ejendom forlanges delt, og de lovbestemte Betingelser for Delingen ere godtgjorte at være til Stede, skal Avktionsforvalteren paa forlangende give særskilt Skøde paa Parcellerne, L. Nr. 66, 4 April 1891 § 43.

17. Ang. Skelkonstatering i Tilfælde af Udstykning, L. 1897 § 6.

Erklæringer desangaaende ere stempelfri og tinglyses uden Gebyr, ibd.

Nærmere Instruktion ang. Benyttelsen af Bestemmelserne i L.s § 6, Landbr. M. Cirk. Nr. 177, 21 Oktbr. 1897.

Ang. at der ved en paatænkt Udstykning af en Parcel, hvor hverken Køberen eller Sælgeren af denne ønske Skelkonstatering, ikke efter § 6 i L. Nr. 81, 1897 behøves nogen Indvarsling af Naboejerne, men at det er tilstrækkeligt, at Andragendet om Udstykning bilægges med Erklæring fra Landinspektøren om, at han har meddelt de som Naboejere af Rekvirenten opgivne Personer Underretning om Opmaalingen med tilkendegivende af, at Rekvirenten ikke agter at give Møde ved en eventuel Skelkonstateringsforretning, Landbr. M. Skr. Nr. 130, 4 Maj 1898.

Ang. at Tinglysningen af Skelkonstateringen alene angaar Erklæringen om Skelkonstatering og ikke tillige det dertil hørende Kort, Landbr. M. Skr. Nr. 234, 14 Oktbr. 1898.

18. Ang. de ved Udstykning fungerende Jordboniteringsmænds Udnævnelse og Virksomhed, L. 1897 §§ 22—29. Jfr. tidligere L. 4 Juli 1850 (S. 239).

19. Se Bygninger 9. (ang. Salg deraf i forskellige Dele). Kirkegaard 14. Præstegaarde 21 d. Skolelod II 2.

B. I Anledning af Brugsoverdragelser af Dele af andejendomme.

1. Tidligere skulde Udstykning ikke finde Sted selv ved nok aa langvarige Brugsforhold, K. Skr. 2 Febr. og 6 Decbr. 1828, 8 Avg. og 9 Novbr. 1830, Rtk. Skr. 3 Juni 1843, der samtlige ngaa Tilfælde, hvori der rejses Tvivl om, hvor vidt der foregger Afhændelser — og altsaa skulde finde Udstykning Sted — eller kun Brugsoverdragelser.

Nu skulle derimod de under A anførte Regler ogsaa iagttages, aar Dele af en Ejendom udenfor Livsfæste overdrages til Brug for længere Tid end 50 Aar, Pl. 21 April 1847, der fremdeles forbliver i Kraft, L. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 1, sidste Stykke. Se Tinglæsning II E 5 b.

Med Hensyn til denne Plakats Anvendelse haves adskillige Aførelser, hvoraf de fleste ere fremkomne ved Forespørgsel fra edkommende Retsbetjente om, hvor vidt til Tinglæsning fremkomne Dokumenter kunne antages til Læsning.

a. Plakaten anses uanvendelig paa Ejendomme, der ikke ere skyldsatte, Ind. M. Skr. 20 Juni 1854 (ang. Bortleje af en ællesgrusgrav for 50 Aar med Ret for Lejetageren til Forlyse).

b. En Overdragelse uden Udstykning paa 50 Aar med Tvangsrøpligtelse for Ejeren til derefter at forny Lejemaalet er i Strid med Plakaten, Ind. M. Skr. 4 Septbr. 1855, J. M. Skr. 14 April 1856.

I Overensstemmelse hermed er en Kontrakt, hvorefter Ejeren, dersom han ikke vilde forny Lejemaalet, skulde tilbagebetale ejesummen eller erstatte Jordens Værdi, anset som ulovlig, Ind. l. Skr. 18 Juli 1857.

Derimod maa en Kontrakt, hvorefter Ejeren har Valget mellem enten at forny Lejemaalet eller at erstatte de af Lejeren påførte Bygninger, anses som lovlig, Ind. M. Skr. 30 Juni 1849.

c. Kontrakter, hvorved langvarige Brugsrettigheder, der ere tiftede før Pl. 1847, overdrages med Hensyn til en Del af Ejendommen, ere ulovlige, hvorimod de lovlige kunne overdrages i deres Helhed, Ind. M. Skr. 14 Juni 1856.

d. Kontrakter, hvorved Jordlodder uden Udstykning overdrages til Gravning af Kalksten eller Ler, indtil alt, hvad deraf findes, er opgravet, ere ulovlige, J. M. Skr. 24 Juni 1857, jfr. ogsaa tidligere K. Skr. 18 Oktbr. 1842. Se Tørvemoser 2.

2. Der findes intet Forbud — navnlig ikke heller i Fr. 25 Juni 810 § 13, som kun angaar Omdeling af Fæstegods — mod at ortfæste paa Livstid Dele af en Gaard, uden at de ansættes i

særligt Hartkorn, Rtk. Prom. 16 Juli 1796, K. Skr. 2 Febr. 182 J. M. Skr. 20 Avg. 1855. Jfr. foran I, 2det Led.

3. Naar Dele af en Gaard bortarvefæstes, maa særlig Skyld sætning finde Sted, K. Skr. 2 Febr. 1828.

C. Paa Færøerne. Lov, hvorved Udstykning af det private Jordegods søges indskrænket, 4 Marts 1857 (S. 52). Jfr. K. Skr. 7 Avg. 1832, 19 Oktbr. 1833, 14 April 1838, 12 Marts 184 Jfr. L. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 31.

II. Af Købstadejendomme.

1. Den under I ommeldte L. Nr. 81, 11 Maj 1897 — der efter § 31 ikke gælder for København og Færøerne — kommer til Anvendelse paa Købstadejendomme, Landbr. M. Skr. Nr. 19 27 Septbr. 1897.

2. For Københavns vedkommende se K. Skr. 21 Novbr. 184

3. Ang. en paatænkt Udvidelse til Købstæderne af Pl. 21 April 1847 (se foran I B 1), J. M. Skr. 26 Septbr. 1848.

4. Af Ejendomme, hvorved der vilde fremkomme Forhold, der ere i Strid med Bygningslovgivningen, maa ikke finde Sted, Bygningsl. for København Nr. 77, 12 April 1889 § 2, do. for Frederiksberg i Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 § 2, Bygningsreglementet for Kellerup i Bkg. Nr. 101, 15 Juni 1891 § 5.

5. Den Del af en Ejendom i København og i Frederiksberg paa hvilken der findes Bygninger, maa ikke særskilt matrikulere forinden Vejforbindelsen til Parcellen er ordnet, fornævnte L. 1889 § 6, Bkg. 1890 § 6.

6. Ang. Udstykningsresolutioners Betydning i Henseende til Købstadbygningslovens Bestemmelser om Forholdet mellem bygget og ubebygget Areal, J. M. Skr. Nr. 282, 3 Oktbr. 189

7. I Købstæderne udenfor København, hvor den ny Matrikel efter L. 11 Febr. 1863 er indført (se Kommuneafgifter III 1 b), kan ingen Forandring ske i samme uden efter formelig Udstykningsdokumenter, affattede efter de for Sammenlægning og Udstykning af Landejendomme gældende Regler, og efter at deres Rigtighed er anerkendt af Indenrigsministeriet, Lovens § 9. I disse Købstæder er selvfølgelig ogsaa det under I anførte gældende.

III. Af Tiendehartkorn, se Kirker 33 c.

IV. Ang. Magelæg mellem Dele af faste Ejendomme, for nemlig mellem Hovedgaards- og Bondejord, se Mageskifte I

V. Ang. Omdeling af Fæstegods, se Fæste 25.

Se Hartkornsattester. Matrikul 12 (Omdeling af Jordstykker, fraskaarne ved Vandløbs Regulering). Parceller. Præstegaarde 21. Tiendeattester. Udstykningskort.

Udstykningskort.

1. Ang. dets Affattelse in duplo ved Udstykninger, Fr. 3 Decbr. 1819 §§ 11, 13, 15, jfr. Fr. 25 Juni 1810 §§ 4, 5.

2. Ang. at Landinspektøren skal udfærdige det ene Eksemplar af samme i enkelte Dele, et Kort for hver Parcel, og at disse Parcelkort skulle følge med Adkomstdokumentet paa Parcelen samt forevises paa Amtstuen, Pl. 21 April 1848 §§ 2, 4.

Ang. Meddelelse af Attestation paa disse Kort om deres Overensstemmelse med Matrikulkortet, Ind. M. Cirk. 26 Marts 1861 § 13, jfr. Pl. 1848 § 3.

Se Parceller 8. Tinglæsning II A 4.

3. Derpaa skal Landinspektøren ved enhver Udstykning:

a. Gøre Forklaring, om der findes Skov paa Ejendommen, Skovens Beskaffenhed m. m., Rtk. Cirk. 6 Juni 1835, Ind. M. Cirk. 1 Febr. 1853, jfr. Rtk. Cirk. 6 Decbr. 1845 § 3, Ind. M. Cirk. 11 Juli 1857, 26 Marts 1861 §§ 9, 15.

b. Paategne Oplysning om Parcelernes Beliggenhed m. m., Ind. M. Cirk. 21 Jan. 1851, 1 Febr. 1853, 22 Maj 1858, jfr. Ind. M. Cirk. 11 Juli 1857, 26 Marts 1861 § 15.

c. Betegne Parcelernes Numre med store, tydelige Tal, anføre deres geometriske og boniterede Areal samt angive Ejendommens forskellige Bestanddele ved tydelige Signaturer, Ind. M. Cirk. 22 Maj 1858, jfr. Ind. M. Cirk. 26 Marts 1861 § 15.

4. Ang. de Kort, der skulle medfølge Ansøgninger om Udstykning, Ind. M. Cirk. Nr. 60, 20 April 1893 IV, jfr. III. — IV Nr. 4 indeholder en avtentisk Fortolkning af Cirk. Nr. 180, 16 Decbr. 1885 Post 3.

Med Ansøgning om Udstykning maa følge et Hovedkort over Ejendommen og Speialkort over de Parceller, hvori Ejendommen agtes delt, L. Nr. 81, 11 Maj 1897 § 8.

Kortene udfærdiges overensstemmende med Pl. 21 April 1848 og i øvrigt efter Landbrugsministerens nærmere Forskrift; paa Kortene skal angives Længden af de i Marken til Parcelskellenes Indlægning udmaalte Linjer, Breden af de ved Udstykningen udlagte ny Veje samt de paa Ejendommen værende Bygninger, § 9 ibd.

Ang. Kopi af Udstykningskortet ved Skelkonstatering, § 6 ibd., jfr. Landbr. M. Cirk. Nr. 177, 21 Oktbr. 1897.

5. Ang. at Udstykningsdokumenter i de inkorporerede slesvigske Distrikter skulle bilægges med Kort over de paagældende Ejendomme, Ind. M. Cirk. 11 Novbr. 1865 (D. T. S. 860).

Udsættelse.

1. Af Retssager, se Anstand (— jfr. Højesteret 21 —) o Udeblivelse I.

2. Af Sager, indbragte til Forligsmægling, se Forligskom missioner A 14 og 15 samt Forligsmægling A 4 h og B (ved Retterne) g Nr. 4.

3. Af Landvæsens- og Overlandvæsenskommissionssager, L. 3 Decbr. 1858 § 10, jfr. § 20.

4. Af en Strafs Eksekution, se Eksekution A 5 n.

5. Af værnepligtiges Udskrivning, se Udskrivning I 2.

Udsættelsesforretninger (Udkastelsesforretninger) af Husværelse m. m. ved Fogeden.

1. Vil nogen ikke flytte af Lejehus, naar han lovlig udsagt e til rette Fardag, eller af det Hus, som han ingen Ret har til, d har Ejermanen Ret til uden videre Dom ved Rettens Middel a gøre Huset ryddeligt, D. L. 6—14—7 (Straffebestemmelsen samme er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 308, jfr. L. f. Isl. 25 Jun 1869 § 310); Pl. 2 Oktbr. 1754 § 4. Jfr. f. Isl. L. 2 Febr. 189 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 19 og f. Færø. Sp. Reglm. 30 Marts 183 § 22 (»en Forretning, hvorved nogen udkastes af Jord eller Hus«)

2. Se Fæste 28 (dets Forbrydelse) B 4de Sætn.

3. I Tilfælde af Modsættelse under denne skal Sognefogeden skaffe Fogeden saa mange Mænd til Hjælp, som denne kræver K. Prom. 3 Oktbr. 1789.

4. Ang. Udbygnings- (skal formentlig være »Udbygslings- eller Udkastelsesforretninger af Gaarde paa Island, Rskr. 11 April 1781 § 9 smh. med K. Skr. 24 Marts 1840 ad §§ 8 og 9.

5. Gebyret derfor, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 §§ 55, 56. — Ang. Færøerne, Island og Vestindien, se de under Fogedfor retninger B 14—16 anførte Bestemmelser.

a. Naar i Kbhvn. Arrest eller Eksekution for Husleje o tillige Udkastelsesforretning foretages, skal Gebyr kun beregne for sidstnævnte Forretning, K. Prom. 11 Juni 1796, der frem deles ifølge Sp. Reglm. § 154 staar ved Magt, K. Skr. 9 Septbr 1823.

b. Efter Analogien heraf kan Gebyr ikke beregnes for en Forretning, hvorved en Skolestue blev udset til Sommerskole da Beboerne ikke vare villige til at overlade samme dertil, K. Skr. 31 Juli 1824. — Se Fogedforretninger B 11.

6. Stemples til Takst 48 Sk., L. 19 Febr. 1861 § 71.

Se Indsættelses- og Udsættelsesforretninger. Umyndiggørelse 15.

Udtægtsforretninger (Overleveringsforretninger) paa Island.

1. Over Præstekald, derom handler Fr. 24 Juli 1789 (i U. L. 1875 S. 366—68 Noten), L. 17 Decbr. 1875 (Nr. 44 i Till. t. Lovt.).

2. Om Fortrinsret for den ved en saadan Forretning bestemte Erstatning for Gaardfæld m. v., L. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 83 b Nr. 4, 89, 90.

3. Til Kirkers Overlevering til Menigheden, derom handler L. 12 Maj 1882 (Nr. 16 ibd.) § 3.

4. Udtægtsmændenes Betaling m. v., L. 13 Jan. 1882 (Nr. 3 ibd.) § 8, jfr. L. 13 Decbr. 1895 (Nr. 38 ibd.) § 6.

5. Om Udtægtsforretninger over hørbyslet Jord m. v. og om Udtægtsmænd handler L. 12 Jan. 1884 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.), særlig §§ 23, 30 ff., jfr. L. om Udpantning 16 Decbr. 1885 (Nr. 10 ibd.) § 1 Nr. 9.

6. Over Tomthuse, der udlejes, L. 12 Jan. 1888 (Nr. 1 ibd.) § 3 c, 6.

Udtørring, se Inddæmning. Hartkorn D 6. Søer 1, jfr. 2.

Udvalg, kommunale.

1. Om Havneudvalgene, se Havne IV 1 a. Havneafgifter A 2.

2. Ang. Vandværksudvalgene i nogle Købstæder, se de under Vandvæsenet anførte Vedtægter.

3. Til at bistaa de overordentlige Sundhedskommissioner, derom handler L. om smitsomme Sygdomme Nr. 46, 30 Marts 1892 § 1. Se fremdeles Amtsråad B 2. Borgerrepræsentanter I (i Kbhvn.) 19, 20. Byraad B 4 (Udvalgenes Udgifter), 11 (ang. Postforsendelser). Fattiggasserer. Fattigudvalg (Henv.). Fattigvæsenet I B 1 og 3. Kanaludvalg. Kasse- og Regnskabsudvalg (Henv.). Landdistrikter 1 n (Fattig- og Skoleudvalgene). Skolekommission 7. Syge- og Begravelseskasser 34. b.

Udvandring.

1. Danske Undersaatter kunne frit udvandre, se Undersaatsforhold A 4—6. — Dog mærkes:

a. Ingen Borger maa flytte fra Byen, før han har aflagt Regnskab for de Bestillinger, han har forestaaet, D. L. 3—3—3. Jfr. Næringslovens § 100.

b. Om værnepligtiges Rejser til Udlandet, se L. 6 Marts 1869 §§ 49—51 og Værnepligtige 7, jfr. 8.

c. Indskrænkningen efter Fr. 16 Maj 1760 har tabt enhver Anvendelse.

Jfr. Sjette- og Tiendepenge smh. med Udlændinge 19.

2. Hvor vidt der er noget til Hinder for, at straffede Personer udvandre til Amerika, J. M. Skr. 3 Oktbr. 1865.

3. Den udvandrende maa anses berettiget til at medtage sine Børn, hvis Opdragelse han besørger, J. M. Skr. 28 Novbr. 1855 (ved Skr. 19 s. M.), 24 April 1856 (den udvandrende nød Understøttelse af Fattigvæsenet).

I et Tilfælde, hvor Faderen før sin Død havde truffet Foranstaltning til at sikre Børnenes Opdragelse i Folkekirken, antoges den efterlevende Hustru ikke at have en saadan Ret, J. M. Skr. 21 Jan. 1858.

Derimod have Forældrene, naar de ikke selv udvandre, ikke Ret til at bortsende deres umyndige Børn til et fremmed Land, K. og U. M. Skr. 27 Marts 1854.

Faderen til et uægte Barn kan ikke med Moderens Samtykke medtage dette uden Indvilgelse af en beskikket Værge, J. M. Skr. 1 April 1859.

Alle de nævnte Skrivelser angaa Udvandring til Mormonstaten.

4. Om Tilsyn med Udvandrerens Befordring, L. 1 Maj 1868, med Tillæg i L. Nr. 52, 25 Marts 1872, ved hvis § 4 Bestemmelserne om Straf og Paatale i L. 1868 § 10 forandres.

a. Reglement for Polititilsynet i København med Udvandrerens Befordring til europæiske Mellemhavne 18 Maj 1872 (U. L.).

b. Ang. den direkte Befordring af Udvandrere:

1) Reglement for Tilsynet hermed 28 Marts 1870.

2) Bevilling dertil for en Udvandringsagent Nr. 129, 11 April 1871.

3) Ang. paa hvilke Betingelser det kan tillades de et Selskab i Stettin tilhørende Skibe at medtage Udvandrere herfra, samt hvilke Modifikationer der gøres i Reglementet 1870, naar Skibenes Passengerantal kun er halvt saa stort, som det efter deres Størrelse kunde være, J. M. Skr. Nr. 244, 1 Juli 1871.

4) Tilladt, at Bestemmelsen i den for fornævnte Selskab udfærdigede Bevilling ang. Ansættelse af en Læge om Bord kun bringes til Anvendelse, naar Antallet af Passagerer her fra Landet overstiger 50, J. M. Skr. Nr. 205, 13 Juli 1872.

c. Den Udvandringsagenter efter L. 1868 § 5 paahvilende Sikkerhedsstillelse kan ikke ske ved udenlandsk Selvskyldnerkavtion, og Loven finder fuld Anvendelse ogsaa med Hensyn til de før dens Emanation etablerede Agenter, J. M. Skr. 27 Maj 1868 (D. T. S. 1084).

d. Tilladelser til at optræde som Udvandringsagent kunne skrives paa ustemplet Papir, medens Kontrakterne med Udvan-

terne efter L. 1868 § 8 skulle stemples efter Stempelovens 52 a, J. M. Skr. 1 Juli 1868 (D. T. S. 1098).

e. De til Politimestrene afleverede Genpartier af disse Kontrakter skulle aarlig indsendes til statistisk Bureau, J. M. Cirk. 8 April 1869 (D. T. S. 435).

f. En Person, der ikke i de sidste 5 Aar har haft fast Ophold her i Landet, bør ikke autoriseres som Udvandringsagent, J. M. Skr. Nr. 161, 7 Juni 1873 ad 1, hvorved Dispensation i et enkelt Tilfælde meddeles.

g. Naar en Agent har flere Kontorer, maa de udfærdigede Kontrakter forevises for Politimesteren paa det Sted, der i enhver Kontrakt anføres som Udfærdigelsessted, ad 2 ibd.

h. Ang. Udvandringskontrakternes Indhold med Hensyn til Udvandrerens personlige Forhold, og Udvandringsagenternes Pligter i saa Henseende, J. M. Cirk. Nr. 166, 30 Juni og Bkg. Nr. 91, 2 Juli 1873.

i. Ang. at L. 1 Maj 1868 kun er anvendelig med Hensyn til Udvandrerens Befordring til fremmede Verdensdele, og at Betdørelse for en Billet fra Amerika til Danmark, der var bestilt, men ej tilhændekommet vedkommende, derfor ikke kunde indeholdes i paagældende Udvandringsagents Kavtion, J. M. Skr. Nr. 190, 16 Oktbr. 1877.

k. At Salg af Jernbanebilletter til Stationer i Amerika falder ind under bemeldte Lov, men at den Agent, hvem det ikke er tilladt at paatage sig Viderebefordring af Udvandrere fra Landingsstedet i den fremmede Verdensdel, selvfølgelig kan henvise disse til en hertil berettiget Agent, J. M. Skr. Nr. 58, 23 April 1880.

l. Ang. at Kvinder kunne være Udvandringsagenter, J. M. Skr. Nr. 184, 7 Novbr. 1878.

m. Ang. Indskriden mod Udvandringsagents Fuldmægtige, der optræder som selvstændige Agenter, J. M. Cirk. Nr. 43, 31 Marts 1880.

5. Til at føre Udvandrerenskab i Fart paa fremmede Verdensdele (se Lovens § 19) saa vel som ogsaa til at fare som 1ste Maskinist med saadant Dampskib kræves en udvidet Eksamen for de paagældende, Sønæringsl. Nr. 40, 25 Marts 1892 §§ 2, 5, jfr. og Overgangsbestemmelserne i §§ 27 og 28.

6. Om Tilsyn paa Færøerne med Udvandrerens Befordring, L. Nr. 81, 30 Marts 1895.

7. Island. Om Tilsyn med Udvandrerens Befordring, L. 14 Jan. 1876 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.). Tillæg til L. herom af 14 Jan. 1876,

L. 18 Septbr. 1891 (Nr. 15 ibd.). Tillæg til L. 14 Jan. 1876, L. 1 April 1896 (Nr. 10 ibd.).

Ang. Betalingen for dette Tilsyn, L. 2 Febr. 1894 § 58 (Nr. i Till. t. Lovt.), jfr. § 7 i L. af s. D. (Nr. 2 ibd.).

Se Fattiges Kasse B 6 (maa ikke yde Hjælp dertil). Fattigforsørgelse A 9 c (ang. Hjælp til Udvandring). Hjemstedsbeviser II (ang. den udvandrede Ret til atter at modtages her). Udlandet.

Udvandringsagenter, se Udvandring 4. Ang. deres Fuldmægtige, se Fuldmægtige 13.

Udvisning og Udsendelse af Udlændinge.

1. Ang. i hvilke Tilfælde herværende, ikke her forsørgelsesberettigede Udlændinge ifølge Politiets eller (§ 13) Justitsministeriets Bestemmelse skulle eller kunne udvises eller udsendes til Landet, L. Nr. 52, 15 Maj 1875 §§ 2, 4, 5, 7, 11, 13.

Om hvorledes dermed forholdes og Omkostningernes Udredelse §§ 14, 16, 17 ibd.

2. Af svenske Undersaatter, derom kan mærkes Deklaration Bkg. Nr. 160, 18 Avg. 1888 Art. 7.

3. Med Hensyn hertil har det sit forblivende ved de i Fremmedlovens §§ 16 og 17 indeholdte Forskrifter, L. om det offte Fattigvæsen Nr. 67, 9 April 1891 § 57 i Slutn.

4. Ang. hvorledes Udbringelsen af Straffanger efter udstaaet Straf i Henhold til Straffelovens § 16 skal foregaa, og om Omkostningernes Udredelse, Regul. Nr. 184, 30 Decbr. 1891 § 1 Jfr. Udlændinge 12 a.

5. Personer, der mod Forbudet i L. om yderligere Foranstaltninger mod Kolera Nr. 84, 1 April 1893 § 4 indkomme her i Riget, skulle straks udsendes med Tilhold efter Fremmedloven § 2, bemeldte § 4. Jfr. forel. L. Nr. 150, 1 Septbr. 1892 § 3.

6. Ang. Udvisning af udenlandske Tatere, J. M. Cirk. Nr. 169 8 Oktbr. 1897.

Se Hertugdømmerne 7 (Udvisning af danske fra Slesvig og af Personer med Indfødsret, som ikke ere danske Undersaatter). Hjemsendelse III. Omløbere IV 1. Politiefterretninger 1. Udlændinge 12.

Udygtighedspas (Fripas).

1. Skal Udskrivningschefen straks meddele de værnepligtige der kasseres paa Session, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 18, jfr. J. M. Cirk. 16 Septbr. s. A. II (D. T. S. 847).

Det underskrives af Udskrivningschefen alene, J. M. Cirk. 1 Oktbr. 1859.

2. Skal Udskrivningschefen meddele de af vedkommende Myngheder kasserede værnepligtige, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 44.
Uformuenhed—uformuende:

1. Ang. uformuendes Adgang til fri Proces, Fr. 23 Marts 1827
 2, L. om Landvæsenkom. 30 Decbr. 1858 § 26. L. for Island 2 Juli 1878 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 2. Se i øvrigt Beneficerede Sager.

2. Visse ringe Indtægter nyde Fritagelse for eller Nedsættelse af Skatter, der paalignes Indtægten, L. f. Kbhvn. 19 Febr. 1861 (Nr. 180) § 11, jfr. § 14, og Formue og Lejlighed III 4. Se enddeles L. 21 Marts 1864 § 9, 25 Juli 1867 § 7, 2 Juli 1870 § 6.

3. Uformuende tilkommer der Eftergivelse af eller Nedsættelse af visse lovbestemte Betalinger.

a. For Præsteattester, Fr. 7 Novbr. 1827 § 1 d, 21 Decbr. 1831 (foran i Lovsaml. f. 1832) VI § 1 d.

b. For Ligsyn og Dødsattester, L. Nr. 2, 2 Jan. 1871 § 8.

c. For Genindpodning af Kokopper, L. Nr. 22, 4 Febr. 1871 § 10.

d. Uformuende danske ere fritagne for at betale Konsulat-gebyrer, Takst i Lovt. 1893 S. 997 §§ 2—4.

e. Bevillingsgebyrer, se de under Amtmænd XXII B 4 og bevillingsgebyrer 9 anførte Bestemmelser.

f. Se Ansøgninger 7 a (Fritagelse for Stempelafgift deraf). ejsepas 7 b, jfr. ogsaa de under f og g anførte Bestemmelser.

4. Uformuende ere ikke pligtige til at benytte Vognmandsbehandling, Fr. 27 Jan. 1804 § 7 Nr. 8.

5. Den Omstændighed, at en Persons Uformuenhed gør det sandsynligt, at han i Fremtiden kan falde Fattigvæsenet til Byrde, giver ret til at formene ham at indgaa Ægteskab, se Ægteskab 6, eller tage Ophold, hvor han vil, se under Hjemsendelse og K. Prom. 17 Jan. 1807.

En stor Del af de Bestemmelser, som findes anførte foran, ber hvortil der henvises, bestemme nærmere, hvem der skal anses som uformuende i de paagældende Forhold.

Se Fattige. Legater B. Stempelafgiften III 28 e Nr. 3 ang. Stempelovens § 66). Trængende.

Ufredsbøder omhandles i L. om Mark- og Vejfred Nr. 53, 25 arts 1872 § 7 og i Bestemmelserne om Mark- og Vejfred i Vestindien, Adg. 9 Juli 1886 (Nr. 26 i Till. t. Lovt.) §§ 13, 20, 21 (St. Croix), 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) §§ 13, 18, 20 (St. Thomas og St. Jan).

Uge, se Tidens Bestemmelse 2.

Ugeblade, se Aviser I 10. Pressen 6.

Ugedagsarbejde, Husmænds til Husbonden, se Husmænd 3

Uhjemlet, se Hjemmel. Tyveri 8.

Ukrudt, ang. dets Udryddelse, se Agerdyrkning 17.

Ukvæmsord, se Ærefornærmelser.

Uld, se Karantænevæsenet B 4 f (Indførselsforbud).

Uldkartefabrik kan som fri Haandtering anlægges i en Købstad uden Bevilling, K. Skr. 22 Septbr. 1827.

Nu findes paa Vedtægten om bunden Næring for Odense, Aarhus og Horsens opført »Kartemager«, se M. T. B for 1898 S. 175 og 178, og paa Vedtægten for Roskilde »Kartefabrikant« S. 176 ibd.

Uldne Varer, se Omløbere I 17 c.

Ulve, se Vilde Dyr.

Ulykkestilfælde.

1. Forsikring derimod, se Arbejdere 5, 1ste Stykke, 7.

2. Ang. Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner, se Maskiner

3. Ang. at Udgifterne ved Udgravning af en over en Brønd graver sammenstyrtet Brønd vilde være at afholde af Amtsrepartitionsfonden, J. M. Skr. Nr. 289, 24 Oktbr. 1896.

Umulighed indtraadt efter en Doms Afsigelse, at den efter de borgerlige Rets Grundsætninger kan befri domfældte for at efterkomme Dommen uden at medføre Erstatningspligt for ham, L. Island 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 11.

Umyndige.

1. Om dem handler D. L. 3—17, jfr. 1—6—14, 1—24—37 3—16—5, 5—1—2, 5—2—1, 3, 86.

2. (Og mindreaarige) maa ikke svare til noget Forløfte eller Hægtelse, som de inden eller uden Riget gjort haver, D. L. 1—23—12, 13.

Herefter formenes de ikke, selv med Kurators Samtykke, at kunne stille dem tilhørende Pengeeffekter til Sikkerhed for Kassebetjentes Oppebørseler, K. Skr. 14 Marts 1843, end ikke, naa disse Effekter ere selverhvervede, K. Skr. 5 Juli 1845.

3. Køber nogen med den, som ej er mægtig og myndig til at afhænde, tabe sit Værd, og den, som solgte, bekommer sit af hændede Gods igen uden Vederlag, D. L. 5—3—10.

Straf for i København at afkøbe umyndige Bøger og desl., P. 28 Jan. 1811.

4. Ang. Straf for at hugge i deres Skove, Fr. 26 Jan. 173 § 37.

5. Forbud mod at give umyndige (og mindreaarige) Kredit og Straf derfor, Fr. 14 Maj 1754 §§ 1—3. Jfr. Fr. 18 Maj 1825 § 39, 25 Jan. 1828 § 1.

Nærmere Regler for, hvorledes de, der indlade sig i Retsandeler med saadanne Personer, skulle forholde sig, Pl. 24 April 1839, udvidet til Vestindien, Rskr. 20 Oktbr. 1841 I Nr. 3, til Færøerne, L. 4 Jan. 1854 Nr. 1. Herved hæves Fr. 26 Oktbr. 1804 og Pl. 14 Decbr. s. A.

6. Dem vedrørende Lære- og Tyendekontrakter afsluttes og opsiges af Forældre eller andre foresatte, Fr. 21 Marts 1800 § 14 Nr. 1, L. 10 Maj 1854 § 1, 16 Febr. 1856 § 1 (f. Færø.). Jfr. Fr. 26 Jan. 1866 § 1 (f. Isl.).

7. (Og mindreaarige) kunne selv indgaa Forlig i Skovsager, Tyendesager m. fl. uden Værges eller Kurators Medvirkning, K. Skr. 19 Juni 1822 ad 3.

8. Umyndig kan ingen ved egen Erklæring gøre sig selv enten Almindelighed eller med Hensyn til nogen enkelt Del af sin Formue, J. M. Skr. 6 Marts 1854, 9 Febr. 1856. Jfr. Umyndiggørelse 4.

9. Alle de Forretninger med Hensyn til Forsorgen for dem, som før paahvilede Skifteforvalterne paa Landet samt Overfornynderne og Magistraterne i Købstæderne udenfor København, henlægges til Skifteretterne, L. 26 Maj 1868 § 10, jfr. §§ 11, 12.

Amtmanden vedbliver at være overordnet Pupilavtoritet, ibd., fr. J. M. Skr. 13 April 1870 (D. T. S. 882). I København udøver Overpræsidenten samme Myndighed, Resl. 17 Juli 1857 II Nr. 7, Vedt. 30 Decbr. s. A. § 1 g, Bkg. 31 s. M. § 2.

10. Ang. Umyndighedens offentlige retlige Virkninger, se Uraalighed 3.

11. Om Virkningen af, at der i et Bo findes umyndige Arvinger, se Arvinger 29, 41.

12. Skulle paa Island svare Løsegodstiende, L. 12 Juli 1878 Nr. 13 i Till. t. Lovt.) § 9, jfr. L. 6 April 1898 (Nr. 9 ibd.).

13. Ang. Betydningen af, at der er meddelt en Veksel Underskrift af dertil umyndige Personer, L. Nr. 52, 7 Maj 1880 § 88, Nr. 66, 28 s. M. § 3 a, jfr. § 9. For Island, L. 13 Jan. 1882 Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 88, af s. D. (Nr. 2 ibd.) § 3 a, jfr. § 9.

14. Personer under 18 Aar kunne ikke løse Sognebaand paa Island, L. 12 Maj 1882 (Nr. 12 ibd.) § 1.

15. Ang. at Postforsendelser til dem i deres Fraværelse kunne ordres udleverede af Faderen, Værgen eller Moderen, naar hun er Enke, Postadg. Nr. 179, 7 Septbr. 1888 II § 16.

16. Straf for den Fæstemand, der bortfæster saadanne ude, at have forvisset sig om, at vedkommende har Forældres eller Værges Samtykke dertil, L. Nr. 53, 1 April 1891 § 6, og for den Forhyringsagent, der gør sig skyldig i lige Forseelse, L. Nr. 67, 12 April 1892 § 4, jfr. § 5.

17. Forandring i og Tillæg til L. 10 April 1874 om Foranstaltninger til at modarbejde den veneriske Smittes Udbredelse ang. at Fruentimmer under 18 Aar fremtidig ikke maa tage Ophold offentlige Huse, L. Nr. 44, 1 Marts 1895 § 1.

18. Ang. at unge Mennesker, som kunne skønnes at være under 18 Aar, ikke maa deltage i Totalisatorspil ved Væddeløb L. Nr. 73, 30 s. M. § 5.

Se Umyndiges Midler. Umyndiggørelse. Værger.

Se videre Afsoning I 9 c, jfr. 5 g (om Forlig indgaaede a dem). Appel III 3. Beneficerede Sager II 2 c. Børn Formue og Lejlighed III 4 f. Frivillige 6. Fuldmagts forholdet 6. Konfirmation, kgl., 9 (Testamente oprette inden det opnaaede 18 Aar). Kongen I 2. Myndighed (f. Isl.). Næringsvæsen II 6 (Næringslovens § 16) d. Opregnsningsbevilling 1. Procesværge. Tiende 55 e (f. Isl.) Underholdsbidrag A I 2 (de kunne ikke paa egen Haand indgaa Forening herom). Ægteskab 2.

Umyndiges Midler.

1. Sager vedkommende Bestyrelsen deraf henhøre under Justitsministeriet, Kdg. 24 Novbr. 1848 IV.

2. Ang. deres Forvaltning, L. 26 Maj 1868 (S. 284). For Vestindien, Adg. 5 Maj 1830; for Island, Adg. 18 Febr. 1847, Pl. 4 Juni 1864.

Ang. Forandringer i L. 26 Maj 1868, L. Nr. 28, 9 Marts 1887 Nr. 11, 10 Febr. 1888, Nr. 99, 10 April 1895.

Ang. hvilke Midler, der bestyres under Overformynderiet, se Overformynderiet I 1—3. — Af Værgen, se Værger 9. — Af den umyndige selv, se nedenfor 5.

Ang. de Midler, der indestaa efter tinglæste Skifteekstrakter se Skifteekstrakter.

3. a. Det umyndige tilfaldende Løsøre skal ordentligvis bortselges ved Avktion af Værgen eller, naar det udlægges paa Skifte, af Skifteretten, D. L. 3—17—20, 23, K. Skr. 17 April 1824, Adg. 5 Maj 1830 § 2 (f. Vest.), 18 Febr. 1847 § 7 b (f. Isl.), J. M. Skr. 17 Jan. 1854, jfr. K. Prom. 21 Jan. 1797, J. M. Cirk. 1 Juli 1857 II k, men kan med Amtets Approbation ud

ægges dem in natura, J. M. Cirk. 1 Juli 1857 I b 2, jfr. K. Prom. 10 Maj 1795 § 1.

Salget kan ske, uagtet Løsørets Vurderingssum ikke opnaas, C. Skr. 5 April 1825. Jfr. Fr. 19 Decbr. 1693 § 2 smh. med Pl. 19 Juni 1822 § 1.

Naar Døtrene snart kunne ventes at blive gifte, kan Værgen beholde det bedste Løsøre til dem, D. L. 3—17—20 i Slutn., J. M. Skr. 17 Jan. 1854.

Med Hensyn til hvilke Genstande og Pengeeffekter der kunne udlægges som Arv til umyndige mærkes Skiftel. Nr. 155, 10 Novbr. 1874 §§ 47, 49, 78. Se Skiftel. f. Island 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 46, 48, 77.

I Arvs- og Gældsvedgaaelsesboer kan i Henhold til Skifteovens § 51 faste Ejendomme udlægges umyndige Arvinger uden Pupillavoriteternes Samtykke, ogsaa naar Boet behandles af executores testamenti, J. M. Skr. Nr. 116, 18 Maj 1877.

b. Ang. hvor vidt umyndiges Jordegods maa bortsælges, D. L. 3—17—22, 5—3—6, 7, Adg. 2 Marts 1708 § 66 (i Reskriptsaml.), Rskr. 26 April 1765 (ang. Plantager i Vestindien), Bev. 27 Febr. 1784 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv. A), Adg. 10 Maj 1830 § 2 (f. Vest.), 18 Febr. 1847 § 7 a (f. Isl.), J. M. Cirk. 1 Juli 1857 II k, jfr. J. M. Skr. 5 Marts 1855. Se nedenfor 10.

Købstedgods kan ligesom Løsøret sælges ved Avktion, Fr. 9 Decbr. 1693 § 2.

c. Kgl. og offentlige Obligationer samt Nationalbankaktier kunne udlægges dem paa Skifte uden Approbation, hvorimod saadan kræves til Udlæg i Panteobligationer, J. M. Cirk. 1 Juli 1857 I e, Skr. 19 Oktbr. 1860 ad 1, 8 Novbr. 1861, jfr. K. Skr. 13 Jan. 1816. Jfr. med Hensyn til Obligationer, som ikke her i Landet kunne noteres paa Navn eller indskrives, J. M. Cirk. 14 Juli 1857, jfr. J. M. Skr. 3 Avg. 1867 (D. T. S. 805).

d. Ang. hvor vidt usikre Fordringer kunne udlægges til umyndige, J. M. Skr. 25 Novbr. 1861.

Ang. hvorledes der skal forholdes med slige Fordringer, Rskr. 9 Septbr. 1791, jfr. K. Skr. 14 April 1798, 19 April 1828, Adg. 5 Maj 1830 § 3. Jfr. ogsaa det ophævede Rskr. 7 Febr. 1794 § 3. Se Overformynderiet I 1 a, 3dje Led. — Se med Hensyn til Københavns Overformynderi Rskr. 31 Jan. 1794 § 3 c, Resl. 3 Febr. 1804 § 4.

K. Cirk. 30 Avg. 1825 (ang. hvorledes det ved Overformyn-

derierne udenfor Kbhvn. skulde forholdes med uerholdelige For-
dringer) gælder i Vestindien, K. Skr. 29 Marts 1828 A ad 40.

4. Kancelliet kan bevilge, at de maa anvendes til Køb af
Ejendomme m. m., K. Skr. 17 Septbr. 1831.

Ang. at alle de Approbationer vedrørende Overenskomster og
Dispensationer med Hensyn til umyndiges og umyndiggjortes
Formuesanliggender, som hidtil ere blevne meddelte af Justits-
ministeriet, fremtidig, for saa vidt de ikke ved den ny Skiftelov
ere henlagte under Skifteretternes Afgørelse, blive at meddele af
Overøvrigheden, i København af Overpræsidenten, Bkg. Nr. 69,
4 Maj 1876.

5. Selverhvervede, har den umyndige selv Raadighed over,
Indledn. t. K. Skr. 5 Juli 1845.

En umyndig kan gyldig kvittere en Panteobligation, der er
skænket ham til personlig Raadighed, K. Skr. 6 Oktbr. 1814.

Se videre Overformynderiet I 2 a. Umyndige 2.

6. Skulle om fornødent anvendes til de paagældendes Under-
hold og Opdragelse, J. M. Skr. 2 Decbr. 1851.

7. Ang. Overøvrighedens Myndighed til at approbere Overens-
komster paa Skifte og Dispositioner betræffende dem, J. M. Cirk.
1 Juli 1857, der, for saa vidt II a, c og d betræffer, er hævet,
men i øvrigt staar ved Magt, L. 26 Maj 1868 § 10, jfr. § 8 i
Slutn.

I Henhold til fornævnte Cirk. I a kan Amtet approbere, at
Boets faste Ejendom overdrages en Medarving, og at de umyn-
diges Arv forbliver indestaaende i samme, indtil deres Opdra-
gelse er tilendebragt, J. M. Skr. Nr. 266, 12 Oktbr. 1872.

Se nu Bkg. Nr. 69, 4 Maj 1876 ang., at alle Approbationer
vedrørende Overenskomster og Dispositioner med Hensyn til
umyndiges (og umyndiggjortes) Formueanliggender, som hidtil
ere meddelte af Justitsministeriet og ikke ved den ny Skiftelov
ere overgaaede til Skifteretterne, fremtidig skulle meddeles af
Overøvrighederne og i Kbhvn. af Overpræsidenten.

Ved Skifte af Fællesboet mellem den længst levende Ægte-
fælle og Børnene er det Amtmanden, ikke Skifteretten, der efter
Cirk. 1 Juli 1857 I d meddeler Tilladelse til, at nogle Boet til-
hørende Panteobligationer ikke ved Udlægspaategning inddrages
under Sikkerheden for de umyndige Børns Arv, J. M. Skr. Nr.
166, 31 Avg. 1877.

Se derimod med Hensyn til et Arrangement, hvorved paa saa-
dant Skifte gives Afkald paa en Del af Arven, Skifteeks-
trakter 18.

8. Amtmanden kan fremdeles ifølge Fr. 23 Maj 1800 § 6 bevilge Udbetalinger til Værgen af de i Overformynderiet inde-
taaende Midler, naar Skifteretten samtykker deri, L. 26 Maj
868 § 10 i Slutn.

Ang. Udstrækningen af hans Myndighed i saa Henseende, K.
Prom. 9 Juni 1807, J. M. Skr. 3 Septbr. 1853, Cirk. 1 Juli 1857
c og II i.

I Kbhvn. kunde Magistraten efter Rskr. 23 Novbr. 1787 be-
vilge Udbetalinger af Beløb under 50 Rdl. Nu bevilges alle Ud-
betalinger af Overpræsidenten.

Saadanne Bevillinger ere stempelfri, L. 19 Febr. 1861 § 68.

9. Tilladelse til Optagelse af Laan i en umyndigs Ejendom til
ndfrielse af Forhæftelser efter tinglæst Skifteekstrakt m. m. gives
København af Overformynderen (— nu formentlig Overpræsi-
lenten —), J. M. Skr. 3 April 1861.

10. Approbation paa Salg underhaanden af en umyndigs faste
Ejendom kan kun Justitsministeriet meddele, J. M. Skr. 31 Marts
1870 (D. T. S. 884). Jfr. nu ovennævnte Bkg. Nr. 69, 4 Maj
1876.

Til Salg underhaanden af en et Bo tilhørende Kirke er Testa-
mentseksekutorernes Approbation af de umyndige Arvingers Vær-
gers Samtykke tilstrækkelig, J. M. Skr. Nr. 40, 2 Marts 1876.

11. Det kan ikke uden Justitsministeriets Approbation bestem-
nes ved Avktionskonditionerne over et Bos Ejendom, at de
umyndiges Arv skal forblive indestaaende i samme, og Køberens
inglæste Obligation maa fremlægges inden Skiftets Slutning, J.
M. Skr. Nr. 10, 6 Jan. 1871, jfr. J. M. Skr. 30 Jan. 1862. Dette
ormenes forandret ved den ny Skiftelov, J. M. Skr. Nr. 255, 20
Novbr. 1875.

Ved Avktionskonditionerne over et Bos Ejendom kan der, naar
skifteforvalter og Værgerne derom ere enige, uden højere Appro-
bation gives Tilsagn om, at umyndiges Arv kan forblive inde-
staaende i Ejendommen, J. M. Skr. Nr. 109, 20 Maj 1875, Nr.
255, 20 Novbr. s. A.

Jfr. Forbudet i K. Skr. 11 Avg. 1827 mod, at Skifteretten ud-
aaner disse Midler.

12. Ministeriel Approbation paa, at Værgen for en 13-aarig
umyndig bortforpagter hans Ejendom paa 9 Aar, J. M. Skr. Nr.
36, 30 Jan. 1871.

13. Ang. Udlaan og Anbringelse af umyndiges og andre under
offentlig Bestyrelse eller Tilsyn staaende Midler.

a. Regler herfor, L. 19 Marts 1869, Adg. 12 Novbr. 1870.

§ 7 i Adg. 12 Novbr. 1870 oplæves, Adg. Nr. 131, 20 Oktbr 1876. (Den nævnte § foreskrev, at Skyldneren ved Rentebetaling skulde godtgøre, at Skatte-, Afgifts- eller Renterestancer ikke hæftede paa Pantet).

Adg. 12 Novbr. 1870 § 6, 2det Punktum forandres saaledes at den Opsigelsesfrist, der bestemmes i Gælds brevet, skal være mindst $\frac{1}{2}$ Aar fra Skyldnerens Side, Adg. Nr. 12, 10 Febr. 1888 og indtil $\frac{1}{2}$ Aar fra Kreditors Side, Adg. Nr. 84, 30 April 1888

Tillæg til L. 26 Maj 1868 om umyndiges Midlers Forvaltning hvorefter den Rente af 4 pCt. p. a., som Overformynderiet, saavel den københavnske som den udenbys Afdeling af samme ifølge de gældende Regler skal tilsvare Lodtagerne i sammes Masse, kan nedsættes, L. Nr. 99, 10 April 1895.

Rskr. 7 Febr. 1794 (og dermed ogsaa Rskr. 25 Juli 1788 og 10 Juli 1789) med Undtagelse af § 2, Pl. 17 Decbr. 1823 Fr. 7 Juni 1827 samt alle ældre administrative Bestemmelser herom hæves, L. 1869 §§ 13, 14, Adg. 1870 § 10.

b. Overformynderne eller andre Bestyrere maa ikke tage dem til sig og indside med dem, Fr. 31 Avg. 1774 (jfr. L. 10 Febr. 1866 § 310), udvidet til Vest., Rskr. 30 Maj 1823 Nr. 8 jfr. K. Prom. 9 Decbr. 1775, Fr. 14 Febr. 1821. Se nu ang Udlaan til disse Personer Adg. 1870 § 4.

Herefter kunne Medlemmerne af Bornholms Amdsraad ikke erholde Laan af Amtets Kommunefond, men de, der allerede have saadant Laan, kunne vælges til Medlemmer af Raadet, Ind M. Skr. 23 Juli 1855.

Forbudet i K. Cirk. 17 Juni 1828 formenes bortfaldet, jfr Adg. 1870 § 10. Jfr. dog med Hensyn til Vestindien K. Skr. 14 Juni 1831 ad 40.

c. Ang. deres Opsigelse, K. Cirk. 6 Avg. 1816 (to), Skr. 1 Marts 1817, Cirk. 17 April 1821 — der ikke gælder i Vestindien K. Skr. 7 Juni 1823 —, 22 Septbr. 1821 ad 1, 19 Marts 1825 jfr. Pl. 1 Marts 1842.

Ang. hvor vidt Tilbagebetaling af dem uden Opsigelse bør antages, Fr. 14 Septbr. 1813 § 5, K. Skr. 20 Febr. 1830, 7 Novbr 1840, J. M. Cirk. 1 Juli 1857 II a. Afgørelsen heraf maa nu for umyndiges Midlers vedkommende bero paa Overformynderen.

Overformynderiet bør modtage delvis Opsigelse fra en Debitor, selv om Obligationen ikke berettiger ham dertil, K. Skr 11 Juli 1820.

d. Overformynderiet maa forvisse sig om, at Laantagerne

ave behørig tinglæst Adkomst, K. Cirk. 4 April 1826. Jfr. nu . 1869 § 7, Instr. 23 Avg. s. A. § 1 a.

e. Udlaanet af umyndiges Midler bør ikke ske, forinden inglæst Gælds-brev er modtaget, K. Skr. 12 Maj 1827.

f. Ved Udlaan i en Købstadejendom bør Haven ordentligvis ske tages videre i Betragtning, K. Skr. 27 Marts 1830.

Ved Udlaan i et Apotek bør Hensyn ikke tages til Privileiets Værdi, K. Skr. 12 April 1836. Jfr. nedenfor y.

Kunne ikke udlaanes i Fæstegaarde, J. M. Skr. 20 Febr. 867 (D. T. S. 483).

Af ældre Afgørelser, der kunne tjene til Oplysning ved Aendelsen af Adg. 1870 § 2, mærkes fremdeles Rtk. Skr. 18 Juni 842 (Engparceller), J. M. Skr. 29 Juni 1849 (ang. Forstaaelsen f. »bode Gods« i Rskr. 7 April 1794 § 11), 30 April 1855 (Møller).

Kunne efter Adg. 1870 § 2 d, der ogsaa er anvendelig paa ældre Laans Overgang til ny Ejere, ikke udlaanes i ubebyggede Købstadjorder, J. M. Skr. Nr. 355, 10 Oktbr. 1871. Jfr. derimod tidligere K. Skr. 30 Jan. 1827.

Efter fornævnte Adg. 1870 § 2 d er Stiftsøvrigheden uberetiget til uden Ministeriets Approbation at tillade Køberen af en bebygget Parcel at beholde et i samme indestaaende Laan af stiftsmidlerne, K. og U. M. Skr. 23 Juli 1886 (G. R.).

Se Demarkationslinje 4. Kreditforeningsobligationer 3. Tiende 36.

g. I Debitorernes Obligationer skulde indføres, at Pantet hvert 3dje Aar skulde omvurderes, samt at Panteret i Assurance-ummen forbeholdtes, K. Skr. 15 Avg. 1829, 25 Maj 1841, jfr. Adg. 5 Maj 1830 § 6. Dette er nu uforment, jfr. Adg. 1870 § 6.

I Obligationer til Stiftelser skal udtrykkelig nævnes, hvilken stiftelse Kapitalen tilhører, Pl. 10 April 1795 § 1. Jfr. dog nu . M. Skr. 2 Febr. 1859.

h. Beløb under 100 Rdl., som ikke straks kunne anbringes med anordningsmæssig Sikkerhed, skulle indsættes i approberede Sparekasser, Pl. 26 Juli 1831, Bkg. 17 April 1855, jfr. K. Skr. 8 Juli 1833. Se nu med Hensyn til umyndiges Midler L. 26 Maj 868 § 6 og Overformynderiet I 28, og med Hensyn til stiftsmidler Offentlige Midler 9 a.

Ang. hvor vidt de maa anbringes i Sparekasser, J. M. Skr. 5 Jan. 1866.

Ang. at Arvebeløb, som ved Testamente vare tillagte nogle myndige og mindreaarige saaledes, at Arven indtil deres fyldte

25de Aar skulde indestaa i en i Testamentet angivet Sparekasse, ikke i Stedet derfor kunde modtages til Bestyrelse i Overformyndieriet, J. M. Skr. Nr. 233, 30 Avg. 1894.

Ang. at der savnes Hjemmel til at tillade, at de nogle umyndige Børn paa Skifte efter deres Forældre tilfaldende Arvebeløb i Stedet for at indsendes til Overformyndieriet indsættes paa Sparekassebøger, der forblive i Skifterettens Værge, og hvorpaa efterhaanden hæves de til Børnenes Underhold fornødne Beløb, J. M. Skr. Nr. 82, 28 Febr. 1898.

i. Af offentlige Stiftelsers Midler maa Laan ydes Kommunerne til Opførelse og Udbedring af Ting- og Arresthuse saa vel som til andre offentlige Foranstaltninger, Pl. 25 Juli og 30 Decbr. 1843, der ikke antoges anvendelige paa umyndiges Midler, J. M. Skr. 29 Juli 1853, jfr. Resl. 10 Decbr. 1847, 1 April 1848.

k. Reglerne herom finde ikke Anvendelse paa en Kapital, der ved en retsgyldig Deling i levende Live er tillagt en umyndig og sikret i en et andet Barn tillagt Ejendom, J. M. Skr. 6 April 1854, jfr. J. M. Skr. 17 Decbr. 1859.

l. Af umyndiges Midler bør ikke, selv om de ere under særskilt Værgemaal, søges opnaaet 5 pCt., Ind. M. Skr. 7 April 1858.

Bemyndiget Bestyrerne af offentlige Midler til at nedsætte Renten i Tilfælde, hvor 5 pCt. er betinget, til 4 pCt., K. Skr. 26 Febr. 1831.

Ang. at det findes betænkeligt at forhøje Rentefoden af Stiftsmidler til Opsamling af en Reservefond, K. og U. M. Skr. 15 Jan. 1868 (G. R.).

m. Ang. Udlaan fra Københavns Overformynderi af Kapitaler i Obligationer til de Personer, for hvem de indestaa, J. M. Skr. 9 Avg. 1858. Jfr. ang. Udlaan til Ejerne af egne baandedlagte Midler L. 1869 § 12.

n. Debitorernes Fornylsespaategninger paa Overformyndieriets Obligationer behøve ikke at tinglæses, J. M. Skr. 7 Novbr. 1870 (utrykt). Jfr. Adg. 1870 § 9.

For offentlige Stiftelsers vedkommende antoges i alt Fald tidligere det modsatte Resultat, samt at Debitorerne skulde betale Tinglæsningen, Ind. M. Skr. 5 Avg. 1858 og i Noten til nævnte Skrivelser, J. M. Skr. 24 April 1863 med Note. Jfr. dog derimod J. M. Skr. 4 Jan. 1861.

Denne Fornylse skal for Overformyndieriets vedkommende besørges af Retsbetjentene, J. M. Skr. 5 Oktbr. 1859.

o. Ang. hvilke Brandforsikringer der ere godkendte til Be-

yttelse for Bygninger, hvori saadanne Laan have, se Brandorsikring C I 1.

p. Maa ikke uden særlig Tilladelse anbringes i kgl. Obligationer, Ind. M. Skr. Nr. 8, 6 Jan. 1873. Jfr. K. Skr. 15 Marts 1836, J. M. Skr. 4 Marts 1856, jfr. Adg. 1870 § 1. Jfr. Noten . Resl. 11 Marts 1862 (ang. det københavnske Overformynderis Kassebeholdning).

r. At L. 19 Marts 1869 § 12 ikke tilsteder, at offentlige fidler anbringes i Bøndergods, som paa 1ste Prioritet er beæfted med en Kornafgift, der efter 20 Aars Forløb skal afløses ved Indbetalingen af dens Kapitalværdi, J. M. Skr. Nr. 261, 12 Decbr. 1874.

s. At det i Analogi med L. 26 Maj 1868 § 8 tilkommer Overformynderen og Laanebestyrelsen, ikke Amtmanden, at beilge Tilbagerykning af Prioriteten for Obligationer under Overformynderiets Bestyrelse, J. M. Skr. Nr. 103, 23 April 1877.

t. De kunne anbringes i de af de to Husmandskreditforeninger udstedte Obligationer, L. Nr. 65, 28 Maj 1880 § 3, Kdg. Nr. 115, 9 Avg. s. A. i Slutn. e, Nr. 138, 30 Septbr. s. A. i Slutn. e.

(Denne Begunstigelse er derimod ikke tillagt Kreditforeningen for København og Omegn, jfr. L. Nr. 31, 17 Marts 1882).
Jfr. Kreditforeningsobligationer 3.

u. Ang. midlertidig Bortfalden af den i L. 26 Maj 1868 § 4 Nr. 2 foreskrevne Provision af ny Laan af Overformynderiets denbys Afdelings Massemidler, L. Nr. 11, 10 Febr. 1888 § 1, Nr. L. Nr. 28, 9 Marts 1887 § 1.

Den i L. 26 Maj 1868 § 4 Nr. 2 foreskrevne Provision af ny Laan af Overformynderiets udenbys Afdelings Massemidler er nu definitivt bortfalden, L. Nr. 43, 1 April 1889.

v. At Renten af saadanne ny Laan ikke skal forudbetales, og om i hvilke Aviser Bekendtgørelser om Udlaan af Overformynderimidler skulle indrykkes, L. Nr. 28, 9 Marts 1887.

x. Kunne anbringes eller blive staaende i Ejendomme, hvis Bygninger indtegnes i de i L. Nr. 47, 12 April 1889 omhandlede civiliserede Brandforsikringsforeninger, Lovens § 2 a. Jfr. Brandorsikring C I 1.

y. Ang. at særlig Tilladelse af vedkommende Ministerium følge Anordn. 12 Novbr. 1870 § 1, 2det Stk., udkræves til Anbringelse af offentlige Midler imod Sikkerhed i et saa kaldt reelt Apotekerprivilegium, J. M. Skr. Nr. 207, 1 Avg. 1896. Jfr. oven-

z. Ang. at L. 19 Marts 1869 § 12 og Anordn. 12 Novbr 1870 § 1 ogsaa ere anvendelige med Hensyn til umyndiges og umyndigerklæredes Kapitaler, der administreres af Værger i Henhold til L. 26 Maj 1868 § 11, og at saadanne Midler derfor ikkun kunne anbringes i faste Ejendomme med Prioritet indenfor Halvdelen af Vurderingssummen; J. M. Skr. Nr. 152, 14 Juni 1898

æ. Paa Færøerne gælde fremdeles de ældre Regler herom K. Skr. 1 Avg. 1837, jfr. L. 26 Maj 1868 § 15, 19 Marts 1868 § 15.

Umyndiges Midler indsattes herefter — jfr. K. Skr. 19 Novbr 1814 — til Forrentning i den kgl. færøiske Handel, og modtages nu fremdeles i Statskassen, F. M. Skr. 25 Avg. 1855 (D. T. f 1856 S. 309). Jfr. Bkg. 29 Marts 1862.

ø. Paa Island, Fr. 13 Juni 1787 II § 19, 4 Maj 1872 § 5; Nr. 2 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.), og om umyndiges Midler, Adg 18 Febr. 1847, Pl. 4 Juni 1864.

Midlerne modtages til Forrentning i Jordebogskassen, Rtk Skr. 28 Septbr. 1822, K. Cirk. 19 Oktbr. s. A., 14 Maj 1825 Adg. 18 Febr. 1847 §§ 7 c, 12. Jfr. Bkg. 29 Marts 1862.

Landshøvdingen kan meddele Sparekasser Tilladelse til, a saadanne Midler foreløbig kunne indsættes i dem til Forrentning, Fr. 5 Jan. 1874 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) Nr. 2.

Kunne midlertidig indsættes til Forrentning i Landsbanken L. 18 Septbr. 1885 (Nr. 20 i Till. t. Lovt.) § 11.

Ang. Forvaltningen af Alimentationsbidrag, der efter Faderens Død berigtiges i et samlet Beløb, L. 24 Jan. 1890 (Nr. 10 i Till. t. Lovt.) § 2.

aa. I Vestindien, Adg. 5 Maj 1830 om umyndiges Midler gælder ogsaa med Hensyn til den Sikkerhed, der bør have for Udlaan af offentlige Midler, Rskr. 3 Septbr. 1830 § 9. Jfr. K. Skr. 17 Septbr. 1831, 19 Septbr. 1835, 6 Febr. 1844. Ligeledes kan det i Vestindien tillades, at disse Midler anbringes i de a en Kreditforening for Plantager paa St. Croix udstedte Gældsfor skrivninger, Adg. 21 Decbr. 1874 (Nr. 32 i Till. t. Lovt.) § 3 c

bb. I Grønland modtages umyndiges Midler af Handelen til Forrentning, Reglm. 2 Juli 1781 § 18.

cc. De for Udlaan heraf gældende Regler komme ogsaa til Anvendelse paa Midler, som tilhøre:

Amtsrepartitionfondene og Amtsfattiggasserne, L. 6 Jul 1867 § 48, jfr. Ind. M. Skr. Nr. 8, 6 Jan. 1873.

Læsø Havn, Reglm. Nr. 80, 22 April 1871 § 13.

Glyngøre Havn, Reglm. Nr. 111, 15 Avg. 1873 § 13.

Nørresundby Havn, Reglm. Nr. 152, 17 Novbr. 1873 § 14.
Københavns Brandforsikring, Bkg. 18 Juni 1870 § 4.

Den almindelige Brandforsikring for Landbygningerne, i Hensende til Pantets Beskaffenhed, Vedt. Nr. 102, 10 Juni 1871 § 83, sammes Reservefond, Bkg. Nr. 10, 30 Jan. 1883 § 81.

Den alm. Brandforsikring for Købstadbygningerne, Bkg. Nr. 2, 9 April 1872 I § 3 b.

Gisselfeldt Livrentefond, Resl. Nr. 21, 22 Jan. 1873 § 3.

dd. Efter Reglerne herom skulle anbringes:

De foran under 13 x omhandlede Brandforsikringsforeningers Reservefond, eller med Justitsministeriets Samtykke paa anden Maade, den der nævnte L. 1889 § 1 c, jfr. de under Brandforsikring I 15 anførte Bestemmelser for saadanne enkelte Foreninger.

Den færøiske Lærer-Pensionsfonds Midler, L. Nr. 82, 29 Marts 1893 § 3.

ee. Se i øvrigt Enkekasser. Laanebestyrelser. Omlagsterminer. Omvurderinger. Skifteekstrakter. Tatskassen 4. Stiftsmidler. Vurdering D. Vurderingsrænd, faste, I. Se ogsaa Branddirektører II 5 (ang. Attester til Brug ved Laan af Overformynderimidler). Opbydelse I. Overpræsidenten 11 a.

Jfr. Offentlige Midler.

14. Ang. Ansvar for dem.

a. Ang. Værgens, Øvrighedens og Overformyndernes Ansvar, D. L. 1—2—21, 1—21—10, 3—17—30, 33, K. Prom. 8 Marts 1800, Skr. 19 Decbr. 1818 ad 2 og 3. Ang. Overøvrighedens subsidære Ansvar, K. Prom. 5 Decbr. 1789, 5 Juli 1794 § 3, R. Rskr. 9 Febr. 1775 §§ 2, 6, 24 Maj 1782 §§ 2, 6.

b. Ang. Ansvar for de under a. nævnte Personers Arvinger, D. L. 1—2—21, 1—4—20, 3—17—37, 5—2—83. Se nu ogsaa L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 53.

c. Naar Midlerne forkomme ved ulykkelig Hændelse, falder Erstatningsansvaret bort, D. L. 3—17—39, 40, Resl. 16 Novbr. 1791, K. Skr. 6 Septbr. 1794, jfr. ogsaa Dekl. 23 Decbr. 1729, Rskr. 31 Decbr. 1751, 20 Maj 1757, 27 Juli 1771.

d. Ang. hvor vidt Overformynderne ere ansvarlige for tidligere Overformynderes Fejl, Rskr. 7 April 1787, jfr. K. Skr. 24 Febr. 1821.

e. Erstatningskravet er privilegeret og til Dels forbundet med tilhørende Panteret, D. L. 5—14—37, Rskr. 18 Jan. 1760, alm.

Kassefr. 8 Juli 1840 § 50, Adg. 18 Febr. 1847 § 18, jfr. L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 33 Nr. 1.

Om den dem tilkommende Fortrinsret i Boerne efter de Personer, der have haft dem i deres Værge, Skiftel. f. Island 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 5, 83 a, 89, 90. Se videre Solidarisk Ansvar 9.

f. Ansøgninger om Befrielse for umyndiges Tiltale bevilges ikke, Pl. 20 Febr. 1717 I A Nr. 18.

g. Det gøres gældende ved de almindelige Underdomstole Instr. 28 Avg. 1795 § 29 (f. Khvn.).

h. Se Overformynderiet I 18 d, 19. Værger 11. Jfr. Beneficerede Sager I 3.

15. Deraf maa Formynderen ikke anvende nogen overflødig Bekostning paa Begravelsen, Fr. 7 Novbr. 1682 §§ 26, 28.

16. En Oversigt over Amtmændenes Myndighed med Hensyn til dem findes under Amtmænd X.

17. Ang. umyndiggjortes Midler, se Umyndiggørelse 7 og 8

Se Overformynderiet I (om hvilke Midler der høre under sammes Bestyrelse). Skifteekstrakter. Stedbørn og Stedforældre 7 (om Stedfaderens Ret til Renterne af Stedbørnene Fødreneary). Tinglæsningsgebyrer 40 l (ang. Transport paa Panteobligationer).

Umyndiggørelse—umyndiggjorte.

1. Umyndiggørelse sker i København ved Magistraten, K. Prom. 3 Juni 1803, Vedt. 30 Decbr. 1857 § 3.

Forretningerne med Hensyn hertil tilfalde udenfor København Skifteretterne, L. 26 Maj 1868 § 10 (S. 290), der ogsaa skulle udfærdige Umyndighedsdekretet, J. M. Skr. 6 April 1869 (D. T. S. 669). Jfr. tidligere K. Prom. 3 Juni 1803.

2. Over Øvrighedernes og Skifteretternes Forhold med Hensyn hertil maa klages til Overøvrigheden og Justitsministeriet, K. Prom. 3 Juni 1803, J. M. Skr. 8 Febr. 1858 Noten, 6 April 1869 (D. T. S. 669).

3. Ang. hvem der kan umyndiggøres.

a. De, som for Alder, Vanvittighed, Ødselhed eller af anden billig Aarsag ikke kunne være deres egne Værger, skulle have Værge, D. L. 3—17—1.

b. Afsindiges Umyndiggørelse bør ske paa sædvanlig Maade og Dekret derom udfærdiges, J. M. Skr. 4 Jan. 1859, 19 Septbr. 1870 (D. T. S. 1047).

Forinden skal Erklæring indhentes fra vedkommende Sinds sygeanstalts Overlæge, som derhos skal have Meddelelse om

ivem der er beskikket til Væрге, J. M. Cirk. 15 Jan. 1866 (D. T. S. 70 og Rskr. Saml., mærk Noten her).

Umyndiggørelse af en paa Sindssygeanstalten ved Aarhus ndlagt Person, som forinden havde haft Ophold i Randers, bør ske ved vedkommende Avtoritet i Randers, der ogsaa beskikker Værgen, J. M. Skr. 14 Jan. 1861.

c. Umyndiggørelse af en efter Bevilling myndig Person sker paa sædvanlig Maade, J. M. Skr. 16 Febr. 1852.

d. Kan ogsaa ske af en mindreaarig, J. M. Skr. 18 Septbr. 1855.

e. Ang. at en sindssyg Person maa anses som myndig, saa længe han ikke er umyndiggjort, og at der derfor ikke skal erlægges Skiftegebyr i et Bo, hvor en saadan Person er Arving, eller Arven inddrages under Overformyndieriet, J. M. Skr. Nr. 30, 6 Febr. 1876.

f. Ang. Umyndiggørelse af gifte Kvinder med Hensyn til selverhvervet Gods, L. Nr. 57, 7 Maj 1880 § 2.

g. Se Uskiftet Bo A 5 c.

4. Ang. hvor vidt de herom gældende Regler ere tilstrækkelig betryggende, og om Betydningen af, at paagældende selv ønsker at umyndiggøres, Noten t. J. M. Skr. 8 Febr. 1858, jfr. J. M. Skr. 18 April 1861. Jfr. Umyndige 8.

5. Ang. de til Umyndiggørelsen fornødne Oplysningers Tilvejebringelse ved Tingsvidner, som Andrageren maa lade optage, men hvorved Dommeren ex officio skal paase Sagens behørig Oplysning, K. Skr. 25 Maj 1841 med Note, J. M. Skr. 26 Juli 1858. Se Retsgebyrer II A 1 a Nr. 2.

6. Værgen skal lade Umyndighedsdekretet kundgøre ved Tinglæsning og paa anden Maade, og dets juridiske Virkning mod godtroende Tredjemand er afhængig af Læsningen, Pl. 10 April 1841 §§ 1, 3, 4, udvidet til Vest., Rskr. 7 Jan. 1846 Nr. 2, og Færø., L. 4 Jan. 1854 Nr. 6. Se Tinglæsning I 18.

Straffebestemmelsen i Plakatens § 4 er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 310.

7. Den umyndiggjortes Bo bør registreres af Skifteretten, J. M. Skr. 19 Juli 1859, jfr. K. Skr. 15 Jan. 1846.

En af Værgen optagen Registrering over Ejendelene kan skrives paa ustemplet Papir, K. Skr. 13 Juli 1839.

8. Ang. Værgemaal for umyndiggjorte og Formuens Bestyrelse.

a. De almindelige Regler om Bestyrelsen af umyndiges Midler ere ikke anvendelige paa saadant Værgemaal, K. Skr. 16 Juli

1817, 12 Juni 1845, 12 Oktbr. 1847, J. M. Cirk. 1 Juli 1857
Slutn. Jfr. derimod K. Prom. 26 Juli 1806.

De nærmere Regler for Værgens Myndighed ere foreskrevet ved J. M. Cirk. 17 Juli 1858 og skulle ifølge samme optages Værgesbikkelsen. Jfr. ogsaa J. M. Skr. 5 April 1853.

b. Ang. hvilke af deres Midler der skulle indsættes i Overformynderiet, og Kontrollen dermed, J. M. Cirk. 17 Juli 1858 Skr. 14 April 1859.

c. Meddelt Samtykke til, at Formuen holdes udenfor Overformynderiet og bestyres af Værgen og den umyndiggjortes Hustru i Forening under Regnskabsaflæggelse, J. M. Skr. 14 Febr 1850, 18 April 1861, jfr. Ob. Br. 31 Oktbr. 1696 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Gæld), eller uden saadan, J. M. Skr. 26 Novbr 1870 (Nr. 31 i Bl. 2 t. M. T. A f. 1871).

Eksempler haves ogsaa paa, at der er tillagt Hustruen alene Raadighed over Boet, Rskr. 22 April 1740 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab A), 13 April 1742 (und. B ibd.), eller Forening med en af Øvrigheden bifaldet Lavværge, K. Skr. 29 Septbr. 1822.

d. Bevilget Udbetaling af en umyndiggjorts i Overformynderiet indestaaende Kapital til en Person, der overtog paagældendes Forsørgelse, J. M. Skr. 25 Juni 1860 (i den lille Reskriptsaml.).

e. Justitsministeriet kan ikke tillade, at en umyndiggjort Hus sælges og hans Formue forvaltes under Fattigvæsenet, men at dette tilstaar ham fornødent Underhold, J. M. Skr. 4 Decbr 1860 (ibd.).

f. L. 26 Maj 1868 har ikke forandret den i Cirk. 17 Juli 1858 indeholdte Bestemmelse om, at umyndiggjortes Kapital skulle behandles som andre umyndiges og indsættes i Overformynderiet, J. M. Skr. Nr. 15, 20 Jan. 1876, og Justitsministeriet kan ikke tillade, at en umyndiggjorts Værdipapirer og Penge effekter overlades den umyndiggjorte selv, J. M. Skr. Nr. 181 20 Avg. 1875.

g. Se Værgemaalsregnskaber 4, 8. Værger 2 d. Jfr. Kurator I 9. Umyndiges Midler.

9. At en efterlevende Enkemand er umyndiggjort, er ikke nogen absolut Forhindring for, at Børnenes Mødrenearv blive indestaaende i Boet paa sædvanlig Maade, og at dette ekstra deres ham og Værgen, K. Skr. 20 Septbr. 1836.

10. Umyndiggjorte kunne ikke uden Justitsministeriets Konfirmation oprette eller tilbagekalde Testament, Fr. 21 Maj 184

§ 22, jfr. Rskr. 31 Decbr. 1848 § 1 (f. Vest.), Fr. 25 Septbr. 850 § 21 (f. Isl.).

11. Offentligt Skifte af et Dødsbo skal finde Sted, naar nogen Arving ved Skiftets Begyndelse er umyndiggjort, med mindre den umyndiggjorte har en i sædvanligt Formuesfællesskab med ham samlevende Ægtefælle i Live, i hvilket Tilfælde Værgen i Forbindelse med denne kan tiltræde Boet paa den umyndiggjortes Vegne, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 5 b. For Island Skiftel. 2 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 5 b.

12. Naar i Medfør af Skiftelovens §§ 58 og 64 Raadigheden over Boet betages den længst levende, for Boets Gæld hæftende Ægtefælle eller ved Skilsmisse og Separationsboer Manden, fordi Boet ikke menes at kunne betros paagældende, bliver denne Foranstaltning at kundgøre ved Tinglæsning og ved Bekendtgørelse i Aviserne efter de om Umyndiggørelse gældende Regler, fornævnte L. 1874 §§ 58, 64. Jfr. Adg. f. Færø. Nr. 30, 14 Jan. 1876 Nr. 17. — For Island se fornævnte L. 1878 §§ 57, 63.

I saa Tilfælde bliver der af Boets Bestyrelse at drage Omsorg for Kreditorernes Fyldestgørelse, ganske i Overensstemmelse med, hvad der gælder i Tilfælde af Umyndiggørelse, L. 1874 §§ 62, 69, 70. For Island L. 1878 §§ 61, 68, 69.

13. For saa vidt der er Grund til at indlægge en umyndiggjort paa en Sindssygeanstalt, er det Værgen, der maa tage Bestemmelse herom, J. M. Skr. 11 April 1866.

14. Et Andragende om fri Proces til Inddrivelse af en umyndiggjorts Fordring skal afgøres af Overøvrigheden paa det Sted, hvor Værgen er bosat, J. M. Skr. Nr. 321, 10 Decbr. 1890.

15. Ang. at Værgen ved Fogeden kan lade den umyndiggjorte, der ikke vil udlevere sin Formue, udsætte af sammes Besiddelse, J. M. Skr. Nr. 91, 11 Marts 1891.

16. Et Partrederi opløses ikke ved en Partreders Umyndiggørelse, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 20.

17. Af Ejere af registreret Skib eller Skibspart, ang. Umyndiggørelseserklæringens Registrering og dennes Betydning, L. Nr. 57 af 1. D. §§ 23, 52, 53, 59.

18. Af fattige paa Island, der ikke have refunderet den modtagne Fattigunderstøttelse, derom handler L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 16 i Till. t. Lovt.) § 4.

19. Ang. dens Virkning i offentlig Henseende, se Uraadig-
hed 3.

Se Interessentskaber 3. Lavværg (fast). Mindre-
arige 9. Uskiftet Bo A 3 c. Værger.

Undentag—Undentagskontrakter. Denne Benævnelse for Aftæg og Aftægtskontrakter bruges i Fr. 14 Oktbr. 1773 § 11, Pl. 1 Febr. 1814, Fr. 3 Decbr. 1828 §§ 2, 6 Nr. 5, Stempell. 19 Febr. 1861 § 44. Se i øvrigt Aftægt.

Underbibliotekarere, se Bibliotek 1 i, 2 n.

Underbogholderen ved Statsbanerne.

Om ham handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. tidligere L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 2 (jfr. 7), 8 (4de Kl.).

Underdegn i Randers, Rskr. 11 Marts 1796, K. Skr. 20 Oktbr. 1821

Underdirektørerne, de to ved Orlogsværftets tekniske Afdeling se Skibbygning og Maskinvæsen I.

Underdommere, se Retsbetjente. Straffedommeren.

Underdyrlæger, militære.

1. Udtages af den hele Udskrivningsmasse uden Hensyn til deres Tjenestedygtighedsgrad, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 19.

2. Ang. hvilke værnepligtige der kunne udskrives dertil, Hær 6 Juli 1867 § 9, Anordn. Nr. 159, 24 Avg. 1894 § 8.

3. Ang. deres Indkaldelse, Hærl. 6 Juli 1867 §§ 167, 174.

4. Tjenestegørende:

a. Stilles lige med Korporaler, Resl. 18 Marts 1870 (D. 7 S. 262).

b. Indkvarteres som Korporaler, Krigs M. Skr. 1 Avg. 187 (M. R.).

c. Ang. deres Lønning m. v., L. 14 Maj 1870 § 16.

d. Skulle, skønt ikke bærende Korporaldistinktioner, honoreres af menige og Underkorporaler, Krigs M. Skr. 31 Juli 189 med Note (M. R.).

Se Indkaldelsesordre 6 (ekstraordinær) k.

Underfoged.

1. I København, se Kongens Foged.

2. I Købstæderne udenfor København.

a. Kan ansættes af Borgmestrene paa Kongens Konfirmation Ob. Br. 3 Avg. 1670.

Den kgl. Konfirmation paa Magistratens Bestalling ophævet ikke sammes Myndighed over Underfogeden, Rskr. 29 Marts 174 (ang. Underfogeden i Helsingør).

b. I Helsingør. Se foran a. samt Resl. 21 Juli 1819 (ang. hans Løn af Byens Kasse). Jfr. Rskr. 18 Oktbr. 1826 § 11, K. Skr. 12 Septbr. 1835.

c. Ogsaa i Nyborg har en saadan været ansat, jfr. K. Pron. 5 Febr. 1785 Nr. 1.

Undergraver, se Gravere.

Underholdsbidrag.

A. Bidragets Fastsættelse og Størrelse samt Udrædelse.

I. Faderens til uægte Børn.

1. Ang. hans Forpligtelse i saa Henseende, Fr. 14 Oktbr. 1763, Pl. 6 Decbr. 1839 — udvidet til Vestindien, Rskr. 20 Oktbr. 1841 I Nr. 6 — L. 28 Jan. 1856 (f. Færø.), jfr. Pl. 30 Maj 1794, 12 Juni 1812. Jfr. K. Skr. 17 Juli 1764, 10 Juni 1841 (om de fornævnte Lovbestemmelser havde Anvendelse paa de før deres Emanation fødte uægte Børn), jfr. Pl. 1839 § 2.

2. Naar Parterne ikke ere fuldmyndige, kunne de ikke indgaa Forening om dets Størrelse uden Samtykke af en lovlig beskikket Værge eller Kurator, K. Prom. 6 Avg. 1791 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab B), 20 Juli 1802, Skr. 28 Decbr. 1816 samt Prom. 26 April 1800, hvorefter Øvrigheden skal drage Om-sorg for Værgens Beskikkelse.

3. Skal betales uanset, at Barnemoderen indgaa Ægteskab, K. Prom. 21 April 1798. Se nedenfor 15.

4. Reglerne herom og de almindelige Tvangsmidler ere ogsaa anvendelige, naar Barnefaderen er gift, K. Prom. 4 Avg. 1807.

5. Bestemmes af Overøvrigheden uden foregaaende Forligsmægling, K. Prom. 11 Septbr. 1813.

6. Naar Bidragets Størrelse er vedtaget ved gyldig Forening mellem Forældrene, kan Moderen ikke fordre det forhøjet, men naar hun eller Barnet bliver trængende til Fattigunderstøttelse, kan Øvrigheden forhøje det, Fr. 16 Novbr. 1813 § 11, jfr. § 10, K. Skr. 15 Avg. 1815, 3 Maj 1846, J. M. Skr. Nr. 45, 27 Febr. 1873.

7. Kan efter de her gældende Regler ved Øvrighedsresolution paalægges en Mand, der har avlet et uægte Barn i Udlandet, hvor baade Moder og Barn fremdeles opholde sig, lige som saalant Bidrag er Genstand for Afsoning, K. Skr. 19 Novbr. 1814, 2 Novbr. 1843, J. M. Skr. Nr. 45, 27 Febr. 1873. Jfr. K. Skr. 5 Avg. 1815.

At Alimentionssager efter Begæring af en i Udlandet værende Barnemoder eller af vedkommende udenlandske Fattigbestyrelse, der har maattet overtage Barnets Forsørgelse, kan behandles nod den herværende Barnefader efter Pl. 28 Maj 1825, og Biltraget bestemmes af Overøvrigheden efter de her gældende Regler, J. M. Skr. Nr. 122, 28 Maj 1874, Nr. 154, 1 Juli 1875 hvilken sidste Skrivelse særlig omhandler Betydningen af et nellem Forældrene i Udlandet indgaaet Forlig om Bidragets størrelse). Jfr. Paternitets- og Alimentionssager 13.

8. Forpligtelsen til Udredelse deraf gaar ikke over paa Faderens Dødsbo, K. Skr. 26 Septbr. 1818, 27 Juli 1822. Jfr. dog derimod K. Prom. 9 Juni 1792 (i Reg. t. Reskriptsaml. und Ægteskab B), Skr. 12 Marts 1814. Se nu nedenfor 30 c.

9. Forkyndelse af Amtsresolutioner, hvorved saadant paalægges skulle Stævningsmændene foretage uden Gebyr, K. Skr. 27 Oktbr 1821.

10. Fastsættes af den Overøvrighed, hvorunder Faderen har Ophold, K. Skr. 21 Septbr. 1822. Jfr. J. M. Skr. 3 Jan. 1853

11. Kunne flere Personer være Fader til Barnet, maa de hver udrede sin Del deraf, dog saaledes at de hæfte for samme in solidum, K. Skr. 19 Marts 1825. Jfr. Rskr. 30 Novbr. 1759. Se nedenfor B IV 8.

12. Et Forslag om at tillægge Fordringer herfor Fortrinsret Faderens Bo forkastes, K. Skr. 30 Decbr. 1826.

13. Kan ikke fordres udredet forud, men Øvrigheden kan bestemme, at det skal erlægges ugentlig eller maanedlig, K. Skr 23 Septbr. 1834, 9 Maj 1837.

14. Faderen er ikke forpligtet til at erstatte Moderen eller Fattigvæsenet de særlige Udgifter ved Fødselen, K. Skr. 28 April 1835. Jfr. dog K. Skr. 14 Septbr. 1830 ad 3 i Slutn. og L. Nr 73, 12 April 1892 § 2.

15. Kan paalægges Barnefaderen, ogsaa efter at Moderen har indgaaet Ægteskab, Ind. M. Skr. 29 Oktbr. 1849. Jfr. foran 3

16. Kan ikke af Hensyn til Faderens Formuesomstændigheder sættes lavere end Halvdelen af de Omkostninger, Barnets nødvendige Underhold udfordrer, J. M. Skr. 10 Jan. 1853.

Kan ikke paa Grund af Faderens slette Formuesvilkaar sætte under det lovbestemte Minimum, Halvdelen af de Omkostninger Barnets nødvendige Underhold udfordrer, J. M. Skr. Nr. 70, 7 April 1876.

Derimod kan Øvrigheden sætte det højere, hvorved Hensyn kan tages til, om Barnefaderens Forhold mod Moderen er særligt brødefuldt, K. Skr. 14 Septbr. 1830 ad 3.

Minimum deraf formentes i 1771 at burde være 6 Rdl., i 1791 6 à 8 Rdl., K. Prom. 2 Novbr. 1771, 5 Decbr. 1795.

17. Hos Barnefædre, bosiddende i Slesvig, maa Mødrene selv foranstalte inddrevet paa egen Bekostning, J. M. Cirk. 16 Septbr 1865.

18. Kan Øvrigheden efter Pl. 6 Decbr. 1839 § 3 paalægge til Børn over 14 Aar, men saadant Bidrag kan ikke fordres afsonet J. M. Skr. 3 Decbr. 1867 (D. T. f. 1868 S. 236). Se nedenfor 30 b

19. Ang. at Overøvrighederne fremdeles ere forpligtede til at forhjælpe Mødrene til Betaling deraf, men at de, ogsaa naar Barnefaderen bor i et andet Amt, ordentligvis bør tilstille vedkommende Foged Begæringen om Bidragets Inddrivelse ved Udpantning direkte, J. M. Skr. Nr. 149, 30 Maj 1873.

20. Ang. at de særegne Bestemmelser om Fastsættelsen og Inddrivelsen deraf formenes at kunne bringes til Anvendelse paa Begæring af Barnets Plejefader, naar Moderen er død, J. M. Skr. Nr. 72, 15 April 1876.

21. Kan ikke efter Værgens Begæring paalægges Faderen til et Barn, som han har lyst i Kuld og Køn samt har erklæret sig villig til at sørge for, og hvis Moder er død, J. M. Skr. Nr. 22, 18 Febr. 1885.

22. Nærmere Regler for Fastsættelsen af Bidragenes Størrelse ere givne Overøvrighederne ved J. M. Cirk. Nr. 88, 13 Avg. 1886. (Jfr. J. M. Cirk. Nr. 99, 4 Avg. 1885, hvorved der begærtes Indberetning fra bemeldte Øvrigheder om sammes Størrelse efter deres i 1884 udfærdigede Resolutioner og fra Kommunalbestyrelserne om Størrelsen af Plejelønnen i samme Aar).

I et Tilfælde, hvor Amtet havde ansat Bidraget for lavt, udtalt, at det efter den sædvanlige Plejeløn paa Stedet burde forhøjes til 75 Kr. i Barnets første Leveaar og derefter 60 Kr., J. M. Skr. Nr. 23, 21 Febr. 1885.

Et ved Øvrighedsresolution fastsat Underholdsbidrag forhøjet til det for Barnets Opholdssted, København, fastsatte Normalbidrags Størrelse, J. M. Skr. Nr. 93, 1 April 1897.

23. I Resolutioner herom bør foruden Barnefaderens fulde Navn og Stilling tillige anføres hans Fødselsdatum, Fødekommune og nuværende Opholdssted, J. M. Cirk. Nr. 141, 7 Avg. 1888.

24. I Udlandet værende Personer kan saadant ikke paalægges, J. M. Skr. Nr. 157, 21 Juli 1888.

25. I Henhold til en ikke forkyndt Dom over en til Udlandet bortrejst Person, dets Størrelse kan ikke fastsættes af Overøvrigheden, og følgelig kan det ikke afkræves vedkommendes Forsørgelseskommune, J. M. Skr. Nr. 271, 1 Novbr. 1888.

26. Er Faderen pligtig til at yde i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler, L. om Fattigvæsenet Nr. 67, 9 April 1891 § 3, jfr. § 9.

27. Ang. at Plejhjemsforeninger, der ved privat Overenskomst have faaet Forældremagten over de paagældende Børn overdraget, ikke i Henhold til Fattigl. § 9 kunne fordre Forældre satte i

Bidrag til Plejeløn ved Overøvrighedens Resolution, J. M. Skr. Nr. 155, 10 Juli 1897.

28. At et Underholdsbidrag, da det ikke var oplyst, at den paagældende Barnefader var i Live, ikke kunde betragtes som en ham paahvilende forfalden Gæld og derfor ikke kunde tilstedes udbetalt af en for ham i Overformynderiet bestyret Kapital, J. M. Skr. Nr. 197, 5 Juli 1894.

29. Herom og navnlig om Bidragets forskudsvisse Udredelse gennem det offentlige blev en Række ny Bestemmelser givne i den senere ved den nedenfor under 30 ommeldte L. Nr. 73, 1892 atter ophævede L. Nr. 76, 20 April 1888.

Ang. Bidragets Vedvaren til Barnets 18de Aar, § 1, jfr. § 3.

Ang. dets Udredelse af Faderens Dødsbo, § 3.

Ang. Adgang for Moderen eller den, der opdrager Barnet, eventuelt Fattigvæsenet, til at erholde Bidraget betalt af vedkommende Kommuner og disses Ret overfor Barnefaderen. §§ 4—6.

Ang. Lovens Anvendelse paa de før dens Ikrafttræden forfaldne Bidrag, J. M. Skr. Nr. 127, 12 Juni 1888 (ang. Lovens § 4).

At Lovens § 1 (om Bidragets eventuelle Vedvaren indtil det 18de Aar) ikke kan bringes til Anvendelse paa et uægte Barn, der før bemeldte Tidspunkt har fyldt 14 Aar, saaledes at Faderens Forsørgelsespligt forinden samme var ophørt, J. M. Skr. Nr. 193, 15 Avg. 1888.

30. Herom handler L. Nr. 73, 12 April 1892, ved hvis § 7 L. Nr. 76, 20 April 1888 er ophævet.

Lovens §§ 1—3, 5 og 6 ere væsentlig overensstemmende og for en stor Del enslydende med Loven af 1888; foruden nogle rent redaktionelle Ændringer og en Omflytning af sidstnævnte Lovs § 4 de to sidste Punktummer (om Normalbidragene) til en selvstændig § 5, medens den ny Lovs § 6 er dannet af den ældre Lovs §§ 5 og 6, er kun at mærke dels Tilføjelsen i Slutn. af § 1 ang. de Oplysninger, Øvrighedsresolutionerne skulle indeholde om Barnefaderens Alder, Føde- og Forsørgelsessted, dels Omredaktionen af sidste Stykke af § 6 om Alimentanters Efterlysning. — Derimod er ved den ny Lovs § 4 givet væsentlig forandrede Regler om Barnemoderens Ret til at erholde Bidragene betalte af det offentlige, dels saaledes, at denne Ret er bleven noget mere indskrænket end efter Loven af 1888, dels derved at det er paalagt Politiet at foretage det i saa Henseende fornødne.

For Island er der ved L. 24 Jan. 1890 (Nr. 10 i Till. t. Lovt.) givet Regler herom, som ere væsentlig overensstemmende og

il Dels enslydende med den forommeldte L. 20 April 1888 i § 2—6.

Herved mærkes, idet som Bidrag til Lovens Anvendelse og Forstaaelse Resolutioner vedrørende den ophævede L. Nr. 76, 888 medtages:

a. Det er fremdeles Overøvrigheden, der fastsætter Bidragenes Størrelse, J. M. Skr. Nr. 133, 16 Juni 1888.

Et ved Øvrighedsresolution fastsat Underholdsbidrag forhøjet til det for Barnets Opholdssted, København, fastsatte Normalbidrags Størrelse, J. M. Skr. Nr. 93, 1 April 1897.

b. ad Lovens § 1.

1) Kan ikke bringes til Anvendelse paa et uægte Barn, der havde fyldt 14 Aar, før Loven af 1888 var traadt i Kraft, aaledes at Faderens Forsørgelsespligt var ophørt forinden dette Tidspunkt, J. M. Skr. Nr. 193, 15 Avg. 1888.

2) Naar Barnets Trang til Underholdsbidrag ud over det 4de Aar er uomtvistet, maa saadant paalægges Faderen uden Hensyn til hans nok saa ringe økonomiske Forfatning, J. M. Skr. Nr. 198, 14 Juni 1892.

3) Se nedenfor c Nr. 2.

c. ad § 3.

1) At ogsaa Fattigvæsenet, der forsørger et uægte Barn, har Krav paa at erholde Bidragene til dette udbetalt af den afledte Faders Arvinger, J. M. Skr. Nr. 240, 15 Avg. 1889.

2) Ang. hvor vidt der i Faderens Dødsbo kan gøres Forbring paa Bidrag til Barnets fyldte 18de Aar, og om hvorledes den Sum, der til Fyldestgørelse af Underholdsbidragene skal indbetales i Overformynderiet, skal beregnes, J. M. Skr. Nr. 309 9 Oktbr. 1889.

d. ad § 4, 1ste Stykke.

1) Med Hensyn til Fordringen om, at Moderen skal være berettiget til vedblivende at forsørges her i Landet, mærkes:

Ang. at §'en er anvendelig paa Fruentimmer fødte i Hertugdømmerne og danske Undersaatter, ogsaa naar de ikke have erhvervet Forsørgelsessted her, J. M. Skr. Nr. 120, 9 Marts 1889. — Have paagældende ikke bevaret deres Egenskab af danske Undersaatter, gælder dette derimod ikke, J. M. Skr. 24 Oktbr. 1890 (i Ræders Forsørgelse af trængende, Bilag S. IV).

J. M. Skr. Nr. 120, 9 Marts og Nr. 178, 12 Juni 1889 om at tage §'en anvendelig paa svenske Fruentimmer, der have erhvervet dansk Forsørgelsessted, selv om de have opholdt sig under 12 Aar her i Landet efter deres fyldte 21de Aar og saa-

ledes efter Bkg. Nr. 160, 18 Avg. 1888 kunne udvises. Men dette er forandret ved Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 23, hvor efter Udlændinge ordentligvis ikke kunne erhverve Forsørgelsesret her.

Derimod er §'en anvendelig paa et svensk Fruentimmer som har haft Ophold her i Landet i over 12 Aar og derfor ikke kan hjemsendes, J. M. Skr. Nr. 229, 21 Juni 1893.

Ligeledes paa et uægte Barns danskfødte Moder, som efter dets Fødsel havde ægtet en Svensker, der ikke havde vundet dansk Indfødsret og ikke efter sit 21de Aar havde ophold sig 12 Aar her i Landet, J. M. Skr. Nr. 240, 6 Septbr. 1894.

§'en er uanvendelig paa islandske Kvinder, der ikke have erhvervet Forsørgelsesret her i Landet, J. M. Skr. Nr. 132 2 Maj 1889.

2) §'en er ikke anvendelig paa Personer, der have adopteret uægte Børn, J. M. Skr. Nr. 81, 5 Marts 1891.

3) Ikke heller, naar vedkommende Barn har Ophold Udlandet, J. M. Skr. Nr. 136, 7 Maj 1889, Nr. 173, 19 Maj 1892

4) Barnemoderen mister ikke sin Ret efter §'en, fordi hun senere har indgaaet Ægteskab, J. M. Skr. Nr. 205, 4 Septbr 1888*), naar det ikke er med Barnefaderen selv, se nedenfor Nr. 3.

5) Da det nu udtrykkelig er foreskrevet, at Grundlage for Underholdspligten skal være en Øvrighedsresolution eller en af Øvrigheden stadfæstet Forlig i behørig forkyndt Stand, har J. M. Skr. Nr. 184, 18 Juni og Nr. 242, 17 Avg. 1889 for saa vidt tabt deres Betydning.

Den i Udlandet stedfundne Forkyndelse af en Amtsresolution har samme Betydning, som om den var sket her i Landet J. M. Skr. Nr. 57, 16 Febr. 1891.

Om Resolutionen er forkyndt for Alimentantens Husbonde eller ej, er uden Betydning, J. M. Skr. Nr. 157, 17 April 1893

Barnefaderens Erlæggelse af Bidrag i Henhold til et Amtet stadfæstet, men ikke forkyndt Forlig maa stilles i Klasse med Forligets Forkyndelse, J. M. Skr. Nr. 382, 14 Novbr. 1893

6) Ang. Forstaaelsen af Ordene »Bidraget for sidste Aar«

Ang. at Bidraget, naar det er forfaldet, kan forlanges betalt af det offentlige ogsaa for mindre Tidsdele end et Aar, men ikke for længere Tid tilbage end et Aar, J. M. Skr. Nr. 182, 1 Juni 1889.

*) Se ogsaa Viborg Overrettsdom i U. f. R. 1893 S. 387.

Da det offentlige Forpligtelse kun angaar Bidraget for et sidste Aar, kan den heller ikke udstrækkes videre, naar Resolutionen først er udfærdiget over et Aar efter Barnets Fødsel, anset at det er bestemt, at det første Aars Bidrag skal betales vartalsvis sammen med det andet Aars, J. M. Skr. Nr. 140, 23 April 1891.

7) Ang. at Barnemoderens Begæring om Bidragets Bæling maa fremsættes saa betids, at der levnes vedkommende fyndighed Tid til at benytte de lovhjemlede Tvangsmidler til Bidragets Inddrivelse, J. M. Skr. Nr. 127, 12 Juni 1888 (ang. Bidrag forfaldne før Loven af 1888 traadte i Kraft), Nr. 224, 27 Septbr. s. A.

Naar dette iagttages, bliver det uden Betydning, at Moderen selv først har foranlediget foretaget en forgæves Udpantningsforretning hos Barnefaderen, fornævnte Skr. Nr. 224, 1888.

Ang. hvor vidt Barnemoderens Ret til at erholde Bidraget etalt af det offentlige og vedkommende Kommunes Forpligtelse saa Henseende paavirkes derved, at Udpantningsretten for Bidraget er præskriberet, efter at Moderen har begært Bidraget etalt, J. M. Skr. Nr. 269, 13 Septbr. 1889 og særlig Skr. Nr. 203, Oktbr. 1890.

Har Udpantningsretten derimod været præskriberet, forinden Bidraget blev affordret Opholdskommunen (nu maa det afgørende Tidspunkt være Moderens Henvendelse til Politiet), og denne dog betaler det, kan det ikke paalægges Barnefaderens Forsørgelseskommune at refundere samme, J. M. Skr. Nr. 318, 1 Novbr. 1889.

Jfr. nedenfor e Nr. 2.

8) Ang. at en Pige, der kun havde sædvanlig Tjenesteløn, var berettiget til at erholde Attest af Kommunalbestyrelsen om, at hendes Formuesforhold og Erhverv ikke tillade ende selv at sørge for sit Barns forsvarlige Underhold, uanset at hun kun betalte 1 Kr. ugentlig i Plejeløn for Barnet, J. M. Skr. Nr. 389, 17 Novbr. 1893.

9) Ang. at Forsørgelseskommunen er forpligtet til at udbetale Bidrag, der alt vare forfaldne, da Amtets Resolution udfærdigedes, J. M. Skr. Nr. 262, 30 Juli 1889.

10) Se nedenfor 32 (ang. det Tilfælde, at Barnefaderen frivillig har præsteret Ydelser, der overstige Bidraget) og 34 (ang. et Tilfælde, at Barnet dør før Bidragets Forfaldstid).

11) I et Tilfælde, hvor Barnemoderen var rejst til Udlandet efter at have overdraget Barnets Forsørgelse til sin Mo-

der, maatte sidstnævntes Forhold med Hensyn til Forsørgelsesret, Formueforhold og Erhverv være uden Indflydelse paa Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvor vidt Reglerne i L. 1892 kunde bringes til Anvendelse, J. M. Skr. Nr. 105, 17 April 1894.

12) Ang. at Politimesteren, saa snart der viser sig ikke at foreligge nogen anden bestemt og sandsynlig Udvej til Udfindelse af Barnefaderens Opholdssted, bør foranstalte ham efterlyst i Politiefterretninger og en passende kort Tid efter sket Efterlysning, som Regel ikke senere end en Maaned efter denne, tilstille Opholdskommunen fornøden Underretning, J. M. Cirk. Nr. 3, 4 Jan. 1895.

13) Ang. at en Politimesters Afgørelser vedrørende Henvendelse til ham om Udredelse af Underholdsbidrag af det offentlige finde Sted under Rekurs til overordnet Øvrighed, J. M. Skr. Nr. 219, 21 Oktbr. 1897.

e. ad § 4, 2det Stykke, 1ste Punktum og 3dje Stykke, sidste Punktum. Af det her foreskrevne er det klart, dels at det offentliges Forpligtelse til at betale nogen Del af Bidragene er betinget af, at Barnefaderen ikke er død eller opholder sig i Udlandet, dels at der ikke kan kræves noget Bevis herfor af Barnemoderen, men at det er nok, naar der ved Politimesterens Undersøgelse i saa Henseende ikke fremkommer nogen Formodning om, at Forholdet er saaledes. J. M. Skr. Nr. 157, 21 Juli 1888, Nr. 308, 29 Oktbr. og Nr. 339, 29 Decbr. 1889 (alt ang. Barnefaderens Død) samt J. M. Skr. Nr. 163, 27 Juli 1888 — jfr. Skr. Nr. 175, 4 Juni, Nr. 242, 17 Avg., Nr. 275, 18 Septbr. og Nr. 339, 16 Decbr. 1889 — og Nr. 31, 31 Jan. 1889 (ang. dels Barnefaderens Udvandring dels hans Hjemsendelse til Udlandet) have hermed for saa vidt tabt deres Betydning.

1) Er Barnefaderen først død, efter at Moderen er fremkommen med Begæring om Bidragets Betaling og Undersøgelse er anstillet om hendes Trang m. m., skal Bidraget betales, J. M. Skr. Nr. 29, 20 Jan. 1891.

2) Ligeledes naar Barnefaderen, der var hjemsendt til Udlandet, da Begæring om Bidragets Betaling først fremsattes, derefter atter vender tilbage her til Landet, inden Bidraget er præskriberet, J. M. Skr. Nr. 330, 27 Decbr. 1890.

3) En Soldat i den vestindiske Hærstyrke kan ikke anses som havende forladt Landet, J. M. Skr. Nr. 369, 14 Novbr. 1892.

Ikke heller en med dansk Skib forhyret Sømand, uanset at Skibet gaar i udenrigsk Fart, J. M. Skr. Nr. 398, 30 Novbr. 1893.

4) Naar det er sandsynligt, at Barnefaderen har forladt andet paa den Tid, da Begæring rettes til Moderens Opholdsommune om at betale Bidraget, paahviler der ikke samme ogen Forpligtelse hertil, uanset at Faderen har opholdt sig her, efter at Politiet har sat sig i Bevægelse for at inddrive Bidraget os ham. J. M. Skr. Nr. 295, 19 Avg. 1893.

5) Lovens § 4 ikke anset anvendelig overfor en Barnefader, der havde været Soldat i den vestindiske Hærstyrke, men nu var udtraadt af denne og havde faaet en Post som Betjent ved Christiansteds Politikorps, J. M. Skr. Nr. 128, 10 Maj 1894.

6) At en ved Døden afgaaet Barnefaders Forsørgelsesommune ikke er pligtig at udrede Underholdsbidrag for Tiden efter den paagældendes Død, J. M. Skr. Nr. 309, 16 Novbr. 1894.

7) Ang. at Bestemmelserne i § 4 maatte komme til Anvendelse, uanset at Barnefaderen for Tiden sejlede i udenrigs skib, J. M. Skr. Nr. 327, 31 Decbr. 1895.

f. ad § 4, 2det Stykke.

1) Ang. hvilken Kommune der skal anses som Barnefaderens Opholdskommune, J. M. Skr. Nr. 267, 11 Septbr. 1889.

Det kommer herved ikke i Betragtning, om Faderens Ophold er tvungent og saaledes ikke kan begrunde Erhvervelse af Forsørgelsessted, ibd. og — særlig om Personer, der ligge til ilitærtjeneste — J. M. Skr. Nr. 118, 23 Febr. 1889.

2) Ang. at den Kommune, i hvilken Barnefaderen opholdt sig paa den Tid, Bidraget krævedes betalt, maa som Opholdskommune foreløbig udrede Bidraget, uanset at paagældende har forladt samme inden Bidragets Betaling, J. M. Skr. Nr. 129, 2 April 1891, jfr. ogsaa forannævnte Skr. Nr. 267, 1889.

3) Ang. at Faderens Opholdskommune, saa længe det er ukendt, at han vandrer om uden at have noget Domicil, maa betragtes som ukendt, J. M. Skr. Nr. 179, 15 Juni og Nr. 307, 26 Oktbr. 1889.

4) Ang. at den Omstændighed, at Barnemoderens Opholdskommune har begært Udpantning for Bidraget uden først at have afkrævet Faderens Opholdskommune samme, ikke berettiger dennes Forsørgelseskommune fra Forpligtelsen til at refundere den førstnævnte Kommune Bidraget, J. M. Skr. Nr. 324, 10 Septbr. 1893.

g. ad § 4, 3dje Stykke.

1) Det er nu i Stykkets Begyndelse udtrykkelig udtalt, naar Bidraget viser sig uerholdeligt enten paa Grund af Barnefaderens Uformuenhed, eller fordi han ikke har kunnet findes,

bliver det af vedkommende Kommune forskudsvis betalte Bidrag at betragte som en Barnefaderen ydet Fattighjælp, og det er klart, at denne Virkning indtræder straks, naar Bidragets Uerholdelighed er konstateret, jfr. ogsaa K. og U. M. Skr. 28 Septbr. 1892 (G. R.). De hermed overensstemmende Udtalelser i Indt. M. Skr. 12 Juli, 27 Septbr. og 24 Decbr. 1889 (alle i Ræder Forsørgelse af trængende Bilag S. I—III) og Nr. 23, 29 Jan. 1890 have saaledes tabt deres Betydning. Dog bliver af samme Art fremhævet, at Barnefaderens Uformuenhed maa være konstateret ved en forgæves Udpantningsforretning, hvilket efter sidstnævnt Skrivelse ogsaa maa iagttages, naar hans Opholds- og Forsørgelseskommune falder sammen.

Fra noget tidligere Tidspunkt end det, da Bidragets Uerholdelighed saaledes er konstateret, kan dets Virkning som Fattighjælp ikke regnes, Indt. M. Skr. Nr. 251, 7 Juli 1893.

Ang. hvor vidt et saadant forskudsvis udbetalt Underholdsbidrag skal eller kan anses som Fattigunderstøttelse i Tilfælde, hvor Forsørgelseskommunen har begæret Bidraget afsønt men Amtet i Henhold til K. Cirk. 10 Juni 1828 i. f. har nægtet at meddele Afsoningsordre, J. M. Skr. Nr. 202, 18 Avg. 1890.

Ang. at kun Tilbagebetaling af Bidraget, ikke dets Afsoning, kan hæve sammes Virkninger som modtagen Fattighjælp (in casu med Hensyn til Alimentantens Indgaaelse af Ægteskab), K. og U. M. Skr. 28 Septbr. 1892 (G. R.). Jfr. herved Forsørgelsessted A 1.

Se Hjemsendelse I 2 b.

2) Ang. at Opholdskommunen kan fordre det af den betalte Bidrag refunderet af den Kommune, som efter de almindelige Regler, derunder Pl. 28 Decbr. 1827, i Trangstilfælde er pligtig at bære Omkostningerne ved hans Forsørgelse, Indt. M. Skr. Nr. 63, 25 Febr. 1889. Nu blive Bidrag, der ere betalte for Barnefædre uden Hjemsted, at refundere efter Fattiglovens § 27.

3) Ang. at det Krav paa Refusion, som Barnemoderen Opholdskommune har for et forskudsvis udbetalt Bidrag, ikke bortfalder derved, at Barnefaderen senere gifter sig med hende ligesom vedkommende Kommunes Ret til Benyttelse af de sædvanlige Tvangsmidler ikke derved berøves den, J. M. Skr. Nr. 177, 12 Juni 1889.

4) J. M. Skr. Nr. 307, 26 Oktbr. 1889 om, at Moderen Opholdskommune har tabt sin Refusionsret ved ikke i Tide at foretage det fornødne til Udfindelse af Barnefaderens Opholds-

ted, bliver nu, da det fornødne i saa Henseende skal varetages af Politimesteren, uden Betydning.

5) Antaget, at § 4 er uanvendelig i Tilfælde, hvor der ikke kan paavises nogen Kommune, i hvilken Barnefaderen er forsørgelsesberettiget, J. M. Skr. Nr. 275, 18 Septbr. 1889. Men dette er bleven forandret ved den nugældende § 4, 3dje Stykke sidste Punktum.

6) Ang. at Fattigvæsenet ikke har Adgang til at sikre sig Dækning af et Barnefaderen tilfaldet Arvebeløb for andet end de alt udlagte Bidrag, altsaa ikke for eventuelle lignende Jdlæg i Aarenes Løb, J. M. Skr. Nr. 175, 4 Juni 1889.

7) Et Underholdsbidrag, der af en Kommune var blevet udbetalt uden Iagttagelse af den i L.s § 4 ommeldte Omgangsang, kunde ikke kræves refunderet hos Barnefaderens Forsørgelseskommune eller — da Barnefaderen viste sig senere at have Ophold i Udlandet — afholdes i Overensstemmelse med Fattigl.s § 27, J. M. Skr. Nr. 51, 2 Febr. 1894.

8) Reglen i § 4, 3dje Stk. in fine (ang. Refusion efter Fattigl.s § 27) er anvendelig ogsaa i saadanne Tilfælde, hvor det paagældende Underholdsbidrag er udredt til Fattigvæsenet, under hvis Forsørgelse vedkommende Barn er (Lovens § 6), selvfølgelig under Forudsætning af, at det ikke paa det Tidspunkt, da det paagældende Underholdsbidrag udbetales, er oplyst, at Barnefaderen er død eller udvandret, J. M. Skr. Nr. 34, 11 Jan. 1894.

9) Ang. at det maatte paahvile vedkommende — af Politiet forgæves eftersøgte — Barnefaders Forsørgelseskommune at refundere Barnemoderens Opholdskommune det af denne forskudsvis til Moderen udredede Underholdsbidrag, samt om, at Politimesterens Underretning til Barnemoderens Opholdskommune ikke bør opsættes efter en egentlig Efterlysning af Barnefaderen og bør rettes direkte til bemeldte Kommune, til hvilken Barnemoderen da samtidigt maatte henvises, J. M. Skr. Nr. 207, 18 Juli 1894.

10) Ang. at en Barnefaders Forsørgelseskommune var pligtig til at refundere Barnemoderens Opholdskommune tvende Underholdsbidrag, uanset at der efter disses Udredelse til Barnemoderen var forløbet c. 15 Maaneder, inden Refusionskrav fremsattes over for Forsørgelseskommunen, eftersom Opholdskommunen dog uden Ophold havde truffet Foranstaltning til at erholde Bidragene refunderede, saa snart samme fra vedkommende Politimester havde modtaget Underretning om, at Barne-

faderens Opholdssted ikke havde kunnet udfindes, J. M. Skr. Nr. 97, 22 Marts 1895.

11) Alle Spørgsmaal, der angaa Krav, som fra en Kommunes Side rejses overfor en anden Kommune om Refusion af Underholdsbidrag i Henhold til L.s § 4, jfr. § 6, 1ste Stykke derunder ogsaa Spørgsmaal om Anvendeligheden af den i § 4 3dje Stykke, sidste Punktum, indeholdte Regel, i administrativ Henseende henlægges under Indenrigsministeriets Afgørelse, J. M. Cirk. Nr. 163, 24 Avg. 1895.

12) Ang. at der ikke kunde tillægges en Kommune, som havde maattet overtage Forsørgelsen af et uægte Barn, hvis Fader var Udlænding, Refusion efter Fattigl.s § 27, Ind. M. Skr. Nr. 283, 28 Oktbr. 1895.

13) Ang. at saa vel Reglen i Fattigl.s § 46 om, at den Kommune, der vil kræve Erstatning for ydet Understøttelse, uforløst skal meddele den erstatningspligtige Kommune fornøden Underretning — dog at Forpligtelsen til at gøre Anmeldelse ikke indtræder ved Underholdsbidragets Udbetaling, men først naar Bidraget er blevet Fattighjælp efter forgæves foretaget Udpantning eller forgæves Efterlysning — som Reglen i Fattigl.s § 48 om Regnings Fremsendelse inden en vis Frist maa komme til Anvendelse paa mellemkommunale Krav om Refusion af forskudsvis ifølge L. 1892 udredede Underholdsbidrag til uægte Børn, Ind. M. Skr. Nr. 284, 28 Oktbr. 1895.

14) Ang. at Barnemoderens Opholdskommune, der forskudsvis havde udbetalt hende Underholdsbidrag til et af hende med en ikke her i Landet forsørgelsesberettiget Mandsperson avlet uægte Barn, herfor havde Krav paa Refusion af den Kommune, der paa det Tidspunkt, da Bidraget som Følge af forgæves forsøgt Udpantning blev at betragte som en Barnefaderen yde Fattighjælp, i Medfør af Fattigl.s § 27 var pligtig at forsørges ham, J. M. Skr. Nr. 160, 3 Juni 1896.

15) Spørgsmaal om, hvor vidt den refusionssøgende Kommune havde taget Forsømmelse med Hensyn til Fremsættelse af sit Erstatningskrav derved, at den først havde ladet Udpantning foretage hos Barnefaderen, uagtet saadan alt en Gang var foretaget paa Foranledning af Barnemoderen; Spørgsmaalet besvarede benægtende og Refusionspligten anerkendt, Ind. M. Skr. Nr. 252 11 Novbr. 1898.

16) Ang. at et af en Købstadkommune her i Landet forskudsvis udredet Underholdsbidrag, der paahvilede en i Akurejr Købstad paa Island forsørgelsesberettiget Mandsperson, ikke

cunde fordres refunderet af sidstnævnte Købstads Kommune, men maatte refunderes efter Reglerne i Fattigl.s § 27, Ind. M. Skr. Nr. 220, 6 Oktbr. 1898.

17) Se foran f Nr. 4.

h. ad § 5.

1) Anmodning til Amterne om at fastsætte Normalbidragene, J. M. Cirk. Nr. 139, 30 Juni 1892. — Meddelelse om sammes Størrelse findes i M. T. B f. 1897 S. 632, jfr. M. T. B . 1892 S. 989. Jfr. J. M. Cirk. Nr. 52, 4 Maj 1888 og M. T. B . s. A. S. 666.

2) Ang. at Størrelsen af det Bidrag, Barnefaderens Forsørgelseskommune skal udrede, afgøres efter Normalbidraget for det Sted, hvor Barnet opholder sig paa Bidragets Forfaldsdag, J. M. Skr. Nr. 43, 26 Jan. 1892, eller, hvis det dør forinden, da paa Dødsdagen, Skr. Nr. 385, 16 Novbr. 1893.

i. ad § 6, 1ste Stykke.

1) Den Fattigvæsenet m. fl. tillagte Ret til i Moderens Sted at nyde godt af Lovens § 4 er betinget af, at denne er forsørgelsesberettiget her i Landet, J. M. Skr. Nr. 290, 15 Oktbr. 1891.

2) Ang. at Fattigvæsenet, under hvis Forsørgelse en Moder med sit uægte Barn har været, er uberettiget til at indkræve Underholdsbidraget til dette, naar Forsørgelsen ikke længere vedværer ved Bidragets Forfaldstid, J. M. Skr. 21 Avg. 1891 (i Ræters Forsørgelse af trængende Bilag S. VII).

3) Ang. at en Kommune, i hvilken et uægte Barn af dets Moder var sat i Pleje, og som — efter at Moderen dernæst havde taget Ophold i København — havde overtaget Barnets Forsørgelse, havde at henvende sig, ikke til Københavns Magistrat, men til den Politimester, under hvis Jurisdiktion først nævnte Kommune henhørte, med Begæring om Underholdsbidragsinddrivelse, hvorefter der, saafremt Bidraget viste sig uerholdeligt, vilde kunne blive Spørgsmaal om Refusion for Barnefaderens Forsørgelseskommune, J. M. Skr. Nr. 268, 19 Oktbr. 1895.

4) Ang. Adoptivforældre, se foran d Nr. 2.

k. ad § 6, 3dje Stykke. Da det nu er foreskrevet, at Efterlysning af Barnefaderen kan finde Sted, »naar han er behørig ilpligtet at udrede Underholdsbidrag«, er Efterlysning selvfølgelig ikke tilladt, forinden Underholdspligten er konstateret, og J. M. Skr. Nr. 147, 7 Juli 1888 har saaledes tabt sin Betydning.

Da Ret til at begære saadan Efterlysning nu udtrykkelig til-

lægges ogsaa Barnemoderen, bliver ligeledes J. M. Skr. Nr. 133 16 Juni 1888 for saa vidt uden Betydning.

31. Et af en sig i Udlandet opholdende Person indgaaet Forlig om Udredelsen deraf kan ikke stadfæstes af Overøvrigheden og Ministeriet har ingen Kompetence til at bemyndige denuddertil, J. M. Skr. Nr. 156, 22 Maj og Nr. 184, 18 Juni 1889.

32. Forpligtelsen for Barnefaderen til at erlægge samme efter en Alimentationsresolution og vedkommende Kommuners Forpligtelse til forskudsvis at udbetale de forfaldne Bidrag bortfalder ikke derved, at Faderen uden for Alimentationspligten frivillig har ydet Barnemoderen Beløb, der overstige Bidraget, J. M. Skr. Nr. 318, 6 Decbr. 1890*).

33. Faderens Forpligtelse til at udrede samme bortfalder ikke fordi Barnet opdrages i Udlandet, J. M. Skr. Nr. 173, 19 Ma 1892.

34. Naar Barnet dør i Løbet af et Kvartal, skal Bidraget betales til Dødsdagen (derfor paalagt Barnefaderens Forsørgelseskommune at refundere Barnemoderens Opholdskommune dennes forholdsmæssige Andel af Bidraget), J. M. Skr. Nr. 385, 10 Novbr. 1893.

35. Den Forpligtelse til at udrede Bidrag til Børns Underhold og Opdragelse, som ifølge Forlig eller Øvrighedsbestemmelse maatte paahvile en Fader eller Moder, bortfalder ikke derved at den anden af Forældrene ved at indtræde i Ægteskab overfører Forsørgelsespligten mod Børnene ogsaa til sin Ægtefælle L. om Fattigvæsenet Nr. 67, 9 April 1891 § 6.

36. Ang. Behandlingen af Sager herom, se Paternitets- og Alimentationssager.

37. Se Barnefader. Hor 3. Stempelafgiften II (ang Forlig om Underholdsbidrag). Stiftelser II 43 b (om Børn optagne i Frederik den 7des Stiftelse). Uægte Børn. Ægteskab 5 (om ubetalt Underholdsbidrag kan anses som urefundet Fattigunderstøttelse).

II. Faderens til ægte Børn.

1. Ang. hvorledes deres Størrelse skal fastsættes, J. M. Skr. 23 Juli 1857; jfr. Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 9.

2. Kunne ikke — uden for de Tilfælde, hvor Manden er separeret fra Hustruen eller egenmægtig har forladt hende, og Bidraget til de hos Moderen værende Børn ligefrem kan henføres

*) Det modsatte er statueret ved Viborg Overretsdøm i U. f. R. 1891 S. 1102.

under Bidraget til hende og behandles efter Fr. 16 Novbr. 1836 § 5 — fordres afsonede, K. Skr. 25 Maj 1841, J. M. Skr. 23 Juli 1857, 28 Jan. 1868 (D. T. S. 1036). Jfr. nu Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 9, 2det Stk.

Det samme gælder om en Mands Bidrag til Konens uægte Børn, i Forhold til hvilket han har samme Forsørgelsespligt som mod sine egne Børn, J. M. Skr. 20 Marts 1861. Jfr. Stedbørn—stedforældre 4.

3. Se nedenfor III og V.

III. Til Hustruer (og Børn).

1. Skal den Mand, som uden Separation unddrager sig fra at leve med og forsørge sin Hustru, betale efter Øvrighedens Bestemmelse, Pl. 5 Juli 1796, Rskr. 11 Maj 1798. Jfr. Fr. 16 Novbr. 1813 § 10, K. Skr. 7 April 1818.

2. Naar Familien befinder sig i Udlandet, kan Øvrigheden ikke aalægge Bidraget, men Retten hertil maa gøres gældende ved Domstolene, J. M. Skr. 29 Maj 1857.

3. Den danske Lovgivnings Bestemmelser herom kunne bringes til Anvendelse paa Udlændinge, der have taget fast Ophold her, nedens Familien vedblivende befinder sig i Udlandet, J. M. Skr. 5 Marts 1866.

4. Billiget, at et Amt efter de om Mandens Forhold foreliggende Oplysninger havde resolveret, at det ham ved en Øvrigheds Resolution paalagte Bidrag skulde bortfalde, J. M. Skr. Nr. 4, 26 Jan. 1887.

5. Underholdspenge, som ifølge Øvrighedsresolution, Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller Børn, re paa Island undtagne fra Eksekution, L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 5 i Till. t. Lovt.) § 31.

6. Der haves i Fattigl.s § 9 Hjemmel for Fattigbestyrelsen til ved Overøvrighedens Resolution at se en Ægtemand tilpligtet at betale et passende Bidrag til hans Hustrus Ophold paa en Sindsygeanstalt, hvor hun for Fattigvæsenets Regning er indlagt, forudsat at Mandens Kaar tillade det, og uanset at Udgifterne ved Hustruens Anstaltsophold i Henhold til Fattigl. § 61 ikke betragtes som Fattighjælp, Ind. M. Skr. Nr. 148, 6 Juni 1895. Jfr. Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 9.

7. Se nedenfor V.

IV. Til separerede Hustruer. Jfr. Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 2.

1. Med de Bidrag, som en Mand ved Separationen har paalagt sig at betale til Hustruen, skal forholdes som med Bi-

dragene til uægte Børn, Fr. 10 Avg. 1798. Se foran I og nedenfor V.

2. Mod Forfølgning til sammes Betaling beskyttede et Protektorium ikke, K. Prom. 21 Oktbr. 1800.

3. Det ved Separationsvilkaarene vedtagne Underholdsbidrag kan forhøjes af Øvrigheden, naar Konen eller Børnene komme under offentlig Forsørgelse, men derimod ikke efter Konens egen Begæring, Fr. 16 Novbr. 1813 § 11, K. Skr. 28 Maj 1846.

Er der paa Grund af Mangel paa Enighed ikke i Separationsvilkaarene bestemt noget Underholdsbidrag, kan der paalægges Manden et Bidrag svarende omtrent til det halve af Børnenes Forsørgelse, men yderligere Bidrag til Moderen eller Børnene kan først paalægges ham, naar Hustruen kommer under det offentliges Forsørgelse, J. M. Skr. 13 Oktbr. 1860 (i den lille Reskriptsaml.).

Er Bidraget bestemt ved Øvrighedens Resolution, kan denne ogsaa bestemme, at det kan bortfalde, Fr. 16 Novbr. 1813 § 10, J. M. Skr. 12 Oktbr. 1857.

4. Fr. 1798 er anvendelig paa det mellem Ægtefællerne vedtagne Bidrag, ikke mindre end paa det af Øvrigheden paalagte, K. Skr. 5 Avg. 1820.

Det af Øvrigheden paalagte Bidrag kan ikke fordres afsonet, J. M. Skr. 13 Oktbr. 1860 (i den lille Reskriptsaml.). Se nu L. Nr. 67, 1891 § 9.

5. Som en Mand skal udrede efter Øvrighedens Resolution, konkurrerer med Underholdsbidraget til hans uægte Børn, K. Skr. 14 Septbr. 1833.

6. Ang. at det en Mand ved Separationsvilkaarene til Familien paalagte Bidrag kan fordres afsonet, ogsaa for saa vidt angaar Bidraget til et af de paagældende Børn, der af Fattigvæsenet, som har taget Hustru og Børn under Forsørgelse, er udsat i Pleje hos fremmede, J. M. Skr. Nr. 95, 18 Maj 1876.

7. Se Separation 6.

V. Til ægte eller uægte Børn, fraseparerede eller forlattede Hustruer, ang. deres Inddrivelse her og i Sverig efter henholdsvis svenske og danske Domme og Resolutioner, L. 19 Febr. 1861 (S. 21) §§ 3, 7, Kdg. 13 Juni s. A. §§ 3, 7.

VI. Til fraskilte Hustruer. Bliver som Regel paalagt Manden ved Skilsmissebevillingen, naar den gives mod Hustruens Vilje, eller fordi hun efter Ægteskabet er bleven afsindig, Resl. 25 Maj 1844 §§ 5, 6, 23 Decbr. 1864 I Nr. 5. Jfr. Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 2.

Se Skilsmisse 15.

VII. Til Konens før Ægteskabet avlede uægte Børn, som re under Fattigvæsenets Forsørgelse, ang. hvor vidt der efter Egteskabets Opløsning ved Separation eller Skilsmisse kan paaegges Manden Bidrag til dem, J. M. Skr. 18 Juni 1849, 3 Jan. 867 (D. T. S. 345).

Jfr. Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 6.

VIII. Hustruen til Manden eller hendes Børn.

1. Kan Øvrigheden ved Resolution og under Udpantningstvang aalægge Hustruen, der har forladt sin Mand, at erlægge til deres os Manden værende fælles Barn, K. Skr. 20 Decbr. 1836.

2. Ligeledes kan saadant Bidrag paalægges Moderen til hendes ægte Barn, der forsørges af Fattigvæsenet, K. Skr. 8 Maj 1830, ind. M. Skr. 25 April 1850, J. M. Skr. 8 Avg. 1856, jfr. Pl. 12 uni 1812.

3. Saadanne Bidrag kunne ikke fordres afsonede, K. Skr. 25 Iaj 1841, J. M. Skr. 29 Novbr. 1862 (D. T. f. 1863 S. 947). e nu Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 9, 2det Stk.

4. Som en frasepareret Hustru efter Separationsforliget skal vare til de Børn, Manden har beholdt. Derfor kunde Udpantning tidligere ikke foretages, J. M. Skr. 12 April 1866; men ette er forlængst forandret.

5. Saa længe en Hustru, der har særegne Midler eller Indtægter, tke er endelig skilt fra sin Mand, kan det, naar Manden falder attigvæsenet til Byrde, paalægges hende at yde Bidrag til hans nderhold. Bestemmelse om, hvor vidt det skal paalægges hende t yde et saadant Bidrag, hvor meget hun skal yde, og hvor- des Bidraget skal erlægges, træffes af Overøvrigheden (Amt- lændene, Overpræsidenten) paa hendes Opholdssted, L. om Fat- givæsenet Nr. 67, 9 April 1891 § 12.

IX. Til afsindige Børn eller Forældre, ang. Øvrighedens nsættelse deraf, Pl. 19 Novbr. 1828 § 3, jfr. Resl. 17 Juli 1857 Nr. 2 (f. Kbhvn.). Bortfaldet, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 67.

X. Kan den, der paa strafbar Maade har forvoldt en an- ens Død, tilpligtes at betale for et vist Tidsrum til afdødes Egtefælle og Børn, L. 10 Febr. 1866 § 302, 25 Juni 1869 § 304 (. Isl.).

XI. Til Udredelse deraf kan Fattigvæsenet søge paagæl- ende efter sædvanlig Omgang, J. M. Skr. 6 Marts 1857, ind. M. kr. 21 Novbr. 1863, ogsaa i det Tilfælde, at Moderen til et ægte Barn ikke har villet opgive Barnefaderen, naar Fattig- esenet dog mener at kunne bevise Paterniteten, ind. M. Skr. Juni 1859. Se Paternitets- og Alimentationssager 13.

XII. Sager herom høre i København under Overpræsidenten, Resl. 17 Juli 1857 II § 1, Vedt. 30 Decbr. s. A. § 1 a.

XIII. De Leveattester, som ledsage Begæringer om Inddrivelse deraf, skulle, for saa vidt de ikke ere udstedte af en Embedsmand, være forsynede med Paategning om Attestantens Troværdighed, J. M. Skr. 7 Decbr. 1868 (D. T. f. 1869 S. 307). Jfr. nedenfor B III 4.

XIV. Ang. Militæres Ansættelse dertil, se Militære 7.

B. Ang. Tvangsmidlerne til deres Inddrivelse.

I. Almindelige Bestemmelser.

1. Kunne kun anvendes for det sidste Aars Bidrag til uægte Børn, hvorimod der for ældre Restancer kun have personlig Tiltale mod Faderen, Pl. 28 Oktbr. 1805, jfr. L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 2. Se for Færøerne L. 28 Jan. 1856 § 3.

Dette gælder ogsaa om Bidrag til fraseparerede Hustruer, K. Prom. 21 Marts 1809, og til forladte Hustruer, K. Skr. 7 Novbr. 1816.

Adgangen til Tvangsmidlernes Benyttelse bevares for vedkommende, naar denne inden Aarets Forløb har henvendt sig til Øvrigheden, selv om de paa Grund af Uvidenhed om Faderens Ophold eller lignende Grunde ikke have kunnet bringes til Anvendelse før efter Aarets Udløb, K. Skr. 16 Novbr. 1822, 19 April og 30 Avg. 1834, J. M. Skr. 24 Maj 1855. Se nedenfor IV 12.

2. Anvendes paa samme Maade til Inddrivelse af Bidrag til fraskilte som til forladte og fraseparerede Hustruer, K. Skr. 5 Avg. 1820, J. M. Skr. 24 Avg. 1854, 15 Septbr. 1865.

3. De særegne Tvangsmidler, som kunne anvendes til Inddrivelse af Bidrag til Børn, forladte og fraseparerede Hustruer vedblive, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 162.

4. Naar Fattigvæsenet har maattet overtage Forsørgelsen af de til Underholdsbidrag berettigede, kan det under Iagttagelse af visse nærmere Regler begære de samme Tvangsmidler anvendte som disse selv, Resl. 14 Maj 1828 (i K. Cirk. 10 Juni s. A.), K. Skr. 4 Oktbr. 1844, J. M. Skr. 19 Juli 1859.

Derved er den Ret, som efter Resl. 12 Avg. 1811 (i K. Skr. 13 Avg. 1814 og Cirk. 10 Juni 1828), jfr. K. Skr. 7 April 1818, tilkommer Fattigvæsenet til at tvinge vedkommende til at aftjene Bidraget ved Arbejde, hævet, for saa vidt Bidrag angaar, hvorpaa disse Tvangsmidler ere anvendelige, hvorimod paagældende med Hensyn til, hvad Fattigvæsenet ellers har maattet betale til Personers Underhold, hvis Forsørgelse paahviler ham, fremdeles

kan inddrages under dets Disciplin og paalægges Arbejde efter Omstændighederne i en Arbejdsanstalt, J. M. Skr. 15 Novbr. 1849, Skr. 19 Juli 1859, Ind. M. Skr. 21 Novbr. 1863, J. M. Skr. 18 Jan. 1868 (D. T. S. 1036). — Et Fruentimmer, hvis uægte Børn forsørges af Fattigvæsenet, kan, naar hun er til Stede, indættes i en Arbejdsanstalt for ved sit Arbejde at bidrage til Børnenes Underhold, hvorimod der ikke haves Hjemmel til at lade hende efterlyse og af Politiet anholde og indsætte i Anstalten (jfr. dog med Hensyn til dette sidste, K. Skr. 7 April 1818), J. M. Skr. 12 Febr. 1867 (D. T. S. 403). Jfr. nedenfor 9.

5. Ang. at Overenskomster mellem Parterne om Underholdsbidrag kun, naar de angaa Bidrag til Hustruer, men derimod ikke, naar de angaa Bidrag til uægte Børn, formenes at kunne af Overøvrigheden approberes med den Virkning, at Udpantning og Afsoning kan anvendes for Bidraget, J. M. Skr. Nr. 173, 30 Oktbr. 1879. Hermed maa dog nøje sammenholdes J. M. Skr. Nr. 202, 8 Decbr. s. A. (der betager hin Udtalelse sin væsentlige Betydning). Jfr. ogsaa Skr. Nr. 154, 1 Juli 1875.

Ang. Stadfæstelse ved Overøvrigheden af det mellem Parterne i en Paternitetssag indgaaede Forlig om Bidragets Størrelse og: saaledes, at de sædvanlige Tvangsmidler blive anvendelige til sammes Inddrivelse), J. M. Skr. Nr. 47, 5 Febr. 1884. (Ved denne Skrivelse synes Skr. Nr. 173, 30 Oktbr. 1879 ganske at have tabt sin Betydning).

6. Ang. at Fogeden (Sognefogeden) ved Inddrivelsen af Bidrag til uægte Børn skal give Resolutionen tydelig Paategning om den endelige Afgørelse, J. M. Cirk. Nr. 140, 7 Avg. 1888.

7. I det Tilfælde, at en forsørgelsespligtig (nemlig efter Fattiglovens forudgaaende §§, altsaa ogsaa Moderen lige overfor Børn eller Stedbørn) uden selv at være trængende til Understøttelse ikke tilbørlig opfylder sin Forpligtelse, bestemmer Overøvrigheden Amtmanden eller Overpræsidenten) under Hensyn til den forlignedes Kaar og andre Omstændigheder, der herved egne sig til at tages i Betragtning, hvad der skal ydes til de paagældendes Forsørgelse. Anker over Overøvrighedens Afgørelse afgøres af Justitsministeren. Inddrivelse og Afsoning af Underholdsbidragene sker efter de om Faderens Underholdsbidrag til uægte Børn gældende Regler, fornævnte Fattiglov Nr. 67, 1891 § 9.

Reglerne om Tvangsmidlerne ere altsaa nu de samme for alle Underholdsbidrags vedkommende, dog at Lovens § 13 danner en Undtagelse, for saa vidt den foreskriver, at Bidrag paalagte den Hustru til Manden kunne inddrives ved Udpantning i Over-

ensstemmelse med Reglerne i Udpantningsloven, men ikke for dres afsonede.

8. Af Underholdsbidrag til uægte Børn, der ere betalte til Moderen af det offentlige;

Afsoning af samme efter de herom gældende Regler findes kun Sted efter Begæring af Barnefaderens Forsørgelseskommune L. Nr. 73, 12 April 1892 § 4, 2det Stykke i Slutn., jfr. for Island L. 24 Jan. 1890 (Nr. 10 i Till. t. Lovt.) § 4.

Er Underholdsbidraget ikke blevet inddrevet eller afsonet, fordi Barnefaderen ikke har kunnet findes eller har unddraget sig Retsforfølgningen, er den Kommune, som ikke har faaet sit Udlæg erstattet, berettiget til, naar han senere kommer til Stedet at bringe de omhandlede Retsmidler til Anvendelse imod ham for saa vidt disse efter de gældende Regler endnu haves til Raadighed for det paagældende Bidrag, fornævnte § 4, sidste Stykke.

9. Ang. at Fattigvæsenet kan anvende Disciplinærstraffe (jfr. nu Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 41) mod en Alimentant, hvis Bidrag til hans uægte Børn Kommunen har maattet betale, naar saadant skyldes Modvilje, Drukkenskab eller Uorden, samt a han kan indlægges paa en Fattiggaard eller Arbejdsanstalt for gennem hans Arbejde at søge Dækning for Kommunens Udlæg Ind. M. Skr. 27 Septbr. 1889 (i Ræders Forsørgelse af trængende Bilag S. II).

II. Beslag.

Beslag og dets Virkning, jfr. Fr. 14 Oktbr. 1763, Pl. 30 Maj 1794 og L. 28 Jan. 1856 § 3 samt Fr. 10 Avg. 1798 om, a Øvrigheden skal forhjælpe uægte Børns Mødre og separerede Hustruer til at nyde de dem tilkommende Underholdsbidrag a den bidragpligtiges Løn eller anden Indkomst.

1. Ang. Fremgangsmaaden ved Beslag herfor i en Barnefaders Arbejdsfortjeneste eller anden Indkomst, og Husbondens eller Arbejdsgiverens Forpligtelse til efter Forkyndelse af Resolutioner at tilbageholde vedkommendes Fortjeneste, samt til, naar denne forlader hans Arbejde, at anmelde det for Politimesteren, Resl. 24 April (i K. Cirk. 19 Oktbr.) 1816, 5 Decbr. 1820, Skr. 2 Avg. 1823, 24 Juli 1845, jfr. K. Skr. 23 Novbr. 1822 med Note. Cirk. 5 Decbr. 1820 gælder ogsaa i Vestindien, K. Skr. 7 Juni 1823 f.

Disse Regler ere ogsaa anvendelige paa Bidragene til forladte Hustruer, K. Skr. 30 Decbr. 1823, Ind. M. Skr. 8 Avg. 1856.

Ligeledes paa en Moders Bidrag til hendes Børn, Ind. M. Skr. 25 April 1850, jfr. J. M. Skr. 8 Avg. 1856.

Ligeledes paa Bidrag til separerede Hustruer, J. M. Skr. 2 April 1852.

2. Meddelt vedkommende Myndighed Paalæg om at indeholde Barnefaderens Embedslønning til Dækning deraf, K. Prom. 6 Avg. 1791 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab B).

Da Arrest kun kan ske i Embedsmænds Gager efter dertil af paagældende selv givet og af vedkommende foresatte approberet Samtykke, kan der ikke gives den grønlandske Handel Paalæg om at tilbageholde en under samme sorterende Embedsmænds Lønning til Dækning af et Underholdsbidrag, J. M. Skr. 8 Febr. 1860 (i den lille Reskriptsaml.).

3. Derved maa levnes paagældende det fornødne til egen og Families Underhold, K. Skr. 2 Avg. 1823, J. M. Skr. 18 April 1849, i hvilken Henseende Afgørelsen nu formentlig maa ligge hos Fogeden, jfr. tidligere K. Skr. 2 Juni 1827 ad 2.

4. Naar Husbonden ikke betaler Bidraget af den tilbageholdte Fortjeneste, kan det inddrives hos ham ved Udpantning, hvorimod Afsoning ikke kan anvendes, K. Skr. 2 Juni 1827 ad 1, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 6. Jfr. K. Skr. 14 Decbr. 1839, J. M. Skr. 18 Jan. 1855, 23 Novbr. 1860 (i den lille Reskriptsaml.).

5. Et paa Barnefaderens Indtægter sket Beslag berettiger til fortrinlig Fyldestgørelse fremfor senere Beslag, K. Skr. 12 Oktbr. 1830.

6. Kan gøres i en Straffanges Overarbejdsfortjeneste, J. M. Skr. 18 April 1849.

7. Reglerne herom ere ogsaa anvendelige med Hensyn til Personer, der staa i Tjeneste hos en dansk Gesandt i Udlandet, J. M. Skr. 12 Febr. 1867 (D. T. S. 402).

8. Forfalden Løn kan Husbonden ikke tilbageholde til Dækning af ikke forfaldne Bidrag, J. M. Skr. Nr. 46, 19 Febr. 1872.

9. I den hidtil bestaaende Adgang til for Underholdsbidrag til Børn, forladte og fraseparerede Hustruer at holde sig til Skyldnerens Arbejds- eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt er ingen Forandring sket, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 161.

10. Saa længe en Arbejdsgiver, for hvem en Alimentsresolution er forkyndt med Hensyn til Tilbageholdelse af Arbejds-løn, ikke anfører noget om, at Indeholdelsen af det fulde fastsatte Bidrag efter Omstændighederne ikke kan finde Sted, maa denne forudsættes at blive iværksat, og Arbejdsgiveren i modsat Fald være undergivet det ham efter Loven paavhilende Ansvar, J. M. Skr. Nr. 229, 26 Avg. 1873.

11. K. Cirk. 5 Decbr. 1820 om Beslag derfor i Barnefaderens Arbejdsfortjeneste er ogsaa anvendelig paa Bidrag til separerede Hustruer og ægte Børn, J. M. Skr. Nr. 145, 10 Juli 1877.

12. Ang. at en Arbejdsgivers Forpligtelse til i Henhold til en for ham forkyndt Alimentationsresolution at tilbageholde Alimenterens Løn til Bidragets Betaling ogsaa antages at angaa saadanne Bidrag, der vare forfaldne før Forkyndelsen, J. M. Skr. Nr. 145, 1 Maj 1891.

13. Ang. hvor vidt Beslag kan ske paa Embedslønninger, se Lønning 4 e (om Statsbanernes Funktionærer).

14. En militær Afdeling er pligtig til paa Forlangende af en civil Øvrighed at indeholde i Lønningen det en Civilarbejder paahvilende Underholdsbidrag til hans fraskilte Hustru, Krigs M. Skr. 17 Avg. 1897 (M. R.).

III. Udpantning.

1. Derved kunne Underholdsbidrag, som det ved Øvrighedens Resolution eller Stadfæstelse af Separations- eller Skilsmissevilkaar er paalagt nogen at udrede til ægte eller uægte Børn, Stedbørn, Forældre, forladte, fraseparerede eller fraskilte Hustruer, inddrives, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 6. Jfr. ogsaa tidligere Fr. 14 Oktbr. 1763 smh. med K. Prom. 16 Jan. 1779, Pl. 5 Juli 1796 og Rskr. 11 Maj 1798, Fr. 10 Avg. 1798, Pl. 28 Oktbr. 1805.

2. Før samme skal ikke foretages Forligsmægling, K. Prom. 26 Juli 1800 ad 2.

3. Kan ikke ske efter en Resolution, der er udfærdiget i Henhold til en af vedkommende indanket Dom, K. Skr. 1 Juli 1826.

4. Forinden den foretages, skal det oplyses, at vedkommende lever, J. M. Skr. 9 Avg. 1853, jfr. K. Skr. 19 Novbr. 1814.

5. For sammes Foretagelse er i flere Henseender foreskrevet Regler, der afvige fra de almindelige, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 6, som ogsaa paalægger Fogeden at besørge de udlagte Genstande solgte.

6. Ved Udpantning for Bidrag til uægte Børn eller separerede Hustruer skal Gebyr kun betales, naar det kan erholdes hos Debitor, efter at Bidraget er betalt, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 61.

7. Udpantning for et Underholdsbidrag kan ikke ske, efter at vedkommendes Bo er taget under Behandling som fallit, og ikke heller kan Afsoning anvendes under Konkurstiden, J. M. Skr. 24 Maj 1855.

8. Ang. at Udpantningsretten fremdeles bevares for vedkom-

nende, naar denne inden 1 Aar fra Forfaldstiden har fremsat Begæring til Øvrigheden om Bidragets Inddrivelse, selv om samme ikke kan finde Sted før efter Aarets Udløb, J. M. Skr. Nr. 204, 1 Septbr. 1888.

Med Hensyn til Udpantningsrettens Bevarelse ud over et Aar ved rettidig Rekvisition om Udpantningens Foretagelse mærkes J. M. Skr. Nr. 203, 4 Oktbr. 1890.

IV. Afsoning.

1. Af Bidrag til uægte Børn, forladte og fraskilte Hustruer, lerom handler Fr. 16 Novbr. 1836 § 5, der fremdeles er gældende, jfr. L. 10 Febr. 1866 § 309, 16 s. M. (S. 196). Jfr. Rskr. 15 Avg. 1769, Fr. 10 Decbr. 1790, 10 Avg. 1798, Resl. 24 (i K. Kirk. 19 Oktbr.) 1816, K. Skr. 7 Jan. 1823.

Ang. Anvendelsen af Fr. 1836 § 5 paa Færøerne, L. 28 Jan. 1856 § 3.

2. Omkostningerne derved udredes af det offentlige, K. Prom. 1 April 1791 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab B), 30 Maj 1795, 1 Oktbr. 1796, Skr. 14 Avg. 1845. Se Afsoning I 10 e. Ifr. nedenfor 9.

3. Reglerne herom ere anvendelige ogsaa paa de ved Forlig østemte Bidrag, K. Prom. 26 Juli 1800 ad 3.

4. Kan finde Sted for hvilken som helst resterende Del af et halvt Aars Bidrag, K. Skr. 9 Maj 1837.

5. Foranstaltes i København af Politidirektøren, K. Skr. 14 Avg. 1845.

6. Derfor kan en Mand ikke fritages, fordi hans Mangel paa Evne til at betale Bidraget er begrundet i Alder og Svaghed, J. M. Skr. 12 Juni 1854.

7. Af Bidrag til en separeret Hustru bestaaende i Naturalræstasjoner, kan ikke ske, J. M. Skr. 8 Juli 1862.

8. Naar flere hæfte solidarisk for Bidrag til et uægte Barn, vil hver af hver enkelt kun kunne fordres afsonet en forholdsmæssig Andel af den fælles Forpligtelse, J. M. Skr. Nr. 283, 29 Avg. 1871.

9. Ang. at Omkostningerne ved Afsoningen af et Bidrag til uægte Børn maa udredes af det Steds Amtsrepartitionsfond, hvor Afsoningen iværksættes, uden Hensyn til, at Begæringen om Afsoningens Iværksættelse og Afsoningsordrens Meddelelse er udsaaet fra andre Amter, J. M. Skr. Nr. 203, 10 Decbr. 1879. Jfr. ovenfor 2.

10. At Bidrag til fraskilte Hustruer efter Konkurslovens § 162 ikke længere kunne fordres afsonede, J. M. Skr. Nr. 48, 24 Marts

11. Naar flere Bidrag skulle afsones samtidig, maa Afsoningstiden udregnes efter deres sammenlagte Beløb i Henhold til Fr. 16 Novbr. 1836 § 1, der, skønt ophævet for Bøders vedkommende (jfr. Afsoning I 5 e), fremdeles gælder for Underholdspenge, J. M. Skr. Nr. 49, 24 Marts 1883.

12. I et Tilfælde, hvor Bidraget til et uægte Barn forfalder halvaarsvis 1 Maj og 1 Novbr., kan Afsoningsordre meddeles med Hensyn til det forfaldne Bidrag fra Barnets Fødsel d. 2 Novbr. til næst paafølgende 1 Maj (skønt dette Tidsrum ikke er et fuldt halvt Aar), J. M. Skr. Nr. 133, 14 Avg. 1885.

13. At Bestemmelserne i K. Cirk. 10 Juni 1828 om en læmpeligere Afsoningsmaade af uformuende Barnefædre, for saa vidt Fattigvæsenet har overtaget Barnets Forsørgelse, ikke ere forandrede ved L. Nr. 76, 1888, J. M. Skr. Nr. 169, 31 Juli 1888.

14. Ang. at det en paa Ladegaarden i København indlagt Person paahvilende Bidrag ikke af Stadens Fattigvæsen kan forlanges afsonet, hvis hans Arbejde i Anstalten giver Overskud, og i modsat Fald først, naar det efter fornævnte Cirkulære er oplyst, om han ved egen Brøde er bragt i den Tilstand ikke at kunne fortjene noget, J. M. Skr. Nr. 93, 21 April 1884.

15. Af Bidrag til en frasepareret Hustru, kan ikke forlanges af den hendes Dødsbo behandlende Skifteret, J. M. Skr. Nr. 43, 3 Febr. 1891.

16. Se Danebrogsordenen 6 (ang. Danebrogsmænd). Læger B II 4 d Nr. 2 (Undersøgelse af paagældendes Helbreds tilstand).

V. Island.

Ang. Inddrivelse ved Udpantning af Underholdsbidrag til ægte eller uægte Børn, Stedbørn — saa længe paagældende er Ægteskab med vedkommendes Moder — Forældre, forladte, fraseparerede og fraskilte Hustruer, samt af Erstatningskrav mod Husbonder eller andre, der mod sket Forbud have udbetalt det underholdspligtiges Løn m. v., L. 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 i Till. Lovt.) § 1 Nr. 6, § 6.

Bestemmelserne om de særegne Tvangsmidler, som kun anvendes for Underholdsbidrag til Børn, forladte og fraseparerede Hustruer, vedblive at gælde, L. om Eksekution 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 ibd.) § 18.

Den bestaaende Adgang til for bemeldte Bidrag at holdes sig til Skyldnerens Arbejds- eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt forbliver uforandret, fornævnte Lovs § 28.

Underholdspenge.

1. Til kriminelle Arrestanter, se Arrestomkostninger 1.
2. Til Gældsarrestanter, se Gældarrest 3.
3. Til stoppede befarne, se Søværnepligtige 9.

Underjordiske Aulæg, se Bygningsvæsen 3 m Nr. 12 (Købstæderne). Gaard—Gaardspladser 4 (Kbhvn. og Frederiksberg). Jfr. Naboforholdene.

Underkorporaler.

1. Udnævnelse hertil finder nu først Sted ved Befalingsmandsleversnes Hjemsendelse, Till. t. Hærl. Nr. 106, 25 Juli 1880 § 11, fr. §§ 2, 4, 5, smh. med Adg. om Tjenesteomgangen Nr. 126, 3 Avg. 1881. Jfr. L. Nr. 63, 13 April 1894 § 2 i.

Som en Følge heraf er den tidligere tilladte Tilbagesættelse af Underkorporaler i Menigs Nummer (jfr. Krigs M. Skr. 15 Decbr. 1876) bortfalden, Krigs M. Skr. 31 Marts 1881, 10 Juli 1883 (alle M. R.).

En saadan, som før sin Indtrædelse i Hæren har været straffet for Bedrageri, men har erholdt Æresoprejsning, kan ikke tilbageættes i de meniges Klasse, Krigs M. Skr. 14 April 1885 (M. R.).

At en hjemsendt Underkorporal, der gør sig skyldig i et med en Befalingsmands Stilling uforeneligt Forhold, kan lige som en Underofficer i samme Tilfælde afskediges og senere indkaldes om menig, Krigs M. Skr. 8 Jan. 1890 (M. R.).

2. Om dem og ligestillede gælde den militære Straffelovs Regler om Underofficerer, L. Nr. 68, 7 Maj 1881 § 41.

Se Befalingsmandselever. Hjemforlovelse 20 (af til bestillings Fortabelse dømte Underkorporaler). Sygebærer-jenesten.

Underlæger, militære.

1. Udtages af den hele Udskrivningsmasse uden Hensyn til deres Tjenestedygtighedsgrad, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 19, idg. 17 Septbr. s. A. § 8.

2. Ang. hvilke værnepligtige, der kunne udskrives dertil, Hærl. Juli 1867 § 9, Anordn. Nr. 159, 24 Avg. 1894 § 8.

3. Ang. deres Indkaldelse, Hærl. 6 Juli 1867 §§ 167, 174.

4. Tjenestegørende:

a. Stilles lige med Korporaler, Resl. 18 Marts 1870 (D. T. i. 262).

Tjenestegørende ved Søværnet stilles lige med Underofficerer af 2den Klasse, Resl. 30 April 1890 (i Søværnets Lovsaml.).

b. Indkvarteres som Korporaler, Krigs M. Skr. 1 Avg. 1870 (M. R.).

c. Ang. deres Lønning m. v., L. 14 Maj 1870 § 16, jfr. I om Søtillæg 6 Marts 1869 § 1.

d. Tjenestegørende Underlæger ved Hæren skulle, skønt ikk bærende Korporaldistinktioner, honoreres af menige og Underkorporaler, Krigs M. Skr. 31 Juli 1891 med Note (M. R.).

5. Ved Søværnet, om dem handler L. Nr. 69, 28 Maj 188 §§ 4. 6 i Slutn., 61.

6. Ang. deres Fordeling mellem Hæren og Søværnet, Krigs M. Skr. 11 Decbr. 1880 (M. R.).

7. Se Brandkorps A 5 (Tjenesteplichten deri). Indkaldel sesordre 6 (ekstraordinære) k. Militære Lægekorps 1 (Adgang for Underlæger af det ene Værn til Antagelse som Reservelæger ved det andet).

Undermaaler, se Maaling og Vejning, fornemlig 15 e.

Undermaskinmestre ved Søværnets Maskinkorps, L. Nr. 69, 2 Maj 1880 §§ 18, 42, 44, 45, 67.

Deres Lønning, L. Nr. 108, 24 Juli 1880 § 2.

Have Rang i 8de Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 184, 6 Decbr. 1880

Undermestre af Orlogsværftets Haandværkerkorps, se Haandværkere 4 (militære) b.

Undernotarer i Kbhvn., om dem handler Bkg. Nr. 89, 15 Marts 1871.

Underofficerer.

1. Ang. den Underofficerer tilkommende Ret til frit Lægetilsy og fri Medicin for deres Hustruer og Børn i Henhold til L. om Lønninger ved Hæren 25 Juli 1867 § 10, Krigs M. Skr. 9 Mart 1894 (M. R.).

2. Ang. at Betalingen for en Dødsattest for en Sergents pa et kommunalt Epidemihus til vederlagsfri Behandling for Difteriti indlagte Datter maatte afholdes af Statskassen, Krigs M. Skr. 13 Marts 1895 (G. R.).

3. Ang. Tilladelse for dem til at bo udenfor deres Garnison Krigs M. Skr. 9 Juni 1896 (ibd.).

4. Ang. Udbetaling ef Brødpenge i Stedet for Brød in natur til visse Underofficerer og ligestillede, L. Nr. 140, 19 Decbr. 1896

5. Om deres Benævnelse ved Søværnet, se Artilleriet 4 og Matroskorpset. Søminekorpset 2.

6. Om deres Indkvartering og Kvartergodtgørelse, se Hæren 24 og Indkvartering II 51, III 46.

7. Om dem i Almindelighed og de enkelte Klasser af dem ved Hæren og Søværnet maa for øvrigt ses under disse Artikler.

Se Degradation. Elevskolen. Fæstningsværkerne

lbhv.n.s, 6 (Riden der). Garnisonssygehuse 2 (Betalingen for deres Hustruer og Børn). Hjemforlovelse 5. Hverving 2 b. (Læderstegn 2, 3, 8—13. Hæren 24 (deres Lønningsvæsen). Lokoppeindpodning 6. Militære. Pension 8. Syge- og Begravelseskasser 12 (ang. Underofficerer af Søartilleriet). Sygehuse I 11. Underkorporaler.

Underofficersskolen, Søværnets.

1. Om den handler L. om Søværnet 24 April 1868 §§ 17, 18, søværnsl. Nr. 69, 28 Maj 1880 §§ 29, 30, 36, 38, jfr. 20, 35, 40, 3. Jfr. L. Nr. 121, 8 Novbr. 1877 og Nr. 124, 2 Decbr. 1878 om en midlertidig Forøgelse af Elevantallet.

2. Plan for samme, Anordn. Nr. 264, 24 Novbr. 1893. Jfr. tidligere Plan 26 Maj 1869, Adg. Nr. 86, 18 Maj 1876, 16 Juli 1877 (i Till. t. U. L. f. 1879), Nr. 11, 29 Jan. 1881, Nr. 65, 4 Maj 1886.

Med Hensyn til det i § 8 i Plan af 1869 ommeldte Udmærkelsestegn mærkes Best. 11 Novbr. 1875 (i Søværnets Lovsaml.).

3. Ang. Straffemyndighed uden Dom over Eleverne, L. Nr. 68, Maj 1881 § 200, Adg. Nr. 96, 20 Juni s. A. § 12, Nr. 98 af D., Nr. 11, 29 Jan. 1881 § 26, jfr. § 25.

4. Bestemmelser for Elevernes Uddannelse om Bord i Øvelsesriggen 1 Marts (U. L.) og 6 April 1881 (i Søværnets Lovsaml.). — I de først nævnte Best. er en Forandring sket ved Best. 26 April 1883 (ibd.).

Ny Bestemmelser for Elevernes Uddannelse om Bord i Øvelsesriggen 31 Decbr. 1888 (i Søværnets Lovsaml.), 9 Febr. 1898 (ibd.).

5. Regler for Elevernes Undervisning om Bord i Krigsskibene Juni 1878, jfr. Best. 19 April 1883 (begge i Søværnets Lovsaml.).

Ang. en Ændring i de anførte Regler for Elevernes Uddannelse om Bord i Krigsskibene, Mar. M. Resl. 15 Juni 1888 (ibd.).

Best. vedrør. Uddannelsen af Eleverne i Flaadens Skibe, Skolens velsesskib dog undtaget, 11 Maj 1897 (ibd.).

6. Uniformsreglement for dem, Kdg. 24 April 1882 (U. L.) §§ 6—39, jfr. Best. 24 Septbr. 1883 (i Søværnets Lovsaml.).

7. Beklædningsreglement for dem 15 Decbr. 1883 (ibd.). Forandring heri, Best. 30 Jan. 1893 (ibd.).

8. Chefen for Orlogsværftet kan tillade afgaaende Elever at beholde de nødvendigeste Klædningsstykker, Best. 3 April 1884 (ibd.).

9. Naar der paalægges Eleverne Straf af ensom eller mørk Arrest, skal der i Straffejournalen gives Oplysning om vedkommentes Alder, Best. 12 Oktbr. 1885 (ibd.).

10. Ang. sammes Bygning, se Kaserne 3 og Bygnings væsen 9 e.

Se Militær Jurisdiktion H 2 p Nr. 4, 6, 8. Søværnet 1: (Synsprøve).

Underpant.

I. Viljesbestemt i Løsøre.

1. Ang. hvor vidt det kan stiftes og Formen herfor, Fr. 28 Jul 1841 § 1, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 §§ 151, 152, 154.

Island. Viljesbestemt i Løsøre, ang. hvor vidt det gyldig kan stiftes og Formerne derfor, L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 24 i Till. t Lovt.) §§ 4—7.

Jfr. Skifteekstrakter 1.

2. Naar Pantebrevet er udstedt i de sidste 8 Uger før Debitor Konkurs eller Død, hvis Boet behandles som Konkursbo, bortfalder Panteretten, Fr. 1841 § 2, L. 1872 § 21, jfr. § 145, fo Island L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 24 i Till. t. Lovt.) § 3.

3. En Del Løsørengstande, der staa i nær Forbindelse med Landejendommens eller Næringsbrugs Drift, kunne pantsættes Forbindelse med den paagældende faste Ejendom, saaledes a Kreditor nyder samme Ret i dem som i selve Ejendommen, Fr 1841 § 3, L. 1872 § 153.

4. Naar Pantebrevet ikke er blevet læst i rette Tid, kan Pant-sætningen fornys ved en Paategning derpaa uden Anvendelse af stempet Papir, L. 19 Febr. 1861 § 19.

5. Fyldestgøres i Konkursboer og insolvente Dødsboer efter Panterettighedernes indbyrdes Alder frem for simpel personlig Gæld, men efter de privilegerede i Konkurslovens § 33 nævnte Fordringer, Pl. 23 Juli 1819 — udvidet til Vestindien ved Rskr 30 Maj 1823, jfr. K. Skr. 7 Juni s. A. Nr. 4 — L. Nr. 51, 25 Marts 1872 §§ 34, 39.

Ogsaa kan der for de privilegerede Fordringer for saa vidt for-nødent gøres Udlæg og Udpantning i pantsat Løsøre, Pl. 14 Maj 1834, der ogsaa gælder i Vestindien, K. Skr. 12 Novbr. 1836 paa Færøerne, K. Skr. 21 Febr. 1837, og paa Island, Pl. 11 Decbr 1869.

Ang. Anvendelse heraf ved Udpantning for Skatter, Fr. ang Amtstue-Oppeb. 8 Juli 1840 § 13.

Viljesbestemt og lovbestemt, almindeligt og i enkelte Genstande ang. sammes Plads i Konkursordenen, Skiftel. f. Island 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 84—90.

6. I Løsøre, ang. hvorledes den Panthaver, der foruden i en fast Ejendom har Pant i den dertil hørende Besætning og Inven-

rium eller Maskiner m. m., er stillet ved Tvangsavktion over jendommen, L. Nr. 66, 9 April 1891 §§ 20, 24, 47.

7. Ang. Tinglæsning deraf, se Tinglæsning II D 2. Retsnmærkning 4 f. Jfr. foran 4.

II. I faste Ejendomme, se Pant.

Undersaatsforhold.

A. Dansk.

1. Til dets Stiftelse udfordres ikke nogen bestemt Erklæring ler nogen Optagelsesakt, men kun, at den paagældende tager et Ophold her, Ind. M. Skr. 31 Juli 1861, jfr. K. Skr. 11 Maj 1847 i Slutn., Ind. M. Skr. 2 Maj 1851. Se Statsborgeret 1.

2. Indenrigsministeriet kan ikke indlade sig paa at meddele et Test om, at en Person er bleven dansk Undersaat, da saadant ører under Domstolenes Paakendelse, Ind. M. Skr. 31 Juli 1861.

3. Ophæves ikke ved et blot midlertidigt Ophold i Udlandet, i dødsretten 15 Jan. 1776 § 1, Fr. 18 Maj 1825 § 9, 30 Marts 1827 § 2, 3 Juli 1835 § 17, Straffel. 10 Febr. 1866 §§ 4—6. Jfr. L. Nr. 42, 19 Marts 1898.

4. Er ikke til Hinder for at nedsætte sig i Udlandet og der blive Statsborger, K. Skr. 9 April 1833, Ind. M. Skr. 20 Oktbr. 1849, jfr. K. Skr. 28 Juni 1828.

5. En dansk Undersaat, der er bleven amerikansk Statsborger, kan kun ved en særlig Akt eller ved Ophold i Danmark af en særlig Varighed genindtræde i sit Undersaatsforhold, Pat. Nr. 25, 30 Marts 1873 Art. 2, 3.

6. Ang. dets Løsning:

a. Det kan paa Grund af Bosættelse i Udlandet løses ved et Resolution paa derom gennem Indenrigsministeriet indgivet inddragende, dog, naar vedkommende er værnepligtig, først efter Korrespondance med Justitsministeriet og vedkommende militære Ministerium, hvis Samtykke derhos fordres i de Tilfælde, hvor den paagældende efter Værnepligtslovens § 51 ikke uden Krigsbestyrelsens Samtykke kan rejse til Udlandet, J. M. Skr. 13 Septbr. 1851, Noten t. Resl. 17 Febr. 1853, J. M. Skr. 23 Maj 1854 ad 2. r. Fr. 15 Febr. 1854 § 6, 11 Juni s. A. § 6.

b. Ang. Betingelserne derfor, Ind. M. Skr. 24 Novbr. 1853.

c. Sager herom sortere under Indenrigsministeriet, Bkg. 27 Marts 1865 § 6, 31 s. M. § 2.

d. Den, der efter at være løst fra det undersaatlige Baand, senere erhverver fast Hjem her, bliver Værnepligt undergivet, L.

6 Marts 1869 § 50. Jfr. J. M. Cirk. 17 Oktbr. 1859, Skr. 2 Marts 1862.

e. Løsning deraf, Bestemmelse om, hvilke Oplysninger de militære Afdelinger have at give i deres Erklæringer over Ansøgninger herom, Krigs M. Skr. 30 Oktbr. 1890 (M. R.).

f. Ang. Løsning af det statsborgerlige Forhold, L. Nr. 42 19 Marts 1898 § 5, 2det Stk.

g. Se under Indfødsret. Lægdsruller 11.

7. Ang. hvilke Øvrigheder der i Forholdet mellem Danmark og Tyskland ere kompetente til at anerkende Undersaatsforholdet Bkg. Nr. 142, 24 Septbr. 1881 § 3 og Fortegnelsen, jfr. Bkg. Nr. 14, 4 Febr. 1882, Nr. 12, 31 Jan. 1883.

8. Om hvem der ere at anse som danske Undersaatter, kan mærkes J. M. Cirk. Nr. 137, 29 Septbr. 1882 (om Vandrebøger) Traktat med Siam i Bkg. Nr. 90, 5 Septbr. 1884 Art. 7.

9. Ang. Begrebet »Undersaat«, jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 174, 1 Septbr. 1888.

10. Opstaaer ved en Udlændings rent midlertidigt Ophold her og er det uden Betydning, om han ejer fast Ejendom her eller ikke, J. M. Skr. Nr. 103, 6 Juni 1887.

11. Ang. hvor vidt samme giver Adgang til Fiskeri paa dansk Søterritorium, L. Nr. 56, 5 April 1888 § 1.

12. Ang. hvor vidt Udlændinge, der have fast Ophold og Hjemstavn her, i Tilfælde af Forbrydelse i fremmed Stat udleveres til denne. Konvention med Spanien i Bkg. Nr. 80, 22 Maj 1890 Art. 2

13. Den bestyrende Reder for et Partrederi skal være dansk her bosat Undersaat, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 10. — Om dansk Undersaatsforholds Betydning med Hensyn til Retten for et Skib til at sejle under dansk Flag, Lovens § 20, jfr. § 1, jfr. Adg. for Færøerne Nr. 203, 4 Novbr. s. A. Nr. 2.

14. Ang. visse Stillinger, der ere betingede deraf, se under Indfødsret B.

15. Se Eksterritorialitetsret. Hertugdømmerne 2, 7 Konsuler C (fremmede) 1, 3, 6, 8. Styrmand 1 b. Udlevering 6. Ægteskab 15.

B. Om Undersaatsforhold til fremmed Stat.

1. Meddelelse af ekstraordinært Hjemstedsbevis efter L. Nr. 104 24 Juli 1880 er betinget af, at paagældende er løst fra sit undersaatlige Forhold til det tyske Rige, Lovens § 1.

2. Om sammes Virkning se fremdeles Alderdomsunderstøttelse 5 c (ang. Løsning deraf som Betingelse for at erholde Indfødsret, tilstaaet ved Lov). Borgerskab 21 i Slutn. Her

ugdømmerne 2, 7 (ang. Personer derfra med dansk Indfødsret).
 ndfødsret A. Krig A 16. Statsborgerret. Søforbry-
 elser 1. Udlændinge. Værnepligt (angaaende Forstaael-
 en af Begrebet »undersaatligt Forhold«).

Underskattekommissioner paa Island, se Skattekommis-
 sioner 2.

Underskibsintendanten, se Skibsintendanten.

Underskrift.

1. En Kontrakt, som ej er underskrevet af alle vedkommende,
 an ej gælde med den, som den ej underskrevet haver, D. L.
 —1—3.

2. Vil nogen fragaa sin Haand, som han sigtes for, da maa
 an sig med sin egen Ed derfor befri, D. L. 5—1—6. Med Hen-
 yn til Resten af Artiklen, se Ed—Edssager I 6.

3. Med paaholden Pen, naar paagældende ikke selv kan skrive,
 e Uskrivekyndige 1.

4. Den Indsigelse, at Underskriften er urigtig, kan tages i Be-
 rægtning i Sager, hvor den hurtige Rettergangsmaade finder Sted,
 r. 25 Jan. 1828 § 1.

5. Parternes paa foreløbige Overenskomster, medfører, at disse
 live stempelplichtige, L. 19 Febr. 1861 § 13.

6. Forekommer der paa en Veksel Underskrifter, som ere
 alske eller tegnede af Personer, der ikke retsgyldigt kunne ind-
 aa Vekselforpligtelser, eller findes derpaa Underskrifter, som af
 nden Grund ikke ere forbindende for dem, i hvis Navn de ere
 ægnede, medfører saadant ingen Forandring i de øvrige Veksel-
 kyldneres Ansvar, Veksell. Nr. 52, 7 Maj 1880 § 88.

7. Under Vekselsager kunne i Realiteten bl. a. alene fremsættes
 ndsigelser, som gaa ud paa, at sagsøgte ikke ved Underskriftens
 feddelelse var mægtig og myndig til saaledes at forbinde sig,
 ller at Underskriften er falsk, eller at der i Vekselsens Indhold,
 fter at han har meddelt sin Underskrift, er foregaaet nogen
 'orfalskning, L. om Vekselsager Nr. 66, 28 Maj 1880 § 3 a.

8. Ang. Underskrift af vedkommende Retsbetjent og Parter i
 etsprotokoller, se Retsprotokoller 5. Skifteprotokoller
 0 og 11.

9. Ang. Efterskrivning af anden Mands Navn, se under Falsk.

10. Paa Dokumenter. Er en domfældt paa Island tilpligtet at
 eddele en saadan, men ikke efterkommer det, kan Fogeden
 dfærdige Dokumentet med samme Virkning, som om han af
 omfældte var bleven befuldmægtiget hertil, L. 4 Novbr. 1887
 Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 14.

Understøttelsesfond, se Island 22 og 23.

Understøttelsesfonden af 2 April 1801.

1. Ang. Bestyrelsen og Anvendelsen deraf, Resl. 19 Novbr. 1854, Bkg. 15 Juni 1855.

2. Forøgelse af Legatportionernes Antal, Resl. 27 Febr. 1860

3. Sager vedrørende samme behandles gennem Marineministeriets Kommissariats Departement, Best. 25 Jan. 1883 (i Søværnets Lovsaml.).

Jfr. Fonden til Understøttelse af kvæstede og faldne efterladte af 1801.

Understøttelseskasser.

Understøttelseskasser paa Island for svagelige og aldrende Almuesfolk, ang. Oprettelsen deraf, L. 11 Juli 1890 (Nr. 31 i Till. Lovt.). Forandring i L. 11 Juli 1890, L. 18 Decbr. 1897 (Nr. 33 ibid.).

Understøttelsesselskab, det forenede.

1. Love for det, Konf. 5 Jan. 1842. Jfr. Konf. 17 Febr. 1799; 28 Jan. 1812.

2. Til en Forandring i disse Love kræves ikke kgl. Konfirmation, Ind. M. Skr. 7 Juni 1854.

3. Ang. dets Frihed i Henseende til (stemplet Papir) samt Arrest og Forbud, Resl. 10 (i K. Prom. 18) Febr. 1792.

Se Forsørgelses- og Understøttelsesselskaber. Hæren 48 aa. Stiftelser II 49 mm. Velgørenheds- og Understøttelsesselskaber.

Undersøgelseskommission, se Arrest A 42 d.

Undersøminemestere, de to ved Søminekorpsets Depot, L. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 23.

Have Rang i 8de Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 184, 6 Decbr. 1880

Undertøjmesteren ved Søværnets Artillerikorps. Ang. hans Forretninger med Artilleriskolerne henholdsvis for Officerer og for Underofficerer, Plan 3 Oktbr. 1889 §§ 2, 7 og af s. D. §§ 2, (begge i Søværnets Lovsaml.), samt med Reserveløjtnantsskoler Plan Nr. 6, 3 Jan. 1890 §§ 7, 9.

Jfr. L. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 14, Instruktion 28 Decbr. 1880 (i Søværnets Lovsaml.), Anordn. Nr. 19, 18 Febr. 1881 §§ 5 f

Undervisning, se Indbyrdes Undervisning. Skoler.

Undervisningsinspektionen ved de lærde Skoler, se Skole I A 2 b.

Undervisningsinspektør.

1. Ved de lærde Skoler, se Skoler I A 2 b. Sanginspektør.

2. For de kommunale og private Realskoler, en særlig, an

ansættelse af en saadan, K. og U. M. Cirk. Nr. 29 og 30, 28
farts 1887 smh. med M. T. B f. 1886 S. 494.

Hos ham er ansat en Medhjælper, M. T. B f. 1889 S. 782.

3. I Vestindien, se under Skoleinspektøren.

Underøvrighed, se Retsbetjente. Ægteskab 2 h.

Undsigelse, se Trusler 2.

Undvigelse.

1. Arrestanters og Forbryderes.

a. En af Fængsel undvegen Misdæder maa man tage, hvor
man finder ham, D. L. 1—19—4.

b. Ang. hvor undvegne Delinkventer, der paagribes under
en anden Jurisdiktion, skulle tiltales og straffes, og om Udredel-
sen af Omkostningerne ved Paagribelsen, Fr. 3 Juni 1746. Med
lensyn til Værnetinget, se videre under Værneting, og med
lensyn til Transporten tilbage til Arresten og Omkostningerne
ved Paagribelsen, se Transport 4 samt Aktionsomkost-
ninger 1 d, 2 c og Delinkventomkostninger 1 c, g (ang.
n for Paagribelsen udlovte Belønning), v.

c. Ang. Straf for Handlinger, som tilsigte Fangers Undvigelse,
se under Fanger.

Foruden de under 1 og 5 ibd. nævnte ophævede ældre Be-
temmelser mærkes, at D. L. 4—1—12 og Fr. 21 Septbr. 1695
om Straf for at lade Drabsmænd undvige) ere hævede hen-
holdsvis ved L. 23 Febr. 1866 § 43 (S. 258) og ved L. 10 Febr.
1866 § 309, 25 Juni 1869 § 311 (f. Isl.) — samt at Straffen efter
D. L. 1—23—6 for den kriminelle Borgen, naar den skyldige
undviger, er hævet ved nævnte L. 1866 § 308, 1869 § 310.

d. Straffangers, se Straffanger 4 d, h samt (om de af
lem under Undvigelsen forøvede Forbrydelser) e.

e. Ang. Stævning af undvegne Arrestanter, se Stævning
1 5 b og Stævnevarsel 12.

f. Anvendelsen af Straf in contumaciam for undvegne For-
brydere, se D. L. 6—4—1 til 3 og Rømning 1 b, er nu bort-
alden.

g. D. L. 1—24—48 (om Undvigelse af den, der er tildømt
at stille Borgen eller borge for sig selv) er hævet, L. 10 Febr.
1866 § 308, 25 Juni 1869 § 310 (f. Isl.).

h. Ang. Straf for militære Arrestanter, der undvige, L. Nr.
8, 7 Maj 1881 § 82 Nr. 3, jfr. § 166.

i. Ang. Optagelse af Forhør, naar Arrestanter undvige fra
arresthusene, og Indsendelse til Overinspektøren for Fængsels-
æsenet af Udskrift af Forhøret, J. M. Cirk. Nr. 254, 29 Novbr. 1894.

k. Ang. hvor vidt nogle fra en Tvangsarbejdsanstalt undvegne Personer vilde være at tiltale for Lovovertrædelser, be-
gaaede i et andet Herreds Jurisdiktion efter Undvigelsen, J. M
Skr. Nr. 283, 8 Oktbr. 1896.

Jfr. Efterlysning. Udlevering 1.

2. Af en Oppebørselsbetjent med Kassen, ang. Straffen derfor
L. 10 Febr. 1866 § 125, 25 Juni 1869 § 136 (f. Isl.).

3. Debitorers, for Gæld, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 41, jfr
§ 169. Jfr. Fr. 28 Oktbr. 1702 §§ 1, 2.

4. En Ægtefælles, se Desertion.

5. Tjenestegørende Militæres og Søfolks, se Rømning. Ud-
levering 2 og 3.

6. Værnepligtiges, se under Værnepligtige.

Se Nødværge 3. Strafarbejde 11.

Ungdomsgilder paa Landet og lignende Almuesforlystelser, som
have Leg, Dans, Kortspil, Skiveskydning og desl. til Formaal.

1. Maa ikke afholdes uden Politimesterens skriftlige Tilladelse
hvori udtrykkelig skal anføres, at den forinden Afbenyttelsen
skal forevises Sognefogeden og Sogneforstanderskabets Formand
samt om Politimesteren kan tillade, at derved øves Beværtning
for Betaling, K. Skr. 2 April 1839, Cirk. 26 Avg. 1843. Jfr. Fr
14 Decbr. 1736, K. Prom. 19 Maj 1798. Se nu Dans I 2 og 3

2. En Kendelse til Sognets trængende kan ikke paalægges den
der erholder Tilladelse til at afholde Legestue eller Skiveskydning
J. M. Skr. 31 Juli 1856.

Uniform.

1. Det er under Straf forbudt uberettigede at bære de fo
Krigsmagten eller Embedsmænd foreskrevne Uniformer samt a
bruge Epauletter eller Skulderbaand af noget Slags, Pl. 27 Novbr
1801, jfr. Pl. om Liberier 31 Juli 1812 § 4, 24 Novbr. 1835 § 4
Jfr. ogsaa Fr. 20 Jan. 1783 § 2 i Slutn.

Forbudet mod uberettiget at bære Uniform indskærpes, Bkg
21 April 1865.

2. Afskaffelse af Epauletter, Galauniformer og Fjer i Hatter
for saa vidt civile Embedsmænd angaar, Pl. 31 Juli 1812, jfr
Resl. 7 Novbr. 1821, Pl. 24 Novbr. 1835 § 6.

3. Hærens.

a. Tilladelsen for Soldater og Underofficerer til at benytt
egen Uniform og derfor oppebære Godtgørelse hæves, Resl. 1
Jan. 1850, jfr. ogsaa Lønningsl. 25 Juli 1867 §§ 1, 4 og 9. N
er imidlertid en lignende Tilladelse atter meddelt, hvorom s

Kdg. f. Hæren Nr. 25 — 1870, jfr. Krigs M. Skr. 25 Marts 1872 (begge i M. R.).

b. Ere Officerer og Underofficerer ikke forpligtede til at bære udenfor Tjenesten, Resl. 6 Oktbr. 1851.

c. Tjenestegørende Officerer af Linjen og militære Embedsmænd maa ikke bære anden Uniform end den for deres Stilling i Hæren reglementerede, og Officerer af Forstærkningen maa ikke bære Hærens Uniform under deres Virksomhed i civile Stillinger, hvorfor særlig Uniform er fastsat, Resl. 18 Marts 1870 (D. T. S. 262).

d. Ang. hvilke afskedigede Officerer der maa bære Uniform, Noten t. Pbf. 29 Septbr. 1851. Jfr. l.

Forskellige Bestemmelser ang. afskedigede Officerers og militære Embedsmænds Adgang til at bære Uniform, Resl. 18 Marts 1870 (D. T. S. 262).

Afskedigede Officerer, der have frasagt sig deres militære Titler, miste den Ret, der maatte være givet dem til at bære Uniform, Adg. 17 Septbr. 1870 § 3.

e. Invalide Officerer maa bære den for afskedigede Officerer reglementerede Uniform, Pbf. 29 Septbr. 1851 smh. med Resl. 18 Marts 1870 (D. T. S. 262). Jfr. l.

f. Maa værnepligtige Krigsreserveofficerer ikke bære i Udlandet, Resl. 10 Marts 1863.

g. Politimestrene skulle paase, at hjemforlovede eller kaserede Personer af Hærens Underklasser ikke uden Tilladelse bære samme, J. M. Cirk. 9 Decbr. 1865.

h. De under d, 2den Sætn. anførte Bestemmelser gælde ogsaa om Officerer à la suite, Resl. 18 Marts 1870 (D. T. S. 262). Jfr. l.

i. Ny Uniformsbestemmelser for Hærens Officerer og Embedsmænd, Kdg. 29 Juni 1881 (U. L.). For Embedsmændenes Distinktioner ere ny Regler givne ved Kdg. Nr. 13, 1883 (M. R.) (findes ogsaa i U. L. under 23 Febr. 1883).

k. Ang. særlig Uniform for de menige, der i Henhold til den militære Straffelovs § 32 ere idømte den Tillægsstraf at skulle fjernes fra deres Afdeling, Kdg. Nr. 4, 1883 (M. R.), der allerede ved Kdg. Nr. 18, 1883 (M. R.) stilledes i Bero indtil videre.

l. Om Adgang for Officerer og Embedsmænd, der ere Krigsinvalidter, staa à la suite eller ere afskedigede, til at bære Hærens Uniform, Resl. 27 Febr. 1880 (i U. L. f. 1881 S. 450 Noten) og 30 Juni s. A. (i Kdg. Nr. 43, 1880, M. R.), jfr. de foran under i nævnte Best. i Slutn. Jfr. r.

m. Nogle ny Bestemmelser for Uniformeringen af Fodfolkets Officerer, Kdg. Nr. 54, 1888 (M. R.).

n. For Hærens Haandværkeres Distinktioner ere ny Regler givne ved Kdg. Nr. 64, 1884, 11 og 12 (M. R.).

o. Ang. Tilladelse til at ryge Cigar paa Gaden i Uniform med Sidevaaben, Krigs M. Skr. 11 Decbr. 1885 (M. R.).

p. De værnepligtige kunne bruge Brillen, Krigs M. Skr. 16 Juni 1886 (M. R.).

r. Afskedigede Officerer, som ere Departements- eller Kontorchefer i Krigsministeriet, maa bære Uniform som tjenestegørende Officerer af deres Vaaben, Kdg. Nr. 10, 1886, 3 (M. R.)
Jfr. u.

s. Nogle ny Bestemmelser for Officerernes Uniformering bl. a. om Skulderdistinktioner af et nyt System, Kdg. Nr. 16 1889, 2 (M. R.).

t. Bestemmelser for Officerers og ligestilledes Paaklædning Uniform. Kdg. Nr. 29, 1890, 1 (ibid.).

u. Ang. at afskedigede Officerer og ligestillede herefter skulle bære samme Uniform som de tjenestegørende, Kdg. Nr. 25 1893, 2 (ibid.). Jfr. v.

v. Ang. Tilladelse til at bære Uniform for afskedigede Officerer, der have afgivet et af Krigsbestyrelsen modtaget Tilbud om at stille sig til Raadighed i Tilfælde af Mobilisering, og for hjemsendte værnepligtige Officerer, Resl. 10 Juli 1894 (i Supplm. t. den lille Lovsaml. og i M. R.).

x. Ang. hvor vidt det er berettiget at forbyde undergivne naar de ere i Uniform og ikke have indhentet deres nærmeste foresattes Tilladelse, at deltage i Processioner, Optog eller andre paa lignende Maade for Offentligheden fremtrædende Forsamlinger, Krigs M. Skr. 6 Septbr. 1895 (M. R.).

y. Se Felttegn. Invalider 5.

4. Søværnets.

a. Uniformsreglement for Søværnet, Resl. Nr. 326, 8 Septbr 1871.

b. Nyt Uniformsreglement 24 April 1882 med Till. 29 Novbr s. A. (begge i U. L.).

c. At det ny Uniformsreglement skal være gennemført 1 Jan 1889, Bkg. 22 Avg. 1888 (i Søværnets Lovsaml.).

d. Tillæg til dette Reglement, Resl. 21 Juli 1887 (i Søværnets Lovsaml.). — Se ogsaa om Epauletstropperne og Benytelsen af Havelock Resl. 15 Septbr. 1886, jfr. Mar. M. Resl. 1.

Oktbr. s. A., og om Reserveofficerernes Distinktioner Best. 23 Septbr. 1887 (alle ibd.).

e. Nyt Uniformsreglement for værnepligtige samt frivillige Lærlinge, Resl. 14 Marts 1888 (ibd. samt i U. L. som Bkg. 22 Marts 1888). Jfr. fornævnte Best. 1887.

f. Tillæg til det under c ommeldte ny Uniformsreglement, Resl. 21 Oktbr. 1889 (i Søværnets Lovsaml. — Distinktioner for Løjhus- og Værftsløjtnanter).

g. Ang. en fuldstændig Modelsamling til Uniformsgenstande for Officerer og Embedsmænd, Kdg. 8 Juli 1893 (i Søværnets Lovsaml.).

h. Forandring i Reglm. 21 April 1882 § 22, Resl. 18 Decbr. 1895 (i U. L. og Søværnets Lovsaml. — Ang. Overmaskinmesterens Uniform).

5. Den diplomatiske, Resl. 29 Jan. 1802, 9 Maj 1814, jfr. Pl. 11 Juli 1812 § 6.

6. Civile.

Paa den dertil hørende trekantede Hat skal den for Hæren ordnede Kokarde bæres, Resl. 10 (i K. Cirk. 13) Oktbr. 1842. Ang. Knapperne deri, Resl. 17 Septbr. 1852.

Se foran 2.

7. For de borgerlige Korpser i Købstæderne udenfor København.

a. Approberedes af Overøvrigheden, samt at dertil hører borgerligt Felttegn, Resl. 27 (i K. Cirk. 28) Febr. 1801 § 11, Reglm. 4 Juni 1802 § 22.

b. Det er ikke forbudt at reglementere Officererne med Pauletter, K. Cirk. 9 Jan. 1802, Reglm. 4 Juni s. A. § 22, men disse maa lige saa lidt som Uniformerne være lige med de for de militære Etater reglementerede, K. Cirk. 9 Jan. 1802, 15 Jan. 1803, Resl. 15 Decbr. 1822 (i K. Cirk. 11 Jan. 1823), Rskr. 14 Juli 1824.

c. Kancelliet kan meddele Tilladelse til dertil at bære Fjer Hatten, Resl. 16 Decbr. 1803 (M. R.), 6 Septbr. 1818 (ang. Brandkorps).

d. Ang. Kancelliets Myndighed til at meddele afskedigede Officerer af Borgervæbningerne Tilladelse til at bære Uniform, Resl. 13 April 1804.

Ang. denne Uniform, ibd. og K. Skr. 9 Avg. 1806 (M. R.).

e. Officererne ved Borgervæbningerne og Brandkorpserne maa anlægge de for Københavns Borgervæbning reglementerede Skulderdistinktioner, Resl. 2 (i J. M. Cirk. 18) Decbr. 1856.

I J. M. Cirk. Nr. 105, 1 Maj 1873 ang. Affattelse af Ved-

tægter for Købstædernes Brandkorps udtales det, at dersom de paalægges Befalingsmændene i samme at anlægge Uniform, er det en Selvfølge, at ikkun saadanne kunne vælges, som ere vil lige til at anskaffe den.

f. Bør det ikke tillades Mænd udenfor Korpserne at bære K. Prom. 29 Maj 1802.

8. For Statsbanedriftens Bestillingsmænd, L. Nr. 52, 26 Mart 1898 § 10.

9. Om Uniformering af Kbhvn.s Brandkorps, Regul. 1 April 1898 § 11 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.).

10. Se Postuniform (ang. Uniformens Betydning som Legitimation).

11. Forbud mod at civile Klæder bæres af:

Eleverne ved Skolen for Skibbygning og Maskinvæsen, Anordn. Nr. 107, 25 Juni 1897 § 33.

Ligeledes Eleverne ved Søværnets Underofficersskole, Anordn. Nr. 264, 24 Novbr. 1893 § 26.

Ligeledes Kadetterne, Anordn. Nr. 136, 9 Septbr. 1887 § 39 Nr. 57, 23 April 1881 § 39.

Ligeledes Underofficererne af 2 Klasse, Best. 11 Septbr. 1881 (i Søværnets Lovsaml.).

Se i øvrigt de enkelte Personer og Bestillinger, hvorfor Uniform er reglementeret, efter deres Benævnelse.

Universitetet.

1. Fundats for samme 7 Maj 1788. Jfr. Fund. 31 Marts 1732

2. Ang. at dets Bygninger og Landsbykirker skulle hjælpe hinanden, Rskr. 24 Jan. 1699.

3. Ang. Genopførelse af dets Bygninger, Resl. 20 Maj 1831 K. Skr. 12 Maj 1832, Resl. 1 Juni 1832, U. og Skoledir. Skr. 11 Febr. 1833, Resl. 10 Maj s. A., 23 April 1836.

Ang. Forandringer ved Kommunitetsbygningen, Resl. 16 Mart og 4 Maj 1837.

4. Patronatet for samme ophørte, og Overbestyrelsen gik over til Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler ved Resl. Juli 1805. Se Direktion for Universitetet og de lærde Skoler.

5. Ang. Indlevering af en Jordebog paa sammes Gods m. v Rskr. 29 Novbr. 1660.

6. Ang. Claræ Klosters Jorder, Rskr. 22 Novbr. 1727.

7. Har ikke Ret til arveløse Kapitaler, for saa vidt dets Skifte juridiktion strækker sig, K. Prom. 27 Marts 1784.

8. Ang. Arvefæstes Meddelelse paa dets og Kommunitets Gods

loderation i Arvefæsteafgifterne m. v., Resl. 15 Juni 1804, U. og Skoledir. Cirk. 20 Marts 1819, Resl. 13 Febr. 1824, 4 Novbr. 1825, U. og Skoledir. Skr. 10 Marts 1827, Resl. 4 Juli 1834, Resl. og U. og Skoledir. Skr. 8 Maj 1838, Resl. 9 Novbr. 1839, 3 Maj og 4 Novbr. 1842. Se nedenfor 14, 18.

9. Ang. at fæsteledige Bøndergaarde maa overlades i simpelt fæste, naar de normerede Arvefæsteafgifter ikke kunne opnaas, Resl. 21 Maj 1824.

10. Retsanmærkning paa de af samme udstedte Skøder m. v. an bortfalde, naar dets Ejendomsret er notorisk, K. Skr. 6 Sepbr. 1828.

11. Ang. dets og Kommunitetets Jordegods, Skove, Kapitaler og sammes Administration og Regnskabsføring, U. og Skoledir. Skr. 13 Decbr. 1828.

12. Ang. Magelæg af en Del af dets Grund med Grundene til den afbrændt Provstebolig og Kapellanbolig ved Fruekirke, K. Skr. 2 Maj 1832.

13. Ang. Afhændelse af dets Herlighed og Afgiftsejendom over dets Gods i Gjershøj Sogn og By, Resl. 2 Jan. 1835.

14. Ang. at Gebyret for Arvefæsteskøders Udstedelse skal tilfalde den akademiske Fond, U. og Skoledir. Skr. 22 Decbr. 1838.

15. Ang. Afhændelse af dets Andel i Stevns Klint og Kridtrud, Resl. 23 April 1847.

16. Ang. Afhændelse af en Grund og et Hus i lille Fiolstræde, Resl. 16 Marts 1837 § 2.

17. Ang. Afhændelse af dets og Kommunitetets Bøndergods, Resl. 9 Juni 1850, L. 3 Marts 1852. Se Bøndergods 7.

18. Ang. Overdragelse i Arvefæste af en Gaard i Strøby, L. 4 Febr. 1865.

19. Ang. Afgifter til samme paalagte Klokkere og Gravere i København, Resl. 22 April og 31 Maj 1817 (i Till. t. Reskript-aml. f. 1817).

20. Ang. Sportlerne ved samme, Bkg. 29 Jan. 1839.

21. Ang. et Normalreglement for samme m. m., Resl. 29 Maj 1835, 25 Novbr. 1836, 21 Decbr. 1837, U. og Skoledir. Skr. 28 Septbr. 1839, Resl. 28 Febr. 1840, 13 Novbr. 1844, 15 Juli 1849, Indg. 18 Septbr. 1850 § 1. Jfr. nu de aarlige Finanslove.

22. En Sum normeres til Trykning af de af Universitetslærerne darbejdede Skrifter, Resl. 25 Maj 1843.

23. Ang. Revisionen og Decisionen af dets Regnskaber, Instr. 2 Maj 1838, U. og Skoledir. Skr. 6 Juli 1839.

24. Ang. Embeds- og Bestillingsmænd under samme.

a. Ang. Bortgivelse af smaa Bestillinger, som dependere af Universitetet og dets Kirker, Rskr. 23 Decbr. 1670, Fund. 7 Maj 1788 I § 19 Nr. 4, U. og Skoledir. Skr. 26 Novbr. 1825.

b. Ang. deres Pensionsret m. v., K. og U. M. Skr. 9 Novbr. 1864 Noten.

c. Ang. Lønninger for dem, L. 12 Jan. 1858, 26 Marts 1870 § 9, Nr. 55, 25 Marts 1871 II.

d. Om de samme vedkommende Lønningsforhold, L. Nr. 74, 12 April 1892.

Se i øvrigt de enkelte Embedsmænd og Betjente efter deres Benævnelse, samt: Byrder 37. Konsistorium 1 h (Kasserer og Bogholder).

25. Ang. Opstilling af H. C. Ørsteds Buste i sammes fysiske Høresal, K. og U. M. Skr. 17 Maj 1851.

26. Overtager Vedligeholdelsen af Rahbeks Monument paa Bakkehusvejen, K. og U. M. Skr. 22 Juni 1853.

27. Ejer ikke Hvidovre Kirke samt om Patronatsforholdet til Frue Kirke m. m., K. og U. M. Skr. 6 Juni 1878 (G. R.).

28. I Finansl. Nr. 55, 12 Maj 1882 og Nr. 100, 14 April 1883: § 21 (de særlige Fonds II i Slutn.) bestemmes det, at sammes Underskud skal afholdes af Universitetets Kapitalformue, »eventuelt ved et rentebærende opsigeligt Laan«.

29. Om nogle Byggeforetagender for samme, L. Nr. 62, 1 April 1888.

30. Postforsendelser dertil, som ikke ere i Statens, men udelukkende i Universitetets egen Interesse, maa ikke frigøres paa Statens Bekostning, Adg. Nr. 178, 6 Septbr. 1888 § 3 Nr. 4.

31. Ang. Adgang for Lærerne derved til at foretage Vivisektioner, L. Nr. 43, 13 Marts 1891 § 1.

32. Forpligtelse for Sognepræsten ved Trinitatis Kirke til at afstaa de hans Embede hidtil tillagte Indtægter fra Universitetet, Resl. 28 Juni og 29 Avg. 1895 (G. R.).

33. Legater og Stipendier.

a. Derom handler Fund. 7 Maj 1788 VI, Instr. 13 Septbr. 1805 § 4, Bkg. 13 Maj 1850 § 7.

b. Dispensationer fra Bestemmelserne i Fund. 1788 VI § 2 Nr. 5 og 9, Resl. 14 Septbr. 1833, 21 Avg. 1850, 31 Juli 1855. Nr. 141, 6 Maj 1872.

c. Bestyrelse og Regnskabsvæsen, Rskr. 28 Marts 1804, U. og Skoledir. Skr. 1 Oktbr. 1825, 2 Decbr. 1836 §§ 3 ff., Resl.

21 Decbr. 1837 § 4, U. og Skoledir. Skr. 28 Septbr. 1839, Resl.
15 Decbr. 1843 § 7.

Fortegnelse over samme med Hensyn til Affattelsen af en
Hovedbog, Resl. 20 April 1837.

Massebestyrelse indføres, K. og U. M. Skr. 3 Marts 1855.

Se Eforer 1. Kvæstur.

d. Niels Aarestrups og Hustru Petrine Aarestrups Legat til
rængende studerende, Stadf. Nr. 52, 3 Febr. 1898 § 2 a.

e. Den Arnæ-Magnæanske Stiftelse, se Stiftelser II 5.

f. Aschlunds Legat, Konf. Nr. 306, 29 Novbr. 1872.

g. Bangs Jubilæumslegat for medicinske Studenter, Stadf.
Nr. 75, 17 April 1875.

h. Den Benfeldt-Lichtenbergske Fideikommis-Disposition for
en Præstesøn fra Voer Herred, dimitteret fra Horsens Skole, K.
Skr. 22 Oktbr. 1839.

i. Garver Bergs Legat for to studerende, Konf. Nr. 281, 30
Oktbr. 1872.

k. Bings, ang. sammes fremtidige Anvendelse, Skr. 14 Juli
1841.

l. Johannes Jensen Birkerods Enkes Legat. Tillæg til Fun-
latsen, Stadf. Nr. 235, 21 Decbr. 1877.

m. Legatum Brochmanni, Justinum og decollatæ virginis,
ang. deres Uddeling, K. Skr. 27 Oktbr. 1835.

n. Hans Brønners Legat for teologiske studerende, Stadf.
Nr. 142, 25 Juli 1883.

o. Det Bülowiske, til det botaniske Studiums Fremme, Resl.
21 Septbr. 1838.

p. Cappels Rejsestipendium, Konf. 23 Juni 1786.

r. Clausens Boglegat, Konf. Nr. 372, 30 Oktbr. 1871.

s. Decollatæ virginis, se ovenfor m.

t. Ehlers Rejsestipendium, Resl. 14 April 1838.

u. De Eibeschutzske til Universitetsbiblioteket m. v., J. M.
Skr. 23 Febr. 1857.

v. Dr. Eichels Legat, Konf. 12 Decbr. 1818, 5 Jan. 1819.

x. Dr. Eichels Legat for studerende, eventuelt Skoledisciple,
ortrinsvis nedstammende fra Testators Søster, Stadf. Nr. 19, 25
Jan. 1882.

y. Dr. Eichels, for studerende, Stadf. Nr. 387, 16 Novbr.
1893 (er et Familielegat).

z. Engelstofts, pro comparandis libris, Konf. 1 Juni 1810,
23 Marts 1816, Resl. 22 Oktbr. 1852.

æ. Estrups, for slesvigske studerende, Konf. 25 April 1853.

ø. Pastor Georg Evers's, til Bøger til trængende teologiske studerende, Stadf. Nr. 171, 27 Juli 1897.

2a. Det Finneske, til Fremme af Studiet af og Kendskab til nordisk Ret, Stadf. Nr. 192, 11 Juli 1895.

2b. Det Fletscherske, for en Teolog, K. Skr. 7 Juli 1840.

2c. Frises, til fattige studerende, Stadf. Nr. 155, 25 April 1871

2d. Goldschmidts, for mosaiske studerende, Skr. 24 Oktbr 1834.

2e. Prof. Svend Grundtvigs, til Fremme af Studiet af nordisk Filologi, Stadf. Nr. 334, 20 Novbr. 1891.

2f. Hammerichs, for studerende fra slesvigske Skoler, Konf 6 Marts 1854.

2g. Prof., Dr. teol. Christen Hermansens og Hustrus, til Enke efter Universitetslærere og til teologiske Studenter, Stadf. Nr. 48 5 Febr. 1884.

2h. Professor Overkirurg Dr. med. Valdemar Holmers til lægevidenskabelige Prisspørgsmaal, Stadf. Nr. 115, 1 Maj 1895

2i. Gross. Jens Holsts Legat for en fattig jysk teologisk Student, Stadf. Nr. 225, 6 Decbr. 1882.

2k. De Hopnerske Legater og Rejsestipendium, U. og Skoledir. Skr. 29 Maj 1838, Resl. 31 Oktbr. 1848.

2l. Hurtigkarls, Konf. 2 Juni 1832, Resl. 29 Jan. 1858 (Till. t. Reskriptsaml. f. 1858), Tillæg til Fundatsen, Stadf. Nr. 201 13 Juli 1889.

2m. C. P. C. Høms Legat til Fremme af det historiske Studium, Stadf. Nr. 186, 12 Juli 1877, Tillæg til Fundatsen, K. og U. M. Skr. Nr. 210, 31 Decbr. 1885 (at candidati magisterii er lige berettigede med Kandidater, der have taget Magisterkonferens).

2n. Det Ingstrup-Lundske, Konf. 14 Marts 1834.

2o. Justinum, se ovenfor m.

2p. Det Juulske, ang. Bortgivelsen af samme, K. Skr. 20 Decbr. 1834.

2q. Kratzensteins, ang. dets Anvendelse, Resl. 17 Maj 1831

2r. Det Lassonske Rejsestipendium og Stipendium for en studerende fra Randers Skole, Rskr. 4 Maj 1752 (i Reskript saml. 1ste Del), 21 Septbr. 1753 (ibid.), Resl. 8 Septbr. 1837.

2s. Frk. Julia Joshua Levins Legat for unge Mænd eller Kvinder, der hellige sig til Studeringer eller de bildende Kunster Stadf. Nr. 180, 2 Novbr. 1881.

2t. Det Longomontanske, for studerende fra Lemvig Skole K. Skr. 8 Decbr. 1846, Resl. 24 Jan. 1847.

2u. Pastor P. Lundholms, til Fordel for en trængende, flittig og lovende teologisk Student med Fortrinsret for Studenter fra Helsingør Skole, Stadf. Nr. 186, 18 Juni 1889.

2v. J. N. Madvigs Legat, Stadf. Nr. 14, 22 Jan. 1880.

2x. Det Mallingske, for studerende fra Viborg Skole, Konf. 21 Marts 1829.

2y. Carl Melchiors Legat til en medicinsk Kandidat, der agter at nedsætte sig som praktiserende Læge, Stadf. Nr. 185. 15 Septbr. 1876.

2z. Hofraad Meyers, Konf. 20 Decbr. 1822 § 2 Nr. 29, §§ 14—16.

2æ. Det Michelsen-Muleske, for studerende fra Fyn, ang. Administrations- og Denominationsretten dertil, K. Skr. 21 Septbr. 1819.

2ø. Greve J. G. Moltkes Legat til Universitetet:

Greve A. G. Moltkes Naturaliesamling skænkes Universitetet, Konf. 13 April 1810.

Denne Samling forøges med en Prof. Schumacher afkøbt Insekt- og Konkyliesamling, U. og Skoledir. Skr. 20 Maj 1818.

Gaver til Universitetsbiblioteket til Anskaffelse af naturhistoriske og filologiske Bøger, U. og Skoledir. Skr. 28 Febr. 1817 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1817).

Fundats for det samlede Legat, Konf. 28 Jan. 1845.

De aarlige Renter af 5000 Rdlr. tillægges i Henhold til Fundatsens § 12 de to naturhistoriske Musæer, K. og U. M. Skr. 19 April 1859.

Sammes Legat til Embedsmænds Sønner, der fortsætte deres Studeringer ved Universitetet, Konf. 27 Decbr. 1822.

3a. Det Müller-Nielsenske, for studerende fra Borgerdydskolen i København, Konf. 14 Marts 1837.

3b. Biskop R. Møllers, for en studerende fra Lolland-Falsters Stift, Konf. 12 Juni 1841.

3c. Prof. Gundelach-Møllers, til det kirurgiske Studiums Fremme, Stadf. Nr. 36, 13 Febr. 1886.

3d. Neergaards, til en Student, der vil ofre sin Tid til Veterinærfaget, Konf. 31 Oktbr. 1855.

3e. Frk. Cathrine S. C. Petersens Legat for kvindelige lægestuderende, Stadf. Nr. 185, 15 Septbr. 1876.

3f. Rafns, for en studerende, der særlig har gjort det oldnordiske Sprog til Genstand for sit Studium, Konf. Nr. 110, 3 April 1871.

3g. Rahlffs, for medicinske studerende, Konf. 19 Septbr 1833, K. Skr. 26 Avg. 1834.

3h. Stiftamtmand Regenburgs, til Fremme af Studiet a nordisk Historie, Stadf. Nr. 192, 30 Juli 1896.

3i. Landsoverretsprok. Ronges Legat for en juridisk Student Stadf. Nr. 228, 3 Decbr. 1877.

3k. Det Rosenkrantzske Rejsestipendium, U. og Skoledir Skr. 14 Avg. 1838.

3l. Det Rostgaardske, til professor Rostgardianus, Resl. 28 Decbr. 1833.

3m. Rotbølls, Konf. 17 Avg. 1824.

3n. Frk. Estrid Rovsings, for Kvinder, der studere Medicin Stadf. Nr. 97, 17 April 1889.

3o. Marie Rovsing, født Schacks, til studerende Kvinders Uddannelse, Stadf. Nr. 98 af s. D.

3p. Tagea Rovsings, for kvindelige Studenter, Stadf. Nr. 76 14 April 1890.

3q. Dr. med. Martin Salomonsens til Belønning for lægevidenskabelige Arbejder, Stadf. Nr. 66, 6 Febr. 1895.

3r. Gehejmekonferensr., Dr. jur. Scheels Stipendier og Legater, Stadf. Nr. 167, 10 Oktbr. 1879.

3s. Schjønning's Legat til Indkøb af Bøger for trængende studerende, Stadf. Nr. 193, 26 Novbr. 1879.

3t. Pastor Lauritz H. Schmidts, for en teologisk studerende Stadf. Nr. 54, 23 Febr. 1884.

3u. Etatsraad Schous, til en Student, Konf. 7 Juli 1840.

3v. Det Skeelske, ang. sammes Anvendelse, U. og Skoledir Skr. 27 Novbr. 1838.

3x. Skrikes, til en rets- eller statsvidenskabelig studerende Konf. 23 Avg. 1858.

3y. Smiths, Resl. 15 og Fund. 22 Oktbr. 1852, jfr. Noten Reskriptsaml. f. 1852 S. 355.

3z. Stapes Rejsestipendium, Konf. 30 Juli 1790.

3æ. Stapes, til 2 Studenter, Konf. 23 Jan. 1801.

3ø. Dr. med. Starcks Legat til Understøttelse og Rejsestipendium for Medicinere, Stadf. Nr. 144, 6 Juli 1874.

4a. Japetus Steenstrups, Stadf. Nr. 74, 19 April 1879.

4b. Rektor Suhrs, for studerende fra Vordingborg Skole Konf. 2 Maj 1845 (Till. t. Reskriptsaml. f. 1846).

4c. Det Thottske Rejsestipendium, Konf. 24 Febr. 1804, U og Skoledir. Skr. 24 Jan. 1837. Forandring i Fundatsens § 1 Konf. Nr. 149, 24 Juli 1876.

4d. Treschows, for fire studerende, Konf. 25 April 1859 (i Reskriptsaml. f. 1863 S. 359).

4e. Fru Frederikke Køez Treschow, født Brøndsteds, for arkæologiske studerende, Stadf. Nr. 207, 19 Septbr. 1898.

4f. Professor, Dr. I. L. Ussings, til Fremme af den klassiske Arkæologis Studium, Stadf. Nr. 140, 31 Maj 1898.

4g. De Vedel-Simonsenske, til Universitetsbiblioteket, Konf. 5 Septbr. 1837.

4h. Det Wahreske Rejsestipendium, se Teologiske Kandidater 1.

4i. Det Ørstedeske Prismedaille Legat, Konf. 17 Decbr. 1851.

4k. Ang. Universitetsbibliotekets Bibliotekars og Underbibliotekars Andel i flere Legater, U. og Skoledir. Skr. 25 Novbr. 1837.

Se videre om Stipendier knyttede til enkelte Skoler under Skoler I B.

Se Adjunkter 1. Akademiske Aar. Akademiske Beneficier. Akademiske Borgere (bl. a. om Kvinders Adgang til Universitetet). Akademiske Grader. Almanaker. Bro-lægningsskat I 4. Bøder D I 2. Dekanus. Docenter 1. Eksamen 1. Eksamenskommission 1. Eksaminatorier. Fakulteter. Forberedelseseksamen. Forelæsninger. Kaldsbrev I 9. Kollegier (Henv.). Kommunitetet. Konsistorium 1 i (ang. Universitetets Formue). Kvæstur I. Laboratorier 6 (for Bakteriologi). Pedeller 1. Prisafhandlinger 2. Professorer 1. Samlinger 1. Sjette- og Tiendepenge 2 a. Stipendier 3. Studieskat.

Universitets- og Kommunitetsforvaltere.

1. Om dem handler Fund. 25 Juni 1777 §§ 82—84, 7 Maj 1788 VII §§ 6, 8.

2. Ang. Decisionen af Forvalternes Regnskaber, U. og Skoledir. Skr. 6 Juli 1839.

3. Ang. Instrukser for Universitetsforvalterne, U. og Skoledir. Skr. 7 Decbr. 1841.

4. Ang. deres Lønning, L. 12 Jan. 1858 § 9, Nr. 55, 25 Marts 1871 § 8, Nr. 74, 12 April 1892 § 8.

5. Ang. hvorledes de udnævnes, samt ang. deres Pensionsret, K. og U. M. Skr. 9 Novbr. 1864 Noten.

Universitetsbibliotekaren, se Stiftelser II 5 (den Arnæ-Magnæanske).

Universitetsbiblioteket, se Bibliotek 2.

Universitetsbogbindere, -boghandlere og -bogtrykkere, ang. hvor vidt de ere fritagne for borgerlige Byrder, Rskr. 2 Septbr. 1740,

9 Oktbr. 1750, K. Skr. 9 April 1818, U. og Skoledir. Skr. 26 Maj og Resl. 28 Oktbr. 1846.

Universitetsboghandlere, se Universitetsbogbindere.

Universitetsbogtrykkere, se Universitetsbogbindere.

Ang. hans Pligter, Fund. 7 Maj 1788 V § 5, Instr. 9 Juni 1786 § 11.

Unse eller $\frac{1}{16}$ Pd. Denne Vægtinddeling, hvorom se Fr. 10 Jan. 1698 I §§ 5, 6, 18 Juni 1784 § 3 (f. Isl.), 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 3 (f. Færø.), er aldeles afskaffet, for den almindelige Handelsvægts vedkommende ved L. 19 Febr. 1861 (S. 179) smh. med Bkg. 30 Juni 1863, Adg. 17 Marts 1865 (f. Vest.), Fr. 1 Decbr. s. A. (f. Isl.) — se nærmere Maal og Vægt 4 — og for Sølvvægtens vedkommende for Kongeriget ved L. Nr. 47, 16 April 1873.

Unødig Trætte.

1. Ang. temere litigantes, Fr. 23 Decbr. 1735.

2. Den efterladte Ægtefælle, som søger Skilsmisse propter desertionem, men vægrer sig ved at møde personlig for Retten, skal af samme for sin ubeføjede Trætte vedbørligen anses, Fr. 29 Maj 1750 § 3.

3. Nærmere Regler for Anvendelse af Mulkt herfor, og at saadan Mulkt ved første Instans skal idømmes ogsaa den, der ikke giver behørigt Møde ved den befalede Forligsmægling, Fr. 11 Avg. 1819 § 1. Jfr. Fr. 3 Juni 1796 § 10.

Med Hensyn til Højesteret mærkes fremdeles Fr. 23 Jan. 1807, hvorefter modvillig Udeblivelse medfører Mulkt for unødig Trætte.

4. Ang. Størrelsen af Mulkten herfor.

a. Mulkten, der tilfalder Justitskassen, er ved Højesteret 40—200 Rdl. (jfr. Fr. 23 Jan. 1807), ved Overretterne, Hof- og Stadsretten (jfr. dog nedenfor c), Sørretten og Gæsteretten i København 10—50 Rdl. og ved Underretterne 4—20 Rdl., Fr. 11 Avg. 1819 § 2.

b. Ogsaa i smaa Gældssager er den som ellers 4—20 Rdl., K. Skr. 20 Juli 1824, 4 Novbr. 1826 ad 5.

c. Ved Gældskommissionen i Kbhvn. er den ligeledes kun 4—20 Rdl., K. Skr. 4 Novbr. 1826 ad 5, og naar Mulkten anvendes for Udeblivelse fra Møde ved Forligsmæglingen, kan den nedsættes til 1 Rdl., Pl. 17 Novbr. 1827 § 2.

d. Er ved Kriminal- og Politiretten i Kbhvn. den samme som ved Underretterne, og der findes ingen Anledning til at udvirke en Regel som i fornævnte Plakat, K. Skr. 5 Maj 1846 med Note.

5. Mulkt herfor idømmes for Udeblivelse fra Møde for Tyende-orligsmæglerne med 1—5 Rdl., naar Sagen kommer for Retten, . 10 Maj 1854 §§ 71, 72, 16 Febr. 1856 §§ 69, 70 (f. Færø.).

6. Ang. Mulkt herfor i Sager paa Færøerne om Hestehold i Fælleshaugerne, L. 23 Febr. 1866 § 31.

7. Til Vestindien er Fr. 11 Avg. 1819 udvidet ved Rskr. 30 Maj 1823 § 9 g.

Pl. 27 Novbr. 1827 § 2 (se foran 4 c) er ikke anvendelig der paa de Retter, der tentere Forlig, saa som Søretten og Gæstetretten, K. Skr. 2 Oktbr. 1830 ad 55.

8. Se Bøder C (ang. deres Eftergivelse) 2 a Nr. 1.

Uraadighed (over Formue).

1. Dispositioner, hvorved en Person ensidig vil gøre sig selv uraadig over sin Formue, kunne ikke konfirmeres, J. M. Skr. 6 Marts 1854. Jfr. Umyndige 8.

2. Efter D. L. 5—3—18. Herefter medførte Arrest, Maning, Bøde-, Nams- og Indførselsdomme samt i visse Tilfælde Højesteretsstævning, at den, hvem disse Retsforfølgninger vare overgaaede, ikke maatte forflytte, afhænde, pantsætte eller opbyde sit Gods, forinden han havde rettet for sig.

Samme Virkning tillagdes senere offentlige Forlig, Fr. 10 Juli 1795 § 43, Instr. 28 Avg. s. A. § 8 b, Fr. 7 Decbr. 1798 § 29 (f. Vest.), Pl. 21 Jan. 1820 (Retsforlig), L. 30 Decbr. 1858 § 8 (Forlig ved Landvæsenskommissioner). Jfr. med Hensyn til Landvæsenskommissionskendelser § 25 ibd.

Uraadighedens Virkning lige overfor Tredjemand betinges af Retsforfølgningens Tinglæsning ved Debtors personlige Værneting, Pl. 18 Jan. 1788 § 1, og for Debtors faste Ejendommers vedkommende ved Læsning ved disses Værneting, Pl. 27 Novbr. 1839 § 1, hvorhos Uraadigheden ordentligvis kun vedvarer Aar og Dag efter Læsningen, Pl. 1788 § 4, jfr. med Hensyn til Namsdomme Fr. 17 Maj 1690, og med Hensyn til Forlig Fr. 25 Maj 1804 § 15, 3 Decbr. 1828 § 7 Nr. 1.

Disse Bestemmelser ere for Kongerigets vedkommende opnævnte, for saa vidt de angaa Domme, Forlig, Maning og Indstævning til Højesteret, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 157, der ogsaa har hævet Virkningen af de forinden sammes Ikrafttrædne foretagne Tinglæsninger, J. M. Skr. Nr. 297, 12 Novbr. 1872. De beholde saaledes kun Gyldighed med Hensyn til Arrest.

Herom mærkes:

a. Afhænder eller pantsætter den skyldige alligevel sit Gods

til Tredjemand, kan Sagsøgeren desuagtet frit lade sig indføre derudi, D. L. 1—24—26.

b. Skøder, som ere betimelig tinglæste, beholde deres Gyl dighed, om endog Udstederen i Mellemtiden mellem Udstedelsen og Tinglæsningen er sat ud af Raadighed over sit Gods i Hen hold til D. L. 5—3—18, Pl. 8 Juni 1787.

Ang. hvor vidt Uraadigheden er til Hinder for, at en fø sammes Indtræden afsluttet Købekontrakt fuldbyrdes ved Skøde K. Skr. 4 Juni 1833.

c. I kriminelle Sager kan samme Virkning til at sætte paa gældende i Uraadighedstilstand opnaas ved en Sekvestrations forretning, Fr. 24 Jan. 1838 § 14 (f. Isl.), alm. Kassefr. 8 Jul 1840 § 56. Jfr. Sekvestration B 2.

d. Er ikke til Hinder for, at Debtors Bo tages under Be handling som fallit, L. 30 Decbr. 1858 § 2 (S. 737), jfr. L. Nr 51, 25 Marts 1872 §§ 10, 40.

Opbud er afskaffet, fornævnte L. 1858 § 5 i Slutn.

e. Dens Virkning med Hensyn til Oplagsbeviser er betinge af, at disse have faaet en tydelig Paategning om samme, L. 2: Febr. 1866 (S. 221) § 6.

f. Se Retsanmærkning 4 b. Tinglæsning I 18. Ud slettelse I 4 og 5 a.

3. Dertil knyttede Virkninger.

a. Den, hvis Bo er under Fallitbehandling, kan ikke:

1) Fungere som Herredsfoged, K. Prom. 17 April 1790 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A).

2) Eller som Mægler i Kbhvn., Fr. 22 Decbr. 1808 § 23

3) Erholde Borgerskab eller Næringsbevis, L. 29 Decbr 1857 § 2 Nr. 2.

b. Den, der er ude af Raadighed over sit Bo:

1) Kan ikke blive Medlem af Sø- og Handelsretten, L 19 Febr. 1861 § 4. Et Medlem, hvis Bo kommer under Fallit behandling, skal udtræde af Retten, § 6 ibd.

2) Kan ikke beskikkes til Sagfører, L. 26 Maj 1868 (S 279) § 1. Kommer en Sagfører ud af Raadigheden over sit Bo fortaber han Retten til at udøve Sagførervirksomhed, saa længe Uraadigheden varer, § 14 ibd.

3) Har ikke Valgret eller Valgbarhed til Rigsdagens Folke ting eller Landsting, Grl. 28 Juli 1866 §§ 30, 31, 35, 38, jfr. Grl 5 Juni 1849 §§ 35, 36, 39, 40.

Efter Valgl. 12 Juli 1867 § 5, jfr. §§ 7, 46—48 og Valgl f. Færøerne 29 Decbr. 1850 §§ 5, 7, er Valgret og Valgbarhed

bettinget af, at paagældende ikke er under Værgemaal eller Fallitbehandling.

4) Har ikke Valgret eller Valgbarhed til de kommunale Repræsentationer, som findes nævnte under Uberygtethed 2 e og til de samme Steds under b og c nævnte Forsamlinger, ifølge de der anførte Bestemmelser.

Ikke heller til de islandske Repræsentations- og Sysselbestyrelser, Fr. 4 Maj 1872 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) §§ 3, 30.

c. Den, der er under Værgemaal, Fallitbehandling eller nogen Retsforfølgning, der betager ham Raadigheden over alt hans Gods, har ikke Valgret eller Valgbarhed til:

1) Det islandske Alting, Fr. 8 Marts 1843 § 4 Nr. 3 (hvor tillige tilføjes »under Kuratel«), L. 6 Jan. 1857 §§ 1, 2, Forfatnsl. 5 Jan. 1874 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) §§ 17, 18 (hvilken sidste Bestemmelse kun fordrer »Raadighed over sit Bo«), L. 14 Septbr. 1877 (Nr. 23 ibd.) §§ 3, 6. — Byraadet i Reykjavik, Fr. 10 April 1872 (Nr. 21 ibd.) § 5. — Og Amtsraadene paa Island (kun Valgbarhed), Fr. 4 Maj 1872 (Nr. 25 ibd.) § 45.

2) Repræsentantskabet for Landbygningernes Brandforsikring, Bkg. Nr. 10, 30 Jan. 1883 § 95, Vedt. Nr. 102, 10 Juni 1871 § 97, jfr. Bkg. Nr. 71, 8 April s. A. §§ 3, 5, Nr. 27, 12 Juli 1897.

3) Repræsentantvalgene ved Købstædernes almindelige Brandforsikring, Vedt. Nr. 95, 18 Juli 1874 § 77; jfr. Bkg. Nr. 25, 10 Avg. 1898.

4) De under Vanære nævnte Repræsentationer ifølge de der anførte Bestemmelser.

d. Mangel paa Raadighed over Formuen har ifølge flere af de under Uberygtethed anførte Bestemmelser samme Virkning som Mangel paa uoplyst Rygte.

e. Uraadighed over sit Bo har samme Virkninger som Dom over en vanærende Forbrydelse ifølge adskillige af de under Vanære anførte Bestemmelser.

f. Der følger af Arrest i Skib eller Skibspart, ang. Betydningen derfor af Arrestens Registrering i Skibsregistrene, L. Nr. 17, 1 April 1892 § 49, jfr. §§ 23, 59.

g. Den, der er ude af Raadighed over sit Bo, kan ikke beskikkes til Medlem af Søretterne udenfor Kbhvn., L. Nr. 72, 12 M. § 2, og det Medlem, som mister saadan Raadighed, udelattes af Fortegnelsen over Amtets Søretsmedlemmer, ibd. i Slutn.

Se Fattiglemmer 6. Fattigvæsenet III 3. Hospitalslemmer 2 i Slutn. Militære 8 a (Salg af egne Munderingsgenstande m. v.). Straffanger 5.

Ure, offentlige.

Ang. Tilsynet med dem i København, Resl. 3 Juni 1826.

Se videre Kirkeur. Posttiden 2. Skoler II A 2 n Nr. 1.
Tidens Bestemmelse 3.

Urfutteralfabrikant.

Borgerskab som saadan i København omhandles i K. Skr. 3
Marts 1839.

Urmager, se Skolelærere III 5.

Urmagerlavet i København, Art. 18 Juli 1755. Jfr. Art.
Smedelavet 11 Avg. 1752 § 1.

Urmagersvendene i København, ang. deres Syge- og Begrave
seskasse, K. Prom. 22 Juli 1800.

Urtekræmmere.

1. Borgerskab som saadan gives ikke mere, jfr. L. 29 Decbr.
1857 § 30. Se Handelslav 1 og 2 d.

2. Jfr. om deres Handelsret, Adg. 23 April 1817 § 22, K. Skr.
27 April 1820, 1 Decbr. 1825, 27 Maj 1826, 16 Febr. 1830, 1
Febr. 1834, 13 Avg. 1835, 29 Marts 1838 samt Medicinal
varer 1 b.

3. Ang. Legater til dem, se Handel—Handlende I 32
Handelsbetjente 3.

Se Tilgift.

Usikre Fordringer, umyndiges, se Overformynderiet I 1 a
3dje Led. Umyndiges Midler 3 d.

Uskiftet Bo.

A. Ang. Retten til at hensidde deri for den længst levend
Ægtefælle, Enkemand eller Enke, med fælles Børn eller Stedbørn
Fr. 21 Maj 1845 § 18, jfr. K. Skr. 8 Avg. 1845 ad 2. Jfr. ang
en paatænkt Forandring heri for Enkers vedkommende, J. M.
Skr. 5 Avg. 1858.

De særegne Regler for Husmænd og Inderster i Fr. 21 Jun
1799 ere hævede, § 20 ibd., og om disse Personer gælder i en
hver Henseende de almindelige Regler, K. Skr. 20 Jan. 1846.

1. Den en Enkemand ved Fr. 1845 tillagte Ret til at forbliv
i uskiftet Bo med fælles Børn uden Samtykke af de myndige a
disse kan ikke finde Anvendelse paa Personer, der fra ældr
Tid hensidde i uskiftet Bo med myndige Arvingers Samtykke
K. Skr. 18 Avg. 1846.

En Enkemand har Ret til uden Bevilling at forblive hensiddend
deri med umyndige Børnebørn, J. M. Skr. Nr. 13, 21 Jan. 1882

2. Ang. Stempelpligten af Dispositioner, hvorved en Mand til
lægger sin efterlevende Hustru Ret til at forblive i uskiftet B

ned deres fælles — myndige og umyndige — Børn, L. 19 Febr. 1861 § 26.

3. Ang. de Bevillinger hertil, som kunne gives en Enke med Hensyn til umyndige fælles Børn og en Enke eller Enkemand med Hensyn til umyndige Stedbørn m. m.:

a. Meddeltes tidligere (jfr. dog nedenfor h, k Nr. 2) af Amtmændene og i København af Overpræsidenten, Fr. 23 Marts 1827 § 19 f, 23, 21 Maj 1845 § 18, Resl. 17 Juli 1857 II Nr. 5 og 1^oedt. 30 Decbr. s. A. § 1 e.

Tilladelse til at forblive hensiddende deri meddeles nu udenfor København af Skifteretten, dog med Adgang til at bringes endes Afgørelse af den fremsatte Begæring ind for Overøvrigeden, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 91.

Herefter er det ligeledes Skifteretten, der meddeler Tilladelse til at forblive i uskiftet Bo med umyndige Stedbørn, J. M. kr. Nr. 113, 28 Maj 1875.

Ang. den længst levende Ægtefælles Ret til, naar Betingelserne for Hensiddende heri ere til Stede, at forlange sig Boet udleveret til fri Raadighed, naar offentligt Skifte er begyndt, forævnede L. 1874 § 9 i Slutn.

Ang. at Skifteretten, naar disse Betingelser vel ikke ved dødsfaldet ere til Stede, men kunne forudses snart at vilde indtræde, kan give Udsættelse med den offentlige Skiftebehandlingsbegyndelse, § 13 ibd.

For Island er ganske tilsvarende Regler som de foran anførte givne ved Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 9, 13, 45, 99.

b. Kunde Amtmændene (Overpræsidenten) ogsaa meddele, naar der var umyndige Børnebørn eller Stedbørnebørn, K. Skr. 8 Oktbr. 1845, 20 Jan. 1846 ad 3. Jfr. derimod tidligere K. skr. 6 April 1820, Rskr. 10 Maj 1837.

c. Ligeledes naar der fandtes et umyndiggjort Barn, J. M. kr. 12 Juni 1849.

d. Ligeledes naar en myndig Arving var fraværende, idet Tilladelsen i saa Fald gaves saa længe, indtil dennes Erklæring kunde indhentes, og fremdeles, saafremt han meddelte sit Samtykke, J. M. Cirk. 1 Novbr. 1851 (Resl. 30 Avg. s. A.) § 2 og d § 2. Jfr. tidligere K. Skr. 27 Novbr. 1832, 5 Febr. 1833, 20 an. 1846 ad 1 og 2.

Herved mærkes:

1) Hvor lang Tid, der bør anses fornøden til at tilvejebringe den fraværendes Erklæring, kan det overlades Skifteretten

nærmere at bestemme, K. Skr. 10 Juli 1823, J. M. Skr. 30 Novbr. 1850 i Slutn.

2) Dette gælder ogsaa, naar der foruden den fraværend Arving kun findes myndige Arvinger, som have meddelt dere Samtykke til, at den længst levende sidder i uskiftet Bo, J. M. Skr. 18 Decbr. 1861.

3) Disse Regler forudsætte altsaa, at vedkommendes Op holdssted vides, jfr. J. M. Skr. 30 Novbr. 1850.

Er dette ubekendt, medens Arvingen dog vides at hav overlevet Arveladeren, vil Bevilling først kunne meddeles, naa Proklama til Arvingerne har været udstedt efter Fr. 11 Septbr. 1839 § 1, uden at paagældende har meldt sig, Ind. M. Skr. 1. Jan. 1851 (ang. en myndig Stedsøn). — Dog bør der i saa Fal forinden optages en Status over Boet af Hensyn til den fra værendes eventuelle Tilbagesøgningsret, ibd.

e. Ogsaa kunde Amtmændene (Overpræsidenten) meddel en Oppebørselsbetjents Enke saadan Bevilling, dog at vedkom mende Ministeriums Erklæring rettest burde indhentes forinder J. M. Skr. 20 Jan. 1846 ad 4. Jfr. tidligere K. Cirk. 29 Decbr. 1810

f. Om Meddelelse af saadanne Bevillinger til Militære, s Skr. 11 Maj 1805 smh. med det under Militære 10 anførte For Enken efter en militær Bøsse-mager, der havde fast Garnison i Kongeriget, men laa i Kantonement i Altona, hvor Enken endnu opholdt sig, kunde den kongerigske Overøvrighed meddele J. M. Skr. 16 Decbr. 1853.

g. Kan meddeles en Enke med Hensyn til umyndige fælle Børn, uagtet Værgen nægter sit Samtykke, eller mod den afdød Mands Ønske, naar hun opfylder Betingelserne for saadan Bevilling, J. M. Skr. 20 Jan. 1854, 11 Maj 1858.

Samtykke paa de umyndige Børns Vegne er ikke nødven digt, for at Boet skal kunne ekstraderes Enken, naar hun efte sammes Overtagelse af Skifteretten har erholdt Bevilling til a sidde i uskiftet Bo, K. Skr. 4 Juni 1839.

h. Bevilling til at hensidde i uskiftet Bo med umyndig Stedbørn kunde Amtmændene (Overpræsidenten) kun meddele naar der tillige fandtes umyndige Fællesbørn, medens Bevillinge i andre Tilfælde maatte søges hos Justitsministeriet, K. Skr. 3. Septbr. 1847 med Note, J. M. Skr. 19 Juni 1849, 22 Jan. 1858 Jfr. ogsaa Fr. 25 Septbr. 1850 § 18.

Ifølge J. M. Skr. 13 Decbr. 1854 kunde Bevillingen dog og saa gives af Amtet, naar der overhovedet fandtes fælles Børn om end kun myndige.

Bestemmelsen i Fr. 23 Marts 1827 § 19 f ang. Optagelse af n Status over Boet, naar der findes umyndige Stedbørn, er ortfalden ved Fr. 1845 § 18.

i. Det kommer i saa Henseende ikke i Betragtning, at der r umyndige Særkuldsbørn paa den længst levendes Side, da lisse ikke have nogen Arveret efter den afdøde, K. Skr. 16 April 814.

k. Disse Bevillinger ere kun bindende for de umyndige børns vedkommende og betage ikke de myndige Børn deres Ret fter D. L. 5—2—16 til at forlange Skifte. Dette er med Hen- yn til myndige Stedbørn udtrykkelig bestemt i Fr. 1845 § 18, nen maa ogsaa gælde myndige fælles Børn, K. Skr. 20 Jan. 846 ad 1 og 2, jfr. Bev. 1 Oktbr. 1734 (i Reg. t. Reskriptsaml. ind. Arv og Skifte B), Rskr. 10 Marts 1741 (und. A ibd.). Se ogsaa foran d.

Herved mærkes:

1) Under myndige Børn hører ogsaa de mindreaarige, g for de gifte Døtres vedkommende maa Samtykket gives af ivigersønnerne, Instr. 14 Juni 1800 § 3, jfr. Sp. Reglm. 22 Marts 814 § 94.

2) Naar de myndige Arvingers Samtykke til, at den ængst levende maa forblive i uskiftet Bo, ikke er ubetinget, kulde tidligere Ansøgningerne indsendes til Kancelliets Afgørelse, . Skr. 22 April 1820.

3) En myndig Arving, hvis Bo er taget under Fallit- ehandling, kan ikke gyldigt meddele saadant Samtykke, K. Skr. Septbr. 1820.

4) Inden Overøvrigheden meddeler en ansøgt Bevilling, ør den forvise sig om de myndige Arvingers Samtykke eller dtrykkelig forbeholde deres Ret i Bevillingen, hvorefter ved- ommende for at nyde godt af den maa for Skifteretten oplyse aadant Samtykke, J. M. Skr. 30 Novbr. 1850, jfr. Instr. 14 Juni 800 § 3.

l. Meddeles af Overøvrigheden ved Skrivelse og gratis, K. kr. 13 Avg. og 2 Oktbr. 1845, J. M. Cirk. 1 Novbr. 1861 ad 2.

Ang. Gebyrerne for de af Kancelliet meddelte Bevillinger, . Cirk. 5 Septbr. 1829.

Ang. hvor vidt Gebyr betales i Vestindien, Rskr. 21 Maj 850 § 4.

m. Udfærdiges paa ustemplet Papir, L. 19 Febr. 1861 § 68. e Stempelafgiften III 3 c.

n. Hvor saadan Bevilling er fornøden, skal det paases, at

ingen, der søger den, forbliver hensiddende uden virkelig ogsaa at fremlægge en erhvervet Bevilling, K. Skr. 26 Maj 1821.

I Khvn. skal paagældende forevise den originale Bevilling for Skifteretten og meddele denne en bekræftet Genpart, Pl. 12 Jan. 1750.

Jfr. nedenfor 7.

o. Saadan Bevilling er ikke til Hinder for, at de umyndige Børn, naar de blive myndige, kunne forlange Skifte, K. Prom. 17 Oktbr. 1789 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte A).

p. Se Grønland 5 b Nr. 3.

4. Justitsministeriet kan ikke meddele en Enke Bevilling til a bensisde i uskiftet Bo med et Barn, hvormed hun er svanger J. M. Skr. 17 Jan. 1870 (D. T. S. 309). Se nedenfor C.

5. Ang. det Forhold, hvori den længst levende, der hensisde i uskiftet Bo efter Fr. 1845 § 18, staar til Boet.

a. Den længst levende udøver en Ejers fulde Raadighed over det hele Bo ogsaa i Henseende til Pantsætning og Salg a Boets faste Ejendomme, og dette forandres ikke derved, at de trufne Dispositioner synes ufordelagtige for Boet, K. Prom. 23 Novbr. 1799, Skr. 8 Maj 1824, Pl. 28 Decbr. 1844 § 16, J. M. Skr. 3 Febr. 1854, Noten t. Ind. M. Skr. 12 Decbr. 1858.

Det er fundet utilraadeligt at give en Lov, tilsigtende a indskrænke denne Raadighed, Bkg. 10 Juli 1846, 13 Oktbr. s. A.

b. Den af den længst levende kontraherede Gæld hviler paa hele Boet, K. Skr. 6 Oktbr. 1821.

c. Paa Grund af slet Administration kunne Arvingerne eller disses Værger faa paagældende gjort umyndig eller sat under fast Lavværg, Bkg. 10 Juli 1846, 13 Oktbr. s. A. Jfr. ogsaa nedenfor 6 e.

d. Eks. paa en Bevilling, der i Henhold til Vedtagelse mellem Ægtefællerne indskrænker Enkens Raadighed paa en særegen Maade, Bev. 18 Febr. 1831. Naturligvis kan Manden nu knyttede lignende Bestemmelser til den Disposition, hvorved han tillægge Enken Ret til at hensisde i uskiftet Bo. Jfr. ogsaa foran 3 d Nr. 2.

e. Den længst levende kan ved straks at begære Skifte for hindre, at en af Boet uafhængig Erhvervelse, f. Eks. Arv eller Gave, gaar ind i Boet, Fr. 21 Maj 1845 § 18.

f. Kan ikke udøve den særlige Testationsfrihed med Hensyn til Selvejergaarde paa anden Maade, end at afdødes Arvinge beholde den allerede faldne Arv efter denne ukrænket, Fr. 2

Novbr. 1837 § 10, L. 4 Marts 1857 § 14 (S. 56 — f. Færø.).
Se Testationsretten 5 g.

g. Ang. Beskaffenheden af det mellem den længst levende og Arvingerne i Henseende til Boet bestaaende Samejeforhold, Ind. M. Skr. 12 Decbr. 1858 og J. M. Skr. 28 Jan. 1860 (sidst nævnte i den lille Reskriptsaml. — begge ang. hvor vidt den længst levende kan give Arvingerne Forskud paa Arv). Se Fredskove 5 e.

h. Bevilling for en Mand, med hvis Hustrus Fædrearv Farmoderen sad inde, til at lade den halve Part af Farmoderens Bo registrere, saaledes at denne skulde anses som udgørende Arven og allerede ved Registreringen indført i Mandens og Hustruens Bo, Bev. 1 Oktbr. 1734 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte B).

i. Den deri hensiddende længst levende Ægtefælle kan med Virkning for hele Fællesboet ved Testament anordne offentligt Skifte eller indsætte Testamentseksekutorer, L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 6.

k. Ang. at en deri hensiddende Enke har været uberettiget til ved Testament at træffe Bestemmelse om, at et Barns Fædrearv skal holdes udenfor Overformynderiet under Bestyrelse af en anden Værgе end den fødte. Dispositionen derimod opretholdt med Hensyn til Arven efter Moderen. J. M. Skr. Nr. 63, 27 Febr. 1890.

l. Ang. Berigtigelse af den deri hensiddende Enkes Adkomst til registreret Skib eller Skibspart, L. Nr. 57, 1 April 1892 § 41.

m. Ang. Forpligtelse for den deri hensiddende Enke til at fortsætte Udredelsen af Manden paahvilende Underholdsbidrag til uægte Børn, L. Nr. 73, 12 April 1892 § 3, og for Island, L. 24 Jan. 1890 (Nr. 10 i Till. t. Lovt.) § 2. Jfr. L. Nr. 76, 20 April 1888 § 3.

n. Ang. Berigtigelsen af Adkomsten til Boets faste Ejendomme samt Bevillingens Tinglæsning, se Adkomst 5—7, Promille 6 i, Tinglæsning I 22 og Tinglæsningsgebyrer 36.

Bevillingens Læsning er ikke befalet, K. Skr. 23 Juni 1814.

o. Se Lavværgе (fast) 8. Overformynderiet I 5.

6. Ang. denne Rets Ophør.

a. Den ophører ikke derved, at nogen af de myndige eller umyndige Børn, hvormed den længst levende sidder i uskiftet Bo, dør, uden Hensyn til, om afdøde efterlader umyndige Arvinger, K. Skr. 22 Juli 1817, 26 April 1823, J. M. Skr. 31 Juli 1855, jfr. ogsaa K. Skr. 30 Septbr. 1847. Jfr. Rskr. 29 Juni 1715 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte A).

b. Naar den efterlevende Enkes Bo (o: Fællesboet) kommer under Fallitbehandling, træder Bevillingen til at sidde i uskiftet Bo igen i Kraft, naar Boet ekstraderes hende, K. Skr. 18 Maj 1819.

At et af de Børn, hvormed den længst levende sidder i uskiftet Bo, gaar fallit, medfører ikke, at Boet kan tages under Behandling, jfr. K. Prom. 13 Avg. 1791 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte A).

c. Meddelt Tilladelse til, at en sindssvag Enke fremdeles maatte forblive i uskiftet Bo, saaledes at dette bestyredes af Værgen, K. Skr. 11 Oktbr. 1834.

d. Retten ophører, naar den længst levende vil indgaa nyt Ægteskab, Fr. 21 Maj 1845 § 19.

Ang. hvorledes der skal forholdes med Boets Deling, naar en Enkemand mod Loven har indført den anden Hustru i uskiftet Bo, D. L. 5—2—69.

e. Den Avtoritet, som har meddelt en Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, kan tage den tilbage, naar den misbruges, J. M. Skr. 26 Septbr. 1857 og de der anførte Bestemmelser.

f. Se foran 3 o.

7. Lader Skifteforvalteren nogen hensidde i uskiftet Bo uden Bevilling, hvor saadan er fornøden, længere end Loven tillader (jfr. D. L. 5—2—2 og 5—2—12), straffes han med en Bøde paa 100 Rdl., Fr. 10 Avg. 1697.

8. Det er ikke til Hinder for et Dødsbos Slutning, at afdøde har Arv henstaaende i uskiftet Bo, hvis Størrelse og Betalingstid følgelig er ubestemt, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 46.

9. Ang. at det maa tilkomme den Skifteret, der har meddelt en Person Tilladelse til at hensidde i uskiftet Bo, at afgøre, om Tilladelsen skal tages tilbage, uanset at vedkommende nu har Bopæl andet Steds, men at det eventuelle Skifte maa foretages ved sidstnævnte Steds Skifteret, J. M. Skr. Nr. 23, 24 Jan. 1889.

10. Om efterlevende Ægtefællers Hensidde i uskiftet Bo bør der ske Tilførsel i Skifteprotokollen, J. M. Skr. Nr. 85, 1 Marts 1898.

11. For Færøerne, Island og Vestindien se henholdsvis L. 4 Jan. 1854, L. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 6, 9, 13, Fr. 25 Septbr. 1850 §§ 18, 19 og Rskr. 31 Decbr. 1848 § 1.

Se Ekstradition 1. Proklama I 2. Skifte 10. Stempelafgiften III 27 c Nr. 4 (af myndige Arvingers Renunciation paa at fordre Skifte). Testamenter 4. Jfr. Arveafgifter V 2 g, 5 e og 6 i.

B. 1. Naar Boet, efter at være overtaget af Skifteretten, ekstraderes den længst levende til Hensiddenden deri, erlægges herfor et nærmere bestemt Gebyr, se L. Nr. 156, 30 Novbr. 1874 § 3 b Nr. 2. Se Ekstraditionsgebyr B 1 a.

Udenfor dette Tilfælde bliver herefter ingen Kendelse eller Afgift at erlægge, naar den længst levende Ægtefælle forbliver hensiddende i uskiftet Bo med umyndige Lodtagere, § 3 sidste Led bd. — Fr. 5 April 1754 § 2, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 96 og Fr. 21 Maj 1845 § 32 (jfr. Skattedir. Cirk. Nr. 1, 4 Jan. 1875) er hævet, § 13 ibd.

Den Kendelse, som i Henhold til den hidtil bestaaende Lovgivning er betalt for at sidde i uskiftet Bo, bliver i sin Tid afkortet i de Gebyrer, der nu blive at svare, naar Boet kommer under Skiftebehandling; dog finder ingen Tilbagebetaling Sted af, hvad der en Gang er betalt, § 3 ibd. — I Henhold hertil skal Rekognitionen afkortet ogsaa i det Gebyr, som erlægges efter Lovens § 6 d, J. M. Skr. Nr. 168, 2 Avg. 1875.

2. Ang. den Rekognition, som den længst levende, der forblev hensiddende i uskiftet Bo med umyndige Børn, tidligere skulde erlægge, Fr. 5 April 1754 § 2, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 96, Fr. 21 Maj 1845 § 32.

Ang. dens Beregning, K. Skr. 14 Febr. 1815, 1 Juni 1816, 27 Maj 1817, 10 Oktbr. 1820, 13 Marts 1828, 24 Jan. og 29 Avg. 1829, 14 Juni 1831, 4 Marts 1837, 20 Febr. 1838, 21 Maj 1842, J. M. Skr. 23 Novbr. 1850, 29 Marts 1851, 25 Septbr. 1854 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1855), 7 Decbr. s. A., 25 Maj og 24 Septbr. 1857, 17 Decbr. 1859, 18 Novbr. 1862, Resol. 31 Decbr. 1867 (D. T. f. 1868 S. 50), J. M. Skr. Nr. 33, 26 Jan. 1871, Skattedir. Nr. 98, 27 Marts s. A.

Ang. at Rekognition ikke skulde svares i Boer efter Husmænd og Inderster af Landalmuen, Fr. 21 Maj 1845 § 32 i Slutn., jfr. Fr. 21 Juni 1799, K. Skr. 6 Decbr. 1823. Jfr. om Anvendelsen deraf K. Prom. 19 Oktbr. og 23 Novbr. 1799, 28 Febr. 1801, 1 Decbr. 1810, 16 Maj 1812, K. Skr. 25 Juni 1814, 7 Jan. 1815, 10 Avg. 1816, 7 Novbr. 1818, 9 Juni 1821, 23 Septbr. og 6 Decbr. 1823, 18 Marts og 21 Oktbr. 1826, 27 Febr. og 17 April 1830, 8 Juni 1833, 6 Febr. 1836, 26 Juni 1845, J. M. Skr. 24 Decbr. 1851 (D. T. f. 1852 S. 1053), 4 Febr. og 21 Decbr. 1861, 10 Jan. 1869 (D. T. S. 473).

Om Eftergivelse deraf, J. M. Skr. 15 Decbr. 1858, Cirk. 20 Juni 1867 (D. T. S. 1265), jfr. Fin. M. Skr. 16 Juni 1849.

Ang. Udpantning for samme, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 2 smh. m. K. Skr. 25 Marts 1841, J. M. Skr. 7 Novbr. 1853.

Ang. dens Afkortning i Skiftegebyrerne, naar den længst levende senere i levende Live holdt Skifte enten ved den ordinære Skiftenret eller overordentlige Skifteforvaltere efter den først afdøde, Fr. 5 April 1754 § 2. Jfr. Rskr. 13 Oktbr. 1758, K. Skr. 30 Septbr. 1817, 21 Avg. 1819, 27 Septbr. 1823, 27 Novbr. 1824, 2 April 1825, 5 Juli 1838, 19 Jan. 1839, J. M. Skr. 24 Juni og 8 Novbr. 1856.

3. Paa Færøerne, Sp. Reglm. 30 Marts 1836 § 37, jfr. L. 4 Jan. 1854.

Paa Island skal Rekognition ikke erlægges, Fr. 25 Septbr. 1850 § 26. Jfr. L. 2 Febr. 1894 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) Kap. 4.

I Vestindien, Sp. Reglm. 7 Jan. 1868 § 59 (i Till. t. Lovsaml. f. 1868).

Se Ekstraditionsgebyr A 9, 10. Justitsfondatgift 7 g. Skifteprotokoller 10 a.

C. Den Ret, der ved D. L. 5—2—12 er tillagt en Hustru, der siger sig at være med Barn efter sin Husbonds Død, til, efter at Registrering er foretaget, at forblive i uskiftet Bo først i 20 Uger og siden, om hun findes frugtsommelig, til Barnet er født, er i Virkeligheden kun en Udsættelse med den ved Registreringen paabegyndte Skiftebehandling, jfr. K. Skr. 10 Septbr. 1816.

D. Ang. det Tilfælde, at Husbonden, der ingen Livsarvinger har, bebrever Hustruen, eller Hustruen i samme Tilfælde Husbonden, at den, som den andens Død overlever, skal nyde, bruge og beholde det hele fælles Bo uskiftet, D. L. 5—4—20.

Uskrivekyndige Personer, der ikke kunne skrive eller læse.

1. Ang. hvilke Former der skulle iagttages ved Oprettelse af skriftlige Dokumenter af Personer, som ikke kunne læse eller skrive, D. L. 5—1—7, jfr. 2—22—67, 5—4—18, Fr. 31 Marts 1778 § 2, 21 Maj 1845 § 24.

Kunne underskrive med paaholden Pen, Fr. 19 Febr. 1783 § 3, 25 Marts 1791 § 20, 15 Avg. 1832 § 10 og de under 3 anførte Skrivelser.

2. Kan en Supplikant ikke læse eller skrive, staar Koncipisten af Ansøgningen til Ansvar for dens Indhold, med mindre han beviser kun at have skrevet, hvad paagældende forlangte, D. L. 1—26—4.

3. Kunne ikke benyttes som Vitterlighedsvidner, K. Skr. 3 Oktbr. 1815, 22 Decbr. 1821 (ang. Testamentvidner).

4. Paa en saadan er Bestemmelsen i Fimalovens § 22 om, at de, som ere berettigede til at tegne Firma, egenhændig skulle ndskrive Firmategningen i Handelsregisteret, uanvendelig, J. M. 3kr. Nr. 246, 6 Juli 1893.

Se Alderdomsunderstøttelse 10 c.

Usserød militære Klædefabrik.

1. Fabrikøren har Rang i 5te Klasse Nr. 4, Kontrolløren og Regnskabsføreren i 6te Klasse Nr. 4 og Maaleren i 8de Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 202, 6 Novbr. 1882.

2. Maaleren, Instruks for ham 25 Juni 1878 (M. R.).

Se Distriktslæge-Distrikterne B. Hallekommissionen. Militær Jurisdiktion F 2 b. Pastorater 65 d. Sygehuse I 2 l Nr. 1.

Usømmelig Opførsel mod foresatte, derfor kan Skibsfolk straffes, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 102 Nr. 1, L. f. Island 22 Marts 1890 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 36 Nr. 1.

Usømmelige eller utilbørlige Udtryk i Ansøgninger eller Klager, se Ansøgninger 2.

Usømmeligt Forhold, se Embedsmænd 21 i Slutn.

Uterlighed.

1. Gør nogen sig under de i Straffelovens §§ 161—170, 173 og 174 omhandlede Forhold skyldig i uterligt Forhold, uden at egemlig Omgang finder Sted, bliver en forholdsmæssig mindre Straf at anvende, L. 10 Febr. 1866 § 176, jfr. f. Isl. L. 25 Juni 1869 § 177.

Den skyldige kan derhos tilpligtes at betale en passende Erstatning til den fornærmede for den ved Forbrydelsen bevirkede Ødelæggelse eller Forstyrrelse af dennes Stilling og Forhold, L. 1866 § 303, 1869 § 305.

2. Straf for ved uterligt Forhold at krænke Blufærdigheden eller give offentlig Forargelse, L. 1866 § 185, 1869 § 186.

Utugt.

1. I visse Tilfælde straffes den deri skyldige Mandsperson, L. 10 Febr. 1866 §§ 166 og 167 (Fruentimmer under vedkommendes Tilsyn eller Myndighed), 168—172 jfr. 175 (tiltvunget eller tillistet Jamleje), 173 (Pigebørn under 12 Aar), 174 (Pigebørn mellem 2 og 16 Aar), L. 25 Juni 1869 §§ 167—176 (f. Isl.).

I disse Tilfælde kan den skyldige derhos tilpligtes til at betale den fornærmede en passende Godtgørelse for den ved Forbrydelsen bevirkede Ødelæggelse eller Forstyrrelse af dennes Stilling og Forhold, L. 1866 § 303, L. 1869 § 305.

2. Ang. Fruentimmer, der drive Utugt som Erhverv, se Løsagtighed 3. Venerisk Sygdom.

3. Ang. Straffen for dem, der for Betaling tilstede Personer af forskelligt Køn Adgang til deres Boliger for der at øve Utugt. L. 1866 § 182. 1869 § 183.

Se Lejermaal. Løsagtighed. Omgængelse mod Naturen. Rufferi. Samliv, forargeligt. Uterlighed. Venerisk Sygdom.

Undskiftede Jorder. Paa disse tilkommer Jagtretten Kommunen. L. Nr. 79, 8 Maj 1894 § 1.

Uvederhæftighed.

1. Kommer i Betragtning med Hensyn til Arrest før Dom, D. L. 1—21—9, 15, 18.

Ligeledes ved Appel efter D. L. 1—6—23.

2. En umyndigs Værge maa ikke være uvederhæftig, D. L. 3—17—2, 5, jfr. 12 og 25. Jfr. D. L. 1—6—14.

3. Ang. Virkningen af, at en Veksellakceptants Uvederhæftighed bliver konstateret forinden Veksels Forfaldstid, L. Nr. 52, 7 Maj 1880 § 30, 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 30 (f. Isl.).

4. Den højstbydendes ved Tvangsavktioner over fast Ejendom, derom handler L. Nr. 66, 9 April 1891 § 39.

5. Konstateret ved forgæves Eksekution, ang. den Ret, den giver Medkontrahenten til at hæve Kontrakten, Søløv Nr. 56, 1 April 1892 § 166 (Varehandel), 240 (Søforsikring).

Se Kreditoplag 2 e (en Fallent, der ikke har faaet Boet ekstraderet til Raadighed). Jfr. Uraadighed. Vederhæftighed.

Uven, se Avindsmand.

Uvillige Mænd til Optagelse af Syn osv., ang. hvad derved forstaas, K. Skr. 20 Jan. 1827.

Uvisse Fordringer, se Afsætning 11.

Uægte Børn.

1. Kunne ikke arve Len, Priv. 25 Maj 1761 f. Grev. § 6, f. Frih. § 5. Se nedenfor 7.

2. Slegfredsøn maa ikke være Ægtekvindes Søns Værge, D. L. 3—17—10.

3. Ang. deres Arveret og Forældrenes Arveret efter dem, D. L. 5—2—70 til 73. Se nedenfor 7.

Tilladt, at et Slegfredsbarn maatte udelukkes fra Arv efter Moderen, mod ved hendes Indtrædelse i Ægteskab at tillægges en vis Sum, Rskr. 18 Maj 1798 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte B).

D. L. 6—13—10 er hævet, Straffelovens § 310.

4. Uægte Fødsel maa ingenlunde anses som en Plet eller dem i nogen Maade forekastes, Fr. 13 Juni 1771, Pl. 27 Febr. 1772, jfr. Adg. 7 Decbr. 1770 § 7.

Straf for Overtrædelse heraf i Lavene, Fr. 21 Marts 1800 § 7 Nr. 5, jfr. Pl. 3 Novbr. 1832. Se Fødselsbrev.

5. Er Moderen berettiget til at beholde og opfostre, Pl. 30 Maj 1794, L. 28 Jan. 1856 § 3 i Slutn. (f. Færø.).

Efter Moderens Død ere hendes Frænder berettigede til at beholde Børnene, men naar Faderen selv har begært at overtage deres Forsørgelse, og der intet vilde være til Hinder for at betro ham dem, fritages han i saa Fald for at svare Underholdsbidrag, K. Skr. 19 Avg. 1820 (støtter sig til, at Moderen havde overdraget Frænderne Opdragelsen), 23 Marts 1822, 28 April 1838, J. M. Skr. 25 Septbr. 1848 (ang. et Horebarn), 9 Febr. 1853. I K. Skr. 7 Septbr. 1824 antoges derimod, at Faderen har Ret til Barnet. Jfr. nedenfor 10, 2det Stykke.

Se Kuldlysning 5.

6. Deres Stilling, for saa vidt den er afhængig af Forældrenes, retter sig ifølge Lovens almindelige Grundsætninger efter Moderens, ægte Børns derimod efter Faderens Stilling, Fr. om Værnepligt 8 Maj 1829 § 14.

7. Skulle være arveberettigede efter Fader og fædrene Frænder, saafremt Forældrene inden Fødselen havde bestilt Tillysning, løst Vielsesbrev eller ved Søetaten Friseddel, men Ægteskabet forhindredes ved Faderens Død eller anden ham utilregnelig og indtil hans Død vedvarende Hindring, Fr. 21 Maj 1845 § 9, 25 Septbr. 1850 § 9 (f. Isl.). Jfr. L. 13 April 1851 §§ 3, 4.

Dog erhverve Børnene ingen Arveret til Familieejendomme og kunne ikke heller gøre Fordring paa de særdeles Rettigheder, som maatte tilkomme Faderens ægte Børn, Fr. 21 Maj 1845 § 9.

Disse Børn kunne ikke i alle Forhold behandles som ægte, Ind. M. Skr. 12 Marts 1856 (ang. deres Forsørgelsessted).

8. Som saadant maa anses og ske Tilførsel i Kirkebogen om et to Maaneder efter Moderens Ægteskab født Barn, til hvilket Moderen udlægger en anden end Ægtemanden som Fader, K. og U. M. Skr. 25 Marts 1889 (G. R.).

9. I Lov om det offentlige Fattigvæsen Nr. 67, 9 April 1891 findes følgende Bestemmelser om dem:

a. Samme Forpligtelse, som Forældre have til at forsørge deres ægte Børn, har Moderen mod sine uægte Børn, § 3.

Ang. Forældrenes Forsørgelsespligt mod deres uægte Børn, se fremdeles Underholdsbidrag.

b. Ang. den ene Ægtefælles Forsørgelsespligt mod der andens uægte Børn, § 4.

c. Ang. hvilken Kommune der anses som deres Fødekom-
mune m. v., §§ 19—21, jfr. Ind. M. Skr. Nr. 356, 24 Decbr
1891 II. Se nærmere Forsørgelsessted B 3.

d. Ere indtil det fyldte 18de Aar forsørgelsesberettigede paa
det Sted, hvor Moderen har eller ved Døden havde Forsørgelses
ret, § 22.

10. Om dem handler L. om Underholdsbidrag m. m. Nr. 73
12 April 1892, og for Island, l. 24 Jan. 1890 (Nr. 10 i Till. t
Lovt.).

Af disse Love (om hvilke for øvrigt henvises til Barsel og
Underholdsbidrag A I 30) skal her fremhæves Bestemmelser
i § 6 (den islandske Lov § 4) om, at Faderen, naar Moderen
dør, kun er berettiget til at erholde Barnet udleveret til Forsør-
gelse og Opdragelse, naar han enten kuldlyser det eller erholder
Tilladelse dertil af Øvrigheden paa Barnets Opholdssted. Jfr
foran 5.

11. Ang. at den kgl. Fødsels- og Plejestiftelse i København
fra 1 Juni 1894 ikke mere som hidtil mod Betaling overtager
Forsorgen for uægte Børn, fødte paa Stiftelsen, K. og U. M. Skr
Nr. 142, 28 Maj 1894.

12. Ang. deres Stilling med Hensyn til Erhvervelse og For-
tabelse af dansk Indfødsret, L. Nr. 42, 19 Marts 1898 § 9, jfr
Ind. M. Skr. Nr. 216, 23 Decbr. 1898.

13. Ang. deres Navn, se Navn 1 h og i, 3dje Sætn., jfr. f.

14. Ang. deres Forsørgelsessted m. m., se under Forsørgel-
sessted, navnlig B 3, jfr. ovenfor 9 c.

15. Om Børn, fødte af gifte, herunder ogsaa separerede Hu-
struer, se Navn 1 f, g og Ægte Børn 2.

Se fremdeles Adoption 2. Arveafgifter V 3 c. Barne-
fader. Barnefødsel 3 (Anmeldelser efter Fr. 24 Jan. 1844
§ 5 og Fattigl. § 21). Barselkvinder 2 h. Bigami 1, 4
Daab 5, 11, 14 c, f og g. Faddere 1 (om uægte Børns For-
ældre kunne fungere som saadanne). Fødsels- og Plejestif-
telsen 13. Horebørn. Indfødsret A 2 b. Kirkebøger 9
Nr. 9, 11, 12. Kongen II (hans naturlige Børn). Kuldlysning
Legitimation. Offer III 5 (ved uægte Børns Daab). Pater-
nitets- og Alimentationssager 16 (Foranstaltninger til at
sikre Beviset for Fuldbaarenhed). Plejebørn 1 p. Religion 8
(om Faderens Forhold til dem, og i hvilken Religion de skulle
opdrages). Skudsmaal II 4 b (deri maa ikke gøres Tilførsel

m Fødsel af uægte Børn). Stedbørn—Stedforældre 4 (om Stedfaderens Forsørgelsespligt mod Konens uægte Børn). Svanerskabstiden. Udvandring 3 (Moderen kan ikke tillade Fæderen at medtage et saadant Barn). Underholdsbidrag. Ægte børn 6 (Bevilling til at anses som saadan). Ægteskab 4 b, c.

Vaaben.

I.

1. Ang. hvor vidt de maa bæres:

a. Studenter maa ikke bære Kaarder, Rskr. 23 Decbr. 1667, 6 Septbr. 1681.

b. Maa Præster ikke bære eller med sig føre, D. L. 2—1—2.

c. Det er ikke tilladt nogen at give sine Tjenere Kaarder, firschfængere eller andet Sidegevær, Fr. 13 Marts 1683 I § 17, tskr. 7 Maj 1717, Pl. 31 Juli 1812 § 1, 24 Novbr. 1835 §§ 1, 6. Se med Hensyn til Betydningen og Anvendelsen af disse to Plakater det under Liberi ad 2 og 3 anførte. Jfr. dog Jægere.

Ikke heller at lade dem bære Prygle eller store Stokke, tskr. 3 April 1683 § 13.

Officerer og fremmede Ministere maa lade deres Lakajere bære Kaarde og andet Gevær, Rskr. 7 Maj 1717.

d. Ang. skjulte Vaaben, se nedenfor 2.

e. Den i Grundloven hjemlede Ret for Borgerne til at forsamle sig gælder kun, naar de ere ubevæbnede, Grl. 28 Juli 1866 § 88 (5 Juni 1849 § 93), jfr. Koloniall. 27 Novbr. 1863 80, Forfatnsl. 5 Jan. 1874 § 56 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

f. Ere alle i Grænsetoldvæsenets Tjeneste staaende Personer erettigede til at bære, L. 23 Decbr. 1864 § 14.

g. Brandkorpsernes Ordensafdeling i Købstæderne kan fornyes med Sidevaaben, L. Nr. 28, 21 Marts 1873 § 1.

h. Se Skydevaaben.

2. Det er forbudt at bære, falholde eller istandsætte Kaardetokke eller andre skjulte Vaaben, Pl. 24 Decbr. 1823 §§ 1, 2.

Straffebestemmelserne i Plakatens §§ 3 og 4 for at bruge disse Vaaben ere ophævede, for saa vidt Gerningen rammes af de nu gældende Bestemmelser om Vold og Legemsbeskadigelse, jfr. den ophævede Fr. 4 Oktbr. 1833 § 12, jfr. §§ 4, 17. — Jfr. de gældende Bestemmelser om Udøvelse af ulovlig Jagt ved Stokbøsser i Pl. 4 Novbr. 1830 og Fr. 20 Maj 1840 § 27.

Pl. 24 Decbr. 1823 er udvidet til Vestindien, Rskr 1827 § 1.

3. Naar en Tyv har været beredt paa til sit Forsvar Brug deraf, betragtes Tyveriet som grovt, L. 10 Febr. 18 Nr. 5, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 231 Nr. 5.

4. Misbrug deraf til Forøvelse af en Forbrydelse Straffen for denne, Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 I § 52 Nr. 5.

5. Forel. L. Nr. 64, 5 Maj 1885 ang. Forholdsregle hindre Misbrug af den uindskrænkede Adgang til at Vaaben og øve sig i disses Brug hævedes ved forel. I 15 April 1887.

6. Forel. L. Nr. 224, 2 Novbr. 1885, hvis § 5, jfr. § 7 Handel dermed under Politiets Tilsyn og Kontrol (jfr. f Bkg. 10 s. M. i U. L.), hævedes ved forel. L. Nr. 109 1888.

7. Vestindien. Ang. Indførselen af Skydevaaben og . tion, Adg. 23 Oktbr. 1885 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) § 1.

8. Ang. Forbud mod Indførelse af og Handel med Sky og Ammunition i visse Dele af Afrika, Bkg. Nr. 108, 1892 Art. 8—14, jfr. 81.

Se Begravelse 39 (Sidevaabens Henlæggelse paa Krigskontrabande. Toldfrihed i d og e.

II. Vaaben eller Vaabenmærke.

1. Det danske Vaaben. Deraf blev Skjoldet med de Løve borttaget ifølge Deklaration i Slutningen af Konv. 1819.

Ang. hvilket Segl, der herefter skal benyttes ved Udfæ hvortil det store kgl. Segl ikke benyttes, Resl. 22 og 2 (i K. Cirk. 20 Novbr.) 1819.

2. Staden Københavns, Priv. 24 Juni 1661 § 11.

3. De adelige have Ret til at føre Skjold og Hjelm, I 2—11, jfr. Fr. 13 Marts 1683 I § 23.

4. Grevernes, Priv. 25 Maj 1671 §§ 2, 6, 25. Frih Priv. af s. D. §§ 5, 22.

5. De kongelige Betjentes, Priv. 11 Febr. 1679 § 3.

6. Ang. hvem der maa føre Krone, Fr. 13 Marts 1 22, 23.

7. Enhver dertil berettiget maa føre det paa sin Vogn,

8. Maa ikke anvendes ved Begravelser uden af dem, ; føre Skjold og Hjelm, eller som ere i Rangen, Fr. .1682 § 17.

9. Med Hensyn til det under 3, 4, 6—8 anførte mærkes nu Grl. 8 Juli 1866 § 92 (5 Juni 1849 § 97), Forfatnsl. f. Isl. 5 Jan. 874 § 60 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

10. Købstædernes. Ang. at Magistraterne til Indenrigsministeriet kulde indsende Afbildning eller Aftryk deraf og Oplysning om (Jemmelen for samme, Ind. M. Cirk. Nr. 184, 30 Decbr. 1885. fr. under Købstæderne A 6.

11. Offentligt Vaaben maa ikke indeholdes i Varemærker, der kulle registreres, L. Nr. 82, 11 April 1890 § 4 Nr. 3. Se Varemærker.

Vaabenbrødrene.

1. L. Jensens og Hustrus Sølvbryllupslegat for trængende Vaabenbrødre eller disses Enker i Faaborg, Stadf. Nr. 204, 30 Juli 895.

2. H. M. Kong Christian den Niendes Legat, stiftet af danske Vaabenbrødre i Faaborg, Stadf. Nr. 153, 16 Maj 1896.

Se Kirkelige Handlinger 10.

Vaabenhus ved Kirkerne.

Se Begravelse 7, sidste Stykke (Ligs Hensættelse der). Kirker 5 t (om Taget derpaa). Kirkesyn 20 (deres Istandættelse).

Vaad.

1. Bestemmelsen herom (i Betydning af Vadested) i Fr. 13 Decbr. 1793 § 22 er ophævet ved L. 21 Juni 1867 § 18 (S. 271).

2. Ang. Fiskeri med Vaad (o: en Art Fiskegarn), se de under Fiskeri anførte Bestemmelser.

Vaade (Vaadesgerning). Derom tales i D. L. 3—13—48, 5—74, 6—15—11, 6—19—7, 10 og i de nu ved Straffelovens 308 udtrykkelig ophævede 6—6—1, 6—11, 6—14—12, 6—19—2. fr. Hændelse. Uagtsomhed.

Vaagestuer over Lig skulle være afskaffede, Fr. 7 Novbr. 682 § 8.

Vadested, se Vaad 1.

Vagabonder.

1. Ang. Indstævningen af omflakkende Personer, L. Nr. 55, 1 April 1890 § 1, jfr. § 3.

2. Anholdelse og Transport af dem ved Sognefogederne, J. M. kr. Nr. 33, 11 Jan. 1894.

Se Fattige. Hjemløse. Løsgænger.

Vagere—Vagerafgift, se under Sømærker.

Vagerinspektøren, se Fyr- og Vagerinspektøren.

Vagervæsenet.

1. De samme vedkommende Sager, for saa vidt de angaa de tekniske, henhøre under Marineministeriet, medens de Vage afgifternes Regulering og Oppebørsel angaaende Sager ere henviste til Finansministeriet, Kdg. 24 Novbr. 1848 VII smh. i Resl. 7 Oktbr. 1852.

2. Knuddyb og Graadyb indlemmes i det ved Pat. 25 Juli 1848 organiserede Vagerdistrikt, Bkg. 11 Septbr. 1847.

3. Om Farvandets Afmærkning ved det, Lodsl. Nr. 73, 13 Ju 1879 §§ 43, 44, jfr. L. om Nyords Lodseri Nr. 31, 21 Marts s. . . § 5, Bkg. Nr. 82, 20 Juni s. A. Jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 141, 1 Septbr. s. A.

4. At Vagerfartøjer ere fritagne for Havne- og Broafgifter, In M. Cirk. Nr. 208, 16 Septbr. 1889, Skemaet for Skibsafgifter I Nr. 3.

Se Sømærker.

Vagtarrest, se Fængsel II 8 a. Militær Jurisdiktion H I
Vagtbrænde, se Portbrænde.

Vagter, militære, se Fæstninger 3. Gudstjeneste 4 (Forbud mod at røre Spillet under samme). Helligdage 4. In kvartering II 19, III 20. Klasselotteriet 5. Militær Assistance 2 c og e. Skildvagter. Vagtstuer.

Vagthold.

1. Over afsindige, se Afsindige 13 d og e.

2. Over Arrestanter, se Delinkventomkostninger 1 a og Pligtarbejde I F, jfr. K 3 a.

3. Se Brandvagt med Henvisninger.

4. Ved Karantænevæsenet, L. Nr. 40, 30 Marts 1885 § 6, jfr. Fr. 8 Febr. 1805 § 3, Kar. Dir. Reglm. 27 April s. A. ved § K. Cirk. 27 Avg. 1831.

5. Ved Strandinger, Anordn. Nr. 135, 1 Juli 1895 § 4, jfr. tidligere Fr. 21 Marts 1705 § 17, 28 Decbr. 1836 § 11, for Island 14 Jan. 1876 (Nr. 2 i Till. t. Lovt.) § 9.

6. Ang. Gejstlighedens Enkers Fritagelse derfor i Købstæderne D. L. 2—13—12.

7. I Tilfælde af Sneføre, hvor Politiet finder det nødvendigt paa Grund af udlagte midlertidige Veje eller andre særlige Forhold, derom handler L. Nr. 68, 9 April 1891 § 18.

Vagtmester, se Arrestvagtmester.

Vagtskibet ved København. Instruks for Tjenesten 30 Ju 1892 (i Søværnets Lovsaml.).

Vagstuer til indkvarterede Militære, se Indkvartering II (ordinær) 54 og III (ekstraordinær) 65.

Vajsenhuset.

1. Ang. dets Indretning og Bestemmelser for samme, Fund., Astr. og Aab. Br. 21 Juli 1727 (i Lovsaml.), jfr. Rskr. af s. D. Hvis Note en Del samme vedkommende Bestemmelser nævnes). Rskr. 3 Maj 1713.

En paatænkt Ophævelse af samme tilbagekaldes, samt ang. dets Iretning og Bestyrelse m. m., Rskr. 12 Novbr. 1772 (to). Jfr. skr. 23 April s. A.

Ang. dets Forhold til det almindelige Fattigvæsen, Plan 1 Juli 1799 § 187.

2. Ang. dets Privilegier.

a. Ang. dets Eneret til at lade trykke og forhandle danske versættelser af Bibelen, Priv. 6 Maj 1740 (findes i Noten t. J. Rskr. 30 Juli 1852). Se Bibelen 5.

Ang. dets Eneret paa visse Salmebøger m. m., se Religiøslærebog 1 a. Salmebog 3 e, f og 4 c.

b. Arv, som tilfalder Børnene i samme, skal forblive under dets Værgemaal, og naar Børnene dø, medens de ere i Vajsenhuset, tilfalde dette, Rskr. 21 Marts 1732, 18 Marts 1740.

c. Maa holde sine Avktioner ved andre end den ordentlige Avktionsforvalter, K. Prom. 17 Avg. 1771.

d. Se fremdeles nedenfor 4 a samt: Apotek 10. Avkønsgebyrer I 29 e og Retsgebyrer II A 3 h. Sjette- og tiendepenge 2 d, 2det Led. Skiftekommissionen 1.

3. Ang. dets Bygninger. Jfr. Rskr. 29 Septbr. 1773 og Akademi I.

Det afbrændte Vajsenhus's Plads maa anvendes til et Raadhus Domhus, Resl. 27 Juni og Rskr. samt K. Prom. 17 Oktbr. 1800.

Ang. Opførelse af en ny Bygning for samme og Afhændelse af en tidligere, Resl. Nr. 120, 28 April 1873.

4. Ang. dets Personale.

a. Arrest eller Eksekution maa ikke uden Direktionens Tilbedelse gøres paa de der boende Personer eller deres Gods, skr. 10 Oktbr. 1755.

b. Se Embedsbolig 2 b. Pension 11.

c. Ang. Bogholderen og Kuratorerne, Resl. 27 Oktbr. 1821.

d. Inspektøren har Rang i 5te Klasse Nr. 4, Resl. Nr. 103, 10 Maj 1874.

5. Ang. dets Virksomhed og de Børn, som det antager sig.

a. Ang. forskelligt Stiftelsens indre Orden vedkommende,

Rskr. 17 Juni 1735, Interims-Spisetakst og Rskr. 11 Marts 1746
Rskr. 29 Marts 1754, 29 Septbr. 1773.

b. Ang. hvilke Børn der kunne optages deri, Rskr. 22 Septbr 1727 (jfr. med Hensyn til sammes § 1 K. og U. M. Skr. Nr. 61 10 Marts 1873 ad 2), 29 s. M., jfr. Rskr. 6 Novbr. 1739 I Art. 3

Skal efter Omstændighederne sørge for de Børn fra Pleje stiftelsen, som ikke kunne erholdes udsatte, Bkg. 23 Juni 1804 H

Er kun bestemt for Børn fra København og Sællands Stift Resl. Nr. 195, 1 Juli 1872 § 1.

c. Reglm. for den moralske og fysiske Opdragelse paa Stif telsen 11 Oktbr. 1774 (i Lovsaml.), jfr. Resl. 7 Maj 1802.

d. Ang. at Vajserne midlertidig skulde udsættes i Stedet fo at opdrages paa Stiftelsen, Resl. 1 Marts 1799, jfr. Resl. 23 Ma 1826 (i K. Skr. 25 s. M.). Jfr. Rskr. 18 Juni 1751.

e. Ang. Understøttelser derfra til Børn udenfor København og Sællands Stift, Resl. Nr. 195, 1 Juli 1872, jfr. Meddelelse M. T. B f. 1872 S. 384. Ved denne Resl. er Resl. 4 Decbr. 186 (D. T. S. 1077) ophævet.

Forældreløse uægte Børn ere ikke udelukkede fra diss Understøttelsesportioner, K. og U. M. Skr. Nr. 314, 2 Decbr. 1872

Stiftsøvrighederne kunne uddele de til deres Raadighed stil lede Beløb i Portioner under 60 Rdl., men kun under særlig Betingelser til Børn, der kun ere faderløse, K. og U. M. Sk Nr. 61, 10 Marts 1873.

Understøttelserne bør kun tildeles Børn, som ere hjemme hørende i vedkommende Stift og der skulle underholdes og op drages, K. og U. M. Skr. Nr. 281, 27 Oktbr. 1873.

f. Maa for sin Regning underholde 10 Børn paa Døvstumme institutet, samt ang. dets Bogtrykkeri og Boghandel, K. Prom. April 1808.

g. Har bekostet et Oplag paa Island af den evangelisk-kr stelige Børnelærdomsbog, Resl. 26 April 1815.

Se Skoler I B 40 b (Adgang for Børnene til Roskilde lærø Skole).

6. Dets Midler maatte udlaanes til københavnske Kompagnie naar de ikke kunde anbringes paa anden Maade, Rskr. 9 Ju 1752.

7. Aftensang i samme afskaffes, Rskr. 29 Maj 1754.

8. Legater dertil, Konf. 5 Jan. 1801 § 2 b, 14 Juni 1836.

9. De det vedkommende Anliggender ere henlagte fra Justit ministeriet til Kirke- og Undervisningsministeriet, Bkg. 11 Ju 1870.

10. Ang. at Understøttelse til forældreløse Børn af Understøttelsesportionerne derfra efter Stiftsøvrighedens Skøn kan ydes gsaa efter Konfirmationsalderen, K. og U. M. Skr. Nr. 206, 21 Septbr. 1875.

Med Hensyn til Varigheden af Understøttelserne mærkes fremdeles K. og U. M. Skr. 20 Novbr. 1878 (G. R.).

11. At Understøttelserne derfra kunne nydes af et Metodistværn, da Metodisterne er et anerkendt kristeligt Trossamfund, K. og U. M. Skr. 27 Juli 1880 (G. R.).

12. Vajsenhusianernes Forening »Det gode Minde«s Stiftelse, Vedtægter, Stadf. Nr. 80, 25 Febr. 1898.

Se Indbyrdes Undervisning 5 (en Normalskole derfor).

Vakance.

1. I Embeder og Bestillinger, se Bestillinger C 6. Embeder 4.

2. I gejstlige Embeder, se Biskop I B 16 f og Provster 9 c (Provsteembeder). Kapellaner I 9 (personelle Kapellanier), I 27, 33. Kateketer 10. Præster X (Præstekald).

3. I Skolelærer- og Kirkesangerembeder, se Degne 7, 12 i Kirkesanger 10 k. Kollats II 7. Skolelærere X.

4. Om Vakancebekendtgørelsen og dens Betydning, se Enkeltbetænkning IV A 18 og Skolelærere I 1. Jfr. Anneksgods 8.

5. Se fremdeles Lægdsforstandere 2. Lægeembeder 2, 4. Militære 1 a Nr. 5 og 6 (Bestillinger, hvortil de have Fortrinsret). Militært Lægekorps 5. Retsbetjente 36 (forandret Frist for Ansøgningsindgivelse). Skovridere 1 h.

Vakination, Vaccinationsanstalter, Vaccinationsattester, Vaccinationsprotokoller, se Kokoppeindpodning. Kokoppeindpodningsanstalten. Kokoppeindpodningsattester. Kokoppeindpodningsprotokoller.

Vakcinatører udenfor Lægestanden.

1. Herefter maa ingen ulægekyndig Person meddeles Vaccinationspatent af Kommissionen for Vaccinationsvæsenet (jfr. Pl. 11 Marts 1825), dog at Undtagelse herfra sker med Hensyn til Island, Færøerne og Grønland, Resl. 21 Juni 1820. Jfr. ang. disse ulægekyndige Vakcinatører de nu ophævede Bestemmelser i Fr. 3 April 1810 § 4 og Pl. 19 Novbr. 1811 §§ 1, 2, jfr. Pl. 9 Decbr. 1813 (ang. deres Betaling), Instr. 4 Marts 1818 f. Fysici § 30, Distriktskir. § 29, K. Skr. 4 Avg. 1818, Resl. 27 Avg. 1823 § 2, K. Cirk. 6 Septbr. og Skr. 11 Oktbr. s. A., Cirk. 30 Oktbr. 1824.

Ang. at Amtet maa beskikke Vakcinatører paa Thunø og Endeave, K. Skr. 22 Juli 1837. — En Skolelærer paa Thunø konsti-

tueres til at foretage den offentlige Vaccination, J. M. Skr. 21 Juli 1871 (i F. A. Uldall den civile Medicinallovgivning).

2. Paa Færøerne, jfr. Instr. f. Distriktslægerne i Bkg. Nr. 137. 13 Juli 1883 Nr. 3.

3. Paa Island. Ang. deres Oplærelse, Betaling osv. handlei K. Skr. 16 Maj 1818, Rskr. 18 Juli 1821, 24 Marts 1830, jfr. Instr. 25 Febr. 1824 f. Landfys. § 30, f. Distriktskir. § 29.

Ang. deres Betaling for revakcinerede, K. Skr. 14 Novbr. 1837

4. I Grønland. At saadanne findes i tilstrækkeligt Antal skulle Lægerne sørge for, Instr. Nr. 10, 1 Febr. 1872 § 8.

Valby Bakke. Forbud mod at grave Sand i samme ud for Søndermarken og Klemmen, Pl. 8 Marts 1785.

Valbyerne. Den dem ved Rskr. 11 Juli 1721, jfr. Rskr. 28 April 1739 XLV, Pl. 2 Oktbr. 1741 § 2, Rskr. 23 Avg. 1745, Pl. 25 Oktbr. 1782 § 3, K. Prom. 30 Oktbr. 1784, Skr. 29 April 1815 8 Septbr. 1821, hjemlede Ret til i København at forhandle Landvæsensprodukter, gaar ikke ud over og var end ikke saa udstrakt som den Forhandlingsret, der nu tilkommer enhver med disse Produkter. Jfr. ogsaa Ind. M. Skr. 4 Oktbr. 1862.

Valg.

1. Ang. Valg til Rigsdagen, se Rigsdagen 6 og de nedenfor følgende Artikler paa Valg-. Jfr. Folketinget 2.

2. Straf for Forbrydelser med Hensyn til dem, L. 10 Febr. 1866 §§ 113—115, 25 Juni 1869 §§ 114—116 (f. Isl.).

3. Om Valg og Valglister, se tillige Kirkestævne 10, 12, 14 (Valglisters Fremlæggelse) og under Landstinget.

4. Kommunale Valg. Adskilligt af almindelig Betydning om Fremgangsmaaden derved findes under Byraad A og Ligningskommissioner.

Se Myndighedsbevilling 1 c (giver ikke Valgret). Skolei II A 2 ø Nr. 2 (deres Benyttelse til Valghandlinger).

Se i øvrigt de enkelte Institutioner, hvortil Valg finder Sted

Valgbog, som skal føres af Valgbestyrelsen for Folketingsvalg, L. 12 Juli 1867 §§ 28, 43, 45, og for Landstindsvalg, §§ 73, 87 ibd.

Regler for, hvorledes den skal føres m. m., Ind. M. Cirk. Nr. 190, 17 Oktbr. 1888 II 9. Se Folketinget 2.

Valgbrev for valgte Rigsdagsmænd, L. 12 Juli 1867 § 91; for Valgmænd, § 74 i Slutn. ibd.

For Folketingsmænd, Formular dertil er senest omsendt ved Ind. M. Cirk. Nr. 23, 19 Marts 1898. Jfr. Ind. M. Cirk. 6 Novbr 1849, 31 Jan. 1853, 4 Juni 1855. Se Folketinget 2.

For Landstingsmænd, Formular dertil, Ind. M. Cirk. 6 Novbr. 1849. Se Landstinget 2 a.

Valgdage.

1. Valgdagen til den grundlovgivende Forsamling var almindelig Retsferie, Pl. 26 Septbr. 1848.

2. Bør der ikke skydses paa Færøerne, saa længe Valget varer, L. 17 Marts 1865 § 5, Reglm. 20 s. M. § 4.

3. Se Folketinget 2 t (Indskrækning af Posttjenesten). Kirkesyn 8.

Valglister.

1. Til Folketingsvalgene, derom handler L. 12 Juli 1867 §§ 8—21, 25, 28, 40—43.

a. Ang. Brugen af tidligere ved navnlig Afstemning benyttede Valglister ved et nyt Valg i samme Aar, Ind. M. Skr. 24 Jan. 1853.

b. Ang. Anvendelse af Valgl. 16 Juni 1849 § 10 — se nu L. 1867 § 10 — om de ny Valglisters Affattelse i København, Ind. M. Skr. 20 Novbr. 1858, 27 Jan. 1859.

c. Ifølge nævnte Valgl. 1849 § 9 — se nu L. 1867 § 9 — skulle samtlige Vælgere opføres paa samme i uafbrudt alfabetisk Orden, hvorfor en Deling efter Skoledistrikter ikke kan tillades, Ind. M. Skr. 28 Jan. 1863.

De skulle affattes efter Bogstavfølgen af Vælgernes Efternavne, Ind. M. Skr. 16 Maj 1870 (D. T. S. 352).

d. Ang. forskellige Spørgsmaal vedrørende Førelsen af Folketingsvalglisterne, Ind. M. Skr. Nr. 141, 25 Maj 1894.

2. Til Landstingsvalgene, L. 12 Juli 1867 §§ 53—65.

Udgiften ved den aarlige Affattelse deraf udredes, ogsaa naar ingen Valghandling finder Sted, lige som Valgudgifterne, Ind. M. Skr. 30 Oktbr. 1857. Jfr. nu L. 1867 § 94.

Se Kirkestævne 10, 12, 14 (Valglisters Fremlæggelse). Landstinget.

Valglov til Rigsdagen 12 Juli 1867 (hvis § 100 ophæver flere ældre Love), sammenholdt med Grl. 28 Juli 1866 §§ 30, 31, 34—40. — Ifølge nævnte Valglovs § 46 gælde fremdeles de i L. 29 Decbr. 1850 §§ 1—29 indeholdte Bestemmelser om Folketingsvalget paa Færøerne.

Ved Valgloven skal Valgresenes Fordeling og Valgmaaden samt Størrelsen af Rigsdagsmændenes daglige Vederlag bestemmes, Grl. 28 Juli 1866 §§ 32, 33, jfr. 39. Jfr. L. Nr. 36, 17 Marts 1876 og Nr. 223, 24 Decbr. 1894 om Forandringer i Valgloven.

Jfr. — navnlig med Hensyn til Anvendelsen af Valglovens Betingelser for Valgret — følgende for en stor Del ophævede Be-

stemmelser ang. den politiske Valgret: Fr. 15 Maj 1834 § 3, Fr. 8 Marts 1843 § 4 og Forfatnsl. 5 Jan. 1874 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 17 (f. Altinget), Valgl. 7 Juli 1848 § 7, 28 Septbr. 1849 § 3, Grl. 5 Juni s. A. § 35 og Valgl. 16 Juni s. A. §§ 1—6, L. 29 Decbr. 1850 § 2, Forfatnsl. 2 Oktbr. 1855 § 28 og Valgl. af s. D. § 1, Grl. 18 Novbr. 1863 § 21, Koloniall. 27 s. M. § 18. Jfr. ogsaa Fr. 15 Febr. 1854 § 19, 11 Juni s. A. § 19.

Valgmenigheder—Valgmenighedspræster.

1. Ang. et Andragende om at maatte danne en fri dansk og tysk Menighed i København med Pastorerne Grundtvig og Simonsen som Præster, og om at Frederiks tyske Kirke maatte overlades dem til Brug, K. Skr. 28 Jan. 1832, jfr. Resl. 1 Marts s. A.

2. Betænkninger indhentede fra Biskopper og Landemoder om deres Oprettelse m. v., K. og U. M. Cirk. 15 April 1867 (G. R. og D. T. S. 441).

3. Lov om samme af 15 Maj 1868.

Ang. Forandring i denne Lov, L. Nr. 83, 7 Juni 1873.

4. Ang. Fortolkningen af L. 15 Maj 1868, K. og U. M. Skr. 4 Jan. og 18 Avg. 1869 (G. R.) Nr. 408, 2 Decbr. 1871.

5. Fra Betingelserne for sammes Anerkendelse kan ikke dispenseres, K. og U. M. Skr. 18 Septbr. 1868 (G. R.).

6. Eks. paa Anerkendelse og Ordination af personlige Medhjælpere for Præsten ved en saadan Menighed (Ryslinge), Resl. Nr. 156, 13 Juli 1874, M. T. B f. 1882 S. 752, Resl. 19 April 1888 (Ubberup — M. T. B f. 1888 S. 366).

Ang. hvor vidt Præsten ved en saadan kan vente Anerkendelse af en ordineret Medhjælper alene for Tjenestens Vidtløftigheds Skyld. Dette indrømmet Præsten ved Ryslinge Menighed. K. og U. M. Skr. 1 Marts 1892 med Note (G. R.).

7. Ang. at en saadan, naar dens Præst nedlægger sit Embede, ophører at bestaa, indtil Valget af en ny Præst er stadfæstet og Sognebaand løst til ham, hvorfor ogsaa Menighedens Kirkebøger indtil da maa afgives til vedkommende Sognepræst, K. og U. M. Skr. 14 Juni 1876 (G. R. — ang. Valgmenigheden i Kerteminde), 15 Novbr. 1877 (G. R. — Trandbergs Valgmenighed i Aakirkeby).

8. Ved Stadfæstelsen af en residerende Kapellans Valg til Præst for en Valgmenighed ophører hans Ansættelse som Kapellan, uden at særlig Afskedigelse finder Sted, K. og U. M. Skr. 2 Septbr. 1876 (G. R.).

9. Ang. Betingelserne for, at en saadan indretter en egen Kirkegaard omkring sin Kirke, K. og U. M. Skr. 17 Oktbr. 1876 (G. R. — ang. Veistrup Valgmenighed), 28 Febr. 1877 (G. R. — Valg-

menigheden paa Berring Mark, Koldt Sogn), 8 Juni 1880 (Høve), 9 Febr. 1892 (G. R. — ang. Menigheden i Mellerup).

Tilladt, at der umiddelbart ved Valgmenighedskirken i Ryslinge indrettes en Begravelsesplads for Pastor Birkedal og Hustru, K. og U. M. Skr. 3 Jan. 1890 (G. R.).

Ang. at Ekspropriation ikke kan anvendes til Udvidelse af en Valgmenigheds Kirkegaard, K. og U. M. Skr. 4 Decbr. 1895 (G. R.), jfr. K. og U. M. Skr. Nr. 258, 17 Novbr. 1897.

10. Tilbagetagelse af den en Valgmenighedspræst meddelte Stadfæstelse paa Grund af Overtrædelser af Folkekirkens Forskrifter, og at paagældende Menighed (Østerjølby og Omegn paa Morsø) følgelig ikke længere erkendes som et Led af Folkekirken, Resl. 20 Jan. 1883 (i M. T. B S. 14). Ministeriets Forestilling af 17 Jan. 1883, der fremkaldte den anførte Tilbagetagelse (R. Lunds), findes i G. R.

Ang. hvorledes en Valgmenighed (Menigheden i Ryslinge) bliver stillet, naar Præsten nedlægger sin Funktion, K. og U. M. Skr. 29 Juni 1885 (G. R.).

Ang. Betydningen af, at en Valgmenighedspræsts Stadfæstelse tages tilbage, og Valgmenigheden saaledes ophører at bestaa, K. og U. M. Skr. 17 Febr. 1883, jfr. Skr. 11 April s. A. og 12 Juni 1885, alle i G. R. og angaaende den tidligere Valgmenighed paa Mors og i Thy med Kirke i Østerjølby. Jfr. herved Fri-menigheder.

11. Det paahviler ikke en Valgmenighedspræst at gøre Indberetning om de af ham konfirmerede Børn til vedkommende Sognepræst eller Skolekommission, K. og U. M. Skr. 3 Marts 1885 (G. R.).

12. Sammes Præster og disses efterladte have ikke Pensionsret eller Adgang til Understøttelse af Statskassen, K. og U. M. Skr. 18 Maj 1886 (G. R.).

13. Nægtet at indstille fhv. Kapellan Brücker til Præst for en Valgmenighed (i Starup Sogn) paa Grund af nogle af ham offentlig fremførte Udtalelser, K. og U. M. Skr. Nr. 191, 3 Novbr. 1887. — Fastholdt Nægtelsen af at indstille fhv. Kapellan Brücker til Præst for en Valgmenighed (i Starup Sogn), M. T. B f. 1889 S. 1194. Se nu nedenfor 36.

14. Ang. et Tilfælde, hvor der androges om Anerkendelse af en Valgmenighed og af en fhv. personel Kapellan (M. O. Pontoppidan), mod hvem der verserede en Sag, hvorunder han i 1ste Instans var dømt til Fængsel, som Præst for Menigheden, K. og U. M. Meddel. i M. T. B f. 1887 S. 36.

15. Misbilliget, at en Valgmenighedspræst i et Tjenesteanliggende har rettet en Forespørgsel til Ministeriet gennem en Sagsfører i Stedet for ad sædvanlig tjenstlig Vej, K. og U. M. Skr. 30 Juni 1892 (G. R.).

16. De, der have sluttet sig til en Valgmenighed med egen Kirke eller Bedesal, berøres ikke af Bestemmelserne om Kirkers Opvarmning, L. Nr. 49, 9 Marts 1893 §§ 1—3.

17. Ang. at den Omstændighed, at en Mand har løst Sognebaand til en Valgmenighedspræst, ikke berettiger til at kassere hans Valg til Kirkeværge, naar han i øvrigt er en retsindig og duelig Mand, hvem dette Hverv kan betros, K. og U. M. Skr. 4 April 1895 (G. R.).

18. Vilhelm Birkedals Legat for Enker og uforsørgede Børn efter Valgmenighedspræster samt for afgaaede Valgmenighedspræster, Stadf. Nr. 113, 17 Juni 1881.

19. Om deres Kirker, se videre Kirkestævne 15. Kirkesyn 2 c. Provster 14 g (ang. Provstelønnen).

20. I Ryslinge.

a. Dens Anerkendelse som Led i Folkekirken og Stadfæstelse paa Valget af Birkedal som Præst for samme, Resl. 1 Avg. 1868 (G. R.), Resl. 29 Juli 1885 (G. R.).

b. Afgørelse af forskellige Spørgsmaal om dens Oprettelse og Organisation, K. og U. M. Skr. 4 Jan. 1869 (G. R.).

c. Tilladelse til at benytte en Filialkirke i Sønder Næraa, K. og U. M. Skr. Nr. 7, 2 Jan. 1875.

d. Uldspinder af Stenstrup Hans Henrik Jørgensens og Hustrus Legat for trængende Familier af denne Valgmenighed, Stadf. Nr. 260, 5 Oktbr. 1895.

e. Se foran 6, 9, 10.

21. I Kerteminde og Omegn.

a. Dens Anerkendelse som Led i Folkekirken og Stadfæstelse paa Valget af Hagen som Præst for samme, Resl. 7 Jan. 1869 (G. R. og D. T. S. 101). Jfr. K. og U. M. Skr. 18 Septbr. 1868 (G. R.).

b. Ang. Kirkebygningens Indvielse, og at Præsten ikke er pligtig at indtræde i den gejstlige Enkekasse, K. og U. M. Skr. 11 Jan. 1869 (G. R.).

c. Ang. Indvielsen af Kapellet i Dalby m. v., K. og U. M. Skr. 18 Avg. 1869 (G. R.).

d. Stadfæstelse af Valget af Præst og fornyet Anerkendelse, Resl. 16 Avg. 1876, 4 Novbr. 1886 (begge i G. R.).

e. Jfr. foran 7.

22. I Østerjølby og Omegn.

a. Dens Anerkendelse som Led i Folkekirken og Stadfæstelse paa Valget af Lund som Præst for samme, K. og U. M. Skr. Nr. 405, 30 Novbr. 1871 (Resl. af 29 s. M. i G. R.).

b. Afgørelse af forskellige Spørgsmaal ved dens Oprettelse og Organisation, K. og U. M. Skr. Nr. 408, 2 Decbr. 1871.

c. Den tidligere paa Mors og Thy, ang. forandret Fremgangsmaade ved dens Medlemmers Skriftemaal, Resl. 26 Avg. 1885 2 a (i M. T. B f. 1886 S. 24).

d. Jfr. foran 10.

23. I Aaker.

a. Dens Anerkendelse som Led i Folkekirken og Stadfæstelse paa Valget af Trandberg som Præst for samme, Resl. Nr. 257, 30 Septbr. 1872.

b. Ang. en Filialkirke i Neksø, K. og U. M. Skr. 24 April 1873 (G. R.).

24. I Tømmerup og Omegn.

a. Dens Anerkendelse som Led i Folkekirken og Stadfæstelse paa Valget af Hoff som Præst for samme, Resl. Nr. 78, 18 Marts 1873.

b. Tilladelse til at benytte en Filialkirke i Vallekilde, K. og U. M. Skr. 19 Septbr. 1882 (G. R.).

c. Stadfæstelse af Valget af ny Præst og fornyet Anerkendelse, Resl. 17 Jan. 1895 (M. T. B S. 28).

d. Se nedenfor 35.

25. Bøvling Sogn.

a. Anerkendelse, Resl. 18 Oktbr. 1875 (M. T. B S. 735 og 741, G. R.).

b. Indvielse af Filialkirker ved Lemvig, K. og U. M. Skr. 15 Novbr. 1883 (G. R.) og i Holstebro, Skr. 20 Jan. 1885 (G. R.).

c. Se nedenfor 32.

26. Vejstrup og Oure Sogne.

a. Anerkendelse, Resl. Nr. 60, 5 Marts 1875.

b. Boelsmand Hans Rasmussens og Hustrus Legat for trængende i denne Menighed, Stadf. Nr. 148, 28 Marts 1894.

c. Husejer Lars Pedersens og Hustrus do. for do., Stadf. Nr. 213, 14 Avg. 1897.

d. Se foran 9.

27. Koldt Sogn (paa Bering Mark).

a. Anerkendelse, Resl. 20 April 1876 (G. R.).

b. Indvielse af Filialkirke i Aarhus, K. og U. M. Skr. 1 Febr. 1886 (G. R.).

c. Landstingsmand Niels Rasmussens og Hustrus Legat for fattige syge eller fattige i denne Menighed, Stadf. Nr. 173, 1 Maj 1893.

d. Se foran 9.

28. Høve og Flakkebjerg Sogne.

a. Anerkendelse, Resl. 7 Jan. 1880 (M. T. B S. 5 og G. R.).

b. Tilbagetaget Præstens Stadfæstelse efter Ansøgning, Resl. 13 Novbr. 1883 (M. T. B S. 898). Ministeriets Forestilling af 9 Novbr. 1883, der fremkaldte denne Resl., findes i G. R.

c. Tilladt, at ministerielle Handlinger for Medlemmer af den tidligere Valgmenighed paa Høve Mark udføres i dennes Kirke ved den Præst, til hvem de have løst Sognebaand, K. og U. M. Skr. 28 April 1884 (G. R.).

29. Sønder Næraa og omliggende Sogne.

a. Anerkendelse, Resl. 23 Novbr. 1882 (G. R.).

b. Indvielse af Fialkirke i Odense, K. og U. M. Skr. 17 Novbr. 1886 (G. R.), jfr. Skr. 18 Septbr. 1883 (G. R.).

c. Stadfæstelse af Præstevalg og fornyet Anerkendelse, Resl. 27 Decbr. 1897 (M. T. B S. 1093).

30. Bredsten Sogn (med Kirke i Balle).

Anerkendelse, Resl. 19 Marts 1885 (G. R.).

31. Odder Sogn.

Anerkendelse, Resl. 12 Jan. 1886 (M. T. B S. 6).

32. Holstebro.

Tidligere Fialmenighed af Bøvling Valgmenighed, jfr. foran 25, Anerkendelse, Resl. 17 Oktbr. 1888 (M. T. B S. 813).

33. Mellerup Sogn.

a. Anerkendelse, Resl. 17 Novbr. 1890 (M. T. B S. 1006).

b. Stadfæstelse af Præstevalg og fornyet Anerkendelse, Resl. 14 April 1897 (M. T. B S. 203).

34. København og Omegn.

a. Anerkendelse, Resl. 4 Decbr. 1890 (M. T. B S. 1083).

b. Indvielse af Fialkirker henholdsvis i Hjørlande Sogn og paa Frederiksberg for Valgmenigheden i København og Omegn, K. og U. M. Skr. 23 Juni 1891 (G. R.), Resl. Nr. 351, 9 Oktbr. 1893.

c. Ang. hvor vidt et Medlem af denne Valgmenighed er pligtig at betale Præste-, Degne- og Klokkerpenge i København eller Bidrag til de københavnske Sognekirker, K. og U. M. Skr. 3 Juni 1897 (G. R.).

35. Vallekilde.

Hidtil Fialmenighed af Tommerup Valgmenighed, Anerken-

delse og Stadfæstelse af Præstevalg, Resl. 17 Septbr. 1895 (M. T. B S. 771). Jfr. foran 24 b.

36. Aagaard i Starup Sogn.

Anerkendelse og Stadfæstelse af Brücker, jfr. foran 13, som Præst, Resl. 2 Septbr. 1896 (M. T. B S. 530 og G. R.).

37. Bornholms Valgmenighed.

Med Bedesalen Bethania ved Aakirkeby, Anerkendelse, Resl. 29 Septbr. 1897 (M. T. B S. 778), jfr. K. og U. M. Skr. 1 Oktbr. s. A. (G. R.).

Se Alterets Sakramente 7 k (Tilladelse til Altergang paa Konfirmationsdagen), 9. Asyler II 5 d (ang. Menigheden i Vejstrup). Begravelse 25. Daabsattester 1. Døde 11. Enkekasser II A 5. Frimenigheder 8 (en Valgmenighedspræst maa, lige som andre Præster, ikke forrette kirkelige Handlinger i en Frimenighedskirke). Kirkebetjente 7. Kirkebøger 1 og 9 s. Kirkegaard 1 bb, 27. Kirkesyn 2 c. Kirkeværger 6 s. Kollats I 4, II 2 d, 4 d. Kollekt 22. Kommunionbog 5. Konfirmation, Ungdommens, 32 a (Indberetn. til Provsten om konfirmerede). Lysning 2 b, 5. Skoler II C 5 p. Skudsmaal II 2. Studieskat 15. Vielse I 12 e.

Valgmænd til Landstingsvalgene, om dem handler Grl. 28 Juli 1866 §§ 36, 37, Valgl. 12 Juli 1867 § 66 ff.

1. En af en udeblivende Valgmand sendt skriftlig Stemmeseddel kan ikke antages, Ind. M. Skr. 7 Decbr. 1849. Jfr. nu L. 1867 § 81.

2. Dertil kunne Medlemmer af Valgbestyrelsen vælges, Ind. M. Skr. 14 Jan. 1850.

3. De dem ved Valgl. 16 Juni 1849 § 49 — se nu L. 1867 § 78 — tillagte Rejseomkostninger beregnes for Tur og Retur, ibd.

4. Lige som det efter fornævnte Valgl. 1849 § 47 — se nu L. 1867 § 76 — er de samme Valgmænd, der skulle deltage i de der ommeldte Omvalg, saaledes skønnes det ikke, at den Omstændighed, at enkelte af disse ere forhindrede fra at møde ved Omvalget, skulde nødvendiggøre Valg af ny Valgmænd i deres Sted, Ind. M. Skr. 11 Juni 1853.

5. Bkg. 8 Juli 1870 i Henhold til Valglovens § 70, jfr. Grundlovens § 37, om deres Fordeling mellem de enkelte Købstæder ved sidste Landstingsvalg.

Med Hensyn til deres Fordeling ved Valget i 1882 mærkes Ind. M. Cirk. Nr. 36, 13 April 1882.

Med Hensyn til deres Fordeling ved Valget i 1886 mærkes Bkg. Nr. 90, 9 Juli 1886.

Ang. Antallet deraf i Købstæderne og Handelspladserne ved Valget i 1890, Bkg. Nr. 106, 11 Juli 1890, jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 47, 11 April s. A. Ang. do. i 1894, Ind. M. Cirk. Nr. 27, 2 April 1894 og Bkg. Nr. 155, 6 Avg. s. A., ang. do. i 1898, Bkg. Nr. 99, 15 Juli 1898, jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 31, 9 April 1898.

6. Om Beregningen af deres Befordringsgodtgørelse, Ind. M. Skr. Nr. 203, 7 Novbr. 1882.

7. Om Forstaaelse af »Skatteindtægt« i Grundlovens § 37, jfr. Valglovens § 57, om de højstbeskattedes Valgret til den ene Halvdel af Valgmændene, Ind. M. Skr. Nr. 136, 18 Avg. 1885.

8. Ang. hvorledes der bør forholdes i et Tilfælde, hvor der kun var valgt 3 i Stedet for 4 Valgmænd, Ind. M. Skr. 9 Juni 1866.

9. At der i Henhold til Valglovens § 78 ikkun tilkommer en saadan Befordringsgodtgørelse efter Vejlængden mellem hans Bopæl og Valgstedet uden Hensyn til, om han paa Grund af Fraværelse fra Hjemmet har haft længere Vej til Valgstedet, Ind. M. Skr. Nr. 53, 21 Febr. 1889.

Se Landstinget 2 c.

Valgmøder, se Skoler II A 2 ø Nr. 2 (deres Benyttelse hertil).

Valgret. Straf for militære overordnede, der forbyde deres undergivne at deltage i offentlige Valghandling, Straffel. Nr. 68, 7 Maj 1881 § 136.

Valgrets Forbrydelse er foreskrevet som Straf for at sælge sin Stemme, L. 10 Febr. 1866 §§ 114, 115, jfr. 9, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 115, 118, jfr. 10.

Valkendorfs Kollegium.

1. Derom handler Fund. 7 Maj 1788 VI § 2.

2. Ang. sammes økonomiske Tilstand, U. og Skoledir. Skr. 7 Marts 1818.

3. Ang. dets Biblioteks Salg eller Indlemmelse i Universitetsbiblioteket og Oprettelse af det Estrupske Legat m. v., Resl. 17 Jan. 1840, 3 Avg. 1846, Konf. 18 Juni 1847.

4. Eskildsens Legat til samme, Konf. 14 April 1841.

Se Akademiske Beneficier. Kollegier. Læger A II 13 c.

Valkeværk, se Næringsvæsen II (fri Næring) 4 g.

Valle, se Mejeriprodukter.

Valle Stift, se Adelige Klostre 16.

Valrov, se Lig 5.

Vand og Brød, Fængsel derpaa, se under Fængsel. Jfr. Æresoprejsning 3.

Vandafgift, se Vandskat.

Vandafledning.

1. Vand maa ingen lade flyde paa anden Mands Grund uden hans Vilje, D. L. 5—10—49, 5—11—1, eller paa Landevej eller Naboernes Skovvej eller Kirkevej uden deres Minde, 5—11—2.

Forbud mod at lede Pølevand paa en offentlig Vej eller i lennes Grøfter, Fr. 13 Decbr. 1793 § 82 i Slutn. (Jfr. Grøfter 3 g).

Vand maa ikke udledes eller udskylles over offentlig Gade, Plads eller Vej, men kun gennem de dertil bestemte Afløb, Politivedt. f. Kbhvn. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 90, f. de større Købstæder i M. T. B f. 1872 S. 48 § 89.

Enhver Ejer er, for saa vidt andet ikke er hjemlet ved Hævd eller Overenskomst, pligtig at lede Tagdryppet eller andet Vand fra sin Ejendom paa sin egen Grund, saaledes at det ikke noget Sted har Fald paa Naboens Bygning eller Grund, hvorhos han skal give det behørigt Afløb, saa at Naboejendommen ikke derved beskadiges, de tidligere gældende L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 § 69 (f. Kbhvn.), 17 Marts 1856 § 81, jfr. L. 12 Jan. 1858 (f. Frederiksberg). Se nu de nedenfor under 6 anførte ny Bygningslove for København og Frederiksberg.

2. Ang. Vands Afledning handler L. Nr. 63, 28 Maj 1880 Afsnit I (§§ 1—59), se tillige de almindelige Bestemmelser i Afsnit II (§§ 79—87). Jfr. tidligere Anordn. 29 Juli 1846 §§ 53—58, C. Skr. 20 Juli 1847, Fr. 25 Juni 1790 § 2, Ind. M. Cirk. 3 Juli 1852, Ind. M. Skr. 1 Marts 1853 (D. T. S. 208).

3. Ved Dræning, se Dræning.

4. I København, derom handler L. 14 Decbr. 1857 (S. 310), der indeholder Regler om: a. Kommunens Overtagelse af hidtil private Veje og Gader med tilhørende Vandafløb som offentlige, § 2. — b. Ordning af Vandafledning fra private Veje og derved liggende Bygninger, § 8. — c. Afledning over anden Mands Grund af Spildevand fra Bygninger eller andet skadeligt Vand fra bebyggede eller ubebyggede Grunde, §§ 13—16.

Lignende Regler for de foran nævnte kan Indenrigsministeren give for Frederiksberg, L. 17 April 1868.

Med Hensyn til Overtagelse og Anlæg af Vandløb i Købstæderne udenfor Kbhvn. samt Fordelingen af de dertil medgaaende Jdgifter kan Indenrigsministeren bifalde, at der forholdes efter

Grundsætningerne i fornævnte Lov 1857, L. 26 Maj 1868 § 21 (S. 305).

5. Ang. at den Forpligtelse, som paahviler Jordejere i Almindelighed til at skaffe Afløb for skadeligt Vand fra anden Mand Grund over egen Jord, ogsaa skal gælde for alle offentlige og private Veje, L. 17 Jan. 1859 § 22, jfr. med Hensyn til Jernbaner Ind. M. Skr. 25 April 1863.

6. Ang. Vandafløbets Ordning under Bygningers Opførelse København, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 § 6, jfr. § 71.

Om Vandaflødningen fra Bygninger handler fremdeles denne Lovs §§ 53—56 samt 8 (Dræning af Lyskasser), 23 Nr. 1 og 57 (udgravede Rum i Gaardspladsen), 59 (Latrinbygninger), 60 (Kostalde). Jfr. tidligere L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 §§ 56, 73, jfr. § 77 (jfr. J. M. Skr. 18 Febr. 1859 ang. Vandløbet fra Bjørnsdave ved Vesterbro til Jernbanen), — i de andre Købstæder (jfr. Bygningsvæsen 3), L. 30 Decbr. 1858 §§ 20, 22, jfr. L. 12 Jan 1858 § 2 (S. 216), Ind. M. Cirk. 19 Juni 1858, — og i Frederiksberg Bygningslov i Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 § 6, jfr. § 66 — samt §§ 53—56, 8, 23 Nr. 1 og 57, 59, 60, jfr. tidligere L. 12 Jan. 1858 § 8 og 17 Marts 1856 §§ 24, 67, jfr. fornævnte Lovs § 1.

7. Det offentlige maa i Købstæderne paa privat Grund ogsaa mod Ejerens Vilje kunne udføre Vandaflødningsanlæg, som a Sundhedshensyn ere paatrængende nødvendige, Ind. M. Skr. 3 Febr. 1857 med Note.

8. Om Afløbets Ordning havest Bestemmelser i de under Sundhedsvedtægter anførte lokale Vedtægter.

9. Om Vandafløbets Ordning fra Bygninger findes Bestemmelser, der ere videre gaaende end Købstadbygningslovens i Bygningsvedtægterne for nogle Købstæder, Bkg. Nr. 57, 20 Juni 1884 § 14 (Rønne), Nr. 165, 31 Avg. 1885 §§ 2, 21 (Fredericia), Nr. 89, 3 Maj 1888 §§ 3, 4 (Vejle), Nr. 147, 16 Septbr. 1891 §§ 2—4 (Slagelse), Nr. 38, 15 Marts 1892 §§ 2, 3 (Hjørring), Nr. 14, 14 Jan. 1893 §§ 2, 3 (Rudkøbing), Nr. 211, 11 Septbr. s. A. §§ 3, 4, 6, 7, 11, 13 (Holbæk), Nr. 85, 30 Marts 1895 §§ 3, 4 (Hillerød), Nr. 182, 27 Septbr. s. A. §§ 3, 33 (Aarhus), Nr. 191, 14 Oktbr. s. A. §§ 3, 4, 5 (Køge), Nr. 22, 10 April 1896 §§ 3, 32 (Nakskov), Nr. 35, 30 Maj s. A. §§ 2, 3, 4 (Maribo), Nr. 72, 18 Decbr. s. A. §§ 6, 53—56 (Odense), Nr. 3, 11 Jan. 1897 §§ 5, 35, 42 (Aalborg), Nr. 32, 29 Septbr. 1898 §§ 4, 34, 35 (Randers).

10. En stor Del Bygningsreglementer for Landdistrikter be-

temme, at enhver Ejer, for saa vidt ikke andet er hjemlet ved Overenskomst eller Hævd, er pligtig at lede Tagdryppet og andet Vandafløb fra sin Ejendom paa sin egen Grund, saaledes at det ikke paa noget Sted har Fald paa Naboens Grund eller Bygning, vorhos han skal give det behørigt Afløb, saa at Naboejendommen ikke derved beskadiges. Se nærmere de under Bygningsvæsenen 5 anførte Bygningsreglementer.

11. Regulativ for Udførelsen af underjordiske og indvendige fløb for Spildevand og Grundvand fra private Grunde i København (Husspildevandsledninger) 1 Maj 1897, jfr. 21 Juni 1895 Supplm. t. den lille Lovsaml.).

12. Tillæg til L. om Vands Afledning og Afbenyttelse af 28 Maj 1880 ang. Tilførsel til Vandløb af Affald eller skadelige Stoffer fra Landbrug, Møller, Fabriker, Mejerier, Slagterier eller lignende Anlæg, L. Nr. 67, 23 April 1897.

13. Fra Landbrug, Vaskerier, Fabriker og lignende Anlæg, der findes ved eller i Nærheden af Søer, Aaer, Bække og andre lignende ferske Vande, er det forbudt i disse at udkaste eller udøde Stoffer af saadan Beskaffenhed og i saadan Mængde, at Fiskeriet derved kan tilintetgøres eller i væsentlig Grad skades, med mindre Anlægets Ejer er eneberettiget til Fiskeriet i hele et paagældende Vand, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 § 5.

Se Afløb. Afløbsrender. Kloaker. Naboforholdene l. tendestene. Vandløb.

Vandbygningsdirektøren.

1. Se Havne IV 10 c (i det der anførte Cirk. af 1868 beævnes han Vandbygningsinspektør).

2. Ang. hans Lønning og det under ham ansatte Personale, L. Nr. 62, 1 April 1871 §§ 1, 6, Ind. M. Cirk. Nr. 131, 6 Juni 1873.

3. Har Rang i 3dje Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

4. Ang. hans og Vandbygningsvæsenets Ingeniørers Myndighed med Hensyn til Havnekommissionerne for Gudhjem og Melsted Lavne, Reglm. Nr. 225 og 227, 22 Oktbr. 1885 § 4.

Vandbygningsinspektør, se Vandbygningsdirektøren l.

Vandbygningsvæsenet, Orlogsværftets, se Flag 13. Orlogsværftet 14.

Vandel, se Levnet.

Vandflod, se Oversvømmelse.

Vandforsyning.

1. Bestemmelser om Byers offentlige og private Vandforsyning ikke findes i adskillige af de under Sundhedsvedtægter an-

førte Vedtægter, f. Eks. Bkg. Nr. 116, 6 Juni 1894 §§ 7—1 (Køge), Nr. 20, 1 April 1896 §§ 6—9 (Randers), Nr. 26, 18 s. M §§ 8—11 (Nyborg), Nr. 48, 15 Septbr. s. A. §§ 6—11 (Frederiks havn), Nr. 54, 22 Oktbr. s. A. §§ 71—76 (Nakskov).

2. Ang. Beskyttelse af Vandforsyningsanlæg, L. Nr. 60, 2 April 1896.

3. Om Benyttelse af Grunde til lukkede Vandforsyningsledninger, L. Nr. 63, 23 April 1897, jfr. L. Nr. 67 af s. D. om Tillæg til Vandløbsl. 28 Maj 1880.

4. Ang. Beskyttelse af Aalborg Vandforsyningsanlæg, Bkg. Nr. 50, 1 April 1898.

Se Vandvæsenet.

Vandinspektøren ved Københavns Vandværk.

Ang. hans Lønning, Ansættelse, Afskedigelse, Pension, Ind. M. Skr. Nr. 95, 8 Maj 1875 §§ 1, 6, jfr. Vedt. 30 Decbr. 1857 § 11, 16, 21, 22, 25 samt Stadf. 25 Marts 1898 (i Supplem. t. de lille Lovsaml.). Jfr. Reglm. 21 April 1812 § 3.

Enhver, til hvis Forbrug Vand er indlagt, er forpligtet til at meddele ham forlangte Oplysninger, L. 30 Novbr. 1857 § 1 (S. 303).

Om hans Forretninger handles i Regul. 28 Juni 1859.

Se videre om ham og hans Assistenten under Vandvæsenet I 8.

Vandinspektører, se Amtsvandinspektører. Vandvæsenet I 8 (Vandinspektøren ved Københavns Vandværk). Jfr. Vandmestere.

Vandkigger. Borgerskab som saadan omtales i K. Skr. 2° Marts 1831.

Vandkommissionen i København, der blev oprettet ved Rskr. 1 Novbr. 1805, jfr. Adg. 21 April 1812 § 1, ophævedes ved L. 4 Marts 1857 § 1 (S. 103).

Vandkraft, se under Vandmøller.

Vandkuranstalt, se Silkeborg Vandkuranstalt.

Vandløb.

A. Offentlige og private Vandløb.

1. Derom handler L. Nr. 63, 28 Maj 1880, jfr. L. om Tillæg til samme Nr. 67, 23 April 1897.

§§ 1—49, 51 og 55 give Bestemmelser om de bestaaende Vandløb, efter som de henregnes til Hovedvandløb, mindre offentlige Vandløb eller private Vandløb (om disse sidste handles i § 1, 2, 43—49, 51, 55, 57) — §§ 52—59 give Regler for ny Vandafledningsanlæg — §§ 60—78 om Vands Afbenyttelse for Vand

øb og Søer, offentlige eller private, til Vandingsanlæg og (§ 78) aa anden Maade — i §§ 79—87 gives forskellige almindelige bestemmelser.

§ 87, 2det Stykke ophæver Fr. 23 April 1781 § 24 samt de i de ældre Udskiftningsanordninger 29 Decbr. 1758, 28 Decbr. 1759 og 8 Marts 1760 indeholdte Bestemmelser om Vands Afledning, Fr. 25 Juni 1790, Pl. 10 Novbr. 1791 (jfr. Nivellement), Adg. 9 Juli 1846, L. 16 Marts 1851 og 17 Jan. 1859. Herved have følgende Skrivelser tabt deres Betydning: Ind. M. Skr. 30 Avg. 1856, 10 Jan. 1860, 12 Febr. 1861, 10 Juli 1869 (alle ang. de tidligere større Vandløb), K. Skr. 20 Juli 1847, Ind. M. Skr. 24 an. og 13 Oktbr. 1852, 22 Jan., 29 Juni og 6 Juli 1861, 13 Septbr. 1862, 25 April 1863, 22 Oktbr. 1864, Nr. 163, 7 Juni og Nr. 321, 20 Decbr. 1873 (alle ang. de tidligere mindre Vandløb), Ind. M. Skr. 6 Oktbr. 1860, 6 Juli 1861, Nr. 264, 11 Oktbr. 1872 (alle ang. L. 17 Jan. 1859), Ind. M. Skr. 30 April 1853, 7 Novbr. 1870 (ang. Udpantning), Ind. M. Skr. Nr. 229, 9 Decbr. 1876 (om Tilsigelse til Synene over de større Vandløb), J. M. Skr. Nr. 23, 25 Jan. 1877 (om Amtmandens Myndighed i Tilfælde af Lodsejernes Forsømmelse med Udførelsen af dem paahvilende arbejder ved de større Vandløb), Ind. M. Skr. Nr. 141, 3 Juli 1875 (om Forandring af Regulativerne for de mindre Vandløb aa Grund af de forandrede faktiske Forhold) og Nr. 146, 7 s. M. at Oprensningsarbejderne ved de mindre Vandløb skulle være værdige inden Synene og om Sogneraadets Myndighed overfor forsømmelige Lodsejere).

§ 87, 3dje Led foreskriver, at de lokale Bestemmelser om Vandløb, Søer og Vandafledning vedblive at staa ved Magt.

Ved den foromhandlede ny Lov af 1880 mærkes:

a. Om Udstrækningen af Amsraadenes Kompetence til at upplere ældre Regulativer for offentlige Vandløb i Overensstemmelse med den ny Lov, Ind. M. Skr. Nr. 114, 22 Juni 1881.

b. At Oprensningen af mindre offentlige Vandløb regulerede i Lovens Ikrafttræden efter § 23, 1ste Stykke og Adg. 9 Juli 1846 § 36 maa paahvile Lodsejerne alene, og at Sogneraadet efter § 27, 3dje Stykke ikke kan tage Initiativet til en Forandring af Vedligeholdelsesbyrden ved de mindre offentlige Vandløb, i alt Fald afset fra det Tilfælde, at en egentlig Regjering finder Sted ved Raadets Foranstaltning, Ind. M. Skr. Nr. 2, 15 April 1882.

c. Derimod kan Sogneraadet, naar det efter § 24, 2det Stykke bestemmer, at Vedligeholdelsesarbejderne skulle udføres

ved Licitation, lade den til Fordelingen af Vedligeholdelsesudgifterne nødvendige Forretning foretage ved Vandsynsmændene eventuelt Landvæsenskommissionen, ibd.

d. At ogsaa de i § 29 ommeldte Syn i Anledning af forefundne Mangler for de mindre offentlige Vandløbs vedkommende maa afholdes af Synsmændene, og at saadant derfor ikke kan overdrages til disses Formand alene, Ind. M. Skr. Nr. 163, 11 Septbr. 1887.

e. Ang. Tillæg til denne Lov, L. Nr. 67, 23 April 1897.

f. Se fremdeles Kirkestævne 11 b. Landvæsenskommissioner 3 f (om Amdsraadets Medlemmer ere inhabile i Sage om Hovedvandløbene). Skolelod II 5 (Deltagelse i Oprensning) Vandsynsmænd.

2. Regler, der skulle iagttages med Hensyn til Aaerne, de gennemløbe:

Aarhus, Konf. 11 April 1738. Jfr. Reglm. 1 Juli 1848.

Ribe, K. Prom. 31 Jan. 1795.

Kolding, Reglm. 6 Marts 1799 §§ 22, 23.

Vejle, Reglm. 25 Septbr. s. A. §§ 13, 15, 17.

Disse to sidst nævnte Reglementer ere hævdede ved Havne reglm. 1 Juli 1848.

Aalborg, Rskr. 29 Juni 1844.

Bogense, Rskr. 14 Juli 1847. Dette Reskript er hævet ved Resl. 27 Juni 1861.

Ang. Diger, Rækværker m. m. i Varde Aa, V. G. R. og Ger Toldk. Prom. 30 Juni 1804.

Ang. de offentlige Vandløb i Bregninge Sogn paa Ærø, Sundhedsvedt. i Bkg. Nr. 25, 2 Marts 1874 § 4.

B. Forholdet til Hegnsvæsenet.

Naar et Vandløb eller en Flækgrøft danner Hegn, er vedkommende berettiget til at oplægge Halvdelen af det ved Vedligeholdelsen oprensede paa Naboens Grund, L. 6 Marts 1869 § (S. 220), Nr. 14, 27 Jan. 1872 § 10 (f. Kbhvn.).

Ang. hvorledes de skulle være beskafne for at afgive lovlig Hegn, fornævnte L. 1869 § 1 f, jfr. g, L. 1872 § 1 f, jfr. g. Jf. D. L. 3—13—41.

C. Forholdet til Sundhedsvæsenet.

Om Bække, Aaer og Vandløb ville Bestemmelser findes Sundhedsvedtægterne, se dette Rubrum, saa vel for Købstæder som for mange Landkommuner.

I nogle saadanne Vedtægter er det foreskrevet, at Kommunalbestyrelsen overensstemmende med Vandløbsl. Nr. 63, 2

Maj 1880 bestemmer, hvilke Vandløb og Afløbsrender der skulle anses som offentlige og som saadanne vedligeholdes af Kommunen, f. Eks. Bkg. Nr. 178, 2 Decbr. 1890 § 11 (Løgstør), Nr. 120, 7 Juli 1891 § 13 (Stubbekøbing), Nr. 61, 4 April 1892 § 13 (Vordingborg), Nr. 185, 24 Juli 1893 § 12 (Kallundborg).

D. Snekastning.

Er der ikke Bro over et Vandløb, der skærer en Vej, paa hvilken Snekastning skal finde Sted, bliver Vandløbet at opise til mindst 3 Alens Brede, for saa vidt der ikke kan køres over Isen, hvorfor Vejen om fornødent skal afmærkes, L. N. 68, 9 April 1891 § 19. Jfr. tidligere Reglm. 20 Decbr. 1799 § 10.

E. Jagtretten.

Ang. Jagtretten paa Søer, Aaer, Bække og andre lignende Vande, L. Nr. 79, 8 Maj 1894 § 1.

F. Fiskeriet.

Ang. Fiskeriet i Vandløb, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 §§ 3—5. Jfr. tidligere L. Nr. 56, 5 April 1888 §§ 49—55, jfr. §§ 11, 20, 41.

G. Broer over dem.

Se Broer II. Brokorn. Bropenge.

H. Spildevandsløb.

Regul. for Udførelsen af underjordiske og indvendige Afløb for Spildevand og Grundvand fra Grunde i København, 1 Maj 1897 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.), jfr. 21 Juni 1895 (ibd.).

I. Myndighederne.

En Oversigt over Amtmændenes og Amsraadenes Myndighed med Hensyn til dem findes under Amtmænd XIV 7—9 og Amsraad C 47.

Se fremdeles Landvæsenskommissioner 9 b, c og 10 c. Sogneraad. Vandinspektører. Vandsynsmænd.

K. Vestindien.

Vedligeholdelsen af Brolægningen i Vandløbene paa St. Croix, Adg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) §§ 11, 16.

Se Ry Aa. Skibsfart 15. Vandmøller.

Vandløbsinspektør, se Amsraad B 2 i. Amtsvandinspektører. Vandinspektører.

Vandmestere (Vandværksmestere).

I. I København.

a. Ang. at kun dertil avtoriserede Folk (Vandmestere) maa udføre Arbejder ved Kbhvn.s Vandværker, L. 4 Marts 1857 (S. 111), jfr. Regul. 28 Juni 1859 § 2. Jfr. ogsaa tidligere Reglm. 21 April 1812 § 4.

Næringen som saadan (Gas- og Vandmester) er opført paa

Vedtægten om den bundne Næring, og Borgerskabet henhører til 3dje Klasse, M. T. B f. 1898 S. 173. Betingelser for Udstedelse af Bemyndigelse som saadan, 18 Juli 1895 (i Suppl. t. den lille Lovsaml.).

b. Ang. deres Forpligtelse til, forinden noget Arbejde paa-begyndes, at gøre Anmeldelse derom til Vandinspektøren, Regul. 28 Juni 1859.

c. Ang. Straf for dem, naar de tilsidesætte deres Pligter, L. 4 Marts 1857 § 3.

d. Pl. 29 Oktbr. 1790 om de Forsigtighedsregler, de skulle iagttage ved Gravning samt Renders Optagelse og Nedlæggelse er hævet ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

e. Sager, som af dem anlægges mod Grundejere for Betaling for forrettet Arbejde, behandles ved Politiretten, Pl. 19 Febr. 1819, og intet Gebyr erlægges i disse Sager, Pl. 28 Febr. 1845 § 2.

f. Foruden det foran under d og e anførte skal nævne følgende Bestemmelser angaaende de ældste Vandkompagniers Vandmestere: Instr. 26 Novbr. 1680, Fr. 22 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 8 § 1 og Pl. 4 Marts 1803 — og om Stadens tidligere Vandmestere: Adg. 21 April 1812 § 4, Reglm. af s. D. §§ 5, 10.

g. Se Gasmestere.

II. I Købstæderne udenfor Kbhvn., hvor Vandværker findes, kunne Vandmestere med lignende Rettigheder og Forpligtelser være ansatte, se de under Vandvæsenet II anførte Vedtægter.

III. Ved Statens Sindssygeanstalter, Reglm. Nr. 203, 3 Novbr. 1888 § 16, jfr. § 18.

Vandmøller og andre lignende Værker.

1. Om Vands Benyttelse dertil handler D. L. 5—11—1, 2, 6, 7 (Straffebestemmelsen er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 308), 8, 9, jfr. med Hensyn til Art. 2 Rskr. 9 Juli 1736 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Fiskeri A — ang. en Mølle ved Flodssø).

Ved Anlæg deraf maa Bestemmelserne om Flodemaal iagttages, og overhovedet ikke gøres Indgreb i andres Rettigheder med Hensyn til Vandløbene, L. 14 April 1852 § 10.

Ejerne af en Sø kunne ikke udlede Vandet af samme, naar Vandmølleejere derved fornærmes i deres Rettigheder, Fr. 25 Juni 1790 § 5.

3. Ved større Vandløb og mindre Vandløb under offentligt Til-syn, ang. deres Nedlæggelse til Fremme af Vandets Flugt eller dets Afbenyttelse, de tidligere L. 16 Marts 1851, 17 Jan. 1859 §§ 9, 14 Nr. 3.

4. En paatænkt Udvidelse af Fr. 25 Juni 1790 til Mølleaaers

Oprensning for Møllernes Skyld fraraades, K. Skr. 26 Maj 1835, fr. Rtk. Skr. 25 April 1818.

5. Ang. det offentliges Overtagelse af dermed i Forbindelse staaende Broer, hvoraf Broenge svares, L. 29 Decbr. 1857 (S. 382) § 13.

Ang. Broerne ved dem, se i øvrigt under Broer II A og specielle Bestemmelser for enkelte Vandmøller under B ibd. og Broenge II B.

6. Ang. Vandmøllerne og Værkerne ved Fursø Møllestrøm og deres Flodemaal, Rskr. 10 Jan. 1691 (i Reskriptsaml. 1ste Del), indskærpet ved Rskr. 25 Septbr. 1706.

Vedtægter for Brugen af Vandet af forskellige Fabriker og Møller ved bemeldte Strøm, Konf. 22 Decbr. 1824.

7. Vandmøllers Bygninger følger den, som Grunden og Jorden tilfalder, uden noget Vederlag til Medarvingerne, D. L. 5—2—66.

8. Og andre lignende Vandværker (Fabriker og desl.) ved offentlige Vandløb, om dem mærkes L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 12 — om Anlæg deraf, §§ 32, 33 — Nedlæggelse eller Forandring af dem, §§ 34—42, 50 (Søer) — ang. deres Ret til Vandet, §§ 54, 71. Jfr. tidligere Anordn. 29 Juli 1846 §§ 59, 64, 65.

9. Om Maskiner, der drives ved Vand, handler L. om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m. Nr. 56, 12 April 1889 §§ 2, 11, 20.

10. Om Tilførsel derfra til et Vandløb af Affald eller skadelige Stoffer, L. Nr. 67, 23 April 1897 §§ 1—3.

11. Om deres Forhold til Ferskvandsfiskeri, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 §§ 2, 3, 4, 5.

Se Flodemaal. Stempelafgiften III 6 o Nr. 6 (om Salg af Vandkraft).

Vandposter, se under Brønde.

Vandreboøger.

1. Skulle af den til Udstedelsen af Pas kompetente Øvrighed neddeles enhver Haandværkssvend, der findes berettiget til at eje her i Landet paa sin Profession, Fr. 10 Decbr. 1828 §§ 3 og 13, jfr. K. Skr. 6 Juli 1839, Pl. 7 Avg. 1846 § 2, J. M. Cirk. April 1857, 4 April 1862.

Om deres Udstedelse, Paategning og Gebyrerne herfor indledes nærmere Bestemmelser i Fr. 1828 §§ 3, 6—9, 9, 11.

Den Svend, som ikke har Vandrebog, eller hvis Bog ikke er Orden, eller som afviger fra den i samme foreskrevne Rejseute, kan udvises af Landet eller hjemsendes eller efter Omstændighederne straffes, Fr. 1828 §§ 10, 11, 13.

Ved Paategning deri kunne Svendene hjemskrives, fornævnte §§ 11, 13, L. 14 Marts 1867 § 2, Ind. M. Cirk. 6 Jan. 1868 (D. T. S. 25), Skr. 3 Marts 1869 (D. T. S. 265). Se nedenfor 10.

2. Ang. hvor vidt Straffebestemmelserne om Skudsmaalsbøgers Forfalskning kunne anvendes analogisk paa Vandrebøger, K. Skr. 15 Jan. 1833.

3. Bestemmelserne i Pl. 15 Maj 1836 om Forbud mod Udstedelsen af Rejsepas finde ogsaa Anvendelse paa Vandrebøgers Udstedelse og Visering, Plakatens § 3.

4. I Pl. 1 Marts 1842 var det bestemt, at naar en Haandværkssvend ved sin Ankomst til Riget medbragte en i Slesvig eller Holsten udfærdiget eller der viseret Vandrebog, behøvede han ikke her at forsynes med en ny; for Viseringen af den medbragte Bog paa Grænsestedet og Meddelelse af den i Plakaten ommeldte Vejledning betalt 8 Sk.

5. For danske mosaiske Svende til Preussen, deri skal indføres en Attest om, at det ligeledes er tilladt preussiske Svende af samme Trosbekendelse at søge Arbejde her, K. Cirk. 12 Maj 1842.

6. Skulle viseres fra Købstad til Købstad, og Rejseruten skal nøje bestemmes, J. M. Cirk. 4 April 1848.

Det skal ved Viseringen paalægges vedkommende at følge rette Landevej, og for saa vidt Visering finder Sted ud over nærmeste Købstad, skal hver enkelt Købstad, hvorigennem han skal passere, angives, J. M. Cirk. 9 Maj 1855.

I Reglen maa Visering kun ske til nærmeste Købstad og kun ad Ruter, hvor der findes egentlige Landeveje, J. M. Cirk. 26 Maj 1858.

Herved bliver nu at mærke, at Forbudet mod, at Haandværkssvende tage Ophold eller Arbejde paa Landet, er hævet, L. 52, 15 Maj 1875 § 23.

7. Hvorledes de dermed forsynede værnepligtige skulle forholde sig for at holde vedkommende Lægdsbestyrer underrettet om deres Opholdssted, samt Straf for Overtrædelse heraf, Fr. 10 Maj 1843 § 12 og 22 Marts 1845 § 16, hvilke Bestemmelser for saa vidt vedblivende staa ved Magt, J. M. Skr. 7 Avg. 1869 (D. T. f. 1870 S. 210).

Maksimum af den Bøde, som Sessionerne herefter kunne idømme de paagældende, er 4 Rdl., J. M. Cirk. 31 Oktbr. 1867 § 4 (D. T. S. 1247).

I J. M. Cirk. 26 Juli 1855 §§ 12 ff. og 28 Febr. 1857, jfr. J. M. Cirk. 15 Juli 1853 § 3, gives nærmere Regler for Udfærdigelsen af Vandrebøger for værnepligtige til Kongeriget og til Udlandet.

Hertugdømmerne, der i de nævnte Bestemmelser stilles lige med Kongeriget, maa nu formentlig gaa ind under Reglerne om Udlandet.

8. Ifølge Rskr. 5 Juni 1801 § 3 skulde Politimesteren i Kbhvn. meddele Magistraten ugentlige Lister over de til bortrejsende Haandværkssvende udstedte Rejsepas.

9. Enhver Politivrighed, der viser en værnepligtigs Vandrebog eller lignende Rejsetilladelse, skal føre Protokol over de saaledes viserede, J. M. Cirk. 26 Juli 1855 § 13, 28 Febr. 1857 § 4.

De maanedlige Ekstraktudskrifter til Udskrivningscheferne af disse Protokoller ere bortfaldne, J. M. Cirk. 8 Oktbr. 1859.

10. Udenlandske, ikke her forsørgelsesberettigede Haandværkssvende skulle nu, lige som forskellige andre sig her i Landet opholdende fremmede, forsynes med Opholdsbøger, om hvis Udstedelse, Forevisning m. v. Regler gives i L. Nr. 52, 15 Maj 1875 §§ 4 ff. For disse Svendes vedkommende er Fr. 10 Decbr. 1828 derfor hævet, § 23 ibd.

For de her forsørgelsesberettigede Svendes vedkommende ere de hidtil gældende Regler om Forpligtelsen til at være forsynet med Vandrebøger og lade dem visere derimod vedblivende uforandret gældende, jfr. ogsaa J. M. Skr. Nr. 148, 20 Juli 1876, Cirk. Nr. 102, 21 Juni s. A., Nr. 223, 22 Decbr. s. A. Jfr. dog Haandværkssvende 11 (om en Indskrænkning i Forpligtelsen til at være forsynet dermed).

11. Ang. at Politivrighedernes Paategninger deri lige som i fremmedes Opholdsbøger fremtidig skulle meddeles uden Betaling, fornævnte L. 1875 §§ 15, 23.

12. Gebyrer for Udstedelsen deraf skulle opføres i Sporteljournalen, Rev. Dep. Cirk. Nr. 14, 5 Febr. 1887 Nr. 1.

13. Om en Forandring med Hensyn til deres Indretning, J. M. Cirk. Nr. 102, 21 Juni 1876.

Ang. en Tilføjning om, hvor vidt Boghaveren er dansk Under-
saat, J. M. Cirk. Nr. 137, 29 Septbr. 1882.

14. Kunne ikke mere erholdes tilstillede fra Ministeriet, men maa rekvireres hos Bogtrykker Schultz i Kbhvn., J. M. Cirk. 1 Avg. 1857, jfr. K. Cirk. 9 April 1829, der fastsatte en Betaling af 10 Sk. pr. Bog.

At de forommeldte ny Vandrebøger faas for 25 Øre hos Boghandler Lind i København, J. M. Cirk. Nr. 102, 21 Juni 1876.

Ved J. M. Cirk. Nr. 223, 22 Decbr. s. A. henvises Politimestrene til i Overensstemmelse med Cirk. 1 Avg. 1857 at forsyne sig med Vandrebøger fra Bogtrykker Schultz

Ang. at Forhandlingen af Vandrebøger er overdraget Universitetsboghandler G. E. C. Gad i København, Bkg. Nr. 124, 2 Novbr. 1896, jfr. J. M. Cirk. Nr. 199 af s. D.

Indskærpet, at ikke andre Vandrebøger udleveres og avtoriseres end de, der ere rekvirerede fra ovennævnte Hovedforhandler, J. M. Cirk. Nr. 7, 1 Febr. 1898.

Jfr. Hjemsendelse V.

Vands Afbenyttelse.

1. Derom handler D. L. 5—11, jfr. 5—10—49.

2. Ang. Skadeserstatning og Straf for ved Opdæmning af Vand at beskadige Kongens Skov eller Indhegning, Fr. 18 April 1781 § 47.

3. Derom handler L. Nr. 63, 28 Maj 1880 §§ 60—78, jfr. 79—87. Om Vandingsanlæg mærkes desuden §§ 32, 33, 47, 51. Se endvidere L. Nr. 67, 23 April 1897. Jfr. tidligere Anordn. 29 Juli 1846 §§ 3, 59—69, L. 17 Jan. 1859 § 14.

4. Ang. hvilke Regler der skal gælde i Tilfælde af Sammenstød mellem Fiskeriet i de fælles ferske Vande og andre Interesser i Henseende til Vandets Afbenyttelse, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 §§ 2—5, jfr. § 9.

Se Vandafledning. Vandmøller 1.

Vandskat.

I. I København.

1. Vandskatten blev indført ved Adg. 21 April 1812, se sammes §§ 7—11, jfr. § 6, hvorved en ældre Vandafgift hævedes. Ved L. 30 Novbr. 1857 (S. 300) omordnedes denne Skat, og fornævnte Adg. 1812, jfr. Pl. 4 Maj 1822 § 3, 5 Febr. 1824, K. Skr. 10 April 1838, Pl. 17 Jan. 1848 (i Till. t. Lovsaml. f. 1849), blev hævet ved Lovens § 16.

Nu er denne Skat ifølge L. 19 Febr. 1861 (S. 180) §§ 1 og 3 inddraget under Arealskatten og beregnes til Bygningsafgiftens oprindelige Beløb $1\frac{1}{3}$ Gange taget.

For Erlæggelsen af samme ere Fødsels- og Plejestiftelsens Bygninger fritagne, Resl. 15 Maj 1816. Jfr. ogsaa Frederiks Hospital 8.

2. For Ekstrahaner, for Vand til Næringsbrug, til Fontæner og desl. samt for de offentlige Bygningers, Nyboders, Nyholms og Citadellet Frederikshavns Vandforsyning svares Afgift (der ikke maa sammenblandes med den foran ommeldte faste Skat) efter Reglerne i L. 30 Novbr. 1857 §§ 3—5.

Afgiften af Vand til Næringsbrug er bestemt ved Bkg. 28 Juni 1859.

Ang. Kontrollen med Vandafgiftens Erlæggelse af Vand til Næringsbrug, Regul. 28 Juni 1859 §§ 5, 6.

Af Brandhaner erlægges ingen Afgift, § 8 ibd.

3. Indbefattes ikke under den visse Bygninger paa Frihavnens Territorium tilkommende Fritagelse for Arealskat, L. Nr. 44, 31 Marts 1891 § 6, jfr. Konc. Nr. 87, 27 April 1892 § 23.

II. I Købstæderne udenfor København.

Herom haves Bestemmelser for enkelte Købstæder, saaledes for Odense, Fund. 25 Maj 1752 § 22, Rskr. 23 Oktbr. 1767, 18 Avg. 1826, K. Skr. 4 Juni 1846, Rskr. 20 Juni 1853, og for Stubbekøbing, Rskr. 28 Oktbr. 1768. Disse Bestemmelser have Betydning, hvor Skattevedtægter efter L. 11 Febr. 1863 ikke ere tilvejebragte, da det derefter afgøres, af hvilke Skattegrundlag de derpaa hvilende Udgifter skulle udredes. Se under Kæmnerkassen A 3.

Med Vandskatten maa i øvrigt ikke sammenblandes den Vandafgift, som, hvor Vandværker haves, udredes af Vandforbrugerne, se under Vandvæsenet II, jfr. foran I 2.

Se Indkvartering II 19 (af Garnisonssygehuse).

Vandspild, se de under Vandvæsenet II anførte Vedtægter.

Vandsteder.

1. Ang. hvorledes der skal forholdes med Tilvejebringelsen deraf ved Fællesskabets Ophævelse, Fr. 23 April 1871 § 17. Jfr. D. L. 3—15—2.

2. Om de offentlige Vandsteder og Vandinger samt om Damme og Kær i og ved Landsbyerne, navnlig om deres Oprensning og hvorledes der skal forholdes med det oprensede, findes Bestemmelser i mange af de under Sundhedsvedtægter anførte lokale Vedtægter for Landkommuner.

Eks. paa, at der ved saadan Vedtægt er givet Regler om deres Benyttelse til Kreaturvanding, Bkg. Nr. 243, 26 Oktbr. 1893 § 10 (Svaneke).

Se Branddamme. Gadekær. Købstadjorder I 11. Mergelgrave. Skolelod II 5 (ang. Oprensning).

Vandsynsmænd ved de mindre offentlige Vandløb.

1. Bestemmelser om dem ere givne ved L. Nr. 63, 28 Maj 1880, jfr. tidligere Anordn. 29 Juli 1846 §§ 37—39.

Nærmere Regler om dette Ombud, deres Beskikkelse, Afskedigelse osv. gives i § 6. Se Sogneraad A 8 f (at Bestillingen nu kan forenes med Stillingen som Sogneraadsmlem).

Om deres Betaling og Befordringsgodtgørelse, §§ 10, 82.

Om deres Forretninger mærkes særlig §§ 5—9, 11, 14, 18, 25,

27, 28, 32, 50 og 51 (om Søer), 82 — med Hensyn til private Vandløb §§ 43—49 — ny Vandafledningsanlæg §§ 52—59.

2. Have ikke Ret til Befordringsgodtgørelse og Diæter, naar de møde som indvarslede i Anledning af deres Kendelses Appel til en Landvæsenskommission, men kun naar de i Henhold til Vandløbslovens § 82 give Møde for at gaa Kommissionen til Haande, Ind. M. Skr. Nr. 196, 18 Oktbr. 1884.

3. Deres Befordringsgodtgørelse beregnes efter den tilbagelagte Vejlængde, ikke efter det rejste Antal fulde Mil, ibd.

4. Naar Forretningens Begyndelsessted ligger over 1 Mil fra Mændenes Bopæl, men Afslutningsstedet indenfor denne Afstand, eller omvendt, tilkommer der dem Befordringsgodtgørelse for den samlede Vejlængde fra Bopælen til Begyndelsesstedet og fra Afslutningsstedet tilbage til Bopælen, Ind. M. Skr. til Ringkøbing Amt 14 Marts 1888 (trykt i Amtsraadets Forhandlinger i Mødet 24 og 25 Maj s. A. S. 10).

5. Naar en saadans Bopæl ad nærmeste Kørevej ligger over 1 Mil fra det Sted, hvor Forretningen begynder eller afsluttes, beregnes Befordringsgodtgørelsen efter den samlede Vejlængde til de nævnte tvende Steder, og der kan intet Hensyn tages til Længden af det synede Vandløb, Ind. M. Skr. Nr. 73, 4 Marts 1891.

6. For Syn over de mindre offentlige Vandløb tilkommer der dem Betaling efter Vandløbslovens § 10, 1ste Stykke, Ind. M. Skr. Nr. 272, 29 Juli 1893 ad 1.

7. Ang. Behandling for dem af Spørgsmaal om Tilførsel til Vandløb af Affald eller skadelige Stoffer fra Landbrug, Møller, Fabriker, Mejerier, Slagterier eller lignende Anlæg, L. Nr. 67, 23 April 1897 §§ 1—3.

8. For dem indbringes Spørgsmaal ang. Fiskeri i mindre offentlige og i private Vandløb, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 § 3.

Se Kirkegaard 13 b (Spørgsmaal om dens Dræning). Om-bud 18 (ang. deres tidligere Edsfæstelse). Vandløb I.

Vandværk, se Vandvæsenet.

Vandvæsenet.

I. I København.

1. Oprindelig skete Kbhvn.s Vandforsyning ved private Kompagnier, hvorom henvises til Fund. 13 Oktbr. 1630, Konf. 10 April 1673 (begge i Lovsaml.), Adg. 27 Avg. 1679 (i Reskriptsaml.), Fr. 13 Febr. og Fund. 20 Novbr. 1680, 14 Avg. 1682, 28 Avg. 1690, jfr. Pl. 15 Marts 1743 og K. Prom. 17 Marts 1794 (ang. de kgl. Vandrender), Resl. 7 Decbr. 1753, 17 Oktbr. 1792

og 27 Juni 1800 (ang. forskellige Vandledningers Anlæg), men ved Adg. for Kbhvn.s Vandvæsen 21 April 1812 og Reglm. af s. D. for Spring- og Pumpevandets Afbenyttelse hævedes de ældre Bestemmelser, idet Vandvæsenet gik over til at blive en kommunal Sag.

I Anledning af ny Vandanlæg ophævedes imidlertid de i nævnte Adg. og Reglm. af 1812 og de sig dertil knyttende Bestemmelser givne Forskrifter om Kbhvn.s Spring- og Pumpevand ved L. 30 Novbr. 1857 § 16 (S. 304).

2. Om det ny, nuværende Vandanlæg mærkes:

a. Ang. sammes Anlæg, L. 20 Avg. 1853 (S. 210), jfr. L. 7 April 1855 § 1.

b. Ang. Optagelse af Laan dertil, Resl. 13 Oktbr. 1852, 4 Oktbr. 1854, 28 Oktbr. 1855.

c. Ang. Planen for samme, Ind. M. Skr. 7 Febr. 1854.

d. Ang. Afstaaelse af Grunde til Anlægget, L. 20 Avg. 1853 (S. 204), jfr. L. 7 April 1855 § 2. Se endvidere ang. Ekspropriation af de til Vandforsyningsanlæg fornødne Arealer i Aarene 1890—94, L. Nr. 49, 11 April 1890, der vedbliver at gælde indtil Udgangen af 1899, L. Nr. 65, 29 Marts 1893, samt L. Nr. 63, 23 April 1897, særlig § 2. Se Ekspropriation 8. (Jfr. ang. Ekspropriation til det ældre Vandværk K. Prom. 3 April, Rskr. 4 og 21 Maj 1813, K. Prom. 26 Maj og Rskr. 23 Juni 1815).

Ang. Afstaaelse af private Vandrender, Pumper m. v., L. 20 Avg. 1853 (S. 210) § 3.

e. Tilladelse til at udføre Anlæg dertil paa Fæstningens Terræn, Resl. 14 Juni 1855. Jfr. L. 20 Avg. 1853 (S. 204) § 14.

f. Ang. Vands Indlæggelse i private og offentlige Bygninger, Vandskat, Afgift af Vandforbrug, Bestemmelser mod Vandspild og egenraadig Behandling af Vandledningerne, L. 30 Novbr. 1857 (S. 300).

Bkg. om, at den ny Vandforsyning træder i Kraft, og Vejledning ved sammes Benyttelse, Bkg. 18 Juni 1859 med Note.

I Henhold til fornævnte L. 1857 §§ 4 og 14 er der givet et Regulativ af 28 Juni 1859 for privates Benyttelse af Vandet til Næringsbrug, private Ledninger, Fontæner m. m. Jfr. Bkg. 19 Decbr. 1874 (U. L.).

Ang. Vandskatten og visse Forbrugeres Afgift af det Vand, de forbruge, henvises til Vandskat I.

g. Om Beskyttelse for de dertil hørende Værker, Anlæg, Beholdere m. v. mod Beskadigelse og Urenlighed, L. 30 Novbr. 1857 (S. 305), jfr. L. Nr. 60, 24 April 1896 §§ 1, 2, jfr. 4. Se

nedenfor IV 2. (Jfr. ang. de ældste Vandanlæg Fr. 8 Novbr. 1681, Pl. 26 Juli 1756).

3. Af det til dets Filtrer ved St. Jørgens Sø hørende Areal skal ikke svares Vederlag for Afløsningen af de til Grundene indenfor Demarkationslinjen paahvilende Indskrænkninger, L. 6 Juli 1867 § 2 (S. 319).

4. Ingen maa uden dets Ordre eller Tilladelse betræde Isen paa Vandværkets Beholdere i St. Jørgens Sø, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 30.

5. De, hvem Renholdelse af Vandafløb paa offentlig Gade, Plads eller Vej paahviler, skulle vedligeholde Dækslerne derover, § 80 ibd.

6. Dets Folk maa til enhver Tid udpumpe Kældersumpe, naar saadant er nødvendigt til at opdage Fejl ved Vandrenderne, § 90 ibd.

7. Dets Bestyrelse hører under Magistraten, L. 4 Marts 1857 § 1 (S. 103). Jfr. Vandkommissionen.

8. Ang. det derved ansatte Personale.

a. Ang. dets Udnævnelse, Lønning, Afskedigelse og Pension, Vedt. 30 Decbr. 1857 §§ 11, 16, 21, 22, 25. Se endvidere Ind. M. Skr. Nr. 95, 8 Maj 1875 §§ 1, 6 samt Stadf. 25 Marts 1898 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.).

Oprettelse af en ny Fuldmægtigplads ved Vandværket, Ind. M. Skr. Nr. 191, 11 Decbr. 1885, og af to ny Assistentpladser, Skr. Nr. 216, 13 Decbr. 1887 § 2.

Ang. Oprettelse af et Embede som Vicevandinspektør ved Vandværket, Ind. M. Skr. Nr. 385, 26 Novbr. 1892.

Jfr. ældre Bestemmelser i Resl. 4 Marts 1818, Rskr. 28 Marts 1845 A.

b. Det har Politimyndighed, for saa vidt Vandvæsenets Tjeneste angaar, over alt paa dets Enemærker og dertil hørende Anlæg, hvorfor de til deres Legitimation skulle være forsynede med et nærmere bestemt Skilt, J. M. Skr. 12 Juli og Bkg. 21 Avg. 1856.

c. Ang. Vandinspektørens og hans Assistenters Adgang til alle Ejendomme, hvori Vand er indlagt, og angaaende et Skilt til deres Legitimation, L. 30 Novbr. 1857 (S. 300) § 9.

d. De af Kassereren udstedte Kvitteringer skulle noteres af Kontrabogholderen, Pl. 16 April 1846.

Se Vandinspektøren. Vandmestere I.

9. Ang. Vesterbros Vandkompagni, Rskr. 29 Septbr. og Pl. 12 Oktbr. 1797, Pl. 4 Marts 1803, Rskr. 20 og Pl. 30 Juni 1815,

Pl. 4 Maj 1822 § 10 i Slutn., Konf. 22 Maj 1822, K. Skr. 13 April 1824, Rskr. 14 Novbr. 1832, L. 20 Avg. 1853 (S. 210) § 5.

10. Pl. 25 Marts 1814 om Indretning af Buer til Vandrenders Indlæggelse ved ny Bygningers Opførelse er hævet ved L. 17 Marts 1856 § 105.

11. Vandværket og Brandvæsenets Hovedstation skulle være elegrafisk forbundne, Regul. 1 April 1898 § 1 (i Supplem. t. den ille Lovsaml.), jfr. Regul. 15 Marts 1890 (Nr. 423 i M. T. A f. 1892) § 1.

12. Regul. for Udførelsen af underjordiske og indvendige Afløb for Spildevand og Grundvand fra Grunde i København, 1 Maj 1897 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.).

13. Se videre Brolægning B 5. Brønde 3. Bygningsvæsen 1 d (ang. en for Vandvæsenet ønskelig Vej). Fiskeri II 14 (i Lersøen). Latrinhuse 2 (deres Afstand fra Vandledninger og Vandhaner). Stadsingeniøren 1 a (har Fribolig paa Vandværket). Søer 3. Tinglæsning I 29 g Nr. 1 (Indberetning fra Brevskriverkontoret om Ejerforandringer).

II. I Købstæderne udenfor København.

A. Bestemmelserne om Tilvejebringelsen af den til Brandvæsenet fornødne Vandtilførsel og Vandforsyning maa søges i Vedtægterne efter L. Nr. 28, 21 Marts 1873 § 1. Se fremdeles Brønde 4.

B. I nogle Købstæder er der truffet Foranstaltning til Beboernes Forsyning med Vand til Husbrug ved Rørledninger, der den nyeste Tid forbindes med Filtre, Pumpeværker og desl. Vandværker). Bestemmelserne herom ere i det væsentlige lokale, og adskilligt findes i Vedtægterne for Købstæderne efter L. 26 Maj 1868 og i de senere stadfæstede Tillæg til disse Vedtægter. Her skal derom nævnes følgende:

1. Bestyrere og Betjente ved Kommunens Vandværker udnævnes og afskediges af Byraadet, L. 26 Maj 1868 § 18.

2. Vandafgiften, der udredes af Forbrugerne efter de for hver enkelt Købstad tagne Bestemmelser, maa formentlig kunne indrives ved Udpantning efter Bestemmelserne i L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 3.

3. Om Indlæggelse af Vand i de af Militæretaten i Garnisonsbyerne benyttede Lokaler og om Vandafgiftens Betaling deraf, se Indkvartering II 13.

4. Ang. Tilvejebringelse af Vedtægter i Købstæderne udenfor København og Handelspladserne, hvorved Bestemmelserne om uberettiget Brug og utilladeligt Spild af Vand i L. f. Kbhvn. 30

Novbr. 1857 kunne udvides dertil, L. Nr. 14, 28 Jan. 1876. Jfr J. M. Skr. Nr. 22, 18 Jan. 1875.

Vedtægter i Henhold hertil for Benyttelsen af Vand fra Vandværkerne i:

Aalborg, Bkg. Nr. 120, 11 Maj 1895. Ang. Beskyttelse af Aalborg Vandforsyningsanlæg, Bkg. Nr. 50, 1 April 1898.

Aarhus, Bkg. Nr. 109, 18 Avg. 1876.

Faaborg, Bkg. Nr. 254, 11 Novbr. 1893.

Fredericia, Bkg. Nr. 117, 22 Juli 1890.

Frederiksberg, Bkg. Nr. 97, 2 Septbr. 1878.

Frederikshavn, Bkg. Nr. 97, 30 Septbr. 1884.

Helsingør, Bkg. Nr. 53, 13 Marts 1895.

Hillerød, Bkg. Nr. 21, 5 Juli 1898.

Hobro, Bkg. Nr. 95, 29 Juli 1886.

Holbæk, Bkg. Nr. 102, 9 Juli 1890.

Horsens, Bkg. Nr. 23, 9 Marts 1877.

Kallundborg, Bkg. Nr. 12, 28 Febr. 1896.

Kolding, Bkg. Nr. 107, 31 Avg. 1886.

Korsør, Bkg. Nr. 169, 7 Novbr. 1891.

Køge, Bkg. Nr. 99, 11 April 1893.

Lemvig, Bkg. Nr. 158, 7 Oktbr. 1891.

Løgstør, Bkg. Nr. 39, 28 Novbr. 1898.

Nakskov, Bkg. Nr. 19, 17 Febr. 1885.

Nyborg, Bkg. Nr. 143, 9 Decbr. 1876.

Nykøbing paa Falster, Bkg. Nr. 138, 18 Septbr. 1890.

Nykøbing paa Mors, Bkg. Nr. 147, 11 Decbr. 1886.

Næstved, Bkg. Nr. 24, 9 Juli 1897.

Odense, Bkg. Nr. 51, 31 Maj 1884.

Randers, Bkg. Nr. 130, 9 Oktbr. 1876.

Ribe, Bkg. Nr. 4, 2 Jan. 1890.

Ringsted, Bkg. Nr. 116, 22 Juli 1890.

Roskilde, Bkg. Nr. 116, 19 Avg. 1880.

Slagelse, Bkg. Nr. 78, 25 Maj 1889.

Svendborg, Bkg. Nr. 78, 22 April 1891.

Veje, Bkg. Nr. 149, 27 Decbr. 1876.

5. Om Vandforsyning og Vandværker haves Bestemmelser i de under Sundhedsvedtægter anførte Vedtægter, bl. a. ogsaa til Beskyttelse af Drikkevandet og de samme vedkommende Indretninger. Se saaledes f. Eks. Bkg. Nr. 116, 6 Juni 1894 §§ 7—11 (Køge), Nr. 20, 1 April 1896 §§ 6—9 (Randers), Nr. 26, 18 s. M §§ 8—11 (Nyborg), Nr. 48, 15 Septbr. s. A. §§ 6—11 (Frederikshavn), Nr. 54, 22 Oktbr. s. A. §§ 71—76 (Nakskov).

Eks. paa, at der ved Sundhedsvedtægt er givet Sundhedskommissionen Myndighed til at paabyde Ejerne at indlægge Vand ra Vandværket i Bygninger, der benyttes til Udleje, Bkg. Nr. 42, 21 Febr. 1893 ad § 11 (Frødericia).

6. Ang. Beskyttelse af Vandforsyningsanlæg, L. Nr. 60, 24 April 1896.

7. Om Benyttelse af Grunde til lukkede Vandforsyningsledninger, L. Nr. 63, 23 April 1897, jfr. L. Nr. 67 af s. D. Jfr. endvidere L. Nr. 65, 29 Marts 1893 og Nr. 49, 11 April 1890.

8. Umiddelbar Forsyning af en Dampkedel fra en Bys Vandledning kan i Reglen ikke anses som forsvarlig, Bkg. Nr. 27, 28 Febr. 1891 § 4.

9. Af specielle navnlig ældre Bestemmelser kunne nævnes:

a. For Helsingør, Bev. 17 Novbr. 1680, Ob. Br. 18 April 1685, Konf. 1 Decbr. 1691, Rskr. 5 Marts 1762, 6 Avg. 1783, 1 Maj 1804.

b. For Odense, Rskr. 21 Oktbr. 1699, 13 Febr. og 29 Juni 1703, 4 Novbr. 1718, 28 Juni 1788, 18 Septbr. 1789, 27 Juni 1806, 18 Avg. 1826, 20 Juni 1853.

c. For Kolding, Rskr. 20 Jan. 1736.

d. For Nyborg, Konf. 15 Septbr. 1773, Rskr. 23 Septbr. 1803.

e. For Nykøbing p. F., K. Skr. 10 Avg. 1824.

10. Se Vandforsyning. Vandmestere II. Vandskat II. III. Paa Landet.

1. Ang. Bestemmelserne om den til Brandvæsenet fornødne Vandforsyning, se Branddamme.

2. I en Del af de i Henhold til L. Nr. 20, 11 Febr. 1876 udtedte Bygningsreglementer for Landdistrikter er det foreskrevet, at ingen ny Bygning maa paabegyndes, forinden Sundhedskommissionen eller Bygningskommissionen har erklæret, at der paa Grunden er tilstrækkeligt og for Sundheden uskadeligt Drikkevand, se de under Bygningsvæsen 5 anførte Reglementer.

IV. Almindelige Bestemmelser.

1. Ang. Politiets Tilsyn dermed, Fr. 22 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 1, jfr. Fr. 5 Juli 1793 § 16.

2. Straf for Borttagelse, Ødelæggelse eller Beskadigelse af Vandledninger m. v., L. 10 Febr. 1866 §§ 287, 289 og 293, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 289, 291 og 295.

Jfr. foran I 2g og II B 6.

3. Om Stads- og Distriktslægerens Tilsyn med Drikkevandet, Instr. Nr. 109, 22 Oktbr. 1877 § 14.

4. Se Toldfrihed 3. Vandforsyning.

Vanføre, se Lemlæstede.

Vanmager, se Dugmager.

Vanvittig, Vanvittighed, med Hensyn til, hvad herved forstaaes se D. L. 1—5—3, 1—9—12, 3—17—1. Jfr. Afsindige.

Vanære.

1. De Bestemmelser i Landsloven og senere Love, der forekrive Ærens Tab som Straf, ere, for saa vidt de ikke allerede tidligere vare bortfaldne, hævede ved Straffel. 10 Febr. 1866 § 308, 309, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 310, 311.

Dog synes Oktr. 4 Juli 1818 § 42, der under Æres og Embedfortabelse gør Nationalbankens Bestyrelse ansvarlig for Udstedelsen af Banksedler, at maatte staa ved Magt. Se ogsaa Kagstrygning (i Vest.).

Se Mindremænd. Tremærksbøder. Jfr. Meddomsmænd A.

2. De særlige militære vanærende Straffe ere bortfaldne ved Straffel. for Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881. Dette gælder ogsaa om Nedsættelse i de meniges 2den Klasse ved Hæren, jfr Kdg. Nr. 42, 1881, Punkt 2 (M. R.), og i Strafferoden ved Søværnet, Kdg. Nr. 22, 1881, Punkt 1 (i Søværnets Saml.).

Jfr. dog nu fornævnte Straffelovs § 32 om den Straf at fjernes fra Afdelingen (se nærmere om samme under Straffelove 3 a med Henviisninger).

3. For Forbrydelser, der i den offentlige Mening betragtes som vanærende, maa Straf uden Dom ikke anvendes, fornævnte Straffelov af 1881 § 199, Adg. Nr. 95, 20 Juni 1881 § 2, jfr. § 22 Nr. 96 af s. D. § 2, jfr. § 21, Nr. 100 af s. D. § 2, jfr. § 26.

4. Om militære Befalingsmænd, der gøre sig skyldige i saadanne Forbrydelser, handler nysnævnte Straffelovs §§ 26, 36 Nr. 1, 37.

5. Straf paa Ære eller af offentligt Arbejde medfører Forbrydelse af:

a. Ret til at fordre Borgerskab eller Næringsbevis, L. 29 Decbr. 1857 § 2 (hvorefter Tiltale for en Forbrydelse, der kan medføre saadan Straf, har samme Følge).

b. Den ved Borgerskab eller Næringsbevis erhvervede Ret § 11 ibd.

6. Den, der har gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling:

a. Eller har været hensat til Strafarbejde, kan den Husbonde, der fæster ham, under visse Betingelser nægte at modtage i eller bortvise af Tjenesten, L. 10 Maj 1854 § 15 Nr. 1

§ 41 Nr. 1 og 2, L. 16 Febr. 1856 (f. Færø.) § 15 Nr. 1, § 41 Nr. 1 og 2, jfr. f. Isl. Adg. 26 Jan. 1866 § 7 Nr. 1, § 27 Nr. 8.

b. Fortaber den Ret, som ellers tilkommer en med Forbedringshusarbejde straffet Person til efter 5 Aars Forløb at faa Borgerskab eller Næringsbevis, L. 29 Decbr. 1857 § 9.

c. Forbryder Retten til Sagførervirksomhed, L. 26 Maj 1868 § 14 (S. 233).

d. Gør en Fæstemand sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, kan hans Bevilling tilbagekaldes, L. Nr. 53, 1 April 1891 § 2.

e. At et Tyende har gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Forbrydelse er lovlig Grund til Tyendeforholdets Ophævelse, Adg. f. Vestindien 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 6.

7. Den, der ved Dom er funden skyldig i en saadan Handling eller sat under Tiltale derfor og ikke aldeles frifunden, er udeukket fra Valgret og Valgbarhed til:

a. Det islandske Alting, Fr. 8 Marts 1843 i § 4 Nr. 1, § 5, fr. L. 6 Jan. 1857 §§ 1, 2.

Men heri er sket en Forandring ved Forfatnsl. 5 Jan. 1874 Nr. 1 i Till. t. Lovt.) §§ 17, 18, der kræve »uplettet Rygte«. Som uberygtet kan ingen anses, der ved Dom er funden skyldig en i den offentlige Mening vanærende Handling, med mindre man har faaet Æresoprejsning, L. 14 Septbr. 1877 (Nr. 23 ibd.) § 2.

b. Det mosaiske Trossamfunds Repræsentantskab i Kbhvn., (Adg. 18 Febr. 1849 § 2, jfr. § 13.

c. De kommunale Repræsentationer for nogle Købstæder paa Island, Adg. 29 Avg. 1862 § 5, 26 Jan. 1866 § 5, Fr. 20 April 1872 § 5 (Nr. 21 i Till. t. Lovt.).

d. Borgerrepræsentationen i Torshavn, L. 16 Febr. 1866 S. 207) § 5.

e. Forstanderskaberne for de færøiske Landkommuner, L. Nr. 30, 28 Febr. 1872 § 4.

8. Den, der ved Dom findes skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling:

a. Nedsattes tidligere, naar han var Soldat eller Underofficer, g Forbrydelsen var begaaet i Tjenestetiden, i de meniges 2den Klasse, Pbf. 2 Avg. 1846 § 2 Nr. 2, jfr. § 3.

b. Forbryder, naar hun er Enke, sin Pension, L. 5 Jan. 1851 § 11 Nr. 4, 24 Febr. 1858 § 13 Nr. 4, 4 Decbr. 1863 § 13 Nr. 4. Jfr. Uberygtethed 6.

Dette anvendt med Hensyn til en for Tyveri dømt Skolelærerenke, K. og U. M. Skr. 20 Decbr. 1859.

Med Hensyn til andre Pensioner og Vartpenge, jfr. L. 5 Jan. 1851 § 7 Nr. 5, 24 Febr. 1858 § 9 Nr. 5, 4 Decbr. 1863 § 9 Nr. 5 og Skolelærere XI 14. Ang. Understøttelser, se J. M. Skr. 29 Septbr. 1853. Jfr. nedenfor l—n.

Se Pensionister 2.

c. Maa udtræde af Sø- og Handelsretten, L. 19 Febr. 1861 § 6.

Det Medlem, der under en offentlig Sag sigtes for en saadan Handling, kan ikke fungere, ibd.

d. Er udelukket fra Valgret og Valgbarhed til Landbygningernes Brandforsikrings Repræsentantskab, Vedt. Nr. 102, 10 Juni 1871 § 97, Bkg. Nr. 71, 8 April s. A. §§ 3, 5, Bkg. Nr. 10, 30 Jan. 1883 § 95.

e. Er udelukket fra at udskrives eller stilles til Kbhvn.s Brandvæsens Reservekorps, Adg. Nr. 125, 5 Avg. 1871 §§ 1, 6.

f. Mister Tilladelse til at udøve Virksomhed som Tandlæge. Bkg. Nr. 22, 3 Marts 1873 § 5. Jfr. nedenfor y.

g. Den Distriktsforstander i Grønland, der idømmes en Bøde for en vanærende Handling, forbryder sin Stilling, forel. Best. Nr. 20, 31 Jan. 1872 § 6.

h. Er indskrænket i Henseende til Nummerbytning, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 §§ 22, 35.

i. Er ikke valgberettiget eller valgbar til Repræsentantvalgene ved Købstædernes almindelige Brandforsikring, Vedt. Nr. 95, 18 Juli 1874 §§ 77, 79.

k. Kan Krigs-Erindringsmedaillen ikke tildeles, Bkg. Nr. 17 1 Febr. 1876.

l. Fortaber Retten til Pension eller Understøttelse efter L. om Pensionering af de militære Underklasser Nr. 135, 20 Novbr. 1876, se §§ 5 Nr. 5, 13 Nr. 3, og efter L. om Invalidforsørgelse Nr. 136 af s. D., se §§ 7 Nr. 4, 16 Nr. 3.

m. En af den Grund afskediget Lodsinspektør, Lodsoldermand eller Lods fortaber Ret til Pension baade for sig og sin eventuelle Enke, L. Nr. 73, 13 Juni 1879 § 48.

n. Fortaber Retten til Pension efter L. om Præsteenker Pension paa Island 3 Oktbr. 1884 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.) § 4 Nr. 4.

o. Er ikke valgberettiget eller valgbar til Repræsentantvalgen ved Københavns Brandforsikring, Bkg. Nr. 147, 28 Avg. 1881 § 70.

p. Kan ikke have Sæde i Jernbaneraadet, Adg. Nr. 113, 29 Septbr. 1886 § 4.

r. Er udelukket fra at erholde Hæderstegnet for god Tjeneste ved Søetaten og forbryder samme, Aab. Br. 12 Novbr. 1886 (i Søværnets Lovsaml.) §§ 5, 7. Se Hæderstegn 10 a.

s. Er uberettiget til at antage Lærlinge, L. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 2 Nr. 1, jfr. §§ 19, 20, og naar en saadan Dom overgaar Mesteren, bortfalder Lærekontrakten, § 14 Nr. 3.

Omvendt kan Mesteren hæve Kontrakten, naar der er overgaet Lærlingen saadan Dom, § 15 Nr. 3 ibd.

Lige Regler som de foranførte gælde paa Island, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) §§ 2 Nr. 1, 14 Nr. 3, 15 Nr. 3, jfr. 19, 20.

t. Kan ikke fordre Eftergivelse af modtagen Fattigunderstøtelse, L. Nr. 67, 9 April 1891 § 35.

u. Kan ikke erholde Alderdomsunderstøttelse og fortaber samme, for saa vidt han allerede nyder den, L. Nr. 69 af s. D. §§ 2 a, 6.

Ang. at det i Straffelovens § 235 ommeldte Forhold maa anses for en i den offentlige Mening vanærende Handling, og Dom for dette Forhold derfor udelukke fra Adgangen til at erholde Alderdomsunderstøttelse, J. M. Skr. Nr. 329, 12 Decbr. 1894.

v. Kan ikke erholde Bevis som Skibsfører, Maskinmester af 1ste Klasse eller Fiskeskipper, Sønæringsl. Nr. 40, 25 Marts 1892 §§ 9 e, 12 c (jfr. 15 i Slutn.), 20 e, og Straf herfor af offentligt Arbejde udelukker tillige fra Bevis som Sætteskipper, Styrmand, Maskinmester af 2den Klasse og Maskinpasser, §§ 10 e, 11 b, 13 c og 14 c (jfr. § 15 i Slutn.).

I lige Tilfælde (dog ikke for Fiskeskippere) forbrydes de nævnte Beviser, §§ 17, 20 i Slutn.

For Skibsførere og Styr mænd ere ganske lige Regler givne for Island ved Sønæringsl. 26 Oktbr. 1893 (Nr. 33 i Till. t. Lovt.) §§ 7 e, 8, 9 c, 10, 15.

x. Udslettes, hvis han er Medlem af Søretterne udenfor Kbhvn., af Fortegnelsen over disse, og er han under en offentlig Sag sigtet for en saadan Handling, kan han ikke fungere, saa længe Sagen ikke er afgjort, L. Nr. 72, 12 April 1892 § 2 i Slutn.

y. Fortaber Retten til Tandlægevirksomhed, Bkg. Nr. 26, 22 Marts 1892 § 5. Se ibd. 4.

z. Ang. at en efter Straffelovens § 257 straffet Person maa anses dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling

og derfor med Rette var udslettet af Valglisten til Sogneraadet, J. M. Skr. Nr. 175, 27 Juni 1895.

æ. Se fremdeles Borgerlige Korpser A. Hjemforlovelse 5 (ang. hjemsendte værnepligtige Befalingsmænd). Skilsmisse 5.

9. Den, der er straffet for en i den offentlige Mening vanærende Forbrydelse:

a. Kunde efter forskellige Regulativer ordentligvis ikke deltage i Bjergningsarbejde, Instr. 4 Juni 1846 § 11 c (i Noten t. J. M. Skr. 14 Avg. 1860), Resl. 4 Juni 1856 Noten § 2, Resl. 9 Septbr. 1863.

b. Kan ikke ansættes ved Kbhvn.s Politi, Regul. 12 Juni 1863 § 7 Nr. 4.

c. Den, der har været idømt Straf for en saadan Handling, kan ikke erholde ekstraordinært Hjemstedsbevis, L. Nr. 104, 24 Juli 1880 § 1.

10. Den, der er benaadet med Ordens- eller Hæderstegn, Rang, Charge eller anden Værdighed, skal personlig møde, naar han stævnes for nogen vanærende Handling; Undladelse heraf medfører under visse Betingelser, at han skal nedlægge Ordenen, osv., Fr. 14 Febr. 1821, udvidet t. Vest., Rskr. 30 Maj 1823 § 9 r.

11. I nogle Tilfælde har Lovgivningen udtalt, at et vist Forhold ikke maa anses som vanærende for vedkommende, og derfor under Straf forbudt, at andre bebrejde eller forekaste ham det. Dette gælder med Hensyn til:

a. Den, der gaar i Rette for lovfældte og Mindremænd, D. L. 1—9—3.

b. Den bandsatte, der har erholdt Oprejsning, D. L. 2—9—18.

c. Den Svend eller Dreng, der ikke har rejst uden Lands paa Professionen, Fr. 28 Oktbr. 1684.

d. Hestegildere, Svinenidere, Skorstensfejere, Natmænd eller andre, som slige Bestillinger have, Fr. 21 Marts 1685; Fangefogeder og deres Børn, Rskr. 9 Novbr. 1753. Jfr. fremdeles med Hensyn til disse Personers Børn Rskr. 21 Avg. 1722, K. Prom. 13 April 1793.

e. Afsoning af Bøder, Fr. 6 Decbr. 1743 § 17.

f. Aftagelsen af døde Kreaturers Huder, Fr. 31 Jan. 1794 § 3 (der i øvrigt er ophævet ved L. 10 Febr. 1866 § 309, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 311).

g. Se Uægte Børn 4.

Jfr. Udpantning II 14.

12. Vanærende Straffe maa ikke anvendes i Skolerne, Bilag A § 27 til Adg. 29 Juli 1814 f. Købst. og f. Land.

13. At Domme for Betleri og Løsgængerer ikke anses som vanærende, se Æresoprejsning 3.

14. Ang. at visse Forbrydelser ikke ere vanærende, se Æresoprejsning 5 (Straffels §§ 203 og 204 samt 242). Se ogsaa Skolelærere IX 6 (Smaaforfalskninger). Jfr. Fængsel 8 i (ang. de militære Fængselstraffe).

15. Med Hensyn til Virkningen af Sigtelse for en saadan Handling, se foran 7.

Se i øvrigt Danebrogsordenen 5, 6. Embedsmænd 17—19. Forligsmægling A 5 a og b (ang. hvem der kan møde lerved). Livgarden 2 c. Skolelærereksamen I 5. Tort. Ubjergtethed. Underkorporaler. Æresoprejsning.

Varder.

Ved Veje paa Island, L. 13 April 1894 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.) § 9, 23.

Se Sømærker.

Varebetegnelser.

a. Straf for Brugen af urigtige Varebetegnelser, L. Nr. 70, 17 April 1894.

I denne Lovs § 4 fastsættes særligt Straf for den, der udører eller transiterer Smør, som ikke er tilvirket i Danmark, naar der paa Smørret eller paa dets Indpakning er anbragt en Betegnelse, som enten angiver, at Smørret er tilvirket i Danmark, eller indeholder et dansk Stednavn.

b. Instruktion ang. Toldvæsenets Tilsyn med Overholdelsen af Bestemmelserne i L. Nr. 70 — 1894, 4 Maj 1895 (Toldvæs. Cirkulærsaml.).

Se Margarine. Smør. Varemærker.

Varedepot, det militære, se Borgerlige Korpser A 1 o Nr. 9.

Vareetiketter, Varers Indpakning, se Varemærker.

Vareforfalskning, se under Falsk 1, 2det og 3dje Led. Se ogsaa Fabrikmærker 1. Levnedsmidler.

Vareindsørelse, se Indførselsforbud. Indførselstold. Toldopsyn.

Varemæglere, se Mæglere.

Varemærker.

1. Om Beskyttelse derfor ere Regler givne ved L. Nr. 52, 11 April 1890, der i uforandret Skikkelse er sat i Kraft paa Færøerne ved Adg. Nr. 262, 24 Novbr. 1893. — L. Nr. 96, 2 Juli 1880 er ophævet, Lovens § 19. Jfr. nedenfor g.

Ved denne Lov mærkes:

a. Formularer for de i § 3 foreskrevne Anmeldelser til Registrator og for Erklæringer efter § 14 fra fremmede Anmeldere om Værneting og Fuldmægtig ere givne ved Bkg. Nr. 53, 11 April 1890.

b. I Henhold til § 14 er Beskyttelsen efter Loven gjort anvendelig i Forhold til de forenede Stater af Amerika, Bkg. Nr. 169, 23 Septbr. 1892. Ligeledes i Forhold til Japan, Bkg. Nr. 150, 19 Novbr. 1897, og Rusland, Bkg. Nr. 97, 12 Juli 1898, jfr. Bkg. Nr. 96 af 9 s. M.

c. Om Lovens Anvendelse i Forholdet til fremmede Stater, se Anordn. Nr. 181, 28 Septbr. 1894 I og III om Danmarks Tiltrædelse af en international Konvention, og med Hensyn til Sverig-Norge Anordn. Nr. 182 af s. D.

d. Følgende ældre Bestemmelser vedrørende Udlandet mærkes:

Belgien. Se Bkg. Nr. 120, 25 Novbr. 1879 (angaar Handels- og Fabrikmærker, Mærker paa Varer eller disses Indpakning).

Frankrig. Se Bkg. Nr. 55, 10 Maj 1880 (Fabrik- og Handelsmærker, industrielle Tegninger og Mønstre).

Storbritannien og Irland. Se Bkg. Nr. 123, 29 Novbr. 1879 (Handels-, Fabrik- og Varemærker, Vareetiketter, industrielle Tegninger og Mønstre).

Tyskland. Se Bkg. Nr. 38, 7 April s. A. (Handels-, Fabrik- og Varemærker eller Vareernes Indpakning).

Venezuela. Se Bkg. Nr. 99, 21 Avg. s. A. (Fabrik- og Handelsmærker, industrielle Tegninger eller Mønstre).

Desuden var der med Spanien (som ikke nævnes i foranførte Bestemmelser) indgaaet Overenskomst om Beskyttelse for Fabrikmærker, industrielle Tegninger og Modeller, Bkg. Nr. 7, 20 Jan. 1879 Art. 8, men denne Traktat er nu bortfalden ved Opsigelse.

Ved Traktatbestemmelser, som ere yngre end L. Nr. 96, 1880 er denne givet Anvendelse i Forhold til:

Den argentinske Republik, Adg. Nr. 55, 20 Marts 1883.

Brasilien, Adg. Nr. 89, 7 Juni 1881.

Nederlandene, Adg. Nr. 12, 2 Febr. 1881.

Østrig-Ungarn, Anordn. Nr. 105, 2 Juni 1888.

Med disse Bestemmelser maa sammenholdes Bkg. Nr. 140, 13 Oktbr. 1880.

e. Ang. Varemærker, som indeholde det i Genferkonven-

tionen af 22 Avg. 1864 omhandlede Mærke, det røde Kors, L. Nr. 70, 27 April 1894 § 6.

f. Ang. Guatemales Udtrædelse af den internationale Union til Beskyttelse af den industrielle Ejendomsret, hvorfor den under c anførte Anordn. 28 Septbr. 1894 ikke finder Anvendelse for Guatemales vedkommende, Bkg. Nr. 169, 4 Septbr. 1895.

g. Forandring i § 4 Nr. 1 og § 7 i L. Nr. 52 — 1890, L. Nr. 170, 19 Decbr. 1898.

2. Se Guld og Sølv (Navnestempel).

Jfr. Fabrikmærker. Varebetegnelser.

Varetægtsfængsel, se Arrest A. Arrestanter. Anholdelse. Ang. Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel, se Arrest A 42.

Varetægtspenge.

1. Ere efter D. L. 1—24—44 $\frac{1}{2}$ Lod Sølv — eller 24 Sk. — ugentlig til Arrestforvareren for hans Umage med at »vare og spise« Fangerne. Jfr. K. Prom. 10 Decbr. 1791.

For de enkelte Dage, der overskride en Uge, kunne de beregnes med 4 Sk. daglig, K. Skr. 20 Marts 1824, J. M. Skr. 21 April 1869 (D. T. S. 697).

a. For dem, der afsone Bøder med Fængsel paa Vand og Brød, nyder Arrestforvareren daglig 4 Sk., Fr. 6 Decbr. 1743 § 15.

Nu, da Afsoningen sker ved simpelt Fængsel, maa de betales til Arrestforvareren i Overensstemmelse med den almindelige Regel, J. M. Skr. 21 April 1869 (D. T. S. 697).

b. I Kbhvns civile Arresthus, er for Gældsarrestanter 24 Sk. ugentlig, Rskr. 25 Juni 1772.

Ang. Varetægtspenge for Gældsarrestanter, se i øvrigt Gældsarrest 3.

c. I Falsterlands Arrest, forhøjedes til 1 Rdl. ugentlig, K. Skr. 18 Avg. 1818.

d. Kunne i Hjørring Amt og i Skive som hidtil beregnes med 4 Sk. daglig for alle Arrestanters vedkommende, Ind. M. Skr. 17 Novbr. 1864, 14 Oktbr. 1865. Jfr. nedenfor 5.

2. Betales foruden Arresthuslejen ved Benyttelsen af fremmede Jurisdiktioners Arresthuse, K. Prom. 18 Marts 1780 (i Reskriptsaml. 1ste Del).

3. Eks. paa, at Varetægtspengene for Arrestanter fra Landet have været tillagte vedkommende Byfoged, K. Prom. 22 Novbr. 1783 og 28 Decbr. 1802 (Kallundborg).

4. I Odense og Middelfart, hvor Arrestforvarerne ere fast lønnede, tilfalde de Kæmnerkasserne, K. Prom. 8 April 1797, 7 Marts 1801.

I Kbhvn.s Politiarrest bortfalde de, og Vagtmesteren lønnes med fast Løn; for Arrestanter fra fremmede Jurisdiktioner be- regnes de som hidtil med 4 Sk. og tilfalde Stadens Kasse, Resl. 30 Marts 1824, jfr. ogsaa Rskr. 25 Juni 1772.

5. Amtmændene skulle ved Revisionen af Regnskaberne over Delinkventomkostninger paase, at ikke højere Varetægtspenge be- regnes, end paa ethvert Sted hidtil har været sædvanlig, hvorom vedkommende Retsbetjent skal tegne Attest paa Regningerne, Fr. 5 April 1793 II § 5 g, jfr. de foran under 1 d anførte Skri- velse.

6. Betales ikke for et spædt, med Moderen følgende Barn, K. Skr. 20 Septbr. 1844.

7. Naar Arrestlokaler under ordinær Indkvartering anvises Gar- nisonen i civile Arresthuse, kan der ikke fordres Varetægtspenge af Hæren, men denne Udgift maa afholdes af Kommunen (mod Refusion fra Indenrigsministeriet), Intend. Skr. 27 Septbr. 1866, 2 April og 5 Maj 1868 (alle i A. P. Møller Vejledning i den gæl- dende Indkvarteringslovgivning S. 49), Krigs M. Skr. 4 Maj 1882 (M. R.).

Det samme gælder i Tilfælde af ekstraordinær Indkvartering, Intend. Skr. 1 April 1851 (M. R.).

8. Paa Island, Sp. Reglm. 10 Septbr. 1830 § 72, Fr. 24 Jan. 1838 § 13, K. Skr. 25 Avg. 1846 ad 3.

Se Aktionsomkostninger 1 a. Arrestomkostninger 1, 2, 3, 8, 11, 13.

Vareudførsel, se Toldopsyn. Udførselstold. Udførsels- godtgørelse.

Varmeapparater.

1. Alle mere sammensatte Indretninger til Bygningers Opvarm- ning skulle i København indrettes efter Bygningskommissionens Bestemmelser, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 § 52, og ligeledes i Frederiksberg, Bygningslov i Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 § 52.

2. Bygningsvedtægterne for nogle Købstæder foreskrive, at saa- danne Varmeapparater, med Hensyn til hvilke der ikke i Lov- givningen er foreskrevet bestemte Regler, jfr. L. 26 Marts 1873 § 11, ikke maa opføres, forinden Planen for deres Indretning er godkendt af Bygningskommissionen, Bkg. Nr. 57, 20 Juni 1884 § 13 (Rønne), Nr. 165, 31 Avg. 1885 § 20 (Fredericia), Nr. 89, 3 Maj 1888 § 25 (Vejle), Nr. 147, 16 Septbr. 1891 § 28 (Slagelse), Nr. 38, 15 Marts 1892 § 28 (Hjørring), Nr. 14, 14 Jan. 1893 § 28 (Rudkøbing), Nr. 211, 11 Septbr. s. A. § 30 (Holbæk), Nr. 85, 30 Marts 1895 § 30 (Hillerød), Nr. 182, 27 Septbr. s. A.

§ 30 (Aarhus), Nr. 191, 14 Oktbr. s. A. § 26 (Køge), Nr. 21, 10 April 1896 § 28 (Nakskov), Nr. 35, 30 Maj s. A. § 22 (Maribo), Nr. 72, 18 Decbr. s. A. § 52 (Odense), Nr. 3, 11 Jan. 1897 § 32 (Aalborg), Nr. 33, 29 Septbr. 1898 § 33 (Randers).

3. Om Varmekamre og Varmeledninger paa Landet, L. Nr. 69, 6 April 1898 §§ 2 og 3, jfr. Bkg. Nr. 70, 16 s. M. §§ 10 og 11.

4. I Kirker, ang. sammes Anbringelse handler L. Nr. 49, 9 Marts 1893 §§ 2, 8. Se nærmere Kirker 9.

Varpe- og Fortøjtønder, se Sømærker.

Varsel, se Aftens Varsel. Stævnevarsel. Stævning. Udlandet 1. Se i øvrigt under de enkelte Artikler, hvor de Handlinger omtales, hvortil Varsel gives.

Vartov Hospital (eller Helligaands Hospital) i København.

1. Er et offentligt Forsørgelseshus for Almissemlemmer under Fattigvæsenets umiddelbare og særskilte Bestyrelse, Plan 1 Juli 1799 § 53. Bestyrelsen af Vartov Hospital og ny Stiftelse er nu henlagt under Magistratens 1ste Afdeling, Vedt. 30 Decbr. 1857 § 3.

2. Ang. Hospitalets Ombygning og Omorganisation, Ind. M. Skr. 1 Oktbr. 1855, 31 Jan. 1859, 11 Oktbr. 1860.

3. Ang. Beskikkelse, Lønning, Afskedigelse og Pension for dets Inspektør, Vedt. 30 Decbr. 1857 §§ 11, 16, 21, 22, 25.

4. Ang. at Københavns Fattigvæsen aarlig bør udrede 4400 Rdl. til samme eller saa meget deraf, som Stiftelsen behøver, hvorimod dennes Kapitalfordring paa Fattigvæsenet er bortfalden, Rskr. 17 Marts 1784 § 14, jfr. § 17, K. Skr. 2 Septbr. 1817, jfr. Ind. M. Skr. 31 Jan. 1859.

I det nævnte Rskr. 1784 §§ 1 og 10 findes forskellige andre Bestemmelser vedkommende Stiftelsens økonomiske Forhold.

5. Ang. Senge i samme til de kongelige Staldfolk, Rskr. 3 Maj og 1 Juni 1708.

Naar Staldfolkene ikke ville modtage Senge, maa vedkommende Staldmester indlægge andre fattige, Rskr. 19 Avg. 1763.

6. Ang. at Hospitalet maa være forpligtet til at vedligeholde alle de i samme stiftede udenbys eller private Senge og give de der henlagte Lemmer de fulde Ugepenge, samt ang. de offentlige og de privat stiftede Senges Belæggelse, K. Skr. 27 Marts 1817.

7. Ang. Erhvervelse af Belæggelsesret til Pladser i Stiftelsen, Bkg. 19 Oktbr. 1860.

8. Ang. Indkaldelsen af de private, som have Belæggelsesret til Senge i samme, Resl. 2 Decbr. 1818. Se nu Pl. 12 Juli 1843 og nedenfor 12.

9. Ang. at der efter Norges Adskillelse fra Danmark ikke kan nægtes Fundators i Norge boende nærmeste Slægt Ret til at belægge en Seng i Vartov, K. Skr. 10 Marts 1836.

10. For Belæggelsesret til Senge deri, kan det ikke anses ulovligt, at private tage Betaling, Ind. M. Skr. 3 Novbr. 1852 (i Noten til denne Skrivelse omhandles Fundatsen for Hospitalet af 30 Novbr. 1607).

11. Ang. Oprettelse af Senge deri:

2 af Etatsraad Tops Enke, Konf. 5 Jan. 1802 § 1.

2 af Kirstine Hoffmann, Konf. 23 Maj 1815 § 3.

2 af J. G. Moltke, Konf. 11 Marts 1817.

1 af J. M. Qvist, Konf. 13 Septbr. 1833.

1 af C. C. Kunze, Konf. 11 Oktbr. 1842.

1 af B. M. Woldums Enke, Konf. 9 Marts 1844.

1 af Admiralinde Brown, Konf. 20 Jan. 1848.

1 af Frederiks Hospital til Minde om Hundredeaarsdagen for dets Oprettelse, Resl. 15 Juni 1857.

12. Ang. Belæggelsesretten til de af Justitsraad Peder Lassen oprettede Senge, Ind. M. Skr. 26 April 1854.

Ang. Anvendelsen af Pl. 12 Juli 1843 § 3 paa Patronatet til Belæggelse af disse Senge, ibd., Ind. M. Skr. 3 Juli 1861 med Note.

13. Ang. Belæggelsen af de Kallundborg Købstad ifølge Fund. 16 Oktbr. 1631 (ikke i de trykte Samlinger) tilkommende Senge, Ind. M. Skr. 13 Maj 1856.

14. Ang. Belæggelsen af 9 Senge under Næstved Fattigvæsen, K. Prom. 3 Maj 1803.

15. Ang. Legater til samme, Rskr. 28 Juni 1821, Konf. 10 Juli s. A., 14 Maj 1822, 5 April 1825, 28 April 1836, 21 Decbr. 1841 § 5, 22 Juli 1842.

Etatsr. Suhrs og Hustrus Legat til 55 Lemmer omtales i Bkg. 19 Oktbr. 1860.

Guldsmedemester L. Falcks Legat til Fordel for Lemmerne, Stadf. Nr. 125, 1 Avg. 1885, særlig § 7.

Ida og Vilhelmine Falcks Legat, Stadf. Nr. 381, 10 Novbr. 1893 § 8.

Se Legater II C 82 (Gerickes).

16. Ang. dets Kirke samt Præsten og Organisten derved, se Kirkesyn 2 a. Pastorater 439 HH.

17. Se Arveret 15 A c. Med Hensyn til Hospitalets Arveret efter Lemmerne mærkes fremdeles den under 7 anførte Bkg.

Vartpenge, se Ventepenge.

Vaser og Vasetold. De enkelte specielle Bestemmelser om Vaser ville findes nævnte under Broer, Bropenge og Veje.

Vask.

1. Om Anbringelsen af Vaskelad i offentlige Vandløb, L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 32.

2. Om Benyttelsen af Vandet fra Vandløb og Søer dertil, § 78 ibd.

3. Se Arrestomkostninger 3, 7, 9, 10.

Jfr. Arsenikvaskning. Køkkener 1 og 2 (om Køkkenvaske).

Vaskeanstalter, offentlige. Ang. Laan af Statskassen til deres Tilvejebringelse, L. Nr. 41, 29 Marts 1887 § 1 (galdt kun til 31 Decbr. 1889).

Vaskegryder, indmurede, jfr. Grubekedler (Henvisn.).

Vaskehuse, se Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A c (sammes Skorstenspiber).

Vat, se Karantænevæsenet B 4 f (Indførselsforbud).

Vaterskouter vare tidligere ansatte i København og Helsingør; men disse Bestillinger ere nu bortfaldne, idet deres Forretninger med Forhyringskontraktens Oprettelse og Afregningen mellem de forhyrede og Skipperen ere henlagte til vedkommende Mønstringsbestyrere eller for Kbhvns vedkommende efter Indenrigsministeriets nærmere Bestemmelse til en ved Mønstringskontoret ansat søkyndig Mand, L. Nr. 86, 12 Maj 1871. Jfr. om Vaterskouterne Instr. 30 Juni 1752, Rskr. 24 April 1816, Pl. 20 April 1820, 1 Septbr. 1825, 22 Avg. 1828, Stempell. 19 Febr. 1861 § 73, L. 23 Febr. 1866 § 10 (S. 250).

Den dem efter Instr. 30 Juni 1752 § 1, Pl. 20 April 1820 Nr. 1, K. Skr. 27 Juni 1826, Kdg. 3 Marts 1849, 30 Septbr. 1856, jfr. L. 6 Marts 1869 § 6, tilkommende Afgift af 1 Sk. for hver Rigsdaler af Mandskabets Hyre er hævet, fornævnte L. 1871 § 8.

Vatfabrik, se Næringsvæsen II 4 g.

Vaukshal, se Illumination.

Vederhæftighed.

1. Udfordres for at være

a. Dommer, D. L. 1—5—1, 6. Jfr. dog Resl. 13 Jan. 1819.

b. Hjemmel, D. L. 1—11—2.

c. Borgen i kriminelle Sager, D. L. 1—23—2. Jfr. 3—3—3.

d. Kirkeværger, D. L. 2—9—2, 2—22—9, jfr. 2—22—76.

e. Hospitalsforstandere, D. L. 2—19—1.

f. Synsmænd af Kirker, D. L. 2—22—6.

g. Værger, D. L. 3—7—5 (*Værgen skal have saa meget ved at hæfte, som han tager under sit Værgemaal, med fuld Ejendom*).

h. Overformyndere, D. L. 3—18—1 (»vel formuende«), jfr. J. M. Skr. 3 Marts 1859.

i. Opbudsmænd, D. L. 5—14—42.

k. Kommissærer, Pl. 20 Oktbr. 1740, jfr. D. L. 1—5—24.

l. Executores testamenti, som af den vestindiske Regering udnævnes i en afdød Eksekutors Sted, Adg. 10 Maj 1780 § 2.

m. Den midlertidige Bestyrer og Kurator i et Konkursbo, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 §§ 53, 66, Adg. Nr. 13, 13 Febr. 1873 Nr. 7 (f. Færø.).

n. Testamentseksekutor, L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 83, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 91 (f. Isl.). Se dog Executores testamenti 3 k.

o. Kræves af den, der indgiver Begæring om Byggetilladelse for en anden, i København, L. Nr. 77, 12 April 1889 § 73, og i Frederiksberg, Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 § 70.

2. En Mand maa anses som vederhæftig, hvis Fallitbo er sluttet, uden at Kreditorerne ere fuldstændig fyldestgjorte eller Boet ekstraderet ham efter Akkord, og der kan derfor betros ham et Oppebørselsembede, J. M. Skr. 20 Juli 1860.

Om en Mand, hos hvem der er gjort Udlæg, kan anses som vederhæftig, J. M. Skr. 3 Marts 1859.

Se Attester 4 f Nr. 3. Inkassator ved Avktioner. Kavtation 13 c (ang. Vederhæftighedsattester). Skatteinspektøren i København 2 (Vederhæftighedsattester). Uraadighed. Uvederhæftighed.

Vedtægt i Betydning af Sædvane, se Sædvane.

Vedtægter.

1. Ang. Almuens Myndighed til at sætte Vedtægter (eller »Vide«, »Videbrev«) af almindelig forbindende Kraft, hvis Overtrædelse medfører Bøde, i Henseende til Hegn, Gærde, Grøft, Led, sær Hjord, Høsttid og anden Byens Nytte og Tarv, D. L. 3—13—31, jfr. 2—23—5, 3—13—32, 39 og 42, Rskr. 12 Avg. 1735 § 1 (f. Riberhus Birk) og den nu ophævede Fr. 29 Oktbr. 1794 § 19. Se Hegnsvæsenet 2 a. Udpantning I 6.

I Analogi heraf stadfæstedes nogle Markvedtægter for Aarhus, K. Skr. 24 April 1830, og for Ribe, K. Skr. 7 Septbr. 1839. Jfr. Købstadjorder I 11.

Antaget, at Majoritetens Beslutninger med Hensyn til en i Interessentskab mellem Lodsejerne værende Eng ved Ribe i Hensind til Grundsætningerne i D. L. 3—13—31 maatte forbinde Minoriteten, K. Skr. 16 Juni 1846.

Her kan ogsaa mærkes L. 9 Febr. 1866 § 3 om Vedtægter for

e i Fællesskab værende Udmarksjorder paa Bornholm og L. Nr. 3, 10 April 1874 §§ 9, 10 og 17 om Vedtægter for Digelag.

2. Vedtægter mellem Borgerne i Købstæderne i Henseende til et offentlige Væsen skulle ej uden Magistratens og de eligerede borgeres Samtykke være gyldige, Rskr. 20 April 1791. Jfr. Raadtuesamlinger.

3. Derved er en stor Del fornemlig kommunale og Næringsforhold ordnede, hvorom skal henvises til de enkelte Artikler, fornemlig: Amdtsraad B 2. Arrest- samt Ting- og Raaduse 5. Beværtningsnæring 1, 8, 9. Brandvedtægter. Bygningsvedtægter. Byraad B 3. Høkerhandel 1 a. Communeafgifter III (i Købstæderne) A 1 b. København 2. Lav II og Skipperlav 2, 4 (ang. frivillige Foreninger mellem næringsdrivende m. fl. og søfarende). Næringsvæsen I 15. Politivedtægter. Skipper 15 b. Skoledirektion 24. Fogneraad B 22. Sundhedsvedtægter.

4. For Vandingsinteressentskaber, derom handler L. Nr. 63, 8 Maj 1880 § 75, jfr. 76.

5. For Sparekasser, derom handler L. Nr. 64 af s. D. §§ 2, 3, 9.

6. For Hundetegn's Løsning paa Landet, derom handler L. Nr. 6, 12 April 1889 § 6. Se Hundeafgift B 6 e Nr. 1 (særlig skal bemærkes Udtalelsen om Ugyldigheden af Bestemmelser i Vedtægterne, som ere i Strid med Loven).

7. Ang. Jordfællesskabet m. v. samt indre Bygdeforhold paa ærøerne, derom handler L. om Grandestævne Nr. 56, 1 April 1891 §§ 2, 3, 6 ff.

8. For Interessentskaber, se Stempelafgiften III 16.

Om forskellige andre saadanne, se videre Bygningsinspektører III 2. Fiskeri V (Island) 10, 19. Fiskerivedtægter. Fæder II 5, 8—10. Husdyr II 4 (ang. Hesteavlens paa Island). Fagningskommission B 15 (ang. en Ligning i Strid med en kommunale Vedtægt). Muslinger 1 (Færø.). Pligtarbejde D 3dje Stykke. Snekastning. Skove I 5 (Island). Landvæsenet II B.

Vejarbejde.

I. Om Vejarbejdes Udførelse ved Entreprise eller ved lejede Folk og om de Tilfælde, i hvilke Naturalarbejde endnu kan anvendes.

A. Paa Landevejene. Deres Anlæg og Vedligeholdelse skal ske efter L. 21 Juni 1867 § 3 ske ved Entreprise eller ved lejede Folk, og Naturalarbejdet bortfalder for deres vedkommende, saa vel det subsidiære til Hovedlandevejes og mindre Landevejes

Anlæg og de grundforbedrede Strækningers Vedligeholdelse, som ogsaa Naturalarbejdet til Vedligeholdelse af de ikke grundforbedrede Strækninger af Hovedlandevejene og de mindre Landeveje efter Fr. 29 Septbr. 1841. Jfr. Veje II G.

B. Paa de offentlige Biveje.

1. I Købstæderne sker Bivejenes Anlæg og Vedligeholdelse ved Entreprise efter Licitation eller ved lejede Folk efter L. 21 Juni 1867 § 9. Hermed kan sammenholdes de ældre Udtalelser i K. Skr. 22 Marts, 19 Juni 1845 og Bestemmelse for Neksø i K. Skr. 5 Juli 1823 og for Odense i K. Skr. 31 Avg. 1822.

2. Paa Landet er efter L. 21 Juni 1867 § 9 Hovedreglen, at Bivejenes Anlæg og Vedligeholdelse skal udføres enten ved Entreprise efter Licitation eller ved lejede Folk og Udgifterne udredes af Kommunekassen efter L. 6 Juli 1867 § 19, men Sogneraadet kan ogsaa bestemme, at Naturalarbejde skal anvendes. Herom kan yderligere mærkes:

a. Det kan ikke paalægges Sogneraadet at forlade Naturalarbejdet, naar Sogneraadet anser det for rettest at bibeholde det, Ind. M. Skr. Nr. 50, 16 Febr. 1871.

b. Sogneraadets medlemmer bør ikke paatage sig Vejarbejde, Ind. M. Skr. 6 Maj 1865.

c. Ældre Afgørelser om Bivejes Anlæg og Vedligeholdelse efter Licitation findes i K. Skr. 9 Maj 1844, Rtk. Skr. 21 Juni 1845, Ind. M. Skr. 6 Jan., 31 Juli, 13 og 20 Oktbr. 1849, 3 Novbr. 1851, 30 Marts 1854 ad 7, 6 Maj 1865.

C. Paa de private Veje.

1. Reglerne om Vejarbejdet paa disse maa væsentlig søges i L. 14 April 1865 § 5.

2. Herhen hørende Afgørelser findes i K. Skr. 9 Decbr. 1834, 11 Jan. 1848, J. M. Skr. 31 Jan. 1852.

D. Ang. Afholdelsen af og Gebyrerne for Licitationer vedkommende saa vel Landeveje som offentlige Biveje, se Licitation 1 e og 5. Licitationsgebyrer I 7 og 9.

II. Naturalarbejdet paa de offentlige Biveje.

A. Almindelige Bestemmelser.

1. Naturalarbejde skal udføres af Hartkornsbrugerne efter de hidtil gældende Regler, L. 21 Juni 1867 § 9.

2. Det udføres kommunevis og ikke længere sognevis, Ind. M. Skr. 31 Marts 1868 (D. T. S. 295). Se tidligere herom Ind. M. Skr. 24 Maj 1851, 24 Juli 1852.

3. Enhver Landkommune skal holde de over sammes Grundløbende Biveje i forsvarlig Stand, efter L. 21 Juni 1867 § 8, og

ler kan ikke længere faas Hjælp dertil fra andre Kommuner efter Fr. 29 Septbr. 1841 § 28, jfr. Pl. 17 Marts 1797.

4. Vejarbejdet skal ligelig fordeles paa alt Hartkorn, Gejstlighedens samt Skolelodders og Sognøfogeders Hartkorn derunder indbefattet, men af Skovskylt kun halvt imod Ager og Engshartkorn, L. om Hartkornsudjævn. 20 Juni 1850 §§ 14 og 21, fr. Ind. M. Cirk. 13 Septbr. s. A. Ang. de tidligere Fritagelser kan mærkes:

a. Om det privilegerede og Frijords-Hartkornet, K. Prom. 1 April, 20 Juni 1795, Rtk. Skr. 22 Febr. 1845, 31 Juli 1849.

b. Om Fredskovshartkornets tidligere Fritagelse, Rtk. Skr. 19 Juni 1816, 15 Jan. 1846, L. 20 Juni 1850 § 21.

c. Om Skovskylt, Ind. M. Skr. 28 Jan. 1851 ad 2.

d. Om Anneks- og Mensalbønder, K. Skr. 11 Avg. 1818.

e. Om Præstegaardenes Fritagelse, se Præstegaarde 26 sidste Led.

f. Det paa Skoleloddernes Hartkorn faldende Vejarbejde skal udredes af Kommunen, L. 20 Juni 1850 § 14, jfr. K. Skr. 2 Jan. 1813, 2 Avg. 1828, Rtk. Skr. 18 Febr. 1837. Da Vejkommunen og Skolekommunen imidlertid nu efter L. 6 Juli 1867 falde sammen, vil der formentlig intet være til Hinder for at lade Skoleloddene udgaa af Ligningerne over Vejarbejdet, Ind. M. Cirk. 13 Septbr. 1850.

g. Sognefogedernes Fritagelse for Vejarbejde er aldeles bortalden ved L. 4 Marts 1857 (S. 36), jfr. L. 29 Juni 1850 § 14. Se tidligere herom Pl. 25 Oktbr. 1799, K. Skr. 6 Juli 1833, 16 Juli 1844, Ind. M. Cirk. 13 Septbr. 1850.

h. Om Lodsoldermænds og Lodsers Fritagelse, Reglm. 27 Marts 1831 §§ 41, 61, K. Skr. 20 Avg. 1833, 22 Novbr. 1842, 13 Septbr. 1845. Jfr. L. Nr. 73, 13 Juni 1879 § 60.

i. Lægds mændene have ikke haft nogen Fritagelse, K. Prom. 18 Marts 1795.

k. Ang. hvor vidt Over- og Underofficerer samt Præster paa Bornholm ere fritagne, Resl. 6 Juli 1742, Rskr. 28 Febr. 1744, C. Skr. 3 Septbr. 1816, jfr. K. Skr. 5 April 1823, Resl. 25 Avg. 1824.

l. Se Kirkejorder 3.

m. Naturalarbejdet paa de offentlige Biveje, ang. at det paa ordemødres Tjenestelodder faldende maa udredes af Ejeren, in casu af Amtskommunen, Ind. M. Skr. Nr. 150, 31 Avg. 1887.

5. Om Hartkornsejere under 1 Td. Hartkorn, Rtk. Skr. 23 Avg.

1845, Cirk. 20 Septbr. 1845, Ind. M. Skr. 31 Juli og 20 Oktbr. 1849, 30 Marts 1854 ad 7, 4 Febr. 1859. Jfr. 6, 2det Stk.

6. Om Parcellisters Vejarbejde haves Regler i Fr. 29 Septbr. 1841 § 28, jfr. § 27, L. 21 Juni 1867 § 18.

Ang. hvor vidt Spand- og Gangdagsarbejde kan forlanges af Parceller paa under 1 Td. Hartkorn, at Sogneraadet kan lade det saadanne Parcellister paahvilende Arbejde udføre for de forsømmeliges Regning, samt afvist Spørgsmaalet, om Omkostningerne herved kunne inddrives ved Udpantning, som henhørende under Fogedretten, Ind. M. Skr. Nr. 75, 16 April 1875.

Ældre Bestemmelser herom findes i Pl. 1 Avg. 1815, Fr. 3 Decbr. 1819 § 4, Rtk. Skr. 16 Maj 1822, K. Skr. 3 Oktbr. 1826 ad 3, jfr. K. Prom. 8 Novbr. 1783, Fr. 13 Decbr. 1793 § 30, K. Prom. 6 April og Gen. Vejkom. Prom. 12 Oktbr. 1799, K. Prom. 30 Jan. 1808.

7. Ang. Udflyttere mærkes K. Skr. 3 Febr. 1844 ad 5.

8. Af Beboere af Øer, som ligge i en Frastand, der forhindrer dets Udførelse, kan Naturalarbejde ikke fordres, Ind. M. Skr. 9 Avg. 1851 og K. Prom. 10 Maj 1783. Jfr. 13.

9. Om Aftægtsfolks Fritagelse for Vejarbejde, Ind. M. Skr. 19 April 1852, jfr. Fr. 29 Septbr. 1841 § 9.

10. Fordelingen af Arbejdet mellem de vejpligtige paahviler Sogneraadet, Ind. M. Skr. 26 Oktbr. 1857.

11. Tilsigelser til Vejarbejde og Tilsyn med dette paahvilede tidligere Politimester og Sognefoged, Ind. M. Skr. 26 Oktbr. 1857 (se Sandemænd 2 d Nr. 5), men er nu gaaet over til Sogneraadene, L. 21 Juni 1867 § 13, Ind. M. Skr. Nr. 354, 9 Oktbr. 1871.

12. Om Fremgangsmaaden, naar nogen forsømmer det ham paalagte Vejarbejde, gives Regler i L. 21 Juni 1867 § 9, Ind. M. Skr. 16 Febr. 1869 ad 1 (D. T. S. 201), Udpantningsl. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 5, K. Skr. 5 Febr. 1833 og 22 Novbr. 1836 (f. Færø.).

Ældre Bestemmelser herom findes i Fr. 13 Decbr. 1793 § 33, jfr. § 72, K. Cirk. 9 Maj 1826, Skr. 4 Juli 1829, Pl. 25 Novbr. s. A., 4 Juni 1845, Ind. M. Skr. 26 Maj og 3 Juni 1854.

13. Ang. hvor vidt det kan fordres ydet af afsidesliggende Smaaøer, Ind. M. Skr. Nr. 162, 27 Avg. 1877. Jfr. foran 8.

14. Om Anbringelsen af Mærker, som vise Grænserne for de enkelte vejpligtiges Vejstykker, Ind. M. Skr. 12 Septbr. 1866.

15. Paa Island, derom handler L. 13 April 1894 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.), hvorefter Pligtarbejde ikke er foreskrevet.

16. Paa St. Croix, derom handler Adg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 ibd.), §§ 10—20, 24—27.

B. Grundforbedringsarbejder paa de offentlige Biveje.

1. Spanddagsarbejde maa paahvile de Hartkornsbrugere, som have 1 Td. Hartkorn og derover, K. Skr. 23 Avg. 1845, Ind. M. Skr. 13 og 20 Oktbr. 1849, 28 Jan. 1851, 4 Febr. 1859 i Slutn.

2. Gangdagsarbejde paahviler de Hartkornsbrugere, der have under 1 Td. Hartkorn, se Bestemmelserne under A 5.

3. Til Grundforbedringsarbejder paa de offentlige Biveje kunde ogsaa anvendes en af Husmændenes tre aarlige Arbejdsdage efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 32, 27 Maj 1848 § 1, jfr. L. 30 Decbr. 1858 § 1 (S. 802).

Ang. at 1 af Husmænds og Indersters 3 Arbejdsdage kunde anvendes til Grundforbedringsarbejde paa Bivejene uden Hensyn til, at Arbejdsstedet laa over 1 Mil fra vedkommendes Bopæl, Ind. M. Skr. Nr. 278, 18 Decbr. 1875 ad 3.

Bestemmelserne herom ere nu bortfaldne ved Snekastningsl. Nr. 68, 9 April 1891 § 1. Jfr. nedenfor C 6.

C. Vedligeholdelsesarbejder paa de offentlige Biveje.

1. Naar Vejene fordeles mellem de arbejdspligtige til Vedligeholdelse, maa Fordelingen ske over den hele Kommune paa Grund af L. 6 Juli 1867 § 18, og dette har medført en Revision af Vejinddelingerne i Kommunerne, Ind. M. Skr. 10 Decbr. 1868 (D. T. 1869 S. 17). Om en tidligere Revision se Ind. M. Cirk. 13 Septbr. 1850.

2. Sogneraadene skulle foretage Vejinddelingerne m. m., Ind. M. Skr. 26 Oktbr. 1857, jfr. fornævnte Skr. af 1868.

3. Bedømmelsen af en Vejinddelings Lovlighed eller Hensigtsmæssighed hører under Administrationens Afgørelse, Pl. 25 Novbr. 1829 § 1, jfr. K. Skr. 2 Decbr. 1828.

4. Hartkornsbrugere med 1 Td. Hartkorn og derover kan der tildeles Vejstykker, og med Parcellister under 1 Td. Hartkorn forholdes efter Fr. 29 Septbr. 1841 §§ 27 og 28, jfr. L. 21 Juni 1867 § 18 og Pl. 1 Avg. 1815.

5. Naar Flængsarbejde anvendes paa Vedligeholdelsesarbejde paa Bivejene, maa lignende Regler følges som ved Grundforbedringsarbejderne, men Husmændenes Arbejdsdage kunde dog ikke anvendes dertil, se foran under II B 3. Det er antaget, at Flængsarbejde i Almindelighed ikke bør anvendes, jfr. Fr. 13 Decbr. 1793 § 45.

6. Ang. at Snekastningsl. Nr. 68, 9 April 1891 § 2 har Hensyn til den saa vel Hartkornshusmænd som jordløse Husmænd og Inderster ifølge de i Paragrafen nævnte Lovbestemmelser paa-hvilende særlige Forpligtelser til at yde indtil tre Arbejdsdage om Aaret til Kommunen, hvorimod bemeldte Paragraf ikke omhandler og saaledes ikke har gjort nogen Forandring i de gældende Regler med Hensyn til den Hartkornshusmændene paa-hvilende almindelige Forpligtelse til at deltage i det kommunale Pligtarbejde, som præsteres af Hartkornet (in casu var der Spørgsmaal om Vedligeholdelse af Kommunens Veje), samt at disse Regler ikke heller ere blevne berørte af Bestemmelsen i Snekastningsl. § 8 om, at der ved Ansættelse til Snekastning efter Hartkorn ikkun medtages Ejerne eller Brugerne af to Skpr. Hartkorn og derover, Ind. M. Skr. Nr. 8, 4 Jan. 1893.

Se Gader II 6 c (om Arbejder ved Landevejsgader). Oldtidsminder 10. Skove II 5, sidste Stykke. Stempelafgiften III 15 b Nr. 1.

Vejbøger, hvori de rejsende kunde anmærke, om de havde fundet noget at klage over Vejene, bleve paabudte i den ved L. 21 Juni 1867 § 18 ophævede § 73 i Fr. 13 Decbr. 1793, jfr. Gen. Vejskom. Cirk. 2 Maj 1794, K. Cirk. 3 Jan. 1795.

Veje.

I. I København.

1. Bestyrelsen af Vejvæsenet er henlagt under Magistraten, idet Brolægnings- og Vejskommissionen er ophævet, L. 4 Marts 1857 § 1, jfr. Resl. 1 Juni 1831, 24 Decbr. 1834, Rskr. 27 Marts 1844.

2. L. om private Veje 14 April 1865 gælder ikke for Kbhvn., Lovens § 12; ikke heller L. om Vejvæsenets Bestyrelse m. m. 21 Juni 1867, Lovens § 19.

3. Private.

a. Ang. deres Vedligeholdelse m. m. og om Politivedtægtenes Anvendelighed paa dem, se Gader I 6.

b. Ang. Kommunalbestyrelsens Ret til at erklære dem for offentlige, se Gader I 1.

c. Ang. Udlæggelse af Vej til ny Bygninger, L. Nr. 77, 12 April 1889 § 6, jfr. tidligere L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 §§ 73, 77, jfr. L. 17 Marts 1856 §§ 91 og 93, 14 Decbr. 1857 § 11. Se Bygningsvæsen I d.

4. Offentlige, se foran 2 og 3 b. Fremdeles mærkes:

a. Ang. de udenbys Vejes Inddeling i 3 Klasser med Hensyn til Udredelse af Renovations- og Brolægningskat, L. 14 Decbr

1857 § 13 (S. 319), jfr. L. 19 Febr. 1861 (S. 181). Se nærmere herom under Renovationsskat 2.

b. Vedligeholdelsen af Vejene paa det Kommunen overdragne Areal af Fæstningsterrænet er overgaaet til Kommunen, L. 6 Juli 1837 § 8 (S. 321), Kontrakt 29 Oktbr. 1869 § 3.

c. Se nedenfor II A 5 d (ang. nogle til Kommunen overgaaede Veje).

d. Om hvor vidt Grus, Sand og Tang maa afhentes fra Krudttaarnsvejen paa Amager, Pl. 29 Novbr. 1824.

e. Se Alleerne. Brolægning B 11. Gadenavne I. Gader I 4, 7 (Ordensbestemmelser). Grundtakst I. Grøfter 2 (tillige om Overkørseler og Stenkister). Hegnsvæsenet 5.

II. Landevejene.

A. Hvilke Veje, der skulle henregnes til Landevejenes Klasse, bestemmes af Indenrigsministeriet, L. 21 Juni 1867 § 2, jfr. Fr. 29 Septbr. 1841 § 21, 13 Decbr. 1793 §§ 1—3.

Herved kan særlig mærkes:

1. De Vejfortegnelser, som ere indførte i Ministerialtidenden ville findes nævnte under Gader II 6 a.

2. Over samtlige Landeveje haves en detailleret Beskrivelse i Tillæg til en ved Indenrigsministeriets Foranstaltning som Manuskrift trykt Generalrapport fra Overvejinspektøren for Aarene 1868—71. Det er til denne, at den i M. T. B f. 1874 S. 686 aftrykte Generalrapport for 1872—74 slutter sig.

Generalrapport vedkommende samtlige Amters Landeveje og Landevejsgader for Femaaret 1888/89—1892/93, M. T. B f. 1894 S. 443—506.

3. De ældre Hovedlandeveje omhandles i Fr. 13 Decbr. 1793 § 2, 29 Septbr. 1841 § 1, L. 28 Novbr. 1851, 20 Avg. 1853, 3 Marts 1854, 21 Marts 1855, 30 Decbr. 1858.

Paa dem skulle de for de hidtil værende mindre Landeveje givne endnu gældende Bestemmelser være anvendelige, L. 21 Juni 1867 § 18, og om deres Overgang til Amtsraadene, se L. af s. D.

4. Kort over Landevejene omtales i Fr. 13 Decbr. 1793 § 3, Gen. Vejkom. Cirk. 19 Avg. 1796, Rtk. Prom. 4 Juli 1801, 21 Oktbr. 1837, Ind. M. Cirk. Nr. 190, 23 Juli 1873. Se ogsaa nedenfor under E 3 m. Her kan endnu mærkes, at Indenrigsministeriet efterhaanden lader Amterne foranstalte Landevejene indlagte paa Eksemplarer af Mansas Kort.

5. Nogle mere specielle Bestemmelser om enkelte Landeveje skulle nævnes her.

a. Om de mindre Landeveje i Københavns Amt, Resl. 4 Juli 1848 (D. T. S. 572).

b. Ærøskøbings og Ærø Herreds Forhold til Svendborg Amts Vejvæsen, L. 16 Febr. 1866 § 1 (S. 204), 29 Marts 1867 § 3 (S. 79), 21 Juni s. A. § 19, 6 Juli s. A. § 50. Ophævet ved L. Nr. 22, 6 Marts 1896.

c. Landevejene gennem Frederiksberg, L. om Landeveje 21 Juni 1867 § 4.

d. Hovedlandevejen fra St. Vibenshus til Amtsgrænsen samt den Del af Tømmerpladsvejen, som hidtil har paahvilet Vejkassen, overtages af Kbhvn.s Kommune, § 5 ibd.

B. Amsraadene have Bestyrelsen af Landevejene, L. 21 Juni 1867 §§ 3 ff., jfr. K. Skr. 29 Juli 1847. Om hvorledes Vejbestyrelsen er ordnet i hver enkelt Amsraadskres, maa Oplysninger søges i Vedtægterne for Amsraadene og i de Instrukser, Amsraadene give deres Vejpersonale. Jfr. L. Nr. 22, 6 Marts 1896 (ang. Ærøs Forhold til Svendborg Amt).

C. Indenrigsministeriets Myndighed og Tilsyn er bestemt ved L. 21 Juni 1867 §§ 15 og 16. Se ogsaa Overvejsinspektøren. Ældre Bestemmelser herom findes i Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 16, 63, 66, Pl. 4 April 1800 § 6, 6 Avg. s. A. § 1, 9 April 1804, Rtk. Cirk. 24 Decbr. 1819, K. Skr. 2 Decbr. 1828, Pl. 25 Novbr. 1829 § 1, Kdg. 24 Novbr. 1848 II. Jfr. General-Vejkommissionen.

D. Udgifterne til Landevejes Anlæg og Vedligeholdelse udredes af Amsrepartitionsfonden, saaledes at Købstadhartkornet bidrager dertil, se Amsrepartitionsfonden A 2, 3, B 6 b, c og D (ang. Bornholm) 7.

Ligningen af Bidrag til Anlæg af Hovedlandeveje i de inkorporerede slesvigske Distrikter bortfalder, L. 29 Marts 1867 § 4 Nr. 4 b (S. 79).

E. Anlæg af ny Landeveje og Grundforbedring af ældre.

1. Ingen Landevejs Retning eller Brede kan forandres eller ny Landevej anlægges uden Indenrigsministerens Samtykke, L. 21 Juni 1867 § 15, og herefter skal det i hvert enkelt Tilfælde afgøres, om Ministeriets Tilladelse er nødvendig til Grundforbedringsarbejder.

Ved Forslag til ny Retningslinjer for Landevejene maa Situationsplaner medfølge til Ministeriet, Ind. M. Cirk. 28 Maj 1856.

At Landevejssystemet skal lempes efter Jernbanerne, følger af sig selv, men er i øvrigt udtalt i Ind. M. Cirk. 30 Septbr. 1862.

Linjeforhandlinger efter Fr. 29 Septbr. 1841 §§ 4, 26, jfr. Ind.

M. Skr. 16 Maj 1856, ere bortfaldne ved L. 21 Juni 1867 § 18. Ældre herhen hørende Bestemmelser findes i Fr. 13 Decbr. 1793 § 13, Pl. 4 April 1800, Fr. 20 Jan. 1808 § 51, K. Cirk. 16 Novbr. 1816, Rtk. Cirk. 4 Maj 1819.

Nogen Forpligtelse haves ikke for Amtsraadene til om Vej-anlæg eller desl. at konferere med Overvejsinspektøren, se Overvejsinspektøren.

2. Den til de ny Vejes Anlæg eller til de gamles Udvidelse fornødne Grund kan eksproprieres, Fr. 13 Decbr. 1793 § 14, og hertil hører ogsaa Grøfter til Vands Afledning fra Landevejsgrøfter til gamle Vandløb, Rtk. Skr. 9 Marts 1816, Fr. 13 Decbr. 1793 § 10, ligesom ogsaa efter K. Skr. 11 Novbr. 1847 og L. 6 April 1850 § 1 tvungen Grundafstaaelse til Stenoplagsplads for Vejvæsenet kan finde Sted.

3. Om Fastsættelsen af Erstatningen for afgiven Jord til Landevejsanlæg (bestandigt Tab) og dens Udbetaling kan mærkes:

a. Erstatningen fastsættes af uvillige, af Retten udmeldte Mænd efter nøjagtig Overvejelse af de i ethvert Tilfælde forhaandenværende Omstændigheder, men Forretningen skal udvise den anvendte Beregning, Resl. 24 Decbr. 1834 (i Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835), jfr. Fr. 13 Decbr. 1793 § 16. Ved denne Resolution ere Bestemmelserne i de utrykte Resolutioner 13 Juni 1787 og 12 Avg. 1809 ophævede. Af ældre Instruktioner med Hensyn til Erstatningsberegningen kan i øvrigt nævnes Rtk. Prom. 15 Avg. 1795, Pl. 4 April 1800 og Rtk. Prom. 4 Juli 1801, Resl. 12 Marts 1823.

b. Om Indstævning til at høre Mændene udmeldte, J. M. Skr. 30 Jan. 1858.

c. Kan det bevises, at det Jordstykke, der skal afgives, tilforn har været taget fra den gamle Vejs Brede og ikke med Rette tilhører Besidderen, gives efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 14 ingen Erstatning.

d. Saa vidt vides, anser man sig berettiget til ved Landevejsanlæg at anvende Bestemmelsen i L. om Jords Afgivelse til Biveje 20 Avg. 1853 § 1, hvorefter ingen Erstatning kan fordres, naar det bevises, at et Areal, der skal afgives, ved Udskiftningen har været udlagt til Vej, jfr. Fr. 23 April 1781 § 17, D. L. 3—13—13, selv om det ikke længere kan benyttes dertil. At der ikke i Almindelighed vil være at give Erstatning, hvor den Jord, der indtages som Landevej, for Tiden allerede benyttes som Vej, vil følge deraf, at der i alt Fald som Regel ikke derved vil lides

nogen Skade. Her kan ogsaa mærkes K. Skr. 4 Novbr. 1845 om Gadejords Afgivelse til Veje.

e. Gammel Vej, som forlades, tillægges de Grundejere, som afgive Jord, og tages i Betragtning til Afdrag i Taksationssummen, efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 14 og Pl. 6 Avg. 1800 § 1. Efter Ind. M. Cirk. 16 April 1850, som ikke findes i Reskriptsamlingen, bliver det boniterede Areal, som de gamle Landevejstrækninger indeholde, at bonitere til $\frac{1}{3}$ af Taksten ved de tilgrænsende Jorder, og det angives deri, at de ældre Hovedlandeveje ved Matrikuleringen ere fradragne med en Brede af 30 Alen, men de mindre Landeveje med 22 Alen.

f. Afgang i Hartkorn gives kun i enkelte Tilfælde, og Erstatningen for de afgivne Grundstykker skal i Reglen fastsættes saaledes, at den tillige indeholder Godtgørelse for disses Skattepligt og øvrige Hartkornsbyrder, L. 6 April 1850, Ind. M. Cirk. 16 s. M. (ikke i Reskriptsaml.), Skr. 24 Oktbr. 1863.

Herved er ophævet Forskrifterne i Pl. 6 Avg. 1800 § 1, K. Skr. 4 Maj 1833.

Om Tienden af de til Vejanlæg afgivne Grundstykker, se Tiende I v.

g. For Markernes Overskæring i ufordelagtige Figurer gives Erstatning, Fr. 13 Decbr. 1793 § 14, og overskaarne Jordstykker skulle søges magelagte, § 16.

h. Omkostninger og Byrder fradrages ved Erstatningens Beregning, Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835.

i. Om Erstatning for Afsavn af Jorder i det løbende Aar, naar disse forinden Indtagelsen vare bearbejdede og besaaede (altsaa Erstatning for Udgifter til Bearbejdelsen) samt om Renter for 1 Aar af Godtgørelsessummerne, Ind. M. Cirk. 5 Maj 1849 §§ 2 og 3.

k. Om Vejvæsenets Forpligtelse til at retablere forstyrrede Hegn mod Landevejene og om Erstatning for Jordtab til Hegn haves Udtalelser i Rtk. Skr. 21 April 1840, Ind. M. Skr. 18 Jan. 1851. Jfr. Hegnsvæsenet 2 e. Jfr. endvidere Fr. 29 Oktbr. 1794 § 8 og Fr. 13 Decbr. 1793 § 8 i Slutn.

l. Taksationsforretningerne bør ske paa en dertil bekvem Aarstid efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 16, og efter Pl. 6 Avg. 1800 § 1 skulle de afhændede Grunde straks takseres, men hermed maa sammenholdes Pl. 9 April 1804 og Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835.

m. Kopier af Matrikulkortene til Benyttelse ved Taksationerne erholdes uden Betaling efter L. 6 April 1850 § 5. De kunne ikke direkte rekvireres af Vejinspektør eller Landinspektør,

Ind. M. Skr. Nr. 323, 14 Decbr. 1872. Ind. M. Cirk. 16 April 1850 (ikke i Reskriptsaml.) giver Forskrifter om, hvor nøjagtigt de Arealer skulle opgives, hvorover Kopikort ønskes, og forlanger de ny Veje indlagte paa Kortene, som skulle tilbagesendes Ministeriet.

n. Saa vel de skadelidte som Vejvæsenet kunne fordre Omtaksation, inden Taksationsforretningens Afhjæmning, Pl. 9 April 1804, Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835.

o. Saa vel Taksationsforretninger som ogsaa Omtaksationsforretninger ved Jords Afgivelse skulle stedse ledes af en Landinspektør, L. 6 April 1850 § 4, Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835, jfr. Pl. 9 April 1804 og 6 Avg. 1800. Instruktion for Landinspektørerne gives i Ind. M. Cirk. 16 April 1850 (Mørup, Cirkulæresaml.).

p. Saa vel Taksationsforretningerne som ogsaa de mulig fornødne Omtaksationer foranstattes af Vejvæsenet (Vejinspektøren), og kun undtagelsesvis vil Taksationsforretnings Afholdelse efter privat Rekvisition blive fornøden, Rtk. Skr. 21 Febr. 1835 (i Noten til Rtk. Cirk. 14 s. M.). I Fr. 13 Decbr. 1793 § 16 og K. Skr. 20 Avg. 1825 forudsættes Taksationsforretningerne tilvejebragte ved privat Foranstaltning.

Indenrigsministeriet har i en utrykt Skrivelse til Aarhus Amt af 7 Jan. 1869 udtalt, at en foreliggende Omtaksationsforretning ikke kunde tilsidesættes, med mindre den blev kendt ugyldig ved Domstolene, eller Amsraadet selv samtykker i, at en ny Forretning afholdes.

Om de vedkommendes Indvarsling til Forretningen ved Stævningmænd eller Sognefogeder mærkes J. M. Skr. 28 Oktbr. 1856.

q. Udbetaling af Erstatningen til de skadelidende kan i Reglen finde Sted, uden at der tages Hensyn til Pantekreditorerne, Ind. M. Skr. 29 Septbr. 1860, og Erstatningen tilkommer i Reglen den, der var Ejer, den Gang Jorden blev afgiven, K. Skr. 20 Avg. 1825. Om Udbetaling af Erstatning for afgiven Præstegaardsjord mærkes K. Skr. 1 Septbr. 1840, og om Erstatning til Len, Stamhus eller Fideikommis, J. M. Cirk. 3 April 1852. Ang. Erstatningens Fordeling mellem Ejer og Lejer eller Fæster giver Ind. M. Skr. 11 Decbr. 1852 nogen Vejledning.

r. Omkostningerne ved Taksationsforretningerne udredes af Vejvæsenet, medens Omkostningerne ved Omtaksationsforretningen udredes af dem, hvem den gaar imod, Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835, Pl. 9 April 1804.

Da denne Regel ikke lige frem kan anvendes, hvor Om-

taksationen angaar flere skadelidende, i Særdeleshed naar den gaar nogle af disse imod, medens andre faa Forhøjelse, bør Omtaksationsforretningen formentlig i saadanne Tilfælde indeholde Bestemmelse om, hvorledes Omkostningerne ved Forretningen skulle udredes, jfr. om offentlige Biveje L. 20 Avg. 1853 § 4.

s. Om Betalingen til Taksations- og Overtaksationsmænd henvises til Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835 og Skr. 1 Decbr. 1838. Jfr. Pl. 24 Marts 1847 § 2.

t. Om Betalingen til Landinspektøren gives Regler i L. 6 April 1850 § 4 (se nærmere Landinspektører 7 b), men disse omfatte ikke alt det Arbejde, hvortil Vejvæsenet kan benytte hans Hjælp, og herfor maa gives yderligere Erstatning efter Overenskomst.

u. Reglerne i Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835 og Skr. 6 Jan. 1838 komme ikke længere til Anvendelse, for saa vidt angaar Vejbetjentene, da de ikke kunne være bestemmende for, hvilken Betaling Amsraadene ville give deres Vejpersonale.

v. Om Retsbetjentenes Betaling for de Forretninger, som det tilfalder dem at udføre i Anledning af Taksationer over Tab og Skade ved Landevejsarbejder, gives Regler i Pl. 24 Marts 1847.

4. Den saa kaldte midlertidige eller tilfældige Skade, som tilføjes under Arbejdet med Grusgravning og Kørsel, erstattes af Vejvæsenet, og Erstatningen fastsættes ved Taksation eller i fornødent Fald Overtaksation efter Reglerne i Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 16 og 62, Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835, Ind. M. Skr. 3 Novbr. 1860 med Note. Hvor Taksationerne over det tilfældige Tab afholdes særskilt og ikke i Forening med Taksationen over det bestandige Tab, afholdes de under Vejinspektørernes Ledelse, og om det end kan antages efter Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835, at Omtaksationsforretninger skulle ledes af en Landinspektør, saa iagttages dette næppe overalt. De herhen hørende ældre Bestemmelser findes i øvrigt i Pl. 6 Avg. 1800, 9 April 1804, hvormed kan sammenholdes L. 6 April 1850 § 4.

Se ogsaa under Vejmaterialier 2.

5. Landevejenes Bygningsmaade, Brede og desl.

a. Bestemmelserne herom i Fr. 13 Decbr. 1793 § 8 ere ophævede ved L. 21 Juni 1867 § 18, men lige som de have været bestemmende ved de allerede anlagte Veje, saaledes vedblive de at have Betydning som vejledende Regler, og de ere ikke afløste af andre.

b. Ang. den Brede, hvormed Landevejene skulle anlægges, mærkes L. 21 Juni 1867 § 15, hvorefter Landevejenes Brede ikke kan forandres uden Ministeriets Samtykke, og Fr. 13 Decbr. 1793 § 78, hvorefter det formentlig er nødvendigt at ekspropriere 1 Alen Jord paa den anden Side af Grøftkantene. De ældre Bestemmelser herom have i Fr. 13 Decbr. 1793 § 8, Resl. 18 Marts 1818, Fr. 29 Septbr. 1841 § 1.

c. Den almindelig antagne Regel, at der paa Landevejene ikke maa findes stærkere Stigning end 1:18, hviler paa tekniske Grunde, men vides ikke at være optaget i Lovgivning.

d. Ældre Bestemmelser om Vejbanens Konstruktion og desl. findes i Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 5—10, 53—60 m. fl., Rtk. Cirk. 4 Maj 1819, Resl. 27 Novbr. 1835, Fr. 29 Septbr. 1841 § 1. Disse Bestemmelser ere efter L. 21 Juni 1867 § 18 ikke længere bindende, og naar Landevejene kun kunne holdes i forsvarlig og tilbørlig Stand efter Lovens §§ 3 og 15, kan der vælges den Konstruktion, som Forholdene kræve, eller som efter de til enhver Tid mellem Teknikerne herskende Anskuelser er fordelagtigst.

e. Træplantning paa Landevejene (Alleer) omtales i de ved L. 21 Juni 1867 § 18 ophævede §§ 7, 8, 21, 23 i Fr. 13 Decbr. 1793, og de deri udtalte Regler følges endnu almindeligt.

f. Om Stengærder og andet Hegn samt om Træplantninger paa de til Landevejene stødende Jorder, se foran under E 3 k, Hegnsvæsenet 2 d og e og Vejpolitiet 4 (Fr. 13 Decbr. 1793 § 77). Her skal dog ogsaa nævnes den ved L. 21 Juni 1867 § 18 ophævede § 19 i Fr. 13 Decbr. 1793 angaaende Borttagelsen af Træerne i 6 Alens Afstand fra Grøfterne, hvor Landevejene gaa igennem Skove, idet Bestemmelsen formentlig finder Anvendelse ved de før 1868 anlagte Landeveje, og ved de senere anlagte Veje, naar det ved Ekspropriationen er forbeholdt, at et vist Areal skal holdes frit for Træer.

g. Om Sikkerhedsrækværker og desl. havdes Bestemmelser i Fr. 13 Decbr. 1793 § 8, og uagtet disse ere ophævede ved L. 21 Juni 1867 § 18, er dog ikke dermed bortfaldet Vejvæsenets Forpligtelse til at anbringe saadanne, hvor det bliver nødvendigt. Da L. 21 Juni 1867 § 13 ikke angaar Landevejene, ville Paalæg og anden Foranstaltning, hvor Amtsraadene ikke opfyldte deres Forpligtelse i saa Henseende, muligvis kun kunne udgaa fra Indenrigsministeriet eller Amtet efter Lovens §§ 14 og 15 samt L. 6 Juli 1867 § 51.

h. Om Grøfterne, se under Grøfter 7 og 8.

i. Milepæle og det System, hvorefter de skulle anbringes, omhandles i den nu ophævede § 20 i Fr. 13 Decbr. 1793. Disse Bestemmelser følges dog endnu, og i Forbindelse med Milepælene anbringes ogsaa Mærkesten (Vejsten) i Vejkanten for hver 100 Favne. Saa vel Mile- som Mærkesten ere af Generalstabens topografiske Afdeling benyttede som faste Punkter ved Landets Opmaaling, og tør derfor ikke flyttes, i alt Fald ikke uden at Generalstaben underrettes derom, hvorom Generalstaben har rettet Anmodning til de enkelte Amter.

Ang. at Amtsraadene skulle paase, at Vejstenene i Reglen ikke flyttes, og at der af Hensyn til Generalstabens Nivelleringsarbejder skal gives samme Underretning om saadan Flytning, Ind. M. Cirk. Nr. 96, 24 Maj 1875.

k. Vejvisere skulde efter den ophævede § 21 i Fr. 13 Decbr. 1793 anbringes, hvor en anden Vej støder til Landevejene. Dette iagttages endnu almindeligt, og den Regel, hvorefter Vejviserne sædvanlig anbringes, udtrykkes paa den Maade, at Vejviseren viser saaledes, som Skriften læses, fra venstre til højre.

l. Ang. Broer, se under Broer II A, og de der angivne Bestemmelser ville ogsaa findes anvendelige paa Stenkister, for saa vidt disse ikke blot ere Overkørseler til de tilstødende Lodder, i hvilket Tilfælde Reglerne for disse komme til Anvendelse, se Grøfter 8 h, i og k. Se ogsaa Bropenge.

F. Landevejenes Vedligeholdelse.

1. Sker for Tiden enten ved Nybelægning eller ved Sporfyldning, se Generalrapport i M. T. B f. 1894 S. 443, men herom er intet foreskrevet. Det kan fordres efter L. 21 Juni 1867 §§ 3 og 15, at Landevejene skulle holdes i forsvarlig eller tilbørlig Stand, men Amtsraadene bestemme, hvilke Arbejder der skulle foretages, og hvorledes de skulle udføres.

2. Vedligeholdelsesarbejdet udføres for en ikke uvæsentlig Del ved Vejmænd, der, saa vidt vides, ere antagne i samtlige Amtsraadskrese.

De omhandles i den ophævede § 57 i Fr. 13 Decbr. 1793 § 57, og Instrukser for Ingeniørkorpsets Vejmænd bleve givne ved Pl. 5 Oktbr. 1837. Nu instruerer hvert Amtsraad sine egne Vejmænd, hvorved kan mærkes Ind. M. Skr. Nr. 175, 4 Maj 1871.

Se Vejmateriale 1 og 2.

G. Arbejdsmaade, Licitationer og desl.

1. Landevejenes Anlæg og Vedligeholdelse bliver altid at iværksætte ved Entreprise eller ved lejede Folk, L. 21 Juni 1867 § 3. Ældre Bestemmelser herom findes i Fr. 13 Decbr. 1793, Pl.

4 April 1800, 30 Novbr. 1804, 6 Juni 1805, Fr. 29 Septbr. 1841, Ind. M. Cirk. 27 Novbr. 1855, 10 Novbr. 1862 Nr. 10.

2. Om Vejmandsarbejdet, se ovenfor under F 2.

3. Vejbudgettet udgør en Del af Amtsrepartitionsfondsoverslaget, og L. 6 Juli 1867 § 51 giver ikke særegne Regler for dets Behandling. Derimod findes saadanne i Vedtægterne for de enkelte Amsraad navnlig sigtende til at muliggøre Afholdelsen af Licitationerne i Efteraaret over Arbejder og Leverancer for det følgende Regnskabsaar, hvorom nærmere nedenfor.

4. I nogle Amsraadskrese blive flere eller færre af Vejjudgifterne udbetalte til de vedkommende gennem Vejinspektørerne eller Amtet, og i Forbindelse dermed staa da særegne Regler om Regnskabsaflæggelsen, hvorom henvises til Vedtægterne for Amsraadene. Bestemmelserne i Ind. M. Cirk. 27 Novbr. 1855 ere nu uden Betydning.

5. I alt Fald for Tiden bliver den allerstørste Del af Leverancer og Arbejder bortliciterede, og om Licitationerne kan mærkes:

a. Ved L. 21 Jan. 1857 blev Indenrigsministeriet bemyndiget til i hvert Efteraar overensstemmende med Fr. 29 Septbr. 1841 § 12 at lade afholde Licitationer over Udførelse af de til Vedligeholdelse og Hovedreparation af Hovedlandevejene i det paafølgende Finansaar fornødne Arbejder. Lignende Fremgangsmaade følges af Amsraadene med Hensyn til Licitationer over Landevejsarbejder, og herhen hørende Bestemmelser kunne findes i Vedtægterne for Amsraadene.

b. Om Valg af Stedet for Licitationsforretningerne, se Pl. 24 Marts 1847.

c. Om Retsbetjentenes Salær for Forretningerne gives Regler samme Steds. Se nærmere herom under Licitationsgebyrer I 7, jfr. 2, og Licitation 5.

d. Ang. Bekendtgørelse i Aviserne om Licitationer, se Aviser II 9 d Nr. 4.

6. En særlig Bestemmelse om Marketendere for Vejarbejdere findes i den ophævede § 63 i Fr. 13 Decbr. 1793.

H. Landeveje over Købstadgrunde og Købstadjorder.

1. Landevejenes Fortsættelse over Købstædernes Grund indtil den hidtil gældende Grænse mellem Landevej og Købstadgade skal Amtsrepartitionsfonden holde i forsvarlig Stand efter L. 21 Juni 1867 § 3. Ang. den omhandlede Grænse kan bemærkes, at efter Fr. 29 Septbr. 1841 § 22 kunde ingen Købstadgade betragtes som udgørende en Del af en mindre Landevej, og at

Grænsen vistnok i Reglen vil findes at være der, hvor Konsumtionslinjen i tidligere Tid har været. For saa vidt Landevejen udenfor denne ældre Grænse efterhaanden er bleven bebygget, kan den dog i Mangel af anden Overenskomst kun fordres vedligeholdt som Landevej. Hvor ny Landeveje maatte blive anlagte, bør Grænsen udtrykkelig fastsættes ved Aftale med Amsraad og Byraad.

Jfr. Brolægning C 12.

2. Om Landevejsgader, se Gader II 6.

3. Om Landevejsstrækningerne over Købstædernes Jorder kan mærkes de ældre Bestemmelser i Fr. 13 Decbr. 1793 § 27, Pl. 4 April 1800 §§ 4 og 10, K. Skr. 21 Febr. 1824 (for Svendborg), 12 Maj og 14 Juli 1827 (for Ribe), 11 Jan. 1848.

4. At Købstæderne ikke have nogen Stemme med i Sager angaaende Landevejes Anlæg og Vedligeholdelse, fremgaar af L. 21 Juni 1867 § 3 sammenholdt med § 4, og det er udtalt i K. Skr. 29 Juli 1847, hvorved dog kan mærkes K. Skr. 11 Jan. 1848.

5. Købstædernes Vejbidrag bestemmes efter deres Hartkorn og udbetales af Kæmnerkassen, L. 21 Juni 1867 § 3. Se nærmere herom under Kæmnerkassen B 1 b.

Af ældre Bestemmelser kunne nævnes Fr. 13 Decbr. 1793 § 27, K. Prom. 25 Juni 1796, 10 Novbr. 1798 (i Fogtmanns Reg. II S. 548, ikke i Ussings Reg.), Pl. 6 Juni 1805, Fr. 29 Septbr. 1841 §§ 18, 25, K. Skr. 22 Marts 1845.

III. Offentlige Biveje.

A. Paa Landet.

1. Efter Forskrifterne i L. 21 Juni 1867 § 6 skulle alle ikke private Veje, som Amsraadet vil bevare for den almindelige Færdsel, være offentlige Biveje og optages paa Fortegnelserne over disse.

Herved er sket væsentlig Forandring i den ældre Ordning efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 8, 19 Septbr. 1841 § 28, Ind. M. Skr. 22 Juni 1865. — Til nærmere Oplysning skal her nævnes forskellige Arter Veje, som nu efter L. 21 Juni 1867 § 6 i Reglen ville være at behandle som offentlige Biveje, men for hvilke der tidligere havde forskellige Regler.

a. Tingveje og Herredsveje omtales i Rskr. 30 Novbr. 1785, D. L. 3—15—2.

b. Kirkeveje omhandles i D. L. 3—15—2, 5—11—2, Rskr. 4 April 1766 (i Reg. t. Reskriptsaml. under Veje og Broer), 30 Novbr. 1785, Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 1, 8, 38.

c. Sogneveje, Rskr. 30 Novbr. 1785, Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 8, 19, 38.

d. Byeveje, Rskr. 30 Novbr. 1785, Fr. 13 Decbr. 1793 § 38, K. Skr. 19 Novbr. 1835, Ind. M. Skr. 22 Juni 1865, D. L. 3—15—2.

e. Skoleveje, Fr. 13 Decbr. 1793 § 18, Adg. 29 Juli 1814 § 6, Konf. 2 Marts 1825 § 5.

f. Veje til Jernbanestationer, Ind. M. Cirk. 30 Septbr. 1862. Herved erindres i øvrigt, at enkelte Vejstrækninger nærmest ved Stationerne ere anlagte af Jernbanevæsenet, som skal sætte Stationen i Forbindelse med nærmeste offentlige Vej, jfr. Fr. 5 Marts 1845 § 2 e, men at disse Strækninger ikke i Reglen kunne fordres vedligeholdte som offentlige Biveje, med mindre saadant kan støttes paa de forud for Anlæget gaaede Forhandlinger.

g. Mølleveje, hvorved kun forstaas Veje til de gamle Møller, som bestode, den Gang der var Mølletvang, Rskr. 30 Novbr. 1785, Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 8, 38, D. L. 3—15—2.

h. Jagtveje, Forb. 14 Septbr. 1687, Rskr. 21 Avg. 1705, Forb. 24 April 1734 § 3.

i. Hovveje, Pl. 4 April 1800 § 13.

k. Skovveje, Fr. 13 Decbr. 1793 § 12, 29 Oktbr. 1794 § 8, K. Skr. 19 Novbr. 1835, D. L. 3—15—2.

l. Veje til almindelige Tørvemoser, Rskr. 30 Novbr. 1785, J. M. Skr. 17 Septbr. 1857.

m. Veje til enkelte Gaarde, Rskr. 30 Novbr. 1875, K. Skr. 19 Novbr. 1835, 11 Jan. 1848, J. M. Skr. 17 Septbr. 1857, Ind. M. Skr. 22 Juni 1865.

n. Om Veje i Sandflugtsstrækninger mærker L. 29 Marts 1867 § 3 Nr. 4 og 18.

2. Fortegnelser over de offentlige Biveje ere forfattede efter L. 21 Juni 1867 §§ 6 og 19, Ind. M. Cirk. 21 Juni 1867 (D. T. S. 643), og de skulle gennemses og fornys hvert femte Aar, hvorved yderligere mærkes:

a. Fortegnelserne kunne ikke forandres af Sogneraadene uden Amsraadenes Samtykke, ibd.

b. Ved disse Gennemsyn af Fortegnelserne kunne Veje optages af Amsraadet imod Sogneraadets Ønske, Ind. M. Skr. Nr. 163, 27 April 1871, Nr. 367, 21 Oktbr. 1871, men der er ikke noget til Hinder for, at der ogsaa til andre Tider optages Veje som offentlige Biveje, naar Amsraad og Sogneraad ere enige, Ind. M. Skr. Nr. 163, 27 April 1871.

Nogen Revision af Fortegnelserne udenfor de regelmæssige

Tider kan ikke fordres, selv om der opdages Fejl, Ind. M. Skr. Nr. 40, 10 Febr. 1872.

c. Hvorledes Amsraadet mod Sogneraadets Ønske kan faa anlagt en Vej og senere faa den vedligeholdt som offentlig Bivej, Ind. M. Skr. 15 Oktbr. 1868 (D. T. f. 1869 S. 43) og Nr. 163, 27 April 1871.

d. I nogle Amter have Amsraadene inddelt Bivejene i Klasser, jfr. Ind. M. Skr. Nr. 163, 27 April 1871, men en saadan Inddeling er intet Steds paabudt. Der kan rigtignok efter L. 21 Juni 1867 § 10 findes enkelte særlig vigtige offentlige Biveje, der behandles paa en særegen Maade, men det er ikke foreskrevet, at disse i Vejfortegnelserne skulle fremtræde paa en særegen Maade.

e. Om en Vej med Rette er optaget paa Fortegnelserne over de offentlige Biveje, kunne Domstolene ikke paakende, K. Skr. 19 Novbr. 1835, Pl. 25 Novbr. 1829.

f. At offentlige Biveje kun kunne aflægges ved den periodiske Revision af Fortegnelserne og under lagttagelse af den foreskrevne Fremgangsmaade, navnlig saaledes, at Fremlæggelse sker i Nabokommunerne, L. 21 Juni 1867 § 6, Ind. M. Skr. 14 Juli 1870 (D. T. S. 1051).

g. At Vejfortegnelserne skulle affattes samlede for hver Kommune (Sogneraadskres) og ikke sognevis, følger formentlig af Udtrykkene i L. 21 Juni 1867 § 6 og deraf, at Sognet, i alt Fald efter at L. 6 Juli 1867 er emaneret, ikke længere er Vejkommune.

h. Ang. Forskellen mellem Vejregulativerne efter Fr. 29 Septbr. 1841 § 28, jfr. Rtk. Skr. 15 Novbr. 1842, og Vejfortegnelserne efter L. 21 Juni 1867 § 6 kan navnlig henvises til Ind. M. Skr. 22 Juni 1865.

i. Om det Gennemsyn af Fortegnelserne over samme, som fandt Sted i 1877, J. M. Cirk. Nr. 123, 13 Juni 1877. — Af dette Cirkulæres Indhold mærkes:

1) Om Tidspunktet for Fortegnelsernes Fremlæggelse til offentligt Eftersyn, § 1.

2) Ang. alle ikke-private Vejes Optagelse paa Fortegnelserne uden Hensyn til, om de ønskes bevarede som offentlige Veje eller ej, om hvilke Veje der maa anses som ikke-private og hvilke som private, om Afgørelsen af Spørgsmaal herom, og at de tilstødende Lodsejere ikke blive raadige over en ikke-privat Vej derved, at den ikke bliver optaget paa Vejfortegnelsen, §§ 2—5, 14.

3) At i Købstæderne kun de ikke-private Veje over Markjorderne, ikke Vejene paa den egentlige Købstadgrund, skulle optages paa Fortegnelserne, § 6.

4) Ang. at hel eller delvis Nedlæggelse af Veje som offentlige kun kan ske ved de lovbefalede Gennemsyn af Fortegnelserne, § 7, jfr. §§ 2, 14, og om Betingelserne for, at en Vej paa anden Tid kan optages blandt de offentlige Veje, § 13.

5) Om hvorledes der skal forholdes, naar en Vej ved for nævnte Gennemsyn ønskes nedlagt som offentlig, og om og i hvilken Udstrækning nedlagte Veje skulle bevares som private, §§ 8—11.

6) Ang. at Vejfortegnelserne ikke skulle betegnes som gældende for noget vist begrænset Tidsrum, § 12.

7) Se nedenfor 11.

k. Om Indsendelse til Generalstaben af Eksemplarer af de ny Vejfortegnelser efter foromhandlede Gennemsyn, Ind. M. Cirk. Nr. 40, 20 Marts 1878.

l. Ang. Nummereringen deraf paa Vejfortegnelserne ved sammes Revision hvert 5te Aar, og at disse kun bør indeholde virkelig eksisterende Veje, Ind. M. Cirk. Nr. 9, 13 Febr. 1883 (af Hensyn til Generalstabens Kortarbejder).

m. Ang. et Skema til Fortegnelserne over samme, Ind. M. Cirk. Nr. 79, 13 Maj 1891.

n. Saa ofte saadanne ny Fortegnelser trykkes, skulle Amterne indsende Eksemplarer til Overvejningsinspektøren og Generalstaben, ibd. i Slutn.

3. Sogneraadene bestyre de offentlige Biveje, L. 21 Juni 1867 § 8, 6 Juli 1867 § 15. Se under Sogneraad C. Om de ældre Regler henvises til Adg. 13 Avg. 1841 § 17, Fr. 29 Septbr. 1841 § 28, K. Skr. 5 Decbr. 1843, Ind. M. Skr. 22 Juni 1865.

4. Ang. Indenrigsministeriets, Amtsraadets, Amtets og Politimesterens Myndighed med Hensyn til de offentlige Biveje mærkes L. 21 Juni 1867 §§ 12—15, Ind. M. Skr. Nr. 148, 22 April 1871 og Amtsraad C 44. Om den ældre Ordning og navnlig om Politimesterens tidligere Myndighed, se Rtk. Skr. 27 Maj 1837, K. Skr. 5 Decbr. 1843, 29 Oktbr. 1844, Ind. M. Skr. 6 Maj 1865.

5. Udgifterne til Bivejenes Anlæg og Vedligeholdelse udredes af Kommunekassen, og for saa vidt Naturalarbejde anvendes, fordeles det over hele Kommunen og ikke sognevis, idet de herfra afvigende Regler i L. 21 Juni 1867 § 9 ere forandrede ved Forskrifterne i L. 6 Juli 1867 § 18, se nærmere under Vej-arbejde.

Bidrag til Udgifterne ved Bivejene kunne Kommunekasserne faa af Amtsrepartitionsfonden i Henhold til L. 21 Juni 1867 § 10.

For Læsø mærkes Ind. M. Skr. 9 Jan. 1855.

6. Anlæg af ny offentlige Biveje og Grundforbedring af ældre.

a. Sogneraadet kan efter L. 20 Avg. 1853 § 1 tage Bestemmelse om Anlæg af en ny offentlig Bivej eller Udvidelse af en ældre saadan Bivej eller en forandret Retning af samme, men lige som de Grundejere og Brugere, som skulle afgive Jord til Vejanlægget, kunne paaanke Bestemmelsen for Amtsraadet, § 2 ibd., saaledes følger det formentlig ogsaa af Bestemmelsen i L. 21 Juni 1867 § 6, at Amtsraadets Tilladelse maa erhverves, hvor en ny Vej anlægges, for at faa den optaget paa Fortegnelsen over de offentlige Biveje.

b. Amtsraadet kan efter L. 21 Juni 1867 § 10 ikke blot yde Pengehjælp og teknisk Hjælp ved Bivejsanlæg, men anlægger ogsaa undertiden selv Vejstrækninger for Amtsrepartitionsfondens Regning, med eller uden Tilskud af Kommunerne, for at de senere skulle gaa over til Sogneraadene til Vedligeholdelse som offentlige Biveje. Ere Sogneraad og Amtsraad enige, kunne formentlig Reglerne for Bivejes Anlæg bringes til Anvendelse, navnlig med Hensyn til Ekspropriationsforretningens Foretagelse ved Jordboniteringsmænd, men ellers maa Reglerne for Landevejsanlæg i det hele blive anvendelige, se det foran under 2 c citerede. Herved kan mærkes, at L. 6 April 1850 § 5 ikke giver Adgang til uden Betaling at faa Kopier af Matrikulskort til Brug ved Ekspropriationer til Biveje.

c. Om Anlæg af en offentlig Bivej over flere Kommuner Grund, L. 20 Avg. 1853 § 3, Ind. M. Skr. Nr. 7, 5 Jan. 1871.

d. L. 20 Avg. 1853 § 4 giver Regler for Erstatningens Fastsættelse ved Jordboniteringsmændene, for Omtaksationsforretning og for Udredelsen af Omkostningerne ved Omtaksationsforretningen, men i øvrigt foreskrives det, at der ved Bestemmelsen af Erstatningen for den afgivne Jord forholdes efter Reglerne for Jords Afgivelse til Landevejene, se foran under II E 3. Her mærkes dog tillige: om Udskrifter af Taksationsforretningen, Skattedir. Skr. Nr. 85, 9 Marts 1872; at ingen Erstatning kan fordres, naar det bevises, at det Areal, som skal afgives, ved Udskiftningen har været udlagt til Vejen, L. 20 Avg. 1853 § 1; om Gadejords Anvendelse til Veje, K. Skr. 4 Novbr. 1845.

e. Erstatningen for den afgivne Jord udredes som andre Vejudgifter, L. 20 Avg. 1853 § 4. Jfr. Ind. M. Skr. 4 Avg. 1849.

f. Om Breden af ny offentlige Biveje haves ingen fast Be-

stemmelse, idet Forskrifterne i Fr. 13 Decbr. 1793 § 8 ere ophævede ved L. 21 Juni 1867 § 18, men derimod antages det, at de bestaaende offentlige Biveje kunne fordres vedligeholdte med den Brede, hvori de ved Udskiftningen ere udlagte og endogsaa fordres udvidede ved Ekspropriation, hvor saadant gøres nødvendigt, Ind. M. Skr. 7 Oktbr. 1870 (Nr. 9 i Bl. 1 t. M. T. A f. 1871).

g. Om Grøfter ved de offentlige Biveje, om Overkørseler over disse og om Vejens Ret over Jorden indenfor Grøften, se under Grøfter 9.

h. Skadeligt Vands Afledning gennem Vejene og Vejgrøfterne, L. 17 Jan. 1859 § 22, jfr. Fr. 13 Decbr. 1793 § 9.

i. Om Broer, se under Broer II A, og de der angivne Bestemmelser ville ogsaa findes anvendelige paa Stenkister, for saa vidt disse ikke ere Overkørseler til de tilstødende Lodder, i hvilket Tilfælde Reglerne om Overkørseler komme til Anvendelse, se Grøfter 9. I øvrigt kan angaaende Stenkister nævnes Ind. M. Skr. 24 Juli 1852. Se ogsaa Bropenge.

k. Ang. at der ikke i Lovgivningen er fastsat nogen Grænse for, hvor stor en Part af et Sogns Biveje Amtsraadet i et Aar kan fordre grundforbedret, Ind. M. Skr. Nr. 75, 16 April 1875 i Slutn.

l. Ang. at L. 20 Avg. 1853 om Jords Afgivelse til offentlige Biveje kommer til Anvendelse paa Veje til Fiskeres Landingspladser, Fiskeril. Nr. 56, 5 April 1888 § 5.

m. Forinden en privat Vej, der skærer en Jernbanelinje, overtages som offentlig Vej, bør den over Jernbanen førende Overkørsel ved Forhandling med Jernbanebestyrelsen foranstaltet forandret fra privat til offentlig, Arb. M. Cirk. Nr. 69, 22 Maj 1894.

7. Træplantning, Hegn, Led og desl. ved Bivejene.

a. Træplantning ved Bivejene omtales i den ved L. 21 Juni 1867 § 18 ophævede § 23 i Fr. 13 Decbr. 1793.

b. Om Hegn, der ere til Skade for offentlige Veje, se L. 6 Marts 1869 § 9.

c. Ang. overhængende Grene, hvor Vejen gaar gennem Skov, kan mærkes den ved L. 21 Juni 1867 § 18 ophævede § 19 i Fr. 13 Decbr. 1793.

d. Ang. Led paa offentlige Biveje, se under Led.

e. Se ogsaa Hegnsvæsenet 2 d og e.

8. Vedligeholdelsen af Bivejene skal efter L. 21 Juni 1867 §§ 8 og 12 være forsvarlig, saaledes at de holdes i saadan Stand,

som efter deres Betydning og de stedlige Forhold maa anses for passende, og Amtsraadet kan fremtvinge, at saadant sker.

9. Om Arbejdsmaaden og navnlig om Naturalarbejdes Anvendelse, se under Vejarbejde. At Sogneraadene selv kunne holde Licitationer, L. 6 Juli 1867 § 32, jfr. Licitation 1 e og Licitationsgebyrer I 7 b.

10. Ang. Materialier til Vejes Anlæg og Vedligeholdelse, se under Vejmaterialier.

11. Om Nedlæggelsen af offentlige Biveje gives Forskrifter i L. 21 Juni 1867 § 6, jfr. Gen. Vejkom. Cirk. 19 Avg. 1796, Ind. M. Skr. 14 Juli 1870 (D. T. S. 1051) og Cirk. Nr. 123, 13 Juni 1877, jfr. foran 2 i Nr. 4 og 5. Se i øvrigt nedenfor under IV.

Med Hensyn til den i L. 21 Juni 1867 § 6 ved paatænkt Nedlæggelse af en Bivej foreskrevne Fremlæggelse af Vejfortegnelsen i Nabokommunerne er det tilstrækkeligt, at Vejfortegnelsen er tilstillet disse Kommuner med Anmodning om Fremlæggelse, idet disse da maa træffe de nærmere Foranstaltninger til Fremlæggelsen og udrede de med denne forbundne Omkostninger, derunder Udgifter til Bekendtgørelser, saaledes at Undladelse af den begærte Fremlæggelse hindrer paagældende Kommunes Beboere i at protestere mod Vejens Nedlæggelse, Ind. M. Skr. Nr. 268, 17 Oktbr. 1894.

B. I Købstæderne.

1. Om Forfattelse og Revision af Fortegnelserne over de offentlige Biveje i Købstæderne gives Regler i L. 21 Juni 1867 § 6, jfr. Ind. M. Skr. Nr. 40, 10 Febr. 1872, men herved bemærkes, at der efter en utrykt Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Aarhus Amt af 2 Avg. 1873 paa disse Fortegnelser kun vil være at optage saadanne ikke private Veje, der forefindes paa de til Købstaden hørende Købstadjorder, men derimod ikke de ikke-private Veje, der forefindes paa den egentlige Købstadgrund, saaledes som Grænserne for denne ere fastsatte paa det Tidspunkt, da Fortegnelsen affattes. Jfr. foran 2 i Nr. 3.

2. Anlæg og Vedligeholdelse sker efter Byraadets Bestemmelse enten ved Entreprise efter Licitation eller ved lejede Folk, og Udgifterne udredes af Kæmnerkassen, L. 21 Juni 1867 § 9. Se Licitationsgebyrer I 9. Om Ligningen af Udgifterne, se under Kæmnerkassen A 3.

3. Om Amtmændenes, Politimestrenes og Indenrigsministeriets Tilsyn og Myndighed, se i øvrigt L. 21 Juni 1867 §§ 12—15.

4. Om Vejes Nedlæggelse som offentlige, § 6 ibd.

C. I Handelspladserne.

Her gælde i det hele Reglerne om offentlige Biveje paa Landet, og Handelspladserne høre i saa Henseende under Amtsraadene; men det maa erindres, at kun Veje over de til Handelspladserne hørende Markjorder kunne optages paa Fortegnelserne over de offentlige Biveje lige som i Købstæderne, se foran under B 1. De særegne Regler om Veje i nogle Handelspladser maa søges under Handelspladser.

IV. Private Veje.

1. Om private Veje, til hvis Afbenyttelse flere ere eneberettigede, gives Forskrifter i L. 14 April 1865. Videre mærkes derom:

a. Kommunalbestyrelsen er pligtig paa ny at foretage Sagen efter den nævnte Lov, naar saadant begæres, Ind. M. Skr. Nr. 12, 9 Jan. 1871.

b. Om Tilfælde, hvor Sogneraadets eller Byraadets Medlemmer ere inhabile til at behandle Sager om private Veje, Ind. M. Skr. 9 Decbr. 1868 (D. T. f. 1869 S. 2), 13 Juli 1869 (D. T. S. 665).

Tillæg til L. 14 April 1865 om, hvorledes der skal forholdes, naar det Byraad eller Sogneraad, til hvis Afgørelse en Sag om Vedligeholdelse eller Istandsættelse af en saadan Vej er henvist, paa Grund af Interesse i Sagen ikke kan paakende samme, L. Nr. 139, 30 Novbr. 1876.

c. Ministeriet mangler Beføjelse til at tillade nogen Afvigelse fra den i L. 14 April 1865 § 2 foreskrevne Indkaldelsesmaade, Ind. M. Skr. 28 Maj 1866.

2. Ang. Anvendelsen af L. 14 April 1865 paa Veje, der ere nedlagte som offentlige, henvises til Ind. M. Skr. 14 Juli 1870 (D. T. S. 1051) og følgende andre Skrivelser, som dog kun give ringe Bidrag til at løse de Vanskeligheder, som her frembyde sig:

a. Sager om, hvor vidt en som offentlig nedlagt Vej skal bevares som privat, høre ikke under Domstolene, Ind. M. Skr. Nr. 53, 20 Febr. 1871.

b. Om Breden af saadanne Veje, Ind. M. Skr. Nr. 6, 5 Jan. 1871.

3. At private Veje i Købstæderne ikke skulle vedligeholdes af Kommunen, fordi Kommunalbestyrelsen har givet dem Navn, Ind. M. Skr. 11 Maj 1861.

4. Om Overtagelse af private Veje som offentlige, o: som Gader, i Frederiksberg, L. 17 April 1868.

5. Tilsvarende Bestemmelser for Købstæderne findes i L. 26 Maj 1868 § 21.

6. Om Veje i Købstæderne og Frederiksberg til ny Bygninger, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 § 6, Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 § 6, jfr. L. 30 Decbr. 1858 §§ 20, 41, 12 Jan. s. A. §§ 3, 8.

7. Hvor vidt og af hvem de ved Udskiftningen udlagte Vejes Spærring kan foranstaltes ophævet, Ind. M. Skr. 17 Septbr. 1857.

8. Veje gennem Sandflugtsstrækninger, L. 29 Marts 1867 §§ 3 Nr. 4, 18.

9. Private Veje, navnlig for Enkeltmand, Farvej osv., omhandles i D. L. 5—10—55, 3—13—13.

10. Ved Udskiftningerne skulle udlægges de for enkelte Ejendomme nødvendige Mark-, Skov- og Engveje, Fr. 13 Decbr. 1793 § 12, 29 Oktbr. 1794 §§ 8, 9. Jfr. foran III A 1 m.

11. At en Præstegaards Hartkorn ikke kan fritages for at bidrage til Byens almindelige Markvejes Vedligeholdelse, K. Prom. 14 Juni 1794.

12. Ang. Markveje paa Købstadjorderne mærkes L. 11 Febr. 1863 § 11.

V. Forskelligt om Veje.

1. Af de forud for Vejlovene af 21 Juni 1867 givne Bestemmelser om Vejvæsenet nævnes her Fr. 29 Septbr. 1841, 13 Decbr. 1793, Resl. 30 Novbr. 1785, D. L. 3—15.

2. Om Generalstabens tidligere Myndighed med Hensyn til Vejvæsenet og ang. Indberetninger til samme om Vejene, se Generalstaben 9 samt foran III A 2 k, l, n.

3. Almindelige Veje maa ikke egenraadig aflægges, Gen. Vejkom. Cirk. 19 Avg. 1796.

4. Ang. de Vejvæsenet vedkommende Sager, der kunne indtages under Domstolene, Pl. 25 Novbr. 1829 (se nedenfor 5), jfr. K. Skr. 2 Decbr. 1828.

Se foran III A 2 e og IV 2 a samt Vejmaterialier 2 c.

5. Ang. at de til offentlige eller private Veje udlagte Arealer ved Anvendelsen af Bestemmelserne om Vands Afledning og Afbenyttelse væsentlig blive at behandle paa samme Maade som andre Jordstykker, L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 83.

6. Midlertidige i Anledning af Sneføre, om deres Udlægning, Erstatning for den derved forvoldte Skade m. v., L. Nr. 68, 9 April 1891 § 18. Se under Snekastning.

7. For Færøerne gælder ikke Fr. 13 Decbr. 1793, men Grundsatningen i Pl. 25 Novbr. 1829 er dog der anset analogisk anvendelig, K. Skr. 5 Febr. 1833.

Ikke heller gælder for Færøerne L. om private Veje 14 April 1865, Lovens § 12, eller L. om de offentlige Veje 21 Juni 1867, Lovens § 19.

Om Vejvæsenets Bestyrelse i Landkommunerne, L. Nr. 30, 28 Febr. 1872 §§ 19, 21.

8. Islands Vejvæsen, Fr. 15 Marts 1861 smh. med Fr. om de islandske Landkommuners Styrelse 4 Maj 1872 §§ 16, 24, 39, 52. Jfr. Resl. 18 Marts 1834.

L. om Vejvæsenet 15 Oktbr. 1875 (Nr. 32 i Till. t. Lovt.). Ved sammes § 7 er Fr. 15 Marts 1861 §§ 1—3, 18 og 21 ophævede.

L. om Vejvæsenet 10 Novbr. 1887 (Nr. 31 i Till. t. Lovt.). Ved sammes § 29 ophæves Fr. 15 Marts 1861 i sin Helhed og L. 15 Oktbr. 1875 (Nr. 32 ibd.).

Tillæg til L. om Vejvæsenet 10 Novbr. 1887 (Nr. 31 i Till. t. Lovt.), L. 7 Febr. 1890 (Nr. 12 ibd. — ang. Vejenes Brede).

Se nu L. 13 April 1894 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.), der hæver de nævnte Love af 1887 og 1890 (denne Lov betegnes i Lovtidende fejlagtigt som Nr. 11 i Stedet for 12), jfr. § 25. Efter Loven af 1894 ere Vejene paa Island: Tilførselsveje, Hovedveje, Fjældveje, Sysselveje og Reppeveje, § 1. Jfr. om en Tilførselsvej i Arnes Syssel, L. 4 Febr. 1898 (Nr. 1 ibd.).

9. Vejreglement for Vestindien, Konf. 3 Novbr. 1820. St. Croix. Adg. om Vejvæsenet 9 Juni 1884 (Nr. 12 ibd.). Vejreglm. 3 Novbr. 1820 er hævet, § 31 ibd.; de samme Steds som ophævede nævnte to Plakater findes ikke i Samlingerne. Se Landfoged 5 d.

10. Om Lensbesiddernes Forhold til Vejvæsenet, K. Prom. 26 Jan. 1811, Skr. 25 Novbr. 1820, Rtk. Skr. 19 Marts 1836.

11. Ang. Godsejernes Stilling dertil, K. Skr. 16 Septbr. 1842.

12. Om Ting-, Herreds-, Kirke-, Sogne-, By-, Skole-, Mølle-, Skov- og desl. Veje, se foran under III A 1.

13. Ang. Vedligeholdelsen af Stenbroer fra Valby og over Langvadsdæmning samt paa Køgevejen, Ob. Br. 23 April 1663.

14. Om Odense-Skibhuse Vejen, Konf. 19 Maj 1784, K. Prom. 24 Oktbr. 1795.

15. Ang. Vedligeholdelse af en Købstadvej, der løber gennem Urup Hovedgaards Mark, K. Prom. 8 Marts 1794.

16. Ang. de mindre Landevejes Vedligeholdelse og disses samt Bivejenes Istandsættelse i Roskilde, Frederiksborg, Kronborg og Hirschholm samt Sorø Amter, Pl. 4 April 1800.

17. Om Vedligeholdelse af en ved Ribe anlagt ny Vej, Rskr. 16 Juli 1802.

18. Aalborg By skal stedse vedligeholde Vejen fra Byens Porte til dens Kirkegaard, Rskr. 28 Septbr. 1804 § 5.

19. Ang. Udredelse af Udgifterne ved den til Odense Assistenskirkegaard anlagte Vej, K. Skr. 23 Septbr. 1815.

20. Om Istandsættelse af og Tilsyn med Vejene ved Helsingør By, K. Skr. 19 Febr. 1825 § 10.

21. Om Vedligeholdelse af Vasen over Nørretranders Kær og Lytzholt Eng, Rskr. 28 Novbr. 1766, 30 Novbr. 1770.

22. Ang. Randers Strøm eller Vases Vedligeholdelse, K. Prom. 18 Avg. 1798, Rskr. 7 Febr. 1783 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Veje og Broer).

23. Vejreglement i de Distrikter af Tønder og Haderslev Amter, der dels høre under Kongeriget og dels under Slesvig, K. Skr. 8 Juli 1817.

24. Om Vejenes Istandsættelse paa Bornholm, Rskr. 9 Jan. 1820, Pl. 11 Juni 1817, Rtk. Skr. 26 Jan. 1836, L. 21 Jan. 1857.

25. Vej- og Brolægningreglement for Randers Købstad 22 Juli 1841.

26. Under Amtmænd XV findes en Udsigt over Amtmændenes Myndighed med Hensyn til Vejvæsenet.

27. Se Hegnsvæsenet 5 (om Hegn om ubebyggede Pladser ved Veje i visse Byer).

28. Om Ordens Overholdelse paa Vejene, se Vejpolitiet. Med Hensyn til Købstæderne findes Ordensbestemmelser for de offentlige Veje i de lokale Politivedtægter, se saaledes M. T. B f. 1872 S. 38 og S. 49.

Se Bygningsvæsen 3 aa (om Vej- eller Gadeforbindelsens Ordning ved Opførelsen af ny Bygninger, Bygningsl. 30 Decbr. 1858 § 20). Ekspropriation 4 u (til Udvidelse af Veje i visse Landdistrikter), æ (Færø.). Gadenavne. Gader I—IV (ang. Vejforbindelsens Ordning, Vejbreden m. m.), IV 5 (Grundtast i Sundbyerne), II 6 h (Sundhedsvedtægter). Grøfter 8 (Landvejs-), 9 (ved offl. Biveje). Hegnsvæsenet 14 (at der ikke for offentlige Vejes vedkommende finder Hegnspligt Sted mellem Vejvæsenet og Grundejerne). Indkvartering II 35 f (Veje over en Eksercerplads). Kirkegaard 12 (Vejene og Gangene der). Kirkestævne 12 (Vejfortegnelsernes Fremlæggelse). Oldtidsminder 10, 11. Orlogsværftet 14 (dets Vejbygningsvæsen). Snekastning. Sporveje II, jfr. I 5 og 9 (ang. Anlæg deraf til Lokomotiver paa offentlige Veje). Stempelafgiften III 6 n (Skøde paa et til Vej udlagt Jordstykke). Strandingsavktioner 19 (Interimsveje). Vejpolitiet.

Vejerbod (Vejerhus).

1. Paa alle Vejerhuse skal være fuldkommen ny Vægt fra halve Skippund nedad til Fjerdingspund, Fr. 10 Jan. 1698 III § 3. Jfr. Fr. 5 Maj 1683 II § 2 (ang. Vejerboden i Kbhvn.).

2. Den til Opførelse af en saadan i Fredericia opsamlede Fond maa behandles som Byen tilhørende, K. Skr. 12 Jan. 1828, jfr. Noten t. Resl. 27 Marts 1851, Resl. 26 Oktbr. 1853 § 2. Jfr. Priv. 11 Marts 1682 § 14, Rskr. 11 Maj 1743 § 9, 4 Juni 1745, K. Skr. 12 Juli 1823.

3. Faaborg By skal lade Vejeren og Maaleren beholde Vægten og Vejerboden eller anvise ham en anden bekvem Lejlighed, K. Prom. 14 Oktbr. 1797.

4. Frafaldet Fordring paa en saadans Opførelse i Aalborg, Ind. M. Skr. 20 April 1858 (i Noten t. Skr. 23 Jan. s. A.).

5. I København.

a. Vejerboden er nedlagt, Pl. 9 Oktbr. 1857.

b. Den under Politiet hørende, henlægges under Magistraten, Regul. 12 Juni 1863 § 24.

c. Den nuværende i København, at den er paa Raadhuset, ses af Bkg. Nr. 145, 12 Novbr. 1874.

Vejere, se Maaling og Vejning—Maalere og Vejere.

Vejermester.

1. Tjenesten som saadan ved Kbhvn.s Toldbod inddrages, Resl. 2 Juli 1800.

2. Bestillingen som saadan ved Kbhvn.s Vejerbod er ophævet, Pl. 30 Marts 1849. Jfr. Adg. 5 Maj 1683 II. Se Vragning 6 f.

3. Søetatens, foretager Fartøjers Ahming, Pl. 28 Oktbr. 1829 §§ 2 ff., Bkg. 24 Oktbr. 1859.

Se under Maaling og Vejning.

Vejerpenge.

1. Til Vejerne, se Maaler- og Vejerpenge.

2. Afgiften af dette Navn til Told- og Konsumtionsvæsenet er inddraget under Tolden, Fr. 1 Febr. 1797 § 17.

3. Ang. den Afgift, der under dette Navn svares paa St. Thomas og St. Jan ved Varers Ind- og Udførsel, Fr. 9 April 1764 VIII Art. 6 § 2, Pl. 29 Septbr. 1836, L. 16 April 1862 § 13, jfr. Pl. 30 April 1778 § 1 (ang. Regnskabsaflæggelsen).

Ere bortfaldne paa St. Croix, L. 30 Juni 1850 § 12.

Vejfiskal.

1. Paa Kronborg, Frederiksborg og Hirschholm Amter har Vejpolitiet og Tilsynet med Vejarbejdet midlertidig været overdraget en Vejfiskal, Rskr. 29 Maj 1801.

2. Lignende Foranstaltning blev ved Rskr. 17 Oktbr. 1800, 5 Juli 1805 truffet i Københavns Amt, hvor senere Birkedommerne i nordre og søndre Birk bleve Vejfiskaler efter Rskr. 25 Avg. 1819, indtil Lønneren derfor blev inddragen og Benævnelsen Vejfiskal bortfaldt i begge Birker efter Rskr. 26 Septbr. 1832.

Vejfred, se Hæren 22 b (Betræden af privat Ejendom). Retsbetjente 33 g (Diæter i Forhørsager). Vejpolitiet, navnlig 17, 31.

Vejinspektører.

1. Om Antagelsen af saadanne, se Amsraad B 2 h. Her kan ogsaa mærkes Bestemmelsen i Fr. 13 Decbr. 1793 § 13 om Vejbetjente.

2. Ang. deres Løn, Pensionsberettigelse og Befordringsgodtgørelse maa henvises til Vedtægterne for de enkelte Amsraad efter L. 6 Juli 1867 § 45.

3. Deres Uniform, Resl. 29 Juli 1856.

4. Ang. deres Forretninger maa nærmest henvises til de Instrukser og Bestemmelser, som hvert enkelt Amsraad maatte give deres Vejinspektør. Dog kan herom nævnes:

a. Naar betydeligere Arbejder forefalde paa Bivejene, hvortil teknisk Hjælp anses fornøden, bør Amsraadet beordre Vejinspektøren til at yde den fornødne Bistand, L. 21 Juni 1867 § 10.

b. Han er mange Steder tillige Vandinspektør efter L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 28, jfr. Adg. 29 Juli 1846 § 27.

c. Udtalelserne i Ind. M. Skr. 23 Jan. 1855 finde ikke længere Anvendelse efter L. 21 Juni 1867.

5. Paa St. Croix, om denne Bestilling, der er et Ombud, deres Beskikkelse, Løn, Forretninger m. m. handler Adg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) §§ 6—9, 12, 14, 19.

Se Brolægnings- og Vejinspektøren (i København). Overvejinspektøren. Vejpolitiet 39. Vognmænd I 5 i (Undtagelse fra disses Eneret).

Vejkasse.

1. Den almindelige, efter Fr. 29 Septbr. 1841 §§ 3 og 15 er ophævet ved L. 21 Juni 1867 § 17.

Om Købstædernes og Amternes Gæld til denne Vejkasse, hvor vidt den eftergives eller overgaar til Statskassen som rentefri Gæld m. m., derom gives Regler i Loven af s. D. om Hovedlandevejene § 1, og Lovens følgende Paragrafer give forskellige Bestemmelser om Afviklingen af Vejklassens Forpligtelser. Se ogsaa herom Fr. 29 Septbr. 1841 § 17, L. 28 Jan. og Ind. M. Skr. 29 Marts 1856.

Om Vejkassens Bidrag til Ingeniørkorpsets Gagering mærkes L. om Landev. 21 Juni 1867 § 6 og Resl. 30 Maj 1830.

2. Den ved Rskr. 18 April 1809 oprettede Vejkasse i Præstø Amt er efter Resl. 26 Avg. 1844 inddragen under Amtsrepartitionsfonden.

3. Om Bøder til Vejkassen, se Bøder D II 67.

Vejkasserer omhandles i Resl. 25 Juli 1826.

Vejkommissionen paa St. Croix, Adg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 ibd.) §§ 5 ff.

Vejkorpset.

1. Reglement for dette blev givet under 4 April 1809.

2. Alt Arbejde ved Hovedlandevejenes Anlæg og Vedligeholdelse blev ved Fr. 29 Septbr. 1841 § 2 henlagt under Ingeniørkorpset, under hvis Bestyrelse Hovedlandevejene forblev, indtil de ved Loven af 21 Juni 1867 om Foranstaltninger i Anledning af Hovedlandevejenes Henlæggelse under Amtsraadens Bestyrelse gik over til Amtsraadene, og Ingeniørkorpsets Stilling til det civile Vejvæsen ophørte efter Lovens § 6.

3. Af de Bestemmelser, der vare givne for Ingeniørkorpsets Vejtjeneste, kan foruden Fr. 29 Septbr. 1841 §§ 2 ff. endnu nævnes Instrukserne for Vejopsynsmænd og Vejmænd af 5 Oktbr. 1837 og K. Skr. 23 Jan. 1836, hvorefter Vejbetjentene kunde indkvarteres for en passende Betaling.

4. Ang. Understøttelse af Statskassen til afgaaede Vejbetjente ved Hovedlandevejene og deres Enker, L. om Hovedlandevejene 21 Juni 1867 § 7.

5. Om de i Vejkorpset ansatte Officerer mærkes Resl. 31 Marts 1830.

Vejmaterialier.

1. Af mere almindelige Bestemmelser herom kunne nævnes:

a. Erstatning for Grusgravning kan udbetales den nuværende Ejer under Reservation af alle vedkommendes Ret, K. Skr. 11 Decbr. 1830.

b. Ang. Ejers og Fæsters Ret til Godtgørelsen for Grusgravning, Ind. M. Skr. 11 Decbr. 1852.

c. Den, der ved Licitation eller Akkord har overtaget et Vejarbejde, indtræder i Vejvæsenets Ret til at tage Vejmateriale, K. Skr. 21 Juli 1846, hvorved dog bemærkes, at Entreprenøren kun kan udøve en saadan Ret, hvor den ved Licitationskonditioner eller Akkorder er ham given.

d. Særlig Erstatning for de i Grusgravene forefundne Sten

gives ikke, se Ind. M. Skr. 14 Febr. 1854, og det samme maa end mere gælde for Landeveje, se nedenfor 2 b.

e. Om at tage Sten og andet Vejmateriale fra Strandbredder, K. Skr. 15 Avg. 1835 ad 4, Ind. M. Skr. Nr. 330, 16 1871.

f. Fra Forpligtelse til at afgive Vejmateriale skulle Haver og Lystskove være undtagne, hvad enten Spørgsmaal er om Bivejes eller Landevejes Istandsættelse eller Vedligeholdelse, Pl. 4 Juni 1845 § 1.

g. Den i L. 15 Maj 1868 § 1 (S. 266) udtalte Sætning, at Grus ikke uden vedkommende Kommunalbestyrelses Samtykke kan tages til Jernbanevedligeholdelse af Grusgrave, som ere udlagte til Vejvæsenets Brug, lige som omvendt de til Jernbaners Vedligeholdelse udlagte Grusgrave ikke kunne eksproprieres til Vejvæsenets Brug, ligger i Sagens Natur og finder uden Tvivl en videre Anvendelse, saaledes at der ikke af de til Landeveje udlagte Grusgrave kan fordres Grus til Biveje eller omvendt.

h. Der savnes Hjemmel til at ekspropriere Grusgrave til Ejendom, og hvor Vejvæsenet ønsker at erhverve dem til Ejendom, maa saadant ske i Mindelighed, saaledes som forudsat i Ind. M. Skr. 11 Decbr. 1852.

i. Om Materialier i en gammel aflagt Vej gives en Regel i Fr. 13 Decbr. 1793 § 61. Denne Bestemmelse er ophævet ved L. 21 Juni 1867 § 18 og vilde i øvrigt under de forandrede Arbejdsforhold ej heller finde direkte Anvendelse; derimod kunde den anføres til Støtte for den almindelig fulgte Fremgangsmaade, at Vejvæsenet forbeholder sig Vejmaterialierne i de Vejstrækninger, som ved en Forlægning af Vejen blive aflagte og overdragne til de tilgrænsende Lodsejere som Erstatning, men nogen Lovhjemmel for denne Fremgangsmaade er næppe nødvendig.

k. For Borttagelse af de paa Vejene henliggende Materialier var særlig foreskrevet Straf ved Fr. 13 Decbr. 1793 § 93, hvilken Bestemmelse er bortfalden ved L. 10 Febr. 1866 § 309.

2. For Landevejene haves adskillige særlige Bestemmelser:

a. Hovedbestemmelsen findes i Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 16, 62.

b. Om Vejvæsenets Ret til at tage Sten fra privates Marker har der ofte været rejst Spørgsmaal, og det er udtalt, at der fra Vejvæsenets Side burde vises Moderation i Anvendelsen af denne Ret, K. Cirk. 21 Avg. 1830, Skr. 15 Avg. 1835, 21 Juli 1846, Ind. M. Cirk. 18 Juli 1854 med Note.

c. Hvor vidt Spørgsmaalet om Vejvæsenets Ret til at tage Vejmaterialier skal afgøres ved Domstolene, K. Skr. 21 Juli 1846.

d. Hvor vidt Jord til Stenoplagspladser kan eksproprieres, K. Skr. 11 Novbr. 1847.

e. Om Tilbagelevering af Grusgrave fra de ældre Hovedlandeveje, Ind. M. Skr. 3 Novbr. 1860.

f. De tidligere af Ingeniørkorpset til de ældre Hovedlandeveje benyttede Grusgrave ere overtagne af Amtsraadene, L. om Landevejene 21 Juni 1867 § 2.

g. Fastsættelse af Erstatningerne for afgivet Materiale ved Landevejes Anlæg og Grundforbedring sker i Forbindelse med Fastsættelsen af Erstatningen for andet midlertidigt Tab.

Godtgørelserne for afgivet Materiale ved Vedligeholdelsesarbejderne foranstalter Vejvæsenet, hvor mindelig Overenskomst ikke er opnaaet, aarlig fastsat ved Taksation eller i fornødent Fald ved Overtaksation, og det antages, at Overtaksationsforretningerne skulle ledes af en Landinspektør efter Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835.

Efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 16 skulde de vedkommende skadelidende selv tilvejebringe Taksationsforretninger og Overtaksationsforretninger, men det maa antages, at saadant nu bør ske ved Vejvæsenets Foranstaltning, Rtk. Skr. 21 Febr. 1835 (i Noten til Rtk. Cirk. 14 s. M.).

Om Betaling til Retsbetjentene og Taksationsmændene, Udredelsen af Omkostningerne m. m., se Veje II E 3 r—v.

3. For Bivejenes vedkommende gives Bestemmelser om Vejmaterialiers Afgivelse i Pl. 4 Juni 1845, hvoraf fremhæves, at Grus, Ler og Sand erstattes efter de for Afgivelse af Grus til Landeveje gældende Regler, medens Lyng samt Sten til Broer og Stenkister erstattes efter Materialets Værdi.

Hertil kan endnu føjes:

a. Om Sten i Grusgravene, se foran under 1 d.

b. Sogneraadene eller Byraadene ere pligtige til at foranstalte Erstatningen fastsat ved uvillige, af Retten udmeldte Mænd lige som ved Landevejene efter Rtk. Cirk. 14 Febr. 1835 med Note. Om Mændenes Udmeldelse kan mærkes J. M. Skr. 22 Septbr. 1848.

c. Om Skønsmænd til at skønne over Grusmassens Beskaffenhed, J. M. Skr. Nr. 274, 31 Juli 1871.

d. Om Udmeldelse af Mænd til at søge efter Grus, Ind. M. Skr. 24 Apri 1850.

e. Ang. Grus fra Strandbredder, Ind. M. Skr. Nr. 330, 16 Septbr. 1871.

f. Erstatning for Grusgrave udredes af Kommunekassen, uden at Amdsraadets Tilladelse hertil er fornøden, Ind. M. Skr. Nr. 180, 13 Juni 1872.

g. Af ældre Bestemmelser kunne nævnes den ved Pl. 4 Juni 1845 ophævede § 17 i Fr. 13 Decbr. 1793 og K. Skr. 11 Oktbr. 1842.

4. Om Vejmaterialier til private Vejes Anlæg og Vedligeholdelse haves ingen Bestemmelser, og særlig kan det mærkes, at der savnes Hjemmel for Sogneraadene (og Amdsraadene) til at tillade, at der af de til de offentlige Veje udlagte Grusgrave tages Grus til private Veje og andet privat Øjemed, selv om derfor erlægges nogen Betaling.

5. Om Forpligtelsen til Afgivelse deraf paa Færøerne. L. Nr. 69, 7 Maj 1881 § 5.

6. Om Tilvejebringelsen af offentlige Grusgrave paa St. Croix, Anordn. 9 Juni 1884 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) § 21.

7. Skulle paa Island afgives uden Erstatning, L. 13 April 1894 (Nr. 8 ibd.) § 22.

Se Sandflugt 11 (Klitvæsenet er ikke pligtigt at afgive samme).

Vejmænd, se Veje II F 2. Jfr. Vejkorpset 3, 4.

Vejning, den offentlige, se under Maaling og Vejning.

Vejopsynsmænd, se Vejkorpset 3, 4. Jfr. Veje II F 2.

Vejpenge (Vejskat) paa Island, herom handler L. 13 April 1894 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.) §§ 6, 11, 15.

Vejpolitiet.

1. Derom handler Fr. 13 Decbr. 1793 Kap. V §§ 75 ff.

2. Med Hensyn til § 75 ibd. (der forbyder, at Skydebaner, Fuglestænger, Bistader, Rebslagerbaner, Natførerpladser og Vejr-møller maa findes i en vis Nærhed af Veje) henvises til Far-ver 2 (ang. en Skylleplads for dem), Møddinger 4 (ang. Mød-dinger og Latrinkuler) og Mølle 4.

Ang. at Afstandsbestemmelserne i Brandpolitil. f. Land. 2 Marts 1861 § 3 ikke ere anvendelige i Forhold til offentlige Veje, se Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A a (ang. et Teglværk).

3. Om den til Landevejene hørende Alen Jord indenfor Grøf-terne efter Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 76, 78 henvises til Grøfter 8, og Amdsraadet skal hævde Vejvæsenets Ret dertil; Ind. M. Skr. Nr. 175, 4 Maj 1871.

At der ikke i Reglen til Bivejene hører noget Areal udenfor Grøfterne, se under Grøfter 9.

4. Ved Bestemmelsen i Fr. 13 Decbr. 1793 § 77, jfr. Rtk. Prom. 10 Oktbr. 1795, om Højden af Gærder og levende Hegn ved de ældre Hovedlandeveje mærkes L. 21 Juni 1867 § 18, hvorefter Bestemmelserne for de mindre Landeveje skulle komme til Anvendelse paa de ældre Hovedlandeveje.

5. Om Hegnspligt imod en Vej, se Hegnsvæsenet 2 e, jfr. 5.

6. Straf for at overpløje en Vej fastsættes i Fr. 13 Decbr. 1793 § 78.

7. Med Hensyn til Forbudet i § 79 ibd. mod Gravning af Ler, Sand eller Tørv i eller ved Vejene henvises til de under Lergrave om sammes Indhegning anførte Bestemmelser. Jfr. nedenfor 36.

8. Om Anlæg af Overkørseler over Grøfterne efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 80, se under Grøfter 8 og 9.

9. Ved Bestemmelsen i § 81 om egenraadig Forandring og Afspærring af Veje og Grøfter m. m. mærkes Gen. Vejkom. Cirk. 19 Avg. 1796 og D. L. 3—15—2.

10. Om hvem det tilkommer at paatale og søge fjernet de Hindringer, som lægges i Vejen for Udøvelsen af en formentlig Ret til Færdsel, Ind. M. Skr. 17 Septbr. 1857.

11. Ang. hvem det tilkommer at foranstalte en offentlig Vej afspærret, naar den skal istandsættes, Ind. M. Skr. Nr. 354, 9 Oktbr. 1871, jfr. Rtk. Skr. 27 Maj 1837.

12. Om Politimesterens Myndighed til at afspærre og istandsætte farlige Veje, L. 21 Juni 1867 § 13.

13. Se Hæren 22 (dens Øvelser) c.

14. Ved Bestemmelserne i Fr. 13 Decbr. 1793 § 82 om, at intet maa henlægges eller taales paa Vejen, som kan hindre Færdselen, erindres § 95 ibd. (jfr. nedenfor 33).

15. Om Karnaper eller udbyggede Vinduer, Brædeskure, Stakit eller Rækværker paa Hovedlandevejsgaderne i Købstæderne efter Rskr. 28 Jan. 1791, Fr. 13 Decbr. 1793 § 83 mærkes L. 30 Decbr. 1858 § 5 (S. 745).

16. Ang. Led og Rækværker (hvorved her forstaas en Art Led) samt Hyrdehytter ved Vejene efter Fr. 13 Decbr. 1793 § 84, se under Led.

17. Bestemmelserne i Fr. 13 Decbr. 1793 § 85, jfr. Fr. 29 Oktbr. 1794 § 32, om Kreaturers Tøjring paa Vejene eller i Vejgrøfterne og om løsgaaende Kreaturer paa eller ved Vejene ere nævede ved L. om Mark- og Vejfred Nr. 53, 25 Marts 1872 § 15 og afløste af samme Lovs § 11, jfr. § 12. Jfr. Ind. M. Skr. Nr.

76, 13 Marts 1871 (om Politiets og Sognefogedens Forpligtelser med Hensyn til løsgaaende Kreaturers Optagelse m. m.).

Om Sogneraadenes Myndighed til i Henhold til L. 1872 § 11 at tillade Græsning af Køer og Geder paa Kommunens offentlige Biveje, Ind. M. Skr. Nr. 333, 31 Decbr. 1872.

18. Ang. Udøvelsen af Optagelsesretten med Hensyn til løsgaaende Kreaturer paa private Veje, L. Nr. 53, 25 Marts 1872 § 3, jfr. § 12.

19. For unødvendig og uberettiget Færdsel paa private Veje og Stier er foreskrevet Straf i § 8, jfr. § 12, ibd.

20. Det kan ikke fordres, at Kreaturer, der drives paa de offentlige Veje, skulle være koblede eller sammenbundne, J. M. Skr. 6 Juni 1862, med mindre saadant bestemmes i de lokale Politivedtægter.

21. Om Nedgravning af Kreaturer, der findes døde paa eller ved Vejen, Fr. 13 Decbr. 1793 § 86. Se Kreaturer 10.

22. Ang. Renholdelse af Gader efter § 87 ibd., se under Gadefejning 2 b, 3 b, 5.

23. Paa Fodstier ved Vejene maa ikke rides eller trækkes med Kreaturer, men de skulle alene være forbeholdte for Fodgængere, § 88 ibd.

24. Med Hensyn til Bestemmelserne i § 89 ibd. om Kørsel paa Vejene henvises til det under Kørsel 4 og 5 samt Post 7 anførte.

25. At Vognmændenes Navn og Opholdssted skal være malet paa deres Vogne, foreskrives i Fr. 13 Decbr. 1793 § 90, men det gælder kun, hvor Vognmandslav endnu findes.

26. Ved Bestemmelserne i §§ 91 og 19 ibd. om Træer, der staa Vejen for nær, om overhængende Grene og levende Gærder mærkes L. 6 Marts 1869 § 9 og ovenfor under 4.

27. Bestemmelserne i Fr. 13 Decbr. 1793 §§ 92 og 93 om Beskadigelse af Milepæle, Træer osv. paa Vejene samt Borttagelse af sammenbragte Vejmaterialier ere ophævede ved L. 10 Febr. 1866 § 309 og 21 Juni 1867 § 18, og saadanne Forseelser straffes efter L. 10 Febr. 1866 §§ 293, 294. Ældre Bestemmelser findes i Fr. 18 April 1781 § 34.

28. § 94 i Fr. 13 Decbr. 1793 er hævet ved L. 21 Juni 1867 § 18. Jfr. Bompeng B 3.

Om de nu gældende Regler for Hjulenes Konstruktion, Sporvidden m. m., se Vogne 1.

29. Om Brugen af Dampvogne paa Veje uden Spor, se Landevajsløkomotiver.

Om Sporveje, se under dette Rubrum.

30. Om Vejpolitiet for København henvises i det hele til Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883, og om ophævede ældre Bestemmelser til Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

Lignende Bestemmelser ville findes i de øvrige Købstæders lokale Politivedtægter, se M. T. B f. 1872 S. 38 og S. 49.

31. L. 10 Febr. 1866 § 308 ophæver D. L. 3—9, der ogsaa handler om Vejfred.

32. Fr. 13 Decbr. 1793 § 97 om Uddeling af Eksemplarer af Forordningen er hævet ved L. 21 Juni 1867 § 18.

33. Med Hensyn til Bestemmelserne om Bøder i § 95 af Fr. 13 Decbr. 1793, jfr. Pl. 4 Juni 1845, se Bøder D II 4 r (ang. Angiverens Andel) og 67 (at de tilfalde Politikassen).

34. Ved Bestemmelsen i Fr. 13 Decbr. 1793 § 96 om, at alle Sager efter denne Fr. i et og alt behandles som Politisager, mærkes Pl. 16 Febr. 1780 § 14, K. Prom. 24 Oktbr. 1795, 13 Avg. 1796, Resl. 8 Avg. 1798 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Veje og Broer), K. Skr. 23 Juli 1833, men det erindres, at disse Bestemmelser ikke blot angaa Bøder for Overtrædelse af Vejpolitiet men ogsaa, hvad der skal betales for forsømt Vejarbejde, hvorom henvises til L. 21 Juni 1867, navnlig dens § 9, og Vejarbejde. Se ogsaa Vejfiskal.

35. Ang. hvorledes forholdes, naar Kreaturer optages paa Landevejene af Vejopsynsmændene, og at Optagelsespengene i saa Tilfælde tilfalde Amtskommunen, Ind. M. Skr. Nr. 264, 19 Decbr. 1874.

36. Ang. Indhegning af Mergelgrave m. v., hvor de støde op til offentlige Veje eller Stier, J. M. Cirk. Nr. 84, 12 Maj 1875.

37. Ang. Udstrækningen af den Politimesteren ved L. 21 Juni 1867 § 13 tillagte Myndighed med Hensyn til Veje, der frembyde Fare for Færdselen, at denne Myndighed kun gælder Bivejene, samt hvorledes Politimesteren har at forholde sig ved lignende Forhold paa Landevejene, J. M. Skr. Nr. 195, 10 Oktbr. 1876.

38. Se Mølle 4 a (sammes Afstand fra Veje).

39. At der ikke tilkommer Amtsraadet nogen Ret til at fordre Krænkelser af Vejvæsenets Interesser (in casu Overtrædelse af Fr. 13 Decbr. 1793 § 2) paatalte under offentlige Politisager, og at Politimesteren derfor har været berettiget til at hæve en saadan efter Vejinspektørens Begæring anlagt Sag uden forud at indhente Raadets Samtykke, J. M. Skr. Nr. 93, 12 Marts 1891.

40. Ang. Forholdsregler til at forhindre, at Husdyrenes smitsomme Sygdomme udbredes ved Færdsel paa Vejene, L. Nr. 105, 14 April 1893 §§ 6, 10, jfr. med Hensyn til Mund- og Klovesyge

Bkg. Nr. 209, 10 Novbr. 1892 §§ 11, 17 og om Snivesygdommen paa St. Croix, Adg. 16 Septbr. 1893 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 5.

41. Eks. paa, at det i Sundhedsvedtægter for Landkommuner er foreskrevet, at vedkommende er pligtig til straks at opsamle og bortføre Gødning, som er spildt paa alfar Vej, Bkg. Nr. 71, 8 Maj 1889 § 8, Nr. 152, 21 Juni 1893 § 6 i Slutn.

Eks. paa, at det ved saadan Vedtægt er forbudt at lægge Møddinger i Nærheden af offentlig Vej eller Gade, Bkg. Nr. 158, 28 Juni 1893 § 8 (Kompostmøddinger), Nr. 238, 9 Oktbr. s. A. § 7 (Møddinger væsentlig indeholdende Latringødning).

I adskillige af bemeldte Vedtægter findes Bestemmelser om Afløb til Vejgrøfterne. Særlig mærkes som Eks. paa Paabud om, at intet saadant Afløb af Spildevand maa tillades uden Sundhedskommissionens Tilladelse, Bkg. Nr. 99, 1 Juni 1892 § 4, Nr. 238, 9 Oktbr. 1893 § 5 (Landkommuner).

42. I Vestindien.

a. Om administrativ Udfærdigelse af et Reglement for Vejpolitiet og Vejfreden paa St. Croix samt om de ved Vejen voksende Træer og deres Frugter, Vejadg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) § 29, og Straffebestemmelser, § 30.

b. Ang. Forbud mod løse Kreaturer paa offentlige Landeveje og deres Optagelse, Adg. om Mark- og Vejfred 9 Juli 1886 (Nr. 26 ibd.) §§ 11, 21 (f. St. Croix), 12 Jan. 1888 (Nr. 2 ibd.) §§ 11, 19, 20 (f. St. Thomas og St. Jan).

Ang. hvor vidt Skydevaaben og forskellige Landprodukter maa medføres der, fornævnte Adg. 1886 §§ 17, 18, 21, 1888 §§ 15, 16, 20.

Adg. f. St. Thomas og St. Jan 11 Juli 1883 (Nr. 10 ibd.) er hævet, sidst nævnte Adg. § 23.

Se Agerdyrkning 17 (Ukrudtets Afhugning paa Vejskraaninger m. m.). Markfred. Post 7 (Vigen af Vejen for Posten).

Vejrmølle, se Mølle 4.

Vejrø, se Jurisdiktionsforholdene B 35.

Vejskat.

1. Efter Fr. 29 Septbr. 1841 § 17 c og d, dens Optrævning bortfalder efter L. 21 Juni 1867 § 17. — At den ikke skulde svares af Ærø, L. 29 Marts 1867 § 3 (S. 79), 6 Juli s. A. § 50.

2. Paa Island, L. 13 April 1894 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.) §§ 6 ff., særligt § 11, jfr. tidligere Fr. 15 Marts 1861, 4 Maj 1872 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 16, § 39 Nr. 1, § 52 Nr. 3, L. 15 Oktbr. 1875 (Nr. 32 i Till. t. Lovt.) §§ 4—6.

Se Renovationssskat (f. Khvn.). Vejpenge.

Vejvisere, se Veje II E 5 k.

Vejvæsenet.

1. I Frederiksberg, ang. dets Myndighed og Forretninger med Hensyn til Bygningsvæsenet, Bygningsl. Nr. 57, 11 April 1890 §§ 4, 22 smh. med Bkg. Nr. 58, 19 s. M. §§ 6, 8.

2. I København. Det hidtil værende Brolægningsinspektorat omdannes til et Direktorat for Vej- og Kloakanlæg, Ind. M. Skr. Nr. 76, 12 Marts 1897.

3. Ophævelse af den i L. om Bestyrelsen af Vejvæsenet m. v. 21 Juni 1867 § 19, jfr. Landkommunall. 6 Juli s. A. § 50, indeholdte Bestemmelse om, at Ærøskøbing Købstad og Ærø Herred ikke deltage i Svendborg Amtsrepartitionsfonds Udgifter til Vejvæsenet, og at denne Fond ikke bidrager til Vejvæsenet paa Ærø, L. Nr. 22, 6 Marts 1896.

4. Paa Island. Derom handler Lov om Vejvæsenet 13 April 1894 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.).

Se Amtmænd XXVII 14 (Indberetning om Udgifterne derved).
Veje.

Veksel.

1. Veksellov for Danmark Nr. 52, 7 Maj 1880, der traadte i Kraft d. 1 Januar 1881, Adg. Nr. 67, 28 s. M.

Veksellov for Island 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.).

2. Om Vekselsager og Vekselprotester, L. Nr. 66, 28 Maj 1880 (jfr. Veksellovens § 94), 13 Jan. 1882 (Nr. 2 i Till. t. Lovt. — Island).

3. Ved fornævnte Love ere Fr. om trasserede Veksler 18 Maj 1825 og Fr. om indenbys Veksler 7 April 1843 hævede, L. Nr. 52, 1880 § 96, Nr. 66 s. A. § 11, først nævnte Fr. tillige for Islands vedkommende, L. Nr. 1, 1882 § 96, Nr. 2 s. A. § 11.

4. De ved Fr. 1825 § 69 fastsatte Indskrænkninger i Henseende til de Indsigelser, der kunne fremsættes under Vekselsager, komme ogsaa til Anvendelse i saadanne Sager, der behandles ved Sø- og Handelsretten, L. 19 Febr. 1861 § 48.

5. Som lyde paa længere Tid end den lovhjemlede, eller som, skønt lovlig udstedte, ere akcepterede til Betaling ud over denne Tid, saa og Sigtveksler, der ikke præsenteres til Betaling eller Akcept inden den lovbestemte Tid, blive at anse som simple Bældsbeviser, for saa vidt de overhovedet have nogen Gyldighed, L. 19 Febr. 1861 § 54.

6. Sager herom mellem handlende ere Handelssager, L. 19 Febr. 1861 § 13 Nr. 6.

7. Ang. hvorledes der skal forholdes med Veksler, som ind-

komme i et insolvent, under Skiftebehandling værende Bo, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 4, jfr. § 146.

8. Ang. i hvilke Tilfælde og hos hvem et Konkursbo kan fordre den af Fallenten erlagte Betaling af en forfalden Veksel tilbage, § 25, jfr. § 145, ibd.

9. Ang. deres Stempelpligt, L. 19 Febr. 1861 § 54, jfr. §§ 4, 15, og om Stempeltakstens Omskrivning i ny Mønt, L. Nr. 30, 21 Marts 1874 § 1.

Deres Endossementer ere stempelfri, L. 1861 §§ 54, 62 b, 90.

Se nærmere herom under Stempelafgiften I 7 p, III 20.

10. Trukken for Købesummen for Varer, hvorpaa Køberen har modtaget Konnossement, er denne pligtig at akceptere og betale, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 166. Se fremdeles §'s sidste Stykke.

11. Visse af de ang. Veksler givne Regler i Veksell. 7 Maj 1880 gælde ogsaa for Checks, L. Nr. 58, 23 April 1897 § 3.

12. L. om Vekselsager m. m. af 28 Maj 1880 finder Anvendelse paa Sager, hvorunder Regreskrav efter en Check indtales ibd. § 15.

Se Dommer 2 b (Fristen for Doms Afsigelse i Vekselsager) Forligsmægling A 2 t Nr. 12, jfr. k, og B 1 a Nr. 2. Gældsarrest 4 a. Mortifikation I 3. Mæglere 3, sidste Stykke Nationalbanken 14 (Bank-Sola-Veksler), 32 b. Notarius publicus—Notarialforretninger I 9, II 8. Proforma 3 Tinglæsningsgebyrer 37. Toldvæsenet 9 (ang. Betaling af Told dermed).

Vekselkurs. Derom handler L. Nr. 52, 7 Maj 1880, 13 Jan 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt. — f. Isl.): §§ 35, 36, 51.

Se Børskurs 1.

Veksellerer.

1. Skal være forsynet med Handelsbøger, Fr. 1 Juni 1832 § 1

2. Veksellerere kunne vælges til handelskyndige Medlemmer a SØ- og Handelsretten, L. 19 Febr. 1861 § 4.

3. Skal have Borgerskab eller Næringshevis, Vedtægter i M. T B f. 1898 S. 171 ff.

Saadant Borgerskab maa en Bank tage, naar den vil handle med Børspapirer eller veksle Penge for Betaling, Ind. M. Skr Nr. 190, 28 Juni 1872.

4. Ang. at de anses som handlende med Hensyn til Firma tegning m. m., L. Nr. 23, 1 Marts 1889 § 35.

Se Mosaiske Trosbekendere 15 kk (et Legat).

Vekselmæglere, se Mæglere.

Vekselobligationer.

1. Omhandles i Fr. 26 Novbr. 1731, 14 Maj 1754 §§ 4, 5, 3 Decbr. 1828 §§ 3, 12—14 samt Fr. 30 Septbr. 1773 § 8 (f. Vest.).

2. Renten deraf nedsættes til 5 pCt., Pl. 27 April 1813, 20 Marts 1815 § 7 (f. Isl.), 15 April s. A. § 6 (f. Færø.), 22 Novbr. 1820 § 2. Jfr. L. 6 April 1855 § 1.

En forudgaaende Forening om deres successive Fornyelse kan ikke anses at indeholde ulovlig Rentetagelse, K. Skr. 6 April 1824.

Denne Rente maa fremdeles tages, uanset at Fordringen er sikret ved Pant i fast Ejendom, J. M. Skr. 21 Avg. 1855.

3. Ang. Følgen af, at Ordet »Vekselobligation« er udeladt, K. Skr. 7 Juni 1814.

4. Som Nationalbanken diskonterer eller antager af sine Debitorer, maa endosseres lige som Veksler, Oktr. 4 Juli 1818 § 48, Fr. 3 Decbr. 1828 § 8 i.

5. Paatales de ikke ved Klage til Forligskommissionen inden en Maaned efter Forfaldstid, tabes de dertil knyttede særlige Rettigheder, og de blive at anse som simple Gældsbeviser, Fr. 3 Decbr. 1828 § 13 a, jfr. Fr. 20 Jan. 1797 i Slutn. Jfr. Fr. 26 Novbr. 1731, Resl. 4 Juli 1800 I g.

Forskriften i Fr. 25 Maj 1804 § 4 angaaende dermed forbundne Pantsætninger er hævet.

6. Søgmaal derefter vare efter Fr. 10 Juli 1795 § 19 a fritagne for at indbringes for Forligskommissionerne, men dette forandredes ved Fr. 20 Jan. 1797.

7. Ere nu stempelpligtige efter de almindelige Regler om Gældsbeviser, L. 19 Febr. 1861 § 52.

8. Se Tinglæsningsgebyrer 37.

Vekselprotest.

1. Skal fremdeles ordentligvis foretages af Notarius publicus personlig, K. Skr. 25 Febr. 1830.

2. Behøver, naar Trassatus er gaaet fallit, kun at iværksættes for Skifteretten, K. Skr. 26 Marts 1844, jfr. L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 7.

3. Ang. Gebyret herfor til Notarius, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 132, jfr. Fr. 8 Jan. 1823 § 8. Se for Færøerne, Island og Vestindien de under Sportelreglementer anførte Bestemmelser.

4. Protest de non acceptatione, L. Nr. 52, 7 Maj 1880 og 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt. — f. Isl.) §§ 17—20, 25—30, 41, 56, 57, 59, 60, 63, 64

5. Protest de non solutione, ibd. §§ 41—54, 62—64.

6. Om forskellige andre Protester i Vekselforholdet, ibd. §§ 70, 72, 75.

7. Om hvorledes de skulle foregaa, ibd. §§ 81—83, 86, 89, L. Nr. 66, 28 Maj 1880 og 13 Jan. 1882 (Nr. 2 i Till. t. Lovt. — f. Isl.) § 10.

8. Jfr. tidligere Fr. 18 Maj 1825 §§ 27 ff., Fr. 7 April 1843 § 4.

9. Om Protest af Checks og andre Sigtanvisninger, L. Nr. 58, 23 April 1897 § 9.

Se Notarius publicus I 9, II 8. Prinser og Prinsesser 3 b. **Velfærd**, se under Helbred.

Velgørenheds- og Understøttelsesselskaber.

1. Aarhus. Det søsterlige, ang. Bestyrelsen og Anvendelsen af dets Midler, Rskr. 14 Marts 1834.

Velgørenhedsselskabet, ang. Organist Kabells Legat til det, Resl. 4 Marts 1857. Apoteker Aagaards og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 225, 23 Oktbr. 1875. Overlærer Kraibergs Jubilæumslegat, Stadf. Nr. 57, 25 Marts 1885 2 c. Legater til samme, Stadf. Nr. 11, 7 Jan. 1892 (Organist Kabells), Nr. 12 af s. D. (Mekaniker Bøegs og Hustrus), Nr. 236, 5 Septbr. 1895 (Overlæge C. D. Hahns).

2. Assens. Understøttelsesforeningen for Assens Købstad og Landsogn og sammes Afdeling for fattige Børns Bispising, Skomagermester Albinus og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 410, 17 Decbr. 1892.

3. Fredericia. Understøttelsesforeningen, Enkefru Anna Schmidts Legat, Stadf. Nr. 15, 9 Febr. 1897.

4. Gentofte. Foreningen »Alderdomshjem«, et den eventuelt tilfaldende Legat (Prof. Petersens), Stadf. Nr. 383, 23 Novbr. 1892 § 8.

5. Helsingør. Plejeforeningen, Marie Elisabeth Sneedorffs og tvende Søstres Legat, Stadf. Nr. 107, 20 Maj 1884.

6. Horsens. Horsens Købstads Velgørenhedsselskab, Kmhr. Schüttes Legat, Konf. Nr. 66, 8 April 1878.

7. St. Jørgensbjerg. Velgørenhedsforening, Kniplingshandler L. M. Jensens og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 151, 10 Juni 1898.

8. Korsør. Velgørenhedsselskabet, Lods Kruuses Enkes Legat, Stadf. Nr. 58, 29 Marts 1886.

9. København. Det søsterlige. Begunstigelse for det i Henseende til Brugen af stemplet Papir, Resl. 26 Avg. og K. Prom. 14 Septbr. 1795 (sidst nævnte i Reskriptsaml. 1ste Del).

Prof. Nissens Brudeudstysrlegat for de derfra udgaaede Piger,

Konf. 5 Juni 1812, samt hans Legat Nr. 2 til Selskabet, Konf. 2 Septbr. 1840.

Dorothea Davids Legat, Stadf. Nr. 316, 20 Septbr. 1892. Se Legater II C 82 (Gerickes).

Det kvindelige, Hofraad Meyers Legat til det, Konf. 20 Decbr. 1822 § 2 Nr. 31, §§ 17, 24.

Det forenede, maa fortsætte sin Virksomhed, K. Skr. 10 Jan. 1833. Gross. Ryans Legat dertil, Testament 23 April 1861.

Understøttelsesforeningerne. Om Kommunens Tilskud til dem kan mærkes L. Nr. 18, 10 Marts 1879 § 5.

Den almindelige Understøttelsesforening i København, Legater til samme, Konf. Nr. 147, 18 Juli 1877, Nr. 66, 8 April 1878. Fundats for sammes Legatfond, Stadf. Nr. 140, 15 Avg. 1882.

Gross. A. Triers og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 8, 5 Jan. 1891 § 5. Gross. Henrik Anker Nordenberg Cappelens Legat, Stadf. Nr. 133, 16 Maj 1894 § 6 A 1. C. V. R. Lotz's Legat, Stadf. Nr. 306, 13 Juni (i Min. Tid. ved Trykfejl: 14 Novbr.) 1894 § 2 in fine. Se Legater II C 242 (Wulffs). Pastorater 439 S v (Bøssen ved Helligaandskirken).

Bespisningsforeningen paa Christianshavn og Børneplejeforeningen i København. Hattemagermest. Anders Jørgensens Legater til dem, Stadf. Nr. 83, 28 Maj 1886, særligt § 3.

Den gensidige Hjælpeforening for kvindelige Haandarbejdere. Salomon Davidsen jr.s Legat, Stadf. Nr. 95, 9 Juli 1886. Se Legater II C 168 (Melchiors).

Foreningen »Smaa børns Vel«, Fundats for sammes Grundfond, Stadf. Nr. 222, 25 Juli 1891. Caroline Hinnés Legat, Stadf. Nr. 184, 17 Maj 1893. Oberst Ellef Linds og Hustru Laura Amalie født Arnesons Legat, Stadf. Nr. 116, 1 Maj 1897.

Selskabet »Mødres og Børns Bespisning«. Fundats for sammes Grundfond, Stadf. Nr. 130, 4 April 1893. Caroline Hinnés Legat, Stadf. Nr. 279, 4 Avg. 1893. Se Legater II C 41 (den kvindelige Plejeforening), 82 (Borgervennen).

10. Lemvig. Velgørenhedsselskabet, Mathias Møllers og Hustrus Velgørenhedslegat af 6 Juli 1891, Stadf. Nr. 85, 19 Febr. 1892.

11. Maribo. Foreningen af 1 Januar 1852 (til Tilvejebringelse af Friboliger), Johan Anton Gerrits og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 393, 5 Decbr. 1892.

12. Moesgaard. Hjælpe- og Understøttelseskassen for Arbejderne, Bolette Cathrine Wagtmanns Legat, Stadf. Nr. 100, 4 Juni 1887.

13. Nykøbing p. F. Understøttelsesforeningen, Bispinde Emmy Monrad født Tuteins Legat, Stadf. Nr. 117, 28 Marts 1896.

14. Præstø. Understøttelsesforening, Felbereder P. Jacobsens Legat, Stadf. Nr. 214, 5 Juli 1892.

15. Ringsted. Hjelpeforening, Partikulier Borchardts Legat, Stadf. Nr. 99, 16 Marts 1891.

16. Skelskør. Hjelpeforening, Jørgen og Laurine Harboes Legat, Stadf. Nr. 312, 30 Novbr. 1895.

17. Slagslunde - Gandløse Kommunes Velgørenhedsforenings urørlige Fond. Fundats, Stadf. Nr. 199, 9 Juli 1894.

18. Tisted. Velgørenhedsselskabet, Enkefru C. M. Kreibergs Legat, Stadf. Nr. 149, 10 Juli 1888, særligt 2 c.

19. Ærøskøbing. Det kvindelige Velgørenhedsselskab, Konsul Schytts og Hustrus Legat, Stadf. Nr. 37, 1 Febr. 1884, særligt § 5.

20. Den af Hærens faste Embedsmænd oprettede Understøttelsesforening, se Hæren 38 (Legater) gg. Stiftelser II 78.

21. Om Legater til forskellige Understøttelsesforeninger, se fremdeles Haandværks- og Fabrikdrift 15 p (Tisted). Handel I 32 vv (Varde). Legater II B 100 (Understøttelsesforeningen i Nibe), 809 (Velgørenhedsselskabet i Silkeborg), 1233 (Djernisse Sogns Hjelpeforening), 1434 (Hjelpeforeningen i Svendborg), 1519 (Velgørenhedsselskabet i Hobro) m. flere. Syge- og Begravelseskasser 37 æ (en Forening i Tisted).

Se Almisse 5. Skipperlav 13 (Løgstør Sømandsforening). Stiftelser II 78 (Hærens faste Embedsmænds Understøttelsesforening). Understøttelsesselskaber.

Vellugtende Vande, Fabrikation deraf. Er fritaget for Brænderiafgiften, og om Toldvæsenets Tilsyn med samme, L. Nr. 47, 1 April 1887 § 1.

Velocipeder. Ang. Kørsel dermed i København, se Cykler 1. Politivedtægter I 11 b Nr. 1. I Frederiksberg, se Cykler 2.

Vemmetofte adelige Jomfrukloster, se Adelige Klostere 17.

Venerisk Sygdom.

1. Straf for den, som vidende eller formodende at være behæftet dermed øver Utugt med en anden, L. 10 Febr. 1866 § 181, 25 Juni 1869 § 182 (f. Isl.).

Efter Straffelovens § 181 straffes ogsaa Overtrædelser af § 2 i L. Nr. 47, 10 April 1874. Mærk tillige Bestemmelsen om Erstatningspligten i samme §.

2. Om Foranstaltninger til at modarbejde den veneriske Smittes Udbredelse, L. Nr. 47, 10 April 1874 (ang. den almindelige

Forpligtelse til at underkaste sig Kur og Berettigelse til Kur for det offentlige Regning, §§ 1 og 10. — Ang. Opamning af angrebne eller mistænkte Børn eller ved saadanne Ammer, § 2. — Ang. løsagtige Fruentimmer, §§ 3—8, 12. — Ang. Lægeundersøgelsernes Foretagelse og Udredelsen af Omkostningerne derved, § 9. — Sagernes Forfølgning, § 11). Jfr. J. M. Skr. 8 Maj 1861 (ang. uhelbredelige Sygdomme).

Forandring i og Tillæg til L. af 1874, L. Nr. 44, 1 Marts 1895, se nærmere om samme nedenfor under 21.

3. Ifølge Rskr. 17 Marts 1788 og 2 Juli 1790, jfr. K. Skr. 16 Jan. 1844, skulde de af Almuen, som ikke betimelig anmeldte sig til at tages under Kur, tiltales ved Politiretten og straffes med Fængsel paa Vand og Brød eller anden Straf. Jfr. nu L. 1874 § 1. Se nedenfor 12.

Opfordring til de dermed befængte Fruentimmer i Kbhvn. om at melde sig paa Politikamret blev givet ved Pl. 9 Marts 1809.

4. En Person, som derfor skal indlægges paa et Sygehus og har absenteret sig, bør eftersøges, men ikke formelig efterlyses, J. M. Skr. 22 Decbr. 1852.

5. Ang. Omkostningerne ved Behandlingen deraf.

a. De udredes uden Hensyn til den paagældendes Formuestilstand:

1) I København af Fattigvæsenet (c: Stadens Hovedkasse, jfr. Fattigkasse I, Fattigskat I) ogsaa for andet Steds forsørgelsesberettigede Personers vedkommende og uden Refusion fra de paagældende Forsørgelseskommuner, Resl. 23 Decbr. 1829 (i K. Cirk. 9 Jan. 1830), jfr. videre nedenfor d. Jfr. derimod tidligere K. Skr. 1 April og 15 Juli 1817, Cirk. 6 Marts 1819, Skr. 17 Jan. 1824 med Note.

Omkostningerne ved veneriske Mosaiters Kur i Kbhvn.s Hospitaler skulle refunderes Kommunen af den mosaitiske Menighed, K. Skr. 1 April 1817, 6 Juli 1830.

Det, som Staden efter de hidtil gældende Regler har betalt til Fattigvæsenet for veneriske Patienters Kur, skal herefter ophøre, Pl. 9 Marts 1814, jfr. K. Skr. 14 Novbr. 1833.

2) I Købstæderne udenfor Kbhvn. af vedkommende Kæmnerkasse mod senere Repartition paa Amtets Købstæder, Rskr. 20 Oktbr. 1773 (Fyn), K. Prom. 7 Maj 1791 (Sjælland), 4 Juni s. A. (Viborg Stift), jfr. Fr. 8 Jan. 1830 § 2.

Hvilket fremdeles er gældende, Rskr. 28 Novbr. (K. Cirk. 18 Decbr.) 1821.

3) Paa Landet af vedkommende Amtsrepartitionsfond,

Rskr. 14 Marts 1788 (Aarhus Stift) og 2 Juli 1790 (Landets samtlige øvrige Stifter — jfr. K. Prom. 5 Febr. 1791), jfr. Pl. 31 Decbr. 1819 § 5, K. Skr. 29 Juli 1820, Fr. 8 Jan. 1830 § 1, K. Skr. 25 Jan. 1834. Jfr. ogsaa Rskr. 20 Oktbr. 1773 og K. Prom. 31 Maj 1783 (Fyns Stift), K. Prom. 20 Marts 1779 (Ribe Stift), Rskr. 19 April 1782 (Koldinghus Amt).

Langeland fritages for Fællesskab i saa Henseende med det øvrige Stift, Rskr. 31 Avg. 1774.

Veneriske paa Læsø skulle fremtidig kureres paa Amtets Regning, K. Skr. 16 Marts 1816.

Se med Hensyn til Bornholm Amtsrepartitionsfonden D 5.

Jfr. med Hensyn til det tidligere Forhold til Hertugdømmerne K. Skr. 15 Maj 1845, Ind. M. Cirk. 11 Maj 1854.

b. Paa den under a. omhandlede Maade udredes ogsaa:

Omkostningerne ved veneriske Patienters Henrejse til og Hjemrejse fra Sygehuset, Ind. M. Skr. 23 Febr. 1849, 29 Decbr. 1862.

Diæter og andre Udgifter ved en Undersøgelse af Fysikus i Anledning af veneriske og andre Hudsygdomme, K. Skr. 3 Marts 1827.

c. Naar Patienten indlægges paa et Sygehus, er han uden Hensyn til sin Formuestilstand berettiget ikke blot til fri Kur, men ogsaa til fri Forplejning, K. Skr. 12 Septbr. 1829, J. M. Skr. 5 Juni 1855, hvilket ogsaa gælder i Købstæderne, K. Skr. 18 Juni 1831.

d. Omkostningerne skulle udredes af den vedkommende Kasse paa det Sted, hvor den paagældende opholder sig — om end kun midlertidig — i det Øjeblik, han giver sig eller tages under Kur, uden Hensyn til, hvor hans Forsørgelsessted er, eller hvor han har paadraget sig Sygdommen, eller om han har begivet sig til sit nuværende Opholdssted specielt for at blive taget under Kur, dog de Tilfælde undtagne, hvor det kan tilskrives Avtoriteterne (jfr. som et Eks., hvor dette antoges at være Tilfældet, Ind. M. Skr. 30 April 1850) paa det tidligere Opholdssted, at han ikke der er taget i Kur, K. Skr. 14 April 1835 og Ind. M. Skr. 31 Avg. 1857 (f. Kbhvn.), K. Skr. 12 Avg. 1834, 15 Oktbr. 1835, J. M. Skr. 5 Juni 1855 (ang. Søfolk, der bringes i Land fra forbisejlende Skibe) og Ind. M. Skr. 21 Decbr. 1863 (f. det øvrige Land). At en anden Regel tidligere har været gældende for Københavns vedkommende, se foran a Nr. 1.

e. Ang. hvad der skal iagttages ved Regningerne derover,

K. Cirk. 19 Decbr. 1794. Se i øvrigt om Regningernes Revision under Apotekerregninger.

f. Da tertiær Syfilis falder ind under de samme Lovbestemmelser som anden venerisk Sygdom, maa Omkostningerne ved Kuren herfor bæres af Opholdskommunen, Ind. M. Skr. Nr. 182, 4 Novbr. 1881, se ogsaa Sundhedskoll. Skr. 17 Septbr. 1873 og 13 Maj 1875 (begge i Møller den civile Medicinallovgivning IV B).

g. Ang. hvorledes Udgifterne til Kur og Pleje af Personer, der som lidende heraf i Henhold til L. Nr. 47, 10 April 1874 ere blevne tagne under Kur for offentlig Regning, skulle udredes, L. om det offtl. Fattigvæsen Nr. 67, 9 April 1891 § 62.

Ang. at Udgifterne ved Behandlingen af en Patient, der først har henvendt sig til en privat Læge i en By og derefter tages under offentlig Behandling i en anden By, skulle udredes af sidst nævntes Kasse, Ind. M. Skr. Nr. 105, 16 Marts 1893.

h. Ang. at Udgifterne ved Lægetilsyn og Behandling af en af uhelbredelig venerisk Sygdom lidende Patient udredes som andre Kuromkostninger efter Lovens § 1, J. M. Skr. Nr. 188, 24 Maj 1893.

i. Ang. at Udgifterne ved Kur og Pleje for venerisk Sygdom af en fra et udenlandsk Skib paa Grund af denne Sygdom afmønstret og ilandsat Udlænding vilde være at afholde af det offentlige efter de almindelige Regler i L. 1874 § 7, jfr. Fattigl. § 62, J. M. Skr. Nr. 231, 29 Avg. 1894.

k. Udgifterne ved en Varetægtsarrestants Behandling paa et Sygehus for venerisk Sygdom ville ikke være at afholde som Delinkventomkostninger, men efter Reglerne i Fattigl.s § 62, J. M. Skr. Nr. 297, 8 Novbr. 1894.

l. Ang. at Udgifterne ved Behandling for venerisk Sygdom af en efter Foranstaltning af Køge Købstads Fattigvæsen paa Korsør Arbejdsanstalt indlagt Person vilde være at afholde forskudsvis af Korsør Kommune imod Refusion fra Sorø Amtsraads-kres og de i Forbindelse med denne staaende Købstæder, J. M. Skr. Nr. 269, 23 Oktbr. 1896.

m. Se Begravelsesomkostninger 7. Læger B II 2 (Embedslægers Diæter) k.

6. Da det offentliges Udredelse af Kuromkostningerne ikke kan betragtes som Fattighjælp, afbryder den ikke en Persons Erhvervelse af Forsørgelsesret, K. Skr. 14 Novbr. 1833, 12 Avg. 1834.

7. For veneriske Patienters Behandling for offentlig Regning tilkommer der vedkommende offentlige Læge 2 Rdl. for hver

helbredet Patient, Pl. 4 Oktbr. 1825 Nr. 5. Jfr. Rskr. 14 Marts 1788, 2 Juli 1790, 23 Avg. 1799, K. Skr. 3 Juni 1820.

Dør Patienten under Kuren, tilkommer der ikke Distriktslægen noget Honorar, J. M. Skr. Nr. 102, 4 April 1872.

Ved de specielle Sygehusreglementer er der i øvrigt ofte tillagt Lægen en højere Betaling under den Betingelse, at han, dersom Patienten inden en vis Tid faar Tilbagefald, skal tage ham under Behandling uden Betaling. Se Sygehuse I 3 a.

8. Landsoldater, som ere angrebne deraf, maa ikke permitteres, forinden de ere helbredede, Rskr. 8 (i K. Cirk. 13) Juni 1818.

9. De i Kbhn. garnisonerende militære Mandskaber, som findes smittede deraf, skulle være pligtige paa Opfordring fra Afdelingerne at opgive, hvor de formode at have faaet Smitten, Rskr. 21 Oktbr. 1836.

10. De fornødne Foranstaltninger til Standsning deraf skulle Fysici og Distriktslægerne, naar fornødent gøres, foreslaa, Instr. 23 Marts 1813 (i Lovsaml. f. 1814 S. 3 og i Till. t. Reskriptsaml. f. 1814) § 9, 4 Marts 1818 og 25 Febr. 1824 (f. Isl.) f. Fysici § 29, f. Distriktskir. § 28.

Se nu Instr. for Distrikts- og Stadslæger Nr. 109, 22 Oktbr. 1877 § 10. Jfr. Instr. Nr. 108 af s. D. for Fysici.

11. Uddeling af en Underretning om dens Kendemærker og Følger, K. Prom. 24 Jan. 1807.

12. Ang. hvor vidt de under 3 omhandlede Straffebestemmelser ere anvendelige paa den jyske Syfilis, K. Skr. 16 Jan. 1844.

De under 5 a omhandlede Regler ere anvendelige paa Gonorrhoe (Dryppert), J. M. Skr. 10 Juni 1859.

13. Ifølge L. Nr. 47, 10 April 1874 § 11 maa Sager ang. Overtrædelser af Straffelovens § 180 behandles politiretsvis, J. M. Skr. Nr. 139, 27 Avg. 1879.

14. Med Hensyn til Anvendelsen af fornævnte Lov 1874 mærkes fremdeles:

a. Ang. at § 1 ogsaa er anvendelig paa Personer, der formodes at lide af Sygdommen, og at Omkostningerne ved Kuren, naar Formodningen bagefter viser sig ikke at have været rigtig, skulle afholdes efter de særlige Regler om Udredelsen af Kur-omkostningerne for venerisk Sygdom, Ind. M. Skr. Nr. 57, 28 Marts 1878.

b. Ang. Anvendelsen af § 2 om deraf angrebne Børns Opamning i et givet Tilfælde, J. M. Skr. Nr. 195, 11 Septbr. 1875.

c. Enhver paa Sygehus for Syfilis behandlet Kvinde erhoder ved sin Udskrivning udleveret et Uddrag af Lovens § 2, Sund-

hedskoll. Cirk. 12 Jan. og 25 Febr. 1882 (begge i Møller den civile Medicinallovgivn. V B).

d. Ang. Tvangsarbejdsanstalter for Personer, som dømmes til Tvangsarbejde efter samme, den foran under 5 g anførte Fattigl. 1891 § 33.

e. For sammes offentlige Behandling forblive de nuværende Regler gældende, L. om smitsomme Sygdomme Nr. 46, 30 Marts 1892 § 2, 2det Stykke.

15. Ang. hvad Jordemødrene skulle iagttage, naar en Barselkvinde er angreben af eller mistænkt for denne Sygdom, Instr. Nr. 129, 25 Novbr. 1896 § 9, jfr. tidligere Instr. Nr. 101, 28 Septbr. 1877 § 8, Nr. 153, 4 Novbr. 1881 § 8 (f. Færø.).

16. Om Forholdsregler mod sammes Udbredelse ved de offentlige Fruentimmer, navnlig om Lægeundersøgelse af disse, Regul. f. Kbhvn. 9 Marts 1877 (U. L.) §§ 6 ff., 15, 16, 40 ff. samt Løsaagtighed.

17. Om Behandlingen af de deraf angrebne Personer, der møde til militær Tjeneste, ere visse særlige Regler givne i Adg. om Bedømmelsen af det værnepligtige Mandskabs Tjenestedygtighed Nr. 87, 16 Juni 1882 §§ 14, 18. Se nu Adg. Nr. 159, 24 Avg. 1894.

18. At en deraf angreben Distriktsjordemoder efter Helbredelse atter kan tiltræde sin Stilling, Sundhedskoll. Skr. 4 Jan. 1878 (i Møller den civile Medicinallovgivning IV B).

19. Ang. Skibsfolks Afskedigelse paa Grund deraf, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 90.

20. I de anerkendte Sygekassers Vedtægter kan bestemmes, at Pengehjælp ikke ydes Medlemmerne derfor, L. Nr. 85, 12 s. M. § 20 Nr. 5.

21. Forandring i og Tillæg til L. 10 April 1874 om Foranstaltninger til at modarbejde den veneriske Smittes Udbredelse, L. Nr. 44, 1 Marts 1895:

a. Fruentimmer under 18 Aar maa fremtidig under Straf saa vel for dem som for de paagældende Værtinder ikke tage Ophold i offentlige Huse, § 1.

b. Politiets Myndighed efter L. 1874 § 6 til at paalægge et under Opsigt stillet Fruentimmer at tage Ophold i et offentligt Hus ophæves, § 2.

c. Ang. Politimesterens Myndighed til at diktere Straf, § 3.

d. Straf kan ogsaa dikteres Fruentimmer, der drive Utugt som Erhverv, eller Personer, som gaa dem til Haande, for at foranstalte eller tilstede Drikkelag i deres Boliger samt for at udskænke eller lade udskænke Drikkevarer, § 3.

22. Udgifter til Kur og Pleje af Personer med venerisk Sygdom afholdes paa Færøerne af Amtsrepartitionsfonden, L. Nr. 97, 10 April 1895 § 73.

Se Amtmænd XX 3 c. Distriktslæger 25. Frederiks Hospital 12 b. Permissionspas 6. Præster III 13 b. Smitsom og epidemisk Sygdom I 33 (Tilvirkning af Levnedsmidler m. m.). Strafanstalter I 4 g (ang. Fangers Aflevering dertil). Sygehuse I 10.

Venia sexus, se Myndighedsbevilling 4.

Ventendes Arv, se Arv 2.

Ventepenge (Vartpenge).

1. For Embedsmænd, hvis Embeder inddrages, L. 5 Jan. 1851 § 3, jfr. §§ 7, 14, og med Hensyn til de under de tidligere Fællesministerier hørende Embedsmænd, L. 24 Febr. 1858 § 6, jfr. §§ 9, 10, 16, 17.

For Embedsmænd i Vestindien, L. 4 Decbr. 1863 § 5, jfr. §§ 6, 9, 10, 18, 19.

2. Ang. deres Udbetaling, L. 30 Juni 1850 §§ 1—4.

3. Ved deres Beregning kommer Lønningstillæg til Embedsmænd paa Island efter L. 19 Jan. 1863 (S. 5) i Betragtning, sammes § 4.

4. Beregnes lige som Pension efter de sidste 5 Aars Gennemsnitsindtægt, K. og U. M. Skr. Nr. 233, 28 Avg. 1873.

5. Officerer paa Ventepenge kunne ikke frasige sig deres Rang efter Bestemmelserne om afskedigedes Titelfrasigelse i Adg. 17 Septbr. 1870, sammes § 1.

Om Officerer paa Ventepenge, se fremdeles Militær Jurisdiktion A 2 a. Rangskat 1.

6. Ikke forfaldne, deri kan ikke gives Udlæg, L. f. Island 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 30.

7. Om Ret dertil for Statsbanernes Personale m. m., L. Nr. 52, 26 Marts 1898 §§ 17 k, n, o og r, 21.

8. Indskærpelse af Cirk. 11 Novbr. 1867 ang. Indberetning fra Politimestrene om Straffedomme, som medføre Inddragelse af Ventepenge, Pension eller Invalideforsørgelse, J. M. Cirk. Nr. 282, 19 Decbr. 1894.

Se Grønland 9. Missionsvæsen 3 h (Kolonibestyrere og Missionærer). Skolelærere IX 4.

Ventilation af Bygninger.

1. I København, herom findes følgende Bestemmelser i Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889.

Ang. at særlige Indretninger hertil i visse Tilfælde skulle til-

vejebringes, og at Bestemmelserne om Skorstensrørs Opførelse gælde for Ventilationskanaler, § 47.

Alle mere sammensatte Indretninger dertil skulle indrettes efter Bygningskommissionens Bestemmelser, § 52.

Af Luftklosetter og Latrinbygninger, §§ 47 i Slutn., 59.

2. I Frederiksberg gælder herom ganske det samme, som foran under 1 er anført, Bygningslov i Bkg. Nr. 58, 19 April 1890 §§ 47, 52, 59.

3. I Bygningsvedtægterne for adskillige Købstæder findes herhenhørende Bestemmelser, hvorom henvises til de enkelte under Bygningsvedtægter anførte Vedtægter.

4. Eks. paa, at det i Sundhedsvedtægter er foreskrevet, at Ventilationsrør fra Klosetter m. v., der føre til Skorstene, skulle indrettes lige saa brandsikkert som Kakkellovnrør, Bkg. Nr. 134, 4 Septbr. 1890 § 10 Nr. 3 (Gentofte Sogn), Nr. 144, 14 Septbr. 1891 § 10 Nr. 3 (Lyngby Sogn).

Vene, se Distriktslæge-Distrikterne D 35.

Verandaer, hvor vidt dertil maa benyttes Træ og desl., se de under Bygningsvæsen 5 anførte Bygningsreglementer for visse Landdistrikter.

Verdenspostforeningen, se Postvæsenet II B.

Vestindien (○: de dansk-vestindiske Øer).

A. Ang. den vestindiske Lovgivning.

1. Ang. Anvendelse der af de for Kongeriget givne almindelige Anordninger m. m.

a. Paa alle de vestindiske Øer skal dansk Lov og Ret gælde under de nærmere Bestemmelser, som Lovene og Anordningerne foreskrive, Adg. 31 Marts 1755 § 3, Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 67.

b. Alle fra 1755—1819 udkomne Anordninger, der ikke angaa Indretninger og Forhold, som ikke saaledes finde Sted i Kolonierne som i Danmark, ere gældende der, samt at Indstilling skal gøres i Tvilstilfælde, K. Skr. 3 Decbr. 1831 (ang. en paa-tænkt Revision af disse Anordninger).

c. Med Hensyn til forskellige i det nævnte Tidsrum og tidligere emanerede Bestemmelser er det udtrykkelig afgjort, at de skulle anvendes der, Rskr. 20 Marts 1733 (Lejermaal), 28 Oktbr. 1768 (de to Fr. 23 Decbr. 1735 om Justitskassen og temere litigantes), 31 Decbr. 1777 (D. L. 5—14—49), 23 Septbr. 1818 (Pl. 12 Juni 1812), Pl. 18 Oktbr. 1820 (Fr. 12 Juni 1816), Rskr. 13 Febr. 1822 (Fr. 2 April 1817), K. Skr. 2 Novbr. 1822 (D. L. 5—2—76 og Fr. 10 Febr. 1731), 7 Juni 1823 § 1 (Pl. 31 Decbr.

1818), Rskr. 29 Decbr. 1824 § 4 (Pl. 3 Juni 1818 § 5), 21 Septbr. 1831 (Fr. 1 April 1796).

Fr. 31 Maj 1805 er til Dels gjort anvendelig der, Rskr. 30 Novbr. 1825.

Fr. 30 Jan. 1793 er ikke anvendelig der, K. Skr. 10 Maj 1825 i Slutn.; ikke heller Fr. 24 Oktbr. 1806, K. Skr. 12 Juni 1819; ikke heller Pl. 8 Marts 1811, K. Skr. 14 Juni 1823.

d. Om disse Anordningers Udvidelse til Vestindien gælder den under Færøerne 2 b anførte Resl. 6 Juni 1821.

Udvidelse til Vestindien i Henhold til samme af Bestemmelser (saa vel Love som administrative Bestemmelser, Cirkulærer og desl.) emanerede i 1819—21: Rskr. 30 Maj og K. Skr. 7 Juni 1823, Resl. 24 April 1827 (ang. Resl. 9 Decbr. 1820), K. Skr. 7 Decbr. 1841 (Fr. 20 Oktbr. 1819 — jfr. derimod tidligere med Hensyn til denne Forordning K. Skr. 8 Jan. 1825 ad b —); i 1822: Rskr. 29 Decbr. 1824, K. Skr. 26 Febr. 1825; i 1823: Rskr. 9 og K. Skr. 17 Decbr. 1825; i Slutningen af 1823 og i 1824: Rskr. 18 Maj og K. Skr. 16 Juni 1827; i 1825—1826: Rskr. 19 og K. Skr. 29 Marts 1828, 21 April 1827 (Resl. 4 Juni 1825), 13 Maj 1826 (Pl. 22 Febr. 1826); i 1827: Rskr. 3 Septbr. og K. Skr. 2 Oktbr. 1830, 10 Juni 1828 (K. Cirk. 19 April 1827); i 1828: Rskr. 6 April og K. Skr. 14 Juni 1831, 10 Maj 1832 (Trakt. 26 April 1828); i 1829: K. Skr. 10 Maj 1832; i 1830: K. Skr. 13 Marts 1832; i 1831: K. Skr. 8 April 1834, Rskr. 28 Avg. 1835 (Fr. 25 Novbr. 1831); i 1832: K. Skr. 31 Jan. 1835; i 1833: Rskr. 16 Maj og K. Skr. 12 Juni 1838; i 1834: K. Skr. 12 Novbr. 1836; i 1835: K. Skr. 11 April 1837; i 1836: ingen af de i dette Aar udgivne Anordninger, navnlig ikke Fr. 28 Decbr. 1836, skulle udvides til Vestindien, hvorimod K. Cirk. 2 Juni 1836 skal anvendes der, K. Skr. 21 Decbr. 1839, dog er Phf. 17 Oktbr. 1836 udvidet dertil ved Rskr. 7 Novbr. 1837; i 1837 og 1838: Rskr. 20 Oktbr. 1841, K. Skr. 27 April s. A. (K. Cirk. 30 Decbr. 1837); i 1839: ingen af de i dette Aar udkomne Anordninger blive at udvide til Vestindien, K. Skr. 27 April 1841; i 1840: Rskr. 17 Febr. 1843 (Fr. 11 April 1840), K. Skr. 9 Marts s. A.; i 1841—44: Rskr. 7 og K. Skr. 29 Jan. 1846, Rskr. 12 Avg. 1848 (Fr. 26 Marts 1841), K. Skr. 8 Juli 1847 (Pl. 12 Juli 1843); i 1845: J. M. Skr. 29 Jan. 1849 (Fr. 28 Marts 1845), Rskr. 31 Decbr. 1848 (Fr. 21 Maj 1845), K. Skr. 26 Marts 1846 (Pl. 22 Juli 1845); i 1847: Rskr. 6 Oktbr. 1850 (Pl. 9 Juni 1847 om Fritagelse for Skibsafgifter); i 1848: Rskr. 6 Febr. 1849 (Pl. 21 Avg. 1848).

Pl. 9 Juni 1847 (om Højtidsoffer) og Bkg. 7 Jan. 1850, men derimod ikke Pl. 9 Novbr. 1847 bør udvides til Vestindien, K. og U. M. Skr. 30 Novbr. 1858.

K. Cirk. 14 Oktbr. 1820 skal ikke anvendes der, K. Skr. 5 Maj 1821; ikke heller Pl. 12 Septbr. 1823, K. Skr. 8 Decbr. 1827.

e. Ifølge den nu ophævede Koloniall. 26 Marts 1852 § 2 Nr. 1 kunde Kongen efter at have modtaget Kolonialraadets Betænkning udstede Anordninger ang. Udvidelse til Vestindien af de for Kongeriget givne Love.

Herefter ere følgende Anordninger givne: Adg. 22 Febr. 1855 (ang. Pl. 12 Septbr. 1823), 10 Juli 1855 (L. 11 Marts 1851), tre Adg. 24 April 1860 (Love 29 Decbr. 1857), Adg. af s. D. (L. 21 Jan. 1857), Adg. af s. D. (L. om Proklamata 30 Novbr. 1857), 26 Septbr. 1860 (L. om Daaben 30 Novbr. 1857), 11 Marts 1862 (L. 3 Jan. 1851), 29 Decbr. 1862 (Fr. 17 Febr. 1847), Adg. af s. D. (Adg. 28 Marts 1862).

2. De for Kongeriget givne almindelige Anordninger, som ikke ere aabenbart uanvendelige der, skulde straks tinglæses der, K. Skr. 7 Decbr. 1841. Jfr. derimod K. Skr. 26 Febr. 1825 i Slutn.

3. Selve de dertil udvidede Anordninger skulde tinglæses tilige med Reskripterne, hvorved Udvidelsen sker, K. Skr. 19 Juli 1831.

Naar den Lov, der udvides dertil, fuldstændig er optaget i vedkommende Anordning, behøver kun denne, ikke selve Loven, at tinglæses, J. M. Skr. 21 Avg. 1860.

4. Om de der tinglæste Anordninger skulde aarlig indsendes Indberetning til Kancelliet, K. Skr. 7 Juni 1823 i Slutn.

Ang. at Domstolene i Vestindien skulde i en egen Protokol anføre alle dem til Efterretning meddelte danske Anordninger og deraf aarlig indsende Ekstrakt til Regeringen, K. Skr. 26 Febr. 1825 i Slutn.

5. Ang. Publikation af Anordninger og andre Bestemmelser der, K. Skr. 18 Avg. 1835.

6. Ang. Tinglæsning i Danmark af Anordninger, hvorved Love ere udvidede til at gælde i Vestindien, J. M. Skr. 17 Febr. 1860 (i den lille Reskriptsaml.). Jfr. Love 2.

7. Ang. Lovgivningsmyndighedens Udøvelse for Vestindien dels gennem Anordninger, vedtagne af Kolonialraadene og stadfæstede af Kongen, dels gennem sædvanlige af Rigsdagen vedtagne Love, Koloniall. 27 Novbr. 1863 §§ 1—4, 7, 8, 41, 42, 57, 58, 85, L. Nr. 42, 25 Marts 1872. Jfr. F. M. Skr. 9 Juni 1855.

8. En paatænkt Revision af de af Gouvernøren og Regeringen udstedte Anordninger og Plakater stilles i Bero, K. Skr. 14 Marts 1848, jfr. K. Skr. 3 Decbr. 1831.

B. Forskelligt.

1. Ang. Stævnevarselet til der boende Personer, L. Nr. 55, 11 April 1890 § 1.

Denne Lov er uden Anvendelse paa Sager behandlede ved Retterne der, § 10. Jfr. Fr. 3 Juni 1796 § 16, 25 Jan. 1805 § 23, 29 Maj 1807 § 1, L. om Rigsretten 3 Marts 1852 §§ 29, 51, L. om Sø- og Handelsretten 19 Febr. 1861 §§ 23, 54.

2. Ang. Beskatningen der: f. St. Jan, Adg. 18 Septbr. 1853; f. St. Thomas, Adg. 22 Febr. 1855, jfr. Adg. 15 Febr. 1895 (Nr. 4 i Till. t. Lovt.); f. St. Croix, Adg. af s. D., 13 Septbr. 1855 § 2 a og 24 April 1860, 29 Decbr. 1862, jfr. K. Skr. 10 Maj 1825.

Ved fornævnte Adg. 18 Septbr. 1853 og Anordningerne 22 Febr. 1855 er blandt andet indført en Afgift paa Heste, Vogne og Baade.

Ang. en Afgift af faste Ejendomme og deres Produktion m. v., Fr. 1 Oktbr. 1802.

Se i øvrigt Absentskatten. Butik- og Næringssskatten. Bygningsafgift IV. Fireprocent-Leje-Agiften. Kavalleri- og Artilleriskatten. Kvartprocentafgift II. Plantager 7. Sukkerkogerier.

3. Ang. Bevilling til Dampskibsfart mellem Øerne, Resl. 2 Oktbr. 1833.

4. Ang. Lønninger for de derværende til Overbestyrelsen hørende Embedsmænd m. fl., Adg. 1 Marts 1873 (Nr. 6 i Till. t. Lovt.). Ophævet, se nedenfor 9.

5. Ang. St. Thomas (og St. Jan).

a. Om Oprettelsen af en Kommission til Bestyrelse af de offentlige Arbejder ved Gader, Pladser m. m. i Charlotte Amalie og de samme nærmeste Veje, forel. Adg. 4 Jan. 1868 (i Till. t. Lovsaml. f. 1868), stadfæstet ved Resl. 12 Novbr. 1870 (D. T. S. 995).

Den der ansatte Civilingeniør er Medlem af denne Kommission, Adg. 21 Oktbr. 1871 § 3 (Nr. 19 i Till. t. Lovt.).

b. Ang. Ansættelse af en Civilingeniør, fornævnte Adg. 1871.

c. Bemyndigelse for Gouvernementet til Optagelse af et Laan paa Kommunens Vegne, Adg. 25 Marts 1872 (Nr. 18 i Till. t. Lovt.).

d. Afstaaelsen til de nordamerikanske Fristater af disse Øer er bortfalden, Aab. Br. 7 Maj 1870 (i Till. t. Lovsaml. f.

1870). Jfr. Konv. og Aab. Br. 25 Oktbr. 1867 og Till. Art. 15 Oktbr. 1868, 14 Oktbr. 1869. Jfr. ang. en tidligere paatænkt Afhændelse Resl. 3 Juni 1853.

e. Eftergivelse for Finansaarene 1873—74 og 1874—75 af deres Bidrag til Statskassen, L. Nr. 45, 10 April 1874.

f. Ang. at Kirkegaarden henlægges under Kommissionen til Bestyrelse af de offentlige Arbejder ved Gader og Pladser m. m. i Byen Charlotte Amalie, Adg. 2 Novbr. 1885 (Nr. 27 ibd.).

6. Ang. Handel og Skibsfart, se Handel II C.

7. Om et midlertidigt Laan til St. Croix Kommune, L. Nr. 86, 16 Juni 1876.

8. Negeropstanden i Oktober 1878:

Nedsættelse af en Kommission i Anledning deraf, Kommissorium Nr. 197, 28 Decbr. 1878.

Bemyndigelse for Gouvernementet til Optagelse af et Laan for St. Croix Kolonialkasse til Afhjælpning af den derved foraarsagede Ødelæggelse, Adg. 17 Jan. 1879 (Nr. 2 i Till. t. Lovt.).

Om Understøttelse til derved skadelidte i Frederikssted, L. Nr. 75, 13 Juni 1879.

Om Lettelser for Ejerne af de under samme ødelagte Bygninger og Sukkerværker med Hensyn til disses Genopførelse og Istandsættelse, Adg. 19 Septbr. 1879 (Nr. 24 i Till. t. Lovt.).

9. Om Organisationen af Overbestyrelsen af samme ifølge L. Nr. 101, 14 April 1883 (se Gouvernør I 13) og om Lønningerne for de til Overbestyrelsen henhørende Embedsmænd, Adg. 14 Marts 1884 (Nr. 6 i Till. t. Lovt.). Adg. 1 Marts 1873 (Nr. 6 ibd.) om bemeldte Lønninger er ophævet, § 6 ibd.

10. Ang. Udvidelse dertil af L. om Beskyttelse for Varemærker Nr. 52, 11 April 1890, se Lovens § 15.

11. Ang. Forbud mod Efterligning af Mønt og Pengesedler m. m. samt af Frimærker og andre Frigørelsesmidler, Adg. 23 Septbr. 1898 (Nr. 23 i Till. t. Lovt.).

12. Ang. at samme i visse Forhold regnes til Udlandet, se Grønland 16 (Sølovens § 313). Jfr. Underholdsbidrag A I 30 e Nr. 3 og 5.

I øvrigt maa de Vestindien vedrørende Bestemmelser søges under de Artikler, hvor de efter deres Genstand høre hjemme.

Se saaledes Arbejdere 2. Bogholdere 7. Gouvernementssekretariatet. Gouvernør I. Handel (og Skibsfart) II C. Husdyr I I (Indførsel deraf til St. Thomas). Hærstyrke. Indkvartering IV 6 (Fritagelse derfor for Vestindianere, der bosætte sig i Danmark). Jurisdiktions-

forholdene E. Kolonialkasserne. Koloniallov. Koloniernes Centralbestyrelse. Kolonialraadene. Plan-tager. Postvæsenet I 40, II B a, jfr. C. Præsident I. Præsidentskabssekretariatet. Sukkerkogerier. Vice-gouvernør.

Vestindisk-Guineisk-Rente- og General-Toldkammer, se General-Toldkammer- og Kommercekollegiet. Jfr. Fr. 7 Jan. og 25 Marts 1760, 15 Febr. 1768, Kab. Ordre 6 Juni 1771, Fr. 21 Jan. 1773 § 3, 20 Oktbr. s. A., 30 Novbr. 1778 § 3 (jfr. Pl. 5 Novbr. 1781 og 14 Juni 1784), Pl. 1 Maj 1781, Fr. 25 Maj 1804 § 6, 22 Decbr. 1808 § 8, 18 Oktbr. 1811 § 9.

Vestindiske Borgermilice, Reglement for samme 3 Novbr. 1820, jfr. Rskr. 17 Oktbr. 1834. Jfr. Brandkorps F.

Vestindiske Gælds Likvidation, Direktionen derfor ophæves, Bkg. 9 Febr. 1816 § 3 g. Jfr. K. Skr. 16 Novbr. 1839 i Slutn.

De af den udstedte Obligationer indkaldes, Bkg. 28 Oktbr. 1862 Nr. 3.

Vestindiske Hærstyrke, se Hærstyrke.

Vestindiske Regering. Den er ophævet under 3 Jan. 1849, D. T. f. 1849 S. 297, jfr. Resl. 10 Septbr. 1853. Jfr. K. Skr. 16 Novbr. 1839. Se i øvrigt Gouvernør I A.

Vestmanøerne. Vedtægt ang. Fuglefangst der, L. 13 April 1894 (Nr. 13 i Till. t. Lovt.).

Veterinær- og Landbohøjskolen, den kgl.

1. En højere Læreanstalt for Dyr læger, Landmænd og Land-inspektører oprettes under dette Navn, L. 8 Marts 1856 § 1, jfr. § 11.

Senere er Skolens Virksomhed udvidet til at omfatte Under-visning i økonomisk Havebrug og Skovbrug, L. 11 Febr. 1863 (S. 78), 22 Jan. 1869.

Tillæg til og Forandringer i de om samme gældende Lovbestemmelser, L. Nr. 68, 12 April 1892 (om en Udvidelse af Bygninger og Personale, Lønninger m. m.).

Se nærmere under Forsteksamen. Gartnereksamen. Landinspektører 1.

2. Ang. Adgangen til og Betalingen ved Skolen, L. 8 Marts 1856 §§ 3—5, jfr. Bkg. 3 Juli 1858.

Ang. Fritagelse for eller Nedsættelse af Betalingen, L. 1856 § 3. Jfr. om Fripladserne ved den ældre Veterinærskole Rtk. Skr. 1 Septbr. 1841 med Note, Cirk. 1 Juni 1847.

Betalingen for Indskrivningen som Elev og for forskellige Øvelser er fastsat ved Ind. M. Skr. 29 Juli 1858.

Ang. Forberedelseksamen for dem, der ville indstille sig til Prøven for Skovbrugselever, Adg. Nr. 134, 30 Avg. 1881 § 2, og til Prøverne for Landinspektøreløver, Dyr læger, Landbrugs-elever og Havebrugselever, § 3. Se nærmere Forberedelseksamen. Jfr. Skoler I A 8 b (ang. Realafgangseksamen).

Til de ovennævnte Prøver kunne ogsaa Kvinder indstille sig, Adg. Nr. 60, 12 Maj 1882 § 1.

3. Ang. Stipendiefonden og Adgang til Stipendierne, L. Nr. 68, 1892 § 2, 1856 §§ 5, 6, 10, Ind. M. Skr. 14 Avg. 1858, jfr. L. 22 Jan. 1869 § 3.

4. Lærestaltens Anliggender bestyres af en af Kongen ud-nævnt Direktør samt om dette Embede, L. 1856 §§ 7, 10, jfr. L. 22 Jan. 1869 § 5, Nr. 68, 12 April 1892.

Hans Honorar fastsættes ved Finansloven, L. Nr. 62, 1 April 1871 § 2.

Han har Rang i 3dje Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

5. Undervisningen meddeles af 9 fast ansatte Lærere og af Docenter samt ang. deres Lønning m. m., L. 1856 §§ 7, 8, 10, 22 Jan. 1869 § 2, Nr. 62, 1 April 1871 § 2, Nr. 68, 12 April 1892.

De fast ansatte Lærere have Rang i 4de Klasse Nr. 3, Do-centerne i 5te Klasse Nr. 4, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

6. Undervisningsraadet bestaar af Direktøren, samtlige fast an-satte Lærere og Docenterne samt 6 af Kongen udnævnte, uløn-nede Tilsynsmænd, L. 1856 § 9, 22 Jan. 1869 § 5.

Ang. Undervisningsraadets og Tilsynsmændenes Pligter og Myndighed, ibd. og L. 1856 §§ 3, 5, 6, jfr. Ind. M. Skr. 14 Avg. 1858 § 1.

7. Ang. en Sum til Medhjælp ved Undervisningen og til Kon-torhold, L. Nr. 62, 1 April 1871 § 6, jfr. L. Nr. 68, 1892 § 3.

8. Lærestalten beholder de Forpligtelser, som hidtil have paahvilet den kgl. Veterinærskole, og de Rettigheder, hvoraf denne har været i Besiddelse, L. 1856 § 2.

Med Hensyn til denne ældre Skole mærkes:

a. Fundats 23 Juli 1777. Jfr. Rskr. 12 Marts 1790 og 21 Decbr. 1843, K. Skr. 12 Decbr. 1837, Ind. M. Skr. 24 Maj 1851.

b. Paa samme maa haves Udsalg for Dyr læger af Læge-midler, Bev. 9 April 1811.

Den Mand, som forestaar Udsalget af veterinære Lægemedler, behøver kun at have studeret Farmacien, ikke tillige Veterinær-videnskab, Resl. 28 Febr. 1860.

c. Af Betalingen for Hundetegn i København tilkommer den aarlig 200 Rdl., Resl. 15 Jan. 1817.

d. Forstanderen maa udgive en Samling af Veterinæranordninger, K. Skr. 21 Jan. 1817.

e. Ang. en Lærlings Nedsendelse dertil fra Island hvert 3dje Aar, Resl. 1 Juni 1831.

f. Den Kbhvn.s Fattigvæsens Hovedkasse, Amtsrepartitionsfondene og Købstæderne ved Fr. 15 Septbr. 1832 § 2 paalagte Erstatning til Kongens Kasse for Forskud til Elevers Underhold paa Skolen — hvilken traadte i Stedet for de tidligere specielle aarlige Opkrævninger, der afskaffedes ved nævnte Lovbud — bortfaldt ved Resl. 20 April 1846 (se Reskriptsaml. f. 1841 S. 172 Noten), jfr. Pl. 21 April 1848 § 1.

g. Overbestyrelsen henlægges under Indenrigsministeriet, Kdg. 24 Novbr. 1848 i Slutn., jfr. Bkg. 9 Decbr. s. A.

h. Dens Forstanderes og Læreres Tilsyn med Husdyrenes Sundhedstilstand ophævedes ved Bkg. 21 Juni 1851. Se Veterinært Sundhedsraad.

i. Ang. den ved Skolen normerede Undervisning og Prøve; Beslagkunst, Ind. M. Skr. 4 April 1854 (D. T. S. 347). Jfr. Kursmede. — At saadan Undervisning ogsaa gives ved den nuværende Skole ses af Ind. M. Skr. 29 Juli 1858.

Den Ret, som tidligere under visse Betingelser var tillagt de paa Skolen udlærte Dyrlæger til at drive Smedeprofessionen, Fund. 23 Juli 1777 §§ 7—9, Rskr. 26 Oktbr. 1792, 13 (i K. Prom. 25) Avg. 1812, K. Skr. 27 Maj 1820, 22 Juni, 28 Avg. og 16 Oktbr. 1830, 12 Decbr. 1837, 5 Novbr. 1839, 24 Avg. 1847, har efter Næringsvæsenets nuværende Ordning ingen Betydning.

k. Dens Grund og Bygninger ere overladte til Fængselsvæsenet, L. 19 Febr. 1861 § 1 (S. 44).

l. Se fremdeles Borgelige Korpser A 1 aa. Forlystelser, Forevisning 6 (ang. Afgivelse til Skolen af Dyr, der dø i Menagerier). Ligbæring II 12 f.

9. Om Foranstaltninger til Forhindring af Misbrug af de paa Skolen døde eller ved dens Foranstaltning dræbte syge Dyrs Kød, Bkg. 12 Decbr. 1884 (U. L.).

10. Ang. Adgang for Lærerne derved til at foretage Vivisektioner, og om Undervisningsraadets Forretninger ved Meddelelsen af Tilladelser dertil, L. Nr. 43, 13 Marts 1891 § 1.

11. Direktøren har Overtilsynet med Fløystrups og Hustrus Legat for Gartnere, Stadf. Nr. 85, 26 April 1890 i Slutn.

12. Dyrlæge H. L. Emilius Olsens og Hustrus Legat for Vete-

rinærstuderende samt Dyrlæger, disses Enker og Børn, Stadf. Nr. 317, 2 Decbr. 1890.

13. Niels Johannes Fjords Mindelegat til videre Uddannelse i Mejerifaget, Husdyrbruget eller dermed beslægtede Erhvervsgrene, Stadf. Nr. 332, 14 Decbr. 1894.

Inspektør N. P. J. Buus's Legat til en lovende ung Landmands Uddannelse paa Landbohøjskolen, Stadf. Nr. 110, 30 April 1897.

Professor Bendt Søbørg Jørgensens og Søster Else Margrethe Jørgensens Rejselegat, Stadf. Nr. 161, 16 Juli 1897.

Professor Bendt Søbørg Jørgensens Boglegat, Stadf. Nr. 162, 16 Juli 1897.

14. Til Skolen kan indankes vedkommende Laboratoriums Kendelse ang. Handels-, Gødnings- og Foderstoffer, L. Nr. 64, 26 Marts 1898 § 7.

Se Dyrlæger 4 a. Legater II C 42 (Brogaards, til Uddannelse derved). Pladshunde.

Veterinærfysikus.

1. Ang. hvor vidt de om Vognmandshestes Brugbarhed i København af ham afsagte Kendelser kunne fordres forebragte det veterinære Sundhedsraad til Afgørelse, J. M. Skr. 27 Febr. 1864.

2. Havde Rang i 5te Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

Er der nu tillagt Rang i 3dje Klasse Nr. 9, Resl. Nr. 307, 1 Septbr. 1893.

3. Med Hensyn til hans Inspektionsrejser kan mærkes Ind. M. Skr. Nr. 189, 23 Septbr. 1876.

4. Om hans Myndighed med Hensyn til Nedslagning af Heste paa Grund af Mistanke om Snive, L. om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene Nr. 105, 14 April 1893 § 8, 3dje Stykke.

Veterinærpolitiet.

1. Naar det i Ind. M. Cirk. Nr. 146, 21 Oktbr. 1885 (anført under Kvægpest) Post 4 foreskrives, at Afspærringslokalet skal være godkendt af Veterinærpolitiet, maa Lokalets Undersøgelse og Godkendelse ske af vedkommende Politimester i Forening med en af ham tiltagen Dyrlæge, ikke af Politimesteren alene, Ind. M. Cirk. Nr. 128, 16 Oktbr. 1886.

2. Instruks for samme ved den offentlige Behandling af smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, Nr. 167, 24 Avg. 1894.

3. Instruks for samme ved Udførelsen af Sundhedseftersynet ved Indførsel fra Udlandet af Husdyr og raa Handelsprodukter af samme m. m., Nr. 97, 30 Juni 1896.

4. Fører Kontrol med Overholdelse af Bestemmelserne ang.

Bekæmpelse af Tuberkulose hos Hornkvæget, L. Nr. 57, 26 Marts 1898 § 8.

Se Politimester III 25.

Veterinærrevisor, se Militært Dyrlægekorps 2.

Veterinært Sundhedsraad.

1. Et saadant er indrettet og skal føre det almindelige Tilsyn med Husdyrenes Sundhedstilstand og meddele Regeringen Betænkninger og Forslag angaaende de Forholdsregler, der maatte være at træffe for at sikre Husdyrenes Sundhed og Liv, Bkg. 21 Juni 1851.

2. Er bemyndiget til direkte fra vedkommende Avtoriteter og Dyrlæger at indhente Oplysninger og meddele dem Raad i alt, hvad der henhører under dets Virkekres, ibd.

Ved Aarets Slutning skulle Dyrlægerne til samme indsende et Uddrag af Protokollen over de af dem behandlede mildere smitsomme Sygdomme og over Forbruget af Arsenik til Kreaturvaskning samt afgive de fuldskrevne Protokoller, Instr. 28 Septbr. 1858 A, Ind. M. Cirk. 21 Maj 1861, 11 Febr. 1864, 16 Decbr. 1865.

Se Dyrlæger 6.

3. Raadet skal, naar Tvivl hos en Dyrlæge eller Meningsforskel mellem Dyrlæger i Henseende til Spørgsmaalet om et paa Grund af Lungesyge eller Kvægpest, Snive eller Springorm dræbt Dyr har været angrebet af en af disse Sygdomme, afgøre Sagen, L. 29 Decbr. 1857 § 8 (S. 394), Instr. 28 Septbr. 1858 B.

4. Kan give Dyrlægerne forpligtende Anvisning i Henseende til Transporten af Arsenik til Kreaturvaskning, Ind. M. Cirk. 21 Maj 1861.

5. Med det skulde Indenrigsministeren forhandle om Forbud mod Svinehold paa Lossepladser for Affald m. v., L. Nr. 186, 14 Decbr. 1887 § 2, jfr. L. Nr. 217, 20 Decbr. 1888 (galdt til 1 April 1891).

6. Er der tillagt Myndighed i forskellige Retninger ved L. om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene Nr. 105, 14 April 1893 §§ 8, 3dje og 5te Stykke, 10 i Slutn., 13.

Se Dyrlæger. Veterinærfysikus.

Veterinærvidenskaben. Neergaards Legat til sammes Fremme, Konf. 31 Oktbr. 1855.

Tillægsbestemmelse betræffende Generalkrigskom., Dr. med. Neergaards Legat til sammes Fremme, Stadf. Nr. 362, 7 Novbr. 1892.

Ang. et Selskab til dens Fremme, Resl. 5 Juni 1807.

Veterinærvæsenet.

1. Sorterer under Indenrigsministeriet, Kdg. 24 Novbr. 1848 II og i Slutn., jfr. Bkg. 9 Decbr. s. A. Nu under Landbrugsministeriet, Bkg. Nr. 77, 22 Maj 1896.

2. Er udenfor Sundhedskollegiets Virksomhed, Instr. 15 Juni 1813 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1813 og i Lovsaml. f. 1814 S. 11) § 19.

Viaticum skulle Præster og Degne ikke svare til Provsternes Landemodsrejser, K. Skr. 9 Novbr. 1816.

Viceadmiralen.

1. Har Rang i 1ste Klasse Nr. 10, Bkg. 12 Avg. 1808.

2. Er Chef for Søofficerskorpset og Flaadeinspektør (jfr. dette Rubrum), L. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 12. — Se videre om ham Lovens §§ 11, 41, 45, 47, 49.

3. Instruks for ham, Resl. 20 Avg. 1886 (i Søværnets Lovsaml.).

4. Hans Forretningslokale og Kontortid, Meddel. 3 Decbr. 1886 (ibd.).

Vicebrandinspektøren i København.

Om hans Udnævnelse og Afskedigelse, Lønning og Pensionsret, Regul. 15 Marts 1890 (Nr. 423 i M. T. A f. 1892) §§ 2 (jfr. 16), 3, 8, jfr. med Hensyn til Lønningen Ind. M. Skr. Nr. 297, 14 Oktbr. 1889; jfr. Ind. M. Skr. Nr. 95, 8 Maj 1875 §§ 1, 6, L. 15 Maj 1868 §§ 3, 4, Regul. 21 Juni 1870 §§ 2, 4, 15.

Han benævnes nu Vicedirektør ved Brandvæsenet, nyt Regul. 1 April 1898 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.). Ang. hans Lønning, Stadf. 25 Marts s. A. (ibd.).

Vicebrandmajor paa St. Croix, se Brandkorps F 2.

Vice-Dekanus, se Sundhedskollegiet 17.

Vicedirektøren ved Kunstakademiet, se under Direktøren og Vicedirektøren ved Kunstakademiet.

Viceembedsmænd, se Embeder 2 i Slutn.

Vicegouvernør for de dansk-vestindiske Øer.

1. Er Præsidenten (nu paa St. Croix), for saa vidt ingen anden er beskikket, Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 10, jfr. Resl. 29 April 1855.

2. Ang. hans Overtagelse af Gouvernørens Forretninger ved dennes Bortrejse, Forfald eller Død, Rskr. 21 April 1866 § 16 (D. T. S. 633).

3. Efter at Præsidentembedet nu er ophævet, er det anordnet, at Overdommeren ved den vestindiske Landsoverret i Tilfælde af Gouvernørens Død, Bortrejse fra Kolonierne eller Sygdoms-

forfald vil have at fungere som Vicegouvernør, naar ingen anden er allerhøjest beskikket, Resl. Nr. 196, 10 Novbr. 1883 Nr. 5.

Viceinspektør.

1. Ved Brolægningsvæsenet i København, se Brolægning B 14.

2. Viceinspektører og -inspektricer ved Københavns Kommunes offentlige Skoler, se under Skoleinspektører 1 a.

Se Torvehandel 10 h (Kvægtorvet i Kbhvn.).

Vicekansler, se Ordenskansler og -vicekansler.

Vicekonsuler.

1. Beskikkes af Konsulerne med Udenrigsministeriets Samtykke, og de ere at anse som Konsulernes private Fuldmægtige, K. Prom. 9 Juli 1785, 16 Septbr. 1786 §§ 1, 2 og Skr. 10 Novbr. 1827 (fremmede), jfr. Trakt. 9 Febr. 1842 Art. 5, Konv. 18 Oktbr. 1856 Art. 8.

De saaledes af Konsulerne beskikkede Vicekonsuler kunne Konsulerne igen afskedige, K. Skr. 7 Maj 1840.

Dette gælder kun om valgte Vicekonsuler, medens udsendte Vicekonsuler udnævnes og afskediges af Udenrigsministeriet, Instr. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 §§ 3, 4.

2. De ere ansatte af vedkommende Regeringer, omtales i K. Skr. 7 Maj 1840, jfr. ogsaa Noten til Resl. 25 Marts 1829.

3. Danske, have Rang i 5te Klasse Nr. 4, Resl. Nr. 103, 20 Maj 1874.

4. Fremmede, have ingen Rang, K. Skr. 10 Novbr. 1827, Resl. 25 Marts 1829.

5. Om dem handler L. om Konsulatvæsenet Nr. 92, 14 April 1895, jfr. Instr. Nr. 283, 15 Decbr. s. A.

6. Medens om dem i øvrigt henvises til Artiklen Konsuler, skal dog her bemærkes, at efter Noten til Instr. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 (S. 935) ere Vicekonsuler indbefattede under Udtrykket Konsular- eller Konsulatembdsmænd i samme, men derimod ikke under Udtrykket Konsul.

Se Konsulatafgifter. Mæglere 4.

Vicepastorater, specielle Bestemmelser herom, se under Pastorater.

Vicepolitidirektøren i København.

1. Beskikkes af Kongen og lønnes af Statskassen, L. 11 Febr. 1863 §§ 3, 17, Regul. 12 Juni s. A. § 20.

At Embedet besættes af Justitsministeriet ved Konstitution ses af M. T. B f. 1871 S. 119, 1877 S. 819, jfr. 1887 S. 875 og 993.

2. Staar under Politidirektøren, fornævnte L. 1863 § 3, og udøver paa eget Ansvar de Politidirektøren ifølge Fr. 28 Febr.

1845 § 4 paahvilende Forretninger med Hensyn til Aktions Anlæg i kriminelle Sager og de afsagte Dømmes Fuldbyrkelse og Indankning, for saa vidt Politidirektøren ikke selv vil besøge disse Forretninger, understøtter Politidirektøren i Politiets Bestyrelse og fungeser i hans Sted i hans Forfald, fornævnte Regul. 1863 § 20.

Om hans Myndighed, se fremdeles L. 1863 § 13.

3. Hans Embede bortfalder, naar Politidirektøren fritages for de ham ved Fr. 28 Febr. 1845 tillagte Amtmandsforretninger, L. 1863 § 3, Regul. s. A. § 20.

Naar hans Embede inddrages, forøges Statskassens Tilskud til Politiet til 40,000 Rdl., L. 1863 § 17.

4. Vicepolitidirektøren har Rang i 4de Klasse Nr. 1, Resl. Nr. 105, 20 Maj 1874. Jfr. tidligere Resl. 16 Juni 1845.

5. Han kan ikke vælges til Borgerrepræsentant, L. 23 Decbr. 1865 § 2.

Viceraadmænd. Saadanne omtales i Rskr. 1 Oktbr. 1772 § 4, K. Prom. 25 Jan. 1794. Jfr. i øvrigt Raadmænd.

Vicevandinspektøren i København, se Vandvæsenet I.

Vide, Videbrev, se Vedtægter 1.

Videnskabelige Arbejder.

1. Om Regler for Anvendelsen af de paa Finansloven bevilgede Beløb til midlertidige Understøttelser i videnskabeligt eller kunstnerisk Øjemed og til Rejseunderstøttelser, Bkg. Nr. 60, 15 April 1876.

2. Bekendtgørelse om Indgivelsen af Ansøgninger om de hertil, til kunstneriske Øjemed samt til Rejseunderstøttelser paa Finansloven bevilgede Beløb optages aarlig i M. T. B.

Videnskabernes Selskab.

1. Ang. et Videnskabers Societet, Rskr. 11 Jan. 1743.

2. Ang. dets ny og forbedrede Indretning, Rskr. 5 Oktbr. 1774.

3. Ang. dets Kort over Danmark, Rskr. 26 Juni 1761, 30 Juli 1762, 22 April og 10 Juni 1763, 13 April 1764, 17 Febr. og 7 Juli 1769. Se Fribefordringsvæsenet I 2.

4. Ang. dertil af Kongen skænkede Kapitaler, Rskr. 25 Decbr. 1767, K. Prom. 5 Febr. 1791, Resl. 3 Juni 1817.

5. Ang. at Udgifterne til dets Prisedaille maa udredes af den kongelige Kasse, Resl. 21 Maj 1812.

Med Hensyn til sammes Medailler, jfr. fremdeles Rskr. 10 Jan. 1744, 1 Maj 1750.

6. Dets Dokumenter maa opbevares i Gehejmearkivet, K. Skr. 11 April 1815.

7. Om dettes Forhold til Carlsberg Fondet og det national-historiske Musæum paa Frederiksborg Slot, se de under Stiftelser II 49 g anførte Bestemmelser.

8. Ang. at samme vælger den Mand eller Kvinde, til hvem Brugen af Gamle Carlsbergs Hovedbygning skal overdrages, Stadf. Nr. 240, 12 Oktbr. 1888 3 b.

Videre Tiltale, Frifindelse derfor.

1. Herpaa maa i Fremtiden ingen Dom lyde, L. 3 April 1868 § 5, Fr. 12 Marts 1870 § 5 (f. Isl.).

2. Den, der har været saaledes frifunden for en i den offentlige Mening vanærende Handling, kan efter 5 Aars Forløb fra den endelige Doms Afsigelse erholde Æresoprejsning, ibd.

3. Ang. Virkningen af saadan Frifindelse med Hensyn til Handlinger, der ere vanærende i den offentlige Mening, se Vanære 7.

4. Heller ikke i Vestindien maa Domme i Fremtiden lyde herpaa, samt om Adgang til Æresoprejsning for dem, hvem saadan Frifindelse tidligere er tillagt, Adg. 8 Juni 1887 (Nr. 8 i Till. t. Lovt.) § 5.

Vidisser (o: Kopier, jfr. Rskr. 21 Marts 1755 § 3), med samme kan man Gods forsvare, men ej vinde Gods, D. L. 5—10—2.

Vidnegebyrer, o: Betaling til Vidnerne ved retslige Forretninger.

1. Ved Avktioner over faste Ejendomme, Skibe, Forpagtninger eller Rettigheder er 36 Sk. og over andre Effekter 54 Sk. daglig for hvert Vidne, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 151, der fremdeles er gældende, Fr. 9 Juni 1847 § 13.

a. Skal betales ogsaa ved tiltraadte, men derefter afbestilte Avktioner, K. Skr. 13 April 1839.

b. Beregnes ikkun for hele Dage, og nedsættes derfor ikke, fordi Avktionen varer kortere, K. Skr. 18 April 1843 ad 2.

c. Skal beregnes dagvis og ikke for hver enkelt opaabt eller bortsolgt Ejendom, J. M. Skr. 7 Septbr. 1850 ad 2.

d. Ved »daglig« forstaas 8 Timer, J. M. Skr. 20 Oktbr. 1856.

e. Ved Avktioner over Aktier, Obligationer og desl. er 54 Sk. daglig, K. Skr. 18 April 1843 ad 1.

f. Ved Avktioner over Gods, hvori Udpantning er foretaget for Skatterestancer, maa nu betales med de sædvanlige Beløb, Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 §§ 15, 16 smh. med Sp. Reglm. § 153. Jfr. derimod tidligere K. Cirk. 27 Marts og Skr. 21 Avg. 1830, jfr. K. Skr. 16 Oktbr. s. A.

g. Ved Avktioner over Gods, hvori Udpantning var foretaget for Skolemulkter, skulde kun betales, for saa vidt de kunde

erholdes hos paagældende, efter at Bøderne vare betalte, K. Skr. 8 Juni 1843.

h. Derfor ere Vidnerne ikke pligtige at frembære eller forevise Effekter, men herfor maa Rekvirenten yde dem særlig Betaling, K. Skr. 6 Juli 1843.

i. Maa som et Gebyr for Rettens Sættelse udredes af Rekvirenten af en Avktion for de flere Retsmøder, som hidrøre fra Udsættelser tilstaaede efter Rekvirentens Begæring, J. M. Skr. Nr. 151, 8 Juli 1884.

k. Skal, da samme beregnes dagvis, ikke betales med større Beløb end ellers, naar Avktionen fortsættes paa flere Steder, J. M. Skr. 30 Novbr. 1866.

l. Se fremdeles Avktionsgebyrer I 24 i. Licitationsgebyrer I 2 og 3.

2. Ved Fogedforretninger, Sp. Reglm. 1814 § 149, der fremdeles er gældende, Fr. 9 Juni 1847 § 13.

Ved Udpantninger er Betalingen til Vidnerne den samme som ved Udlægsforretninger, med mindre det Beløb, hvorfor Udpantningen sker, ikke overstiger 50 Rdl., i hvilket Tilfælde den er 8 Sk. til hver af Mændene, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 14, jfr. Skattedir. Skr. Nr. 231, 27 Avg. 1873.

3. Til Notarialvidnerne, maa Embedsmanden selv udrede af sin Kontorholdsgodtgørelse, J. M. Skr. 25 Juli 1862, jfr. Sp. Reglm. f. Færøerne 30 Marts 1836 § 65 (at Notarius skal forskaffe Vidnerne uden Byrde for Rekvirenten). Jfr. Notarius publicus II 1.

4. Til Skiftevidnerne, L. Nr. 156, 30 Novbr. 1874 § 7, jfr. §§ 6 b og 11.

I Henhold til fornævnte Lovs § 7 er det for Københavns vedkommende bestemt, at der ikke bliver at erlægge nogen Betaling til Vidnerne ved Skiftebehandlinger, J. M. Skr. Nr. 208, 25 Septbr. 1875 Nr. 1.

Jfr. tidligere Sp. Reglm. 1814 § 152, jfr. J. M. Skr. 25 Novbr. 1841, Fr. 9 Juni 1847 § 13, jfr. K. Skr. 3 Juli 1832.

Herved bortfalder den Skifteforvalterens Tjenere efter D. L. 1—25—24 og Sognefogeden efter Rskr. 6 Juni 1794 § 1 tilkommende Betaling, K. Skr. 22 Oktbr. 1814 ad 4, 20 Febr. 1819, 10 Novbr. 1821. Jfr. K. Skr. 30 April 1842, J. M. Skr. 26 Maj 1854 ad 6.

Der tilkommer ikke de Mænd Gebyr, der fungere som Vidner ved forskellige Skifteretsmøder, hvor en Begæring om at erholde

et Bo taget under Konkursbehandling forhandles og sluttelig frafalder, J. M. Skr. Nr. 133, 15 Maj 1873 Nr. 2.

Kunne ikke beregnes for hvert enkelt af de flere Boer, der foretages umiddelbart efter hinanden i samme Retsmøde, J. M. Skr. Nr. 62, 22 Febr. 1890 I.

5. I Toldinkquisitionssager, betales efter Sp. Reglm. 1814 § 149 (jfr. foran 2), K. Skr. 22 Decbr. 1821, 5 Septbr. 1826, 9 Febr. 1843.

Ved Inkquisitioner om ulovlig Brændevinsbrænden, Fr. 14 Maj 1845 § 18, jfr. § 19, K. Skr. 13 April 1847.

6. Skulle ikke erlægges i Tilfælde, hvor Rettens Betjente ingen Betaling nyde, Sp. Reglm. 1814 § 153.

7. Kunne inddrives ved Udpantning, K. Skr. 24 Decbr. 1825. Se nu L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 4, jfr. § 7.

8. Paa Færøerne, Sp. Reglm. 30 Marts 1836 §§ 63, 65, hvorved det har sit forblivende, L. Nr. 20, 1 Marts 1873 § 9. Med Hensyn til Vidnegebyrerne ved Udpantningsforretninger mærkes L. 29 Marts 1867 § 4.

9. Island. Ang. Gebyr til Vidnerne ved Foged-, Avktions- eller Skifteretten, L. 13 Jan. 1882 (Nr. 3 i Till. t. Lovt.) § 9, jfr. § 5 (ang. Udpantningsforretninger), til Retsvidner, § 10, og til Notarialvidner, § 11, jfr. tidligere Sp. Reglm. 10 Septbr. 1830 §§ 68, 74, Fr. om Udpantning 2 April 1841 § 4.

10. I Vestindien, Sp. Reglm. 7 Jan. 1868 §§ 81—84 (i Till. t. Lovsaml. f. 1868).

11. Se Borgerligt Ægteskab 11.

Vidnekamre ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

1. Ang. Oprettelse af 3 Vidnekamre, ved ethvert af hvilke Dommerembedet forrettes af en af Rettens tilforordnede og Skriverembedet af en Kopist (nu Assistent), Reglm. 15 Juni 1771 §§ 4, 5, Rskr. 2 Juli 1784, 5 Decbr. 1800 § 2. Se Assessorer 3 e.

Det andet Vidnekammer — jfr. K. Prom. 3 Juni 1797 (i Reskriptsaml. 1ste Del), Fr. 20 Oktbr. 1819 § 3, K. Skr. 28 Decbr. 1820 — ophævedes ved Fr. 28 Febr. 1845 § 2, jfr. § 1.

2. Ang. Vidnesagernes Fordeling mellem dem og Vidneforhørens Beskrivelse, Rskr. 2 Juli 1784.

3. De hidtil derunder i Henhold til Fr. 8 Jan. 1802 § 57 d optagne Forklaringer henlægges fremtidig til Sø- og Handelsretten, L. 19 Febr. 1861 § 49.

4. Skriverens Regnskaber ved 1ste og 2det (det tidligere 3dje)

Vidnekammer skulle affattes for Finansaaret, Note Nr. 2 t. J. M. Skr. 24 Jan. 1861.

5. Se Appel I 1 f Nr. 1. Eksekution B 2 b Nr. 3 (af derved indgaaede Forlig).

Vidnepligt.

1. Ang. Forpligtelsen til at aflægge Vidnesbyrd for Retten, D. L. 1—13—7, jfr. 2 og 3.

Ang. Tvangsmidler mod Vidner, der udeblive eller nægte at svare, se Faldsmaal 1.

Ang. at de ikke i Udeblivelsestilfælde kunne afhentes, se Afhentelse 1.

Mod Vidner, som i kriminelle Sager ikke ville møde eller afgive Forklaring, anvendes de sædvanlige Tvangsmidler, K. Skr. 28 April 1827.

Ang. særegne Tvangsmidler mod Vidner, der i Sager, som behandles ved Rigsretten, udeblive eller nægte at besvare de dem forelagte Spørgsmaal, L. 3 Marts 1852 §§ 56, 65.

2. Ang. hvorledes fornemme Folk, som ikke pleje at søge Ting, skulle aflægge Vidnesbyrd, D. L. 1—13—4, jfr. Fr. 15 April 1840 § 6.

Med Hensyn til Forstaaelsen af Udtrykket »fornemme Folk« mærkes Rskr. 24 April 1741.

Ang. Anvendelsen af denne Ret, og at den ikke strækker sig til Straffesager, K. Skr. 18 Maj 1833.

Jfr. nu Grl. 5 Juni 1849 § 97, 28 Juli 1866 § 92. Jfr. ogsaa Fr. 3 Juni 1796 Kap. I Præmisserne.

3. Ang. Maaden, hvorpaa de, der ere syge eller have lovligt Forfald, skulle aflægge Vidnesbyrd, D. L. 1—13—4, K. Skr. 14 Maj 1846, jfr. Fr. 15 April 1840 § 6.

4. Ang. Undtagelser fra eller Indskrænkninger i den almindelige Vidnepligt.

a. Visse villige Vidner skulle kun vidne, hvor ingen anden Vidne kan have, fornemmelig i Drabs-, Volds- og deslige Sager, D. L. 1—13—16, jfr. N. L. 1—13—17, Pl. 16 Septbr. 1778, Fr. 14 Maj 1845 § 17.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilke Sager de omhandlede villige Vidner ere pligtige at vidne, kan mærkes K. Skr. 31 Maj 1836 (der har tabt sin umiddelbare Betydning ved efternævnte Fr. 14 Maj 1845 § 17).

b. Ang. at den ene Ægtefælle ikke maa stedes til at vidne mod den anden i private og borgerlige Sager, hvori begge Ægte-

folk ere implicerede, eller hvorfor Bøder søges af det fælles Bo, Pl. 16 Septbr. 1778.

Ang. at der i Sager om ulovlig Brændevinsbrænden paa Landet foruden Ægtefæller ogsaa tilkommer Børn og Stedbørn Fritagelse for Vidnepligten, og at de øvrige i D. L. 1—13—16 ommeldte Personer kun skulle affordres edeligt Vidnesbyrd, hvor det i det enkelte Tilfælde findes nødvendigt, for at udfinde Sandheden, Fr. 14 Maj 1845 § 17.

c. I visse Tilfælde er det forbudt at aflægge Vidnesbyrd om, hvad de paagældende have erfaret i Embeds- eller Bestillings Medfør, paa Grund af disses ubetingede Pligt til at hemmeligholde det erfarede:

1) Præsten maa ikke aabenbare, hvad nogen for ham i lønligt Skriftemaal bekendt haver, med mindre det kunde angaa Forræderi eller Ulykke, som derved kunde forekommes, og i saa Fald med Navns Fortielse, D. L. 2—5—20; den der foreskrevne Straf for Overtrædelsen er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 308, 25 Juni 1869 § 310 (f. Isl.). Jfr. Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 6 Art. 4.

Præsten og hans Medhjælpere maa ikke aabenbare de Sager, som af dem med Paamindelse eller Formaning i Enerum forrettes, D. L. 2—9—26; den der for Overtrædelse heraf foreskrevne Straf er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 308, 25 Juni 1869 § 310 (f. Isl.).

Præsten og hans Medhjælpere, som have mæglet mellem Ægtefolk, kan der ikke affordres Vidnesbyrd i de Sager, som Ægtefolkene derefter anlægge imod hinanden, om, hvad de som gejstlige Mæglere have erfaret, K. Skr. 20 Marts 1830.

2) Ingen Prokurator maa aflægge Vidnesbyrd om, hvad han i en civil Sag af hans Part eller den, der i Anledning af samme har raadført sig med ham, maatte være ham betroet, Fr. 19 Juli 1793. Jfr. D. L. 1—9—10.

3) Om de Barselkvinder, der søge ind paa den kgl. Fødselsstiftelse, skulle saa vel Jordemødre som enhver anden derved ansat iagttage den strengeste Tavshed, hvorfor der heller ikke kan affordres dem Vidnesbyrd i saa Henseende, Rskr. 13 Marts 1750 og 6 Jan. 1764. Jfr. Dødsfald 1 i Nr. 1.

Antaget, at vedkommende Jordemoder dog var pligtig til at aflægge Vidnesbyrd om Fødselen i et Tilfælde, hvor Barnemoderen var sat under Tiltale for at have hensat sit paa Stiftelsen fødte Barn paa en Trappe og at have forladt det der, eftersom det i dette Tilfælde var til Barnemoderens Fordel, at

Vidnesbyrddet blev krævet, K. Prom. 1 Oktbr. 1793 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Medicinalvæsen).

Om de Barselkvinder, der ved selv at modtage deres Børn mod Understøttelse eller ved at tjene paa Ammestuen anses for at være i en saa aabenbar Stilling, at den Forfatning, i hvilken de have været paa Stiftelsen, ej kan være skjult, nægtes der ikke Politiet, Fattigvæsenet, Plejemødrene eller andre vedkommende Underretning, K. Skr. 20 Maj 1823 ad 2.

d. I flere andre Tilfælde er Hemmeligholdelse for uvedkommende gjort til Pligt, se under Embedshemmelighed, men herpaa vil ikke kunne støttes nogen Paastand om almindelig Fritagelse for Vidnepligt.

e. Se videre Forligskommissioner A 12 f og g (at Forligsmæglerne kunne føres som Vidner om Fornærmelser under Mæglingen). Gesandter II 3 b. Læger A I 2 og B I 2 og Stadslæger B 8 r Nr. 2. Præster II 6.

5. Ang. hvor vidt Medhjælpere og Medvidere kunne nægte at aflægge edeligt Vidnesbyrd, naar Tiltale imod dem frafaldes, K. Skr. 8 Novbr. 1831.

6. Se Barnefader 5 (at Barnemoderen ikke er forpligtet til at lade sig afhøre om ham).

7. Vidner, som imod deres Indsigelse ere tilpligtede at afgive Forklaring i en Justitssag eller offentlig Politisag, kunne ikke forlange den afsagte Dom eller Kendelse appelleret ved offentlig Foranstaltning, K. Skr. 14 April 1846.

8. For Opfyldelsen af denne Forpligtelse er der ved Rigsretten tilstaaet Vidner, der maa gøre Rejser, Godtgørelse, L. 3 Marts 1852 § 90.

9. Se Vidner 22 (ang. deres Befordring m. m. i visse Tilfælde).
Vidner—Vidnesager.

1. Om Vidneførsel og Vidner handler D. L. 1—13, der er overskrevet »om Vidner og Tingsvidne«. Fremdeles mærkes følgende Artikler i Landsloven:

Vidner maa ikke føres uden forudgaaet Stævning til Modparten, D. L. 1—4—1, jfr. K. Skr. 6 Marts 1822. Jfr. nedenfor 13. Borteblevne Personer 1 a. Tingsvidner 6 og 11. — Som Undtagelse herfra mærkes Bestemmelsen i L. om Sø- og Handelsretten 19 Febr. 1861 § 35, jfr. ogsaa D. L. 4—8—2, Fr. 5 Avg. 1724 § 30.

Til Vidnesbyrd at paahøre bør den, som dertil stævnes, at møde ved det Ting, som Vidnerne skulle aflægges, endog det ikke er hans Værneting, D. L. 1—2—25.

Vidner, som med Ed ere aflagte, maa ikke med Vederpartens Ed benægtes, D. L. 1—14—3.

Ingen maatte være baade Sandemand og Vidne i en Sag, D. L. 1—16—5.

Ang. Vidneførsel i Søsager, D. L. 4—1—5, 4—2—4, 7 og 12, 4—8—2. Jfr. Søforklaring.

Jfr. D. L. 1—5—9, 10 og 20, 1—9—10, 1—12—1, 1—16—10, 2—5—23, 2—11—5.

2. Med Hensyn til Præskriptionsbestemmelserne i D. L. 1—13—21 og 22, jfr. 6—21—3, mærkes, at Bevilling til efter Aar og Dags Forløb at maatte føre Vidner om Ord ere givne ved følgende Bestemmelser (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A): Rskr. 15 Decbr. 1706 og 11 April 1777 (Injurier), 6 Marts og 16 Juli 1723, 10 Febr. 1747 og 6 Jan. 1769 (ang. Vidneførsel i forskellige offentlige Straffesager), 7 Septbr. 1759 (ang. en mundtlig Aftale), 17 Septbr. 1762 (ang. et formentlig foregaaet Penge-depositum).

3. Om mundtligt Ægteskabsløfte, maa ikke føres efter Aar og Dags Forløb, Fr. 5 Marts 1734 § 3.

4. Vidner maa ikke føres om det, der ved Forligskommissionen af Parterne tiltaas eller foreslaas i Henseende til Forliget selv, undtagen for saa vidt samme af begge Parter er vedgaaet og udgør virkelige Punkter af Foreningen, Fr. 10 Juli 1795 § 41, 7 Decbr. 1798 § 27 (f. Vest.). Jfr. herved Forligskommissioner A 12.

5. Ang. Vidners Førelse i Retten, Pl. 3 Marts 1741, 13 Avg. 1766, Fr. 1 Maj 1782, 3 Juni 1796 §§ 12—14, 10 April 1833 samt Fr. 15 Juni 1771 §§ 19, 20 (Hof- og Stadsretten), 8 Marts 1799 (Politisager), 13 Oktbr. 1819 og 29 Novbr. 1837 §§ 1—4 (offentlige Straffesager), 6 Avg. 1824 § 2, jfr. § 4 (smaa Gældsager), Pl. 7 Novbr. 1827 § 2 (Sessionstingsvidner), Fr. 25 Jan. 1828 § 10 (Sager, hvori hurtig Retsforfølgning er vedtagen), Adg. 15 Avg. 1832 § 13 (f. Isl.), Fr. 14 Maj 1845 § 17 (Sager om ulovlig Brændevinsbrænden), L. 3 Marts 1852 §§ 51—55, 57, 63—68, 90 (Rigsretten), 19 Febr. 1861 §§ 8, 28, 35, 36 (Sø- og Handelsretten), 11 Febr. 1863 § 13 (offentlige Politisager i Kbhvn.). Se ogsaa Fr. 27 Septbr. 1799 § 10 i Slutn.

Fr. 10 April 1833, der er udvidet til Færøerne ved Rskr. 30 Marts 1836, er indskærpet ved (den nu ophævede) Fr. 15 April 1840 § 1 i Slutn.

Ang. Vidners Edsfæstelse og Formaningstalen til dem, se Ed—Edssager I 25 samt 20—23.

6. Ang. hvor vidt Vidner maa føres, forinden Forligsmæglingen i Sagen er foretagen, se Forligsmægling A 2 c, s Nr. 8 og B 1 g Nr. 3. Jfr. K. Prom. 19 Marts 1803.

7. Vidner skulle saa vel i offentlige som i private Sager møde ved Politiretten efter en af Dommeren i Reglen med Aftens Varsel udstedt Tilsigelse, hvorimod formelig Vidnestævnings Udtagelse af Sagsøgeren ikke finder Sted, K. Skr. 27 Decbr. 1823 og de under Aftens Varsel 3 og 5 anførte Bestemmelser.

Ang. at de i Delinkventsager skulle møde ved Ekstraret og Varselet til dem, Fr. 3 Juni 1796 § 29, jfr. Fr. 17 Jan. 1816 § 4. Se Aftens Varsel 4 og 5.

8. Stævning til Vidner i private Sager kan udstedes af Parten selv eller hans Fuldmægtig, K. Prom. 5 Oktbr. 1811.

9. Ved Militæres Indkaldelse som Vidner i Justits- og Politisager for de civile Retter forholdes efter Fr. 10 Marts 1725 Kap. I § 4, Fr. 17 Jan. 1816 § 4. Se Militær Jurisdiktion D 6.

Ang. civile Vidners Indkaldelse til Møde for militære Retter i Justitssager, ibd.

10. Et Forslag om, at Vidner, som i Danmark behøves afhørte i Sager i Hertugdømmerne, skulde afhøres uden en af Parterne paa sædvanlig Maade tilstævnet Vidnesag, blev forkastet ved K. Skr. 11 Marts 1820. Jfr. K. Prom. 19 Marts 1803.

11. Et Vidne skal ikke kaldes flere Gange for at bevidne samme Faktum, fordi det skal paaberaabes i flere Sager, K. Skr. 26 Marts 1822, jfr. Forudsætningen i L. om Sø- og Handelsretten 19 Febr. 1861 § 35.

12. Vidner, som af Parterne i Gældssager under 100 Rdl. begæres afhørte, skal Dommeren selv foranstalte kaldte og afhøre, Fr. 6 Avg. 1824 § 2.

13. Ang. Tilstævning til Vidneførsel til Bevis for Testamenters Ægthed, Fr. 21 Maj 1845 § 24. Jfr. K. Skr. 23 Febr. 1833.

14. Det skal i en Betlerisag ikke svække et Vidnes Troværdighed, at det selv opbragte Betleren, eller at det var Vidnet, af hvem denne betlede, Rskr. 11 Juni 1817 § 28.

15. Ang. den Beviskraft, som tilkommer de Vidnesbyrd, der enten som enlige eller som aflagte af Vidner, der ikke kunne anses som fuldgyldige, eller som ikke fuldkommen stadige og samstemmende, ikke i og for sig udgøre fuldt Bevis, Fr. 8 Septbr. 1841 § 5, jfr. Fr. 14 Maj 1845 § 17.

Med Hensyn til den Troværdighed, der kan tillægges Medhjælperes og Medvideres Vidnesbyrd, mærkes K. Skr. 8 Novbr. 1831.

16. I nogle Tilfælde er der tillagt visse Personers Vidnesbyrd særlig Troværdighed:

a. Se med Hensyn til Politibetjente, Toldbetjente, Sognefogeder og Skildvagter under Rapport.

b. Tugthusets Betjente og Embedsmænd skulle i Sager mod Fangerne anses som aldeles lovfaste Vidner, og i nogle Tilfælde skal en saadan Betjents enlige Vidnesbyrd anses som fuldt Bevis, Pl. 31 Avg. 1813 § 15.

c. Ang. Virkningen af Angivelse under Eds Tilbud af Skovforbrydelser, Pl. 26 Juli 1837 § 7.

Ang. Virkningen af Jagt- eller andre Opsynsbetjentes Anmeldelse under Eds Tilbud om ulovlig Jagt, Fr. 20 Maj 1840 § 35, L. Nr. 61, 1 April 1871 § 20. Jfr. Pl. 26 Marts 1761. Se nu L. Nr. 79, 8 Maj 1894.

d. Ved den nu ophævede Fr. 19 Septbr. 1792 § 14 var der tillagt Opsynsmændene ved Sandflugten samme Troværdighed i Sager om Borttagelse af Sandvækster som Toldbetjente og Skovbetjente i Toldsvigs- og Skovtyverisager.

e. Jfr. fremdeles nedenfor 34. Bompønge B 7. Jernbaner B I 1 d (det sællandske Jernbaneselskabs Betjente).

17. Ang. Adgangen til at erholde Bevilling til at føre ny Vidner under en Sags Appel gælder, hvad under Fremlæggelse 2 og 3 er anført, lige som ny Vidner kunne føres uden saadan Bevilling i de under 4 ibd. nævnte Tilfælde.

Bevilling til at føre ny Vidner i en skriftlig Sag for Højesteret nægtet en Part, fordi den ansøgte for silde, K. Skr. 20 Marts 1819.

Ang. at den en Appellant, der døde under Appellsagens Drift, meddelte Bevilling til at føre ny Vidner og fremlægge ny Dokumenter m. m. ogsaa var gældende for hans Enke, som indtraadte i Sagen, J. M. Skr. Nr. 201, 29 Juli 1895.

18. Om Vidneførsel ved Skifteretterne til Oplysning om Arvingers Ret til at skifte privat, L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 71, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 70 (f. Isl.).

19. Om Afhøring af Vidner under Straffesager, der versere i fremmed Land, ville Regler kunne findes i Udleveringskonventionerne, se saaledes Bkg. Nr. 74, 13 Maj 1876 Art. 16, Nr. 107, 22 Oktbr. 1877 Art. 12, 13, Nr. 65, 11 Maj 1878 Art. 13, 15, Nr. 106, 15 Septbr. 1879 Art. 14, 16, Nr. 80, 22 Maj 1890 Art. 12, 13, Nr. 143, 19 Juli 1894 Art. 11, 12.

20. Bevisførelse ved Vidner kan i Reglen ikke finde Sted for Fogeden, L. f. Island 4 Novbr. 1887 (Nr. 25 i Till. t. Lovt.) § 41.

21. Naar Fiskerikontrollens Personale under offentlige Sager skal aflægge Ed, sker saadant ved den af vedkommende Kontrollør bestemte Ret, se nærmere Fiskeril. Nr. 56, 5 April 1888 § 62.

22. Ang. Godtgørelse til Vidner i kriminelle Sager og offentlige Politisager, L. Nr. 77, 20 April 1888.

Om denne Lovs Anvendelse mærkes:

a. Godtgørelse for Rejseudgifter efter Lovens § 1 tilkommer alle Vidner uden Hensyn til, om de ere trængende eller ej, J. M. Skr. Nr. 125, 8 Juni og Nr. 218, 24 Septbr. 1888.

b. Ang. at det er den Dommer, til hvem Anmodning om en Persons Afhøring rettes, der afgør, om paagældende er afhørt som Inkvisit eller som Vidne, J. M. Skr. Nr. 209, 7 Septbr. s. A.

c. Saadan Godtgørelse tilkommer ogsaa Vidnerne i et Fat-tigforsørgelsesforhør, J. M. Skr. Nr. 218, 24 s. M.

d. Om Godtgørelsens Udbetaling ved de militære Retter, Kdg. Nr. 56, 1888, 17.

e. Befordringsgodtgørelse tilkommer ogsaa en som Vidne mødt Politibetjent, naar han ikke samtidig i anden Anledning skal møde for Politimesteren, J. M. Skr. Nr. 249, 4 Oktbr. 1890, ogsaa Landpolitibetjente, hvem der er tillagt Befordringsgodtgørelse af Amtsraadet, med mindre Forbehold om det modsatte udtrykkelig er taget ved deres Ansættelse, Skr. Nr. 38, 30 Jan. 1891.

f. Om hvor vidt Godtgørelse tilkommer de bestjaalne i en Sag, J. M. Skr. Nr. 347, 21 Oktbr. 1892.

g. Det kan ikke anses berettiget at indskrænke den ved Loven hjemlede Rejsegodtgørelse efter Jernbanetaksten, ibd.

h. Ang. at de, der under et Forhør, til hvilket et Sogneraad er indkaldt »som Part«, give Møde paa Sogneraadets Vegne, ikke kunne gøre Krav paa Vidnegodtgørelse, J. M. Skr. Nr. 33, 8 Jan. 1897.

i. Om sammes Udredelse, se Delinkventomkostninger 1 ff.

23. De i L. Nr. 55, 11 April 1890 givne Regler om Stævning ere anvendelige ogsaa i Vidnesager, Lovens § 5.

24. Landvæsenskommissionerne og Overlandvæsenskommissionen paa Færøerne kunne afhøre Vidner, og disse ere pligtige at give Møde paa det Sted, hvor Kommissionen holdes, uden Hensyn til deres Værneting, L. Nr. 54, 1 April 1891 §§ 5, 8. Først nævnte § mærkes tillige om Vidneindkaldelsens Udstedelse. Se Bevis 8 (ang. Vidner for Overlandvæsenskom.).

Naar Vidnerne maa møde udenfor deres Syssel, tilkommer der dem fri Befordring og Dagpenge, § 10 ibd.

25. Herom mærkes følgende Bestemmelser i L. om Sørætter udenfor Khvvn. samt om Søforklaringer og Søforhør Nr. 72, 12 April 1892:

a. Vidneforklaringer til Brug under Sager, der behandles ved Soret, høre under disse Retter, § 1, 1ste Stykke, jfr. i Slutn. og § 3.

b. I Sørætssager, derunder ogsaa Optagelse af Søforklaringer og Tingsvidner, bortfalder den i D. L. 1—13—12 befalede Indstævning af tidligere førte Vidner. Ved Søforklaringer i disse Sager skal derhos ej heller Reglen efter D. L. 1—4—1, at ustævnt skal være unævnt, være gældende, hvorved dog bliver at bemærke, at en uden Iagttagelse af denne Regel optagen Søforklaring ikke kan tillægges fuld Beviskraft uden for den enkelte Sag, under hvilken den er optagen, § 6.

c. Ved Søforklaringer skulle de indkaldte Vidner afhøres hvert for sig, saaledes at ingen paahører en andens Forklaring, dog at det kan tilstedes Skipperen at overvære Mandskabets Afhøring. Hvorledes Retten skal forholde sig, naar Forklaringerne ere ufuldstændige, utydelige eller ubestemte, § 8. Se videre under Ed.

26. De danske Konsuler kunne ikke uden særlig Bemyndigelse modtage Vidneforklaringer under Ed, Instruk. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 Kommentaren ad § 41. Jfr. ang. danske Konsulers Doms- og Øvrighedsmyndighed paa Steder, hvor danske ikke ere undergivne Landets Jurisdiktion, L. Nr. 35, 15 Febr. 1895, Instr. Nr. 180, 1 Septbr. s. A. § 12, jfr. § 6, med Kommentar ad § 12.

27. Ang. Retternes Medvirkning til Optagelse af Bevis i Udlandet m. m., L. Nr. 161, 18 Decbr. 1897, særligt om Vidner, § 2, jfr. Adg. Nr. 137, 21 Oktbr. 1898 (Færøerne).

28. Ang. hvor vidt de i kriminelle Sager kunne befordres paa det offentliges Bekostning, se Delinkventomkostninger l p og q. Fribefordringsvæsenet V 1 P.

29. Ang. Pligten til at afgive Vidnesbyrd, se Faldsmaal 1 og Vidnepligt.

30. Ang. Straffen for falsk Vidneforklaring, se Forklaring, falsk, og Mened 1.

31. Med Hensyn til Troværdighed som saadan, se Bevis 10 c (edelig Forklaring om eget Forsørgelsessted). Daabsattester 16 (ligeledes om et Barns Daab).

32. Ang. Gebyrerne i Vidnesager.

a. Til Dommeren for Stævning, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 1.

b. Til samme for Vidnernes Afhørelse, § 3 ibd.

Dette Gebyr kan ikke fordres forudbetalt ved Stævnings eller Indkaldelsens Udfærdigelse, men formaar Rekvirenten ikke at betale det i Retten inden Afhøringen, behøver denne ikke at foretages, og han maa betragtes som udebleven, K. Skr. 2 Febr. 1826 med Note.

c. Til Notarius publicus for at overvære et Vidneforhør, Sp. Reglm. 22 Marts 1814 § 142.

d. Naar en Sag paastævnes baade til Dom og Vidneførsel, skulle Gebyrer kun beregnes som for en Sag, K. Skr. 17 Febr. 1818 (ang. Inkaminationsgebyr), 18 Novbr. 1820 (ang. Gebyr efter Sp. Reglm. §§ 13, 14).

e. I smaa Gældssager, Fr. 6 Avg. 1824 § 8 A Nr. 4 og B. Se Gældssager, smaa, II 2 a.

f. Ved Gæsteretten i Kbhvn., se Gæsteret—Gæsterets-sager III 7 c.

g. Ved Politiret, Pl. 1 Maj 1822 § 4 c, 28 Febr. 1845 § 1 c. Se Politisager V B 1 a.

h. Se i øvrigt Tingsvidner II samt Inkaminationsgebyr 6 og 7.

i. Ang. Færøerne, Island og Vestindien, se de under Sportelreglementer anførte Bestemmelser.

33. Ved Retshandlinger og visse andre offentlige Forretninger, se Avktionsvidner. Brandsynsvidner. Brændevinsbrænden, ulovlig, 11 l. Dødfundne 6. Faddere. Fogedvidner. Notarius publicus I 6. Retsvidner. Skiftevidner. Se endelig Vidnegebyrer og Udmeldelse II 10 (at der ikke tilkommer Dommeren Gebyr for Tilkaldelsen).

Ang. Straf for den, der nægter at fungere som Vidne, se Retsvidner A 2 c, 2den Sætn. og Udpantning I 13 d.

34. De ved Inkquisitioner efter ulovligt Krohold eller Brændevinsbrænden tilstedeværende Vidner skulle anses som lovgyldige Vidner, uanset de selv maatte angribes, Fr. 2 Avg. 1786 § 16. Jfr. Fr. 14 Maj 1845 § 12.

35. Under Udøvelse af Konsulers Doms- og Øvrighedsmyndighed paa Steder, hvor danske ikke ere undergivne Landets Jurisdiktion, L. Nr. 35, 15 Febr. 1895 § 10, jfr. Instr. Nr. 180, 1 Septbr. s. A. § 4.

36. Hvis Politiet i Strandingstilfælde selv forstaar et Sprog, som Skipperen eller den, der træder i hans Sted, taler, saaledes

at de indbyrdes kunne gøre sig forstaaelige for hinanden, bliver ingen særlig Tolk at benytte. Men i modsat Fald bør saa vidt muligt enten en edsvoren Tolk eller i Mangel af en saadan to lovfaste Vidner, som have den fornødne Sprogfærdighed, benyttes til den gensidige Forklaring. Disse Vidner maa medunderskrive i Strandingsprotokollen, Strandingsanordn. Nr. 135, 1 Juli 1895 § 8, jfr. § 7.

Se fremdeles Angiver. Befordring, fri, 12 (Tærepenge til Vidner paa Island). Beneficerede Sager II 2 h, 5 c, III 1 e og f, 2 c Nr. 11, 4 a og b, 6 d. Borteblevne Personer 1 a. Døvstumme 3. Krigsretter 14 (ang. subsidiær Vidneførsel ved civil Ret). Lavdag 3. Mened 2. Militær Jurisdiktion D 9. Provsteret 13 (Vidneførsel kan ikke ske derved). Sagførere IA 10 d. Sessionstingsvidner. Tingsvidner. Vitterlighedsvidner.

Vielse (Brudevielse, Ægtevielse).

I. Kirkelig.

1. Vielse i Kirken og Hjemmevielse.

Bør, hvor Bevilling til at lade sig vie hjemme i Huset ikke er meddelt, i Almindelighed forrettes i Kirken oppe mod Alteret, Fr. 13 Marts 1683 II § 1, Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8, Fr. 30 April 1824 § 15, Rskr. 18 Maj 1827 § 3 (f. Vest.), 7 Decbr. s. A. (f. Isl. og Færø.).

Ang. hvor samme maa foretages, naar en Kirke midlertidig lukkes, K. og U. M. Skr. 22 Septbr. 1862 (G. R.), 23 Maj 1868 (G. R.).

Ang. hvor vidt samme kan foretages i Kirken for lukkede Døre, naar Vielsebrev er meddelt, K. og U. M. Skr. 2 Juli 1872 (G. R.). Jfr. nedenfor 3 i Slutn.

Ang. Hjemmevielse uden Bevilling, naar nogen paa sit Sygeleje begærer at vies, og Omstændighederne ikke tilstede at oppebie Bevilling dertil, samt ang. Indberetning om saadanne Vielser fra Præsten gennem hans foresatte til Justitsministeriet, i Vestindien til Gouvernøren, Fr. 30 April 1824 § 16, Rskr. 18 Maj 1827 § 3 ad § 16, K. og U. M. Cirk. 7 Febr. 1852, Nr. 41, 9 Marts 1874.

Tilfælde, i hvilke det billiges, at Hjemmevielse er foretagen uden Bevilling, K. Prom. 11 Avg. 1781 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab), 4 Septbr. 1790 (ibd.), 11 Decbr. s. A. (ibd.), 3 Oktbr. 1801, 6 Marts 1802, 23 Juni 1810, K. og U. M. Skr. 18 Septbr. 1849 (G. R.).

Tilfælde, i hvilke det misbilliges, at Hjemmevielse efter Fr.

1824 § 16 er foretagen uden Bevilling, K. Skr. 29 Marts 1834, 13 Juli 1847 (G. R.), 28 Decbr. s. A. (G. R.), K. og U. M. Skr. 14 Maj 1850 (G. R.), 4 Febr. 1852, J. M. Skr. 31 Jan. 1855 (Præsten var bleven syg), K. og U. M. Skr. 22 Marts 1865 (G. R.), 11 Avg. 1868 (G. R.).

Feltpræster maa ikke uden Bevilling holde Brudevielse i Husene, K. Prom. 7 Avg. 1813.

Lysning fra Prædikestolen fritager ikke for at løse Bevilling til Hjemmevielse, K. og U. M. Skr. 18 Septbr. 1849 (G. R.).

Indkaldte Soldater maa ikke vies uden Tillysning og Kongebrev, K. og U. M. Skr. 8 Maj 1861 (G. R.).

Ret til Hjemmevielse uden Bevilling samt uden Tillysning og af uvedkommende Præst var tilstaaet Livgarden til Hest, jfr. Rskr. 13 Novbr. 1688, 14 Febr. 1691, 14 Septbr. 1753, K. Skr. 28 Febr. 1818, Rskr. 30 April 1824, K. og U. M. Skr. 26 Jan. 1850, men denne Garde er nu ophævet, J. M. Cirk. 27 Avg. 1866 (D. T. S. 819).

Ang. Præsternes Forpligtelse til at paase, at samme kun finder Sted uden Vielsebrev i tilstedelige Tilfælde, J. M. Skr. 9 Marts 1874 (G. R.).

Brudens Nedkomst berettiger ikke i og for sig Præsten til uden Bevilling at foretage samme, J. M. Skr. Nr. 162, 24 Juli 1875, K. og U. M. Skr. 7 Jan. 1880 (G. R. — Nedkomsten indtraf paa den til Brylluppet berammede Dag), 4 Juni 1898 (G. R.). Ang. at Hjemmevielse uden Kongebrev i et Tilfælde, hvor Bruden samme Morgen var nedkommen med en Søn, ikke burde have været iværksat uden Lægeattest med Hensyn til Fare for Brudens Liv, K. og U. M. Skr. 14 Decbr. 1893 (G. R.).

Ikke heller den Omstændighed, at Brudgommen er lam i begge Benene, K. og U. M. Skr. 8 Novbr. 1876 (G. R.).

Ikke heller Brudens Sygdom paa den berammede Bryllupsdag i et Tilfælde, hvor Brudgommen faa Dage efter skulde rejse til sit Hjem, K. og U. M. Skr. 1 Juli 1879 (G. R.).

Præstens Sygdom berettiger ham ikke til at foretage en Vielse i sit Hjem, K. og U. M. Skr. 13 Marts 1885 (G. R.).

Gratis Bevilling dertil meddelt af Hensyn til, at Brudens tidligere Levned havde været Menigheden til Forargelse, K. og U. M. Skr. 27 April 1885 (G. R.).

Misbilliget, at en Præst paa Grund af Brudens Sygdom uden Bevilling havde foretaget en saadan, K. og U. M. Skr. 3 Decbr. 1890 (G. R.).

Ang. at Hjemmevielse uden Bevilling kun er hjemlet i Tilfælde

af en i og for sig livsfarlig Sygdom (derfor ikke Gigtfeber), K. og U. M. Skr. 15 Juni 1896 (G. R.).

Jfr. Pastorater 439 O ff (ang. Frue Sogn i Kbhvn.). Vielsebrev.

Jfr. nedenfor 2.

2. Ang. paa hvilke Dage og paa hvilken Tid af Dagen samme maa forrettes, Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8, Fr. 30 April 1824 § 17, Rskr. 18 Maj 1827 § 3 (f. Vest.), 7 Decbr. s. A. (f. Isl. og Færø.).

Ang. at Hjemmevielse maa i Købstæderne forrettes om Søndagen, K. Skr. 2 April 1831.

Tilladt, at samme i Aarhus foretages i Kirkerne paa Søn- og Helligdage med Undtagelse af Skærtorsdag, Langfredag, almindelig Bededag og første Helligdag paa de tre store Højtider, K. og U. M. Skr. 13 Marts 1852.

Ang. at samme kan fordres afholdt om Lørdagen eller en anden Dag næst for en Helligdag, men at derved ikke hjemles Ret til mod Anordningerne at holde Dans og Gilde, K. Skr. 4 Septbr. 1824 ad E, 30 Novbr. s. A. ad 7.

Ang. at samme, hvor Skolelæreren har Forretninger derved, bør berammes til Kl. 11 $\frac{1}{2}$, Adg. 29 Juli 1814 f. Købst. § 28, f. Land. § 21, K. Skr. 4 Septbr. 1824 ad F.

Ang. Lovgivningens Bestemmelser om Tiderne, paa hvilke kirkelige Ægtevielser kunne foretages, og om Gebyrer for samme, K. og U. M. Skr. 12 Decbr. 1893 (G. R.).

3. Ang. Maaden, hvorpaa samme skal foretages, Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8.

Avtorisation af en revideret Liturgi for Brudevielse, Bkg. Nr. 45, 24 Marts 1897, K. og U. M. Cirk. Nr. 36 af s. D.

Præsterne bør derved rette sig efter den anordnede Formular, D. L. 2—8—2, Fr. 30 April 1824 § 1, Rskr. 18 Maj 1827 § 3 (f. Vest.), 7 Decbr. s. A. (f. Isl. og Færø.), hvilket indskærpes ved K. Cirk. 12 Avg. 1828.

Forandring i Formularen anses for Tiden ikke for hensigtsmæssig, K. Skr. 8 April 1828.

Ang. at der ved Hjemmevielse skal forholdes efter Kirkeritualet og de øvrige Anordninger, Fr. 7 Septbr. 1736.

Ang. at Brudeparret, naar der ikke benyttes Brudeskammel, skal knæle ved Alterfoden og ikke paa Kirkegulvet, K. Prom. 30 Oktbr. 1784.

Ang. hvor vidt der skal være Vidner til Stede, K. Skr. 11 Jan. 1848, K. og U. M. Skr. 18 Maj 1854.

Tilladt, at samme maa foretages paa Tysk for nogle tyske Familier i et Pastorat, K. og U. M. Skr. 24 Marts 1859.

Ang. hvor vidt samme maa foretages i et fremmed Sprog, K. og U. M. Skr. 14 Novbr. 1865. Jfr. nedenfor 12 h.

Bemyndiget en Biskop til at tilstede Ændringer i Ritualet i et Tilfælde, hvor Brudgommen var dømt til at ægte Bruden under daglig Mulkt, Resl. 14 Jan. 1874 (G. R.).

Ligeledes ved Vielser af de ved Limfjordsbroen beskæftigede fremmede Arbejdere, saaledes at Vielserne tillige til Dels foretoges i vedkommende Brudgoms Modersmaal, K. og U. M. Skr. 24 April 1877 (G. R.).

Vielses Forrettelse paa Tysk tilladt under visse Betingelser, K. og U. M. Skr. 30 Maj 1879 (i Kirken), 29 Septbr. 1880 (i Hjemmet), begge i G. R.

Afslaaet et Andragende om, at et i Udlandet borgerlig viet Ægtepar (Manden dansk og bosiddende i Frankrig) maatte erholde kirkelig Vielse paa Tysk i Brudgommens Hjemsteds Kirke her i Landet, K. og U. M. Skr. 14 Decbr. 1880 (G. R.).

Hjemmevielses Forrettelse paa Tysk tilladt under visse Betingelser, K. og U. M. Skr. 29 Febr. 1884 (G. R.).

Nægtet en Præst Tilladelse til at holde en Brudetale paa Tysk i Holmens Kirke, og henvist vedkommende til Hjemmevielse eller til at holde Vielsen i St. Petri Kirke, K. og U. M. Skr. 6 Juli 1892 (G. R.).

Afslaaet Andragende om, at Kirken maatte holdes lukket ved et Bryllup, K. og U. M. Skr. 20 April 1878 (G. R.). Ang. at det end ikke undtagelsesvis i enkelte Tilfælde vil kunne tillades at holde Vielse for lukkede Døre, K. og U. M. Skr. 11 Juli 1895 (G. R.). Jfr. foran 1, 3dje Stykke.

4. Stadfæstelse af en ved Præsten for den protestantiske og græske Kirke i Tunis for Generalkonsulatet samme Steds foretagen Vielse, K. Skr. 26 Novbr. 1825.

Ang. Stadfæstelse i Folkekirken af borgerligt Ægteskab, K. og U. M. Skr. 14 Maj 1866 (G. R.). Se Borgerligt Ægteskab.

Ang. Gyldigheden af en af en protestantisk Gejstlig i Rom foretagen Vielse af danske Undersaatter, J. M. Skr. 18 Maj 1858.

Ang. Stadfæstelse i Folkekirken af borgerligt Ægteskab mellem Personer af den grunnetske Frimenighed, der, efter at Ægteskabet er stadfæstet i denne, vende tilbage til Folkekirken, K. og U. M. Skr. 5 Febr. 1862 (G. R.).

Ang. Stadfæstelse i Folkekirken af et Ægteskab indgaaet i

Kapstaten efter de wesleyanske Metodisters Ritus, K. og U. M. Skr. 4 Oktbr. 1865.

Stadfæstelse af et i »de hellige Brødrers Menighed« indgaaet Ægteskab, K. og U. M. Skr. 10 Novbr. 1848 (G. R.).

Ang. at en af Sognepræsten paa St. Thomas foretagen Vielse i Porto Cabello er retsgyldig uden kongelig Stadfæstelse, K. og U. M. Skr. 26 Maj 1869 (G. R.).

Af danske i Udlandet, med Hensyn til Formen for og Gyldigheden deraf kan mærkes J. M. Skr. Nr. 165, 4 Oktbr. 1881 (jfr. Noten til samme i G. R.).

Ang. Vielse her i Landet af tvende til den skotske Frikirke hørende Personer, K. og U. M. Skr. 15 Jan. 1896 (G. R.).

Ang. Vielse af en Person, der ikke var døbt, til et Medlem af Folkekirken, K. og U. M. Skr. 14 Jan. 1897 (G. R.).

Se Konsuler B 7.

5. Fraskiltes.

a. Ang. at egentlig Vielse ikke skal finde Sted, naar fraskilte Ægtefolk ville forny Ægteskabet, K. Cirk. 17 Oktbr. 1815. Se Skilsmisse 23.

b. Ang. at en Præst ikke af religiøse Hensyn kan vægre sig ved at forrette en fraskilt Vielse, selv om dennes fraskilte Ægtefælle lever, men at der kan meddeles ham Tilladelse til derved at benytte Biskop Mynsters Ritualudkast, og om fornødent indrømmes yderligere Ændringer i den anordnede Formular, J. M. Skr. 29 Septbr. 1852 (G. R.), 23 Juli 1857, K. og U. M. Cirk. 10 Oktbr. s. A., Resl. 18 Oktbr. 1858, K. og U. M. Skr. 23 Febr. 1867 (G. R.).

Myndigheden til at bevilge Afvigelser fra Vielsesformularerne overdrages Biskopperne, som skulle afgive aarlige Indberetninger om de givne Bevillinger, K. og U. M. Skr. 23 (Resl. 18) Oktbr. 1867 (G. R.).

Ang. at Tilladelsen til at benytte Biskop Mynsters Ritualudkast ikke er betinget af, at de paagældende ville nøjes med en saadan Vielse m. v., K. og U. M. Skr. 22 Marts 1858 (G. R.).

Ang. Nedsættelse af en Komite for at undersøge Midlerne til Løsningen af den nu stedfindende Ulempe, at Ægteskaber, der ere tilladte i Lovgivningen, ikke kunne erholdes indviede paa Grund af de kirkelige Embedsmænds paa Skriften støttede Vægning, K. og U. M. Skr. 5 Juli 1859 (G. R.).

c. Derved kan Fadervor ikke tillades udeladt, K. og U. M. Skr. 30 Maj 1877 (G. R.).

6. Døvtummes, derom handler Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8,

K. Skr. 6 Jan. 1821, K. og U. M. Skr. Nr. 147, 10 Maj 1872.
Jfr. Døvs tømme 2.

7. Af Personer, som ikke begge høre til Folkekirken.

a. Ang. at Gejstlige af fremmed Religion ikke maa foretage nogen Vielse uden Kancelliets Samtykke, K. Prom. 27 Marts 1813, Resl. 26 Oktbr. 1842.

Mosaiske Gejstlige maa uden Bevilling sammenvie Personer, der begge ere Mosaiter, Resl. 10 Maj 1849.

Reformerte Præster maa uden Bevilling sammenvie Personer af de reformerte Menigheder, K. og U. M. Skr. 17 Oktbr. 1849 (G. R.).

Jfr. L. 13 April 1851 § 8.

b. Ang. at en fremmed Religionsbekenders Vielse til en Lutheraner skal forrettes af den lutherske Præst for den Menighed, hvortil den lutherske Trosbekender hører, Rskr. 6 Septbr. 1690.

Bevilget, at en Person af den græske Religion vies til et evangelisk-luthersk Fruentimmer af den russiske Gesandtskabspræst, Resl. 30 Maj 1832.

Naar Personer af forskellige anerkendte Trossamfund ønske kirkelig Vielse, kan samme foretages saa vel af Brudgommens som af Brudens Præst, men i første Tilfælde skal derom ske Anmeldelse til Brudens Præst, for at Bemærkning derom kan optages i Ministerialbogen, L. 13 April 1851 § 8. Jfr. Bkg. 7 Jan. 1850, K. og U. M. Skr. 9 Oktbr. 1849 (G. R.).

c. Ang. at der, forinden Ægteskab indgaas mellem Personer af forskellige Trossamfund, skal afgives Erklæring om, i hvilken Tro Børnene af deres Ægteskab skulle opdrages, L. 13 April 1851 § 9. Se Religion 6 b og c.

Ved denne Bestemmelse er den specielle Bestemmelse i Resl. 17 Decbr. 1849 (Bkg. 7 Jan. 1850) hævet, K. og U. M. Skr. 13 Febr. 1861 ad 1 (G. R.). Jfr. ligeledes Fr. 30 April 1824 § 13.

d. Præster af dissentierende Kirker paalægges ikke ved Fr. 30 April 1824 § 1 at bruge en ny Vielsesformular, K. Skr. 16 Juni 1827 ad § 20.

e. Ved Ægtevielser i Folkekirken af sammes Medlemmer med Jøder maa foretages de Forandringer i Vielsesformularen, som gøres fornødne, K. og U. M. Skr. 28 Jan. 1861, 13 Febr. s. A. ad 2 (G. R.). Jfr. dog K. Skr. 8 Septbr. 1842 ad 4.

f. Bevilget, at to Personer af den reformerte Religion maa vies af en luthersk Præst, K. Skr. 19 Novbr. 1814.

g. Ang. at en Præst i Folkekirken er berettiget, men ikke forpligtet til at sammenvie to Baptister, og at det anses for ikke ønskeligt, at han imødekommer deres Begæring derom, K. og U. M. Skr. 24 Maj 1851.

Ang. at en Sognepræst i Folkekirken ikke er pligtig til at vie en Pige af sin Menighed til en Jøde, K. og U. M. Skr. 28 Jan. 1861, 13 Febr. s. A. ad 3 (G. R.).

Ang. at en Præst i Folkekirken ikke er pligtig til at vie et Medlem af samme til en Person, der ikke hører til Folkekirken, K. og U. M. Skr. 31 Decbr. 1864, 7 Marts 1871 (G. R.).

h. Mosaiske Trosbekendere maa ikke indgaa Ægteskab, forinden de have aflagt Religionsprøve, Adg. 29 Marts 1814 § 17. Se Mosaiske Trosbekendere 17.

i. Ang. hvad der skal paases ved mosaiske Trosbekenderes Vielse af deres egne Præster, hvem det tilfalder at forrette Vielsen, samt ang. Betaling, Befordring og Diæter til den, der forretter Vielsen, K. Cirk. 11 Jan. 1817 f, Skr. 22 Maj 1824, Pl. 14 Oktbr. 1828 §§ 2, 7.

k. Ang. hvorledes der forholdes, naar en mosaisk Trosbekender og en kristen skulle vies af sidstnævntes Præst, K. Skr. 8 Septbr. 1842 og ovenfor e.

l. Ang. at Baptister maa indvie Ægteskaber med saadanne Højtideligheder, som de maatte finde stemmende med deres Bekendelse, men at Baptistpræster ikke kunne foretage Ægtevielse med borgerlig Gyldighed, J. M. Skr. 22 Jan. 1857, K. og U. M. Skr. 14 Febr. s. A. (G. R. og D. T. S. 440).

m. Ang. fremmede Religionsbekenderes Vielse i Vestindien, Adg. 19 Avg. 1874 (Nr. 21 i Till. t. Lovt.). Jfr. Rskr. 16 Decbr. 1791, Fr. 30 April 1824 §§ 13, 14, Rskr. 18 Maj 1827 § 3 ad § 13, Resl. 30 Decbr. 1848 (G. R.), Rskr. 18 Septbr. 1853, K. og U. M. Skr. 24 Juli 1855, Resl. 1 April 1861. Jfr. K. Skr. 30 Juni 1827, 18 Juli 1833.

n. Ang. fremmede Religionsbekenderes Vielse paa Island og Færøerne, Fr. 30 April 1824 §§ 13, 14, Rskr. 7 Decbr. 1827, L. 19 Febr. 1886 (Nr. 4 i Till. t. Lovt.) § 7.

o. Af en til Folkekirken hørende Pige og en reformert Mand, ang. Vielsens Foretagelse i Brudens Sognekirke ved en reformert Præst under Benyttelsen af det franske Sprog, K. og U. M. Skr. 20 Avg. 1878 (G. R.).

p. To Personer af den irvingianske Menighed bør ikke kirkelig, men borgerlig vies, K. og U. M. Skr. 18 April 1879 (G. R.).

Af to Personer, hvoraf den ene hører til Folkekirken, den anden ikke (in casu Medlem af en luthersk Frimenighed), er en Præst berettiget, men ikke forpligtet til at foretage, K. og U. M. Skr. 10 Juli 1879 (G. R.).

s. At en Person, der efter at have været Medlem af Folkekirken en Tid har sluttet sig til Mormonerne, ikke uden først at være formelig genoptagen i Folkekirken kan fordre kirkelig Vielse, K. og U. M. Skr. 12 Juli 1880 (G. R.).

t. Ang. at en Person, der slutter sig til Folkekirken, men ikke er konfirmeret og ikke heller har deltaget i Altergang, ikke kan tillægges Ret til som Medlem af Folkekirken at fordre kirkelig Vielse, men at det er Præsten uforment at foretage den, K. og U. M. Skr. 28 Marts 1881 (G. R.).

u. Af en katolsk Brud i et Sogn og en til Folkekirken hørende Mand fra et andet Sogn kan Præsten i Brudens Sogn efter L. 13 April 1851 § 8 kun foretage efter Vielsesbrev, da han ikke er nogen af de paagældendes Præst, K. og U. M. Skr. 12 Oktbr. 1885 (G. R.).

v. Af Personer, der ikke begge — in casu ikke Bruden — høre til Folkekirken, og hvor Vielsen skal foregaa udenfor Brudens Hjem sogn ved en Præst af Folkekirken, som er villig til at foretage samme, ang. hvorledes dermed bliver at forholde, K. og U. M. Skr. 7 Marts 1892 (G. R.).

x. Se Folkekirken 5, 6, 10, 12.

8. Ang. hvad Præsten har at paase, dels forinden han forretter Tillysningen, dels forinden han forretter Vielsen, Fr. 30 April 1824 §§ 3, 7—13, Rskr. 18 Maj 1827 § 2 (f. Vest.), 7 Decbr. s. A. (f. Isl. og Færø.), jfr. K. Skr. 30 Novbr. 1824 ad d. Jfr. herved L. om Ægteskabs Indgaaelse for danske Konsuler i Udlandet Nr. 79, 19 Febr. 1892 §§ 5—7, jfr. 1, 2.

Herved mærkes med Hensyn til:

a. Den befalede Alder, Fr. 1824 § 3 Nr. 1. Jfr. Ægteskab 3 og Lysning 7 samt om Beviset ved Daabsattest nedenfor b. Udlændinge maa tilvejebringe Daabsattest, K. og U. M. Skr. 6 Marts 1884 (G. R.).

b. Konfirmation og Nadverens Nydelse, Fr. 1824 § 3 Nr. 2. Jfr. Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8.

Tilladt en Udlænding i Stedet for at producere Daabs- og Konfirmationsattest at afgive skriftlig Erklæring under Eds Tilbud om, at han var døbt og konfirmeret, K. og U. M. Skr. 29 Decbr. 1856 (G. R.).

En Person af den anglikanske Kirke under lignende Vilkaar

fritagen for at producere Attest for at være konfirmeret og have nydt Alterens Sakramente, K. og U. M. Skr. 31 Oktbr. 1857 (G. R.).

En Udlændings Vielse tilstedet, uagtet han ikke kan producere Daabsattest, J. M. Skr. 2 Oktbr. 1854 (G. R.), K. og U. M. Skr. 9 Marts 1859 (G. R.) — ligeledes Vielse af en Indlænding, J. M. Skr. 18 Maj 1860 (i den lille Reskriptsaml.).

Ang. Konfirmationens Nødvendighed for at kunne indgaa Ægteskab, J. M. Skr. 18 Juli 1861, K. og U. M. Skr. 8 Avg. 1868 (G. R.).

Tilladt, at Personer vies uden at være konfirmerede, K. og U. M. Skr. 19 Septbr. og 17 Novbr. 1868 (G. R.), 4 Marts 1873 (G. R.).

Konfirmation, foretaget af Pastor Trandberg inden dennes Genoptagelse i Folkekirken og Anerkendelse som Valgmenighedspræst, maa tillægges Gyldighed ved paagældendes Ægtevielse, K. og U. M. Skr. 16 Jan. 1874 (G. R.).

Tilladt, at Personer vies uden at være konfirmerede, K. og U. M. Skr. 1 Decbr. 1876, 27 Avg. 1877, 6 Juni 1878, 27 Oktbr. 1882 (alle i G. R.).

Tilladt at vie en Udlænding (Svensker), der ikke kunde præstere Bevis for at være konfirmeret, men godtgjorde at have nydt Alterens Sakramente, K. og U. M. Skr. 30 Oktbr. 1883 (G. R.).

En Udlænding (Svensker) maa tilvejebringe Konfirmationsattest, K. og U. M. Skr. 6 Marts 1884 (G. R.). Det modsatte er imidlertid under Forudsætning af, at Præsten er villig til at vie vedkommende, antaget i K. og U. M. Skr. 2 Marts 1886 (G. R.).

Tilladt, at en ukonfirmeret (dansk) Pige vies af en Præst, som dertil maatte være villig, K. og U. M. Skr. 12 Novbr. 1886 (G. R.).

Tilladt paa visse Vilkaar, at ukonfirmerede Personer vies, K. og U. M. Skr. 15 Jan. 1889, 10 Febr. 1892 (begge i G. R.).

En ukonfirmeret Person kan kirkelig vies, naar han kan formaa vedkommende Præst til at foretage Vielsen, K. og U. M. Skr. 6 April og 6 Juni 1889, 5 Marts 1890 (alle i G. R.), men nogen Ret til at fordre saadan Vielse har han ikke, saa længe han ikke er konfirmeret og har deltaget i Nadverens Sakramente, fornævnte Skr. 6 Juni 1889.

En Udlænding maa præstere Konfirmationsattest eller i Mangel heraf ansøge om særlig Fritagelse i saa Henseende, K. og U. M. Skr. 6 Juli 1892 ad 4 (G. R.).

Mangelen af Daabs- og Konfirmationsattester er ikke til Hinder for, at Præsten, naar han dertil er villig, kan foretage Vielsen, K. og U. M. Skr. 10 Novbr. 1892 (G. R.).

Ang. Foretagelse af Vielse i et Tilfælde, hvor Brudgommen ikke var konfirmeret, K. og U. M. Skr. 29 April 1893 (G. R.).

Se Borgerligt Ægteskab 24, 30. Døvsstemme 2.

c. Frihed for andet Ægteskab og Forpligtelse dertil samt for fraskiltes vedkommende Tilladelse efter Dommen eller Bevil-lingen til at indgaa nyt Ægteskab, Fr. 1824 § 3 Nr. 3.

Ang. Skilsmissebevillingens Forevisning for og Paategning af Præsten, K. Cirk. 10 Juni 1817.

Et tilstrækkeligt Bevis for den tidligere Ægtefælles Død efter Omstændighederne anset ført ved Produktionen af Skifteakt, K. og U. M. Skr. 13 Juni 1866.

At der ikke i saa Henseende kan fordres andet Bevis af Udlændinge end sædvanligt Forløfte, K. og U. M. Skr. 9 Febr. 1877 (G. R.), jfr. K. og U. M. Skr. 16 Avg. 1875, 6 Marts 1884, 2 Marts 1886 (alle i G. R.).

Herved kan ogsaa mærkes K. og U. M. Skr. 18 Debr. 1875 (G. R.) om Forpligtelse til Ægteskab efter Fr. 5 Marts 1734.

En Sognepræst er ikke berettiget til at vie en Person, hvis tidligere Ægteskab er ophævet ved kongelig Bevilling, og hvem der som Dispensation fra D. L. 3—16—8 er meddelt Tilladelse til at indgaa nyt Ægteskab, til en anden Kvinde end den, paa hvem Tilladelsen lyder, K. og U. M. Skr. 10 Jan. 1893 (G. R.).

Om fraskiltes Ret til at indgaa nyt Ægteskab, se Skilsmisse 24 med Henvisninger.

d. Slægtskabs- og Svogerskabsforhold, Fr. 1824 § 3 Nr. 4. Se Ægteskab 4. Jfr. nedenfor r.

e. Sørgetiden, Fr. 1824 § 3 Nr. 5. Ang. at der savnes Hjemmel til at meddele Dispensation med Hensyn til den i Fr. 30 April 1824 § 3 Nr. 5 foreskrevne Sørgetid, J. M. Skr. Nr. 241, 18 Septbr. 1896. Se nærmere Enke 15 og Enkemand 1 samt Lysning 9.

f. Forældres eller andre vedkommendes Samtykke, Fr. 1824 § 3 Nr. 6. Se Ægteskab 2.

g. Militæres Giftermaalstilladelse, Fr. 1824 § 3 Nr. 7. Se nærmere herom under Militære 9.

h. Bedrevet Hor, Fr. 1824 § 3 Nr. 8. Jfr. D. L. 3—16—8. Se nærmere under Hor 6.

i. Fornuftens Brug, Fr. 1824 § 3 Nr. 9. Jfr. D. L. 3—16—5.

Ang. at det maa overlades Præsten at bedømme, om en Persons mentale Tilstand er saadan, at han kan vies, K. Skr. 13 Jan. 1816.

Spørgsmaal om, hvor vidt en Person, der var kasseret som Soldat paa Grund af svage Aandsevner, maatte indgaa Ægteskab, J. M. Skr. 30 Avg. 1853 (G. R.). Se Taaber 3.

I et Tilfælde, hvor der var nedlagt Forbud mod Ægteskabet paa Grund af, at Brudgommen ikke var ved sin Fornufts Brug, udtalt, at Vielsen ikke burde finde Sted, før det paa tilfredsstillende Maade navnlig ved Distriktslægens Attest godtgøres, at hans mentale Tilstand ikke er til Hinder for Ægteskabet, J. M. Skr. 7 Decbr. 1853 (G. R.).

k. Urefunderet Fattigunderstøttelse, Fr. 1824 § 3 Nr. 10. Se Ægteskab 5. Ang. Hjemstedsbevis for Udlændinge, se ibd. i.

l. Nedlagt Forbud, Fr. 1824 § 8. Jfr. D. L. 2—8—3, 3—16—10, ovenfor i, sidste Stykke, og Lysning 11.

m. Skifte, Fr. 1824 § 9.

Ang. at Præsterne under Straf ikke maa ægtevie nogen Enke eller Enkemand, førend det bevises, at de have holdt Skifte og gjort Rigtighed med deres Medarvinger, D. L. 2—8—4, 5—2—13, Rskr. 3 Oktbr. 1732, 3 Septbr. 1790 (f. Vest.), K. Prom. 7 Maj 1791, Fr. 23 Avg. 1793 § 4, K. Prom. 14 Decbr. 1793, 6 Febr. 1796 (i Reg. til Reskriptsaml. und. Ægteskab), 29 April 1796.

Ang. hvilken Bestemthed Skifteretten er pligtig at give sin Attest, hvad der forstaas ved »begyndt lovligt Skifte« i Fr. 1824 § 9, og hvilke Bevisligheder der udfordres, naar offentligt Skifte ikke finder Sted, K. Skr. 23 Jan. 1845, K. og U. M. Skr. 18 Decbr. 1872 (G. R.).

Udtrykket »begyndt lovligt Skifte« indbefatter ogsaa Skifte efter Fr. 21 Maj 1845 § 19, J. M. Skr. 23 Juli 1851.

Ang. hvor vidt Skifteattest er nødvendig, naar Skiftet skulde holdes i Udlandet, K. Skr. 30 Septbr. 1847 (G. R.), J. M. Skr. 2 Septbr. 1858, K. og U. M. Skr. 6 Febr. 1866 (G. R.), J. M. Skr. Nr. 317, 10 Decbr. 1872, Nr. 68, 4 April 1874.

Ang. Bevis for Skiftehold, naar fraskilte ville indgaa Ægteskab, K. Prom. 11 Jan. 1812, 19 Septbr. 1820.

Ang. at Skifteretten er berettiget til Gebyr for Attest i det her omhandlede Øjemed, K. Skr. 5 Maj 1846.

Ved den ny Skiftelovs Bestemmelser om privat Skifte er ingen Forandring sket i de ved K. Skr. 23 Jan. 1845 givne Regler om, hvorledes Præsten i Tilfælde af privat Skiftehold skal

forvisse sig om, at Arvingerne ere fyldestgjorte, J. M. Skr. Nr. 169, 6 Septbr. 1876, og en Attest fra Skifteretten om, at der fra sammes Side intet er til Hinder for, at en Enkemand indgaar nyt Ægteskab, da Boet efter den først afdøde er ekstraderet til privat Skifte, er følgelig ikke tilstrækkelig, K. og U. M. Skr. 19 Febr. 1877 (G. R.).

At en her boende Udlænding ikke skal producere Attest herfor, naar Ægtefællen er afgaaet ved Døden i Udlandet og Arvingerne bo der, K. og U. M. Skr. 13 Decbr. 1881 (G. R.).

At en Udlænding kan vies her i Landet uden at præstere Attest for at have holdt Skifte efter sin i Udlandet afdøde Ægtefælle, J. M. Skr. 4 Jan. 1866 (ang. en Enkemand), K. og U. M. Skr. 20 Jan. 1885 (G. R.), 16 Juni 1892 (ibd. — ang. en Enke).

Ang. at Skifteholdsattest før Indgaaelse af nyt Ægteskab bør tilvejebringes, med mindre den afdøde Ægtefælle ved Døden havde fast Ophold i Udlandet, hvilket ikke fandtes at gælde en Person, der var afgaaet ved Døden 5 Dage efter sin Ankomst til Amerika, K. og U. M. Skr. 1 Juni 1896 (G. R.).

Til Fyldestgørelse af Budet i Fr. 30 April 1824 § 9 udkræves enten Attest for, at offentligt Skifte er begyndt, eller i Tilfælde af privat Skifte Bevis for, at samtlige Arvinger ere fyldestgjorte eller frafalde Skifte, jfr. Cirk. 23 Jan. 1845 og Skr. Nr. 169, 6 Septbr. 1876, eller Bevis for, at den paagældende ved et gyldigt Testament eller paa anden lovlig Maade er fritaget for at skifte, K. og U. M. Skr. Nr. 25, 15 Jan. 1898.

n. Vaccination, Fr. 1824 § 10.

Denne § er ophævet, L. Nr. 22, 4 Febr. 1871 § 12.

o. Embedsmænds m. fl.s Enkeforsørgelsespligt, Fr. 1824 § 11

Ingen Præst maa under en Mulkt af 100 Rdl. til Stedets fattige vie nogen pensionsberettiget Embedsmand, forinden denne ved Attest fra Finansministeriet godtgør at være fritagen for eller at have opfyldt sin Forpligtelse med Hensyn til Enkeforsørgelse, L. 5 Jan. 1851 § 3, 4 Jan. 1854 (f. Færø.), Pl. 31 Maj 1855 (f. Isl.). Det nærmere om denne Forpligtelse findes under Enkeforsørgelse II.

Jfr. ældre Bestemmelser i Fund. 30 Avg. 1775, Fr. 4 Avg. 1788 § 1, K. Cirk. 7 Jan. 1826, Pl. 22 Juli 1845.

L. 1851 § 3 indskærpes med tilføjende, at Enkeforsørgelsen ikke kan fordres berigtiget før Tillysningen, og at Præsten i alle Tilfælde skal fordre Finansministeriets Attest for, at Enkeforsørgelsespligten er fyldestgjort, K. og U. M. Cirk. 23 April 1860, Nr. 256, 27 Oktbr. 1873.

Fr. 1824 § 11 er ogsaa anvendelig med Hensyn til Skolelæreres Forpligtelse efter L. 8 Marts 1856 § 21, K. og U. M. Skr. 30 Marts 1861.

Tilsvarende Bestemmelser med Hensyn til Sællands Stifts Præsteenkekasse, Fund. 6 Marts 1829 § 1.

Indskærpet Præsterne Overholdelsen af Bestemmelserne herom, samt at de i alle Tilfælde skulle forlange Finansministeriets Attest for, at den paagældende enten er fritagen for eller har opfyldt denne Pligt, K. og U. M. Cirk. 23 Novbr. 1878 (G. R.).

Kun pensionsberettigede Embedsmænd, følgelig ikke Bestillingsmænd med ministeriel Beskikkelse, skulle producere Attest herom, K. og U. M. Skr. 6 Novbr. 1879 (G. R.). Se Sagførere II 10.

Paa ny indskærpet Præsterne Overholdelsen af Bestemmelserne herom, samt at de i alle Tilfælde skulle forlange Finansministeriets Attest for, at den paagældende enten er fritagen for eller har opfyldt denne Pligt, K. og U. M. Cirk. 21 Jan. 1884 (G. R.).

Dette skal paases af den Præst, der forretter Vielsen, ikke af den, der foretager Lysningen, K. og U. M. Skr. 20 Maj 1885 (G. R.).

Indskærpet Præsterne, at den dem paahvilende almindelige Forpligtelse til ikke at ægtevie nogen pensionsberettiget Embedsmænd, forinden han ved Finansministeriets Attest har godtgjort at være fritagen for eller at have opfyldt Forpligtelsen med Hensyn til Enkeforsørgelse, ogsaa finder Anvendelse paa Militære, der have erhvervet fornøden Giftermaalstilladelse, K. og U. M. Cirk. Nr. 362, 29 Decbr. 1893. — Præster, der ikke have iagttaget dette, ere blevne mulkterede i Tilfælde, hvor den paagældende havde produceret Livrenteanstaltens Attest for at have gjort befalet Indskud, K. og U. M. Skr. 15 Febr. 1888, 13 Septbr. 1890 (begge i G. R.).

Indskærpet, at ingen udenfor København fast ansat Skolelærer maa vies uden at have produceret Attest herom fra Skoledirektionen (Provsten), K. og U. M. Cirk. Nr. 118, 27 April 1893, jfr. Cirk. Nr. 275, 5 Novbr. 1891 § 4 og Skr. 4 Novbr. 1893 (G. R.).

Om Skolelærere paa Færøerne mærkes L. Nr. 82, 29 Marts 1893 § 10, jfr. K. og U. M. Skr. 26 Juni 1893, 10 Juli s. A. (begge i G. R.).

Ang. at da en Fyrassistent ikke kan være pensionsberettiget

Embedsmand, skal han ikke forinden sin Vielse præstere Attest for at have sikret sin eventuelle Enke Overlevelserente, K. og U. M. Skr. 26 Juli 1894 (G. R.).

p. Om Ansvarret i saa Henseende paahviler Sognepræsten, der foretager Tillysningen for Valgmenighedsmedlemmer, eller Valgmenighedspræsten, der forretter Vielsen, K. og U. M. Skr. 16 Jan. 1874 (G. R.). Jfr. herved L. f. Island 12 Maj 1882 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) § 6.

q. Hvem dette Ansvar paahviler, hvor det er Sognepræsten selv, der indgaar Ægteskab, og at Mulkten for Overtrædelse tilfalder Fattigvæsenet i det Sogn, hvor Bruden hører hjemme, K. og U. M. Skr. 26 Oktbr. 1880 med Note (G. R.).

r. Ang. Straf (efter eget Valg Bøde til Statskassen eller Tiltale) for uden Bevilling at have viet en Mand til hans Broders Enke, K. og U. M. Skr. 22 Novbr. 1880 (G. R.). Jfr. ovenfor d.

s. Afgifter (paa visse Steder), Fr. 1824 § 12.

Ang. Kopulationspenge, se Vielsespenge.

Ang. Afgifter til Kirker og Skoler, se Skoler I B 19 a Nr. 11 samt de særlige Bestemmelser under Pastorater.

t. Ægteskab mellem fremmede Trosbekendere og blandede Ægteskaber, se ovenfor 7.

9. Ang. at Præsterne saa vidt muligt bør forsyne sig med avtentiske Beviser, Fr. 30 April 1824 § 4. Jfr. K. Cirk. 29 April 1817.

I et Tilfælde, hvor de foreskrevne avtentiske Beviser ikke kunde tilvejebringes for Brudens vedkommende, tilladt, at to gode Mænds Erklæringer maatte tages for fyldest, K. og U. M. Skr. 2 Febr. 1889 (G. R.).

Ang. Foretagelse af Vielse i et Tilfælde, hvor Brudeparret ikke kunde stille Forlovere, K. og U. M. Skr. 29 April 1893 (G. R.).

Se Forlovere. Kopulationsed.

10. Ang. et Forslag om, at hvad der nu skal iagttages af Præsten før Tillysningen eller Vielsen, skulde besørges af verdslige Avtoriteter, K. Skr. 24 Decbr. 1833.

11. Ang. at en Præst ikke kan fritages for at sammenvie to Personer paa Grund af, at han ikke fandt som Præst at kunne gøre det med frelst Samvittighed, da der var mindre end Sandsynlighed for, at de nogen Sinde vilde leve et kristeligt og endrægtigt Ægteskab, K. og U. M. Skr. 6 Juni 1851.

12. Ang. hvilken Præst det tilfalder at forrette Vielsen, Fr. 30 April 1824 § 14, Rskr. 18 Maj 1827 § 3 (f. Vest.), 7 Decbr. s. A. (f. Isl. og Færø.). Jfr. D. L. 2—8—5.

Herved mærkes:

a. Bestemmelsen i Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 9, K. Prom. 18 Novbr. 1775, 15 Juni 1776 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab), 28 Oktbr. 1786 (ibd.), 26 Novbr. 1790 (ibd.) om, at Brudevielser for Sognepræster, Kapellaner og deres nærpaarørende tilfalde Provsten, anses bortfalden, Fr. 5 Decbr. 1806 § 4. — Jfr. for Island Rskr. 11 Marts 1796 §§ 1 og 4.

b. Ang. hvor vidt Vielsen tilfalder Præsten i det Sogn, hvor Bruden har Ophold, naar hun er flyttet dertil kort før Bryllupet og efter at Tillysning er sket, eller naar Opholdet kun er midlertidigt, eller naar hun har skiftet Tjeneste før Fardag og uden at berigtige sin Skudsmaalsbog, eller naar hun ulovlig har taget Ophold hos Brudgommen, K. Skr. 23 Decbr. 1775 §§ 1, 2 (i Noten t. K. Prom. 15 April 1797), Prom. 18 Decbr. 1790 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab), 15 Juni 1793 (ibd. und. Gejstligheden A), 20 Maj 1797, 5 Jan. 1799 (ibd.), 24 Jan. 1801, 28 Septbr. 1805, Skr. 4 Septbr. 1824 ad D, 30 Novbr. s. A. ad 7 a, 12 April 1825, 1 og 26 Juni 1830, 24 Decbr. 1832, 27 Juni 1835, 5 Oktbr. 1839, 2 Septbr. 1842, K. og U. M. Skr. 14 Jan. 1852, 10 Marts 1853 (G. R.), 8 Oktbr. 1859 (G. R.), 7 April 1863 (G. R.). Jfr. nedenfor i, m.

c. Et Tyendes Vielse tilfalder Præsten i det Sogn, hvor hun har Ophold, selv om Husbonden, som hun tjener, bor i et andet, K. Prom. 11 April 1801.

d. Med Hensyn til Sognebaandslødere, L. 4 April 1855 § 4, Nr. 57, 25 Marts 1872 §§ 5, 10.

e. Med Hensyn til Valgmenighedsmedlemmer, K. og U. M. Skr. 4 Jan. 1869 (G. R.), L. Nr. 57, 25 Marts 1872 § 5, Nr. 83, 7 Juni 1873 § 1.

f. Med Hensyn til Militære:

Tjenestegørende Underofficerers og Meniges Vielse foretages af Garnisonspræsterne, om end Bruden hører til en anden Menighed, Reglm. 8 Febr. 1724 § 4, Inf. Reglm. 3dje Del S. 430 § 3, Rskr. 30 Novbr. 1753, K. Skr. 28 Jan. 1823 ad 1, 19 Febr. 1828.

Dette gælder ogsaa om Officerer, Rskr. 1 Avg. 1781, K. Skr. 18 April 1820, 28 Jan. 1823 ad 1.

Ligeledes om Avditører, K. Prom. 21 April 1798.

Ligeledes om Tøjhussmede, K. Prom. 18 April 1789 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Gejstligheden A).

Officerer af Landetaten, der rejse til København for at vies, henhøre til Garnisonskirken, K. Skr. 8 Jan. 1814.

Underofficerer og Menige af Søetaten skulde vies i Holmens Kirke, Krigsart. Br. 29 Juli 1756 § 403.

Ang. Søofficerers Vielse, Rskr. 1 Avg. 1781.

Ang. hvor vidt Vielsen tilfalder de militære Præster, hvor som helst i Landet Bruden end bor, K. Skr. 17 Septbr. 1791 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab), 27 April 1799, 19 Febr. 1828.

Ang. afskedigede Militæres Vielser, Reglm. 8 Febr. 1724 § 2, K. Skr. 8 Jan. 1814 § 2, 11 Marts 1817, 11 Novbr. 1834, 2 April 1840.

Ang. hvilke Kopulationer en Feltpræst maa foretage, K. Cirk. 7 April 1810.

Officerer, der andet Steds fra rejse til Odense for at vies, henhøre ikke til Sct. Hans Kirke, skønt denne er Garnisonskirke, K. og U. M. Skr. 11 Febr. 1889 (G. R.), hvis Resultat er motiveret i Krigs M. Skr. 5 s. M. (M. R.).

g. Ang. at Vielsen skal ske af en Præst, der er beskikket til en vis Menighed, enten Sognepræst eller Kapellan, og at ingen Præst, som ikke er beskikket til en vis Menighed proprio nomine kan forrette samme, K. Prom. 18 Maj 1799 ad 5, 30 Novbr. 1824 ad 6.

h. Ang. en Vielses Foretagelse af en tysk Præst i en dansk Kirke, K. og U. M. Skr. 22 Avg. 1861 (G. R.).

i. I et Tilfælde, hvor en Brud kun for Bryllupsdagen tilflyttede Forældrenes Hjem og straks derefter vendte tilbage til sit tidligere Opholdssted, udtalt, at Vielsen burde være foregaaet paa dette sidste Sted, K. og U. M. Skr. 7 Oktbr. 1874 (G. R.).

k. Tilladt, at en Vielse foretoges af en svensk Præst, K. og U. M. Skr. 17 Marts 1881 (G. R.).

l. Med Hensyn til Sognebaandsløserne mærkes for Island L. 12 Maj 1882 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) §§ 6, 10.

m. I et Tilfælde, hvor Bruden havde beholdt sit Hjem hos Faderen indtil Vielsen, kunde hendes Ankomst til et andet Sogn et Par Dage før samme ikke etablere Ophold af en saadan Beskaffenhed, at dette Steds Præst har været berettiget til at foretage Vielsen uden Vielsebrev, K. og U. M. Skr. Nr. 131, 18 April 1891.

Ang. hvor Bruden efter Omstændighederne skal anses som havende Hjemsted findes en Række Afgørelser under Offer III 14.

13. Foretaget af en Præst ved et ikke anerkendt Trossamfund (den ny Jerusalems Kirke), at der ikke derved stiftes noget gyldigt Ægteskab, som kan være til Hinder for, at de paagældende,

der senere have hævet deres Forbindelse, indtræde i Ægteskab med kirkelig Vielse, K. og U. M. Skr. 9 Maj 1876 med Note (G. R.).

Om en Vielse foretaget af en tidligere Præst i Folkekirken, der nu er Frimenighedspræst, efter Bemyndigelse af en af Folkekirkens Præster kan anses som gyldig, K. og U. M. Cirk. Nr. 1, 4 Jan. 1884, jfr. Skr. 17 Febr. 1883 (G. R.).

Foretaget af en Præst af et ikke anerkendt Trossamfund (den anglikanske biskoppelige Menighed i København) stifter ikke gyldigt Ægteskab, J. M. Skr. 11 Novbr. 1887 (i Noten t. Skr. Nr. 112, 24 Maj 1888).

Ang. at en Vielse foretagen af den amerikanske Ministerresident her i Landet, der tillige var Præst, men ikke anerkendt som saadan, ved det biskoppelig-metodistiske Trossamfund, ikke stifter gyldigt Ægteskab, K. og U. M. Skr. 14 Jan. 1891 (G. R.).

Ang. Vielse af en til Folkekirken hørende Kvinde ved en katolsk Præst, K. og U. M. Skr. 12 Septbr. 1896 (G. R.).

Se ogsaa Frimenigheder 11 (Vielse foretagen af en Frimenighedspræst).

14. Ang. hvorledes der vilde være at forholde i et Tilfælde, hvor Bruden ved en Vielse var bleven nævnet ved et urigtigt Navn, K. og U. M. Skr. 19 Maj 1897 (G. R.).

15. Ang. at Ægteforeninger, indgaaede mellem Belgiere for en belgisk Konsul her i Landet, ikke kunne erkendes gyldige efter dansk Lovgivning, J. M. Skr. Nr. 142, 21 Juni 1897.

16. Ang. Betaling derfor til Præster og Kirkebetjente, se Offer III. Jfr. K. og U. M. Skr. 12 Decbr. 1893 (G. R.).

17. Dertil skal Præsten, naar den foregaar udenfor Guds-tjenestedage, selv befordre sig, hvis vedkommende ikke godvillig vil yde ham Befordring, Fr. 30 April 1824 § 17, K. og U. M. Skr. 28 Decbr. 1858, 18 Juni 1866 (G. R.). Jfr. dog K. Skr. 4 Septbr. 1824 G Noten.

18. Ang. aarlige Lister over fødte, døde og ægteviede, se Døde 2 og 3. Jfr. det under Kirkebøger 9 h anførte Cirk. Nr. 187, 8 Avg. 1888 samt nævnte Rubrum 10.

19. I København giver Politiet ugentlig Meddelelse til Stads-lægen om Antallet af Viesler med særlig Angivelse af borgerlige Viesler, Instruk. Nr. 273, 16 Novbr. 1889 § 1 Nr. 2 b.

Om Afgivelsen af de fornødne Opgivelser i saa Henseende fra Kirkebetjentene til Politiet, K. og U. M. Cirk. 13 Febr. 1889, jfr. Skr. 18 Maj s. A. (G. R.).

20. Mosaiske Trosbekenderes. ang. Indberetning derom fra

Præsten til den, som fører Protokollen over ægteviiede af det mosaiske Trossamfund, Adg. 29 Marts 1814 § 13, K. Skr. 21 Juni 1814 ad 6, Pl. 2 Febr. 1849. Jfr. Pl. 8 Juni 1810 § 1.

21. Ang. at en Kone, som havde giftet sig igen, efter at hendes første Mand var bortrejst og anset som død, men uden at Skilsmisdom var erhvervet, og hendes anden Mand uden ny Vielse maa anses som rette Ægtefolk, efter at den første Mand var kommen tilbage og Konen havde erhvervet Skilsmisdom over ham, Bev. 1 Juni 1753 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab), jfr. Rskr. 12 Jan. s. A. (ibd.).

22. Ang. at det ikke paahviler en Præst at gøre Anmeldelse om en Vielse til Lysningsstedets Præst, naar Bruden inden Vielsen tager Bolig i et andet Sogn end det, i hvis Kirke Tillysningen har fundet Sted, K. og U. M. Skr. 27 Juni 1893 (G. R.).

23. Se Bryllup. Folkekirken 5, 6, 10, 12. Kirkebøger 9 og 10 (Tilførsel deri om Vielser). Lysning. Metodister 5. Mosaiske Trosbekendere 18, jfr. 19, 23, 40 (Protokol for Vielser m. m.). Sang 1.

II. Borgerlig, se Borgerligt Ægteskab. Om dets kirkelige Stadfæstelse, se foran I 4, 2det og 4de Led.

Vielseattest.

1. Ang. Tinglæsning deraf som Adkomst paa faste Ejendomme, se Adkomst 2, jfr. Arvefæstebreve 3. Tinglæsning II C. Tinglæsningsgebyrer 12 f, 38, 45 b.

2. Er stempelfri, L. 19 Febr. 1861 § 74 f, hvilket ogsaa gælder, naar den begæres tinglæst som Adkomst paa en fast Ejendom, Ind. M. Cirk. 2 Marts 1865 H.

Ikke heller bliver Attesten stempelpligtig derved, at Manden i den af ham underskrevne Tinglæsningsbegæring erkender, at der hviler en Pantegæld paa Ejendommen, Ind. M. Skr. 14 April 1863 (i C. E. Amdrup Haandbog i den danske Lovgivning om Brugen af stemplet Papir S. 387).

Se fremdeles Borgerligt Ægteskab 8, sidste Led.

3. Til det østerriske Gesandtskab, se Attester 2.

4. Om Forevisning deraf ved Bestilling af ægte Børns Daab, se Kirkebøger 9 i Nr. 6, jfr. 10 b.

Attester til dette Brug skulle ikke meddeles gratis, K. og U. M. Skr. 26 Febr. 1892 (G. R.).

5. Ang. Attest om Ægteskab, indgaaet for danske Konsuler i Udlandet, L. Nr. 79, 19 Febr. 1892 § 4. 2 Formularer for saadanne Attester findes ved Instruk. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 (S. 986).

6. Naar registreret Skib eller Skibspart skifter Ejer ved Ægteskab, skal Bevis herfor registreres som Adkomst, L. Nr. 57, 1 April 1892 § 41.

7. Ang. at Attesten om en af en udenlandsk Myndighed foretagen borgerlig Vielse kan fordres legaliseret, for at den skal anses som gyldigt Ægteskabsbevis her i Landet, K. og U. M. Skr. 3 Novbr. 1892 (G. R.).

Se Præsteattester.

Vielsebrev (Vielsebevilling, Kopulationsbrev).

1. Adskillelse mellem forskellige Arter af samme finder ikke længere Sted, men Blanketter til Vielsebreve med Bevilling til Vielse af uvedkommende Præst blive ogsaa at benytte, hvor der alene begæres Bevilling til Fritagelse for Lysning fra Prædikestolen og Vielse hjemme i Huset, J. M. Skr. 8 Marts 1858.

2. Formularerne til samme, K. Prom. 17 Novbr. 1787, jfr. Rskr. 13 Oktbr. 1741.

3. For mosaiske Trosbekendere, dertil skal benyttes egne Blanketter alene indeholdende Fritagelse for Lysning fra Prædikestolen, da disse ikke ere forpligtede til at lade sig vie i Synagogen og maa søge Tilladelse til at vies af uvedkommende Præst i Justitsministeriet, J. M. Skr. 11 Novbr. 1857. Jfr. derimod K. Skr. 7 Oktbr. 1820, 27 Jan. 1821.

Eksempel paa Vielsebrev for mosaiske Trosbekendere, Bev. 12 Maj 1835.

4. Udfærdiges ad mandatum, Resl. 4 Juli 1800 § 3 a, jfr. Rskr. 14 Febr. 1766 § 1, 22 Avg. s. A. § 2.

Ang. Interimsvielsebrevs Udfærdigelse af Amtmanden paa Bornholm, K. Prom. 6 Novbr. 1784. Jfr. nedenfor 5.

5. Udleveres af Amtmændene og i København af Overpræsidenten, Fr. 23 Maj 1800 §§ 15, 16, jfr. Resl. 17 Juli 1857, II Nr. 5, Vedt. 30 Decbr. s. A. § 1 e.

6. For samme erlægges altid fuldt Gebyr, Instr. 4 Juli 1800 § 1. Jfr. K. Prom. 17 Febr. 1798.

Interimistisk Bemyndigelse for Amtmanden til at meddele Bevillinger til Hjemmevielse gratis til Beboerne i nogle Byer i Holmslands Klit, Rskr. 8 Decbr. 1851, 17 Febr. 1862.

Nægtet Amtmanden Bemyndigelse til at meddele indkaldte uformuende Soldater Vielsebrev gratis, J. M. Skr. 15 Jan. 1864.

Ang. Gebyret for samme i Vestindien, Rskr. 19 Maj 1850 Nr. 5 og 10.

7. Nægtes ingen, J. M. Skr. 27 Juli 1863.

8. Fritager for at efterkomme D. L. 2—8—5, men bemyndiger

ikke til at lade en Vielse, der ellers tilfalder en luthersk Præst, forrette af en Dissenterpræst, K. Skr. 16 Juni 1827 ad 20.

Ang. Tilladelse til, at Vielsen foretages af de reformerte eller engelske Præster eller Brødremenighedens offentlige Lærere i Vestindien, uagtet Personerne høre til den dansk-lutherske Menighed, K. Skr. 15 Septbr. 1842.

Ang. Bevilling til, at Vielsen i Vestindien foretages af den reformerte Præst, uagtet Bruden er luthersk, Rskr. 18 Septbr. 1853, K. og U. M. Skr. 24 Juli 1855.

9. Meddelt, beror det paa vedkommende selv, om de ville benytte, K. Skr. 8 Septbr. 1842 ad 3.

10. Bør Præsten ikke forlange at beholde, K. og U. M. Skr. 4 Septbr. 1872 (G. R.).

11. Regler for, hvor vidt samme maa meddeles Udlændinge (til Forebyggelse af Elusion af Hjemstedets Love), J. M. Cirk. Nr. 5, 5 Febr. 1883. Disse Regler kunne ikke fraviges, med mindre der foreligger Erklæring fra vedkommende udenlandske Myndighed om, at der efter Brudens Hjemsteds Love intet er til Hinder for Ægteskabets Indgaaelse, J. M. Skr. Nr. 92, 12 Marts 1891, jfr. K. og U. M. Skr. 21 s. M. (G. R.).

Se Kirkebøger 9 h. Lysning 29, 31. Uægte Børn 7. Vielse I 1.

Vielsepenge (Kopulationspenge).

1. Derom handler Fr. 15 Oktbr. 1778 X.

2. Udenfor København, ere ophævede, Fr. 12 Septbr. 1792.

3. I København og paa dens Grunde.

a. Skulle tilfalde Staden og oppebæres af Magistraten, Rskr. 22 Maj og 20 Oktbr. 1688, 31 Maj 1720, Rtk. Skr. 21 Avg. 1726 (i Reskriptsaml. 1ste Del), Fr. 12 Septbr. 1792, 1 Febr. 1797 § 21. Jfr. Rskr. 26 April 1720, K. Skr. 28 Septbr. 1820.

b. Ang. deres Størrelse, Rskr. 31 Maj 1814 § 10. Jfr. V. G. R. og Gen. Toldk. Cirk. 19 Febr. 1780, 17 Maj 1783.

c. Ang. af hvem de skulle erlægges, K. Prom. 15 Febr. 1794, Skr. 28 Septbr. 1820, 16 Jan. 1844.

d. Ophøre indtil videre, Pl. 19 Febr. 1869.

4. Til Skoler, se Kopulationspenge 2.

Vige. Ang. Udøvelse af Jagt i Fjorde og Vige, L. Nr. 79, 8 Maj 1894 § 5.

Vikarer, se Kirkesanger 19, 20. Skolelærere II 1 a, X.

Vikkelsø (i Stige Fjord), se Jurisdiktionsforholdene B 112 a.

Vilde Dyr.

1. Som Ulve og Bjørne, som nogen føder op, hvor vidt det er tilladt at dræbe dem, D. L. 5—13—10.

2. Føder man vilde Dyr op, som ere Ulve eller Bjørne, hvad Skade, de gøre, derfor bøder Ejermanen og den, som dem i Hævd haver, lige som han den selv gjort havde, D. L. 6—10—4.

3. Ang. Forevisning deraf, se Forlystelser—Forevisning 6, 8 og Omløbere III.

Ang. deres Forevisning ved Udlændinge, se nu L. Nr. 52, 15 Maj 1875 § 1.

4. Om Udryddelse af Vildsvinene i Skanderborg Distrikt, Resl. 13 (Rtk. Skr. 17) Avg. 1734.

Ang. Udryddelsen af Ulve, Fr. 10 Avg. 1695 § 3, 18 April 1732 §§ 32—38, Rskr. 15 Decbr. 1739, Rtk. Skr. 10 Avg. 1743, 31 Jan. 1747, 30 Novbr. 1759.

5. Ang. at der under visse Betingelser kan træffes Foranstaltninger i Anledning af ondartet smitsom Sygdom mellem dem, L. Nr. 105, 14 April 1893 § 2, sidste Stykke.

Se Ræve 3 (Rovdyr maa ikke indføres til Færø.).

Vildmosen i Kær og Børglum Herreder formenes at tilhøre de tilstødende Lodsejere, ikke Staten, K. Skr. 3 Marts 1835.

Vildtbane, den kgl.

Med Hensyn til Jagtretten der forholdes efter de hidtil gældende Regler, L. Nr. 79, 8 Maj 1894 § 1, jfr. § 8.

Ang. Afløsning af Jagtretten der, ibd. § 2.

Se Jagt A 5 og 6.

Vildthandel.

1. Ang. Forbud mod Falholdelse og Køb af Vildt i Fredningstiden, L. Nr. 79, 8 Maj 1894 § 5, jfr. tidligere L. Nr. 61, 1 April 1871 §§ 12, 13 og Nr. 57, 24 Maj 1879 § 2, forlænget ved L. Nr. 57, 12 Maj 1882.

Forbud mod Salg af Vildt, der maa formodes erhvervet ved ulovlig Jagt, nævnte L. 1894 § 21.

2. Den, der driver Handel med Vildt, er forpligtet til, naar han erhverver Vildt af Personer, der ere ham ubekendte, at forlange Oplysning om disses Navn og Bopæl, ibd.

Jfr. Frugt- og Vildthandler.

Vilkaarsbytning, se Stilling 1. Jfr. Lodtrækning 1.

Vimpel, se Flag.

Vin, se Indførselstold 24 (Færø.). Se endvidere Levnedsmidler 2 (Tilberedelse af Vin).

Vin og Brød (ved Alterets Sakrament), se Brød og Vin.

Vinder og desl. til Varers Ophejsning, Regler for deres Afbenyttelse paa offentlig Gade, Vej eller Plads, Politivedt. f. Kbhvn. Nr. 125, 22 Juni 1883 §§ 26, 32, f. de større Købst. i M. T. B f. 1872 S. 51 § 20.

Vindikationsret (Tilbagesøgningsret).

1. Den ældre Besidders, derom handler D. L. 5—8—12, 6—17—2, 5.

2. Tilbagesøgning af Krigsbytte fra den, som har tilforhandlet sig det af Fjendens Soldater, kan kun ske mod Vederlag til Besidderen, D. L. 5—3—35, 36, 38.

3. Finder ikke Sted med Hensyn til:

a. Fæ eller andre Løsøre, som er laant eller lejet til den, som er lovfældt eller Namsdom overgaaet, naar han dem saa længe bruger, at det er ventelig, at de ere hans egne, og de vorde ved Nam hos hannem udtagne, D. L. 5—8—5.

b. Assistenshusets Panter, Fr. 29 Juni 1753 § 8.

c. Hvad der er givet Nationalbanken til haandfaaet Pant, Oktr. 4 Juli 1818 § 46.

4. Haves ordentligvis ikke med Hensyn til Obligationer, der lyde paa Ihændehaveren, K. Skr. 9 Marts 1822. Jfr. nedenfor 6.

5. En almindelig Indskrænkning i samme findes utilraadelig, og et Privilegium som det under 3 b og c ommeldte kan ikke tilstaa Centralkassen, K. Skr. 25 Avg. 1840.

6. Af Statsobligationer og andre offentlige Pengeeffekter, derom handler Fr. 21 Juni 1844, jfr. L. 4 Jan. 1854 Nr. 14 (f. Færø.).

7. Lige overfor Konkursboer, herom mærkes L. Nr. 51, 25 Marts 1872 §§ 6, 16 Nr. 2 og 3, 25, 26, jfr. §§ 145, 146.

8. Den, der har en Veksel i Hænde med formel rigtig Adkomst, er ikke pligtig at udlevere den til den, fra hvem den er bortkommen, med mindre det godtgøres, at han ved Erhvervelsen ikke har været i god Tro eller handlet med grov Uagtsomhed, L. Nr. 52, 7 Maj 1880 § 76, 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 76 (f. Isl.).

9. Haves ordentligvis ikke med Hensyn til Konnossementer mod den, der har dem i Hænde med formel rigtig Adkomst, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 168.

Se Saaning.

Vindmølle, se Mølle.

Vinduer (og andre Lys- eller Luftaabninger).

1. Ang. deres Anbringelse i Bygninger i København, Bygningsl. Nr. 77, 12 April 1889 §§ 4 (Forholdet til Nabogrunden), 8 (Kældervinduer), 9, 1ste Stykke (udbuede Vinduer), 4de Stykke (hvor vidt maa indrettes til at aabne udad), 22 (Størrelsen af det ube-

byggede Areal udenfor Vinduer), 27 b (ang. Brystningsblændinger, og hvor stor en Del af Facaden Vindusaabninger maa optage), e jfr. 29 d (Brandmure), 40 (Nødvendigheden af Vinduer i Beboelsesrum og deres Indretning), 41 (Beboelseskældere), 42 (Loftsværelser), 43 (ang. Skillerum mellem en Bygnings to Trapper), 59 (Latrinhuse).

Jfr. tidligere L. Nr. 54, 15 Maj 1875 § 2 og L. Nr. 164, 21 Novbr. 1871 §§ 4, 5, 7 b og d, 30 d, 57, 63, 68 (ang. Forholdet til Naboejendomme).

2. Ang. deres Anbringelse i Bygninger i Købstæderne (se Bygningsvæsen 3), L. 30 Decbr. 1858 §§ 5 (se om sammes Anvendelse Bygningsvæsen 3 t Nr. 2 og 3) og 8.

Bestemmelsen i L. 1858 § 8 om, at de kun maa anbringes i Ydermure, naar de ere fjernede mindst en Alen fra Naboejendommens Skel, gælder kun, naar Muren vender imod Naboejendommen, J. M. Skr. 26 Novbr. 1859 ad 1, 13 Avg. 1864.

Herfra kan Bygningskommissionen ikke dispensere, med mindre Ydermuren tillige er Brandmur, J. M. Skr. 28 April 1865. I Bygningsvedtægterne for nogle Købstæder ere forskellige Bestemmelser herom givne, hvorom nærmere henvises til de enkelte under Bygningsvedtægter anførte Vedtægter.

3. Ang. deres Anbringelse i Bygninger i Frederiksberg, Bygningsl. Nr. 57, 11 April 1890 § 10 a, c, smh. med Bkg. Nr. 58, 19 s. M. §§ 4, 8, 9, 22 a, c, 27 b, e, 29 d, 40—43, 59. Jfr. tidligere L. 12 Jan. 1858, smh. med L. 17 Marts 1856 §§ 7, 8, 12, 13, 35 d, 69, 80 (ang. Forholdet til Naboejendommene).

4. Naar Vinduer til at aabne udad ellers ikke maa anbringes til Gaden, kan Anbringelsen ikke tilstedes, fordi de forsynes med Hængsler forneden, saa at de ved at aabnes kun falde nogle Tommer ud, J. M. Skr. Nr. 273, 25 Oktbr. 1872.

5. Ud til offentligt Fortov, ang. deres Afskylning eller Afvaskning, Politivedt. f. Kbhn. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 90, f. de større Købst., i M. T. B f. 1872 S. 41 § 28.

6. I Bygninger i Struer, Frederiksværk og i nogle Landdistrikter, for hvilke Bygningsreglementer ere givne i Henhold til L. Nr. 20, 11 Febr. 1876, se de under Bygningsvæsen 4 og 5 anførte Bestemmelser.

Se Hævd 3. Skoler II A 2 g og n Nr. 14 (alle Vinduer skulle være til at aabne).

Vinhandel—Vinhandlere.

1. Paa Vinhandel gives i Købstæderne særligt Borgerskab, der giver Ret til Forhandling af alle Slags Vine, Brændevine, Likører,

Eddike og Ølsorter samt Flasker og Propper saa vel i stort som i smaat, L. 29 Decbr. 1857 § 44. Jfr. Fr. 23 April 1817 § 21.

2. Vinhandlerne maa ikke have siddende Gæster eller foretage nogen som helst Udskænkning til Fortæring paa Stedet, fornævnte L. 1857 § 58. Jfr. dog for de ældre Vinhandlers vedkommende § 94 ibd.

3. Rettighed til at udskænke de Drikkevarer, som paagældende ellers kun maa sælge ud af Huset, kan dog erhverves mod at erlægge samme Betaling som for det allerede erhvervede Borgerkab og ved Paategning paa dette, L. 1857 § 58 og Ind. M. Skr. 28 Decbr. 1858 ad 1.

I saa Fald kan den paagældende ikke tillige vinde noget andet Handelsborgerkab, L. 1857 § 44.

Ang. de særlige Indskrænkninger, som ved L. Nr. 73, 23 Maj 1873 § 9 ere lagte paa Beværtningsnæring, og som ogsaa gælde den her omhandlede Udskænkingsret, se Beværtningsnæring 1 og 2.

4. Hvor vidt det kan tillades dem at forsyne Gæsterne (se 3) med Spisevarer, afgøres i København af Magistraten, i Købstæderne af Kommunalbestyrelsen, L. 1857 § 58 i Slutn.

5. Om hvad der ved Tilberedelse af Vin og Spirituosa til Forhandling maa anses for tilladeligt, samt Normerne for Under søgelse af de nævnte Stoffer, Anordn. Nr. 106, 18 Juni 1897, jfr. Nr. 65, 17 April 1894 samt J. M. Skr. Nr. 123, 2 Maj s. A.

Se Apotekere 2, jfr. 6. Brændevin 3 c. Handelslav 1 og 2 e. Levnedsmidler.

Vinhandlerforeningen i København (se Handelslav 2 e). Hans Michelsens og Hustrus Legat til gamle Vinhandlere i København og deres Enker, Stadf. Nr. 50, 15 Marts. 1882.

Vinhuse.

1. Gæsterne ere pligtige til at betale kontant, Pl. 6 Febr. 1722. Jfr. Straffelov 10 Febr. 1866 § 310, 25 Juni 1869 § 312 (f. Isl.).

2. Naar en Gæst tvivler om, at en Flaske holder det opgivne Maal, skal Vinhandleren eftermaale den i hans Paasyn, Pl. 1 Maj 1771 (f. Kbhvn.), jfr. Fr. 10 Jan. 1698 III § 6.

Vinterhavnepenge i Københavns Havn, se Akciselastepenge 2. **Bolværkspenge** I 8 l. Med Hensyn til de andre Havne se lokale Bestemmelser under Havneafgifter.

Vinterlærere, se Dyrtidstillæg C 3 k Nr. 1, I Nr. 1 (ogsaa om Sommerlærere). Skoleberetninger 23. Skolelærere I 3 v, VI A 11 og B 4 c, k. Skolepenge I 16 og 33.

Vinterskoler, se Skoler II A 17.

Vippepenge, se Vragning 6 g.

Vis major.

1. Omhandles i Veksell. Nr. 52, 7 Maj 1880 § 92, 13 Jan. 1882 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 92 (f. Isl.).

2. Omhandles endvidere i Søløv Nr. 56, 1 April 1892 §§ 63, 66, 91, 94, 98, 142, 159, 161, 170, jfr. 162, 259.

Viser, se Udraaben paa Gaden 2.

Visering, se Rejsepas 6.

Visitation paa Person, se Arrestforvarere 7 og Delinkventomkostninger 1 r. Ransagning 2 b og m.

Visitationskonen ved Frederiks Hospital, se Frederiks Hospital 6 t (hendes Lønning).

Visitationsprotokol (Kassationsprotokol) ved Sessioner.

1. Derom handler J. M. Cirk. 16 Septbr. 1869 (D. T. S. 845) og Adg. 17 s. M. § 3. Jfr. Rskr. 9 Febr. 1793 § 1 b, K. Prom. 23 Septbr. 1797, 10 Marts 1798, Cirk. 22 Jan. 1803 § 3 a.

2. Bestemmelserne i K. Prom. 23 Septbr. 1797, jfr. Pl. 15 Juli 1836 I i Slutn., om, at Sessionslægerne skulde føre en særlig Kassationsprotokol til Indsendelse til Stabslægen hæves, Resl. 7 Septbr. 1853 (i J. M. Cirk. 12 s. M.).

3. Skal anskaffes af Udskrivningschefen, avtoriseres af Sessionen og indrettes efter et foreskrevet Skema, J. M. Cirk. 12 Septbr. 1853.

4. Med Hensyn til sammes Førelse mærkes Adg. Nr. 159, 24 Avg. 1894 § 3, jfr. tidligere Anordn. Nr. 87, 16 Juni 1882 § 3 og Regul. Nr. 88 af s. D. Anmærkning 2.

5. Skal efter endt Session tilstilles Stabslægen til Opbevaring, J. M. Cirk. Nr. 92, 9 Juni 1876.

Visitats.

I. Provsternes.

1. Derom handler D. L. 2—16—3 til 10, 2—18—14.

2. Skal foretages en Gang om Aaret saa vel i København og Købstæderne som paa Landet, Rskr. 7 Oktbr. 1757.

I de aarlige Skoleberetninger skulle Provsterne oplyse, i hvor mange Kirker og Skoler de have visiteret, K. Cirk. 9 Septbr. 1820.

3. Om sammes Afholdelse skal Menigheden Søndagen forud underrettes fra Prædikestolen, Fr. 28 Febr. 1691 § 1, K. Prom. 24 Maj, Cirk. 11 Oktbr. 1800 § 1.

4. Ang. sammes Afholdelse paa Søgnedage, K. Cirk. 11 Oktbr. 1800 § 1, jfr. for Bornholm K. Prom. 5 Oktbr. 1799.

5. Ang. hvorledes der ved samme forholdes med Prædiken, K. Prom. 24 Maj og Cirk. 11 Oktbr. 1800 § 2.

6. Ang. hvad der derved skal iagttages navnlig med Hensyn til Tilsynet med Gejstligheden, Gen. Kirkeinsp. Koll. Skr. 26 Novbr. 1737 §§ 3, 4.

Ved samme skal Bøgerne over Kirkekatekisation og Præster-nes Skolebesøg efterses og paategnes, Rskr. 28 Decbr. 1804 § 2 f og g, jfr. Præster III 27 e.

Ang. Tilsynet med Kirkebøgefnes Førelse og Konservation, K. Cirk. 27 Avg. 1833, 8 Avg. 1843.

7. Ang. Tilsynet med Skolerne og Undervisningen, Adg. 29 Juli 1814 f. Land. Bl. C § 6, f. Købst. § 5, Reglm. 7 Novbr. 1832 § 30. Jfr. Instr. 28 Marts 1721, 23 Juni 1739.

Ang. Tilsynet med, at den indbyrdes Undervisning behørig drives, K. Cirk. 19 Maj 1827 Nr. 1, 9 Avg. 1828 Nr. 2.

Ang. hvor vidt det kan forlanges, at Skolekommissionsmøder berammes samtidig med Visitatsen, K. Skr. 22 Maj 1827.

8. Ang. Forpligtelsen til at lade Børn og Tyende møde til Overhøring ved Visitatsen, Adg. 29 Juli 1814 f. Købst. § 33, f. Land. § 26, K. Skr. 24 Juli 1838. Jfr. D. L. 2—16—7, Fr. 28 Febr. 1691.

Ang. at Mangel af anstændige Klæder ikke er lovlig Grund til Udeblivelse, K. og U. M. Skr. 14 Decbr. 1855 (G. R.).

Ang. at Provsten ikke selv kan diktere Mulkt for Udeblivelse, K. Skr. 19 Maj 1827. Jfr. Skoler II A 11 h.

Privat underviste Børn ere ikke pligtige at møde ved samme, K. og U. M. Skr. 24 Febr. 1866 (D. T. S. 822), 29 Septbr. 1866 (G. R.), 19 Oktbr. 1867 (D. T. f. 1868 S. 124). Jfr. dog K. og U. M. Skr. 30 April 1856 ad 3.

Provsten kan ikke fordre Adgang til private Skoler for der at holde Visitats, K. og U. M. Skr. 17 Novbr. 1866.

9. Derved skal Provsten paase, at der i hver Skole findes i det mindste 2 Bibler og nogle ny Testamenter til Afbenyttelse, K. og U. M. Cirk. 18 Decbr. 1860 (G. R.).

10. Derved skal Provsten forvise sig om, at Lovgivningens Forskrifter ere iagttagne ved saadanne Byggeforetagender ved Skoler, der paa en Gang have Karakter af Nybygning og Ombygning, K. og U. M. Skr. 14 Juni 1871 (G. R.).

11. Derved skulde søges Underretning om, at Helligdagsanordningen efterkommes, Fr. 26 Marts 1845 § 19, 28 Marts 1855 § 15 (f. Isl.). Se nu L. Nr. 57, 7 April 1876, jfr. Nr. 48, 1 April 1891.

12. Derved skal Provsten erkyndige sig om, hvorledes de fra

Opfostringsstiftelsen udsatte Børn blive holdte og givne Undervisning, Resl. 26 Avg. og K. Prom. 6 Decbr. 1796.

13. Derved skal føres Tilsyn med de for det Stitrukske Legat anskaffede Bøger, Mis. Koll. Skr. 29 April 1797.

14. Ang. aarlige Visitatsberetninger at indsendes fra Provsten til Biskoppen, Rskr. 7 Oktbr. 1757, K. Cirk. 11 Oktbr. 1800, Rskr. 28 Decbr. 1804 § 3 b.

Visitationsberetningerne skulle Biskopperne efter Afbenyttelsen tilstille Kancelliet (nu Kirke- og Undervisningsministeriet), K. Cirk. 3 April 1827.

Beretningerne bør indeholde bestemt Indstilling, saafremt Ministeriets Resolution ønskes over noget enkelt Punkt, K. og U. M. Skr. 31 Jan. 1851 (G. R.).

Ang. aarlige Beretninger derom til Kultusministeriet, K. og U. M. Cirk. Nr. 263, 24 Decbr. 1875.

15. De i D. L. 2—16—10, 2—22—53, Rskr. 27 Juli 1742, Fr. 5 Decbr. 1806 §§ 5, 6 ommeldte Visitatspenge ere forandrede til en Lønning i Byg, Rskr. 10 Juli 1812. Se Provster 14 c.

16. Ved samme tilkommer der Provsten frit Herberge hos Præsten og Fribefordring som Amtsrejse, D. L. 2—16—10, Fr. 26 Juni 1844 § 4 Nr. 5 b.

17. Ang. sammes Besørgelse i Provstens Forfald, K. Prom. 3 Novbr. 1792.

18. Af Frederik den 7des Stiftelses Skoler paa Jægerspris, Approb. Nr. 29, 18 Febr. 1876 § 4.

19. Ang. at Børnene fra en Biskole ere pligtige til efter Tilsigelse og under Tvang af Mulkt, dikteret af Sogneraadet efter Skoledirektionens Forlangende, at møde dertil i en anden Skole, K. og U. M. Skr. Nr. 100, 10 Maj 1875.

20. Derved skulle Provsterne have Tilsyn med Gymnastikundervisningen, K. og U. M. Cirk. Nr. 215, 27 Septbr. 1889.

21. Derved skal paases, at de foreskrevne Kollationer af Kirkebøgerne holdes, K. og U. M. Cirk. Nr. 274, 31 Oktbr. 1891 § 6.

22. Ligeledes, at Provsterne opbevare Liber daticus med samme Omhu og paa samme Sted som Kirkebøgerne, K. og U. M. Cirk. Nr. 217, 2 Avg. 1892.

23. Paa Island, Fr. 29 Maj 1744 § 15. Derved skal Tilsyn føres med, at Præsterne i Husbesørgelsesbogen indføre deres Skøn om Børnenes Undervisning, L. 9 Jan. 1880 (Nr. 2 i Till. t. Lovt.) § 3.

II. Biskoppernes.

1. Derom handler D. L. 2—17—9 til 14, 2—22—5, 81.

2. Ang. Underretning til Præsten og Menigheden om samme, Fr. 28 Febr. 1691 § 2.

3. Kan ogsaa foretages i Provsternes Menigheder, K. Prom. 27 Febr. 1808 ad d.

4. Derom gælde ogsaa Bestemmelserne ovenfor under I 5, 6, 8 og 11.

5. Derved skal Skolernes Tilstand undersøges, Adg. 29 Juli 1814 f. Købst. § 12, f. Land. §§ 42, 60, Reglm. 7 Novbr. 1832 § 29.

Ang. Tilsyn med den indbyrdes Undervisning, K. Cirk. 19 Maj 1827 Nr. 1, 9 Avg. 1828 Nr. 2.

6. Derved skal paases, at Kirkegaardene ere i behørig Orden, K. Skr. 26 Febr. 1828.

7. Derved skal den Orden, hvori Provsternes Embedsprotokoller er ført, attesteres, K. Cirk. 6 Febr. 1844.

8. Ang. deres Visitatsberetninger, Gen. Kirkeinsp. Koll. Skr. 26 Novbr. 1737 § 5, 28 Febr. 1784, K. og U. M. Cirk. 13 Marts 1861.

9. Ang. dens Afholdelse vekselvis i Skolen og i Kirken, K. og U. M. Skr. 27 Febr. 1862.

10. Ang. Fribefordring til samme, Fr. 26 Juni 1844 § 4 Nr. 2. Se nærmere Fribefordringsvæsenet V 1 B.

Ang. Udredelsen af Rejseudgiften ved Visitatser paa Samsø og Thunø, Ind. M. Skr. 26 Juni 1854 (G. R.), paa Bornholm, K. og U. M. Skr. 19 Jan. 1863 (G. R.).

11. Ang. sammes Afholdelse ved Provster, K. og U. M. Cirk. 21 Oktbr. 1867 (G. R.).

12. Paa Island, derved skulle de konfirmerede Børn indfinde sig, Rskr. 29 Maj 1744 § 7.

Ang. fri Skyds og Tæring ved samme til Biskoppen, Rskr. 5 Maj 1749.

Vissen (i Betydning af Sikkerhedsstillelse) forekommer i D. L. 1—6—23, 3—17—6. Se i øvrigt Sikkerhed—Sikkerhedsstillelse.

Visum repertum omtales i Instr. 23 Marts 1813 (i Till. t. Reskriptsaml. f. 1813 og i Lovsaml. f. 1814 S. 3) § 8, 4 Marts 1818 (to) §§ 12, 14, 25 Febr. 1824 (to) §§ 12, 14 (f. Isl.).

Vitterlighedsvidner. Benyttelse deraf er foreskrevet ved Udstedelsen af private Dokumenter i visse Tilfælde, D. L. 4—5—9, 5—1—7, 5—3—3, 5—4—17, 18, Fr. 5 Marts 1734 § 3, 28 Juli

1841 § 1, 21 Maj 1845 § 24, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 15; Adg. om Tyendevæsenet i Vestindien 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 2, L. 12 Jan. 1884 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 4 (om Bygselbreve paa Island), L. 4 Novbr. 1887 (Nr. 24 ibd.) § 7 (Underpantbreve i Løsøre samme Steds), Postadg. Nr. 179, 7 Septbr. 1888 II § 16 (Fuldmagter til at modtage Postforsendelser).

Se Eksekution B 2 c Nr. 4. Testamentvidner. Uskrivekyndige 3.

Vivisektioner. Lov derom Nr. 43, 13 Marts 1891.

Vogne.

1. a. Om Konstruktionen af Hjulene, Sporviden og Belæsningen af svære og svært belæssede Vogne, der benyttes paa Hovedlandevejene i Sælland, Pl. 27 Maj 1848, jfr. J. M. Skr. 9 Oktbr. s. A. Den i § 2 foreskrevne Bøde er forandret ved L. 16 Marts 1851 (S. 115). Jfr. den ved L. 21 Juni 1867 § 18 (S. 271) ophævede § 94 i Fr. 13 Decbr. 1793.

De Statskassen tilhørende 3 Vægtkontrolhuse (jfr. Pl. 1848 § 3) ved Lyngby, Roskilde og Taastrup overgaa uden Vederlag til vedkommende Amtsrepartitionsfond, som overtager de med deres Vedligeholdelse m. v. forbundne Omkostninger og oppebærer Vægtmulkterne, L. 21 Juni 1867 § 3 (S. 273).

I et utrykt Cirk. 2 April 1868 har Indenrigsministeriet forlangt Amsraadenes Erklæring om, hvor vidt de fornævnte Bestemmelser ønskes udvidede saaledes, at de komme til Anvendelse paa enkelte Landeveje andet Steds.

b. Ang. Hjulfælgenes Brede paa Arbejds- og Fragtvogne, Omnibusser og desl. — Sporvogne dog undtagne — i København, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 42.

Pl. 7 Febr. 1845 — jfr. Pl. 7 Jan. 1850 —, L. 20 Avg. 1853 ere hævede, Adg. 22 Jan. 1869 § 2. Jfr. Pl. 28 Maj 1818 og den tidligere Politivedt. 18 Jan. 1869 § 42.

c. Den nu ophævede Pl. f. Kbhvn. 7 Febr. 1845 om brede Hjulfølge paa Arbejds- og Fragtvogne kan ikke for Tiden bevirkes udvidet til de andre Købstæder, J. M. Skr. 9 Oktbr. 1848 (ang. Aarhus).

2. Det er forbudt at krybe op paa eller klynge sig til Vogne eller andre Køretøjer under Kørselen eller til saadanne at fastgøre Haandvogne eller Slæder, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 7 (f. Kbhvn.), i M. T. B f. 1872 S. 38 § 6, S. 50 § 7 (f. Købst.).

Bkg. 11 Decbr. 1819 Nr. 4 (f. Kbhvn.) er hævet, Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

3. Ang. hvor vidt fraspændte Vogne (ogsaa Haandvogne) eller forspændte Vogne maa hensættes eller holde paa offentlig Gade, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 §§ 13, 17 (f. Kbhvn.), i M. T. B f. 1872 S. 39 §§ 14, 16, S. 50 § 10 (f. Købst.), samt at ved forspændte Vogne skal Tømmerne være fastbundne og en Skagle ved hver Hest fraspændt, for saa vidt ikke en voksen Person holder Tømmerne, Vedt. 1883 § 40, M. T. B f. 1872 S. 41 § 38, S. 52 § 30.

Arbejdsvogne eller Haandvogne maa ikke uden Kommandantskabets Tilladelse hensættes paa Kbhvn.s Fæstningsterræn, Till. t. Politivedt. Nr. 126, 22 Juni 1883 § 11, jfr. Pl. 29 Juni 1870.

4. Skulle være forsvarligt læssede, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 38 (f. Kbhvn.), i M. T. B f. 1872 S. 41 § 36, S. 52 § 28 (f. Købst.).

5. Tætte, kun i saadanne maa Gødning, Gadeaffald, Natterenovation eller anden Urenlighed (Jord, Grus osv.) udføres, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 82, jfr. Till. t. Politivedt. 27 April 1870 § 90 (f. Kbhvn.), i M. T. f. 1872 S. 48 § 91, S. 56 § 64 (f. Købst.).

6. I København. Foruden det foran under 1—5 anførte mærkes:

a. Ang. Størrelsen af det Læs, Vognmændenes Arbejdsvogne maa have, Bkg. 4 Juli 1867 (med Hensyn til Dyrplageri), jfr. ang. Godslæs, som køre over Stadens Broer, Politivedt. Nr. 125, 22 Juni 1883 § 43 og de ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2 ophævede Bestemmelser i Pl. 7 Febr. 1845 § 3, Bkg. 24 Decbr. 1856.

b. Om Kørsel (og Riden) handler oftnævnte Politivedt. for Kbhvn. Nr. 125, 22 Juni 1883 §§ 33—43.

c. Pl. 30 Oktbr. 1758 og 18 Juli 1771 om visse Vognes Nummerering ere hævdede, Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

d. Ang. hvorledes Køretøjer, der ikke særlig ere bestemte til Personbefordring, skulle mærkes, Till. Nr. 88, 28 April 1892 til § 42.

e. Reglement for den offentlige Kørsel i København 18 Jan. 1869. Tillæg dertil ang. Droskekørsel Nr. 106, 4 Avg. 1896. Do. ang. Omnibuskørsel Nr. 128, 17 Novbr. s. A.

7. Ang. Beskaffenheden af de til Ekstrapostbefordring afgivne Vogne, se Ekstrapostvæsenet II, og af Vognmandsbefordringer i Almindelighed, se Vognmænd I 13.

8. Se Agerdyrkningsredskaber 1 c.

9. Ang. Hærens Forsyning dermed i Krigstilfælde, se Hæren 21.

10. Om Hjulfølgenes Brede paa St. Croix, Vejadg. 9 Juni 1884 (Nr. 12 i Till. t. Lovt.) § 28.

Jfr. Renovationsvogne.

Vognfabrikant. En saadan anset efter sin Bevilling uberettiget til at forsyne af andre forfærdigede Vogne med Smedebeslag, K. Skr. 8 Avg. 1844. Se Hjul- og Karetmager 2.

Vognmandsnæring.

1. Næring som Vognmand eller Hyrekusk er bunden i Kbhvn. og Købstæderne, men fri paa Landet, se Vedtægter i M. T. B f. 1898 S. 171—78, 803—5. Jfr. K. Skr. 30 Decbr. 1823 om, at de, der i Købstæderne ernære sig ved Fragt- eller Gadekørsel, skulde tage Borgerskab.

Se Befordringsvæsen 1.

2. I Hyrekuskenes Borgerbrev skal indføres, at de om fornødent ere forpligtede til at indtræde i Vognmandslavene, K. Prom. 8 Oktbr. 1805.

3. Tilladt en mindreaarig at drive Næring som Hyrekusk uden Borgerskab, indtil han blev kvalificeret til at erhverve saadant, K. Skr. 16 Marts 1822.

4. At saa kaldte Smaakørere, der i Henhold til Bkg. 28 Juli 1865 (se Ekstrapostvæsenet I 17) drive Personbefordring indenfor en Afstand af 2 Mil fra en By, hvor Næring som »Hyrekusk og Vognmand« er bunden, skulle løse saadant Borgerskab, derimod ikke, naar de kun befatte sig med Arbejdsørsel, Ind. M. Skr. 3 April 1866.

Se i øvrigt Hjul- og Karetmager 1. Vognmænd.

Vognmænd (Hyrekuske) — Vognmandslav.

I.

1. Om dem handler Fr. 27 Jan. 1804 med Tillæg i Pl. 1 April 1834. Jfr. D. L. 3—11—1 til 5, Lavsart. 5 Marts 1683.

2. Ang. Lav i:

Korsør, Aab. Br. 20 Maj 1670. Odense, Konf. 6 Avg. 1672, 24 Septbr. 1674, Rskr. 7 Jan. 1724, 29 Jan. 1740, 3 Novbr. 1747, K. Prom. 12 Maj 1795. Nyborg, Konf. 24 Septbr. 1672. Assens, Ob. Br. 19 Novbr. 1687, Resl. 13 Juli 1832. Hillerød, Bev. og Adg. 18 Novbr. 1707. Vordingborg, Konf. 9 Maj 1721. Maribo, Rødby, Rskr. 3 Maj 1737. Ribe, Rskr. 2 Marts 1759, K. Prom. 10 Septbr. 1791, 20 Juli 1793. Køge, Rskr. 9 Maj 1783, K. Prom. 16 Juni 1787, jfr. Konf. 20 Jan. 1719, Rskr. 25 Jan. 1782. Storehedinge, Bev. 14 Jan. 1784. Stege, Bev. 30 Juli 1784. Helsingør, Rskr. 3 Decbr. 1784. Aarhus, Rskr. 20 April 1787, 3 Septbr. 1764. Horsens, Rskr. 20 April 1787. Tudse, Bev. 31 Avg. 1788,

K. Prom. 22 Septbr. 1807. Lemvig, Rskr. 27 April 1792. Ringkøbing, Rskr. 14 Septbr. 1792, jfr. K. Prom. 29 Avg. 1795. Skanderborg, Rskr. 28 Septbr. 1798. Slangerup, Resl. 12 Maj 1809. Næstved, Resl. 22 Marts 1815. Roskilde, K. Skr. 18 Decbr. 1824, J. M. Skr. 9 Maj 1848. Nysted, Postdir. Skr. 16 Jan. 1827. Viborg, Resl. 26 Oktbr. 1827, jfr. Konf. 17 Decbr. 1701, K. Prom. 27 Febr. og 24 April 1790, Resl. 18 Juli 1817, Pl. 23 Febr. 1830.

3. Vognmandskørselen i Randers henlægges til Abels Gæstgivergaard, Rskr. 6 Jan. 1786.

4. Ang. Henlæggelse af nogle af Byens Jorder til Lavene i: Aarhus, Rskr. 20 April 1787.

Helsingør, K. Prom. 29 Jan. 1803.

Slagelse, Rskr. 27 Decbr. 1809 § 1.

Postvæsenet har ikke herved erhvervet nogen Ret til at fordre, at Jorderne anvendes saaledes, K. Skr. 5 Maj 1836.

Hvor vidt Byerne kunne forandre Betingelserne for Afbenyttelsen af de til Lavene henlagte Jorder eller fratage dem samme, K. Skr. 24 Avg. 1826, 9 Jan. 1836, 2 Decbr. 1839.

5. Fritagne for at benytte Vognmandsbefordring ere:

a. De Personer, som opregnes i Fr. 27 Jan. 1804 § 7 (hvilken § er indskærpet ved Pl. 23 Maj 1818), der for en stor Del kun gentager tidligere, ved specielle Bestemmelser hjemlede Fritagelser. — Med Hensyn hertil mærkes:

ad Nr. 2 (Kræmmere og Haandværksfolk, som forsende Varer til og fra Markeder): Rskr. 14 Juni 1743 § 3, 16 Febr. 1759, K. Prom. 5 Maj 1792 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Rejsende).

ad Nr. 3 (Flyttegods): Rskr. 3 Avg. 1792. — (Kørsel til Agerdyrkning eller Varers Ind- og Udskibning): Rskr. 14 Juni 1743 § 2.

ad Nr. 4 (Officerer og Stabsbetjentes Tjenesterejser): Rskr. 12 Juni 1744.

ad Nr. 5 (Besætningerne paa visse Skibe, der fare paa Island, Grønland m. m.): K. Prom. 27 Jan. 1776, Reglm. 2 Juli 1781 § 15, Pl. 13 Oktbr. 1784 § 4, 6 Juni 1787 § 12.

ad Nr. 9 (Bondebefordring fra Landet til en Poststation og tilbage): K. Prom. 3 Novbr. 1787.

ad Nr. 11 og 12 (Møllere, Blegfolk og Bønder): Lavsart. 5 Marts 1683 § 7, 27 April 1753 § 6.

De ældre Fritagelser, som ikke ere optagne i Fr. 1804 § 7, formenes bortfaldne. Dette gælder saaledes med Hensyn til

Rskr. 24 Juli 1705 (ang. hollandske og brabantiske Øksenkøbmænd i Viborg) og Rskr. 23 Juni 1758 (ang. de papistiske Præster i Fredericia paa visse Embedsrejser).

b. Personer, der ere berettigede til Fribefordring af Bønder, naar den tilsagte Befordring er udebleven, Rtk. Prom. 4 Avg. 1804, jfr. Rtk. Cirk. 7 Marts 1835.

c. Enhver, der beforder Gods, naar der ikke tages Skifte paa Stationerne og ingen rejsende medfølge, Postdir. Cirk. 25 Marts 1815, Skr. 18 Decbr. 1827.

d. Koppehospitalet i Kbhvn. til Transport af Patienter, Rskr. 18 Novbr. 1825.

e. Embedsmænd, Betjente og studerende ved Sorø Akademi personlig kunne leje Befordring af enhver paa Godset boende, Stat. 28 Jan. 1827 § 52, Postdir. Skr. 14 Marts 1840, jfr. Fr. 27 Jan. 1804 § 7 Nr. 6.

f. Lodser, Reglm. 27 Marts 1831 § 54, jfr. Rskr. 17 Marts og Postdir. Cirk. 5 April 1824. Jfr. L. Nr. 73, 13 Juni 1879.

g. Arrestanter, K. Skr. 10 Juni 1834. Jfr. Fund. 25 Maj 1752 § 19 (i Reskriptsaml.).

h. De Personer, som have indgaaet Forening om at modtage fast Godtgørelse i Stedet for at beforders ved Afgivelse af Amtsrejser in natura, Fr. 26 Juni 1844 § 11.

i. Vejinspektører, Rtk. Cirk. 1 Avg. 1846.

k. Retsvidner, K. Skr. 4 April 1848.

l. Overtoldinspektørerne, Aab. Br. 22 April 1869 (utrykt).

m. Pl. 24 Septbr. 1808 blev atter hævet ved Postdir. Cirk. 17 Oktbr. 1814.

Se Passersedler.

6. Saadan Fritagelse tilkommer derimod ikke Medici, Distriktskirurger, Prokuratorer eller Branddirektører, Gen. Postamt. Cirk. 16 Juli 1804.

7. Deres Eneret og Forpligtelse til at afgive Befordring udenfor Byen (jfr. Fr. 27 Jan. 1804 § 6) strækker sig ikke til:

a. Klædefabrikanterne i Fredericia, deres Arbejdere og Varer, K. Prom. 28 Juli 1792.

b. Retsbetjentenes Embedsrejser, Gen. Postamt. Cirk. 16 Juli 1804.

c. Præsternes Rejser til Annekssognene, Gen. Postamt. Cirk. af s. D.

d. Indenbys Folk i kortere Distance end 2 Mil, Fr. 6 Novbr. 1810 § 14, gentaget ved Pl. 23 Maj 1818.

Læger, Jordemødre, Told- og Konsumtionsbetjente dog undtagne, ibd., Resl. 22 Juli (i Postdir. Cirk. 9 Avg.) 1831.

e. Brandvæsenets Personale og Redskaber i Tilfælde af Ildebrand paa Landet, K. Cirk. 7 Marts 1837. Jfr. derimod Postdir. Cirk. 2 Juli 1822.

8. Straf for Indgreb i Vognmandslavens Rettigheder, Fr. 27 Jan. 1804 § 6, indskærpet ved Pl. 23 Maj 1818.

Det anses i Viborg under visse Betingelser som uberettiget Kørsel at leje Vogn andet Steds og tage den i Brug udenfor Byen, Konf. 17 Decbr. 1701 § 17, Pl. 23 Febr. 1830.

Ang. Paatale af og Gebyr i Sager herom, K. Skr. 7 Juni 1828, Cirk. 27 Juni 1829.

9. Om Foranstaltninger til at lette Oprettelsen af Vognmandslav og Indvaanernes tvungne Indtrædelse i samme, Fr. 6 Novbr. 1810.

Ang. Forstaaelsen af sammes § 4, Ind. M. Skr. 13 Juli 1865.

En Præst tilpligtet at indtræde i et Lav i Henhold til sammes § 7, K. Prom. 2 Maj 1812.

10. De skulle befordre Gods og Varer af saadan Beskaffenhed, at Vognene ikke derved beskadiges, Postdir. Cirk. 17 Oktbr. 1814, 29 April 1817 (ang. Sild).

11. Der have erholdt Betaling for forgæves Møde, bør anses at have erholdt deres Tur i Omgangen, Postdir. Skr. 4 Marts 1815, 22 Septbr. 1827.

12. Maa ikke bruge blinde Heste, Postdir. Skr. 10 Oktbr. 1815.

Ikke heller stumpørede (fordi løbske eller kulrede Heste skulle mærkes paa denne Maade), Pl. 23 Decbr. s. A.

13. Deres Vogne skulle forsynes med Jernfodtrin, Postdir. Skr. 9 Marts 1816, og Jernaksler, Postdir. Cirk. 6 Marts og 18 Maj 1819. Se Vejpolitiet 25 (om Navn og Nummer paa Vognene).

14. Skulle kunne tilsiges paa ny, om de end ikke ere vendte tilbage fra en tidligere Tur, naar dog den for sammes Varighed lovbestemte Tid er forløben, Postdir. Skr. 5 Novbr. 1816.

15. Da det alene tilkommer Generalpostdirektøren at besætte ledige Vognmandsruller, ere Dokumenter, hvorved Vognmændene sælge eller overdrage deres Ruller, betydningsløse og maa ikke antages til Tinglæsning, K. Cirk. 8 April 1817, Cirk. 23 Decbr. 1853 § 2 (i Noten t. Bkg. 3 s. M.).

Om Byøvrighederne kunne bortavktionere ledige Ruller, K. Skr. 24 Avg. 1826.

16. Et Forslag om at forbyde enhver at befordre andre end

sig selv og sin Familie uden Betaling forkastet, K. Skr. 16 Marts 1819.

17. Maa ikke holde Haandværkssvende til Udførelsen af det ved Næringen forefaldende Haandværksarbejde, K. Skr. 9 Febr. 1836. Jfr. L. 29 Decbr. 1857 § 19.

18. Ang. Udstrækningen af deres Ansvar for deres Postilloners Handlinger navnlig med Hensyn til ulovlige Returbefordringer, K. Skr. 26 Avg. 1846.

19. Ang. et Hyrekuskeri i Roskilde, J. M. Skr. 9 Maj 1848.

20. Ang. Ophævelse af Ekstrapostvæsenets — og derigennem Vognmandslavens — Forpligtelser, se Ekstrapostvæsenet I 17 og 18.

Se fremdeles Befordringsvæsen. Ekstrapostvæsenet. Bivogne. Pakkepost. Returbefordring. Vognmandsnæring.

II. I København.

1. Vognmandslavene (jfr. Lavsart. 27 April 1753, Fr. 27 Jan. 1804 II) og Hyrekuskekorporationen ere ophævede, og Adgang til at løse Borgerskab som Vognmand staa aaben for enhver, L. 1 Maj 1851 §§ 1, 4. Se Vognmandsnæring 1.

2. Indskrænkningen i deres Kørselsret efter fornævnte Lovs § 4, jfr. Ind. M. Skr. 19 Avg. 1852, i Forhold til Stadens offentlige Befordringsvæsen er bortfalden ved Bkg. 7 Marts 1865, hvorved Ekstrapoststationen i København og Postholderiet samme Steds hæves.

3. Ang. deres Forpligtelse til at komme det offentlige Befordringsvæsen til Hjælp, L. 1851 § 5. Jfr. K. Prom. 11 Maj 1811.

Den dem samme Steds paalagte Forpligtelse til at yde Kørsel i Ildebrandstilfælde er bortfalden ved L. 15 Maj 1868 § 45, der hæver Fr. 1 Novbr. 1805, Pl. 13 April 1810 og Reglm. 1 Maj 1818.

4. Straf for Karlene, der bruge Lejesvende til at køre Gadevogne eller paatage for svært Læs, Rskr. 30 Jan. 1789. Jfr. Bkg. 4 Juli 1867.

5. Straf for Forseelser i Henseende til Kørselen, og at Vognmændene staa til Ansvar for Karlernes Troskab, Takst 6 Jan. 1810 § 5, Pl. 10 Jan. 1827 § 3, 5 Septbr. 1827.

6. Straf for ulovlig Gadekørsel, Pl. 9 Oktbr. 1829.

7. Taksten for Gadekørsel hæves indtil videre, Pl. 31 Jan. 1844.

8. Ang. deres Adgang til at holde med Drosker og Brædevogne paa Gaden, Reglm. 18 Jan. 1869 §§ 3, 4, 40.

Den Hyrekuskene ved Skr. 23 Septbr. 1771 medelte Tilladelse

til at holde med Vogne for deres iboende Gaard bortfalder, § 2 ibd.

9. Pl. 20 Septbr. 1751 om Hyrekuskenes Kørsel er hævet, Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

10. Se videre Droskekørsel. Hesteskat. Kapervogne. Kørsel. Omnibusser. Sygdom 3 b (Forpligtelse til Befordring af syge). Veterinærfysikus 1.

Vognopsynsmænd ved Statsbanerne. Om dem handler L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. L. Nr. 65, 12 April 1892 §§ 8 (9de Kl.), 12.

Vognpas, se Ekstrapostvæsenet II 11.

Vognremise, se Skoler II A 2 n Nr. 5.

Vognskure. Se Bygningsafgift II 1 tt. Indkvartering II 55. Skoler II A 2 n Nr. 5.

Voks, rødt, ang. dets Benyttelse til Forsegling, se Segl 5.

Vold eller Trusel derom.

1. Paa Person, Straffen derfor, L. 10 Febr. 1866 Kap. 18, jfr. § 304, 25 Juni 1869 (f. Isl.) Kap. 18, jfr. § 306. Se Hug og Slag. Legemsbeskadigelser. Tiltale 6 c, m, v. Tvang.

Fr. 4 Oktbr. 1833 er ophævet, L. 1866 § 309, 1869 § 311; dog gælder den endnu i Vestindien, Rskr. 16 Maj 1838 § 2.

2. Vold eller Trusel om Vold imod visse Personer eller Institutioner er ifølge de ovennævnte Love belagt med særlig strenge Straffe, L. 1866 §§ 82, 83, jfr. 84; 88, 92, 94, jfr. 85, L. Nr. 32, 25 Febr. 1871 § 3; 98—102; L. 1869 §§ 83, 84, jfr. 85; 89, 93, 95, jfr. 86, 98; 99—103.

3. Ang. Vold eller Trusel derom mod Rigsdagens Medlemmer, L. Nr. 32, 25 Febr. 1871 § 2.

4. Straf for det Hovbud, der angriber Jorddrotten eller dem, der paa hans Vegne have at befale, Fr. 25 Marts 1791 § 12, 30 Jan. 1807 § 12.

5. Ang. Modstand og Fornærmelser i Gerning i Tyendeforholdet, L. 10 Maj 1854 og 16 Febr. 1856 (f. Færø.): §§ 15 Nr. 2, 21, 26, 41 Nr. 4, 43 Nr. 1, Fr. 26 Jan. 1866 (f. Isl.): §§ 19, 27 Nr. 1, 29 Nr. 1. Jfr. de ophævede Bestemmelser i D. L. 6—5—5 og 6. Jfr. Tyendesager.

Straf for Fornærmelser i Gerning af Tyende mod Husbonden, Adg. f. Vestindien 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 12.

Derom paahviler det i visse Tilfælde Husbonderne i Vestindien Forpligtelse til at gøre Anmeldelse for Politiet, § 19 ibd.

6. Fr. 21 Marts 1800 § 11 Nr. 6 angaaende Straf for den Haandværkssvend, der slaar Mesteren, er hævet ved L. 10 Febr.

1866 § 309. Mærk Udtalelsen samme Steds om, at Straffen bortfaldt, naar Mesteren først havde overfaldet Svenden, og denne kun forsvarede sig.

7. Ang. Straffen for den Embedsmand, der under Udførelsen af sit Embede ulovlig anvender Hug og Slag eller anden Vold, L. 10 Febr. 1866 § 125, 25 Juni 1869 § 126.

8. Vold eller Trusel om Vold er en Bestanddel af vedkommende Forbrydelse i adskillige Tilfælde, L. 1866 §§ 87, 112, 113, 115, 157, 168, 176 og 243, L. 1869 §§ 88, 113, 114, 116, 158, 169, 177 og 245.

9. At der er øvet Vold bringer vedkommende Forbrydelse ind under en strengere Straffebestemmelse ifølge L. 1866 §§ 103, 104 og 108, 1869 § 104, 105 og 109.

10. Ang. Straffen derfor i Grønland, forel. Best. Nr. 20, 31 Jan. 1872 § 24.

11. Ang. Behandlingen af de for Fornærmelser i Gerning anlagte private Sager, se under Ærefornærmelser 5 b, jfr. c.

12. Bestemmelser om Vold og Trusel derom i Straffelov for Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881:

Mod militære foresatte og Overmænd §§ 90, 100, 102, 104, 114—118, 122, 123, 126 (Krigsfanger).

Mod militære underordnede, §§ 131, 132, 134.

Mod Skildvagter, Beskyttelsesvagter, Ronder, Patrouiller (udsendte Fartøjer) og andre Poster eller Vagter, §§ 108, 125.

Af saadanne Vagter m. fl., §§ 144, 145.

Mod Krigsfanger, syge, saarede, Personer ved Ambulancer eller Hospitaler, §§ 146, 148.

Mod Undersaatterne i fjendtligt Land, §§ 149—153.

Mod Personer, der ere satte under militær Beskyttelse, § 156.

13. Af Skibsfolk mod Skipperen eller andre Befalingsmænd, Straffen derfor, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 304, jfr. §§ 303, 305, og for Island, Søfartsl. 22 Marts 1890 (Nr. 14 i Till. t. Lovt.) § 50.

Den Sømand, der lægger voldsom Haand paa en foresat, kan afskediges, Sølovens § 89.

14. Mod sagesløs Person (Bølleloven), L. Nr. 80, 11 Maj 1897, der for visse Tilfælde indfører Straf af Tvangsarbejde i Stedet for Fængsel eller Bøder.

Se Legemsbeskadigelse (Henvisn.). Mishandling.

Voldene ved København, se om dem under Fæstningsværkerne.

Volder, ang. dette Udtryk i D. L. 3—16—2 se Værger 10 b.

Voldgift.

1. Dersom Parterne voldgive deres Sag og Tvistighed paa Danemænd, enten ved Opmand eller uden, da hvad de sige og kende, saa vidt deres Fuldmagt gaar, det staar fast, og kan ej for nogen Ret til Underkendelse indstævnes, dog Kongen sin Sag forbeholden, D. L. 1—6—1.

2. En Voldgiftskendelse erklæret ugyldig, fordi Mændene ikke havde paakendt alle de omstridte Punkter i Sagen, Aab. Br. 17 Novbr. 1719 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A).

3. En Voldgiftskendelse i en af en Embedsmand voldgivet Sag angaaende nogle Embedet vedkommende Jorder, erklæret ugyldig, Rskr. 16 Febr. 1748 (ibd.).

4. Ang. Paakendelse ved Retten af den Eksception, at Mændene i et givet Tilfælde vare gaaede udenfor deres Fuldmagt, Rskr. 19 Jan. 1776 (ibd.).

5. De af Hegnssynsmændene som Voldgiftsmænd afgjorte Punkter ere selvfølgelig undtagne for yderligere Prøvelse og Afgørelse ved højere Instans, L. 6 Marts 1869 § 20, Nr. 14, 27 Jan. 1872 § 22.

6. Naar en Part ikke vil efterkomme en Kontrakts Bestemmelse om Udnævnelse af en Voldgiftsmand, maa han tvinges dertil ved Søgmaal, K. Skr. 1 Juli 1817.

7. Se Eksekution B 2 b Nr. 4.

8. Ang. sammes Benyttelse i enkelte Tilfælde, se Trakt. med Genua 30 Juli 1789 § 33 om Voldgift ved Konsulerne. Pl. 11 Maj 1796 og Konv. 2 April 1850 § 216 ang. det københavnske Sø-assuranceselskab, L. om Afløsning af Gaardmandshoveriet 4 Juli 1850 §§ 2 ff., L. om Afløsning af Pligtarbejde af Huse af s. D. §§ 2 ff., L. 25 Marts 1851 §§ 9 og 10 ang. Jagtrettens Afløsning (se nu L. Nr. 79, 8 Maj 1894 § 2), Bkg. Nr. 135, 13 Novbr. 1872 §§ 19, 21 og 25 ang. Aflevering af Skovembedsmændenes Tjenesteboliger og -jorder til Eftermanden i Embedet. Se fremdeles Rskr. 30 Novbr. 1804, Konf. 22 Decbr. 1824 § 7 og de ophævede Bestemmelser i Rskr. 26 April 1745, Oktr. 11 Maj 1778 § 17, 24 Maj 1843 § 17.

Ang. Voldgift i Handelssager, se Sø- og Handelssager 4.

Se Fæste 11 D (hvorunder findes adskilligt om Mændenes Betaling og Forretningens Afhjemling af almindelig Betydning).

9. Er foreskrevet i Tilfælde af Tvist mellem Regeringen og forskellige private Jernbaner om Beregning af Banernes Netto-udbytte, f. Eks. Bkg. Nr. 79, 26 Maj 1874 § 23, Nr. 87, 16 Juni s. A. § 23, Nr. 128, 26 Septbr. s. A. § 23, Nr. 61, 27 Maj 1875 § 22,

Nr. 118, 12 Novbr. s. A. § 23, Nr. 72, 7 Juni 1878 § 23, Nr. 6, 18 Jan. 1879 § 22, Nr. 94, 1 Juli 1889 § 22 (Skagenbanen), Nr. 147, 25 Novbr. s. A. § 21 (Horsens-Tørring), Nr. 103, 15 Juni 1892 § 22 (Vejle-Give), og for de efterfølgende Bestemmelser vedkommende tillige i Tilfælde af Meningsulighed om det Beløb, der paa Grund af Mangler skal afkortes i Statens Vederlag for Banen, Bkg. Nr. 70, 28 Maj 1880 § 20, Nr. 52, 12 April 1881 § 20, Nr. 141, 20 Septbr. s. A. § 20, Nr. 113, 10 Avg. 1882 § 20, Nr. 118, 7 Septbr. s. A. § 20.

Er foreskrevet i Tilfælde af Tvist mellem Regeringen og Koncessionshaveren paa Gedser Banen om Beregningen af Banens Nettoudbytte m. v., Bkg. Nr. 50, 30 Maj 1884 § 22.

10. I Tilfælde af Tvistigheder ved Aflevering til Eftermanden af de Sorø Akademis højere Skovbetjente tillagte Tjenesteboliger og Jorder, derom handler Bkg. Nr. 107, 9 Juni 1888 § 16, jfr. § 22.

11. Er anordnet i visse Tvistigheder mellem Mestere og Lærlinge, se nærmere herom L. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 18 smh. med § 21, jfr. derhos §§ 10, 13, og for Island, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 18 smh. med § 21, jfr. 10, 13. — Se Lærlinge 9 h (Voldgiftskendelsen er eksigibil).

12. Til Fastsættelse af Bjergeløn, derom handler Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 227.

13. I Anledning af Spørgsmaal om Lovligheden af Opbringelse af formentlige Slaveskibe, er anordnet ved den internationale Overenskomst i Bkg. Nr. 108, 21 Juni 1892 Art. 55.

14. I Spørgsmaal vedrørende Handel med Gødning- og Foderstoffer, L. Nr. 64, 26 Marts 1898 § 9.

Se Opmand.

Voldtægt.

1. Ang. Straffen derfor, L. 10 Febr. 1866 § 168, jfr. §§ 169, 171 og 176, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 169, jfr. §§ 170, 172 og 177.

D. L. 6—13—16 er (ogsaa hvad Forpligtelsen til i Tilfælde af Benaadning at ægte den voldtagne angaar) hævet ved L. 1866 § 308, 1869 § 310.

2. Ang. Eftergivelse af Straf for attenteret Voldtægt i et enkelt Tilfælde, imod at vedkommende fuldbyrder den med nærmeste Frænders Samtykke indgaaede Forening om at ægte det paagældende Fruentimmer, Resl. 27 Marts 1820.

3. Udøvet mod en gift Kone, berettiger ikke Manden til at fordrø Ægteskabet ophævet, D. L. 3—16—15 § 1 Nr. 3.

4. Ang. Erstatning derfor, L. 10 Febr. 1866 § 303, 25 Juni 1869 § 305.

Volontører ved de københavnske Hospitaler, se Frederiks Hospital 6 c Nr. 6 og Kommunehospitalet 10 c.

Vornedgaarde paa Bornholm, om dem handler F. M. Skr. 5 Novbr. 1864.

Vornedskabet hævedes ved Fr. 21 Febr. 1703.

Votering i kollegiale Retter.

1. Inden hvilken Tid Rettens Medlemmer skulle foretage samme, Fr. 3 Juni 1796 §§ 23, 34, 16 Jan. 1828 § 13, 25 s. M. § 8, jfr. Fr. 11 Juli 1800 § 8, 25 Jan. 1805 § 12, 28 Febr. 1845 § 6.

2. Indførelse i Domsakten af Minoritetens Vota kan ikke nægtes, K. Skr. 25 April 1826 § 5, 19 Maj 1829, 17 Novbr. 1838 (alle ang. den islandske Overret), K. Skr. 9 Marts 1847 (ang. Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten), jfr. ogsaa L. om Landvæsenskommissioner 30 Decbr. 1858 § 15.

Ogsaa kunne de dissenterende Assessorer særskilt indsende deres Vota med Overrettens Dom, naar denne indankes til Højesteret, K. Skr. 12 Juli 1817 (ang. den islandske Overret).

3. Ved de enkelte Retter:

a. Højesteret, Instr. 7 Decbr. 1771 §§ 12—16, L. 8 Marts 1856 §§ 2, 4, 5. Se Assessorer 1 f.

Straffebestemmelsen i Instr. 1771 § 13 er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 310, 25 Juni 1869 (f. Isl.) § 312.

b. Landsoverretterne, Fr. 11 Juli 1800 § 17, 25 Jan. 1805 § 25. Jfr. med Hensyn til Hof- og Stadsretten Reglm. 15 Juni 1771 § 10.

Ang. Regler herfor ved den islandske Overret, K. Skr. 25 April 1826.

c. Overadmiralitetretten, Instr. 30 April 1806 § 16.

d. Kriminal- og Politiretten i København, Fr. 28 Febr. 1845 § 23 smh. med Fr. 5 Juli 1793 § 3.

e. Rigsretten, L. 3 Marts 1852 §§ 17, 74—81. Jfr. Rigsretten 3.

f. Sø- og Handelsretten, L. 19 Febr. 1861 § 43.

4. I Provsteretterne, skal ske skriftlig, K. Prom. 7 Juni 1808 § 9. Jfr. Domme 7.

Vrag.

1. Ang. hvorledes Indkaldelse af Ejeren skal ske, og Indkaldelsens Virkning, Strandingsl. Nr. 103, 10 April 1895 §§ 10, 14, jfr. tidligere Fr. 28 Decbr. 1836 §§ 28—30, jfr. 36; ang. Gods optaget ved Dykkerredskaber, Fr. 16 Marts 1842 § 3. Jfr. Fr. 12 Marts 1790, 4 Maj 1811. Se Aviser II 9 d Nr. 11. Bjergning B 11.

a. Saadan Indkaldelse kunde tidligere bortfalde, naar Genstanden var af ubetydelig Værdi, K. Prom. 7 Marts 1795, Skr. 8 Juni 1816.

b. Om indstrandet preussisk Vrag skal der ske Bekendtgørelse i en hamburgsk Avis, Trakt. 17 Juni 1818 § 25. Hvilken Bestemmelse er uberørt af L. 25 April 1850, J. M. Cirk. 3 Maj 1850.

Der findes ikke andre traktatlige Bestemmelser, der gøre særlig Oplysning af strandet Gods nødvendig, J. M. Skr. 29 Decbr. 1863 med Note.

c. Indkaldelse kan ikke undlades, fordi det efter Godsets Beskaffenhed eller af anden Grund er sandsynligt, at Ejeren ikke vil kunne udfindes, K. Skr. 21 April 1846. Jfr. K. Skr. 13 Avg. 1836.

d. Et Andragende om Udlevering af Salgsprovenuet af et saadant forinden Præklausionsfristens Udløb afvist, da Indstrandningen var sket paa privat Forstrand, J. M. Skr. Nr. 42, 11 Marts 1876.

e. Ang. hvor vidt Indkaldelse af Ejeren kan undlades, fordi Genkendelse efter Godsets Beskaffenhed maa anses umulig, J. M. Skr. Nr. 34, 6 Marts 1885.

f. Om Indkaldelse af Ejeren af bjerget Skib eller Gods, fornævnte L. Nr. 103, 1895 § 10. Om do., naar Bjergningen har fundet Sted i aaben Sø, ibd. § 14.

g. Paa Island, hvorledes samme skal ske og dens Virkning, L. 14 Jan. 1876 (Nr. 2 i Till. t. Lovt.) §§ 22—24. Jfr. Pl. 4 Maj 1778, 21 April 1819, 2 April 1853 § 2.

h. I Vestindien, Rskr. 2 Oktbr. 1822.

2. Ang. Bjergning af løst Gods, Vrag eller Vragstykker, se Bjergning C. Og om Optagelse af Skibe m. m. fra Havets Bund, ibd. D.

3. Statskassen har ikke Ret til nogen Del i Udbyttet af en Hval, som er funden død i aaben Sø, K. Skr. 4 Novbr. 1841.

4. Som saadant skal en udenfor Strandisen drivende Jolle behandles og ikke som Hittegods, J. M. Skr. 22 April 1870 (D. T. S. 899).

5. Sager herom ere Søsager, L. 19 Febr. 1861 § 12 Nr. 4.

6. Straf for ulovlig Omgang med strandet Gods, L. 10 Febr. 1866 § 249, 25 Juni 1869 § 251 (f. Isl.).

7. Der inddriver uden levende Folks Medfølge, om Behandlingen deraf mærkes Karantænel. Nr. 97, 2 Juli 1880 § 30.

8. Ang. at Indberetning om løst indstrandet Gods halvaarlig

skal gøres til vedkommende Toldsteder til Kontrol med Toldafgifternes Berigtigelse, K. Cirk. 24 Jan. 1829, Skr. 18 Juli s. A., J. M. Cirk. 1 Maj 1858.

Om andre Indberetninger herom, se Stranding F 6, jfr. Amtmænd XXVII 8.

9. At Vrag ikke uden Tilladelse maa indbringes i Havnen og paa Inderreden i København, og om Bortfjernelsen af Skibe m. v., der synke samme Steds (her henvises til Fr. 18 April 1744 § 9, jfr. Pl. 2 Maj 1788 § 8), Bkg. Nr. 118, 9 Juli 1897 § 44.

Ang. Borttagelsen af Vrag, der hindre Sejladsen, og Ejerens Forpligtelse i saa Henseende ville Bestemmelser kunne findes ogsaa i Reglementerne for andre Havne m. v., se de under Havne og Skibsbroer VIII anførte Reglementer.

Om Amtet i Medfør af Strandingsforordningen af 1836 § 32 kunde afgøre, hvor vidt Havnevæsenets Fordringer i Anledning af Optagelse af et sunket Vrag kunde afdrages i Provenuet for Skib og Ladning, J. M. Skr. 7 April 1866.

10. Flydende, ang. deres Uskadeliggørelse af Flaadens Skibe, Best. 4 Febr. 1889 (i Søværnets Lovsaml.).

11. Bestemmelserne i Anordn. Nr. 140, 21 Juli 1894 om Forsigtighed ved Transport af eksploderende Stoffer skulle ikke komme til Anvendelse paa de Transporter af Sprængstoffer, der finde Sted under Indenrigsministeriets Ansvar og Ledelse til Brug ved Arbejder til Uskadeliggørelse af de for Rednings- og Fiskerbaade farlige Vrag paa Forstranden, Anordn. Nr. 28, 13 Marts 1896. Se videre Sprængstoffer.

Se Bjergeløn. Bjergning. Fogedforretninger B 10 (Synsforretninger over indstrandet Gods paa de kgl. Forstrande). Forstrandsret. Indførselstold 10. Strandfoged. Stranding. Strandingsavktion.

Vragning, Vragere, Vragerpenge.

1. Derom handler Adg. 5 Maj 1683 III.

Al tvungen Vragning afskaffes, Pl. 30 April 1828, jfr. Resl. i K. Cirk. 3 Maj s. A.

2. Med Vragerne skulle Politimestrene have Indseende, Fr. 22 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 9 § 1.

3. Vragningen henhører ikke under Told- og Konsumtionsvæsenet, Fr. 1 Febr. 1797 § 37.

4. Ang. Vragning af saltet Kød til Udførsel, Adg. 8 April 1782.

5. Ogsaa andre end de i Adg. 1683 III § 1 nævnte Varer kunne fordres vragede, K. Skr. 28 Novbr. 1818.

6. I København:

a. Den hidtil værende Ølvragning ophører, Fr. 30 Avg. 1805 § 8.

b. Vragningen maa ske i Ejernes Pakhuse og Oplagspladser, Pl. 31 Decbr. 1806.

c. Vragning af Gods, der skal sælges ved Avktion, skal ske før Avktionen, Pl. 3 April 1807.

d. Ang. Vragermærkerne paa Sild og Tjære, Pl. 21 Juni 1813.

e. Ang. Udførelsen af Bødkerarbejdet ved Vragningen, Resl. 2 og Pl. 20 Avg. 1828.

f. Ang. Vragertjenesten og dens Adskillelse fra Vejer-mesterembedet, K. Skr. 30 Decbr. 1841. Jfr. Vedt. 30 Decbr. 1857 § 21.

g. Takst for Vragningen, samt at det Arbejde, der udføres af vedkommende Bødker og Arbejdskarle, betales efter Overenskomst, Pl. 27 Juli 1859. Jfr. Pl. 27 Marts 1784 (ang. Tobaks-vragning), 2 Febr. 1810, 30 Juni 1820 § 4, 30 Septbr. 1835.

Ang. Vippepenge, Liggepenge (for Varernes Henliggen paa Vragerbroen om Natten) og Betaling for Nattevagt, Fr. 1683 III §§ 9, 11, 13, Pl. 24 Juni 1814 § 1, 30 Juni 1820 § 1, 30 Septbr. 1835.

7. I Købstæderne udenfor København:

a. Ang. Vragernes Beskikkelse, se Maaling og Vejning 15 a.

Ang. forskellige enkelte Vragerbestillinger, se f, h, k, n og p ibd.

b. Vragerne skulle for deres Umage nyde, lige som de i Kbhvn. have og nyde, Adg. 1683 I § 1.

Takst for Vragningen i Aalborg, Rskr. 1 Juni 1813.

8. Ang. Sildevragningen ved Limfjordsfiskerierne, Rskr. 7 Maj 1811.

Takst herfor, Rskr. 14 Novbr. 1820. Jfr. K. Prom. 12 Oktbr. 1811.

Den tvungne Sildevragning afskaffes, Rskr. 21 Maj 1823.

9. Vragpenge kunne inddrives ved Udpantning, K. Prom. 10 Marts 1792, Cirk. 22 Febr. 1794 (der dog vil have Udpantningsretten indskrænket til de Tilfælde, hvor Vragningen var lovbestemt), Prom. 7 Febr. 1809. Se nu L. om Udpantning Nr. 36, 29 Marts 1873 § 1 Nr. 3.

Vulkanlidte, se Island 23.

Vurdering (Taksation).**A. Paa Skifte.**

1. Derom handler D. L. 5—2—1, 3, 15, 5—14—31.

2. Ang. saadan Vurdering, hvor den længst levende Ægtefælle skifter med den først afdødes Arvinger, Fr. 21 Maj 1845 § 19, jfr. den ved § 20 ibd. ophævede Fr. 21 Juni 1799 § 4, K. Prom. 10 April 1802 § 5, 21 Avg. 1804, 24 Avg. 1805.

3. Ang. Foretagelse deraf i Konkursboer, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 54, jfr. §§ 78, 145 samt for Færøerne Adg. Nr. 13, 13 Febr. 1873 Nr. 7. Ang. Island se nedenfor 4.

Ang. Boer, der behandles af Sø- og Handelsretten i Kbhvn., Adg. Nr. 96, 19 Juli 1872 § 5, der bestemmer, hvem der skal foretage Vurderingen, og i hvilke Tilfælde Forretningerne skulle afhjemles.

4. Om Vurderingen af de Dødsboer og andre Boer, der ikke behandles som Konkursboer, tilhørende Ejendele og Vurderingens Betydning ere Regler givne i Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 15, 16, 47, 48, 60, 65, 75, jfr. 56, 57, 82, 83.

For Island ere tilsvarende Regler givne ved Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.), der angaar alle Boer, ogsaa Konkursboer, se §§ 15, 16, 46, 47, 59, 64, 74, jfr. 55, 56, 81, 90, 91.

5. Regler for de dertil benyttede Personers Betaling ere givne ved L. Nr. 156, 30 Novbr. 1874 § 7, jfr. § 11. For Københavns vedkommende er Betalingen bestemt ved J. M. Skr. Nr. 208, 25 Septbr. 1875 Nr. 2.

6. Se Stævningmænd B 5 (Kbhvn.s Amts nordre Birk).

B. Til Avktionsefterretning.

Af faste Ejendomme til Efterretning ved Tvangsavktion, derom ere ny Regler givne ved L. Nr. 66, 9 April 1891 § 29, jfr. § 32, og for Færøerne Adg. Nr. 62, 12 April 1892 Nr. 8. Se Avktion 8 og 15 d, jfr. Udslettelse I 5 h.

C. Ved Fogedforretninger, se Foged 3.

D. Til Efterretning ved Udlaan af umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller Tilsyn staaende Midler.

1. Derom handler L. 19 Marts 1869.

2. Nærmere Regler for dens Foretagelse ere givne ved Instruks 23 Avg. 1869.

Formular for Forretningernes Form, J. M. Skr. 12 Jan. 1870 (D. T. S. 105).

3. Bestemmelsen i L. 1869 § 11 om Stempeltakstens Forudbetaling maa antages at være bleven staaende ved en Inkurie,

da Udskriften af Forretningerne er stempelfri, J. M. Skr. 12 Novbr. 1869 ad 1 (D. T. f. 1870 S. 170).

4. De Øvrigheden ifølge nævnte § 11 tillagte Gebyrer tilfalde vedkommende Embedsmand og skulle, naar han er paa fast Gage, optages paa de aarlige Indberetninger om Embedets Indtægter, ad 2 ibd. Jfr. nedenfor 9.

5. Begæringerne til Øvrigheden om Udmeldelse af Mændene saa vel som selve Udmeldelsen er stempelfri, og af Gebyrerne erlægges ikke Justitsfondafgift, Skattedir. Skr. Nr. 251, 25 Septbr. 1872.

6. Efter L. 1869 § 8 er det Øvrighedens Ret og Pligt at foranledige Mangler ved Vurderingsforretningerne afhjulpne, og forinden dette er sket, kan Rekvirenten ikke fordre Udskrift af Forretningen, J. M. Skr. Nr. 304, 25 Novbr. 1873.

7. Naar Mænd begæres udmeldte til at vurdere en Ejendom i Overensstemmelse med Reglerne i L. 19 Marts 1869, maa Øvrigheden efterkomme Rekvisitionen uden at afæske Rekvirenten nærmere Erklæring om, i hvilken Anledning Vurderingen agtes optagen, hvorimod der ikke kan fordres Mænd udmeldte efter nævnte Lov, naar det udtrykkelig opgives, at det er til Brug ved Laan af private Midler, J. M. Skr. Nr. 67, 1 April 1874.

8. Over Købstadejendomme, deri skulde tydeligt udtales, at Mændene ved Værdiansættelsen i Overensstemmelse med Brandfr. 6 April 1832 §§ 9, 12 havde taget Hensyn til de der omhandlede Mangler, K. Skr. 3 Avg. 1833. Jfr. Instr. 23 Avg. 1869 § 6.

9. Gebyrerne for Udmeldelser og Beskrivelser efter L. 19 Marts 1869 skulle opføres i Sporteljournalen, Rev. Dep. Cirk. Nr. 14, 5 Febr. 1887 Nr. 1.

10. Ang. at disse Vurderingsforretninger i særlige Tilfælde kunne benyttes ved Laan af Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne, Kdg. Nr. 59, 16 April 1890 § 1.

Ang. Anvendelse af L. 19 Marts 1869 paa de ved Østifternes Husmandskreditforening forefaldende Vurderinger, Kdg. Nr. 182, 19 Decbr. 1891 §§ 10, 20.

11. Ang. Optagelse af Vurdering af et reelt Apotekerprivilegium, J. M. Skr. Nr. 207, 1 Avg. 1896.

12. Ang. at flere Matrikulsnumre, for saa vidt de høre under en Bedrift, i Henseende til deres Vurdering maa betragtes som en Ejendom, J. M. Skr. Nr. 281, 1 Oktbr. 1896.

13. I Vestindien, Adg. 5 Maj 1830 §§ 7, 8.

14. Paa Island, Adg. 18 Febr. 1847 § 8.

Se Omvurderinger. Vurderingsmænd, faste, I.

E. I Anledning af Brandforsikring af faste Ejendomme, se Henvisningerne ved Brandtaksation.

Se i øvrigt Syn, Skøn, Taksation og Vurdering med Henvisninger.

Vurderingskoner, de faste edsvorne i København, benyttes ved Vurderinger paa Skifte af Varelagere eller andre Genstande, der kræve særegen Sagkundskab, Adg. Nr. 96, 19 Juli 1872 § 5.

Se nu om dem L. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 16. Se Vurderingsmænd, faste, VI.

Vurderingsmestere, se Vurderingsmænd, faste, II 3.

Vurderingsmænd, se Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd.

Vurderingsmænd, faste.

I. Til Vurdering af Ejendomme til Efterretning ved Udlaan af umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller Tilsyn værende Midler.

1. Om deres Beskikkelse, Forretninger m. v. handler L. 19 Marts 1869.

2. Ang. den edelige Forsikring, de ifølge nævnte Lovs § 4 skulle afgive, J. M. Skr. 9 Avg. 1869 (D. T. S. 1008).

3. Instruks for dem 23 Avg. 1869, jfr. J. M. Skr. 12 Jan. 1870 (D. T. S. 105).

4. Ang. Udredelsen af Udgifterne ved Bekendtgørelsen om deres Valg, J. M. Skr. 30 Novbr. 1869 og 4 April 1870 (D. T. f. 1870 S. 170 og 883).

5. Skulle ogsaa foretage Omvurderingerne af Panterne for disse Midler, Adg. 12 Novbr. 1870 § 5.

6. Ere ikke pligtige til at foretage Vurderinger til Brug ved Udlaan af private Midler, men ere uberettigede til at fordre Forretningens Øjemed opgivet, J. M. Skr. 8 Marts 1870 (D. T. S. 395), Nr. 67, 1 April 1874, jfr. K. Skr. 4 Septbr. 1827. Jfr. dog Umyndiges Midler 13 z samt L. Nr. 55, 25 Marts 1872 § 2 Nr. 3 og Kdg. Nr. 90, 1 Juli s. A. § 7.

7. Da deres Udmeldelse er en Øvrighedsforretning, skal den i Aakirkeby foretages af Byfogeden og ikke af Borgmesteren, J. M. Skr. 3 Oktbr. 1870 (Nr. 1 i Bl. 1 t. M. T. A f. 1871).

8. At Sogneraadets Betænkning efter L. 19 Marts 1869 § 3 om, hvem dertil ere egnede, kun er vejledende ikke bindende for Amtsraadet, J. M. Skr. Nr. 43, 21 Febr. 1882.

9. At de til Vurdering af en Ejendom i en Jurisdiktion udmeldte Mænd tillige kunne vurdere et til samme Ejendom hørende

Areal under en Nabojurisdiktion, J. M. Skr. Nr. 214, 28 Septbr. 1875.

10. Ang. at de ikke ere pligtige at foretage Vurdering efter en privat Laangivers Begæring, og at en saadan følgerig ikke heller efter L. 19 Marts 1869 § 8 kan fordre, at Mændene skulle supplere en foretagen Vurdering ved senere afgivne Erklæringer, J. M. Skr. Nr. 63, 9 April 1879.

11. Udføre Omtaksationer af den gamle jyske Købstadkreditforenings Panter, Kdg. Nr. 20, 19 Febr. 1881 XIII. — Jfr. nedenfor V.

12. At et Gods i dets Helhed kan vurderes af de samme Mænd, uanset at en mindre Del af Godset ligger i en anden Jurisdiktion end den, hvori Mændene ere blevne udmeldte, J. M. Skr. Nr. 251, 7 Oktbr. 1890.

13. Ang. Vurdering af et reelt Apotekerprivilegium, J. M. Skr. Nr. 207, 1 Avg. 1896.

14. Ang. at flere Matrikulsnumre, for saa vidt de høre under en Bedrift, i Henseende til deres Vurdering maa betragtes som en Ejendom, J. M. Skr. Nr. 281, 1 Oktbr. 1896.

Se Stempelafgiften I 6 n (Ansvar for Forretningens Stempeling). Vurdering D.

II. Ved Brandforsikring af faste Ejendomme.

1. Ved den almindelige Brandforsikring for Landbygninger:

a. Ang. at Branddirektøren blandt Interessenterne i hver Sogneraadskres udnævner 3 faste Sognevurderingsmænd, Vedt. Nr. 102, 10 Juni 1871 § 20, Bkg. Nr. 85, 7 Jan. 1873 Nr. 1.

b. Om disse Mænds Forretninger, fornævnte Vedt. 1871 §§ 20, 43, 59, 68.

c. Ang. Sognevurderingsmændenes Betaling, Bkg. Nr. 82, 12 Juli 1878 §§ 1—6, 12—14, 19, samt at der ikke tilkommer dem Befordring, § 17 ibd. Se videre Bkg. Nr. 103, 9 Juli 1890, Nr. 117, 12 Juli 1892, Nr. 26, 12 Juli 1897.

Med Hensyn til Sognevurderingsmændene, jfr. Bkg. Nr. 90, 30 Juni 1874 Nr. 1 og 2, Nr. 63, 29 Juni 1877 § 4.

d. Om Mænd til Vurdering af indtruffen Brandskade (disse udnævnes for hvert enkelt Tilfælde), Bkg. Nr. 82, 12 Juli 1878 §§ 12—14, 17.

e. Med Hensyn til Sognevurderingsmændene ved den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, jfr. videre Bkg. Nr. 64, 9 Juli 1884 ad § 25, jfr. Bkg. Nr. 103, 9 Juli 1890, Nr. 117, 12 Juli 1892, Nr. 26, 12 Juli 1897.

f. Af de de tidligere Sognetaksatorer vedkommende talrige ældre Bestemmelser skal her kun nævnes:

Instruks for dem i J. M. Cirk. 17 Juni 1865.

J. M. Cirk. 29 Febr. 1864 i Slutn. om, at de skulde opkræve Stempelafgiften til Policen sammen med deres egne Gebyrer.

Jfr. Kirkesyn 39. Slægtskab 9 d.

2. Ved Købstædernes almindelige Brandforsikring, Bkg. Nr. 62, 7 April 1872 Afsnit III; om deres Betaling, § 9 ibd., Vedt. Nr. 95, 18 Juli 1874 §§ 13, 38, jfr. 59. Jfr. J. M. Skr. Nr. 40, 18 Febr. 1882.

3. Ang. Vurderingsmestrene ved Københavns Brandforsikring for Huse og Gaarde, Pl. 8 Juni 1733 III § 1, X, Forandrings- og Forbedringsposter 9 Jan. 1769 §§ 5—7, Adg. 17 Juli 1795 § 10, Bkg. 22 April 1851 §§ 3, 4 samt Brandforsikring C II 9.

Ang. deres Forretninger mærkes Bkg. Nr. 163, 31 Decbr. 1889 (§ 32).

Om deres Betaling mærkes Bkg. Nr. 164 af s. D. og Nr. 181, 31 Decbr. 1890.

En Instruks for dem af 15 Juli 1796 nævnes i Grams Obligationrets specielle Del S. 604.

III. Ang. faste Skønsmænd til Foretagelse af de i L. 21 Marts 1864 (S. 148) ommeldte Vurderinger, naar Bønderjorder i Henhold til Fæstel, 19 Febr. 1861 § 2 indtages af Godsejeren til fri Raadighed i Tilfælde, hvor Fæsterne selv eje de tilhørende Bygninger, Lovens §§ 2—4.

IV. Ang. Sognevurderingsmænd til Vurdering af Skade, bevirket af anden Mands Kreaturer, L. om Mark- og Vejfred Nr. 53, 25 Marts 1872 §§ 13, 14.

V. Ved Kreditforeninger:

Ved Husmandskreditforeningen i Jylland, Kdg. Nr. 64, 3 Maj 1881 og Nr. 156, 10 Oktbr. 1883, jfr. Kdg. Nr. 150, 29 Oktbr. 1881 § 3 (om deres Befordringsgodtgørelse), Kdg. Nr. 192, 1 Oktbr. 1888.

Kommunevurderingsmændene ved den jyske Husmandskreditforening, Kdg. Nr. 20, 13 Febr. 1891 §§ 7—21, 63 (§§ 15—18 angaa deres Betaling og Befordring), jfr. Kdg. Nr. 279, 21 Decbr. 1893 § 1.

Ved Husmandskreditforeningen i Østifterne, Kdg. Nr. 24, 27 Febr. 1882, Nr. 182, 19 Decbr. 1891 §§ 10—22.

Ved Kreditforeningen for København og Omegn, Kdg. Nr. 73, 19 Maj 1882 §§ 38, 46, 48—50, 56, 60, 62. Indtil videre kan

dog Taksationsforretninger efter L. 19 Marts 1869 (altsaa foretagne af de under I ommeldte Mænd) benyttes ved Foreningen, § 72.

Ved Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne, Kdg. Nr. 59, 16 April 1890.

Ved Foreningen af Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, Kdg. Nr. 118, 10 Juli 1891 §§ 12—16, 62, 67—70.

Ved den vest- og sønderjyske Kreditforening, Kdg. Nr. 151, 3 Oktbr. s. A. §§ 5, 7, 9—20, 50, 54 (ang. bl. a. deres Befordring og Betaling), 55, 56, 60.

Ved en Kreditforening af Grundejere paa Landet i Jylland, Kdg. Nr. 186, 29 Juli 1893 § 42, jfr. L. Nr. 103, 14 April s. A. § 1 c.

VI. Faste edsvorne Vurderingsmænd og Vurderingskoner kunne af Skifteretten med Justitsministeriets Billigelse ansættes for Retskresen til at foretage alle Vurderinger af Løsøre i Dødsboer og andre Boer, der ikke behandles som Konkursboer, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 16, jfr. §§ 82, 83.

Ang. disse Mænds og Koners Betaling, se de under Vurdering A 5 anførte Bestemmelser.

VII. Ang. Vurderingskommissioner til Vurdering af Heste og Vogne, der under Krigsberedskab afgives til Hæren, L. Nr. 87, 16 Juni 1876 § 5, jfr. § 10, Bkg. 11 April 1889 (i M. T. B 402 ff.) §§ 1 ff.

Se Jordboniteringsmænd. Markfred 4 b. Syns-, Skøns-, Taksations- og Vurderingsmænd I 8 (faste Synsmænd).

Væbning.

I. Bornholms.

1. Derom handler Hærl. 6 Juli 1867 §§ 179—184.

2. Efter § 182 ibd. overgaa alle paa Bornholm hjemmehørende værnepligtige, der have modtaget Uddannelse i Hæren ved Slutningen af deres Tjenestetids 2det Aar til Væbningens Ruller og forblive der i deres hele paafølgende Tjenestetid. Jfr. J. M. Cirk. 19 Maj 1854 (ang. hvem der i denne Retning kan anses som hjemmehørende paa Øen), M. T. B f. 1872 S. 112.

I Henhold hertil skulle ogsaa Militærarbejdere, der høre hjemme paa Bornholm, ved Udløbet af deres Værnepligts 2det Aar overføres til Væbningens Ruller, Krigs M. Skr. 29 Juni 1872 (Nr. 13 i Till. t. M. T. A f. 1872).

3. Lønningsforholdene ved samme, L. 25 Juli 1867 §§ 41, 42, 24 April 1868 (S. 97).

Paa den kommer den under Hæren 24 l anførte Lønnings-

forhøjelse ogsaa til Anvendelse, Krigs M. Skr. 1 Febr. 1876 (M. R.).

4. Forsættelse af sammes Befalingsmænd sker efter Kommandantens Bestemmelse, Krigs M. Skr. Nr. 450, 27 Febr. 1871.

5. Ang. Tilvejebringelse af Heste dertil, L. Nr. 26, 12 Febr. 1872.

6. Ang. hvorledes der i Henseende til Paatale og Straf samt Eftertjeneste skal forholdes med det Mandskab, der udebliver fra sammes Øvelser, Krigs M. Skr. 7 Novbr. 1879 (M. R.).

7. Ang. de særlige Regler, der efter Instr. 24 Juli 1817 (anført under Kommandant 1 a) § 22 c gælde om sammes Indkvartering under Øvelserne i Fredstid, og om der herefter tilkommer Amtmanden Fritagelse for saadan Indkvartering, Krigs M. Skr. 25 Novbr. 1887 (M. R.). Jfr. Indkvartering IV 2.

8. Ang. at Underofficerer og ligestillede have Ret til fri Læge og Medicin, Krigs M. Skr. 19 Avg. 1892 (M. R.).

9. Med Hensyn til de under sammes aarlige Indkaldelser som formentlig tjenestedygtige hjemsendte, der efter Krigs M. Skr. 2 Oktbr. 1872 (M. R.) skulle tilsiges til Møde ved næste Session, for at Spørgsmaalet om deres Tjenestedygtighed kan blive endelig afgjort, jfr. Krigs M. Skr. 13 Septbr. 1893 (M. R.).

10. Ang. at sammes Haandværkere ikke henregnes til Hærens faste Haandværkere, og at Tjenestetid som Bøsse-mager ved Væbningen derfor ikke kan komme i Betragtning ved Meddelelse af Hæderstegnet for 8 Aars Tjeneste, Krigs M. Skr. 23 Novbr. 1893 (M. R.). — Se Hæderstegn 12.

11. Ang. Mandskabets Indkaldelse, L. Nr. 63, 13 April 1894 § 2 h.

12. Ang. Fritagelse for Væbningen for Indkaldelse til de ved Hærl. § 183 fastsatte Mønstringer m. m., Krigs M. Skr. 1 Maj 1894 (i Supplem. t. den lille Lovsaml. og i M. R.).

13. Forandring af de for Indkaldelserne ved samme gældende Bestemmelser, L. Nr. 44, 1 April 1896.

Se Indkaldelsesordre 6 (ekstraordinære) g. Indkvartering III 34, 2det Led. Kommandant 1. Militært Lægekorps 13 d. Tøjmaster 2.

II. Københavns.

1. Om dens Ordning, L. 28 Maj 1870 (S. 180).

2. Ang. Benævnelsen af dens Afdelinger, Resl. 30 Juni 1870 (D. T. S. 460).

3. Ang. dens Uniformering, Resl. af s. D. (S. 485 ibd.).

4. Det dertil hørende Mandskab udskrives ordentligvis ikke til

Kbhvn.s Brandvæsens Reservekorps, og det kan ikke stilles til Tjeneste ved samme, Adg. Nr. 125, 5 Avg. 1871 §§ 5, 6.

5. Tillægges Major Wegeners Fond for Borgerinfanterister, der udmærke sig ved Skarpskydningsøvelser, Krigs M. Skr. Nr. 464, 12 Juni 1871.

6. Ang. hvorledes der skal forholdes med værnepligtige, der efter Indkaldelse til Væbningens Øvelser møde for sent eller udeblive, Krigs M. Skr. 14 Septbr. 1874 med Note (Nr. 11 i Till. t. M. T. A f. 1874), jfr. Krigs M. Skr. 20 Juli 1877 (M. R.).

Om Anvendelsen af de anførte Bestemmelser angaaende de fra Væbningens Øvelser udeblevne paa en værnepligtig, der var bleven overført til en anden Afdeling, inden Tiltale havde fundet Sted, Krigs M. Skr. 11 Maj 1887 (M. R.).

7. At den, der for saadan Udeblivelse idømmes Fængselsstraf i over 24 Timer, ikke efter L. 28 Maj 1870 § 10 er berettiget til Lønning, fornævnte Skr. 1874 Nr. 4.

8. Ang. hvorledes der skal forholdes med det Mandskab, der har Rejsetilladelse til Udlandet paa den Tid, Øvelserne holdes, Krigs M. Skr. 21 April 1879 (M. R.).

9. At nogle Øvelser i 1886 bortfaldt, Resl. 5 Maj 1886 (i M. T. B S. 515).

10. At Ansøgninger om Fritagelse for Deltagelse i sammes Øvelser for at komme i Betragtning skulle indkomme til Krigsministeriet senest 8 Dage før Øvelsernes Begyndelse, Krigs M. Skr. 26 Maj 1888 (M. R.).

11. Ang. Officerernes Uniformering som andre Officerer af Hæren, Kdg. Nr. 25, 1890 (M. R.).

12. Ang. Mandskabets Indkaldelse, L. Nr. 63, 13 April 1894 § 2 g.

13. Ang. Afgørelse i Henhold til Straffel. for Krigsmagten § 59 af Spørgsmaalet om Sags Forfølgning mod en hjemsendt menig, der ulovligt var udeblevet efter Indkaldelse til Væbningens Øvelser i 1881, 1882 og 1883, Krigs M. Skr. 12 April 1894 (i Supplm. t. den lille Lovsaml. og i M. R.).

Se Garnisonssygehuse 15. Kirkegaard 39 o, 2det Led (ang. Frijord). Skytteforeninger 5 (Fritagelse for Indkaldelse for visse Skytter af Københavns Skytteforening).

Væddeløb.

Ang. Beskatning af Totalisatorspil derved, L. Nr. 73, 30 Marts 1895, jfr. Bkg. Nr. 115, 4 Maj s. A.

Se Totalisatorspil.

Væddespil, se Hasardspil.

Væggetøj, ang. dets Fordrivelse, se Kammerjæger 2.
Vægt, se Maal og Vægt. Medicinalvægt. Sølvvægt.
Vægttæster, se Maaling og Vejning 14 c, jfr. 6.
Vægtere.

I. I København.

1. De til Vægtervæsenet hørende Embedsposter inddrages, Vægterkorpset ophæves og dets Mandskab afskediges. De af Kommunen hidtil udrede Udgifter til Taarnvægterne bortfalde. Regul. 18 Juni 1863 § 24.

Fr. 26 Juli 1683 om Natvægterne og Pl. 28 Febr. 1778 ere hævede ved Adg. 22 Jan. 1869 § 2.

Af ældre Bestemmelser skal endnu anføres: Rskr. 24 Febr. 1769, Pl. 24 Decbr. 1785 og 27 Decbr. 1830 (ang. Ansættelse af Vægtere paa Broerne), Adg. 5 Juni 1771 VI (Betaling til Vægterinspektøren for Opvartning af Vægterne ved Bryllupshuse m. m.), Pl. 26 Jan. 1784, jfr. Rskr. 24 Juli 1801 § 5 (deres Ret til at drive Næring og til Pension), Instr. 24 Juni 1784 (tre), 31 Decbr. 1800 og Noten t. Bkg. 28 Marts 1860 (forskellige Instrukser for dem), K. Prom. 14 Novbr. 1797 (skulde om Natten have Opsyn med Frihedsstøtten), 7 Oktbr. 1806 (Betaling for Vægtere, der vare Vagt ved Eksekutioner), Pl. 28 Juni 1811, Rskr. 24 Decbr. 1818 og Vedt. 30 Decbr. 1857 § 19 (Antal, Ansættelse m. m.), Oktr. 4 Juli 1818 § 55 (skulde om Natten bevogte Nationalbanken).

Ang. Taarnvægterne kan mærkes Instr. 16 Jan. 1801 og Noten t. Bkg. 28 Marts 1860.

2. Ang. Ansættelse og Lønning af Vægtere ved Lands-Over-samt Hof- og Stadsretten til at føre Tilsyn med Rettens Lokaler i Raad- og Domhuset, Rskr. 7 April 1773 (i Reskriptsaml. 1ste Del), Resl. 18 Decbr. 1821, 10 Novbr. 1845 § 5.

3. Raadstuevægtere maa Magistraten i Kbhvn. antage og afskedige, Resl. 22 Septbr. 1816.

4. Ved Stadens civile Arresthus, Regul. 12 Juni 1863 §§ 5, 10, jfr. Resl. 26 Febr. 1823 og 25 Oktbr. 1843 (ang. deres Mundering).

5. Ved Frederiks Hospital, se om ham den under dette Rubrum 4, næstsidste Stykke, anførte Skrivelse.

II. I Købstæderne udenfor Kbhvn.

1. Efter Fr. 24 Jan. 1761 II § 5 skulde, hvor saadant ikke allerede var sket, Vægtere antages af Øvrigheden, jfr. Fr. 22 Febr. 1737 II § 4 og J. M. Skr. 5 Marts 1856. Antagelsen sker nu af Byraadene efter L. 26 Maj 1868 § 18.

2. Om Vægterne og deres Løn findes optaget Bestemmelser i enkelte af Vedtægterne efter L. 26 Maj 1868 § 35. Lønnen ud-

redes af Kæmnerkassen, og derom henvises i øvrigt til Vægterskat II.

3. Om den Skik, at Vægterne ved Højtiderne gaa omkring og indsamle frivillige Gaver hos Indvaanerne, kan mærkes K. Prom. 22 Decbr. 1798 (f. Kolding).

4. At Vægterne skulle komme Toldbetjentene til Hjælp, naar disse kalde dem, Fr. 1 Febr. 1797 § 96.

5. Om deres Tjeneste ved Markederne kan mærkes K. Prom. 5 Febr. 1785 Nr. 5 (f. Nyborg), Skr. 14 Septbr. 1822 (f. Svendborg Amts Købstæder).

6. Taarnvægtere findes i adskillige Købstæder efter specielle Bestemmelser, saaledes K. Prom. 26 Marts 1785 og 13 Juni 1826 (f. Horsens), Cirk. 31 Juli 1838 (f. Roskilde).

Ifølge sidst nævnte Cirkulære maa de som Taarnvægtere og Arrestforvarere ansatte veltjente Underofficerer ikke afskediges uden ifølge Resolution eller Dom. Jfr. Militære 1 a Nr. 8.

7. Af specielle Bestemmelser om Vægtere kan foruden de enkelte allerede nævnte endnu mærkes for Aalborg, Rskr. 4 Decbr. 1795, 29 Novbr. 1799, 2 April 1811, 13 April 1825; for Bogense, K. Prom. 13 Maj 1800; for Faaborg, K. Skr. 22 Febr. 1817; for Fredericia, K. Prom. 9 Juni 1798; for Helsingør, K. Prom. 23 April 1793; for Maribo, K. Prom. 19 Decbr. 1801, for Naksø, K. Prom. 31 Juni 1802; for Neksø, K. Skr. 3 Juli 1819; for Roskilde, K. Prom. 15 Novbr. 1788, 8 April 1809; for Rødby, K. Skr. 28 Juni 1828; for Rønne, Rskr. 21 Marts 1766, K. Prom. 11 Jan. 1812; for Tisted, Rskr. 30 Marts 1798, K. Skr. 24 Avg. 1816; for Varde, K. Prom. 26 Jan. 1793; for Vordingborg-Nyraad, K. Skr. 11 Septbr. 1817.

Ang. deres Ansættelse og Afskedigelse i Købstæderne Akureyri og Isafjord paa Island, L. 8 Oktbr. 1883 (Nr. 24 i Till. t. Lovt.) § 17, af s. D. (Nr. 25 ibd.) § 18.

8. Se Grave 3 a (ang. Kastning af Grave til fattige).

III. I Handelspladserne.

Bestemmelser herom findes for Frederiksberg i Rskr. 3 Marts 1807 og for Nørresundby i Bkg. 17 Oktbr. 1858 § 10, jfr. K. Skr. 8 Febr. 1827, men i øvrigt henvises til det under Handelspladser anførte.

IV. Paa Landet.

1. At Vægtere i Landsbyerne kunne ansættes, L. 2 Marts 1861 § 22, jfr. om Udgifternes Udredelse Ind. M. Cirk. 16 Juni 1867 § 7 a (D. T. S. 771).

2. Specielle Bestemmelser findes for Hvidovre By i K. Skr.

15 Maj 1821; for Fredensborg i Rskr. 19 Febr. 1849; for Frederiksborg Nyhuse i K. Skr. 28 Jan. 1841; for Kristrup By i Randers Amt i Rskr. 24 Jan. 1853; for Ørsted By i Rskr. 10 Juli 1854; for Amager i Resl. 16 Oktbr. 1855 og i Ind. M. Skr. 1 Decbr. 1856 særlig for Taarnby.

Vægterinspektør og Vægterløjtnant i København. Disse Poster ere inddragne, se Vægttere I 1. Jfr. om dem Fr. 26 Juli 1683, Instr. 24 Marts 1741 § 7, 18 Decbr. 1803, Resl. 5 Juni 1827 (angaar kun Vægterinspektøren), 12 Marts 1846 (Lønning), 8 April 1848 og J. M. Cirk. 29 Jan. 1850 (Uniform), Vedt. 30 Decbr. 1857 § 25 (Pension).

Vægterskat.

I. I København.

1. De ældre Bestemmelser om Vægterpengenes Ligning og Størrelse indeholdes i Fr. 26 Juli 1683, Pl. 14 Juni 1784, 31 Oktbr. 1796, Rskr. 5 Decbr. 1800 § 11, Pl. 22 Juni 1801, 28 Juni 1811 § 4, Koll. T. f. 1825 S. 123, Resl. 9 Decbr. 1837, jfr. K. Prom. 3 Jan. 1784 (at Skatten skal udredes af kgl. Bygninger), Pl. 1 Maj 1822 § 2, K. Skr. 14 Jan. 1830.

Ved Adg. 21 April 1812 § 11 bestemtes det, at Skattens totale Beløb skulde lignedes paa Grundtaksten.

Blev ved Rskr. 28 Avg. 1829 tillige med flere andre Skatter sammendraget til en almindelig Grundskat, men saaledes at sammes Beløb dog aarlig skulde særlig fastsættes, jfr. K. Skr. 29 Septbr. 1829 (om Skattens Forfaldstid. Jfr. K. Skr. 17 Novbr. 1814).

Ang. Skattens Ligning under et paa Staden og dens Forstæder, Pl. 27 Decbr. 1830, jfr. L. 14 Decbr. 1857 § 13. Jfr. med Hensyn til Vesterbro Rskr. 24 Febr. 1769, Pl. 24 Decbr. 1785, 31 Oktbr. 1796, 22 Juni 1801 § 11, 4 Maj 1822 § 9.

2. Nu er denne Skat ved L. 19 Febr. 1861 (S. 180) §§ 1 og 3 inddraget under Grundskatten og beregnes til 1 Rdl. 4 Mk. 12 Sk. pr. Grundtakstportion.

3. Den Fritagelse for Erlæggelse af den til samme svarende Andel i Grundskatten, som ved L. om den udenbys Grundtakst 14 Decbr. 1857 § 13, jfr. L. 19 Febr. 1861 § 3, var indrømmet udenbys Ejendomme, der ligge i over 100 Alens Afstand fra en Vejstrækning, som er forsynet med offentlige Lygter og Vægttere, er hævet ved L. ang. Omordning af Københavns Politi 11 Febr. 1863 § 19.

II. I Købstæder udenfor Kbhvn. og Handelspladser.

1. De særegne Bestemmelser herom have vedblivende Betydning i de Købstæder og Handelspladser, for hvilke Skatteved-

tægter efter L. 11 Febr. 1863 endnu ikke ere tilvejebragte, til Bestemmelse af, hvilke Skattebaser der skulle udrede Vægterudgifterne, se under Kæmnerkassen A 3.

2. Hvor ikke andet er bestemt, udredes Vægterudgifterne af Formue- og Lejlighedsligningen, Fr. 24 Jan. 1761 II § 5, K. Prom. 16 Febr. 1793 (Ringkøbing), Skr. 7 Avg. 1827 (Storeheddinge), men der gives særlige Regler for mange Købstæder, hvorefter de udredes af Assurance, Grundtakst, Grund og Næring, Husfag osv., saaledes Fr. 22 Febr. 1737 II § 4 for Fyns Stifts Købstæder, K. Prom. 15 Novbr. 1788 for Roskilde, 23 Febr. 1799 for Fredericia, Rskr. 3 Marts 1807 for Frederiksberg, K. Skr. 19 Oktbr. 1822 for Hjørring, Skr. 8 Febr. 1827 ad 3 for Nørresundby, Rskr. 2 April 1811, 2 Jan. 1854 og 21 Juni 1856 for Aalborg, K. Skr. 14 Novbr. 1835 for Vejle, 17 Jan. 1837 for Lemvig, 4 Juni 1846 og Rskr. 20 Juni 1853 for Odense.

3. Fritagelser for Vægterskat omhandles i Rskr. 28 Oktbr. 1768, K. Prom. 20 Decbr. 1783, 11 Marts 1797.

Vægtkontrolhus, se Vogne 1 a.

Vægtlodder, se Justerkammer. Maal og Vægt.

Vægtskaale. Deres Arme skulle være af lige Længde og Tykkelse og Skaalene lige tunge, saa at Lodderne og det, der vejes, kan ombyttes i Skaalene uden Forandring i Ligevægten, Fr. 10 Jan. 1698 IV § 18, 18 Juni 1784 § 15 (f. Isl.), 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 15 (f. Færø.). Ang. naar derpaa skal vejes, Fr. 1698 IV § 19.

Jfr. Decimalvægte.

Værdipapirer (Obligationer og Aktier).

1. Advarsel mod Makulering af dem som skadende deres Værdi, Bkg. 1 Septbr. 1881 (U. L.).

2. Udlagte, Salg deraf uden Avktion, L. Nr. 66, 9 April 1891 §§ 17, 19.

Værelse, se Bygningsvæsen 3 t Nr. 2 (Definition af dette Ord i Købstadbygningslovens § 21).

Værftssingeniøren ved Orlogsværftets Haandværkerkorps, Søværnsl. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 24. Hans Lønning, L. Nr. 108, 24 Juli 1880 § 2. Har Rang i 5te Klasse Nr. 4, Resl. Nr. 184, 6 Decbr. 1880.

Se Skibbygning og Maskinvæsen I 4 d.

Værftskommissionen oprettes og afløser Flaadens Konstruktionskommission, Resl. 7 Novbr. 1870 (D. T. S. 982), jfr. Best. 14 Jan. 1879, Resl. 28 Decbr. 1881 (begge i Søværnets Lovsaml.).

Jfr. Konstruktionskommission.

Værftsløjtnanter.

1. Af Søværnet, have Rang i 7de Klasse Nr. 3, Resl. Nr. 290, 7 Oktbr. 1889.

2. Ved Orlogsværftets Ekvipageafdeling, Søværnsl. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 22.

Værgemaalsregnskaber.

1. Om Værgers aarlige Regnskabsaflæggelse for Værgemalets Bestyrelse til Overformynderne eller Øvrigheden handler D. L. 3—17—29, jfr. Adg. 5 Maj 1830 §§ 17, 19 (f. Vest.), Adg. 18 Febr. 1847 §§ 2, 4, 6, 11, 13, 20 og det vedføjede Skema (f. Isl.). Jfr. ogsaa det ophævede Rskr. 7 Febr. 1794 §§ 15, 23.

Aflægges nu udenfor København til Skifteretterne, L. 26 Maj 1868 (S. 284) § 10, jfr. § 12, Bkg. 2 Septbr. 1869 II B 2, i København til Overformynderiet.

2. Ang. Betaling i Vestindien for Overformyndernes Revision deraf, Rskr. 10 Marts 1784, 21 Avg. 1822 § 1.

3. En derpaa af Københavns Magistrat afsagt Decision skulde indankes umiddelbart til Højesteret, K. Prom. 26 Jan. 1802.

4. Deres behørig Fremlægelse kan Overøvrigheden fremtvinge ved Paalæg af Mulkt af 1 Rdl. daglig i første Uge og derefter 2 Rdl. for hver Dag, K. Cirk. 27 Febr. 1813, Skr. 3 Jan. 1832, 13 Juli 1833. Jfr. K. Skr. 28 Jan. 1818. Se Overpræsidenten 11 c.

Dette gælder ogsaa for Regnskaber fra umyndiggjortes Værger, J. M. Skr. 17 Febr. 1853.

5. Deri maa aflægges Rigtighed for det Løsøre, Værgen har under sin Bestyrelse, J. M. Skr. 17 Jan. 1854, saa vel som for de Kapitaler, hvormed dette er Tilfældet, L. 29 Decbr. 1857 § 1 (S. 327), Adg. 24 April 1860 § 1 (f. Vest.).

6. Ang. i hvilken Udstrækning Kbhvn.s Overformynderi fordrer saadanne Regnskaber aflagte, og hvor vidt der med Hensyn her til bør stilles mindre Fordringer til fødte end til satte Værger, J. M. Skr. 28 Septbr. 1860.

7. Ang. hvor vidt Amtmændenes Tilsyn med dem strækker sig, J. M. Skr. 13 April 1870 (D. T. S. 882).

8. Fra umyndiggjortes Værger og Revisionen deraf, derom handler J. M. Cirk. 17 Juli og Skr. 11 Avg. 1858, jfr. K. Skr. 18 Juni 1818, 12 Oktbr. 1847. Se foran 4.

Overøvrighedens Gennemsyn deraf bør fremdeles finde Sted, J. M. Skr. 21 Novbr. 1870 (Nr. 30 i Bl. Nr. 1 t. M. T. A f. 1871).

9. Skulle testamentariske Værger aflægge paa sædvanlig Maade L. 26 Maj 1868 § 11.

10. Naar Myndlingen bliver myndig, skal Værgen aflægge et endeligt Regnskab til ham, D. L. 3—17—30, Adg. 18 Febr. 1847 § 15 (f. Isl.).

11. Se Værger 19 b (ang. en for en Kone under Mandens Fraværelse beskikket Væрге).

Værgepenge.

1. Efter D. L. 3—17—26, jfr. 27 og 28, bortfalde, men Justitsministeriet kan ved besværlige Værgemaal tilstaa Værgen et passende Vederlag, L. 26 Maj 1868 § 13 (S. 293).

2. Ang. Værgens Godtgørelse ved fortsat Værgemaal (for mindreaarige), D. L. 3—17—36.

3. I Vestindien, jfr. Rskr. 15 Novbr. 1833 § 9 med Note.

Paa Island, Adg. 18 Febr. 1847 § 5.

Værger (Formyndere) for umyndige m. fl.

1. Om dem handler D. L. 3—17, jfr. ogsaa 1—24—37, 5—2—3, 14, 15, 86, 5—14—29, 31.

2. a. Værger (og Kuratorer) beskikkes i København af Magistraten, Rskr. 1 Oktbr. 1772 § 12, Vedt. 30 Decbr. 1857 § 3.

Dette gælder ogsaa Tilsynsværger i Boer, der behandles af executores testamenti, K. Prom. 12 Juli 1783; hvorimod Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten kan beskikke Procesværger, K. Prom. 1 Marts 1788, J. M. Skr. 20 Juli 1858. Jfr. med Hensyn til Beskikkelser af Tilsynsværger paa Skifte K. Skr. 17 Marts 1821.

I Tilfælde af Uenighed i Magistraten om en Beskikkelse, kan Sagen forelægges Kancelliet til Afgørelse, K. Prom. 18 Marts 1794.

b. Tilsynet med dem, deres (og Kuratorers) Beskikkelse og saadan Beskikkelses Tilbagetagelse samt Udelukkelse fra Værgemaal tilfalder udenfor København Skifteretterne, L. 26 Maj 1868 § 10.

c. Ang. Begæringer om Beskikkelse af Væрге, se Stempelafgiften III 33 c Nr. 2.

d. For umyndiggjorte, beskikkes af samme Avtoritet, som i Almindelighed udnævner Værger for umyndige, K. Skr. 24 Decbr. 1814.

e. At Skifteretten i Dødsboer skal sørge for, at Værger beskikkes for de umyndige Arvinger og Legatarer, for saa vidt saadant ikke tidligere er sket, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 14, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 14.

f. Henvist en Skifteforvalter, der forespurgte, om en Væрге kunde begære sig fritaget for Værgemaalet, fordi han paa Grund

af Myndlingens Faders Flytning kun ved Rejser og med Besvær kunde føre Tilsyn med de Genstande, hvori Myndlingens Arv var sikret, til selv at afgøre Spørgsmaalet, J. M. Skr. Nr. 187, 12 Novbr. 1878.

g. At danske Myndigheder ikke kunne beskikke Værge for en i Udlandet boende, men her i Landet født umyndig, J. M. Skr. Nr. 241, 12 Novbr. 1875. Jfr. nedenfor i.

h. I Lande, i hvilke danske ikke ere undergivne Landets Jurisdiktion, paahviler det Generalkonsulen for umyndige og for Personer, der paa Grund af Svaghed eller andre Omstændigheder ikke ere i Stand til at sørge for sig selv eller deres Gods, at beskikke passende Værger og saa vidt muligt at føre Tilsyn med disses Bestyrelse af deres Myndlinges Gods, hvorhos der om Beskikkelse af Værge straks skal gøres Indberetning til Udenrigsministeriet til Approbation, Instr. Nr. 180, 1 Septbr. 1895.

i. Ang. at den ordinære Skifteret her i Landet er kompetent til i et Tilfælde, hvor en her i Landet værende gift Kvinde, hvis i sædvanligt Formuefællesskab med hende levende Mand som sindssyg er indlagt paa en Sindssygeanstalt i Avstralien, er Arving i et af en Testamenteksekutor behandlet Bo, at beskikke en Værge til i Forening med Hustruen at optræde paa Skiftet og varetage Fællesboets Interesser, J. M. Skr. Nr. 150, 2 Juli 1897.

k. Ang. en Skifteforvalters Pligt til at beskikke en Værge eller tutor in litem for en Patient paa en Sindssygeanstalt, J. M. Skr. Nr. 163, 16 Juli 1897.

3. For deres (og Kuratorers) Beskikkelse skal intet Gebyr erlægges, K. Skr. 10 Decbr. 1816, 3 Jan. 1824. Ikke heller for Udfærdigelsen om Beskikkelsen, J. M. Skr. 4 April 1860, jfr. derimod K. Skr. 13 Maj 1837, hvorefter Gebyr kan beregnes i Analogi med Sp. Reglm. § 14.

Ang. at en Skifteforvalter ikke for Værge- og Kuratorbeskikkelse kunde beregne Gebyr, J. M. Skr. Nr. 217, 17 Avg. 1895.

Dog betales i København Gebyr efter Regul. 31 Maj 1814 Nr. 1, F. M. Skr. 28 Juni 1851. Ang. Gebyrets Eftergivelse, jfr. K. Skr. 11 Maj 1839, Noten t. J. M. Skr. 15 Juli 1858.

Naar en Person beskikkes til Værge (eller Kurator) for flere Søskende, kan Beskikkelsen gives under et for enkelt Gebyr og uden Forhøjelse af Stemplet, F. M. Skr. 28 Juni 1851.

Beskikkelser, hvorved samme Mand ved et Dokument beskikkes til Værge eller Kurator for flere, skulle stemples til Takst 1 Kr. for hver umyndig eller mindreaarig, Skattedir. Skr. Nr. 157,

23 Maj 1889. Herved er altsaa foranstaaende Skr. af 28 Juni 1851 fraveget.

Beskikkelserne (ogsaa for Tilsynsværger) stemples til Takst 48 Sk., L. 19 Febr. 1861 § 30.

4. Sat Værgemaal er et tvungent Ombud.

I Anledning af en fremsat Vægring ved efter passeret Beskikkelse af Skifteretten at overtage Værgemaal for en umyndig-erklæret, blev det paabudt, at saafremt vedkommende ikke inden 3 Dage fra Tilkendegivelsen erklærer sig villig at varetage det paagældende Værgemaal, vil han under en offentlig Sag blive tiltalt til Straf, lige som der til Varetagelse af de ham forsømte Forretninger af Skifteretten kan antages Medhjælp for Betaling, som han vil blive sagsøgt til at erstatte, J. M. Skr. Nr. 92, 7 Marts 1898.

De, hvem Fritagelse i Købstæderne tilkommer for Byens Bestillinger og personelle Byrder (hvorom se under Bestillinger og Byrder) ere ogsaa fritagne for dette Ombud. Saadan Fritagelse er udtrykkelig tillagt:

a. Præster, Konf. 15 Decbr. 1670 § 4. Dog skulde de paatage sig Værgemaal for andre Præsters Børn i Herredet, Rskr. 7 Oktbr. 1682.

Kollegiernes deputerede og Betjente, Rskr. 11 Septbr. 1688, 4 Juli 1721.

Overretsassessorer i Vestindien, Rskr. 19 Avg. 1791 I § 7. Jfr. L. 15 Febr. 1857.

Saadan Fritagelse maa i øvrigt nu, da Undtagelsen efter Rskr. 9 Juni 1721 er bortfalden ved Hofrettens Ophævelse, tilkomme alle kongelige Embedsmænd i Købstæderne efter den almindelige Regel i D. L. 3—4—11 smh. med Pl. 27 Juli 1804.

b. Præsternes Medhjælpere i Købstæderne, D. L. 2—9—1.

c. Privilegerede Gæstgivere i Købstæderne, Fr. 5 Marts 1695 i Slutn. Nr. 4.

d. De Borgere, som forpligtede sig til ikke i 12 Aar at opsiges deres Borgerskab, i 6 Aar, Pl. 16 Decbr. 1707.

e. Befalingsmænd og Spillemænd ved de forrige Borger- og Herredskompagnier paa Bornholm, Rskr. 6 Juli 1742, 28 Febr. 1744, K. Prom. 27 Avg. 1785, Rskr. 5 Novbr. 1790 § 3, Resl. 16 Juli 1817.

5. Fødte, D. L. 3—17—2.

a. Fritagelse for borgerlige Ombud medfører ikke Fritagelse for at overtage fødte Værgemaal, Rskr. 11 Septbr. 1688, Fr. 5 Marts 1695 i Slutn. Nr. 4, 16 Decbr. 1707, Brandordn. 22 Febr.

1737 II § 1 og Fr. 24 Jan. 1761 II §§ 1, 2 (ang. Brandinspektørerne og deres Assistenten i Købst.), Rskr. 19 Avg. 1791 I § 7, K. Prom. 13 April 1793 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv A), Fund. 29 Jan. 1782 § 51 og Stat. 28 Jan. 1827 § 49 (ang. Sorø Akademis Embedsmænd og Betjente), jfr. ogsaa Rskr. 27 Juni 1734 § 2.

Dog synes det efter Rskr. 28 Febr. 1744, som om Fritagelsen efter Rskr. 6 Juli 1742 for Ombud, derunder Formynderskab, skulde forstaas som ogsaa omfattende fødte Værgemaal.

b. En saadan kan ikke udelukkes, fordi han er Undentagsmand, K. Skr. 29 Juni 1815.

c. Kunde ikke fordre at beskikkes som Tilsynsværger ved de forrige Samfrændeskifter, Fr. 28 Avg. 1816 § 2.

At den fødte Værge ikke formenes at have nogen Ret til at beskikkes som Tilsynsværge paa Skiftet mellem en Fader og dennes umyndige Børn, J. M. Skr. Nr. 88, 24 Juni 1880.

d. Maa Værgemaal overdrages, naar ingen nærmere beslægtet har meldt sig eller er Skifteretten bekendt, K. Skr. 14 Febr. 1829.

e. Kunne udelukkes, naar de paa Grund af Afstanden ikke kunne forventes at varetage de umyndiges Tarv fyldestgørende, K. Skr. 15 Marts 1834.

f. Klager fra dem over at være udelukkede kunne kun indbringes for højere Øvrighed, ikke for Domstolene, J. M. Skr. 11 Juli 1865. Jfr. Umyndiggørelse 2.

g. Se Værgemaalsregnskaber 6.

6. Til Værge (eller Kurator) maa ingen beskikkes, paa hvem nogen Plet hviler, samt ang. hvor vidt der ved Beskikkelsen kan tages Hensyn til vedkommendes egne Ønsker, K. Skr. 20 Febr. 1816.

7. Kan en Kassebetjent ikke være uden Samtykke fra den Avtoritet, der har beskikket ham, lige som han ikke er pligtig til at overtage noget Værgemaal, end ikke som født Værge, alm. Kassefr. 8 Juli 1840 § 51.

8. Testamentariske:

Det er enhver Arvelader tilladt at bestemme, hvem der som Værge skal bestyre de Midler, han efterlader en umyndig, L. 26 Maj 1868 § 11 (jfr. § 1), hvor nærmere Regler herom gives. Om Formen for saadanne Dispositioner, se Testamenter 8.

I Vestindien kan en Arvelader indsætte Testamentseksekutorerne dertil, Rskr. 15 Novbr. 1765, Adg. 10 Maj 1780 §§ 1, 3,

dog at Testamentet konfirmeres af Gouvernøren, Pl. 12 Avg. 1800, Rskr. 9 Juli 1802.

9. Under deres Bestyrelse høre Arvemidler, der ikke overstige 100 Rdl., L. 29 Decbr. 1857 § 1 (S. 327), Adg. 24 April 1860 § 1 (f. Vest.), jfr. J. M. Cirk. 14 Decbr. 1868 § 2 (D. T. S. 1162) og med Hensyn til Summer, der have indestaaet efter tinglæst Skifteekstrakt, J. M. Skr. Nr. 86, 28 Marts 1873.

Ligeledes Myndlingens efter tinglæst Skifteekstrakt hos Forældrene m. fl. indestaaende Midler, hans faste Ejendomme, Løsøreffekter og Fordringer paa Naturalydelser, L. 26 Maj 1868 § 12, jfr. § 1. Jfr. ang. disse Midlers Overgang til Værgerne fra Overformynderierne J. M. Cirk. 12 Septbr. 1868 III (D. T. S. 920).

10. Ang. deres Myndighed:

a. De kunne gaa i Rette for Myndlingen, D. L. 1—9—14.

b. Uden deres Samtykke maa Myndlingen ikke gifte sig, D. L. 3—16—1, Fr. 30 April 1824 § 3 Nr. 6, jfr. ang. Værgers Beskikkelse med Hensyn hertil K. Skr. 9 April og 11 Maj 1839. Se videre under Ægteskab.

I Tilfælde af Overtrædelse volder Værgen den kvindelige Myndlings Gods, imedens hun lever, D. L. 3—16—2, J. M. Skr. 10 Maj 1865. Jfr. ang. hvad herved skal forstaaes, Rskr. 3 Febr. 1747 og 11 April 1749 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv B), 22 Juni 1753 (und. Ægteskab B ibd.); jfr. ogsaa D. L. 6—13—10.

c. Naar en Reformert er Værge for en Lutheran eller omvendt, er han udelukket fra Omsorg for Myndlingens Opdragelse, Priv. 15 Maj 1747 § 16.

d. At de forpligte Myndlingene personlig ved de for dem indgaaede Retshandeler, som ligge indenfor Værgens Competence, forudsættes i Indledningen til Fr. 8 April 1768. Jfr. K. Skr. 13 Jan. 1816, at Værgen ikke kan eftergive Myndlingens Rettigheder.

e. De kunne paa Myndlingens Vegne akviescere ved en denne overgaaet Dom, Fr. 2 Novbr. 1798, Pl. 3 Juli 1822 § 2, L. Nr. 21, 4 Febr. 1871 § 15. Se Appel III 3.

f. Opgive Værdien af et Myndlingen tilfaldet fideikommissarisk Gods til Efterretning ved Halvprocentafgiftens Beregning, Fr. 8 Febr. 1810 § 2.

Ligeledes Myndlingens Indtægt til Ansættelse af Indkomstskat efter L. 2 Juli 1870, sammes § 12.

g. Ang. naar de i Tilfælde af Moderens ny Ægteskab kunne fratage hende Børnene efter D. L. 3—17—17 og 18, K. Skr. 20 Decbr. 1817.

h. Kunne under Skifte erkende en Fordrings Rigtighed paa Myndlingens Vegne, K. Skr. 1 Maj 1821.

i. Kunne gyldigt samtykke i, at en Fæstegaard overdrages til Enken i Stedet for at administreres af Skifteretten til Boets Slutning, Rtk. Skr. 5 Maj 1832, jfr. K. Skr. 15 Juni s. A.

k. Kunne ikke uden Overøvrighedens Approbation godkende et ikke lovformeligt Testamente, hvorved Myndlingens Arvelod formindskes, J. M. Skr. 11 Juni 1855, Cirk. 1 Juli 1857 I f. Jfr. derimod K. Prom. 14 Juni 1788 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte A).

Se Testamenter 17.

l. Øvrigheden, der skal vaage over de umyndige, bør ikke tillægge den fødte Værges Vægning ved at lade Myndlingen underkaste en farlig, men nødvendig Operation synderlig Vægt, J. M. Skr. 21 Novbr. 1856, jfr. J. M. Skr. 2 Oktbr. 1852.

m. For umyndige Arvinger, ang. deres Myndighed paa Skifte efter Arveladeren, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 10, 16, 24, 27, 47, 51, 60, 75, 78, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 10, 16, 24, 27, 46, 50, 59, 74, 77 (f. Isl.).

n. Om Værgens Stilling til de hans Værgemaal undergivne Børn, se videre under Børn samt Børn og Forældre 6, jfr. 3 f og i.

o. Se fremdeles Umyndige og Umyndiges Midler samt: Forligsmægling A 5 c Nr. 4 aa (en Prokurator kan møde derved som Værge). Konfirmation 27 (Beskikkelse af Værge for et Barn, hvis Forældre ville hindre dets Konfirmation). Overformynderiet I 2 a, 18 a, b, 20 og 25. Paternitets- og Alimentationssager 8 smh. med Underholdsbidrag A I 2. Skifteekstrakter 19, 20, 22 (Værgens Tilsyn m. v. med de derved sikrede Børnepenge). Uskiftet Bo A 3 g.

11. Ang. deres Ansvar for Værgemaalet, se Umyndiges Midler.

Videre mærkes:

a. Naar de afslutte en for Myndlingen ufordelagtig Kontrakt, skal en anden Værge beskikkes til at indtale Erstatningskravet mod den første Værge, K. Skr. 13 Jan. 1816.

b. De have intet Ansvar for de i Overformynderiet indsatte Midler, K. Skr. 19 Decbr. 1818 ad 2. Jfr. dog nedenfor 17.

c. Se fremdeles Beneficerede Sager I 3.

12. Beligger en Værge sin Myndling, bør han ægte hende, D. L. 6—13—2.

Den samme Steds foreskrevne Straf er hævet, L. 10 Febr.

1866 § 308, 25 Juni 1868 § 310 (f. Isl.). Se nu i Stedet fornævnte L. 1866 §§ 166, 176 og 183, 1869 §§ 167, 177 og 184.

13. D. L. 6—13—10 er hævet, fornævnte L. 1866 § 308, 1869 § 310.

14. Paalagt Byskriveren i Varde at give Overformynderne Oplysning om Forhæftelser paa Ejendomme tilhørende Personer, som dertil skulle beskikkes, Rskr. 20 Jan. 1775.

15. Ang. at Værgen for umyndige Arvinger altid skal tilsiges til Møde ved Skiftet, samt om Beskikkelse af Værgen i Boer, der behandles af executores testamenti, Fr. 23 Avg. 1793 §§ 1, 3.

16. Tilkomme ikke foruden Værgespenge Godtgørelse for Rejseomkostninger, Rskr. 15 Novbr. 1833 § 9, J. M. Skr. 18 Juni 1858. Jfr. nu Værgespenge.

Ang. hvor vidt der tilkommer dem Godtgørelse for positive Udgifter forvoldte ved Værgemaalet, in casu Rejseomkostninger, J. M. Skr. Nr. 59, 31 Marts 1885.

17. Skulle indberette til Overformynderiet, naar de Ejendomme, hvori Myndlingens Midler indestaa, forringes, eksproprieres, skifte Ejer, m. m., L. 26 Maj 1868 § 14.

18. Kunne ikke faa Laan af Myndlingens under Overformynderiet særskilt bestyrede Midler uden Justitsministeriets Tilladelse, Adg. 12 Novbr. 1870 § 4.

19. Tilsynsværgen, se om dem foran 2, 3 og 5 c. Videre mærkes:

a. En Tilsynsværgen skal beskikkes, naar en Fader skifter med Børnene, K. Prom. 17 Maj 1794. Jfr. K. Skr. 12 Marts 1844 ad 2.

Men med Undtagelse af, hvad der vedrører Bestyrelsen af Arven, beholder i saa Tilfælde Faderen i øvrigt Værgemaalet, J. M. Skr. 15 Juli 1858, jfr. L. 26 Maj 1868 § 12.

b. Ang. Beskikkelse af en saadan for en Kone under Mandens Fraværelse og hans Myndighed, K. Skr. 4 Jan. 1821, 21 Juni og 23 Avg. 1825, 11 Decbr. 1828, Fr. 11 Septbr. 1839 § 7.

En saadan Værgen skal ikke aflægge Regnskab til Overformynderiet, men til Manden, naar denne kommer tilbage, K. Skr. 20 Maj 1820.

Ang. Beskikkelse af en saadan for en Hustru under Mandens Fraværelse for at supplere den hende efter D. L. 5—1—13 tilkommende Myndighed over Fællesboet, J. M. Skr. Nr. 14, 11 Jan. 1890.

Se Bortblevne Personer 3.

c. For fraværende Arvinger og Legatarer, hvis Opholdssted

ikke kendes, eller som ere saa langt borte, at et Bos videre Behandling ikke findes at burde udsættes, indtil deres Bestemmelse kan indhentes, bliver der, for saa vidt ingen Fuldmægtig giver Møde for dem, efter Skifterettens Foranstaltning i Overensstemmelse med Reglerne i Fr. 11 Septbr. 1839 § 6, jfr. § 7, at beskikke Værger, der i enhver Henseende have samme Ret og Pligt og ere samme Kontrol underkastede som Værger for umyndige, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 14, 59, jfr. fremdeles med Hensyn til disse Værger §§ 16, 51, 75, 78. — Med Hensyn til myndige Arvinger, som, uden at gaa ind under ovenanførte Kategori, ikke ere mødte paa Skiftet, kan mærkes § 73 ibd.

For Island er ganske tilsvarende Bestemmelser givne, Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 14, 58, jfr. 16, 50, 74, 77, og § 72.

d. En saadan beskikket til at paase Børnenes Skolegang, K. og U. M. Skr. 26 Jan. 1852, J. M. Skr. 7 April 1860.

e. Om Værgers Beskikkelse med Hensyn til enkelte Sager, se fremdeles Konfirmation, Ungdommens, 27. Procesvæрге med Henvisninger. Skifte.

20. Ang. Beskikkelse deraf for en forsvunden Person, der har efterladt Formue her i Riget, Fr. 11 Septbr. 1839 § 6. Jfr. K. Skr. 4 Maj 1819.

21. De egentlige Værgemaal (Tuteler), der ere stiftede i de inkorporerede slesvigske Distrikter før 1ste April 1867, vedblive, L. 16 Febr. 1866 § 3 (S. 199).

22. For umyndiggjorte, se Umyndiggørelse 3 b, 6, 7 og 8. Værgemaalsregnskaber 4 og 8.

Som saadan bør efter Analogien af D. L. 3—17—2 ordentligvis den fødte Væрге beskikkes, J. M. Skr. Nr. 58, 20 Marts 1876.

23. Ang. at naar Dødsboet efter en Ægtefælle eller et Skilsmisse- eller Separationsbo paa Grund af særlige Omstændigheder ikke, medens Skiftet staar paa, findes at kunne betros henholdsvis den efterlevende Ægtefælle eller Manden, kan Boets Bestyrelse af Skifteretten overgives til en Væрге, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 §§ 58, 64, jfr. 62, 69, L. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 57, 63, jfr. 61, 68.

24. Ang. at Tilsynet med en Gang anordnede Værgemaal forbliver hos den Myndighed, hvem det en Gang er underlagt, uden Hensyn til, at Værgen eller den umyndige forandrer Opholdssted, samt hvorledes der med Værgemalets Overførelse til den Jurisdiktion, hvor den umyndige er flyttet hen, skal forholdes, naar

ny Værges Beskikkelse her bliver nødvendig, J. M. Skr. Nr. 46, 16 Marts 1883 (ang. en umyndiggjort).

25. I Vestindien, Adg. 10 Maj 1780 § 3 (ang. deres Beskikkelse), 5 Maj 1830 §§ 3 ff. Se foran 8.

26. Paa Island, Adg. 18 Febr. 1847, jfr. foran 19 c, 23.

Se Døvtumme 6 d. Lavvæрге. Stedbørn og Stedforældre 1 (at Stedfaderen ikke maa være Væрге). Umyndige (disses Bortfæstning). Umyndiggørelse—umyndiggjorte 13—15. Uskiftet Bo A 5 k (ang. Udnævnelse af testamentarisk Væрге).

Værgetold, se Odelsleje.

Værkførere ved Statsbanerne. Deres Lønning, L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. L. Nr. 65, 12 April 1892 § 8.

Værkmestere.

1. Ved Statsbanedriften, deres Lønning, L. Nr. 52, 26 Marts 1898 § 6, jfr. L. Nr. 65, 12 April 1892 § 8.

2. Se Gasværk I (København) 5 c.

Værksleje, se Entreprise—Entreprenør. Stempelafgiften III 15.

Værksteder.

1. Der er intet til Hinder for, at en Haandværker holder Værksted paa flere Steder i Jurisdiktionen, naar den paagældende selv staar som Mester for disse og ikke benytter denne Ret til at lade uberettigede drive Haandværket i hans Navn, L. 29 Decbr. 1857 § 21.

Se Haandværks- og Fabriksdrift I 15 g og III 7. Næringsvæsen I 22 d og II 6 (Næringslovens § 16) e.

2. Om Tilvejebringelse deraf til indkvarterede militære, se Indkvartering II (ordinær) 56, III (ekstraordinær) 66.

3. Om Værksteder, hvor der arbejdes i Træ, se Brandvæsenet I (i København) e Nr. 5, 6 og Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A.

Om Værkstedsbygninger, se videre B ibd.

4. Ifølge Sundhedsvedtægt for København i Bkg. Nr. 78, 15 Juni 1886 § 62, jfr. Bkg. Nr. 69, 24 Juli 1884 § 5, skulle sammes Bestyrere anmelde smitsom Sygdom blandt Personalet, og lige Bestemmelser findes i flere andre af de før Emanationen af den tidligere Epidemil. Nr. 78, 20 April 1888 udfærdigede Sundhedsvedtægter, for saa vidt de indeholde lignende Bestemmelser mod smitsomme Sygdomme som de københavnske Vedtægter. Se nu Smitsom og epidemisk Sygdom I.

5. Ifølge fornævnte Bkg. Nr. 78, 1886 § 75 skal Sundheds-

kommissionen føre et vist Tilsyn med større Værksteder i København, og lignende Bestemmelser gives i ikke faa andre Sundhedsvedtægter.

6. Skulle i nogle Købstæder have samme Loftshøjde som Beboelseslejligheder, se de under Bygningsvedtægter anførte Vedtægter. Jfr. Beboelse 3, 4.

Eks. paa samme Bestemmelse i Bygningsreglementet for et Landdistrikt (en Del af St. Jørgensbjerg Sogn), Bkg. Nr. 55, 17 April 1885 § 13.

Ang. Bygningsbestemmelser om Værksteder, se fremdeles Bygningsvæsen 3 x Nr. 6. Haandværks- og Fabriksdrift I 20 A (brandfarltge Næringsbrug) c. Kældere 1—3, navnlig 3 d.

7. I København maa intet Rum, som er indrettet, efter at L. om Forandring i Bygningsloven Nr. 54, 15 Maj 1875 traadte i Kraft, anvendes som Værksted, naar det ikke fyldestgør de Fordringer, som den Byggeslov, der galdt paa den Tid, da Rummet indrettedes, stiller til Værksteder, den foran under 4 og 5 nævnte Bkg. Nr. 78, 1886 § 42.

8. Der drives fabrikmæssigt, se om dem under Fabriker—Fabrikdrift.

Værktøj, se Eksekution B 8 h. Haandværkssvende I 7. Indkvartering II (ordinær) 56, III (ekstraordinær) 66.

Værnepligt.

1. a. Enhver vaabensør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver, Grl. 28 Juli 1866 § 90 (5 Juni 1849 § 95), jfr. Koloniall. 27 Novbr. 1863 § 82, Forfatnsl. f. Isl. 5 Jan. 1874 (Nr. 1 i Till. t. Lovt.) § 57.

b. Disse nærmere Regler ere foreskrevne i L. om Værnepligten 6 Marts 1869, hvis §§ 1—3. jfr. 39, 61, bestemme, hvilke Personer Værnepligten paahviler.

Ved sammes § 55 hæves Værnepligtslovene 8 Maj 1829 og 2 Marts 1861 med fl. Bestemmelser. Ved sidst nævnte Lovs § 51 er Værnepligtsloven 12 Febr. 1849 og de i Fr. 8 Jan. 1802 indeholdte Bestemmelser om Søværnepligten hævede. L. 12 Febr. 1849 § 12 ophæver alle ældre Fritagelser eller Begunstigelser med Hensyn til Værnepligtens Opfyldelse. — Jfr. Fr. 20 Juni 1788.

L. om Forandring i Værnepligtsl. 1869 § 16, L. Nr. 218, 13 Decbr. 1895, Forandring i Værnepligtsl. 1869 § 17, L. Nr. 22, 27 Febr. 1897, Tillæg til Værnepligtsl. 1869 §§ 33, 37, L. Nr. 66, 6 April 1898.

2. Ang. hvor vidt de Personer, som i Henhold til Fredstraktat 30 Oktbr. 1864 bevare deres danske Indfødsret, ere Værnepligt undergivne, L. Nr. 40, 4 April 1873, jfr. Værnepligtslovens § 56.

Ang. hvor vidt og hvorledes de skulle optages i Rullerne og aftjene deres Værnepligt, J. M. Cirk. 13 Marts 1865.

Naar de efter at have afgivet den i Traktat 1864 Art. XIX ommeldte Erklæring paa ny forlade Landet, skal Udskrivningschefen atter udslette dem af Rullen, J. M. Cirk. 23 Marts 1868 § 1 (D. T. S. 367), 27 Maj 1869 § 1 (D. T. S. 472).

Ang. de til Danmark udvandrede slesvigske og holstenske værnepligtiges Behandling, Bkg. Nr. 128, 3 Oktbr. 1872, jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 294, 10 Decbr. s. A. Jfr. M. T. B f. 1871 S. 624 og 649, J. M. Cirk. Nr. 348, 26 Oktbr. 1871.

3. Ang. den Personer, der ikke have Indfødsret, paahvilende Værnepligt, Værnepligtslovens § 2, jfr. §§ 7, 49.

a. Ang. Forstaaelsen af »fast Hjem« og »undersaatligt Forhold til en fremmed Stat« i den dertil svarende § 1 af Værnepligtsl. 12 Febr. 1849, J. M. Skr. 24 Decbr. 1858.

b. En Udlænding, der uden Kapitulation ansættes ved en Tropeafdeling, kan ikke derved anses at have erhvervet fast Hjem her, J. M. Skr. 9 Novbr. 1853.

c. Udlændinge formenes ikke efter egen Begæring at burde optages i Rullen, uden at de godtgøre at være værnepligtige efter Loven, J. M. Skr. 24 Febr. 1863 (i Oppermann den danske Rets Bestemmelser om Værnepligten og Udskrivningsvæsenet S. 271), jfr. J. M. Skr. 23 Maj 1854 ad 1.

Jfr. dog med Hensyn til deres Optagelse i Sørullen J. M. Cirk. 26 Juli 1855, jfr. J. M. Skr. 3 Avg. 1850 og 14 Oktbr. 1851, der udtale, at en Udlænding frivillig kan paatage sig Værnepligt, uagtet han ikke har fast Hjem her.

d. Med følgende Stater haves Konventioner om gensidig Fritagelse derfor for de respektive Undersaatte: Nederlandene, J. M. Cirk. 26 Marts 1862; Venezuela, Belgien, Italien og Storbritannien, J. M. Cirk. 31 Avg. 1869 (D. T. S. 820), hvor de paagældende Traktatbestemmelser anføres.

Fremdeles maa herom mærkes efternævnte Traktatbestemmelser med:

Preussen, Pl. 24 Marts 1821 § 15.

Meklenborg-Strelitz, Pl. 23 Jan. 1823 § 15.

Meklenborg-Schwerin, Pl. 29 Marts 1823 § 15.

Hamborg, Pl. 4 Oktbr. 1823 § 15.

Det tyske Forbund, Pl. 12 April 1831 § 13

Ved hvilke Bestemmelser det strengt forbydes de kontraherende Magter til Krigstjeneste at antage saadanne af Parternes værnepligtige Undersaatter, som ikke kunne bevise deres Befrielse for militær Tjeneste. Jfr. K. Skr. 12 Marts 1846. — Ang. den Betydning, der nu kan tillægges disse Traktater, se under Udlevering 2 b Nr. 3. Jfr. nedenfor 12.

Jfr. Udlændinge 5.

e. Foreløbig Fritagelse for Krigstjeneste under Krigen 1864 for en i Preussen født Person, der havde fast Ophold her, J. M. Skr. 20 Juli 1864.

f. Udtalt, at danske, der ere blevne naturaliserede amerikanske Borgere, efter L. om Tillæg til Indfødsretsloven Nr. 54, 25 Marts 1871 § 1 og Konvention i Patent Nr. 25, 18 Marts 1873 § 1 ikke længere ere Værnepligt undergivne, Krigs M. Skr. 1 Avg. 1889 (M. R.). Se Hærstyrke, den dansk-vestindiske, 7 h.

g. Ang. Indkaldelse af en tidligere ulovligt udebleven værnepligtig, der i 1890 erhvervede amerikansk Borgerret, men som siden den Tid i over 2 Aar havde opholdt sig her i Landet, da han ikke længere paa Grund af sin tidligere Naturalisation kunde gøre Paastand paa at blive behandlet som amerikansk Borger, Krigs M. Skr. 11 April 1894 (i Supplem. t. den lille Lovsaml. og i M. R.).

h. For at fremme Kontrollen med, at fremmede Undersaatter, der opholde sig her i Landet, ikke unddrage sig Værnepligten, ere Magistraten i København og øvrige Købstæder samt Politimestrene i Landjurisdiktionerne anmodede om i ethvert Tilfælde, hvor en Person, der ikke har Indfødsret og ikke har naaet 32 Aars Alderen, erhverver Borgerskab eller Næringsbevis, derom at meddele vedkommende Udskrivningskres Underretning, Ind. M. Cirk. Nr. 192, 20 Oktbr. 1894.

4. Ansøgning fra en Baptist om paa Grund af sin Trosbekendelse at fritages derfor, kan ikke bevilges, J. M. Skr. 12 Febr. 1850.

Medlemmerne af det biskoppelig-metodistiske Trossamfund ere Værnepligt undergivne paa sædvanlig Maade, K. og U. M. Skr. 6 Oktbr. 1865 § 5.

5. Ang. at de, som efter det fyldte 15de Aar have udstaaet Strafarbejde, ere udelukkede fra Tjeneste i Hæren og Søværnet, samt hvorledes der for øvrigt skal forholdes med saadanne Personer i Henseende til deres Værnepligt, Værnepligtslovens § 3, jfr. § 10.

a. Værnepligten aftjenes paa sædvanlig Maade af Personer, der have været hensatte til Arbejde i Fattigvæsenets Tvangsarbejdsanstalter, J. M. Skr. 10 Maj 1856 (ang. Forstaaelsen af Værnepligtsl. 12 Febr. 1849 § 7).

Ligeledes af en Person, der vel har været dømt til Straf-arbejde, men er bleven benaadet med en ringere Straf, J. M. Skr. 30 Avg. 1856 med Note.

Begge Dele ere nu satte udenfor al Tvivl ved Ordene i Værnepligtslovens § 3.

b. For saadanne Individuer haves ingen Brug ved Søværnet, J. M. Skr. 15 Oktbr. 1857 med Note.

c. Befarne værnepligtige, som have udstaaet Straf-arbejde, bør beholde Befarenhedsnummer, hvorved Spørgsmaalet om deres fremtidige Anvendelse ikke præjudiceres, J. M. Skr. 24 Febr. 1863 (i Oppermann den danske Rets Bestemmelser om Værnepligten og Udskrivningsvæsenet).

d. Saadanne værnepligtige skulle Hærens Afdelinger udslette af Stamrullerne, Best. Nr. 276, 20 Oktbr. 1873.

e. Naar nogen hensættes til Straf-arbejde, udelukkes han fra Tjeneste i Hæren eller Flaaden. Dog kan en værnepligtig anvendes til Krigsmagtens Nytte overensstemmende med Værnepligtslovens Forskrifter, Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 § 10.

f. At en i Slesvig med Tugthusarbejde straffet herfra deserteret Soldat ifølge Værnepligtslovens § 3 er udelukket fra Tjeneste i Hæren, men at for øvrigt Spørgsmaal om Vedtegninger efter denne § afgøres af Sessionen med dømmende Myndighed, J. M. Skr. Nr. 150, 15 Juli 1875.

6. Medens de tidligere Regler om dens Aftjening ved stadig Tjeneste i øvrigt ere bortfaldne, bestemmer Værnepligtslovens § 60 dog, at de, der før Kundgørelsen af Hærloven havde begyndt saadan Tjeneste, fremdeles skulle behandles efter Værnepligtsl. 2 Marts 1861 § 25, jfr. sammes § 32 Nr. 1 b, Bkg. 26 Avg. 1865 § 18. Med Hensyn hertil mærkes J. M. Skr. 15 Maj 1849 § 5, Krigs M. Skr. 6 Jan. 1854.

a. Ang. Anvendelse af denne Bestemmelse paa en værnepligtig Sergent, der med Krigsministeriets Tilladelse er sat udenfor Nummer i 3 Aar efter at have gjort 5 Aars Tjeneste, Krigs M. Skr. Nr. 471, 11 Juli 1871.

b. En saadan værnepligtig Befalingsmand, der afskediges, kan, da han efter Værnepligtsl. 1861 § 25 ikke kan benyttes i nogen ringere Grad, følgelig slet ikke mere indkaldes, Krigs M.

Skr. Nr. 478, 25 Avg. 1871, jfr. Krigs M. Skr. 8 Septbr. 1849 (M. R.).

Se Hærstyrke, den dansk-vestindiske, 7.

7. Ang. hvor vidt den efter Værnepligtsl. 2 Marts 1861 § 8 aftjenes af den, der er ansat i Mellemstabene, J. M. Skr. 15 Oktbr. 1864 (ang. en Avditør). Foruden de i samme anførte ældre Skrivelser maa mærkes Krigs M. Skr. 6 Jan. 1854. — Se nu Værnepligtslovens § 4 i Slutn.

8. Ang. dens Aftjening som Reserveofficer, J. M. Cirk. 27 Avg. 1866 § 2 (D. T. S. 820).

9. I den en fast Befalingsmand i Hæren paahvilende Værnepligt foregaar ordentligvis ingen Forandring, naar han afskediges eller paa Grund af civil Ansættelse afgaar fra fast Tjeneste, Krigs M. Skr. Nr. 476, 21 Avg. 1871. Jfr. dog foran 6 b.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor vidt en hjemsendt Befalingsmand, hvem Værnepligt paahviler, ved senere Indkaldelse skal indkaldes som menig, mærkes Kdg. Nr. 1, 11 Jan. 1870 Punkt 5 (M. R.), Krigs M. Skr. Nr. 478, 25 Avg. 1871, smh. med Krigs M. Skr. 27 Avg. 1875 (M. R.).

10. Ang. Tilbagebetaling af tidligere for Fritagelse derfor erlagte Kendelser, Værnepligtsl. 12 Febr. 1849 § 4, 2 Marts 1861 § 52, 6 Marts 1869 § 57. Jfr. om disse Kendelser Fr. 8 Maj 1829 §§ 15—18 og Pl. 10 Juli 1846 (ang. Landværnepligten), Pl. 20 Decbr. 1827 og 27 Juli 1846 (ang. Søværnepligten).

11. Ang. den enhver dansk Undersaat paahvilende Pligt til, naar Landet udsættes for fjendtligt Overfald, paa Opfordring af Kongen at gribe til Vaaben, Værnepligtslovens § 5, jfr. Fr. 3 Juni 1801 og den ved Straffelovens § 308 ophævede D. L. 6—4—5.

Der vil næppe nogen Sinde blive Spørgsmaal om at anvende dette, J. M. Skr. 21 April 1856 med Note (ang. Værnepligtsl. 12 Febr. 1849 § 34).

12. Ang. at schweiziske Borgere mod Gensidighed ere fritagne for enhver Militærtjeneste, være sig i Armeen, Flaaden, Nationalvæbningen eller Militisen, Pat. Nr. 86, 28 Juli 1875 Art. 8.

13. Af Straffelov f. Krigsm. Nr. 68, 7 Maj 1881 skal følgende Bestemmelser ang. Værnepligten mærkes:

a. Ang. Personer, som dømmes til at fjernes fra deres Afdeling, § 32. Se Straffelove 3 a med Henvvisninger.

b. Om Befalingsmænd, der forbryde deres Embede eller Bestilling, § 35.

c. Rømningsmænds, § 90.

14. Om Haandværkere m. fl. ved Orlogsværftet, der ikke have aftjent samme, L. Nr. 69, 28 Maj 1880 § 58.

15. Ang. hvorledes de paa ekstraordinære Sessioner behandlede værnepligtige ere stillede med Hensyn til det Tidspunkt, hvorfra Aftjeningen af deres Værnepligt begynder, Krigs M. Skr. 13 Novbr. 1882 (M. R. — ang. at der skal tillægges to paa den ekstraordinære Session i 1879 foreløbig behandlede Løjtnanter, som derefter ere tagne til Tjeneste som frivillige og i samme Aars Oktober af en ekstraordinær Kassationskommission ere erklærede tjenestedygtige, Udskrivningsaar 1881).

16. Straf for at ville unddrage sig selv eller andre fra samme, se Værnepligtige 10.

17. Om hvorledes værnepligtige Befalingsmænd, der dømmes til Bestillings Fortabelse, ere stillede i Henseende til deres Værnepligt, se de under Hjemforlovelse 20 anførte Skrivelser.

18. At en Rekrut vel af religiøse Hensyn kunde fritages for at aflægge den tidligere Faneed, men i øvrigt ikke for nogen af sine militære Pligter, Krigs M. Skr. 22 Febr. 1866.

19. At en værnepligtig, der under sin Tjenestetid har udstaaet Fængselsstraf, ikke kan tilbageholdes i Tjenesten i et til Straffen svarende Antal Dage, men at saadan Straf (in casu for Udeblivelse fra en større Øvelse) udenfor Tjenestetiden ikke kan regnes paagældende tilgode ved hans senere Indkaldelse, Krigs M. Skr. 28 Febr. 1889 (M. R.).

20. Ang. at de, der have unddraget sig for at yde en Del af den dem paabvilende militære Tjeneste, herfor skulle yde fuldt Vederlag, se Indkaldelse 22 i, sidste Stykke (Udeblivelse derefter), og Rømning 1 n.

21. Om udstaaet Strafarbejdes Betydning, naar der er Spørgsmaal om at indkalde en værnepligtig til Lidelse af Straf ved militær Ret, se Militær Jurisdiktion A 6 m og Rømning 1 a.

22. Lægdsforstanderes og Lægdsmands Opmærksomhed henledes paa et udkommet Skrift af O. Hillestrøm »Om Værnepligten efter dansk Ret«, J. M. Cirk. Nr. 106, 17 Avg. 1897.

23. Tillæg til Værnepligtsl. §§ 33 og 37 ang. søværnepligtige, L. Nr. 66, 6 April 1898.

Se Brandkorps D 2 b. Elevskolen 8. Forstærknigen 3. Frivillige. Hjemforlovelse 5 (ang. faste Befalingsmænd, der udtræde af Hæren). Krig A 10. Kystmilicen. Livgarden 1. Ordination II 2 e. Skipper 26. Styrmand 6. Udskrivningsvæsenet (Heuv.). Væbning I 2. Værnepligtige.

Værnepligtige.

1. Ang. deres Tjenestedygtighed, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 §§ 15—20, 44.

Ang. en Forandring i § 16, L. Nr. 218, 13 Decbr. 1895, og do. i § 17, L. Nr. 22, 27 Febr. 1897.

a. Regler om det værnepligtige Mandskabs Tjenestedygtighed og det udskrevne Mandskabs Fordeling, Anordn. Nr. 159, 24 Avg. 1894.

Jfr. de tidligere Anordn. Nr. 87, 16 Juni 1882, Nr. 112, 16 Avg. 1876, 17 Septbr. 1869, der ere ophævede tillige med de dertil sig sluttende Bkg. Nr. 100, 25 Avg. 1879 og Nr. 123, 30 Avg. 1880.

Jfr. K. Cirk. 12 Avg. 1823 (om dem, der udgive sig for at være Nattevandrere), 30 Juli 1836 (ang. Forskellen paa platfodet og bredfodet), Gen. Kom. Koll. Skr. 1 Decbr. 1838 (ang. at, naar Brokskades Tilværelse en Gang er konstateret, kan den ikke antages at være hævet, selv om den ikke ved Sessionen er synlig).

b. Regulativ for Bedømmelsen deraf saa vel til Krigstjeneste ved Hæren som i Søværnet Nr. 160, 24 Avg. 1894.

De tidligere Regul. Nr. 88, 16 Juni 1882, Nr. 101, 25 Avg. 1879, Nr. 118, 12 Septbr. 1872 ere ophævede.

c. Ang. Synsprøvens Foretagelse med værnepligtige, som angive Kortsynethed, Anvisning 17 Oktbr. 1872 (M. R.).

Ang. Brillerglas til denne Prøve, J. M. Cirk. 26 Marts og Skr. 6 Avg. 1853.

Jfr. med Hensyn til de med kontagiøs Øjensygdom behæftede værnepligtige J. M. Cirk. 29 Septbr. 1857, og ang. søværnepligtige § 8 ibd. og J. M. Cirk. 14 Juli 1855 § 4.

Ang. nogle Ændringer (betræffende Synsmangler og Synsprøven) i Regul. Nr. 88, 16 Juni 1882 for Bedømmelsen deraf, Bkg. Nr. 75, 26 Maj 1886, Nr. 114, 31 Avg. 1889. Jfr. Uniform 3 p (Brugen af Brillen).

Ang. hvor vidt en Synsmangel efter sin Beskaffenhed (Astigmatismo) tillader paagældendes Anvendelse til egentlig Krigstjeneste, og at det ikke kan paalægges ham at anskaffe eller bære Brillen ved Skydeøvelserne, Krigs M. Skr. 6 Septbr. 1889 (M. R.).

Ang. hvor vidt »Natteblindhed« er Kassationsgrund, Krigs M. Skr. 25 Febr. 1890 (M. R.).

d. Indskærpet, at kun Folk, der med Sikkerhed kunne skønnes dygtige dertil, maa udskrives til Kavalleriet, J. M. Cirk. 24 Juli 1858.

e. Ved Bedømmelsen af værnepligtige Befalingsmænds Tjenestedygtighed skulle Kassationskommissionerne følge de almindelige i Adg. 17 Septbr. 1869 foreskrevne Regler og, naar paa-gældende erklæres udygtig til egentlig Krigstjeneste, efter sammes § 16 bestemme, til hvilken Klasse Militærarbejdere han skal henregnes, Bef. Nr. 343, 22 Septbr. 1871.

f. Andragender om Forandringer i de Vedtegninger, som de have erholdt paa Sessionerne i Henseende til samme, kunne ikke bevilges, J. M. Cirk. 13 Decbr. 1852.

g. Den, der er tjenestedygtig til Kombattant, kan ikke anvendes til de Forretninger, til hvis Udførelse Militærarbejdere udskrives, J. M. Skr. 23 Jan. 1860.

h. Værnepligtige, der uden at være midlertidig eller endelig kasserede, ere permitterede fra Afdelingerne paa Grund af Svag-hed, kunne fordre sig bedømte ved Sessionerne, J. M. Cirk. 10 Avg. 1852.

i. Ang. de værnepligtige, der som for Tiden utjenestedygtige ere hjemsendte af vedkommende Afdeling eller militære Myndig-hed, og om naar saadan Hjemsendelse kan ske, Værnepligts-lovens §§ 11 Nr. 6 og 17, Adg. 17 Septbr. 1869 §§ 15, 17, jfr. 19.

Naar saadanne hjemsendte af en paafølgende Session atter findes tjenestedygtige, skulle Udskrivningscheferne indberette det til Udskrivningsvæsenets Revision, og Krigsministeriet bestemmer derefter, om og naar de vedkommende igen skulle indkaldes, Skr. fra Dir. af Armeens Personel 24 Jan. 1852, J. M. Skr. 31 Marts 1863 (begge i M. R.).

k. Omkostningerne ved Lægeundersøgelsen af det for Udskrivning staaende saa vel som af det allerede udskrevne Mand-skab dels paa dels udenfor Sessionen udredes af Statskassen, L. 4 Marts 1857 § 1 (S. 51).

l. J. M. Cirk. 12 April 1866 om de værnepligtige, der beskæftige sig med Fiskeri og Søfart, har muligen endnu Betyd-ning, for saa vidt angaar Slutningsbestemmelsen om, hvorledes Sessionen bør forholde sig lige overfor værnepligtige, som for-modes at lægge Skjul paa denne deres Beskæftigelse.

m. Ang. at Udskrivningschefen kan paalægge Lægdsforstan-deren (Politimesteren) at optage Forhør til Oplysning om deres Tjenestedygtighed, J. M. Cirk. Nr. 85, 21 Maj 1878.

n. At Kejthaandethed kan henføres under fornævnte Regu-lativ Nr. 88, 1882 I D 1, og at en kejthaandet Dragon efter Adg. Nr. 87, 16 Juni 1882 § 15, 3dje Stykke, af Kassationskommis-

sionen kan gives Vedtegning om Brugbarhed til anden Tjeneste, Krigs M. Skr. 20 Maj 1884 (M. R.).

o. Ang. hvilke Tjenestedygtighedsvedtegninger Kassationskommissionerne kunne give værnepligtige, der, navnlig paa Grund af Synsfejl, erholde den dem af Sessionen tildelte Vedtegning forandret, Krigs M. Skr. 12 Juli og 28 Avg. 1888 (begge i M. R.).

p. Det vil for at konstatere en med saadan forandret Tjenestedygtighedspaategning fra Fodfolket til Fæstningsartilleriet overgaaet Rekruts Ubrugelighed for sidst nævnte Vaaben være nødvendigt paa ny at lade ham bedømme, fornævnte Skr. 28 Avg. 1888.

r. Ang. Fordelingen af det værnepligtige Mandskab ved Sessionerne paa de forskellige Værn, Vaaben og Korps m. m., J. M. Cirk. Nr. 139, 25 Avg. 1894, Nr. 162, 22 Avg. 1895, Nr. 141, 15 Avg. 1896, Nr. 101, 11 Avg. 1897.

s. Ang. at Vedtegning om Tjenestedygtighed til den i Anordn. Nr. 159, 1894 § 6 omhandlede Klasse E K 9 ikke kan gives værnepligtige uden i Forbindelse med en eller flere af de dertil hørende Tillægsvedtegninger T, H og S, Krigs M. Skr. 27 Marts 1895 (M. R.).

t. Ang. Indstilling for Kassationskommission og Kassation af utjenstdygtige i Løbet af Tjenestetiden, Krigs M. Skr. 29 s. M. (ibd.).

u. Ang. Forandring i Værnepligtsl.s § 16, hvorefter de værnepligtige af Udskrivningsalder, der paa Sessionen findes at lide af nogen Svaghed eller Legemsfejl, der antages at kunne hæves, kunne forbigaaes med Paalæg om at møde paa næste Aars Session, paa hvilken de da skulle endeligt behandles og enten udslættes af Rullen eller udskrives, L. Nr. 218, 13 Decbr. 1895.

Instruktion om Anvendelsen af L. Nr. 218, 13 Decbr. 1895, J. M. Cirk. Nr. 288, 31 Decbr. 1895.

v. Ang. Tilvejebringelse og Medbringelse paa Sessionen af Sygeattester m. m. i de Tilfælde, hvor de værnepligtige ved deres Fremstilling paa Sessionen angive tidligere sygelige Tilstande eller tidligere Sygdomstilfælde af Betydning for deres Tjenestedygtighed, men som ikke kunne godtgøres uden ved Erklæringer om, hvad der paa et tidligere Tidspunkt er forefaldet, J. M. Cirk. Nr. 43, 24 Marts 1896.

x. Forandring i L. om Værnepligt 6 Marts 1869 § 17 ang. Hjemsendelse og Udslættelse af utjenstdygtige værnepligtige, L. Nr. 22, 27 Febr. 1897, jfr. J. M. Cirk. Nr. 57, 24 April s. A.

y. Se fremdeles: Frivillige 4. Kassationskommis-

sioner. Lodtrækningslister 5. Militærarbejdere. Nummerbytning. Rekrutlister 3. Sessioner B 10 (ang. derfra ulovlig udeblevne værnepligtige). Sessionslæger. Sessionstingsvidner. Søværnepligtige. Udskrivning I. Underdyrlæger 1, 2. Underlæger 1, 2. Udygtighedspas.

2. Ang. syge værnepligtiges Kur for Statskassens Regning efter Sessionens eller — naar denne ikke straks kan tage Bestemmelse derom — Udskrivningschefens Beslutning, Pl. 15 Oktbr. 1830 § 3 b, 15 Juli 1836 III (hvorefter den værnepligtige ved Mulkt, der dikteres af Amtmanden, kan tvinges til at underkaste sig Kuren), L. 4 Marts 1857 § 2 (S. 51), Adg. Nr. 159, 24 Avg. 1894 §§ 2, 11. Jfr. K. Cirk. 7 Septbr. 1799, J. M. Skr. 22 Jan. 1866.

a. Ifølge L. 4 Marts 1857 § 2 sammenholdt med K. Cirk. 3 Novbr. 1827, 16 Decbr. 1828, Ind. M. Skr. 27 April 1850, 15 Novbr. 1851, 25 Juli 1853, Bkg. 27 Septbr. 1855 § 10, J. M. Skr. 22 Septbr. 1864, Krigs M. Skr. Nr. 482, 30 Septbr. 1871 kan saadan Kur kun finde Sted, naar den er nødvendig af Hensyn til den de paagældende paahvilende Tjenesteligt, og en paa Grund af Sygdom definitivt hjemsendt Soldat kan derfor ikke indlægges til Kur for Statskassens Regning, selv om Sygdommen er paadragen i Tjenesten.

b. Naar Sygdommen er epidemisk, maa Behandlingen ske for vedkommende Amtsrepartitionsfonds eller Kæmnerkasses Regning efter de almindelige Regler om epidemiske Sygdomme, J. M. Cirk. 9 Marts 1857 (ang. den kontagiøse Øjensygdom). Jfr. K. Skr. 3 Novbr. 1827, Ind. M. Skr. 14 Maj 1850.

c. Ang. indkaldte søværnepligtiges Kur, J. M. Cirk. 30 Avg. 1856. Jfr. J. M. Skr. 16 Septbr. 1850.

d. Paa Grund af den granuløse eller kontagiøse Øjensygdom, J. M. Cirk. 29 Septbr. 1857. Se foran b.

e. De med Fnat udskrevne Rekruter skulle først sættes under Kur for offentlig Regning kort før Mødetiden til Tjeneste, Resl. 20 (i K. Cirk. 30) Septbr. 1842.

f. De kunne ikke mod deres Vilje tvinges til at underkaste sig nogen Operation, hvoraf følger, at de ikke indlægges til Kur, naar de ikke kunne helbredes uden Operation, og de nægte at underkaste sig den, Krigs M. Skr. 19 Novbr. 1849 (M. R.), J. M. Cirk. 31 Jan. 1850. En værnepligtig, hvis Tjenesteudygtighed formentlig kan hæves ved en Operation, er ikke pligtig at underkaste sig denne, Krigs M. Skr. 10 Juni 1891 (M. R.). Jfr. derimod tidligere K. Skr. 24 Novbr. 1835, 12 April og 10 Decbr. 1836.

g. Ang. hvor vidt Kuren skal udstrækkes til ny paakommende Svagheder, efter at Kuren for den Sygdom, hvorfor Behandlingen oprindeligt har fundet Sted, er tilendebragt, K. Skr. 1 Maj 1827 ad 1 c.

h. Ang. Distriktslægens (eller Stadslægens) Forretninger hermed.

1) Behandlingen bør ske ved Distriktslægen, K. Skr. 1 Maj 1827 ad 1 b.

2) Ang. hvorledes der skal forholdes, naar Lægen erklærer ikke at kunne bestemme den paagældendes Sygdom, K. Cirk. 29 Jan. 1820.

3) Han er pligtig til at føre Journal over de for offentlig Regning behandlede Reserver og tilstille Amtmanden (nu Udskrivningschefen) samme tillige med Medicinregningerne, K. Skr. 30 Decbr. 1837. Jfr. nedenfor i Nr. 7.

4) Ang. Beskaffenheden af den »udførlige Forklaring«, som han ifølge Pl. 15 Juli 1836 III skal indgive til Amtet (Udskrivningschefen) over Behandlingen af alle de Reserver, som han ved eller efter sidste Session er bleven beordret til at tage under Kur, K. Skr. 13 Oktbr. 1838, jfr. K. Skr. 30 Decbr. 1837.

5) Saadanne værnepligtige paahviler det Stads- og Distriktslægerne at tage under Behandling efter Ordre fra vedkommende Myndighed i det enkelte Tilfælde, Instr. Nr. 109, 22 Oktbr. 1877 § 9.

i. Ang. Distriktslægens (Stadslægens) Honorar og Diæter for syge Reservers Kur og Befordring paa Rejser i Anledning af samme, Pl. 4 Oktbr. 1825 Nr. 6 og 9 a, jfr. Pl. 15 Juli 1836 III, Fr. 27 Jan. 1847 § 5. Jfr. K. Cirk. 18 April 1807, Skr. 26 Juli 1825 § 2.

1) Honorar tilkommer ham kun for virkelig helbredede Reserver, og det erlægges med samme Beløb for helbredede Sølimiter, K. Skr. 24 Febr. 1827, 1 Maj s. A. ad 1 a, jfr. K. Skr. 13 s. M. om, at heri ikke kan ske nogen Forandring.

Honoraret tilkommer ham, naar Kuren er endt og Sygdommen hævet, uden Hensyn til, om Reserven efter sin Helbredelse er tjenestedygtig, K. Skr. 18 April 1829.

2) I ethvert Tilfælde, hvor saadan Kur finder Sted, tilkommer der kun Distriktslægen det i Pl. 1825 bestemte Honorar, hvad enten de paagældende henhøre under den ene eller anden Klasse af værnepligtige, Ind. M. Skr. 25 Juli 1853.

Under Udtrykket »Reserve« i Pl. 1825 kan en i aktiv Tjeneste værende Soldat dog ikke indbefattes, J. M. Skr. 16 Novbr. 1859.

3) For Reserver, der behandles efter Fr. 17 April 1782 (for epidemisk Sygdom), kan han intet Honorar forlange, K. Skr. 3 Novbr. 1827.

Men for Rejserne tilkommer der ham fulde (ikke som ellers kun halve) Diæter, K. Skr. 13 Decbr. 1838.

4) Diæter for Rejser til syge værnepligtige paa under 1 Mil betales kun med 48 Sk., K. Skr. 24 Marts 1832, 8 Jan. 1833, J. M. Skr. 26 Jan. 1854.

5) Hans Befordring paa disse Rejser maa henregnes til kgl. Tjenesterejser, Rtk. Skr. 5 Juli 1845.

6) Han skal uden Betaling meddele den behandlede værnepligtige Attest om hans Sundhedstilstand, K. Cirk. 27 April 1822.

7) Hans Regninger i Anledning heraf skulle affattes efter et bestemt Skema, J. M. Cirk. 9 Decbr. 1857 (i Oppermann den danske Rets Bestemmelser om Værnepligten eller Udskrivningsvæsenet S. 281).

De kunne ikke fordres bilagte med nogen Sygejournal, K. Skr. 27 Novbr. 1824. Se nu foran h Nr. 3.

8) Den Omstændighed, at Distriktslægen tillige er Sygehuslæge, betager ham ikke hans Ret til Honorar for Helbredelse af værnepligtige, der ere indlagte paa Sygehuset, J. M. Skr. 28 April 1866.

k. Regninger paa Omkostningerne herved skulle vedkommende (Apotekere, Distriktslæger m. fl.) indsende inden Finansaarets Udgang, J. M. Cirk. 28 Febr. 1859.

l. Alle Sager herom skulle indsendes gennem Udskrivningscheferne til Justitsministeriet, J. M. Cirk. 8 Juli 1863 § 2.

m. Ang. Udskrivningschefernes Regnskab over de dermed forbundne Omkostninger, J. M. Cirk. 9 Decbr. 1857 (i Oppermann den danske Rets Bestemmelser om Værnepligten og Udskrivningsvæsenet S. 225).

3. Ang. deres Møde ved Sessionerne og de derfra udeblivende værnepligtige, se Sessioner A og B.

4. Ang. deres Udskrivning og Indkaldelse; se Udskrivning. Indkaldelse, værnepligtiges.

5. Ang. deres Tjenestetid, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 §§ 38—45, 60.

6. Ang. deres Flytning, se Flytning I og Flyttebevis.

7. Ang. deres Rejser til Udlandet, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 §§ 49—51, jfr. § 4.

a. At disse Bestemmelser efterleves af værnepligtige, der

udmønstres, skulle Mønstringsbestyrerne paase, Bkg. Nr. 40, 20 Marts 1872 §§ 12, 20.

b. Ang. at de militære Afdelinger kunne meddele permitterede værnepligtige af Underklasserne Rejsetilladelse for 3 Aar, J. M. Cirk. 10 Decbr. 1866 § 1 (D. T. S. 1113).

Samtlige Udskrivningschefer, Lægdsforstandere og Lægds-mænd anmodes om at have Indseende med, at Rejsetilladelser, der ikke ere benyttede inden 3 Maaneder, tilbagesendes, ibd. Fristen er nu forandret til 1 Maaned, Kdg. Nr. 52, 1878. Punkt 1 (M. R.), der uforandret er gentaget i det ny Tjenesteregim.

c. Rejsetilladelsen maa gælde fra sin Dato, ikke fra Rejsens Tiltrædelse, Krigs M. Skr. 15 Jan. 1880 (M. R.).

d. Ingeniørkorpset kan tilstaa værnepligtige af Reservekompagnerne saadan Tilladelse, selv om de ere af samme Aargang som det ved Linjekompagnerne tjenestegørende Mandskab, Krigs M. Skr. 26 Maj 1882 (M. R.).

e. Inden hvilken Tid Ansøgninger om Rejsetilladelse fra værnepligtige, der skulle indkaldes til Aarets større Øvelser, skulle indgives, Krigs M. Skr. 10 Maj 1884 (M. R.).

f. Rejsetilladelser for værnepligtige af Søværnet udstedes af Chefen for Orlogsværftet, Best. 25 Septbr. 1890 (i Søværnets Lovsaml.).

g. Ang. det Hensyn, der ved Meddelelse af Rejsetilladelse til værnepligtige af Hæren bør tages til disses Deltagelse i de større samlede Øvelser, Krigs M. Skr. 20 Avg. 1891 smh. med Skr. 30 Juni 1892 (begge i M. R.).

h. Se Forstærkningen 5. Indkaldelse, værnepligtiges 8. Lægds mænd 13. Militær Jurisdiktion A 6 m (Bortrejse uden Tilladelse). Sessioner B 6. Søfartsbøger 10.

8. Naar en dansk Undersaat har forladt Landet i den Hensigt at ekspatriere sig, men dog uden at løse Undersaatsforholdet, vil der ikke, selv naar han har faaet Vedtegning om ulovlig Udeblivelse fra Session, blive lagt ham Hindringer i Vejen for temporært at tage Ophold her og derefter atter forlade Landet, dog at han selvfølgelig, naar hans Ophold indtræffer samtidig med Afholdelsen af en Session, fremstiller sig for samme og godtgør endnu at have Ophold i Udlandet, J. M. Skr. 8 Oktbr. 1859, 19 Jan. 1864.

9. Bortrømte.

a. Ang. deres Eftersøgning, Efterlysning og Tiltale imod dem m. m., J. M. Cirk. 26 Juli 1855, jfr. J. M. Cirk. 18 Juli 1856. Jfr. det herved bortfaldne K. Cirk. 23 Avg. 1806.

b. Efterlysning af dem kan lige som i Delinkventsager ske ved trykte Efterlysninger, J. M. Cirk. 15 Septbr. 1856.

c. Naar en saadan ikke kan findes, skal Lægdsforstanderen gøre Indberetning derom til Udskrivningschefen (i Stedet for som tidligere til Amtmanden), der bestemmer, paa hvilken Maade Efterlysningen skal finde Sted, J. M. Cirk. 15 Febr. 1866 § 1 (D. T. S. 356).

d. Udskrivningschefen har samme Pligter med Hensyn til Efterlysning af værnepligtige af Forstærkningen som af Linjen, Krigs M. Skr. 21 Septbr. 1872 (M. R.).

e. Ang. hvor vidt værnepligtige, der ved at rejse bort have unddraget sig Værnepligtens Opfyldelse, kunne reklameres, Ind. M. Skr. 9 Juli 1849.

f. Bestemmelsen i Pl. 31 Marts 1846 om, at undvegne og paagrebne værnepligtige ikke maa ansættes ved Kavalleriet, kommer ikke længere til Anvendelse, Krigs M. Skr. 10 Juni 1861 (M. R.).

g. Bestemmelserne i fornævnte Plakat, jfr. Pl. 9 Novbr. 1815, om deres Afgivelse til 4 Aars stadig Tjeneste maa være bortfaldne.

De undvegne blive nu at straffe efter Bestemmelserne om ulovlig Udeblivelse fra Session, se Sessioner B, eller efter Indkaldelse, se Indkaldelse, værnepligtiges 22, eller for ulovlig Flytning, se Flytning I 1 og 4.

h. Skulle stævnes efter D. L. 1—4—10 med 6 Ugers Varsel, Rskr. 6 Avg. 1745.

i. Ang. Straf for at huse eller i sin Tjeneste at modtage bortrømte værnepligtige, Fr. 14 Septbr. 1774 § 40, 20 Juni 1788 § 19. Jfr. den ved Værnepligtslovens § 55 ophævede Fr. 22 Marts 1793 § 7 og det nedenfor under 17 anførte.

k. Se Aviser II 9 c Nr. 9 (Bekendtgørelse deri af Efterlysninger). Delinkventomkostninger 1 c (Udredelse af Omkostningerne ved Efterlysning, Anholdelse m. v.).

10. Der forsætlig lemlæste sig eller paa anden Maade gøre sig uskikkede til Krigstjeneste, ang. Straf for dem, L. 10 Febr. 1866 § 78, 25 Juni 1869 § 79 (f. Isl.). — Fr. 20 Juni 1788 § 18 er hævet, fornævnte L. 1866 § 309. Jfr. K. Cirk. 12 Juni 1813. Jfr. Hæren 32.

Ang. den, der, medens han er til Tjeneste, søger ved opdigtede Legemsfejl eller andet svigagtigt Forhold at unddrage sig Tjenesten, Pl. 15 Juli 1836 II e.

Ang. Straf for samme Forhold, udvist af en indkaldt Soldat, Pl. 15 Oktbr. 1830 § 4, jfr. § 3.

For forskellige andre Handlinger, hvorved paagældende søger at unddrage sig Værnepligten, er Straf bestemt i Værnepligtsl. 6 Marts 1869 §§ 7, 48, jfr. 42.

Med Hensyn til Straffen for dem, der paaføre sig Sygdom eller Legemsfejl for at unddrage sig Militærtjeneste, eller som i den Hensigt simulere Sygdom eller anvende andre lignende ulovlige Midler, mærkes Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 95, 96.

Straf for ved ulovlig Handling at søge at virke til, at en værnepligtig befries fra Værnepligten, § 165 ibd.

11. Ang. Sager imod dem for Overtrædelser af Værnepligtslovgivningen.

a. Den Amtmændene tidligere paahvilende Pligt til at foranstalte det fornødne til disse Sagers Fremme er gaaet over til Udskrivningscheferne, men i øvrigt ere Amtmændenes Pligter med Hensyn til dem de samme som ved andre offentlige Politisager, hvorfor det ogsaa tilkommer Amtmændene at approbere en tilbudt mindelig Afgørelse eller en afsagt Dom, J. M. Cirk. 23 Avg. 1855 IV § 2 og Skr. 31 Decbr. 1859.

Nu er det dog ifølge Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 54 Udskrivningschefen, der skal approbere den skyldiges mindelige Tilbud. Jfr. L. Nr. 21, 4 Febr. 1871 § 14.

Om Forholdet mellem Værnepligtsloven § 54, 3dje Stykke (om deres Afgørelse ved Erlæggelse af Bøde uden Dom) og L. om Politiet udenfor Kbhvn. Nr. 21, 4 Febr. 1871 § 14, J. M. Cirk. Nr. 121, 11 Oktbr. 1886.

b. Ang. Lægdsforstandernes og Politimestrenes Forpligtelse til at forfølge dem og Bødernes Indsendelse, se Lægdsforstandere 11.

c. Skulle anlægges snarest muligt, og helst forinden de paagældende afgives til Tjeneste, J. M. Cirk. 18 Avg. 1855.

d. Ang. hvor de skulle anlægges, se Flytning I 4 og Sessioner B 11.

e. Se Bøder D I 4.

12. Ang. dem overgaaede Straffedomme.

a. Til Forebyggelse af, at uværdige skulle blive forfremmede til Underofficerer, skulle Rekrutlisterne gives Vedtegning om graverende Retsdomme, som ere overgaaede de paagældende værnepligtige, Rskr. 15 Decbr. 1841 (M. R.), jfr. K. Cirk. 23 s. M.

Dette skal fremdeles iagttages, J. M. Cirk. 28 Novbr. 1862 § 4 (M. R.).

b. For at sætte Udskrivningscheferne i Stand til at gøre disse Vedtegninger skulle Retsbetjentene gøre Indberetning til dem om enhver Underrets- og overordnet Rets Dom, hvorved nogen værnepligtig er dømt paa Æren eller til offentligt Arbejde, Fængsel paa Vand og Brød eller simpelt Fængsel, J. M. Cirk. 1 Avg. 1849, indskærpet ved J. M. Cirk. 15 Decbr. 1856, 29 Decbr. 1862.

Indskærpet de anførte Cirkulærer og paalagt Retsbetjentene straks at gøre Anmeldelse til Udskrivningschefen om enhver endelig Dom, hvorved en værnepligtig er dømt til offentligt Arbejde eller Fængsel, J. M. Cirk. Nr. 99, 31 Avg. 1886.

At dette ogsaa skal iagttages af Kriminal- og Politirettens Justitskontor, J. M. Cirk. Nr. 100 af s. D.

Indskærpet Paalæget i Cirk. Nr. 99, 31 Avg. 1886 til Retsbetjentene om til vedkommende Udskrivningschef at indsende Anmeldelse om enhver Underrets- og overordnet Rets Dom, hvorved en under deres Jurisdiktion tiltalt land- eller søværnepligtig er dømt til at lide Straf af offentligt Arbejde eller Fængsel, J. M. Cirk. Nr. 22, 2 Marts 1895.

I et Tilfælde, hvor den forommeldte Anmeldelse ikke var sket med Hensyn til en Befalingsmandselev, udtalt, at denne bør behandles, som om han var forbleven menig, og straks hjemsendes, Krigs M. Skr. 28 Decbr. 1886 (M. R.).

c. Vedtegning skal gøres i Rullen, naar nogen efter det fyldte 15de Aar har udstaaet Strafarbejde, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 3. Jfr. Værnepligt 5.

d. Vedtegningerne om de under b og c ommeldte Domme skulle kun føres i Udskrivningschefernes Ruller og maa ikke optages i Lægdsforstandernes Ruller, Lægdsmandenes Lægdsedler eller i Flyttebeviserne, J. M. Cirk. 22 Avg. 1870 (D. T. S. 628). Indskærpet, J. M. Cirk. Nr. 100, 31 Avg. 1886.

e. Om de værnepligtige, medens de ere til Tjeneste, overgaaede arbitrære Straffe skal Indberetning ikke gøres til Udskrivningscheferne efter det under b nævnte Cirk. 1 Avg. 1849, J. M. Cirk. 8 Avg. 1850.

f. Udskrivningskresene skulle opføre alle disse Domme i Rullen og paa Rekrutlisterne, Krigs M. Skr. 26 Septbr. 1889 (M. R.).

g. Om hjemsendtes Udsettelse af Nummer ved Afdelingen paa Grund af dem overgaaet Straf af Strafarbejde skal Bemærk-

ning optages i de militære Forholdsattester, Krigs M. Skr. 4 Febr. 1891 (M. R.).

13. Der er tillagt et andet Udskrivningsaar end den Aargang, sammen med hvilken de møde i Tjenesten, ang. deres Behandling, Kdg. Nr. 66, 1882, Punkt 5 (M. R.).

14. I alle Værnepligten vedrørende Andragender til Justitsministeriet fra dem skal Amt (Udskrivningskres), Lægd og Nummer anføres, og for saa vidt de ikke ere tjenestegørende, skulle Ansøgningerne fremsendes igennem Sessionen (Udskrivningschefen), J. M. Cirk. 24 Jan. 1852.

15. I Flyttebeviser, Erklæringer og andre Ekspeditioner skal den Aarsklasse, hvortil de høre, nøjagtig angives, J. M. Cirk. 9 Decbr. 1851.

Ligeledes deres For- og Familienavne samt deres særegne Stilling, f. Eks. som Haandværkssvende, J. M. Cirk. 7 Juni 1856.

16. Forpligtelsen efter Fr. 22 Marts 1793 § 1, Pl. 10 Maj 1843 § 4, jfr. J. M. Cirk. 26 Juli 1855 § 1, for enhver Husfader til at anmelde Forandring ved Af- og Tilgang i det til Husstanden hørende værnepligtige Mandskab er hævet, Værnepligtsl. 6 Marts 1869 § 55.

17. Ifølge Fr. ang. Flytningsfrihed 10 Maj 1843 § 11 og 22 Marts 1845 § 12 maa ingen Husbonde eller Husfader paa Landet under Straf af Bøde tage noget til en fremmed Rulle hørende Mandskab i sin Tjeneste uden at have forvissat sig om, at deres Flytning er berigtiget.

Skønt dette ikke udtrykkelig er ophævet, formenes det dog ugældende, hvorved bemærkes, at Fr. 22 Marts 1793 § 7 og den tilsvarende Bestemmelse for Kbhvn. i L. 23 Marts 1851 § 3 ere hævede ved Værnepligtslovens § 55.

Jfr. foran 9 i.

18. De militære Myndigheder kunne, naar der til dem fremkommer Begæring om at lade indkaldte værnepligtige afsone Bøder, der ere paalagte af civile Myndigheder, i Stedet for straks at lade saadanne Bøder afsone udsætte Sagen til de paa-gældendes Hjemsendelse for da at aflevere dem til de civile Myndigheder paa Stedet til Bødernes Afsoning, J. M. Skr. Nr. 161, 9 Juni 1894. Ang. en lignende Ordning for Flaadens vedkommende, J. M. Skr. Nr. 308, 15 Novbr. s. A.

19. Ang. Indberetning til Udskrivningsvæsenet i Tilfælde, hvor Personer, der ikke have Indfødsret og ikke ere 32 Aar gamle, erhverve Borgerskab eller Næringsbevis, Ind. M. Cirk. Nr. 192, 20 Oktbr. 1894.

20. Ang. hvor vidt en indkaldt værnepligtig, der ved Indkaldelsen var arresteret under en borgerlig Ret som skyldig i Falsk m. m., men mod hvem Aktionsordre ikke var udstedt inden Mødedagen, skulde afgives til Regimentet, Krigs M. Skr. 7 Decbr. 1894 (i Supplem. t. den lille Lovsaml. og i M. R.).

21. Begravede, over dem skulle Præsterne aarlig afgive skematiske Fortegnelser af nærmere bestemt Indhold i Kbhvn. til Udskrivningschefen og udenfor Kbhvn. til Lægdsforstanderne, se herom under Præster III 27 l.

Disse Lister skulde Lægdsforstanderne forsyne med Paategning om, hvor de afdøde findes i Lægdsrullen, og vedlægge dem de aarlige Afgangslister, J. M. Cirk. 31 Decbr. 1861.

Se Afgangslister. Afregningsbog II. Befalingsmænd, værnepligtige. Begravelsesomkostninger 8. Daabsattester 10 (Værnepligtsl. § 7). Flytning I. Folkehøjskoler 3 r. Forstærkningen. Hjemforlovelse—hjemforlovede. Hærstyrke, dansk-vestindisk. Indkaldelse af værnepligtige. Indkaldelsesordre. Indtegningsbevis. Lægdsrullealder. Navnelister. Nummerbytning. Officersoppasser. Permissionspas. Rejsepenge I. Sessioner B (Udeblivelse derfra). Skolelærere I 4 l, II 1 h. Søværnepligtige. Søværnet 12 (Synsprøve).

Værneting.

Derom handler D. L. 1—2, 1—13—2, 24, 5—2—18, hvorved mærkes:

I. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, under hvilken Art af Retter en Sag hører, se Biskop I 4, Militær Jurisdiktion, Prinser og Prinsesser 3, Provsteret 2 og i øvrigt Artiklerne om de enkelte Arter af Retter og Sager efter deres Benværelse.

De adeliges privilegerede Værneting, jfr. Priv. 24 Juni 1661 §§ 13, 17 og D. L. 1—2—11, saa vel som Grevernes og Friherrenes, jfr. Priv. 25 Maj 1671 f. Gr. § 23, f. Frih. § 20 og D. L. 1—2—12, hævedes ved Grl. 5 Juni 1849 § 97, jfr. Grl. 28 Juli 1866 § 92.

II. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilken af flere sideordnede Retter af samme Art der skal behandle en Sag.

1. Hjemtinget, det Herreds-, Birke- eller Byting, som de bo og holde Dug og Disk eller sig opholde udi, er i Almindelighed Værneting for alle og enhver, D. L. 1—2—4, jfr. 1—4—3, 22, 1—25—1.

Ang. dem, der have adskillige Værneting, og dem, hvis Værneting ej egentlig vides, D. L. 1—2—26, 27.

Jfr. Skifteretterne B.

2. Fast Ejendoms Værneting, D. L. 1—2—18.

Dette Værneting kan ej udvides til Gældssager, fordi der for Gælden er givet Pant i fast Ejendom, K. Skr. 8 Avg. 1820 ad 1.

Se Militær Jurisdiktion B 2 c, jfr. E 4.

3. Betalingsværneting, D. L. 1—2—19, 2det Led, og med Hensyn til Sø- og Handelsretten, L. 19 Febr. 1861 § 20 Nr. 1.

4. Det vedtagne Værneting, D. L. 1—2—20.

I Ægteskabssager kunne Parterne ikke vedtage et andet Forum end det ordinære, K. Skr. 5 Juli 1825.

5. Regnskabs- eller Administrationsværneting, D. L. 1—2—21, Rskr. 15 Novbr. 1743 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A).

6. Forum rei judicatæ, D. L. 1—2—22, jfr. Instr. 7 Decbr. 1771 § 27, K. Prom. 26 Febr. 1791 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A), Fr. 6 April 1842 § 5.

7. Kontrasøgsmålsværneting, D. L. 1—2—23.

8. Mortifikationsværneting, Fr. 7 Febr. 1823 §§ 4—6.

9. Arrestværneting, Pl. 30 Novbr. 1821. Se Arrest A 26 d.

10. Værneting for de til de kgl. Gesandtskaber i Udlandet hørende Personer, Fr. 30 Maj 1827.

Denne Forordning er uanvendelig paa Konsuler, se Konsuler B 5.

11. Ang. det Værneting, ved hvilket en domfældt, der møder Eksekutionen med den Indsigelse, at det er ham umuligt at udføre det, der ved Dommen er bleven ham paalagt, i fornødent Fald har at godtgøre sin Indsigelse, Fr. 6 April 1842 § 7.

12. Ang. at de almindelige Regler om Værneting ere anvendelige ved Sø- og Handelsretten med visse nærmere Bestemmelser, L. 19 Febr. 1861 § 20.

13. Et Firmas, anonymt Selskabs eller Forenings Hjemsteds Ret betragtes som dets Hjemting, om end Deltagerne eller Bestyrerne alle eller nogle have andet personligt Hjemting, den tidligere gældende L. 23 Jan. 1862 § 15. Se nu nedenfor 23.

14. Ang. Værneting i Sager, hvorved Indsigelser mod foretagne Udpantninger gøres gældende, L. Nr. 36, 29 Marts 1873 § 12. Jfr. Fr. 2 Juni 1830 § 6.

15. Ang. hvor vidt og ved hvilken Ret fremmede kunne søges her i Landet af danske Undersaatter, K. Skr. 27 Septbr. 1823.

En svensk Undersaat kan ikke sagsøges ved dansk Domstol undtagen i de Tilfælde, hvor saadan Sag kunde anlægges, om Sagvolderen var dansk. Opholder han sig her i længere Tid end 8 Uger, kan han under dette sit Ophold saggives for Gæld eller anden Forpligtelse, hvor han findes, L. 19 Febr. 1861 § 6, Kdg. 13 Juni s. A. § 6.

16. Ang. at Retssag mod Arvingerne i et af Skifteretten behandlet Bo, hvori Arv og Gæld er vedgaaet, kan anlægges paa det Sted, hvor Boet behandles, Skiftel. Nr. 155, 30 Novbr. 1874 § 55, jfr. § 86. Se f. Færøerne Adg. Nr. 30, 14 Jan. 1876 Nr. 15, 22; f. Island Skiftel. 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) § 54, jfr. § 94.

17. Søgemaal, som gaa ud paa at gøre Arverettigheder eller Fordringer paa Legater og Dødsgaver gældende, saa vel som Søgemaal, hvorved Fordringer paa Arveladeren gøres gældende mod Arvingerne som saadanne, kunne anlægges ved den Ret, som i Dødsøjeblikket var den afdødes Hjemting, fornævnte L. 1874 § 84, jfr. § 86 (se f. Færø. Adg. Nr. 30, 14 Jan. 1876 Nr. 20), 1878 § 92, jfr. § 94.

18. Søgemaal til Tilbagebetaling af, hvad nogen som Arving eller Kreditor har modtaget i et under offentlig Skiftebehandling staaende Bo ifølge foreløbigt Udlæg eller endelig Udlodning, som senere i det hele eller for en Del er funden urigtig, kan anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Skiftet holdes, L. 1874 § 85, jfr. 86. Se f. Færøerne Adg. 1876 Nr. 21 og 22; f. Island L. 1878 § 93, jfr. § 94.

19. Vandingsinteressentskabers, L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 75.

20. Sager i Anledning af Overtrædelser af Reglementet for Sejladsen over Hals Barre anlægges ved Kær Herreds Ret, Bkg. Nr. 178, 24 Septbr. 1885 § 5.

21. For Søgemaal, der i Anledning af formentlig ulovlige Udpantningsforretninger anlægges i 1ste Instans, L. f. Island 16 Decbr. 1885 (Nr. 40 i Till. t. Lovt.) § 12.

22. For Sager om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel og Straf efter Dom, L. Nr. 52, 5 April 1888 §§ 3, 5, L. f. Island 26 Oktbr. 1893 (Nr. 32 i Till. t. Lovt.) §§ 3, 5. Se Arrest A 42 d (ang. Undersøgelseskommission).

23. For Sager mod Firmaer i noget Forretningen vedrørende Anliggende, derom handler L. Nr. 23, 1 Marts 1889 § 34.

24. Ved Søgemaal mod Partredere har Sagsøgeren Valget imellem deres personlige og Skibets Værneting, Sølov Nr. 56,

1 April 1892 § 10, jfr. om Skibets Hjemsted § 4, Registreringsl. Nr. 57 af s. D. §§ 1 i Slutn., 4 II Nr. 3, 36, 45 samt Flag 1 a.

25. I de forskellige Koncessioner paa Anlæg af Jernbaner, Sporveje, Telegrafer og desl. vil findes Bestemmelser om vedkommende Selskabs Værneting.

26. Ang. at Søforhør i Anledning af Søulykke, hvorom Søforklaring er afgiven i Udlandet, skal optages i den første danske Havn, hvortil Skipperen ankommer med Skibet eller Mandskabet, L. Nr. 72, 12 April 1892 § 9, sidste Stykke.

Dette har Ministeriet i utrykt Skr. til Odense Amt af 20 Novbr. 1893 fortolket saaledes, at Forhøret skal optages af Retten paa det Sted, hvor Skipperen paa Forhørets Tid har Ophold.

27. Naar en Person, der uden at være arresteret er under kriminel Undersøgelse ved en Jurisdiktion, anholdes ved en anden Jurisdiktion for der begaaet Forbrydelse, skulle begge Sager følges samlede ved den først nævnte Jurisdiktion, J. M. Skr. Nr. 418, 29 Decbr. 1893.

28. Fornærmelsesværnetinget, D. L. 1—2—19, 1ste Led. Jfr. Rskr. 24 Jan. 1738 (om Anvendelsen af Gæsteretsbehandling, naar sagsøgte ikke hører hjemme, hvor Fornærmelsen er foretaget).

Denne Bestemmelse indeholder det almindelige Princip, at enhver, der søges for en lovstridig Gerning, er pligtig at svare til det Ting, hvor Gerningen er forefalden, K. Skr. 3 Juni 1823.

Den almindelige Forskrift i D. L. 1—2—19, 1ste Led, er ogsaa anvendelig paa de Sager, der anlægges efter Øvrighedens Foranstaltning, og antages at give den almindelige Regel for Sagens Værneting i det Tilfælde, hvor den paagældende ikke er arresteret, saaledes at det offentlige efter Omstændighederne maa kunne foretrække Hjemtinget for Gerningsstedets Værneting, J. M. Skr. 3 Febr. 1858.

29. Misgerningsværnetinget.

a. Hovedbestemmelserne derom findes i D. L. 1—2—24, Fr. 3 Juni 1746, 21 Maj 1751 §§ 6, 7, 29 Novbr. 1837 § 5. Se ovenfor 28.

Paa Island skal Delinkventers Værneting enten være Paagribelsesstedet eller Gerningsstedet, efter som det er bekvemst, Rskr. 16 Febr. 1787.

b. Ang. at Forbrydelsen skal paatales ved Gerningsstedets Værneting, K. Prom. 23 Avg. 1794 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Delinkventer).

Dette gælder ogsaa om Løsagtighedsforseelser, og Kvinde-

menneskets Udsagn om Gerningsstedet har Præsumptionen for sig, Rskr. 1 Juli 1757 (ibd. und. Løsagtighed), K. Prom. 25 Septbr. 1784 (ibd. und. Delinkventer).

Ligeledes om Sager ang. ulovligt Fiskeri i Limfjorden, Fr. 15 Decbr. 1750 § 26, 22 Juni 1761 § 8, Pl. 28 Avg. 1790. Jfr. dog L. 29 Decbr. 1857 §§ 43—46. Se nu L. Nr. 56, 5 April 1898 III.

c. Ang. at Tiltalen bør ske der, hvor Misgerningen er fuldført, Rskr. 29 Juli 1763 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Delinkventer).

Ang. et Tilfælde, hvor en Person skulde tiltales for et urigtigt Foregivende, som han først har gjort sig skyldig i et Sted og derefter blot fortsat et andet Sted, K. Skr. 29 Jan. 1814.

d. Ang. hvor nogle Personer, der have forfærdiget falske Dokumenter i en Jurisdiktion og benyttet dem ved Betleri i en anden Jurisdiktion, skulle tiltales, K. Skr. 17 Marts 1836.

e. Ang. hvor vidt den, der er truffen i uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster, skal tiltales der, hvor Tyveriet er begaaet, eller der, hvor han er antruffen med Kosterne, K. Skr. 15 Febr. 1820, 5 Oktbr. 1841, J. M. Skr. 15 Maj 1856. Jfr. Fr. 25 Avg. 1741 i Slutn.

f. Den, der har begaaet Forbrydelser i flere Jurisdiktioner, bør tiltales der, hvor den Forbrydelse er begaaet, som har givet Anledning til Paagribelsen, K. Prom. 1 Novbr. 1783 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Delinkventer), 17 Jan. 1784 (ibd.), 21 Jan. 1797 (ibd.), 18 Jan. 1806, K. Skr. 14 Septbr. 1819.

Afgørelse af, ved hvilket Værneting Sagen skulde behandles i to Tilfælde, hvor Forbrydelser vare begaaede under forskellige Jurisdiktioner, J. M. Skr. 23 Marts og 14 April 1859 (i den lille Reskriptsaml.).

Naar det under den Undersøgelse, der i Anledning af en Politiforseelse er indledet mod en Arrestant, opdages, at han har begaaet Justitsforbrydelser, kunne disse hendrages til det Værneting, hvor Politiforseelsen er begaaet, J. M. Skr. 29 Avg. 1860 (ibd.).

En for en Politiforseelse (Betleri) paagreben Person, som andet Steds fra er efterlyst for Justitsforbrydelse (Tyveri), skal tiltales paa Paagribelsesstedet ogsaa for sidst nævnte Forbrydelse, J. M. Skr. Nr. 21, 2 Febr. 1881.

Ang. under hvilken Jurisdiktion den samlede Forfølgning skulde ske mod et Fruentimmer, der, uden at være arresteret, og uden at Aktion endnu var beordret, var under kriminel Undersøgelse ved en Jurisdiktion for et der begaaet Tyveri, da hun

blev anholdt under en anden Jurisdiktion for et der forøvet Tyveri, J. M. Skr. Nr. 418, 29 Decbr. 1893.

Ang. hvor nogle fra en Tvangsarbejdsanstalt undvegne Personer vilde være at tiltale for Lovovertrædelser, begaaede i et andet Herreds Jurisdiktion efter Undvigelsen, J. M. Skr. Nr. 283, 8 Oktbr. 1896.

g. Naar en Arrestant, der er under Tiltale for Forbrydelser begaaede i en Jurisdiktion, undviger under Sagen og begaar Forbrydelser i en anden Jurisdiktion, bør han tiltales for samtlige Forbrydelser ved den først nævnte Jurisdiktion, K. Skr. 1 Marts 1766 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Delinkventer), J. M. Skr. 26 Marts 1864. Jfr. den foran under f anførte Skr. 23 Marts 1859.

h. En Person, som, efter at Dom er afsagt over ham for Forbrydelse begaaet i en Jurisdiktion, tilstaar at have begaaet Forbrydelse i en anden Jurisdiktion, bør efter Lovgivningen tiltales for sidst nævnte Forbrydelse ved Gerningsstedets Værneting, J. M. Skr. Nr. 322, 14 Decbr. 1872.

i. I Sager om Sørøveri, Fr. 20 April 1825 § 7, jfr. dog L. 15 Febr. 1857 § 6.

k. I Sager om Negerhandel, Fr. 3 Juli 1835 § 10.

l. I Toldkonfiskationssager, Fr. 1 Febr. 1797 § 118, 16 Febr. 1820 §§ 29, 30, 12 Decbr. 1838 §§ 29, 30.

m. I Sager mod Præster og Skolelærere for Afhændelse af Sæd i Straaet, Halm eller Hø fra deres Embedsjorder, Fr. 9 Febr. 1831 § 5.

n. De i Pl. om Vognes Konstruktion 27 Maj 1848 § 4 ommeldte Forseelser skulle ifølge den nævnte Bestemmelse paatales ved paagældendes Hjemting.

o. I Sager betræffende Fornærmelser mellem Fiskerne i Nordsøen, Overenskomst 6 Maj 1882 Art. 36 (i Till. t. U. L. f. 1882).

p. I Søforbrydelsessager, se Søforbrydelser.

r. Se videre Betleri Nr. 15 b. Flytning I (Værnepligtiges) 4. Kriminelle Sager 16. Løsgænger 5. Redningspligt 1. Sessioner B (Udeblivelse derfra) 11. Skovforbrydelser 8.

s. Ang. Justitsministeriets Bemyndigelse til ad mandatum at tilstede Undtagelser fra Reglerne om det kriminelle Værneting, Resl. 4 Juli 1800 § 1 a, jfr. Fr. 29 Novbr. 1837 § 5.

Eksempler paa saadanne Undtagelser, Rskr. 12 Avg. 1746 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Retten A), Resl. 17 Maj 1797 (ibd. und. Delinkventer), K. Skr. 2 Juli 1807, J. M. Skr. Nr. 322, 14 Decbr. 1872.

Se Inkassator I 10. Kavtion 11. Kirkesyn 19, næstsidste Stykke (Sager mod Kirkeejere). Militær Jurisdiktion. Politibetjente I 5 c. Sø- og Handelsretten 15 a (Sager mod Udlændinge om Varemærker). Testamenter 15 l, m (Værnetinget for Tinglæsning af konfirmerede Testamenter).

Værtshushold—Værtshus.

1. Borgerskab herpaa i Købstæderne, hvorunder tillige den Berettigelse indbefattes, der hidtil er bleven meddelt til som Spisevært eller Marketenter at beværte med Aftens- og Middags-spise, giver foruden Ret til Beværtning for siddende Gæster ogsaa Ret til at sælge Brød, indenlandsk Øl og indenlandsk Brændevin ud af Huset, L. 29 Decbr. 1857 § 58. Jfr. med Hensyn til Salgsretten, Fr. 2 Avg. 1786 § 2, Pl. 1 Novbr. 1826, K. Skr. 13 Septbr. 1849.

2. Kan paa Landet kun drives efter kongelig, gennem Indenrigsministeriet udfærdiget Bevilling og i Henhold dertil løst Næringsbevis, ibd.

3. Ang. de særlige Indskrænkninger, som ved L. Nr. 73, 23 Maj 1873 § 9 ere lagte paa denne Næring, se Beværtningsnæring 1, 2, 8, 9 og 13.

4. Kan ikke forenes med anden Næring, dog at Købmændene i Købstæderne kunne vinde Borgerskab paa Værtshushold, L. 29 Decbr. 1857 § 64. Se derimod med Hensyn til Detailhandel Detailhandel 7.

Kan ikke forenes med Borgerskab paa Brændevinsbrænderi eller Ølbryggeri, Ind. M. Skr. 28 Decbr. 1858 ad 2.

Jfr. videre Næringsvæsen I 16 og Skipper 2 f.

5. Maa ikke drives ved Tinge, D. L. 1—3—3, eller i Kirkeladerne, 2—22—72.

6. Maa ikke drives af Præster, D. L. 2—11—9.

7. Ikke heller af Haandværksmænd, Skippere eller andre i Kbhvn., saa længe de ere i Lav eller bruge deres Haandtering, Fr. 3 Decbr. 1742, jfr. K. Prom. 1 Febr. 1783.

Den visse Skippere i København tilkommende Ret dertil efter Bev. 8 Marts 1743 er bortfalden ved Næringsloven.

Jfr. nu foran 4.

8. Ikke heller af Skibsbygmestrene eller Kvartermændene paa Værfterne i Kbhvn. eller nær derved, Adg. 11 Novbr. 1757 § 11.

9. Amtmændene kunne efter de kommanderendes Begæring give Landboerne i militære Kantonnementer Tilladelse til at udskænke Drikkevarer til de militære, Resl. 4 (i Rtk. Prom. 15) Febr. 1812.

10. Maa Fastlodsen i Skelskør drive for Mandskabet paa de paa Reden liggende Skibe m. fl., Reglm. 26 Marts 1835 § 6. Jfr. Næringslovens § 8.

11. Ang. visse kongelige Livrebetjentes Ret til i København at drive det, se Livrebetjente, de kgl.

12. Gæsterne skulle betale kontant, Pl. 6 Febr. 1722. Jfr. Straffel. 10 Febr. 1866 § 310, 25 Juni 1869 § 312 (f. Isl.).

13. Forholdsregler til Forebyggelse af, at Værtshusholderne i København holde løsagtige Fruentimmer, Pl. 27 Novbr. 1775. Straffebestemmelsen i § 9 er hævet, Straffelovens § 310. Se nu Løsagtighed 3.

Ifølge § 5 maa Værtskab ikke holdes i Bagsale, men kun i nederste Etage og Kældere ud til Gaden. Jfr. J. M. Skr. 23 Maj 1850.

14. Værtshusholdere maa ikke drive Handel med Tobak, men vel dermed forsyne Gæsterne, Pl. 16 Novbr. 1778.

Den Kro- og Værtshusmænd paa Landet efter Fr. 14 Juni 1786 I § 2 — jfr. K. Skr. 26 Jan. 1843 — tilkommende Ret til saadan Handel er hævet, L. 29 Decbr. 1857 § 100.

15. Adskillige Bestemmelser til Forebyggelse af Uordener der, K. Cirk. 24 Maj 1817.

16. Om Værtshusholdere paa Island, L. 10 Febr. 1888 (Nr. 4 ibd.) §§ 1, 2, 6, 7, jfr. 4.

17. I Vestindien. Dertil kræves Bevilling og Borgerskab, Adg. 6 Septbr. 1853 §§ 1, 4 (i Till. t. Lovsaml. f. 1854).

Om Værtshuse og Afgiften af Værtshushold paa St. Croix, Adg. 4 Maj 1886 (Nr. 13 i Till. t. Lovt.), jfr. Adg. 4 Juni 1898 (Nr. 18 ibd.). Adg. 12 Novbr. 1875 (Nr. 40 ibd.) er hævet.

Se fremdeles Beværtningsnæring. Beværtningssteder. Brændevinsafgift. Gæstgiveri og Krohold 13 og 19. Helligdage 5 A. h. Herbergerere 1. Indkvartering II 7. Korporationer 8 a og b (ang. Værtshusholderne i Khvvn. og Odense). Markeder I 6, 8, 15 og 21. Markedspas 6. Skolelærere III 3, jfr. 8 (hvor vidt de kunne drive Værtshushold).

Væver.

1. Paa Landet.

a. Næring som saadan er fri uden Indskrænkning i Henseende til Vævningens Art, Rskr. 10 Maj 1737 (fuldstændig i Koll. T. f. 1818 S. 276), Resl. 28 April 1739 XXXVIII, Pl. 3 April 1816 § 3, 29 Novbr. 1822 § 1, K. Skr. 6 Juli 1816, 23 Juni og 15 Avg. 1818, 16 Septbr. 1820, 30 Marts 1822, 30 Juni 1827, 5 Septbr. 1833, 15 Oktbr. 1839 ad 3 og 4, Ind. M. Skr. 27 Oktbr. 1849, 11 Juni 1852, jfr. Vedtægt i M. T. B f. 1898 S. 171 ff. Jfr.

dog K. Skr. 22 Juli 1820. Se Landvæsensprodukter og Landmandens Husflidsprodukter 3 g.

Med Hensyn hertil afgjort Spørgsmaal om Forskellen mellem Væver og Tøjfabrikant, Ind. M. Skr. 11 Juli 1863.

b. Dog kunne unge Fruentimmer, der ikke ere indlemmede i nogen Husstand, ikke drive Væveri uden Bevilling, K. Skr. 6 April 1839, jfr. K. Skr. 30 Juni 1827.

c. Ang. hvor vidt han maa farve det Garn, han væver, K. Skr. 8 Avg. 1844.

d. Ang. hvor vidt han maa falholde sine Varer i Købstæderne, Ind. M. Skr. 27 Oktbr. 1849, 11 Juni 1852. Jfr. Haandværks- og Fabriksdrift I 5.

e. Se Bygningsafgift II 1 uu.

2. Borgerskab som saadan indbefatter, hvad der henhøre under Dugmagerne, Tøjmagerne og Linnedvæverne, L. 29 Decbr. 1857 § 18 b.

3. Væverlavene, Artikler for dem 4 Novbr. 1682. Jfr. med Hensyn til Linnedvæverne Rskr. 14 Maj 1788, 23 Marts 1793.

Væverne i Middelfart hørte under Lavet i Odense, K. Prom. 15 Juni 1793. Se Ligbæring II 17.

Jfr. Silkevæverlavet.

4. Indskærpet, at i København ingen maa lade væve hos uberegtigede, Resl. 28 April 1739 XXXVIII, jfr. Rskr. 15 Decbr. 1668, Pl. 16 Febr. 1740, 22 Septbr. 1784.

Se Husflid 2 c (ang. Købstæderne). Landvæsensprodukter og Landmandens Husflidsprodukter 13. Næringsskat II 51. Omløbere I 17 c (med uldne m. fl. Varer fra Hammerum m. fl. Herreder).

Ydegæs.

1. Derom handler K. Prom. 6 Oktbr., 3 Novbr. og 15 Decbr. 1810.

2. Ang. at de ikke høre ind under Afløsningen efter L. 19 Febr. 1861 og hvorledes deres Afløsning kan ske, K. og U. M. Skr. 11 April 1864 (G. R.).

Yderste Formue. Straf paa yderste Formue, se Fr. 6 Decbr. 1743 § 22 smh. med K. Prom. 14 April 1798, jfr. Fr. 31 Decbr. 1742 § 7, K. Prom. 26 Jan. 1799, er ophævet og afløst med Fængsel paa Vand og Brød, Fr. 24 Septbr. 1824 § 2, Rskr. 7 Decbr. 1827 § 2 (to — f. Isl. og Færø.), 18 Maj 1827 § 8 (f. Vest.).

Zahlkassen, se Finanshovedkassen.

Zoologisk Have. Til Anlæg deraf maa en Have ved Frederiksberg Slot overlades, Resl. 22 Juli 1859.

Æbølo, se Jurisdiktionsforholdene B 183 d. Pastorater 415 B a.

Æg. Ang. fredede Fugles Æg og Reder, L. Nr. 79, 8 Maj 1894 §§ 17, 27.

Se Frihandel 1. Næringsvæsen II 4 k (ang. kunstig Ud-rugning).

Ægte Børn.

1. Ere de, hvis Forældre ere i Ægteskab, uanset, at de ere fødte forinden dettes Indgaaelse, D. L. 5—2—32.

Det er i saa Henseende tilstrækkeligt, at Manden vedkender sig de før Ægteskabet fødte Børn som sine, og nogen særlig Legitimationsbevilling behøves ikke, K. Skr. 4 Maj 1816, J. M. Skr. 30 Novbr. 1857. Dog er der tidligere i saadanne Tilfælde ex tuto meddelt Bevilling til, at Børnene maatte anses som ægte, Bev. 20 Avg. 1816, 23 Jan. 1834.

Bevilling til, at Børnene maa føre Mandens Navn, kan gives, men Spørgsmaalet, om de efter D. L. 5—2—32 skulle anses som ægte, maa afgøres af Domstolene, J. M. Skr. 9 Jan. 1852, jfr. J. M. Skr. 30 Novbr. 1857.

Se Adoption 4. Horebørn 2.

2. Som saadanne maa de Børn, der fødes i Ægteskab, anses, uagtet Konen har haft legemlig Omgang med en anden, der vedkender sig Paterniteten, saa længe det dog ikke paa lovlig Maade er konstateret, at Manden ikke er Faderen, og Børnene maa derfor ogsaa tillægges Mandens Navn, K. Prom. 28 Oktbr. 1786 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Løstighed), Skr. 17 Avg. 1830, J. M. Skr. 4 Novbr. 1859, 15 Decbr. 1869 (i D. T. f. 1870 S. 308), Nr. 273, 29 Juli 1871, jfr. ogsaa K. Skr. 21 Juli 1787. Se videre Navn 1 f.

Ifølge Resl. 11 Decbr. 1816 skulde dog et kort efter Ægteskabet født Barn, hvortil en anden var udlagt som Fader, anses som Manden uvedkommende.

Se Barnefader 7.

3. Ere Børn, avlede af separerede Ægtefæller. J. M. Skr. 5 Febr. 1863.

Ere de af fraseparerede Ægtefæller samavlede Børn, K. og U. M. Skr. 12 Juni 1877 (G. R.).

Jfr. herved Navn 1 g.

4. Børn legitimerede ved efterfølgende Ægteskab.

a. Ang. Vedtegning i Kirkebogen om Ægteskabet og om Daabsattests Udfærdigelse som for ægte Børn, K. og U. M. Skr. 19 Marts 1877, 6 Juli og 24 Oktbr. 1881 (alle i G. R.).

b. Ang. Forandring af deres Efternavn efter Faderens ved en Tilførsel i Kirkebogen, og hvor vidt saadant maa ske uden Indstilling til Kultusministeriet, K. og U. M. Cirk. Nr. 125, 27 Septbr. 1886.

c. Ang. Udfærdigelse af Daabsattest for et saadant Barn uden Bemærkning om Forældrenes efterfølgende Vielse, og forkastet et Forslag om, at slige Attester skulde paategnes »maa ikke anvendes i Fattigsager«, K. og U. M. Skr. 11 Maj 1887 (G. R.).

d. Det under b anførte Cirk. Nr. 125, 27 Septbr. 1886 om Forandring af deres Efternavn er saaledes at forstaa, at Barnets Efternavn i Kirkebogen forandres til Faderens Navn med Udeladelse af Moderens Efternavn, K. og U. M. Skr. 31 Juli 1889 (G. R.).

e. Ang. Udfærdigelse af Daabsattest for et saadant Barn saaledes, at det af Attesten ikke kan ses, at det er uægte født, K. og U. M. Skr. 27 Avg. 1892, jfr. ogsaa foranstaaende Skr. 1889 og K. og U. M. Skr. 6 Jan. 1893 (G. R.).

f. Ang. hvorledes der skal forholdes med at tillægge et i Udlandet forinden Forældrenes her i Landet stedfundne Ægteskab født og døbt Barn Faderens Efternavn, K. og U. M. Skr. 13 Novbr. 1893 (G. R.).

g. Se Adoption 21. Horebørn 7, 2det Stykke. Religion 6—10. Uægte Børn 7.

5. Som saadan kan et Barn, der fødes af en gift Kone, ikke betragtes, naar det er givet, at Manden ikke kan være Fader til samme (Manden sad in casu i Strafanstalten), uanset dennes Erklæring om, at han ønsker, at Barnet skal betragtes som hans ægtefødte Barn, og ved Indførelsen i Kirkebogen maa derfor ske Tilføjelse om Forholdet i saa Henseende, K. og U. M. Skr. 30 Decbr. 1864.

Ang. at alle Børn af gifte — herunder ogsaa separerede — Kvinder maa anses som ægte, saa længe det ikke er givet, at

Manden ikke kan være Fader til dem, men i sidste Fald som uægte, se de under Navn l f og g anførte Skrivelser.

6. Bevilling til, at et uægte født Barn maa anses som Ægtebarn og bære Faderens Navn, dog at ikke derved begrundes noget formue- eller arveretligt Krav for det, Resl. Nr. 33, 4 Febr. 1875.

7. Ang. hvilken Kommune der anses som deres Fødekommune, Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 §§ 18—21, jfr. Ind. M. Skr. Nr. 356, 24 Decbr. s. A. II.

8. Under 18 Aar, ere forsørgelsesberettigede paa det Sted, hvor deres Forældre eller den længst levende af disse har eller ved Døden havde Forsørgelsesret, fornævnte L. 1891 § 22.

Se Bigami 4. Legitimation 1. Navn l e. Underholdsbidrag II og III (Faderens) og VIII (Moderens). Uægte Børn 6, 7.

Ægtefæller.

1. Anses som villige Vidner i hinandens Retssager og maa for en Del ikke vidne i dem, D. L. 1—13—16 samt Vidnepligt 4 b.

2. Ondt Forligelsesmaal imellem dem, dermed skal Præsten og hans Medhjælpere have Indseende, D. L. 2—9—8 og 29.

3. Ang. Formueforholdet imellem dem.

a. Jord, der efter Ægteskabet tilskødes den ene Ægtefælle, bliver begges Ejendom, D. L. 5—3—33.

b. Gaver imellem Husbond og Hustru staa ikke ved Magt, uden at Arvingerne ville opretholde dem, D. L. 5—4—3, 4. Jfr. Fr. 21 Maj 1845 § 23. Se videre om Konkursboer Gave 3 b.

c. Der flytte her til Riget, deres Formue maa fra den Tid, de her tage Ophold, betragtes som fælles Ejendom, K. Skr. 8 Novbr. 1831.

d. At Formuefællesskab mellem dem finder Sted efter de danske Love udtales i Fr. 7 Novbr. 1832 § 13 (ang. Gejstlige paa Ærø), 21 Maj 1845 § 3.

e. Fra Formuefællesskabet undtages det Tilfælde, at en Søn eller Datter, der gifter sig og selv intet ejer, fører Ægtefællen ind til sine Forældre, D. L. 5—2—58 til 60.

f. Adgangen efter D. L. 5—2—20, jfr. 21, Fr. 3 Decbr. 1828 § 5, til ved Oprettelse af en Specifikation i visse Henseender at indskrænke det sædvanlige Formuefællesskabs Virkninger hæves, Fr. 21 Maj 1845 § 16.

g. Arv, som en forladt Ægtefælle har erhvervet paa en Tid, da det ikke vides, om den bortrejste Ægtefælle var i Live, bliver

ikke at indføre i Boet ved dettes Deling med sidst nævntes Arvinger, Fr. 11 Septbr. 1839 § 16.

h. I de inkorporerede slesvigske Distrikter kan Jord fremdeles for de før 1ste April 1867 oprettede Ægteskabers vedkommende erhverves i Særeje, dog skal der saa vel derom som om Særejets Opløsning ske Tinglæsning, L. 16 Febr. 1866 § 4 (S. 199).

i. Hvad en Skyldner erhverver ved Ægteskab, medens hans Bo er under Konkurs, kan dette ikkun tilegne sig mod at overtage den Gæld, vedkommende Ægtefælle ved Ægteskabets Indgaaelse maatte have, L. Nr. 51, 25 Marts 1872 § 3.

k. Eksempler paa, at en Hustrus Arvemidler efter Ægteskabets Indgaaelse ved Bevilling ere unddragne fra Formuefællesskabet og Mandens Kreditorers Forfølgning, Bev. 7 Jan. 1729 og Rskr. 7 Jan. 1741 (i Reg. t. Reskriptsaml. und. Arv og Skifte B), Rskr. 3 Marts 1775 (und. Arv og Skifte A ibd.).

Tillagt en Hustru, hvis Mand var dømt fra Livet og undvegen, Ret til at oppebære Arv efter en Broder, uden at hendes Mand eller Arvinger derpaa maatte have Prætension, Rskr. 2 Novbr. 1753 (und. Arv og Skifte B ibd.).

l. Om en gift Kvindes Raadighed over, hvad hun erhverver ved selvstændig Virksomhed, L. Nr. 53, 7 Maj 1880.

m. Eks. paa, at det ved en Legatfundats er bestemt, at Legatportionerne forblive Konens særlige, Formuefællesskabet mellem hende og Manden uvedkommende Ejendom, Stadf. Nr. 177, 18 Septbr. 1883 § 10.

Eks. paa, at en Legatfundats undtager Portioner af Legatet fra det ægteskabelige Formuefællesskab, Stadf. Nr. 20, 5 Jan. 1893 § 9.

n. Se fremdeles Formue og Lejlighed III 6 a Nr. 1, 8. Separation 6 d og 11. Tinglæsning II C (af Vielseattester). Ægtepagt.

4. Forkastet et Forslag om, at det ikke skulde tillades dem at leve adskilte, K. Skr. 12 Juni 1821.

5. Ang. deres gensidige Arveret, Fr. 21 Maj 1845 §§ 15—17, Rskr. 31 Decbr. 1848 (f. Vest.), 25 Septbr. 1850 §§ 15—17 (f. Isl.), L. 4 Jan. 1854 (f. Færø). Se Broderlod. Se fremdeles Arveret 20 (ang. Forlagsrettigheder og desl.) og Testationsretten 8 (Selvejeres m. fl.s).

6. Der udvise et ellers strafbart Forhold, straffes ikke i visse Tilfælde, naar det sker for at redde den anden Ægtefælle fra Straf, L. 10 Febr. 1866 §§ 109, 110, 25 Juni 1869 §§ 110, 111 (f. Isl.).

7. Straf for Drab paa Ægtefælle, fornævnte L. 1866 § 191,

1869 § 192, og for at mishandle samme, L. 1866 §§ 202, 203, 1869 §§ 203, 204.

8. Se fremdeles Hustru. Ægtemand.

9. Den længst levende Ægtefælles Forhold til Boet og Arvingerne.

a. Skal under Straf anmelde den først afdødes Dødsfald for Skifteretten, Skiftel. 30 Novbr. 1874 §§ 1, 2, 12 April 1878 (Nr. 9 i Till. t. Lovt.) §§ 1, 2 (f. Isl.).

b. Ang. Behandlingen af Dødsboer, naar der er en efterlevende Ægtefælle, som personlig hæfter for Boets Gæld, fornævnte L. 1874 §§ 57—63, 75 ibd.

Naar den efterlevende Ægtefælle derimod ikke hæfter for Gælden, blive de i Loven om Behandlingen af Dødsboer i Almindelighed givne Forskrifter at følge, § 57 ibd.

Ang. Forholdet mellem den længst levende og først afdødes Arvinger mærkes fremdeles §§ 47, 81 ibd.

For Island ere ganske tilsvarende Regler givne ved den under a. anførte L. 1878 §§ 46, 56—62, 74, 80.

c. Se Lavværge (fast) 2. Skifteekstrakter. Umyndiges Midler 7, 4de Stykke. Uskiftet Bo. Vielse I 7 e (ang. Nødvendigheden af Skifte inden Indgaaelsen af nyt Ægteskab).

10. Ang. Skifte af Fællesboet imellem dem i levende Live, fornævnte L. 1874 §§ 64—70, 81, 1878 §§ 63—69, 86.

11. Vestindien. Ang. Ægtefællers Ret til at følge hinanden uanset indgaaede Kontrakter som Tyende, Adg. 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 8.

12. Manden, der fortsætter Hustruens før eller under Ægteskabet drevne Forretning, kan benytte hendes Firma uforandret. L. Nr. 23, 1 Marts 1889 § 11.

13. Med Hensyn til Betydningen af, om der bestaar Formuefællesskab mellem dem, mærkes Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 §§ 2, 12 (om Forsørgelsespligten). — Se Stempelafgiften III 26 b.

14. Ang. det Tilfælde, at en Skibspart i dansk Skib ved Ægteskab gaar over i Udlændings Eje, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 §§ 5, 20 — jfr. f. Færøerne Adg. Nr. 203, 4 Novbr. s. A. Nr. 1, 2 — Registreringsl. Nr. 57 af s. D. § 57, jfr. Adg. f. Færøerne Nr. 220, 16 Septbr. 1893 Nr. 15.

Se Aktionsomkostninger 16 (ang. Formuefællesskabet). Broderlod. Desertion I. Fattiganstalter 2 (hvor vidt de i disse maa skilles). Forældre og Børn. Hustru 2 (dennes

Umyndighed). Kirkegaard 22 c (fælles Gravsted). Magistrat I 16 (ang. Tvistigheder mellem Ægtefæller). Slægtskab 3 (nedsat Straf for Medskyld). Testamenter 15 l (Kapitalers testamentariske Udsondring fra Formuefællesskabet), 20 (reciprokke). Æreformærkelser 5 a (ang. Paataleretten).

Ægtehustru, se Hustru.

Ægtemand.

1. Maa ikke lade Hustruen afhænde noget af sit Gods, D. L. 5—3—9.

2. Hvor vidt han maa sælge Hustruens Jord, D. L. 5—3—16, 17.

3. Der tvinger eller tilskynder sin Hustru til Utugt, Straf for ham, L. 10 Febr. 1866 § 183, 25 Juni 1869 § 184 (f. Isl.).

Se Husbond—Husfader. Hustru. Ægtefæller.

Ægtepagt.*)

1. Indgaaet af Ægtefolk, forinden de flyttede til Danmark, forblive fremdeles gyldig, Priv. f. de reformerte 15 Maj 1747 § 14.

2. Konfirmation derpaa meddeles ad mandatum af Kancelliet (Justitsministeriet), Resl. 4 Juli 1800 § 2 a.

3. Imellem Jøder skulle ikke gælde uden Konfirmation, naar de ere udenfor eller stride imod de danske Love, Adg. 29 Marts 1814 § 5, jfr. ogsaa § 3.

4. Den Adgang vedbliver, der for Tiden er for Ægtefæller til at erholde Konfirmation paa Foreninger, hvorved det sædvanlige Formuefællesskab imellem dem ophæves eller indskrænkes, Fr. 21 Maj 1845 § 16, 25 Septbr. 1850 § 16 (f. Isl.).

5. Imellem Ægtefæller, der i længere Tid have været gifte, derpaa kan Konfirmation ikke ventes meddelt, J. M. Skr. 20 Marts 1850.

6. I Konfirmationen derpaa skal indføres, at Ægtepagten tillige med Konfirmationen skal tinglyses, J. M. Skr. 19 Febr. 1856, lige som Ægtepagten ved Ophævelse maa aflæses, J. M. Skr. 29 Septbr. s. A. Jfr. med Hensyn til de i de inkorporerede slesvigske Distrikter før 1ste April 1870 oprettede Ægtepagter L. 16 Febr. 1866 § 4 (S. 199).

7. Gebyret for Konfirmation derpaa, J. M. Skr. 19 Febr. 1856 og de der anførte Bestemmelser.

8. Kongelig konfirmeret, kan hæves ved en af begge Ægtefæller udstedt Deklaration, J. M. Skr. 29 Septbr. 1856.

*) Se nu om Ægtepagter L. om Formueforholdet mellem Ægtefæller Nr. 75, 7 April 1899 §§ 1—9, 21, 33.

9. Ang. hvor vidt et Dokument efter sit Indhold skal anses som en Ægtepagt eller et reciprokt Testament, Note til Ind. M. Skr. 1 Decbr. 1855.

10. Ang. deres Stempelpligt, L. 19 Febr. 1861 § 22. Se Stempelafgiften III 1.

11. Mellem en i Udlandet bosat Mand og en herværende Kvinde, der efter Ægteskabet agte at tage Bopæl i Udlandet, paa en saadan kan kgl. Konfirmation ikke gives, J. M. Skr. Nr. 311, 7 Septbr. 1893.

12. Ang. at der ikke ved Meddelelse af Konfirmation paa Ægtepagter, oprettede mellem Ægtefæller, lægges Vægt paa Beskikkelse af Væрге for Hustruen, naar den paagældende Disposition for hendes vedkommende alene har en erhvervende Karakter, og ingen særlige Omstændigheder ere til Stede, der vække Tvivl om, hvor vidt Opnaaelsen af det ved Dispositionen tilsignede Formaal er til hendes virkelige Tarv, J. M. Skr. Nr. 247, 17 Septbr. 1895.

13. Ang. at der ikke vil kunne meddeles Konfirmation paa en i en Ægtepagt indeholdt Bestemmelse om, at en af Hustruen drevet Handelsforretning skal være hendes Særeje, J. M. Skr. Nr. 232, 6 Oktbr. 1898.

Se Konfirmation, kgl.

Ægter, se under Pligtkørsel.

Ægteskab.

1. Derom handler D. L. 3—16, jfr. 2—11—13, 2—14—10, 3—17—35, 6—13—2.

Om Præsternes Embede dermed, Fr. 30 April 1824, jfr. D. L. 2—8 og 2—9—8, Kirkerit. 25 Juli 1685 Kap. 8. — Fr. 1824 gælder ogsaa med nogle Modifikationer i Vestindien, Rskr. 18 Maj 1827 Nr. 3, K. Skr. 16 Juni s. A. ad Nr. 20 (jfr. ang. en ny Lov herom F. M. Skr. 30 Decbr. 1863), paa Island og Færøerne, Rskr. 7 Decbr. 1827 (to) § 1.

2. Ang. Forældres, Værges eller Kurators Samtykke dertil, D. L. 3—16—1 til 4, Fr. 1824 § 3 Nr. 6. Se Værger 10 b.

a. Har en Jøde ikke skellig Grund til at nægte en Datter, fordi hun vil gifte sig med en Lutheran, K. Skr. 20 Decbr. 1821.

b. Kan en Hustru, hvis Mand er fraværende, uden at hans Opholdssted vides, gyldig meddele deres fælles Datter, K. Skr. 12 Febr. 1825.

c. Faderens Nægtelse deraf, fordi Manden ikke kan godtgøre at kunne forsørge en Familie, kan Øvrigheden ikke tilside-sætte, K. Skr. 22 Septbr. 1832.

En Besværing over nægtet Samtykke maa afgøres af den Overøvrighed, hvorunder Forældrene høre, da Øvrighedens Virksomhed i saa Henseende maa opfattes som en Kontrol med Forældremagtens Udøvelse, J. M. Skr. Nr. 190, 10 Decbr. 1885.

Afgørelsen af Spørgsmaal om at underkende Forældres Nægtelse af Samtykke til Børns Ægteskab bliver at træffe af Underøvrigheden under Rekurs til overordnet Myndighed, J. M. Skr. Nr. 223, 26 Oktbr. 1897. Jfr. nedenfor h i Slutn.

d. Kan en mindreaarig eller umyndig ikke undvære, fordi han ernærer sig selv, K. Skr. 9 April 1839.

e. Mangel deraf bevirker ikke Ægteskabets Nullitet, ibd., jfr. Fr. 7 Novbr. 1832 § 3 (f. Ærø).

Ang. hvilken Virkning Mangelen heraf har, naar Familien bliver trængende til Fattigunderstøttelse, Ind. M. Skr. 20 April 1853 (G. R.).

f. Kan en Fader, der er under Fattigforsørgelse, gyldig give, J. M. Skr. 12 Maj 1857, K. og U. M. Skr. 22 s. M. (G. R.).

g. Behøver en Kvinde ikke, naar hun er fyldt 25 Aar, J. M. Skr. 5 Juli 1858, K. og U. M. Skr. 24 Marts 1859 (G. R.).

h. En Kurators Samtykke til en mindreaarig Piges Ægteskab kan ikke erstatte Faderens, J. M. Skr. 24 Maj 1870 (G. R.).

Om Nødvendigheden af Kurators Samtykke med Hensyn til mindreaarige, som vitterlig intet eje, K. og U. M. Skr. 23 Juni 1879 (G. R.).

Afgørelsen af, hvor vidt en Kurators Vægning ved at meddele saadant Samtykke, kan underkendes, bliver at træffe af Underøvrigheden, ikke af Amtet, J. M. Skr. Nr. 314, 29 Novbr. 1890. Og Afgørelsen tilkommer den Underøvrighed, der i sin Tid har beskikket Kurator, ikke derimod Underøvrigheden i den Retskres, i hvilken Kurator har Bopæl, J. M. Skr. Nr. 135, 29 April 1896. Jfr. ovenfor c.

i. Naar Faderen er død og Moderen gift paa ny, fordres ikke hendes, men en Kurators Samtykke til en mindreaarig Datters Ægteskab, J. M. Skr. 3 April 1867 (G. R.).

En mindreaarig Kvinde behøver ikke Samtykke hertil af sin Stedfader, naar denne ikke tillige er beskikket til hendes Kurator, J. M. Skr. Nr. 110, 20 Juni 1879.

Naar Faderen er død og Moderen gift paa ny, maa en Kurator beskikkes til at give saadant Samtykke for en mindreaarig Datters vedkommende, hvilket ogsaa gælder, naar Bruden er et uægte Barn, J. M. Skr. Nr. 97, 6 Maj 1884, K. og U. M. Skr. 14 s. M. (G. R.).

For en mindreaarig Pige, hvis Forældre for mange Aar siden ere bortrejste, maa Samtykket gives af en beskikket Kurator, K. og U. M. Skr. 14 Decbr. 1892 (G. R.).

k. Spørgsmaal, om der forelaa et stiltiende Samtykke, K. og U. M. Skr. 25 April 1856 (G. R.).

l. For en udenlandsk Pige kan Samtykke gives af en for hende beskikket Kurator, K. og U. M. Skr. 27 Decbr. 1880 (G. R.).

m. Ang. hvorledes dette Samtykke skal foreligge konstateret forinden Lysningen, K. og U. M. Cirk. Nr. 35, 28 Jan. 1892, jfr. Skr. 19 Febr. s. A. (G. R.).

n. Jfr. L. om Ægteskabs Indgaaelse for danske Konsuler i Udlandet Nr. 79, 19 Febr. 1892 § 5 e, jfr. §§ 1, 2, 6. Jfr. Instr. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 II § 14 smh. m. Kommentaren ad § 14.

o. Ang. at en i Würtemberg født og der hjemmehørende Pige, der agtede at indgaa Ægteskab her i Landet og efter sit Hjemsteds Love var myndig, ikke forinden Vielsen behøvede at producere Samtykke til Ægteskabet fra sin Fader, Kurator eller deslige, K. og U. M. Skr. 15 Juni 1893 (G. R.).

p. Et Sogneraad er ikke berettiget til at modsætte sig en mindreaarigs Indgaaelse af Ægteskab, fordi dennes Fader er under Fattigforsørgelse, K. og U. M. Skr. 26 Maj 1894 (ibd.).

q. Moderens og Kurators Samtykke til Ægteskabs Indgaaelse er tilstrækkeligt, naar Faderens Opholdssted ikke vides, K. og U. M. Skr. 30 Maj 1895 (ibd.).

r. Ang. at den af en Mand anførte Grund til at nægte Samtykke til sin Datters Ægteskab, nemlig at den paagældende Mandsperson uden hans Vidende og Vilje havde taget hans Datter med sig og samlevet med hende, medens han ikke havde noget bestemt at udsætte paa Personen og ikke i øvrigt vidste noget ufordelagtigt om ham, ikke kunde anses for tilstrækkelig, J. M. Skr. Nr. 105, 26 Marts 1896.

s. En Enke med fast Lavværge kan ikke indgaa Ægteskab uden Lavværgens Samtykke, J. M. Skr. Nr. 139, 6 Maj 1896.

t. Ang. at Forældrenes Samtykke er nødvendigt til en i Tyskland hjemmehørende 22-aarig Kvindes Ægtevielse her i Landet, K. og U. M. Skr. 20 Avg. 1897 (G. R.).

u. I et Tilfælde, hvor Forældremyndigheden over vedkommende Brud ved en for hendes Forældre udfærdiget Separationsbevilling var bleven tillagt Moderen, kunde Faderens Samtykke til hendes Ægteskab ikke anses fornødent, J. M. Skr. Nr. 104, 23 Marts 1898.

v. Se Myndighedsbevilling 1 h. Jfr. Myndighed.

3. Dertil udfordres en Alder af 20 Aar for Manden og 16 Aar for Pigen, D. L. 3—16—5, K. Cirk. 29 Jan. 1820, Fr. 1824 § 3 Nr. 1. Jfr. Grønland 8.

a. Herfra kan Justitsministeriet — i Vestindien Gouvernøren — meddele Dispensation, Rskr. 18 Maj 1827 Nr. 3 ad § 3, Resl. 11 Avg. 1824 (i Noten ibd., findes ogsaa i den lille Reskriptsaml.), jfr. Bev. 22 April 1831. En saadan Bevilling nægtet, K. Skr. 19 Marts 1833.

Tidligere har det været antaget, at Værgens Samtykke var tilstrækkeligt i saa Henseende, K. Prom. 8 Jan. 1791.

b. Dette er ikke til Hinder for, at en yngre Person hjemmehørende i Slesvig, hvor ingen bestemt Alder i saa Henseende fordres, kan indgaa Ægteskab her i Riget, J. M. Skr. 19 Maj 1849, K. og U. M. Skr. 29 Febr. 1856.

c. Jfr. L. om Ægteskabs Indgaaelse for danske Konsuler i Udlandet Nr. 79, 19 Febr. 1892 § 5 a, jfr. §§ 1, 2, 6, og om Dispensation § 7. Jfr. Instr. Nr. 283, 15 Decbr. 1893 II § 14 smh. m. Kommentaren ad § 14.

Jfr. Vielse 8 a.

4. Ang. hvilke Slægt- og Svogerskabsforhold — lovlige og ulovlige — der ere til Hinder for Indgaaelse deraf, samt hvor vidt derfra kan dispenseres, Fr. 23 Maj 1800 § 1, jfr. D. L. 3—16—9, Fr. 14 Decbr. 1775, Fr. 1824 § 3 Nr. 4. Jfr. foran 3 c.

Fr. 1800 gælder ogsaa i Vestindien, Pl. 12 Avg. 1800, og paa Island, K. Skr. 2 Avg. 1828.

a. Dispensation er uforuden til Ægteskab med:

Stedfaders Søster, K. Prom. 2 Oktbr. 1802, 4 Juli 1815.

Stedfaders anden Hustru, K. Prom. 11 Decbr. 1802.

En Kvinde, hvis Søster eller Steddatter paagældende har besvangret udenfor Ægteskab eller været i Ægteskab med, K. Skr. 29 Juli 1817, 19 Febr. 1825, J. M. Skr. 22 Novbr. 1860.

Mellem sammenbragte Børn, K. Skr. 16 Marts 1820, J. M. Skr. 13 Avg. 1852 (G. R.).

Se Adoption 9.

b. Dispensation er fornøden til Ægteskab med en Kvinde, med hvem paagældendes Broder eller Halvbroder har et uægte Barn, K. Prom. 23 Febr. 1813, Skr. 9 Jan. 1819, eller har været udlagt som Barnefader, K. Skr. 6 Jan. 1827.

c. Dispensation kan aldrig ventes meddelt til at ægte sit Stedbarn, K. Skr. 15 April 1817, J. M. Skr. 11 April 1856, eller en Pige, med hvem paagældendes Søn udenfor Ægteskab har avlet et Barn, J. M. Skr. 1 Avg. 1850.

Ang. hvor vidt Mistanke om ulovligt Svogerskab er til Hinder for Ægteskab, K. og U. M. Skr. 4 Maj 1863 (G. R.).

d. Kancelliet kan ad mandatum bevilge Indgaaelse af Ægteskab i forbudte Led i de Tilfælde, hvor der efter Fr. 23 Maj 1800 kan ventes Dispensation, men hidtil kun ved allerhøjeste umiddelbar Bevilling, Rskr. 12 Oktbr. 1812 § 2 (i den lille Reskriptsaml. og i Koll. T. f. 1815 S. 478).

Ligeledes kunde Kancelliet ad mandatum meddele Bevilling til Ægteskab med afgangne Kones Moster samt mellem Personer, som i lignende Grad ere besvoglede, Resl. 31 Jan. 1813 (i Koll. T. f. 1815 S. 479).

Bevillinger til at ægte Faders eller Moders Søster meddeles af Justitsministeriet ad mandatum, Resl. 14 Decbr. 1849.

Nu udleveres Bevillinger til at ægte Broders, Farbroders eller Morbroders Enke eller afdøde Kones Faster eller Moster, for saa vidt ingen af Parterne bekende sig til den mosaiske Tro, af Overøvrighederne, Resl. 30 Avg. (i J. M. Cirk. 1 Novbr.) 1861 § 1 d.

Ang. Betingelserne og Gebyret for saadanne Bevillinger, Resl. 19 Avg. (i K. Cirk. 5 Septbr.) 1829, J. M. Cirk. 1 Novbr. 1861 ad 1 d., jfr. K. Skr. 8 Maj 1824. Jfr. Rskr. 5 Juni 1750 § 10 og K. Prom. 29 Juli 1809 (ang. Isl.). Jfr. Præsteattester 1.

e. En Bevilling, som var meddelt en Jøde paa Grund af Uvidenhed om hans Religion, til at indgaa et i den mosaiske Ret forbudt Ægteskab (Morbroders Enke), annulleret, K. Skr. 23 Juni 1827.

f. Straf for Overtrædelse af Bestemmelserne herom, L. 10 Febr. 1866 §§ 161—165, 25 Juni 1869 §§ 162—166 (f. Isl.). D. L. 6—13—14 og Straffebestemmelsen i 3—16—9 § 7 er hævet, L. 1866 § 308, 1869 § 310.

g. Et Forslag om Foranstaltning til at hindre Ægteskab mellem ulovlig beslægtede ej taget til Følge, K. og U. M. Skr. 17 Septbr. 1863 (G. R.).

h. Jfr. foran 3 c.

5. Ang. i hvilke Tilfælde urefunderet Fattigunderstøttelse er til Hinder for dets Indgaaelse.

Herom gaves Regler i L. 29 Decbr. 1857 (S. 328). De ældre Regler herom indeholdes i Fr. 30 April 1824 § 3 Nr. 10, der endnu gælder for Island, jfr. D. T. f. 1861 S. 163.

I Vestindien er saadan Fattigunderstøttelse ikke til Hinder for Ægteskabs Indgaaelse, Adg. 26 Septbr. 1860

L. 29 Decbr. 1857 er hævet ved Fattigl. Nr. 67, 9 April 1891 § 67, og ny Bestemmelser om det her omhandlede Forhold ere givne i Fattigl.s § 42, jfr. nedenfor. Da disse ny Regler i alt væsentligt ere overensstemmende med de ældre, beholde de tidligere om Anvendelsen af L. 1857 givne Bestemmelser deres væsentlige Betydning — hvorved dog maa erindres, at Udlændinge ordentligvis ikke længere kunne vinde Forsørgelsesret her i Landet, se Fattigl.s § 23 — hvorfor de nævnte ældre Bestemmelser nedenfor anføres sammen med de efter Fattigl.s Ikrafttræden fremkomne Resolutioner.

Naar en Mandsperson i Løbet af de sidste 5 Aar her i Landet har nydt Fattigunderstøttelse, som ikke er tilbagebetalt, er han ikke berettiget til at indgaa Ægteskab, med mindre Fattigbestyrelsen for hans Forsørgelseskommune dertil meddeler Samtykke, L. om det offentl. Fattigvæsen Nr. 67, 9 April 1891 § 42, 1ste Stykke, jfr. Strafbestemmelsen i sidste Stykke. Jfr. K. og U. M. Cirk. Nr. 126, 2 Juni s. A.

Ved L. 1857 og Fattigl.s § 42, 1ste Stykke, mærkes:

a. Den Brudgommens ægte eller uægte Børn ydede Understøttelse har samme Virkning som den ham selv ydede, K. Skr. 2 April 1825, 27 Maj 1834, jfr. Ind. M. Skr. 1 Febr. 1849.

b. Den Omstændighed, at paagældende som boende hos Moderen har nydt godt af det denne tilstaaede Husly og Brændsel, kan ikke forhindre Ægteskab, K. Skr. 30 Marts 1833.

c. Understøttelse, ydet til en Person, hvem paagældendes Forsørgelse paahvilede, kommer ikke i Betragtning, K. Skr. 2 Maj 1835, 26 Marts 1836.

Kun den Understøttelse, der er ydet, efter at paagældendes Forsørgelse som Barn er ophørt, kan forhindre Ægteskabs Indgaaelse, K. Skr. 6 Novbr. 1841.

d. Overtrædelse heraf medfører Erstatningspligt til Forsørgelseskommunen for dem, hvem Ægteskabets retsstridige Stiftelse kan tilregnes, K. Skr. 4 Avg. 1842, Ind. M. Cirk. 13 Oktbr. 1851, 5 Maj 1852, K. og U. M. Skr. 27 Marts 1851 (G. R.) og 6 Oktbr. 1852 (ang. Præsternes Ansvar).

e. Ang. hvilket Bevis Præsten i saa Henseende skal forlange, K. Skr. 23 Novbr. 1847, K. og U. M. Skr. 6 Oktbr. 1852, Ind. M. Skr. 15 Jan. 1863, Nr. 288, 2 Novbr. 1872. Jfr. K. Skr. 26 Avg. 1840.

Ang. hvor vidt Præsten kan betrygge sig mod Følgerne af falske eller ufyldestgørende Beviser, og ang. Forlovernes Ansvar

for, at der fra Fattigvæsenets Side intet er til Hinder for Ægteskabet, K. og U. M. Skr. 7 Juni 1870 (G. R.).

f. Dette finder ogsaa Anvendelse paa urefunderet Sygehjælp, K. Skr. 21 Juni 1848, Ind. M. Skr. 18 Novbr. 1854 (G. R.), jfr. Ind. M. Skr. 26 Septbr. 1850.

Men ikke paa Ophold i et Fattighus uden Godtgørelse, Ind. M. Skr. 5 Juni 1851 (G. R.), 11 Septbr. 1852 (G. R.).

Ej heller paa Forsørgelse ved Omgang i Sognet, Ind. M. Skr. 26 Septbr. 1850, 5 Juni 1851 (G. R.).

g. Det er ligegyldigt, om Refusionen ydes af vedkommende selv eller andre, Ind. M. Skr. 16 Febr. 1849, 12 Avg. 1853 (G. R.).

h. Indsigelse mod Ægteskabet fra den Kommune, der har ydet Understøttelse, er betydningsløs, naar vedkommende ikke tillige er forsørgelsesberettiget i samme, J. M. Skr. 3 Marts 1854, lige saa lidt som Understøttelsens Eftergivelse i dette Tilfælde kan træde i Stedet for Refusion, K. Skr. 6 Decbr. 1834, 14 Jan. 1840, Ind. M. Skr. 1 Febr. og 26 Novbr. 1849.

i. Den en Udlænding i Udlandet meddelte Fattigunderstøttelse kommer ikke i Betragtning — jfr. dog Ind. M. Skr. 11 Septbr. 1855 — men han maa, for at kunne indgaa Ægteskab, enten producere Attest fra Hjemstedet om, at han i Transgtilfælde vil blive modtagen der, eller Attest fra alle de Kommuner her i Landet, hvor han har opholdt sig de sidste 5 Aar, om ikke at have modtaget urefunderet Understøttelse, J. M. Skr. 5 Avg. 1857, Ind. M. Skr. 16 Marts 1859, K. og U. M. Skr. 23 Febr. 1869 (G. R.), Ind. M. Skr. 22 Avg. 1871 (G. R.), Nr. 288, 2 Novbr. 1872, jfr. K. Skr. 11 Jan. 1834 (ang. Slesvig). Jfr. K. og U. M. Skr. 23 Febr. 1867 (G. R.).

Ved Udlændinges Ægteskab skal Præsten kun paase, at de ikke have modtaget saadan Understøttelse i nogen Kommune her i Landet, K. og U. M. Skr. 28 April 1874 (G. R.).

Ang. at Udlændingen, for saa vidt han ikke præsterer behørigt Hjemstedsbevis fra en Kommune i Udlandet, selv maa bevise, hvor hans Forsørgelseshjem er, eller i hvilke Kommuner han i de sidste 5 Aar har opholdt sig, og skaffe Attest for, at han ikke har modtaget urefunderet Understøttelse, K. og U. M. Skr. 16 Avg. 1875, 9 Febr. 1877, 8 Juli 1881 (alle i G. R.), og Forholdet stiller sig paa samme Maade med Udlændinge, der ikke have opholdt sig her i Landet i 5 Aar, Skr. 29 Juni 1880 (G. R.).

Ang. at en Udlænding maa tilvejebringe Oplysning om, i hvilke danske Kommuner han i de sidste 5 Aar har opholdt

sig, og fra disse eller, saafremt han ikke har været her i 5 Aar, da fra alle de Kommuner, i hvilke han har havt Ophold, fremskaffe Attest om, hvor vidt han har modtaget saadan Understøttelse, K. og U. M. Skr. 6 Marts 1884 og 2 Marts 1886 (Personer, der ikke have været her i 5 Aar), 4 Avg. 1886 (ogsaa om, paa hvilken Maade Udlændingen kan tilvejebringe Oplysning om sine Opholdssteder), alle i G. R.

Ogsaa Udlændinge, der præstere Hjemstedsbevis — se nedenfor 15 — skulle godtgøre, enten at de ikke i de sidste 5 Aar have havt Ophold her i Landet, eller at de ikke i de Kommuner, i hvilke de have opholdt sig, have nydt ikke tilbagebetalt Fattigunderstøttelse, Ind. M. Skr. Nr. 212, 28 Juni 1892 ad 3, K. og U. M. Skr. 6 Juni s. A. ad 3 (G. R.). Jfr. dog K. og U. M. Skr. 6 Febr. 1889 (G. R.).

Ang. at her i Landet af en Udlænding oppebaaret Fattighjælp er Hindring for, at han indgaar Ægteskab her, uagtet han har tilvejebragt det i Fattigl.s § 42, 1ste Stykke, omhandlede Hjemstedsbevis, K. og U. M. Skr. 9 Marts 1894 (G. R.).

k. Den en Kvinde for hende selv eller hendes Børn meddelte Understøttelse kommer ikke længere i Betragtning i saa Henseende, J. M. Skr. 5 Juli 1858. Jfr. Ind. M. Skr. 3 April 1851.

l. Ang. Virkningen af Forsørgelseskommunens Samtykke til Ægteskabets Indgaaelse, uagtet Manden havde nydt urefunderet Fattigunderstøttelse, Ind. M. Skr. 14 Jan. 1856 (G. R.).

m. Fra Bestemmelsen i Fr. 30 April 1824 § 3 Nr. 10 kan Ministeriet ikke dispensere, Ind. M. Skr. 27 Juli 1849 (G. R.).

n. Forsørgelseskommunens Samtykke til en Mandspersons Ægteskab uanset oppebaaren Fattighjælp kan ikke gyldig knyttes til den Betingelse, at en anden Kommune i saa Fald overtager hans Forsørgelse, K. og U. M. Skr. 14 Febr. 1874 (G. R.).

o. Ang. at en Mandsperson, der ikke i de sidste 5 Aar har nydt Fattigunderstøttelse, men en Del af denne Tid har hensiddet som Fange i en Strafanstalt, har Ret til at indgaa Ægteskab, K. og U. M. Skr. 5 Juli 1875 (G. R.).

p. Ang. Præstens Pligt til at paase, at saadan Understøttelse ikke er ydet Brudgommen, og at det ikke er Præstens Pligt at søge oplyst, hvilken Kommune der er paagældendes Forsørgelsehjem, men at han kan fordre, at Brudgommen enten fra sin Forsørgelseskommune fremskaffer udtrykkelig Anerkendelse af hans Forsørgelsesret samme Steds eller Attester fra alle Kommuner, hvor han har opholdt sig i de sidste 5 Aar, K. og

U. M. Skr. 24 Juli 1877 (G. R.), Ind. M. Skr. Nr. 118, 30 Juni 1881. Hermed bør sammenholdes K. og U. M. Skr. 24 Novbr. 1882 (G. R.).

Ang. at det ikke paahviler Præsten at søge oplyst, hvilken Kommune der er Brudgommens Forsørgelseskommune, K. og U. M. Skr. 22 Febr. 1892 (G. R.); men at han skal fordre, at paa-gældende enten fremskaffer fornøden Attest fra en Kommune, der erkender sig som Forsørgelseskommune, eller godtgør, i hvilke Kommuner han i de sidste 5 Aar har haft Ophold — hvilket kan godtgøres ved Attester fra samtlige disse Kommuner, naar deri oplyses hans Ophold fra Dato til Dato, eller, om fornødent, ved Politiforhør, se Forhør 12 — samt producerer Attest fra enhver af Kommunerne for, at han ikke i det anførte Tidsrum har modtaget urefunderet Fattigunderstøttelse, ibd., K. og U. M. Skr. 10 Marts 1890, 22 Febr. og 28 Septbr. 1892, jfr. ogsaa Skr. 6 Febr. og 26 Marts 1889 (alle i G. R.).

De kommunale Bestyrelser ere ikke pligtige til i de i Fattigl.s § 42 omhandlede Attester til Brug ved Indgaaelse af Ægteskab at attestere, hvor vidt vedkommende Mandsperson er forsørgelsesberettiget i Kommunen, Ind. M. Skr. Nr. 129, 10 Maj 1894, jfr. K. og U. M. Skr. 28 Maj s. A. og 23 Septbr. 1895 (begge i G. R.). Derimod er det i ovenanførte Skr. 22 Febr. 1892 udtalt, at en Kommune i Reglen ikke kan vægre sig ved paa vedkommendes Forlangende i forbemeldte Attester at udtale sig om hans Forsørgelsesret i Kommunen.

r. Om Gæld til en Kommune for ubetalte Alimentationsbidrag kan henregnes dertil, K. og U. M. Skr. 1 Maj 1882 (G. R.).

Ang. hvor vidt et af vedkommende Kommune betalt og derefter af Barnefaderen afsonet Underholdsbidrag i saa Henseende skal betragtes som Fattighjælp, K. og U. M. Skr. 28 Septbr. 1892 (G. R.).

s. Det er ikke nok, at Understøttelsen er eftergivet, men den skal være tilbagebetalt, K. og U. M. Skr. 6 Oktbr. 1891 (G. R.), Ind. M. Skr. Nr. 398, 7 Decbr. 1892, og den Eftergivelse, som ligger deri, at en Person i Henhold til Alderdomsunderstøttelsesloven § 2 c har erholdt saadan Understøttelse, er derfor ikke heller nok til at berettigede vedkommende til at indgaa Ægteskab, nævnte Skr. 1892.

t. At en Præst ikke kan paadrage sig Ansvar ved Ægtevielse af en Mand efter Forevisning af en i Formen rigtig Attest

fra Forsørgelseskommunen, der senere viser sig at være falsk, K. og U. M. Skr. 18 Juni 1892 (G. R.).

u. Saafremt den paagældende, der agter at indgaa Ægteskab, i de sidste 5 Aar har havt afvekslende Ophold i forskellige Kommuner og ikke producerer en Attest, i hvilken en Kommune erkender ham forsørgelsesberettiget og derhos samtykker i Ægteskabet, maa han henvises til ved Henvendelse til Amtmanden i den Overøvrighedskres, hvor han opholder sig, at erholde Adgang til under Eds Tilbud til et Politiforhør, jfr. Fattigl. § 50, at afgive saa nøjagtig Forklaring som muligt om, paa hvilke Steder han har opholdt sig i de sidste 5 Aar, hvorefter han fra de Kommuner, i hvilke han saaledes oplyser at have havt Ophold, maa fremskaffe Attest om, at han ikke i det paagældende Tidsrum har nydt urefunderet Fattigunderstøttelse, K. og U. M. Skr. 23 Septbr. 1895 (G. R.).

6. Kan det ikke formenes en Person at indgaa, fordi han som fattig og svagelig kan befrygtes at ville falde Kommunen til Byrde, K. Prom. 3 Jan. 1807, Skr. 8 Juli 1845, Ind. M. Skr. 6 April 1852 (G. R.), og for Island, K. Skr. 16 Juni 1835, Bkg. 1 Juni 1861 II Nr. 8, 31 Maj 1867 II Nr. 4.

Fr. 21 Maj 1777 § 8 og Rskr. 7 Decbr. 1827 § 1 for Færøerne ere hævede, Pl. 11 Novbr. 1846.

7. Kunne Jøder ikke indgaa, før de have aflagt den befalede Religionsprøve, Adg. 29 Marts 1814 § 17. I øvrigt ere de undergivne de almindelige Bestemmelser, § 6 ibd. Se fremdeles om Jøders Ægteskab foran 2 a, 4 d og e samt nedenfor 12.

8. Hvad der efter Loven var Hindring for Troløvelse, maa ogsaa være til Hinder for Ægteskab. Det imod en lovlig Hindring indgaaede Ægteskab kan kun opløses, naar det ubetinget strider imod Sædelighed og Orden, K. Cirk. 29 Jan. 1820, Noten t. J. M. Skr. 11 Marts 1857. Se foran 2 e og nedenfor 10 samt Bigami 5, Hor 6 a.

9. Der ved Dom er erklæret ugyldigt, ang. dets Virkning med Hensyn til Parternes Formuesforhold, og at det tilkommer den ordinære Ret, ikke Skifteretten, at skille dem imellem, K. Skr. 19 Septbr. 1820.

10. Indgaaet af danske Undersaatter i Udlandet, hvorledes det bliver at behandle i Henseende til Gyldighed og dets Virkninger her i Landet, samt ang. den danske Lovgivnings Bestemmelser om Ægteskab i Almindelighed, K. Skr. 16 Juni 1829, 8 Novbr. 1831, 9 April 1833. Se fremdeles ang. Formen for saadanne

Ægteskabers Indgaaelse K. Skr. 17 Septbr. 1839, J. M. Skr. 18 Maj 1858. Se Hjemstedsbeviser II.

Naar Ægteskabet er indgaaet i Udlandet for at omgaa danske Love, kan Kongen ved Resolution tilintetgøre det, for saa vidt det ikke allerede efter den almindelige Lovgivning er en Nullitet, Fr. 30 Marts 1827 § 2. Resten af §'en er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 309, og ligeledes D. L. 3—16—9 § 8, L. 10 Febr. 1866 § 308, 25 Juni 1869 § 310 (f. Isl.).

11. Kan det ikke formenes en frugtsommelig Kvinde, der ikke er Enke, at indgaa, K. Skr. 21 Febr. 1832, 11 Maj 1847 (G. R.), 28 Decbr. s. A., K. og U. M. Skr. 7 Febr. 1855. Jfr. derimod K. Skr. 19 Maj 1827. Se Enke 15.

12. Mellem Jøder og Medlemmer af Folkekirken, kan indgaaes uden Bevilling, Bkg. 7 Jan. 1850.

Om det heri gør nogen Forandring, at den ene Part er hjemmehørende i et Land, hvor et saadant Ægteskab er ulovligt, J. M. Skr. 11 Juni 1858.

I Vestindien — hvor Bkg. 1850 ikke gælder, K. og U. M. Skr. 30 Novbr. 1858 — meddeler Gouvernøren Bevilling dertil, Resl. 1 April 1861. Jfr. nu nedenfor 13.

13. Mellem Personer udenfor de anerkendte Trossamfund eller af forskellige Trossamfund, L. 13 April 1851. Se Borgerligt Ægteskab.

Denne Lov blev det fundet betænkeligt at udvide til Vestindien, hvor der var meddelt Gouvernøren en vis Dispensationsmyndighed i Henseende til blandede Ægteskaber, Rskr. 18 Septbr. 1853, K. og U. M. Cirk. 24 Juli 1855, jfr. Fin. M. Skr. 30 Decbr. 1863. Nu er den nævnte Lov med nogle Forandringer udvidet til Vestindien, Anordn. 19 Avg. 1874 (Nr. 21 i Till. t. Lovt.).

14. Kan en til Strafarbejde inddømt, men endnu ikke afleveret Person indgaa, J. M. Skr. 27 Juli 1859.

15. Udlændinges:

A. En udenlandsk Mandsperson, som ikke har vundet Forsørgelsesret i en dansk Kommune, kan ikke indgaa Ægteskab her i Landet, forinden han fra sit Hjemland har tilvejebragt Bevis for, at han med Familie og i Tilfælde af hans Død hans Enke og umyndige Børn i Trangstilfælde ville blive modtagne i dette. Dog kan Indenrigsministeren under særdeles Omstændigheder bevilge Undtagelse herfra, og navnlig bør saadant Bevis ikke fordres, naar i den paagældendes Hjemland danske Under-saatter kunne indgaa Ægteskab uden at tilvejebringe det, Fattigl.

Nr. 67, 9 April 1892 § 42, 2det Stykke, jfr. Straffebestemmelsen i sidste Stykke. Jfr. K. og U. M. Cirk. Nr. 126, 2 Juni s. A.

Herved mærkes:

a. Saadant Hjemstedsbevis skal tilvejebringes:

1) Af en her bosat Udlænding, der her i Landet vil indgaa Ægteskab med en anden Udlænding, K. og U. M. Skr. 6 Juli 1892 (G. R.).

2) Af en Udlænding uden Indfødsret, der har opholdt sig her i Landet mange Aar før den ny Fattiglovs Ikrafttræden, K. og U. M. Skr. 13 Decbr. 1892 (G. R.).

3) Af en Karl fra et dansk Sogn, som i længere Tid havde opholdt sig i de forenede Stater af Nordamerika og der erhvervet Borgerret, dog at vedkommende i det foreliggende Tilfælde fritoges for at præstere Hjemstedsbeviset, K. og U. M. Skr. 24 Febr. 1894 (G. R.).

b. Ang. at en Udlænding enten skal præstere Hjemstedsbevis eller for Præsten godtgøre, at Indenrigsministeriet har bevilget Fritagelse herfor, og at der saaledes ikke behøves nogen Vejledning for Præsterne med Hensyn til, i hvilke fremmede Lande danske Undersaatter kunne indgaa Ægteskab uden Hjemstedsbevis, Ind. M. Skr. Nr. 280, 28 Septbr. og K. og U. M. Cirk. Nr. 273, 28 Oktbr. 1891.

c. Ang. hvor vidt Hjemstedsbeviser (tyske), der kun ere gyldige for visse Aar, ere tilstrækkelige, og at Præsten ikke kan forlange at beholde selve det originale Bevis, K. og U. M. Skr. 4 Juni 1892 (G. R.), Ind. M. Skr. Nr. 212, 28 s. M. ad 1 og 2, K. og U. M. Skr. 6 Juli s. A. ad 1 og 2 (G. R.).

d. Ansøgninger til Indenrigsministeriet om Fritagelse for at tilvejebringe Hjemstedsbevis skulle ledsages af Fødselsattest og oplyse, i hvilken udenlandsk Kommune paagældende sidst har været hjemmehørende, K. og U. M. Skr. 6 Juli og 13 Decbr. 1892 (begge i G. R.).

e. At Præsterne skulle indsende Forespørgseler om Tilstrækkeligheden af tilvejebragte Hjemstedsbeviser direkte til Indenrigsministeriet, K. og U. M. Cirk. Nr. 125, 9 Juni 1893.

f. Fattiglovens § 42, 2det Stk., kommer ikke til Anvendelse paa en her i Riget udenfor Ægteskab født Mandsperson, hvis Moder Timaanedersdagen før hans Fødsel opholdt sig uden for Riget, da paagældende maa antages at være i Besiddelse af dansk Indfødsret, K. og U. M. Skr. 15 Novbr. 1893 (G. R.).

B. Andre Bestemmelser om Udlændinges Ægteskab.

a. Ang. at der ogsaa for Ægteskab af saadanne Udlændinge,

der kun rent midlertidigt opholde sig her, saa vel indbyrdes som med en her bosat Person gælde de almindelige Regler i enhver Henseende, og at der ikke tilkommer Legationspræster nogen særegen Kompetence til at tilsidesætte de sædvanlige Former, undtagen i alt Fald med Hensyn til det til selve Gesandtskabet hørende Personale, J. M. Skr. Nr. 103, 6 Juli 1887.

b. Ang. at der intet er til Hinder for, at tvende sig her opholdende Udlændinge vies af den vedkommende Præst, hvorved alt det samme maa iagttages som ved Vielse af Indlændinge, J. M. Skr. Nr. 92, 12 Marts 1891, jfr. K. og U. M. Skr. 21 s. M. (G. R.).

c. Ved Vielse af en fremmed Officer kræves kun de samme Bevisligheder som ellers, altsaa ikke Bevis for hans militære foresattes Tilladelse til Ægteskabet, K. og U. M. Skr. 12 Oktbr. 1888 (G. R.).

d. Kan ikke gøres afhængigt af hans Regerings Samtykke, uagtet det er ham paalagt i hans Heimathsschein at indhente samme, Ind. M. Skr. 12 Juni 1849.

e. Derved paahviler det ikke vedkommende Embedsmand at paase, at de paa Hjemstedet gældende Betingelser opfyldes, J. M. Skr. 27 Juli 1863, jfr. J. M. Skr. 11 Juni 1858, 18 Juni 1863.

f. Ang. hvor vidt de skulle tilvejebringe alle de sædvanlige Oplysninger for at kunne indgaa samme, se videre de under Forlovere 12, Mosaiske Trosbekendere 17 (ang. disses Religionsprøve), Vielse I 8 b og m samt ovenfor under 5 i anførte Skrivelser.

g. Se fremdeles foran 2 b, o, t, 5 i. Borgerligt Ægteskab 1 og 7. Forlovere 12. Separation 7 k. Skilsmisse 11 og 24 c. Vielsebrev 11. Ægtefæller 3 c. Ægtepagt 1.

16. Sammes Indgaaelse medfører, at Straffen for visse Forbrydelser imod Sædeligheden kan bortfalde, L. 10 Febr. 1866 §§ 166, 175, 25 Juni 1869 §§ 167, 176 (f. Isl.).

17. Se Afsindige 3. Døvstumme 2. Spedalskhed 2 (ang. Isl.). Taaber 3.

18. Af fraskilte, se Skilsmisse 23 og 24 med Henvisninger og Vielse I 5.

19. Ang. hvor vidt Personer, der have bedrevet Hor med hinanden, maa indgaa Ægteskab, se Hor 6.

20. Ang. at sammes Indgaaelse i visse Tilfælde er betinget af forudgaaende Skiftehold og Enkeforsørgelse, se herom under Vielse I 8 m og o.

21. Ang. dets Retsvirkninger, se under Hustru. Indfødsret A. Ægtefæller (Nr. 3 handler om Formuefællesskabet).

22. Morganatisk, se Kongen I 9.

23. Island. Ang. Betingelserne for at kunne indgaa samme, L. om Personer udenfor Folkekirken 19 Febr. 1886 (Nr. 4 i Till. t. Lovt.) §§ 4, 8, 13.

24. Naar en kvindelig Lærling bliver gift, kan hun eller hendes Væрге ophæve Lærekontrakten, L. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 16 Nr. 5, og for Island, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 16 Nr. 5.

25. Indgaar en Person, der nyder Alderdomsunderstøttelse, Ægteskab og derved bliver trængende til yderligere Understøttelse, gaar han over til Forsorg af Fattigvæsenet, L. Nr. 69, 9 April 1891 § 6 i Slutn.

26. Ang. at det ligger udenfor de danske Øvrigheders Pligt og Beføjelse at offentliggøre en schweitzisk »Eheverkündigung«, J. M. Skr. Nr. 241, 18 Septbr. 1896.

27. Med Hensyn til Betingelserne for sammes Indgaaelse, nemlig Fornuftens Brug, fornøden Alder, Frihed for andet Ægteskab, at Parterne ikke staa i for nært Slægtskabs- eller Svogerskabsforhold, Sørgetiden — dog kun for Kvinder — samt Forældres eller Værges Samtykke, mærkes L. om Ægteskabs Indgaaelse for de danske Konsuler i Udlandet Nr. 79, 19 Febr. 1892 § 5, jfr. §§ 1, 2, 6, og om Dispensation, § 7. Jfr. Instruks Nr. 283, 15 Decbr. 1893 II § 14 smh. m. Kommentaren ad § 14.

28. Sager vedkommende Ægteskaber henhøre under Justitsministeriet, Kdg. 24 Novbr. 1848 IV.

Se Arrestanter 20 (en Varetægtsarrestant kan indgaa Ægteskab). Bigami. Borgerligt Ægteskab. Bryllup (Henvisninger). Enke 15 (Sørgetiden). Forlovere. Hjemstedsbeviser (ang. danskes Ægteskab i Udlandet). Hor 6. Kirkebøger 9 og 10 (Tilførsel deri om Ægteskab). Kopulationsed. Lysning (Nr. 17 ang. at samme ikke begrunder nogen Forpligtelse til Ægteskab). Militære 9 (deres Giftermaalstilladelse). Separation. Skilsmisse (23, 24 om fraskiltes Adgang til nyt Ægteskab). Skilsmissesager. Vielse (I 13 ang. ugyldig Vielse). Jfr. Formue og Lejlighed III 8 (om Ægteskabets Virkning med Hensyn til Hustruens Skat).

Ægteskabsløfte.

1. Hemmelige Forpligtelses- eller Trolovelsesbreve skulle ej for fulde anses, D. L. 3—16—6.

2. I Forbindelse med Besvangrelse, forpligter under visse Be-

tingelser Manden til Ægteskab eller til Udredelse af en Hjemgift, D. L. 6—13—4, 5, Fr. 5 Marts 1734, udvidet til Island ved Rskr. 14 Juni 1740. Straffebestemmelsen i Fr. 1743 § 7 er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 310, 25 Juni 1869 § 312 (f. Isl.).

Med Hensyn til Ægteskab efter Fr. 5 Marts 1734, se Vielse I 3 (10de Stykke) og 8 c. Jfr. Resl. Nr. 33, 4 Febr. 1875 med Note.

3. Givet af en gift Person, medens Ægtefællen lever, Straffen derfor efter D. L. 3—16—7 er hævet, L. 10 Febr. 1866 § 308, 25 Juni 1869 § 310 (f. Isl.).

Ægteskabspligt.

1. Dens Opfyldelse er det kristeligt ikke at forlange, naar den ene Ægtefælle er beladt med smitsom Sygdom, D. L. 3—16—16 § 3. Jfr. Straffelovens § 181.

2. Paa Grund af dens Nægtelse (desertio non localis) er Skilsmisse bevilget i flere Tilfælde, Rskr. 9 Septbr. 1757, jfr. Rskr. 29 Oktbr. 1756 (begge i Reg. t. Reskriptsaml. und. Ægteskab A), Bev. 13 Jan. 1819, Resl. 15 Maj 1858, 14 Juli 1860 (i den lille Reskriptsaml.).

Ægteskabssager, se Skilsmissesager.

Ægypten.

1. Ang. Ordningen af den dømmende Myndighed der, for saa vidt samme vedkommer Udlændinge, Resl. Nr. 26, 11 Febr. 1876 med Note.

2. International Konvention betræffende Sundhedsvæsenet der, særlig Karantænevæsenet i Suezkanalen, Bkg. Nr. 166, 31 Maj 1893.

Ærbarhed.

1. Naar en Kontrakt er stridende mod Ærbarhed, er den ikke forbindende, D. L. 5—1—2. Jfr. D. L. 3—16—9 § 6.

2. Om Politiets Tilsyn med »Ærbarhed og gode Sæder« handler Fr. 22 Oktbr. 1701 Post 2 Kap. 3, jfr. Pl. 4 April 1809 § 1. Jfr. Adg. 22 Jan. 1869 § 2. Se nu herom de lokale Politivedtægter.

Ærbødighed.

1. I Vestindien er foreskrevet Straf for uærbødig Adfærd af Tyende mod Husbonden eller dennes Repræsentant, Adg. 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 12.

2. Straf for Tilsidesættelse deraf i Forholdet til militære Overmænd, L. Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 120, 121.

3. Skal Lærlingen vise sin Læremester, L. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 6, jfr. § 19, og for Island, L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 Till. t. Lovt.) § 6, jfr. § 19.

Ære — Straf paa Æren, se under Vanære med Henvisninger.
Ære og Samvittighed.

Eksempel paa Forsikring, derpaa afgiver Bkg. Nr. 115, 16 Oktbr. 1879, Bkg. om de frivillige Svendepøver Nr. 98 og 99, 3 Oktbr. 1884 § 6, Bkg. om Tjenesteboliger og -jorder ved Sorø Akademis Skovvæsen Nr. 107, 9 Juni 1888 § 16.

Se Tro og Love. Æresord.

Ærefornærmelser (Injurier).

1. Den almindelige Straf derfor er foreskrevet i L. 10 Febr. 1866 Kap. 21, 25 Juni 1869 Kap. 21 (f. Isl.).

D. L. 6—21, L. om Pressens Brug 3 Jan. 1851 § 9 og f. Isl. Fr. 9 Maj 1855 § 9 ere hævede ved fornævnte L. 1866 §§ 308, 309, 1869 §§ 310, 311.

For Vestindien gælder Adg. 11 Marts 1862 § 9.

2. Specielle Bestemmelser om Ærefornærmelser mod visse Personer:

a. Mod fremmede Regenter eller Gesandter, L. 10 Febr. 1866 §§ 82, 83, jfr. 84, 25 Juni 1869 (f. Isl.) §§ 83, 84, jfr. 85.

b. Mod Kongen eller Kongehuset, L. 1866 §§ 89, 90, 93, 94, jfr. L. Nr. 32, 25 Febr. 1871 § 3, 1869 §§ 90, 91, 94, 95, jfr. 98.

c. Mod Embedsmænd og Bestillingsmænd, L. 1866 §§ 101, 102, 1869 §§ 102, 103. Jfr. Bestillingsmænd 1 og Embedsmænd 21.

Ang. Embedsmænds Forpligtelse til at fralægge sig visse Beskyldninger, se Embedsmænd 17.

d. Mod Forældre og andre Ascendenter, ang. deraf følgende Arverets Forbrydelse, L. 1866 § 304, 1869 § 306. Se Arveret 10 c.

e. Af Mestere mod deres Svende, Fr. 21 Marts 1800 § 11 Nr. 5. Nr. 6 ibd. er hævet, L. 1866 § 309.

f. Af Tyende mod Husbonden, L. 10 Maj 1854 § 26, jfr. § 27. Se Tyendesager 3 d.

Grove, fornærmelige Ytringer af Tyendet mod Husbonden m. fl. berettiger denne til straks at afskedige Tyendet, § 41 Nr. 4 ibd., medens omvendt Tyendet, naar Husbonden grovelig krænker dets gode Navn og Rygte ved ugrundede Beskyldninger, er berettiget til straks at forlade Tjenesten, § 43, Nr. 4 ibd.

For Færøerne mærkes L. 16 Febr. 1856 §§ 26, 27, 41 Nr. 4, 43 Nr. 4, f. Island, Fr. 26 Jan. 1866 §§ 19, 20, 27 Nr. 1, 29 Nr. 4.

Anordn. f. Vestindien 24 Oktbr. 1879 (Nr. 36 i Till. t. Lovt.) § 12.

g. Ang. at Ærefornærmelser mellem Civile og Militære paa offentlige eller private Steder skulle anses med Strenghed, Pl. 3 Avg. 1787.

3. Mod Institutioner (Livjægerkorpset, Kunstakademiet), omtales i K. Skr. 25 Novbr. 1819, Resl. 22 Marts 1826.

4. Den deri skyldige kan efter Omstændighederne tilpligtes at betale en passende Godtgørelse til den fornærmede for den der- ved bevirkede Ødelæggelse eller Forstyrrelse af dennes Stilling og Forhold, L. 10 Febr. 1866 § 303, 25 Juni 1869 § 305.

5. Ang. de i Anledning deraf rejste Sager.

a. De i Straffelovens Kap. 21 nævnte Handlinger kunne alene paatales af den fornærmede eller af den, som ifølge Lovgivningen er berettiget til at handle i hans Navn. Er den, om hvem de fornærmende Udtryk ere brugte, afgaaet ved Døden, er hans Ægtefælle, Forældre, Børn eller Søskende berettigede til at paatale samme, hvad enten Fornærmelsen er fremført i hans levende Live eller efter hans Død, L. 1866 § 223, 1869 § 225.

b. Ang. Behandlingen af Sager om Fornærmelser i Ord eller Gerning, Fr. 20 Oktbr. 1819 §§ 1, 4 og 5 (Resten af Forordningen er ophævet eller har dog tabt sin Betydning), jfr. K. Skr. 20 Jan. 1820. Jfr. Fr. 10 Juli 1795 § 22, Instr. 28 Avg. s. A. § 8, Fr. 7 Decbr. 1798 § 12 samt Forligsmægling A 2 l. — Fr. 20 Oktbr. 1819 er udvidet til Vestindien, Rskr. 30 Maj 1823 § 4, men ikke til Island, K. Skr. 28 April 1821.

Ogsaa mundtlige Injurier mod Embedsmænd paatales udenfor det i Fr. 1819 § 2 nævnte Tilfælde (der nu har tabt sin Betydning) ved Politiret, K. Skr. 1 April 1820, 7 Juni 1823 § 8 (f. Vest.). — Forlig skal ikke prøves i disse Sager, Fr. 1819 § 2 og Embedsmænd 17 b, jfr. c.

I Injuriesager paa Landet udfører Dommeren Skriverforretningerne, K. Skr. 1 Juni 1820. Jfr. Politiprotokol 2.

c. D. L. 1—14—1 om, at den, der vilde saggive en anden for nogen Gerning eller Ord, skulde gøre det, saa snart han blev vidende derom, er hævet ved L. 10 Febr. 1866 § 308, 25 Juni 1869 § 319.

Om Vidneførselen i Sager om mundtlige Fornærmelser, se Vidner 2.

d. Naar den fremsatte Beskyldning er bestemt, bør Injurianten være berettiget til at bevise den; dersom han derimod intet vist eller individuelt Faktum har opgivet, men ikkun ubestemte Beskyldninger, kan det ej tilstedes ham, under Paaskud

af at ville føre Beviser, at anstille Inkquisition over den injurierede, Fr. 27 Septbr. 1799 § 10.

e. Ang. Behandlingen af Injuriesager i Vestindien mellem Besætningerne paa de danske Krigsskibe og Søfolk af fremmede Skibe eller danske Koffardiskibe, Resl. 4 Marts 1818.

6. Mod Angreb paa egen eller andres Ære havs Nødværgeret, L. 10 Febr. 1866 § 40, 25 Juni 1869 § 41 (f. Isl.).

7. Ang. at Straffen for Drab eller Lemlæstelse kan nedsættes, naar Gerningen er udøvet i en ved grov Fornærmelse mod den skyldige eller hans nærmeste af den overfaldne fremkaldt oprørt Sindsstemning, fornævnte L. 1866 §§ 187, 189, 205, 1869 §§ 188, 190, 207.

8. Ang. hvor vidt Beskyldninger fremsatte af Embedsmænd mod andre Personer kunne behandles som Ærefornærmelser, Fr. 31 Juli 1739 § 9. Se Erklæringer 1.

9. Af Straffelov for Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 mærkes følgende Bestemmelser om Fornærmelser:

Mod foresatte og Overmænd, §§ 120, 122, 123, 126 (Krigsfanger).

Mod Skildvagter m. fl., §§ 125, 145.

Af militære Overmænd mod deres Undermænd, §§ 133, 134.

Af Skildvagter m. fl., § 144.

Mod Kammerater og Kvarterets Beboere, § 183.

Se Aviser I 6 (Bekendtgørelse om Sags Anlæg eller Berigtigelse). Eksekution A 5 u Nr. 1 (af Dommene i Sager derom). Forligskommissioner A 12 f (Fornærmelser under Mæglingen). Paskvil. Pressen—Presseforseelser. Retten 2 (Fornærmelser under Rettergang). Tyendesager 3 d.

Æreløshed, se Vanære, særlig Nr. 1 om Straf af Ærens Tab.

Æresborgere.

1. Ang. at i København skal Magistrat og Borgerrepræsentanter være berettigede til at meddele udmærkede Mænd Æresborger-skab, Adg. 1 Jan. 1840 § 10.

2. Dette sker ogsaa undertiden i andre Købstæder, uden at saadan Udnævnelse imidlertid vides at medføre retlige Virkninger, lige saa lidt som der havs Regler om de Former, hvorunder Udnævnelsen sker m. v.

Æreserklæringer, se Stempelafgiften III 27 b. Jfr. Afbigt.

Æresoprejsning.

1. For Personer, der have gjort sig skyldige i en i den offentlige Mening vanærende Handling eller dog kun ere frifundne for

videre Tiltale, herom handler L. 3 April 1868, Fr. 12 Marts 1870 (f. Isl.).

Saadan Oprejsning kunde ogsaa tidligere gives, D. L. 1—24—15 (er nu ophævet), jfr. som Eksempler Resl. 11 Decbr. 1816, 21 Febr. 1845. Jfr. Lejermaal 11. — Jfr. ogsaa de ældre Bestemmelser om løsladte Straffangers Ærliggørelse i Resl. 18 Juni, K. Cirk. 17 Juli og Resl. 10 Septbr. 1790.

2. Vedtegninger i Rullen ved værnepligtige om udstaaet Straf-arbejde udslettes, naar der meddeles dem Æresoprejsning, L. 6 Marts 1869 § 3.

3. Med Hensyn til Domme, hvorefter nogen har været straffet for Betleri eller Løsgængereri med Fængsel paa Vand og Brød eller Tvangsarbejde, kan som uforuden ikke gives, J. M. Skr. Nr. 72, 15 Marts 1877.

4. Kan ikke meddeles med Hensyn til Straffedomme, afsagte udenfor den danske Stat, J. M. Skr. Nr. 52, 23 Marts 1878. Jfr. Værnepligt 5 f.

5. Kan som overflødig ikke meddeles med Hensyn til Domme, hvorved Personer have været ansete med:

Fængsel paa Vand og Brød efter Straffelovens § 203, J. M. Skr. Nr. 15, 14 Jan. 1884.

Forbedringshusarbejde efter samme Lovs § 204, J. M. Skr. Nr. 100, 8 Maj 1884.

Simpelt Fængsel efter Straffelovens § 242, J. M. Skr. Nr. 172, 27 April 1893.

6. Ang. Udvidelse til Vestindien af L. derom 3 April 1868, Adg. 8 Juni 1887 (Nr. 5 i Till. t. Lovt.).

7. Ang. at sammes Meddelelse giver fulde Ærerettigheder mærkes Lærtingel. Nr. 39, 30 Marts 1889 § 2 Nr. 1 og for Island L. 16 Septbr. 1893 (Nr. 17 i Till. t. Lovt.) § 2 Nr. 1, L. om det offentl. Fattigvæsen Nr. 67, 9 April 1891 § 35, L. om Alderdoms-understøttelse Nr. 69 af s. D. § 2 a.

8. Æresoprejsning uden Bevilling:

a. Den, der har været straffet for en i den offentlige Mening vanærende Handling, skal, saafremt Straffen er idømt for første Gang begaaet Forseelse af den nævnte Art og ikke har været højere end Fængsel paa Vand og Brød, indtræde i den fulde Besiddelse af de samme Rettigheder, som ellers opnaas ved Æresoprejsning efter L. 3 April 1868, naar der er hengaaet mindst 10 Aar efter Dommens Afsigelse, og vedkommende har opholdt sig her i Landet i det nævnte Tidsrum og ikke i den

Tid paa ny har været tiltalt eller straffet for en saadan Handling, L. Nr. 49, 13 April 1894.

Politimesteren — i København Politidirektøren — udsteder uden Betaling skriftlig Erklæring om saadan Æresoprejsning, ibd.

b. Medens det maa paahvile den, der attraar den ovenfor ommeldte Erklæring af Politimesteren, at tilvejebringe de efter dennes Skøn fornødne Attester til Oplysning om, paa hvilke Steder han efter den paagældende Dom har opholdt sig, maa det, naar dette er oplyst, paahvile Politimesteren ved Eftersyn for sin egen Jurisdiktions vedkommende og ved Brevveksling med andre Politimestere at søge konstateret, at den paagældende ikke har været tiltalt eller straffet, saa at der ikke bliver Spørgsmaal for den paagældende selv om at tilvejebringe Straffeattester, J. M. Skr. Nr. 190, 30 Juni 1894.

c. Kan meddeles en Person, der er straffet i Henhold til Straffelovens § 247, J. M. Skr. Nr. 141, 1 Juni 1898.

d. Det er Opholdsstedets, ikke Domsstedets, Politimester, der udsteder den ovenomhandlede Erklæring, J. M. Skr. Nr. 284, 4 Maj 1898 (i Till. t. M. T. A f. 1898).

e. Island, L. 6 Novbr. 1898 (Nr. 24 i Till. t. Lovt.).

9. Den Invalideforsørgelse, som i Henhold til de derom gældende Love fratages en Person, fordi han ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, tillægges ham atter, naar han ifølge Lov eller Bevilling har erhvervet Æresoprejsning, L. Nr. 23, 27 Febr. 1897 § 7.

Se Uberygtethed 4. Underkorporaler 1, 3dje Stk.

Æresord. Ang. Krigsfangers Løsladelse paa Æresord handler Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 3, 67, 167. — Jfr. Ære og Samvittighed.

Æressabel. For den Kadet ved Søofficersskolen, der bestaar Afgangseksamen bedst, Anordn. Nr. 136, 9 Septbr. 1887 § 34.

Ærø.

1. Beholdt Danmark efter Fredstrakt. 30 Oktbr. (i Kdg. 16 Novbr.) 1864 Art. 4, jfr. Protokol 17 April 1866 A Art. 6.

2. Ang. Ordningen af Jurisdiktions- og Amtsforholdene, L. 16 Febr. 1866 § 1 (S. 204), 1 Marts 1867, jfr. Regul. 29 Marts 1867 § 2.

3. Ang. Erstatning for den til Krogaarden i Søby knyttede Eneberettigelse til Næringsdrift, L. 17 April 1868.

4. Ang. Udredelsen af Udgifterne til sammes Vejvæsen, L. 21 Juni 1867 § 19 (S. 271), jfr. L. 6 Juli s. A. § 50 i Slutn. (S. 342). Ophævet, L. Nr. 22, 6 Marts 1896.

Se i øvrigt Slesvig 2 (de inkorporerede Distrikter) samt de enkelte Artikler saa som: Amter 1 i. Distriktslæge-Distrikterne D 96. Fysici B 4. Landfoged 2. Præster IV 7. Skatteoppebørselsmanden paa Ærø. Skolekasser I 1. Skolevæsenet 37. Telefoner 8. Tiende 51. Toldopsyn C 1, 2det Stykke. Vejvæsen 3.

Æsler, se Hingste 4.

Æter, se under Stenolje.

Æteriske Olier, Fabrikation deraf. Er fritagen for Brænderi-afgiften, samt om Toldvæsenets Tilsyn med samme, L. Nr. 47, 1 April 1887 § 1.

Ætsende Stoffer, se under Svovlsyre.

Ætsende Varer. Ang. deres Indladning i og Medtagelse af Skibe, Sølov Nr. 56, 1 April 1892 § 26 i Slutn. Jfr. Svovlsyre.

Ævret eller **Auret** omtales i D. L. 1—17, 3—13—28 til 30, 45, 5—12—6, Pl. 8 Septbr. 1812 § 1, 24 Septbr. 1813 § 1. Ang. et Forslag til dets Ophævelse, Rtk. Cirk. 26 Avg. 1815.

Se nu de gældende Bestemmelser om Markfred under denne Artikel.

Øde Gods, hvorved dels forstaas af Naturbegivenheder ødelagte Ejendomme dels ubebyggede Jorder.

1. Se derom Bøndergods 3 (Forbud mod at nedlægge Bøndergaarde). Degnetrave 4. Hartkorn D 7 f, jfr. Skatter 18 a. Tiende 1 q, jfr. y.

2. Ang. Begunstigelser for dem, der bebygge øde Jorder, Fr. 28 Jan. 1682 § 19, Instr. 5 Jan. 1722 B § 8 samt de nu bortfaldne Bestemmelser om Værnepligten i Fr. 20 Juni 1788 § 29, 8 Maj 1829 § 15, jfr. Pl. 10 Juli 1846, og i Fr. 8 Jan. 1802 § 2 c, jfr. Pl. 27 Juli 1846. Se Island 10.

3. Ang. Bortsalg eller Bortfæstning af Kongens øde Gods, Rskr. og Fr. 11 Decbr. 1688 § 9, jfr. Instr. 5 Jan. 1722 B § 8.

4. Ang. hvad der af Gejstlighedens Gods skulde anses som øde og forarmet i Henseende til Skatter, Kammerkoll. Skr. 17 Juli 1685.

5. Ang. hvilke ubebyggede Jorder der efter Rskr. 7 Febr. 1794 § 11 skulde anses som øde Gods, hvori umyndiges Midler ej maatte udlaanes, se under Umyndiges Midler 13 f. Se nu Adg. 12 Novbr. 1870 § 2 d.

Ødelæggelse og Beskadigelse af fremmed Ejendom.

1. Offentlig eller privat, ang. Straffen derfor, L. 10 Febr. 1866 §§ 294—296, 25 Juni 1869 §§ 296—298 (f. Isl.).

Offentlig Paatale af denne Forseelse med Hensyn til privat Ejendom finder kun Sted, naar Handlingen har medført Forstyrrelse af den offentlige Fred eller været forbunden med Overtrædelse af Politiforskrifter, L. 1866 § 296, 1869 § 298.

Privat eller offentlig, om Straffen derfor i visse Tilfælde mærkes Straffel. f. Krigsmagten Nr. 68, 7 Maj 1881 §§ 155, 156, 186—188, 193, 195, 196.

2. Ang. Straf for Beskadigelse eller Besudling af Bygninger, offentlige Anlæg m. v., Politivedt. f. Kbhvn. Nr. 125, 22 Juni 1883 §§ 48—53 og f. Købst. i M. T. B f. 1872 S. 43 §§ 45—49, S. 53 §§ 37—41.

3. Godtgørelse af det offentlige for Beskadigelse, der var tilføjet et Hus under en Tumult, blev nægtet ved K. Skr. 7 Oktbr. 1819.

4. Af Sømærker i Tilfælde, hvor Handlingen falder udenfor den almindelige Straffelov, derom handler L. Nr. 73, 13 Juni 1879 § 45, jfr. § 57. Jfr. Sømærker I 5.

5. Offentlige Vandløb, Straf for Beskadigelse af dem, L. Nr. 63, 28 Maj 1880 § 33.

6. Af udsatte Fiskeriredskaber og af Fredlysningsmærker efter efternævnte Fiskerilovs § 6, derom handler L. Nr. 56, 5 April 1888 §§ 2, 58.

Af Fiskeres Garn og øvrige Redskaber i Nordsøen, ang. Regler til Forebyggelse deraf, L. Nr. 114, 27 April 1883.

Se i øvrigt de enkelte Artikler, saa som: Sandflugt. Telegraphafvæsen 16. Vejpolitiet 27.

Ødselhed, se Umyndiggørelse 3 a.

Ødselhed og overflødig Bekostning nævnes i D. L. 2—9—8 blandt de Laster, hvormed Præsten og hans Medhjælper skulle have Indseende.

Jfr. Overdaadighed.

Øjemed (Bevæggrund) ved Forbrydelser.

1. Beskaffenheden af Gerningsmandens Bevæggrund og Øjemed udelukker ikke Anvendelse af Straf, L. 10 Febr. 1866 § 42, 25 Juni 1869 § 43 (f. Isl.).

2. Bevæggrundene til Handlingen er et af de Momenter, hvortil der fornemlig skal tages Hensyn ved Straffens Udmaaling indenfor de i Loven fastsatte Grænser, L. 1866 § 57, L. 1869 § 58.

Jfr. ogsaa Fr. 20 Febr. 1789 §§ 1, 2, 6, Rskr. 11 Juni 1817

§ 9, Fr. 11 Marts 1818 § 4, Pl. 21 Decbr. 1825 § 2, Fr. 21 Avg. 1829 § 5.

3. Som Tilfælde, hvor der indenfor Straffelovens Omraade er tillagt Beskaffenheden af Gerningsmandens Øjemed eller Bevæggrund en særegen Indflydelse ved Straffens Bestemmelse, mærkes L. 1866 §§ 150, 183, 213, 242, 260 (jfr. 261) og 263 samt § 133 (jfr. 134) og §§ 137 og 141, jfr. § 143, L. 1869 §§ 151, 184, 215, 244, 262 (jfr. 263) og 265 samt § 134 (jfr. 135) og §§ 137 og 141, jfr. § 143.

Øjebetændelse hos spæde Børn, se Jordemødre I 9.

Øjensygdom, den granuløse eller contagiose.

1. I højere Grad, maa som epidemisk Sygdom behandles efter Reglerne i Fr. 17 April 1782, J. M. Cirk. 8 Avg. 1855. Se Værnepligtige 2 b.

2. Ang. Foranstaltninger til at forebygge dens Udbredelse i Garnisonerne, Ind. M. Cirk. 21 Juni og 25 Avg. 1853.

3. Naar Soldater, der ikke ere fuldstændig helbredede for denne Sygdom, hjempermitteres, skal Permissionspasset gives Paategning om Sygdommen, og Permitteringen meddeles Overøvrigheden, J. M. Cirk. 9 Maj 1854.

4. Ang. Behandlingen af de deraf angrebne udskrivningspligtige Værnepligtige, J. M. Cirk. 14 Juli 1855 og 29 Septbr. 1857, og hjempermitterede Værnepligtige, J. M. Cirk. 9 Maj 1854.

Se Smitsom og epidemisk Sygdom III 14.

Økonomi- og Inventarieskriver, se Kommunehospitalet 10 g.

Økonomiforvalter i København.

1. Er traadt i Kæmnerens Sted, se herom Ind. M. Skr. 9 Novbr. 1861. Benævnes nu Chef for Økonomikontoret.

Om hans Lønning og Pensionsret se nu Stadf. 25 Marts 1898 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.), jfr. Ind. M. Skr. Nr. 95, 8 Maj 1875 §§ 1, 6.

Med Hensyn hertil skal her mærkes følgende Bestemmelser om den tidligere Kæmner:

a. De i fornævnte Skrivelse 9 Novbr. 1861 anførte Bestemmelser i Vedt. 30 Decbr. 1857, fornemlig § 12. §§ 11 og 16 angaa ogsaa det til Medhjælp for Kæmneren ansatte Personale; se nu om Økonomiforvalterens Fuldmægtig Ind. M. Skr. 9 Novbr. 1861 d.

b. Om Ansættelse af en fast Kæmner, Kæmneriets Indretning og Regnskabsvæsen, Rskr. 31 Maj 1814 § 6. Jfr. Resl. 4 Oktbr. 1815, 1 Juli 1820. Tidligere udførtes Kæmnerbestillingen lige som i de øvrige Købstæder som et borgerligt Ombud, jfr. Kæmner B 1.

c. Instruks for Kæmneren findes i K. Skr. 29 Decbr. 1814. I denne Skrivelse indeholdes tillige Instrukser for den da ved Kæmneriet ansatte Kasserer og for Bogholderen. Jfr. Vedt. 30 Decbr. 1857 § 12 i Slutn.

d. De ham hidtil tilstaaede Procenter for Inkassationen af Jordskyld og Leje for publike Bygninger bortfalde, Resl. 14 Jan. 1818.

e. Hos ham skulle de Borgere, der ville have Kvæg paa Stadens Fællede, melde sig, Pl. 27 April 1768, 8 Maj 1769.

f. Hans Tilladelse skal have til Anlæg af Overkørseler fra Vejene paa Stadens Grund til private Ejendomme, Pl. 16 Febr. 1780 § 8.

g. Han udsteder Jordskyldsattester til Brug ved Skøders Tinglæsning, Fr. 4 Maj 1822 § 10.

h. Ang. hans Forretninger og Ansvar med Hensyn til de kgl. Skatters Oppebørsel, Fr. om Amtstueoppeb. 8 Juli 1840 § 50. Jfr. K. Skr. 29 Marts 1828.

i. Anmeldelse for ham af Byggeforetagender i Forstæderne afskaffedes ved L. 17 Marts 1856 § 91. Jfr. den ved § 105 ibd. ophævede Pl. 17 Oktbr. 1817.

2. Ang. Uniform for ham og hans Kontorpersonale, Pl. 29 Febr. 1872 Nr. 1 og 2 (U. L.).

Se Økonomikontor.

Økonomi-Inspektøren ved det kgl. Teater og Kapel. Om ham handler Tjenesteregim. Nr. 170, 21 Septbr. 1892 § 49; se fremdes §§ 3, 26, 55, 56, 58.

Økonomikontor, Staden Københavns. Ang. dets Oprettelse, Personalet derved og dettes Lønninger, samt at den tidligere Stilling som Økonomiforvalter er afskaffet (den nuværende »Forvalter ved Økonomikontoret« er kun Fuldmægtig), Ind. M. Skr. Nr. 104, 7 Avg. 1880, Nr. 116, 25 Juni 1881, jfr. Stadf. 25 Marts 1898 (i Supplem. t. den lille Lovsaml.).

Jfr. Økonomiforvalter.

Økonomisk-statistisk Eksamen, se Statsvidenskabelig Eksamen 6.

Øl, se Indførselstold 20.

Ølftapningsanstalter, der staa i umiddelbar Forbindelse med et Bryggeri, omhandles i L. om Ølskat Nr. 50, 1 April 1891 §§ 3, 11, 18. Se Ølskat 2.

Ølbrygger—Ølbryggeri.

1. Derom handler L. 9 Decbr. 1851, ved hvis § 2 Forbudet mod Bryggeriers Anlæg paa Købstadjorder i Fr. 18 Oktbr. 1811 § 2 hæves.

Behandles nu i København og Købstæderne samt paa Landet som bunden Næring efter Næringslovens almindelige Regler, se Vedtægter i M. T. B f. 1898 S. 171 ff. og 803. Se nedenfor 12.

2. Kan ved Bud med Heste og Vogn lade bestilt Øl aflevere i en anden Retskres, Ind. M. Skr. 4 Juli 1853 ad 1. Jfr. Ølhandel 2.

3. I en Købstad, kan ikke etablere Udsalg i en anden Købstad, ad 2 ibd. Jfr. Næringslovens § 23 og nedenfor 5.

4. Hvor vidt Tilvirkning af Spiritus af Affald derfra bør behandles i Analogi med Brændevinsbrænderi, og om en paatænkt Lov til saadan Produktions Beskatning, Ind. M. Skr. 9 Febr. 1858.

5. Ølbrygning kan ikke anses som Haandværk, og en Ølbrygger kan derfor ikke paalægges Næringsskat efter Næringslovens § 28, Ind. M. Skr. 29 Novbr. 1862, 9 Novbr. 1866.

6. Om Ølbryggernes Adgang til Udsækning m. m. gælder, hvad under Vinhandel—Vinhandlere 2—4 er anført. Jfr. Fr. 9 Decbr. 1851 § 1.

7. I København.

a. Fr. 30 Avg. 1805 er hævet, L. 9 Decbr. 1851 § 1.

b. Maa lade sit Øl udføre paa Vogne og Sluffer, Rskr. 25 Febr. 1690, jfr. Fr. 28 Decbr. 1739 § 29.

c. Det kan fremdeles tillades dem at forbinde en anden Næringsvej med Bryggeriet, K. Skr. 8 Novbr. 1823. Se nu om denne Nærings Forening med en anden Næring de for hele Landet gældende Bestemmelser i Næringslovens §§ 24, 59, 64, Ind. M. Skr. 24 Avg. 1865 samt Brændevinsbrændere 16, Møllere 15 og Værtshushold 4.

d. Et Forslag om, at Ølbryggerne lige som Dugmagerne m. fl. ikke maatte antage en andens Folk, forinden de havde aflagt Rede og Rigtighed fra den forrige Husbond, m. m., Resl. 8 Maj 1824.

e. Maa kun betingelsesvis give nogen, der ernærer sig ved Værtshushold, Skænkning — derunder Brændevinsbrænderi — eller Øltapperi, Kredit, Pl. 27 Marts 1828. Jfr. Fr. 28 Decbr. 1739 § 30, D. L. 5—14—50.

f. Deres Forpligtelse i Ildebrandstilfælde efter Fr. 28 Decbr. 1739 § 29, 30 Avg. 1805 § 13, Pl. 13 April 1810 maa være bortfalden ved sidst nævnte Bestemmelser Ophævelse ved L. 15 Maj 1868 § 45.

g. Se fremdeles Bryggere 2. Bryggervangen. Øltakst.

8. Paa Landet.

a. Næring som saadan var tidligere fri, Resl. 8 Juli 1796. Jfr. foran 1, 2det Stykke. Se nu nedenfor 12.

b. Maa udsælge Øl, naar han ikke derved udøver nogen Udskænkning, K. Skr. 2 Maj 1820.

c. Kan indføre og afsætte Øl i Købstæderne og København, L. 9 Decbr. 1851 § 3.

9. Ang. Kørsel med Ølvogne paa Helligdage, L. Nr. 57, 7 April 1876 § 1, jfr. § 12, smh. m. L. Nr. 48, 1 April 1891 § 6, jfr. tidligere Fr. 26 Marts 1845 § 3. Jfr. Resl. 21 Juli 1809.

10. Ang. de paa de jyske Heder bosatte Kolonisters Ret til at øve Bryggeri, Fr. 26 Maj 1723, 30 Novbr. 1751.

Frederiks Hospital maa brygge til egen Fornødenhed, Fund. 6 Avg. 1756 § 41. Ligeledes Københavns Fattigvæsen til Fattigstiftelserne, Plan 1 Juli 1799 § 197.

Jfr. Næringsvæsen I 10.

11. Om Forening af denne Næring med anden bunden Næring, se foran 7 c.

12. Enhver, der som Ejer eller Forpagter fremtidig vil brygge Øl til Salg, er forpligtet til at løse Næringsadkomst og føre avtoriserede Handelsbøger, L. om Ølskat Nr. 50, 1 April 1891 § 1, jfr. med Hensyn til Handelsbøgerne § 8. — Dette gælder ogsaa, naar vedkommende ikke benytter fremmed Hjælp, Ind. M. Skr. Nr. 155, 3 Maj 1892.

Ang. Indberetning til Kontrollen om enhver saadan Næringsadkomst, Lovens § 1, 2det Stykke, jfr. Ind. M. Cirk. Nr. 218, 22 Septbr. 1891.

Indskærpet ved Ind. M. Cirk. Nr. 174, 8 Oktbr. 1894.

Undladelse af at erhverve Næringsadkomst straffes med Bøder fra 100 til 500 Kr., Lovens § 13.

13. For Avtoration af Handelsbøger for Ølbryggere paa Landet beregnes Gebyr efter Fr. 1 Juni 1832 § 6 in fine, jfr. § 4, med 1 Kr. 66 Øre for hver Bog, J. M. Skr. Nr. 32, 8 Jan. 1894.

Ang. at Hvidtølsbryggere vel ikke ere forpligtede til at føre Salgsbog og Driftsbog, men at paa den anden Side Ølkontrollen, da L. Nr. 50, 1 April 1891 § 1 paalægger enhver Brygger, uden Hensyn til, om han brygger skattepligtigt Øl eller ikke, at føre avtoriserede Handelsbøger, maa være berettiget til, naar disse føres paa en saadan Maade, at den tilsigtede Kontrol ikke kan øves, i Henhold til Lovens § 8, 2det Stk. sidste Punktum, at foreskrive, hvorledes de skulle føres, Skattedir. Skr. 27 Juli 1894 (Tidsskr. f. Toldv. f. 1894 S. 182).

14. Tilvirkning af Øl, som holder mere end 6 Vægtprocent Alkohol, er forbudt, fornævnte L. 1891 § 2, 2det Stykke.

Paa Færøerne er kun Fremstilling af ikke undergæret Øl tilladt, L. Nr. 44, 30 Marts 1892 § 11.

15. Om Ølskatten og de Bryggerne og Bryggerierne paalagte Forpligtelser med Hensyn til samme, oftnævnte L. 1891 §§ 2 ff. Se Ølskat.

16. Om Arbejdet i dem paa Helligdage og Grundlovsdagen, Bkg. Nr. 89, 28 Maj 1891 II g (Tilvirkning af skattefrit Øl) og m (af skattepligtigt Øl).

17. Eks. paa, at en Sundhedsvedtægt henregner Ølbryggeri til Næringsbrug, der kunne blive skadelige for Sundheden, Bkg. Nr. 140, 7 Juni 1893 § 12 (en Landkommune).

18. Benyttelse af Sacharin i Hvidtølsbryggerier til Tilvejebringelse af Øllets Sødme uden fornøden Betegnelse heraf paa Varen medfører Strafansvar, J. M. Cirk. Nr. 2, 2 Jan. 1894.

19. I Tilfælde af Anvendelse af Sacharin ved Tilberedning af Øl vil den ved L. om Undersøgelse af Levnedsmidler m. m. af 9 April 1891 § 5 krævede Betegnelse af Varen ikke kunne erstattes med offentlig Bekendtgørelse angaaende saadan Anvendelse, J. M. Skr. 64, 19 Febr. 1894.

20. At Øl, hvori der findes Sacharin, uden Hensyn til Kvantiteten heraf, og selv om dette kun er benyttet til Regulering af Øllets Gæring, uden at Forbruget af Malt og Humle er formindsket, vil være at forsyne med den ved L. om Undersøgelse af Levnedsmidler m. m. af 1 April 1894 § 6 krævede Betegnelse, J. M. Skr. Nr. 179, 21 Juni 1894.

21. Ang. at Benyttelse ogsaa til Tilvirkning af undergæret Øl af Sacharin vil medføre Ansvar, J. M. Cirk. Nr. 79, 4 Juni 1895.

Se Bryggere. Bryggerier. Ølskat.

Ølhandel.

1. Øl staar lige som andre Spise- og Drikkevarer under Politiets Opsyn, K. Prom. 8 Maj 1813, jfr. den ophævede Fr. 30 Avg. 1805 § 8.

2. Om Øl kan forhandles i en Købstad paa Torvet og ved Omkørsel, formenes at maatte bero paa, om saadan Forhandling hidtil har været i Brug i Byen, Ind. M. Skr. 4 Juli 1853 ad 2. Jfr. nu Næringslovens § 42.

3. Borgerskab som Ølhandler i København gives ikke mere; de nuværende blive berettigede til Høkerhandel, L. 29 Decbr. 1857 § 92, jfr. § 30.

4. Den, der vil drive den, maa rettest tage Borgerskab som Høker, Ind. M. Skr. 6 Decbr. 1865 ad 2.

Om Næringer, der give Ret dertil, se fremdeles Vinhandel 1 og Værtshushold 1.

5. Se Brændevin 3 b.

Ølskat. Derom handler L. Nr. 50, 1 April 1891, jfr. nedenfor 3, 4.

Ved denne Lov mærkes:

1. Foreløbig Instruktion med Hensyn til, hvad der af Toldstederne vil være at iagttage i Anledning af denne Lov, Toldv. Cirk. Saml. Nr. 2, 1891, f. Hermed er tillige omsendt en særskilt trykt, d. 28 Avg. 1891 dateret Vejledning for, hvad der af Bryggerne er at iagttage i saa Henseende.

2. Ang. Betingelserne for Tilladelse til uden Betaling af Afgiften at overføre skattepligtigt Øl fra et Bryggeri til Aftapningsanstalter eller Depoter andet Steds, Skattedir. Skr. 23 Marts 1893 (i Tidsskrift f. Toldv. 11te Aarg. S. 77).

3. Forlængelse af L. 1 April 1891 til 1 April 1896, L. Nr. 92, 10 April 1895. Do. do. til 1 April 1897, L. Nr. 37, 1 April 1896.

4. Forlængelse af og Forandring i L. 1 April 1891 med Hensyn til Afgiftens Størrelse m. m., L. Nr. 79, 11 Maj 1897.

5. Rekvisitioner til Fogederne om Udpantning for Bøder efter Loven om Ølskat ville for Københavns vedkommende være at afgive af Overtoldinspektoratet og for Provinstoldstedernes vedkommende af Toldkamrene, Skattedir. Cirk. 31 Oktbr. 1894 (Tidsskr. f. Toldv. f. 1895).

Se Embedshemmelighed 16, 2det Stykke. Toldinspektør 2 (Inspektøren ved Kontrollen med Bryggerierne og Ølbeskatningen). Toldsted 1 a (Distriktsinddelingen).

Øltakst blev hævet i København ved Fr. 30 Avg. 1805 § 7, og maa ogsaa andet Steds være bortfalden ved Næringsloven. Jfr. K. Prom. 8 Maj 1813.

Øltapper.

Ingen maa herefter meddeles Tilladelse til at drive Næring som saadan i København, men derimod blot som Værtshusholder, Pl. 18 Febr. 1818.

Ikke heller udenfor København kan saadant Borgerskab gives nu, jfr. Næringslovens Afsnit IV og Vedt. i M. T. B f. 1898 S. 171 ff.

Se Korporationer 8 a og b.

Øltønden skal holde 136 Potter, Fr. 10 Jan. 1698 I § 4, 18 Juni 1784 § 2 (f. Isl.), 13 Avg. 1790 § 7 Nr. 2 (f. Færø.).

Justeres ifølge en gammel Praksis i en Størrelse fra 136—140 Potter, Noten t. K. Skr. 17 Jan. 1832.

Se Justering 6 b. Tønder 2.

Ølvragning, se Vragning 6 a.

Øre. 100 Øre er 1 Krone, L. Nr. 66, 23 Maj 1873 § 2 — jfr. §§ 6, 18, 20 — Bkg. Nr. 88, 26 Juni s. A. Art. 2, jfr. 6.

Øremønt, se under Møntvæsen.

Øresparekasser, se Sparekasser 8, 10.

Øresund, se Fiskeri I 15.

Øresundsfonden — jfr. L. 6 Maj 1857 — ophæves, L. 17 Novbr. 1865.

Øresundshospitalet i København, se Epidemihospitalerne.

Øresundstold, se Sundtold.

Ørholms Fabrik, se under Brede Værk.

Ang. Afhændelse til Statskassen af nogle dertil hørende Skovgrunde, L. 8 Decbr. 1859 § 1.

Ørredten, et Fiskeredskab, L. Nr. 63, 26 Marts 1898 § 2.

Østasiatisk Kompagni. Tilladelse for dets Skibe til at føre Splitflag med et særligt Mærke, Resl. Nr. 66, 10 Febr. 1898.

Østersfiskeri.

1. Er et Statskassen alene tilhørende Regale, Mand. 26 Febr. 1720 Præm., Pl. 10 Juli 1770 Præm. og § 5, F. M. Skr. 3 April 1852 med Note, Bkg. 21 Decbr. 1860 (der ogsaa angaar kunstige Banker).

Jfr. derimod en afvigende Opfattelse navnlig med Hensyn til sidst nævnte Banker i Ind. M. Skr. 27 Marts 1860 med Note.

2. Ulovligt.

a. Straf for Østerstyveri, Besiddelse og Forfærdigelse af Fiskeredskaber m. m. samt kontrollerende Bestemmelser om Østershandelen, Mand. 26 Febr. 1720, indskærpet ved Pl. 26 Jan. 1730, Fornyelse 13 Decbr. 1736, 7 Oktbr. 1740. Jfr. Forb. 16 Febr. 1709.

b. Særlige Bestemmelser herom ere givne for Østersbankerne i Egnen mellem Skagen og Hirtsholmene, Pl. 10 Juli 1770. Jfr. Rtk. Skr. 30 Juni 1827.

c. Ang. hvor vidt de under a og b nævnte Bestemmelser ligefrem kunne bringes til Anvendelse paa enhver saadan Overtrædelse, F. M. Skr. 3 April 1852 med Note, Bkg. 21 Decbr. 1860.

3. Ang. Bortforpagtning af nogle Banker, Resl. 29 Avg. 1832.

4. Ang. Meddelelse af Bevillinger til Anlæg af kunstige Østers-

banker med 15 Aars Eneret til at fiske paa samme, Bkg. 21 Decbr. 1860. Jfr. Ind. M. Skr. 27 Marts 1860 med Note.

5. I Anledning af, at dette Fiskeri i Limfjorden og paa Fladstrandsbankerne en Tid lang var fredet, forbudt al Forsendelse derfra af Østers med Posten samt om Anmeldelse til nærmeste Retsbetjent om indleverede Forsendelser deraf, Postv. Off. Meddel. Nr. 15, 1886, I. Postv. Off. Meddel. Nr. 15, 1886, I tilbagekaldes, ibd. Nr. 24, 1890, II.

6. Levende, maa forsendes med Posten, Anordn. Nr. 6, 5 Jan. 1894.

Østerseiske Kompagni oprettedes ved Priv. 7 Juni 1825, jfr. Resl. 16 Novbr. 1825, Konf. 29 Marts 1826, og omdannedes til et — nu forlængst ophævet — Laaneinstitut under Navn af Centralkassen ved Konf. 25 Febr. 1831, jfr. Resl. 10 Maj s. A., K. Skr. 25 Avg. 1840, Bev. 20 April 1845.

Øvelseslejre, aarlige.

1. Ang. deres Afholdelse, Hærl. 6 Juli 1867 § 19, jfr. L. 24 April 1868 (S. 98), 12 Marts 1870, Nr. 5, 8 Jan. 1872, Nr. 41, 4 April 1873, Nr. 41, 31 Marts 1874.

2. Om Afholdelsen af Lejrøvelser maa nu mærkes Till. t. Hærl. Nr. 106, 25 Juli 1880 § 9. Jfr. L. Nr. 64, 30 Maj 1879.

3. Love derom Nr. 24, 24 Marts 1875, Nr. 53, 20 Marts 1876, Nr. 37, 12 April 1877, Nr. 39, 29 Marts 1878, Nr. 61, 24 Maj 1879, Nr. 77, 7 Juni 1880.

For Afholdelsen af Lejrsamlingen i 1878 blev givet særlige Bestemmelser ved Resl. 6 Maj 1878 (M. R. — Kdg. Nr. 22, 1878).

4. Regler for Meddelelse af Tilladelser til private Udsalgssteders Oprettelse i Lejren ved Hald, Krigs M. Skr. 24 Decbr. 1877.

5. Om Afgivelse af Grundarealer dertil, L. Nr. 61, 23 April 1881, Nr. 42, 31 Marts 1882, Nr. 63, 30 Marts 1883, Nr. 35, 4 April 1884, Nr. 43, 30 Marts 1885.

Se Indkaldelse af værnepligtige 8 (af saadanne, som have Rejsetilladelse). Indkvartering II 51 r. Sygebærertjenesten sidste Stykke.

Øvrighed.

1. Ang. Domstolenes og Øvrighedsmyndighedens gensidige Forhold, se Retten 9 og 10.

2. »Øvrighed« i den nu ophævede L. om Underholdsbidrag Nr. 76, 20 April 1888 § 1 i Slutn. er enstydigt med »Overøvrighed«, J. M. Skr. Nr. 133, 16 Juni 1888.

3. Naar det er paalagt »Øvrigheden« i en Købstad at føre Tilsyn med anerkendte Menigheders Kirkebøger, forstaaes herved Borgmesteren, K. og U. M. Skr. 28 Febr. 1890 (G. R.).

Se Hjemsendelse III 4 b (ang. Forstaaelsen af Ordet »Øvrighed«). Magistrat. Overøvrighed. Retsbetjente. Underøvrighed.

Øvrighedsattester, se Attester 4 f.

Rettelser.

Til I. Bind.

Apotek 23 tilføjes: Rekognitionen for Apotekerprivilegier tilfalder nu med $\frac{2}{3}$ den farmaceutiske Læreanstalt — herfor haves ingen speciel Hjemmel, men det følger af, at den farmaceutiske Undervisning nu meddeles i bemeldte Anstalt, jfr. Adg. Nr. 165, 21. Septbr. 1892 — og med $\frac{1}{3}$ af det farmaceutiske Understøttelsesselskab, hvilket er dette Fonds rette Navn, jfr. Konf. 10. Septbr. 1852.

Til II. Bind.

Dyrlæger 10 e: L. 14. April 1898, læs: L. 14. April 1893.

Til III. Bind.

Indførselsforbud 10: Henvisningen Kød 3 rettes til Kød 12.
Lodsvæsen A 14: Jfr. nedenfor 24, læs: Jfr. nedenfor 23.

Til IV. Bind.

Militær Jurisdiktion H 2 p Nr. 7 tilføjes: Nu Adg. Nr. 107, 25. Juni 1897.

Til VI. Bind.

Toldsted 2 ii tilføjes: Bkg. Nr. 165, 3. Decbr. 1898.

•

Idet hermed sidste Bind af **Dansk Lovleksikon** udsendes, henledes Opmærksomheden paa, at Leksikonet, som alt i Forordet til I. Bind bemærket, kun omfatter alle indtil Udgangen af Aaret 1898 udkomne Samlinger af Love og andre Bestemmelser.

Et Supplementbind for Aarene efter 1898 er under Arbejde.

Viborg, i Januar 1903.

Udgiveren.

